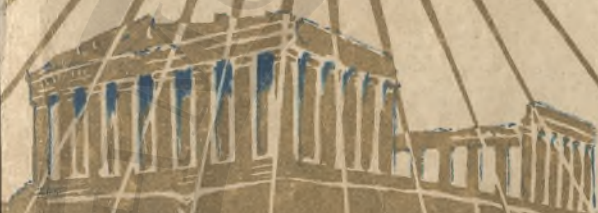
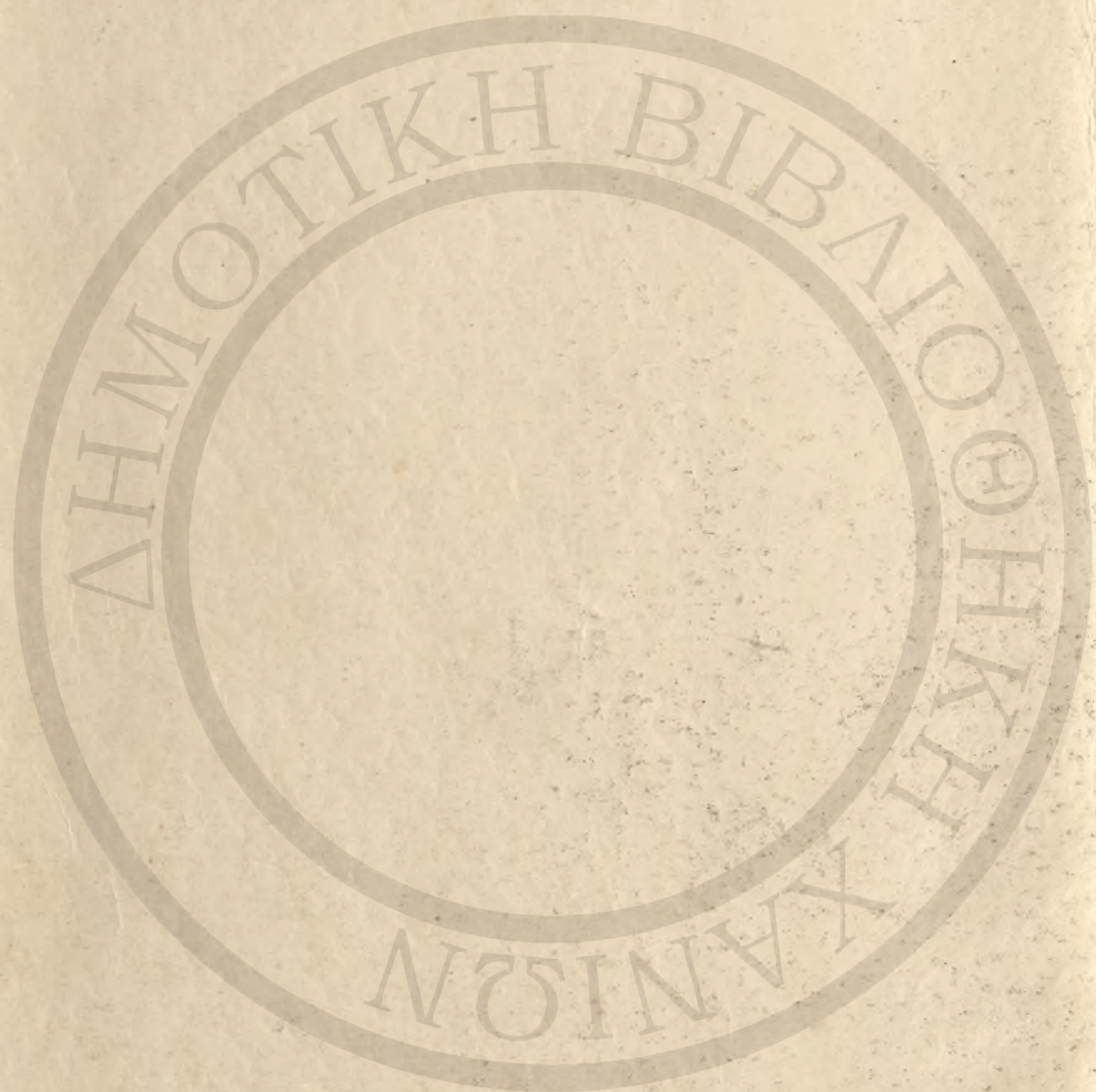

710

Η ΜΕΤΑΥΓΟΥΣΤΙΑΝΗ
ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΕΝ
ΚΡΗΤΗ

Β. Χ. ΜΑΛΑΤΑΚΗ

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
— ΧΑΛΙΔΑΣ
4907
24.3.1958
Αριθ. 940. 1541MAL.

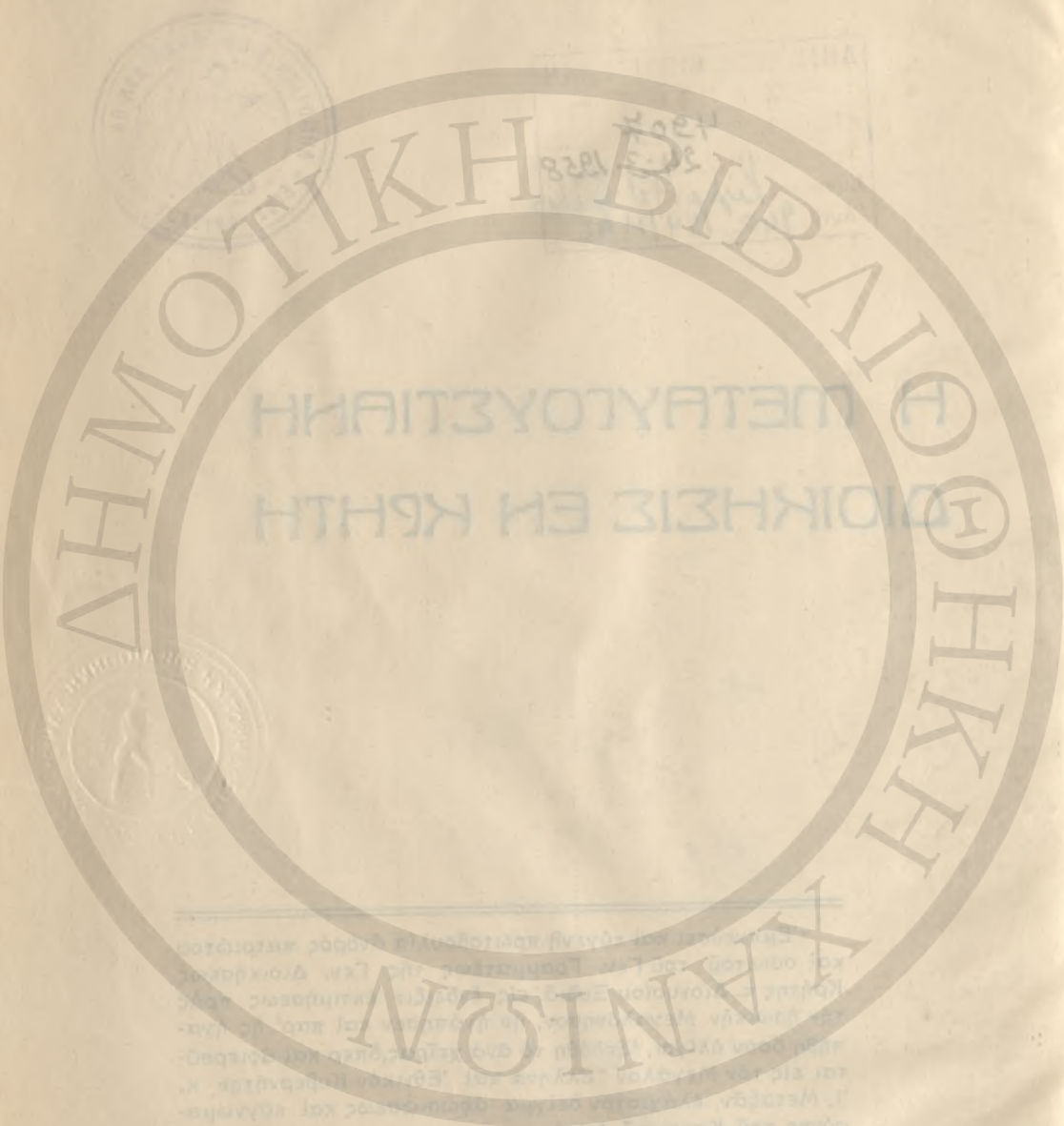

Η ΜΕΤΑΥΓΟΥΣΤΙΑΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΕΝ ΚΡΗΤΗ

«Ἐμπνεύσει καὶ εὐγενῆ πρωτοβουλία ἀνδρὸς πατριώτου καὶ συνετοῦ τοῦ Γεν. Γραμματέως τῆς Γεν. Διοικήσεως Κρήτης κ. Διονυσίου Ξυδιᾶ, εἰς ἔνδειξιν ἐκτιμῆσεως πρὸς τὴν ἡρωϊκὴν Μεγαλόνησον, ἣν ἠγάπησεν καὶ παρ' ἧς ἠγαπήθη ὅσον ὀλίγοι, ἐξεδόθη τὸ ἀνά χεῖρας, ὅπερ καὶ ἀφιερῶνται εἰς τὸν Μεγάλον Ἑλληνα καὶ Ἐθνικὸν Κυβερνήτην κ. Ἰ. Μεταξᾶν, ἐλάχιστον δεῖγμα ἀφωσιώσεως καὶ εὐγνωμοσύνης τοῦ Κρητικοῦ Λαοῦ».

ΕΚΔΟΤΙΚΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ
ΣΠΥΡ. Δ. ΑΛΕΞΙΟΥ
ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ - ΚΡΗΤΗΣ

В. X. МАРИТАРКН

1928
 1328
 1328

Η ΠΡΩΤΗ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ
 Η ΚΑΤΗΧΗΤΗΡΙΑ

Εκδόσεις
 ΧΑΝΙΩΝ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
 ΕΥΡ. Δ. ΒΕΒΕΛΟΥ
 ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ - ΚΑΡΔΙΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ἀφ' ἧς στιγμῆς ἀπὸ τὴν πύλην τοῦ Ρωμανοῦ ὑπεστάλη ὁ δикέφαλος ἀετὸς κατὰ τὴν ἀποφράδα ἐκείνην 29ην Μαΐου τοῦ 1453 ἐν τῇ διαρροῇ τῶν αἰῶνων μέχρι τῶν ἡμερῶν μας, ὁ Ἑλληνισμὸς δύο μεγάλους σταθμοὺς ἔχει νὰ σημειώσῃ.

Δύο σταθμοὺς, οἱ ὅποιοι ἀπετέλεσαν τὴν ἀφετηρίαν τῆς ἀνασυγκροτήσεως καὶ ἀναδημιουργίας του ὡς Ἐθνους καὶ Κράτους με ὑπόστασιν.

Καὶ εἰς τὴν μίαν καὶ εἰς τὴν ἄλλην περίπτωσιν ὁ φλογερὸς πατριωτισμὸς, ἡ σιδηρὰ θέλησις, ἡ ἀκλόνητος ἀποφασιστικότης καὶ ἡ τιεποιδησις εἰς τὴν ζωικότητα καὶ τὸ μεγαλεῖον τοῦ Ἑλληνισμοῦ ὠδήγησαν φωτεινάς διανοίας, νὰ διανοίξουν τὸν δρόμον πρὸς τὰ πεπρωμένα τῆς Φυλῆς καὶ ἐπανασυνδέσουν διὰ μέσου τῆς κοινοροῦ τῶν αἰῶνων τὴν Ἑλληνικὴν ψυχὴν πρὸς τὴν αἴγλην τοῦ προγονικοῦ τῆς πολιτισμοῦ καὶ νὰ διαδραματίσουν ρόλους ἱστορικοὺς, οἵτινες ἀπετέλεσαν τὸ Ἑλληνικὸν θαῦμα τῆς ἐκ τῆς τέφρας ὡς ἄλλου φοίνικος ἀναγεννήσεως τοῦ Ἐθνους.

Εἰς μὲν τὴν πρώτην ὁ ἐχθρὸς ἐξωτερικὸς ὑπέκυψεν εἰς τὰ ἀπαράγραπτα δίκαιά μας.

Εἰς τὴν δευτέραν ὁ ἐχθρὸς ἐσωτερικὸς πλέον ἐπικίνδυνος συνετρίβη, ὡς κεραμέως σκεύη, με τὴν ἀνατολὴν τῆς 4ης Αὐγούστου.

Ὁ Μέγας Ἑλληνας Ι. Μεταξᾶς δημιουργὸς τῆς 4ης Αὐγούστου ὡς μόνην κληρονομίαν παρέλαβεν ἐρείπια καὶ συντρίμματα Κράτους ἀναιμικοῦ Κράτους ἐκδεμελιωμένου.

Ἀπὸ τὰ ἐρείπια αὐτὰ ἐξεπήδησεν χάρις εἰς τὴν δημιουργικὴν Του πνοήν, εἰς τὴν φωτεινὴν Του διάνοιαν καὶ τὴν σιδηρᾶν Του θέλησιν τὸ σύγχρονον θαῦμα τοῦ τρίτου Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ.

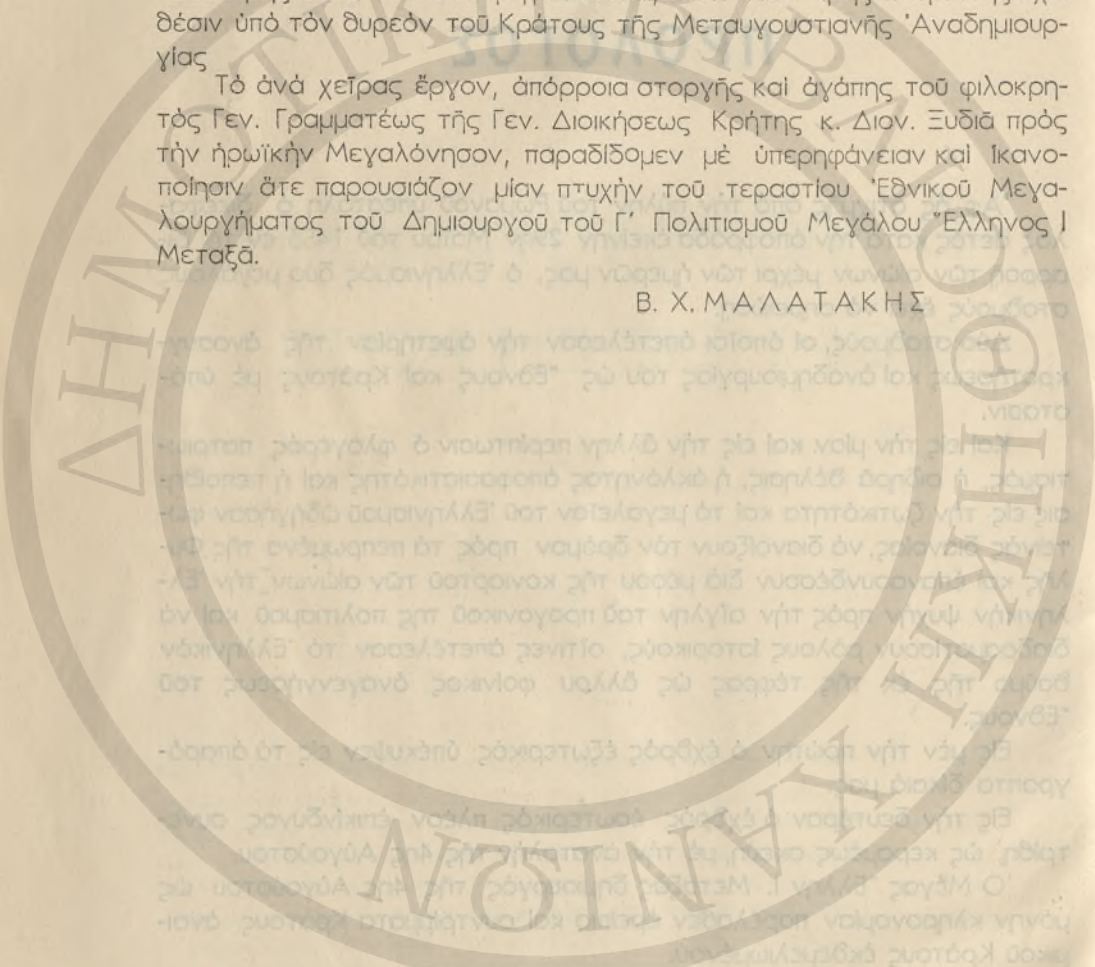
Ἐκεῖ εἰς τὸν σταθμὸν τῆς 4ης Αὐγούστου τοῦ 1936 ἀφυπνισθὲν ἐστάθμευσεν ἐπὶ τέλους τὸ Ἐθνος καὶ ὑπὸ Κυκλωπειοῦς ὀγκολίδους ἐνεταφίασεν τὸ παρελθόν.

Ἡ ἠρωϊκὴ Μεγαλόνησος, κοιτίς καὶ φωτοδότης πολιτισμῶν, λίκνον

όπου ἐγαλουχήθη καὶ ἠνδρώθη κάθε ἀρετὴ, γεννέτειρα ἡρώων καὶ πατριωτῶν πάντοτε ὑψαύχων εἰς τὰς Ἐθνικὰς ἐπάλξεις ὀλόφυχον παρέσχεν καὶ παρέχει τὴν συμβολὴν τῆς εἰς τὸ σύγχρονον θαῦμα τῆς δημιουργίας τοῦ τρίτου Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ. Εἰς τὰς σελίδας τῆς «ἐν Κρήτῃ Μεταουγουσιανῆς Διοικήσεως» κατοπτρίζεται ἐμφανῶς καὶ οἰονεῖ ὡς ἐν ἀναγλύφῳ ἢ εἰς ὄλας τὰς ἐκφάνσεις καὶ ὄλους τοὺς τομεῖς τῆς Διοικήσεως συντελεσθεῖσα ἐργῶδης ἀναδημιουργικῆ προσπάθεια δι' ἣν κάθε Κρῆς δύναται νὰ ὑπερηφανεύεται, διότι κάθε Κρῆς πατριώτης ἔχει θέσιν ὑπὸ τὸν θυρεὸν τοῦ Κράτους τῆς Μεταουγουσιανῆς Ἀναδημιουργίας

Τὸ ἀνά χεῖρας ἔργον, ἀπόρροια στοργῆς καὶ ἀγάπης τοῦ φιλοκρητὸς Γεν. Γραμματέως τῆς Γεν. Διοικήσεως Κρήτης κ. Διον. Ξυδιᾶ πρὸς τὴν ἠρωϊκὴν Μεγαλόνησον, παραδίδομεν μὲ ὑπερηφάνειαν καὶ ἱκανοποίησιν ἄτε παρουσιάζον μίαν πτυχὴν τοῦ τεραστίου Ἐθνικοῦ Μεγαλουργήματος τοῦ Δημιουργοῦ τοῦ Γ' Πολιτισμοῦ Μεγάλου Ἑλλήνος Ἰ Μεταξᾶ.

Β. Χ. ΜΑΛΑΤΑΚΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α.
ὁ θεμελιωτής τῆς Ἑλληνικῆς Δυναστείας

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄

Ἐλευθερωτὴς εἰσέρχεται θριαμβευτικῶς εἰς τὴν ὥραιαν νύμφην τοῦ
Θερμαϊκοῦ μετὰ τοῦ τότε Διαδόχου Κωνσταντίνου Β΄ τῆς ὁποίας τὸ
ξέδαφος καθήλασεν διὰ τοῦ αἱματός Του,

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΙΒ΄
ὁ Ἐθνομάρτυς Βασιλεὺς

Ὁ βασιλεὺς Κωνσταντῖνος Ἰ΄ ἠγωνίσθη ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἔθνους καὶ τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ κράτους. Ἐπὶ τὴν ἀποστολήν αὐτοῦ ἠκολούθησαν οἱ ἄλλοι ἡγεῖς τοῦ ἔθνους, οἱ ἄνδρες τῆς ἐλευθερίας, οἱ ἄνδρες τῆς ἀνεξαρτησίας, οἱ ἄνδρες τῆς ἀντιμακεδονικῆς ἀποστολῆς. Ἐκείνη τὴν ἡμέραν ἡμεῖς ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς αὐτοῦ ἠκολούθησαμεν καὶ ἡμεῖς, οἱ ἄνδρες τῆς ἀνεξαρτησίας, οἱ ἄνδρες τῆς ἀντιμακεδονικῆς ἀποστολῆς.

Ὁ ἀνεγερθεὶς εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις πεδῖον τοῦ Ἄρεως Ἀνδριάς τοῦ ἀειμνήστου Στρατηλάτου Βασιλέως Κωνσταντοῦ δαπάναις τῆς Α. Ε. τοῦ Πρεσβευτοῦ τῆς Ἑλλάδος ἐν Βιέννῃ κ. Δημ. Τζιρακοπούλου. Τὸ Σεπτὸν τοῦτο ὁμοίωμα τοῦ Μεγάλου Στρατηλάτου Βασιλέως ἀπεκαλύφθη ἐν πανελληνίῳ ἐπιβλητικῇ τελετῇ τὴν 9ην Ὀκτωβρίου 1938 καὶ παρεδόθη ὑπὸ τῆς Α. Μ. τοῦ ἀνταξίου υἱοῦ τοῦ Βασιλέως Γεωργίου διὰ τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου πρὸς φύλαξιν εἰς τὸν Ἑλληνικὸν λαόν. Ὁ ἐπιβλητικὸς οὗτος ἀνδριάς δεσπάζει ἔκτοτε τοῦ ἐπικαίρου τούτου σημείου τῆς πρωτεύουσας ὡς σύμβολον ὑπερέχου πατριωτισμοῦ καὶ αὐτοθυσίας.

Ὁ θαυμαστός Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος Β' ἀπεκαλύφθη τὸ ἴδιον Ἐξάγγελον τῆς μέγας τοῦ Μπιζανίου.

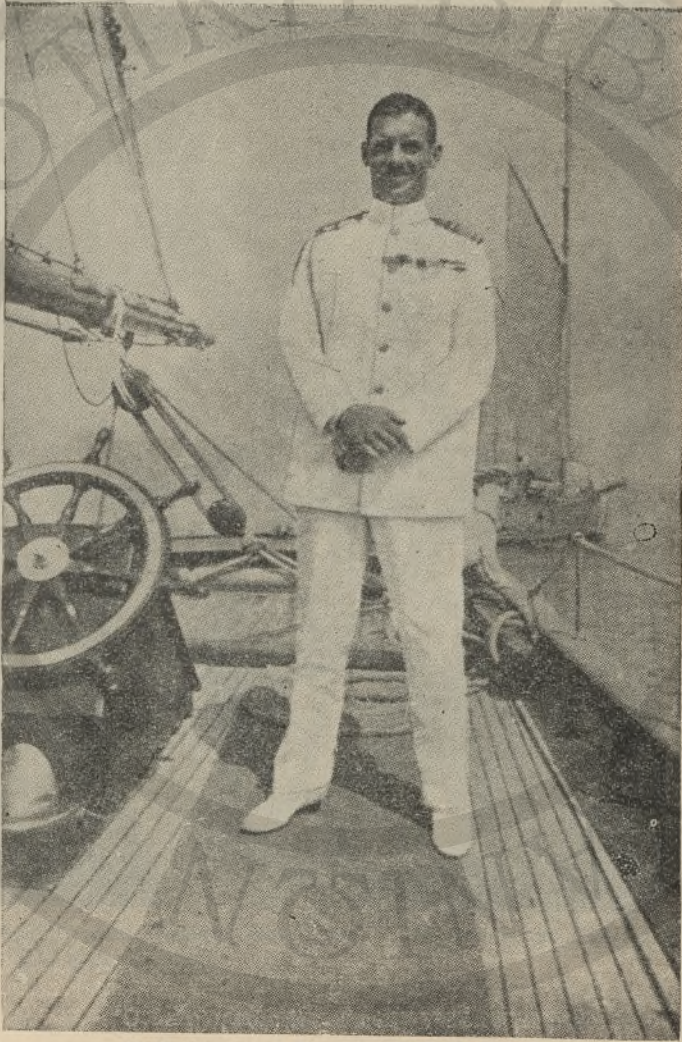
Ὁ ἀείμνηστος Βασιλεὺς Κωνσταντὸς ΙΒ' ἀσπαζόμενος τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον
πρὸ τῆς μάχης τοῦ Μπιζανίου.

Ὁ ἀείμνηστος Βασιλεὺς Κων(τ)ίνος ΙΒ' παρασημοφορῶν σημαίαν
Κρητικῆς συντάγματος.

Ὁ ἀείμνηστος Βασιλεὺς Ἀλεξάνδρος

✓

Ὁ ἀείμνηστος Βασιλεὺς Ἀλέξανδρος

Ἡ Α. Μ. ὁ συμφιλιώτης Βασιλεὺς Γεώργιος Β' τὸ Ἴνδαγμα
τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ.

Ἡ Α. Β. Υ. ὁ Διάδοχος Παῦλος Τὸν ὁποῖον ὁ Ἑλληνισμὸς περιβάλλει μὲ αἰσθήματα εἰλικρινοῦς λατρείας καὶ ἀγάπης.

Ἡ Α. Β. Υ. ὁ Παῦλος Γεώργιος ὁποῖος ἡ ζωὴ αὐτοῦ ἀνήκει πρὸς τὴν ἱστορίαν τῆς κρήνης.

Ἡ Α. Β. Υ. ὁ Πρίγκηψ Γεώργιος, οὗτινος ἡ ζωὴ εἶναι ἀρρήκτως συνδεμένη μὲ τὴν ἱστορίαν τῆς Κρήτης.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ

Ὁ Ἐθνικός Κυβερνήτης ὁ ἀνάψας τὴν θρυαλλίδα τῆς Δευτέρας Ἐθνικῆς Παλιγγενεσίας τὴν 4ην Αὐγούστου 1936.

Τὸ ἔθνος ἐκείνη τὴν ἡμέραν ἦτο ἀνάγει τὴν ἑλληνικὴν ἱστορίαν ἀπὸ τῆς ἀναρχίας καὶ τῆς ἀσυνέπειας πρὸς τὴν ἐξουσίαν.

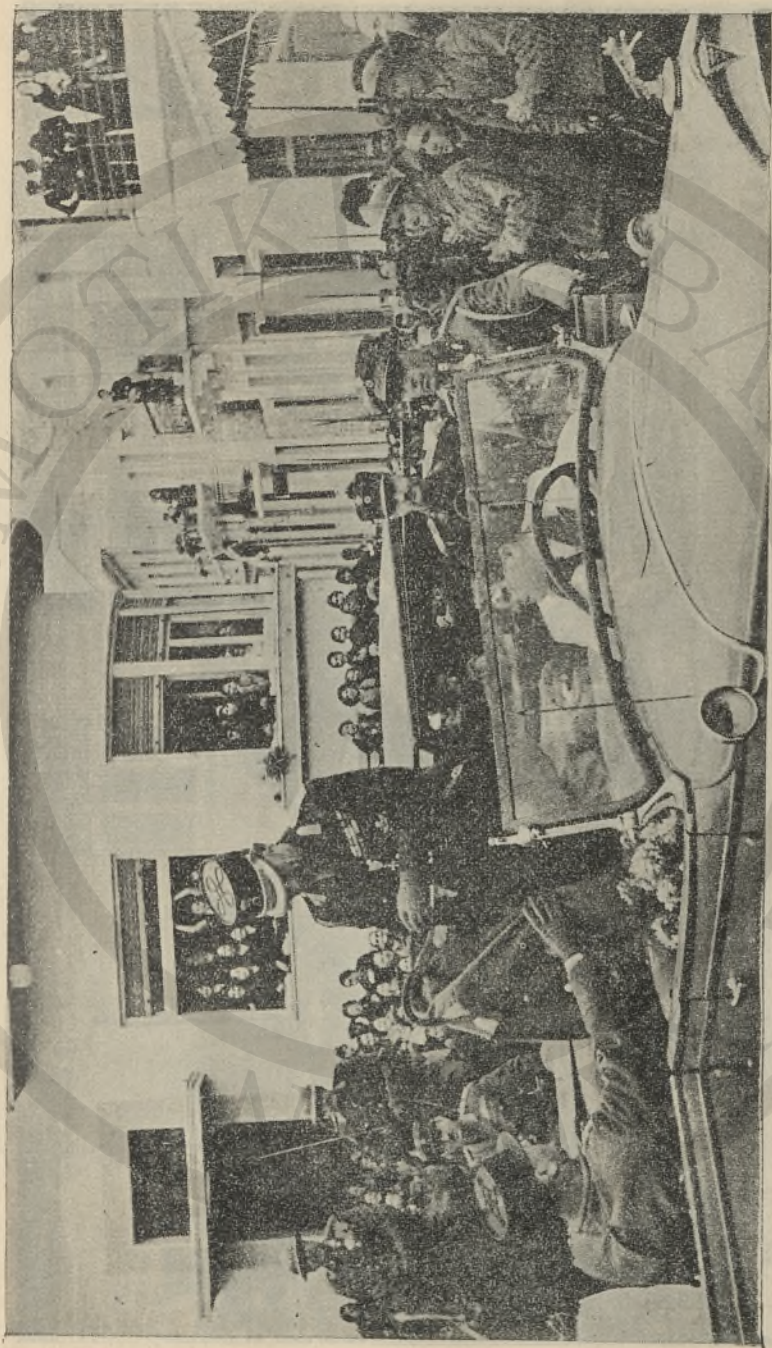
Ὁ Ἐθνικὸς Κυβερνήτης Ἰ. Μεταξᾶς ὅταν ὁμιλεῖ πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν Λαόν, ἐμπνέει, συναρπάζει, συγκλονίζει, μεταδίδων παλμὸν πίστεως καὶ ἐνθουσιασμοῦ.

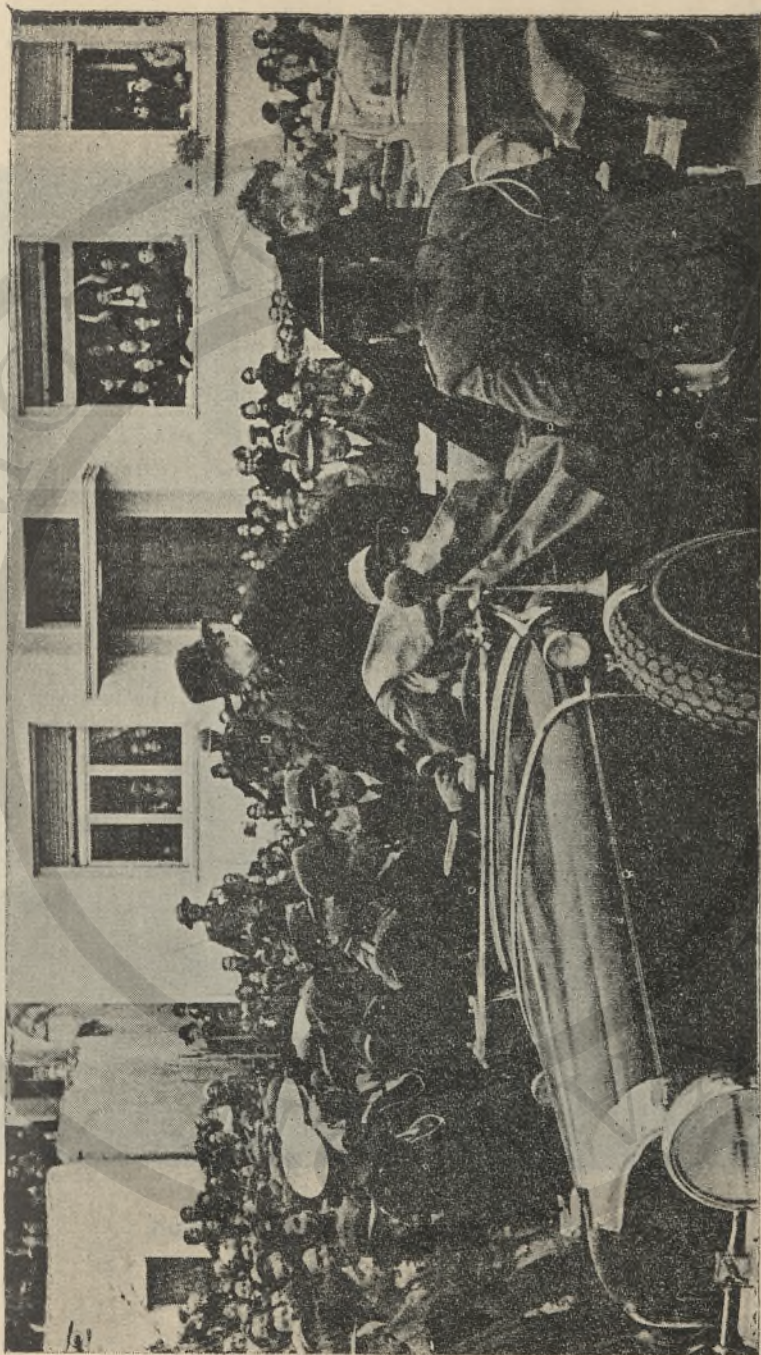
Ἄνω. Ἡ Α. Β. Υ. ὁ Διάδοχος Παῦλος φωτογραφούμενος μετὰ τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἀρκαδίας κ. κ. Βασιλείου κατὰ τὴν ἐν Κρήτῃ ἐπίσκεψίν του.

Κάτω. Ἡ Α. Β. Υ. ὁ Πρίγκηψ Γεώργιος μετὰ τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἀρκαδίας κατὰ τὴν τελευταίαν ἐν Κρήτῃ περιοδείαν του.

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος Β΄ κατὰ τὴν ἐπίσκεψίν Του εἰς τὸ Ἡράκλειον ἀποθεοῦται ὑπὸ τοῦ Κρητικοῦ λαοῦ.

Ο Έθνικός Κυβερνήτης Ιωάννης Μεταξάς

ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ
Κυβερνήτικος Έπίτροπος τής Ε.Ο.Ν.

Ο άειμνηστος Έθνομάρτυς Βασιλεύς Γεώργιος Α΄ με στολή ναυάρχου.

ΑΙΩΝΙΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΔΑΦΝΗΣ

ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΓΕΝ. ΔΙΟΙΚΗΤΟΥ ΚΡΗΤΗΣ Κ. Π. ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗ

Παράγοντες αστάθμητοι, γεγονότα άπρόοπτα πολλάκις εις μίαν στιγμήν έρχονται να άνατρέψουν τον ροήν πολυετών συστημάτων και να μεταβάλουν από της μιάς εις την άλλην ήμέραν συνηθείας και παραδόσεις. Ένας σπινθήρ αίφνης δύναται άκαριαίως να ένσπείρη τον όλεθρον και την καταστροφήν όπως και άντιστρόφως. Έπίκαιρος και έπιτυχής επέμβασις δύναται να περισώσει πολλά έστω και γενομένη την δωδεκάτην.

Τά Έθνη και οί Λαοί, αί Πολιτεΐαι και αί Κοινωνίαι έν τη διαδρομή της ζωής των έναρμονίζουν εις τα πάντα προς τάς παραδόσεις των, προς την ψυχολογίαν των και προς τάς ιδιαιτέρας συνηθείας της διαβίωσέως των. Όσηδήποτε έξουθένωσις και άν επέλθη και καθ' οίονδήποτε τρόπον και άν άπομακρυνθώσιν από τάς βάσεις των παραδόσεών των δέν εινε δυνατόν παρά να διατηρώσιν έστω και εις τό ύποσυνειδητόν των άκόμη τό νήμα εκείνο όπερ τους συνδέει με την προέλευσίν των. Τά πλήθη εύκόλως παρασύρονται και ένθουσιάζονται από την τύρβην και τον θόρυβον των δημαγωγών.

Έάν έπιμηκύνοντες την έρευνάν μας άνατρέξωμεν εις την κοσμοκρατορίαν των Ρωμαίων και Βυζαντινών και άλλων λαών θα άντλήσωμεν διδάγματα πείθοντα ότι οί Λαοί ως παιδικά άθύρματα φερόμενοι εις τάς χειράς δημαγωγών, την εύπιστίαν των έπλήρωσαν κατά τρόπον σκληρόν και άνεπανόρθωτον, κατά τρόπον όστις διέγραψε και ένεταφίασεν αύτους όριστικώς. Λαοί κυρίαρχοι έκθαμβώσαντες την Έφήλιον, τελικώς ύπέκυψαν, διότι έβαυκαλίσθησαν από τάς χιμαιρικός και ύπερατμοσφαιρίους εκείνας έπιδιώξεις της εύκόλου πραγματοποιήσεως σκοπών άκατορθώτων.

Οίανδήποτε σελίδα και άν άναδιφίσωμεν δέν θα εύρωμεν τίποτε άλλο ει μη μόνον την έπαλήθευσιν των άνωτέρω. Πλάνη θα εινε να πιστευθῆ ότι εινε δυνατόν να δημιουργηθῆ εύημερία άνευ έργασίας, και άκόμη τρίς χειρότερον πλάνη μεγαλειτέρα να πιστεύει κανεις ότι μέσωσ συγχύσεων και άνατροπών άπονέμεται ή ισότης και ή δικαιοσύνη.

Ό Έλληνικός Λαός εύρεθείς πρό των κομματικών συμπληγών και συνθλιβόμενος υπό κηρυγμάτων τό πνεύμα του έθολώθη ή διαύγεια της σκέψεώς του συνεσκοτίσθη, κορυβαντιών έβύθισε τό βλέμμα του εις τους φανταστικούς και εύκόλους παραδεί-

σους τοὺς ὁποίους τοῦ ὑπόσχοντο.

Μέγα μέρος ἀτυχῶς τοῦ νοήμονος αὐτοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ ἐπαγιδεύθη εἰς τὴν ἔντεχνον ἐνέδραν τῶν.

Οὔτε πολυοῦτε ὀλίγον προέγραψαν τὴν καταδίκην τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος. Τὸ Ἑλληνικὸν σκάφος ἐκινδύνευε. Πυκνὰ καὶ μελανὰ συνεσωρεύοντο τὰ νέφη. Ἡ καταγίγς ἐπήρχετο, ἐν τούτοις εἰς τὰς ψυχὰς ὄλων μας ἀπέμεινε μία ἀόριστος ἐλπίς. "Ὅλοι ἠθέλομεν νὰ ἀναχαιτίσωμεν τὴν ἐπερχομένην λάβαν τοῦ ἐσωτερικοῦ ἠφαιστείου, ἀλλὰ κατὰ κακὴν μοῖραν τὰ βήματα ὄλων ἐκλονίζοντο καὶ αἱ χεῖρες ἔτρεμον.

Θῦται οἱ παντὸς εἴδους δημαγωγοὶ ἐποφθαλμιῶντες νὰ σφαιρισθῶσιν τὴν ἀρχὴν καὶ θυμὰ ἀνυπεράσπιστον ὁ Ἑλληνικὸς Λαός. Ἄνασκοποῦντες τὸν ὀρίζοντα ἐπικαλούμεθα τὴν ἐπέμβασιν τῆς Θείας Προνοίας. Τὸ ἔθνος διήνυε τὴν πλέον ἐπικίνδυνον καμπὴν τοῦ. Ὁ κοινοβουλευτικὸς καὶ ὡς σύστημα καὶ ὡς θεσμὸς εἶχεν ἦδη χρεωκοπήσει παταγωδῶς καὶ εἰς τὴν τρομακτικὴν πτώσιν τοῦ εἶχεν ἐκρίζωσει ὡς θύελλα, καὶ ἀρχὰς καὶ παραδόσεις καὶ πεποιθήσεις καὶ ἦθη καὶ ἔθιμα καὶ θρησκείαν καὶ Πατρίδα.

Τὰ πάντα ἐξελίσσαντο ραγδαίως. Δισταγμοὶ δὲν ἐπιτρέποντο, διότι αἱ φλόγες ἀνῆρχοντο καὶ αἱ ἀναθυμιάσεις καθίσταντο ἀποπνικτικαὶ καὶ θανατηφόροι. Οἱ πειραματισμοὶ δὲν εἶχον πλέον θέσιν. Κάθε ἀργοπορία ἐπετάχυνε τὴν ἐκτέλεσιν τῆς καταδίκης. Ἀπὸ τὸ ἄθροισμα τῶν ἑκατομμυρίων τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ ἐπρόβαλε μίαν φωτεινὴν διάνοια, μίαν ἰσχυρὰ καὶ ἀποφασιστικὴν φυσιογνωμίαν. Ὁ κ. Ἰωάννης Μεταξᾶς. Ἀπτόητος, τολμηρὸς καὶ ἀποφασιστικὸς παρενεβλήθη καὶ ὠρθωσε τὸ ἀνάστημα τοῦ μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ καὶ ἐκείνων οἵτινες πεισιμόνως προσκεκολλημένοι εἰς τὸν πανηγυρικῶς χρεωκοπήσαντα κοινοβουλευτικὸν ἐλαφρὰ τῆ καρδιὰ ἔσυρον τὸν Ἑλληνικὸν Λαὸν ἐν γνώσει πρὸς τὴν ἀποσύνησιν καὶ τὸν ἀφανισμόν. Ὄρθωσε τὸ ἀνάστημα τοῦ ὁ Μέγας αὐτὸς Ἕλληνας ὄχι ὡς Ἰωάννης Μεταξᾶς, ὄχι ὡς πρόσωπον οὔτε καὶ πολιτικὸν συγκρότημα ἀλλ' ὡς μίαν ἐξέλιξιν ἱστορικὴν, ὡς ἕνα Νόμον ὑπέρτατος ὑπαγορευθεὶς ὑπὸ αὐτῆς ταύτης τῆς ὑπάρξεως μας ὡς ἔθνος καὶ ὡς Ἑλληνικῆς Πατρίδος.

Οὕτω ἐπῆλθεν ἡ 4η Αὐγούστου καὶ ὁ Ἑλληνικὸς σηματογράφος ἐσημείωσεν αὐτὴν παραπλεύρως πρὸς μίαν ἄλλην ἡμερομηνίαν ἰσότιμον μὲ αὐτὴν τὴν 25ην Μαρτίου.

Ἡ ἀναρχία, ἥτις διὰ τοῦ κομμουνισμοῦ ἠπέιλει νὰ ἐξανδραποδίσῃ τὸν τόπον καὶ καταστρέψῃ ὅ,τι ἀπέμεινεν ἀπὸ τὴν θεομηνίαν τῶν κομματικῶν συρράξεων, ἀνήκει πλέον εἰς τὸ ἐφιαλτικῶδες παρελθόν. Τὸ Κράτος ἐπανεῦρεν ἑαυτό. Οἱ Νόμοι τοῦ ἐπανῆρχισαν λειτουργοῦντες.

Ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ ὁποίου ὀλόκληρος ἡ ζωὴ ὑπῆρξεν ἕνας ἀ-

τελείωτος άγών και μία διαρκής θυσία διά τὸ μεγαλεῖον τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος χωρίς νά περιορισθῆ εἰς τὴν αἰώνιαν εὐγνωμοσύνην τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἦν τῷ ἐξησφάλισεν καί μόνον ἡ ἀποτροπή τῆς κομμουνιστικῆς λαίλαπος, ἐπροχώρησεν μέ ἄλματα γιγαντιαία ὑπὸ τὴν ἔμπνευσιν τῆς θείας Προνοίας πρὸς νέους φωτεινοὺς ὀρίζοντας, ὅπου ἡ Ἑλληνική νεότης ἀνεβαπτίσθη, καί τὸ Ἔθνος ἐπανασυνεδέθη πρὸς τὰ ἰδεώδη καί πεπρωμένα αὐτοῦ. Τὸ Δημιούργημα καί ὁ Δημιουργὸς τῆς 4ης Αὐγούστου εἶνε πλέον πραγματικότης, τὴν ὁποῖαν ζῶμεν καί αἰσθανόμεθα ὅλοι. Εἶνε ἡ πραγματικότης, ἥτις μετεστάθμευσεν τὴν Ἑλληνικὴν Πατρίδα ἀπὸ τὴν κόλασιν τῆς ἐσωτερικῆς ἀποσυνθέσεως καί τοῦ αὐτοχειριασμοῦ εἰς ἐπίπεδα κράτους εὐνομουμένου.

Ὅ,τι ὁμως στεφανώνει τὸν ἀρχηγὸν μέ τὸν ἀειθαλῆ τῆς δάφνης στέφανον καί τοῦ παρέχει θέσιν εἰς τὴν χορείαν τῶν Μεγάλων τοῦ αἰῶνος μας, εἶνε ἡ δημιουργία μιᾶς νέας Ἑλληνικῆς περιόδου, ἑνὸς πολιτισμοῦ, ὅστις θά βαδίσῃ παράλληλα καί θ' ἀκτινοβολῆ αἰώνιως ἐπιπέδων ἐκθαμβωτικὰ τὴν λάμψιν του, πρὸς τοὺς λαοὺς τῆς ὑψηλίου, ὅπως καί οἱ προηγούμενοι αὐτοῦ, οἵτινες φυγόκεντρον εἶχον τὴν Ἑλληνικὴν Πατρίδα πάντοτε.

Τὰ θεμέλια τοῦ πολιτισμοῦ αὐτοῦ πρὸ τοῦ ὁποῖου παρεμέρισαν ἤδη μέ εὐλάβειαν δύο ἄλλοι, διά νά διέλθῃ ἐπιβλητικά, θεία συνάρσει καί ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ συμφιλιωτοῦ Ἄνακτος Γεωργίου τοῦ Β' ἀνυψώθησαν ἤδη ὑπὸ τοῦ δημιουργοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου.

Καί ἐπ' αὐτῶν ἡ θέλησις, καί ἡ φιλοπατρία τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου καί τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, οἰκοδομεῖ μέ προσοχὴν καί στερεότητα γρανιτώδη, ὅ,τι θά κληρονομήσῃ ἡ ἐπερχομένη αὔριον Ἑλληνικὴ γεννεὰ διά νά σταθῇ φωτοδότης καί πάλιν.

ΜΕΤΑΞΥ ΘΕΟΥ ΚΑΙ ΕΛΛΑΔΟΣ

Δ. ΞΥΔΙΑ ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΣ ΓΕΝ. ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΚΡΗΤΗΣ

«Καὶ θεὸς νὰ στήσουν τρόπαια καὶ νέους Παρθενῶνες
ποῦ θὰ περνοῦν εὐλαβικά δίπλα των οἱ αἰῶνες»

Σύσσωμος ὁ Ἑλληνισμὸς πανηγυρίζει ἤδη τὴν πρώτην τριετίαν τῆς ἐπελθούσης ἱστορικῆς μεταβολῆς. Αὐθόρμητοι καὶ πηγαῖαι ἐκδηλώσεις βαθείας καὶ ἀνυποκρίτου εὐγνωμοσύνης διασταυροῦνται εἰς

τὴν Ἑλληνικὴν ἀτμόσφαιραν διὰ νὰ φθάσουν πολύβοιοι μέχρι τοῦ Δημιουργοῦ τοῦ Νέου Κράτους 1. Μεταξῶ. Τετάρτη Αὐγούστου. Χρονολογία παράπλευρος τῆς 25ης Μαρτίου. Σταθμὸς ὅστις ἀπέτέλεσε τὴν ἀφετηρίαν τῆς Βασ. Ἐθνικῆς Παλιγγενεσίας. Ὅλιγας, ὥρας, ὀλίγας ἀκόμη στιγμάς πρὶν ἀνατείλει ἡ Τετάρτη Αὐγούστου γνωρίζομεν καὶ γνωρίζουν ὅλοι καλῶς πρὸ ποίου χαίνοντος βαράθρου ἀλυσσόμενον, παλιδνὸν καὶ περίτρομον τὸ Κράτος τοῦ Κοινοβουλευτισμοῦ ἴστατο ἐν ἀναμονῇ νὰ δεχθῆ τὴν χαριστικὴν βολὴν ὑπὸ τὴν ἐνορχήστρωσιν κακοήχων κοασμῶν Σκαραβαίων. Ὁ κίνδυνος εὐρίσκετο πρὸ τῶν πυλῶν μας. Ραγδαίως ἡ κομμουνιστικὴ θύελλα ἔφθανεν.

Ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς καὶ μετ' αὐτοῦ καὶ ὁ Κρητικὸς ὑπὸ τὴν βα-

ρείαν καὶ ἀγωνιώδη ἀτμόσφαιραν τῶν προαγουστιανῶν ἐκείνων τραγικῶν ὤρων εἶχεν κυριολεκτικῶς γονατίσει. Ἄδυσώπητος καὶ τραχεῖα ἐκ τῶν παρασκηνίων διεξήγετο ἡ πάλη μεταξύ τῶν κομματικῶν φεουδαρχῶν πρὸς ἀναρρίχησιν εἰς τὴν ἐξουσίαν. Συναλλαγαὶ καὶ συμμαχίαι ἀπίθαναι χαλκεύουσαι δεσμά, εἶχον συναφθεῖ μεταξύ τῶν κομμάτων καὶ μιᾶς δρακὸς ἀρνησιπάτριδων διὰ τὸν ἀνύπτονον λαόν.

Ἡ εἰς τὰς παραμονὰς τῆς 4ης Αὐγούστου ἐπὶ ἀκμῆς ξυροῦ φθάσασα ἐξουθένωσις καὶ παραλυσία εἶχεν βαθείας τὰς ρίζας. Θὰ ἦτο ἄλλως τε λογικῶς ἀπαράδεκτον νὰ πιστευθῇ ὅτι εἰς τὸν ὀλισθηρὸν κατήφορον τῆς ἀποσυνθέσεως τοῦ Κράτους ἐφθάσαμεν ἀπὸ τῆς μιᾶς στιγμῆς εἰς τὴν ἄλλην ἢ ἐφθάσαμεν τυχαίως καὶ αὐτομάτως. Θὰ ἦτο ἀκατανόητον νὰ ὑποτεθῇ ὅτι εἰς ὀλίγα εἰκοσιτετράωρα τὸ Κράτος ἐφθασεν εἰς τὸ μεταίχιμιον τοιαύτης ἐξαθλιώσεως ὥστε νὰ περιέλθῃ εἰς τοιοῦτον σημεῖον ἀδυναμίας νὰ δέχεται κολάφους καὶ ραπίσματα καὶ νὰ δέρωνται τὰ ὄργανα του δημοσίου. Θὰ ἦτο ἐπαναλαμβάνωμεν πλάνη καὶ ὡς ἀστείότης ἀκόμη νὰ πιστευθῇ αὐτό.

Τὸ Κράτος ἐκ θεμελίων εἶχεν ὑπονομευθῆ. Τὰ ἱερά αὐτοῦ ἀνυπεράσπιστα ἐδόθησαν εἰς τοὺς κύνας. Ἄλλὰ πῶς προήλθεν ἡ Κρατικὴ αὐτῆ Νεκροφάνεια; Πῶς κατεθρυμματίσθησαν αἱ ἐθνικαὶ παρακαταθῆκαι καὶ παραδόσεις; Πῶς συνέβη τὰ ἐθνικὰ σύμβολα νὰ ποδοπατῶνται καὶ νὰ κυλίωνται μέσα εἰς τὰ τέλματα; Δέν εἶναι δύσκολος ἡ ἐξήγησις. Καὶ ἓνα μύριον δηλητηριώδους ἰοῦ ἂν εἰσδύσῃ εἰς τὸν πλέον ἀρτιμελῆ ὀργανισμόν εἶναι ἀρκετὸν σὺν τῷ χρόνῳ νὰ ὑποσκάψῃ τὰ θεμέλια αὐτοῦ καὶ νὰ ἐπιφέρῃ προϊόντος τοῦ χρόνου τὸν θάνατον του. Αὐτὸ ἀκριβῶς συνέβη μὲ τὴν Ἑλληνικὴν Πατρίδα. Αὐτὸ ἀπέδειξεν ἀδιαψεύστως ἡ διάγνωσις κάθε ἀγνοῦ Ἑλλήνος. Εἰς τὸν ὀργανισμόν τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος φθοροποιὰ μικρόβια εἶχον σκορπισθεῖ. Μικρόβια παντός εἶδους. Τὸ Κράτος δὲν ἐξεπροσώπει τὴν ὀλότητα ἀλλὰ τὸ κόμμα τοῦτέστιν μικρὸ ἢ μεγάλο ἄθροισμα ἀνθρώπων ἐλισσομένων διαρκῶς περὶ τὰ Ταμεῖα αὐτοῦ. Τὸ ἥμισυ τῶν Ἑλλήνων ὅταν δὲν ἐκαρποῦτο τὰ ἐλέη τῆς ἀρχῆς ἐδέρετο καὶ ἀντιστρόφως. Καταφανῆ τὰ ἴχνη τοῦ καμάτου ἤρχισαν νὰ διαφαίνωνται ἐπὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ. Αἱ λυσσώδεις ἐσωτερικαὶ διαμάχαι τῶν ὁποίων συνήθως ἐπίλογος ἦτο νὰ βάφωνται τὰ κράσπεδα τῶν πεζοδρομίων μὲ αἷμα εἶχεν ἀποκορυφώσει τὴν ἀπογοήτευσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ. Οἱ νόμοι ἀπετέλουν ἰστὸν ἀράχνης. Τὰ συμφέροντα τὰ γενικά ὅσον καὶ τὰ ἀτομικὰ μόνον ὑπὸ τὸ πρῖσμα τοῦ κομματικοῦ συμφέροντος ἐξυπηρετοῦντο. Αἱ ἐργαζόμεναι τάξεις εἶχον τεθεῖ ἀντιμέτωποι καὶ ἀλληλοὑποβλέποντο ὡς θηρία ἔτοιμα νὰ ἐπιπέσουν κατ' ἀλλήλων. Τὸ δίκαιον τῶν πολιτῶν ἐστραγγαλιζέτο καταφόρως ὑπὸ νομιμοφανῆ προσχήματα.

Τὸ Κράτος ὅμως τῶν κομμάτων ἀπασχολημένον εἰς τὸν ἀλχη-

μίαν τῶν ἀριθμῶν τῶν ἐκλογικῶν ἀγῶνων, τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν φεουδαρχῶν του, εἰς τὰ παράπονα τῶν πολιτῶν, εἰς τὰς διαμαρτυρίας τῶν ὡς πρόχειρον ἀπάντησιν εἶχε ἢ τὴν εἰρωνεῖαν ἢ τὸν ὑποκόπανον τῶν ὀργάνων του. Εἰς τὴν ἐξοντωτικὴν αὐτὴν διελκυστίνδα τῶν κομματικῶν συγκροτημάτων ὁ ὑγιῶς καὶ πατριωτικῶς σκεπτόμενος Ἑλληνικὸς Λαὸς ἴσως φαινομενικῶς νὰ παρίστατο θεατὴς ἀπαθῆς οὐχ' ἦττον ἐκ μυχιῶν κατηρᾶτο τοὺς ἐμπρηστὰς τῆς γαλήνης τοῦ τόπου. Ἡ 4η Αὐγούστου ὀρθώσασα προστατευτικὸν Σινικὸν τεῖχος διὰ νὰ περιφρουρήσῃ καὶ περισώσῃ ὅ,τι οἱ κομματικοὶ Ἡρόστρατοι κατέλιπον ἀντεπεκρίθη πρὸς τὴν θέλησιν καὶ τὸν διακαῆ πόθον ὀλοκλήρου τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ πλὴν ἐλαχίστων οἵτινες ἐθεώρουν τὸν Ἑλληνικὸν Λαὸν ὡς κληρονομικὸν αὐτῶν ὑποζύγιον. Ἡ 4η Αὐγούστος δὲν ὑπῆρξεν ἐξόρμησις προσώπων πρὸς ἄλωσιν τῆς Ἀρχῆς. Ἡ 4η Αὐγούστου δὲν εἶχε τὴν προέλευσιν τῆς εἰς σκοτεινὰς συνωμοσίας. Ἡ 4η Αὐγούστου δὲν ἀπετέλεσεν τὴν ἱκανοποίησιν οὐδενὸς καὶ οὐδεμίας φιλοδοξίας. Ἡ 4η Αὐγούστου δὲν ἀνέκυψεν ὡς κόμμα ἢ ὡς παράταξις. Ἡ 4η Αὐγούστου δὲν ἦλθεν ὡς φίλος ἢ ἐχθρὸς οὐδενός. Ἡ 4η Αὐγούστου ἀπετέλεσεν τὸ Βατερλώ τοῦ κοινοβουλευτισμοῦ. Τὴν νίκην τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος ἐναντίον ἐνὸς παρελθόντος ἁμαρτωλοῦ τὸ ὅποῖον ὑπὸ τὰ θεμέλια τοῦ Κράτους ἐστέγασεν δυναμιτιστάς. Ἡ 4η Αὐγούστου ἐσημείωσεν τὸν θρίαμβον τοῦ δικαίου κατὰ τῆς ἀδικίας. Ἡ 4η Αὐγούστου ἀπετέλεσε τὴν ἀποφασιστικὴν χειρουργικὴν ἐπέμβασιν πρὸ τοῦ μοιραίου διλήμματος νὰ ζῆσῃ ἢ νὰ ἀποθάνῃ ὁ τόπος. Ἡ 4η Αὐγούστου δὲν ἀπετέλεσε τὸ πεδῖον συγκρούσεων πολιτικῶν μερίδων ἢ φατριῶν, ἀλλὰ τὸν ἐκμηδενισμὸν τῶν λυμεῶνων] καὶ ἐκπορνευτῶν τῶν ἠθικῶν παραδόσεων.

Τὸ καθεστῶς τῆς 4ης Αὐγούστου πρό τιнос ἀκόμη εἶπεν ὁ Ἀρχηγός: Εἶνε καθεστῶς δυναμικόν, δὲν εἶνε καθεστῶς λιμνάζον, δὲν εἶνε καθεστῶς ἀντιγραφῆς ξένων βιβλίων, εἶνε ὑπαγόρευσις τῆς Ἑθνικῆς πραγματικότητος καὶ τῶν γνησιωτέρων Ἑλληνικῶν παραδόσεων.

Ἦρκεσαν ὀλίγοι μόνον στιγμαὶ διὰ νὰ κυματίσῃ ὑπερήφανα ὁ θυρεὸς τοῦ Νέου Κράτους καὶ ὑπὸ τὰς πτυχὰς του νὰ συσπειρωθοῦν ὅλοι οἱ Ἕλληνες. Διότι ὑπὸ τὰς πτυχὰς του ἔδωκε θέσιν εἰς ὅλους ἀδιακρίτως. Δὲν ἐχρειάσθη σταυροφορία δὲν ἐχρειάσθησαν ἀγῶνες. Διότι τὸ Κράτος αὐτὸ τῆς 4ης Αὐγούστου τὸ δραματίσθησαν ὅλοι οἱ Ἕλληνες καὶ ἐκυφορεῖτο εἰς τὴν σκέψιν των. Παντὸς δὲ ἄλλου περισσότερον οἱ Κρήτες. Κατ' ἐξοχὴν φιλόνομοι καὶ φιλοπάτριδες, δίκαιοι καὶ φίλεργοι ἐκ τῶν πρώτων ἐτάχθησαν ὑπὸ τὰς σημαίας Του. Δὲν ἦτο ἄλλωστε δυνατὸν νὰ γίνῃ ἀντιθέτως.

Λαὸς εὐγενῆς καὶ πατριώτης, οἷος ὁ Κρητικὸς τοῦ ὁποῖου κάθε σπιθαμὴ τοῦ ἐδάφους του εἶναι καὶ μία σελὶς αἱματηρὰ διὰ τὸ μεγαλεῖτον τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος, λαὸς εἰς τὰ στήθη τοῦ ὁποῖου πάλ-

λει ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν Πατρίδα, Λαὸς ὅστις ἔχει νὰ παρουσιάσῃ ἕνα Ἀρκάδι, ἕναν Γιαμπουδάκη, ἕναν Κόρακα, ἕναν Ξωπατέραν καὶ ἀναριθμήτους ἄλλους μάρτυρας ἔθνικους, φυσικὸν ἦτο πρῶτος μεταξὺ τῶν πρῶτων νὰ ἀνέλθῃ τὰς ἐπάλξεις τοῦ Μεταγουστιανοῦ Κράτους. Διότι εἶναι Κράτος ἰδικόν του, Κράτος μετὰ τοῦ ὁποίου εὐρίσκεται ἐν ψυχικῇ ἁρμονίᾳ καὶ ἐπικοινωνίᾳ, Κράτος τὸ ὁποῖον δὲν τείνει χεῖρα ἐπαίτιδα μόνον ἀλλὰ Κράτος τὸ ὁποῖον μὲ στοργὴν τείνει τὸ οὖς του διὰ νὰ ἀκούσῃ τὸν πόνον του τὰ παράπονα του καὶ νὰ ἱκανοποιήσῃ κάθε δίκαιον αἴτημα καὶ κάθε λογικὴν ἀξίωσιν τῶν πολιτῶν του. Ὁ ὑπερήφανος Κρητικὸς Λαὸς τοῦ ὁποῖου οἱ ἡρώτισμοὶ καὶ αὐτοθυσίαι κοσμοῦν τὰς σελίδας τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας ἐμπαιχθεὶς καὶ ἀδικηθεὶς κατὰ τὸ παρελθόν, τὴν 4ην Αὐγούστου ὄχι ἀπλῶς ἐπεκρότησεν, ἀπεδέχθη καὶ ἀνεκολπώθη ἐξυμνήσας ταύτην διὰ τῆς ἀθανάτου λύρας του ἀλλ' ἀπετέλεσεν διαπύριον κήρυκα τῶν Ἀρχῶν αὐτοῦ καὶ φρουρὸν ἄγρυπνον καὶ ἀκοίμητον. Ἡ ἡρωϊκὴ Μεγαλόνησος ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον διὰ τῶν καθημερινῶν αὐτῆς ἐκδηλώσεων πρὸς τὸν Δημιουργὸν τοῦ Νέου Κράτους ἀνανεώνει κατὰ τὸν πανηγυρικώτερον τρόπον τοὺς ἀναλλοιώτους δεσμούς της τοὺς ὁποῖους ἐσφυρηλάτησεν ἢ παροιμιώδης στοργικὴ μέριμνα πρὸς αὐτήν. Ἡ συμβολὴ τοῦ Κρητικοῦ Λαοῦ εἰς περίλαμπρον ἔργον τῆς ἔθνικῆς ἀναδημιουργίας εἶναι καταφανής.

Τὸ καθεστῶς τῆς 4ης Αὐγούστου, ὡς ἐτόνισεν ὁ ἀρχηγὸς «θὰ ὑποστῆ τὴν ἐξέλιξιν τῆς ὁποίας τὰ σπέρματα ἔχει αὐτὸ τοῦτο μέσα του ἐξέλιξιν ποῦ θὰ προέλθῃ ἀπὸ τὰς ἰδίας αὐτοῦ ἀρχὰς καὶ τοὺς κανόνας ποῦ τὸ ἐδημιούργησαν καὶ τὸ διέπουν».

Οὐδεμία δύναμις εἶνε ἱκανὴ ν' ἀνακόψῃ τὴν πορείαν του. Διότι εἶνε ἔργον θείας Προνοίας. Μὲ τὴν πρώτην τριετίαν βαίνει ἤδη πρὸς τὴν ἐνηλικίωσίν του, ἐνῶ μὲ εὐλάβειαν δύο πολιτισμοὶ παραμερίζουν εἰς τὴν ἀκτινοβολίαν ἐνὸς τρίτου ἐκπηδήσαντος ἀπὸ τοὺς κόλπους του.

Ἐνὸς τρίτου πολιτισμοῦ, ὅστις θὰ ἀνδρωθῆ καὶ θὰ καταυγάζῃ τὸ Ἑλληνικὸν στερέωμα εἰς τὸ διηνεκές. Διότι μεταξὺ Θεοῦ καὶ Ἑλλάδος δὲν μεσολαβεῖ τίποτε ἄλλο πλέον εἰ μὴ μόνον ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς καὶ ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς.

ΔΙΟΝ. ΞΥΔΙΑΣ

ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ ΑΞΙΟΙ ΤΟΥ ΕΘΝ. ΚΥΒΕΡΝΗΤΟΥ

Π. ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Ἡ Ἐθνικὴ Κυβέρνησις, ὅσον καὶ ὁ Κρητικὸς λαὸς δικαιουνται νὰ εἶνε ὑπερήφανοι, ἡ μὲν πρώτη διότι εἰς τοὺς κόλπους τῆς περιέλαβε Κρήτα ἔξοχον καὶ πατριώτην θερμόν, ὁ δὲ δεύτερος διότι ἐν τῷ

προσώπῳ αὐτοῦ εὔρεν ἀμερόληπτον ἀντιλήπτορα εἰς ὅλα τὰ ζητήματα του.

Γνώστης προσώπων καὶ πραγμάτων ἐνημερωμένος μέχρι τῶν τελευταίων λεπτομερειῶν ὄχι μόνον τῶν ζητημάτων τῶν πόλεων καὶ Ἐπαρχιακῶν κέντρων ἀλλὰ καὶ τῶν ἀκραίων καὶ εἰς τὰς ἔσχατις

της Μεγαλονήσου συνοικισμῶν, παρέσχεν καὶ παρέχει ἀνεκτίμητον συμβολὴν εἰς τὸ Ἐθνικὸν μεγαλοῦργημα τοῦ οἰκοδομουμένου Κράτους τῆς Μεταουγουσιανῆς Ἀναδημιουργίας. Τὸ ἔργον τοῦ Ὑπουργοῦ Κρήτης πολὺπλευρον καὶ δυσχερές, πολὺπτυχον καὶ ἀξιόλογον συντελεσθὲν καὶ συντελούμενον μέσῳ ἀντιξοοτήτων ὑλικῶν, τεράστιον εἰς ἔκτασιν καὶ ἀπόδοσιν, δημιουργικὸν καὶ εὐεργετικόν, ἐστέφθη ὑπὸ ἐπιτυχίας προκαλοῦσης θαυμασμὸν καὶ εὐγνωμοσύνην ἰσοβίαν τοῦ Κρητικοῦ λαοῦ πρὸς τὸν Μεγάλον Ἐθνικὸν Κυβερνήτην Ἰωάννην Μεταξᾶν, ὅστις ἐνεπιστεύθη τὴν Κρήτην εἰς τὸν ἐκλεκτότερον τῶν ἐκλεκτῶν Κρητῶν κ. Π. Σφακιανάκην.

Τὸ ἔργον τοῦ Ὑπουργοῦ Κρήτης ἀναμφισβητήτως προσέθεσεν καὶ προσθέτει καθημερινῶς εἰς τὴν αἴγλην τῆς 4ης Αὐγούστου τὰς ὠραιότερας σελίδας.

Ὁ εὐγενὴς αὐτὸς παραστάτης τοῦ Ἐθνικοῦ μας Κυβερνήτου παρέλαβεν μίαν Κρήτην ἀκρόπολιν κομματικῆς ἐμπαθείας μίαν Κρήτην δὺσπιστον καὶ καχύποπτον, μίαν Κρήτην ἀκολουθοῦσαν τυφλοῖς ὄμμασιν τὴν ἄμπωτην καὶ παλίρροϊαν τῶν κομματικῶν ἐξωφρενισμῶν καὶ ῥυμουλκουμένην ἀπὸ τὴν πολὺβοον ἰαχὴν τῶν πεζοδρομίων.

Ἀπὸ τὴν ἰαχὴν ἧτις πάντοτε εὐρίσκετο ἀντιμέτωπος πρὸς τὴν ψυχρὰν λογικὴν καὶ τὴν πραγματικότητα, Πέριξ αὐτοῦ ἠπλοῦντο ἐρείπια καὶ μόνον ἐρείπια παντὸς εἴδους. Τίποτε ὄρθιον. Τὰ Ταμεῖα κενά. Αἱ δημόσιαι ὑπηρεσίαι ὑποχείραιοι εἰς τὰ κελεύσματα τῶν ἐπιτηδείων. Εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν σῆψις. Δημοσία ἀσφάλεια ὠχρῶσα καὶ πρό τῆς ἀνεκδιηγῆτου ἐποχῆς τῆς ληστοκρατουμένης Ἑλλάδος. Συγκοινωνία ἀνύπαρκτος. Μὲ δύο λέξεις ἡ Μεγαλόνησος παρουσίαζεν εἰκόνα καταθλιπτικῶς ἀπογοητευτικῆν. Ὁμολογουμένως θὰ ἔπρεπεν ἐκεῖνος ὅστις θὰ ἐπωμίζετο τὰς εὐθύναις τῆς Διοικήσεως τῆς Μεγαλονήσου νὰ ἦτο ὄχι μόνον πατριώτης συνετὸς καὶ πολὺπειρος, ἀλλὰ νὰ ἀπελάμβανε καὶ ἐκτιμήσεως καὶ ἐμπιστοσύνης γενικῆς διὰ νὰ φέρῃ εἰς πέρας τὴν χαραχθεῖσαν ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως γραμμὴν πίστεως καὶ μεταδώσει τὸν παλμὸν τοῦ νέου Κράτους τῆς δικαιοσύνης, ἰσοπολιτείας καὶ στοργῆς. Ὁ κ. Π. Σφακιανάκης ἀνεδείχθη κατὰ γενικὴν ἀναγνώρισιν ὑπέρτερος τῶν προσδοκιῶν τοῦ Ἐθνους. Ἐπάλασεν καὶ ἠγωνίσθη ἄκαμπτος καὶ ἀπτόητος, ἐπικουρούμενος πατρικῶς ὑπὸ τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου, διὰ νὰ γνωρίσῃ ἡ Κρήτη τὴν καλυτέραν αὔριον.

Ἐγένετο ὁ στόχος τῶν ὀλίγων ἀδιορθῶτων. Καὶ ἡ κεφαλὴ τοῦ ἀκόμη ἐζητήθη ἐπὶ πῖνακι. Δὲν ἐδειλίασεν νὰ διασταυρώσῃ τὸ ξίφος τοῦ λαμβάνων αὐστηρὰ καὶ σκληρὰ μέτρα πλὴν μέτρα ὑπαγορευόμενα ὑπὸ τῆς ἀδηρίτου ἀνάγκης ἐναντίον παντὸς πατριδοκαπήλου καὶ ταραξίου.

Τὸν πολυμέτερον αὐτὸν ἀγῶνα ἀντιμετώπισεν νικηφόρος καὶ κατὰ τρόπον τόσον πατριωτικόν, ὥστε ὄχι μόνον ὁ θυρεὸς τῆς 4ης

Αὐγούτου νὰ κυματίζει ὑπερήφανα καὶ νὰ δεσπόζη τῶν χερσαίων ὑδατίνων καὶ ἑναερίων ὀρίων τῆς τελευταίας ἐσχατίας τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος, ἀλλὰ νὰ ἀποτελεῇ ὁ θυρεὸς αὐτὸς σύμβολον πίστεως διὰ κάθε Κρήτα.

Διὰ τὴν φθάσῃ ἡ Κρήτη εἰς τὸ εὐτυχές αὐτὸ σημεῖον ὅπου σήμερον εὐρίσκειται ἀπητήθη ἐργασία, ἐργασία πολὺμοχθος καὶ ἐξαντλητική, ἐπίπονος καὶ ἀδιάκοπος, συστηματικὴ καὶ καρποφόρος. Ἐργασία ἀνταποκρινομένη πρὸς τὰς ἀνάγκας καὶ τὰ ζωτικά τοῦ τόπου ζητήματα, ἅτινα εἰς ὕψη πυραμίδων ἕμενον ἀνεπίλυτα καὶ χρονίζονται ἀπὸ δεκάδα ἐτῶν. Πράγματι μόνον πρὸς ἄθλον Ἡράκλειον δύναται νὰ παραβληθῇ ἡ συντελεσθεῖσα κατὰ τὸ διαρρεῦσαν διάστημα τῆς τριετοῦς ἀναδημιουργίας ἐργασία ἐν Κρήτῃ. Ἐργασία διὰ τὴν ὁποίαν ὁμιλεῖ μὲ ὑπερηφάνειαν κάθε Κρῆς διότι καὶ κάθε Κρῆς ἐν τῷ μέτρῳ τῶν δυνάμεων του συνεισέφερεν εἰς αὐτήν. Διότι ἐπρόκειτο περὶ ἐργασίας Ἐθνικῆς τὴν ὁποίαν οὐδέποτε ὁ φιλόπατρις Κρῆς ὑπετίμησεν. Διότι ἐπρόκειτο περὶ ἐργασίας, ἥτις ἀπέβλεπεν εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τῆς ὁλότητος, τὴν ἀνύψωσιν τῆς στάθμης τοῦ πολιτισμοῦ μας τὴν ἀναγέννησιν τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος τὴν ἐπανασύνδεσιν πρὸς τὸ παρελθὸν τῆς δόξης καὶ τοῦ μεγαλείου ἅτινα ἔρριψεν χαμαὶ καὶ κατεράκωσεν ὁ πνεύσας λίβας τοῦ διχασμοῦ.

Ἄλλὰ ποῖος ὁ κ. Σφακιανάκης; Ποῖος ὁ ἐνθουσιώδης αὐτὸς Σταυροφόρος ὅστις μετέδωσεν τὴν φλόγα τῆς ἀναδημιουργίας τοῦ Νέου Κράτους τῆς ὁποίας τὴν θρυαλλίδα ἤναψε ἡ φωτεινότερα Ἑλληνικὴ διάνοια τῆς τελευταίας Ἑλληνικῆς ἑκατονταετίας, ὁ Μέγας Ἕλληνας Ἰ. Μεταξᾶς; Ποῖος ὁ ἀγνὸς οὗτος πατριώτης ὁ ὁποῖος δὲν ἐφείσθη οὔτε κόπων οὔτε θυσιῶν οὔτε ἀγώνων διὰ τὴν ὁδηγήσῃ τοὺς συμπατριώτας του μέσῳ τῶν ἀκανθῶν τοῦ παρελθόντος, ἐκεῖ ὅπου ἦτο ἡ θέσις τῶν ὡς ἀπογόνων πατριωτῶν πρὸ τῶν ὁποίων μὲ εὐλάβειαν καὶ θαυμασμόν ὑποκλίνονται καὶ Ἕλληνας καὶ Ξένοι; Γόνος ἠρωτοκόκου καὶ Πατριαρχικῆς οἰκογενείας ἀριθμούσης περγαμηνὰς δράσεως Ἐθνικῆς πολυτίμου. Ἐγεννήθη τὸ 1895 ἐν Ἡρακλείῳ Κρήτης Ἄνατραφείς καὶ γαλουχηθεὶς ἀπὸ τοῦ λίκνου του μὲ τὰς ὥρας Κρητικὰς παραδόσεις, ἀνδρωθεὶς μὲ τὰ αὐστηρὰ ἐκεῖνα διδάγματα τῆς πίστεως πρὸς τὴν Πατρίδα καὶ τὸν Βασιλέα ἐκ τῶν πρώτων βημάτων του κατέδειξε ὅτι θὰ ἀπέβαινεν ἀντάξιός τῶν παραδόσεων, τῶν ἀνδραγαθημάτων καὶ τῶν ἠρωισμῶν τῆς Μεγάλης καὶ ἱστορικῆς οἰκογενείας τῶν Σφακιανάκηδων. Τῆς οἰκογενείας αὐτῆς ἥτις εἰς τὸν βωμόν τῶν ἀπελευθερωτικῶν ἀγώνων τῆς Κρήτης πολλὰ καὶ ἀνεκτίμητα προσέφερε καὶ σεβαστὸν ἀριθμὸν μελῶν ἐθυσίασεν ὑπὲρ τοῦ Μεγαλείου καὶ τῆς δόξης τῆς ἰδιαίτερας αὐτοῦ Πατρίδος. Τῆς οἰκογενείας αὐτῆς ἥτις μὲ τὸ αἷμα τῆς ἔβαψεν τοὺς πέραν τοῦ Ἡρακλείου φάραγγος καὶ τὰ ὑψίπεδα τῶν ὄρεων τοῦ Λασηθίου. Τῆς οἰκογενείας αὐτῆς τῆς ὁποίας τοὺς θρύλλους καὶ τὸν ἠρωισμόν

ἀντιλαλοῦν καὶ θὰ ἀντιλαλοῦν αἱ Κρητικαὶ ὀροσειραὶ ὡς παράδειγμα αὐταπαρνήσεως καὶ πατριωτισμοῦ. Διδαχθεὶς τὰ πρῶτα ἐγκύκλιά του μαθήματα εἰς τὴν γενέτειράν του εἰς νεαρὰν ἡλικίαν, εἰσῆλθε εἰς τὴν Ἀβερῶφειον Στρατιωτικὴν Σχολὴν τῶν Εὐελπίδων τὸ 1916. Μετὰ εὐδόκιμον ἐν αὐτῇ φοίτησιν ἐξῆλθεν μὲ τὰς ἐπωμίδας τοῦ ἀξιωματικοῦ. Ἐκτοτε ἤρchiσε τὴν πατριωτικὴν αὐτοῦ σταδιοδρομίαν. Ἐνθουσιῶδῃ καὶ ριψοκίνδυνον τὸν βλέπομεν εἰς τὸ Μακεδονικὸν μέτωπον μετέχοντα εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν τοῦ πυρός.

Εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις τοῦ Μικρασιατικοῦ μετώπου, λαμβάνει μέρος εἰς τὰς πολυνέκρους γιγαντομαχίας τοῦ Τουμλοῦ-Μπουνάρ, Κοβαλίτσας, Ἀβκὶν κλπ. ὅπου τελικῶς τραυματισθεὶς σοβαρῶς τὸ 1921 μετακομίσθη εἰς Ἀθήνας πρὸς νοσηλείαν. Οὕτω ἡ ἥρωϊκὴ καὶ ἱστορικὴ οἰκογένεια τῶν Σφακιανῶν διὰ τοῦ ἀνταξίου αὐτῆς γόνου Παναγιώτου, ἐπλήρωσεν καὶ πάλιν τὸν φόρον τοῦ αἵματος.

Περιβαλλόμενος μὲ ἐξαιρετικὴν ἀγάπην καὶ ἐκτίμησιν ὑπὸ τῶν συμπατριωτῶν του, ἐξελέγη τὸ 1924 βουλευτὴς τοῦ Νομοῦ Λασηθίου. Κατὰ τὸ 1926 ἀποστρατευθεὶς ἀπεσύρθη ἐπὶ τι διάστημα ἰδιωτεύων ἐν τῇ Πρωτεύουσῃ.

Ὀλίγον ἀργότερον διετέλεσε Γενικὸς Γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργείου Προνοίας, ἀναπτύξας ἀξιόλογον δρᾶσιν εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς ἐξυπηρετήσεως τοῦ προσφυγικοῦ κόσμου. Μετὰ τριετὴ παραμονὴν εἰς τὴν ἀνωτέρω θέσιν κατήλθεν εἰς τὴν γενέτειράν του, ὅπου παρέμεινεν ἰδιωτεύων. Συντηρητικὸς καὶ συνετὸς, χαρακτὴρ ἀνιδιοτελεῆς καὶ δημιουργικὸς, φυσικὸν ἦτο νὰ ἐλκύσῃ ἐκ τῶν πρώτων τὴν προσοχὴν τοῦ Ἐθνικοῦ μας Κυβερνήτου. Ὁ Δημιουργὸς τοῦ Νέου Κράτους ἐκτιμῶν ἰδιαιτέρως τὸν πατριωτισμὸν καὶ τὴν σύνεσιν αὐτοῦ τὸν περιέλαβεν εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως, ἧς ἔκτοτε ἀποτελεῖ μέλος ἐπίλεκτον. Ὁ μέχρι σήμερον δὲ ἀπὸ τῆς Ὑπουργίας του ἐν Κρήτῃ διαρρέυσας χρόνος ἐδικαίωσεν ἀπολύτως καὶ κατὰ τὸν πανηγυρικώτερον τρόπον, τὴν παροιμιώδη πλέον καταστάσαν διορατικότητα καὶ ὀξυδέρκειαν τοῦ Ἐθνικοῦ μας Κυβερνήτου ἐν τῇ ἐκλογῇ τῶν συνεργατῶν Του, εἰς τὸ ἔργον τῆς Ἐθνικῆς Ἀναδημιουργίας.

Ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως χάρις εἰς τὰς ἑκάστοτε εὐστόχους εἰσηγήσεις τοῦ κ. Π. Σφακιανῆ, ἡ Μεγαλόνησος ἄνευ ὑπερβολῆς δύναται νὰ λεχθῇ, ὅτι ἱκανοποίησεν τὰ τρία τέταρτα τοῦλάχιστον τῶν κυριωτέρων αὐτῆς αἰτημάτων, τῶν ἀναφερομένων εἰς μεγάλα ἔργα κοινῆς ὠφελείας, εἰς ἔργα, ἅτινα κυριολεκτικῶς μετέβαλον ὀλοκλήρους περιοχὰς αὐτῆς, εἰς τόπους πραγματικῆς ἐπαγγελίας, εἰς τόπους ὅπου ὅλως ἰδιαιτέρως ἡ 4η Αὐγούστου ἀποτελεῖ προσκύνημα ἱερὸν διὰ τοὺς κατοικοὺς αὐτῶν. Ἀπολογισμὸν τοῦ ἔργου τῆς ἐν Κρήτῃ ὑπουργίας τοῦ κ. Π. Σφακιανῆ, ἴσως συνοπτικῶς ἀλλ' ἀρκούντως πειστικῶς παρέχουν αἱ σελίδες τοῦ ἀνά χειρὰς ἔργου.

Διὰ τὸ ἔργον τοῦ κ. Π. Σφακιανάκη ὁλόκληρος ὁ Τύπος τῆς Μεγαλονήσου κατ' ἐπανάληψιν εὗρεν εὐκαιρίαν ν' ἀσχοληθῇ καὶ ἐξάρει τὴν ἐπιτυχή αὐτοῦ συμβολὴν εἰς τὴν τεραστίαν προσπάθειαν τῆς συντελουμένης Ἐθνικῆς ἀναγεννήσεως. Κατωτέρω δημοσιεύομεν ἀποσπάσματα ἐφημερίδων τοῦ Ἡρακλείου ἐπ' εὐκαιρία τῆς πρὸ ἡμερῶν ἐπισκέψεώς του αὐτόθι χαρακτηριστικὰ τῶν ἔναντι αὐτοῦ αἰσθημάτων τοῦ Κρητικοῦ λαοῦ :

«ΑΝΟΡΘΩΣΙΣ» ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

«Μὲ τὴν προσεγγίζουσαν τρίτην ἐπέτειον τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ τὴν ἐπελθοῦσαν ἐν Ἑλλάδι πρὸ τριετίας μεταβολὴν, εἶνε πολὺ στενωῶς συνδεδεμένη ἡ μορφή τοῦ ἀφιχθέντος χθὲς Ὑπουργοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ Κρήτης κ. Μπόττη Σφακιανάκη. Τὰ ἔργα τῶν ἡμερῶν ποῦ διέρρευσαν ἔκτοτε, ἡ πνοὴ ποῦ διέδραμε τὸν μέχρι τότε νοσοῦντα κρατικὸν μας ὄργανισμόν, αἱ κατευθύνσεις ποῦ ἐδόθησαν εἰς τὰ κεφαλαιώδη ζητήματα ζωῆς καὶ ὑπάρξεως τοῦ ἔθνους, αἱ γραμμαὶ ποῦ ἐχαράχθησαν πρὸς διαμόρφωσιν μιᾶς νέας καταστάσεως πραγμάτων, μιᾶς νέας ἐποχῆς ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐξεπήδησε τὸ νέον πνεῦμα διοικήσεως τῆς χώρας, εὗρηκαν εἰς τὴν μορφήν τοῦ κ. Σφακιανάκη τὸν βαθὺν καὶ συνετὸν ἀντιλήπτορα, τὸν κατάλληλον χειριστὴν, τὸν ἀπὸ περιωπῆς χορηγὸν ἰδεῶν καὶ ἀντιλήψεων ποῦ ἔπρεπε νὰ σπαροῦν καὶ νὰ ριζοβολήσουν.

Ὁ κ. Σφακιανάκης, μὲ τὴν οἰκογενειακὴν παράδοσιν καὶ τὸ παρελθόν μιᾶς δράσεως, παγκρητίως ἀνεγνωρισμένης, μὲ τὴν ὀξυδερκειαν τοῦ σκεπτικιστοῦ ἀνθρώπου, ποῦ δὲν τρέχει εἰς λύσεις ὑποβαλλομένας ὀποθενδῆποτε διὰ νὰ ναυαγήσῃ εἰς τὰς λύσεις αὐτάς, ποῦ δὲν ἐπιηρεάζεται ἀπὸ σκοτεινάς ἐπιρροάς, ἀλλὰ μετρᾷ τὸ κάθε τι, τὸ μελετᾷ, τὸ σπουδάζει, τὸ ἐξονυχίζει, διὰ νὰ τὸ κρίνῃ κατόπιν καὶ τὸ τοποθετήσῃ εἰς τὴν πρέπουσαν θέσιν, δὲν παρέσχε μόνον εἰς τὸ κράτος τῆς μεταβολῆς ποῦ ἐπῆλθε λόγῳ ἀκριβῶς τῆς συντηρητικότητός του, λόγῳ ἀκριβῶς τοῦ μεμετρημένου χαρακτήρος του, μεγίστας ὑπηρεσίας, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Μεγαλόνησον, καὶ εἰς τὸν λαὸν τῆς, καὶ εἰς τὰ διαμερίσματά της ἀκόμη ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα εἶχε παραμερίσει καὶ ἀγνοήσει μὲ ἀχαρακτήριστον ἐγκληματικότητα τὸ κομματικὸν κράτος τῶν ἐγγύς τοῦ Αὐγούστου ἀθλίων Ἑλληνικῶν ἐτῶν— προσέφερον ὅ,τι ἦτο ἀνθρωπίνως δυνατόν, καὶ μοχθῶν ἄλλοτε καὶ ἄλλοτε ἀγωνιζόμενος τὰ προώθησε πρὸς τὴν ἀκτίνα τοῦ πολιτισμοῦ, μὲ ἔργα συγκοινωνιακά, μὲ εὐνοίας καὶ ὑπηρεσίας, ὅσας ἠδύνατο κατὰ καιροὺς νὰ τοῖς παράσχη.

Ἄλλ' ἐκτὸς τούτου, εἰς ὥρας παρεξηγήσεων, εἰς ὥρας καθ' ἃς ἐμαίνεται ἡ διαβολὴ κατὰ τοῦ ἀκράιου ἀλλὰ σημαντικωτάτου τούτου Κρατικοῦ διαμερίσματος, ὁ κ. Σφακιανάκης, δικαίως συγκεντρῶν ὅλην τὴν ἐμπιστοσύνην καὶ τὴν ἐκτίμησιν τοῦ συμφιλιωτοῦ Βασι-

λέως καὶ τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς κυβερνήσεως, ἀπετέλεσε βαρύτατον παράγοντα πρὸς ἀπόσεισιν τῶν στιγμιαίων αὐτῶν παρεξηγήσεων, πρὸς παράλυσιν τοῦ φθοροποιοῦ ἔργου τῆς διαβολῆς, πρὸς ἐπαναφοράν τῆς ψυχολογίας τῆς Κρητικῆς δημοσίας γνώμης εἰς τὴν στάθμην τῆς ἡρεμίας, τῆς ἡσυχίας, τῆς γαλήνης.

Ἄλλ' ἐδῶ δὲν κάνομεν ἀπολογισμὸν τοῦ ἔργου τῆς τριετοῦς γονίμου δράσεως καὶ τῆς σῶφρονος πολιτείας τοῦ Ὑπουργοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ Κρήτης κ. Σφακιανᾶκη.

Ἀπλῶς ἐρμηνεύομεν τὸ δημόσιον αἴσθημα τοῦ τόπου μας, τὸ γενικὸν αἴσθημα ποῦ ἐπικρατεῖ ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τῆς Μεγαλονήσου διὰ τὴν δρᾶσιν του, τὰς μερίμνας του διὰ τὴν στοργὴν ποῦ ἐπέδειξε καὶ ἐπίδεικνύει πρὸς κάθε Κρητικὸν ζήτημα καὶ διὰ τὸ πῶς συνεδύασε τὴν κάθε του ἐνέργειαν μὲ τὸ συμφέρον καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ νέου Κράτους.

Καὶ ἐρμηνεύοντες τὸ αἴσθημα τοῦτο, τὸ ἀληθῶς παγκρήτιον, δὲν λέγομεν καμμίαν ὑπερβολὴν τονίζοντες ἀπὸ τῆς στήλης αὐτῆς, τῆς τόσον φειδωλῆς εἰς ἐγκώμια, ὅτι ἡ ἄφιξις τοῦ κ. Σφακιανᾶκη εἰς τὸν τόπον ποῦ ἐγεννήθη καὶ ἠνδρώθη δὲν χαιρετίζεται ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυχεν, ἀλλὰ πλημμυρίζει τοὺς πάντας χαρᾶς, ἀλλ' ἀποτελεῖ γεγονόςς πηγαίου ἐνθουσιασμοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐνδυναμώνει τὴν γενικὴν πεποιθησιν ὅτι ἀνανεώνει τὴν στοργὴν τοῦ κυβερνήτου πρὸς τὴν Μεγαλονήσον, πρὸς τὰ ἔργα καὶ τὰς ἡμέρας τῆς τὰς τόσον καλῶς προσηρμοσμένας εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ νέου κράτους».

«ΙΔΗ» ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

«Σήμερον ἀφικνεῖται εἰς τὴν πόλιν μας καὶ ἐντεῦθεν πιθανώτατα νὰ κατευθυνθῆ εἰς τὸν γείτονα Νομὸν Λασηθίου, ὁ Ὑπουργὸς Γενικὸς Διοικητῆς Κρήτης κ. Μπότης Σφακιανᾶκης.

Ὁ λαὸς τῶν Νομῶν Ἡρακλείου καὶ Λασηθίου θὰ εὔρη καὶ πάλιν τὴν εὐκαιρίαν νὰ χαιρετίσῃ τὸν Ὑπουργόν του τὸν τόσον μοχθήσαντα καὶ ἐργαζόμενον διὰ τὴν εὐημερίαν του καὶ νὰ διαδηλώσῃ γενικώτερον τὰ εἰλικρινῆ του συναισθήματα πρὸς τὴν 4ην Αὐγούστου καὶ τὸν Ἐθνικὸν Ἀρχηγόν τῆς.

Εἶνε πράγματι τόσος ὁ ὄγκος τῆς συντελεσθείσης μέχρι τοῦδε κυβερνητικῆς ἐργασίας διὰ τὴν Κρήτην καὶ τόσον συγκινητικὸν καὶ στοργικὸν τὸ ἐνδιαφέρον διὰ τὸν λαόν της ἀπὸ μέρους τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως, ὥστε νὰ δικαιολογῆται κάθε ἐκδήλωσις εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν ἄξιον ἐκπρόσωπον τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως ἐν τῇ Νήσῳ μας τὸν τόσον μοχθοῦντα καὶ ἐργαζόμενον διὰ τὴν εὐτυχίαν μας.

Ὁ κ. Σφακιανᾶκης ὡς ὑπουργὸς γονίμως καὶ ἀποδοτικῶς ἐργαζόμενος καὶ ὡς ἐπίλεκτον τῆς Κρήτης τέκνον ἔχει συνδέσῃ τὸ ὄνομά του μετὰ τῆς Νήσου δι' ἀλύσεως ἀτελευτήτων καὶ μεγάλων ὑπηρεσιῶν.

Ἐπὶ τριετίαν καὶ πλέον ἐργαζόμενος καὶ ὑπὸ ὀμαλὰς καὶ ἀνωμάλους συνθήκας, ἐπέτυχε νὰ παρουσιάσῃ ἐργασίαν τοιαύτην ὡς πρῶτος διοικητικὸς λειτουργός, ὥστε ν' ἀποσπάσῃ ὄχι μόνον τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ κρητικοῦ λαοῦ ἀλλὰ καὶ αὐτὴν ταύτην τὴν εὐαρέσκειαν τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως κατ' ἐπανάληψιν ἐκδηλωθεῖσαν.

Τῷ λόγῳ τούτῳ ὁ Κρητικὸς λαὸς οὔτινος γνήσιον τέκνον τυγχάνει, αἰσθάνεται ἰδιαιτέραν ὄλωσ χαρὰν καὶ ἱκανοποίησιν διαπιστῶν τὰς ἐπιτυχίας τοῦ Ὑπουργοῦ τοῦ ἐπιτυχίας αἵτινες ἐπιδροῦν εὐεργετικώτατα ἐπὶ τε τῶν ἀπασχολούντων τὴν Μεγαλόνησον ζητημάτων καὶ ἐπὶ τῆς καθόλου πολιτικῆς θέσεως καὶ ἐξελιξεως τῆς Κρήτης ἐν τὸς τῶν πλαισίων τοῦ ἐθνικοῦ συνόλου.

Δι' ὄλους αὐτοὺς τοὺς λόγους θὰ χαιρετίσωμεν σήμερον εἰλικρινῆ ἐνθουσιασμῷ τὸν ἀφικνούμενον Ὑπουργὸν κ. Σφακιανάκη καὶ θὰ τὸν παρακαλέσωμεν νὰ διαβιβάσῃ καὶ εἰς τὸν Ἀρχηγὸν τῆς Ἐθν. Κυβερνήσεως τὴν Κρητικὴν εὐγνωμοσύνην ἀνθ' ὅσων ὑπὲρ τῆς Μεγαλόνησου μοχθῆσιν τῇ εἰλικρινεῖ διαβεβαιώσει, ὅτι ἡ Κρήτη ἴσταται πάντοτε ἄγρυπνος φρουρός τοῦ μεγάλου Ἐθνικοῦ ἔργου Του.

Μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς μεγάλης ἱστορικῆς οἰκογενείας τῶν Σφακιανῶν, ἕκαστος τῶν ὁποίων ἔχει νὰ παρουσιάσῃ καὶ μίαν ἀξιόλογον περγαμηνὴν Ἐθνικῆς καὶ πατριωτικῆς δράσεως, ἀναφέρομεν κατωτέρω τοὺς ἀειμνήστους αὐτοῦ πάππον καὶ θεῖον ἀρυόμενοι τὰ σχετικὰ στοιχεῖα ἀπὸ τὴν μεγάλην Ἑλληνικὴν Ἐγκυκλοπαιδείαν.

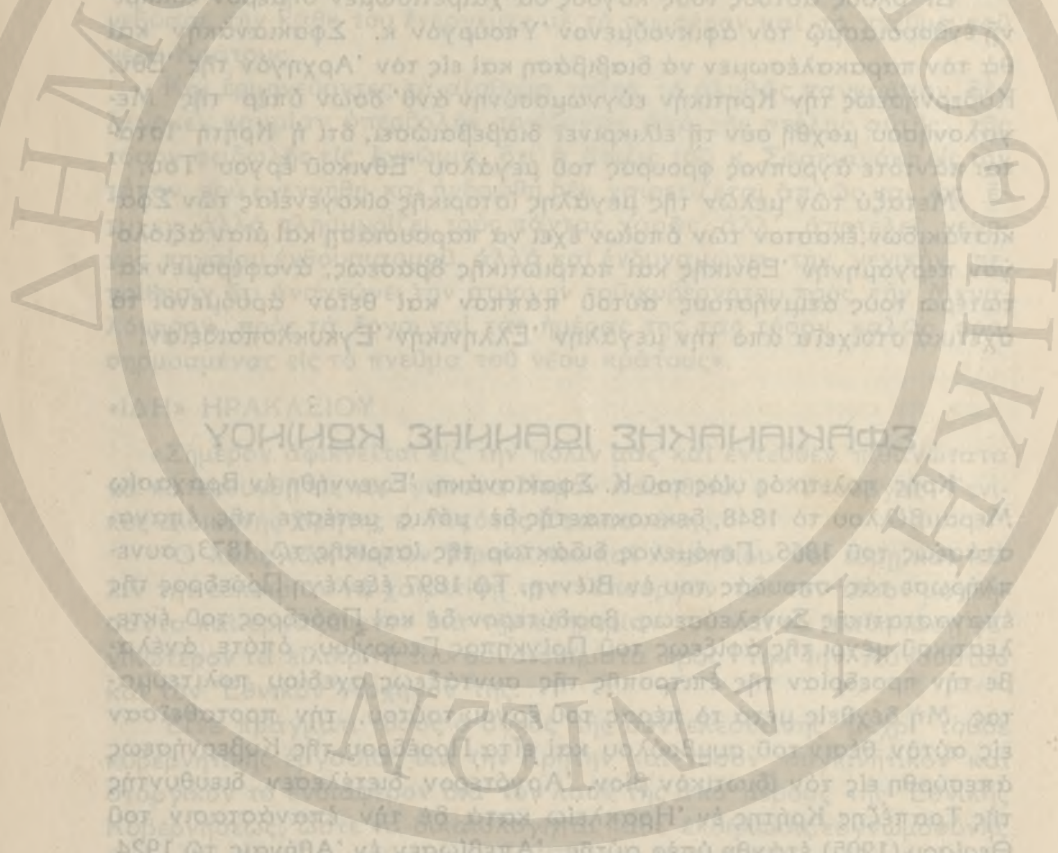
ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΩΝΙΝΟΥ

Κρῆς πολιτικὸς υἱὸς τοῦ Κ. Σφακιανάκη. Ἐγεννήθη ἐν Βραχασίῳ Μεραιμβέλλου τὸ 1848, δεκαοκταετῆς δὲ μόλις μετέσχε τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1866. Γενόμενος διδάκτωρ τῆς ἰατρικῆς τῷ 1873, συνεπλήρωσε τὰς σπουδὰς του ἐν Βιέννῃ. Τῷ 1897 ἐξελέγη Πρόεδρος τῆς ἐπαναστατικῆς Συνελεύσεως, βραδύτερον δὲ καὶ Πρόεδρος τοῦ ἐκτελεστικοῦ μέχρι τῆς ἀφίξεως τοῦ Πρίγκηπος Γεωργίου, ὁπότε ἀνέλαβε τὴν προεδρίαν τῆς ἐπιτροπῆς τῆς συντάξεως σχεδίου πολιτεύματος. Μὴ δεχθεὶς μετὰ τὸ πέρασ τοῦ ἔργου τούτου, τὴν προταθεῖσαν εἰς αὐτὸν θέσιν τοῦ συμβούλου καὶ εἶτα Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως ἀπεσύρθη εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον. Ἀργότερον διετέλεσεν διευθυντῆς τῆς Τραπεζῆς Κρήτης ἐν Ἡρακλείῳ κατὰ δὲ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ Θερίσου (1905) ἐτάχθη ὑπὲρ αὐτῆς. Ἀπεβίωσεν ἐν Ἀθήναις τῷ 1924.

ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗΣ ΚΩΝΙΝΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ

Κρῆς, ἀγωνιστῆς, γεννηθεὶς τῷ 1824 εἰς τὸ χωρίον Βραχάσι. Ἐκκραγεῖσις τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1866 ἔλαβεν ἐξ ἀρχῆς ἐνεργὸν μέ-

ρος εἰς αὐτήν, παραστάς ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς ἐπαρχίας Μεραιβέλλου εἰς τὴν ἐν Κυδωνίᾳ συνάθροισιν τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ χριστιανικοῦ λαοῦ τῆς Κρήτης κατὰ Μάϊον τοῦ αὐτοῦ ἔτους. Ἀνακηρυχθεὶς γενικὸς ἀρχηγὸς τῶν ἕξ ἀνατολικωτέρων ἐπαρχιῶν τῆς Νήσου, διηύθυνε μειὰ περισκέψεως τὰ τῆς ἐπαναστάσεως εἰς τὰς ἀνατολικὰς ἐπαρχίας καταρτίζων ἐν συνεννοήσει μετὰ τῶν λοιπῶν κατ' ἐπαρχίας ἀρχηγῶν, τὰ σχέδια τῶν διαφόρων μαχῶν, εἰς ἃς ἐπρωτοστάτει. Μετὰ τὴν ἀποτυχίαν τῆς ἐπαναστάσεως ἐκείνης ὁ Σφακιανᾶκης μετὰ τῶν λοιπῶν ἀρχηγῶν τῆς ἐπαναστάσεως κατέθεσεν τὰ ὄπλα, εἰς τὰς Τουρκικὰς ἀρχάς, τὰ ὁποῖα ὁμως τοῖς ἐχαρίσθησαν. Καὶ κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1878 ὁ Σφακιανᾶκης ἦτο πάλιν γενικὸς ἀρχηγὸς τῶν αὐτῶν ἐπαρχιῶν. Ἀπέθανεν τῷ 1890.

ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΝΙΝΟΥ

Ἡ ἐπαναστάσις κινήθη τῷ 1824 ἐκ τῶν χωρίων Βαράκας. Ἐκείνη τὴν ἐποχὴν τὸν ἀρχηγὸν τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1824 ἐπέβλεψεν ὁ ἀρχηγὸς...

ΟΙ ΕΠΙΛΕΚΤΟΙ ΕΡΓΑΤΑΙ ΤΗΣ ΕΘΝ. ΑΝΑΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ

ΔΙΟΝ. ΞΥΔΙΑΣ

ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ ΤΗΣ ΓΕΝ. ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΚΡΗΤΗΣ

“Ο,τι ἰδιαίτερος ὁ Ἐθνικός μας Κυβερνήτης Ἰωάννης Μεταξᾶς περιβάλλεται ὄχι ἀπλῶς μὲ εὐκρινῆ ἀγάπην καὶ ἐκτίμησιν ἀλλ’ αὐτόχρομα μὲ λατρειαν καὶ ἐθνικὴν εὐγνωμοσύνην ὑπὸ τοῦ Κρητικοῦ Λαοῦ μαρτυρεῖται κάθε ἡμέραν, κάθε ὥραν, κάθε στιγμήν,

Διασχίζοντες τὴν Μεγαλόνησον κατὰ μῆκος καὶ πλάτος καὶ μὲ τὰ πρῶτα φέγγη τῆς αὐγῆς καὶ μὲ τὰς τελευταίας ἐναλλασσομένας πυρρόχρους ἀνταυγείας τοῦ δύνοντος ἡλίου, θὰ ἴδῃτε τὸν φιλόνομον,

φίλεργον καὶ φιλοπάτριδα Κρήτα, βυθισμένον εἰς εὐλαβὴ ἕκστασιν, ὡσεὶ παρακολουθοῦντα συντελουμένην εἰς τὸ βάθος τῆς ψυχῆς του ἱερὰν μυσταγωγίαν. Ἐἶνε ἡ καθημερινὴ ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗΣ ποῦ ἀναπέμπεται πρὸς τὸν Μεγάλον "Ἕλληνα Ἰωάννην Μεταξᾶν. Εἰς τὴν Βαγδάτην τὴν Δαμασκὸν καὶ ὅπου ἄλλοῦ ὁ κόσμος τοῦ Ἰσλάμ εἶναι ἀνευδότως περιστρακωμένος εἰς τὰ ρήματα τοῦ Κορανίου, ἐκεῖ, καὶ μόνον ἐκεῖ θὰ συναντήσητε παρομοίαν εὐλαβὴ ἕκστασιν ὅταν τὴν ὥραν τοῦ δειλινοῦ ἀπὸ τὰ ὕψη τῶν μιναρῶν οἱ μουεζῖνοι ὕμνοισι τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ ἐνῶ τὰ πλήθη γονυπετῆ ἐνοῦσι τὴν προσευχὴν των.

Ἄλλ' ἡπροσευχὴ αὐτῆ τῆς ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗΣ ἥτις αὐθόρμητα καὶ καθημερινῶς ἀνέρχεται εἰς τὰ χεῖλη κάθε Κρητὸς δὲν ἔχει τυχαίαν τὴν προέλευσιν. Ἐἶνε ἀπότοκος ριζικῆς μεταβολῆς ἐπελευθούσης εἰς τὴν καθόλου ζωὴν τῆς ἡρωϊκῆς Μεγαλονήσου. Μεταβολῆς κατὰ πάγκοινον πανηγυρικὴν ἀναγνώρισιν εὐεργετικῆς. Μεταβολῆς ὀφειλομένης εἰς τὴν θαρραλέαν Μεταουγουσιανὴν ἐξόρμησιν γενικῶς, εἰδικώτερον δὲ εἰς τὴν ἀξιοθαύμαστον διορατικότητα καὶ ὀξυδέρκειαν τοῦ κ. Ἰωάννου Μεταξᾶ νὰ τοποθετήσῃ εἰς τὴν Γεν. Διοίκησιν Κρήτης ἕνα συνεργάτην ἀνιδιοτελεῆ, εἰλικρινῆ καὶ ἀφοσιωμένον μὲ θρησκευτικὸν φανατισμὸν εἰς τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου. Τὸν κ. Διονύσιον Ξυδιᾶν.

Ἡ παρουσία τοῦ κ. Δ. Ξυδιᾶ εἰς τὴν Γεν. Διοίκησιν Κρήτης ἀπετέλεσεν ὄχι ἀπλῶς πλεονέκτημα ἀλλὰ πραγματικὴν εὐεργεσίαν τοῦ Νέου Κράτους πρὸς τὴν ἡρωϊκὴν Μεγαλόνησον. Συνετὸς καὶ βαθυστόχαστος, αὐστηρὸς ἀλλ' ἀμερόληπτος, ἀφατρίαστος καὶ ἀγνὸς πατριώτης, ἐνάρετος καὶ μιλεῖχιος, εὐγενὴς καὶ ἀκαταπόνητος, δραστήριος καὶ καλοκάγαθος, σεμνὸς καὶ εὐπροσήγορος ὄχι μόνον ἐνσαρκῶναι ἐν ἑαυτῷ, ἀλλὰ καὶ γνωρίζει νὰ μεταδίδῃ μὲ τὴν δύναμιν τῶν ἔργων καὶ τῆς εἰλικρινείας τῶν λόγων' τὸν ἐνθουσιώδη ἐκείνον δημιουργικὸν παλμόν, τὸν ἀποτελοῦντα τὴν ἀπαραίτητον προϋπόθεσιν διὰ τὴν δημιουργίαν ἀτμοσφαιρας ἐμπιστοσύνης ἀγάπης καὶ σεβασμοῦ καὶ τὴν διάνοειν ἀρτηριῶν προόδου, ὑπῆρξεν διὰ τὴν Κρήτην εὐτύχημα.

Ἡ παρουσία τοῦ κ. Ξυδιᾶ ἐν τῇ Γεν. Διοικήσει Κρήτης ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἐσημείωσε καὶ τὴν τελευταίαν ληξιαρχικὴν πράξιν τοῦ θανάτου τῶν κομματικῶν λυμεῶνων.

Ἐλκων τὴν καταγωγὴν ἐκ τῆς εὐάνδρου Κεφαλληνίας ἐγεννήθη ἐν Ληξουρίῳ. Γόνος πατριωτικῆς οἰκογενείας, γαλουχηθεὶς καὶ ἀνατραφεὶς εἰς περιβάλλον αὐστηρῶν ἠθικῶν παραδόσεων, ἐν τῇ γενετικῇ του, ἐδιδάχθη τὰ πρῶτα ἐγκύκλια μαθήματα. Μετὰ τὸ πέρασ τῶν γυμνασιακῶν αὐτοῦ σπουδῶν ἐνεγράφη εἰς τὴν Μαθηματικὴν Σχολὴν τοῦ Ἀθήνησι Ἐθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου, ὅπου μετὰ εὐδόκιμον φοίτησιν καὶ ἀνεπίληπτον διαγωγὴν, ἀνεκλήρῃθη δι-

δάκτωρ τῶν μαθηματικῶν ἐπιστημῶν, Φύσις ἀνήσυχος, πατριώτης ἔνθερμος, ἀντὶ τῆς καθηγητικῆς ἔδρας, ἥτις θὰ τοῦ ἐξησφάλιζεν βίον ἀναπαυτικὸν καὶ ἤρεμον, προυτίμησεν τὸν στρατιωτικὸν κλάδον.

Ἦτο ἡ ἐποχὴ τῶν ἀπελευθερωτικῶν ἀγώνων, ἡρωϊσμῶν, καὶ αὐτοθυσίας τῶν ἀγωνιστῶν καθ' οὓς κάθε Ἑλληνικὴ ψυχὴ ἠλεκτρίζετο. Τὰ κατορθώματα καὶ αἱ ἀνδραγαθίαι τῶν πολεμιστῶν συνεκλόνιζον μέχρι μυχιῶν κάθε Ἑλληνα πατριώτην. Αἱ ἄφθαστοι ἐκεῖναι ἐποποιταὶ τῶν Βαλκανικῶν ἀγώνων κατὰ τοὺς ὁποίους μὲ τὸ ποταμηδὸν ρέον αἷμα ἐγράφοντο αἱ ὠραιότεραι σελίδες τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἀφήσουν ἀσυγκίνητον τὸν ἀγνόν καὶ ἄδοδον αὐτὸν πατριώτην, διὰ τοῦτο καὶ τὸν βλέπομεν ριποκινδυνεύοντα αὐθορμητῶς μὲ τὸ μεγαλεῖον τῆς Ἑλληνικῆς του ψυχῆς εἰς τὰς πρώτας γραμμὰς τοῦ πυρὸς τῶν ἐκκωφαντικῶν ἐκείνων συναυλιῶν, ὅπου αἱ ὁμοβροντία τῶν παντὸς εἶδους ὄπλων καὶ μέσων τοῦ πολέμου τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἐνέσπειρον ἀμείλικτον τὸν θάνατον. Θωρακισμένος μὲ τὴν ἀδιάτρητον πανοπλίαν τοῦ πατριωτισμοῦ ἀγωνίζεται διὰ τὴν Πίστην, τὴν Πατρίδα καὶ τὸν Βασιλέα ἀψηφῶν καὶ τὴν βροχὴν τῶν σφαιρῶν καὶ τὰ πάντα.

Παραμείνας ἔκτοτε ἐν τῇ στρατιωτικῇ ὑπηρεσίᾳ ἐσημείωσε πολυετῆ καὶ εὐδόκιμον σταδιοδρομίαν ὡς ἀξιωματικὸς ἀλληλοδιαδόχως ἀνερχόμενος ὅλας τὰς βαθμίδας τῆς στρατιωτικῆς ἱεραρχίας διακρινόμενος διὰ τὴν σεμνότητα τοῦ ἤθους, διὰ τὴν αὐστηρότητα τῶν στρατιωτικῶν του ἀρχῶν, διὰ τὴν παροιμιώδη ἀμεροληψίαν καὶ ἀντικειμενικότητα, περιβαλλόμενος μὲ ἀγάπην καὶ ἐκτίμησιν ὑπὸ τῶν ἀνωτέρων του, ἀλλὰ καὶ σεβασμοῦ ὑπὸ τῶν κατωτέρων του. Τύπος καὶ ὑπογραμμὸς Ἑλληνοῦ ἀξιωματικοῦ, τὰ φυσικὰ καὶ ἐπίκτητα αὐτοῦ προσόντα καὶ ἐφόδια διέθεσεν καὶ ἐν τῇ ἰδιωτικῇ αὐτοῦ ζωῇ. Ἀποστρατευθεὶς τὸ 1924 ὡς μετασχὼν τοῦ ἀντικινήματος Γαργαλίδη—Λεοναρδοπούλου, ἀπεσύρθη ἰδιωτεύων ἐν Θράκῃ, ἐπιδοθεὶς εἰς τὴν ἀνατροφὴν τῶν τέκνων του. Παρ' ὅλους τοὺς ἐσωτερικοὺς κυκλώνας καὶ τὰ συνταρακτικὰ καταιγίδας τῶν ἐμφυλίων διενέξεων, οὐδέποτε ἐπέδειξε ἐμπάθειαν καὶ φανατισμὸν, ἀρκούμενος πάντοτε εἰς τὸ νὰ θλίβεται διὰ τὴν ἐσωτερικὴν κατάπτωσιν τοῦ τόπου, τοῦ ὁποίου τὸ μέλλον διέβλεπε προσιωνιζόμενον σκοτεινόν. Φιλήσυχος πάντοτε καὶ συντηρητικὸς τὴν σκέψιν καὶ τὰ αἰσθήματα, δὲν ὑπῆρξαν δι' αὐτὸν φανταίαι ἀλλ' Ἑλληνες καὶ μόνον Ἑλληνες νηφαλίως καὶ ἐπιπολαίως σκεπτόμενοι, ἀλλὰ πάντως Ἑλληνες.

Ὑπὸ τοιούτων αἰσθημάτων καὶ ἰδεῶν ἐμπνεόμενος, εἶχε φίλους μόνον, οἵτινες τὸν περιέβαλλον, πάντοτε μὲ εἰλικρινῆ ἐκτίμησιν καὶ ἀγάπην.

Ἄμα τῇ ἐπελθούσῃ ἱστορικῇ μεταβολῇ τῆς 4ης Αὐγούστου ἐτοποθετήθη ὡς διευθυντῆς εἰς τὸ πολιτικὸν γραφεῖον τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου. Μετὰ πολὺμηνον, αὐτόθι παραμονὴν ἀπεστάλη ὡς Γεν.

Γραμματεὺς, εἰς τὴν Γεν. Διοίκησιν Κρήτης, ὅπου ἔκτοτε παραμένει.

Διὰ τὴν ἐν Κρήτῃ δρᾶσιν τοῦ εὐγλώτως ὀμιλοῦσιν τὰ κατωτέρω παρατιθέμενα ἀποσπάσματα τῶν ἐφημερίδων τῆς Μεγαλονήσου:

«ΕΘΝΙΚΗ ΦΩΝΗ» ΧΑΝΙΩΝ

«Αἱ στήλαι τῆς «Ἐθνικῆς Φωνῆς» δὲν ὑπῆρξαν μόναι ποῦ ἀπήχθησαν τὴν ἀπεριόριστον ἐκτίμησιν καὶ ἀγάπην τοῦ Κρητικοῦ λαοῦ πρὸς τὸν κ. Διονύσιον Ξυδιᾶν. Ὅλος ὁ τύπος τῆς Μεγαλονήσου ἐπανειλημμένως ἔχει ἐξάρει τὴν ἱκανότητα καὶ τὰς ἀρετὰς του.

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς τῆς Διοικήσεως μὲ τὴν στοργικὴν του δραστηριότητα, τὸν ἀκάματον ζῆλον, τὴν ἐνθουσιώδη καὶ δημιουργικὴν πνοὴν του, κατῶρθωσε—δεξιὸς καὶ πολῦτιμος τῶντι συνεργάτης τοῦ διακεκριμένου μέλους τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως κ. Μπότῃ Σφακιανᾶκη—νά ἐμπνεύσῃ θερμότεραν τὴν πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν τῶν Κρητῶν πρὸς τὸ ἔργον τῆς 4ης Αὐγούστου.

Εἶναι ὁ ἄνθρωπος ποῦ θέλει πάντοτε νὰ ἐξυπηρετῇ τὸν καθένα. Νὰ κύπτῃ καὶ ν' ἀκούῃ μ' εὐμένειαν, προσοχὴν καὶ ἐνδιαφέρον τὰ δίκαια αἰτήματα τῶν πολιτῶν καὶ νὰ δίδῃ ἀμέσως τὰς ὀρθὰς λύσεις. Διεμόρφωσε περὶ τὸ ὄνομά του—συνετός, νευρώδης καὶ ἐμψυχωμένος ὡς ἀπεδείχθη βραχίων τοῦ Ὑπουργοῦ—παράδοσιν χρηστῆς διοικήσεως, ἠθικῆς βαρύτητος, ὀρθοφροσύνης καὶ ἀνωτέρας διανοητικότητος.

Τὸν διακρίνει, ὅμως, καὶ κάτι ἄλλο : ἡ βαθεῖα, ἄνευ ὀρίου ἀγάπη του πρὸς τοὺς Κρήτας. Εὐρίσκεται ὁ κ. Ξυδιᾶς εἰς τὸ στοιχεῖον του ὅταν ὀμιλῇ περὶ Κρήτης. Συναρπάζεται. Τὴν μεγάλην καρδίαν του πλημμυρίζει τὸ αἶσθημα. Ἐννοεῖ, ὁσάκις τοῦ δοθῇ ἡ εὐκαιρία, νὰ ἐκθειάζῃ «τὸν τόπον εἰς τὸν ὁποῖον ἔσυραν τὰ βήματά των θεοὶ καὶ ἡμίθεοι καὶ τὸν γενναῖον, φιλοπάτριδα καὶ ὑπερήφανον λαὸν τῆς Κρήτης». Αὐτὴν τὴν φράσιν μεταχειρίζεται συχνά.

Διὰ τὸν κ. Ξυδιᾶν εὐστόχως δύναται νὰ λεχθῇ τὸ Ἑλληνικὸν ρητόν: «εἶναι ὁ κατάλληλος ἄνθρωπος εἰς τὴν κατάλληλον θέσιν».

«ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ» ΧΑΝΙΩΝ

«Παραλλήλως ὅμως μετὰ τοῦ Ὑπουργοῦ κ. Σφακιανᾶκη καὶ μετὰ τῆς αὐτῆς προθυμίας καὶ ὀρέξεως ὑπὲρ τῆς ἐξυπηρετήσεως τῶν Κρητικῶν συμφερόντων ἐργάζεται καὶ ὁ ἐξοχοςφιλοκρῆς Γεν. Γραμματεὺς τῆς Γεν. Διοικήσεως κ. Δ. Ξυδιᾶς.

Ἦδη πρὸ εἰκοσαήμερου ἀνεχώρησε εἰς Ἀθήνας ὑπὲρ τῆς ταχύτερας ἐπιλύσεως πάντων τῶν ζητημάτων τῶν ἀφορώντων τὴν Μεγαλονήσον.

Ἐπανῆλθε πρὸ ἡμερῶν λίαν εὐχαριστημένος καὶ ἀρκετὰ αἰσιόδοξος διὰ τὸ ἔργον του. Αἱ ἀνακοινώσεις του εἰς τὸ παρελθὸν φύλλον μας ἦσαν εἰλικρινεῖς, σαφεῖς καὶ λίαν ἐξυπηρετικαὶ διὰ τὸν Κρη

τικὴν συνολικότητα. Καὶ ποῖον ζήτημα δὲν ἔθιγαν; Τί δὲν συμπεριλάμβανον καὶ ποῖον σημεῖον ἄφιναν ἀνέπαφον καὶ ἄνευ διευκρινίσεως;

Ἐκεῖνο δὲ τὸ ὁποῖον ὅλως ἐξαιρετικὴν ἀπήχησιν ἐπροξένησεν εἰς τὴν γενναϊόφρονα ψυχὴν παντὸς Κρητὸς ἦτο ὁ θερμὸς χαιρετισμὸς τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, ὃν ὁ κ. Ξυδιᾶς, μετέδωκε πρὸς τὸν φιλόνομον καὶ φιλοπάτριδα λαὸν τῆς Κρήτης.

Ἡ διαβίβασις αὕτη τοῦ θερμοῦ χαιρετισμοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου κ. Ἰ. Μεταξᾶ πρὸς τὴν Κρήτην, πληροὶ πᾶσαν Κρητικὴν ψυχὴν ὑπερηφανείας, ἀλλὰ καὶ ἀγάπης καὶ ἀφοσιώσεως πρὸς τὸν Λαοφιλή Δημιουργὸν τῆς 4ης Αὐγούστου.

Ὁ κ. Ξυδιᾶς, ὁ παραδειγματικὸς καὶ ὑπεράξιος παραστάτης τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, ἀπὸ τῆς πλευρᾶς αὐτῆς, ἐπετέλεσε καὶ ἔφερε εἰς πέρας ἓνα ὑψηλότατον σκοπὸν. Ἀλλὰ, ἐὰν ἡ ἐπιτέλεσις τοῦ ἠθικοῦ αὐτοῦ σκοποῦ ἀποτελεῖ διὰ τὸν κ. Ξυδιᾶν τὸ κορύφωμα καὶ ἐπιστέγασμα τῆς ἱερᾶς του ἀποστολῆς εἰς τὸ Κέντρον, ἡ ἐπιτυχία του εἰς τὰ ἐπὶ μέρους πλέον ἢ φλέγοντα ζητήματα τῆς Κρήτης, δημιουργοῦν τὸ ἀρραγὲς ἔρεισμα καὶ τὴν ἀδιαμφισβήτητον βάσιν, ἐφ' ἧς ἐρείδεται ὀλόκληρον τὸ μεταγουστιανὸν οἰκοδόμημα ἐν τῇ ἡρωϊκῇ Μεγαλονήσῳ. Καὶ κατὰ τοῦτο τὰ φιλόκρητα αἰσθήματα τοῦ ἀξιολύτου κ. Γεν. Γραμματέως εὗρον πλήρη καὶ καταφανῆ τὴν ἐφαρμογὴν των.

Δι' ὅλα αὐτὰ οἱ Κρήτες πρέπει νὰ εἶναι ὑπερήφανοι ἀλλὰ καὶ αἰσιόδοξοι, καθόσον ἔχουν ἐπὶ κεφαλῆς των ἀνταξίους Διοικητὰς τῶν ὑπηρεσιῶν, ἃς προσφέρουν εἰς τὸν περικαλλῆ, θεῖον βωμὸν τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος».

«ΚΡΗΤΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ» ΧΑΝΙΩΝ

Τὴν παρελθοῦσαν Παρασκευὴν ἐπανῆλθεν ἐξ Ἀθηνῶν, ἔνθα παρέμεινεν ἐπὶ 20ήμερον περίπου, ὁ Γεν. Γραμματεὺς τῆς Γεν. Διοικήσεως κ. Διονύς. Ξυδιᾶς, κομίσας πλουσιωτάτους καρπούς, ἀποτελοῦντας τὴν συγκομιδὴν μιᾶς πολυμόχθου ἐργασίας διὰ τὴν ἐπίλυσιν διαφόρων ζητημάτων τῆς Κρήτης.

Δὲν εἶνε ἡ πρώτη φορὰ κατὰ τὴν ὁποῖαν δίδεται ἡ εὐκαιρία εἰς τὸν Κρητικὸν λαὸν νὰ ἐκτιμήσῃ τὸ ἀληθῶς μέγιστον ἐνδιαφέρον ποῦ ἐπιδεικνύει ὁ κ. Ξυδιᾶς διὰ τὴν Κρήτην καὶ τὰ ζητήματά της. Τὸ ἐνδιαφέρον δὲ τοῦτο προσλαμβάνει ἰδιαιτέραν σημασίαν ἐκ τοῦ ὅτι δὲν πηγάζει μόνον ἀπὸ τὴν αὐστηρῶς ὑπηρεσιακὴν πλευράν, δηλαδὴ ἐκ τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ἀνωτέρου Κρατικοῦ λειτουργοῦ διὰ τὴν ἐπίλυσιν τῶν ζητημάτων τῆς περιφερείας εἰς ἣν ἀσκεῖ τὰ ὑψηλά του καθήκοντα, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ κάτι βαθύτερον ἀπὸ τὴν ἀγάπην του πρὸς τὴν Κρήτην καὶ τοὺς Κρήτας τὴν ὁποῖαν δὲν παραλείπει εὐκαιρίαν χωρὶς νὰ ἐκδηλώσῃ καὶ ἡ ὁποῖα συγκινεῖ ἰδιαιτέρως τὸν λαὸν τῆς Μεγαλονήσου. Τὴν ἀγάπην δὲ ταύτην δὲν τὴν ἠσθάνθη ὁ κ. Ξυδιᾶς ἀφ' ἧς

ἀνέλαβεν ὡς Γενικὸς Γραμματεὺς τῆς Γεν. Διοικήσεως Κρήτης. Ἐγνώρισε τοὺς Κρήτας πολὺ παλαιότερον, κατὰ τὴν πολεμικὴν περίοδον. Ἔζησε μαζὺ των ἐπὶ μακρόν. Συνεπολέμησε μὲ τοὺς Κρήτας. Ἐγνώρισε τὸν χαρακτήρα των, τὰ αἰσθήματα των, τὴν φιλοπατρίαν των καὶ τὴν φιλονομίαν των. Καὶ ἡ ἐκτίμησις τῶν μεγάλων αὐτῶν ἀρετῶν τῶν Κρητῶν, τοῦ ἐμπνέει περισσότερον ἀκόμη ζῆλον διὰ τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ἀναγκῶν των.

Ὁφείλομεν νὰ τονίσωμεν καὶ πάλιν ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ὅτι ὑπὸ τὴν πατρικὴν διοίκησιν τοῦ εὐγενοῦς τέκνου τῆς Κρήτης, τοῦ Ὑπουργοῦ κ. Σφακιανάκη, ἔχοντος ὡς πολῦτιμον συνεργάτην τὸν ἀκάματον φιλοκρηῖτα κ. Διον. Ξυδιᾶν, ἡ Μεγαλόνησος ἐγνώρισε καὶ θὰ γνωρίσῃ ἀκόμη πολλὰς καλὰς ἡμέρας.

Ἄς εἶνε βέβαιοι οἱ δύο οὗτοι συντελεσταὶ τῆς προόδου τῆς ὅτι ὁ Κρητικὸς λαὸς τοῖς εἶνε εὐγνώμων, ὅπως εἶνε βαθύτατα εὐγνώμων καὶ πρὸς τὴν Ἐθνικὴν Κυβέρνησιν ἣτις μὲ τόσον ἐνδιαφέρον ἀποδέχεται καὶ ἐκπληροῖ ἐκάστοτε τὰς εἰσηγήσεις των πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν ἀναγκῶν του.

«ΕΡΕΥΝΑ» ΧΑΝΙΩΝ

Ὁ ἐπανελθὼν πρὸ ἡμερῶν ἐξ Ἀθηνῶν Γεν. Γραμματεὺς κ. Δ. Ξυδιᾶς, προέβη εἰς τὰς δημοσιευθεῖσας ἤδη δηλώσεις του, σχετικῶς μὲ τὰς ἐπὶ τῶν ζητημάτων τῆς Κρήτης, ἐκεῖ ἐνεργείας του, αἵτινες παρήγαγον τὴν πλέον ζωηρὰν ἱκανοποιητικὴν ἐντύπωσιν παρὰ τῷ πληθυσμῷ τῆς Νήσου, ἰδιαιτέρως δὲ τοῦ Νομοῦ τῶν Χανίων τὸν ὁποῖον κυρίως ἐνδιαφέρουν τὰ περισσότερα θέματα ποῦ περιλαμβάνονται εἰς τὰς δηλώσεις αὐτάς.

Καὶ ἐν πρώτοις ὁ θερμὸς πατρικὸς χαιρετισμὸς, ὃν διεβίβασε διὰ τοῦ κ. Δ. Ξυδιᾶ, ὁ Ἐθνικὸς Κυβερνήτης κ. Ἰ. Μεταξᾶς πρὸς τὸν «φιλόνομον καὶ φιλοπάτριδα» λαὸν τῆς Κρήτης, ἐγέμισε τοῦτον ἀπὸ χαρᾶν καὶ ὑπερηφάνειαν, διότι ὁ διαβιβαζόμενος, εἰλικρινῆς πράγματι οὗτος χαιρετισμὸς φανερώνει, ὅτι συνεχίζεται ἡ ἀγάπη καὶ ἡ ἐκτίμησις ἣν ἀνέκαθεν τρέφει ὁ σημερινὸς ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως πρὸς ἕνα λαὸν, τοῦ ὁποῖου τὸ χαρακτηριστικώτερον γνώρισμα εἶναι ἡ ἐδραία προσήλωσις του πρὸς τὰς εὐγενεστέρας ἐννοίας ἐπὶ τῆς ἰδέας περὶ πατρίδος, τὰς ὁποίας ἐκληρονόμησεν ἀπὸ τοὺς πατέρας του, οἵτινες ἐθυσίαζον ἐκάστοτε τὰ πάντα εἰς τὸν βωμὸν τῆς ἐλευθερίας των. Δὲν ὑπάρχει δὲ ἀμφιβολία ὅτι τὸ γνώρισμα τοῦτο καὶ ἀσυναίσθητα ἀκόμη, ἐκτιμᾶται, ἐλκεί, δεσμεύει καὶ προκαλεῖ τὴν ἀγάπην καὶ τὸν θαυμασμόν, ὅπως συμβαίνει μὲ τὸν Ἐθνικὸν Κυβερνήτην κ. Ἰ. Μεταξᾶν καὶ τὴν λοιπὴν χορείαν τῶν ἰδεολόγων καὶ ἀκραιφνῶν Ἑλλήνων πατριωτῶν, ἐνῶ εἰς τοὺς κατωτέρους καὶ τοὺς εὐτελεῖς προκαλεῖ τὴν ζηλοτυπίαν καὶ τὸν φθόνον.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ οὐσιαστικὸν μέρος τῶν δηλώσεων δὲν χωρεῖ

ἀμφιβολία ὅτι, ὁ κ. Γεν. Γραμματεὺς, κατὰ τὸ ὀλιγόημερον διάστημα τῆς παραμονῆς του εἰς τὴν πρωτεύουσαν, ἐπέτυχε παρ' ὄλων τῶν πολιτικῶν ὑπουργείων, κατὰ τὸν καλῆτερον τρόπον λύσιν ὄλων τῶν ἐκκρεμούντων ζητημάτων, διὰ τὰ ὁποῖα ἐνδιαφέρεται ζωηρότατα ὁ Κρητικὸς λαὸς. Οὕτω ἡ ἀνέγερσις Μεγάρου Τ. Τ. Τ. εἰς τὴν πόλιν μας πρέπει νὰ θεωρῆται πλέον ὡς γεγονός, ὅπως καὶ ἡ ἀνέγερσις Μουσείου καὶ οἰκήματος πρὸς στέγασιν τοῦ ἱστορικοῦ ἀρχείου. Ἡ ἐπέκτασις τοῦ θεσμοῦ τῶν Κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων καὶ ἐν Κρήτῃ θὰ εἶναι προσεχῆς. Ἡ ἴδρυσις δὲ ἀεροδρομίου καὶ ἐν Χανίοις ἀπολύτως ἐξησφαλισμένη, ὅπως καὶ ὁ στολισμὸς τῶν κυριωτέρων ἐπαρχιακῶν κέντρων τοῦ νομοῦ μας διὰ δημοσίων κτιρίων, ἵνα τὰ κυριώτερα ἀναφέρομεν.

Ὁφείλονται συνεπῶς πολλαὶ χάριτες καὶ εὐγνωμοσύνη ἐκ μέρους τῆς κοινῆς γνώμης τῆς Μεγαλονήσου πρὸς ὄλους τοὺς κ. κ. Ὑπουργοὺς διὰ τὸ ἐνδιαφέρον των ὑπὲρ τῶν Κρητικῶν πραγμάτων.

Ὀλόκληρος ὅμως ἡ εὐγνωμοσύνη τῶν Κρητῶν συγκεντρώνεται ἀπόλυτα εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Γεν. Γραμματέως κ. Δ. Ξυδιᾶ, ὅστις κατάρθωσε, χάρις εἰς τὰ προσωπικά του χαρίσματα καὶ χάρις εἰς τὴν ἰδιαιτέραν ἐκτίμησιν ἧς ἀπολαύει παρὰ τῷ κ. Προέδρῳ τῆς Κυβερνήσεως, ν' ἀποσπάσῃ τὰς τόσας ὑποσχέσεις, αἵτινες ἀποτελοῦν καὶ αὐταὶ τὸ πρῶτον καλὸν βῆμα διὰ τὴν πραγματοποίησιν των, ὁπότε τὸ ὄνομα τοῦ κ. Δ. Ξυδιᾶ θὰ συνδεθῇ ἀναπόσπαστα μὲ τὴν Κρήτην καὶ θὰ προφέρεται καὶ εἰς τὸ μέλλον, συνοδευόμενον μὲ τὰς καλλιτέρας ἀναμνήσεις.

«ΒΗΜΑ ΤΟΥ ΛΑΟΥ» ΧΑΝΙΩΝ

Ὁ ἐπανελθὼν τὸ παρελθὸν Σάββατον, ἐξ Ἀθηνῶν, ὅπου παρέμεινεν ἐπὶ 20ήμερον Γενικὸς Γραμματεὺς τῆς Γεν. Διοικήσεως Κρήτης κ. Ξυδιᾶς προέβη χθὲς εἰς δηλώσεις δημοσιευθείσας εἰς τὸν χθεσινὸν ἐγγώριον τύπον περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ ταξειδίου του. Ὁ κ. Ξυδιᾶς ἀφοῦ μεταδίδει τὸν θερμὸν χαιρετισμὸν τοῦ Κυβερνήτου κ. Μεταξᾶ πρὸς τὸν Κρητικὸν Λαὸν καὶ τονίζει τὴν ἀμέριστον ὑποστήριξιν ἣν εὐρίσκουν τὰ Κρητικὰ ζητήματα παρὰ τῇ σημερινῇ Κυβερνήσει ἀνακοινεῖ λακωνικῶς ὅσα ζητήματα τὸν ἀπασχόλησαν καὶ αἱ λύσεις αἵτινες ἐδόθησαν, κατὰ ὑπουργεῖα.

Τὰ ἀνωτέρω μὲ τὴν ἐνίσχυσιν τῶν Διοικητικῶν ὑπηρεσιῶν τῆς νήσου καὶ τὴν ἐξ 1.300.000 δραχ. ἐνίσχυσιν τῆς Ε.Ο.Ν. Κρήτης ἀποτελοῦν τὸν ἀληθῶς πλούσιον ἀμητὸν τοῦ ταξειδίου τοῦ κ. Ξυδιᾶ εἰς Ἀθήνας.

Ὁ Κρητικὸς λαὸς ἀναγνωρίζει πλήρως τὸ ἀδιάπτωτον Κυβερνητικὸν ἐνδιαφέρον διὰ τὰ ζητήματα συγκοινωνίας καὶ ἐργασίας κλπ. τῆς Κρήτης, καὶ εὐγνωμονεῖ ταύτην διὰ τὴν στοργὴν τὴν ὁποῖαν ἐπιδεικνύει καθὼς καὶ τὸν κ. Ξυδιᾶν ἄξιον ἀντιπρόσωπόν της ἐν τῇ Νή-

σφ και δεξιόν βοηθόν τοῦ ὑπουργοῦ κ. Σφακιανάκη, διὰ τὰ τόσον ἄφθονα ἀποτελέσματα τοῦ τελευταίου εἰς Ἀθήνας ταξειδίου του.

«ΙΔΗ» ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Ἐπανελθὼν ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Σαββάτου ἐξ Ἀθηνῶν εἰς τὴν ἐν Χανίοις ἔδραν τοῦ ὁ Γεν. Γραμματεὺς τῆς Γεν. Διοικήσεως Κρήτης κ. Διον. Ξυδιᾶς, εἶχε τὴν καλωσύνην νὰ προβῇ εἰς βαρυσημάντους δηλώσεις ἐπὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ ταξειδίου του, ἅτινας δημοσιεύομέν κατωτέρω.

Ἐκ τῶν δηλώσεων τούτων προκύπτει τὸ ἀναμφισβήτητον συμπέρασμα τὸ ὁποῖον καὶ ἄλλοτε ἐξήγαγεν ἡ στήλη αὐτὴ ἀναφορικῶς πρὸς τὰ Κρητικὰ ζητήματα, τὴν κυβερνητικὴν στοργὴν πρὸς τὴν Κρήτην καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ἀξίων κρατικῶν ἐκπροσώπων τῆς.

Ἦδη ὁ κ. Ξυδιᾶς ὁ ἐμπνευσμένος καὶ ἀκούραστος οὗτος συνεργάτης τοῦ Ὑπουργοῦ κ. Σφακιανάκη ἐκθέτων ἐν λεπτομερείαις τὴν ἀπόδοσιν τοῦ ἐν τῇ πρωτεύουσῃ ταξειδίου του, ἐπὶ ἐνὸς ἐκάστου τῶν ἀπασχολησάντων αὐτὸν ζητημάτων, δίδει μιαν ἐνεργῆ εἰκόνα τῆς κυβερνητικῆς στοργῆς, τῆς ἀγάπης καὶ τοῦ ἐνδιαφέροντος ὅλων ἀνεξαιρέτως τῶν κ. κ. ὑπουργῶν διὰ τὴν Κρήτην, ἀγάπην τὴν ὁποῖαν τόσον προθύμως ἔσπευσαν εἰσηγουμένου τοῦ κ. Ξυδιᾶ νὰ μεταφράσουν εἰς ἔργα διὰ τὴν Κρήτην.

Τὰ ζητήματα τῆς ἐνισχύσεως τῶν ὑπηρεσιῶν τῶν Τ.Τ.Τ. διὰ νέου προσωπικοῦ, τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ Γυμναστηρίου Χανίων, τὴν ἀνέγερσιν Μουσείου ἐν Χανίοις, τὰ αὐτοκινητιστικὰ ζητήματα, τὴν ἐπέκτασιν τῶν κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων, τὸ ζήτημα τῆς ἰδρύσεως ἀεροδρομίου ἐν Χανίοις, τὴν ἀνέγερσιν μεγάρου στεγάσεως τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν ἐν Χανίοις, τὴν μέριμναν ὑπὲρ τοῦ Τύπου τῆς Μεγαλονήσου καὶ τὸ ζήτημα τῆς οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως τῆς Ε.Ο.Ν. Κρήτης ἀπασχολήσαντα ζωηρῶς τὸν κ. Ξυδιᾶν, εὔρον ὁμολογουμένως λύσεις διὰ τὰς ὁποίας ὄχι ἀπλῶς εὐχαριστημένος ἀλλ' ὑπερήφανος πρέπει νὰ εἶνε ὁ Κρητικὸς λαός.

Ἐκεῖνο ὅμως τὸ ὁποῖον ἔχει ἰδιάζουσαν ὅλως καὶ ἐξαιρετικὴν σημασίαν εἶνε τὸ προσωπικὸν ἐνδιαφέρον τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως κ. Ἰωάν. Μεταξᾶ, δεχθέντος παρὰ τὸν φόρτον τῶν ἀσχολιῶν του εἰς δῶρον ἀκρόασιν τὸν κ. Γενικὸν Γραμματέα, καὶ ἀκούσαντος μὲ ἀσύνηθες ἐνδιαφέρον τὸν ἀξίον ἐκπρόσωπόν του ἐκθέτοντα τὰ Κρητικὰ ζητήματα καὶ εἰσηγούμενον τὰς λύσεις τῶν.

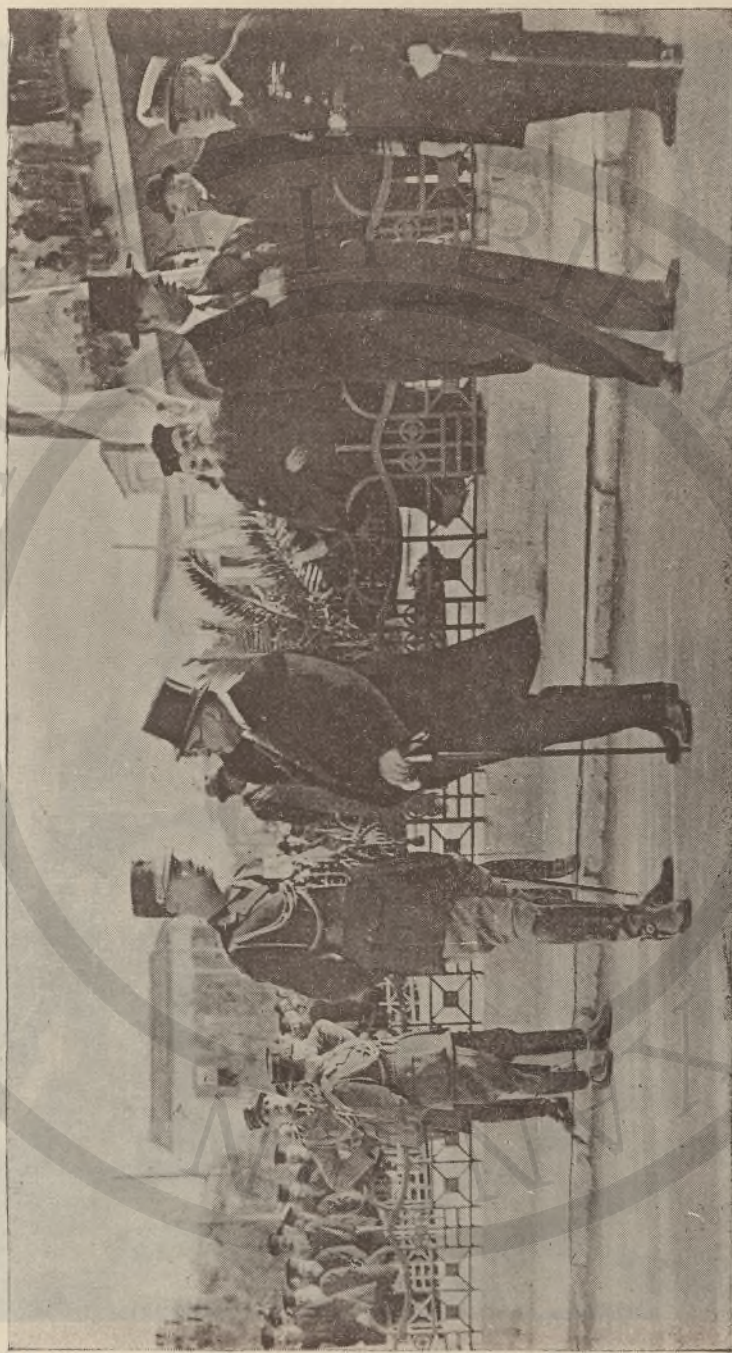
Τὸ γεγονός τοῦτο σημειοῦται μὲ ἐξαιρετικὴν ἱκανοποίησιν ἀπὸ τὸν λαὸν τῆς Κρήτης, ὅστις ὄχι μόνον γνωρίζει νὰ ἐκτιμᾷ τὸ οὕτως ἐκδηλούμενον ὑπὲρ αὐτοῦ ἐνδιαφέρον τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου, ἀλλὰ καὶ εὐγνωμοσύνην τρέφει καὶ θὰ τρέφῃ εἰς τὸ διηνεκές πρὸς τὸ Ἐθνικὸν καθεστῶς τῆς 4ης Αὐγούστου τὸ τόσον ἐξυπηρετικὸν τῆς γαλήνης προόδου καὶ εὐημερίας τῆς Μεγαλονήσου.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΕΙΑΝ
ΤΗΣ Α. Μ. ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ
ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΘΝ. ΚΥΒΕΡΝΗΤΟΥ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΡΗΤΗΝ

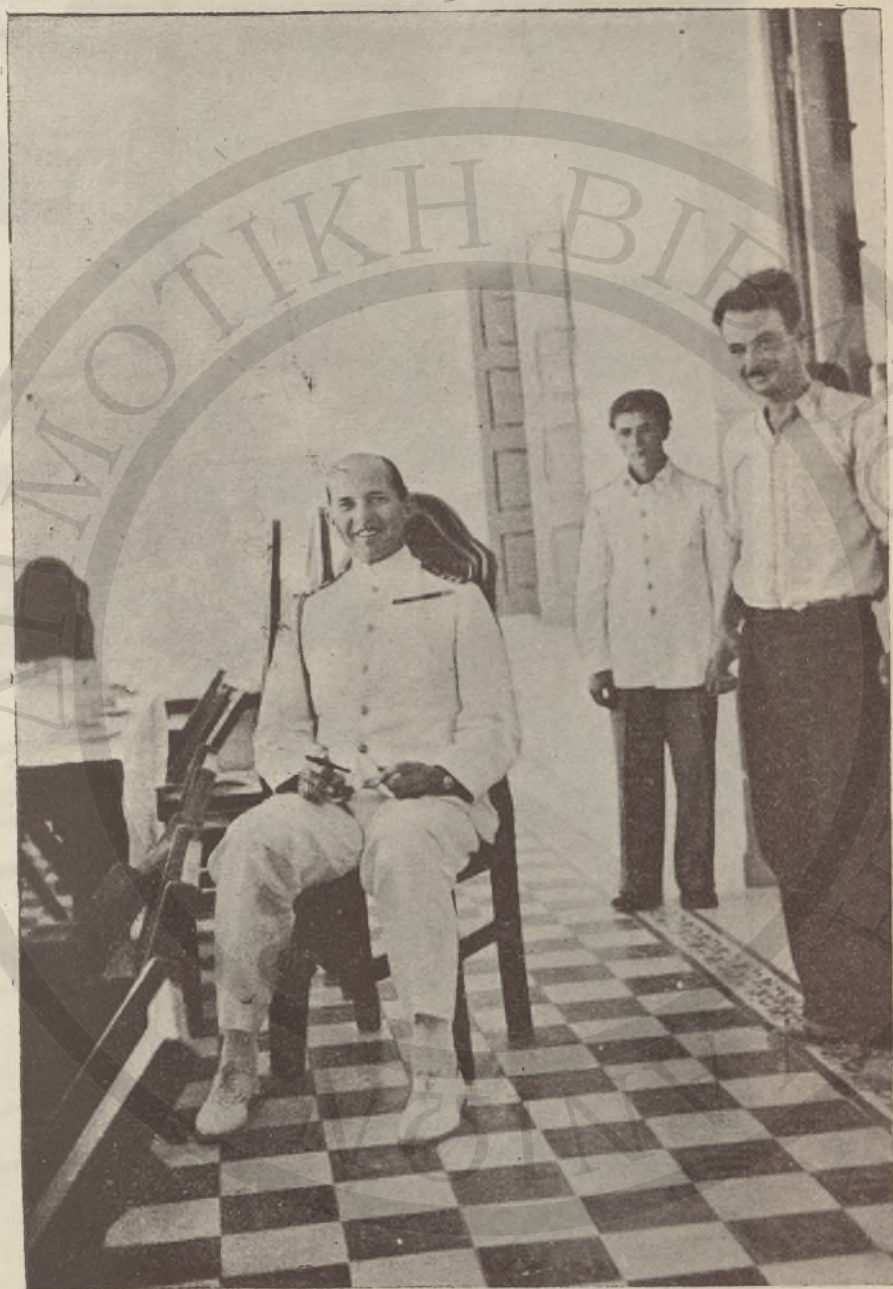
Ἡ Α. Β. Υ. Δ. Πρίγκιψ Γεώργιος καταθέτων σὺν τῷ μνημείῳ
τῆς ἀγῶστης στρατιᾶς τοῦ Ἡεροῦ

Ἡ Α. Β. Υ. ὁ Πρίγκηψ Γεώργιος καταθέτων στέφανον εἰς τὸ μνημεῖον τοῦ ἀγνώστου στρατιώτου Ἡρακλείου

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς εἰς μίαν ἐγκάρδιον συνομιλίαν μετὰ τοῦ Πρωθυπουργοῦ Του κ. Ἰ. Μεταξᾶ εἰς τὸ Ἡράκλειον.
Παρ' αὐτοῖς ὁ Ὑπουργὸς Γενικὸς Διοικητῆς Κρήτης κ. Π. Σφακιανᾶκης.

Ἡ Α. Β. Υ ὁ Διάδοχος Παῦλος κατὰ τὴν ἐν Ἡρακλείῳ Κρήτης ἐπίσκεψίν Του.

Η Α. Μ. Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β΄

Κατά την αποβίβασίν του εις τὰ Χανιά, ἐγένετο ἀντικείμενον μοναδικῶν ἐν τῇ ἱστορίᾳ ἐκδηλώσεων λατρείας καὶ ἀποθεώσεως. Κρήσσαι βράνουσαι τὴν Α. Μ. τὸν Βασίλευα μὲ ἀνθῆ.

Κατά τὸ παρετεθὲν ὑπὸ τοῦ Δήμου Ἡρακλείου γεῦμα πρὸς τιμὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως Γεωργίου Β. Ἐκαστέρωθεν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως ὁ Ὑπουργὸς Γεν. Διοικητῆς Κρήτης κ. Π. Σφακιανᾶκης καὶ ὁ Μητροπολίτης Κρήτης κ. Τιμόθεος.

Ο ΜΕΓΑΣ ΕΛΛΗΝ ΕΘΝΙΚΟΣ ΚΥΒΕΡΗΤΗΣ ΙΩΑΝ. ΜΕΤΑΞΑΣ

ή φωτεινότερα διάνοια τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκατονταετηρίδος, ἥ τις ἐδημιούργησεν καὶ ἐθεμελίωσεν τὴν Δευτέραν Ἐθνικὴν Παλιγγενεσίαν τῆς 4ης Ἀυγούστου, ἀποθεοῦται ὑπὸ τοῦ Κρητικοῦ λαοῦ κατὰ τὴν ἐπίσκεψίν του εἰς τὴν ὑπερήφανον Μεγαλόνησον. Παρ' αὐτῷ ὁ Ὑφυπουργὸς τοῦ Πολιτικῆς Γραφείου κ. Μπουρμπούλης.

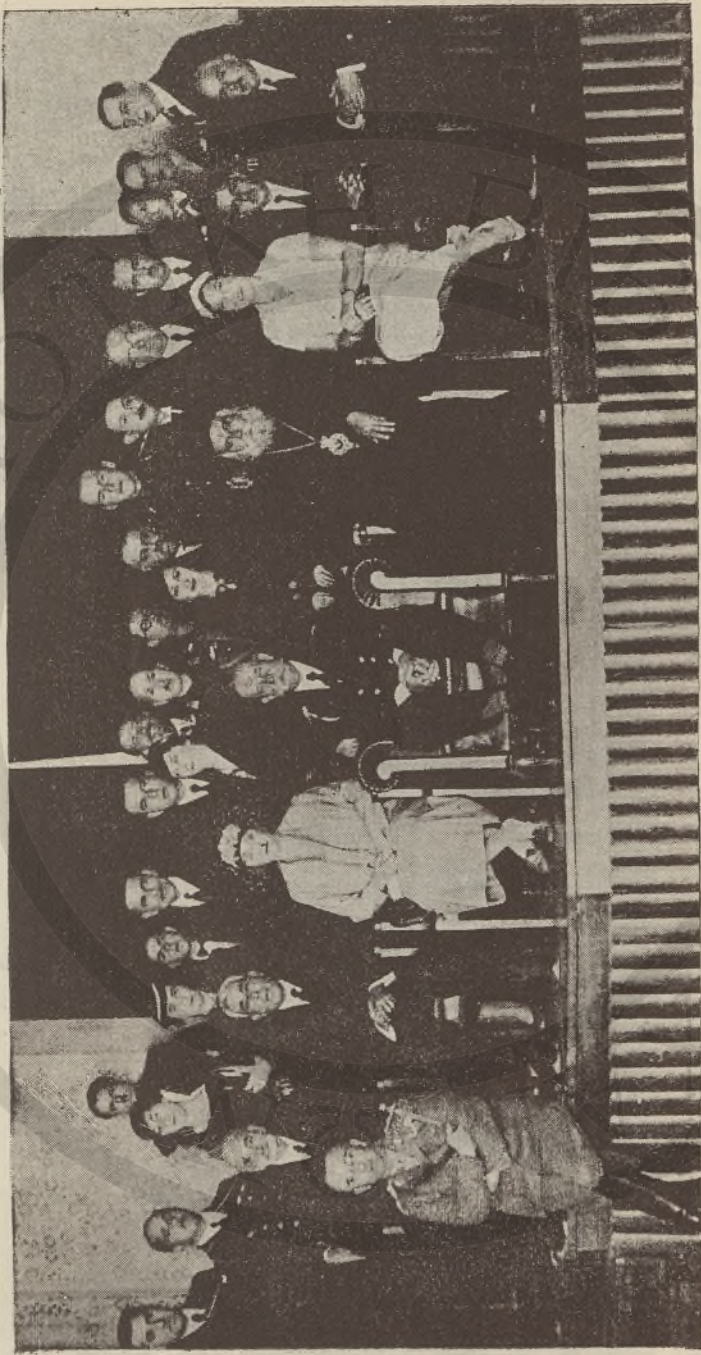

Ο Έθνικός Κυβερνήτης κ. Ί. Μεταξάς φωτογραφούμενος με Έπιτροπός άγροτών της ύπαίθρου Χαλίων αΐτινες διερμηνεύουσαι τά αίσθήματα όλων τών άγροτών διεήλωσαν τήν πίστιν καί εύγνωμοσύνην των.

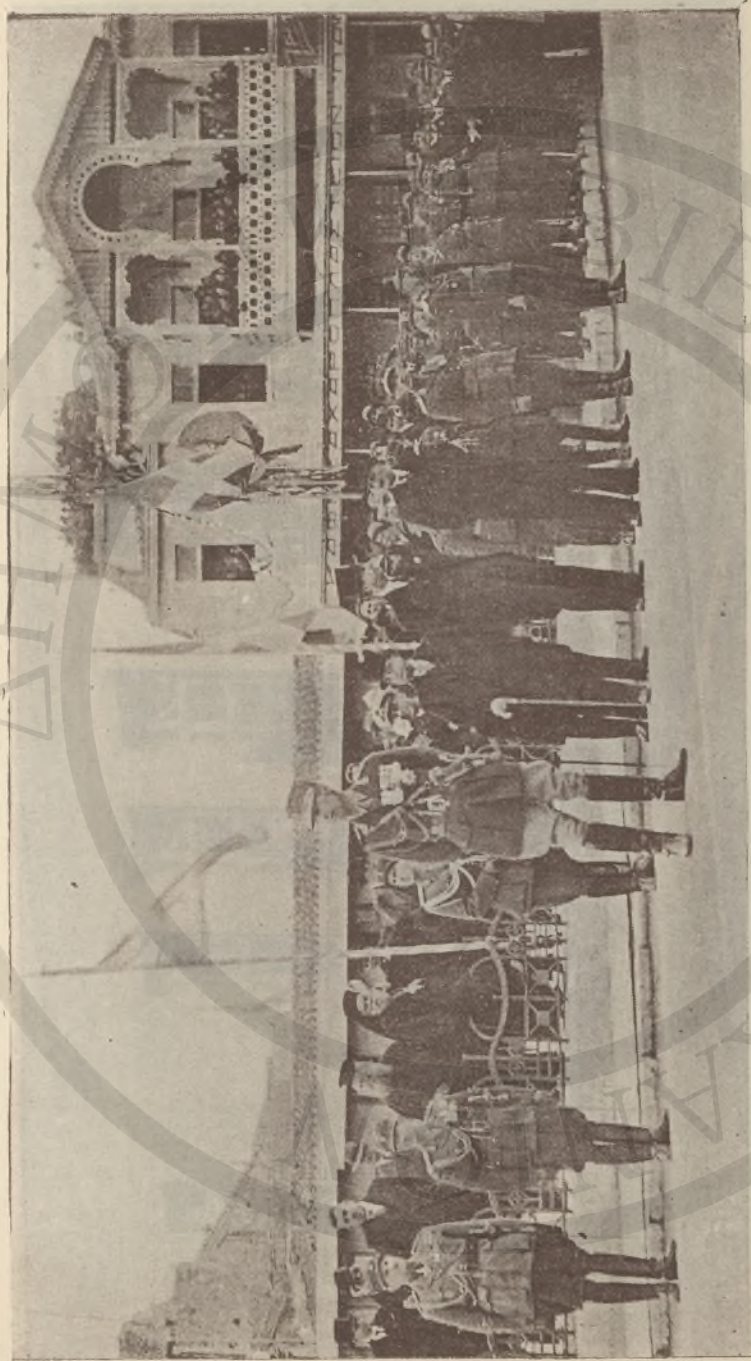
Επισημάνειν τήν άριστην διαγωγήν τών άγροτών Χαλίων αΐτινες διερμηνεύουσαι τά αίσθήματα όλων τών άγροτών διεήλωσαν τήν πίστιν καί εύγνωμοσύνην των.

Σύνθημα Παγκρητίου συναγεραμού και πατριωτικού παραλήρηματος άπετέλεσεν ή επίσκεψις τής Α. Μ. του "Α-
νακτος εις την ήρωϊκήν Μεγαλόνησον. Εις τά πρόσωπα όλων κατοπιρίζεται αίσθημα βαθείας ίκανοποιήσεως
και "Εθνικής όπερηφανείας.

Ἡ Α. Β. Υ. ὁ Πρίγκηψ Γεώργιος μετὰ τῆς συζύγου Του τῆς θυγατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ Του ἐν τῇ Λέσχῃ Ἑρακλείου κατὰ τὴν τελευταίαν τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1937 ἐπίσκεψίν Του εἰς τὴν Κρήτην.

Ἀπὸ τὴν ἱστορικὴν εἰς ἀποθέσιν καὶ παραλήρημα Ἐθνικῆς ὑπερηφανείας ὑποδοχὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως Γεωργίου Β', καὶ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου Ἰ. Μεταξᾶ εἰς τὴν Κρήτην. Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς μετὰ τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου τοῦ Ὑπουργοῦ Κρήτης κ. Π. Σφακιανᾶκη κ.λ.π. ἐπισήμων παρσκολουθεῖ παρέλασαν σφρατοῦ.

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς μετὰ τὴν κατάθεσιν στεφάνου εἰς τὸ ἥρῳον τοῦ Καστελλίου Κισσαλλίου χαιρετᾷ ἐνῶ ἀνακροῦ-
εται ὁ Ἐθνικὸς ὕμνος.

Κρητικοπούλα της Νεαπόλεως Ασαθίου προσφέρει ώραιότατην ἀνθοδέσμην εἰς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα Γεώργιον Β'. συνοδεύουσα αὐτὴν με̄ συγκινητικὴν πατριωτικὴν προσφώνησιν.

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Πρωθυπουργοῦ Του κ. Ἰ. Μεταξᾶ τοῦ Ὑφυπουργοῦ κ. Μπουρμπούλη κ. λ. π. διασχίζει τὴν πόλιν τῶν Χανίων.

Υπό συγκλονιστικές εκδηλώσεις λατρείας και αγάπης του φιλοπάτριδος και εργαζομένου λαού τῶν Χανίων ὁ Ἐθνικὸς Κυβερνήτης Ἰ. Μεταξᾶς παρακολουθεῖ μετέραν συγκίνησιν τὴν παρελαύνουσαν νεολαίαν. Ἐκατέρωθεν τοῦ κ. Προέδρου οἱ ὑπουργοὶ Μπουρμπούλης κ. Π. Σφακιανιάκης.

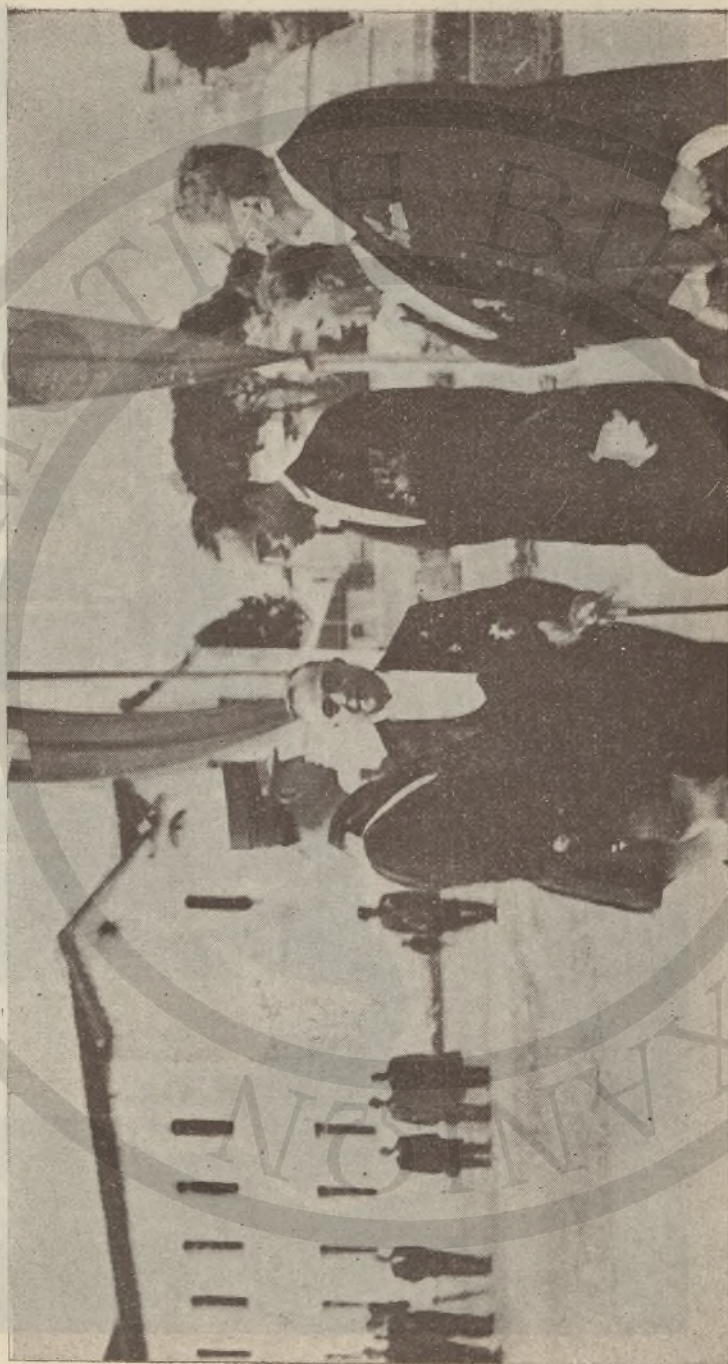
Ἡ Α. Β. Υ. ὁ Διάδοχος Παύλος εἰς φιλικὸν γέυμα παρεστῆεν ὄντα τοῦ Δημάρχου Ἡρακλείου κ. Μ. Γεωργιάδου.

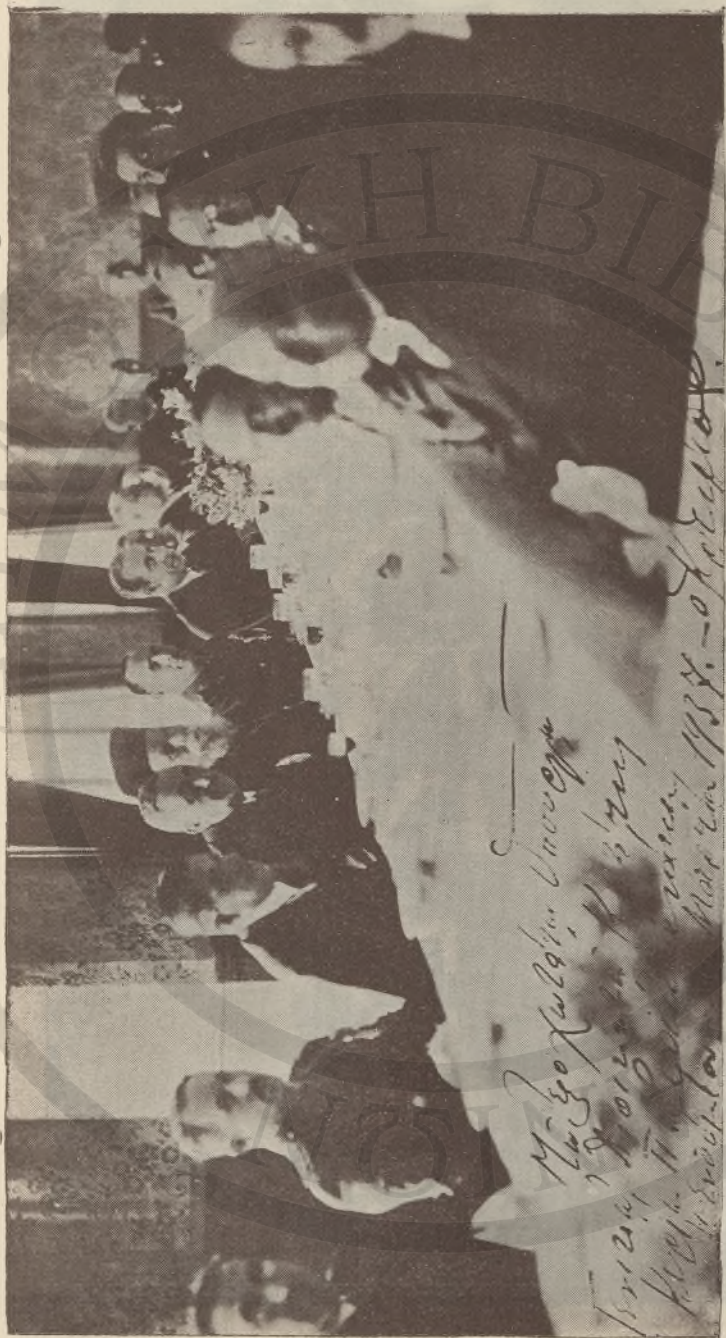
Ἡ Α. Β. Υ. ὁ Διάδοχος Παῦλος ἐν ἀτμοσφαῖρα οἰκειότητος φωτογραφεῖται μὲ ὄμιλον Κρητῶν ὄρειβατῶν κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν Του εἰς τὸ Ἡράκλειον.

Ἡ Α. Β. Υ. ὁ Διάδοχος Παῦλος εἰς φιλικὸν γευμα παρετεθὲν ὑπὸ τοῦ Δημάρχου Ἡρακλείου κ. Μ. Γεωργιάδου.

ΧΑΝΙΑ: Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος Β' μετὰ τὴν κατάθεσιν στεφάνου εἰς τὸ ἥρωον τοῦ 45ου συντάγματος Χανίων, συνομιλεῖ μετὰ τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Κρήτης.

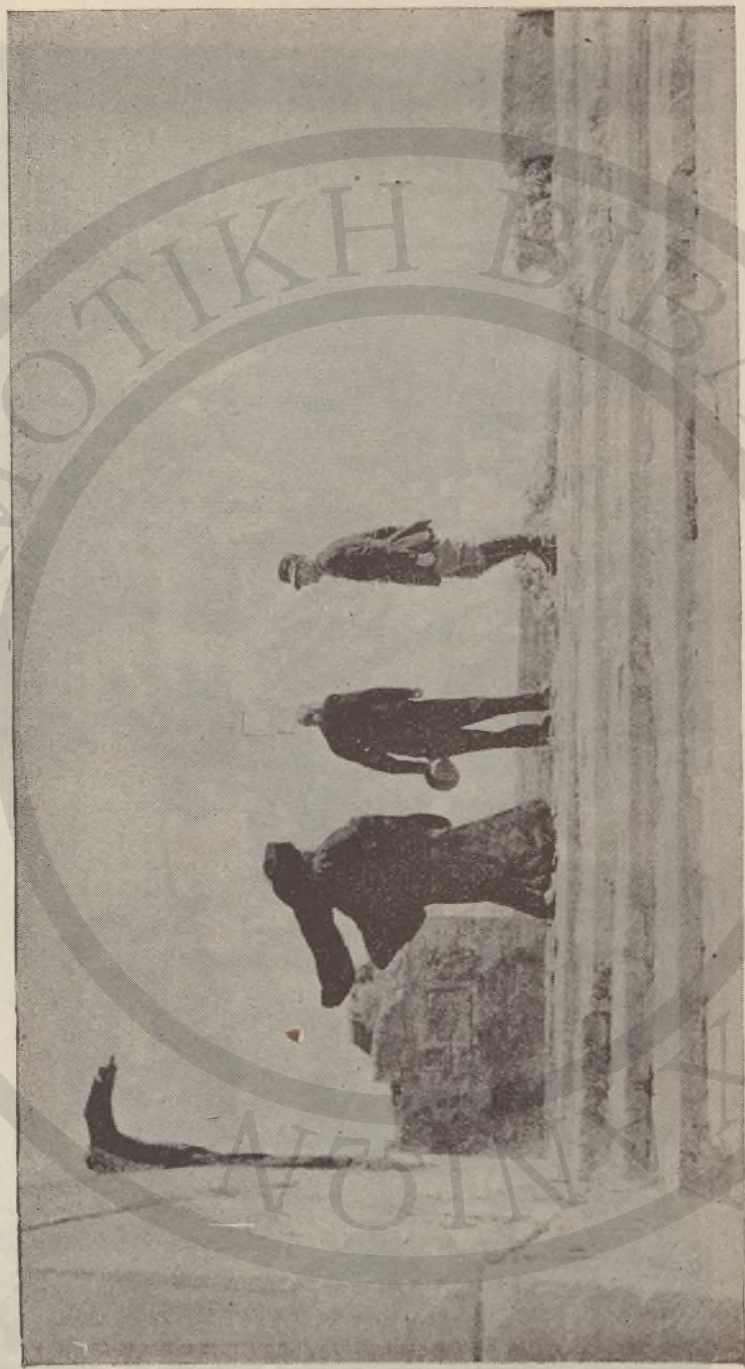

Κατά τὸ παρετεθὲν πρὸς τιμὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως Γεωργίου Β΄ γέφυρα ὑπὸ τοῦ Δήμου Ἡρακλείου, παρεκάθησαν ὑπερδασκάλιοι προσκεκλημένοι.

πλοῦτον τοῦ

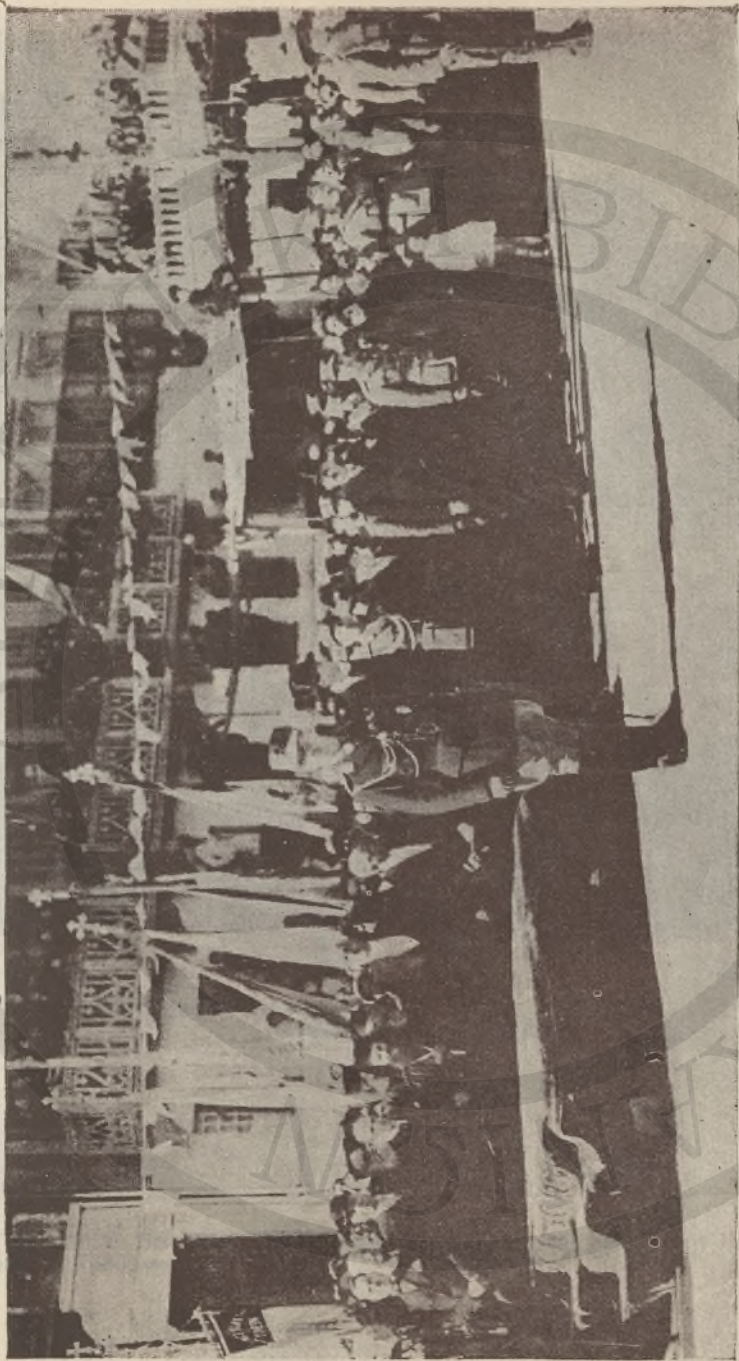
Μαθήτριά του Γυμνασίου Ρεθύμνης παρελαύνουσαι πρό τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως Γεωργίου Β' κατὰ τὴν αὐτόθι ἐπίσκεψίν Του. © Τὸ Ἰνστιτούτο Βυζαντινῶν Ἑρευνῶν

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος Β΄, εἰς τὴν ἀρχαίαν φατιστὸν μετὰ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κρήτης κ. Τιμοθέου Βενέρη.

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος Β' χαιρετῶν Κρήτα ὀπλαρχηγὸν τῶν Ἐθνικῶν ἀγώνων κατὰ τὴν διέλευσίν Του ἀπὸ τὸ Ρέθυμνον ὅπου τῷ ἐγένετο μεγαλειώδης καὶ ἀνευ προηγουμένου εἰς ἀποθέωσιν ὑποδοχή.

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος Β' παρακολουθεῖν μετὰ τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου κ. Ι. Μεταξᾶ, τοῦ Ὑπουργοῦ Κρήτης κ. Π. Σφακιανᾶκη κλπ. ἐπισημῶν παρέλασιν στρατοῦ εἰς τὸ Ρέθυμνον.

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος Β΄ διασχίζων τὴν κεντρικὴν λεωφόρον τῆς πόλεως Ρεθύμνης.

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς
Γεώργιος Β΄

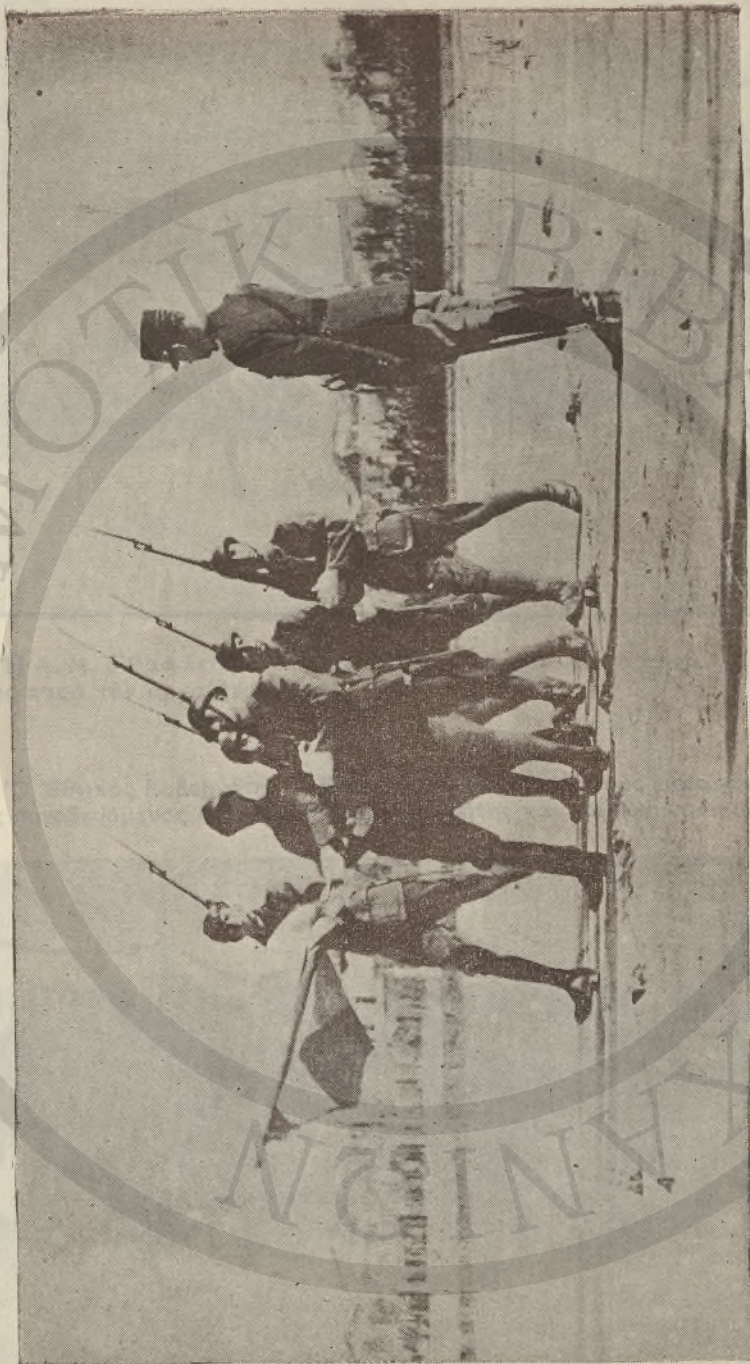
Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος Β΄ εἰς τὴν Ἱεράπετραν μέσφ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κρήτης κ. Τιμοθέου καὶ τοῦ Ἐπισκόπου Ἱεραπέτρας.

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος Β' μετὰ τὴν κατάθεσιν στεφάνου εἰς τὸ ἐν Νεαπόλει Λασηθίου ἥρῳον τῶν πεσόντων.

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος Β' παρακολουθεῖ τμημα στρατοῦ παρελαύων εἰς τὸ Ἡράκλειον.

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς παρακολουθεῖ εἰς τὸ Δημοτικὸν Γυμναστήριον τῶν Χανίων παρέλασιν τοῦ 14ου. Συλλήματος.

Ἄνω. Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος Β' ἔφιππος ἐπὶ μικροσώμου Κρητικοῦ κέλητος παρὰ τὴν ἀρχαίαν Φαιστόν,

Κάτω. Ὁ Ἐθνικὸς Κυβερνήτης Ἰ. Μεταξᾶς ἐπισκέπτεται τοὺς στρατῶνας Ρεθύμνης συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Κρήτης καὶ λοιπῶν ἐπισήμων.

Μία ιστορική φωτογραφία: Ἡ Α. Β. Υ. ὁ Πρίγκηψ Γεώργιος χαιρετῶν εἰς τὰ Χανιά Κρήτα ὀπλαρχηγόν ὄτε ἦτο ὕπατος ἀρμοστής.

Ἐπάνω: Πρὸ πρωτοφανοῦς συρροῆς δεκάδων χιλιάδων πολιτῶν τοῦ Ἡρακλείου καὶ τῆς υπαίθρου ἡ Ἀ. Μ. ὁ βασιλεὺς Γεώργιος χαιρετᾷ τὰ πλήθη ἀπὸ τοῦ ἐξώστου τῆς Νομαρχίας ἐπευφημούμενος φρενιτιωδῶς.

Κάτω. Ἐκ τῆς ἀνευ προηγουμένου μεγαλειώδη ὑποδοχῆς τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου Ἰ. Μεταξᾶ εἰς τὸ Ρέθυμνον. Ὁ κ. Πρόεδρος ὑπὸ βροχὴν ἀνθέων καὶ οὐρανομήκων ζητωκραυγῶν τῶν κατοίκων, χαιρετᾷ τὰς ἀρχάς.

Ἀπὸ τὴν παλλαϊκὴν καὶ ἐνθουσιώδη ὑποδοχὴν τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Πρίγκη-
πος Γεωργίου εἰς τὰ Χανιά.

Ἡ Α. Β. Υ. ὁ Πρίγκηψ Γεώργιος φωτογραφούμενος εἰς τὰ Χανιά μετὰ
τῆς οἰκογενείας του.

Ἄνω. Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος Β' χαιρετᾷ με εὐλάβειαν καὶ σεβασμὸν τοὺς παρελαύνοντας ἀναπήρους οἱ ὅποιοι διὰ τὸ μεγαλεῖον τῆς Ἑλληνικῆς πατρίδος ἠκρωτηριάσθησαν εἰς τὰ πεδία τῶν μαχῶν.

Κάτω. Ὁ Ἐθνικὸς Κυβερνήτης Ἰ. Μεταξᾶς συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Ὑφυπουργοῦ κ. Μπουρμπούλη καὶ τῶν λοιπῶν ἀρχῶν μεταβαίνει πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ ἔργατικῆς κέντρου Ρεθύμνης καὶ λοιπῶν ἰδρυμάτων.

Μία ιστορική φωτογραφία: Ἡ Α. Β. Υ. ὁ Πρίγκηψ Γεώργιος διὰ πρώτην φοράν ἀποβιβασόμενος εἰς τὴν Κρήτην ὡς ὑπάτος ἀρμοστής τῶν Δυνάμεων.

Ἡ ἑπίσημη ἐκπαίδευσις εἰς τοὺς φιλοπόνητους κακοκάντας τῆς καὶ διατηρήσασιν παντοιοτρόπως τὴν ἀεωσίαν καὶ ἐθνωμοσύνην των. Συγκεκρινημένος ὁ κ. Πρόεδρος φωτογραφεῖται με βρακοφόρου Κρητῆς εἰς τὴν ὑπαίθρου τῶν Χανίων.

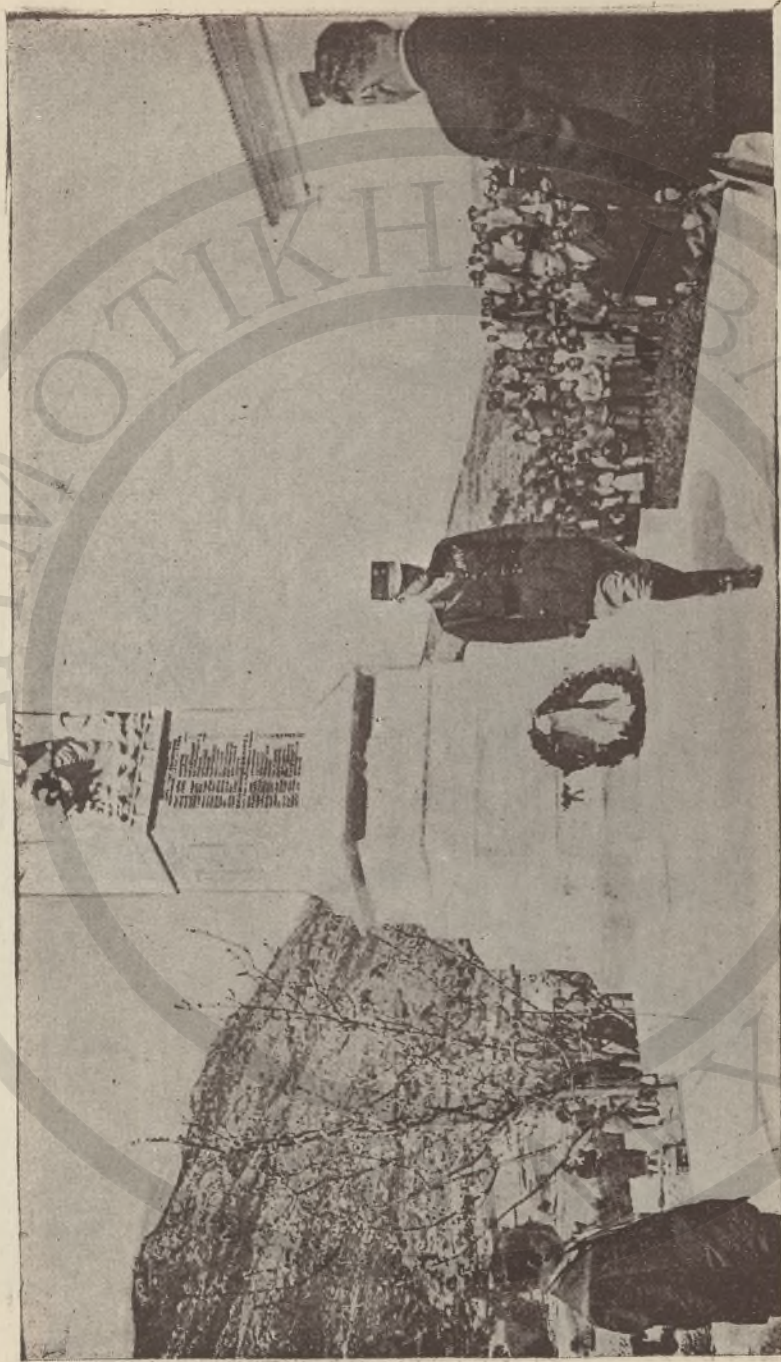
✓

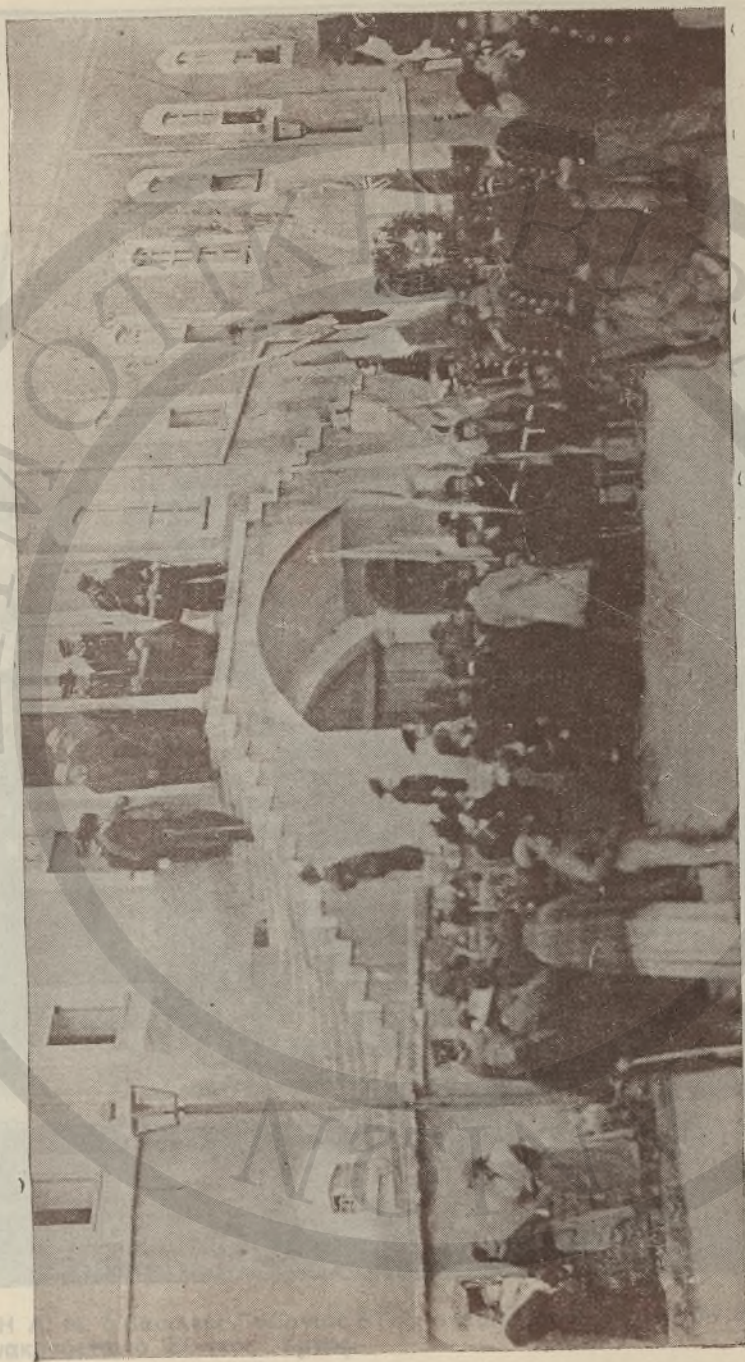
Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος Β' ἐξερχόμενος τοῦ καθεδρικοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Μηνᾶ Ἡρακλείου μετὰ τὴν γενομένην δοξολογίαν ἐπὶ τῇ ἐπισκέψει Του εἰς τὴν πόλιν.

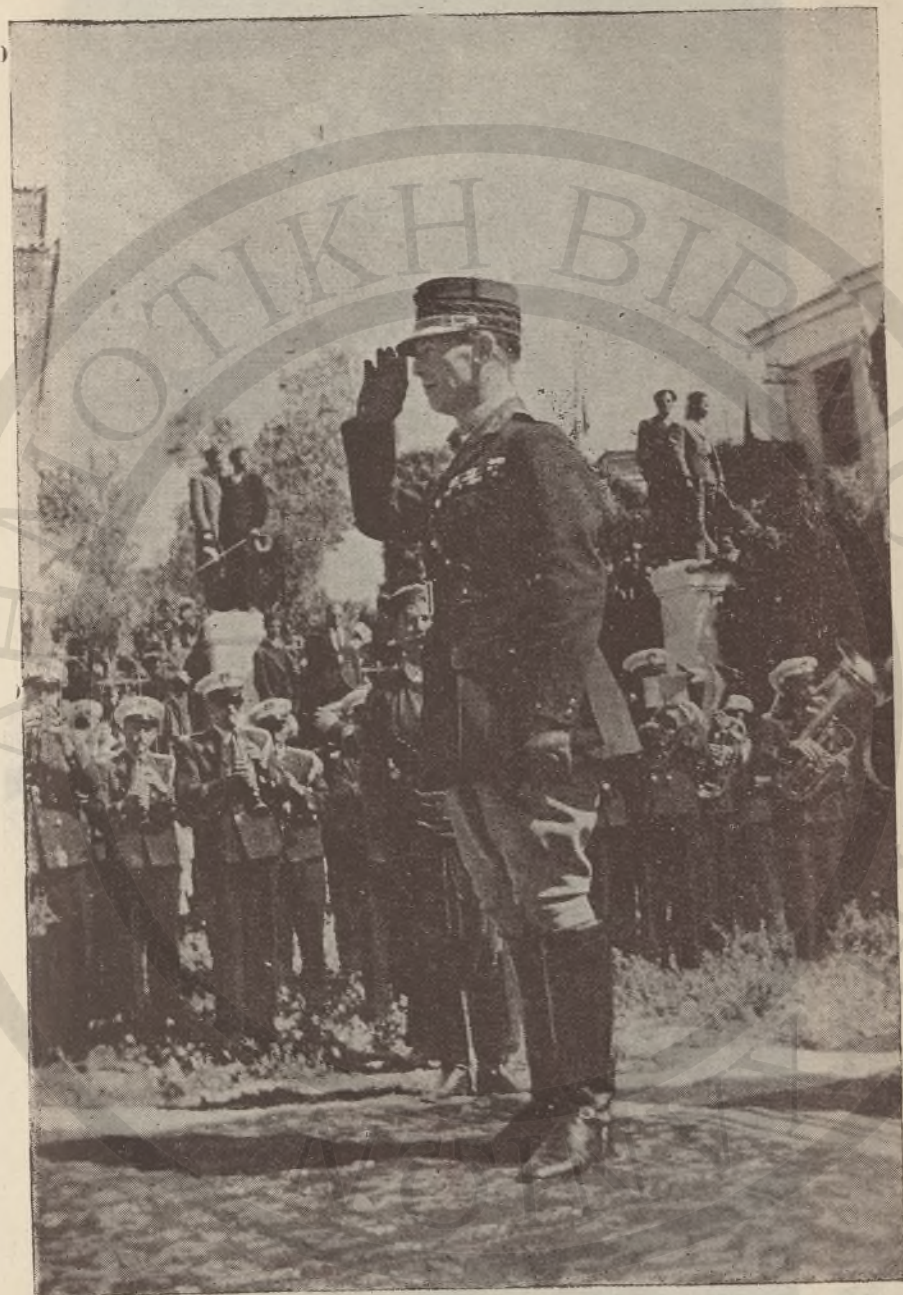
Ἡ ἐπίσκεψις τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου Ἰ. Μεταξᾶ εἰς τὴν Κρήτην παρέσχεν τὴν εὐκαιρίαν εἰς τοὺς φιλοπάτριδας κατοίκους τῆς νᾶ διαδηλώσουσαν παντοιοτρόπως τὴν ἀφωσίωσιν καὶ εὐγνωμοσύνην των. Συγκεκρινημένος ὁ κ. Πρόεδρος φωτογραφεῖται μετὰ βρακοφόρους Κρήτας εἰς τὴν ὑπαιθρον τῶν Χανίων.

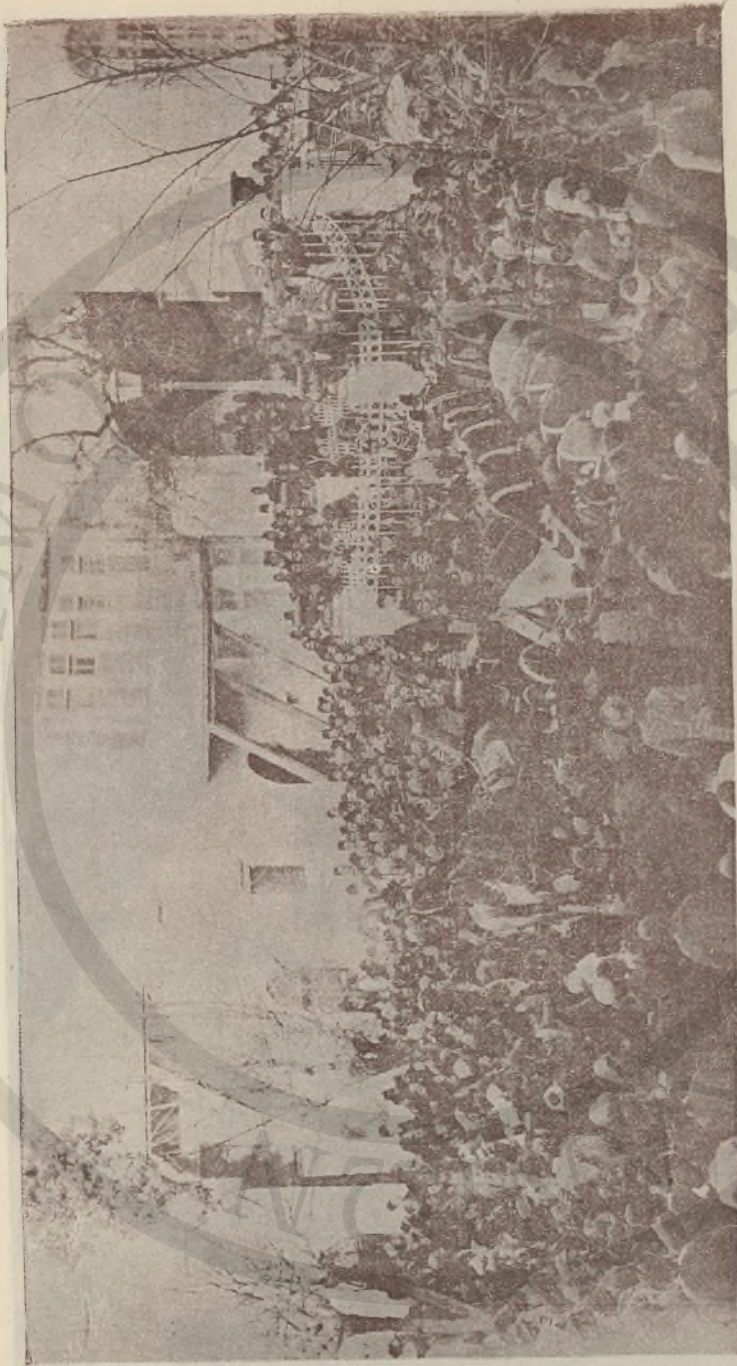
Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος μετὰ τὴν κατάθεσιν στεφάνου εἰς τὸ ἕρψον τῆς κωμπολέως Ἀρχανῶν Ἡρακλείου.

Μία ιστορική φωτογραφία: Η Α. Β. Υ. ο Πρίγκιψ Γεώργιος εις τὸν ἐξώστην τοῦ ἐν Χανίοις Διοικητηρίου ἐπευφη-
μοῦμενος ἀπὸ τῶ πλήθους.

Ἡ Α. Μ. ὁ βασιλεὺς Γεώργιος Β' εἰς στάσιν προσοχῆς καθ' ἣν στιγμὴν ἀνακρούεται ὁ Ἐθνικὸς Ὕμνος.

Μία Ιστορική φωτογραφία : Ἡ Α. Β. Υ. ὁ Πρίγκιψ Γεώργιος ὡς Ὁ Υπάτος Ἀρμαστὴς τῶν Δυνάμεων ἐν Κρήτῃ
Ἐξῶθι τοῦ «τεμένου Σπλιάντζιας» Χανίων τῷ 1868.

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος Β' συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Πρωθυπουργοῦ Του κ. Ἰ. Μεταξᾶ ἀποχωρεῖ τοῦ Δη-
μοτικῆς Γυμναστηρίου Χανίων, ὅπου παρεκλούθησεν τοπικοὺς χοροὺς ὀργανωθέντας πρὸς τιμὴν Του.

Μία ιστορική φωτογραφία: Ἡ Α. Β. Υ. ὁ Πρίγκηψ Γεώργιος ἐξερχόμενος τῶν ἀνακτόρων Του ὄπως μεταβῆ εἰς τὸν Καθεδρικὸν ναὸν τῆς Τριμάρτυρος, Χαλίων.

•Ο Δήμαρχος Ήρακλείου κ. Μηνάς Γεωργιάδης προσφωνῶν τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα Γεώργιον Β' εὐχεται
Λύτῳ τῷ «ὡς εὖ παρέστη» ἕκ μέρους τῆς πόλεως.

Ὁ Δήμαρχος Ἡρακλείου κ. Μηνᾶς Γεωργιάδης καθ' ἣν στιγμὴν ἐγχειρίζει εἰς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα Γεώργιον Β', τὸ δῶρον τοῦ Δήμου κατὰ τὴν γενομένην τῷ 1937 ἐπίσκεψίν Του εἰς τὴν Μεγαλόνησον.

μετὰ ἀντικείμενον κατὰ τὴν ἐν Κρήτῃ περιόδον τοῦ ἁ. Ἐθνικοῦ καὶ
θεωρητικῆς κατέδοξον κατὰ τρόπον ἀναμνηστικὸν καὶ ἀγαθῶν

Ο ΕΘΝΙΚΟΣ ΚΥΒΕΡΝΗΤΗΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΡΗΤΗΝ

Μεταξὺ τῶν πρώτων διαμερισμάτων, ἅτινα ἅμα τῇ ἐπελδοῦσει ἱστορικῆ μεταβολῆ τῆς 4ης Αὐγούστου ἐπεσκέφθη ὁ Ἐθνικὸς Κυβερνήτης κ. Ι. Μεταξᾶς, ὅπως ἔλθει εἰς ἄμεσον ἐπικοινωνίαν μετὰ τῶν ἐργαζομένων, συγκαταλέγεται καὶ ἡ Μεγαλόνησός μας. Ἡ ἰδιαιτέρα αὕτη τιμὴ καὶ προτίμησις τοῦ δημιουργοῦ τοῦ Νέου Κράτους πρὸς τὴν Κρήτην ὀφείλετο κατὰ πρώτον εἰς διακαὴ αὐτοῦ ἐπιθυμίαν ὅπως γνωρίσει ἐκ τοῦ ἐγγύς τὴν ἡρωϊκὴν Μεγαλόνησον καὶ ἀποτίσῃ φόρον τιμῆς πρὸς τοὺς ἀθανάτους νεκροὺς τῆς, ἀφ' ἐτέρου δὲ ἐκφράσει τὰς εὐχαριστίας Του πρὸς τὸν ὑπερήφανον καὶ φιλοπάτριδα Κρητικὸν λαόν, ὅστις παραμερίζων κάθε δεσμόν πρὸς τὸ ταραχῶδες παρελθὸν τῶν ἐσωτερικῶν διενέξεων, ἔλαβεν θέσιν σηματοφόρου εἰς τὸν Ἐθνικὸν ἀγῶνα τῆς ἐσωτερικῆς εἰρηνεύσεως καὶ ἀνορθώσεως.

Ὁ λαὸς τῆς Κρήτης παραλλήλως ἐφάνη ἀντάξιός τῆς προσγενομένης διὰ τῆς ἐπισκέψεως τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου κ. Ι. Μεταξᾶ τιμῆς.

Ἡ ὑποδοχὴ ἦν ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τῷ ἐπεφύλαξεν ἡ ἡρωϊκὴ Μεγαλόνησος ἀπέμεινεν ἱστορικῆ.

Ἐκδηλώσεις συγκλονιστικαὶ καὶ πρωτοφανεῖς εἰς πατριωτικὴν ἔξαρσιν καὶ ἀποθέωσιν ἐδόνουν τὴν γαλήνιον ἀτμόσφαιραν τῆς Μεγαλονήσου καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς παραμονῆς τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως ἐν Κρήτῃ. Μία σκέψις, ἓνας παλμὸς κατηύθυνεν ὅλους τοὺς Κρήτας, ἀφ' ἧς τὸ ἐδνοσωτήριον κήρυγμα τῆς δευτέρας Ἐθνικῆς παλιγγενεσίας ἀντήχησεν καὶ συνεσσωμάτωσεν ὅλους τοὺς Ἕλληνας ὑπὸ μίαν καὶ μόνην σημαίαν. Τὴν σημαίαν τῆς μῆδαι καὶ ἀδαιρέτου Ἑλλάδος.

Καὶ τὴν σκέψιν τῶν αὐτῶν καὶ τὸν παλμόν τῶν διετράνωσαν καὶ ἐξωτερίκευσαν κατὰ τρόπον πληροῦντα κάθε Ἑλληνικὴν ψυχὴν ἱερὰς πατριωτικῆς συγκινήσεως.

Ἀπηχμαλωτισμένοι οἱ Κρήτες, ἀπὸ τὰ δεσμὰ ἐνός παρελθόντος, αἱ συνέπειαι τοῦ ὁποίου ἐξ ἴσου ἐβάρυνον ὅλους μας, διὰ τῆς ἀνευ προηγουμένου πανηγυρικῆς ὑποδοχῆς τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου κ. Ι. Μεταξᾶ διεκήρυξαν τὴν στερρὰν καὶ ἀμετάτρεπτον ἀπόφασιν τῶν νὰ περιφρουρήσωσιν τὸ δεμελιούμενον Ἐθνικὸν οἰκοδόμημα τοῦ Μεταγουστιανοῦ Κράτους τῆς Ἀναδημιουργίας.

Αἱ αὐθόρμηται καὶ πηγαῖαι ἐκδηλώσεις λατρείας τῶν ὁποίων ἐγένετο ἀντικείμενον κατὰ τὴν ἐν Κρήτῃ περιοδείαν τοῦ ὁ Ἐθνικὸς Κυβερνήτης κατέδειξαν κατὰ τρόπον ἀναμφισβήτητον καὶ εὐγλωττον μὲ

ποῖαν θέρμην καὶ ἐνθουσιασμόν ἐνεκολπώδη ὁ ὑπερήφανος καὶ φιλόπατρις Κρητικὸς λαὸς τὴν ἐπελθοῦσαν μεταβολὴν. Μεταβολὴν σημειώσαν ἀφετηρίαν οὐδέποτε δὲ μέλλουσαν νὰ γνωρίσῃ τέρμα. Διότι τοῦτο ὑπηγόρευσαν ὑπέρτατοι Ἐθνικοὶ λόγοι καὶ ἐπέβαλλεν ἀδήριτος Ἐθνικὴ ἀνάγκη.

Καὶ ἡ ἀνάγκη αὕτη ὄχι μόνον κατενοήθη ἀπὸ τὸν λαόν τῆς Κρήτης ἀλλ' ἀπετέλεσεν πεποίθησιν.

Ἡ μεγαλειώδης ὑπόδοχή τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου, δὲν ἀπετέλεσεν μόνον πανηγυρικὴν δικαίωσιν καὶ ἐπιβράβεισιν τῆς τεραστίας καὶ πολυμόχδου ἀνορθωτικῆς Του προσπαθείας ἀλλὰ καὶ ἀξίωσιν ὅπως ἡ ἐγκαινισασθεῖσα ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Α. Μ. τοῦ "Ἀνακτος Πανελλήνιος συμφιλίωσις διὰ παντός τρόπου καὶ μέσου ἀχθῆ εἰς πέρας αἴσιον. Ἡ Κρήτη παραστάτης εἰλικρινῆς παρὰ τὸ πλευρόν Του, ἔτοιμος δι' ἀγῶνας καὶ θυσίας εἰς οὐδένα δὰ ἐπέτρεπε νὰ διαταράξῃ, ὅτι μετὰ πολυετεῖς ἐσωτερικὰς καταγίδας χάρις εἰς τὴν ἀποφασιστικὴν πατριωτικὴν χειρονομίαν τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου καὶ τὴν θέλησιν ὁλοκλήρου τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ἐπετεύχθη.

Ἡ εὐχάριστος αὕτη διαπίστωσις, ἡ τόσον ἐναρμονιζομένη πρὸς τὰς παραδόσεις, τὴν ἱστορίαν καὶ τὸ ψυχικὸν μεγαλεῖον τοῦ Κρητός, φυσικὸν ἦτο τὴν ἡρωϊκὴν Μεγαλόνησον νὰ τοποθετήσῃ εἰς θέσιν περιβλεπτον ἐν τῷ πλαισίῳ τοῦ Μεταγυουσιανοῦ Κράτους τῆς Ἀναδημιουργίας καὶ Ἐθνικῆς ἐξυψώσεως.

Ἡ πλήρης ἐγκαρδιότητος ἀτμοσφαῖρα τῶν γενομένων ἀποδευτικῶν ὑποδοχῶν παρέσχεν εἰς τὸν Ἐθνικὸν Κυβερνήτην τὴν εὐκαιρίαν κατ' ἐπανάληψιν κατὰ τὴν ἐν Κρήτῃ διαδρομὴν νὰ ἐκφωνήσῃ λόγους, ὑπερόχου πατριωτικῆς ἐμπνεύσεως τῶν ὁποίων τὸ περιεχόμενον ἀποτελοῦν ὑποθήκας ἔθνικὰς δὰ ἔπρεπεν καθημερινῶς ν' ἀναγινώσκεται ὄχι μόνον ἀπὸ κάθε φιλοπάτριδα Κρητὰ ἀλλ' ἀπὸ κάθε Ἑλληνα.

ΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΛΑΟΝ ΤΩΝ ΧΑΝΙΩΝ

7 Νοεμβρίου 1936

Κρήτες,

Σήμερα ἐκπληροῦται ἓνα παλαιό μου ὄνειρο. Ὅταν ἤμουν μικρὸ παιδί καὶ ὅταν ἤμουν νέος καὶ ἐδιάβαζα τὰ ἡρωϊκὰ κατορθώματα τῆς Κρήτης, καὶ ἐδιάβαζα τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἀρκαδίου καὶ τοὺς ἀγῶνας τοὺς τρομεροὺς τοὺς ὁποίους ἔκαμε αὐτὸ τὸ νησί, ἔλεγα πάντα: Πότε θὰ ἠμπορέσω νὰ ἰδῶ κ' ἐγὼ τὴν Κρήτη; Σήμερα βλέπω τὴν Κρήτη διὰ πρώτην φορά, διότι ἐπέρασαν ἐν τῷ μεταξὺ πόλεμοι, ἀσχολίαι στρατιωτικαὶ καὶ πολιτικαί, αἱ ὁποῖαι μὲ εἶχαν τραβήξει εἰς ἄλλα μέρη τῆς Ἑλλάδος. Καὶ ἔπειτα ὅταν οἱ καιροὶ εἰρήνευσαν μὲ ἐκράτησε πάλιν μακρὰν ἀπὸ τὴν Κρήτη ἓνα ἄλλο πρᾶγμα. Ἐγὼ καλὰ ἢ κακὰ εὐρέθην εἰς μίαν μεγάλην ἀντίθεσιν μὲ τὸν πολιτικὸν ἄνδρα, τὸν μεγάλο συμπολίτη σας, μὲ τὸν ὁποῖον εἰς τὰς ἀρχὰς μὲ τόση στενὴ φιλία συνεδέθην καὶ αἱ περιστάσεις μᾶς ἐχώρισαν. Δὲν ἐνόμισα λοιπὸν πῶς θὰ ἦτο εὐπρεπὲς δι' ἐμὲ καὶ θὰ ἦτο ἀνευλάβεια διὰ σας νὰ ἔλθω ἐδῶ διὰ νὰ σας ἐκδηλώσω τὴν ἀντίθεσίν μου τότε πρὸς τὸν μεγάλο συμπολίτη σας καὶ ἐνόμισα ὅτι αὐτὸ ἔπρεπε νὰ τὸ ἀποφύγω. Ἐπειτα οἱ καιροὶ ἄλλαξαν. Ἡ μοῖρα τῶν ἀνθρώπων ἔδωκε καὶ αὐτὴ τὰ ἀποτελέσματά της. Ἀλλὰ οὔτε καὶ τότε ἐνόμισα πῶς ἦτο καιρὸς νὰ ἔλθω νὰ σας ἰδῶ, διότι ἤθελα νὰ ἔλθω ἐδῶ πέρα ἄγγελος εἰρήνης, ἤθελα νὰ ἔλθω κήρυξ ἐθνικῆς ὁμονοίας, ἤθελα νὰ ἔλθω ἄγγελος καταπαύσεως τῶν παθῶν. Ἐπῆλθεν ἡ τετάρτη Αὐγούστου. Μετὰ τὴν τετάρτην Αὐγούστου ὅλοι οἱ Ἕλληνες ἐπήραμε ἓνα μεγάλο σφουγγάρι καὶ ἐσβύσαμε τοῦ παρελθόντος ὅλα τὰ πάθη καὶ τὰ μίση τὰ ὁποῖα μᾶς ἐχώρισαν καὶ εἶπαμε: ἀπὸ τῶρα καὶ εἰς τὸ ἐξῆς δὲν θὰ σκεφθοῦμε παρὰ μόνον τὸ μέλλον τῆς Ἑλλάδος. Καὶ τότε εἶπα: Ἀπὸ τῶρα καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ἠμποροῦμε ὅλοι μας, ὅσοι εἴμεθα πρὶν ἀντίπαλοι καὶ ὅσοι εἴμεθα πρὶν φίλοι, ἠμποροῦμε νὰ ἀποβλέπομε πρὸς τὰς μεγάλας μορφὰς τοῦ παρελθόντος τοῦ ἔθνους μας καὶ νὰ μιλοῦμε δι' αὐτάς, δι' ὅλας μετὰ σεβασμοῦ καὶ νὰ ἀπεκδεχώμεθα τὸ καλὸν ποῦ μᾶς ἔκαμαν καὶ νὰ ὁμολογοῦμε τοῦτο. Καὶ εἶπα, τώρα ἠμπορῶ νὰ μεταβῶ εἰς Κρήτην. Τώρα κανένας ἀπὸ τοὺς ὑπερηφάνους Κρήτας δὲν ἠμπορεῖ νὰ παρεξηγήσῃ τὸν ἐρχομὸ μου,

ἔδω. Τώρα κανένας δὲν ἔμπορεῖ νὰ εἶπῃ ὅτι ἔρχομαι ἐδῶ διὰ λόγους δημοκρατίας. Ἔρχομαι διὰ τὴν Κρήτην.

Ἡ 4η Αὐγούστου δὲν μᾶς ἔδωκε μονάχα αὐτὸ τὸ καλὸ, τὸ νὰ εἴμεθα δηλαδὴ ὅλοι ἀδελφωμένοι καὶ νὰ ἀποτελοῦμεν ἓνα καὶ μόνον Ἔθνος. Μᾶς ἔδωκε καὶ ἓνα ἄλλο πρᾶγμα ἀκόμη. Ἡ 4η Αὐγούστου ἄλλαξε τὴν νοοτροπία μας καὶ τὸν τύπον τοῦ κράτους. Ὅταν ἐλευθερώθηκε ἡ Ἑλλάς καὶ σεις δυστυχῶς τότε ἀγωνιζόσαστε ἀκόμη καὶ ἐξῆντα χρόνια κατόπιν ἕως οὔτου ἀποκτήσετε τὸ εἶδος ἐκεῖνο τῆς ἐλευθερίας τῆς μισῆς ἐλευθερίας ποὺ εἴχατε ἀποκτήσει, ὅταν, λέγω, ἐλευθερώθηκε ἡ Ἑλλάς, τὸ πρῶτο ποὺ ἐσκέφθηκε νὰ κάνῃ ἦτο ἓνα ἐθνικὸ κράτος. Ὁ πρῶτος Κυβερνήτης αὐτοῦ τοῦ τόπου αὐτοῦ καὶ μόνον ἐσκέφθηκε, πῶς νὰ κάνῃ ἐθνικὸν κράτος. Ἄλλὰ τότε, εἴτε διότι ἡ μοῖρα αὐτοῦ τοῦ τόπου ἦτο δυσμενῆς δι' ἡμᾶς, εἴτε διότι ἰδέαι ἀπὸ τὴν Εὐρώπην, ἰδέαι αἰ ὅποια ἡμπορεῖ νὰ ἦσαν ἀκόμη καλαὶ δι' αὐτὴν, μολοντί ἐκ τῶν ὑστέρων ἀπεδείχθη ὅτι οὔτε δι' αὐτὴν ἦσαν καλαὶ, ἐπέδρασαν εἰς τὸν τόπον μας καὶ ἀντὶ νὰ κάμουν τότε ἓνα καθ' ἑαυτὸ Ἑλληνικὸ κράτος ἔκαμαν τὸ κομματικὸ κράτος. Εἶπον τότε: Ἡ κυβέρνησις αὐτοῦ τοῦ τόπου θὰ εἶνε τὸ κόμμα καὶ ἀμέσως διαιρεθήκαμε οἱ Ἕλληνες, διότι ἀμέσως ἔγιναν κόμματα τόσα ὅσα ἡμπορεῖ νὰ φαντασθῇ κανεὶς, μὲ ὀνόματα ξένα καὶ περίεργα, Ρωσσικὰ, Ἀγγλικὰ καὶ λοιπά. Καὶ τὸ κάθε κόμμα ἀπέβλεπε εἰς τὸν ἑαυτὸ του, ἀπέβλεπε εἰς τὸ πῶς νὰ πάρῃ τὴν ἐξουσία ὅπως-ὅπως διὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τοὺς ὀπαδοὺς του καὶ πῶς μόνον νὰ πολεμήσῃ τοὺς ἐχθροὺς του. Αὐτὴ τὴ φιλοδοξία εἶχε τὸ κάθε κόμμα. Καὶ ἔτσι οἱ Ἕλληνες ἐξεσκισθήκαμε μεταξύ μας καὶ ὅσο περισσότερο παρουσιάζετο ἡ ἔξαρσις τῶν παθῶν τόσο περισσότερο ἐξεσκιζόμεθα μεταξύ μας. Διὰ τὸ κόμμα Ἕλληνες δὲν ἦσαν ἄλλοι παρά οἱ ὀπαδοὶ των. Μόνον οἱ ὀπαδοὶ τοῦ κόμματος ἡμποροῦσαν νὰ ἀποβλέπουν ὄχι μονάχα εἰς ἀπόδοσιν στοιχειώδους δικαιοσύνης, ἀλλὰ εἰς προνόμια εἰς βάρος τῶν ἄλλων. Οἱ ἄλλοι δὲν ἦσαν Ἕλληνες. Πόσοι καὶ πόσοι σπουδαῖοι πολιτικοὶ τῆς Ἑλλάδος, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα γνωρίζετε καλά, δὲν συνετρίβησαν, μὲ ὄλας τὰς προσπάθειάς τὰς ὁποίας εἶχον κάμει διὰ νὰ ἡμπορέσουν νὰ ἐλευθερώσουν τὸν τόπον, δὲν συνετρίβησαν λέγω, μπροστὰ εἰς τὰ κομματικὰ τείχη καὶ τὰ κομματικὰ δίκρανα. Ἄλλὰ τὸ κακὸν ἔγινε ἀκόμα χειρότερον ὅταν οἱ καιροὶ ἄλλαξαν καὶ ἐπεβλήθη εἰς τὸ κράτος ἡ ἀνάγκη νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν οἰκονομίαν τῆς χώρας καὶ νὰ διευθύνῃ, αὐτὸ τὸ κράτος, τὸ κομματικὸν ὄχι μονάχα τὰς γενικὰς γραμμὰς τῆς οἰκονομίας τῆς χώρας, ἀλλὰ καὶ τὰς λεπτομερείας ἀκόμη τῆς ἰδιωτικῆς οἰκονομίας. Τότε τὰ κόμματα ἔκαμαν μεταξύ των ἓνα ἄγριον ἀγῶνα, διότι δὲν ἐπρόκειτο πλέον μόνον περὶ τῆς πολιτικῆς κυριαρχίας, ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς οἰκονομικῆς κυριαρχίας. Ἐπῆλθε ἰσχυροτέρα ἢ κομματικὴ διαφθορὰ καὶ ἡ κοινωνικὴ διαφθορὰ καὶ ἡ διοικητικὴ διαφθορὰ, ἡ ὁποία πλέον εἶχε ἀποσυνθέ-

σει τελείως αὐτὸν τὸν τόπον. Εἴμεθα ἀποσυντεθειμένοι καὶ ὡς Κράτος καὶ ὡς ἔθνος καὶ ὡς κοινωνία.

Καὶ ἐκ τῆς ἀποσυνθέσεως αὐτῆς ἐπωφελήθη ὁ κομμουνισμός, ὁ ὁποῖος δὲν ἐζήτει παρὰ πῶς νὰ ἀνατρέψῃ τὸ κράτος καὶ τὴν κοινωνίαν καὶ ὁ ὁποῖος ἐχώθη παντοῦ, μέσα εἰς τὰ σχολεῖα, εἰς τὸν στρατόν, τοὺς ἐργάτας, τοὺς ἀγρότας καὶ εἰς τὰ σπίτια ἀκόμη. Ἐπανεστάτησε καὶ τὰ παιδιὰ σας ἀκόμη ἐναντίον τῶν γονέων των, ἐζήτησε ὁ κομμουνισμός νὰ καταστρέψῃ τελείως πᾶν ὅ,τι ἱερόν καὶ πολῦτιμον εἶχεν ἡ Ἑλλάς.

Τότε ἦλθε ἡ 4ῃ Αὐγούστου. Διότι ἔπρεπε νὰ ἔλθῃ. Ἡ 4 Αὐγούστου ἐδημιούργησε τὸ ἐθνικὸν κράτος. Ἡ κυβέρνησις δὲν ἀνήκει πλέον καὶ οὔτε ἡμπορεῖ νὰ ἀνήκῃ ποτὲ εἰς κόμματα. Ἡ κυβέρνησις εἶνε κυβέρνησις Ἐθνικὴ Ἑλληνικὴ, ἀνήκουσα ἐξ ἴσου εἰς ὄλους τοὺς Ἕλληνας. Ἐλεγα προηγουμένως ὅτι τὸ κράτος εἶνε ἴσον πρὸς ὄλους καὶ γνωρίζετε πολὺ καλὰ τὴν ἰσότητά αὐτὴν. Οἱ φίλοι τοῦ κόμματος δὲν ἐπλήρωναν τοὺς φόρους, τοὺς ὁποίους ὅμως ἐπλήρωναν οἱ ἀντίπαλοι αὐτοῦ. Ἐλεγα προηγουμένως ὅτι ὁ νόμος εἶνε ἴσος πρὸς ὄλους καὶ ὅμως ἦτο ἄνιστος, διότι τὸν νόμον οἱ φίλοι τοῦ κόμματος τὸν ἀντιμετώπιζαν ὡς παραχωρητὴν εὐνοιών, οἱ δὲ ἀντίπαλοι τοῦ κόμματος ἐνοιώθων τὸν νόμον δυσμενῆ καὶ εἰς τὰ δίκαιά των ἀκόμη. Ἐλεγα προηγουμένως ὅτι ἔχομεν ἰσονομίαν καὶ ἰσοπολιτείαν, ἀλλὰ αὐτὰ τὰ δύο πράγματα ἀνήκων μόνον εἰς τοὺς φίλους τοῦ κόμματος, ἀποκλειστικὰ καὶ μόνον εἰς αὐτούς. Ἀλλοίμονον δὲ εἰς ἐκεῖνον τὸν ἀντίπαλον τοῦ κόμματος, ὁ ὁποῖος ἤθελε προστρέξει εἰς τὴν δικαιοσύνην διὰ νὰ εὔρῃ τὸ δίκαιόν του. Τώρα ἄλλαξαν τὰ πράγματα. Σήμερον ὁ Ἕλλην θὰ δώσῃ εἰς τὸ κράτος ὅ,τι τοῦ ζητήσῃ, ἀλλὰ ὅταν παρουσιασθῇ εἰς τὴν διοίκησιν ὁ πολίτης αὐτὸς ὅπως καὶ πᾶς πολίτης, ἐὰν μὲν ἔχῃ δίκαιον θὰ εὔρῃ τὸ δίκαιόν του οἰοσδήποτε καὶ ἂν εἶνε, ἐὰν δὲ ἔχῃ ἄδικον θὰ ὑποστῇ τὴν τιμωρίαν τῆς ἀδικίας οἰοσδήποτε καὶ ἂν εἶνε.

Δικαιοσύνη καὶ διοίκησις σήμερα εἶνε ἴσοι πρὸς ὄλους. Σήμερα ἐκεῖνος ποῦ θὰ παρουσιασθῇ εἰς τὴν διοίκησιν, τὸν νομάρχην, τὸν γενικὸν διοικητὴ διὰ νὰ ζητήσῃ τὸ δίκαιόν του θὰ εἶνε βέβαιος ὅτι θὰ ἀκουσθῇ οἰοσδήποτε καὶ ἂν εἶνε, πλούσιος ἢ πτωχός, μέγας ἢ μικρός. Πρέπει νὰ εἶνε βέβαιος ὅτι θὰ τοῦ γίνῃ ἴση μεταχειρίσις ἀπὸ τὸ κράτος καὶ πρέπει νὰ εἶνε βέβαιος ὅτι πλήρης δικαιοσύνη θὰ τοῦ ἀποδοθῇ. Αὐτὸ εἶνε τὸ νέον κράτος. Εἶνε τὸ κράτος τὸ ἰδικόν σας. Ἄλλοτε ὅταν εἴχομεν τὸν ξένον ζυγόν, τὸ κράτος ἦτο ὁ ἐχθρός μας, ἦτο τὸ κράτος ξένον, τὸ ὁποῖον ἐκυριάρχει εἰς τὴν χώραν μας. Καὶ εἴχομεν ἀποκτήσει τότε οἱ Ἕλληνες τὸ συναίσθημα, ὅτι τὸ κράτος ἦτο ἐχθρικόν. Ὅταν ἦτο τὸ κράτος τὸ κομματικόν δὲν ἡμπορούσαμεν οἱ Ἕλληνες νὰ ἐννοήσωμεν ὅτι τὸ κράτος αὐτὸ ἦτο ἡ ἐκδήλωσις τῆς δυνάμεως ὄλων τῶν Ἑλλήνων. Τὸ κράτος ἐκεῖνο τὸ κομματικὸ ἦτο

ἢ ἐκδήλωσις τῆς δυνάμεως τοῦ κόμματος. Μόνον οἱ ἀντίπαλοι τοῦ κόμματος ἐθεώρουν τὴν ἐκδήλωσίν του ἐχθρικήν ἐκδήλωσιν, διότι πραγματικὰ ἐφέρετο πρὸς αὐτοὺς ἡ δύναμις αὐτὴ ἐχθρικά. Τώρα ἐσεῖς εἴσθε τὸ κράτος καὶ ἡμεῖς δὲν εἶμεθα τίποτε ἄλλο παρὰ οἱ ἐκτελεσταὶ τῆς θελήσεώς σας.

Δὲν εἶμεθα ἡμεῖς στρατιωτικὴ δικτατορία, ἡ ὁποία θέλει νὰ ἐπιβληθῇ διὰ τῆς βίας. Δὲν στηριζόμεθα ἡμεῖς εἰς τίποτε ἄλλο παρὰ μόνον εἰς τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ βασιλέως καὶ τὴν ἰδικὴν σου ἐμπιστοσύνην, ἑλληνικὴ λαέ. Διότι ἐὰν δὲν ἔχομεν τὴν ἐμπιστοσύνην καὶ τὴν βοήθειάν σου, Ἑλληνικὴ λαέ, δὲν ἠμποροῦμεν νὰ κάμωμεν τίποτε. (Φωναί: Τὴν ἔχετε τὴν ἐμπιστοσύνην).

Βέβαια τὴν ἔχω. Εἶμαι βέβαιος ὅτι τὴν ἔχω τὴν ἐμπιστοσύνην σας. Ἔχομεν ἀνάγκην ἀποδείξεων; Τί σημαίνει ἡ σημερινὴ μεγαλειώδης συγκέντρωσίς σας; Τί σημασίαν ἔχουν αἱ ἐνθουσιώδεις ζητωκραυγαί σας; Τί σημαίνουν τὰ παρατεταμένα χειροκροτήματά σας; Ὅλα αὐτὰ εἶνε ἀπόδειξις τῆς πρὸς ἐμὲ ἐμπιστοσύνης σας. Εἶνε ἀπόδειξις συγκαταθέσεώς σας διὰ τὸ μεγάλο ἔργον τὸ ὁποῖον ἀνελάβομεν ὅλοι μαζί. Τί σημαίνει ὁ ἄδολος ἐκεῖνος ἐνθουσιασμός τοῦ λαοῦ τῆς Βορείου Ἑλλάδος; Τί σημαίνει ἡ μεγαλειώδης ἐκείνη ἐκδήλωσις ἢ ἄνευ προηγουμένου τῆς πρωτευσούσης; Σημαίνουν ὅλα αὐτὰ ὅτι ἐνοιώσατε καλὰ πόσον θέλομεν ἡμεῖς νὰ εἶμεθα ἰδικοὶ σου, Ἑλληνικὴ λαέ. Δὲν εἴσθε ἐσεῖς ἰδικοὶ μας. Ἡμεῖς εἶμεθα ἰδικοὶ σας.

Ἄφου ἔτσι σας ἐξήγησα ποῖαν θέσιν θέλει νὰ ἔχη τὸ κράτος ἀπέναντι τοῦ λαοῦ του, τώρα θέλω νὰ σας εἶπω ἀκόμη ὀλίγας λέξεις διὰ τὴν θέσιν τοῦ πολίτου ἔναντι τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους. Ὁ πολίτης ἔχει ἀτομικὰς ἐλευθερίας, ἀλλὰ τὰς ἐλευθερίας του ἐκεῖνας αἱ ὁποῖαι δὲν ἠμποροῦν νὰ εἶνε ἐπιζήμιοι διὰ τὸ σύνολον καὶ διὰ τὸ κράτος τὸ ὁποῖον ἀντιπροσωπεύει τὸ σύνολον. Μὲ ἄλλα λόγια ὁ πολίτης εἶνε ἀπόλυτα ἐλεύθερος νὰ κάμῃ τὸ καλόν, δὲν εἶνε ὅμως καθόλου ἐλεύθερος νὰ κάμῃ τὸ κακόν.

Διότι, φιλότιμοι Κρήτες, εἶνε ἀνάγκη νὰ πειθαρχήσωμεν εἰς μίαν δύναμιν. Εἶνε ἀνάγκη ὁ πολίτης νὰ δώσῃ ὅλην του τὴν δύναμιν πρὸς τὸ κράτος, ὄχι μονάχα διὰ τὴν ἐσωτερικὴν διοίκησιν, ἀλλὰ ἀκόμη καὶ νὰ ἠμπορέσῃ τὸ κράτος αὐτὸ νὰ κρατήσῃ τὴν θέσιν του ἀπέναντι τοῦ ἐξωτερικοῦ διὰ νὰ ἠμπορέσῃ τὸ κράτος αὐτὸ μέσα εἰς τὴν Εὐρώπην, ἡ ὁποία εἶνε τόσοσιν ταραγμένη σήμερα καὶ τῆς ὁποίας δὲν ξεύρει κανεὶς ποῖον θὰ εἶνε τὸ μέλλον, διὰ νὰ ἠμπορέσῃ τὸ κράτος αὐτό, ἢ Ἑλλάς, νὰ κρατήσῃ τὴν θέσιν τῆς ὑψηλά, κατὰ τρόπον ποῦ τὰ δίκαια τοῦ ἔθνους μας νὰ εἶνε πάντα σεβαστά. Διότι, γενναῖοι Κρήτες, ἐὰν συμβῇ ποτὲ καὶ δὲν εἶνε ὄλον τὸ ἔθνος ἠνωμένον καὶ πειθαρχημένον δὲν ἠμπορεῖ νὰ σταθῇ πλέον εἰς μίαν περίστασιν ποῦ εἶνε ἐνδεχόμενον νὰ παρουσιασθῇ. Δὲν ἠμπορεῖ, λέγω, νὰ σταθῇ καὶ ἡ Ἑλλάς ἀκόμη. Βλέπετε λοιπὸν ποῖα εἶνε ἡ ἀνάγκη τῆς πει-

θαρχίας. Πρέπει νὰ ἐννοήσωμεν ὅλοι μας ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐννοεῖτε σεῖς οἱ Κρητικοὶ καλύτερα ἀπὸ κάθε ἄλλον, διότι ἕως τὰ προχθὲς ἐπολεμοῦσατε ἀκόμη. Πρέπει νὰ ἐννοήσωμεν τὴν ἀνάγκη τῆς πειθαρχίας ὅπως τὴν εἶχανε καταλάβει εἰς τὸν παλαιὸν καιρὸν οἱ ἀρχαῖοι Σπαρτιᾶται, καὶ ὅπως τὴν πειθαρχίαν αὐτὴν τὴν ἐδείξατε σεῖς οἱ ἄνδρεῖοι Κρήτες κατὰ τοὺς ἀγῶνας τῆς ἀπελευθερώσεώς σας. Πειθαρχημένοι θὰ πᾶμε διὰ νὰ κρατήσωμεν τὴν θέσιν τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ καὶ διὰ ἕνα ἄλλον ἀκόμη λόγον. Πρέπει νὰ εἴμεθα πειθαρχημένοι ἐσωτερικῶς. Διότι διὰ νὰ ἠμπορέσωμεν νὰ ἀναβιώσωμεν τὸν τόπον αὐτόν, διὰ νὰ τοῦ δώσωμεν τὴν θέσιν καὶ τὴν ἀξίαν του, εἶνε ἀνάγκη ἐργασίας, ὄχι μονάχα ἀτομικῆς ἐργασίας ἐνὸς ἐκάστου, ἀλλὰ καὶ τῆς συνολικῆς ὅλων μας, ὅλων σας ὡς ἕνα σύνολον καὶ μὲ σύστημα. Ἄλλὰ τί εἶνε ἄλλο ἀναγκαῖο παρὰ πειθαρχία ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ζητῶ, νὰ ἐργασθῶμεν δηλαδὴ ἀπὸ κοινοῦ ὅλοι οἱ Ἕλληνες ὡς ἕνα σύνολον καὶ ἕνα σύστημα. Πειθαρχία, καὶ μόνον πειθαρχία.

Κρήτες, δὲν ἔχω ἀνάγκη νὰ πῶ σὲ σᾶς τίποτε περὶ ἐθνικοῦ φρονήματος. Τί νὰ πῶ εἰς τὰ παιδιά τῆς Κρήτης, ὅταν τὰ βουνὰ καὶ οἱ κάμποι τῆς ἀντιλαλοῦν ἀκόμα ἀπὸ τὰ ντουφέκια τῶν ἡρώϊκῶν σας ἀγῶνων. Ἐδῶ εἰς τὴν Κρήτην δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ εἰπῶ τίποτε περὶ ἐθνικοῦ φρονήματος. Κάθε Κρῆς εἶνε καὶ ἐστία ἐθνικοῦ φρονήματος. Ἐκεῖνο ὅμως τὸ ὁποῖον ἔχω ἀνάγκη νὰ σᾶς εἰπῶ εἶνε ὅτι τὸ ἐθνικόν μας φρόνημα εἰς ὀλόκληρον τὴν Ἑλλάδα ἔπαθε μίαν κατάπτωσιν, διότι οἱ Ἕλληνες ἐχάσαμεν τὴν πεποιθήσιν εἰς τὸν ἑαυτόν μας, διότι ἀπὸ τὸ παρεθόν, ἀπὸ ὅλα τὰ ὁποῖα δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ σᾶς τὰ ἀναπτύξω, τὰ ἠξεύρατε ὅλοι σας, ἐβγήκε ἕνα φοβερὸ ἀποτέλεσμα. Ὅτι οἱ Ἕλληνες δὲν ἀξίζουσι τίποτε. Ὅχι. Οἱ Ἕλληνες ἀξίζομεν καὶ ἠμποροῦμεν νὰ κάμωμεν μεγάλα πράγματα ὅταν εἴμεθα ἐνωμένοι καὶ πειθαρχημένοι.

Αὔριον θὰ μεταβῶ εἰς τὸ Ἄρκαδι. Ἦθελα νὰ προσκυνήσω εἰς τὸ αἵματοβαμμένον χῶμα τοῦ Ἄρκαδιου καὶ νὰ ἀποδώσω τὸν φόρον τῆς εὐλαβείας πρὸς τὴν μνήμην τῶν ἡρώων ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἐγκαταλελειμμένοι ἐκεῖ ἀπὸ ὅλον τὸν κόσμον ἀπεφάσισαν μίαν ἡμέραν νὰ ἀποθάνουν παρὰ νὰ ἀτιμάσουν καὶ νὰ προδώσουν τὸ ὄνομα τῆς Ἑλλάδος καὶ τὸ ὄνομα τῆς Κρήτης. Ἐκεῖ ἔχω νὰ ἀναμνησθῶ τὰ ἡρωϊκὰ ἐκεῖνα κατορθώματα μὲ θαυμασμόν καὶ νὰ προσφέρω τὸν λιβανωτὸν τοῦ θαυμασμοῦ καὶ τῆς εὐλαβείας ὅλης τῆς Ἑλλάδος. Ἐκεῖ οἱ Κρήτες καὶ ὅλοι οἱ Ἕλληνες μαζί, ἐκεῖ μπροστὰ εἰς τὸ ὀλοκαύτωμα τοῦ Ἄρκαδιου, πρέπει νὰ ἀναγεννηθοῦμε μὲ πλήρη τὴν συναίσθησιν τῶν ὑποχρεώσεών μας διὰ τὸ μέλλον. Δὲν ἔχω ἀνάγκη νὰ σᾶς εἰπῶ περισσότερα Κρήτες. Εἶμαι βέβαιος ὅτι τὰ λόγια μου εὐρίσκουν ἀπήχησιν εἰς τὴν ψυχὴν σας καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι τὸν ἀγῶνα τῆς ἀναγεννήσεως τῆς Ἑλλάδος θὰ ἀκολουθήσετε ὅλοι μαζί οἱ Κρήτες, ὅλα τὰ ἀληθινὰ Κρητικὰ παλληκάρια, τὰ ὁποῖα εἶνε συνηθισμέ-

να νά ἀκολουθοῦν καὶ νά θυσιάζωνται διὰ κάθε ἐθνικὸν ἀγῶνα, καὶ μετὰ τὴν πεποιθήσιν αὐτὴν ἀναφωνῶ:

Ζήτω ἡ Κρήτη!

Ζήτω ἡ Ἑλλάς!

Ζήτω ὁ Βασιλεὺς!

ΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΑΣ ΕΙΣ ΧΑΝΙΑ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΟΡΤΗΝ ΤΗΣ ΣΗΜΑΙΑΣ

7 Νοεμβρίου 1936

Χαίρω πολὺ, πού εὐρίσκομαι σήμερα μαζί σας. Ἡ σημαία πού σας παρεδόθη σήμερα ἀπὸ τοὺς καθηγητὰς καὶ διδασκάλους σας δὲν εἶνε ἓνα κομμάτι πανὶ κρεμασμένο εἰς ἓνα κοντάρι. Εἶνε τὸ σύμβολον τῆς πατρίδος μας. Εἶνε ἡ ἴδια ἡ πατρίς μας. "Ὅπως ὅταν εἰς τὴν ἐκκλησίαν μεταλαβαίνετε τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ διὰ τοῦ ἄρτου καὶ τοῦ οἴνου, ἔτσι καὶ μετὰ τὸ πανὶ αὐτὸ πού σας παρεδόθη κρατεῖτε εἰς τὰ χέρια σας τὴν πατρίδα ὀλόκληρη, τὴν Ἑλλάδα ὀλόκληρη.

Ἡ πατρίς εἶνε μέσα εἰς τὸν καθένα καὶ εἰς τὴν κάθε μιὰ ἀπὸ σας, ἀγόρια καὶ κορίτσια τῆς ἡρωϊκῆς Κρήτης, διότι τὸ αἷμα σας εἶνε Ἑλληνικὸ, τὰ κόκκαλά σας εἶνε Ἑλλήνων κόκκαλα, διότι ἐβγήκαν ἀπὸ ἐκείνους τοὺς ἥρωας, πού ἐσκόρπισαν ἄφθονον ἐδῶ τὸ αἷμα τῶν καὶ πού ἔσπειραν τὴν γῆ αὐτὴν μετὰ τὰ κόκκαλά των διὰ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ τόπου αὐτοῦ. Τὸ μυαλό σας εἶνε Ἑλληνικὸ, ἡ ψυχὴ σας ψυχὴ Ἑλλήνων. Ἕλληνες εἴσθε καὶ Ἕλληνες θὰ μείνετε γιὰ πάντα καὶ σὲ κάθε περίστασι τῆς ζωῆς σας ἀπὸ σας ἐξαρτᾶται τὸ μέλλον τοῦ Ἔθνους. Ἡμεῖς ὅ,τι καὶ ἂν ὑπῆρξαμεν θὰ περάσωμε μιὰ μέρα καὶ μετὰ κάμποσα χρόνια ὅ,τι καὶ ἂν κάμωμεν θὰ τὸ κληρονομήσετε ἐσεῖς, ἀγόρια καὶ κορίτσια τῆς Κρήτης. Θὰ μᾶς διαδεχθῆτε καὶ ἔχετε ἓνα μοναδικὸν καθῆκον: Νὰ μᾶς περάσετε. Ἀπὸ τώρα ὅμως πρέπει καὶ ὅπως σας εἶδα, σας ἀξίζει νὰ λέτε: «Ἄμμες δὲ γ' ἐσόμεθα πολλῶ κάρωνες», δηλαδὴ ἡμεῖς θὰ γίνωμεν πολὺ καλύτεροι ἀπὸ σας. Ὅταν αὐτὸ τὸ λέτε καὶ τὸ πιστεύετε, καὶ ἀποφασίσετε νὰ τὸ κατορθώσετε, τότε ἐκάματε τὸ στοιχειῶδες καθῆκον σας.

Σήμερα ἔχετε ὁδηγοὺς τοὺς διδασκάλους καὶ καθηγητὰς σας. Ἀποτείνομαι ἰδιαιτέρως εἰς αὐτοὺς καὶ θέλω νὰ τοὺς εἶπω, ὅτι ἔχουν βαρυτάτην εὐθύνην ὄχι μόνον ἀπέναντι τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλὰ ἔχουν βαρυτάτην εὐθύνην ἀπέναντι ὀλοκλήρου τοῦ Ἔθνους διὰ τὰς

Ένα επιτυχές στιγμιότυπον τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου Ι. Μεταξᾶ. Ἀκαταπόνητος μετὰ τὸν ἐκφωνηθέντα πρὸς τὸν λαὸν τῶν Χανίων ὑπερόχου πατριωτικῆς ἐξάρσεως λόγον, συζητεῖ με ἐπιτροπὰς διὰ τὰ ζητήματα τῆς Μεγαλονήσου.

Εἰς τὸν ἠθροῦν στιγμιότυπον τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου Γ. Μεταξᾶ τοῦ ἦν θρανὸν ὁμιλεῖ πρὸς τὸν λαὸν τῶν Χανίων.

Ἐνα χαρακτηριστικὸν στιγμιότυπον τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου Ἰ. Μεταξᾶ καθ' ἣν ὥραν ὄμιλεῖ πρὸς τὸν λαὸν τῶν Χανίων.

ἔλεην μου τὴν Ζαΐνη, μολονὲς εἶμαι μέθυσος, καὶ ἴσως θανατωθῶ ἀπὸ
δεν θά γάσω ποτὲ ευκαιρίαν, διὰ νὰ ἐπισκεπθῶμαι τὴν Κρήτην, ὅτι

νεαρὰς ψυχὰς καὶ τὰ νέα σώματα τὰ ὅποια ἔχουν παραδοθῆ εἰς τὰς χεῖρας των, διὰ νὰ τὰ διαπλάσουν. Δὲν ὑπάρχει δι' αὐτούς, δὲν δύναται νὰ ὑπάρχη διὰ τὸν διδάσκαλον τίποτε ἄλλο εἰς τὸν κόσμον αὐτόν, παρὰ τὸ καθῆκον αὐτό, τὸ μαρτυρικὸν καθῆκον τῆς ἐκπαιδεύσεως, τὸ ὁποῖον ὅταν τὸ ἐπιτύχουν, ἠμποροῦν νὰ θεωρηθοῦν καὶ αὐτοὶ ὡς ἀληθινοὶ ἥρωες.

Σὰς χαιρετίζω μὲ χαρὰ, παιδιὰ καὶ κορίτσια τῆς Κρήτης, διότι σὰς βλέπω τόσον καλὰ παρατεταγμένα, μὲ τὸ μέτωπον ὑψηλὰ καὶ υπερήφανον καὶ μὲ ἴσια τὴν κορμοστασιά, ὅπως πρέπει νὰ εἶνε οἱ Κρητικοὶ καὶ αἱ Κρητικοποῦλες, καὶ μὲ τὴν χαρὰν αὐτὴν, καὶ μὲ τὸν ἐνθουσιασμὸν αὐτόν, σὰς καλῶ νὰ φωνάξετε ὅλοι μαζί:

Ζήτω ἡ Κρητικὴ Νεολαία!

Ζήτω ἡ Κρήτη!

Ζήτω ἡ Ἑλλάς!

Ζήτω ὁ Βασιλεὺς!

ΛΟΓΟΣ ΕΚΦΩΝΗΘΕΙΣ ΕΙΣ ΓΕΥΜΑ ΠΑΡΑΤΕΘΕΝ ΥΠΟ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΧΑΝΙΩΝ ΕΙΣ ΧΑΝΙΑ

7 Νοεμβρίου 1936

Θεοφιλέστατοι,

Κύριε Δήμαρχε,

Κύριε Πρόεδρε,

Ἦξευρα ὅτι θὰ μὲ ὑποδεχθῆτε μὲ μεγάλην ἐγκαρδιότητα, διότι ἐγνώριζα τὸν φιλόξενον χαρακτῆρα τῶν Κρητῶν. Ἄλλ' ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἶδα ἐδῶ ὑπερβαίνει κάθε χαρακτῆρα ἐγκαρδιότητος. Αὐτὸ τὸ ὁποῖον εἶδα ἐδῶ ἦτο μίᾳ ψυχικῇ συμφωνία, τὸ ὁποῖον σημαίνει ὅτι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐξηγγεῖλα καὶ τὸ ὁποῖον ἐνεργῶ ἀνταποκρίνεται πληρέστατα πρὸς τὰ αἰσθήματα καὶ τοὺς πόθους τῶν Κρητῶν.

Εἶνε βέβαια διὰ κάθε ἀγωνιζόμενον καὶ κάθε εὐρισκόμενον ἐπὶ κεφαλῆς ἀγῶνος μεγάλο πρᾶγμα ἢ αὐτοπεποιθῆσις. Εἶνε ἀκόμη μεγαλύτερον πρᾶγμα ὅταν βλέπη ὅτι τὴν αὐτοπεποιθησὶν του αὐτὴν τὴν συμμερίζονται καὶ οἱ ἄλλοι καὶ τοῦ ἐκδηλώνουν καὶ αὐτοὶ τὴν ἐμπιστοσύνην των. Αὐτὸ ἀποτελεῖ ἐνίσχυσιν, ἢ ὅποια δεκαπλασιάζει τὰς δυνάμεις του. Σὰς εὐχαριστῶ πολὺ διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τὴν ὁποῖαν μοῦ ἐδώσατε καὶ τῆς ὁποίας τὴν ἀνάμνησιν θὰ διατηρήσω εἰς ὅλην μου τὴν ζωὴν, μολονότι εἶμαι βέβαιος, καὶ σὰς διαβεβαιῶ ὅτι δὲν θὰ χάσω ποτὲ εὐκαιρίαν, διὰ νὰ ἐπισκέπτωμαι τὴν Κρήτην, ὅχι

μόνον διὰ τὰς ὑποδοχάς της, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ τὴν ἴδω εἰς τὸ ἐσωτερικόν της καὶ νὰ γνωρίσω τὸν ἐσωτερικὸν χαρακτήρα, ὄχι μόνον τῶν κατοικούντων εἰς τὰς πόλεις, ἀλλὰ καὶ τῶν μοχθούντων τὴν γῆν της.

Σὰς εὐχαριστῶ καὶ πάλιν καὶ ἐπιτρέψατέ μου νὰ προπιῶ εἰς ὑγεῖαν ὄλων ὑμῶν καὶ ὑπὲρ εὐδαιμονίας καὶ εὐημερίας τῆς Κρήτης.

ΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΚΑΤΟΙΚΟΥΣ ΤΗΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

8 Νοεμβρίου 1936

Κάτοικοι τῆς Ρεθύμνης,

Ἡ ἡμέρα τὴν ὁποῖαν ἐορτάζομεν σήμερον εἶναι μίᾳ ἀπὸ τὰς μεγαλύτερας ἡμέρας τῆς ἐθνικῆς μας ἀνεξαρτησίας. Δύο εὐρίσκει κανεὶς ὁμοίας μὲ αὐτήν. Τὴν ἡμέραν ποῦ ἔπεσε τὸ Μεσολόγγι καὶ τὴν ἡμέραν ποῦ οἱ Σουλιώτισσες γκρεμίστηκαν ἀπὸ τὸν βράχο τοῦ Ζαλόγγου.

Τρεῖς λαμπάδες τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως. Τρεῖς λαμπάδες, ποῦ φωτίζουν ὅλο ἐκεῖνο τὸ μεγάλο ἔργον, μὲ τὸ ὁποῖον ὁ Ἑλληνισμὸς ἐλευθέρωσε τὸν ἑαυτὸν του. Διότι καὶ ἡ Ἑλλάς καὶ ἡ Κρήτη ὀφείλουσαν εἰς τὸν ἑαυτὸν τους τὴν ἐθνικὴν ἀνεξαρτησίαν. Ἐμπορεῖ νὰ μᾶς ἐβοήθησαν καὶ ἄλλοι, ἀλλὰ ἂν δὲν ἐβοηθούσαμε ἡμεῖς οἱ ἴδιοι τὸν ἑαυτὸν μας, δὲν θὰ μᾶς βοηθοῦσε κανένας εἰς τὸν κόσμον αὐτόν. Λοιπὸν, κατὰ πρῶτον λόγον εἰς τὸν ἑαυτὸν μας χρωστᾶμε τὸ ὅτι εἴμεθα ἀνεξάρτητοι καὶ ἠνωμένοι καὶ εἰς ἡμᾶς θὰ χρωστᾶμε καὶ εἰς τὸ μέλλον κάθε δόξαν καὶ κάθε εὐτυχίαν, καθὼς καὶ εἰς τὸν ἑαυτὸν μας θὰ χρωστᾶμε κάθε καταστροφὴν, ἐὰν ποτὲ ἐπέλθῃ. Δι' αὐτὸ πρέπει νὰ εἴμεθα ὅλοι μας ἄγρυπνοι. Ὅχι μονάχα διὰ τὴν θέσιν μας τὴν ἐξωτερικὴν καὶ τὴν ἀνεξαρτησίαν τοῦ τόπου μας, ἀλλὰ ἄγρυπνοι καὶ διὰ τὴν ἐσωτερικὴν μας ἀνάπτυξιν. Μὴ λησμονῆτε ποτὲ, ὅτι ὅταν εἴμεθα ἠνωμένοι καὶ εἴχαμε ὁμόνοια μεταξύ μας, ἐκάμαμε μεγάλα πράγματα. Μὴ λησμονῆτε ἐπίσης ποτὲ, ὅτι τὰς καταστροφὰς μας τὰς χρεωστοῦμε πάντοτε εἰς τὴν ἐσωτερικὴν μας διχόνοιαν. Ἀπὸ τῶρα καὶ εἰς τὸ ἐξῆς, σὰς τὸ ἐγγυῶμαι ἐγώ, θὰ εἴμεθα ὅλο τὸ Ἕθνος ἠνωμένο γιὰ ἓνα κοινὸν ἀγῶνα, τὸν ἀγῶνα τῆς ἀναγεννήσεως καὶ τῆς εὐδαιμονίας τοῦ τόπου μας, ἀγῶνα ἐσωτερικὸν δύσκολον, τραχὺν, ὁ ὁποῖος ὅμως θὰ μᾶς φέρῃ εἰς ἓνα μεγάλο ἀποτέλεσμα. Καὶ μόνον ἔτσι, ὅταν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀνυψωθῶμεν, θὰ ἔχωμεν καὶ τὰς πολεμικὰς μας δυνάμεις ἐκείνας ποῦ θὰ μᾶς κάμουν σεβαστοὺς εἰς τοὺς φίλους μας,

Δὲν ἀμφιβάλω ὅτι ὁ Κρητικὸς λαὸς ὁ ὁποῖος ἐπρωτοστάτησε γιὰ κάθε ἀγῶνα μεγαλείου τῆς Ἑλλάδος θὰ πρωτοστατήσῃ μὲ ὄλην τὴν τὴν ὄρμην καὶ μὲ ὄλην τὴν παλληκαριά καὶ εἰς τὸν ἀγῶνα αὐτόν, ὁ ὁποῖος θὰ ἀναγεννήσῃ τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὴν κατάπτωσίν της. Καὶ μὲ τὴν πεποίθησιν αὐτὴν ἀνακράζω:

Ζήτω ἡ Κρήτη!

Ζήτω τὸ Ἔθνος!

Ζήτω ὁ Βασιλεὺς!

ΛΟΓΟΣ ΕΚΦΩΝΗΘΕΙΣ ΕΙΣ ΤΟ ΑΡΚΑΔΙ

8 Νοεμβρίου 1936

Ἦξευραν πὼς δὲν ἤμποροῦσαν νὰ νικήσουν καὶ ἀπεφάσισαν νὰ ἀποθάνουν καὶ πέθαναν ὅλοι, μὲ τις γυναῖκες τους καὶ τὰ παιδιά των. Τοὺς εἶχεν ἐγκαταλείψει ὁ κόσμος ὅλος. Τὰ Κράτη, τὰ Χριστιανικά, δὲν ἐνδιεφέροντο δι' αὐτούς. Τὸ ἐλεύθερον Βασίλειον εἶχε τὰς κομματικὰς του διαμάχας πού ἐβαστοῦσαν χρόνια καὶ δὲν ἦτο ἔτοιμο νὰ δώσῃ καμμία κρατικὴ βοήθεια. Ἦλθαν ἐδῶ, μαζί μὲ τοὺς Κρητὰς ὀπλαρχηγούς, ἐθελονταὶ καὶ παιδιά τοῦ Μωρηῶ καὶ τῆς Ρούμελης καὶ ναῦται καὶ πλοῖα ἀλλὰ μόνοι των. Διότι τὸ Κράτος τὸ Ἑλληνικόν, ἐπαναλαμβάνω, εἶχεν ἀφήσει νὰ περάσουν 40 χρόνια καὶ δὲν ἦτο ἔτοιμον. Ἐπὶ πλέον ἔβρεχε ραγδαίως. Ἐμαίνετο ἡ καταιγίς. Βοήθεια αὐτὲς τις ἡμέρες ἀπὸ τις ἐπαρχίες τῆς Κρήτης δὲν ἤμποροῦσε νὰ τοὺς ἔλθῃ.

Ἡ λογικὴ τοὺς εἶπε: Ἐγκαταλείψατε αὐτὸν τὸν τόπον καὶ πηγαίνετε μέσα πρὸς τὰ βουνά. Ἀλλὰ τί δουλειὰ εἶχεν ἡ λογικὴ ἐμπρὸς τὸν ἡρωϊσμό; Δὲν ἤκουσαν τίποτε καὶ εἶπαν ἐκεῖνο πού ἔλεγαν καὶ οἱ ἀρχαῖοι Σπαρτιᾶται: Ἐδῶ εἴμαστε, ἐδῶ θὰ μείνουμε, ἐδῶ θὰ ἀποθάνουμε. Καὶ ἀπέθανον ὅλοι ἂν ἐγλύτωσαν ὀλίγοι ἐδῶ καὶ ἐκεῖθε, ἦτο θαῦμα. Ἐπολέμησαν τρεῖς ἡμέρας. Οἱ στρατοὶ τοῦ Σουλτάνου ἦσαν πολὺ ἰσχυρότεροι ἀπὸ αὐτούς. Εἶχαν πυροβολικόν, ἀλλ' ἔφεραν καὶ ἄλλα πυροβόλα ἀπὸ τὸ Ρέθυμον. Αὐτοὶ δὲν εἶχαν, παρὰ τὰ λιανοτούφεκα. Ἀλλὰ εἶχαν τὴν ψυχὴ ἀνδρική, ψυχὴ Ἑλληνική, ἡ ὁποία ἂν καμμία φορὰ λησμονάῃ, τοῦλάχιστον εἰς αὐτὲς τις περιστάσεις θυμᾶται ποῖο εἶνε τὸ καθῆκον της.

Κρητὲς καὶ Ἕλληνες τῆς Παλαιᾶς Ἑλλάδος μαζί ἀδελφωμένοι ἀφῆκαν ἐδῶ τὰ κορμιά των καὶ ἐπάνωθε ἀπὸ αὐτὰ ἦτο ὁ σταυρός. Τὸν κρατοῦσεν ὁ ἡγούμενος Γαβριήλ. Δὲν χωρίσθηκε ποτὲ ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἀπὸ τὸ Ἔθνος, δὲν χωρίσθηκε ἀπὸ τὴν Πατρίδα

μας. Ὁ Γαβριήλ, πεθαίνοντας, ἀφῆκε τὴν παραγγελίαν στὸν Γιαμπουδάκη ὅταν μποῦν οἱ ἐχθροὶ νὰ τινάξῃ τὴν πυριτιδαποθήκην. Καὶ ὁ Γιαμπουδάκης τὴν ἐτίναξεν. Ἔπεσαν οἱ τοῖχοι τῆς μονῆς ἐπάνω ἀπὸ αὐτούς, ἐπάνω ἀπὸ τὰ γυναικόπαιδα, ἀλλὰ καὶ ἐπάνω ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς. Χιλιάδες σκοτώθηκαν ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς αὐτὲς τρεῖς ἡμέρες.

Ἄλλ' αὐτὸ δὲν εἶνε τίποτε μπροστὰ στὴν παντοτεινὴ, τὴν ἀτίδου δόξα ποὺ περιεκάλυψε τοὺς ἥρωας τοῦ Ἀρκαδίου. Αὐτὸ ἔδωκε ψυχὴ εἰς ὅλην τὴν ἄλλην Κρήτην καὶ ἐβάσταξε τὸν ἀγῶνα τρία χρόνια ἀκόμα, μὲ ὄλον τὸν κόσμον ἐναντίον της.

Ἄλλὰ καὶ ἂν ἀκόμα τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀγῶνος αὐτοῦ δὲν ἦτο ἐκεῖνο, ποὺ οἱ Κρήτες καὶ οἱ Ἕλληνες εἰς ἄλλοι τῆς Παλῆας Ἑλλάδος ἐπερίμεναν, ἦταν ὅμως τὸ βᾶθρον, ἐπάνω στὸ ὁποῖον ἐπάτησαν γιὰ νὰ ἀνεβοῦν εἰς νέους ἀγῶνας, ἀκόμη ὑψηλότερα.

Καὶ ἡμεῖς ἔχουμε ἀγῶνας μπροστὰ μας. Δὲν βλέπω πολεμικούς. Ἡμπορεῖ καὶ αὐτοὶ νὰ ἔλθουν μιὰ ἡμέρα. Ἄλλὰ ἔχουμε ἀγῶνας ἐθνικούς. Ἔχουμε ν' ἀναβιώσουμε καὶ ν' ἀναδείξουμε τὸν τόπο μας. Τὸν καταξοχισμένον καὶ καταπεσμένον τόπο μας.

Ἄς εἶνε παράδειγμα γιὰ μᾶς οἱ ἥρωες τοῦ Ἀρκαδίου. Πρέπει νὰ δεῖχνῃ ὁ καθένας ἀπόφασιν καὶ θέλησιν μέχρι τέλους καὶ ν' ἀποφασίσῃ νὰ ταφῇ κάτω ἀπὸ τὰ εῤεῖπια γιὰ νὰ νικήσῃ. Μόνον ἔτσι γίνονται τὰ ἔθνη. Καὶ αὐτὸ τὸ παράδειγμα νὰ εἶνε μπροστὰ μας αἰώνια.

Ἡμεῖς θὰ εὐχαριστήσουμε τοὺς ἥρωας ποὺ μᾶς ἔδωκαν αὐτὸ τὸ παράδειγμα μὲ μιὰ φωνή:
Αἰωνία των ἡ μνήμη!

ΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΑΣ ΤΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

8 Νοεμβρίου 1936

Πολῖται τοῦ Ἡρακλείου,

Ἡ θερμοτάτη καὶ ἐνθουσιώδης πάνδημος ὑποδοχὴ σας μοῦ δίδει τὸ μέτρον τῆς ἐμπιστοσύνης, τὴν ὁποῖαν ἔχετε πρὸς τὸ ἔργον τῆς κυβερνήσεως. Ἡ 4 Αὐγούστου ἐδημιούργησε κατάστασιν νέαν καὶ διαρκῆ καὶ ἡ ἐπιτυχία τοῦ ἔργου ἐξαρτᾶται ἀπολύτως ἀπὸ τὴν ὑποστήριξιν καὶ τὴν ἐμπιστοσύνην καὶ τὴν ἀφοσίωσιν τοῦ λαοῦ. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἶδα μέχρι τώρα καὶ εἰς τὴν πρωτεύουσάν καὶ εἰς τὴν Βόρειον Ἑλλάδα καὶ εἰς τὰς ἄλλας πόλεις τῆς Κρήτης μὲ πείθει ὅτι ἡμποροῦμεν νὰ τραβήξωμεν μπροστὰ μὲ θάρρος, διότι ὁ λαὸς θὰ μᾶς ἀκο-

λουθήσῃ καὶ θὰ μᾶς ἀκολουθῇ γιὰ πάντα. Τὰ προβλήματα πού μᾶς ἐκκληροδότησε τὸ κομματικὸν Κράτος διὰ νὰ τὰ λύσωμεν εἶνε πραγματικά τεράστια. Διότι ὅλα εἶχαν ἀφεθῆ εἰς τὴν τύχη των. Μεγάλα καὶ μικρά. Σὲ κάθε βῆμα μας βρίσκουμε μπροστά μας καὶ ἀπὸ ἓνα ἄλυτο ζήτημα. Ἐκτὸς πολλὰ χρόνια. Γι' αὐτὸ ἐζήτησα ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ὑπομονήν, διότι εἶδα ὅτι χωρὶς σύστημα, χωρὶς ὀργάνωσιν καὶ χωρὶς ἑναρμόνισιν δὲν θὰ ἤμπορούσαμε νὰ κάμουμε τίποτε μέσα σ' αὐτὸν τὸν κυκεῶνα πού βρήκαμε μπροστά μας.

Πρῶτο-πρῶτο μὲ τὸ ὁποῖον ἀσχοληθήκαμε ἢ εἶχαμε ἀρχίσει καὶ πρὶν ἀπὸ τὴν 4 Αὐγούστου ἦτο νὰ βγάλωμε τοὺς ἐργάτες ἀπὸ τὴν ἀθλιότητα εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκοντο. Ἀκριβῶς ἐπάνω σ' αὐτὸ τὸ σημεῖον ἐγίνε ἡ μάχη μὲ τοὺς κομμουνιστάς, οἱ ὁποῖοι μὲ τὸ νὰ ἐργάζονται πρὶν ἀπὸ πολὺν χρόνον πρὸς ἀνατροπὴν τῆς Κοινωνίας εἶδαν ἀμέσως ὅτι ἂν ἐφηρμόζοντο τὰ ἐργατικά μας μέτρα αὐτοὶ θὰ ἔχοναν τοὺς ἐργάτας γιὰ πάντα ἀπὸ τὸ πλευρόν των. Καὶ γι' αὐτὸ ἠθέλησαν νὰ μᾶς ἐμποδίσουν ἀπὸ τοῦ νὰ τὰ ἐφαρμόσουμε. Ἐφθασαν δὲ ἕως τὸ σημεῖο καὶ ἐπανάστασιν ἀκόμα ν' ἀποτολμήσουν καὶ τὴν ὥρισαν διὰ τὰς 5 Αὐγούστου. Ἡμεῖς ὅμως 12 ὄρες πρὶν τοὺς ἐπρολάβαμε. Τότε πλέον μὲ ἐλεύθερα τὰ χέρια ἐλύσαμεν τὰ ἐργατικά ζητήματα. Ἐλύσαμεν δηλαδή τὰ κυριώτερα τῶν ἐργατικῶν ζητημάτων καὶ λέγω τὰ κυριώτερα, διότι λείπουν πολλὰ ἀκόμα νὰ κάμωμεν. Τὸ ἐλάχιστον ὄριον τοῦ ἡμερομισθίου διὰ τοὺς ἐργάτας καὶ τὰς ἐργατρίδας, τὸ ὁποῖον τοὺς ἐξασφαλίζει μίαν πτωχικὴν μὲν, ἀλλ' ἀνεκτὴν ζωὴν, τὸ ἐθέσαμεν ἀμέσως εἰς ἐφαρμογὴν. Τὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας, πού ἐξασφαλίζουν τὴν διάρκειαν εἰς τὴν ἐργασίαν τοῦ ἐργάτου, τὰς ἐνομοθετήσαμεν ἀμέσως, ὅπως ἐνομοθετήσαμεν ἀμέσως καὶ τὴν ὑποχρεωτικὴν διαιτησίαν μεταξὺ ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν διὰ τοῦ Κράτους. Διότι εἶπομεν ὅτι θὰ εἴμεθα μὲν προστατάται τῆς ἐργατικῆς τάξεως, ζητοῦμεν ὅμως καὶ ἀπὸ αὐτοὺς ἡσυχίαν, τάξιν καὶ ἐργασίαν. Ἀπέμειναν αἱ κοινωνικαὶ ἀσφαλίσεις, αἱ ὁποῖαι πρόκειται νὰ τεθοῦν ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον εἰς ἐφαρμογὴν, διότι ἔπρεπε νὰ προετοιμασθῇ ἡ κανονιστικὴ των ἐργασία. Ἀλλὰ ἐπειδὴ δὲν μοῦ ἀρέσει νὰ δημοκοπῶ, σὰς λέγω ὅτι θὰ τὰς θέσωμεν εἰς ἐφαρμογὴν σιγά-σιγά καὶ μὲ προσοχήν, ἀρχίζοντας ἀπὸ τὰς μεγαλυτέρας πόλεις, προχωρῶντας εἰς τὰς μικροτέρας καὶ καταλήγοντας εἰς τὸ σύνολον. Διότι δὲν θέλομεν λόγῳ τῆς μεγάλης σπουδῆς νὰ ἀποτύχωμεν ἀπὸ τὰ πρῶτα βήματά μας εἰς αὐτὸ τὸ ζήτημα, γιὰτὶ ἡ ἀποτυχία αὐτὴ θὰ ἐσήμαινε καὶ τὴν ἀποτυχίαν τοῦ συνόλου.

Ἀφοῦ ἐκάμαμε τὴν τακτοποίησιν αὐτὴν εἰς τὴν ἐργατικὴν τάξιν, ἐστρέψαμεν ἀμέσως τὴν προσοχήν μας εἰς τὸ ἄλλο σκέλος τῆς Ἑλλάδος, εἰς τὴν ἀγροτικὴν τάξιν. Καὶ ἐζήτησαμε νὰ θεραπεύσουμε τὰς πρώτας πληγὰς τῆς, πού μᾶς παρουσιάζοντο κυρίως εἰς τὴν Βόρειον Ἑλλάδα, τῆς ὁποίας τὰ ζητήματα μὲ τὸ νὰ μένουν ἄλυτα ἀπὸ

χρόνου πολλοῦ ἀφήκαν τὸν πληθυσμὸν χωρὶς γῆν, χωρὶς κτήματα, χωρὶς μέσα ἐργασίας. Ἐκάμαμε καὶ ἐκεῖ μίαν πρώτην τακτοποίησιν μετὰ τὸν σκοπὸν νὰ προχωρήσωμεν ἀργότερα εἰς τὴν ὀριστικὴν τακτοποίησιν τοῦ γεωργικοῦ ζητήματος.

Κατόπιν ἐβαδίσαμεν ἀμέσως πρὸς τὴν ἀνοικτὴν πληγὴν τῆς Ἑλλάδος, πρὸς τὴν σωτηρίαν τῆς δραχμῆς τῆς. Ἡ δραχμὴ ἐκινδύνευε ἀπὸ δυὸ μεριῆς. Πρῶτον μὲν ἀπὸ ἑνα ἔλλειμμα τοῦ Προϋπολογισμοῦ, τὸ ὁποῖον ἐπρόκειτο νὰ εἶνε παμμέγιστον, καὶ δεύτερον ἀπὸ τὴν διαρροὴν τοῦ συναλλάγματος εἰς τὸ ἐξωτερικόν, τὴν λαθραίαν διαρροὴν τοῦ συναλλάγματος. Καὶ τὸ μὲν πρῶτον ζήτημα ἐχρειάσθη καὶ χρειάζεται μέτρα αὐστηρὰ οἰκονομίων, τὰ ὁποῖα ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν σὰς τὰ ἔκαμε γνωστά, ἐγὼ δὲ σὰς προειδοποίησα ὅτι γιὰ νὰ μπορέσουμε νὰ σώσουμε αὐτὸν τὸν τόπον θὰ χρειασθοῦν θυσίαι, στερήσεις. Διὰ δὲ τὸ συνάλλαγμα, τὸ ὁποῖον ἔβγαине ἀπὸ τὸν τόπον μας εἰς τὸ ἐξωτερικόν λαθραίως κατὰ ἑκατομμύρια λιρῶν, ἡ ὁποία διαρροὴ ἀπειλοῦσε νὰ ἀφαιρέσῃ ὅλο τὸ αἷμα τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τὰς φλέβας τῆς, ἐχρειάσθη νὰ λάβωμεν μέτρα σκληρὰ, μέτρα ὀδυνηρὰ, τὰ ὁποῖα γνωρίζετε ὅλοι σας. Ἀλλὰ ἐσώσαμε τὸ συνάλλαγμα τῆς χώρας. Τὰ ποσὰ τὰ ὁποῖα εὐθύς ἀπὸ τὸν πρῶτο μῆνα συναθροίσθησαν εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος τὰ γνωρίζετε καὶ δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ τὰ ἐπαναλάβω. Ἐπληρώσαμε μὲ αὐτὰ τὰς ἀνάγκας μας, τὸ σιτάρι σας, τὸ ψωμί σας, ἐπληρώσαμε μὲ αὐτὰ τὰ χρεῖα μας πρὸς τοὺς ὁμολογιούχους, ἐπληρώσαμε καὶ ἄλλα εἶδη τοῦ ἐξοπλισμοῦ μας τοῦ πολεμικοῦ καὶ τὴν στιγμὴν αὐτὴν πού σὰς ὁμιλῶ μᾶς περισσεύει ἀκόμα ποσὸν 500.000 λιρῶν περισσότερα ἀπὸ τῆς 23 Αὐγούστου.

Ἄλλ' ἐὰν ἐπεριοριζόμεθα εἰς αὐτὰ καὶ μόνον διὰ νὰ σώσωμεν οἰκονομικῶς τὴν χώραν, θὰ εἴμεθα ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι θὰ ἔβλεπαν τὰ πράγματα πάρα πολὺ κοντὰ. Γιὰ νὰ ἠμπορέσῃ ἡ χώρα ν' ἀναβιώσῃ ἀπὸ ἀπόψεως οἰκονομικῆς θὰ χρειασθῇ νὰ ἀυξηθῇ ἡ ἐθνικὴ τῆς παραγωγὴ εἰς ὅλους τοὺς κλάδους τῆς καὶ ν' ἀνοίξουν εἰς αὐτὴν αἱ ἀγοραὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ. Τὸ πρόβλημα αὐτὸ εἶτανε τόσο λεπτὸ, ὥστε ἔμεινε ἕως ὄτου λυθῆ πρῶτα τὸ ζήτημα τοῦ Προϋπολογισμοῦ. Ἀφοῦ τῶρα τὸ ζήτημα τοῦ Προϋπολογισμοῦ ἐλύθη, θὰ ἐπιληφθῶμεν εὐθύς ἀμέσως καὶ τοῦ ζητήματος πού εἶπα. Καὶ ὡς προκαταρκτικὸν μέτρον ἀνελάβαμε ν' ἀναδιοργανώσωμε πρῶτα τὸ Ἀνώτατον Οἰκονομικὸν Συμβούλιον, διὰ νὰ μᾶς χρησιμεύσῃ τοῦτο ὡς ἕνα εἶδος ἐπιτελείου διαφωτίζοντος τὴν κυβέρνησιν. Καὶ ἔπειτα δι' ἀποφάσεως τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἐκάμαμε μίαν ἐπιτροπὴν ἀπὸ τοὺς ὑπουργοὺς πού ἔχουν σχέσιν μετὰ τὴν ἐθνικὴν παραγωγὴν καὶ ἤδη ὁ καθένας ἀπ' αὐτοὺς ἔκαμεν ἤδη τὸ πρόγραμμά του καὶ σὰς τὸ ἀναφέρω, τὸ πρόγραμμα τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς. Τὸ πρόγραμμα τῶν μικρῶν ὑδραυλικῶν ἔργων εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα, χάριν τῆς γεωργικῆς πα-

ραγωγῆς. Τὸ πρόγραμμα τῶν ἔργων συγκοινωνίας εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα πάλιν διὰ τὴν προστασίαν τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς, τὸ πρόγραμμα τῆς διαθέσεως τῶν οικονομικῶν πόρων πρὸ πάντων χάριν τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς, τὸ πρόγραμμα τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς καὶ τὸ πρόγραμμα τῆς διαρρυθμίσεως τοῦ ἐμπορίου. Τώρα θὰ συναρμολογηθοῦν αὐτὰ ὅλα καὶ θὰ ἐναρμονισθοῦν μεταξύ των εἰς ἓνα σύστημα, διότι ἡ παραγωγή εἶνε μία καὶ δὲν ἔμπορεῖ νὰ γίνεταί εἰς τὸν ἓνα κλάδον κάτι τὸ ὁποῖον νὰ ἠμπορῆ νὰ βλάβῃ τοὺς ἄλλους κλάδους. Οὔτε τὸ ἐμπόριον ἠμπορεῖ νὰ καταστρέφῃ τὴν βιομηχανίαν, οὔτε ἡ βιομηχανία τὸ ἐμπόριον. Ἡ γεωργία δὲν πρέπει νὰ βλάπτῃ τὴν βιομηχανίαν, οὔτε καὶ ἡ βιομηχανία νὰ ζημιώῃ τὴν γεωργίαν. Ὅλα πρέπει ἀρμονικὰ νὰ ἀναπτυχθοῦν εἰς ἓνα σύστημα καὶ εἰς ἓνα σύνολον. Αὐτὸ δὲ θὰ τὸ ἀρχίσωμεν τώρα εὐθὺς ἀμέσως ἀπ' αὐτὸν τὸν μῆνα, διὰ νὰ ἠμπορέσουμε μέσα σὲ χρονικὸν διάστημα, τὸ ὁποῖον δὲν ἠμπορῶ ἀπὸ τώρα νὰ προσδιορίσω, διότι ἐξαρτᾶται καὶ ἀπὸ ἄλλους παράγοντας, ἀλλὰ πάντως ἐντὸς χρονικοῦ διαστήματος μηνῶν νὰ τὸ θέσουμε εἰς πλήρη ἐφαρμογὴν. Ἔτσι τότε μὲ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων τῆς χώρας θὰ ἠμπορέσουμε, χωρὶς νὰ προσθέσουμε οὔτε ἓνα φόρον, νὰ ἔχουμε ἔσοδα τοῦ Κράτους μεγαλύτερα, διὰ ν' ἀνταποκριθοῦμε καὶ εἰς τὶς ἄλλες ἀνάγκες τὶς ἐκπολιτιστικὰς. Ἔτσι θὰ ἀνοίξουμε νέας ξένας ἀγοράς, ἀπὸ τὰς ὁποίας θὰ μπαίνη συνάλλαγμα εἰς τὸν τόπον μας καὶ ἔτσι θὰ ἔλθῃ ἡ οἰκονομικὴ εὐημερία τοῦ τόπου. Δὲν σὰς ὑπόσχομαι τὸν Παράδεισον καὶ τὴν Ἑδέμ. Σὰς ὑπόσχομαι ὅμως τὴν ἀνθρωπίνως δυνατὴν οἰκονομικὴν εὐημερίαν.

Ἀμέσως συγχρόνως μὲ αὐτὰ καὶ ὅταν ἐξασφαλίσουμε τοὺς οἰκονομικοὺς πόρους τῆς Χώρας, θὰ ἔλθουν τὰ ζητήματα τῆς τελειοποιήσεως τῶν ὀδικῶν συγκοινωνιῶν, τῆς κατασκευῆς τῶν σχολείων, τῆς προόδου τῶν Καλῶν Τεχνῶν καὶ τὰ τόσα ἄλλα, ὥστε ἡ Ἑλλάς, ἔχουσα σχετικὴν οἰκονομικὴν εὐημερίαν, νὰ ἠμπορῆ ν' ἀνυψωθῆ εἰς μεγαλυτέραν βαθμίδα πολιτισμοῦ.

Ἄλλ' ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐχρειαζόμεθα εὐθὺς ἀμέσως ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς καὶ ὑπὲρ πᾶν ἄλλο, ἦτο ἡ τόνωσις τοῦ ἐθνικοῦ φρονήματός σας, γιὰ νὰ ἠμπορῆτε νὰ καυχᾶσθε καὶ νὰ ὑπερηφανεύεσθε ὅτι εἴσθε Ἕλληνας. Ἡ ἐπάνοδος τῆς πίστεως καὶ τῆς πεποιθήσεως εἰς τὸν ἑαυτὸν σας νὰ ἠμπορῆτε νὰ πάρετε εἰς τὰ χέρια σας ὁποιοδήποτε πρόβλημα τῆς ζωῆς καὶ νὰ τὸ λύσετε μὲ πίστιν εἰς τὸν ἑαυτὸν σας. Ἡ κατὰπνιξις καὶ ὁ παραμερισμὸς τῶν ἀνατρεπτικῶν στοιχείων τοῦ τόπου, ὥστε νὰ ἐπανέλθῃ ἡ γαλήνη εἰς τὴν Χώραν καὶ ἡ ἡσυχία καὶ ἐκεῖνο ποῦ εἶπα καὶ ἄλλοῦ, τὸ νὰ ἠμπορῆτε δηλαδὴ νὰ κοιμᾶσθε ἡσυχὰ καὶ μὲ τὴν βεβαιότητα ὅτι ἠμπορεῖτε τὴν ἐπαύριον νὰ ἐργασθῆτε χωρὶς νὰ σὰς ἐμποδίσῃ κανεὶς. Καὶ συγχρόνως ἀπεβλέψαμεν ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς εἰς τὸ μέλλον. Εἴπομεν

διτι ἡμεῖς ἤλθομεν καὶ θά παρέλθωμεν μίαν ἡμέραν. Μετὰ ἀπὸ ἡμῶς ὄμως ἐκεῖνοι ποὺ θά ἔλθουν θά πρέπει νὰ συνεχίσουν τὸ ἔργον μας. Καὶ ἂν ἡμεῖς ἐσηκώσαμεν τὸν τόπον μας εἰς ἓνα βαθμὸν, αὐτοὶ πρέπει νὰ τὸν ὑψώσουν ἀκόμη περισσότερο.

Καὶ ἀπὸ τὴν σκέψιν αὐτὴν ξεκινῶντας ἐστράφημεν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς πρὸς τὴν νεολαίαν καὶ πρὸς τοὺς διδασκάλους τῆς. Καὶ ἀπαιτήσαμεν καὶ ἐζητήσαμεν ἀπὸ τὰς νέας καὶ τοὺς νέους τῆς Ἑλλάδος νὰ παραμερίσουν τὸ κάθε τι ἄλλο καὶ οἱ μὲν διδάσκαλοι νὰ μᾶς κάμουν Ἑλληνας, πρὸ πάντων Ἑλληνας, τὰ δὲ παιδιὰ καὶ τὰ κορίτσια νὰ αἰσθάνωνται πρὸ παντός ὡς Ἑλληνόπουλα καὶ Ἑλληνοπούλες. Δὲν ἔχουν ἀκόμη κτίρια διὰ σχολεῖα, εἰς πολλὰ μέρη λείπουν καὶ τὰ θρανία καὶ τὰ μέσα διδασκαλίας καὶ ἄλλα, διότι ἔτσι τὰ ἄφησε τὸ κομματικὸν κράτος. Ἄλλὰ ἡμεῖς δὲν θά περιμένουμε τὰ κτίρια ποὺ ὀπωσδήποτε δὲν γίνονται ἀμέσως, ἀλλὰ ἠθελήσαμε καὶ θέλουμε μὲ αὐτὰ τὰ μέσα, μὲ αὐτὴ τὴν πτωχὴ κατάστασι νὰ ἐκπαιδεύωνται καὶ νὰ ἀναπτύσσωνται τὰ παιδιὰ σὰν Ἑλληνας καὶ Ἑλληνίδες. Καὶ αὐτὸ θά γίνη.

Ἄλλὰ διὰ νὰ αἰσθανθῇ καλύτερα τὸν ἑαυτὸν τῆς ἢ νεολαία, θά τὴν ὀργανώσουμε. Καὶ ἐδημοσιεύθη τώρα πλεον καὶ ὁ νόμος ὁ ὀργανικὸς τῆς νεολαίας. Ζητοῦμε νὰ τὴν κάμουμε τὴν νεολαία γερὴ στὰ σώματα, γερὴ στὴν ψυχὴ, εὐθυμὴ καὶ ἐνθουσιώδη καὶ πρὸ πάντων ἓνα σύνολο. Πρέπει νὰ μάθῃ κάθε νέος καὶ κάθε νέα διτι εἰς μίαν Κοινωνίαν, σὰν τὴν ἰδικὴν μας, δὲν ἠμπορεῖ νὰ εἶνε καθένας μόνος καὶ νὰ προσέξῃ μόνον τὸν ἑαυτὸ του καὶ νὰ φροντίζῃ καὶ νὰ ἐργάζεται μονάχα γιὰ τὸν ἑαυτὸ του. Πρέπει ὅλοι νὰ ἀποτελοῦν ἓνα σύνολο καὶ νὰ αἰσθάνωνται καλὰ ὅτι ἢ εὐτυχία ἢ ἰδικὴ των, ἢ χαρὰ των, δὲν ἠμπορεῖ νὰ ὑπάρχῃ παρὰ ὅταν ὑπάρχῃ εὐτυχία καὶ χαρὰ εἰς τὸ σύνολο.

Καὶ ἀπὸ τώρα ἀρχίσαμε νὰ σκεπτώμεθα καὶ νὰ ἐργαζώμεθα πῶς θά ἐξελιχθοῦμε ἀπὸ τὶς προηγούμενες καταστάσεις εἰς τὴν νέαν κατάστασιν συγκροτήσεως τοῦ κράτους. Αἱ μεγάλαι ὀμάδες, αἱ κοινωνικαί, πρέπει νὰ ἀνασυγκροτηθοῦν, διότι ἓνα κράτος δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἔξῃ παρὰ τὴ μορφή τῆς κοινωνίας ἀπὸ τὴν ὁποίαν προέρχεται. Μέσα εἰς τὸ κράτος δὲν ἠμποροῦν νὰ ἀντιπροσωπεύονται ἄλλαι δυνάμεις, παρὰ αἱ δυνάμεις ἐκεῖναι, αἱ ὁποῖαι ὑπάρχουν πραγματικὰ νὰ δρῶσι μέσα εἰς τὴν κοινωνίαν. Ὅ κάθε ἓνας ἀπὸ σᾶς κάμνει ἓνα ἔργον, εἴτε ἐργάται, εἴτε βιοτέχναι, εἴτε ἰατροὶ ἢ δικηγόροι, εἴτε ἔμποροι εἴτε βιομήχανοι, ἢ ὅ,τι δήποτε ἄλλο, μὲ τὸ ὁποῖον κερδίζει τὴν ζωὴν του εἴτε κάμνει ἔργον καθαρῶς πνευματικῆς ἀναπτύξεως, ἐκεῖ ποὺ τὸν φέρει ἢ διάθεσις του ἢ ψυχικὴ. Ὅλοι ὁμοῦ ἐκεῖνοι ποὺ ἐκτελοῦν τὸ ἴδιον ἔργον, αὐτοὶ εἶνε ἐκεῖνοι ποὺ μὲ τοὺς ἀντιπροσώπους των θά συντροφεύσουν τὸ κράτος.

Δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ὑποθέσῃ κανένας, ὅτι μίᾳ ἐθνικῇ ἀντιπρο-

σωπεία τοῦ μέλλοντος θὰ ἀποτελεῖται ἀπὸ πολίτας, οἱ ὅποιοι δὲν ἀντιπροσωπεύουν τὴν πραγματικὰ ζῶσαν καὶ ἐργαζομένην κοινωνίαν, ἀλλὰ μόνον κομματικὰς σκέψεις καὶ ὑπόσχονται τὰ πάντα εἰς τοὺς πάντας. Ὁ ἀντιπρόσωπος θὰ ἀνήκῃ εἰς τὴν τάξιν του καὶ θὰ ἀντιπροσωπεύονται τὰ πραγματικὰ ἠθικὰ καὶ ὕλικά συμφέροντα ποῦ ὑπάρχουν εἰς τὴν κοινωνίαν. Διὰ τοῦτο κατ' ἀρχάς θὰ ζητήσωμεν νὰ ἀνασυγκροτήσωμε καὶ νὰ διοργανώσωμε τὴν τάξιν τῶν ἐργοδοτῶν εἰς ὅλους τοὺς κλάδους αὐτῆς, τὴν τάξιν τῶν ἐργατῶν εἰς ὅλους τοὺς κλάδους αὐτῆς καὶ τὴν τάξιν τῶν βιοτεχνῶν καὶ ἐπαγγελματιῶν εἰς ὅλους αὐτῆς τοὺς κλάδους. Οἱ ἐκπρόσωποι αὐτῶν θὰ ἀποτελοῦν τὸ μέγα συμβούλιον τῆς ἐθνικῆς ἐργασίας καὶ θὰ συνεργάζονται ὅλοι μαζῶ. Διότι εἰς τὸ κράτος τὸ νέον, εἰς τὸ κράτος τὸ ἰδικόν μας καὶ τὸ ἰδικόν σας, πάλη τάξεων καὶ ἀγῶν τάξεων μεταξὺ των δὲν ἐπιτρέπεται. Θὰ ἐπιβληθῇ ἡ συνεργασία ὄλων, διὰ νὰ ἐπιτύχωμεν ὅλοι μαζῶ ἓνα κοινὸ σκοπὸν, τὴν ἀναβίωσιν τοῦ τόπου μας. Ἀργότερα θὰ προστεθῇ ἡ ὀργάνωσις ὄλων τῶν ἐλευθέρων ἐπαγγελημάτων, παντὸς ἐλευθέρου ἐπαγγέλματος, παντὸς εἴδους ἐπαγγέλματος. Ἐτσι θὰ ἀνασυγκροτηθῇ ἡ κοινωνία σύμφωνα μὲ τὴν πραγματικότητά της, καὶ ἀργότερα, δὲν ἠμπορῶ νὰ προσδιορίσω τὸν χρόνον, ὅταν ἠμπορέσῃ ἡ κοινωνία νὰ κρατηθῇ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ὁ ὅποιος τρόπος ἀνταποκρίνεται μὲ τὴν πραγματικὴν τῆς κατάστασι, τότε σιγὰ σιγὰ καὶ μὲ προσοχὴν θὰ σκεφθῶμεν περὶ ἐθνικῆς ἀντιπροσωπείας, ἡ ὁποία θὰ προέρχεται ἀπὸ τὰς τάξεις αὐτάς ποῦ ὅσας ἀνέφερα καὶ ἀπὸ οἷασδήποτε ἄλλας ποῦ θὰ παρουσιασθοῦν ἀκόμη καὶ θὰ ἀντιπροσωπεύσουν τὰ ἠθικὰ καὶ ὕλικά συμφέροντα τῶν τάξεων αὐτῶν, δηλαδὴ ὀλοκλήρου τῆς Κοινωνίας. Ἀλλὰ αὐτὸ εἶνε ἔργον ποῦ θὰ πρέπει νὰ γίνῃ μὲ πολλὴν προσοχὴν, διότι εἰς ἔργα τόσον μεγάλα, εἰς ἔργα ποῦ πρόκειται νὰ κρίνουν τὴν τύχην ἑνὸς Λαοῦ ὀλοκλήρου, διὰ μακροτάτην διάρκειαν χρόνου, δὲν ἐπιτρέπονται ποτέ λάθη καὶ πολὺ περισσότερο δὲν ἐπιτρέπονται λάθη εἰς τὴν ἀρχὴν. Δὲν ἐπιτρέπεται οὔτε ἡ παραμικροτέρα ἀποτυχία εἰς τὴν ἀρχὴν. Ἡμεῖς δὲ θὰ κυβερνήσωμε καὶ θὰ κατευθύνουμε τὸν τρόπον αὐτὸν μὲ τὴν ὑποστήριξιν τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ Λαοῦ.

Ἐπαναλαμβάνω καὶ ἐδῶ ἐκεῖνο ποῦ εἶπα καὶ ἄλλοῦ, ἐδῶ εἰς τὴν Κρήτην. Ἡμεῖς δὲν εἴμεθα δικτατορία στρατιωτικὴ, ποῦ ἐπιβάλλεται μὲ τὴν βίαν. Εἴμεθα ἡμεῖς Κυβέρνησις Ἐθνικὴ, ποῦ ἐκφράζει τὴν θέλησιν τοῦ Λαοῦ καὶ ποῦ σκοπὸν ἔχει νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὸν Λαὸν τὸ καλὸ, τὸ μεγαλύτερον καλὸ. Παρ' ὅλες τῆς οἰκονομικῆς μας δυσχέρειας καὶ ὅλες τῆς δυσκολίας ποῦ συναντοῦμε σὲ κάθε βῆμα ἀπὸ τὴν σπατάλη καὶ τὴν κραιπάλη τοῦ παρελθόντος, ποῦ δὲν ἄφησαν τίποτε ποῦ νὰ μὴ τὸ σκορπίσουν στοὺς τέσσαρας ἀνέμους, σκεφθήκαμε μὲ ὅλα ταῦτα καὶ εἶπαμε ὅτι ἓνα πρᾶγμα μᾶς ἐπιβάλλεται, ὅπως-ὅπως μᾶς ἐπιβάλλεται. Ἡ προστασία διὰ τοὺς ἐνδεεῖς καὶ τοὺς

πτωχούς, δι' ἐκείνους πού πάσχουν χειρότερα ἀπὸ κάθε ἄλλον εἰς τὴν ζωὴν αὐτὴν, νὰ τοὺς ἐξασφαλίσουμε τοῦλάχιστον ἓνα πιᾶτο ζεστό φαγητὸ καὶ ἓνα κρεβάτι εἰς τὸ νοσοκομεῖον ἂν ἀρρωστήσουν. Δι' αὐτὸ τὸ ζήτημα δὲν θὰ διστάσουμε νὰ ἐξοδεύσουμε ὅποιοδῆποτε χρηματικὸν ποσόν.

Σὰς ἐξέθεσα τὰς γενικὰς γραμμάς τῆς κυβερνητικῆς μας ἐργασίας, αἱ ὁποῖαι ὅμως σὰς δείχνουν ποῖος εἶνε ὁ δρόμος πρὸς τὸν ὁποῖον γοργὰ καὶ συστηματικὰ πηγαίνομεν. Δὲν σὰς εἶπα μονάχα ἓνα πρᾶγμα, διότι αὐτὸ εἶνε αὐτονόητον. Δὲν σὰς εἶπα ὅτι νύχτα καὶ ἡμέρα ἐργαζόμεθα χωρὶς νὰ ἀναφέρωμεν καμμιά λεπτομέρειαν εἰς τὸν Τύπον διὰ τὴν ἀναδιοργάνωσιν τῶν ἐθνικῶν πολεμικῶν μας δυνάμεων, διὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ἐφοδιασμοῦ των.

Εἶνε τόσο αὐτονόητο τὸ πρᾶγμα αὐτό, πού ἀπορεῖ κανένας μὲ τὴν τρέλλα τῶν προηγουμένων Κυβερνήσεων, πού τὸ ἄφησαν ἔκθετο στὴν τύχη του, ὥστε ἐθεώρησα περιττὸν καὶ νὰ τὸ ἀναφέρω, διότι τὸ γνωρίζετε πλέον ὅλοι. Ἡ Ἑλλάς θὰ ἀποκτήσῃ ἐθνικὰς πολεμικὰς δυνάμεις καὶ μέσα σὲ βραχὺ χρονικὸν διάστημα. "Ὅχι διότι ἔχει κατακτητικὸς σκοποὺς, ἀλλὰ διότι εἶνε Κράτος ὑπερήφανον καὶ θέλει νὰ ὀφείλῃ τὴν ἀνεξαρτησίαν του καὶ τὸν σεβασμὸν τῶν δικαιωμάτων του εἰς τὸν ἑαυτὸν της, κατὰ πρῶτον λόγον καὶ ἐπὶ πλέον διὰ νὰ εἶνε χρήσιμη εἰς τοὺς φίλους της. Λοιπὸν νὰ στηρίζεται πρωτίστως εἰς τὴν δύναμίν της, ἐκδήλωσις δὲ τῆς δυνάμεώς της αὐτῆς νὰ εἶνε ὁ ἐθνικὸς στρατός, ὁ στόλος καὶ ἡ ἀεροπορία. Καὶ ἂν δι' ἄλλα πρᾶγματα ἀναγκαζόμεθα νὰ εἴμεθα φειδωλοὶ εἰς τὴν δαπάνην τῶν χρημάτων μας, διότι δὲν μᾶς ἄφηκε τὸ παρελθὸν τίποτε, διὰ τὴν παρασκευὴν ὅμως τὴν πολεμικὴν δὲν θὰ φεισθῶμεν οὔτε τῆς παραμικρᾶς δαπάνης. Θὰ προτιμήσω νὰ σὰς στερήσω ἀπὸ ἄλλα πρᾶγματα ἀναγκαῖα τοῦλάχιστον δι' ὀλίγον καιρὸν διὰ νὰ ἐξασφαλίσω τὸ νὰ εἴσθε πολεμικῶς ἰσχυροὶ καὶ ὑπερήφανοι δι' αὐτό.

Βέβαια εἶνε πλῆθος ἀπὸ προβλήματα καὶ γενικὰ καὶ τοπικὰ πού παρουσιάζονται καὶ ἐμφανίζονται πρὸ τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἀναμένουν τὴν λύσιν των. Μονάχα εἰς τὴν Κρήτην χθὲς καὶ σήμερα πού ἔμεινα ἐδῶ καὶ ἀπὸ τὰ ὀλίγα χωριὰ πού ἐπέρασα, ἑκατοντάδες ἀπὸ ἀναφορὰς καὶ ἀπὸ αἰτήματα εἶνε εἰς τὰ χέρια μου καὶ εἰς τὰ χέρια τῶν κ. κ. ὑπουργῶν καὶ τῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων πού εἶχαν τὴν καλωσύνην νὰ μὲ συνοδεύσουν. Ἀλλὰ πρέπει νὰ καταλάβετε καὶ σεῖς καὶ ὅσοι ἄλλοι ζητοῦν, ὅτι εἶνε ἀδύνατον τὰ πρᾶγματα αὐτὰ νὰ γίνουν ὅλα διὰ μιᾶς. Ἀκόμη καὶ ἂν εἶχαμε εἰς τὴν διάθεσίν μας δισεκατομμύρια δισεκατομμυρίων καὶ πάλιν θὰ ἦτο ἀδύνατον νὰ γίνονκαὶ ὅπως-ὅπως, διότι κάθε ἓνα ἀπὸ αὐτὰ χρειάζεται μελέτη, χρειάζεται σύστημα. Εἶνε βέβαια δυστύχημα ὅτι τὸ κομματικὸν Κράτος πού προηγήθη ἀπὸ ἡμᾶς ἄφηκε τὰ πρᾶγματα ὄχι μονάχα εἰς τὴν τύχην τους, ἀλλὰ καὶ χωρὶς καμμιά μελέτη. Διὰ νὰ ἡμ-

πορέσουμε νὰ εὐκολυνθοῦμε καὶ ἡμεῖς τίποτε δὲν ἄφησε. Ἦτο ἀδιάφορο δι' ὅλα. Ἡμεῖς θὰ τὰ ἀναλάβουμε, ἀλλὰ θὰ τὰ ἀναλάβουμε ὅπως σᾶς εἶπα τὸ κάθε ἓνα μὲ τὴν σειράν του, ἐκεῖνο πού εἶνε ἐπεῖγον πρῶτα καὶ τὸ ὀλιγώτερο βιαστικὸ κατόπιν. Διὰ τοῦτο ζητῶ ἀπὸ ὅλους σας, ἀπὸ ὅλον τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν ζητῶ ὑπομονήν. Ζητῶ νὰ μὲ περιμένετε, διὰ νὰ ἠμπορέσουμε συστηματικὰ καὶ πραγματικὰ νὰ ἀνταποκριθοῦμε εἰς τὰ ζητήματά σας. "Ὅχι βιαστικοὶ καὶ μικροδουλειές. Τὰ ζητήματα τὰ ἀτομικὰ θὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ τὰ ἀφήσετε κατὰ μέρος. Δὲν ἠμπορεῖ ἡ Κυβέρνησις νὰ ἀσχοληθῇ μὲ τὰς ἀτομικὰς ἐπιθυμίας καὶ τὰ συμφέροντα ἐνὸς ἐκάστου πολίτου. Ἡ Κυβέρνησις δὲν ἀνήκει εἰς ἓνα ἕκαστον πολίτην χωριστά. Ἡ Κυβέρνησις ἀνήκει εἰς τὸ σύνολον. Καὶ τοῦ συνόλου, καθὼς καὶ τῶν μεγάλων ὁμάδων τοῦ συνόλου, τὰ συμφέροντα ἔχει νὰ ἐξυπηρετήσῃ. Διὰ τὰ ἀτομικὰ σας ζητήματα, δι' ἐκεῖνα δηλαδὴ τὰ ὁποῖα προέρχονται ἀπὸ ἀδικίας πού σᾶς συνέβησαν, θὰ πρέπη νὰ ἀποτείνεσθε εἰς τὴν Διοίκησιν καὶ ὅταν δὲν ἠμπορεῖ ἡ Διοίκησις, τότε καὶ μόνον εἰς τὴν Κυβέρνησιν. "Ἐχετε διοικητὰς, εἰς τοὺς ὁποίους ἐδώσαμεν καὶ δίδομεν μεγάλα δικαιώματα, πρὸς τοὺς ὁποίους ἠμπορεῖτε νὰ ἀπευθύνεσθε ὅλοι, μὲ τὴν βεβαιότητα ὅτι ἀπέναντι τῆς Διοικήσεως εἴσθε ἴσοι. Δὲν ὑπάρχει πλέον εἰς τὸ Νέον Κράτος διάκρισις μεταξὺ ἀδυνάτου καὶ ἰσχυροῦ, δὲν ὑπάρχει διάκρισις μεταξὺ πλουσίου καὶ πτωχοῦ. Δὲν ὑπάρχει διάκρισις ἄλλη, παρὰ μονάχα τὸ δίκαιον τοῦ αἰτήματός των. Ἡμπορεῖτε λοιπὸν ἐλεύθερα νὰ ἀπευθύνεσθε εἰς τὴν Διοίκησιν, εἰς τοὺς Νομάρχας σας, εἰς τοὺς Γενικοὺς Διοικητὰς, εἰς τοὺς κατὰ τόπους ἀρχηγούς τῶν ὑπηρεσιῶν, μὲ τὴν βεβαιότητα ὅτι θὰ σᾶς ἀποδοθῇ τὸ δίκαιον καὶ ἡμεῖς θὰ ἐπιβλέπουμε εἰς τοῦτο. Μὴ ζητήτε ὅμως ἐκπλήρωσις συμφερόντων ἀτομικῶν, διότι καὶ ἡ Κυβέρνησις καὶ ἡ Διοίκησις δὲν ἀποβλέπουν πλέον εἰς τὸ πῶς νὰ ἐξυπηρετήσουν τὰ ἀτομικὰ συμφέροντα κανενός, ἀλλὰ ἀποβλέπουν μονάχα εἰς τὸ γενικὸν συμφέρον. Ἡμεῖς δὲν εἴμεθα κόμμα, εἴμεθα Ἐθνικὴ Κυβέρνησις.

Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ προχωρήσουμε πρὸς τὰ ἔμπρός, ὅσον τὸ δυνατόν μὲ γοργότερον βῆμα, ἀλλὰ χωρὶς νευρικότητας καὶ χωρὶς ἀνυπομονησίας. Θὰ σᾶς ἔλεγα ὅτι μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ φθάσουμε αἰσίως εἰς τὸ τέρμα. Ἄλλὰ αὐτὸ δὲν σᾶς τὸ λέγω, διότι τέρμα δὲν θὰ ὑπάρξῃ ποτέ· διότι ὅταν γίνουσι καὶ ἐκπληρωθοῦσι αὐτὰ τὰ ὁποῖα τώρα ὀνομάζομεν τέρμα, θὰ παρουσιασθοῦσι ἄλλα προβλήματα μεγαλύτερα καὶ ἀνώτερα, ὥστε τὸ τέρμα, κάθε φορά πού θὰ τὸ πλησιάζουμε, θὰ φεύγῃ πρὸς τὰ ἔμπρός πλέον μακρύτερα καὶ ἔτσι ὁ τόπος μας θὰ ἀνέβῃ ὑψηλὰ καὶ ἀπὸ ὑψηλὰ εἰς τὰ ὑψηλότερα, διὰ νὰ ἀνέβῃ εἰς τὴν κορυφήν τοῦ πολιτισμοῦ ὅπου ἦτο μιά φορά εἰς τὸ παρελθόν. Διὰ νὰ ἀκολουθήσωμεν αὐτὸν τὸν δρόμον πρὸς τὰ ἑπάνω, σᾶς εἶπα καὶ ἀπὸ ἄλλην θέσιν, θὰ χρειασθοῦσι κόποι καὶ μό-

χθοι καὶ ἰδρῶς πολὺς καὶ θυσίαι καὶ στερήσεις. Ἄλλὰ αὐτὸ δὲν μοῦ κάμνει ἐντύπωσιν. Νά, τὸ εἶπα τόσον ἀνοικτὰ καὶ με ὄλην τὴν εἰλικρίνειαν εἰς τὸν Λαὸν τὸν Κρητικόν. Τοῦ Λαοῦ αὐτοῦ, ἐδῶ καὶ 70 χρόνια σάν σήμερα, μιά μερίς του ἐκλεκτῆ δὲν ἐδίστασε νὰ προτιμήσῃ τὸν θάνατο ἀπὸ τοῦ νὰ συμβιβασθῇ με τὸν ἐχθρόν του. Ὅταν εἰς ἓνα τέτοιον Λαὸν ὑπάρχη ἡ ἀπόφασις νὰ προτιμήσῃ τὴν χειρότερη καταστροφή καὶ τοῦ ἑαυτοῦ του ἀκόμη, παρὰ νὰ μὴ ἐκπληρώσῃ τὸν σκοπὸν του, τότε ὁ Λαὸς αὐτὸς θὰ φθάσῃ μίαν ἡμέραν ἐκεῖ ὅπου θέλει νὰ φθάσῃ. Καὶ ἂν τὸ λέγω ἰδιαιτέρως σὲ σὰς τοὺς Κρήτας, εἶνε διότι εἶνε ἡ σημερινὴ ἡμέρα τοῦ Ἀρκαδίου, ἀλλὰ ἡμπορῶ νὰ τὸ εἶπω καὶ δι' ὄλους τοὺς ἀδελφούς σας, δι' ὄλους τοὺς Ἕλληνας, διότι ἔκαναν καὶ αὐτοὶ παρόμοια κατορθώματα.

Ὅταν ἓνας Λαὸς εἶνε ἀποφασισμένος νὰ ἐκπληρώσῃ τὰ ὄνειρά του καὶ ἔχει τὴν θέλησιν νὰ ὑπερβῇ κάθε ἐμπόδιον καὶ δὲν διστάζει νὰ διατρέξῃ καὶ τοὺς μεγαλυτέρους κινδύνους, ὁ Λαὸς αὐτὸς ἀσφαλῶς θὰ γίνῃ λαὸς ἰσχυρὸς καὶ θὰ βαδίσῃ με βῆμα σταθερὸν πρὸς τὰ δυσπρόσιτα ὕψη τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, τοῦ ἀπαραμίλλου αὐτοῦ κάλλους τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος καὶ τῆς ἑλληνικῆς σοφίας.

Ἡμεῖς, Ἑλληνικὲ Λαέ, θὰ σὰς ὀδηγήσωμεν εἰς αὐτὸν τὸν δρόμον πρὸς τοὺς ἀπεράντους θησαυροὺς τῶν ἑλληνικῶν ἀξιῶν. Αὐτὸ σὰς τὸ ἐγγυώμεθα. Ἀπὸ σὰς ζητοῦμεν μόνον τὴν ἐμπιστοσύνην σας καὶ κάτι τι ἄλλο ἀκόμα, τὸ ὁποῖον χρειαζόμεθα τόσον, ὅσον καὶ τὴν ἐμπιστοσύνην σας. Σὰς ζητοῦμεν πειθαρχίαν, σταθεράν πειθαρχίαν. Πᾶμε ὅλοι μαζί εἰς τὴν ἀναβίωσιν τοῦ τόπου μας ἀπὸ τὸ χαμηλὸν ἐπίπεδον εἰς τὸ ὁποῖον εἶχε καταπέσει καὶ θὰ ἀγωνισθῶμεν δι' αὐτό, ἀλλὰ κάθε ἀγὼν διὰ νὰ ἐπιτύχη χρειάζεται πειθαρχίαν πρὸς τοὺς ὀδηγούς. Χωρὶς πειθαρχίαν δὲν ἡμπορεῖ νὰ γίνῃ τίποτε. Πρέπει νὰ κλείσετε τὰ αὐτιά σας πρὸς κάθε οἰανδήποτε διεύθυνσιν, πρὸς ὄλους ἐκείνους πού θέλουν νὰ σὰς παρασύρουν εἰς τὴν ἀπραξίαν καὶ τὴν ἀδράνειαν. Πρέπει νὰ ἀποφασίσετε καὶ τὸ βλέπω ὅτι τὸ ἀποφασίσατε ἀπὸ τῆ τεραστία συγκέντρωσί σας, ἀπὸ τὰ χαρούμενα πρόσωπά σας, ἀπὸ τὸν συναρπαστικὸ ἐνθουσιασμό σας. Πρέπει νὰ ἀποφασίσετε νὰ τραβήξετε μπροστά σάν ἀνδρεῖοι καὶ ὑπερήφανοι Κρήτες πού εἴσθε πάντοτε. Θέλω νὰ πιστεύσω καὶ κολακεύομαι νὰ πιστεύω, ὅτι σεῖς οἱ Κρητικοί, ὅπως εἰς τόσες ἄλλες ἐθνικὲς περιστάσεις καὶ ἐθνικοὺς ἀγῶνας ἐδώκατε ἀποδείξεις ἀνδρείας, ἔτσι καὶ τώρα εἰς τὸν ἀγῶνα αὐτὸν θὰ δώσετε τὰς ἀποδείξεις ἀπαραμίλλου εὐσταθείας σας. Μὲ τὴν πεποίθησιν αὐτήν, ὅτι ἀποτείνομαι εἰς ἓνα Λαὸν πού με ἐννοεῖ καὶ πού καὶ ἐγὼ βεβαίως τὸν ἐννοῶ, με τὴν πεποίθησιν αὐτήν, ὅτι ὁ Λαὸς αὐτὸς θὰ μᾶς ἀκολουθήσῃ γιὰ νὰ ἐκπληρωθοῦν τὰ ὄνειρά μας, ἀνακράζω με ὄλην μου τὴν ψυχὴν:

Ζήτω ὁ Λαὸς τῆς Κρήτης!

Ζήτω ὁ Ἑλληνικὸς Λαός!

Ζήτω ὁ Βασιλεύς, τὸ σύμβολον καὶ ἡ ἐγγύησις τῆς ἐνότητος τοῦ Ἔθνους μας!

ΛΟΓΟΣ ΕΚΦΩΝΗΘΕΙΣ ΕΙΣ ΓΕΥΜΑ

ΠΑΡΑΤΕΘΕΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΝ ΛΕΣΧΗΝ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

8 Νοεμβρίου 1936

Σὰς εὐχαριστῶ, κύριοι διὰ τὸν αὐθόρμητον ἐνθουσιασμόν σας, ὁ ὁποῖος ἀντήχει καὶ γεννάει καὶ μέσα εἰς τὴν ψυχὴν μου ἕνα ὅμοιον ἐνθουσιασμόν.

Μὴν νομίζετε ποτέ κύριοι ὅτι τὸ ἔργον αὐτὸ, πού ἀνέλαβα καὶ τὸ ὁποῖον εἰς τόσον βραχὺ χρονικὸν διάστημα παρουσιάζει τὴν ἑλληνικὴν νοοτροπίαν ἐντελῶς διαφορετικὴν, μὴ νομίζετε ὅτι θὰ ἐγένετο, ἂν αὐτὸ τὸ αἶσθημα τῆς ἀναγκαίας αὐτῆς μεταβολῆς δὲν ἦτο προηγουμένως μέσα εἰς τὴν ψυχὴν σας. Διότι σεῖς τὸ ἠθέλατε πρὶν, δι' αὐτὸ ἔγινε καὶ δι' αὐτὸ κατωρθώθη αὐτὴ ἡ μεταβολή, καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ τὸ ἐξακολουθήσουμε εἰς τὸ μέλλον μὲ πλήρη ἐπαφή. Καὶ αὐτὴ ἡ ἐπαφή μεταξὺ κυβερνήσεως καὶ κυβερνωμένων, αὐτὴ ἡ ἐπαφή εἶνε τὸ ὠραιότερον πολίτευμα καὶ αὐτὸ εἶνε τὸ πολίτευμα πού ἐξασφαλίζει πλήρη τὴν ἐλευθερίαν τῶν κυβερνώντων. Αὐτὸ εἶνε ἕνα ἀπὸ τὰ σπάνια φαινόμενα πού δὲν παρουσιάζονται τόσον εὐκόλα εἰς τὴν ἱστορίαν. Καὶ διὰ τοῦτο τὸ φαινόμενον αὐτό, τὸ νὰ κατορθώσῃ ὁ λαὸς νὰ ἔχη ἀκριβῶς τὴν Κυβέρνησιν πού θέλει καὶ νὰ κατορθώσῃ ὥστε ἡ κυβέρνησις τοῦ αὐτῆ νὰ ἀνταποκρίνεται πρὸς τὰ αἰσθηματά του, αὐτὸ πραγματικὰ εἶνε ἕνα κατόρθωμα πού μόνον ἡ Ρωμιοσύνη θὰ ἠμποροῦσε νὰ κατορθώσῃ. Αἰσθάνομαι ἰδιαίτερα τὸν ἑαυτόν μου εὐτυχῆ, διότι ἀντήχησε τὸ κήρυγμά μου εἰς τοὺς Κρήτας. Ὅχι διότι εἶχα ποτέ δυσπιστίαν ἢ διότι ἐνόμιζα ὅτι οἱ Κρήτες δὲν θὰ ἀνταπεκρίνοντο γιὰ ὁποιοδήποτε λόγο εἰς ἐκεῖνα πού ἐζητοῦσα ἀπὸ αὐτούς. Ἀλλὰ διότι οἱ Κρήτες ἔχετε μέσα σας ἐνθουσιασμόν νεανικόν, ἔχετε μίαν νοοτροπίαν ἐντελῶς ἐθνικὴν. Σεῖς οἱ Κρήτες σβύνετε τὸ ἀτομικόν σας συμφέρον μὲ τὸν εὐκολώτερον τρόπο, ἀρκεῖ νὰ ἐνθουσιασθῆτε. Ἐχετε φιλότιμο, καὶ ἂν σὰς θίξῃ κανένας εὐγενικὰ τὸ φιλότιμόν σας, ἐνθουσιαζέσθε. Ἐνας λαός, σὰν τὸν Κρητικόν, πραγματικὰ ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ πρωτοπόρος τῶν ἰδεῶν αὐτῶν. Ἐχει ὅλα τὰ χαρακτηριστικὰ καὶ ὅλην τὴν ἰκανότητα νὰ γίνῃ πρωτοπόρος εἰς αὐτάς τὰς ἰδέας. Εἰς τοῦτο, δὲν σὰς τὸ κρῦβω, ὑπελόγισα εὐγε-

νῆ ὑπολογισμόν. Στοχάσθηκα ὅτι ἅμα οἱ Κρήτες ἐνθουσιασθοῦν καὶ ἀρχίσουν νὰ ἐκδηλώνουν τὸν ἐνθουσιασμόν τους, θὰ πᾶμε τόσσο μπροστά, ὥστε ἂν ὑπάρχουν εἰς τὴν ἄλλην Ἑλλάδα μερικοὶ ποῦ δισταύουν, θὰ τοὺς παρασύρουν. Μὲ αὐτὸν τὸν σκοπὸν ἦλθα ἐδῶ, διὰ νὰ ἴδω ἂν ὑπάρχει τέτοιο ἔδαφος καὶ ὁμολογῶ ὅτι αὐτὸ ποῦ συνήνητησα ἐδῶ ὑπῆρξεν ὀρμητικὸς χεῖμαρρος, ποῦ διάβηκε καὶ τὸν ἰδικόν μου ἐνθουσιασμόν τόσον πολὺ, ποῦ δὲν ἤξεύρω τί νὰ εἶπω εἰς τοὺς λόγους μου, περισσότερον διὰ τὸν ἐνθουσιασμόν, τὸν ὁποῖον εὐρίσκω μπροστά μου. Αὐτὸ δι' ἐμέ ἦτο ἡ καλλιτέρα ἀνταμοιβὴ τῶν κόπων μου. Σὰς εὐχαριστῶ πολὺ διὰ τοῦτο, σὰς εὐχαριστῶ πάρα πολὺ διὰ τὴν πάνδημη συγκέντρωσι, τὴν ὁποίαν ἐκάματε ἀπόψε, ὄχι πρὸς τιμὴν μου, ἀλλὰ διότι μὲ θεωρεῖτε ὡς σύμβολον τῶν ἰδικῶν σας ἰδεῶν. Σὰς εὐχαριστῶ πάρα πολὺ δι' αὐτὸ καὶ πίνω εἰς ὑγείαν ὅλων τῶν εὐρισκομένων ἐδῶ, εἰς ὑγείαν σας, κ. Δήμαρχε, καὶ εὐχομαι εἰς τὸν τόπον σας κάθε πρόοδο, κάθε προκοπὴ καὶ κάθε εὐδαιμονία, εἰς ὑγείαν τῆς πόλεως τοῦ Ἡρακλείου τῆς Κρήτης καὶ ὁλοκλήρου τῆς Ἑλλάδος.

ΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΑΣ ΤΗΣ ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ

9 Νοεμβρίου 1936

Δὲν ἦλθα εἰς τὴν Κρήτην μονάχα διὰ τὸ Ἄρκάδι, Βέβαια τὸ Ἄρκάδι ἦτο ὁ πρῶτος μου σκοπὸς καὶ ἡ ἀφορμὴ τοῦ ἐδῶ ἐρχομοῦ μου διὰ νὰ ἀποτίσω τὴν εὐλάβειαν ὅλης τῆς Ἑλλάδος πρὸς τοὺς ἠρώσας τοῦ 1869. Ἄλλὰ μαζὶ μὲ αὐτὸν τὸν σκοπὸν εἶχα καὶ ἄλλους. Ἦθελα νὰ ἔλθω νὰ σὰς ἴδω προσωπικῶς, νὰ σὰς γνωρίσω ὡς λαὸν ὁλόκληρον καὶ νὰ ἴδω ἂν ἠμπορῶ νὰ στηριχθῶ σὲ σὰς ἢ ὄχι.

Καὶ εἶδα πραγματικὰ ὅτι ἠμπορῶ νὰ στηριχθῶ εἰς τοὺς Κρήτας. Διότι τὸ ἔργον τῆς Κυβερνήσεώς μου, τὸ ὁποῖον ἤρχισεν εἰς τὰς 4 Αὐγούτου, εἶνε τραχὺ καὶ δύσκολον. Δὲν ἠμπορεῖ κανένας εὐκολὰ νὰ σηκῶσῃ ἓνα λαὸν ὁλόκληρον ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ σημεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον εἶχε καταπέσει πρὶν ἀπὸ τὰς 4 Αὐγούστου, ὅταν ὁ λαὸς εἶχε ὄχι μόνον δισταγμοὺς διὰ τὸν ἑαυτὸν του, ἀλλὰ καὶ εἶχεν ἀπελπισθῆ ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν του καὶ ἀπὸ τὴν πατρίδα του, νὰ σηκῶσῃ, λέγω, ἓνα λαὸν καὶ νὰ τὸν φέρῃ εἰς τὰ ὕψη ἀπὸ πάσης ἀπόψεως. Ἀπὸ ἀπόψεως φρονήματος ἐθνικοῦ, ποῦ εἶχε καταπέσει, νὰ τὸν σηκῶσῃ ἀπὸ τὴν σῆψιν καὶ τὴν ἀποσύνθεσιν, εἰς τὴν ὁποίαν εἶχε περιέλθει, ἀπὸ τὸ κακόν, τὸ ὁποῖον τοῦ ἔφαγε τὰ σπλάχνα του, ἀπὸ τὸν κομμουνισμόν, ὁ

ὁποῖος ἤθελε νὰ διαλύσῃ τὰ πάντα, καὶ Θρησκείαν καὶ Οἰκογένειαν καὶ Πατρίδα, νὰ τὸν σηκώσῃ ἀπὸ τὴν οικονομικὴν κατάπτωσιν, ἢ ὁποῖα εἶχε φθάσει σὲ τέτοιο σημεῖον, ὥστε τὰς πρώτας ἡμέρας νὰ μὴ συλλογιζόμεθα ἄλλο τίποτε, παρὰ πῶς νὰ σώσωμεν τὴν δραχμὴν.

Βλέπετε λοιπὸν πόσα προβλήματα τεράστια καὶ τρομερὰ εἶχαμε νὰ ἐπιλύσωμεν εὐθύς ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν. Τὰ ἀρχίσαμε ὅλα μὲ πίστιν εἰς τὸν Ἑλληνικὸν λαόν, διότι ἂν δὲν εἶχαμε πίστιν εἰς σᾶς ἀπόλυτον, δὲν θὰ ἤμπορούσαμεν νὰ κάμωμεν οὔτε ἓνα βῆμα ὅταν ἀρχίσαμε τὸ ἐπίπονον αὐτὸ ἔργον.

Δὲν ἤλθα ἐδῶ διὰ νὰ δημαγωγῆσω, ἢ διὰ νὰ δημοκοπήσω, ἢ νὰ δώσω ὑποσχέσεις δι' ὅλα. "Οχι. Ἦλθα νὰ σᾶς εἰπῶ, ὅτι πᾶν ὅ,τι εἶνε δυνατόν νὰ κάμωμεν, θὰ τὸ κάμωμεν. Ἀλλὰ πάντοτε μὲ τὴν βοήθειαν τὴν ἰδικὴν σας, μὲ τὴν ὑπομονὴν τὴν ἰδικὴν σας, μὲ τὴν αὐταπάρνησιν τὴν ἰδικὴν σας καὶ μὲ τὴν βεβαιότητα, ὅτι θὰ ζητήσωμεν καὶ θυσίας ἀκόμη. Θὰ τὰς κάμετε : διὰ τὸ καλὸν τοῦ τόπου. Σεῖς οἱ Κρήτες ποῦ ἐπρωτοστατήσατε εἰς κάθε ἔθνικὸν ἀγῶνα, ποῦ δὲν ἐδιστασάτε νὰ θυσιάσετε τὸν ἑαυτὸν σας καὶ τὰς οἰκογενεῖας σας ἀκόμη—παράδειγμα τὸ Ἀρκάδι—καὶ ἐπρωτοστατήσατε εἰς κάθε ἔθνικὴν περίστασιν, δὲν θὰ πρωτοστατήσετε σήμερον, ποῦ σᾶς παρουσιάζετε ἓνα μέγαλο ἔργον ; Δὲν εἶνε βέβαια τὸ σημερινὸν ἔργον πολεμικόν. Ἀλλὰ μήπως οἱ ἀγῶνες ὅλοι εἶνε πολεμικοί ; Εἶνε καὶ εἰρηνικοί, ἔθνικοι ἀγῶνες οἱ ὁποῖοι πολλές φορές εἶνε φοβερώτεροι ἀπὸ τοὺς πολεμικοὺς. Εἰς αὐτὸν τὸν εἰρηρικὸν ἀγῶνα, ποῦ θὰ χρειασθῇ καὶ χρόνον καὶ ὑπομονὴν καὶ ἐγκαρτέρησιν—σᾶς τὸ λέγω διὰ νὰ εἶμαι εὐλικρινὴς μαζί σας—καὶ κόπους καὶ μόχθους καὶ θυσίας καὶ στερήσεις, εἰς αὐτὸν τὸν ἀγῶνα σᾶς καλῶ.

Καὶ ὅταν ἐπιτύχῃ αὐτὸς ὁ ἀγὼν καὶ ὅταν φθάσωμεν εἰς τὴν κορυφὴν ποῦ θέλω νὰ φθάσωμεν, καὶ γυρίσωμεν πρὸς τὰ ὀπίσω καὶ θὰ ἴδῃ ὁ καθένας μας τὸ συνολικὸν ἔργον, τὸ ὁποῖον θὰ κάμουμε ὅλοι μαζί καὶ τὸ ἀτομικὸ ἔργο ποῦ ὁ καθένας σας θὰ κάμῃ μέσα στοῦ συνολοῦ καὶ ἴδῃ τὴν πατρίδα του ἀνυψωμένην καὶ ἰσχυράν καὶ σεβαστὴν εἰς ὅλους, τότε ὁ καθένας σας θὰ εἴπῃ : Ἐγὼ τὸ ἔκαμα μόνος μου καὶ μαζί μὲ ὅλους τοὺς ἄλλους. Καὶ θὰ εἴσθε ὑπερήφανοι δι' αὐτό, καὶ θὰ εἶνε ἡ μεγαλυτέρα εὐτυχία τῆς ζωῆς σας, νὰ παραδώσετε εἰς τὰ παιδιὰ σας μίαν πατρίδα, διὰ τὴν ὁποῖαν νὰ ὑπερηφανεύωνται.

Τὸν βλέπω τὸν ἐνθουσιασμόν σας. Τὸ μόνον ποῦ σᾶς ζητῶ εἶνε νὰ κρατήσετε τὸν ἐνθουσιασμόν αὐτὸν ὅπως τὸν ἔχετε σήμερα εἰς ὅλο τὸ μακρὸν χρονικὸν διάστημα, τὸ ὁποῖον θὰ χρειασθοῦμε.

Μὲ τὴν πεποίθησιν αὐτὴν σᾶς παρακαλῶ νὰ φωνάξωμεν ὅλοι μαζί ἀπὸ τὸ βάθος τῆς ψυχῆς μας : Ζήτω ἡ Κρήτῃ, Ζήτω ἡ Ἑλλάς, Ζήτω ὁ Βασιλεὺς.

ΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΛΑΟΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

9 Νοεμβρίου 1936

Λαέ τοῦ Ἁγίου Νικολάου,

Ὁ ἐρχομός μου ἐδῶ εἰς τὴν Κρήτην ἔχει ὡς ἀρχικόν του σκοπὸν νὰ ὑποβάλλω τὸν φόρον τῆς εὐλαβείας καὶ τοῦ θαυμασμοῦ πρὸς τοὺς ἥρωας τοῦ Ἀρκαδίου, πού ἐδῶ καὶ ἐβδομῆντα χρόνια προσέφεραν τὸν ἑαυτὸν τους καὶ τὰς οἰκογενείας των ὀλοκαύτωμα εἰς τὸν βωμὸν τῆς Πατρίδος παρέχοντες παράδειγμα ἀλησμόνητον ὄχι μονάχα εἰς τοὺς Κρήτας, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλους τοὺς Ἕλληνας. Ἄλλὰ ἤθελα ἐκτὸς ἀπὸ αὐτὸν τὸν σκοπὸν νὰ γνωρίσω καὶ κάτι ἄλλο: Ἦθελα νὰ γνωρίσω, ὅσον τὸ δυνατόν μοῦ ἐπέτρεπε ὁ χρόνος πρὸς διέθετα, τὴν Κρήτην. Ἄλλὰ εἶδα ὅτι αὐτὸ ἦτο ἀδύνατον εἰς τόσον ὀλίγον χρονικόν διάστημα. Εἶδα ὅτι διὰ νὰ γνωρίσω τὴν Κρήτην χρειάζομαι καιρὸν καὶ ἀπεφάσισα νὰ σὰς ἔρχωμαι τακτικὰ ἐδῶ καὶ πολὺ συχνὰ διὰ νὰ γνωρίσω τὸν τόπον σας.

Ὅσον καὶ ἂν μὲ πιέζουν καὶ μὲ ἀπασχολοῦν τὰ κυβερνητικὰ καθήκοντα, πάντοτε θὰ εὐρίσκω ὀλίγας ἡμέρας κάθε φοράν διὰ τὴν Κρήτην. Ἦθελα νὰ ἰδῶ κατὰ πόσον εἰς τὴν προσπάθειαν τῆς Κυβερνήσεως ὅπως ἀναγεννήσῃ τὸν τόπον αὐτόν, κατὰ πόσον θὰ ἠμποροῦσα νὰ στηριχθῶ εἰς τοὺς Κρήτας ἢ ὄχι. Καὶ εἶδα ὅτι ἠμπορῶ νὰ στηριχθῶ ἀσφαλῶς.

Τοὺς σκοποὺς τῆς κυβερνήσεως τοὺς ἔχω ἐξαγγείλει ἤδη ἀπὸ τὴν 4 Αὐγούστου ἀλλὰ συγχρόνως ἠμπορῶ νὰ εἶπω ὅτι ἀπὸ τὰς 4 Αὐγούστου ἕως σήμερα ἔθεσα εἰς ἐφαρμογὴν πολλοὺς ἀπὸ τοὺς σκοποὺς αὐτούς. Δὲν θέλω νὰ δημοκοπήσω καὶ νὰ δημαγωγῆσω καὶ δὲν θέλω νὰ πῶ σὲ κανέναν ὅτι ἐξεπληρώσαμεν ὀλόκληρον τὸ πρόγραμμα ἢ ὅτι θὰ ἠμπορέσω εἰς ὀλίγον χρονικόν διάστημα νὰ τὸ ἐκπληρώσω. Αὐτὸ δὲν θὰ ἦτο εἰλικρίνεια ἐκ μέρους μου καὶ ἐννοῶ αἰσχέσεις μας νὰ εἶνε ἀπολύτως εἰλικρινεῖς. Ἐνα μέρος μόνον κατῴρθωσα καὶ δὲν ἦτο μικρόν: Κατῴρθωσα νὰ βγάλω τοὺς ἐργάτας ἀπὸ τὴν ἀθλιότητα εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκοντο. Κατῴρθωσα νὰ προσφέρω μιὰ πρώτη βοήθεια εἰς τοὺς ἀγρότας, μιὰ πρώτη βοήθεια καὶ ὄχι ὀλόκληρη εἰς τοὺς ἀγρότας καὶ ἰδίως τῆς βορείου Ἑλλάδος τῶν ὁποίων τὴν θέσιν, ὅσον καὶ ἂν σὰς πιέζουν καὶ σὰς ἀγορικά ζητήματα δὲν ἠμπορεῖτε νὰ τὴν φαντασθῆτε πόσον ἦτο χαμηλή. Καὶ τρίτον νὰ σώσω τὴν δραχμὴν, ἢ ὁποία ἐκινδύνευε νὰ καταρρεῦσῃ. Αὐτὰ τὰ τρία

πρῶτα τὰ κατώρθωσα καὶ αὐτὸ μοῦ δίδει τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡμπορῶ νὰ ἐξακολουθήσω, διότι καὶ τὰ ἄλλα θὰ γίνουν μίαν ἡμέραν πραγματικότης. Δὲν ἤθελαν μόνον αὐτὰ τὰ ἄλλα τὴν οἰκονομικὴν τῶν συγκρότησιν, διότι θέλουν καὶ μελέτην καὶ σύστημα καὶ καιρὸν καὶ χρόνον ὀργανώσεως.

Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ἐχρειάσθη κόπον διὰ νὰ διαμορφωθῇ εἰς νομοθεσίαν ἦτο ἡ ὀργάνωσις τῆς νεολαίας. Εὐρῆκα μίαν νεολαίαν, τὴν ὁποίαν εἶχαν ἐπηρεάσει αἱ σκέψεις αἱ ἀνατρεπτικαὶ τοῦ κομμουνισμοῦ, ἡ ὁποία ὅπως κάθε νεολαία ἐζήτηει νὰ εὕρῃ ἰδανικὰ καὶ ἐπειδὴ δὲν εὕρισκε μπροστὰ τῆς ἐθνικὰ ἰδανικὰ, ἐπήγαγε πρὸς ἐκεῖνα πού τῆς παρουσίαζαν οἱ ἡγέται τῆς ἀνατροπῆς τοῦ κοινωνικοῦ καθεστώτος. Ἦτο πολὺ φυσικὸν τὰ νέα παρὰ τῆς Ἑλλάδος νὰ ζητοῦν μίαν ἕξαρσιν καὶ ἐνόμιζαν ὅτι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον τοὺς προσέφεραν οἱ κομμουνισταὶ ἦτο ἕξαρσις. Ἐπταίε καὶ ἓνα μέρος τῶν διδασκάλων τῶν, τὸ ὁποῖον καὶ αὐτὸ δὲν τὰ ἐφώτιζε ὅπως ἔπρεπε νὰ τὰ φωτίσῃ. Ὁ κίνδυνος ἦτο παμμέγιστος, διότι ἡμεῖς, ἡ γενεὰ ἡ δική μας, μὴ μέρα θὰ παρέλθῃ καὶ ἂν ὑποθέσωμεν ὅτι ἡ γενεὰ ἡ δική μας κατορθώσῃ νὰ βγῇ ἀπὸ τὴν κατάπτωσιν πού εὕρῃσκειτο χωρὶς νὰ σώσῃ τὴν νεολαίαν τῆς Ἑλλάδος, χωρὶς νὰ τῆς δώσῃ μίαν ἕξαρσιν καὶ ἀνάτασιν ἰσχυράν, τότε τὸ μέλλον τῆς Ἑλλάδος θὰ ἦτο ἐκ τῶν προτέρων καταστρεπτικόν. Ἡμεῖς θὰ περάσουμε. Τὰ παιδιὰ μας εἶνε ἐκεῖνα πού θὰ ἔλθουν κατόπιν καὶ πρέπει ἐκεῖνα νὰ μᾶς ὑπερβοῦν. Ἐκεῖνα πρέπει νὰ φέρουν τὸν τόπον μας εἰς μεγαλύτερα ὕψη. Τὰ λοιπὰ ζητήματα τῆς νεολαίας τὰ ἐξετάζομεν καὶ αὐτὰ. Βαδίζομεν ὅμως μὲ μεγάλην προσοχὴν, διότι τὸ πρᾶγμα ἀξίζει καὶ θέλει μεγάλην προσοχὴν. Τὸ νομοθέτημα εἶνε ἔτοιμον καὶ νομίζω ὅτι ἔχει δημοσιευθῇ αὐτὰς τὰς ἡμέρας. Ἐπειτα θὰ χρειασθῇ ἡ ἐκτέλεσις. Θὰ ζητήσω δὲ ἀπὸ τώρα τὴν βοήθειαν τῶν διδασκάλων καὶ τῶν γονέων. Τὰ περαιτέρω τὰ ἔχω ἀναπτύξει πολλὰς φορὰς καὶ δὲν θέλω νὰ σᾶς κουράσω σὲ τέτοια στιγμή.

Ἀποβλέπω εἰς τοὺς ἐξῆς γενικοὺς σκοποὺς : Πρῶτον μὲν εἰς τὴν ἕξαρσιν τοῦ ἐθνικοῦ φρονήματος. Θέλω ὅλοι οἱ Ἕλληνες νὰ πιστεύσουν πρὸ παντὸς εἰς τὸν ἑαυτὸν τους. Ἄν οἱ πρόγονοὶ μας ἐμεγαλουργήσαν, ἐμεγαλουργήσαν διότι ἐφαντάζοντο, διότι ἐπίστευαν ὅτι τὸ πᾶν ἦτο κατορθωτόν. Ἐφθάναν πολλὰς φορὰς μέχρις ὑπερβολῆς, ἀλλὰ εἰς αὐτὸ τὸ ζήτημα εἶνε προτιμότερα ἢ ὑπερβλή παρὰ ἡ ἀπιστιοδοξία. Μὲ ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι γκρινιάζουν, μурμουρίζουν, τὰ ἔχουν διαρκῶς μὲ τὴν τύχη τους, οἱ ὁποῖοι δὲν ἔχουν ἐλπίδα μέσα τῶν καμμιὰ ἀιστιοδοξία, δὲν ἡμπορεῖ κανένας τόπος νὰ γίνῃ μεγάλος. Προοδεύουν οἱ ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι ἔχουν πεποιθήσιν εἰς τὸν ἑαυτὸν τους, οἱ ὁποῖοι καὶ ὅταν εὕρουν δυσκολίαν καὶ κακοτυχίαν ἀκόμη, ἔχουν τὸ θάρρος καὶ τὰς ὑπερβαίνουν καὶ οἱ ὁποῖοι βλέπουν μὲ ἀιστιοδοξίαν καὶ χαρὰν πρὸς τὸ μέλλον. Αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι προοδεύ-

ουν και αυτά τὰ ἔθνη πᾶνε μπροστά. Δεύτερον ἔπρεπε ὁ τόπος αὐτός νὰ βγῆ ἀπὸ τὴν οἰκονομικὴ βαράθρωσι ὅπου εἶχε καταπέσει. Τὰ αἷτια εἶνε πολλὰ και διάφορα. Πρέπει ἡ γεωργία, και ἡ βιομηχανία, τὸ ἐμπόριον και τὰ ἔργα τὰ παραγωγικά, κυρίως δὲ ὄχι τὰ μεγάλα ἀλλὰ τὰ μικρότερα ὑδραυλικά ἔργα και αἱ μικρότεροι ὁδοὶ συγκοινωνίας ὅλα αὐτὰ μαζί νὰ ἀποτελέσουν ἓνα σύστημα, τὸ ὁποῖον νὰ ἐναρμονίζεται μεταξὺ τῶν διαφόρων αὐτῶν κλάδων. Καὶ τὸ σύστημα αὐτὸ ὡς ἓνα σύνολον νὰ ὠθηθῆ πρὸς τὰ ἐμπρός, διότι δὲν ἡμπορεῖ ἓνας κλάδος μόνον νὰ ἀπολαύσῃ τῆς προκοπῆς, διότι οἱ ἄλλοι μαραινόνται. Καὶ μάλιστα πρέπει νὰ εἶνε και ἐνηρμονισμένοι οἱ διάφοροι αὐτοὶ κλάδοι, διότι ἄλλως ὑπάρχει κίνδυνος ὁ ἓνας κλάδος νὰ ζημιώσῃ τὸν ἄλλον. Εἰς τί ὠφελεῖ π. χ. ἡ βιομηχανία, ὅταν δὲν τραβάει τὰ προϊόντα τῆς γεωργίας διὰ νὰ κάμῃ εἶδη βιομηχανικά και τὰ ὁποῖα νὰ ἔχουν τοιαύτην τιμὴν, ὡστε νὰ ἡμποροῦν νὰ συναγωνίζωνται εἰς τὸ ἐξωτερικὸν τὰ ἄλλα; Καὶ ἀντιθέτως τί ὠφελεῖ ἡ γεωργία, ὅταν παράγει κατὰ τοιοῦτον τρόπον και εἰς τοιαύτας τιμὰς ὡστε τὰ προϊόντα τῆς νὰ μὴ ἡμποροῦν νὰ ἀπορροφηθοῦν; Βλέπετε λοιπὸν τὰ προβλήματα πού ἔχομεν μπροστά μας πόσον τεράστια εἶνε.

Ἄπὸ τὸ ἄλλο μέρος πρέπει και δημοσιονομικῶς νὰ τακτοποιηθῶμεν. Τὸν προϋπολογισμὸν νὰ τὸν τακτοποιήσωμεν εἰς σημεῖον πού νὰ ἔχωμε ἐξησφαλισμένο τὸ νόμισμά μας. Ἐπίσης ἀπὸ συναλλαγματικῆς ἀπόψεως. Καὶ γνωρίζετε τοὺς κινδύνους τῆς δραχμῆς μας ἀπὸ τὴν διαρροὴν τοῦ συναλλάγματος. Μετὰ ταῦτα ἀφοῦ κατορθώσωμεν ὁ τόπος μας ν' ἀρχίσῃ νὰ ἀνεβαίῃ οἰκονομικῶς, τότε ἔχομεν νὰ φροντίσωμεν διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν κοινοτήτων και τῶν πόλεων, δηλαδὴ διὰ σχολεῖα, δικαστήρια, φυλακὰς, δρόμους, συγκοινωνίας, ὄχι ἀπαραιτήτου ἀνάγκης, οἰκονομικάς, ἀλλὰ ἐκεῖνα πού εἶνε δι' ἐκπολιτιστικὸς σκοπούς. Διότι ἂν ὑποθέσωμεν ὅτι ἐβαδίζαμεν πρὸς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν αἰτημάτων σας, χωρὶς νὰ ἔχωμεν ἐξασφαλίσαι τὰ οἰκονομικά μέσα, τότε θὰ ἔπρεπε νὰ βγάλωμε χαρτονόμισμα και τότε ἡ δραχμὴ θὰ ἐπιπτε και ἐνῶ τότε τὸ χαρτονόμισμα δὲν θὰ ἐφθανε διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἔργων αὐτῶν, θὰ ἀκρίβαινε ἡ ζωὴ σας.

(Μία φωνή: Τὰ ἀγροτικά θὰ πρέπει νὰ μᾶς κανονίσετε).

Τὸ γνωρίζω τὸ ζήτημα και μελετᾶται εἰς τὰ ὑπουργεῖα τῆς Δικαιοσύνης και Γεωργίας καθὼς και ἀπὸ τὴν Ἀγροτικὴν Τράπεζαν και ἐντὸς ὀλίγου χρόνου θὰ ἔχετε τὴν λύσιν.

Βλέπετε πόσα μεγάλα προβλήματα μᾶς παρουσιάζονται καθημερινῶς. Δὲν εἶνε εὐκόλον εἰς μίαν κυβέρνησιν, ὅταν μάλιστα ἔχει ἓνα παρελθὸν μπροστά τῆς κομματικῶν κυβερνήσεων πού διεδέχοντο ἡ μία τὴν ἄλλην και κάθε μία ἀπὸ αὐτὰς δὲν ἔζη παρὰ ὀλίγους μῆνας ἢ και ὀλίγας ἡμέρας ἀκόμη, με τὴν ἀταξίαν τὴν ὁποῖαν εὔρομεν

εἰς τὸν προϋπολογισμόν καὶ τὰς δαπάνας, μὲ τὸ ἀλληλοφάγωμα τῶν κομμάτων, τὸ ξέσχισμα τὸ ἐσωτερικὸν καὶ τὴν πτώσιν τοῦ φρονήματος καὶ τῆς πίστεως, δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἐκπληρώσῃ ὅλα τὰ αἰτήματά σας καὶ τοὺς σκοποὺς τῆς, μονομιᾶς ὅλα εἰς ἐλάχιστον χρονικὸν διάστημα. Δι' αὐτὸ ζητῶ ἀπὸ σᾶς πλήρη τὴν ἐμπιστοσύνην σας. Ἐκτὸς ἀπὸ τὸν ἐνθουσιασμόν τὸν ὅποιον μοῦ δεικνύετε, ζητῶ πρὸ παντὸς ὑπομονὴν καὶ καρτερίαν (μία φωνὴ ἐκ τοῦ πλήθους: ἐπ' ἄπειρον).

Ἐλπίζω νὰ μᾶς χρειασθῇ χρονικὸν διάστημα ὄχι πάρα πολὺ μεγάλον. Τὴν κραυγὴν σας ὁμῶς αὐτὴν τὴν ἐκτιμῶ καὶ σᾶς εὐχαριστῶ. Θέλω λοιπὸν τὴν ὑπομονὴν σας καὶ τὴν καρτερίαν σας, θέλω ὁ ἐνθουσιασμός σας τὸν ὅποιον δείχνετε σήμερον νὰ μὴ πέσῃ. Θα εὐρωμε μπροστά μας δυσκολίας. Ἀλλὰ νὰ μὴ δυσανασχετήσουμε μπροστα εἰς τὰς πρώτας δυσκολίας καὶ νὰ ποῦμε: Δὲν μπορούμε νὰ πᾶμε ἐμπρός. Αὐτὸ ποτέ. Τὰ μεγάλα ἔργα ἔχουν δυσκολίας, διὰ τὰς ὁποίας χρειάζεται εὐστάθεια, ὑπομονή, καρτερία, θεληματικότης καὶ ἀπόφασις νὰ πᾶμε ἐμπρός. Κυρίως ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ζητῶ ἀπὸ σᾶς εἶνε νὰ κρατήσετε τὸν σημερινὸν ἐνθουσιασμόν σας εἰς τὸ ὕψος του. Δὲν σᾶς ζητῶ τοῦτο χάριν ἐμοῦ μόνον, ἀλλὰ καὶ γιὰ σᾶς τοὺς ἰδίους. Σᾶς τὸ ζητῶ διότι ἐκεῖνοι ποὺ συμμετέχουν εἰς ἓνα μεγάλον ἔργον πρέπει νὰ εἶνε πάντοτε ἐνθουσιασμένοι. Τὸ ἔργον δὲν εἶνε μόνον ἰδικόν μου, δὲν εἶνε μόνον τῆς Κυβερνήσεως. Ἡμεῖς εἴμεθα οἱ ὀδηγοί σας. Εἶνε τὸ ἔργον ἰδικόν σας, τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, ὁ ὅποιος θὰ συμμετάσχῃ εἰς αὐτὸ τὸ ἔργον καὶ ὡς σύνολον καὶ ὡς λαός, ἀλλὰ καὶ ὡς ἄτομον χωριστά.

Ἀλλὰ φαντασθῆτε ὅτι, ὅταν θὰ κρατήσετε τὸ ὕψος αὐτὸ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ καὶ τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς σημερινῆς, φαντασθῆτε μίαν ἡμέραν, ὅταν περάσῃ ὁ καιρὸς καὶ ἔχομεν ἀνεβάσει τὸν τόπον μας ὑψηλὰ καὶ καθέννας ἀπὸ σᾶς ὑπερηφανεύεται νὰ λέγεται Ἕλληνα, ὄχι μονάχα διὰ τὴν ἀρχαίαν του ἱστορίαν, ὅταν ἰδῆτε τὸν τόπον σας νὰ εἶνε σεβαστὸς εἰς τοὺς ἔξω, ὅταν θὰ βλέπετε τὰ οικονομικά σας νὰ εἶνε ὅσο τὸ δυνατὸν καλύτερα, διότι βέβαια εὐτυχία πλήρης δὲν ἠμπορεῖ νὰ εἶνε ποτέ εἰς τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὴν ζωὴν αὐτὴν, ἀλλὰ τὸ ἀνθρωπίνως δυνατὸν ποσοστὸν τῆς εὐτυχίας καὶ τῆς εὐημερίας ὅταν ἔχετε, ὅταν θὰ βλέπετε τὸν πολιτισμὸν τοῦ τόπου σας νὰ εἶνε ὅμοιος μὲ τὸν πολιτισμὸν τῶν ἄλλων εὐρωπαϊκῶν κρατῶν, ὅταν βλέπετε ὅλην αὐτὴν τὴν πρόοδον καὶ αἰσθάνεσθε ὅτι τὰ παιδιὰ σας θὰ ἔλθουν μίαν ἡμέραν νὰ εὐρουν τὴν Πατρίδα καλύτεραν καὶ εὐτυχεστέραν καὶ θὰ τὴν κάμουν καὶ αὐτὰ ἀκόμη καλύτεραν καὶ ἰσχυροτέραν ὅταν θὰ ἰδῆτε ὅτι ὅλα αὐτὰ εἶνε ἔργον σας, ποῖαν μεγαλυτέραν ἀνταμοιβὴν θέλετε εἰς τὴν ζωὴν σας;

Πρὸ παντὸς ἐπαναλαμβάνω καὶ εἰς σᾶς, ὅτι θέλω εἰς τὸ ἔργον αὐτὸ νὰ δώσετε ὅλην σας τὴν δύναμιν ἐσεῖς οἱ Κρήτες, διότι εἶσθε

λαός ένθουσιώδης, φιλότιμος λαός, που αίσθάνεται τὰ μεγάλα ἔθνικὰ ἔργα.

Λαός ὁ ὁποῖος ἀπέδειξεν εἰς ὅλην του τὴν ἱστορίαν ὅτι γνωρίζει νὰ ἀγωνίζεται καὶ νὰ παλαίῃ διὰ μεγάλα ἔθνικα ἔργα καὶ νὰ θυσιάζεται δι' αὐτὰ, λαός ὁ ὁποῖος διατηρεῖ μέσα εἰς ὅλην του τὴν ζωὴν ὅλην τὴν φρεσκάδα τῆς νεότητος, τέτοιος λαός, ὁ ὁποῖος ἔδειξε πάντοτε εἰς τὰς μεγάλας περιστάσεις τῆς Ἑλλάδος τὴν ψυχικὴν του δύναμιν καὶ τὴν ἀπόφασίν του νὰ εἶνε εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν, δὲν θὰ εἶνε πρωτοπόρος καὶ τώρα, ὅπου δὲν πρόκειται βέβαια διὰ πολεμικοὺς ἀγῶνας, ἀλλὰ δι' ἀγῶνας εἰρηνικοὺς, οἱ ὁποῖοι ὅμως ἔχουν τὴν τὴν ἰδίαν σημασίαν μὲ τοὺς πολεμικοὺς καὶ οἱ ὁποῖοι ἔχουν ἴσως δυσκολίας μεγαλειτέρας ἀκόμη ἀπὸ τοὺς πολεμικοὺς. Ὁ Κρητικὸς λαὸς θὰ δείξῃ δι' αὐτὸν τὸν ἀγῶνα δισταγμὸν καὶ βραδύτητα; Βέβαια ὄχι.

Δι' αὐτὸ λοιπὸν ἀποτείνομαι ὁ ἴδιος πρὸς σᾶς καὶ σᾶς ζητῶ ὅλην τὴν ψυχικὴν διάθεσίν σας, ὅλην τὴν ἐμπιστοσύνην σας, τὴν ὑπομονὴν καὶ τὴν καρτερίαν σας.

Καὶ μὲ τὴν πεποίθησιν αὐτὴν ὅτι θὰ μοῦ δώσετε ὅλην σας τὴν ἐμπιστοσύνην, ὅπως καὶ ὅλοι οἱ Ἕλληνες, καὶ εἰς τὴν ὁποίαν στηρίζομαι καὶ χωρὶς τὴν ὁποίαν δὲν ἠμπορῶ νὰ κάμω τίποτε, ἀναφωνῶ μὲ ὅλην μου τὴν ψυχικὴν μου δύναμιν:

Ζήτω ὁ λαὸς τοῦ Λασηθίου!

Ζήτω ἡ Κρήτη!

Ζήτω ἡ Ἑλλάς!

Ζήτω ὁ βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων, τὸ σύμβολον τῆς ἐθνικῆς ἐνόητος καὶ τῆς ἀλληλεγγύης!

ΛΟΓΟΣ Εἰς ΓΕΥΜΑ ΠΑΡΑΤΕΘΕΝ Εἰς Ἅγιον Νικόλαον

9 Νοεμβρίου 1936

Κύριοι,

Ἐγνωρίζον πολλὰ βεβαίως διὰ τὴν Κρήτην ἀπὸ παραδόσεις καὶ ἀπὸ θρύλους. Ἄλλ' ὀφείλω νὰ ὁμολογήσω ὅτι τώρα που ἦλθα ὁ ἴδιος ἐδῶ προσωπικῶς, ἡ Κρήτη ὑπῆρξε δι' ἐμὲ μία ἀληθῆς ἀποκάλυψις. Καὶ μέσα εἰς τὴν Κρήτην, ὁ νομὸς ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος, καθὼς μοῦ εἶπατε σεῖς οἱ ἴδιοι παραμερίσθηκε τόσο πολύ, ὁ ἰδικὸς σας νομὸς ὑπῆρξε μία ἄλλη ἀποκάλυψις μέσα εἰς τὴν γενικὴν τῆς Κρήτης ἀποκάλυψιν. Πρέπει νὰ σᾶς ὁμολογήσω ὅτι ὁ ἐνθουσιασμὸς τὸν ὁποῖον εὗρη-

κα εἰς τὴν Κρήτην καὶ τὸν ὅποιον ἐκτιμῶ ὅλως ἰδιαιτέρως—διότι οἱ Κρήτες δὲν εἶνε ἄνθρωποι ποῦ δέχονται τὴν ἐπιβολὴν πρὸς ἔκφρασιν ἐνθουσιασμοῦ, ἐὰν δὲν τὴν αἰσθάνονται οἱ ἴδιοι εἰς τὴν ψυχὴν των, διότι εἶνε λαὸς ὑπερήφανος, ποῦ δὲν δέχεται εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο ἐπιταγὰς—πρέπει λοιπόν, ἐπαναλαμβάνω, νὰ σὰς ὁμολογήσω ὅτι ὁ ἐνθουσιασμός των Κρητῶν εἶνε ἀληθινὰ καὶ πραγματικὰ πολῦτιμος δι' ἐμέ.

Μὴ νομίζετε ὅτι ὁ ἄνθρωπος ὅσον ὑψηλὰ καὶ ἂν ἴσεται, ὅτι εἶνε δυνατὸν ὁ ἄνθρωπος αὐτός, νὰ μὴ αἰσθάνεται βαθύτατα τὴν ἀναγνώρισιν τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. Δὲν ὑπάρχει εἰς τὴν γῆν ἄνθρωπος ποῦ ἐργάζεται χωρὶς τὴν ἀναγνώρισιν τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. Τὴν ἀναγνώρισιν αὐτὴν διὰ τὸ ἔργον μας τὴν ἐπιζητοῦμεν ὄχι διὰ νὰ κολακεύσωμεν τὸν ἑαυτὸν μας. Κάθε ἄλλο. Τὴν ἀναγνώρισιν τὴν ἐπιζητοῦμεν ὡς μίαν ἐπικύρωσιν τῆς ἀξίας τοῦ ἔργου μας. Μὴ νομίζετε, ὅσον καὶ ἂν ἔχη κανεὶς αὐτοπεποίθησιν καὶ βεβαιότητα διὰ τὸν ἑαυτὸν του, ὅτι δὲν ὑπάρχουν στιγμαὶ ποῦ αἰσθάνεται κανεὶς δισταγμούς, πρὸ παντός δὲ εἰς τὰ μεγάλα ἔργα. Αἱ στιγμαί, ποῦ πρόκειται νὰ λάβῃ κανεὶς ἀποφάσεις, εἶνε στιγμαὶ γεμᾶται ἀπὸ ἀγωνίαν. Μόνον ἢ ἀναγνώρισις τῶν ἄλλων ἀνθρώπων μᾶς δίδει πραγματικῶς τὴν ἀξίαν τοῦ ἔργου.

Διὰ τοῦτο φεύγω ἀπὸ ἐδῶ μὲν ἐν συναίσθημα, ὅτι πρέπει νὰ ξαναγυρίσω. Ὁ Τόπος αὐτός εἶνε δι' ἐμέ μία κολυμβήθρα, εἰς τὴν ὁποίαν ἔχω ἀνάγκην νὰ ἐμβαπτίζωμαι συχνά. Μὲ τὰ αἰσθήματα αὐτά, ἀγαπητοί μου, πίνω ὑπὲρ τῆς ὑγείας καὶ τῆς εὐημερίας τῶν κατοίκων τοῦ νομοῦ Λασηθίου καὶ ἰδιαιτέρως ὑπὲρ τῆς ὑγείας καὶ τῆς εὐημερίας τῶν κατοίκων τῆς πόλεώς σας, οἱ ὅποιοι μοῦ ἐπεφύλαξαν τόσον πρόθυμον φιλοξενίαν.

ΠΡΟΠΟΙΣΙΣ Κ. ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

»Κατὰ τὸ παρατεθὲν ὑπὸ τοῦ Δήμου Ἡρακλείου γεῦ-
 »μα πρὸς τιμὴν τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου, ὁ Δήμαρχος κ.
 »Μηνᾶς Γεωργιάδης κατὰ τὰ ἐπιδόρπια ἤγειρε τὴν κατω-
 »τέρω ἐμπνευσμένην πρόποσιν, διερμηνεύουσαν τὰ αἰσθη-
 »ματα ὀλοκλήρου τοῦ Κρητικοῦ λαοῦ, ἐμπράκτως ἐκδηλω-
 »θέντα διὰ τοῦ μεγαλειώδους Παγκρητίου συναγερμῶ
 »πρὸς ὑποδοχὴν τοῦ Μεγάλου Ἑλληνοσ κ. Ἰ. Μεταξᾶ.

Σεβαστὲ Κύριε Πρόεδρε,

Μὲ πραγματικὴν χαρὰν μὲ ἀνυπόκριτον ἐνθουσιασμόν μὲ εἰλικ-
 ρινῆ εὐγνωμοσύνην περιβάλλομεν τὸν ἐρχομὸν Ὑμῶν εἰς τὸν Δήμον
 μας, εἰς τὸν Νομὸν μας.

Αἰσθανόμεθα πλήρως κ. Πρόεδρε, ὅτι ὅσον καὶ ἂν ἡ χαρὰ μας
 εἶνε πραγματικὴ, ὅσον καὶ ἂν ὁ ἐνθουσιασμός μας εἶνε ἀνυπόκριτος
 ὅσον καὶ ἂν ἡ εὐγνωμοσύνη μας εἶνε εἰλικρινῆς δὲν δύνανται νὰ ἀν-
 ταποκριθοῦν οὔτε εἰς τὸ πολλοστόν τῆς τιμῆς ἐκ τῆς ἐπισκέψεώς Σας
 τοῦ ἐνδιαφέροντος Ὑμῶν ὑπὲρ τῆς Κρήτης καὶ τῶν ἀτρήτων κόπων
 οὓς καταβάλετε διὰ τὴν Ἐθνικὴν ἀναδημιουργίαν.

Παρεμερίσατε τὸν Ἐθνοκτόνον κομματικὸν διχασμὸν ὅστις ἐξω-
 τερικῶς μὲν ἐμείωνε τὸ Ἐθνικὸν γόητρον ἐσωτερικῶς δὲ ὑπεβοήθει τὰ
 ἀνατρεπτικὰ στοιχεῖα νὰ διαφθείρουν τὰς τιμίας ἐργατικὰς συνειδή-
 σεις καὶ νὰ ὑποσκάπτουν τὰ θεμέλια τοῦ Κράτους τὴν ὑπόστασιν τῆς
 θρησκείας, τὰ βάθρα τῆς κοινωνίας τὸν θεσμόν τῆς οἰκογενείας.

Καὶ ἐσαλπύσατε τὴν 4ην Αὐγούστου τὸ σάλπισμα τῆς Ἐθνικῆς
 ἀλληλεγγύης.

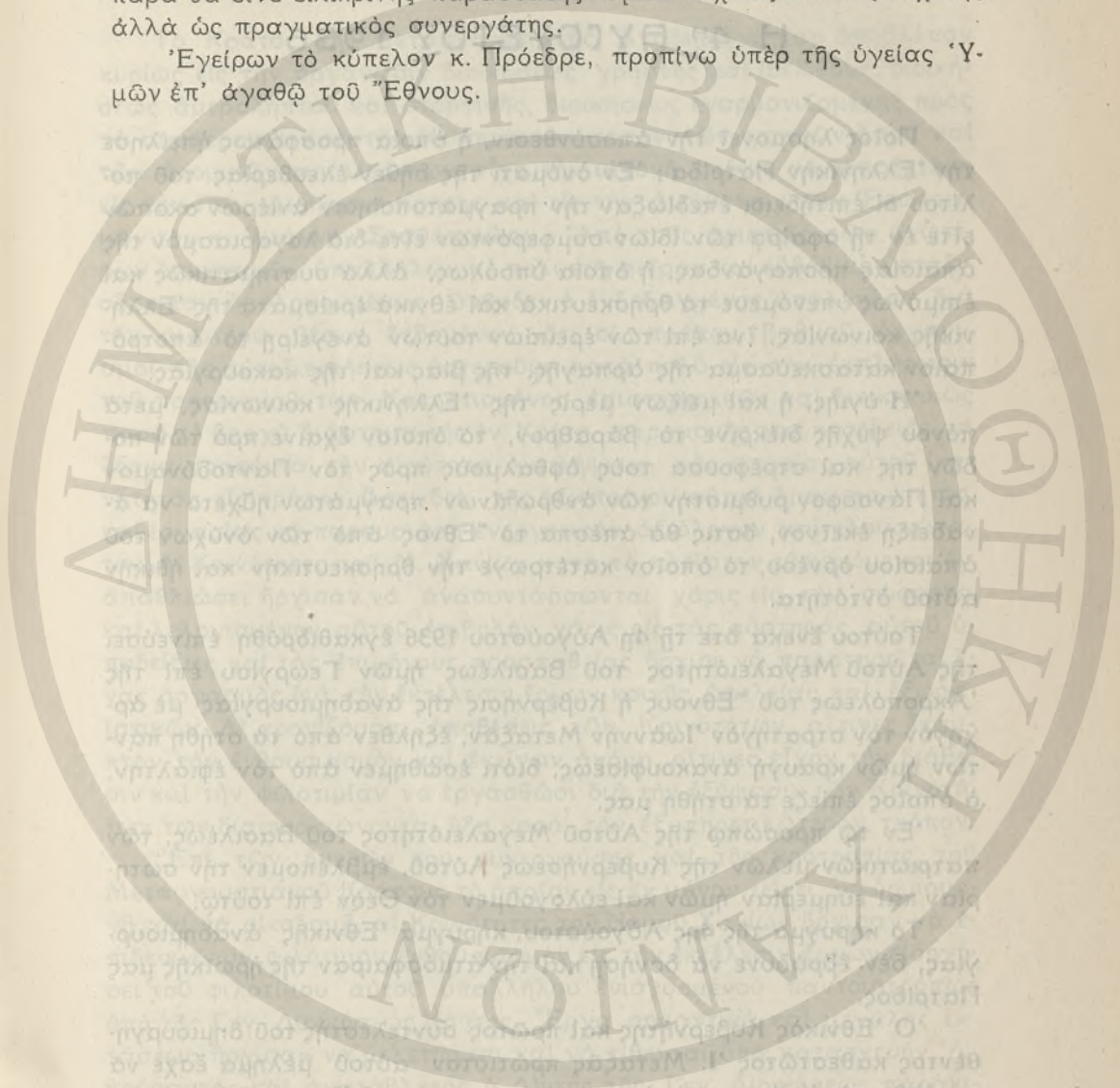
Μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ θεοῦ, καὶ μὲ τὴν θέλησιν τῆς Α. Μ. τοῦ
 Σεπτοῦ ἡμῶν Ἄνακτος ἐκαλέσατε τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν εἰς Ἐθνικὸν
 συναγερμὸν.

Ἐκτοτε μυρίας καταβάλλετε προσπαθείας ὅπως ἀφυπνήσετε
 τὴν ἐν ὑπνῆλιξ εὐρισκομένην Ἑλληνικὴν ψυχὴν, μυρίας καταβάλλε-
 τε προσπαθείας ὅπως ἐμφυσήσετε εἰς τὴν ψυχὴν τῆς Ἑλληνικῆς νεο-
 λαίας Ἐθνικὸν παλμόν, μυρίας καταβάλλετε προσπαθείας ὑπὲρ τῆς
 γενικωτέρας Κρατικῆς ἀναδιοργανώσεως.

Εἰς τοὺς ὠραίους καὶ Ἐθνικοὺς τούτους ἀγῶνας ἡμῶν ὁ Κρητι-

κὸς Λαὸς ὅστις ὑπῆρξεν ἀνέκαθεν ὁ πρωτοπόρος τῶν Ἐθνικῶν ἰδανικῶν, ὅστις ὑπὲρ πᾶσαν τοπικὴν καὶ ἀτομικὴν ἀντίληψιν ἔθεσεν τὸ συμφέρον τῆς πατρίδος καὶ ὅστις ὑπὲρ πᾶν ἄλλο αἴσθημα ἔθεσε πάντοτε τὸ αἴσθημα τῆς πρὸς τὴν πατρίδα ἀγάπης δὲν εἶνε δυνατὸν παρὰ θά εἶνε εἰλικρινῆς παραστάτης Ὑμῶν οὐχὶ ὡς ἀπλοῦς εὐχέτης ἀλλὰ ὡς πραγματικὸς συνεργάτης.

Ἐγείρων τὸ κύπελον κ. Πρόεδρε, προπίνω ὑπὲρ τῆς ὑγείας Ὑμῶν ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ ἔθνους.

† Ο ΚΡΗΤΗΣ ΤΙΜΟΘΕΟΣ

Ἡ 4^η Αὐγούστου 1936

Ποῦτος λησμονεῖ τὴν ἀποσύνθεσιν, ἡ ὁποία προσφάτως ἠπειλήσῃ τὴν Ἑλληνικὴν Πατρίδα; Ἐν ὀνόματι τῆς δῆθεν ἐλευθερίας τοῦ πολίτου οἱ ἐπιτήδειοι ἐπεδίωξαν τὴν πραγματοποίησιν ἀνιέρων σκοπῶν εἴτε ἐν τῇ σφαίρᾳ τῶν ἰδίων συμφερόντων εἴτε διὰ λογαριασμόν τῆς ἀπαισίας προπαγάνδας, ἡ ὁποία ὑπόυλος, ἀλλὰ συστηματικῶς καὶ ἐπιμόνως ὑπενόμειε τὰ θρησκευτικὰ καὶ ἐθνικὰ ἐρείσματα τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας, ἵνα ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τούτων ἀνεγείρῃ τὸ ἀποτρόπαιον κατασκευάσμα τῆς ἀρπαγῆς, τῆς βίας καὶ τῆς κακουργίας.

Ἡ ὕγις, ἡ καὶ μεῖζων μερίς τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας, μετὰ πόνου ψυχῆς διέκρινε τὸ βάραθρον, τὸ ὁποῖον ἔχαινε πρὸ τῶν ποδῶν τῆς καὶ στρέφουσα τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸν Παντοδύναμον καὶ Πάνσοφον ρυθμιστὴν τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων ἠύχετο νὰ ἀναδείξῃ ἐκεῖνον, ὅστις θὰ ἀπέσπα τὸ Ἔθνος ἀπὸ τῶν ὀνύχων τοῦ ἀπαισίου ὀρνέου, τὸ ὁποῖον κατέτρωγε τὴν θρησκευτικὴν καὶ ἠθικὴν αὐτοῦ ὀντότητα.

Τούτου ἕνεκα ὅτε τῇ 4ῃ Αὐγούστου 1936 ἐγκαθιδρύθη ἐπινεύσει τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως ἡμῶν Γεωργίου ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως τοῦ Ἔθνους ἡ Κυβέρνησις τῆς ἀναδημιουργίας με ἀρχηγὸν τὸν στρατηγὸν Ἰωάννην Μεταξᾶν, ἐξῆλθεν ἀπὸ τὰ στήθη πάντων ἡμῶν κραυγὴ ἀνακουφίσεως, διότι ἐσώθημεν ἀπὸ τὸν ἐφιάλτην, ὁ ὁποῖος ἐπίεζε τὰ στήθη μας.

Ἐν τῷ προσώπῳ τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως, τῶν πατριωτικῶν μελῶν τῆς Κυβερνήσεως Αὐτοῦ, ἐμβλέπομεν τὴν σωτηρίαν καὶ εὐημερίαν ἡμῶν καὶ εὐλογοῦμεν τὸν Θεὸν ἐπὶ τούτῳ.

Τὸ κήρυγμα τῆς 4ης Αὐγούστου, κήρυγμα Ἐθνικῆς ἀναδημιουργίας, δὲν ἐβράδυνε νὰ δονήσῃ καὶ τὴν ἀτμόσφαιραν τῆς ἡρωϊκῆς μας Πατρίδος.

Ὁ Ἐθνικὸς Κυβερνήτης καὶ πρῶτος συντελεστὴς τοῦ δημιουργηθέντος καθεστώτος Ἰ. Μεταξᾶς πρῶτιστον αὐτοῦ μέλημα ἔσχε νὰ κατέλθῃ εἰς Κρήτην καὶ ἐπικοινωνήσῃ μετὰ τοῦ Κρητικοῦ λαοῦ, ἐνθουσιώδους πάντοτε πρὸς τὰ θρησκευτικὰ καὶ πατριωτικὰ ἰδεώδη.

† Ὁ ΚΡΗΤΗΣ ΤΙΜΟΘΕΟΣ

(Ἐκ τοῦ συγγράμματος ἡμῶν «ΤΟ ΑΡΚΑΔΙ ΔΙΑ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ»,
Ἡ Ἐθνικὴ ἀναδημιουργία καὶ τὸ Ἀρκάδι.)

ἌΝΩΤΕΡΟΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΙ

ΙΩΑΝ. ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΕΝ. ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΚΡΗΤΗΣ

Τὸ Κράτος τῆς Μεταγουστιανῆς Ἀναδημιουργίας ἀποβλέπον κυρίως εἰς τὴν ὀργάνωσιν διοικήσεως χρηστῆς καὶ ἰδεώδους, διοικήσεως ἀμερολήπτου καὶ στοργικῆς, διοικήσεως ἑναρμονιζομένης πρὸς τὰ συμφέροντα καὶ τὴν ἐξυπηρέτησιν τόσοσ τῶν γενικῶν ὅσοσ καὶ τῶν ἀτομικῶν συμφερόντων, εἶχε τὴν εὐτυχῆ σκέψιν νὰ τοποθετήσῃ εἰς τὴν Γεν. Διοίκησιν Κρήτης καὶ εἰς τὴν Διεύθυνσιν τῶν Ἐσωτερικῶν τὸν κ. Ἰωάννην Σταθόπουλον. Ἀπὸ τοὺς ἀριστεῖς τῶν ἀνωτέρων διοικητικῶν ὑπαλλήλων μὲ πολυετῆ πείραν καὶ εὐδόκιμον σταδιοδρομίαν ὁμολογουμένως ὑπῆρξεν ὁ ἐνδεδειγμένος ὑπάλληλος διὰ τὴν ἀνωτέρω θέσιν, δεδομένου ὅτι οἱ πρῶτου βαθμοῦ οργανισμοὶ τῆς αὐτοδιοικήσεως ὕστεροσσι κατὰ πολὺ εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ προορισμοῦ τῶν. Κατηρτισμένος ἐπιστημονικῶς καὶ διοικητικῶς παρὰ τὸ βραχὺ διάστημα τῆς ἐν Κρήτῃ παραμονῆς του κατέδειξε τὰ ἔξοχα προσόντα, τὴν εὐρύτητα ἀντιλήψεως, τὰς σπανίας αὐτοῦ ἱκανότητάς εἰς τρόπον ὥστε διὰ τῆς ἀξιεπαίνου αὐτοῦ δραστηριότητος καὶ ἐργασίας νὰ παρουσιάσῃ ἐνεργητικὸν ἀξιόλογον καὶ πλουσιώτατον. Αἱ Κοινότητες τοῦ Ν. Χανίων κατὰ τὸ πλεῖστον εὕρισκόμεναι ἐν ἀπαθλιώσει ἤρχισαν νὰ ἀνασυντάσσωνται χάρις εἰς τὴν σῶφρονα καὶ λελογισμένην αὐτοῦ ἐπιβολήν, χάρις εἰς τὰς αὐστηράς αὐτοῦ ὑποδείξεις καὶ τὰς ἐπιμόνους προσπάθειάς ἤρχισε νὰ παρατηρεῖται ἕνας ὀργανισμὸς διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἔργων κοινῆς ὠφελείας καὶ ἐξωραϊστικῶν. Αἱ χρονίζουσαι ὑποθέσεις τῶν Κοινοτήτων, αἵτινες ἔκαμπτον τὸν ἐνθουσιασμὸν καὶ ἐκείνων ἀκόμη, οἵτινες εἶχον τὴν διάθεσιν καὶ τὴν φιλοτιμίαν νὰ ἐργασθῶσι διὰ τὴν ἐξύψωσιν τῶν Κοινοτήτων τῶν διαιπεραιώνονται ἤδη κατὰ τὸν ἐξυπηρετικώτερον τρόπον.

Ἐπὶ τῶν ἡμερῶν του συνεργούσης καὶ τῆς νοοτροπίας τοῦ Μεταγουστιανοῦ Κράτους τὸ ὅποῖον εἰς ἕν μόνον τείνει, νὰ δημιουργῆ καὶ νὰ οἰκοδομῆ, αἱ Κοινότητες τοῦ Νομοῦ Χανίων ἤρχισαν νὰ ἐπιδεικνύουν φιλότιμον ἐνθουσιασμὸν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν ἔργων εἰσηγήσει τοῦ φιλοτίμου αὐτοῦ ὑπαλλήλου ἐνισχυομένου παντοιοτρόπως ὑπὸ τῆς Γεν. Διοικήσεως Κρήτης. Ἔργα σημαντικὰ καὶ μεγάλης ἐκτάσεως ἤρχισαν νὰ μελετῶνται καὶ νὰ τίθενται ὑπὸ κατασκευῆν. Ἀκούραστος καὶ ἀκατάβλητος ὁ Δ)ντῆς τῆς Γεν. Διοικήσεως παρακινῶν τοὺς Προέδρους τῶν Κοινοτήτων συνιστῶν τὴν συνεργασίαν εἰς ὁμάδας Κοινοτήτων μετερχόμενος ὅλα τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ἐπιβαλλόμενα μέσα, ἀνεδείχθη πράγματι ὁ εὐεργέτης τῶν Κοινοτήτων τοῦ Νομοῦ. Διὰ τῆς πολυμόχθου καὶ ἐντατικῆς αὐτοῦ ἐργασίας ἐξετελέσθησαν ἢ εἶναι ὑπὸ ἐκτέλεσιν καὶ μελέτην ἔργα πρωτοφανοῦς ἐκτάσεως.

Παραγωγικός και δημιουργικώτατος εμπνέων την αγάπην και τὸν σεβασμόν, τὴν συμπάθειαν καὶ ἐκτίμησιν δι' ὀλόκληρον τὸν Νομὸν Χανίων ἰδία δὲ τῆς ὑπαίθρου αὐτοῦ ὑπῆρξεν καὶ εἶναι ὁ ἀνιδιοτελῆς καὶ ἄξιος ὑπάλληλος τοῦ Κράτους τῆς Μεταγουστιανῆς ἀναδημιουργίας. Καὶ τί δὲν ὀφείλουν αἱ Κοινότητες τοῦ Νομοῦ Χανίων εἰς τὸν ἀμερόληπτον τοῦτον καὶ ἀκατάβλητον μαχητὴν τῆς ὀργανώσεως τῶν ἐσωτερικῶν αὐτῶν πραγμάτων; Τὸν φέρουν εἰς τὴν πρώτην σειρὰν τῶν ἀνωτέρων διοικητικῶν λειτουργῶν. Καὶ ποῖαι Κοινότητες τοῦ Νομοῦ αὐτοῦ, δὲν ὀφείλουν τὴν εὐημερίαν καὶ τὰς τόσας διευκολύνσεις καὶ ἐξυπηρετήσεις δικαίων καὶ λογικῶν αἰτημάτων καὶ συμφερόντων εἰς τὸν μετριόφρονα καὶ ἀθорύβως πάντοτε ἐργαζόμενον αὐτὸν εὐσυνείδητον Δημόσιον λειτουργόν;

Ἄλλὰ μήπως ἔργον τοῦ ἰδίου δὲν εἶνε ἡ καταρτισθεῖσα ἀξιόλογος καὶ ἀξιοθαύμαστος βελτίωσις τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τοῦ Δήμου Χανίων διὰ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ἐκπονηθέντος συστήματος τῆς εἰσπράξεως τῶν προσόδων αὐτοῦ; Ἐλκων τὴν καταγωγὴν ἐκ Τριφυλλίας ἐγεννήθη εἰς Σιδηρόκαστρον τὸ 1898 ὅπου καὶ διήκουσε τὰ πρῶτα αὐτοῦ ἐγκύκλια μαθήματα ἐγγραφείς μετὰ τὸ πέρασ τούτων εἰς τὴν Νομικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Ἐκπληρώσας τὰς στρατιωτικὰς αὐτοῦ ὑποχρεώσεις ὡς κληρωτὸς καὶ ἔφεδρος ἐν Μακεδονίᾳ, Θράκῃ καὶ Μικρᾷ Ἀσίᾳ, ἀπὸ τοῦ ἔτους 1918 μέχρι τοῦ 1922 διορίζεται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν. Ἀφιεροῦται ἔκτοτε εἰς τὸν κλάδον τῶν διοικητικῶν ὑποθέσεων ὅπου ἀναπτύσσει δραστηριότητα σπανίαν καὶ ζῆλον ἀπαράμιλλον εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων του. Τοποθετηθεὶς τὸ πρῶτον ἐν τῇ Νομαρχίᾳ Ἀρκαδίας προεκάλεσε τὴν προσοχὴν τῶν προϊσταμένων του διὰ τὴν ἀξιόλογον αὐτοῦ ἐργατικότητα, εὐθύτητα καὶ θάρρος δι' ὃ καὶ ὀλίγον ἀργότερον μετετέθη ὡς Γραμματεὺς εἰσηγητῆς καὶ Τμηματάρχης ἐν τῇ Γενικῇ Διοικήσει Μακεδονίας μέχρι τοῦ ἔτους 1935 ὁπότε καὶ ἀνέλαβε τὴν διοίκησιν τοῦ Νομοῦ Τμήματος τῆς Γενικῆς Διοικήσεως Μακεδονίας εἰς ἣν ὑπηρεσίαν διετέλεσεν μέχρι τοῦ 8)βρίου τοῦ 1938 ὁπότε ἀπεστάλη εἰς Κρήτην ὡς Διευθυντῆς τῆς Γενικῆς Διοικήσεως.

Κατὰ τὴν περίοδον, καθ' ἣν διηύθυνε τὸ Νομαρχιακὸν Τμήμα τῆς Γεν. Δ)σεως Μακεδονίας, αἱ κοινότητες τοῦ Νομοῦ Θεσ)νίκης εἶδον τὰς καλυτέρας ἡμέρας μιᾶς ἀδεκάστου καὶ ἀμερολήπτου διοικήσεως. Ἄκούραστος εἰς τὴν ἔρευναν καὶ τὴν θεραπείαν τῶν κοινοτικῶν ἀναγκῶν, ὁ Νομὸς Θεσ)νίκης εἶδεν ἐπὶ τῶν ἡμερῶν του ἐφαρμογὴν μεθοδικοῦ σχεδίου ἐκτελέσεως ἀξιολόγων κοινοτικῶν ἔργων καὶ ἀποστραγγίσεις τελμάτων, κοινοτικῆς ὁδοποιΐας, ὕδρευσεων καὶ σχολικῶν κτιρίων, ἐκτελεσθέντων διὰ κοινοτικῶν χρημάτων προσωπικῆς ἐργασίας ἐν συνδυασμῶ καὶ μὲ τὴν ἐπιχορήγησιν Κρατικῆς ἀρωγῆς. Εἶνε ὁ δημιουργὸς συστατικοῦ Νόμου τοῦ γνωστοῦ Συνδέσμου Κοινοτήτων Πιερίας. Τῇ ἐπιμόνῳ προσπαθείᾳ του, παρὰ τὰς ἀδικαιολογή-

τους ἀντιδράσεις, κατάρθωσε νὰ ὀργανώσῃ οἰκονομικῶς τὸν Σύνδεσμον τοῦτον καὶ νὰ ἀρχίσῃ τὸ κολοσσιαῖον ἔργον τῆς ὑδρεύσεως 20 χωρίων τοῦ ἐν λόγῳ Συνδέσμου διὰ κατασκευῆς ὑδραγωγείου δικτύου 110 χιλιομέτρων ἀξίας 30.000.000 ὄπερ ἔργον προβλέπεται νὰ ἔχη περατωθῆ κατὰ τὸ ἔτος 1940. Ἐπὶ τοῦ ἰδίου σχεδίου ἔθεσεν τὰς βάσεις τῆς ὀργανώσεως τοῦ μερίμνη του συσταθέντος Συνδέσμου Κοινοτήτων Ὀλύμπου πρὸς ὕδρευσιν ἐπίσης διὰ κοινοῦ ὑδραγωγείου δέκα χωρίων. Ὡσαύτως τῇ φροντίδι του ὀργανώθη ὁ Σύνδεσμος Κοινοτήτων Νεαπόλεως καὶ περιχώρων Θεσ. νίκης πρὸς τὸν σκοπὸν ἀσκήσεως ἰδίας ἐπιχειρήσεως ἠλεκτροφωτισμοῦ. Ἐν προκειμένῳ ἀσύγγνωστος παράλειψις θὰ ἦτο νὰ μὴ μνημονευθῆ τὸ ὄνομα τοῦ Ὑπουργοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ Μακεδονίας κ. Κυρίμη, ὅστις ὄχι ἀπλῶς ἐνεθάρρυνε τὴν ἀνωτέρω προσπάθειαν, ἀλλὰ μετέβαλλεν εἰς πραγματικότητα, ὅτι ἡ εὐσυνείδητος ἐργασία τόσον τοῦ εἰσηγητοῦ τῶν ἀνωτέρω ἔργων, ὅσον καὶ τῆς Διευθύνσεως κατασκευῶν τῆς Γεν. Διοικήσεως Μακεδονίας εἶχεν ἐπιτελέσῃ ἐπὶ μακρὸν χρονικὸν διάστημα. Διὰ τὴν ἀνωτέρω ἐργασίαν, ἣτις ἀπετέλεσεν τίτλον ἀνεκτίμητον περγαμνῆς ὁ ὕπουργός κ. Κυρίμης ἀπέσπασεν δικαίως τὴν εὐγνωμοσύνην ὀλοκλήρων περιοχῶν, τῶν ὁποίων τοὺς κατοίκους ἀπελύτρωσεν ἀπὸ τὸ μαρτύριον τῆς λειψυδρίας.

γιάννης ἐγεννήθη εἰς τὴν Χώραν Ἀνακτορέων κατὰ τὸ ἔτος 1850. Ἀπὸ μικρῆ παιδείας εἶχε μίσην τὴν ἰδέαν τῆς ἐλευθερίας τῶν ἀλλοθιμένων ἐθνικῶν του.

Εἰς ἡλικίαν 16 ἐτῶν κατὰ τὴν μεγάλην ἐπανάστασιν τοῦ 1866 ἠκολούθησεν τὸν δεινὸν ἀρχηγὸν καὶ μάρτυρα Ἰερεῖα Παπα-Γεωρ-

1. Σταθμάπουλος, διευθυντής των Εσωτερικών Γενικής Διοικήσεως Κρήτης, τοποθετηθείς από τινος εις το Ύπουργείον των Εσωτερικών.

στραγγίσεις τιμωτών, οικονομικής διάθεσης, έδαφος και σχολικών κτηρίων, έκτελετώντων δια κοινοτήτων προσωπική εργασία εν συνδυασμώ και με την επιχορήγησι Κρατικής Δαπάνης. Είπε δ' εδρασηργός αστατακόθ ήμέρη τοδ γενεταυδ Συνέδριου Κοινοτήτων Πιερίας Τή ήπειρώη προστάθει του, παρό τας ομοιολογή-

Κρήτες συμπολεμισταὶ τοῦ Ἐθνικοῦ μας Κυβερνήτου
ΙΩΑΝ. ΜΙΧΑΗΛΑΚΗΣ
 Ὁ Ἰωάννης Μιχαηλάκης ὁ ἐπωνομασθεὶς Ἀρχηγὸς Μπουντρογιάννης ἐγεννήθη εἰς Νιό-Χωριὸ Ἀποκορώνου κατὰ τὸ ἔτος 1850. Ἀπὸ μικρὸ παιδί εἶχε μέσα του τὴν ἰδέαν τῆς ἐλευθερίας τῶν σκλαβομένων ἀδελφῶν του.
 Εἰς ἡλικίαν 16 ἐτῶν κατὰ τὴν μεγάλην ἐπανάστασιν τοῦ 1866 ἠκολούθησε τὸν ἀείμνηστον ἀρχηγὸν καὶ μάρτυρα Ἱερέα Παπα-Γιῶρ-

γη Μανιουδάκη ἐκ Προβάρματος Ἀποκορώνου τὸν ἰδρύσαντα τὴν πρώτην ἐν Κρήτῃ ἀδελφοκτωσύνην, ἣτις ἀπεσκοπεῖ εἰς τὴν ἀπόσειν τοῦ ἀπεχθοῦς ζυγοῦ.

Εἰς ἡλικίαν δὲ μόλις 25 ἐτῶν ἦτοι κατὰ τὸ 1875 ἀνεκηρύχθη παρὰ τῆς ἐπαρχίας, Ἀποκορώνου ὡς ὄπλαρχηγὸς τοῦ Δυτικοῦ διαμερίσματος Ὀπλαρχηγὸς ὧν κατήρτισεν σῶμα ἀποτελούμενον ἐξ ἰκανῶν ἀνδρῶν μετὰ τούτων δὲ ἦτο εἷς ἐκ τῶν πρώτων, ὅστις ἐκήρυξε τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1876—78 καθ' ἣν καὶ ἠχμαλώτισεν μίαν ὀμάδα Τούρκων καὶ τὸν ἐπὶ κεφαλῆς αὐτῶν Μελιτζάν, τοὺς πλείστους τῶν ὁποίων ἀντήλλαξεν μετ' ἄλλων αἰχμαλώτων χριστιανῶν οὓς εἶχον συλλάβει οἱ Τούρκοι. Ἐκτοτε δὲ οἱ Τούρκοι βαρέως φέροντες τὴν αἰχμαλωσίαν τοῦ Μελιτζάν ἀλλὰ καὶ τὴν ἀνδρείαν αὐτοῦ τὸν κατεδίωκαν νυχθημερόν τὸν εἶχον μάλιστα καὶ ἐπικηρύξει. Ἀψηφῶν ὅμως οὗτος ὅλους τοὺς κινδύνους ἐξηκολούθει νὰ λαμβάνῃ μέρος εἰς ὅλας τὰς ἐπαναστάσεις τῆς Κρήτης μέχρι καὶ τῆς τελευταίας τοῦ 1866 καθ' ἣν ὡς Ἀρχηγὸς πλέον ἀπέκτησεν σῶμα πολυάριθμον καὶ κατὰ πρῶτον πολιορκήσας τὸ φρούριον «Ἴτζεδίν» ἐξεπόρθησεν αὐτὸ καὶ ἐξεδίωξε τοὺς ἐν αὐτῷ Τούρκους, λαβὼν ἀμέσως ἄλλην κατεύθυνσιν πρὸς τὸ ἄλλο φρούριον τῆς Μαλάξης ὅπερ πολιορκήσας καὶ ἐνῶ ἐβάλλετο ὑπὸ τοῦ ἐν Σούδα εὐρισκομένου Τουρκικοῦ Στόλου αὐτὸς δὲν ὑποχωροῦσε ἕως ὅτου διὰ τῆς ἰδίας του χειρὸς ἤνοιξε τὴν πύλην τοῦ φρουρίου καὶ ἠνάγκασεν τοὺς Τούρκους νὰ παραδοθῶν, παρέλαβεν δὲ αὐτοὺς μετὰ τῶν πολεμοφοδίων των καὶ μετέβη εἰς τὸ χωρίον Κοντόπουλα ἔνθα τοὺς ἀντήλλαξεν μετὰ χριστιανῶν ὁμήρων.

Ἐξηκολούθησε δὲ τὸν ἀγῶνα μέχρι τῆς ὀλοκληρωτικῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Κρήτης, κατὰ δὲ τὴν κάθοδον εἰς Κρήτην τοῦ Ὑπάτου Ἀρμοστοῦ Πρίγκηπος Γεωργίου παρεσημοφορήθη ὑπ' αὐτοῦ διὰ τοὺς ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τῆς Κρήτης ἀγῶνας του.

Ἀλλὰ παρ' ὄλην τὴν ἡλικίαν του τῶν 62 ἐτῶν δὲν ὑστέρησε καὶ εἰς τοὺς ἀπελευθερωτικοὺς ἀγῶνας τῆς λοιπῆς Ἑλλάδος ἐν Μακεδονίᾳ καὶ Ἡπειρῷ ἔνθα κατὰ τὸ ἔτος 1912-13 κατήρτισεν ἐθελοντικὸν σῶμα συμπολεμήσας μετὰ τοῦ Ἐθν. Κυβερνήτου κ. Ἰ. Μεταξᾶ.

Κατὰ τὴν πτώσιν δὲ τοῦ Μπιζανίου ἐτραυματίσθη βαρέως εἰς τὴν κεφαλὴν παρεσημοφορήθη δὲ δις διὰ τὴν ἐπιδειχθεῖσαν καὶ τότε ἀνδρείαν του. Ὅτε δὲ ἦτο εἰς πολὺ μεγάλην ἡλικίαν καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ προσφέρῃ ὁ ἴδιος τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὴν πατρίδα ἔδωσε εἰς αὐτὴν τοὺς ἕξ υἱοὺς του ἵνα ἐξακολουθήσουν τοὺς ὑπὲρ πατρίδος ἀγῶνας του ἐξ ὧν ὁ πρῶτος ὀνόματι Γεώργιος ἐτραυματίσθη δις, ὁ δεῦτερος Μιχαὴλ ἠχμαλώτισθη ὑπὸ τῶν Τούρκων, δραπετεύσας δὲ ἐσώθη, ὁ τρίτος Δημήτριος ἐφονεύθη μαχόμενος ἡρωϊκῶς κατὰ τὰς ἐν Θράκῃ ἐπιχειρήσεις, ὁ τέταρτος Ἀργύριος τραυματισθεὶς ἀπελύθη ὡς ἀγάπηρος πολέμου οἱ δὲ ἕτεροι δύο Γαβριὴλ καὶ Κωνῆνος προσέφερον τὰς ὑπηρεσίας των εἰς τὴν πατρίδα των ἐλευθέραν πλέον.

*Από τοὺς συμπολεμιστὰς τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου

ΑΝΤΩΝ. ΖΑΧ. ΜΕΡΟΔΟΥΛΑΚΗΣ

Ὅπλαρχηγὸς ἐκ Βουτῶν Μαλεβυζίου, ὑπῆρξε εἰς τῶν ἰδεωδῶν πατριωτῶν καὶ ἐξαιρέτων ἀγωνιστῶν τῆς ἡρωϊκῆς Ἐπαρχίας Μαλεβυζίου. Μετέσχεν ὄλων σχεδὸν τῶν ἀγῶνων πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῆς Κρήτης καὶ διεκρίθη διὰ τὸ θάρρος καὶ τὴν ἀνδρείαν του.

Η ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΕΝ ΚΡΗΤΗ

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΧΩΡΟΚΗΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΝ ΚΡΗΤΗ

ΜΕΤΑΥΓΟΥΣΤΙΑΝΗΝ ΑΝΑΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΝ

ΝΟΤΙΩΝ

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΚΟΡΚΗΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΝ ΚΡΗΤΗ
ΜΕΤΡΟΥΣΙΑΝ ΠΑΡΑΧΩΡΙΑΝ

Ἡ ΔΗΜΟΣΙΑ ἈΣΦΑΛΕΙΑ ΕΝ ΚΡΗΤῃ

Δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ οὔτε νὰ νοηθῇ πρόοδος καὶ εὐημερία εἰς μίαν Κοινωνίαν, ὅπου τὸ αἶσθημα τῆς δημοσίας ἀσφαλείας δὲν εἶνε ἀκλονήτως ἐρριζωμένον. Ἡ δημοσία ἀσφάλεια ἀποτελοῦσα τὸ βάθρον ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐδράζεται αὐτὴ αὕτη ἡ ὑπόστασις τοῦ Κράτους, εἶνε συνυφασμένη καὶ ταυτόσημος μὲ τὴν κυριαρχίαν του. Συνισταμένη τῆς ὑπάρξεώς μας ὡς Κοινωνίας εὐνομουμένης καὶ ὡς συγκροτήματος Κράτους πολιτισμένου.

Ἡ σπονδυλικὴ στήλη τοῦ Κρατικοῦ σώματος. Ὅχι ἔλλειψις δημοσίας ἀσφαλείας, ἀλλ' ἀπλῶς καὶ πλημμελὴς λειτουργία αὐτῆς, ὡς ἄμεσον καὶ ἀναπόφευκτον συνέπειαν δὲν δύναται νὰ ἔχη εἰ μὴ μόνον ἐξάρθρωσιν καὶ παραλυσίαν τῆς ζωῆς ἑνὸς τόπου καὶ κατ' ἀκολουθίαν προϊόντος τοῦ χρόνου ἐκμηδενισμόν τοῦ Κράτους τοῦ ὁποίου μίαν ἐκδήλωσιν ἀπὸ τὰς κυριωτέρας τῆς ἰσχύος καὶ ἐξουσίας του ἀποτελεῖ ἡ Δημοσία ἀσφάλεια, ἐκπροσωπούμενη ἐν τῷ τόπῳ μας ὑπὸ τοῦ σώματος τῆς Βασιλικῆς Χωρῆς. Καὶ ἂν διενεοῦμεθα ἀπλῶς ν' ἀνατρέξωμεν εἰς τοὺς κυριωτέρους σταθμοὺς τῆς Ἐθνικῆς δράσεως τοῦ ἐντίμου τούτου σώματος διὰ μέσου τῶν ἐσωτερικῶν μας μεταπτώσεων, οὐδέποτε θὰ τὸ ἐπετυγχάνομεν. Διότι ἀπὸ τῆς συστάσεώς του παρὰ τὰς ἐκάστοτε ἐσωτερικὰς καταγίδας καὶ ἀντιξοότητας δὲν ἔπαυσεν νὰ προσθέτῃ καὶ ἀπὸ μίαν σελίδα δόξης εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος.

Ἡ Ἑλληνικὴ Βασιλικὴ Χωρῆ παρὰ τὰς πικρίας καὶ δοκιμασίας, ἅτινας κατὰ καιροὺς ἐγνώρισεν, παρὰ τὰς ὑπόουλους ἐπιθέσεις καὶ ὑπονομεύσεις ὧν ἐγένετο στόχος ἀνυπεράσπιστος κατ' ἐπανάληψιν, παρ' ὅτι ἐφήμερα ἐρμαφρόδιτα πολιτικὰ συγκροτήματα ἐξεκκένωσαν κατ' αὐτῆς τὰ βέλη τῆς φαρέτρας των, ἀδιατάρακτος μὲ τὴν ὑπερήφανον ἐκείνην γαλήνην ἣτις χαλυβδώνει τὴν ψυχὴν καὶ τὴν βαθεῖαν συναίσθησιν ἐπὶ τῆς ἱερότητος τῆς ἀποστολῆς τῆς ἐξηκολούθησε τὴν εὐορκον ἐπιτέλεσιν τοῦ καθήκοντός της, παλαίουσα μεταξὺ σφύρας καὶ ἄκμονος. Συνεμερίζετο τὴν τύχην τῶν ὀλίγων ἐκείνων εὐσυνειδήτων Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, αἵτινες ἀνθιστάμενοι ἐρρωμένως εἰς τοὺς κομματικούς ἐπιδρομείς καὶ μὴ ἐνδίδουσαι εἰς ἀξιώσεις ἀντιστρατευομένας εἰς ὅ,τι ἡ συνείδησις καὶ τὸ καθῆκον ὑπηγόρευον ἀντὶ τοῦ «μᾶνα» ἐποτίζοντο μὲ «χολήν». Ἀντὶ ἐπαίνων ἐδέχοντο κολάφους. Ἀντὶ δικαιοῦσεως ἐπέσυρον τὴν μῆνιν καὶ δυσμένειαν. Παρπαλοῦσα καὶ διολισθαίνουσα ἀσυγκράτητος πρὸς τὴν κατωφέρειαν, χάρις εἰς τὸν ζῆλον τῶν κομμάτων νὰ ἀποξενωθῶσιν αὐτῇ τῶν πλέ-

ον Ικανών και ἠθικῶν στοιχείων κατάρθωσε τελικῶς νά διαπλεύση τὰς κομματικὰς Συμπληγάδας και ἀντεπεξέλθη νικηφόρως συνεχίζου- ζει τὰς ὡραίας αὐτῆς παραδόσεις, αἵτινες ἔχουν θεμελιωθῆ και μὲ αἷμα ἀκόμη εὐσυνειδήτων ὀργάνων προσηλωμένων εἰς τὸ ἄχαρι και πολλακίς σκληρὸν καθῆκον. Ἡ 4η Αὐγούστου εὗρεν τὸ σῶμα τῆς Βασιλικῆς Χωρ)κῆς εἰς κατάστασιν ὀλίγον ἀπέχουσαν τῆς ἀποσυν- θέσεως ὅπως και ὀλόκληρον τὴν Κρατικὴν μηχανήν.

Ἐξουσία διαρκῶς ραπιζομένη και ὑποχωροῦσα, συνθηκολογοῦ- σα δουλοπρεπῶς, συμπλεκομένη εἰς τὰ πεζοδρόμια, ἐχθρὰ και μιση- τῆ εἰς τὸν Λαὸν ἄνευ γοήτρου και ἄνευ ὑποστάσεως. Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ τῆς καταπτώσεως τὴν εἶχον ὀδηγήσει αἱ ἀύθαιρειαὶ οἱ σατρα- πισμοὶ και αἱ ἰδιοτροπίαὶ τοῦ κομματικοῦ συρφετοῦ. Ἡ 4η Αὐγού- στου ἐκ τῶν πρώτῳ ἦλθεν νά ἐξυψώση τὸ πολῦτιμον τοῦτο σῶμα, τὴν ἀσφάλειαν τοῦ Κράτους εἰς ὃ σημεῖον περιωπῆς τοῦ ἐπέβαλον αἱ παραδόσεις του και αἱ ἀνεκτίμηταὶ τοῦ Ἐθνικαὶ ὑπηρεσίαὶ. Καὶ πολ- λὸ συντόμως πρὸς μεγάλην χαρὰν και ἀνακούφισιν τοῦ φιλονόμου και φιλέργου λαοῦ τὸ ἐπέτυχεν.

Ἡ Βασιλικὴ Χωρ)κῆ περιλαμβάνουσα εἰς τοὺς κόλπους τῆς στοιχεῖα ἐκλεκτὰ, ἀξιοματικὸς ἀριστεῖς ἐπαγγελματικῶς ἐνθαρρυν- θεῖσα και ἐνισχυθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἐθνικοῦ Κράτους κατέδειξεν πόσον ἀξία εἶνε τῆς ἀγάπης τοῦ Κράτους και τῶν συμπαθειῶν τῆς Κοινω- νίας. Ἐδῶ εἰς τὴν Μεγαλόνησον ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τῆς θαρραλέας ἐξορμήσεως τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου ἢ ὑπαρξίς τῆς ἤτο σκιώδης. Κα- κοποιοὶ παντὸς εἶδους ἀφ' ἑνός, ἀφ' ἑτέρου δὲ κάπηλοι κομματικοὶ και ἐρυθροὶ ἀπόστολοι ἔκαμνον θραυσιν εἰς τὴν ὑπαιθρον. Οἱ ζωοκλέ- πται εἶχον ἀποβῆ ρυθμιστὰὶ τῶν πάντων ὑποκαταστήσαντες τὸ Κρά- τος τοῦ Νόμου. Ἐν τούτοις κανεὶς δὲν ἐτόλμα πρὸ τῶν λυμεῶνων αὐτῶν νά ὀρθώση τὸ ἀνάστημά του. Οἱ νόμοι εἶχον ληθαργῆσει. Τὰ ὄργανα τῆς ἀσφαλείας εἶχον τεθεῖ εἰς τὸ περιθώριον καθ' ὅσον τὴν δρᾶσιν αὐτῶν ἐξουδετέρωνον ἐκάστοτε αἱ προκλητικαὶ, σκανδαλώ- δεις και ἀχαρακτήριστοι ἐπεμβάσεις τῶν κομματικῶν παραγόντων.

Διὰ νά σχηματίση κανεὶς ἀμυδρὰν ἰδέαν μέχρι ποίου σημείου ἐ- ξουθενώσεως εἶχε φθάσει ἡ Δημοσία ἀσφάλεια παραθέτομεν μίαν χα- ρακτηριστικὴν στοιχομυθίαν μεταξὺ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως Γεωρ- γίου Β' τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου και τοῦ Θεοφιλέστατου Ἐπισκόπου Ἁρκαδίας κ. κ. Βασιλείου κατὰ τὴν ἐπίσκεψίν των εἰς τὴν ἠρωϊκὴν Μεγαλόνησον. Συγκεκινημένος ὁ Ἐθνικὸς Κυβερνήτης ἀπὸ τὰς ἀ- ποθεωτικὰς ἐκδηλώσεις τοῦ Λαοῦ τῆς Ἐπαρχίας Μεσσαρᾶς Ἁρα- κλείου εἰς μίαν στιγμὴν ἐρωτᾷ τὸν Θεοφιλέστατον: «Δεσπότη μου τί θέλεις νά σοῦ κάμω;» «Ὁ Θεοφιλέστατος μὲ τὴν διακρίνουσαν αὐ- τὸν ἐτοιμότητα ἀπαντᾷ:» Εὐχομαι ὁ Θεὸς νά κόβῃ μέρες ἀπὸ ἐμὲ και νά προσθέτῃ χρόνια στὸν Μεγάλῳ Βασιλεῖᾳ μας και Σὲ Σᾶς, διότι τὴν ζῶνῃ μου τὴν χρεωστῶ σὲ Σᾶς» «Διατί;» ἐρωτᾷ ὁ κ. Πρόεδρος

ἔκπληκτος; Διότι τὴν παραμονὴν ἀκριβῶς τῆς 4ης Αὐγούστου ἐπανερχόμενος εἰς τὴν ἔδραν μου μὲ πλησιάζει εἰς δεδηλωμένους Κομμουνιστῆς τῆς περιφέρειας μου καὶ εἰς τόνον ἀπειλητικὸν ἠξίωσεν νὰ τοῦ δώσω χιλίας δραχμὰς προσθέσας ὅτι ἀπ' αὐριον ὅλα τὰ δικάσας κεφάλια θὰ ἔχουν πέσει». ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ. Ἐάν δὲν ἐπήρχετο ἡ 4η Αὐγούστου τίς οἶδε πόσαι μυριάδες τάφων θὰ ἠνοίγοντο. Ὁ κομμουνισμὸς εἶχεν ἀκονίσει τὴν μάχαιράν του καὶ εἶχεν ὀπλισθεῖ μέχρις ὀδόντων. Ἦρκεσαν μερικά καὶ μόνον 24ωρα διὰ νὰ μεταβληθῇ ἡ τραγικὴ εἰκὼν τὴν ὁποίαν παρουσίαζεν ἡ Κρήτη ἀπὸ ἀπόψεως δημοσίας ἀσφαλείας. Ἡ τάξις ἀπεκατεστάθη πλήρως. Βεβαίως μερικά λείψανα τοῦ ἐρυθροῦ παραδείσου καὶ τοῦ ἐκφυλισμένου κοινοβουλευτισμοῦ παρέμενον δρῶντα εἰς τὸ σκότος καὶ ἐνσπείροντα διαδόσεις ἀνησύχους. Ἀλλὰ καὶ αὐτῶν αἱ ἡμέραι ἔδυσαν ἀνεπιστρεπτὲι μὲ τὴν ἀνάληψιν τῆς ἀνωτέρας Διοικήσεως Χωρ(κ)ῆς Κρήτης ὑπὸ τοῦ κ. Χ. Ἀγγελακοπούλου. Τὶ ἐπέτυχεν ὁ εὐσυνείδητος αὐτὸς καὶ μέχρι μυελοῦ ὁστέων ἀφωσιωμένος εἰς τὸ Στέμμα Ἀνώτερος ἀξιωματικὸς τοῦ σώματος τῆς Βασιλικῆς Χωρ(κ)ῆς διὰ τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν τῆς Κρήτης δὲν εἶνε εὐχερὲς εἰς ὀλίγας γραμμὰς νὰ περιληφθῇ. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δυνάμεθα μεθ' ὑπερηφανείας νὰ εἴπωμεν καὶ προσάπτει τίτλον τιμῆς εἰς τὸν Ὑφυπουργὸν τῆς Δημοσίας Ἀσφαλείας κ. Μανιαδάκην εἶνε ὅτι ἡ Κρήτη ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον ἀπὸ ἀπόψεως ἀσφαλείας ἔχει ἐξομοιωθῇ μὲ πραγματικὴν Ἑλβετίαν.

Ὁ πέλεκυς τοῦ Νόμου βαρὺς καὶ ἀμείλικτος ἔπεσεν καὶ πίπτει ἐπὶ τοῦ τραχήλου τῶν γελοίων ἐκείνων καὶ θρασυδεῖλων κομμουνιστῶν νεοσσῶν καὶ παντὸς ἀμετανοήτου ταραξίου ἐπιβουλευομένου τὴν γαλήνην τῶν φιλησύχων καὶ φιλονόμων πολιτῶν. Τὸ αἴσθημα τῆς δημοσίας ἀσφαλείας ἔχει ἀκλονήτως ριζωθεῖ εἰς κάθε Κρήτην. Ἡ περιουσία, ἡ ἐλευθερία καὶ ἡ τιμὴ οἰουδήποτε εἶναι σεβαστὴ καὶ περιφρουρεῖται.

Τὸ παραμικρότερον παράπονον ἐξετάζεται αὐθωρεῖ καὶ παραχρῆμα, μὲ προσεκτικότητα καὶ ἀντικειμενικότητα παροιμιώδη.

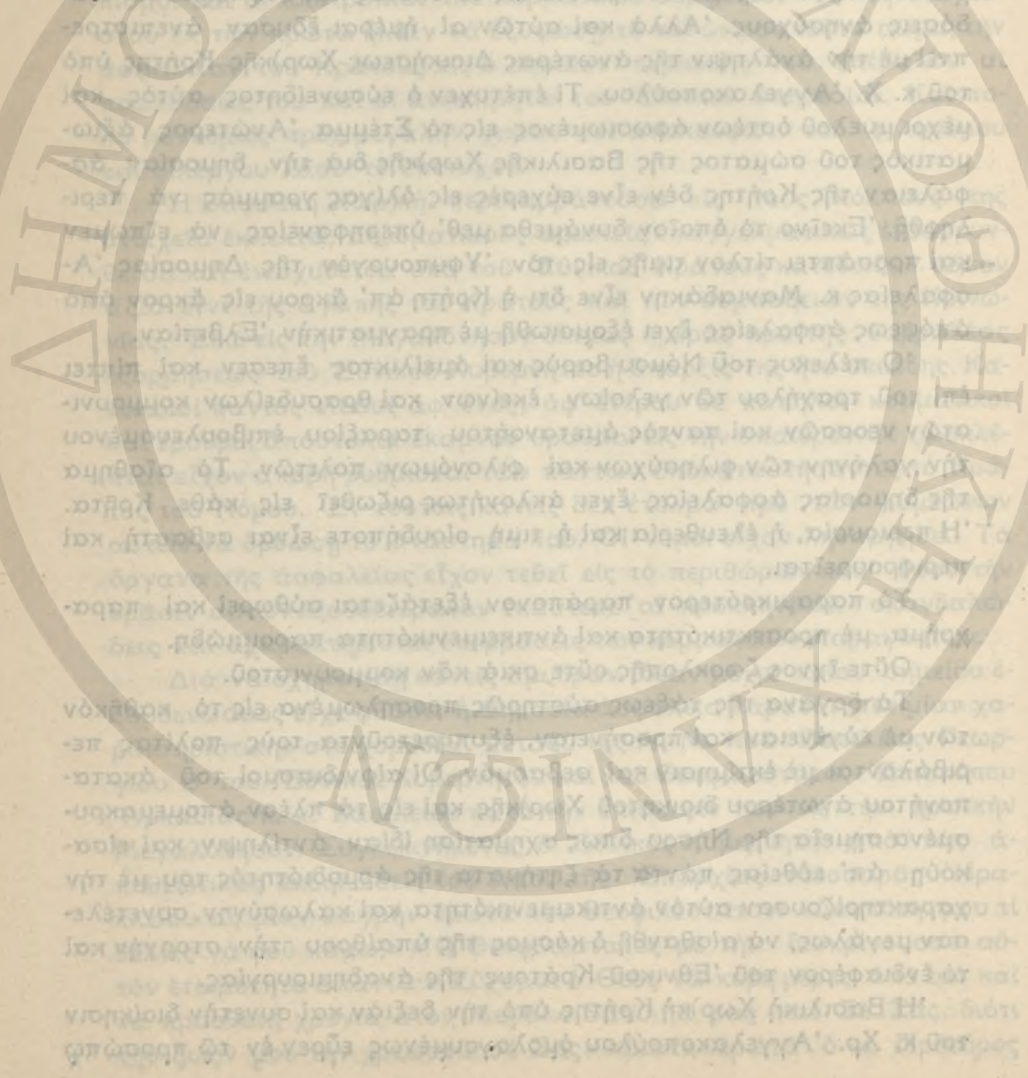
Οὔτε ἴχνος ζωοκλοπῆς οὔτε σκιά κἄν κομμουνιστοῦ.

Τὰ ὄργανα τῆς τάξεως αὐστηρῶς προσηλωμένα εἰς τὸ καθήκον τῶν μὲ εὐγένειαν καὶ προσήνειαν, ἐξυπηρετοῦντα τοὺς πολίτας περιβάλλοντα μὲ ἐκτίμησιν καὶ σεβασμόν. Οἱ αἰφνιδιασμοὶ τοῦ ἀκαταπονήτου ἀνωτέρου διοικητοῦ Χωρ(κ)ῆς καὶ εἰς τὰ πλεον ἀπομεμακρυσμένα σημεῖα τῆς Νήσου ὅπως σχηματίση ἰδίαν ἀντίληψιν καὶ εἰσακούῃ ἀπ' εὐθείας πάντα τὰ ζητήματα τῆς ἀρμοδιότητός του μὲ τὴν χαρακτηρίζουσαν αὐτὸν ἀντικειμενικότητα καὶ καλωσύνην, συνετέλεσαν μεγάλως, νὰ αἰσθανθῇ ὁ κόσμος τῆς ὑπαίθρου τὴν στοργὴν καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Ἐθνικοῦ Κράτους τῆς ἀναδημιουργίας.

Ἡ Βασιλικὴ Χωρ(κ)ῆ Κρήτης ὑπὸ τὴν δεξιὰν καὶ συνετὴν διοίκησιν τοῦ κ. Χρ. Ἀγγελακοπούλου ὁμολογουμένως εὖρεν ἐν τῷ προσώπῳ

του όχι μόνον τὸν αὐστηρὸν καὶ ἄγρυπνον φρουρὸν τῆς δημοσίας τάξεως ἀλλὰ καὶ τὸν στοργικὸν καὶ μέ ἀγάπην περιβάλλοντα τὴν Μεγαλόνησον πατριώτην τῆς ὁποίας πάντοτε ὑπῆρξε θαυμαστῆς τῶν ἠρωϊσμῶν, τῆς αὐταπαρνήσεως καὶ φιλοπατρίας τῶν Κρητῶν.

Ὁ κ. Χ. Ἀγγελακόπουλος ὅσον καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ Διοικητῶν τῶν Διοικήσεων Κρήτης παρὰ τὰς παρακλήσεις μας ὅπως μᾶς δώσωσι πρὸς δημοσίευσιν ἀπολογισμὸν τῆς συντελεσθέντων ἐν τῷ Τομεῖ αὐτῶν κατὰ τὴν τριετῆ περίοδον τῆς ἀναδημιουργίας, σεμνοὶ καὶ μετριόφρονες περιωρίσθησαν εἰς ὀλίγας ἀνακοινώσεις ἀποτελούσας γενικωτέραν ἀνασκόπησιν τῆς δράσεως τῶν φιλοτίμων ὀργάνων τοῦ σώματος τῆς Βασιλικῆς Χωρ(κ)ῆς ἐν Κρήτῃ τὰς ὁποίας καὶ δημοσιεύομεν εἰς τὰς ἀκολουθοῦσας σελίδας.

Ἡ ΔΗΜ. ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ 4^{ΗΝ} ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Ἀνακοινώσεις τοῦ Ἀνωτέρου Διοικητοῦ
Χωρικῆς Κρήτης κ. Χ. ΑΓΓΕΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Διὰ νὰ καταδειχθῇ ἡ διαφορὰ τοῦ σημείου, εἰς τὸ ὁποῖον εὐρίσκειται σήμερον ἡ δημοσία ἀσφάλεια εἶνε ἀνάγκη νὰ συγκριθῇ τοῦτο μὲ τὴν πρὸ τῆς 4ης Αὐγούστου περίοδον. Ἐπιβάλλεται νὰ κινηθῇ ὁ ἀνάγκυρος τοῦ μετὰ τοῦ 1915 καὶ ἐνιεῦθεν 20ετοῦς παρελθόντος, εἰς οἰανδήποτε σελίδα τοῦ ὁποῖου καὶ ἂν σταματᾷ ὁ οἰοσδήποτε θὰ διερωτᾶται τί θὰ ἐγένετο ἡ ἀναρχομένη καὶ ἐγκαταλελειμμένη εἰς τὴν τύχην τῆς Ἑλλάδος, ἂν τὰ τελευταῖα ἐξωτερικὰ γεγονότα εὕρισκον τοὺς αἰωνίους Ἕλληνας τῆς ἀκολουθοῦντας τὰς ἀνεκδιηγήτους κομματικὰς μεθόδους τῶν.

Ἡ Χωροφυλακὴ κατὰ τὸ παρελθὸν αὐτό, τὸ ὁποῖον ἐκτὸς ἄλλων μᾶς ἐκληροδότησε τὸ μῖσος, τὴν διαίρεσιν, τὴν διχόνοιαν, τὴν προδοσίαν καὶ τὴν συνέπειαν αὐτῶν, τὴν Μικρασιατικὴν καταστροφὴν, ἦτο κυριολεκτικῶς δούλη τῶν πολιτικῶν κομμάτων. Οἱ παντοῦ εἰδεῖς παράγοντες ἐπέβαλον σιγὴν εἰς τοὺς κειμένους νόμους καὶ δὲν ἐπέτρεπον εἰς αὐτὴν νὰ ἐκτελεθῇ τὸ καθήκον τῆς. Τὰ εὐσυνείδητα καὶ φιλότιμα στελέχη καὶ ὄργανα αὐτῆς παντοιοτρόπως κατεδιώκοντο ὅταν δὲν ἐνέδιδον εἰς τὰς προσταγὰς αὐτῶν.

Ὁ ζήλος των, ὡς ἦτο φυσικόν, ἐμαραίνεται καὶ παρέμενον ἀδρανῆ, διότι δὲν ἠδύναντο καὶ ἄλλως νὰ πράξωσι. Περί τῆς μορφώσεως προόδου καὶ εὐημερίας των οὐδεὶς ἐσκέπτετο. Αἱ πρόσοδοι τῶν κατόπιν τῆς ἀπελπισίας των καὶ τῆ ἐπιμόνω παρακλήσει των ἰδρυθέντων ταμείων ἀλληλοβοηθείας των ἐξηνεμίζοντο, προκαταβολικῶς διανεμόμεναι εἰς μὴ δικαιούμενα καὶ μηδὲν προσενεγκόντα πρόσωπα. Τὰ σχολεῖα μορφώσεώς των διετήρουν ἐρμητικῶς τὰς θύρας κλειστάς καὶ αἱ προαγωγαὶ καὶ προσκλήσεις πρὸς κατὰταξιν τῶν ἀνδρῶν τῆς ἐνηργοῦντο κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν ἑνὸς ἐκάστου καὶ συμφῶνως πρὸς τὰς ἀξιώσεις τῶν κυρίων ἀξιοτίμων κομματαρχῶν.

Μετὰ πλήρους λοιπὸν ἀπογοητεύσεως ἠτένιζον πρὸς τὸ θλιβερόν μέλλον των. Τῆς καταστάσεως, ἡ κυριολεκτικώτερον τῆς ἀκαταστασίας, αὐτῆς τῆς Χωροφυλακῆς ἐπωφελοῦμενοι οἱ πάσης φύσεως καὶ προελεύσεως φονεῖς, κλέπται, διαρρηκταί, χασισοπόται, στασιασταὶ καὶ ἀντάρται ἠρίστευον εἰς τὰ ἐγκληματικά των ἐπαγγέλματα. Ἐντὸς τῶν πόλεων καὶ εἰς τὰ πρόθυρα αὐτῶν συνελάμβανον οἱ λησταὶ τὰ θύματά των καὶ πολιτευταὶ καὶ βουλευταὶ ἐκόμιζον καὶ παρέδιδον τὰ πρὸς ἀπελευθέρωσιν των λύτρα.

Οἱ ζωοκλέπται, ὅπως ἡ ἀκρίς, ἡ ὁποία καταστρέφει τὰ φυτὰ καὶ τὸ πράσινον γενικῶς, ἐμάστιζον τὴν ὑπαιθρον. Τὴν ἐκ τῆς ζωοκλοπῆς δοκιμασίαν, παντὸς ἄλλου καλλίτερον, γνωρίζουσιν οἱ ἄξιοι πολὺ καλλιτέρας τύχης Κρήτες.

Οἱ διασημότεροι ἐκ τούτων καὶ οἱ περιώνυμοι ἀλογοσῦρτες τῆς ἄλλης Ἑλλάδος, οἱ ὅποιοι ἦσαν καὶ ἐπικινδυνωδέστεροι μεταξὺ τῶν εὐπορωτέρων μόνον ἐκλέγοντες τὰ θύματά των ἀπετέλουν τὰ ἐπιτελεῖα τῶν πολιτευομένων.

Ὅλοι οἱ γεωργοκτηνοτρόφοι τῆς χώρας, οἱ ἀγνοῖ αὐτοὶ Ἕλληνες καὶ τίμιοι τῆς γῆς ἐργάται, ἦσαν φόρου ὑποτελεῖς εἰς αὐτοὺς. Οἱ ἀίσχροκερδεῖς ἐξ ἄλλου, οἱ πλαστογράφοι καὶ ἀπατεῶνες, οἱ προαγωγοὶ καὶ ἔμποροι τῆς λευκῆς σαρκός, τὰ παράσιτα αὐτὰ τῆς κοινωνίας, ὠργιάζον κυριολεκτικῶς καὶ ἀνεμποδίστως.

Τὸ μὲ τίμιον ἰδρώτα ἀποκτώμενον ὀλίγον χρῆμα τῶν πτωχῶν ἔρρεεν εἰς τὰ θυλάκιά των καὶ ἐπλούτιζον ἀνέτως οἱ ἀσυνείδητοι καὶ παντὸς εἴδους ἐκμεταλλευταί.

Καὶ ὡς νὰ μὴ ἤρκουν αἱ ἀνάται ὄλαι αὐταὶ Φαραωνικαὶ πληγα. προσετέθη εὐθύς μετὰ τὸν τοσαύτας προξενήσαντὰ συμφορὰς Εὐρωπαϊκὸν πόλεμον καὶ ἡ γρίπη. Ὁχι ἡ Ἰσπανικὴ. Ἡ κοινωνικὴ γρίπη. Ὁ κομμουνισμός.

Ἀπόκληροι τῆς τύχης, ἀναρχικοὶ, ἀσθενεῖς ἄλλοι καὶ ἀνισόρροποι καὶ θύματα πολλοὶ κακούργων ἐκμεταλλευτῶν, περιεφρόνουν τοὺς πάντας καὶ τὰ πάντα. Πατρίδα, Θρησκείαν, Οἰκογένειαν δὲν ἐγνώριζον. Ὑπὸ τὸ πέλημα των εἶχεν ποδοπατηθῆ κάθε ὄσιον καὶ ἰερόν. Ὑπὸ τοὺς μηκυθμούς των κατεκαλύφθη κάθε φωνὴ λογικῆς.

Τὸ Κράτος καὶ τοὺς Νόμους τοῦ ἐχλεύαζον, τοὺς ὑπαλλήλους καὶ ὑπηρέτας τοῦ ἐλιθοβόλου καὶ ἐφόνευον, τοὺς ἀντιφρονούντας ὠκτεῖρον καὶ ἐμίσουν καὶ τοὺς νέους καὶ νέας ἐπέτυχον καὶ διέφθειραν.

Πρὸ ὄλων καὶ περὶ ὄλας αὐτὰς τὰς θεομηνίας ὠρχοῦντο μὲ ἀλαζονίαν καὶ μωρίαν οἱ ἀρμόδιοι καὶ ὑπεύθυνοι καὶ δὲν ἐνεθυμοῦντο τοὺς κοκχλίας οἱ ὅποιοι ἄδουσιν, τῶν οἰκιῶν αὐτῶν ἐμπιπραμένων.

Ἄλλ' ἢ θεῖα πρόνοια, ὁ φιλελληνισμὸς τῆς ὁποίας ἐβεβαιώθη καὶ εἰς προγενεστέρας δυσκόλους τοῦ Ἔθνους στιγμάς, ἀπέστειλεν αἴφνης τὴν σωτηρίαν μας, ἐπανέφερε τὸν ἐξόριστον ΒΑΣΙΛΕΑ μας καὶ σταθεῖς οὗτος πρὸ τοῦ κρημοῦ ἀναιχέτισε τὸ κατρακύλισμά μας καὶ τὴν εἰς αὐτὸν πτώσιν μας. Ἀμέσως κατόπιν ἀνεζήτησε καὶ εὐκόλως ἀνεῦρε τὸν ἀναμένοντα γνωστὸν τοῦ Ἀθανάτου Στρατηλάτου Πατρὸς Του Ἐπιτελάρχην, συνεσκέφθη μετ' αὐτοῦ καὶ ὑπ' ἀμφοτέρων ἐξεδόθη ἡ μεγαλειώδης καὶ ἱστορικὴ ἀποφασίς Των, ἡ 4ῃ Αὐγούστου.

Μετὰ τὴν σῴτειραν αὐτὴν ἀπόφασιν ἀφυπνίσθησαν οἱ Νόμοι, ἐτονώθησαν δι' ἐνέσεων οἱ ἐξ αὐτῶν καχεκτικοὶ καὶ ἀδύνατοι, ἀπληθευθώθησαν αἱ χεῖρες τῶν δεσμωτῶν, ἔπαυσεν ὁ χορὸς τῶν μαινομένων, ἐξυψώθη τὸ ἠθικὸν καὶ ὁ πατριωτισμὸς τῶν Ἑλλήνων, ὄλων, καὶ αὐτὸ ἦτο τὸ πᾶν.

Ὁ κάθε κατεργάρης μπῆκε ἀμέσως εἰς τὸν μπάγκον του, κατὰ τὴν λαϊκὴν ἔκφρασιν. Οἱ πάντοτε ἄγνωστοι λησταί, φονεῖς, κλέπται καὶ ὅμοιοι τῶν ἀπεσύρθησαν κατ' ἀρχὰς εἰς τὰς κρύπτας τῶν καὶ κατόπιν συνελήφθησαν καὶ ἐνεκλείσθησαν εἰς τὴν γνώριμον κατοικίαν τῶν.

Ἄλλοι ἀπὸ τοὺς ζωοκλέπτας καὶ τοὺς πολλοὺς κακοποιοὺς καὶ ταραξίας ὠδευσαν πρὸς ἀλλαγὴν κλίμακος διὰ παραθερισμὸν καὶ ἄλλοι διὰ παραχειμάνισιν. Οἱ κομμουνισταὶ ἤρχισαν ἀναφωνοῦντες τὸ «ἡμαρτον—ἡμαρτον» καὶ ἀφίοντο αἱ ἀμαρτίαι τῶν. Οἱ νομοταγεῖς καὶ φιλήσυχοι ἀμέριμοι ἤδη καὶ ἄφοβοι ἐπιδίδονται εἰς τὰ εἰρηνικὰ, βιοποριστικὰ καὶ προοδευτικὰ τῶν ἔργα.

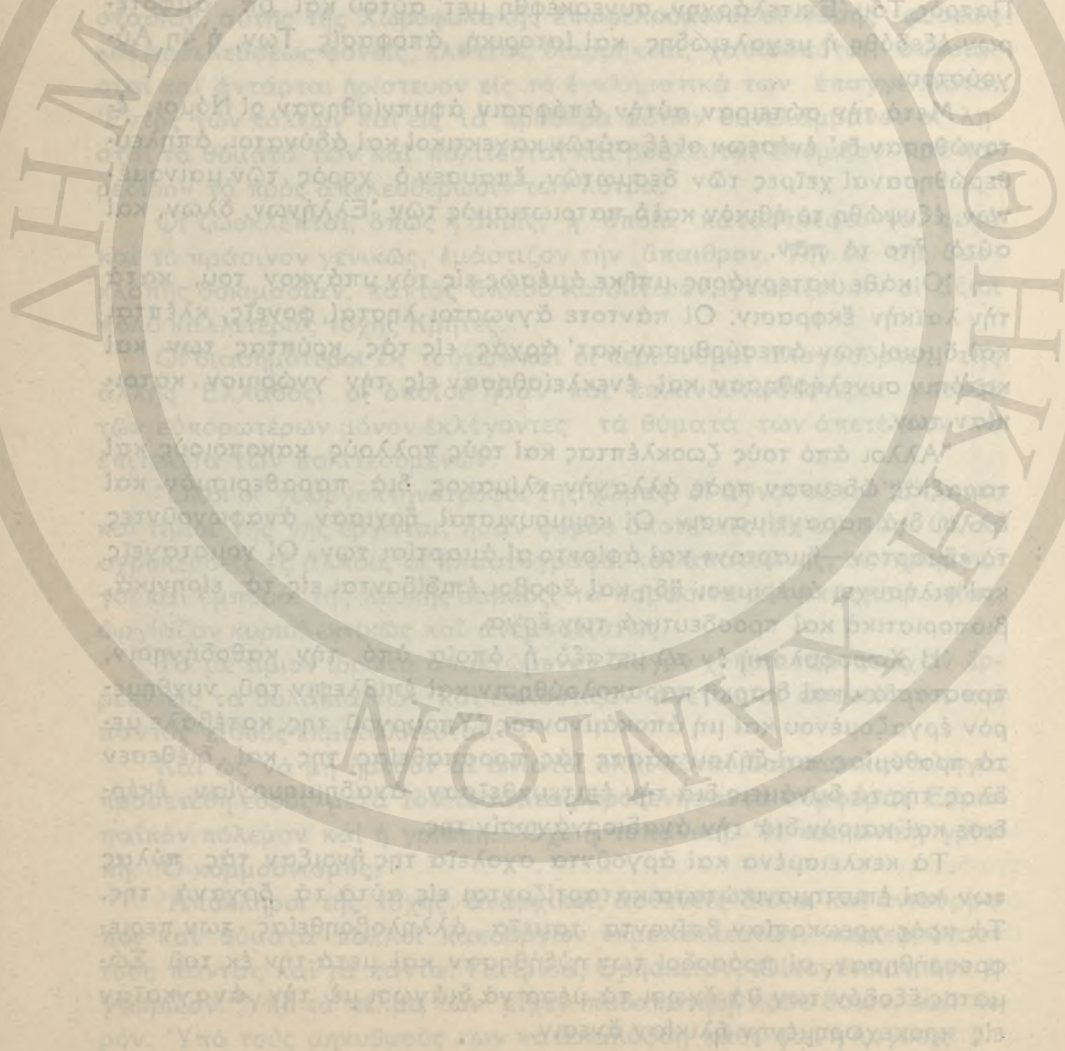
Ἡ Χωροφυλακὴ ἐν τῷ μεταξύ, ἡ ὁποία ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν, προστασίαν καὶ διαρκῆ παρακολούθησιν καὶ ἐπίβλεψιν τοῦ νυχθημερὸν ἐργαζομένου καὶ μὴ ἀποκάμνοντος Ὑπουργοῦ της, κατέβαλε μετὰ προθυμίας καὶ ζήλου πάσας τὰς προσπάθειάς της καὶ διέθεσεν ὄλας της τὰ δυνάμεις διὰ τὴν ἐπιτευχθεῖσαν ἀναδημιουργίαν, ἐκέρδισε καὶ καιρὸν διὰ τὴν ἀναδιοργάνωσίν της.

Τὰ κεκλεισμένα καὶ ἀργοῦντα σχολεῖα της ἤνοιξαν τὰς πύλας τῶν καὶ ἐπιστημονικώτατα καταρτίζονται εἰς αὐτὰ τὰ ὄργανά της. Τὰ πρὸς χρεωκοπίαν βαίνοντα ταμεῖα ἀλληλοβοηθείας τῶν περιεφρουρήθησαν, αἱ πρόσοδοι τῶν ηὔξήθησαν καὶ μετὰ τὴν ἐκ τοῦ Σώματος ἐξοδὸν τῶν θὰ ἔχωσι τὰ μέσα νὰ διάγωσι μὲ τὴν ἀναγκαίαν εἰς προκεχωρημένην ἡλικίαν ἄνεσιν.

200. "Όλα πλέον τ' ἀδικήματα περιορίσθησαν σχεδόν εἰς τὸ μηδέν, ἐφαρμόζονται οἱ ἐργατικοὶ Νόμοι, προστατεύονται οἱ ἐργάται, αἱ γυναικες καὶ τὰ ἀνήλικα καὶ με βῆμα ταχὺ βαίνει πρὸς τὴν πρόοδον ἡ ὀργάνωσις τῆς Ἐθνικῆς Νεολαίας, ἡ ἐλπίς αὐτῆ τοῦ μέλλοντος διὰ τὸ Ἔθνος μας.

Ἡ Χωροφυλακὴ πλέον, διὰ νὰ μὴ προκόψῃ ζήτημα ἀνεργίας δι' αὐτήν, θὰ ἀσχολῆται μόνον με ἔργα ἀφορῶντὰ τὸ ἐκπολιτιστικὸν καὶ βιωτικὸν ἐπίπεδον τῶν κατοίκων.

Ταῦτα εἶνε τ' ἀποτελέσματα τῆς μετὰ τὴν 4ην Αὐγούστου τριετίας ἐν συγκρίσει με τὰ τῆς πρὸ αὐτῆς 20ετίας.

ΟΙ ΕΠΙΛΕΚΤΟΙ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ ΧΩΡ)ΚΗΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΘ. ΑΓΓΕΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

(Ἀνώτερος Διοικητὴς Χωρ)κῆς Κρήτης)

Ἡ εὐγένεια τοῦ χαρακτήρος μὲ τὴν θρησκευτικὴν πρὸς τὸ καθήκον προσήλωσιν, οὐδέποτε ἐνηρμονίσθησαν τόσον, ὅσον ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ἀνωτέρου Διοικητοῦ Χωρ)κῆς Κρήτης κ. Χρ. Ἀγγελακοπούλου. Συνδυάζων ἐναυτῶ φυσικὰ καὶ ἐπίκτητα προσόντα ἐκ μιᾶς πολυετοῦς πείρας καὶ μακροχρονίου ἐϋδοκίμου σταδιοδρομίας, ἀλλὰ πρὸ παντὸς ἔχων γὰ ἐπιδείξει μίαν ἔμφυτον ἀνωτερότητα χαρακτήρος, διὰ τὴν Μεταγουστιανὴν Κρήτην ὑπῆρξεν καὶ εἶνε ὄχι ἀπλῶς ὁ ἐπιφορτισμένος τὴν ἐποπτείαν καὶ διαφύλαξιν τῆς δημοσίας ἀσφαλείας ἀλλ' εἰς ἀπὸ τοὺς συντελεστάς ἐκείνους τῆς προωθήσεως τοῦ ἐκκολαπτομένου Γ' Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ. Δραστήριος καὶ ἀκαταπόνητος ἀνήσυχος καὶ ἐξυπηρετικὸς πρὸς πάντας, ὁμολογουμένως διὰ τὴν ἀναδημιουργουμένην Κρήτην ὑπῆρξεν ἀπὸ τοὺς ὀλίγους ἐνδεδειγμένους διὰ τὴν θέσιν, ἣν ὄλως ἐπαξίως κατέχει. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖ-

ον τιμᾶ καὶ αὐτὸν καὶ τοὺς προϊσταμένους του εἶνε ὅτι κατάρθωσε νὰ ἐμπνεύσῃ πλήρες καὶ ἀπόλυτον τὸ αἶσθημα τῆς ἀσφαλείας ἀλλὰ καὶ τὴν ἀγάπην τῶν κατοίκων τῆς ὑπαίθρου καὶ τὴν ἐμπιστοσύνην, ὅτι τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου οὐδεμίαν ὁμοιότητα δύναται νὰ ἔχη μὲ τὸ ἐνταφιασθὲν ὀριστικῶς Κράτος τῶν κομμάτων. Καὶ τοῦτο ἔχει ἐπιτύχει περιοδεύων τακτικῶς καὶ ὅλως ἀθορόβως τὴν ὑπαιθρον καὶ ἐρχόμενος εἰς ἐπικοινωνίαν μὲ τοὺς κατοίκους αὐτῆς, ἀκούων τὰ τυχόν παράπονά των καὶ σχηματίζων ἰδίαν ἀντίληψιν περὶ τῶν ἀναγκῶν τῶν ὀργάνων καὶ τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν. Εἶναι εὐκόλον νὰ συμπεράνῃ κανεὶς μὲ ποῖαν ἱκανοποίησιν οἱ κάτοικοι τῆς ὑπαίθρου ἐπικοινωνοῦντες ἀπ' εὐθείας μὲ ἀνωτέραν ἀρχὴν διαπιστώνουν τὴν ἐπελθοῦσαν εὐτυχῆ μεταβολήν.

Κατὰ τοῦτο δίκαιον εἶνε νὰ ἐξαρθῇ καὶ νὰ καταλογισθῇ εἰς τὸ ἐνεργητικὸν τοῦ εὐσυνειδήτου αὐτοῦ ἀνωτέρου ὄργανου τῆς Δημοσίας Ἀσφαλείας ὡς συμβολὴ αὐτοῦ εἰς τὸ πολύμοχθον ἀνορθωτικὸν ἐν Κρήτῃ ἔργον τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως.

Ὁ κ. Χ. Ἀγγελικόπουλος αὐτοδημιούργητος κατάρθωσε νὰ ἀνέλθῃ τὰς βαθμίδας τῆς ἱεραρχικῆς κλίμακος καὶ νὰ ἐπωμισθῇ τοὺς βαθμούς του διὰ μόνης τῆς φιλοτίμου ἐργασίας του, τῆς ἱκανότητος καὶ ἀξίας του. Ἐλκων τὴν καταγωγὴν ἐκ Φθιωτιδο-Φωκίδος ἐγεννήθη εἰς τὸ παρά τοὺς πρόποδας τῆς Ὀρθρουοῦ χωρίον Παλαμᾶ (τέως Δήμου Μελητέας) τῆς ἐπαρχίας Δομοκοῦ Φθιωτιδο-Φωκίδος. Τὴν πρώτην αὐτοῦ ἐγκύκλιον μόρφωσιν ἔλαβεν εἰς τὴν γειτονικὴν τῆς γενετείρας του Κοινότητα Μακρολείβανο, φοιτήσας ἀκολούθως εἰς τὸ Γυμνάσιον Λαμίας. Ἀμα τῷ πέρατι τῶν Γυμνασιακῶν σπουδῶν του ἐστρατεύθη μετασχών εἰς τοὺς ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ ἀειμνήστου στρατηλάτου Βασιλέως Κωνσταντίνου Β'. ἐνδόξους ἀγῶνας τῶν Ἑλληνικῶν πολέμων 12 καὶ 13. Μετὰ τὸν θρίαμβον τῶν Ἑλληνικῶν ὅπλων τῶν Βαλκανικῶν πολέμων ἀποστρατευθεὶς κατετάγη εἰς τὸ σῶμα τῆς Χωρ(κ)ῆς ὡς Ὑ)ματικὸς τοποθετηθεὶς εἰς τὴν τότε ἀστυνομικὴν Διεύθυνσιν Τρικκάλων κατὰ πρῶτον καὶ ὀλίγον ἀργότερον εἰς τὴν τῆς Τριπόλεως.

Ἦδη εἶχον ἀρχίσει νὰ ἀναφαίνωνται τὰ πρῶτα μελανὰ νέφη τοῦ ἐσωτερικοῦ κυκλώματος. Πιστὸς εἰς τὸν ὅρκον του, ἀπετάχθη τοῦ σώματος τῆς Χωρ(κ)ῆς ὡς ἐνωμοτάρχης καὶ μεταφερθεὶς εἰς τὸ Πεζικὸν ὑπηρέτησεν εἰς τὰ ἔμπεδα Λαρίσεως ὡς Ὑ)ματικὸς.

Μετὰ τὴν λήξιν τῆς παγκοσμίου συρράξεως ἀποστρατευθεὶς ἰδιώτευσεν ἐπὶ διείτιαν ὅτε τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1920 ἦλθεν καὶ αὖθις εἰς τὸ σῶμα τῆς Χωρ(κ)ῆς προαχθεὶς εἰς ἀνθυπομοίραρχον καὶ τοποθετηθεὶς εἰς Τρίπολιν. Παραμείνας ἐπὶ μᾶκρόν αὐτόθι ἀλληλοδιαδόχως μετετέθη εἰς Ἀγιάσσον Μυτιλήνης, Ἰωάννινα καὶ Πωγώνιον. Κατὰ τὴν ἐν Ἠπειρῷ παραμονὴν του ἐπέδειξε ζῆλον, ἀφοσίωσιν καὶ δραστηριότητα, ἐτυχεν ἀλλεπαλλήλων προαγωγῶν μετατεθεὶς τελικῶς εἰς Κό-

ρινθον ὡς Διοικητῆς τῆς αὐτόθι Διοικήσεως Χωρ(κ)ῆς. Ὀλίγον ἀργότερον προαχθεὶς εἰς Ταγματάρχην μετετέθη εἰς τὴν Πρωτεύουσαν τοποθετηθεὶς Διευθυντῆς τοῦ ἐλεγκτηρίου Χωρ(κ)ῆς καὶ ἐκ τούτου ὡς Διοικητῆς Διοικήσεως Χωρ(κ)ῆς Ἀχαΐας. Ἡ σεμνότης τοῦ ἥθους, ἡ αὐστηρά πρὸς τὸ καθῆκον προσήλωσις, ἡ ἀνιδιοτέλεια καὶ ἀντικειμενικότης, ἡ ὀρθοφροσύνη καὶ σύνεσις συνετέλεσαν εἰς τὴν προαγωγὴν αὐτοῦ εἰς Ἀντ'ρχην καὶ τὴν τοποθέτησίν του ὡς ἀνωτέρου Διοικητοῦ Χωρ(κ)ῆς Κρήτης, ἣν θέσιν κατέχει ἐπαξίως μέχρι σήμερον δημιουργήσας συνάμα ἀτμόσφαιραν πλήρους ἐμπιστοσύνης τῶν Κρητῶν πρὸς τὸ ἀδιατάρακτον τῆς ἀσφαλείας, πράγμα διὰ τὸ ὁποῖον ὅλως ἰδιαιτέρως δύναται νὰ εἶνε ὑπερήφανον τὸ Ὑπουργεῖον ἀσφαλείας καὶ ὅλως ἰδιαιτέρως ὁ ἐπὶ κεφαλῆς αὐτοῦ κ. Μανιαδάκης τοῦ ὁποῖου τὸ ἄγρυπνον βλέμμα φρουρεῖ κατὰ τὸν ἀποτελεσματικώτερον τρόπον τὴν γαλήνην τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ.

Ἡ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΕΝ ΧΑΝΙΟΙΣ

Ἐνακοινώσεις Μοιράρχου ΠΑΠΑΔΑΚΗ ΜΙΧ.
Προσωρινοῦ Διοικητοῦ Διοικ. Χωρ. Χανίων

Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Κρήτης, ἐπὶ τῆς ἐποχῆς δηλαδὴ τοῦ Πρίγκηπος Γεωργίου καὶ εἰδικῶς εἰς τὸν Νομὸν Χανίων ἀπεκατεστάθη ἡ Δημοσία τάξις καὶ ἀσφάλεια εἰς σημεῖον ὥστε ν' ἀποσπάσῃ τὰ ἐγκώμια καὶ τὸν θαυμασμὸν καὶ αὐτοῦ τούτου τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου. Ἡ εὐχάριστος κατάστασις ὁμῶς ἐκείνη δὲν διήρκεσεν ἐπὶ πολὺ. Κατὰ τὸ ἔτος 1905 συνεπεία τῆς ἐπαναστάσεως Θερίσσου ἐχαλαρώθη καὶ πάλιν ἡ τάξις καὶ ἤρχισεν ἐν νέου ἢ δρᾶσις τῶν κακοποιῶν. Ἐκδικήσεις, φόνοι, φθοραὶ καὶ ζωοκλοπαὶ ἐσημειοῦντο καθ' ἅπασαν τὴν Νῆσον, κατάστασις ἣτις ἐξηκολούθησεν ἕκτοτε μὲν ἀσημάντους μεταπτώσεις καθ' ὅλην τὴν πολυκύμαντον περίοδον τὴν ὁποίαν διητύσαμεν συνεπεία τῶν Βαλκανικῶν καὶ Εὐρωπαϊκῶν πολέμων, ὡς καὶ τῶν ἀλεπαλλήλων γνωστῶν ἐπαναστατικῶν κινημάτων.

Κατὰ τὴν περιπετειώδη περίοδον ταύτην οὔτε οἱ Νόμοι, οὔτε τὰ Δικαστήρια, οὔτε καὶ τὰ ὄργανα τῆς ἐξουσίας ἠδυνήθησαν νὰ ἔχωσιν ἀποτελεσματικὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τοῦ περιορισμοῦ, ἔστω, τῶν ὡς ἄνω ἀδικημάτων.

Ἡ Κρήτη ὄρεινὴ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κατοικεῖται παρ' ἀνθρώπων οἵτινες λόγῳ τοῦ περιπετειώδους ἱστορικοῦ παρελθόντος τῶν καὶ τοῦ ὄρεινοῦ ἐδάφους τῆς Νήσου διεμόρφωσαν χαρακτήρα ἰδιόρρυθμον, τὸν ὁποῖον χαρακτηρίζουν τόσοσιν προτερήματα ἐξαιρετικὰ ὅσον καὶ ἐλαττώματα καταστρεπτικά. Τὰ προτερήματα εἶνε γνωστά, μεταξὺ

δὲ τῶν ἐλαττωμάτων τὰ σπουδαιότερα εἶνε τὸ τῆς ἐκδικήσεως (Βεντέττας) καὶ τὸ τῆς ῥοπῆς πρὸς τὴν ζωοκλοπὴν.

Τὸ συνειθέστερον καὶ τὸ πλέον ἰδιότυπον εἶνε τὸ τῆς ζωοκλοπῆς, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ ἀθεράπευτον πληγὴν διὰ τὴν κτηνοτροφίαν τῆς Νήσου καὶ ἡ ὁποία ἐπέφερον εἰς αὐτὴν τόσον μεγάλην φθορὰν ὥστε ἀπετέλει πάντοτε τὸ κυριώτερον ἐμπόδιον διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ κτηνοτροφικοῦ πλοῦτου τῆς Νήσου.

Τὰ αἷτια εἶνε πολλαπλᾶ, τὰ κυριώτερα δὲ εἶνε τὰ ἑξῆς:

1) Ζωοκλοπὴ γενομένη εἰς βάρος Ἑνετῶν ἢ Τούρκων ἐθεωρεῖτο καὶ ἦτο πρᾶξις Πατριωτικῆ, διὰ τὴν ὁποῖαν ὁ δράστης ἐκαυχᾶτο καὶ ἐθαυμάζετο παρά τῶν ὁμοφύλων του, καὶ ἔκτοτε τὸ ἀδίκημα τοῦτο κατέστη κληρονομικότης, καί.

2) Ἡ ἀνάγκη τοῦ σιτισμοῦ τῶν ποιμένων, ἐκ τῶν τάξεων τῶν ὁποίων κατὰ κανόνα προέρχονται οἱ ζωοκλέπται. Οὕτω συνεπεία τῆς ἀενάου κινήσεως αὐτῶν ἐπὶ ὄρεινῶν ἐδαφῶν, εἶχον ἀνάγκην στερεᾶς τροφῆς, διὰ τὴν ἐξοικονόμησιν τῆς ὁποίας κατέφευγον εἰς τὴν ζωοκλοπὴν εἰς βάρος ἐχθρῶν καὶ ἀδυνάτων.

Οἱ ζωοκλέπται οὐδὲν ἐσέβοντο ἀλλὰ δοθείσης εὐκαιρίας διέπραττον ζωοκλοπὰς καὶ κατὰ συγγενῶν ἢ οἰκείων ἢ καὶ κατὰ φίλων. Εἶνε γνωστὸν τὸ λαϊκὸν ἀπόφθεγμα (σύντεκνε σκοτεινά τονε καὶ τὴν σαμὰ δὲν εἶδα), διὰ τοῦ ὁποίου προσπαθεῖ ὁ ζωοκλέπτης νὰ δικαιολογηθῆ δῆθεν εἰς τὸν ἀνάδοχον τοῦ τέκνου του διὰ τὴν ζωοκλοπὴν, τὴν ὁποῖαν εἶχε διαπράξει εἰς βάρος του ὡς μὴ ἀναγνωρίσας τὰ ἰδιαιτέρα γνωρίσματα τοῦ ποιμνίου του. Οἱ ζωοκλέπται ἀπέφευγον νὰ διαπράξωσιν κλοπὰς μόνον κατ' ἐκείνων, οἵτινες, ἦτο δυνατὸν λόγῳ τῆς ἰσχύος, νὰ ἐξεδικοῦντο κατόπιν, ἀνταποδίδοντες εἰς αὐτοὺς τὰ ἴσα, ἐκ τῆς αἰτίας δὲ ταύτης οἱ πλείστοι τῶν ποιμένων ἐξελισσονται κατ' ἀνάγκην εἰς δεινοὺς ζωοκλέπτας μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν διὰ τοῦ μέσου τούτου διαφύλαξιν τῶν ποιμνίων των.

Οἱ συστηματικοὶ ζωοκλέπται ἀπετέλουν μίαν μεθοδικὴν ὀργανωσιν ἐκτεταμένην εἰς ὅλην σχεδὸν τὴν Νήσον ἔχοντες εἰς ἐκάστην ἐπαρχίαν συνεργάτας καὶ ἀνταποκριτάς καὶ οἵτινες ἀνελάμβανον τὴν φροντίδα ὡσάκις παρουσιάζετο πρὸς τοῦτο εὐκαιρία νὰ εἰδοποιήσωσι τοὺς συναδέλφους των ἐξ ἄλλων ἐπαρχιῶν ὅπως σπεύσωσι καὶ ἐν συνεργασίᾳ προβῶσιν εἰς τὴν διάπραξιν τῆς καταστρωθείσης κλοπῆς ὀλοκλήρου ποιμνίου, ἅτινα μετέφερον εἰς ἄλλας ἐπαρχίας. Ὡς κέντρον σταθμεύσεως καὶ κατανομῆς τῶν κλοπιμαίων ἐχρησιμοποιεῖτο ἡ ἐπαρχία Σφακίων ὁπόθεν ἐξαποστέλλοντο τὰ ἐκ τῶν ἀνατολικῶν ἐπαρχιῶν ποίμνια εἰς τὰς δυτικὰς τοιαύτας καὶ τάνᾳ παλιν.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω προκύπτει ὅτι ἡ ζωοκλοπὴ ἢ διενεργουμένη ἀρχικῶς κατὰ τῶν ἀλλοφύλων κατέστη ἕξις σὺν τῷ χρόνῳ καὶ ἡ ὁποία ἀνέκυπτεν εἰς πρῶτην εὐκαιρίαν ἧτις ἤθελε παρουσιασθῆ.

Διὰ τὴν περιστολὴν τῆς ζωοκλοπῆς κατὰ τὸ παρελθὸν δὲν κατωρθώθη νὰ ἐπέλθῃ οὐδὲν ἀποτέλεσμα οὔτε συνεπεία τῶν αὐστηρῶν Νόμων οἵτινες εἶχον ψηφισθῆ, οὔτε καὶ συνεπεία τῆς ἐντόνου καταδιώξεως τῶν ζωοκλεπτῶν ὑπὸ τῶν ὀργάνων τῆς ἐξουσίας, καὶ τοῦτο δέον ν' ἀποδοθῆ ἀφ' ἑνὸς μὲν, εἰς τὴν ὑποστήριξιν, τῆς ὁποίας ἀπελάμβανον παρὰ τῶν κατοίκων οἱ ζωοκλέπται, εἴτε ἐκ φόβου πρὸς αὐτούς, εἴτε ἐκ συμφέροντος, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰς τὴν σκανδαλώδη ἐπέμβασιν τῶν ἐκάστοτε πολιτευτῶν καὶ κομματαρχῶν, οἱ ὅποιοι κατέβαλον μεγίστας προσπάθειας διὰ τὴν ἀπαλλαγὴν τούτων ἀπὸ καθε κατηγορίαν δεδομένου ὅτι οἱ ζωοκλέπται ἔπαιζον σπουδαιότατον ρόλον μετὰ τῶν φίλων των διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἐκλογῆς τοῦ προστάτου των πολιτευομένου.

Ἐκεῖνο ὅμως τὸ ὅποιον δὲν κατωρθώθη ἐπὶ τόσα ἔτη οὔτε διὰ τῆς αὐστηρότητος τῶν Νόμων. οὔτε διὰ τῶν ὀργάνων τῆς ἐξουσίας ἐπραγματοποιήθη ὑπὸ τοῦ Νέου Κράτους τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ ὄχι διὰ ψηφίσεως βαρυτέρων Νόμων ἀλλ' ἀπλῶς διὰ τῆς πιστῆς ἐφαρμογῆς τῶν ὑφισταμένων τοιούτων καὶ δὴ τοῦ διοικητικοῦ μέτρου τοῦ ἐκτοπισμοῦ τῶν ζωοκλεπτῶν. Ὁ Κοινοβουλευτισμὸς ὅστις εἶχε καταφάγει τὰ πάντα εἰς τὸν τόπον αὐτόν, σύστημα βασιζόμενον κυρίως ἐπὶ τῆς συναλλαγῆς ἐκλογέων καὶ ἐκλεγομένων, παρεμερίσθη καὶ οὕτω τὰ κακοποιὰ στοιχεῖα τῆς Νήσου ἀπωλέσαντα τοὺς προστάτας των ἠναγκάσθησαν νὰ ἐπιδοθῶσιν εἰς εἰρηνικὰ ἔργα. Ἡ ζωοκλοπὴ ἐμειώθη ἤδη εἰς τὸ ἐλάχιστον, ἡ Δημοσιὰ τάξις καὶ ἀσφάλεια ἐπαγιώθη εἰς τρόπον ὥστε νὰ δύναται οἷοσδήποτε χωρὶς οὐδὲν ἐμπόδιον νὰ ἐπιδίδεται εἰς τὰ εἰρηνικὰ του ἔργα. Ὁ Κρητικὸς λαὸς τῆς ὑπαίθρου ἀηδιασμένος ἀπὸ τὰς διαρκεῖς πολιτικὰς διαμάχας μένει τελείως εὐχαριστημένος μετὰ τὴν σημερινὴν κατάστασιν. Ὅλοι καὶ οἱ μᾶλλον μεμψίμοιροι κατὰ βάθος ἀναγνωρίζουν τὴν συντελεσθεῖσαν ταύτην μεταβολήν.

Ἡ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΝΟΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

Ὁ Νομὸς Ρεθύμνης ἀνέκαθεν διεκρίνετο διὰ τὴν ἐγκληματικότητά του. Τὰ ἀδικήματα ἅτινα ἐκάστοτε ἀπησχόλουν τὴν Χωρ)κὴν ἦσαν πολλὰ καὶ ποικίλα, ἐκ τούτων ὅμως προέχουσαν θέσιν κατεῖχον τὰ ἀδικήματα κατὰ τῆς ζωῆς, ἡ ζωοκλοπὴ, καὶ ἡ παράνομος κατοχὴν ὄπλων καὶ παράνομος ὄπλοφορία.

Οὐδαμῶς ὑπερβάλλεται ἡ ἀλήθεια ἐὰν ἰσχυρισθῆ τις ὅτι ἡ χωρ)κὴ ἐν τῷ Νομῷ τούτῳ εὕρισκετο εἰς διαρκῆ ἐμπόλεμον κατάστασιν ὑποχρεουμένη ἀσχέτως τῶν ἐξαιρετικῶν μέτρων ἅτινα ἐλάμβανε νὰ διατηρῆ εἰς ὅλας τὰς Ἐπαρχίας ἐνισχυμένα μεταβατικὰ ἀποσπάσματα διὰ τὴν λυσιτελεστέραν καταδίωξιν τῶν διαφόρων κακοποιῶν,

Ἡ ζωοκλοπή διὰ τὸν Νομὸν Ρεθύμνης ἀπετέλει νόσον ἐνδημικὴν ἐπεκτεινομένη καὶ εἰς τὰ προάστεια τῆς Πόλεως.

Τὸ ἀδίκημα τοῦτο εἰς τὰς ὄρεινὰς ἰδίως περιφερείας ἀπετέλει παράδοσιν ἢ διάπραξις ζωοκλοπῆς δὲν ἀπετέλει ἀτιμωτικὴν πρᾶξιν, παρ' οὐδενὸς τῶν κατοίκων κατεδικάζετο, ἀπεναντίας ποικιλοτρόπως ἐξυπηρετεῖτο ὁ ζωοκλέπτης.

Ὑπὸ τὰς συνθήκας ταύτας τὸ ἀδίκημα τοῦτο προστατευόμενον καὶ ἐκ τοῦ ἐμφανοῦς ἐκ τῶν διαφόρων πολιτικῶν παραγόντων, οἵτινες ἐπεμβαίνοντες εἰς τὸ λυσιτελέστερον μέρος τῆς ἐκτοπίσεως, συστηματικῶς ἠμπόδιζον, ἐπιτυχάνοντες τὴν ἀναστολὴν τούτου, εἶχε λάβει τρομακτικὰς διαστάσεις, εἰς τρόπον ὥστε ὄχι μόνον ἀθρόαι ζωοκλοπαὶ μεμονωμένων ζώων νὰ παρουσιάζωνται, ἀλλὰ καὶ ὀλοκλήρων ποιμνίων ἀποτελουμένων ἐκ πενήκοντα ἢ ἑκατὸν ζώων καὶ μάλιστα ἐνόπλων, εἰς τρόπον ὥστε τὸ ἀδίκημα τοῦτο κατέληγεν ὡς τὸ ἕτερον εἰδεχθὲς τῆς ληστείας.

Ἡ φιλοτίμος προσπάθεια τῶν ὀργάνων τῆς Χωρῆς προσέκρουεν εἰς ἀνυπέβλητα ἐμπόδια καὶ ἰδίως εἰς τοὺς πολιτικοὺς παράγοντας, τὸ φιλοτίμως ἐργαζόμενον ὄργανον, καταλλήλως ὑπενόμευον καὶ ἐν τέλει ἀνεξετάστως ἐπετύχχανον τὴν μετακίνησίν του.

Φυσικὴ ὄθεν ἢ ἀπόγνωσις τοῦ νομοταγοῦς πληθυσμοῦ, ὅστις διησθάνετο ὅτι ἐὰν ἐξηκολούθει ἢ κατὰστασις αὕτη ἀσφαλῶς θὰ ἔβλεπον τὴν δι' ἰδρωτὸς ἀποκτηθεῖσαν περιουσίαν τῶν ἐξανειζομένην ἐν τῇ παρόδῳ τοῦ χρόνου, καὶ λογικωτάτη ἢ παράκλησις του πρὸς διελθόντα ἐκ Ρεθύμνης Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν νὰ νομοθετήσῃ τὴν ἐπιβολὴν τῆς θανατικῆς ποινῆς εἰς τοὺς ζωοκλέπτας.

Ἀλλὰ καὶ τὰ ἄλλα ἀδικήματα δὲν εὐρίσκοντο εἰς μικροτέραν κλίμακα, τὸ λαθρεμπόριον καπνοῦ, καὶ σιγαροχάρτου, ἢ παράνομος ἀλιεΐα, τὰ κατὰ τῶν ἡθῶν ἀδικήματα, εἶχον λάβει τρομακτικὰς διαστάσεις, ἢ δὲ ἀγροτικὴ ἀσφάλεια ἦτο σκιώδης.

Αἱ ἀριστεραὶ ῥοπαὶ σιγὰ, σιγὰ κατελάμβανον ἔδαφος, Ἐπιτροπαὶ κτηματιῶν καὶ ἐμπόρων παρουσιαζόμεναι εἰς τὰς διαφόρους ἀρχὰς ἀπῆτουν τελεσιγραφικῶς τὴν ἐπίλυσιν τῶν κατὰ τὴν γνώμην τῶν δικαίων αἰτημάτων τῶν ἀπειλοῦσαι ἔνοπλα συλλαλητήρια, ὁ ἀστικὸς κόσμος προθύμως συμμετέσχεν εἰς τὴν ἐργατικὴν συγκέντρωσιν τῆς διαμαρτυρίας τῶν σκηνῶν Θεσσαλονίκης, μικροαπεργίαι τῆς ἐλαχίστης ἐργατικῆς τάξεως ἐχειροκροτοῦντο παρὰ τῆς ἀστικῆς κοινωνίας, ὁ καταστροφικὸς σάραξ τῆς ἰδέας, Πατρίδος, Θρησκείας, καὶ οἰκογενείας ὑπεισήρχετο εἰς ὅλα τὰ κοινωνικὰ στρώματα.

Ἡ καταβολὴ τῶν φόρων τοῦ δημοσίου μηδαμινῇ, εἰς χιλιάδας ὀλοκλήρους ἀνήρχοντο τὰ εἰς χεῖρας τῆς χωρῆς εὐρισκόμενα ἐντάλματα προσωπικῆς κρατήσεως πεπαλαιωμένων χρήσεων παραγραφόμενων ἐν τέλει, ἢ βεβαίωσις τῶν φόρων ἦτο ὑπόθεσις οὐχὶ τῶν ἀρμοδίων ὑπαλλήλων ἀλλὰ τοῦ ἰσχύοντος παράγοντος, αἱ ἀντιστάσεις

Τὸ Ἐπιτελεῖον τῆς Α. Δ. Χ. Κρήτης Α' σειρά καθήμενων ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιὰ: 1) Μ)ρχος Μαθιουδάκης Ἰ. 2) Μ)χος Παπαδάκης Μ. 3) Ἀντισυν)ρχος Ἀγγελακόπουλος Ἀνώτερος Διοικητής. 4) Μοίραρχος Λιναρδάκης Ἰ. 5) Ὑπ)ρχος Ἀλεξίου Ν. Β' σειρά ὄρθιων 1) Ἀν)στής Κουτρολίκος Νικ. 2) Ἀνθ)ρχος Μαλτέζος Π 3) Ἀνθ)ρχος Ἀγγελόπουλος Ἀ. 4) Ὑπομ)χος Καστανάκης Γ. 5) Ἀνθ)ρχος Παπακοσμοπούλου Ἰ. 6) Ἀνθ)στής Ἰερωνυμίδης Ἀ, 7) Ἀνθ)στής Κορφιάτης Ἰωαν

Ὁ Διοικητὴς Χωρ)κῆς Ἡρακλείου κ. Ἐμμ. Ὀρφανουδάκης μετὰ τοῦ Μ)ρχου κ. Ν. Στεφανάκη καὶ τοῦ ὑπομ)ρχου κ. Ἰ. Πολιουδάκη προσερχόμενοι εἰς τὴν πλατεῖαν Ἐλευθερίας ἐνθα ἡ παρέλασις τῶν σχηματισμῶν τῆς Ε.Ο.Ν. πρὸ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου κ. Ἀλ. Κανελλοπούλου κατὰ τὸν ἑορτασμὸν τῆς ὀνομαστικῆς ἑορτῆς τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως Γεωργίου Β'.

Εἰς τὴν ἱστορικὴν Μονὴν Ἀρκαδίου ἐκ δεξιῶν πρὸς τ' ἀριστερά: Ὁ ἡγούμενος τῆς Μονῆς, ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Ἀλ. Κανελλόπουλος, ὁ τέως Νομάρχης Ρεθύμνης, ὁ Ἀνώτερος Διτῆς Χωρῆς Κρήτης κ. Χ. Ἀγγελακόπουλος ἐν πολιτικῇ περιβολῇ ὁ Διτῆς χωρῆς Ρεθύμνης κ. Στυλ. Περάκης, ὁ ἐκδότης τοῦ παρόντος δημοσιογράφος κ. Βασ. Μαλατάκης κ. ἄλλοι.

Μοῖρες Ἡρακλείου: Ὁ ἀνώτερος Διτῆς Χωρῆς Κρήτης κ. Χ. Ἀγγελακόπουλος ἐν πολιτικῇ περιβολῇ, εἰς τὸ μέσον. Παρ' αὐτῷ ἐκ δεξιῶν ὁ πρόεδρος τῆς κοινότητος, ὁ ἐκδότης τοῦ παρόντος κ. Β. Μαλατάκης, ἐξ ἀριστερῶν ὁ τέως Διτῆς τῆς Νομαρχίας Ἡρακλείου καὶ ὁ Διτῆς Χωρῆς Ἡρακλείου κ. Ἐμμ. Ὀρφανοῦδάκης.

Ὁ Ἄνωτερος Διοικητὴς Χωρικῆς Κρήτης κ. Χ. Ἀγγελακόπουλος με πολιτικὴν περιβολὴν, φωτογραφούμενος μετὰ τοῦ Διοικητοῦ Χωρικῆς Ρεθύμνης κ. Στυλ. Περάκη ἀντ'ρχου κατὰ μίαν ἐπιθεώρησίν των εἰς Μέλαμπες Ρεθύμνης.

Ὁ ἴδιος Ἄνωτερος εἰς τὸ ὄψ' ἄνω χωρίον μετὰ τῆς πατριστασιακῆς οἰκογενείας Στρατουδάκηδων. Διακρίνονται ὁ κ. καὶ ἡ κ. Στρατουδάκη.

Ὁ Ἀνώτερος Διοικητὴς Χωρῆς Κρήτης κ. Ἀγγελικόπουλος ἐν πολιτικῇ περιβολῇ μετὰ τῶν γνωστῶν βασιλοφρόνων οἰκογενειῶν Γ. Χατζιδάνη καὶ Στεφαν. Ἀνδρουλάκη εἰς τὸ δροσόλουστον χωρίον τοῦ Ἀμαρίου Μέρωνα, ἐπωνομαζόμενον «Μικρὰ Ἑλβετία».

Ὁ ἴδιος Ἀνώτερος εἰς τὸ ὠς ἄνω χωρίον μετὰ τῆς πατριαρχικῆς οἰκογενείας Στρατουδάκηδων, Διακρίνονται ὁ κ. καὶ ἡ κ. Στρατουδάκη.

Εἰς τὴν ἱστορικὴν Μονὴν τοῦ Ἀρκαδίου: Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος τῆς
Ε. Ο. Ν. μετὰ τοῦ Ἀνωτέρου Διοικητοῦ χωρικῆς Κρήτης κ. Χρ. Ἀγγελικοπού-
λου ἐν πολιτικῇ περιβολῇ.

Ὁ Ἀνώτερος Διοικητὴς Χωρῆς Κρήτης κ. Χ. Ἀγγελακόπουλος ἐν πολιτικῇ περιβολῇ ἐνῶ μεταβαίνει εἰς τὸ ἱστορικὸν Ἀρκάδι.

Ὁ κ. Χ. Ἀγγελακόπουλος πρῶτος ἀριστερὰ μετὰ πολιτικὴν περιβολὴν μετὰ κυρίαν καὶ ἱερποινίδαν φερουσῶν παλαιῶν Κρητικῶν ἐνδύσεως.

Ο Ἀνώτερος Διοικητής Χωρικής Κρήτης Ἀντάρχης Χρ. Ἀθ. Ἀγγελακόπουλος πρῶτος ἀριστερά με πολιτικὴν περιβολὴν μετὰ κυριῶν καὶ δεσποινίδων φερουσῶν παλαιὰς Κρητικὰς ἔνδυμασις.

Καπετάν Πεδιάδος· Μία ὄρασις καὶ τογραφία ἀπὸ τὴν περιόχου τοῦ Κρήτης Ἐπιτοπίου τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Ἀλ. Κανελλοπούλου Πρωτοβ. καὶ ὁ Ἀνώτερος Διοικητής Χωρικής Κρήτης κ. Χ. Ἀγγελακόπουλος ἐν πολιτικῇ περιβολῇ ὁ πρῶτος Διοικητής τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Γ. Μουρέλλος καὶ ἄλλοι.

Διά τῶν τακτικῶν ἀνά τὴν ὑπαιθρον περιοδειῶν ὁ ἀνώτερος Δ)τῆς Χωρ)κῆς Κρήτης κ. Χ. Ἄγγελακόπουλος προσφέρει σημαντικὰς ὑπηρεσίας εἰς τὸ Κράτος τῆς Ἀναδημιουργίας. Ἀνωτέρω εἰς τὸν γραφικὸν Μέρωνα Ἀμαρίου μετὰ τοῦ Στεφανῆ Ἀνδρουλάκη καὶ ἄλλων ἀγροτῶν.

Καστέλλι Πεδιάδος: Μία ὥραια φωτογραφία ἀπὸ τὴν περιοδειαν τοῦ Κυβερ. Ἐπιτρόπου τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Ἄλ. Κανελλοπούλου. Παρ' αὐτῷ ὁ ἀνώτερος Δ)τῆς Χωρ)κῆς Κρήτης κ. Χ. Ἄγγελακόπουλος ἐν πολιτικῇ περιβολῇ, ὁ τῶος Διοικητῆς τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Ἰ. Μουρέλλος καὶ ἄλλοι.

κατὰ τῶν ὀργάνων τῆς χωρῆς ἀθρόαι, ἐκλείποντος τοῦ σεβασμοῦ πρὸς τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ Νόμου.

Τὸ πᾶν ἦτο ὁ παράγων, τούτου τὰς ἐντολάς καὶ ἐπιταγὰς ἐξετέλουν, οὗτος κατὰ γενικὸν κανόνα παρίστατο κατὰ τὰς προσελεύσεις τῶν πολιτῶν εἰς τὰς ἀρχάς, αὐτὸς κατηύθυνε τὰς ἐνεργείας τοῦ ὑπαλλήλου, ἢ ἀντιδικία πρὸς τοῦτον ἐσήμαινεν τὴν μετακίνησιν τοῦ ὑπαλλήλου ἐὰν ἄλλαι σοβαρότεροι πειθαρχικαὶ ποιναὶ δὲν ἐπικολοῦθουν ταύτην. Τοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ εἰκὼν τῆς δημοσίας ἀσφαλείας εἰς τὸ παρελθὸν διαρκῶς ἐπιδεινουμενὴ καὶ μὲ προοπτικὴν πλήρους ἀναρχίας ἐὰν δὲν ἐμεσολάβει ἡ 4ῃ Αὐγούστου.

Ἡ 4ῃ Αὐγούστου ὡς διὰ μαγείας ἔθεσε εἰς τὸ περιθώριον τὸν παράγοντα, ἀφεθέντος τοῦ Κρατικοῦ λειτουργοῦ ὅπως ἀναπτύξη ὅλας τοῦ τὰς σωματικὰς καὶ πνευματικὰς δυνάμεις διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου καὶ τῆς πολιτείας. Οἱ ἰσχύοντες Νόμοι οἵτινες ἀπετέλουν εἰς τὸ παρελθὸν γράμμα νεκρὸν, τεθέντες ἀμερολήπτως δικαίως καὶ λογικῶς εἰς ἐφαρμογὴν ἀπέδωσαν ἀποτελέσματα μὴ ἀναμενόμενα εἰς τὸ ἐλάχιστον τοῦτο χρονικὸν διάστημα.

Τὰ ἀδικήματα κατὰ τῆς ζωῆς ἐξέλειπον παντελῶς (οὐδεμία ἀνθρωποκτονία ἔλαβε χώραν κατὰ τὸ 1938 καὶ τὸ πρῶτον ἐξάμηνον τοῦ 1939) ἡ ζωοκλοπὴ εὐρίσκεται ἐν μεγίστῃ ὑφέσει εἰς 98% ἔχει ἐπιτευχθῆ ἡ ἐλάττωσις τῆς, μὲ βασίμον ἐλπίδα τῆς παντελοῦς ἐξαλείψεως τῆς, ἡ παράνομος κατοχὴ καὶ ὄπλοφορία σημαντικῶς περὶωρίσθη, τὸ λαθρεμπόριον ἐξηφανίσθη, ἡ παράνομος ἀλιεῖα ἐμειώθη εἰς τὸ ἐλάχιστον μὲ βασίμους ἐλπίδας παντελοῦς ἐξαλείψεως τῆς, ἡ εἰσπραξις τῶν δημοσίων ἐσόδων ἐπετεύχθη πλήρως, τὰ εἰς χεῖρας τῆς Χωρῆς εὐρισκόμενα ἐντάλματα κατὰ σύνολον εἶνε τῆς παρούσης χρήσεως, αἱ κατὰ τῶν ὀργάνων τῆς τάξεως ἀντιστάσεις σημαντικῶς ἐμειώθησαν, αἱ ἰδέαι περὶ Πατρίδος καὶ Θρησκείας καὶ Οἰκογενείας ἀνεζωπυρώθησαν, τὸ Ἐθνικὸν φρόνημα ἀκμαιότατον, ἀριστεραὶ ροπαὶ οὐδαμῶς παρουσιάζονται, ἀπὸ δὲ εὐνομίας πνέει εἰς ὀλόκληρον τὸν Νόμον ἐξασφαλισθέντος τοῦ πολίτου ἀπὸ πάσης πλευρᾶς δυναμένου οὕτω νὰ ἐπιδοθῆ ἀπερισπάστως εἰς τὸν δύσκολον ἀγῶνα τῆς ζωῆς.

Καὶ τὰ ὑπέροχα ταῦτα ἀποτελέσματα ἐπραγματοποιήθησαν ὑπὸ συνθήκας ἀπολύτως δυσμενεῖς λόγῳ τῆς παρουσιαζομένης ἀφορίας τῶν ἐλαίων τοῦ μοναδικοῦ τούτου προϊόντος τοῦ Νομοῦ, καὶ τῶν κακῶν καιρικῶν συνθηκῶν διὰ τὴν κτηνοτροφίαν εἰς ἃ προϊόντα στήριζεται ἡ ὑλικὴ εὐημερία τῶν κατοίκων τοῦ Νομοῦ Ρεθύμνης.

Ἡ δημοσίαι τάξις καὶ ἀσφάλεια ἐμπεδώθη πλήρως, ὁ σεβασμὸς πρὸς τοὺς Νόμους ὑποδειγματικὸς, ἡ συναίσθησις τοῦ κακοποιοῦ βαθέως ἐριζώθη διὰ τὴν λογοδοτήσιν εἰς τὴν δικαιοσύνην, μὴ ἀναμένων οὐδεμίαν εὐνοϊκὴν ἐπέμβασιν, ἥτις εἰς τὸ παρελθὸν ἐξώθη αὐτὸν εἰς διάπραξιν ἐγκληματικῶν πράξεων, αἱ συλλήψεις τῶν ἀδικοπραγούν-

των ἐκτοπιζομένων, καταδικαζομένων τάχιστα, ἢ ἀγροτικῆ ἀσφάλεια ὑποδειγματικῆ καὶ ἰδεώδους, μὴ ὅτι ἐρροπῶσθε τὸν νόμον τῶν νόμων.

Ἡ ΔΗΜ. ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Ὁ Διοικητὴς τῆς Δ. Χ. Ἡρακλείου Ταγματάρχης Ὀρφανουδάκης Ἐμμανουήλ, κατόπιν παρακλήσεώς μας, ἀνεκοίνωσε τὰ κάτωθι σχετικῶς μετὰ τὴν Δημοσίαν Ἀσφάλειαν ἐν τῷ Νομῷ Ἡρακλείου:

Οὐδενὸς διαφεύγει τὴν ἀντίληψιν ὅτι ἡ Δημοσία Ἀσφάλεια κατὰ τὸ πρὸ τῆς 4ης Αὐγούστου 1936 παρελθὼν εἰς ὀλόκληρον τὴν χώραν καὶ συνεπῶς καὶ εἰς τὸν Νομὸν Ἡρακλείου, εἶχε περιέλθει εἰς τοιοῦτον ἀξιοθρήνητον σημεῖον ὥστε ἡ λέξις ἀναρχία, δὲν εἶναι ἐπαρκὴς νὰ ἀπεικονίσῃ τὴν πραγματικὴν εἰκόνα τῆς.

Καθ' ὅλον τὸν Νομὸν τὴν ἐποχὴν, ἐκείνην εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν ἦσαν 1) Τὸ ἀδίκημα τῆς ζωοκλοπῆς, τὸ ὁποῖον ἀπετέλει παράδοσιν καὶ δὲν ἐθεωρεῖτο ὡς ἀτιμωτικόν. 2) Τ' ἀδικήματα κατὰ τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς, μὴ ἀνταλλάσσομένης μετὰ τὸν προβάτου. 3) Τ' ἀδικήματα κατὰ τῶν Ἀρχῶν, ὀφειλόμενα πρὸ παντός εἰς τὴν ἀνήθικον ὑποστήριξιν, ἧτις παρείχοντο εἰς τοὺς ἐγκληματοῦντας παρὰ τῶν ἐκπροσώπων τῶν παλαιῶν κομμάτων καὶ 4) Ἡ δρᾶσις τοῦ κομμουνισμοῦ. Τὰς γνωστὰς σκηνὰς τῶν ἐργατῶν τῆς Θεσσαλονίκης καὶ τὰς σημειωθείσας ἐπαγγελματικὰς ἀπεργίας εἰς διαφόρους πόλεις τοῦ Κράτους, διεδέχθησαν αἱ ἐπίσης γνωστὰ ἀπεργίαι καὶ ταραχαὶ ἐν τῇ πόλει Ἡρακλείου.

Τὸ Ἡράκλειον ἦτο ἓνα ἀπὸ τὰ ὀλίγα Κέντρα εἰς τὰ ὁποῖα εἶχε στρέψει τὴν προσοχὴν τοῦ ὀ κομμουνισμοῦ καὶ εἶχε κατορθώσει νὰ ἐξαπλωθῇ εἰς σημεῖον λίαν ἐπικίνδυνον.

Ἐπὶ ἓν ἔτος μόνον ἦτοι ἀπὸ τῆς 4ης Αὐγούστου 1935 μέχρι τῆς 4ης Αὐγούστου 1936, ἐγένοντο ἐν τῇ πόλει τέσσαρες πανεργατικαὶ ἀπεργίαι, ἡ πρώτη τῶν ὁποίων μεταξὺ ἀπεργῶν καὶ Δημοσίας δυνάμεως εἶχε καὶ θύματα νεκροῦς καὶ τραυματίας, μία μαθητικὴ ἀπεργία, μία καρραγωγέων, μία αὐτοκινητιστῶν, μία Καταστηματαρχῶν καὶ τέσσαρες παράνομοι συγκεντρώσεις καὶ συλλαλητήρια. Καὶ ἡ πληθὺς τούτων καὶ τῶν προαναφερθέντων ἄλλων ἀδικημάτων, ἔφθασε μέχρι τοιοῦτου σημείου, εἰς τρόπον ὥστε ἡ Κρατικὴ ἐξουσία νὰ θεωρῆται σκιώδης καὶ εἰκονικῆ, αἱ δὲ προσταγαὶ καὶ ἐπιθυμίαι τῶν διαφόρων κακοποιῶν, ἀπαιτοῦντων κατὰ τὸ πλεῖστον τελεσιγραφικῶς τὴν ἔστω καὶ ἀθέμιτον ἱκανοποίησιν τούτων, ἐξετελοῦντο μετ' εὐπειθείας, ἐφ' ὅσον τὸ ἐπίσημον Κράτος ἦτο ἀνίσχυρον νὰ τοὺς ἀντιμετωπίσῃ. Καὶ εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ Χωροφυλακὴ ἠγωνίζετο ἀγῶνα ἀπεγνωσμένον νὰ συγκρατήσῃ ὅ,τι ἐκ τῶν ἐρειπίων ἠδύνατο νὰ συγκρατηθῇ, ἠγωνίζετο ἀγῶνα ὑπέρτερον τῶν δυνάμεων τῆς, διὰ νὰ ἐκ-

προσωπίση τὴν φυγαδευθεῖσαν ἔννοιάν τοῦ Κράτους, ἀλλ' ἐπὶ ματαίῳ.

Δὲν ἔχει παρέλθει ἀρκετὸς χρόνος καὶ δὲν ἔχουσιν ἐξαλειφθῆ εἰσέτι αἱ ἀπογοητευτικαὶ εἰκόνας, αἵτινες ἐγεννῶντο ἡμῖν δι' αὐτὴν ταύτην τὴν ὑπόστασιν τοῦ Ἔθνους ἡμῶν, ὅταν παριστάμεθα σιωπηλοὶ μάρτυρες τοῦ νὰ ἀπολύωνται καὶ ἐπιστρέφωσιν εἰς τὰς κατοικίας τῶν ἐπικίνδυνον ζωοκλέπται ἢ ἄλλοι κακοποιοὶ ἐκτοπισθέντες δι' ἀποφάσεων Ἐπιτροπῶν Δημ. Ἀσφαλείας καὶ τοῦτο διότι εἶχον ὑποστηρικτὰς τοὺς ἰσχυροὺς ἐκπροσώπους τῶν κομματικῶν παρατάξεων.

Καὶ εὐλογος ἡ ἀπογοήτευσις τῶν κατωτέρων ἰδίᾳ ὀργάνων μὴ δυναμένων νὰ ἐμβαθύνωσι καὶ ἀντιληφθῶσι τὴν Κρατικὴν ἐξάρθρωσιν, ἴσως ἀγνοοῦντα ὅτι τὰ κατ' ἐξοχὴν ἀστικά κόμματα ἤρχοντο εἰς συνεννοήσεις μὲ τὸ κομμουνιστικὸν κόμμα, ἀπεμπολοῦντα χάριν εὐτελῶν κομματικῶν ὑπολογισμῶν τὰ ἱερά καὶ ὅσια τοῦ Ἔθνους.

Ὁ εὐσυνείδητος ὑπάλληλος καθίστατο ὁ στόχος τοῦ πρώτου ἀνηθίκου τυχόντος, οἱ δὲ προϊστάμενοί του ἦσαν ἀνίσχυροὶ νὰ προστατεύωσι τοῦτον.

Οἱ Νόμοι ἐφηρμόζοντο μόνον εἰς τοὺς μὴ φιλικῶς διακειμένους πρὸς τὴν κρατοῦσαν κατάστασιν. Αἱ ὀφειλαὶ πρὸς τὸ Δημόσιον εὐρίσκοντο μόνον εἰς ἐντάλματα προσωπικῆς κρατήσεως, ἐλάχισται εἰσπράξεις ἐπραγματοποιοῦντο καὶ αὗται ἀπὸ ἐκείνους οἱ ὅποιοι δὲν εἶχον ἰσχυροὺς προστάτας πολιτευομένους. Ἄλλ' εὐτυχῶς ἐπρόλαβεν ἡ 4ῃ Αὐγούστου.

Ἀπεδίωξεν ἐκ τῆς ψυχῆς τοῦ Δημοσίου ὑπάλληλου τὸν ἐφιάλτην, ὅστις ἐπεκάθητο ἐπὶ τοῦ στήθους αὐτοῦ ὅτι, ἡ εὐσυνείδητος ἐκτέλεσις τοῦ καθήκοντός του θὰ εἶχεν ὡς ἀναγκαῖον ἐπακολουθήμα τὴν μετακίνησιν καὶ τὰς ἐκ ταύτης ἐπακολουθούσας οἰκογενειακὰς ταραχάς. Ἐδωκεν εἰς αὐτὸν ὄντότητα καὶ τὸν ἀφήκεν ἐλεύθερον ν' ἀναπτύξη ὅλας τὰς πνευματικὰς καὶ σωματικὰς δυνάμεις, ἀνεπηρέαστος ἐκ ξένων εἰσηγήσεων καὶ ἐπιταγῶν.

Κατέστησε τοῦτον ὁδηγὸν τῆς κοινωνίας καὶ οὐχὶ εὐτελὲς ὄργανον τῶν ἐπιθυμιῶν ἐκάστου πολιτευομένου, ἐκ τῆς ὀχληρᾶς ἐπισκέψεως τοῦ ὁποίου τὸν ἀπήλλαξεν. Ἐξύψωσε τὸν πολίτην καὶ ἐδίδαξεν αὐτὸν ὅτι ὡς φορολογούμενος καὶ ἐλεύθερος πολίτης δύναται νὰ ζητήσῃ τὸ δίκαιόν του καὶ ὅτι δὲν ὑπάρχουσι σήμερον προνομιούχοι ἐν τῇ κοινωνίᾳ οἵτινες τόσον αὐτὸν ὅσον καὶ τὸν ὑπάλληλον κατεδυνάστευον.

Ἐπατάχθη ἡ συναλλαγή καὶ εἰσπράξεις ἀθεμίτων ποσῶν, ἵνα παρουσιάζωσι τὸν ἀπλοῖκόν χωρικὸν ἐνώπιον τῶν Ἀρχῶν διὰ τὴν ἱκανοποίησιν δικαιοτάτων αἰτημάτων του.

Ἡ αὐστηρὰ καὶ δικαία ἐφαρμογὴ τῶν Νόμων καὶ ἡ μὴ διαφυγὴ οὐδενὸς ἀδικοπραγούντος δὲν δύνανται νὰ ὑπολογίζωσιν εἰς οὐδεμίαν ὑποστήριξιν, μὲ ἀποτέλεσμα κατὰ τὴν μετ' αὐτὴν χρονικὴν πε-

ρίοδον ἢ ἐγκληματικότης ἐν τῷ Νομῷ νὰ ἔχη μειωθῆ εἰς τοιοῦτον σημεῖον, ὥστε παρὰ πάντων ν' ἀνομολογῆται ὅτι τοιαύτη εἰκὼν Δημοσίας Ἀσφαλείας, οὐδέποτε παρουσιάσθη, εἰμὴ κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς Κρητικῆς Πολιτείας.

Καὶ πράγματι ἐκ τοῦ συγκριτικοῦ πίνακος τῶν ἐτῶν 1932 ἕως 1936, ὅσον ἀτελῆς καὶ ἂν εἶνε οὗτος, σαφῶς ἀποδεικνύεται ὅτι ἡ ζωοκλοπὴ ἢ ἀληθῆς μάστιξ τοῦ κτηνοτροφικοῦ κόσμου, ἡ ὁποῖα ἀποτελεῖ παράδοσιν ὀλοκλήρων αἰώνων καὶ τῆς ὁποίας ἀρκετὴν πείραν ἔχουσιν οἱ πατριῶται μου Κρήτες, ἐμειώθη εἰς τὸ ἀπίστευτον σημεῖον τῶν 95 ο)ο μὲ τάσεις τελείας ἐξαλείψεως αὐτῆς, ἢ ἐπελεθούσα δὲ ἀπίστευτος αὕτη μείωσις ἀποτελεῖ ἡράκλειον ἄθλον διὰ τὸ Νέον Κράτος καὶ τὴν Βασιλικὴν Χωροφυλακὴν βεβαίως.

Ἡ ἐπιβολὴ τούτου ἐπὶ πάντων, ἀδιακρίτως τάξεως, ἢ σκέψεις εἰς τὸν ἀδικοπραγοῦντα ὅτι θὰ συναντήσῃ ἄτεγκτον τὸν Νόμον, ἢ ἀμερόληπτος καὶ ἀπροσωπόληπτος ἐφαρμογὴ τῶν Νόμων, τοσοῦτον ἐπέδρασεν ἐπὶ τῆς κοινωνίας ὥστε οὐ μόνον τὴν ἐγκληματικότητα νὰ περιορίσῃ εἰς τὸ ἐλάχιστον, ἀλλ' ἐδίδαξεν εἰς τὸν πολίτην, ὅτι ἐκτὸς τῶν δικαιωμάτων του, ἔχει καὶ ἀναλόγους ὑποχρεώσεις φορολογικὰς τοιαύτας, εἰς τρόπον ὥστε ἱκανὸν εἰσέρρευσεν εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον χρήμα ἀβιάστως μάλιστα. Τὰ κατὰ τῆς ζωῆς ἀδικήματα ἐμειώθησαν καὶ ταῦτα ἐπαρκῶς καὶ σχεδὸν ἐξέλιπον οὐχὶ δι' ἕτερον λόγον, ἀλλὰ διότι διὰ ταῦτα, ἐκτὸς τῆς ἐπιβολῆς τοῦ Κράτους, ἀπαιτεῖται καὶ ἠθικὴ διαπαιδαγώγησις ἐπὶ τοῦ σεβασμοῦ τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς καὶ τοῦτο διότι οἱ δράσται τοιοῦτων ἀδικημάτων, δὲν ἐλπίζουν εἰς τὴν διαφυγὴν τῆς ποινῆς διὰ νὰ ἐνθαρρύνωνται εἰς τὴν διάπραξιν, ἀλλὰ ἐνεργοῦσιν ὑπὸ τὸ κράτος παραδόσεων ἀπολιτίστου ἐποχῆς.

Τ' ἀνωτέρω συνδυσζόμενα πρὸς τὴν ἀναδιοργάνωσιν τῆς Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας, τῆς ρυθμίσεως τῶν ἀγροτικῶν καὶ ἀστικῶν χρεῶν, τῆς ρυθμίσεως τῶν ἐργατικῶν ζητημάτων καὶ ἐφαρμογῆς τῶν συλλογικῶν Συμβάσεων, τῆς εἰς εὐρείαν κλίμακα ἀναπτύξεως τῆς κοινωνικῆς ὑγείας, τῆς ἐπὶ ἐθνικῶν βάσεων διαπαιδαγωγήσεως καὶ Ὁργανώσεως τῆς Νεολαίας, τῆς ἰσχυροποιήσεως πεποιθήσεως ἐπὶ τῆς ἀσφαλείας τῶν συνόρων, τῆς προστασίας τοῦ Ἐθνικοῦ νομίσματος καὶ τῆς δικαίας κατανομῆς τῶν φορολογικῶν βαρῶν, σπουδαίων παραγόντων τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς Δημοσίας Ἀσφαλείας, συνετέλεσαν ὥστε παρὰ παντὸς ἀμερολήπτου ν' ἀνομολογῆται ὅτι ἡ μεταπολεμικὴ διοίκησις ἀποτελεῖ τὴν φωτεινότεραν σελίδα εὐνόμου καὶ ἀφατριάστου διοικήσεως τῆς Νεοελληνικῆς ἡμῶν ἱστορίας.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΟΡΦΑΝΟΥΔΑΚΗΣ

(Διοικητὴς Χωρ)κῆς Ἡρακλείου)

Τῆς διοικήσεως Χωρ)κῆς Ἡρακλείου ὁμολογουμένως προτίθεται εἰς ἀπὸ τοὺς πλέον ἐπιλέκτους καὶ ἀριστεῖς τοῦ σώματος τῆς Βασιλικῆς Χωρ)κῆς. Ὁ Ταγματάρχης κ. Ἐμμ. Ὀρφανουδάκης. Τὸ Ἡράκλειον ἄλλοτε

μία ἀπὸ τὰς πλέον ἀνησύχους ἐστίαις στοιχείων ἀναρχικῶν καὶ ἀνατρεπτικῶν, πεδίον δράσεως ἐλευθέρας, κηρυγμάτων ἀνατρεπτικῶν καὶ ἐντατικῶ ἠρησκευτικῶ προσηλυτισμοῦ, μετεβλήθη ἀπὸ ἀπόψεως δημοσίας ἀσφαλείας εἰς τόπον πραγματικῶς ἰδεώδη. Ἡ ὄλως ἰδιάζουσα θέσις τῆς πρώτης αὐτῆς πόλεως τῆς Μεγαλονήσου λόγῳ τῶν συχνῶν ἐπισκέψεων ξένων περιηγητῶν τὴν ὁποῖαν ἐλυμαίνοντο παντὸς εἴδους τυχοδιώκται καὶ ἐκμεταλλευταῖά

πὸ τῆς ἀναλήψεως τῆς Διοικήσεως ὑπὸ τοῦ χρηστοῦ καὶ ἐπιστημονικώτατα κατηρτισμένου ἀνωτέρου αὐτοῦ ἀξιωματικοῦ, πραγματικῶς μετέβαλεν ὄψιν.

Ἡ αὐστηρὰ ἔντονος καὶ ἄγρυπνος παρακολούθησις τῆς ἐφαρμογῆς τῶν Νόμων ἢ διαρκῆς προσπάθεια τῆς ἐξυπηρετήσεως πάσης νομίμου καὶ δικαίας αἰτήσεως τῶν πολιτῶν εἰς τὰς ὑποθέσεις των με

β) Παρὰ τὰς οικονομικὰς δυσχερεῖας καὶ υπερβολικὰς σπατάνας

γοργόν ρυθμόν, συνετέλεσε μεγάλως νά αισθανθῶσι ὅλοι ὅτι τὸ ἰδεῶδες Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου εἶναι πραγματικότης. Ἀξιωματικὸς σεμνός, ἀντάξιός τῶν παραδόσεων τῆς Βασιλικῆς Χωρῆς ὁ κ. Ἐμμ. Ὀρφανουδάκης μὲ ἐνεργητικὸν πλουσιώτατον, ἀθόρυβος καὶ μετριόφρων ἀρκοῦμενος μόνον εἰς τὴν ἐνδόμυχον ἠθικὴν ἱκανοποίησιν τῆς ἐκτελέσεως τοῦ καθήκοντος του, διὰ τὸν Νομὸν Ἑρακλείου, δὲν εἶναι μόνον ὁ εὐσυνειδητὸς ἀξιωματικὸς ἐπὶ τοῦ ὁποῦ βασιζέται ἡ δημοσία ἀσφάλεια ἣτις ἀκλονήτως ἔχει ἐμπεδωθῆ ἀλλ' εἰς ἀπὸ τοῦς εἰλικρινεῖς καὶ ἀφοσιωμένους ἐκπροσώπους τοῦ Νέου κράτους, οἵτινες διὰ τῆς ἐργασίας τοῦ παραδείγματός των, τῶν ἠθικῶν ἀρχῶν, τῆς ἀνιδιοτελείας καὶ εὐθυκρισίας των, ἐμπνέουν τὴν ἀγάπην καὶ τὸν σεβασμὸν πρὸς τὸν θυρεὸν τῆς Μεταγουστιανῆς ἀνάδημιουργίας. Ψυχὴ καὶ σώματι ἀφοσιωμένος εἰς τὴν Βασιλικὴν Χωρῆν ἐμπεποτισμένος μὲ τὰ ἰδεώδη αὐτῆς, κατετάγη κατὰ Μάϊον τοῦ 1913 ὡς Ὑψιστὸς προαχθεὶς μετὰ πενταετῆ εὐδόκιμον σταδιοδρομίαν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπομοιράρχου κατὰ Σῆβριον τοῦ 1919, εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ὑπομοιράρχου κατὰ Δῆβριον τοῦ 1923 διὰ νά προαχθῆ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ μοιράρχου τὸ 1930 καὶ τέλος εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ταγματάρχου τὸ 1937. Τὰς ἀλλεπαλλήλους αὐτὰς προαγωγὰς ὀφείλει εἰς τὴν ἱκανότητα καὶ μόνον αὐτοῦ καὶ τὰς πάσης ἐξάρσεως ἐπιτυχίας κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑπηρεσίας του καθ' ὃν διώκησε διαφόρους διοικήσεις Χωροφ)λακῆς καὶ συγκεκριμένως τὸ ἀστυνομικὸν τμήμα Κηφισιάς, Ἀργοστολίου, τὰς ὑποδιοικήσεις Ξάνθης, Λοκρίδος, Κέας, Ἐπιδαύρου, Λιμηρᾶς καὶ Ρεθύμνης. Τὴν διοίκησιν Χωρῆς Κεφαλληνίας καὶ ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου 1938 τὴν διοίκησιν Χωρῆς Ἑρακλείου.

Τὴν δρᾶσιν του πολὺπλευρον ἐξικνουμένην καὶ πέραν τῶν πλατυσίων τῆς ἀποστολῆς του ὡς ἀξιωματικῶ, δρᾶσιν ἐκπολιτιστικὴν καὶ κοινωφελῆ ἐξετίμησαν καὶ ἀνεγνώρισαν παντοῦ ὅπου ὑπηρετήσεν, ἀφήσας τὰς ἀρίστους τῶν ἐντυπώσεων. Τὴν δρᾶσιν του τὴν Ἐθνικὴν καὶ πολυσχιδῆ ἀποδεικνύει ἀκόμη εὐγλωττώτερον ἢ ἀπονομῆ εἰς αὐτὸν τῶν παρασήμων ἀργυροῦ σταυροῦ, τοῦ Τάγματος τοῦ Γεωργίου τοῦ Ἀΐ τοῦ Φοίνικος καὶ τὰ μετάρια τοῦ Ἑλληνοβουλγαρικοῦ πολέμου καὶ Διασυμμαχικῆς Νίκης.

ΕΥΕΡΓΕΤΙΚΑ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ ΜΕΤΡΑ

Ἡ Ἐθνικὴ Κυβέρνησις γνωρίζουσα ὅτι ἡ εὐνομία ἀποτελεῖ τὴν ἀφειθηρίαν πάσης δημιουργικῆς προσπάθειας τῶν Λαῶν καὶ ἐξασφαλίζει τὴν κυριωτέραν βάσιν τῆς προόδου καὶ εὐημερίας αὐτῶν καὶ ὅτι πρὸς ἀπόκτησιν καὶ διατήρησιν αὐτῆς ἀπαιτεῖται ἡ ὑπαρξίς καλῶς ὀργανωμένης Χωρ(κ)ῆς καὶ βοηθητικῶν ἄλλων ὑπηρεσιῶν, εὐθὺς μετὰ τὴν 4ην Αὐγούστου ἴδρυσεν τὸ ἀπαραίτητον Ὑφυπουργεῖον Ἀσφαλείας καὶ ἐπὶ κεφαλῆς ἔταξε μίαν ἔξοχον φυσιογνωμίαν τὸν ἀκαταπόνητον κ. Κων(ν)ον Μανιαδάκην τὸν ἐπιτελέσαντα τὸν Ἡράκλειον ἄθλον, τῆς σαρώσεως καὶ ἐξολοθρεύσεως τοῦ κομμουνισμοῦ.

Ὁ ἀλύγιστος οὗτος στυλοβάτης τῆς ἐσωτερικῆς ἀσφαλείας τοῦ Κράτους καὶ ἀσάλευτος φάρος ἀμέσως διεπίστωσε τὸν ἀσυγχώρητον καὶ ἐγκληματικὸν παραγκωνισμὸν ὑπὸ τῶν Πολιτικῶν Κομμάτων τοῦ παρελθόντος, τοῦ Σώματος, τῆς Βασιλικῆς Χωρ(κ)ῆς, τοῦ πλέον πιστοῦ καὶ ἀφοσιωμένου εἰς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα, καὶ ἀφειδῶς παρέσχε τὴν ἠθικὴν καὶ ὑλικὴν ὑποστήριξιν του. Καί,

1) Διέταξε τὴν ἀνελλιπῆ λειτουργίαν τῶν ἀπὸ ἐτῶν ἀργούντων Σχολείων Χωρ(κ)ῆς καὶ ἐπιστημονικώτατα τῶρα καταρτιζόνται εἰς αὐτὰ τὰ στελέχη αὐτῆς, τῶν ὁποίων ἐξύψωσε τὸ ἠθικὸν καὶ τὴν θέσιν των εἰς τὴν Κοινωνίαν.

2) Ἐμερίμνησε διὰ τὴν ἄψογον καὶ ἀξιοπρεπῆ τῶν ἀνδρῶν τοῦ Σώματος παράστασιν καὶ ἐπέτυχεν αὐτὴν διὰ τῆς προμηθείας ὑφάσματος στολῆς καθημερινῆς καὶ τοιούτου μεγάλης στολῆς.

3) Ἐπρομήθευσε καινουργῆ εἶδη κλινοστρωμνῆς (σιδηρᾶς κλίνας καὶ ἀτομικὰ δι' ἕκαστον, σινδόνας, κελύφια καὶ κλινοσκεπάσματα) καὶ ἐβελτιώθησαν οὕτω αἰσθητῶς αἱ συνθήκαι τῆς διαβιώσεώς των.

4) Τὸ πραγματικὸν Μωσαϊκόν, ὁ ὄπλισμός τοῦ Σώματος, ὁ ὁποῖον ἀπετελεῖτο ἀπὸ παντοειδῆ συστήματα ἀχρήστων καὶ ἀπρηχαιωμένων ὄπλων (ἔλειπον μόνον τὰ ἔνδοξα Καρυοφύλλια τοῦ 21) ἀντικαθιστᾶ διὰ νεωτάτου συστήματος βραχυκάνων Μάνλιγχερ. Ἐγένετο ἤδη ἡ προμήθεια 15.000 τοιούτων καὶ ἐπικεῖται ἡ διανομὴ εἰς τοὺς ἀνδρας.

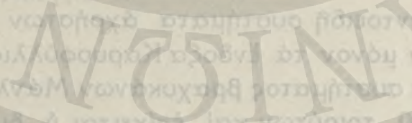
5) Ἠγοράσθησαν τρίκυκλα, ποδήλατα, ὄπλοπολυβόλα καὶ ἄλλα ὥστε σήμερον τὸ Σῶμα τῆς Χωρ(κ)ῆς λόγῳ καὶ τῆς Στρατιωτικῆς του μορφῆς καὶ ἰδιότητος καὶ τῆς αὐστηρᾶς του πειθαρχίας, νὰ θεωρῆται καὶ νὰ εἶναι ἐξ ἴσου ἱκανὸν καὶ κατάλληλον πρὸς τ' ἄλλα Στρατιωτικὰ Σώματα.

6) Παρὰ τὰς οικονομικὰς δυσχερείας καὶ ὑπερβολικὰς δαπάνας

διὰ τὰς πολεμικὰς ἀνάγκας τῆς Χώρας καὶ ὀχυρώσεων τῶν συνόρων ἐβελτίωσε τὴν μισθοδοσίαν τῶν ἀνδρῶν καὶ λαμβάνουσι μηνιαίως οἱ μὲν Ἑνωμῶνχοι δραχ. 2.562, μετὰ μίαν τριετίαν 2.892 καὶ μετὰ μίαν δετίαν 3.222, οἱ Ὑπενῶνχοι 2.216, 2.516, καὶ 2.816, οἱ δὲ Χωρῶνχοι 2.027, 2.327, 2.627, καί,

7) Μετὰ ἐξηκριβωμένην ἀναλογιστικὴν μελέτην ἠῤῥησε τὰς προσόδους τοῦ πρὸς χρεωκοπίαν βαίνοντος Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας Ὀπλιτῶν καὶ οὕτω μετὰ 12ετῆ συνεχῆ ὑπηρεσίαν, ὁ Χωροφύλαξ θὰ λαμβάνῃ ἐξ αὐτοῦ ὡς βοήθημα δραχ. 43.500 καὶ ἀποζημιῶσιν ἐκ τοῦ Δημοσίου δρ. 28.000, μετὰ 15ετίαν 55.680 καὶ 33.750, μετὰ 20ετίαν 83.520 καὶ 33.750, καὶ μετὰ 25ετίαν 113.100 καὶ 33.750.

Πρὸς τακτοποίησιν ὑπολείπεται μόνον τὸ ζήτημα τῶν οἰκημάτων Χωρῆκος καὶ τοῦ Στρατωνισμοῦ τῶν ἀνδρῶν τῆς, ἀλλὰ καὶ τοῦτο ὑπάρχει βάσιμος ἐλπίς ὅτι ἐντὸς οὐχὶ μακροῦ χρόνου θὰ πραγματοποιηθῇ.

Η ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

Βάσιν ἀμερολήπτου καὶ χρηστῆς διοικήσεως ἀναμφισβητήτως ἀποτελεῖ ἡ ταχεῖα καὶ ἐκ τοῦ ἐγγύς ἀπονομὴ διοικητικῆς δικαιοσύνης καὶ διεκπαιρέσεως τῶν υποθέσεων τῶν πολιτῶν, εἴτε ὡς συνόλου εἴτε ὡς ἀτόμων.

Πρὸ τῆς 4ης Αὐγούστου τοιαύτη διοίκησις μόνον ὡς χεῖρα δά ἡδύνατο νὰ θεωρηθῇ.

Ἡ Ἐπαρχία, διότι περὶ αὐτῆς κυρίως πρόκειται, ἐξαρτωμένη καὶ ἐξαρτῶσα τὰ πάντα ἐκ τοῦ Κέντρου, ὅπου τὰ ζητήματά της κατὰ πυραμίδας συνεσφραδύοντο ἐφθινε. Καὶ τοῦτο διότι κατὰ κανόνα τὰ ζητήματα της ἐξελαμβάνοντο ὡς παρονυχίδες καὶ ἀποτελματοῦντο, ἐάν δὲ ἐπιλύοντο ποτέ, ἢ ἐπίλυσις των ἐγένετο ἐπὶ ποδός βεβιασμένη, ἐπιπολαία καὶ τόσον ἀργά, ὥστε νὰ ἔρχεται συνήθως ὡς δῶρον ἄδωρον.

Τὴν οἰκτράν αὐτὴν κατάστασιν τῶν Ἐπαρχιῶν συνεμερίζοντο ὡς ἦτο ἀναπόφευκτον καὶ αἱ Ἐπαρχίαι τῆς Κρήτης. Οἱ Νομάρχαι της ἀπογυμνωμένοι ἰσχύος καὶ πρωτοβουλίας, ὑπέιχον ἀπλῶς θέσιν διακοσμητικοῦ σκεύους.

Τὴν ἀποκαρδιωτικὴν αὐτὴν ἐγκατάλειψιν τῆς Ἐπαρχίας, τὴν τόσον ἄδικον καὶ καταστρεπτικὴν τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου ἀναγνωρίσαν μετέβαλεν αὐτὴν.

Ἡ ἀποκέντρωσις καὶ αὐτοδιοικήσις τῶν Νομῶν καὶ Ἐπαρχιῶν συντελεστής βασικὸς διὰ τὴν πρόοδον καὶ εὐημερίαν των ἀνεγνωρίσθη καὶ παρεσχέθη ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως, ὡς ἀνάγκη ἐπιτακτικῆ.

Εἰς παραπλεύρους σελίδας ἐπιτυχέστατα ἐκτίθεται ὑπὸ τοῦ κ. Ἰ. Σταθοπούλου, διευθυντοῦ Ἐσωτερικῶν Γεν. Διοικήσεως Κρήτης, ἀνωτέρου διοικητικοῦ ὑπαλλήλου ἐξόχου μορφώσεως καὶ πείρας πολυετοῦς, ἡ παλινωδία τῶν κομματικῶν Κυβερνήσεων διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ δεσμοῦ τῆς αὐτοδιοικήσεως καὶ ἀποκεντρώσεως.

Ὅποιαν ριζικὴν μεταβολὴν ἐπέφερον καὶ ποῖον εὐεργετικὸν ἀντίκτυπον ἐσημείωσεν εἰς τὴν ἐπαρχίαν δὲν εἶνε δύσκολον νὰ συμπεράνῃ κανεὶς.

Ἡ Ἐπαρχία ἀνέπνευσεν. Ἀπηλευθερώθη ἀπὸ τοὺς ἀποπνικτικούς πλοκάμους τοῦ Κέντρου. Ἡ χειραφέτησις της εἶνε πλήρης καὶ οὐσιαστικῆ. Εἰς τὴν ἀτελείωτον ἄλυσσον τοῦ ἐνεργητικοῦ τοῦ Νέου Κράτους τῆς περισυλλογῆς καὶ ἀνορθώσεως ἡ αὐτοδιοίκησις καὶ ἀποκέντρωσις καταλαμβάνει θέσιν πρωτεύουσαν. Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν κ. Ἰ. Δουρέντης ἀφοσιωμένος καὶ εἰλικρινῆς συνεργάτης τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου, εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς ἐφαρμογῆς διοικήσεως ἰδεώδους, ἐναρμονιζομένης πρὸς τὸ Ἐθνικὸν Κράτος προσέφερεν καὶ προσφέρει ἀνεκτίμητον συμβολήν.

ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΙΣ - ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

ΤΟΥ Κ. Ι. ΣΤΡΩΘΟΠΟΥΛΟΥ

Διευθυντοῦ Ἑσωτερικῶν Γεν. Διοικήσεως Κρήτης

Ι.—Ἀπὸ πολλὰ χρόνια πρὶν τῆς 4ης Αὐγούστου 1936 ὄλαι αἱ Κοινοβουλευτικαὶ Κυβερνήσεις εἶχαν ὑποσχεθῆ εἰς τὰ προεκλογικὰ τοὺς προγράμματα ὅτι θὰ ἐργασθοῦν νὰ ἐξυπηρετήσουν τὰς Ἐπαρχίας, διὰ τῆς καθιερώσεως τῆς ἀποκεντρώσεως εἰς τὴν Διοίκησιν τοῦ Κράτους. Ἄλλ' αἱ ὑποσχέσεις αὗται δὲν ἦσαν τίποτε ἄλλο εἰμὴ ἢ λήψις ἐκάστοτε Νομοθετικῶν μέτρων μεμονωμένων περιπτώσεων, διὰ τῶν ὁποίων μετεβιβάζοντο δικαιώματα τινὰ εἰς τοὺς Γενικοὺς Διοικητὰς ἵνα καὶ πολλὰ τούτων ἀνακληθοῦν μετ' ὀλίγον ὑπὸ τοῦ Κέντρου. Κατὰ τὰ ἔτη 1923—1924 ἐδημοσιεύθη ἓνα σχέδιον ἀποκεντρώσεως ἐν συνδυασμῷ μετὰ τὴν αὐτοδιοίκησιν τῶν Νομῶν, τὴν λεγομένην αὐτοδιοίκησιν δευτέρου βαθμοῦ. Ἀλλὰ τὸ σχέδιον αὐτὸ παντελῶς θεωρητικὸν καὶ κατασκευασθὲν ἄνευ βαθείας μελέτης τῶν δυνατοτήτων καὶ τῶν οικονομικῶν μέσων, ἐγκατελείφθη ἀνεφάρμοστον ὑπὸ τῶν ἰδίων συνταξάντων καὶ εἰσηγητῶν τοῦ σχεδίου τούτου, γιὰ τὴν ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς ἐκρίθη ἀνεφάρμοστον, ἢ μᾶλλον οἱ ἐκπονήσαντες αὐτὸ ἦσαν ἐκ τῶν προτέρων ἐν γνώσει ὅτι ἐπεξεργάζονται ἓνα σχέδιον ἵνα μὴ τὸ ἐφαρμώσουν. Οὕτω ἀφέθη ἔκτοτε νὰ λειτουργῇ ἡ σκιά τῆς ἀποκεντρώσεως διὰ τοῦ ὑφισταμένου ἔκτοτε θεσμοῦ τῶν Γενικῶν Διοικήσεων, μετὰ δικαιώματα πότε παρεχόμενα καὶ πότε ἀφαιρούμενα χωρὶς πραγματικὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν Ἐπαρχιῶν. Ἦτο ἡ λεγομένη «Ἀποσυγκέντρωσις», χωρὶς ὅμως εἰς τὰ πράγματα νὰ φανερώνηται πούθεν ἡ ἐπαλήθευσις τῆς ἐννοίας τῆς λέξεως ταύτης. Ἔτσι ἐπὶ ἔτη ὁ κόσμος ἐταλαιπωρεῖτο μεταφερόμενος εἰς τὸ Κέντρον γιὰ νὰ ἐπιλύσῃ τὸ μηδαμινὸν αἴτημά του παραμελούμενος δὲ εἰς τὰ κοινὰ αὐτοῦ συμφέροντα ἀνέμενε μετὰ τὴν ἐλπίδα νὰ ἰδῇ προσιτὴν διοίκησιν, συμφώνως μετὰ τὰς ἐξαγγελλομένας εἰς τὰ πολιτικὰ προγράμματα ὑποσχέσεις, περὶ ἐφαρμογῆς ἀποκεντρώσεως κλπ.

Τὸ Νέον ὅμως Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου παρ' ὅλας τὰς δυσκολίας τοῦ ζητήματος αὐτοῦ, ἐπελήφθη ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τῆς μελέτης ἐφικτοῦ σχεδίου ἀποκεντρώσεως, πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ καταστήσῃ τὴν διοίκησιν προσιτὴν εἰς τοὺς πολίτας τῶν Ἐπαρχιῶν. Ὁ ἄμεμπτος καὶ συνετὸς Ὑπουργὸς τῶν Ἑσωτερικῶν κ. Ἰωάννης Δουρέντης ἀνέλαβε τὸ δυσχερὲς τοῦτο ἔργον. Περιοδεύσας εἰς ὄλο-

κληρον τὴν Ἑλλάδα διεπίστωσεν ὅτι μόνον διὰ τῆς καθιερώσεως Νομαρχιακῆς ἀποκεντρώσεως, θετικῆς εἰς δικαιώματα, θὰ ἦτο πραγματικῶς αὕτη ἐξυηρητικὴ, ἐξ ἴσου ὄλων τῶν Ἐπαρχιῶν. Καὶ εἶχε δίκαιον εἰς τοῦτο ὡς ἀπεδείχθη ἀπὸ τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐφαρμογῆς τῶν μετέπειτα νόμων περὶ Νομαρχῶν. Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πορισμάτων τῆς μελέτης ὁ θετικὸς καὶ ἀκούραστος οὗτος Ἐπουργὸς καθήρτισε τὸν ἤδη ἰσχύοντα Α. Ν. 1179 τῆς 13)4)1938 «περὶ τῶν Νομαρχῶν» Ὁ Νόμος αὐτὸς ἐξυψοῖ τὴν θέσιν τοῦ Νομάρχου. Καθιστᾷ αὐτὸν ἀντιπρόσωπον τῆς Κυβερνήσεως ἐν τῷ Νομῷ καὶ προϊστάμενον τῶν ἐν αὐτῇ διοικητικῶν ὑπηρεσιῶν. Ἀποδίδει εἰς τὰς περιφερειακὰς ὑπηρεσίας τὴν ἀνήκουσαν αὐταῖς ἀρμοδιότητα ἐπὶ τῷ τέλει τῆς ἀναπτύξεως τῆς πρωτοβουλίας αὐτῶν. Ἐνεργεῖ εὐρείαν διοικητικὴν ἀποκέντρωσιν καθορίζων σαφῶς καὶ θετικῶς πληθὺν ἀρμοδιοτήτων, αἵτινες μεταβιβάζονται ὑπὸ τῶν Ἐπουργείων εἰς τοὺς Νομάρχας. Παρέχει εἰς τὸν Νομάρχην τὰ μέσα, δι' ὧν θὰ δυνηθῇ οὗτος νὰ ἐπιτελέσῃ τὴν ἀποστολήν. Προβλέπει λειτουργίαν παρὰ τῷ Νομάρχῃ γνωμοδοτικοῦ Νομαρχιακοῦ Συμβουλίου, δι' ἐξέτασιν τῶν ἀναγκῶν τοῦ Νομοῦ, δυναμένου νὰ κληθῇ, ὅποτε παραστῇ ἀνάγκη. Ὁ σκοπὸς τοῦ Νόμου τούτου ἀναπτύσσεται λίαν ζωηρῶς ἐν τῇ εἰσηγητικῇ ἐκθέσει τοῦ Ἐπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν πρὸς τὴν Α.Μ. τὸν Βασιλέα, περικοπὴν τῆς ὁποίας παραθέτομεν.

Ἐἶνε ἤδη κοινὴ συνείδησις ἡ ἀνάγκη ἐφαρμογῆς εὐρείας διοικητικῆς ἀποκεντρώσεως, ὅπως καταστῆ ἡ διοίκησις προσιτῆ εἰς τὸν λαὸν καὶ λύονται αἱ ὑποθέσεις τῶν πολιτῶν ταχέως, ἐπὶ τῇ βάσει ἀμεσώτερας ἀντιλήψεως τῶν ἀφορωσῶν εἰς αὐτὰς συνθηκῶν καὶ ἄνευ πολλῶν διατυπώσεων.

«Τοῦτο ἐπεζήτησεν ἡ Κυβέρνησις εἰσηγηθεῖσα εἰς τὴν Ἐμετέραν Μεγαλειότητα τὸν ὑπ' ἀριθ. 130 τῆς 21η Σ)ρίου 1936 ἀναγκαστικὸν νόμον «περὶ ἐπεκτάσεως τῆς ἀρμοδιότητος τοῦ Νομάρχου».

«Διὰ τοῦ Νόμου τούτου ὀρίζεται ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦ ἀποφασίζειν, τὸ ὁποῖον ἔχουσι κατὰ τοὺς κειμένους νόμους οἱ Ἐπουργοὶ καὶ αἱ ἀρχαὶ ἢ ὑπάλληλοι, ὧν ἡ περιφέρεια περιλαμβάνει πλείονας τοῦ ἐνός νομούς, μεταβιβάζεται εἰς τὸν Νομάρχην ὡς πρὸς πάντα τὰ ἀντικείμενα τῆς ἀρμοδιότητος αὐτῶν, ἐξαιρουμένων τῶν διὰ Β. Διαταγμάτων ὀριζομένων».

«Ἄλλ' ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τοῦ νόμου τούτου προέκυψαν πολλὰ δυσχέρεια καὶ ζητήματα εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τίνος Ἀρχῆς ἀνήκει ἡ ρύθμισις ταύτης ἢ ἐκείνης τῆς ὑποθέσεως. Ὅμοιοι δὲ δυσχέρεια καὶ ζητήματα προέκυψαν καὶ ἐν τῇ προπαρασκευαστικῇ ἐργασίᾳ τοῦ καθορισμοῦ τῶν ἀντικειμένων τῶν διαφόρων διοικητικῶν κλάδων, ἀτινα δέον νὰ παραμένωσιν εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν Ἐπουργῶν καὶ τῶν ἄλλων ἀρχῶν ὧν ἡ περιφέρεια περιλαμβάνει πλείονας τοῦ ἐνός Νομούς, ἐξαιρούμενα τῆς ἀρμοδιότητος τοῦ Νομάρχου καὶ τῶν ἀντι-

κειμένων, ἅτινα δέον νὰ παραμεινώσιν ὀριστικῶς εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Νομάρχου ἢ ἐργασίαν ἐξετέλεσεν ἢ ὑπηρεσία τοῦ καθ' ἡμᾶς Ὑπουργείου καὶ τὸ διὰ τοῦ αὐτοῦ νόμου συσταθὲν Συμβούλιον Ἀποσυγκεντρώσεως.

«Δι' ὃ, ἐπιδιώκοντες τὴν πλήρη ἐφαρμογὴν τῶν Κυβερνητικῶν ἀρχῶν περὶ εὐρείας διοικητικῆς ἀποκεντρώσεως, ἐκρίναμεν σκοπιμώτερον ἀντὶ νὰ ἐκδώσωμεν Β. Διάταγμα ὀρίζον τὰ ἐξαιρούμενα τῆς ἀρμοδιότητος τοῦ Νομάρχου ἀντικείμενα, νὰ ἐκδώσωμεν ἕτερον νόμον καθορίζοντα θετικῶς καὶ σαφῶς τὰς μεταβιβαζομένας εἰς τοὺς Νομάρχας ἀρμοδιότητας. Διὰ τῆς ἐκδόσεως τοιοῦτου νόμου αἴρονται μὲν αἱ ὡς ἄνω προκύψασαι δυσχέρειαι καὶ ζητήματα, διευκολύνεται δὲ ἡ γνῶσις καὶ ἐφαρμογὴ τοῦ Νόμου».

«Πρὸς καθορισμὸν τῶν ἀρμοδιοτήτων, αἵτινες ἀσκούμεναι μέχρι σήμερον ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν, δέον νὰ μεταβιβασθῶσιν εἰς τοὺς Νομάρχας, προέβημεν εἰς μακρὰν καὶ λεπτομερῆ μελέτην τῆς περὶ ἐκάστου διοικητικοῦ κλάδου κειμένης σχετικῆς νομοθεσίας, συνειργάσθημεν δὲ ἐπὶ τούτῳ μετὰ πασῶν τῶν ὑπηρεσιῶν τῶν Ὑπουργείων. Πόρισμα δὲ τῆς ἐργασίας ταύτης εἶναι αἱ διατάξεις τοῦ Β'. Κεφαλαίου τοῦ ὑποβαλλομένου σχεδίου νόμου, αἱ καθορίζουσαι τὰς μεταβιβαζομένας εἰς τοὺς Νομάρχας ἀρμοδιότητας».

«Οὕτω πιστεύομεν ὅτι τὸ σχέδιον τοῦτο περιλαμβάνει πάσας τὰς ἀρμοδιότητάς, τὰς ὁποίας δύνανται οἱ Νομάρχαι νὰ ἀσκήσουν ἐπωφελῶς.

«Εἰς τὸ σχέδιον τοῦτο ἐκρίναμεν ἐπιβεβλημένον νὰ περιλάβωμεν καὶ ἄλλας διατάξεις, δι' ὧν ἐξυψοῦται ἡ θέσις τοῦ Νομάρχου, τονοῦται ἡ ἐξουσία αὐτοῦ καὶ διευκολύνεται ἡ ὑπὸ τοῦ Νομάρχου κανονικὴ ἄσκησις τῶν ἀνατιθεμένων αὐτῷ ἀρμοδιοτήτων».

Ἔτσι διὰ τοῦ ἐν λόγῳ ἀποκεντρωτικοῦ συστήματος, ὅπερ καθιέρωσεν ὁ νόμος περὶ τῶν Νομαρχῶν, ἐξυπηρετοῦνται τὰ ἰδιωτικὰ καὶ κοινὰ συμφέροντα τῶν πολιτῶν τῶν Ἐπαρχιῶν, καὶ δι' ὅσα τούτων διὰ λόγους τεχνικοὺς καὶ οἰκονομικοὺς δὲν θὰ ὑφίστατο δυσκολία. Τὸ σύστημα αὐτὸ θετικὸν καὶ ἄρτιον, αἶρει τὰς δυσχερείας τοῦ συστήματος τῆς ἀποσυγκεντρώσεως τὸ ὅποιον ἐβασίζετο διὰ λειτουργίας μεγάλων Γενικῶν Διοικήσεων. Διότι ἦτο ἀποδεδειγμένον ὅτι αἱ Γενικαὶ Διοικήσεις, ἀποτελοῦσαι μεγάλα κέντρα, ἦκιστα ἦσαν ἐξυπηρετικαὶ τῶν Ἐπαρχιῶν. Ἀλλὰ καὶ τὸ νέον νομοθέτημα περὶ τῶν Νομαρχῶν, δὲν παύει νὰ συμπληρῶνται ὑπὸ τοῦ ἰδίου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν. Ἐπειδὴ καὶ διὰ τούτου ὠρισμένα ἀπομεμακρυσμένα, λόγῳ συγκοινωνίας μικραὶ ἐπαρχίαι, ἐλάχιστα ἐξυπηρετοῦντο, ἐθεσπίσθη διὰ τὰς ἐπαρχίας ταύτας ὁ θεσμὸς Ἐπάρχου, εἰς ὃν ἐχορηγήθησαν ἴσα πρὸς τὸν Νομάρχην δικαιώματα. Οὕτω οἱ πολῖται ἔχουσιν ἐγγὺς τὸν ἀντιπρόσωπον τῆς Κυβερνήσεως, διὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν παραπόνων των, τὴν ἐπίλυσιν ἀναλόγου αἰτήματός των καὶ τὴν θε-

ραπείαν τῶν κοινοτικῶν των ἀναγκῶν καὶ ἐὰν θέλουν ἐμπιστεύονται τὸ ζήτημὰ των εἰς τὸν Νομάρχην ἢ Ἐπαρχον τῆς Ἐπαρχίας του μὲ τὴν βεβαιότητα ὅτι καλύτερον διὰ τοῦτου θὰ ἐπελύετο ἢ δι' ἀκάρπων μεταβάσεων των εἰς τὰ μεγάλα Κέντρα. *νῆρολιπὲ τῶν 33ν ἄν* II. — Εἶναι γνωστὸς ὁ θεσμὸς τῶν σημερινῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων. Εἶναι ὀλεγόμενος ὑπὸ τὴν ἔννοιαν αὐτοδιοικήσεως πρώτου βαθμοῦ. Ὁ θεσμὸς οὗτος ὅσον καὶ ἂν ἔχει ἐδραιωθῆ εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ κόσμου, ἔχει πολλὰ τὰ τρωτά, ἀρκεῖ νὰ σημειωθῆ μόνον ὅτι πλείστοι ὅσα εἶνε αἱ περιπτώσεις, καθ' ἃς Δήμαρχοι καὶ Κοινοτάρχαι ἐνεκλείσθησαν εἰς τὰς φυλακὰς ὡς καταχρασταὶ ἢ ὡς κακοὶ διαχειρισταὶ τοῦ δημοτικοῦ καὶ κοινοτικοῦ χρήματος. Αἱ κοινοβουλευτικαὶ Κυβερνήσεις εἶχον καθιερώσει, πλήρη ἀσυδοσίαν εἰς τὴν διοίκησιν καὶ τὴν διαχείρησιν τῶν κοινοτικῶν πραγμάτων, εἰς τρόπον ὥστε οὔτε τὸ Κράτος νὰ ἐξυπηρετεῖται οὔτε καὶ αἱ δημοτικαὶ ἢ κοινοτικαὶ ἀνάγκαι νὰ θεραπεύωνται. Οἱ αἰρετοὶ ἄρχοντες, παραρτήματα καὶ οὔτοι τῶν κομματικῶν Κυβερνήσεων διεκρίνοντο συνηθέστατα διὰ τὰς συγκαταβάσεις των, τὴν μεροληψίαν των πρὸς τὰ προσκείμενα πρόσωπα. Εἰς αὐτοὺς ἡ φορολογικὴ δικαιοσύνη ἦτο ἄγνωστος.

Ὁ ἴδιος Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν μελετᾷ τὸν τρόπον τῆς διορθώσεως τοῦ θεσμοῦ, σύμφωνα μὲ τὸν πραγματικὸν προσιδιάζοντα εἰς τὴν Ἑλλάδα θεσμόν. Ἐκ παραλλήλου ὁμως μὲ τὴν μελέτην ταύτην, ἡ ὁποία εἶνε καὶ δυσχερής, δὲν παρέλειψε νὰ λάβῃ μέτρα διορθώσεως τῶν κακῶς κειμένων, διὰ τῆς διασφαλίσεως τοῦ δημοτικοῦ καὶ κοινοτικοῦ πλοῦτου καὶ ἐγκαταστάσεως χρηστῆς δημοτικῆς καὶ Κοινοτικῆς διοικήσεως ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῶν ὑγιῶν ἀρχῶν τοῦ Νέου Κράτους. Τὰ μέτρα ταῦτα ριζικῶς θεραπεύοντα πολλὰς ἐλλείψεις καὶ αἴροντα πολλὰ ἄτοπα παρουσιάζουν τὸν προσήκοντα τρόπον διοικήσεως, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ τίθεται εἰς ταραχὴν οὐδὲ νὰ πίπτῃ τὸ βάρος τῶν κατηγορουμένων ἐλαττωμάτων εἰς τὸν θεσμόν. Διὰ τῶν μέτρων τούτων τακτοποιεῖται αὐτοδιοικήσις οὐχὶ ἀσύδοτος καὶ ἀνέλεγκτος ὡς πρότερον, ἀλλὰ ὑπεύθυνος καὶ προσεκτικὴ διὰ τὴν διοίκησιν τῆς κοινότητος καὶ θεραπείαν τῶν τοπικῶν ἀναγκῶν. Τὰ ἀποτελέσματα τῆς τοιαύτης ἐλεγχομένης ὑπὸ τοῦ Κράτους αὐτοδιοικήσεως εἶνε γνωστὰ ἂν ληφθῶν ὑπ' ὄψει ὅτι ἔχουν ἐκτελεσθῆ πλείστα ὅσα μεγάλα καὶ σοβαρώτατα δημοτικὰ καὶ κοινοτικὰ ἔργα, ἅτινα πρότερον ἐθεωροῦντο ἀπραγματοποίητα ἢ πολὺ δύσκολα.

Ἄλλ' ἐὰν ἡ βελτίωσις τῆς ἐν γένει διοικήσεως εἰς ἀμφοτέρω τὰ ὡς ἂνω στάδια τῆς ἀποκεντρώσεως καὶ αὐτοδιοικήσεως κατέστη ἤδη ἐμφανὴς καὶ ἐξαιρετος διὰ τῶν ληφθέντων νομοθετημάτων τοῦ κ. Ὑπουργοῦ Ἐσωτερικῶν, ἤδη πλέον ἢ βεβαία δέον νὰ ἀναμηνῆται ὡς θετικὴ καὶ λίαν προσεχῆς ἡ ἰδεώδης Διοικήσις. Διότι σειρά ὅλη ληφθέντων μέτρων προβλέπει τὴν ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ Νομοῦ ὑπαρξιν τῶν κρατίστων προσώπων, μὲ ὀργανωμένας Νομαρχιακὰς ὑπηρεσίας

εις κατάλληλον σύστημα καὶ ποιότητα προσωπικοῦ εἰς ὅλους τοὺς κλάδους τῆς διοικήσεως. Ὁ εἰσαχθεὶς θεσμὸς τῶν Γενικῶν Γραμματέων εἰς τὰς Νομαρχίας, εἰς ἃς θέσεις τοποθετοῦνται, νέοι ἐπιστήμονες κατ' ἐπιλογὴν προκρινόμενοι, εἰς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην ἀποβλέπει ἥτοι εἰς τὸν σχηματισμὸν φυτωρίου Νομαρχῶν μελλόντων νὰ διοικήσωσι τοὺς Νομούς, ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον ἐκ τῆς δοκιμασίας ταύτης ἤθελον κριθῆ ἔνδεδειγμένοι διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς Νομαρχιακῆς ἀποκεντρώσεως ὡς ταύτην ἐπίστευσεν ὁ Νομοθέτης. Ἐπὶ πλέον καὶ ἡ διενεργουμένη μετεκπαίδευσις τῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων καὶ ἡ προβλεπομένη τοιαύτη τῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ὑπαλλήλων, ὁμοίως τὸ αὐτὸ ἀποσκοπεῖ ἥτοι εἰς τὴν ποιοτικὴν συγκρότησιν τῆς νεοπαγοῦς νομαρχιακῆς ἀποκεντρώσεως καὶ τὴν ἐξυγίανσιν τῶν νεύρων τῆς τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως. Ἡ διοίκησις θὰ φανερώνηται ὡφελίμως παντοῦ καὶ πάντοτε εἰς ὅλας τὰς ἐκδηλώσεις τῆς δημοσίας ζωῆς, ἡ δὲ μικρὰ καὶ καταφρονημένη κοινότης μετὰ τὸν μόνιμον καὶ ἐξυψωμένον ποιοτικῶς πλέον κοινοτικὸν γραμματέα, θέλει συμβάλλει ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τοῦ Νομάρχου καὶ αὕτη εἰς τὰ ἔργα τῆς πολυσχιδοῦς διοικήσεως τοῦ Νομοῦ.

Ἡ ἰδεώδης διοίκησις, ἀφ' οὗ διὰ τοὺς ἀνθρώπους εἶνε καὶ ἐκ τῶν ἀνθρώπων ἐξαρτᾶται θὰ γίνῃ, ὑπὸ τὰ φῶτα τῆς 4ης Αὐγοῦστοῦ 1936.

Ἡ ἐπισημοποίησις τῆς 23—5—1939

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ

Διευθυντῆς Ἐσωτερικῶν Γεν. Διείσεως Κρήτης

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ

Ἡ Κυβέρνησις τῆς 4ης Αὐγούστου ἐν τῇ γενικῇ αὐτῆς μερίμνῃ τῆς ἐπὶ νέων βάσεων καὶ κατευθύνσεων ἀναδιοργανώσεως τῆς Κρατικῆς Μηχανῆς, ἐν τῇ μερίμνῃ αὐτῆς τῆς ἐξυπηρετήσεως τοῦ ἀποτελοῦντος τὸ Κράτος Λαοῦ, ἐν τῇ προσπάθειά της ὅπως συμβιβάσῃ τὰς μέχρι πρό τινας ἀλληλομαχομένας τάξεις τοῦ αὐτοῦ Λαοῦ, ἐπιβάλλουσα, Ἐθνικῶς Δικαίω, τὰς ὑγιεῖς ἀρχὰς τοῦ Κρατικοῦ παρεμβατισμοῦ, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ παρίδῃ καὶ μίαν κατηγορίαν ἀνθρώπων, μὴ ἀνηκόντων μὲν εἰδικῶς εἰς μίαν τῶν ἀντιμαχομένων τάξεων, ἀποτελούντων ὅμως μίαν τάξιν ἔχουσαν ἰδιαιτέραν ἀνάγκην τῆς Κρατικῆς στοργῆς καὶ τοῦ Κρατικοῦ ἐνδιαφέροντος.

Ἡ τάξις αὕτη εἶνε ἡ τάξις τῶν ἀναξιοπαθούντων, εἶνε ἡ τάξις τῶν μαχητῶν ἐν τῇ βιοπάλῃ, τῶν ἀτυχησάντων ἐν τῷ ἀγῶνι τῆς ζωῆς, τῶν θυσιασθέντων ὑπὲρ τῆς Μεγάλης Πατρίδος, τῶν χηρῶν, τῶν ὄρφανῶν κλπ.

Τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου δὲν ἐλησμόνησε τὴν κατηγορίαν αὐτὴν τοῦ Λαοῦ τῆς.

Διὰ τὴν ἀνακούφησίν της ἔπραξε πᾶν τὸ δυνατόν.

Εἰδικώτερον ἐν τῇ Περιφερείᾳ τῆς Γεν. Δίσεως Κρήτης ἡ μέριμνα αὕτη τοῦ Κράτους τῆς 4ης Αὐγούστου ἐξεδηλώθη διὰ τῶν κάτωθι ἔργων, συντελεσθέντων κατὰ τὴν ἐνιαύσιον περίοδον Αὐγούστου 1938—Αὐγούστου 1939.

Α'. ΣΤΕΓΑΣΙΣ

1) Προσφύγων

Διὰ τὴν στέγασιν τῶν προσφύγων Ἡρακλείου διετέθη δι' ἀποπεράτωσιν (συν)σμοῦ 144 οἰκημάτων ποσὸν δραχμῶν 2.000.000

Παραλλήλως διετέθη ποσὸν δραχμ. 1.000.000

διὰ τὴν χορηγήσιν οἰκοδομικῶν δανείων εἰς Πρόσφυγας Ἡρακλείου καὶ Χανίων, εἰς οὓς ἐπίσης ἐχορηγήθησαν καὶ οἰκόπεδα.

Διὰ τὴν τρέχουσαν οἰκον. χρῆσιν 1939—40 ἐχορηγήθη ἐπὶ τοῦ παρόντος νέα πίστωσις δραχμ. 500.000

διὰ τὴν στέγασιν δι' οἰκοδ. δανείων.

Ἡ στέγασις τῶν προσφύγων, ἥτις προηγουμένως ἀπετέλει ζήτη-

μα ἄλυτον καὶ νόσον χρονίαν, μετὴν Κυβέρνησιν τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ τὸν Ὑπουργόν τῆς κ. Κορυζῆν, ἀναλαβόντα τὸν ἀγῶνα κατὰ τῆς παράγκας δὲν θὰ βραδύνη νὰ λυθῇ ὀριστικῶς καὶ ν' ἀποτελέσῃ ἀληθῆ ἄθλον τῆς σημερινῆς Κυβερνήσεως.

2) Λαϊκὴ Στέγη

Καίτοι ἡ στέγασις τῶν προσφύγων δὲν ἐπιτρέπει τὴν διάθεσιν ἄλλων πιστώσεων διὰ τὴν Λαϊκὴν στέγην, τὸ Νέον Κράτος δὲν παρέλειψε νὰ λάβῃ πρόνοιαν καὶ διὰ τὴν διευκόλυνσιν τῆς στεγάσεως τῶν Λαϊκῶν τάξεων. Ἄν δὲν διέθεσεν ἀμέσως ἐκ τοῦ Κρατικοῦ Προϋπολογισμοῦ πιστώσεις διὰ Λαϊκὴν στέγην, διέθεσεν ἐμμέσως ὀλόκληρα ἑκατομμύρια πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἄτινα θὰ εἰσέπρατ-
 τεν ἐκ τῆς ἐκποιήσεως τῶν ἀνταλλαξίμων κτημάτων.

Οὕτω παρέσχεν ἔκπτωσιν 40 ο)ο εἰς πάντας τοὺς ἀγοραστὰς τῶν ἀνταλλαξίμων ἀστικῶν κτημάτων, ἐφ' ὅσον ἀνήκουσιν ἀποδειγμένως εἰς τὰς τάξεις τὰς ἐχούσας ἀνάγκην Κρατικῆς Ἀντιλήψεως. Ἐφεδροὶ, παλαιοὶ ἀγωνισταί, ἀνάπηροὶ πολέμου, χήραι καὶ ὀρφανὰ πολέμου, ἀγορασταὶ ἀνταλλαξίμων ἔτυχον καὶ τυγχάνουσι τοῦ εὐεργετήματος τῆς ἐκπτώσεως 40 ο)ο.

Β. ἈΓΑΘΟΕΡΓΑ ἸΔΡΥΜΑΤΑ

1). Διὰ τὴν συντήρησιν τῶν ἐν Κρήτῃ Ἐθν. Ὀρφείων, εἰς ἃ περιθάλπονται, ἐκπαιδεύονται καὶ διαπαιδαγωγοῦνται 400 περίπου ὀρφανὰ καὶ ἄπορα παιδιὰ τῆς Κρήτης τὸ Κράτος διέθεσε κατὰ τὸ Οἶκον. ἔτος 1938—39 τὰς ἀναγκαιούσας πιστώσεις ἀνερχομένας εἰς ἀρκετὰ ἑκατομμύρια.

Οὕτω διὰ τὸ Ὀρφεῖον Ἀρρένων Χανίων διέθεσεν δρ. 1.529.000

» » » » Ἐθλ. Ἡρακλείου » » 1.254.000

» » » » Ἀρρέν. Ρεθύμνης » » 992.000

» » » » Ἀρρέν. Λασηθίου » » 1.229.000

» » » τὸν Ἐθν. Παιδ. Σταθμὸν Ρεθύμνης » » 170.000

000.000 Σύνολον δραχμαὶ 5.174.000

Παραλλήλως ἵδρυσεν δύο νέους Ἐθνικοὺς Παιδικοὺς Σταθμοὺς, ἓνα εἰς Ἱεράπετραν καὶ ἓνα εἰς Χανιά.

Οἱ Σταθμοὶ οὗτοι οἷτινες θὰ στεγασθῶσιν εἰς ἰδιόκτητα κτίρια, θὰ λειτουργήσωσιν ἅμα τῇ ἀνεγέρσει τῶν κτιρίων.

Διὰ τὰς δαπάνας τῆς ἀνεγέρσεως διετέθησαν ἤδη ἀνά 300.000 δραχμ. δι' ἕκαστον εὐρισκόμεναι εἰς χεῖρας τῆς Διοικ. Ἐπιτροπῆς. Ἡ ἀνεγερσις τοῦτέστιν τούτων δὲν ἀποτελεῖ σκέψιν ἀλλὰ πραγματικὴν κήτην.

2) Παγκρήτιον Ἴατροκοινωνικὸν Ἰνστιτούτον

Διὰ τοῦ Ἀναγκ. Νόμου 1395 ἀπεφασίσθη ἡ ἀνέγερσις ἐν Χανίοις Παγκρητίου Ἰατροκοινωνικοῦ Ἰνστιτούτου διατιθεμένων πρὸς τοῦτο ὑπολοίπων ἐκ τῆς δωρεᾶς Μηχαλινοῦ, ἀνερχομένων εἰς 2 ἑκατομύρια περίπου δραχμῶν.

Οἴκοθεν νοεῖται ὅτι τὴν συντήρησιν τοῦτου κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος τῶν ἐξόδων τοῦ θ' ἀναλάβῃ αὐτὸ τοῦτο τὸ Κράτος, ἐκ τοῦ Κρατικοῦ Προϋπολογισμοῦ.

3) Παιδικαὶ Ἐξοχαί

Διὰ τὴν ἀνέγερσιν μονίμων ἐγκαταστάσεων Παιδικῶν ἐξοχῶν Χανίων ἐδαπανήθη ποσὸν δραχμ. 650.000

Παιδικαὶ ἐξοχαί λειτουργοῦσι καὶ εἰς τοὺς Νομοὺς Ἑρακλείου καὶ Ρεθύμνης διὰ προσωρινῶν ἢ ἡμιμονίμων ἐγκαταστάσεων.

Πλέον τῶν 1500 παιδιῶν, καθ' ἑκάστην θερινὴν περίοδον, παραλαμβάνονται εἰς τὰς Παιδικὰς ἐξοχὰς ἀσθενῆ καὶ καχεκτικά ἵνα μετὰ ἀνάλογον διαμονὴν εἰς τὰς κατασκηνώσεις ἀποδοθῶσιν ὑγιᾶ καὶ εὐρωστὰ εἰς τοὺς γονεῖς των.

Γ' ΠΕΡΙΘΑΛΨΙΣ ΑΝΑΠΗΡΩΝ ΚΑΙ ΘΥΜ. ΠΟΛΕΜΟΥ

Διὰ τὴν περίθαλψιν τῶν ἀναπήρων καὶ Θυμάτων Πολέμου ὑφίστανται εἰς τὴν ἔδραν ἐκάστου Νομοῦ τὰ Παραρτήματα Ταμεῖου Θυμάτων Πολέμου.

Σκοπὸς τούτων εἶνε ἡ παντοειδὴς περίθαλψις τῶν ἀναπήρων καὶ Θυμάτων Πολέμου καὶ κυρίως ἡ ἰατρικὴ καὶ φαρμακευτικὴ Ἀντιληψις ἢ εἰς ὑγειονομικὰ ἱδρύματα νοσηλεία, ἢ λουτροθεραπεία ἢ ἐπαγγελματικὴ ἀποκατάστασις, ἢ εἰς χρεῖμα ἐνίσχυσις τῶν ἀναποκαταστάτων κλπ.

Διὰ τὴν συντήρησιν τῶν ἐν Κρήτῃ παραρτημάτων Ταμ. Θυμ. Πολέμου διετέθησαν κατὰ τὸ οἶκον. ἔτος 1938—39 περίπου δραχμαὶ 4.000.000. Εἰς τὸ ποσὸν τοῦτου δέον νὰ προστεθῇ καὶ ποσὸν δραχμῶν 1.800.000 ὅπερ διατίθεται ἑτησίως δι' εἰδικὴν ἐπίδοτήσιν τῶν ἐκ φυματιώσεως πασχόντων ἀναπήρων πολέμου.

Τ' ἀνωτέρω ποσὰ εἶνε ἐντελῶς ἄσχετα μὲ τὰς καταβαλλομένας συντάξεις.

Ἰνα γίνῃ ἀντιληπτὴ ἡ εὐεργετικὴ ἐπίδρασις τῆς μεταβολῆς τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ εἰς τὰ τῆς προστασίας τῶν ἀναπήρων καὶ Θυμάτων Πολέμου, ἀρκεῖ νὰ τονισθῇ ὅτι ἐν τῷ Νομῷ Χανίων ἐνφ' ἄλλοτε ἐδαπανῶντο διὰ νοσοκομειακὴν περίθαλψιν 20.000 δραχ. ἑτησίως, ἤδη δαπανῶνται πλέον τῶν 65.000. δραχμῶν.

Ἐνφ' αἱ αἰτήσεις προικοδοτήσεων ἕμενον ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἀνεκδίκαστοι ἤδη ἐκδικάζονται ἀμέσως καὶ καταβάλλονται ἀμέσως τὰ

καθοριζόμενα βοηθήματα προικοδοτήσεων.

Ἐνῶ ἄλλοτε οὐδεμία διετίθετο πίστωσις δι' ἐπαγγελματικὴν ἐκπαίδευσιν τέκνων ἀναπήρων, ἤδη κατέστη ὑποχρεωτικὴ ἢ διάθεσις τοιαύτης πιστώσεως καὶ τέκνα ἀναπήρων ἀποστέλλονται πρὸς ἐκπαίδευσιν εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις Σιβιτανίδειον Σχολὴν καὶ ἄλλας Τεχνικὰς τοιαύτας.

Δ' ΛΑΪΚΑ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΙΚΑ ΣΥΣΣΙΤΙΑ

Δὲν εἶνε δύσκολον νὰ ἀντιληφθῇ τις τὴν ἐπελθοῦσαν μεταβολὴν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ὡς πρὸς τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τῶν Λαϊκῶν μαθητικῶν συσσιτίων.

Δύναται τις εἰπεῖν ὅτι προηγουμένως δὲν ἐλειτούργουν τοιαῦτα. Ἀλλὰ καὶ ἐὰν ποῦ ἐλειτούργουν, ἐλειτούργουν ἄνευ προγράμματος ἄνευ συστήματος.

Ἡδὴ ἡ λειτουργία τούτων ἐπεξετάθη εἰς ὄλας σχεδὸν τὰς πόλεις ὡς πρὸς τὰ Λαϊκὰ, ὠργανώθη συστηματικώτερον ἢ λειτουργία τῶν καὶ ἐπεξετάθη ὁ ἀριθμὸς τῶν συσσιτούντων.

Ἀξιοσημεῖωτον ὅμως εἶνε ὅτι ἤδη ἡ Κρατικὴ ἀντίληψις δὲν περιωρίσθη μόνον ἐντὸς τῶν πόλεων ὡς μέχρι τοῦδε συνέβαινε, ἀλλ' ἐπεξετάθη καὶ εἰς τὴν ὑπαίθρου καὶ ἰδίως ὡς πρὸς τὰ μαθητικὰ συσσίτια. Οὕτω μαθητικὰ συσσίτια ἐλειτούργησαν εἰς ἅπαντα σχεδὸν τὰ Δημοτικὰ σχολεῖα τῆς ὑπαίθρου εἰς ἃ παρίστατο ἀνάγκη, κατὰ τὰς ὑποδείξεις τῶν διδασκάλων.

Ἐπίσης διὰ τὴν ἀνακούφισιν τῶν ἐργαζομένων τάξεων τῆς ὑπαίθρου κατὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον, ἐφ' ὅσον δὲν καθίστατο δυνατὴ ἡ λειτουργία Λαϊκῶν συσσιτίων διετέθησαν διάφορα ποσὰ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν μικροῦ έργων ἐπὶ τῷ τέλει τῆς παροχῆς ἐργασίας εἰς ἀνέργους.

Διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν μαθητικῶν καὶ Λαϊκῶν συσσιτίων Κρήτης διετέθησαν ἐκ τοῦ Κρατικοῦ Προϋπολογισμοῦ, διὰ τοῦ Πατριωτικοῦ Ἰδρύματος Κοιν. Προνοίας διὰ τὸ Οἶκον, ἔτος 1938—39 δραχ. 1.000.000.

Ἀνάλογα ποσὰ διετέθησαν ἐκ τῶν οἰκείων Δήμων, ἐξ ἰδιωτικῶν εἰσφορῶν κλπ. ἐπιτοπίων πόρων.

Ε' ΙΜΑΤΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΤΟΥ

Τὸ νέον Κράτος δὲν ἠρέκεσθη εἰς τὸ νὰ χορηγήσῃ μόνον θερμὴν καὶ θρεπτικὴν τροφήν διὰ τῶν μαθητικῶν συσσιτίων εἰς τοὺς ἀπόρους μαθητὰς τῶν Σχολείων. Ἐσκέφη ὅτι πολλοὶ μαθηταὶ ἦσαν γυμνοὶ καὶ ἀνυπόδητοι.

Δὲν ἐδίστασε νὰ λάβῃ τὰ ἐνδεικνυόμενα πρὸς τοῦτο μέτρα. Ἰδρυσέ πρὸς τοῦτο τὴν Ἰμάτιοθήκην τοῦ μαθητοῦ με Κέντρον τὰς Ἀθή-

νας καὶ τοπικὰς ἐπιτροπὰς εἰς τὰς κυριωτέρας πόλεις καὶ διέθεσε σημαντικὰ ποσὰ ἐκ τοῦ Κρατικοῦ Προϋπολογισμοῦ διὰ τὴν ἐνίσχυσιν καὶ πραγματοποιήσιν τοῦ σκοποῦ.

Οὕτω διὰ τὴν Κρήτην διέθεσε ποσὸν δραχμ. 300.000, ἐξ οὗ κατασκευάσθησαν 1500 ζεύγη πεδίων ἀρίστης ποιότητος, 500 μάλλινα ἐξαιρετικὰ πουλόβερ καὶ 1200 ποδιαί, εἶδη ἄτινα καὶ διενεμήθησαν εἰς τοὺς ἀπόρους μαθητὰς τῆς Κρήτης διὰ τῶν διδασκάλων καὶ τῶν τοπικῶν ἐπιτροπῶν.

Καίτοι ὁ θεσμὸς τοῦτος ἦτο νέος ἐξεδήλωσε τὴν ὑπαρξίν του οὐχὶ μὲ σκέψεις ἀλλὰ μὲ ἔργα.

Ἰδοὺ τὸ κύριον γνῶρισμα τῆς δράσεως τοῦ Κράτους τῆς 4ης Αὐγούστου. "Ὅχι σκέψεις καὶ μελέται χρονίζουσαι καὶ ἀποτελεσματουσαὶ πᾶν ζήτημα, ἀλλὰ ἔργα καὶ πράξεις, ἀπόφασις καὶ ἐκτέλεσις.

ΣΤ' ΠΕΡΙΘΑΛΨΙΣ ΔΠΟΡΩΝ

Κατὰ τὰς ἐορτὰς τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Πάσχα, ἡ Ἐθνικὴ Κυβέρνησις τῆς 4ης Αὐγούστου, δὲν ἀρκεῖται εἰς τὴν παροχὴν συσσιτίων, ἀποφυλάκισιν κρατουμένων, βελτίωσιν συσσιτίου τῶν εἰς τὰ παντὸς εἶδους ἱδρύματα εὐρισκομένων. Θέλει, τὰς ἡμέρας ταύτας νὰ ἐορτάσῃ ὁλόκληρον τὸ Ἔθνος νὰ μὴ ὑπάρξῃ "Ἑλλην πολίτης," Ἑλλην οἰκογενειάρχης στερούμενος τῶν μέσων τοῦ ἐορτασμοῦ.

Πρὸς τοῦτο διανέμει χρηματικὰ βοηθήματα εἰς τοὺς ἀπόρους. Οὕτω διὰ τὰς ἐορτὰς τῶν Χριστουγέννων διενεμήθησαν εἰς τὴν Κρήτην, μόνον διὰ τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου Κρατικῆς Ὑγιεινῆς καὶ Ἀντιλήψεως δραχμαὶ 400.000. Ἀνάλογα ποσὰ διενεμήθησαν καὶ παρ' ἄλλων ὀργανώσεων ἐξ ἄλλων πόρων.

Ἀλλὰ καὶ καθ' ὄλον τὸ διάστημα τοῦ ἔτους δὲν παύει ἡ χορηγήσις ἐκτάκτων βοηθημάτων εἰς ἀπόρους καὶ ἀναξιοπαθοῦντας. Οὕτω ἀπὸ τοῦ Αὐγούστου 1938 μέχρι τοῦδε διενεμήθησαν παρὰ τῆς Γεν. Δόσεως διὰ τοῦ τμήματος Δημ. Ἀντιλήψεως ἄνω τῶν 175.000 δραχμῶν.

Τὸ ποσὸν τοῦτο δὲν προέρχεται μόνον ἐκ τοῦ Κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ.

Αὐθόρμηται καὶ πρόθυμοι εἶνε αἱ ἰδιωτικαὶ εἰσφοραί.

Τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου ἐπέτυχεν, ὄχι μόνον αὐτὸ τοῦτο νὰ ἔρχηται ἀντιλήπτωρ τῶν πασχουσῶν τάξεων, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς εὐπόρους τάξεις νὰ ἐμπνεύσῃ καὶ υποθάψῃ τὸ αἶσθημα τῆς πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπης καὶ ἀλληλεγγύης. Ἐπέτυχε νὰ δημιουργήσῃ τὸ Ἐθνικὸν Κράτος, τὸ Ἐθνικὸν σύνολον, τὴν Ἐθνικὴν Οἰκογένειαν, ὡς ἕκαστον δυνάμενον μέλος νὰ θεωρῇ ὑποχρέωσιν νὰ βοηθήσῃ τὰ ἀδύνατά μέλη τῆς Ἐθνικῆς τοῦ Οἰκογενείας.

Μ. ΦΑΝΤΗΣ

Τμηματάρχης Δημοσ. Ἀντιλήψεως,

ΕΞΥΨΩΣΙΣ & ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΑΤΟΥ

Ὁ ἐργάτης πρὸ τῆς 4ης Αὐγούστου παίγνιον καὶ εὐάλωτος καὶ ἐκ-
μεταλλεύσιμος λεία εἰς χεῖρας ἀσυνειδήτων ἐργοδοτῶν, κατήρχετο εἰς
τὰ πεζοδρόμια ἀνεμίζων μαύρας σημαίας ἀπὸ κοινοῦ μὲ τοὺς ἀνατρο-
πεῖς τοῦ κοινωνικοῦ καθεστώτος. Εἰς τὰς πόλεις τῆς Κρήτης ἴδια εἰς τὸ
Ἑράκλειον καὶ τὰ Χανιά κατ' ἐπανάληψιν ἐσημειώθησαν ἔκτροπα καὶ ἐ-
ξεγέρσεις τῶν ὁποίων ὁ ἐπίλογος ὑπῆρξεν αἱματηρός. Ἐλλοχεύων ὁ
κομμουνισμὸς ἐπιτηδεῖως ὑπέδαλπεν καὶ ὑπεδαύλιζεν τὴν ἀγανάκτησιν
τῶν ἐργατῶν διὰ τὴν πενιχρότητα τῆς ἀμοιβῆς τὸ ὑπεροκτάωρον τῆς
ἐργασίας καὶ τὴν ἔλλειψιν στοιχειώδους προστασίας τῶν συμφερόντων
τῶν.

Ὁ προβολεὺς τοῦ Μεταγυστιανοῦ Κράτους τῆς Ἀναδημιουργίας
ἐκ τῶν πρώτων ἔπεσεν ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν ζητημάτων.

Ἀκανθῶδη, περίπλοκα, ἀλληλοσυγκρουόμενα χάρις εἰς τὸ ἰδρυθέν
ὑφυπουργεῖον Ἐργασίας τὰ πλεῖστα καὶ σημαντικώτερα ἐπελύθησαν.
Αἱ κατὰ τόπους ἐπιδερῆσεις ἐργασίας μὲ ζῆλον δρασκευτικὸν ἐπελή-
φθησαν τῆς ἐφαρμογῆς τῶν δεσποδέντων ἐργατικῶν Νόμων, δι' ὧν ὄχι
ἀπλῶς παρέχεται προστασία δετική εἰς τὸν ἐργάτην, ἀλλὰ βελτιοῦται
καὶ οἰκονομικῶς ἡ θέσις του.

Αὐστηρά καὶ ἀγρυπνος ἐφαρμογὴ τοῦ ὀκταώρου καὶ προστασία τῶν
ἀνηλίκων ἐργατῶν καὶ ἐργατριῶν, παροχὴ ἄμεσος ἰατρικῆς καὶ φαρμα-
κευτικῆς περιδάλψεως καὶ ὡς ἐπιστέγασμα ὄλων τῶν ἀνωτέρω εὐεργε-
τικῶν μέτρων αἱ κοινωνικαὶ ἀσφαλίσεις.

Ὁ ἐργάτης τῶν πόλεων τῆς Κρήτης ἔρμαιον ἄλλοτε τῶν πλέον
ἀπιδάνων καὶ ἀνιστορήτων κηρυγμάτων, ἐλκυσόμενος ἀπὸ τὰς Σειρῆνας
τοῦ φανταστικοῦ ἐρυθροῦ παραδείσου διὰ τῶν συνεχῶν ἐξεγέρσεων του
διετάρασε καὶ παρέλυε τὴν οικονομικὴν ζωὴν γενόμενος πρόξενος ζη-
μιῶν ἀνυπολογίστων.

Ἀντιδέτως μετὰ τὴν 4ην Αὐγούστου, μετὰ τὴν ἐπιδειχθεῖσαν Κρα-
τικὴν μέριμναν καὶ στοργὴν τῆς Ἑθνικῆς Κυβερνήσεως ἀπέβη παράγων
τάξεως, προόδου καὶ ἐργασίας.

Διὰ τοῦ καθιερωθέντος συστήματος τῶν συλλογικῶν συμβάσεων
κατοχυρωθῆ ἡ θέσις αὐτοῦ εἰς τρόπον νὰ μὴ εὐρίσκεται πλέον ὑπὸ τὴν
διαρκῆ ἀγωνίαν τῆς αὔριου.

Κατωτέρω δημοσιεύομεν ἀπολογισμὸν τῆς νεοπαγοῦς παρὰ τῇ Γε-
νικῇ Διοικήσει Κρήτης Ἐπιδερῆσεως Ἐργασίας κατὰ τὴν διαρρεῦσασαν
τριετίαν.

Ἡ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ἡ κατὰ τὰ ἔτη 1936, 1937 καὶ 1938 δράσις τῆς Ἐπιθεώσεως Ἐργασίας συνίσταται εἰς τὴν Ἐπιθεώρησιν τῶν Βιομηχανικῶν καὶ Βιοτεχνικῶν ἐπιχειρήσεων διὰ τὴν ὑπόδειξιν μέτρων σκοποῦντων τὴν προστασίαν τῆς ὑγείας καὶ τῆς σωματικῆς ἀκεραιότητος τῶν ἐν αὐταῖς ἐργαζομένων, εἰς τὴν ἐπίβλεψιν τῆς ἐφαρμογῆς τῶν περὶ ὥρων ἐργασίας, Κυριακῆς καὶ ἐβδομαδιαίας ἀναπαύσεως κειμένων διατάξεων, εἰς τὴν διευθέτησιν καὶ ἐπίλυσιν τῶν μεταξὺ Ἐργοδοτῶν καὶ ἐργαζομένων ἀναφυομένων ἐκάστοτε μεμονωμένων καὶ Συλλογικῶν διαφορῶν καὶ εἰς τὴν παρακολούθησιν τῆς πιστῆς ἐφαρμογῆς ἀπασῶν τῶν ἰσχυουσῶν γενικῶν καὶ κλαδικῶν Συλλογικῶν Συμβάσεων ἐργασίας καὶ τέλος εἰς τὴν ἐξέτασιν καὶ ρύθμισιν παντὸς γενικωτέρου ζητήματος ἀναγομένου εἰς τὴν καθόλου ἀρμοδιότητα τοῦ Ὑφυπουργείου Ἐργασίας εἰς ὁλόκληρον τὴν Μεγαλόνησον Κρήτην, ὡς ἀποτελοῦσης τῆς Ἐπιθεώσεως Ἐργασίας καὶ Τμῆμα Ἐργασίας παρὰ τῇ Γενικῇ Διοικητικῇ Κρήτης.

Ἐκτὸς τούτων ἡ Ὑπηρεσία ἐπὶ πλέον ἐμερίμνησε μετὰ πάσης φρονήσεως καὶ διὰ τὴν ρύθμισιν καὶ τιμολόγησιν τῶν φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν εἰς διαφόρους λιμένας τῆς Νήσου κατὰ τρόπον ἐξασφαλίζοντα τὴν εὐρυθμίαν τῆς ἐργασίας εἰς τοὺς λιμένας ἄνευ μάλιστα διαμαρτυριῶν ἢ δημιουργίας ζητημάτων εἰς βάρος τοῦ ἐμπορίου ἢ τῶν ἐργαζομένων.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω καθίσταται ἔκδηλος ἡ ἔκτασις τῆς ἀρμοδιότητος τῆς Ἐπιθεώρησεως Ἐργασίας, εἰς ἣν δέον νὰ προστεθῇ καὶ ἡ σύστασις ἐσχάτως καὶ λειτουργία ἐν τῇ ἔδρᾳ αὐτῆς καὶ Γραφείου Εὐρέσεως Ἐργασίας, πρᾶγμα ὅπερ δικαιολογεῖ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ προσωπικοῦ τῆς ὑπηρεσίας, ἀποτελουμένου ὡς γνωστόν, ὑπὸ τοῦ ὑποφαινομένου μόνον, δι' ἑνὸς Βοηθοῦ Ἐπόπτου, ὡς ὑπὸ τοῦ ἀπὸ 6/7/35 Δ]τος προβλέπεται, ἢ δι' ἀποσπάσεως μονίμως παρ' αὐτῇ τοῦλάχιστον ἑνὸς κατωτέρου Ἀστυνομικοῦ ὀργάνου λῆαν ἀπαραιτήτου διὰ τὴν ἐνδεδεχθῆ παρακολούθησιν ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον τῆς ἐφαρμογῆς τῶν περὶ ὥρων ἐργασίας Διατάξεων εἰς τοὺς διαφόρους τόπους ἐργασίας, ἔνθα ἡ τακτικὴ ἐπίσκεψίς μας ἀποβαίνει ἀδύνατος λόγῳ τῶν μεγάλων ἀποστάσεων τῆς Πόλεως ἐκτεινομένης εἰς μῆκος 5 καὶ πλέον Χιλ]τρων καὶ τοῦ φόρτου τῆς λοιπῆς ὑπηρεσίας.

Τὴν ἀπόσπασιν ταύτην ζητηθεῖσαν ἐπανειλημμένως ὑπὸ τῆς ὑπηρεσίας ἠρνήθη ἡ Δ]σις Χωρ]κῆς, ἐρειδομένη ἐπὶ διατάξεως τοῦ διέποντος αὐτὴν ὀργανισμοῦ τοῦ Σώματος Χωρ]κῆς, δι' ὃ τὸ ζήτημα τοῦτο θὰ ρυθμισθῇ νομοθετικῶς.

Κατωτέρω ἐκθέτομεν εἰς ἴδια Κεφάλαια τὴν ἀνωτέρω δρᾶσιν τῆς Ἐπιθ)σεως Ἐργασίας καὶ ἐκάστου θέματος τῆς ἄρμοδιότητος αὐτῆς.

Α' ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ

Κατὰ τὰ ἔτη 1936-1937 καὶ 1938 διενεργήθησαν ἐν συνόλῳ 460 Ἐπιθ)σεις εἰς διαφόρους τόπους ἔργασίας ὁ ἀριθμὸς δὲ τῶν κατ' ἔτος διενεργηθεισῶν Ἐπιθεωρήσεων καὶ ὁ ἀριθμὸς τοῦ ἀπασχολομένου προσωπικοῦ ἐνδείκνυται εἰς τοὺς συνημμένους πίνακας ὑποδ. I καὶ II ἦτοι κατὰ τὸ ἔτος 1936 ἐγένοντο 180, τὸ ἔτος 1937 150 καὶ τὸ 1938 130 Ἐπιθεωρήσεις, εἰς ταύτας αἵτινες ἀπεσκόπουν τὴν ὑπόδειξιν μέτρων Ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τῶν ἐργαζομένων σημειωτέον ὅτι δὲν περιλαμβάνονται καὶ αἱ πρὸς παρακολούθησιν τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ὥρων ἔργασίας γενόμεναι ἐπιθεωρήσεις διὰ τὰς ὁποίας δὲν ἐκρατήθησαν στατιστικὰ δεδομένα.

Ἡ Ὑγιεινὴ κατάστασις τῶν Βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων εὐρίσκειται ἀπὸ γενικῆς ἀπόψεως εἰς καλὴν δύναται τις εἰπεῖν κατάστασιν ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς Βιοτεχνικὰς Ἐπιχειρήσεις εἰς ἃς αὕτη παρουσιάζεται συγκεχυμένη Πίναξ ὑποδ. III. Εἰς τὸ Κεφάλαιον τοῦτο ὅπερ ἡ Ὑπηρεσία θεωρεῖ καὶ τὸ σπουδαιότερον, λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν τὸ γεγονός ὅτι ἡ καλὴ διατήρησις τῆς ὑγείας τοῦ ἐργάτου ἀποτελεῖ ἀνεκτίμητον Κεφάλαιον διὰ τε τὴν Ἐθνικὴν Οἰκονομίαν καὶ τὴν ἰδιωτικὴν ζωὴν, κατέβαλε καὶ θὰ ἐξακολουθήσῃ καταβάλλουσα πᾶσαν δυνατὴν προσπάθειαν πρὸς βελτίωσιν τῶν ὄρων Ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τῶν ἐργαζομένων.

Ἐν τῷ Νομῷ Χανίων πρώτη κατὰ σειράν ἔρχεται ἡ Βιομηχανία Πυρηνελαιουργείων καὶ Σαπωνοποιείων ἦτις ἀπασχολεῖ πλέον τῶν 200 ἐργατῶν παρέχουσα αὐτοῖς ἔργασίαν πλέον τοῦ δεκαμήνου κατ' ἔτος. Ἐπεταὶ δὲ ταύτης ἡ Ὑφαντουργία, ἦτοι ἐν Ὑφαντήριον καὶ ἐν Πλεκτήριον ἔνθα ἐργάζονται συνεχῶς περὶ τὰς 100 Ἐργατρίδας καὶ τούτων ἡ Βυρσοδεψία, εἰς ἣν ἀπασχολοῦνται περὶ τοὺς 200 ἐργάτας καὶ ἡ ὁποία ἐνῶ πρὸ τριετίας ἤκμαζε πραγματικῶς ἤδη λόγῳ τοῦ συναγωνισμοῦ ὃν ὑφίσταται ἐκ τῶν ἐλαστικῶν εἰδῶν ἤρχισε ὀλίγον κατ' ὀλίγον νὰ φθίνη καταστάσα ἔκδηλος ἡ κατάστασις τῆς αὐτῆς ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ τρέχ. ἔτους καὶ ἴδια κατὰ τοὺς ἔαρινους μῆνας, καθ' οὓς πολλαὶ Βυρσοδεψικαὶ ἐπιχειρήσεις προέβησαν εἰς τὸν περιορισμὸν τῶν ἐργασίμων ἡμερῶν, τινὲς δὲ μάλιστα τούτων ἀνέστειλον καὶ τὴν λειτουργίαν των ἀπολυθέντος ὡς ἐκ τούτου ἰκανοῦ ἀριθμοῦ ἐργατῶν.

Ἐτέρα ἐπίσης ἀξία μνείας Βιομηχανικὴ ἐπιχείρησις εἶνε καὶ ὁ ἐν Σούδα Κυλινδρόμηλος εἰς ὃν ἀπασχολοῦνται περὶ τοὺς 50 ἐργάτας καὶ οὐτινος ἡ κατάστασις ἀπὸ ἀπόψεως Ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας εἶνε ἀρίστη ὡς ἐπίσης καὶ τὸ Ἐργοστάσιον παραγωγῆς καὶ διανομῆς

κινητηρίου δυνάμεως καὶ φωτὸς καὶ ὅπερ κεῖται ἐν Ἀγυῖᾳ, θέσιν ἀπέχουσαν περὶ τὰ 4-5 Χιλ)τρα τῆς πόλεως Χανίων λειτουργοῦν δι' ὕδατοπτώσεως.

Ἄλλης σπουδαιοτέρας Βιομηχανίας στερεῖται ὁ Νομὸς Χανίων πλὴν τῶν κατὰ περιόδους λειτουργουσῶν τοιούτων, ὡς ἡ τῆς ἐπεξεργασίας σταφίδος εἰς ἣν ἀπασχολοῦνται ἐπὶ τετράμηνον περίπου περὶ τοὺς ἑξακοσίους ἐργάται καὶ τῶν Ἐλαιοτριβείων.

Ἡ ἀπὸ ἐτῶν δὲ λειτουργοῦσα εἰς τὴν ἐνταῦθα πόλιν Καπνοβιομηχανία εἰς ἣν εἰργάζοντο περὶ τοὺς 20 ἐργάται λόγῳ μὴ καταναλώσεως τῶν προϊόντων τῆς ἀπὸ τινος ἔπαυσε οὐσιαστικῶς λειτουργοῦσα.

Ἐν τῷ Νομῷ Ρεθύμνης καὶ μόνον εἰς τὴν ὁμώνυμον πόλιν λειτουργοῦσι 4 ἄξιοι λόγου Βιομηχανικαὶ Ἐπιχειρήσεις ἦτοι: 2 Πυρηνελαιουργεῖα, ἓν Ἐργοστάσιον Ἡλεκτροφωτισμοῦ καὶ 1 Χαρουποβιομηχανίας ἀπασχολοῦσαι περὶ τοὺς 120-150 ἐργάτας.

Ἀντιθέτως πρὸς τὰς Βιομηχανίας εἰς ἀμφοτέρας τὰς Πόλεις Χανίων καὶ Ρεθύμνης ἔχει ἀναπτυχθῆ εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμὸν ἡ Βιοτεχνία τῆς ὁποίας πολλὰ Ἐργαστήρια λειτουργοῦσι ὑπὸ μορφήν μικρᾶς ἐπιχειρήσεως, ὡς Μηχανοσιδηρουργεῖα, Συνεργεῖα Ἀυτοκινήτων, Κιβωτοποιεῖα, Ξυλουργεῖα, Ἐπιπλοποιεῖα, Μακαρονοποιεῖα, Πλακοποιεῖα, Μαρμαρογλύφεα Ὑποδηματοποιεῖα, Ραφεῖα κ.λ.π. ὅπου ἀπασχολεῖται σημαντικὸς ἀριθμὸς ἐργατῶν.

Τόσον εἰς τὰ Βιομηχανικὰ ὅσον καὶ εἰς τὰ Βιοτεχνικὰ Ἐργοστάσια καὶ Ἐργαστήρια αἱ διατάξεις περὶ ἀσφαλείας τῶν ἐργαζομένων τηροῦνται κανονικῶς, ἀδιαφιλονίκητον δὲ τούτου ἀπόδειξιν παρέχει ὁ ἀνεπαίσθητος ἀριθμὸς τῶν κατὰ τὰ ὡς ἄνω ἔτη ἐπισυμβάντων ἐν αὐτοῖς ἐργατικῶν ἀτυχημάτων τῶν ἐνδεικνυομένων ἐν τῷ συνημμένῳ Ὑποδ. I Πίνακι τὰ περισσότερα μάλιστα τῶν ὁποίων ὀφείλονται εἰς τυχαῖα καὶ ἀπρόβλεπτα περιστατικά.

Β' ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΝΟΜΩΝ

1) Νόμος Δ. Κ. Θ. (4029) «Περὶ ἐργασίας γυναικῶν καὶ ἀνηλίκων».

Διὰ τὴν πιστὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Νόμου τούτου κατεβλήθη ὅλως ἰδιαίτερα προσπάθεια ἀπαγορευθείσης τῆς ἐργασίας εἰς τοὺς ἄγοντας ἡλικίαν ἀπὸ 14 ἐτῶν καὶ κάτω, ἐχορηγήθησαν δὲ ὑπὸ τῆς ὑπηρεσίας κατὰ τὰ ὡς ἄνω ἔτη περὶ τὰ 170 Βιβλιάρια ἐργασίας ἀνηλίκων.

2) Ὁκτάωρον—7ωρον. —Ἐξ ἴσου ἐνδεδελεχῆς παρακολούθησις τῆς ἐφαρμογῆς τῶν περὶ ὥρων ἐργασίας διατάξεων ἐγένετο ὑπὸ τῆς Ὑπηρεσίας, εἰς ἀπάσας δὲ τὰς ἐπιχειρήσεις ἔχουσιν ἀναρτηθῆ τεθεωρημένοι ὑπὸ τῆς Ὑπηρεσίας πίνακες ὥρων ἐργασίας ἢ ἐφαρμογῆ τῶν ὁποίων ἐλέγχεται τακτικῶς τόσον ὑπὸ τῶν Ἀστυνομικῶν ὀργάνων

νων παρασχόντων πρὸς τοῦτο ἀμέριστον καὶ ἐν τῷ μέτρῳ τοῦ δυνατοῦ τὴν συνδρομὴν των, ὅσον καὶ ὑπὸ τῆς Ὑπηρεσίας ἦτις καὶ θὰ ἐξακολουθήσῃ ἐντατικώτερον τὸν ἔλεγχον διὰ τὴν πιστὴν ἐφαρμογὴν τῶν προστατευτικῶν τούτων διὰ τοὺς ἐργαζομένους Νόμων.

3) **Κυριακὴ ἀνάπαυσις—Ἑβδομαδιαία ἀνάπαυσις.**—Ἐπίσης ἡ ἐφαρμογὴ τῶν περὶ Κυριακῆς καὶ Ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως κειμένων Διατάξεων οὐδόλως ὑστέρησεν, ἐπιτηρεῖται δὲ ἀδιαλείπτως ὑπὸ τῆς Ὑπηρεσίας καὶ τῶν Ἀστυνομικῶν ὀργάνων εἰς ὅλα δὲ τὰ Καταστήματα ἤτοι Ξενοδοχεῖα, Καφφενεῖα, Ζαχαροπλαστεῖα κλπ. ἔχουσιν ἀναρτηθῆ πίνακες ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως τοῦ Προσωπικοῦ ἀνανεούμενοι τακτικῶς καθ' ἕκαστον μῆνα.

4) **Συλλογικαὶ Συμβάσεις.**—Ὅλως ὁμως ἰδιαιτέρως ἡ Ὑπηρεσία ἔστρεψε τὴν προσοχὴν τῆς ἐπὶ τῆς πιστῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἀποτριετίας περίπου εἰσαχθέντος θεσμοῦ τῶν Συλλογικῶν Συμβάσεων ἐργασίας, δι' οὗ τὸ Νέον Κράτος ἀνύψωσε εἰς ἀνώτερα Οἰκονομικὰ ἐπίπεδα τὴν ἐργαζομένην τάξιν καὶ ἔθεσεν οὕτω τέρμα εἰς τὰς αἰωνίους συγκρούσεις τῶν συμφερόντων τῶν Κοινωνικῶν τάξεων ἢ ἐναρμόνιους τῶν ὁποίων συνδέεται πρὸς τὰ συμφέροντα τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας. Παρὰ δὲ τὴν παρατηρουμένην γενικῶς ἀντίδρασιν ἐκ μέρους τῶν Ἐργοδοτῶν καὶ τὸ γεγονός ὅτι καὶ ὑπ' αὐτῶν τούτων τῶν μισθωτῶν οὐδεμία παρέχεται συνδρομὴ πολλάκις δὲ ἀποκρύπτονται καὶ τὰ πραγματικὰ γεγονότα καὶ στοιχεῖα, οὗ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων προσερχόμενοι, διατελοῦντες προφανῶς ὑπὸ τὴν ψυχολογικὴν βίαν τῶν Ἐργοδοτῶν, διαστρέφουσιν εἰς βάρος των τὴν ἀλήθειαν, ἡ Ὑπηρεσία μετ' ἐξαιρετικοῦ ζήλου παρακολουθεῖ τὴν αὐστηράν ἐφαρμογὴν τῶν ἰσχυουσῶν Συλλογικῶν Συμβάσεων, αἵτινες δύναται νὰ λεχθῆ ὅτι ἐφαρμόζονται καθ' ἑκάστην μὲ ἐπιτυχῆ προοδευτικὰ ἀποτελέσματα ἅτινα ὑπόσχονται μετ' οὗ πολὺ τὴν πλήρη ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ τοῦ Κοινωνικοῦ τούτου Νόμου. Ἐπειδὴ ὁμως κατὰ τὸν ἔλεγχον τῆς ἐφαρμογῆς τῶν Συμβάσεων τούτων ἡ Ὑπηρεσία ἀντελήφθη ὅτι πολλοὶ τῶν Ἐργοδοτῶν, μετερχόμενοι προφανῶς ψυχολογικὴν πίεσιν καὶ βίαν ἐπὶ τῶν ὑπ' αὐτῶν ὑπαλλήλων πειθαναγκάζουσιν τούτους νὰ δίδωσιν εἰκονικὰς ἐξωφλητικὰς ἀποδείξεις τοῦ μισθοῦ των, ἐνῶ πραγματικῶς ἀμοίβονται μὲ ἐπὶ ἔλαττον τῶν ὑπὸ τῶν Συμβάσεων καθωριζομένων ἀντιμισθίων, θὰ ἔδει καὶ διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τούτους νὰ ληφθῆ ἀνάλογος Νομοθετικὴ προστασία πρὸς τὴν τοὺς Ἐφέδρους Παλαιοὺς Πολεμιστὰς παρεχομένην τοιαύτην, εἰς τρόπον ὥστε πᾶσα ἀπόλυσις ὑπαλλήλου νὰ ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον τῆς ἐπὶ τοῦτο συσταθησομένης ἐξ Ἰσοῦ ἀριθμοῦ Ἐργοδοτῶν καὶ Μισθωτῶν ὑπὸ τὴν Προεδρείαν ἐνός Δημοσίου Ὑπαλλήλου Ἐπιτροπῆς καὶ ἐφ' ὅσον ἤθελεν ἀπεδειχθῆ ὅτι αὕτη ὠφείλετο εἰς τὴν δυστροπίαν τοῦ Ἐργοδότου νὰ συμμορφωθῆ πρὸς τὰς Συλλογικὰς Συμβάσεις ἢ ἀπόλυσις νὰ θεωρῆται ὡς μὴπω γε-

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ ΕΙΣ ΤΑ ΧΑΝΙΑ

Οί ἐργάται ἀπὸ τῆς ἱστορικῆς 4ης Αὐγούστου παράγοντες τάξεως καὶ ἐργασίας περιβάλλονται ὑπὸ τοῦ Κράτους καὶ τῆς Κοινωνίας μὲ στοργὴν καὶ ἐκτίμησιν. Ὁ ἀφωσιωμένος καὶ ἀξίος ἐκπρόσωπος τοῦ Ἐθνικοῦ μας Κυβερνήτου ἀναπληρωτῆς Ὑπουργοῦ Κρήτης κ. Δ. Ξυδιᾶς κατόπιν ὑπερόχου καὶ ἐμπνευσμένης ὁμιλίας περὶ τοῦ ἔργου τοῦ πρώτου ἐργάτου κ. Ἰ. Μεταξᾶ φωτογραφεῖται μετὰ τῶν ἐργατῶν Χανίων κατὰ τὸν ἑορτασμὸν τῆς Ἐργατικῆς Πρωτομαγιάς. Παρ' αὐτῷ ὁ Θεοφιλέστατος Ἀποκόρωνου καὶ Κυδωνίας Ἀγαθάγγελος ὁ Μέραρχος κ. Παπαστεργίου καὶ οἱ ἐκπρόσωποι τοῦ ἐργατικοῦ Κέντρου Χανίων.

Ἡ ἐξόρμησις τῆς 4ης Αὐγούστου: Τὸ ἐθνικὸν φρόνημα τῶν μικρῶν δι-
 αρκῶς ἀναπτεροῦται. Μαθηταὶ τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Ἀνωγείων Μυ-
 λοποτάμου εἰς ἐπιδείξεις ἀσκήσεων μάχης.

✓

...το ...

...αίς των όποιων συνδέεται προς τα συμπεράσματα της 'Εθνικής ...

...από ...

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΧΑΝΙΩΝ

✓

νομένη ἐπὶ διετίας τοῦλάχιστον. Τὸ μίτρον τοῦτο θέλει ἀποτελεῖσαι τὴν βάσιν τῆς πιστῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἐφορευθῶν τοῦς ἀπολλήτους

Ὁ ἑορτασμός τῆς ἐργατικῆς πρωτομαγιάς εἰς τὸ Ἡράκλειον. Ὁ Δήμαρχος Ἡρακλείου κ. Μηνᾶς Γεωργιάδης καθ' ἣν στιγμήν ἀναπτύσει τὴν φιλεργατικὴν τακτικὴν τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως.

Κατὰ τὴν ἡμερησίαν ἐργασίαν καὶ αἱ 321 τὴν Κυριακὴν ἐργασίαν ἡ κατανομή τῶν ὁλοίων κατὰ κλάδους ἐπιχειρησίων ἐνδείκνυται εἰς τὸν συννημένον πίνακα Ὑποβ. VI. Διὰ τὴν χορήγησιν τῶν ἀδικιῶν ἐπιτηρήσαν ἄποσει αἱ νόμιμοι προυποθέσεις τοῦδεῖα δέ ὀδία ἔχο-

νομένη ἐπὶ διείλαν τούλάχιστον. Τὸ μέτρον τοῦτο θέλει ἀποτελέσει τὴν βάσιν τῆς πιστῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἀφορῶσων τοὺς ὑπαλλήλους Συμβάσεων καὶ ἐξασφαλίσαι εἰς αὐτοὺς τὰς ὑπὸ τούτων καθοριζόμενας ἀντιμισθίας.

ὑπὸ τῆς Ὑπηρεσίας ὑπεγράφησαν κατὰ μὲν τὸ ἔτος 1937 μίᾱ (1) Τοπικὴ Συλλογικὴ Σύμβασις ἦτοι: Ραπτεργατῶν, ἐξεδόθησαν δὲ ἑπτὰ (7) ἀποφάσεις Ἐπιτροπῆς Διαιτησίας οἷον 1) Ὑποδηματεργατῶν 2) Καφφενείων, 3) Κτιστῶν Ἀμμοκονιαστῶν, 4) Ξυλουργῶν Οἰκοδόμων, 5) Ἐργατῶν ἐλαίου, 6) Ἐστιατορίων καὶ 7) δευτέρα Ὑποδηματεργατῶν, κατὰ δὲ τὸ ἔτος 1938 ὑπεγράφησαν ἑννέα (9) ἐν ὄλῳ Τοπικαὶ Συλλογικαὶ Συμβάσεις ἦτοι 1) Μηχανοδηγῶν ἀτμηλάτων ὁδοστρωτήρων καὶ Καρραγωγέων 2) Σταφιδεργατῶν καὶ Σταφιδεργατριῶν Χανίων 3) Ραπτεργατῶν Χανίων 4) Ὑποδηματεργατῶν Χανίων 5) Ἐργατῶν Μωσαϊκῶν πλακῶν 6) Ραπτεργατῶν Ρεθύμνης 7) Ἐργατοτεχνιτῶν Χαρουπομήλων Ρεθύμνης 8) Οἰκοδόμων Ρεθύμνης καὶ 9) Ἐστιατορίων-Καφφενείων Ρεθύμνης ἐφαρμοζόμεναι ἅπασαι ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων.

Γ' ΜΗΝΥΣΕΙΣ

Διὰ παραβάσεις τῶν κειμένων ἐργατικῶν Νόμων ὑπεβλήθησαν κατὰ τὸ διάστημα τῆς ὡς ἄνω τριετίας 568 ἐν συνόλῳ μηνύσεις ἦτοι 100 ὑπὸ τῆς Ὑπηρεσίας καὶ 468 ὑπὸ τῶν Ἀστυνομικῶν Ἀρχῶν κατανεμόμεναι κατ' εἶδος παραβάσεως ἐν τῷ συνημμένῳ Ὑποδ. Ὑ Πίνακι. Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκδικάσεως ὑπῆρξεν ἀρκετὰ ἱκανοποιητικὸν θὰ ἀπέβαινε δὲ ἱκανοποιητικώτερον ἐὰν ὑπὸ τῶν κατηγορουμένων Ἐργοδοτῶν δὲν ἐχρησιμοποιοῦντο ὡς ψευδομάρτυρες, οἱ παρ' αὐτοῖς ἀπασχολούμενοι ἐργάται, δι' ὃ καὶ τὰ Δικαστήρια εὐχῆς ἔργον θὰ ἦτο νὰ μὴ λαμβάνωσιν ὑπ' ὄψιν τὰς καταθέσεις τῶν τοιούτων μαρτύρων, οἵτινες εἶναι γνωστὸν ὅτι δὲν προσέρχονται οἰκεία βουλήσει ἀλλὰ κατόπιν ἀσκηθείσης ἐπ' αὐτῶν ὑπὸ τῶν Ἐργοδοτῶν βίας. Διὰ τοῦτο θὰ ἔδει ἅπασαι αἱ ἐργατικαὶ παραβάσεις νὰ ἐκδικάζωνται ἐπ' αὐτοφώρῳ ὑπὸ τῶν Δικαστηρίων καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον εἶνε ἀναγκαῖα ἡ ἀπόσπασις παρὰ τῆ Ὑπηρεσίᾳ μονίμως ἐνὸς τούλάχιστον Ἀστυνομικοῦ ὄργανου.

Δ' ΑΔΕΙΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Κατὰ τὴν ἀνωτέρω τριετίαν 1936-37 καὶ 1938 ἐχορηγήθησαν ἐν συνόλῳ 901 ἀδεία ἐργασίας, ἦτοι 771 ὑπὸ τῆς Ὑπηρεσίας καὶ 130 ὑπὸ τῶν Ἀστυνομικῶν Ἀρχῶν ἐκ τούτων αἱ 580 ἀφορῶσιν τὴν ὑπερβάσιν τῆς ἡμερησίας ἐργασίας καὶ αἱ 321 τὴν Κυριακὴν ἐργασίαν, ἡ κατανομὴ τῶν ὁποίων κατὰ κλάδους ἐπιχειρήσεων ἐνδείκνυται εἰς τὸν συνημμένον πίνακα Ὑποδ VI. Διὰ τὴν χορήγησιν τῶν ἀδειῶν ἐτηρήθησαν ἅπασαι αἱ νόμιμοι προϋποθέσεις, οὐδεμία δὲ ἀδεία ἔχο-

ρουσιάζεται τόσο ἐκτεταμένη ὡς εἰς τὰς ἄλλας πόλεις τῆς Ἑλλάδος, ἀλλ' εἰς ὠρισμένας μόνον κατηγορίας ἐπαγγελλμάτων, ὡς τῶν οἰκοδόμων καὶ ἐργατῶν ὁδοποιῶν καὶ δὴ κατὰ τοὺς μῆνας Νοέμβριον ἕως Φεβρουάριον λόγῳ ἐπελεύσεως τοῦ χειμῶνος, ὡς ἐπίσης καὶ τῶν ἐργατῶν σταφίδος λόγῳ τοῦ περιοδικοῦ χαρακτήρος τῆς ἐργασίας ταύτης. Ὡσαύτως παρατηρεῖται κατὰ ποσοστὸν 10 ο)ο καὶ κατὰ διαφόρους ἐποχὰς ἀνεργία καὶ εἰς διάφορα ἄλλα μικρο-επαγγέλματα, ἧτις ὅμως ἀντιμετωπίζεται λόγῳ τοῦ γεωργικοῦ χαρακτήρος τῆς περιφερείας ἔνθα ἡ ἐξέυρεσις ἐργασίας καὶ ἡ πραγματοποίησις ἀριθμοῦ τινος ἡμερομισθίων εἶνε δυνατὴ κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἀνεργίας.

Αἰσθητοτέρα δὲ ἀνεργία ἐσημειώθη κατὰ τὸ παρελθὸν φθινόπωρον καθ' ὃ διεκόπησαν τὰ ἐκτελούμενα ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Νομοῦ Χανίων ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας Μπούντ Ὑδραυλικά ἔργα, ἧτις μετὰ τὴν ἔναρξιν συναφῶν ἐργασιῶν ἤρχισεν νὰ περιορίζηται σημαντικῶς, μετὰ δὲ τὴν ἐντὸς ὀλίγου ἐπανάληψιν τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐν λόγω Ἑταιρείας, αὕτη θὰ ἐκλείψῃ παντελῶς.

Εἰς τοῦτο σπουδαίως θὰ συντελέσῃ καὶ τὸ ἐσχάτως συσταθὲν ἐνταῦθα Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἐργασίας ὅπερ ἤρξατο λειτουργοῦν κανονικῶς. Ἀκριβῆ στατιστικὰ στοιχεῖα τοῦ δείκτου τῆς ἀνεργίας κατὰ τὴν τριετίαν 1936, 1937, 1938 δὲν εἶνε δυνατὸν διὰ τῆς παρουσίας νὰ ἀναφερθῶσιν ὡς μὴ ὑπαρχόντων τοιούτων.

Ἡ ὙΠΗΡΕΣΙΑΙ ΓΕΝΙΚΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

Ἐκτὸς τῆς ἀνωτέρω δράσεώς της ἡ Ὑπηρεσία, ὡς ἀποτελοῦσα καὶ Τμῆμα Ἐργασίας παρὰ τῇ Γενικῇ Διοίξει Κρήτης, ἡσχολήθη ἀρκούντως καὶ μὲ τὴν διευθέτησιν πάντων τῶν γενικῆς φύσεως ζητημάτων ἐν τῇ Νήσῳ Κρήτῃ καὶ ἰδίᾳ τῶν φορτοεκφορτωτικῶν, ἅτινα δι' ἐπιτοπίου μεταβάσεώς μας εἰς τοὺς διαφόρους λιμένας τῆς Νήσου ἐρυθμίσθησαν μετὰ πάσης δυνατῆς φρονήσεως εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἐξασφαλίζεται πλήρης εὐρυθμία εἰς τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἐργασιῶν τούτων πρὸς τὸ συμφέρον τῶν τε Ἐργατῶν καὶ τοῦ ἐμπορίου γενικῶς.

Κ. ΜΑΛΕΒΙΤΗΣ

Ἐπόπτης Ἐργασίας

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΟΡΘΟΞΙΑ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Τὸ Κράτος τῶν κομμάτων ἄδυσώπητον καὶ σκληρὸν μὲ τὴν ἀφρονα φορομανίαν του, καθίστα τὴν δραματικὴν ζωὴν τοῦ ἐργαζομένου λαοῦ μαρτυρικὴν. Ἡ ἀπογοήτευσίς καὶ ἡ ἀγωνία τῶν λαϊκῶν τάξεων ἀπεκορυφώτο. Αἱ κομματικαὶ Κυβερνήσεις ὄχι μόνον δὲν συνεκινουνο, ἀλλ' ἀντιθέτως ἐσφυριλάτου διὰρκῶς νέα ἐπαχθῆ φορολογικὰ δεσμά. Ὁ ἰδρώς καὶ τὸ αἷμα τοῦ λαοῦ ἀπεστραγγίζετο ἀνηλεῶς εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον πραγματικῶν Πυθῶν Δαναϊδῶν, διὰ νὰ διοχετευθῆ εἰς τὰ δουλᾶκια τῶν ἐπιτηδείων. Ἡ κομματικὴ κραιπάλη τὰ ἀπερρόφα ὄλα.

Ἡ Κρήτη, ἡ ὑπερήφανος καὶ φιλόπατρις Κρήτη εἶχεν γονατίση. Ἡ οἰκονομικὴ ζωὴ τῶν Πόλεων καὶ Ἐπαρχιακῶν τῆς κέντρων εἶχεν παραλύσει. Εἰς τὴν ὑπαῖδρον τῆς Μεγαλονήσου ἡ ἀπόγνωσις ἦτο πρωτοφανῆς μὲ τὰς καθημερινὰς κατασχέσεις καὶ προσωποκρατήσεις. Αἱματηραὶ συγκρούσεις μεταξύ ὀργάνων τῆς τάξεως καὶ ἀγροτῶν ἦσαν εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν. Ἡ γαλήνη καὶ ἡρεμία ἐφυγαδεύθη. Ἡ ἐμπιστοσύνη πρὸς τὸ Κράτος ἐξέλειπεν. Τὸ Κράτος εἶχεν κηρυχθῆ ἐχθρός. Τὰ ὄργανά του ἀποδιοπομπαῖα καὶ μισητὰ, εἶχον ἀπεγυμνωθῆ κάθε κύρους.

Ἀνάληγτον τὸ Κράτος τῶν κομμάτων ἐξηκολούθει τὴν ἰδίαν τακτικὴν του. Τακτικὴν Σκαρβαλοῦ ὀρχουμένου τὸν Πυρρήχιον. Ἡ ἀπογοήτευσίς ἐφθάνεν εἰς τὸ μεταίχιμιον. Ἡ ἀπόγνωσις ἐπὶ ἀκμῆς ζυροῦ. Ἔως ὅτου τὰ σποραδικὰ κρούσματα τῶν αἱματηρῶν συρράξεων τῆς ὑπαίθρου ἐν Κρήτῃ ἐγενικεύθησαν διὰ νὰ εὐρεθῆ ἕνας ὀλόκληρος Νομὸς ἐπὶ ποδὸς ἐνόπλου συναγεμῶ. Τὰ ἐνόπλα ἀντιφορολογικὰ συλλαλλητήρια τοῦ Ἡρακλείου.

Ἐντρομον καὶ πανικόβλητον τὸ μακαρία τῆ λήξει ἐκεῖνο Κράτος τῶν κομμάτων τότε μόνον ἀφυπνίσθη, ὅταν ἡ ἀσυγκράτητος ὀργὴ τῶν ἀγροτῶν τῆς Κρήτης παρέδωσεν εἰς τὰς φλόγας τὰς δημοσίας ὑπηρεσίας του. Νωδρόν, σπασμωδικὸν ἐνῶ ἐξαπέστελεν τὰ ἀντιτορπιλλικὰ του διὰ τὴν ἐπιβολὴν τῆς τάξεως, ἐξελιπάρει συμβιβασμὸν καὶ ἀνέκοπτε τὸν πλοῦν των εἰς τὰ ὕψη τῆς Μήλου, ὑπὸ τοὺς εἴρωνας καγχασιμῶς ὄλων μας.

Ἡ ἱστορικὴ 4η Αὐγούστου ἡ ἐγκαθιδρύσασα Κράτος στοργῆς, μὲ προσοχὴν καὶ ἐπιμέλειαν μὲ μόχθους καὶ ἀποφασιστικότητά διέγνωσε τὴν πραγματικότητα. Καὶ διὰ σειρᾶς εὐεργετικῶν καὶ ἀνακουφιστικῶν μέτρων ἐπανεφέρεν τὴν ζωὴν καὶ τὴν ἀνθηρότητα καὶ εἰς τὰς πόλεις καὶ τὰ Ἐπαρχιακὰ κέντρα τῆς Κρήτης. Μέτρα προστατευτικὰ ὑπὲρ τῆς σταφίδος, ἄρισς τῆς φορολογίας τοῦ ἐλαίου, ρύθμισις τῶν ἀγροτικῶν χρεῶν, φορολογικὰ διευκολύνσεις, μείωσις καὶ κατάργησις φορολογιῶν

κατοπρίζουν τὴν στοργὴν τοῦ Νέου κράτους πρὸς τὴν ὀλότητα καὶ δικαιολογοῦσιν τὴν ἀφοσίωσιν καὶ εὐγνωμοσύνην τοῦ Λαοῦ τῆς Κρήτης πρὸς τὸν Ἐθνικὸν Κυβερνήτην τοῦ ἔργου τοῦ ὁποίου αὐδορμήτως ἐτάχθησαν φρουροὶ ἄγρυπνοι.

Διότι παντός ἄλλου διαμερισματος τῆς Χώρας ἢ Κρήτη κατ' ἐπανάληψιν ἐδοκίμασεν πικρίας καὶ ἀπογοητεύσεις σκληρὰς καὶ εἶδε ν' ἀπεμπολοῦνται τὰ ζωτικὰ αὐτῆς συμφέροντα καὶ ὡς ὀλότητος καὶ ὡς ἀτόμων.

Ἡ Κρήτη εἶχε καταστή ὁ στόχος τῶν κομμάτων καὶ ἐπλήρωνε διαρκῶς τὰς βαρυτάτας συνεπείας τῶν κομματικῶν διενέξεων.

Κατὰ φυσικὸν λόγον ὁ ἐνδουσιασμός μὲ τὸν ὁποῖον πρώτη ἢ ἡρωϊκὴ Μεγαλόνησος ἀπεδέχθη τὴν Μεταβολὴν τῆς Ἱστορικῆς 4ης Ἀυγούστου εἶχε τὴν προέλευσιν του εἰς κίνητρα ἀπορρέοντα ἐξ ἀδριτοῦ ἀνάγκης.

Ἡ Κρήτη ἐπίστευσε πράγματι εἰς τὰ κηρύγματα τοῦ Νέου Κράτους. Καὶ ἐκ τῶν πραγμάτων ἢ πίστις τῶν Κρητῶν πρὸς τὸ Νέον Κράτος ἐδικαιώθη ἀπολύτως, ἐδικαιώθη πανηγυρικῶς, ἐδικαιώθη κατὰ τρόπον ὑπερβάντα κάθε εὐσίωνον καὶ τολμηρὰν προσδοκίαν.

Τι συνετελέσθη ὅσον ἀφορᾷ τὴν Κρήτην ἀπὸ ἀπόψεως οἰκονομικῆς ἀνορθώσεως κατὰ τὴν Μεταουγουστιανὴν Ἀναδημιουργίαν ἀναφέρεται εἰς τὴν κατωτέρω διαφωτιστικὴν ἔκδσειν πεπραγμένων τῆς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας τῆς Γενικῆς Διοικήσεως Κρήτης.

Η ΚΡΗΤΙΚΗ ΣΤΑΦΙΣ Κ.Λ.Π.

Κρητικάί σταφίδες, φορολογηθείσαι κατά την ἐκ τῆς Νήσου εἰς Πειραιᾶ μεταφορὰν αὐτῶν ἀπαλάσσονται τῶν ἰσχυόντων φόρων κατὰ τὴν ἐκ Πειραιῶς ἐξαγωγὴν αὐτῶν εἰς τὸ Ἐξωτερικόν.

Ἐπιτρέπεται δ' ἡ ἐπὶ προσωρινῆς ἀτελείας εἰσαγωγὴ συρμάτων σιδηρῶν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, καταλλήλων πρὸς περιέλιξιν κιβωτίων ἐν οἷς συσκευάζονται ἐγγώρια προϊόντα ἐξαγόμενα εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ἐν οἷς καὶ ἡ σταφίς.

Ἀπηλλάγησαν εἰσαγωγικῶν τελῶν τὰ σιδηρᾶ βαρέλια τὰ κομιζόμενα πλήρη μελάσσης παρὰ τῶν Ταμείων Προνοίας ἐλαιοπαραγωγῆς.

Παρετάθη δ' ἡ πρὸς ἐπανεξαγωγὴν εἰς τὸ ἐξωτερικόν τῶν εἰς βαρέλια μεταποιημένων καὶ ἐπὶ προσωρινῆ ἀτελείας παραλαμβανόμενων παρὰ τῆς Ἐνώσεως Κιτροπαραγωγῶν Κρήτης δουγῶν καὶ τσερκίων ἐτησίᾳ προθεσίᾳ εἰς διητὴ τοιαύτην.

ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΚΡΗΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ

Διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1635 ἐ. ἔ. Ἀναγκαστικοῦ Νόμου αἱ συντάξεις αἱ ἀπονεμηθεῖσαι ὑπὸ τῆς Κρητικῆς Πολιτείας μεταβιβάζονται εἰς τὰς οἰκογενείας τῶν συνταξιούχων κατὰ τὰς κειμένας περὶ πολιτικῶν ὑπαλλήλων καὶ στρατιωτικῶν ἐν γένει διατάξεις.

Ὅμοιως μεταβιβάζονται κατὰ τὰς περὶ πολιτικῶν ὑπαλλήλων διατάξεις καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου 749 τῆς 1908 τῆς Κρητικῆς Πολιτείας χορηγηθέντα βοηθήματα εἰς τοὺς ἀγωνιστὰς τῶν Ἐπαναστάσεων τοῦ 1886, 1878, 1896 καὶ 1897 μετατρέπομενα εἰς ἰσοβίας συντάξεις.

ΣΥΣΤΑΣΙΣ ΕΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΑΜΕΙΩΝ

1.—Εἰς τὴν παραγωγικωτέραν τῶν Ἐπαρχιῶν τοῦ Νομοῦ Χανίων, τὴν τῆς Κισσάμου συνεστήθη Οἰκονομικὴ Ἐφορία πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν πολυπληθῶν φορολογουμένων αὐτῆς καὶ ἐκείνων τοῦ ἐγγυτέρου διαμερίσματος τῆς γείτονος Ἐπαρχίας Σελίνου.

Ἐσχάτων δ' ἰδρῦθη καὶ Ταμεῖον εἰς τὴν αὐτὴν Ἐπαρχίαν διὰ τὴν διευκόλυνσιν πάντων τῶν πολιτῶν καὶ ἰδιαίτατα τῶν συνταξιούχων.

2.—Πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν ἀνεσυνεστήθησαν τὰ Ταμεῖα Σφακίων, Ἱεραπέτρας καὶ Μεραμβέλλου.

Τὸ τελευταῖον ἔδρεψον ἐν Νεαπόλει ὅπου καὶ αἱ Δικαστικαὶ Ἀρ-

χαί θά εἶνε συνάμα καὶ ἐλέγχουσα καὶ βεβαιούσα Ἀρχή, ἥτοι εἰς τὸν Διευθυντὴν τοῦ Ταμείου ἀνετέθησαν καὶ καθήκοντα Οἰκ. Ἐφόρου, τὰ ὁποῖα θά ἐκτελεῖ οὗτος βοηθούμενος ὑφ' ἑνὸς Ἐφοριακοῦ Γραμματέως.

Ἀναμένεται δ' ἡ σύστασις Ταμείου εἰς τὴν παραγωγικωτέραν Ἐπρχίαν τοῦ Νομοῦ Ρεθύμνης, τὴν τοῦ Μυλοποτάμου.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΕΙΣ-ΑΠΑΛΛΑΓΑΙ ΑΠΟ ΦΟΡΩΝ

Οἱ Κρήτες φορολογούμενοι, ἰδίᾳ οἱ ἰδιοκτῆται μικροοικοδομῶν, οἱ μικροεπιτηδευματῆται, ὁ ἀγροτικὸς πληθυσμὸς ἀπῆλυσαν εἰς ἰκανὸν ποσοστὸν τῶν εὐεργετημάτων τῶν χορηγηθέντων διὰ τῶν ἐπομένων νομοθετημάτων.

1.—Ἐκείνου δι' οὗ παρεσχέθη εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς Γενικοὺς Διοικητὰς τὸ δικαίωμα κανονισμοῦ τῆς εἰς δόσεις καταβολῆς τῶν πρὸς τὸ Δημόσιον χρεῶν, δι' οὗ διευκολύνονται οἱ φορολογούμενοι, οἱ ἐνδεεῖς ἰδίᾳ, εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν φορολογικῶν ὑποχρεώσεων τῶν.

2.—Τῆς διατάξεως καθ' ἣν οἱ ἐν τῇ ξένῃ Ἑλληνες οἱ παλινεστοῦντες εἰς τὴν πατρίον γῆν δικαιοῦνται νὰ εἰσάγωσιν ἀτελῶς εἶδη καινουργῆ ὧν οἱ δασμοὶ ἀνέρχονται μέχρι 1000 δραχμῶν, ὀλόκληροι δὲ Ἑλληνικαὶ οἰκογένειαι ἐπανακάμπουσαι εἰς τὴν Ἑλλάδα δικαιοῦνται νὰ εἰσαγάγωσιν ἀτελῶς εἶδη καινουργῆ, ὧν οἱ δασμοὶ ἀνέρχονται μέχρι 2500 δραχμῶν.

3.—Τοῦ Νόμου δι' οὗ ἀπηλλάγησαν τῆς φορολογίας μικροοικοδομαὶ τῶν ὁποίων ἡ μηνιαία πρόσσδος δὲν ὑπερβαίνει τὰς τριακοσίας δραχμάς. Ἠυξήθη δὲ τὸ ποσοστὸν τῶν ἐκπιπτομένων ἀποσβέσεων (διὰ συντήρησιν, ἀσφάλιστρα κλπ.) τῶν φορολογουμένων οἰκοδομῶν ἀπὸ 10 ο)ο καὶ τῶν ἐκμισθουμένων μετ' ἐπίπλων καὶ μηχανημάτων εἰς 19 ο)ο.

4.—Τῶν νομοθετημάτων δι' ὧν α) ἐμειώθη εἰς τὸ ἥμισυ ὁ φόρος ἐπιτηδεύματος τῶν μικροεπιτηδευματιῶν β) ἀπηλλάγησαν τοῦ φόρου ἐπιτηδεύματος οἱ ἰδιοκτῆται δημοσίας χρήσεως αὐτοκινήτων καὶ οἱ ὀδηγοὶ αὐτῶν γ) ὁ φόρος ἐπιτηδεύματος τῶν Ἀνωνύμων Ξενοδοχειακῶν Ἐπιχειρήσεων δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς 25000 δραχμ. δ' ἀπηλλάγησαν τοῦ φόρου κύκλου ἐργασιῶν πᾶσαι αἱ ἐν Ἑλλάδι βιοτεχνίαι.

5.—Τοῦ περὶ ρυθμίσεως τῶν Ἀγροτικῶν χρεῶν νομοθετήματος, τῆς ἀληθινῆς αὐτῆς «σεισαχθίας» διὰ τὸν ἀγρότην, ἥτις ὡς ἐπακολούθημα εἶχε τὴν ρύθμισιν τοῦ φόρου ἐπὶ τῶν γαιῶν, τῶν κινητῶν ἀξιῶν καὶ τοῦ φόρου τῶν κληρονομιῶν συμφώνως πρὸς τὴν δημιουργηθεῖσαν διὰ τοῦ Νόμου τούτου περιουσιακὴν κατάστασιν τοῦ ἀγρότου

6.—Τέλος τοῦ εὐεργετικοῦ Ν. οὗ ἀπηλλάγη τῆς φορολογίας τὸ ἔλαιον, τὸ πρῶτον καὶ σπουδαιότερον προϊόν τῆς Κρήτης.

ΒΕΒΑΙΩΣΙΣ ΚΑΙ ΕΙΣΠΡΑΞΙΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

Ἐν τέλει παρατείθεμεν πίνακας τῶν βεβαιωθέντων ὑπὸ τῶν Οἰκονομικῶν Ἐφοριῶν τῆς Νήσου τῶν βεβαιωθέντων καὶ εἰσπραχθέντων δημοσίων ἐσόδων κατὰ τὰ τρία τελευταῖα οικονομικά ἔτη 1936-37 1937-38 1938-1939. Ἐκ τῶν πινάκων τούτων καταδεικνύται ἡ ἀλματική ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος αὐξήσις τῶν Δημοσίων ἐσόδων ἐν Κρήτῃ, χαρακτηριστικὴ τῆς οικονομικῆς εὐεξίας τῆς Νήσου.

ΠΙΝΑΞ

Ἐμφαίνων τὰ ὑπὸ τῶν Οἰκονομ. Ἐφοριῶν τῆς Νήσου βεβαιωθέντα Ἔσοδα κατὰ τὰ Οἰκον. ἔτη 1936-37, 1937-38 καὶ 1938-39

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΟΡΙΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΤΗ

	1936-37,	1937 38,	1938-39
1) Χανίων	11.132.822	13.737.778	15.062.059
2) Κισσάμου	(Δὲν ὑφίστατο)		2.512.091
3) Σφακίων	690.395	766.316	1.084.178
4) Ρεθύμνης	4.085.949	4.561.353	7.794.393
5) Ἡρακλείου	16.065.494	21.630.366	27.004.768
6) Μεσσαράς	1.223.535	1.652.514	1.975.965
7) Σητείας	2.030.496	1.816.743	2.561.596
8) Ἱεραπέτρας	1.091.961	1.189.576	1.832.691
9) Λασηθίου	1.437.804	1.238.082	2.215.820
10) Μεραμβέλλου	981.933	728.629	1.249.303
	<u>38.740.389</u>	<u>47.321.357</u>	<u>63.292.864</u>

ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

Ἐμφαίνουσα τὰς εἰσπράξεις τῶν Τελωνειακῶν Ἀρχῶν Κρήτης κατὰ τὰ Οἰκ. ἔτη 1936-37, 1937-38, 1938-39.

ΤΕΛΩΝ. ΑΡΧΑΙ

ΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΑ ΠΟΣΑ ΕΝ ΣΥΝΟΛΩ

	Οἰκονομικά Ἔτη		
	1936-37	1937-1938	1938-39
1 Τελωνεῖον Α' Χανίων	53.161.766	64.166.530	63.947.083
2 » Α' Ἡρακλείου	82.516.072	96.628.261	106.623.517
3 » Β' Ρεθύμνης	9.368.514	15.044.472	21.060.736
4 » Β' Ἀγ. Νικολάου	5.714.054	5.518.022	7.988.680
5 » Γ' Ἱεραπέτρας	3.798.794	6.155.745	10.605.318
6 » Γ' Σητείας	2.859.969	4.584.829	6.734.141
7 Ὑποτελωνεῖον Καστελίου	853.697	843.925	708.187
8 » Παλαιοχώρας	855.084	1.793.940	2.444.171
9 » Ἀγ. Γαλήνης	470.732	1.734.972	2.718.398
10 » Χερσονήσου	240.196	483.074	480.333

11	» "Αρβης	11.381	52.177	153.552
12	Τελων. Σταθμὸς Μόχλου	13.803	78.683	101.633
13	Τελ. Σταθμ. Χώρ. Σφακίων		52.013	83.260
14	Τελ. Σταθμ. Πανόρμου	89.413	72.683	69.297
15	Τελ. Σταθμ. Παχ. "Αμμου	42.240	155.560	94.212
16	Τελωνοφυλακείον Σούδας	46.219	296.050	367.163
17	» Καλυβῶν	7.580.	20.047	20.797
18	» Κοκκιν. Πύργου	24.868	12.783	31.670
		<u>160.074.382</u>	<u>197.693.766</u>	<u>224.224.157</u>

Ἐκ τῶν ὡς ἄνω ἐσόδων οἰκον. ἔτους 1936-37 δραχμαὶ μὲν 115.850.319 εἶναι Δημόσια ἔσοδα, δραχμαὶ δὲ 44.224.063 ἀνήκουν εἰς εἰδικὰ Ταμεῖα ὁμοίως ἐκ τῶν ἐσόδων οἰκον. ἔτους 1937-38 δραχμ. 125.100.857 εἶνε Δημόσια ἔσοδα, δραχμαὶ δὲ 72.592.909 ἀνήκουν εἰς Εἰδικὰ Ταμεῖα.

Ὅμοίως ἐκ τῶν ἐσόδων χρήσεως 1938-39, δραχμαὶ 134.603.394 εἶνε Δημόσια ἔσοδα, δραχμαὶ δὲ 89.620.763 ἀνήκουν εἰς εἰδικὰ Ταμεῖα.

ΠΙΝΑΞ

Ἐμφαίνων τὰς ὑπὸ τῶν Ταμείων τῆς Κρήτης πραγματοποιηθείσας εἰσπράξεις κατὰ τὰ οἰκον. ἔτη 1936-37, 1937-38, 1938-39.

ΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΑ ΠΟΣΑ ΕΝ ΣΥΝΟΛῳ

TAMEION

Οικονομικὰ Ἔτη

	1936-37	1937-38	1938-39
1 Χανίων	62.343.772.20	73.025.304.75	77.168.000.—
2 Ρεθύμνης	21.131.982.50	26.721.937.05	34.796.327.95
3 Ἡρακλείου	76.994.218.15	89.350.888.—	97.500.000.—
4 Μεσσαράς	2.641.947.45	3.591.907.80	4.225.954.60
5 Λασηθίου	16.410.000.—	18.006.000.—	23.537.000.—
6 Σητείας	6.127.934.—	6.946.066.—	8.351.554.—
	<u>185.649.854.30</u>	<u>215.642.103.80</u>	<u>245.578.836.55</u>

ΔΗΜ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Διευθυντὴς Οἰκον. Ὑπηρεσιῶν Γ. Δ. Κρήτης

ΤΑ ΣΧΟΛΙΚΑ ΔΙΔΑΚΤΗΡΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

Διευμπανίοδη κάποτε εἰς τὴν διαπασῶν, ὅτι ἡ ἐκπαίδευσις δὰ ἐστε-
γάζετο εἰς κτίρια ἀνθρώπινα. Πρὸς τοῦτο μάλιστα συνήθη καὶ δάνει-
ον ἀστρονομικοῦ ἀριθμοῦ. Ἡ Κρήτη καὶ ἐν τῷ δικαίῳ τῆς ἤλπισεν καὶ
ἐπίστευσεν, ὅτι δὰ ἀπέκτα ἐπὶ τέλους διδασκῆρια σχολικά. Ποία ὅμως
σκληρὰ ἀπογοήτευσίς! Καὶ ἐδῶ οἱ φιλότιμοι Κρήτες πανηγυρικῶς διε-
ψεύσθησαν. Τὰ πλεῖστα τῶν σχολικῶν διδασκηρίων ἐτοιμόρροπα ἀνδι-
γειϊνά, τρώγλαι ἀνήλγαι ἐξηκολούθησαν πρὸς αἴσχος τοῦ ἀνιστορήτου
Κράτους τῶν κομμάτων τὸν προορισμὸν των παρὰ τὴν συνεχῆ βροχὴν
τῶν διαμαρτυριῶν καὶ ὑπομνημάτων ποῦ κατέκλυζον τὸ Ὑπουργεῖον
τῆς Παιδείας διὰ νὰ λαμβάνουν τὴν πρὸς τὸν κάλαθον τῶν ἀχρήστων
ἀγούσαν. Τὸ Κράτος τῆς Δευτέρας Ἐθνικῆς Παλιγγενεσίας πολυόμμα-
τον μὲ τὸν χαρακτηριστικὸν ἀνήσυχον δημιουργικὸν του παλμόν, φυσι-
κὸν ἦτο νὰ μὴ μείνη μὲ ἐσταυρωμένας τὰς χεῖρας συνεχίζων τὴν ἀχα-
ρακτῆριστον — ὁ ἐπιεικέστερος χαρακτηρισμὸς — μοιρολατρεῖαν τῶν
κομματικῶν κυβερνήσεων.

Τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου καίτοι εὖρεν τὰ Ταμεῖα κενά, καί-
τοι εἶχεν νὰ θεραπεύσῃ ἀνάγκας ἐπιτακτικωτέρας καὶ ἀμέσους, ἐν τῷ
μέτρῳ τῶν δυνάμεων του κατέβαλε κάθε προσπάθειαν διὰ τὴν στέ-
γασιν τῶν ἐκπαιδευτηρίων τῆς Κρήτης.

Ἀποτελεῖ γεγονός ἀναμφισβήτητον, ἀποδεικνυόμενον δι' ἀριθμῶν
ἀδιαψεύστων, ὅτι αἱ κατὰ τὴν διαρρεύσαν τριετίαν συνολικῶς διατε-
θεῖσαι πιστώσεις ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν ἀνέγερσιν, ἐ-
πισκευὴν καὶ μεταρρύθμισιν σχολικῶν διδασκηρίων ἐν Κρήτῃ εἶνε κατὰ
πολύ ὑπέρτεραι ἐκείνων, αἵτινες ἐπὶ δεκαετίαν διετέθησαν ὑπὸ τῶν κομ-
ματικῶν Κυβερνήσεων, ὅπως ἀναμφισβήτητον εἶνε, ὅτι ἑκατοντάδες
ἑκατομμυρίων ἐξηνεμίσησαν καὶ διεσπαδίσθησαν ἐλαφρὰ καρδίᾳ διὰ
τὰ σχολικά δῆθεν διδασκῆρια κατὰ τὸ παρελθόν.

Ἐν προκειμένῳ οἱ ἀριθμοὶ εὐγλωττοὶ καὶ πειστικοί, ὡς ἀναφέρον-
ται εἰς τοὺς κατωτέρω πίνακας τῆς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας τῆς Γενικῆς Δι-
οικήσεως Κρήτης, ὁμιλοῦσι σαφῶς διὰ τὴν πρὸς τὴν πλευρὰν ταύτην,
εὐεργετικὴν μέριμναν τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως τοῦ Νέου Κράτους.

Ἀξιοσημείωτον ἀκόμη εἶνε ὅτι τὴν προσπάθειαν τῆς Ἐθνικῆς Κυ-
βερνήσεως προδύμως ἐνίσχυσαν καὶ Κοινότητες καὶ ἰδιῶται σημαντικῶς,
ἀναγνωρίζοντες τὴν Ἐθνικὴν προσπάθειαν καὶ ἐν πεποιθήσει ὅτι τὰ
χρήματά των πράγματι διατίθενται δι' ὃν σκοπὸν προορίζονται.

Η ΚΤΙΡΙΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Κατὰ τὸ ὡς ἄνω διάστημα ἡ κτιριολογικὴ κατάστασις ἐβελτιώθη ἄρκετὰ τόσον εἰς τὴν Μέσην ὅσον καὶ εἰς τὴν Δημοτικὴν ἐκπαίδευσιν διὰ τῆς Κρατικῆς ἐνισχύσεως καὶ ἥτις ἀνήλθε εἰς δραχ. 10.000.000.

Ἐπίσης οἱ Δήμοι, αἱ Κοινότητες, αἱ ἐνορίαὶ ἐνίσχυσαν τὸ ἔργον τῆς ἐκπαιδεύσεως διὰ ἐνισχύσεων εἰς χρήμα καὶ ὑλικά καὶ αἱ ὁποῖαι ἀνήλθον εἰς δραχ. 6—7 ἑκατομμύρια.

Ἀλλὰ καὶ οἱ κάτοικοι ἐννοήσαντες τὴν ἀνάγκην τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν τέκνων αὐτῶν προσεφέρθησαν δι' ἀρωγῶν καὶ προσωπικῆς ἐργασίας νὰ διευκολύνωσι τὴν ὀλοκλήρωσιν τοῦ ἔργου, μείναντες δὲ ἀπερίσπαστοι εἰς τὰ εἰρηνικὰ αὐτῶν ἔργα ἐπεδόθησαν μετὰ ζήλου εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς βιωτικῆς αὐτῶν καταστάσεως δι' ἣν ἀπαράιτητος παράγων εἶνε ἡ ἐκπαίδευσις τῶν τέκνων αὐτῶν.

Οὕτω κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς τελευταίας τριετίας καὶ ὑπὸ τὴν ἐμπνευσμένην Διοίκησιν τῆς Ἐθνικῆς ἡμῶν Κυβερνήσεως ἐξετελέσθησαν ἔργα ἀξίας δραχ. εἴκοσι δύο ἑκατομμυρίων, ὡς ἐν ταῖς συνημμέναις καταστάσεσι ἐμφαίνεται καὶ εἰς ἃς δὲν περιλαμβάνονται τὰ ἔργα δευτερευούσης σημασίας.

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω ἔχει γίνῃ ἡ προκαταρκτικὴ ἐργασία διὰ τὴν ἐναρξιν τῶν ἐργασιῶν πολλῶν διδακτηρίων διὰ τὴν ἀνέγερσιν αὐτῶν, ἐπισκευὴν, προσθήκην ἢ μεταρρυθμίσιν αὐτῶν καὶ ἐλπίζομεν ὅτι ἐντὸς ἐπταετίας θέλει λυθῇ ὀλοκληρωτικῶς τὸ διδακτηριακὸν ζήτημα τῆς Νήσου Κρήτης ἥτις περιλαμβάνει εἴκοσι δύο διδακτήρια τῆς Μέσης, ὀκτακόσια εἴκοσι τῆς δημοτικῆς καὶ μίαν Παιδαγ. Ἀκαδημίαν.

ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΤΙΚΗ

Κατάστασις τῶν γενομένων ἐργασιῶν διὰ τὴν ἀνέγερσιν, μεταρρυθμίσιν, ἐπισκευὴν κλπ. τῶν διδακτηρίων τῆς Νήσου Κρήτης ἀπὸ 4-8-36 μέχρι 4-8-1939.

Α. Α.	ΔΙΔΑΚΤΗΡΙΑ	ΔΑΠΑΝΗ	
		Μερικὴ	Ὅλική
1	Διδακτήρια Μέσης Ἐκπαιδεύσεως	4.150.000	
2	Γυμναστήρια	750.000	
3	Διδακτήρια Δημ. Ἐκπαιδεύσεως	11.679.000	
4	Ἀγοραὶ γηπέδων	1.200.000	
5	Προσωπικαὶ ἐργασίαι διὰ τὰ Δημοτικά	3.000.000	
6	Σχολικὰ ἐπιπλα	1.000.000	21.779.000

ΔΙΔΑΚΤΗΡΙΑΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

Πόλις ἢ Κωμόπολις εἰς ἣν ἀνηγέρθη	Εἶδος ἀνεγειρομέ- νου Διδακτηρίου	Δαπάνη Μερικὴ	Παρατηρήσεις
1 Σητεία	Δωδεκατάξιον ἡμι- τριόροφον οἶκημα	1.300.000	Τὸ κτίριον θέλει δοθῆ εἰς λειτουρ- γίαν τὸν ἐρχό- μενον Σ)βριον.
2 Βάμου	Ἐξατάξιον διόρο- φον οἶκημα	800.000	Τὸ διδακτήριον θέλει ἀποδοθῆ πρὸς λειτουργί- αν τὸν Σ)βριον.
3 Νεαπόλεως	Ἀνώτερ. Παρθεναγ. 10)τάξιον	400.000	Τὸ διδακτήριον θέλει ἀποδοθῆ πρὸς λειτουργί- αν τὸν Σ)βριον
4 Ρεθύμνης	Προσθήκη 5)ταξίου ὀρόφου εἰς Γυμνά- σιον Θηλέων	500.000	(Τὸ οἶκημα με- τερυθμίθη κα ἐπεσκευάσθη.
5 Ἱεραπέτρας	Προσθήκη δύο αἰ- θουσῶν Γυμ)σίου	250.000	Τὸ οἶκημα πε- ρατωθὲν λει- τουργεῖ.
6 Χανίων	Προσθήκη ὀρόφου Γυμν. Θηλέων		Ἡ ἐργολαβία εἶνε ἐν ἐνεργείᾳ καὶ θέλει περα- τωθῆ κατ' Αὐ- γουστον.
7 Ἐπισκευαὶ εἰς διάφορα διδακτήρια		200.000	Ἡ ἐργολαβία ἐν ἐνεργείᾳ.
Ἦτοι ἐν ὄλῳ δραχμαὶ		<u>4.150.000</u>	

ΔΙΔΑΚΤΗΡΙΑΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

Πόλις ἢ Χωρίον	Εἶδος κατασκευα- σθέντ. διδακτηρ.	Δαπάνη Μερικὴ	Παρατηρήσεις
----------------	--------------------------------------	------------------	--------------

Α. Νομὸς Χανίων

1 Χανιά	Ἐξατάξιον Δημο- τικόν	670.000	Τὸ διδακτήριον εὐ- ρίσκεται ἐν λει- τουργίᾳ.
2 Γαλατᾶ	Τριτάξιον Δημο- τικὸν Κυδωνίας	110.000	Κατεσκευάσθησαν αἱ τοιχοποιεῖαι.
3 Βρύσες Ἀποκ.	Τριτάξιον Ἀπο-		Κατασκευάζονται

32	Ποσειδοχώρα	Κορώνου	100.000	αἱ τοιχοποιεῖται.
4	Περιβόλια	Τριτάξιον Κυ- δωνίας	100.000	Κατασκευάζονται αἱ τοιχοποιεῖται
5	Δαράτσο	Διτάξιον Κυ- δωνίας	120.000	Ἀποπεράτως. Τὸ διδασκῆριον θέλει λειτουργήσῃ κατὰ Σεπτέμβριον.
6	Γεωργιούπολις	Μονοτάξιον	30.000	Ἀποπεράτως (ὑ- πὴρχον αἱ τοιχοπ.)
7	Κάρρες	Μονοτάξιον	20.000	Ἀποπερατώθη καὶ λειτουργεῖ.
8	Ραμνῆς	Μονοτάξιον	25.000	Ἀποπερατώθη καὶ λειτουργεῖ.
9	Κατοχώρι	Μονοτάξιον	80.000	Ἔργασια ἐν ἐνερ- γείᾳ.
10	Καλαμίτσι	Ἀλεξ. Μονοτάξιον	45.000	Ἀποπερατώθη καὶ λειτουργεῖ.
11	Κουνοπιδιανὰ	Μονοτάξιον	40.000	Ἀποπερατώθη καὶ λειτουργεῖ.
12	Κουρνά	Τριτάξιον	120.000	Ἔστεγάσθη καὶ ἐπερατώθησαν αἱ αἰθουσαι.
13	Σκηνὴ	Τριτάξιον	100.000	Ἀποπερ. καὶ λει- τουρ. ὄξιον
14	Πεμόνια	Μονοτάξιον	40.000	Ἀντικατάστασις στέγης καὶ ὀροφῆς.
15	Μεσκλά	Τριτάξιον	35.000	Ἀποπερατώθη καὶ λειτουργεῖ.
16	Σοῦδα	Τετρατάξιον	320.000	Ἀποπερατώθη τὸ ἰσόγειον (2 αἰθουσ.)
17	Στέρνες	Διτάξιον	200.000	Ἀποπερατώθη καὶ λειτουργεῖ.
18	Τζιτζιφὴ	Διτάξιον	75.000	Ἔστεγάσθη
19	Τσικαλαριά	Διτάξιον	50.000	Ἔστεγάσθη
20	Χανιά (3 καὶ 4)	Ἐξατάξιον	100.000	Ἐπισκευαὶ διάφο- ροι κλπ.
21	Βασιλόπουλο	Μονοτάξιον	70.000	Ἀποπερατώθη καὶ λειτουργεῖ.
22	Βουτᾶς	Τριτάξιον	100.000	Ἀποπερατώθησαν αἱ τοιχοποιεῖται.
23	Κακοδίκι	Μονοτάξιον		Ἀποπερατώθησαν

	Σελίνου	40.000	αί τοιχοποιΐαι.
24 Βλαχερωνίτισσα	Μονοτάξιον Κυδωνίας	70.000	Κατεσκευάσθησαν τοιχοπ. στέγασις- κουφώματα.
25 Κάνδανος	Τριτάξιον Σελίνου	250.000	Μεταρρύθμισ. κλπ. ή έργολαβία έν έ- νεργεία.
26 Μαλάθυρος	Μονοτάξιον Κισσάμου	50.000	Έστεγάσθη και λειτουργεί.
27 Δελιανά	Διτάξιον Κισσάμου	100.000	Έργολαβία έν ένεργεία.
28 Πλοκαμιανά	Μονοτάξιον Κισσάμου	50.000	Τοιχοποιΐαι.
29 Περιβολίων	Μονοτάξιον Κισσάμου	150.000	Έπερατώθη και λειτουργεί.
30 Συρίλι	Μονοτάξιον Κυδωνίας	40.000	Έπερατώθη μία αΐθουσα και λει- τουργεί.
31 Τοπόλια	Διτάξιον Κισσάμου	50.000	Έπισκευή.
	Τό όλον δρχ.	<u>3.410.000</u>	

Β' Νομός Ρεθύμνης

32 Άβδελα	Μονοτάξιον μετά κατοικίας Μυλοποτ.	80.000	Κατεσκευάσθησαν τοιχοποιΐαι-στέγη
33 Άγριδία	Μονοτάξιον Μυλοποτάμου	30.000	Κατεσκευάσθησαν τοιχοποιΐαι.
34 Μελιδόνι	Τριτάξιον Μυλοποτάμου	92.000	Έστεγάσθη
35 Πλευριανά	Μονοτάξιον Μυλοποτάμου	40.000	Τοιχοποιΐαι
36 Πλατανέ	Μονοτάξιον Ρεθύμνης	65.000	Άποπεράτωσης πλήν κονιαμάτων
37 Σκουλούφια	Μονοτάξιον Μυλοποτάμου	70.000	Άποπεράτωσης. πλήν κονιαμάτων.
38 Κάλυβος	Μονοτάξιον Μυλοποτάμου	30.000	Τοιχοποιΐαι.
39 Έρφων	Μονοτάξια Μυλοποτάμου	80.000	Άποπεράτ. πλήν έξωτ. κονιαμάτων
40 Άλλοειδες	Μονοτάξιον άντι- σεισμ. Μυλοποτάμ.	80.000	Τοιχοποιΐαι
41 Μέλαμπες	Έξατάξιον Άγ. Βασιλείου	610.000	Τοιχοπ., στέγασις, άποπ. 4 αΐθουσαι.

42 Ἀργυρούπολις	Τριτάξιον		Τοιχοποιῖται
	Ρεθύμνης	100.000	
	Τὸ ὅλον δρχ.	1.277.000	

Γ΄ Νομὸς Ἡρακλείου

43 Ἅγιος Ἰωάννης	Μονοτάξιον		Ἐπερατώθη καὶ
	Καινουρίου	120.000	λειτουργεῖ
44 Βαγιωνιά	Διτάξιον		Κατεσκευάσθησαν
	Μονοφατσίου	70.000	τοιχοποιῖται.
45 Ἡρακλείου Γ΄	Ἑξατάξιον		Κατεσκευάσθη δι-
	Καινουρίου	800.000	ὄροφ. ἀντισεισ. καὶ
			λειτουργεῖ τὸ ἰσό-
			γειον.
46 Βουτουφοῦ	Μονοτάξιον		Ἐποπεράτωσις
	Μονοφατσίου	100.000	
47 Βασιλικῆς	Μονοτάξιον		Ἐποπεράτωσις
	Μονοφατσίου	50.000	
48 Μαχαιρᾶ	Μονοτάξιον		Τοιχοποιῖται στέ-
	Μονοφατσίου	80.000	γασις.
49 Πυργοῦς	Τριτάξιον		Ἐποπεράτωσις ἐν
	Μονοφατσίου	500.000	ἐνεργεία.
50 Πουλιῆς	Μονοτάξιον		Ἐποπερατώθη καὶ
	Μονοφατσίου	50.000	λειτουργεῖ.
51 Σχοινιας	2)ξιον		Ἐποπερατώθη καὶ
	Μονοφατσίου	60.000	λειτουργεῖ.
52 Σωκαρᾶς	Μονοτάξιον		Ἐποπερατώθη
	Μονοφατσίου	116.000	καὶ λειτουργεῖ.
53 Χάρακας	3)ξιον		Τοιχοποιῖται.
	Μονοφατσίου	100.000	
54 Τσαγκαράκι	Μονοτάξιον		Τοιχοποιῖται στέ-
	Μονοφατσίου	140.000	γασις.
55 Ἀστρίτσι	Διτάξιον		Στέγη κουφώματα
	Πεδιάδος	40.000	
56 Ἀλῆ-Τζανῆ	Μονοτάξιον		Στέγη κουφώματα
	Πεδιάδος	40.000	
57 Ποταμιῶν	3)τάξιον		Προσθήκη αἰθού-
	Πεδιάδος	110.000	σης.
58 Σκαλάνη	Τριτάξιον		Ἐποπερατώθη
	Πεδιάδος	300.000	καὶ λειτουργεῖ.
59 Ἀφρατὶ	Μονοτάξιον		Στέγασις
	Πεδιάδος	45.000	
60 Ἁγ. Ἀντώνιος	Μονοτάξιον		Ἐπερατώθη καὶ
	Πυργιωτίσσης	80.000	λειτουργεῖ.

61. "Αγ. Δέκα	Διτάξιον Γόρτυνος	160.000	Έπερατώθη και λειτουργεί.
62. Βασιλική	Μονοτάξιον Μονοφατσίου	60.000	Τοιχοπ. στεγά- σεως.
63. "Ανω Άσίτες	Μονοτάξιον Μαλεβυζίου	30.000	Διασκευή.
64. Άστυράκι	Μονοτάξιον μετά κατοικ. Μαλεβυζ.	100.000	Τοιχοποιία Στέγαις.
65. Γέργερη	Τριτάξιον Καινουρίου	130.000	Άποπερατώθη τὸ διτάξιον.
66. Δαμάστα	Μονοτάξιον μετά κατοικ. Μαλεβυζ.	90.000	Άνέγερσις
67. Κλήμα	Μονοτάξιον Πυργιωτίσσης	240.000	Άνέγερσις, έπε- ρατώθη πλήρως.
68. Καλέσσα	Μονοτάξιον Μαλεβυζίου	40.000	Έπισκευή.
69 Μάραθος	Μον. μετά κατοικί- ας Μαλεβυζίου	95.000	Τοιχοποιία στέγα- σις
70 Μούλλια	Μονοτάξιον Μονοφατσίου	140.000	Τοιχοποιία.
71 Πλουτή	Μονοτάξιον Μονοφατσίου	140.000	Έπερατώθη
72 Ρουφάς	Μονοτάξιον Μονοφατσίου	50.000	Στέγαις
7ε Τσαλικάκι	Μον. μετά κατοικί- ας Μαλεβυζίου	150.000	Τοιχοποιία στέγα- σις αντισεισμική.
74 Φανερωμένης	Διτάξιον Πυργιωτίσσης	250.000	Άνέγερσις, άπο- περάτωσις
	Τὸ ὅλον Δρχ.	4.026.000	

Δ' Νομὸς Λασηθίου

75 "Αγ. Γεώργιος	Τριτάξιον Λασηθίου	200.000	Στέγαις, Κουφώ- ματα.
76 "Εξω Λακόνια	Μονοτάξιον Μεραμβέλλου	70.000	Άποπεράτωσις.
77 Κρητῶς	Όκτατάξιον Μεραμβέλλου	700.000	Άποπεράτωσις.
78 Κυραπολμτίσσα.	Τετρατάξιον Μεραμβέλλου	1.000.000	Άνέγερσις άποπεράτωσις.
79 Έλουντας	Τετρατάξιον Μεραμβέλλου	64.000	Στέγαις διά πλα- κῶν.
80 Βαίνιας	Διτάξιον		"Εργα συμπληρώ-

	Ἱεραπέτρας	43.000	σεως
81 Καλαμαύκα	Τριτάξιον		Ἐποπεράτωσις
	Ἱεραπέτρας	40.000	
82 Γραῦ Λυγιά	Μονοτάξιον		Στέγασις
	Σητείας	50.000	
83 Μαρωνιάς	Μονοτάξιον		Στέγασις
	Σητείας	55.000	
84 Ὀρεινοῦ	Μονοτάξιον		Ἀνέγερσις ἀπο-
	Σητείας	30.000	περάτωσις.
85 Παλαιοκάστρου	Μονοτάξιον		Ἐν ἐνεργείᾳ.
	Σητείας	200.000	
86 Καβουσίου	Διτάξιον		Ἐπὶ κατασκευῇ
	Σητείας	180.000	
87 Σταυροχωρίου	Τριτάξιον		Κατασκευὴ αἰθού-
	Σητείας	114.000	σης
88 Χανδρᾶ Ἄρμε- νων	Τριτάξιον		Τοιχοποιΐαι
	Σητείας	140.000	
	Τὸ ὅλον Δραχ.	2.966.000	
Συνολικὴ δαπάνη διδασκητῶν Κρήτης.	Δραχ.	11.679.000	

Ἡ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΕΦΕΔΡΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Αἱ κομματικαὶ Κυβερνήσεις πλειότερον παντός ἄλλου διαμερίσματος τῆς Χώρας ἀγνοήσασαι τὴν ἡρωϊκὴν Μεγαλόνησον Κρήτην, ἐγκάτελειπον εἰς τὴν τύχην τῆς μίαν συμπαθεῆ τάξιν πολιτῶν, ἀξίαν πάσης Κρατικῆς στοργῆς καὶ ἐνισχύσεως. Τοὺς ἐφέδρους παλαιούς πολεμιστάς. Ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν εἰς τὰ πεδία τῶν μαχῶν, εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Πατρίδος, ἀπτόητοὶ καὶ ὑπερήφανοι εἰς τὴν γραμμὴν τοῦ πυρός διυσιάσαντες τὰ ὠραιώτερα ἔτη τῆς ζωῆς καὶ δράσεώς των, τὴν οἰκογενειακὴν των θαλπωρὴν, τὴν ὕλικήν των εὐημερίαν, εἰς ἀντιστάδιμια ἔτυχον τῆς πλέον περιφρονητικῆς μεταχειρήσεως ὑπὸ τοῦ κομματικοῦ Κράτους. Τὸ Κράτος τῶν ἐφημέρων ἐκείνων Κυβερνήσεων Μωσαϊκῶν μὲ φειδῶ Κλεψύδρας ὑπεχρεώθη νὰ νομοθετήσῃ ὑπὲρ αὐτῶν μερικὰ ἀνακουφιστικὰ μέτρα. Μεταξὺ αὐτῶν συγκαταλέγονται τὰ Ταμεῖα Ἐφεδρῶν Κρήτης. Ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς των, ἀτυχῶς ἢ συμβολῆ των εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς θέσεως τῶν Ἐφεδρῶν Πολεμιστῶν Κρήτης ὑπῆρξεν μᾶλλον ἐμπαιγμός. Ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τῆς ἰδρύσεώς των ἠλώθησαν ἀπὸ τοὺς κομματικούς ἀρouraίους, οἵτινες ἐν ὀνόματι καὶ εἰς βάρος τῶν Ἐφεδρῶν ἔδυσον καὶ ἔλυον ἀνεξελέγκτως μέχρι τῆς 4ης Αὐγούστου. Ἐκατομμύρια ἐπὶ ἑκατομμυρίων διεσπαδίζοντο καὶ ἐξηγεμίζοντο ὑπὸ τῶν ὀλίγων προνομιοῦχων οἴλων τοῦ ἐκάστοτε ἐν τῇ ἀρχῇ κόμματος. Οἱ Ἐφεδροὶ δῦματα ἀσυνειδησίας ὄχι μόνον οὐδεμίαν δετικὴν συνδρομὴν ἐτύγχανον, ἀλλ' ἀντιθέτως πολλοὶ αὐτῶν στερούμενοι ἐργασίας καὶ τῶν στοιχειωδῶν πρὸς συντήρησίν των εἶχον μεταβληθῆ εἰς ράκη ψυχικά καὶ σωματικά ἀξιολύπητα. Ὅσοι ἐξ αὐτῶν ἐλάμβανον τὸ θάρρος νὰ διαμαρτυρηθοῦν αἱ διαμαρτυρίαι των ἀπέβαινον φωνὴ βοῶντος ἐν ἐρήμῳ. Διὰ τὴν χορήγησιν φαρμάκων καὶ νοσηλείαν ἐτηροῦντο δύο μέτρα καὶ σταδμά. Οἱ εὐνοούμενοι καὶ κομματικοὶ δορυφόροι ἀνέτως καὶ ἄνευ ἀποχρῶντος λόγου, ἀλλ' ὑπὸ διάφορα νομιμοφανῆ προσχήματα ἐνέμοντο τὴν παρουσίαν τοῦ Ταμείου, ἐνῶ ἀντιθέτως διὰ τὴν χορήγησιν εὐτελοῦς χρηματικοῦ ποσοῦ πρὸς ἀγορὰν φαρμάκων εἰς τοὺς ἔχοντας πραγματικὴν ἀνάγκην, ἀπαιτεῖτο ἱεροτελεστία διατυπώσεων, ἢ ἐκπλήρωσις τῶν ὁποίων εἰς μερικὰς περιπτώσεις ἐφθάνεν καὶ ἀργά.

Τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου, φυσικόν ἦτο νὰ τερματίσῃ τὴν ἀξιοδρῆνητον αὐτὴν κατάστασιν τῶν ἐν λόγῳ ταμείων. Διὰ μέτρων ραγδαίων, ἐπέφερον εἰς αὐτὰ μεταρρυθμίσεις τοιαύτας, ὥστε ν' ἀποβῶσιν πράγματι, ὡς ἀπέβησαν ἐξυπηρετικά τοῦ σκοποῦ δι' ὃν ἰδρύθησαν. Ὑπὸ τοῦ Ἐπόπου Ἐφεδροταμείων Γ. Ν. Κρήτης ἐκτίθενται λεπτομερῶς τὰ κατὰ τὴν Μεταυγουστιανὴν ἀναδημιουργίαν πεπραγμένα αὐτῶν.

ΤΑ ΤΑΜΕΙΑ ΕΦΕΔΡΩΝ ΚΡΗΤΗΣ

Η. ΒΙΡΙΡΑΚΗ

Ἐπόπτου Ἐφεδροταμείων Κρήτης

Ἡ 4η Αὐγούστου 1936 εἶρε τὰ Ταμεῖα Ἐφένδρων Πολεμιστῶν Κρήτης εἰς κατάστασιν οἷαν ἐν συντομίᾳ ἐκτίθεμεν κατωτέρω: Τὰ πέντε Ταμεῖα Ἐφένδρων Πολ(στ)ῶν Κρήτης καθιδρυθέντα διὰ τοῦ Ν. 3345)1926, ἐπροικοδοτήθησαν διὰ τῶν τριῶν πέμπτων τῆς ἐν Κρήτῃ ἀγροτικῆς περιουσίας τῶν Μονῶν. Σκοπὸς τούτων καθωρίσθη διὰ τοῦ Νόμου τούτου καὶ τῶν μεταγενεστέρων τοιούτων 5502 καὶ 6419, τοῦ Ν. Δ. τῆς 28 8)βρίου 1925 καὶ τῶν ἐκτελεστικῶν τούτων διαταγμάτων ἢ διὰ παντὸς τρόπου ἐξυπηρετήσις καὶ περίθαλψις τῶν οἰκογενειῶν τῶν Ἐφένδρων Πολ(στ)ῶν τῆς μέχρι τοῦ 1922 πολεμικῆς περιόδου.

Ἀρχικῶς καθωρίζετο ὡς τρόπος ἐκπληρώσεως τοῦ προορισμοῦ τῶν ἢ παραχώρησις πρὸς καλλιέργειαν γῆς καὶ ἐφοδίων πρὸς τοῦτο, ἢ παροχὴ δανείων ἐπὶ ἡλαττωμένῳ τόκῳ, ἢ ἀρωγὴ πρὸς ἀναπήρους πολέμου καὶ ἀπορφανισθείσας οἰκογενείας, ἢ βοήθεια πρὸς ἐπαγγελματικὴν ἢ ἄλλην ἐκπαίδευσιν καὶ γενικῶς ἢ δι' οἴουδήποτε προσφόρου μέσου ἀνακούφισις καὶ περίθαλψις τῶν Ἐφεδρικῶν οἰκογενειῶν. Μεταγενεστέρως ὁ Νόμος 5502)1932 ἤλλαξε κατευθύνσεις εἰς τὸν προορισμὸν τῶν Ἐφεδρικῶν Ταμείων, καθορίσας αὐτοδιοίκησιν τούτων διὰ τῆς μεθόδου τῆς μετοχοποιήσεως καὶ ἐκλογῆς τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ὑπὸ συνελεύσεων ἀπαρτιζομένων ἐξ ἀτόμων εἰς ἐνλίους Νομοὺς ὑπὲρ τὰς 10 χιλιάδας, ἀφαιρεθείσης διὰ τῶν διατάξεων τοῦ Νόμου τούτου τῆς Κρατικῆς Ἐποπτείας καὶ καθιερωθείσης σκιῶδους «ἀπλῆς ἐποπτείας» τῆς Γενικῆς Διοικήσεως Κρήτης».

Διὰ τοῦ ἰδίου Νόμου καθιερώθη ἡ χορήγησις μετοχῆς εἰς ἐκάστην Ἐφεδρικὴν οἰκογένειαν μὲ ὑποχρεώσεις διανομῆς ἐτησίου μερίσματος ἐκ τῶν καθαρῶν κερδῶν. Ὅμοίως καθιερώθησαν πολυδάπανοι διατυπώσεις τοπογραφίσεως, ἐκτιμῆσεως τῆς ἀγροτικῆς περιουσίας καὶ ἀνακηρύξεως μετόχων.

Καθ' ἡμᾶς τὰ καθιερωθέντα διὰ τῶν Νόμων τούτων δημοκοπικὸν καὶ μόνον χαρακτῆρα εἶχον καὶ τοιοῦτον ἐξυπηρετήσεως κομματικῶν σκοπῶν, ἐφ' ὅσον εἰς τοὺς Νόμους τούτους διαφαίνεται ἡ προσπάθεια διαιωνίσεως καταστάσεως ἐξ ἧς θὰ ἐξυπηρετοῦντο σκοποὶ ξένοι πρὸς τὰ συμφέροντα τῆς τάξεως τῶν Ἐφένδρων πολεμιστῶν. Ἐν τῇ προόδῳ τῶν ἐργασιῶν τῶν Ταμείων ἐγένοντο καταφανεῖς αἱ προθέ-

σεις καὶ ἐπιδιώξεις αὐταὶ ἄς ἐπέτυχεν ὁ κομματισμός, τάσσωσιν ὡς ὑποσχέσεις εἰς τοὺς ἀφελεῖς Ἐφέδρους τὴν οὐτοπίαν τῆς μετοχοποιήσεως, ἐκλογῶν πρὸς ἀνάδειξιν τῶν διοικούντων τὰ Ἐφεδροταμεῖα ὀργάνων καὶ μερισμάτων ἐξ ἀνυπάρκτων καθαρῶν κερδῶν. Σὺν τοῖς ἄλλοις διατάξεις τοῦ Νόμου 5502 καθώρισεν ὅτι «μέχρι τῆς συγκλήσεως τῶν γενικῶν συνελεύσεων» ὧν αἱ ἀποφάσεις κατὰ τὸν ἴδιον Νόμον ἀνακοινοῦνται εἰς τὴν Γεν. Διοίκησιν Κρήτης, τὰ μέλη τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων καὶ οἱ Διευθυνταὶ διορίζονται ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ Κρήτης.

Ὁλόκληρος δεκαετία ἀμαρτωλῆς διοικήσεως τῶν Ἐφεδροταμείων Κρήτης κατὰ τοὺς Νόμους ἐκείνους καὶ ὑπὸ τῆς ἐκτῶν παρασκηνίων ὀργιασάσης πολιτικῆς ἔφερεν ἀποτελέσματα ὡς κάτωθι:

Ἐτάχθησαν εἰς τὴν Διοίκησιν τῶν Ἐφεδροταμείων κατὰ τὸ πλεῖστον ἄνθρωποι ἀγράμματοι εἰς σημεῖον ὥστε εἰς ἐνίας περιπτώσεις μετὰ δυσκολίας ἔθετον καὶ τὴν ὑπογραφήν αὐτῶν κάτωθι τῶν πρακτικῶν τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων. Ἡ αἰσχροτέρα συναλλαγή μετὰ τῶν πολιτευομένων ἐγένετο ἐν τῇ ἐκλογῇ τῶν μελῶν τῶν Δ. Συμβουλίων, ὧν ἐνίοτε δὲν ἐζητάσθη οὔτε ἡ Κοινωνικὴ ἐμφάνισις ἢ ἐπάγγελμα, ἀλλὰ μόνον ἡ προθυμία ἐκτελέσεως τῶν ἐπιταγῶν τρίτων. Καὶ ὡς συνέπεια τούτου ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς ἐλλείψεως Κρατικῆς ἐπεμβάσεως ἐπὶ Ὀργανισμῶν χειριζομένων περιουσίαν ἐκατὸν πενήκοντα ἑκατομμυρίων ἐνεφανίζοντο περιληπτικῶς ὡς κάτωθι:

Ἡ ἀγροτικὴ περιουσία παραμείνασα ἀνεκποίητος παρεδόθη εἰς χεῖρας τῶν διαφόρων ἐπιτηδίων, οἵτινες εἰσερχόμενοι εἰς αὐτὴν ὑπὸ μορφήν τῶν ἐνοικιαστῶν ἐπεδίδοντο εἰς τὴν λεηλασίαν καὶ καταστροφὴν αὐτῆς, συνήθως μὴ ἐνοχλοῦμενοι διὰ τὴν πληρωμὴν ἐνοικίων.

Μέγιστα περιουσίαι ἐσχηματίσθησαν διὰ τοῦ τρόπου τούτου καὶ ἄγνωστοι παράγοντες ἐπλούτισαν διὰ τῆς μεθόδου ταύτης. Ἀντιθέτως ἡ ἀγροτικὴ περιουσία τῶν ἐφεδροταμείων συνεχῶς ὑφίστατο φθορὰς ἐπὶ ζῆμιά καὶ τῆς οἰκονομίας τοῦ τόπου, ἐφ' ὅσον κατὰ τὸ πλεῖστον παρέμενεν ἀκαλλιέργητος.

Εἰς τοὺς ἰσολογισμοὺς τῶν Ἐφεδροταμείων φέρεται δεκάς ἑκατομμυρίων, ὡς ὀφειλόμενα ὑπὸ παλαιῶν ἐνοικιαστῶν. Ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ἴδιους ἰσολογισμοὺς φέρονται δεκάδες ἑκατομμυρίων ὀφειλετῶν ἐξ ἀγορᾶς ἀγροτικῆς περιουσίας, ἥτις ἐξεποιήθη εἰς ἕνια Ταμεῖα. Καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην οἱ ἀγορασταὶ παραμείναντες κατὰ τὸ πλεῖστον ἀνενόχλητοι κατώρθωσαν ν' ἀποκτήσωσι σημαντικὰς περιουσίας, ἑκατοντάδων χιλιάδων δραχμῶν κατὰ τὸ πλεῖστον, εἰς βᾶρος τῆς ὀλότητος τῶν Ἐφέδρων Πολιστῶν.

Δάνεια ἐχορηγήθησαν εἰς διαφόρους εὐνοουμένους, ἄνευ σειρᾶς καὶ μὴ λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν ἀναγκῶν τῶν αἰτούντων, εἰμὴ τῆς κομματικῆς δυναμικότητος ἐκάστου.

Εἰς τὰς παραμονὰς ἐκλογῶν φέρονται τὰ Διοικητικὰ Συμβούλια ἐν σπουδῇ συνεδριάζοντα καὶ χορηγοῦντα ἑκατοντάδας χιλιάδων δραχμῶν. Παρουσιάζονται περιπτώσεις χορηγήσεως δανείων εἰς ἄτομα οὐδεμίαν σχέσιν ἔχοντα πρὸς τὴν Ἐφεδρικήν οἰκογένειαν. Καὶ ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου φαίνεται πλημμελεστάτη ἢ δίωξις τῶν ὀφειλετῶν ἐκ δανείων.

Εἰδικὴ μέριμνα ἐλήφθη ὑπὸ τῶν ἰδίων προσώπων δημιουργίας συνεχῶν δικαστικῶν ὑποθέσεων, ἀποβλεπουσῶν μόνον εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν Δικηγόρων καὶ τὴν καταβολὴν εἰς τούτους ὑπὸ τῶν Ταμείων χιλιάδων δραχμῶν ὡς δικαστικῶν ἐξόδων. Ὅλοι αἱ δικαστικαὶ ὑποθέσεις ἔφθανον μέχρι τοῦ σημείου ἐκδόσεως δικαστικῶν ἀποφάσεων, κοινοποιήσεως ἐπιταγῶν καὶ συνεπῶς ἐξοφλήσεως πινάκων Δικηγόρων, σπανίως δὲ εἰς περιπτώσεις ἐλαχίστας μέχρις ἐκτελέσεως καὶ πάλιν ὅμως ἐπὶ σκοπῷ δημιουργίας νέων ἐξόδων, οὐδέποτε δὲ εἰς σημεῖον πλειστηριασμῶν ἢ εἰσπράξεως ὀφειλομένων ποσῶν. Ἐκατοντάδες χιλιάδων διεμοιράζοντο ἑτησίως εἰς διαφόρους δικηγόρους καὶ ἀντεγκλήσεις καὶ ἀγῶνες διεξήγοντο μεταξύ αὐτῶν ποῖος θὰ ἐλάμβανε τὴν μερίδα τοῦ λέοντος. Εἰς τὰ μικρότερα Ταμεῖα κοινὴ ἢ ὁμολογία ὅτι οἱ Δικηγόροι ἀπέζησαν ἐκ τῶν Ἐφεδροταμείων. Εἰς μόνον ἐκ τούτων εὐρέθη ἔχων εἰς χεῖρας του ἐκκρεμοῦσας 130 δικαστικὰς ὑποθέσεις.

Διὰ τῆς μεθόδου τῆς συστάσεως Ἐπιτροπῶν πάσης φύσεως μέγιστα ποσὰ διεμοιράζοντο μεταξύ τῶν Συμβούλων, συγγενῶν ἢ φίλων τῶν ἢ ἐτέρων ἀτόμων, ἅτινα ἐπέβαλεν ἡ πολιτικὴ. Ἐκατοντάδες χιλιάδων δραχμῶν διεσπαθίσθησαν εἰς πάσης φύσεως Ἐπιτροπὰς.

Διὰ τῆς παρεχομένης εὐχερείας ὑπὸ τῶν τότε Νόμων καθορισμοῦ θέσεων, βαθμῶν προσωπικοῦ συνεχῶς ἰδρύνοντο νέαί θέσεις καὶ συνεσωρεύοντο εἰς τὰ Ἐφεδροταμεῖα ἀργόμισθοι κατὰ τὸ πλεῖστον ἀδυνατοῦντες νὰ προσφέρωσι θετικὰς ὑπηρεσίας εἰς τοὺς Ὀργανισμοὺς πέραν τῶν συνεχῶν θορύβων καὶ δημιουργίας ζητημάτων, ἅτινα ἡ ἀργοσχολία ἐδημιούργει. Εἰς ἓν ἐκ τῶν Ἐφεδρικῶν Ταμείων εἰς μίαν ἡμέραν καὶ διὰ τῆς ἀνωτέρω μεθόδου εὐρέθησαν ὑπηρετοῦντες 22 ὑπάλληλοι μὲ ποσὸν μηνιαίας μισθοδοτικῆς καταστάσεως δραχ. 63.500, ἧτοι ἑτησίως δραχμὰς 762.000.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἔκδηλον γίνεται ὅτι τὰ ἐκ τῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας τῶν Ἐφεδροταμείων ἔσοδα (τόκοι καὶ ἐνοίκια) ὄχι μόνον δὲν ἐπῆρκουν, ἀλλ' εἰς ἐνίας περιπτώσεις ὑπελείποντο τῶν γενικῶν ἐξόδων αὐτῶν, ὡς ἀνωτέρω ἐκτίθενται.

Εἰς ἓν ἐκ τῶν Ἐφεδροταμείων κατ' ἔτος 1935 ἐπὶ ἐσόδων δραχ. 1.450.000 διετέθησαν εἰς γενικά ἔξοδα δραχ. 1.300.000. Εἰς τὸ ἴδιον Ταμεῖον κατὰ τὴν πρώτην ἑξαμηνίαν 1936 ἐπὶ ἐσόδων δραχμῶν 372.500 ἐδαπανήθησαν ἔξοδα διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως δραχμαὶ

452.500, ἦτοι ἐπὶ πλεόν τῶν ἐσόδων δραχ. 80.000. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἑξαμηνίαν ἕτερον Ταμεῖον ἐπὶ ἐσόδων δραχ. 255.000, ἐδαπάνησεν ἔξοδα ὁμοίως δραχ. 400.000, ἦτοι ἐπὶ πλεόν τῶν ἐσόδων δραχμαὶ 145.000.

Ἐνδεικτικὸν τῆς καταστάσεως ἐκείνης εἶνε ὅτι ἀντικρύσαμεν πολλάκις κατασχέσεις καὶ τῶν ἐπίπλων ἀκόμη τῶν ὀργανισμῶν λόγῳ ἐλλείψεως ὀλίγων χιλιοδράχμων ἢ ἑκατονταδράχμων ἀκόμη πρὸς πληρωμὴν μικροῦποχρεώσεων ἢ καὶ τῆς γραφικῆς ἀκόμη ὕλης τῶν ταμείων.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀριθμῶν διαπιστοῦνται τ' ἀποτελέσματα τῆς βουλιμίας τῆς πολιτικῆς, ἐφ' ὅσον διὰ τὸν κορεσμὸν τῆς ἀνάγκης ἐξυπηρετήσεώς της, ἐπῆλθον ἀποτελέσματα νὰ διατίθενται καὶ ἐκ τῶν Κεφαλαίων ἀκόμη, ἅτινα ἡ Πολιτεία ἐνεπιστεύθη, ποσὰ διὰ διαφόρους χαριστικὰς πράξεις καὶ πρὸς ἐξυπηρέτησιν προσωπικῶν συμφερόντων.

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω, τὰ συμπεράσματα διὰ τὴν ὁλότητα τοῦ Ἐφεδρικοῦ κόσμου Κρήτης παρουσιάσθησαν ὀδυνηρὰ ὡς καὶ ἀνεμένοντο βεβαίως. Τὰ μερίσματα τῶν μετοχῶν ἐκ καθαρῶν κερδῶν ἐγράφοντο εἰς τὰ λογιστικὰ βιβλία καὶ ψυχία διετίθεντο ὑπὲρ τῶν διαχωριζομένων εἰς πρόβατα καὶ ἐρίφια ἐφείδρων, μόνον ἐφ' ὅσον οἱ ἔχοντες πραγματικὴν ἀνάγκην τῆς ἀντιλήψεως τῶν Ταμείων κατῴρθων νὰ ἐφοδιάζωνται μὲ συστατικὰς ἐπιστολάς τῶν ἰθυνόντων.

Ἐποχὴν ἔχομεν νὰ τονίσωμεν ὠρισμένας ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις καθ' ἃς κατεβλήθη προσπάθεια εἰς ἓνια Ταμεῖα, δι' ἐμφάνισιν ἔργων κοινωφελῶν, ὡς ἡ ἀνέγερσις τοῦ Σανατορίου «Ἱερουσαλήμ» ἐν Ἡρακλείῳ, τοῦ Δημοτικοῦ Νοσοκομείου Ἀγ. Νικολάου Λασηθίου καὶ τῆς χορηγήσεως κατὰ διαφόρους ἐποχὰς διαφόρων μικροποσῶν πρὸς διαφόρους σκοπούς. Τὰ ἔργα δι' ἃ ἐλήφθησαν τοιαῦτα ἀποφάσεις ἐξακολουθοῦσι παραμένοντα ἡμιτελῆ, οὐδενὸς δὲ ἡ λειτουργία κατῴρθω ἔστω καὶ μετὰ πάροδον δεκαετίας ὀλοκλήρου. Ἀξιέπαινον ἐξαίρεσιν ἀποτελεῖ ἡ ἀνέγερσις εἰς Ρέθυμνον δαπάναις τοῦ ἐκεῖ Ἐφεδροταμείου τοῦ μεγάρου «Οἶκος Παιδείας».

Σημειοῦμεν ὅτι αἱ μεμονωμένα αὐταὶ ἐνέργειαι, ἀπετέλεσαν τὴν τέφραν, ἡ ὁποία ἦτο ἀνάγκη νὰ ρίπτεται εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν πολλῶν καὶ πρὸς καθυσύχασιν τῶν ἀναμενόντων. Διότι τὰ πέντε Ἐφεδρικά Ταμεῖα Κρήτης μὲ περιουσίαν 150 ἑκατομμυρίων καὶ μὲ τὴν ἐπικρατήσασαν κακοδιοίκησιν ἔπρεπε νὰ ἔχωσιν ἔσοδα ἐκ τῆς διαχειρίσεως ταύτης (τόκους καὶ ἐνοίκια) δραχ. ἕξ ἑκατομμυρίων ἐτησίως, ἦτοι 4 ο/ο, ὅσον ἐλαττωματικῶς καὶ ἂν ἐλειτούργησαν. Ἐπι τῶν ἕξ ἑκατομμυρίων ἐσόδων θὰ ἠδύνατο νὰ δικαιολογηθῇ διάθεσις τῶν δύο διὰ ἔξοδα διαχειρίσεως καὶ γενικά τοιαῦτα. Ἄρα διὰ τὴν κοινωφελίαν καὶ ἐξυπηρέτησιν καὶ περίθαλψιν τῶν ἐφεδρικῶν οἰκογενειῶν θὰ ἔδει νὰ διατίθενται ἐν τῇ περιφερείᾳ Κρήτης καὶ ἐκ τῶν

καθαρῶν ἐσόδων διαχειρίσεως τῆς περιουσίας αὐτῶν δραχ. τέσσαρα ἑκατομμύρια ἐτησίως. Ἦτοι διὰ τὴν μέχρι τῆς 4 Αὐγούστου 1936 δεκαετη ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως αὐτῶν λειτουργίας των, ἐκτὸς τῆς διὰ δανειακῆς πολιτικῆς παρασχεθείσης εἰς Ἐφεδρὸν Πολεμιστᾶς καὶ διὰ τῶν Κεφαλαίων τῶν Ταμείων ἐξυπηρετήσεως, θὰ ἔδει νὰ ἔχῃσι διατεθῆναι δραχμαὶ τεσσαράκοντα ἑκατομμύρια ἐκ τοῦ προϊόντος καὶ τῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας, ἧς τὴν διαχείρισιν ἐνεπιστεύθη τὸ Κράτος εἰς τοὺς Ὀργανισμοὺς.

Ἄντ' αὐτῶν ὅμως ἐλάχιστα, ὡς ἀνωτέρω ἐκτίθεμεν, διετέθησαν ὑπὲρ τῆς ἀξίας πάσης προστασίας τάξεως τῶν Ἐφεδρῶν Πολιστῶν Κρήτης, τὸ σύνολον δὲ τῶν ἐσόδων δὲν ἐπῆρκεσε διὰ τὸν κορεσμὸν καὶ θεραπείαν τῶν ἀναγκῶν τῆς Πολιτικῆς, εἰς σημεῖον ὥστε καὶ μέρος τῶν Κεφαλαίων νὰ διατίθενται εἰς ἑνῆς περιπτώσεις πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον.

β') Τοιαύτην κατάστασιν εὔρεν εἰς τὰ Ταμεῖα Ἐφεδρῶν Πολεμιστῶν Κρήτης ἡ 4 Αὐγούστου 1936. Ἀχαλινώτως δρᾶσασαν τὴν πολιτικὴν εἰς τοὺς Ὀργανισμοὺς τούτους ἀπὸ τῆς συστάσεώς των καὶ ἔτοιμον ἀνά πᾶσαν στιγμὴν τὴν τράπεζαν ἐν ἣ πλοῦσια παρείχοντο τὰ ἐδέσματα εἰς τὸν ὀργιάζοντα παραγοντισμὸν, κωφεύοντα πρὸ τῶν ἱκεσιῶν τῆς ἀπόρου τάξεως τῶν Πολεμιστῶν Κρήτης καὶ τῶν ἐρειπίων τῆς μεταπολεμικῆς περιόδου.

Τὸ ἔργον τῆς Γενικῆς Διοικήσεως Κρήτης πρὸς ἀνασύνταξιν, ἀνόρθωσιν καὶ ἀποκατάστασιν τῶν Ὀργανισμῶν τούτων εἰς τοιούτους Κοινωφελεῖς ὑπῆρξεν ἐκ τῶν πρώτων μελημάτων τῶν ἀντιπροσώπων ἐν Κρήτῃ τῆς Μεταγουςσιανῆς Διοικήσεως, ἐλεγχούσης καὶ ἐποπτευούσης ἤδη τὰ Ἐφεδροταμεῖα δυνάμει τῶν διατάξεων τῶν ἀρθρῶν 1 καὶ 2 τοῦ Νόμου 6419.

Συνεχῆς ἡσκήθη ὁ ἔλεγχος διὰ τὴν διαπίστωσιν τῶν ἀνωμαλιῶν τοῦ παρελθόντος καὶ τῶν ὑπευθύνων αὐτῆς, καθ' ὧν ἐλήφθησαν ἀμέσως διοικητικὰ μέτρα καὶ ἀποφάσεις ἀντικαταστάσεως τῶν δρασάντων καὶ ὑπηρετούντων τὴν 4ην Αὐγούστου 1936 ὀργάνων διοικήσεως αὐτῶν, παραπεμφθέντων κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς τὴν Ποινικὴν δικαιοσύνην τοῦ τόπου. Σοβαρότατα πασὰ εἰσεπράχθησαν παρὰ διαφόρων, οἵτινες εἶχον λάβει τοιαῦτα ὑπὸ διαφόρους τύπους προκαταβολῶν.

Ἐπεβλήθη ἡ ἀπομάκρυνσις ἐκ τῶν Ταμείων τῶν ὑπηρετούντων ἀργομίσθων ὑπαλλήλων, παρὰ τὰς ἀντιδράσεις καὶ τὴν προσπάθειαν τούτων ν' ἀντισταθῶσιν εἰς τὸ κυριαρχῆσαν ἀναδημιουργικὸν πνεῦμα καὶ τὰς κατευθύνσεις ἐξυπηρετήσεως τῆς ὀλότητος καὶ οὐχὶ τῶν συμφερόντων ἀτόμων. Ἐπεβλήθη ἐπίσης ἡ ἀνάκλησις τῶν δικαστικῶν ὑποθέσεων καὶ ἡ πρόσληψις τακτικοῦ δικηγόρου εἰς ἕκαστον Ταμεῖον ἐπὶ μηνιαία ἀποζημιώσει.

Ἐξεβλήθησαν ἐκ τῶν Ὀργανισμῶν οἱ παράγοντες πάσης φύσε-

ως ἀπαγορευθείσης καὶ τῆς εἰσόδου των ἀκόμη εἰς τούτους. Ἐπεβλήθησαν οἰκονομαὶ ἐπὶ παντός σημείου καὶ ἡ Γενικὴ Διοίκησις ἤσκησε τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν ἐποπτεῖαν τῆς ἐπὶ παντός σημείου διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως αὐτῶν, ἀκυροῦσα πᾶσαν ἀπόφασιν ἐξένην πρὸς τοὺς σκοποὺς τῶν Ταμείων καὶ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ἀναγκῶν τῆς ὁλότητος τοῦ Ἐφεδρικοῦ κόσμου.

Διὰ σειρᾶς ἐγκυκλίων καθώρισεν ἡ Γεν. Διοίκησις καὶ ἐπέβαλε τὰς ἀντιλήψεις τῆς, τεινούσας εἰς τὴν δημιουργίαν καὶ παγίωσιν ἐντυπώσεων πλέον ὅτι τὰ Ταμεία δὲν ἀποτελοῦσιν Ὅργανισμοὺς εἰς οὓς ἡ εἰσοδος ἀποτελεῖ ἀσφαλῆ ἐπικερδῆ ἐπιχείρησιν, ἀλλὰ κοινωφελεῖς τοιούτους, σκοπὸν μόνον ἔχοντας τὴν διὰ παντός τρόπον οἰκονομικὴν καὶ ἠθικὴν ὑποστήριξιν, προστασίαν καὶ περίθαλψιν τῶν οἰκογενειῶν τῶν Ἐφέδρων Πολεμιστῶν.

Ἐν συνεχείᾳ ἡ Γεν. Διοίκησις Κρήτης μελετήσασα τὸ κρατοῦν τότε σύστημα καὶ διαβλέψασα τὰς ἀσθενεῖς του πλευρᾶς, συνέταξε καὶ εἰσηγήθη εἰς τὴν Κυβέρνησιν τῆς 4ης Αὐγούστου 1936 σχέδιον Νόμου «Περὶ ἀναδιοργανώσεως Ταμείων Ἐφέδρων Πολ(στ)ῶν Κρήτης» ἀποσκοποῦντος εἰς τὴν ἐξυγιάνσιν τῶν Ὁργανισμῶν τούτων καὶ τὴν πλαισίωσιν τῶν σκοπῶν καὶ προορισμοῦ αὐτῶν μόνον ἐντὸς τῶν συμφερόντων τῆς ὁλότητος τῶν ἐφέδρων καὶ τῆς κοινωνικῆς ἐν γένει προνοίας ἐν τῇ περιφερείᾳ Κρήτης.

Παρὰ τὰς ἀντιδράσεις τῶν ἐνδιαφερομένων καὶ τὰς δημοκοπίας τοῦ τολμήσαντος ν' ἀντιδράση παραγοντισμοῦ ἢ εἰσήγησις τῆς Γενικῆς Διοικήσεως Κρήτης υἰοθετήθη παρὰ τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως καὶ ἀποτελεῖ τὸν ἀναγκ. Ν. 862]37, ὅστις εἶνε ἕν ἐκ τῶν σοβαρωτέρων ἔργων τῆς ἐν Κρήτῃ ἀναδημιουργικῆς ἐργασίας, ἐφ' οὗ σημείου ὁ Ὑπουργὸς - Γενικὸς Διοικητὴς Κρήτης κ. Π. Σφακιανάκης, ἐπίλεκτον μέλος τῆς Κρητικῆς Ἐφεδρικῆς οἰκογενείας, ἰδιαίτέρως ἀσχοληθεὶς καὶ κοπιώδη ἐργασίαν καταβαλὼν, ἀνεκτιμήτους προσέφερεν ὑπηρεσίας εἰς τοὺς ἐν Πολέμῳ συναδέλφους του.

Διὰ τῶν διατάξεων τοῦ Νόμου τούτου σαφῶς ὀρίζεται ὅτι οἱ σκοποὶ καὶ προορισμοὶ τῶν Ἐφεδροταμείων εἶνε ἡ ἐν γένει περίθαλψις καὶ οἰκονομικὴ ἢ ἠθικὴ ἐνίσχυσις τῶν Κρητῶν Ἐφέδρων καὶ τῶν οἰκογενειῶν των, ἡ ἱατρικὴ καὶ Νοσοκομειακὴ περίθαλψις αὐτῶν, ἡ ἴδρυσις φιλανθρωπικῶν ἰδρυμάτων (Σανατορίων, Θεραπευτηρίων, Νοσοκομείων, Συσσιτίων) καὶ ἡ ἐνίσχυσις ὑφισταμένων τοιούτων ὑπὸ ὄρους προτιμήσεως τῶν ἐφέδρων καὶ γενικῶς ἡ ἐξυπηρέτησις τῶν πάσης φύσεως ἀναγκῶν αὐτῶν. Τὰ ἀμφίβολα καὶ ῥευστὰ ἐκ τῆς μετοχῆς ὠφελήματα ἔλαβον οὐσιώδη ὑπόστασιν διὰ τῶν δοθεισῶν ὑπὸ τοῦ Α. Ν. 862]37 κατευθύνσεων.

Ὁ Ἐλεγχος τῆς διαχειρίσεως καὶ λειτουργίας τῶν Ἐφεδροταμείων κατέστη οὐσιαστικὸς καὶ οὐχὶ σκιώδης. Ἡ ῥευστοποίησις τῆς περιουσίας ἀπλοποιεῖται καὶ ἤρχισεν, ἐπὶ τέλους, ἡ ἀπόδοσις ταύ-

της εἰς τὰς χεῖρας εἰδικῶς τῶν ἀγροτῶν Ἐφέδρων Πολυστῶν. Καθορίζονται διευκολύνσεις πρὸς αὐτοὺς ἐπιτρεπομένης τῆς ἐξοφλήσεως τῆς ἀξίας τῶν κτημάτων εἰς ἑτησίας δόσεις ἐπὶ ἐλαχίστῳ τόκῳ καὶ μὲ ἑτέρας προνομιακὰς διευκολύνσεις. Λαμβάνεται ὁμοίως εἰδικὴ πρόνοια παροχῆς κλήρου εἰς ἀκτήμονας γεωργοὺς ἀγρότας. Ἡ λειτουργία τῶν Ταμείων κατέστη ὀλιγοδάπανος. Ἐναντι 55 ὑπαλλήλων τοῦ παρελθόντος διὰ τῶν διατάξεων τοῦ Νόμου ῥητῶς καθορίζονται 28 ὀργανικαὶ θέσεις, αἵτινες καὶ δὲν ἐπληρώθησαν μέχρι τῆς στιγμῆς, ἐφ' ὅσον καὶ δι' ὀλιγωτέρων ἀπρόσκοπτος ἐνεργεῖται ἡ ὑπηρεσία αὐτῶν.

Τὸ προσωπικὸν κατωχυρώθη κατὰ πάσης ἕξωθεν ἐπιρροῆς ἢ παραγοντικῶν ἐπεμβάσεων. Τὰ Διοικητικὰ Συμβούλια προεδρευόμενα ὑπὸ τῶν κ. κ. Νομαρχῶν ἀποτελοῦνται ἀπὸ ἀνωτέρους λειτουργοὺς, ἔχοντας βαθεῖαν ἐπίγνωσιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν. Ἡ διαχειρίσις ἐν γένει καὶ ἡ λειτουργία τῶν Ὀργανισμῶν τελεῖ ὑπὸ τὸν συνεχῆ ἔλεγχον καὶ τὰς κατευθύνσεις τῆς Γενικῆς Διοικήσεως καὶ ἔπαισεν ἡ παντοκρατορία Διευθυντῶν, Συμβούλων ἢ παραγόντων τῶν παρασκηνίων εἰς τὴν μεροληπτικὴν κατανομὴν μεταξὺ τῶν Ἐφέδρων τῶν ἀγαθῶν καὶ ὠφελημάτων τῶν Ταμείων.

Καθωρίσθη μικρότατος τόκος τῶν πρὸς Ἐφέδρους δανείων, ἢ εἴσπραξις δὲ τῶν ὀφειλομένων ἀντὶ νὰ ἐνεργεῖται διὰ διαφόρων Δικηγόρων, πολυδάπανος καὶ εἰς ἐνίας περιπτώσεις καταστρεπτικὴ διὰ τοὺς Ἐφέδρους ἐνεργεῖται ἤδη συστηματικῶς καὶ ἡπίως διὰ τοῦ Δημοσίου Ταμείου. Οἱ ἐκ παλαιῶν δανείων ἢ ἀγορᾶς περιουσίας παλαιοὶ ὀφειλέται ἔφεδροι Πολεμισταὶ ὑπήχθησαν εἰς τὰς σχετικὰς εὐεργετικὰς διατάξεις τοῦ Α. Ν. 862, ὥστε νὰ μὴ ὑφίστανται διαφοραὶ μεταξὺ τῶν παλαιῶν καὶ νέων ὀφειλετῶν ἐφέδρων.

Δέκα ἐννέα μόλις μῆνες ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Α. Ν. 862 παρουσιάζουσι κατάστασιν καὶ ἀποτέλεσμα, οἷα ὁμολογοῦμεν, δὲν ἦτο θανατὸν νὰ δικαιολογήσωσιν καὶ αἱ περισσότερον εὐόωνοι προβλέψεις.

Διὰ τὴν φαρμακευτικὴν, ἰατρικὴν καὶ νοσοκομειακὴν περίθαλψιν τῶν ἐφεδρικῶν οἰκογενειῶν διατίθενται συνεχῶς σοβαρώτατα ποσά. Τὰ μέσα θεραπείας, νοσοκομειακῆς καὶ ἰατρικῆς περιθάλψεως χορηγοῦνται ἀφθόνως καὶ πρὸς πᾶσαν κατεύθυνσιν εἰς πάντα ἔχοντα ἀνάγκην τοιαύτης. Ἄλλὰ καὶ ἕτεραι ἀνάγκαι αὐτῶν πληροῦνται συνεχῶς, ὡς αἱ τοιαῦται οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως καὶ παροχῆς προστασίας Ἐφεδρικῶν οἰκογενειῶν.

Ἄνευ πολλῶν διατυπώσεων χορηγοῦνται φάρμακα εἰς ἀσθενεῖς νοσήλεια καὶ ἕξοδα ἐγχειρίσεως τούτων ἢ ἀκτινογραφιῶν. Αἱ θυγατέρες φονευθέντων ἢ ἀποβιωσάντων ἐν πολέμοις πολεμιστῶν προκοδοῦνται διὰ μικρᾶς προικὸς καὶ διευκολύνεται ἡ δημιουργία οἰκογενειῶν μὲ μητέρας τὰς ἀπορφανισθείσας θυγατέρας ἐκείνων οἱ ὁ-

ποιοι ἐθυσίασαν τὴν ζωὴν των εἰς τὸν βωμὸν τῆς πατρίδος.

Εἰς τὰ σπουδάζοντα τέκνα Ἐφεδρικῶν οἰκογενειῶν χορηγοῦνται τὰ μέσα μορφώσεως καὶ διαπαιδαγωγήσεως.

Σοβαρώτατα ποσὰ διετεθήσαν πρὸς ἐνίσχυσιν Νοσοκομείων, ὑπὸ ὄρους προτιμήσεως ἢ δωρεὰν νοσηλείας Ἐφεδρικῶν οἰκογενειῶν. Εἰς Ἡράκλειον διετεθήσαν 700.000 δι' ἀνέγερσιν ἐν τῷ Παναεῖῳ Νοσοκομείῳ εἰδικῆς πτέρυγος νοσηλείας Ἐφείδρων Πολιστῶν, ἐκτὸς τῆς ἐτησίας πρὸς τοῦτο ἐπιχορηγήσεως.

Γίνονται αἱ προκαταρκτικαὶ συνεννοήσεις διὰ τὴν λήψιν παρομοίων μέτρων εἰς Χανιά καὶ Ρέθυμνον ἢ διὰ τὴν ἀνέγερσιν καὶ αὐτοσυντήρησιν ἰδίων νοσηλευτικῶν ἰδρυμάτων.

Σοβαρώτατα ποσὰ διατίθενται συνεχῶς εἰς διάφορα μαθητικὰ ἢ λαϊκὰ συσσίτια καὶ οἱ ἐνδεεῖς μετ' ἐκπλήξεως παρακολουθοῦσι τὴν παρεχομένην περιθαλψιν καὶ ἀρωγὴν εἰς αὐτοὺς καὶ τὰ γενναίας εἰσφορὰς τῶν Ἐφεδροταμείων.

Εἰς Σητεῖαν διετεθήσαν 300.000 δραχμαὶ διὰ τὴν ἀνέγερσιν συγχρονισμένου Γυμνασιακοῦ μεγάρου διὰ τὴν ὑγιεινὴν καὶ ἄνετον διαμονὴν εἰς τοῦτο τῆς μαθητιώσης νεολαίας.

Ἄλλὰ καὶ πρὸς ἐτέρας κατευθύνσεις ἐνισχύσεως προσπαθειῶν ἐξυπηρετήσεως κοινωφελῶν συλλόγων, ὀργανώσεων κ. λ. π. ὡς καὶ εἰς διάφορα ἄσυλα γερόντων καὶ ἀνιάτων τὰ Ἐφεδροταμεῖα συμβάλλουν ἐν τῷ μέτρῳ τῶν δυνάμεων αὐτῶν.

Τὰ Ταμεῖα διοικοῦνται μετὰ πάσης προσοχῆς, σπάνια δ' εἶναι αἱ περιπτώσεις ἐπεμβάσεων τῆς Γενικῆς Διοικήσεως, τροποποιήσεως ἢ ἀκυρώσεως ἀποφάσεων τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων.

Αἱ δαπάναι καὶ ἔξοδα διαχειρίσεως τῶν Ταμείων ἀπορροφῶσι μικρὸν μέρος ἐκ τῶν ἐτησίων ἐσόδων αὐτῶν, τὸ δὲ μεγαλύτερον μέρος τῶν ὑπολοίπων διατίθεται πρὸς ἐνίσχυσιν καὶ περίθαλψιν ἐφείδρων καὶ κοινωνικῆς προνοίας. Καὶ μετὰ ταῦτα εἰς τὸ τέλος τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους ἀπομένουσιν ὑπόλοιπα διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῶν κεφαλαίων τῶν Ταμείων.

Ἐνδεικτικῶς ἀναφέρομεν τ' ἀποτελέσματα διαχειρίσεως δύο ἐκ τῶν Ταμείων, ἅτινα συνθλιβόμενα εἰς τὸ παρελθὸν εἰς πάσης φύσεως δαπάνας καὶ παροχὰς, παρουσίασαν κατὰ τὸ οἶκον. ἔτος 1937—38 ἐκπληκτικὰ ἀποτελέσματα ὡς κάτωθι:

Χανίων.—Πραγματικά ἔσοδα δραχ.	1.273.770.60.
Γενικὰ ἔξοδα καὶ περίθαλψις καὶ ἐνίσχυσις ἐφεδρικών οἰκογενειῶν καὶ προνοίας	555.975.—
Ἐπίλοιπα καθαρῶν ἐσόδων εἰς ἐνίσχυσιν Κεφαλαίων	723.175.60
Ρεθύμνης.—Πραγματικά ἔσοδα δραχμάς	2.028.274.80
Γενικὰ ἔξοδα καὶ ἐνίσχυσις καὶ περίθαλψις ἐφεδρικών οἰκογενειῶν	898.996.80
Ἐπίλοιπα καθαρῶν κερδῶν εἰς ἐνίσχυσιν Κεφαλαίων	1.129.278.—

Σημειωτέον ὅτι πρόκειται περὶ οἰκονομικοῦ ἔτους 1937—38 καὶ ὅτι ὁ Α. Ν. 862]37 ἴσχυσεν ἀπὸ 21 Σ)βρίου 1937, ἦτοι ὅτι κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο μέχρι μὲν τέλους Σ)βρίου τὰ Ταμεῖα ἐλειτούργησαν κατὰ τοὺς προγενεστέρους Νόμους, ἔκτοτε δὲ καὶ μέχρι 31 Μαρτίου 1938 ἐβαρύνθησαν διὰ τῶν ἐξόδων ἀποζημιώσεως τῶν ἐξεληθόντων ὑπαλλήλων καὶ τῶν τοιούτων ἐκκαθαρίσεως ἀμαρτιῶν τοῦ παρεληθόντος.

Ἡ διαχείρισις τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1938—39, ἥς τ' ἀποτελέσματα ἀτυχῶς δὲν ἔχομεν μέχρι τῆς στιγμῆς ὑπ' ὄψιν ἡμῶν ἀποτελεῖ τὴν ἀπεικόνισιν τῆς ἐπελθούσης ἀνασυντάξεως καὶ περισυλλογῆς. Τονίζομεν ὅτι καὶ ὁ ἀγροτικὸς Νόμος 677]37 περὶ ρυθμίσεως ἀγροτικῶν χρεῶν εἶχεν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῶν ἐσόδων τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1938—39, λόγῳ τοῦ καθορισμοῦ ἡλαττωμένου τόκου καὶ τῆς ἀναστολῆς διώξεων ὀφειλετῶν ἀγροτῶν.

Ἡ διαχείρισις τῶν Ἐφεδροταμείων ἐνεργεῖται διὰ τῶν ὑποκαταστημάτων τῆς Τραπεζῆς Ἑλλάδος, μετὰ προέγκρισιν πάσης δαπάνης καὶ ἀποφάσεως ὑπὸ τῆς Γενικῆς Διοικήσεως καὶ προέλεγχον τῶν ἐνταλμάτων δαπανῶν ὑπὸ τῶν κατὰ τόπους Ἐφόρων.

Αἱ διαμάχαι μεταξὺ τῶν Ἐφεδροταμείων καὶ τῶν Μονῶν, αἱ προερχόμεναι ἐκ τῆς ὑποχρεώσεως τῶν πρώτων νὰ καταβάλωσιν τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ ἀγροτικοῦ Νόμου καὶ ἐξ ὧν προεκλήθησαν ἀντεγκλήσεις καὶ διενέξεις δωδεκαετίας, ἤδη ἐπιλύονται λόγῳ τῆς ὑφισταμένης χρηματικῆς εὐχερείας εἰς τὰ Ἐφεδροταμεῖα.

Ἡ ἐκποίησις τῆς ἀγροτικῆς περιουσίας ὑπὸ προνομιακὰς διευκολύνσεις ἤρχισε καὶ προχωρεῖ συστηματικῶς, μετὰ πάσης δὲ προσοχῆς ἐπιλέγονται οἱ ἔφεδροι ἀγρόται ἀκτήμονες εἰς οὓς παραχωροῦνται μικροὶ κλῆροι, ὧν ἡ ἀξία ἐξοφλεῖται εἰς δέκα ἐτησίαις δόσεσι.

Διὰ τὴν προώθησιν ἔργων κοινῆς ὠφελείας παρεχωρήθησαν δωρεὰν ἢ ἔναντι μικροῦ τιμήματος μικρὰ κτήματα ἴδια εἰς Σχολικὰς Ἐπιτροπὰς διὰ τὴν ἀνέγερσιν Σχολικῶν κτιρίων καὶ ἴδρυσιν Σχολικῶν κήπων πρὸς γεωργικὴν μόρφωσιν τῆς μαθητιώσης νεολαίας.

Ταῦτοχρόνως παρεχωρήθησαν εἰς τὸ Δημόσιον ἐκτάσεις ἀγρῶν διὰ τὴν λειτουργίαν ἀγροκηπίων ἢ προτύπων καλλιεργειῶν ἐπὶ γεωργικῇ ὠφελείᾳ τῶν κατοίκων. Ἐν Χανίοις παρεχωρήθησαν αἱ ἐκτάσεις ἐν αἷς λειτουργεῖ τὸ ἀγροκήπιον καὶ ἕτεραι εἰς τὰς ὁποίας πρόκειται νὰ λειτουργήσῃ ἐλαιοκομικὸς σταθμὸς. Ἐν Ρεθύμνῃ μελετᾶται ἡ παραχώρησις ἐκτάσεων, δι' ὧν λειτουργεῖ ἡ Γεωργικὴ Σχολὴ Ἀσωμάτων. Ἐν Ἡρακλείῳ ἀπεφασίσθη κατ' ἀρχὴν ἡ παραχώρησις ἰδίων κτημάτων δι' ὧν λειτουργεῖ ἡ Γεωργικὴ Σχολὴ Μεσσαρῆς καὶ ἐν Λασηθίῳ ὁμοίως παρεχωρήθησαν εἰς τὸ Δημόσιον τὰ κτήματα ἀγροκηπίου Καλοῦ - Χωριοῦ.

Ἰδιαιτέρως μετὰ τὴν 4ην Αὐγούστου 1936 συγκινητικὴ παρουσιάζεται ἡ συμβολὴ τῶν ταχθέντων Ὁργανισμῶν διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν

τῆς τάξεως τῶν Ἐφεδρῶν Πολεμιστῶν, πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως καταβαλλομένης προσπάθειας ἐνισχύσεως τῶν ἀμυντικῶν δυνάμεων τῆς χώρας καὶ τόνωσιν τοῦ Ἐθνικοῦ φρονήματος τῆς Νεολαίας. Ὑπὸ τῶν πέντε Ἐφεδροταμείων Κρήτης διετέθησαν ἀπὸ τῆς 4ης Αὐγούστου 1936 καὶ μέχρι σήμερον δραχμαὶ ἕν ἑκατομμύριον ἑκατὸν χιλιάδες πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς Βασιλικῆς μας Ἀεροπορίας.

Ὅμοίως ὑπὸ τῶν ἰδίων διετέθησαν μέχρι σήμερον δραχμαὶ τριακόσαι χιλιάδες ὑπὲρ τῆς Ὄργανώσεως τῆς Ἐθνικῆς Νεολαίας.

Ἐν περιλήψει ὡς ἀνωτέρω ἀναφέρεται τὸ ἔργον τῶν Ταμείων Ἐφεδρῶν Πολεμιστῶν Κρήτης καὶ ἡ συμβολὴ τούτων εἰς τὴν ἀναδημιουργικὴν κατεύθυνσιν τῆς Μεταυγουσσιανῆς περιόδου. Δέκα ἑννέα μῆνες χρηστῆς διοικήσεως καὶ νοικοκυρευμένης, ἐπέφερον ἀποτελέσματα, οἷα τ' ἀνωτέρω, μεγίστη δὲ προβλέπεται ἡ μελλοντικὴ ἐκ τῆς ἀναδιοργανώσεως, οἰκονομικῆς ἀνασυντάξεως καὶ περισυλλογῆς συμβολὴ τῶν Ἐφεδροταμείων εἰς πᾶν ἔργον κοινῆς ὠφελείας καὶ προόδου ἀλλὰ καὶ θετικὴ ἡ ἐνίσχυσις καὶ περιθαλψίς τῆς τάξεως τῶν Ἐφεδρικών οἰκογενειῶν.

Ὅτι ἡ τάξις ἀπεκατεστάθη, ὁ ρυθμὸς ἐπεβλήθη ἀποδεικνύει τὸ γεγονός ὅτι μετὰ τὴν παρεχομένην ἀφειδῶς οἶκον, ἀρωγὴν αὐτῶν πρὸς πᾶσαν κατεύθυνσιν, εἰς τὰ πέντε Ἐφεδροταμεία Κρήτης, ὧν ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις πρὸ τῆς 4ης Αὐγούστου 1936 ἐξετέθη κατὰ τ' ἀνωτέρω, εἰς ἐσχάτως ἐνεργηθεῖσαν ἐπιθεώρησιν παρ' ἡμῶν εὐρέθησαν μετρητὰ τῆς 31 Μαρτίου 1939 δραχμαὶ ἕξ ἑκατομμύρια τριακόσαι ἑνενήκοντα πέντε χιλιάδες (6.395.000).

Ἐπεὶ οὖν εἰσηγητὴς ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω ὁ ὑπογεγραμμένος.

ΝΙΚ. ΒΙΡΙΡΑΚΗΣ

Ἐπόπτης Ἐφεδρικών Ταμείων Κρήτης

ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΤΩΝ Τ.Τ.Τ. ΕΝ ΚΡΗΤῃ

» Ἐν ἐκ τῶν κυριωτέρων μελημάτων τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως τῆς 4ης Αὐγούστου ἐν Κρήτῃ, ὁμολογουμένως ὑπῆρξεν ἡ κατασκευὴ τηλεφωνικοῦ δικτύου πλήρους καθ' ὅλην τὴν Μεγαλόνησον. Ὅποῖαν ἀνεκτίμητον ὑπηρεσίαν προσήνεγκεν εἰς τοὺς κατοίκους τῆς ὑπαίθρου ἢ ἀποκατάστασις τηλεφωνικῆς συγκοινωνίας παρέλκει νὰ ἐξαρθῇ. Ἐπὶ δεκάδας ἐτῶν παραγωγικὰ κέντρα καταδικασμένα εἰς ἀπομόνωσιν ὑφίσταντο τὰ πάνδεινα. Αἱ κομματικαὶ Κυβερνήσεις, ἀδιαφοροῦσαι τελείως διὰ τὰ ζωτικὰ συμφέροντα τῆς Κρήτης, ἤρκοῦντο εἰς ὑποσχέσεις καὶ προεκλογικὰς ἀγυρτείας, ἐπαναλαμβανομένας στερεοτύπως κατὰ τετραετίαν. Ἡ πραγματοποιηθεῖσα ὀλοκληρωτικὴ τῆς Μεγαλονήσου τηλεφωνικὴ σύνδεσις, προσέθεσεν ἕνα ἀκόμη τίτλον τιμῆς εἰς τὸν ἄξιον τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως ἐκπρόσωπον ἐν Κρήτῃ Ὑπουργὸν κ. Μ. Σφακιανάκην εἰς τὰς εἰσηγήσεις τοῦ ὁποίου καὶ ὀφείλεται.

Ἀπὸ τῆς 4 Αὐγούστου 1936 μέχρι σήμερον παρὰ τῆς Διοίσεως Τ. Τ. Τ. ἐν Κρήτῃ ἐγένοντο αἱ κάτωθι ἀξιόλογοι ἐργασίαι πρὸς βελτιώσιν τῶν ταχ. τηλεγρ. καὶ τηλεφ. Συγκοινωνιῶν.

Α') Ἐπὶ τῶν τηλεγραφικῶν γραμμῶν

- 1) Κατεσκευάσθησαν δύο νέα τηλεγρ. γραμμαὶ μήκους 7 χιλιομ.
- 2) Ἐπισκευάσθησαν 28 τηλεγραφικαὶ γραμμαὶ συνολικοῦ μήκους 411 χιλιομέτρων.
- 3) Ἀνηρτήθησαν νέα κυκλώματα μήκους 40 χιλιομέτρων.

Β') Ἐπὶ τῶν τηλεφωνικῶν γραμμῶν Κοινοτήτων

- 1) Κατεσκευάσθησαν 82 νέα τηλεφ. γραμμαὶ συνολικοῦ μήκους 335 χιλιομέτρων καὶ ἤρξαντο λειτουργοῦντα 82 νέα τηλεφ. γραφεῖα.
- 2) Ἐπισκευάσθησαν 55 παλαιαὶ τηλεφ. γραμμαὶ συνολικοῦ μήκους 304 χιλιομέτρων.
- 3) Ἀνηρτήθησαν νέα κυκλώματα συνολικοῦ μήκους 233 χιλιομέτρων.

Πλὴν ὅμως τῶν ἀνωτέρω ἤρξατο λειτουργῶν ὁ ἐν Ἡρακλείῳ Ἀσύρματος τηλεγράφος ἀπηλλάγη δὲ οὕτω τὸ Δημόσιον τῆς δαπάνης ἐκ τῆς τηλεγρ. ἀνταποκρίσεως τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ δι' ἣν ἀνταπό-

κρισιν κατεβάλλοντο πρότερον τέλη εις την 'Εταιρίαν Eastern ἐφ' ὅσον τὰ ἐκτὸς τῆς Κρήτης ἀπευθυνόμενα τηλ)τα διεπιβάλλοντο διὰ τῶν καλωδίων αὐτῆς καὶ ἐμειώθησαν κατὰ τὸ ἥμισυ τὰ τηλεγραφικὰ τέλη μετὰ τῆς λοιπῆς 'Ελλάδος πρὸς ὄφελος τοῦ κοινοῦ.

Ὡσαύτως ἐν τῇ λειτουργίᾳ τῆς ταχ. συγκοινωνίας τῆς Νήσου ἐπετεύχθησαν αἱ ἐξῆς βελτιώσεις:

1) Διὰ τῆς ἐπεκτάσεως τῶν ἡμιτελῶν ἀμαξητῶν ὁδῶν ἢ ἀποπερατώσεως ἐτέρων τοιούτων προωθήθησαν ἀναλόγως καὶ αἱ ταχ. γραμμαὶ μέχρι τέρματος τῶν κατασκευασθεισῶν τούτων ὁδῶν, οὕτω δὲ αἱ ταχ. ἀποστολαὶ καὶ ἡ ἀλλ)φία ἐν γένει τοῦ κοινοῦ ἀφικνεῖται καὶ διανέμεται ἐνωρίτερον ἢ πρὶν. Εἰς τοῦτο ἐξ ἄλλου συνετέλεσε καὶ ἡ κυκλοφορία εἰς τὰς πλείστας τῶν δι' αὐτοκινήτων ἐξυπηρετουμένων ταχ. γραμμῶν νέου τύπου Λεωφορείων ταχυτάτων καὶ ἀνέτων ἀπὸ πάσης ἀπόψεως διὰ τὴν συγκοινωνίαν ἐν γένει τοῦ κοινοῦ.

2) Ἰδρῦθη ἐν Πλάκᾳ Μεραμβέλλου αὐτοτελὲς Ταχ. Γραφεῖον πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ἐν Σπιναλόγκᾳ διαβιούντων λεπτῶν, τῶν ὀπείων ἢ ἀλλ)φία μεταφέρεται νῦν καθ' ἐκάστην διὰ βενζινοκινήτων πλοιαρίων εἰς Ἄγ. Νικόλαον ἀντὶ τῆς τρις τῆς ἐβδομάδος προηγουμένως διὰ τοῦ πεζοῦ ἀγρ. διανομέως ἐξυπηρετήσεως των. Ἴνα δὲ δύνανται οἱ λεπροὶ νὰ λαμβάνωσι τὰ πρὸς αὐτοὺς ταχ. δέματα ἀνετέθη εἰδικῶς ἡ ὑπηρεσία αὕτη εἰς τὸ εἰρημένον γραφεῖον παρὰ τὴν διαβάθμισίν του, οὕτω δὲ ἡ ταχ. συγκοινωνία τόσον τῶν τροφίμων ὅσον καὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Λεπροκομείου ὡς καὶ τῶν κατοίκων τῶν πέριξ χωρίων ἐβελτιώθη σημαντικώτατα.

3) Ἐτροποποιήθησαν τὰ δρομολόγια ἀγροτικῶν διανομῶν ἰκανῶν Τ.Τ.Τ. Γραφείων τῆς Νήσου ἐπὶ τῷ τέλει τῆς συχνοτέρας διανομῆς τῆς ἀλλ)φίας τοῦ ἀγρότου.

4) Ἀπὸ τοῦ Ἀπριλίου ἐ. ἔ. ἐγκαινιάσθη ἡ δι' ἀεροπλάνου συγκοινωνία τῆς Νήσου ἐξυπηρετουμένη παρὰ τῆς Ε.Ε.Ε.Σ. δι' ἀφιξεως καὶ αὐθημερὸν ἀναχωρήσεως ἐξ Ἡρακλείου τετράκις τῆς ἐβδομάδος ἀεροπλάνου κομίζοντος καὶ παραλαμβάνοντος τὴν σχετικὴν ἀλληλογραφίαν ἐπιβαρυνομένην διὰ τῶν νενομισμένων τελῶν.

ΔΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑΝ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

Ἡ Κρατικὴ μέριμνα διὰ τὴν υγείαν τοῦ Λαοῦ τῆς Μεγαλονήσου, ἢ τόσον ἐμφανῶς καὶ δραστηρίως ἐπιδειχθεῖσα ἀπὸ τῆς 4 Αὐγούστου 1936, ἐσυνεχίσθη μὲ γοργώτερον ρυθμὸν καὶ ἐντατικότητα κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος.

Οὕτω τὰ διάφορα Νοσηλευτικὰ Ἰδρύματα τῆς Κρήτης ἐπεχορηγήθησαν πρὸς βελτίωσιν τῶν ὄρων τῆς λειτουργίας των καὶ πρὸς αὔξησιν τῶν διὰ τοὺς ἀσθενεῖς κλινῶν των. Εἰς τὸ Δημοτικὸν Νοσοκομεῖον Χανίων ἐχορηγήθη τὸ ποσὸν τοῦ 1.000.000 δραχμῶν καὶ ἤδη ἤρχισεν ἡ ἐπέκτασις καὶ βελτίωσις τῶν ἐγκαταστάσεών του. Εἰς τὸ Δημόσιον Φθισιατρεῖον Χανίων ἐχορηγήθη 1.500.000 δραχ. πρὸς ἀνεγερσιν νέου περιπτέρου. Εἰς τὸ Δημόσιον Ψυχιατρεῖον Χανίων ἐχορηγήθησαν 500.000 διὰ τὴν βελτίωσιν τῶν ἐγκαταστάσεών του. Εἰς τὸ Ὑγειονομικὸν Κέντρον Χανίων ἐχορηγήθησαν ἀφθονώτερα τὰ μέσα διὰ τὴν ἀπρόσκοπτον καὶ ὁμαλὴν λειτουργίαν του πρὸς προστασίαν τῆς υγείας τοῦ Λαοῦ καὶ διὰ τὴν περίθαλψιν τῶν ἀσθενῶν ἀπόρων. Εἰς τὴν ὑπαιθρον χώραν ἐνισχύθησαν Κοινότητές τινες οἰκονομικῶς διὰ τὴν ἐξυγιανσίαν των καὶ ἰδίᾳ τὴν βελτίωσιν τῶν ὄρων ὑδρεύσεως τῶν κατοίκων ἐκεῖ ὅπου οὗτοι συνεπεία κακῆς ὑδρεύσεως ἐμαστίζοντο ἀπὸ διάφορα μολυσματικὰ νοσήματα. Ἡ δωρεάν παροχὴ φαρμάκων καὶ κινήσις εἰς τοὺς ἀπόρους ἀσθενεῖς ἐσυνεχίσθη μὲ τὸν αὐτὸν ρυθμὸν καὶ ἐντατικότητα. Ἡ καταπολέμησις ἐπιδημικῶν νοσημάτων καὶ ἡ πρόληψις ἐμφανίσεως τοιούτων ὑπῆρξεν ἐνδεδιληχῆς μέριμνα τῶν ὀργάνων τοῦ Ὑπουργείου συμφώνως πρὸς τὰς βασικὰς ἀρχὰς τοῦ Νέου Κράτους. Ἡ καταπολέμησις τῶν κοινωνικῶν νοσημάτων, φυματίωσις, ἀφροδίσια νοσήματα, τραχώματα κλπ. ὑπῆρξε διηνεκῆς μέριμνα καὶ ἔργον τῆς Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας. Ἡ πτώσις τῆς νοσηρότητος καὶ θνησιμότητος ἐκ τῶν νόσων τούτων ἀποτελεῖ ἀπτόν παράδειγμα ἐπιτυχοῦς Κρατικῆς μερίμνης. Ἡ διάθεσις πιστώσεως 110.000 δραχ. διὰ τὴν καταπολέμησιν τῶν κωνώπειδων ἐν τῇ πόλει τῶν Χανίων ἀποτελεῖ ἓν ἐκ τῶν πολλῶν δειγμάτων τῶν διὰ τὴν υγείαν τοῦ Λαοῦ λαμβανομένων μέτρων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς.

Πάντα ταῦτα μαρτυροῦσιν ἐν ὀλίγοις τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὴν μέριμναν τὴν ὁποίαν τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου ἐπέδειξεν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος διὰ τὴν υγείαν τῶν πολιτῶν του ἐν τῷ Νομῷ Χανίων.

ΤΑ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΑ ΕΡΓΑ ΚΡΗΤΗΣ

Ἡ ἱστορία τῶν παραγωγικῶν λεγομένων ἔργων εἰς τὴν Ἑλλάδα ἄρχεται κυρίως ἀπὸ τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον συνεβλήθη διὰ τῆς διὰ τοῦ Νόμου 4500 (τοῦ 1930) κυρωθείσης συμβάσεως μετὰ τῆς Ἀγγλικῆς Ἑταιρείας «ΧΕΝΡΥ ΜΠΟΥΤ καὶ ΥΙΟΙ». Διὰ ταύτης ἀνετέθη, εἰς τὴν ἐν λόγῳ Ἑταιρείαν ἢ ἐκτέλεισις, πλὴν τῶν ἀντιπλημμυρικῶν ἔργων Χαιρωνίας, τῶν ἀντιπλημμυρικῶν καὶ ἀρδευτικῶν Πηνειοῦ Λαρίσης, πεδιάδος Τρικκάλων, τῶν ἔργων Ἀράχθου καὶ Λούρου, καὶ τῶν ὑδραυλικῶν ἐν γένει ἔργων τοῦ Νομοῦ Ἰωαννίνων καὶ τὰ ὑδραυλικά ἔργα Κρήτης.

Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1930 ὅμως καὶ μετὰ τὴν σύνταξιν τῶν σχετικῶν μελετῶν, τὰ ἔργα, ἐν Κρήτῃ, τοῦλάχιστον δὲν κατέστη δυνατόν νὰ ἀρχίσουν εἰ μὴ μόνον κατόπιν τοῦ ἐντόνως ἐκδηλωθέντος ἐνδιαφέροντος τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως διὰ τοῦ Ὑπουργοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ Κρήτης κ. Π. Σφακιανάκη.

Τὰ ὑπὸ ἐκτέλεισιν καὶ μελέτην ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας Χ. ΜΠΟΥΤ ἔργα ἐν Κρήτῃ εἶναι τὰ ἀκόλουθα:

1) ΕΝ Τῴ ΝΟΜῴ ΧΑΝΙῶΝ

- α) Ἀρδευτικά ἔργα τῆς πεδιάδος Πλατανιά—Κολυμβαρίου Κυδωνίας.
- β) Ἀρδευτικά καὶ ἐξυγιαντικά ἔργα Κουρνᾶ (Ἀποκορώνου).

2) ΕΝ Τῴ ΝΟΜῴ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

- α) Ἀρδευτικά ἔργα Ἀργυρουπόλεως.
- β) Ἀρδευτικά ἔργα Κουρταλιώτη.

3) ΕΝ Τῴ ΝΟΜῴ ΗΡΑΚΛΕΙῶ

- α) Ἀποξηραντικά, ἀντιπλημμυρικά καὶ ἀρδευτικά ἔργα πεδιάδος Μεσσαράς.

4) ΕΝ Τῴ ΝΟΜῴ ΛΑΣΗΘΙῶ

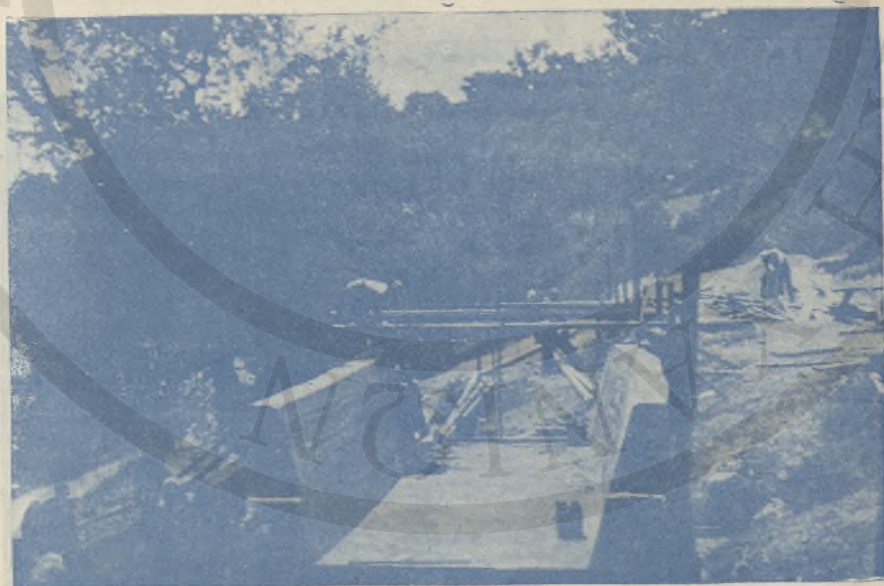
- α) Ἀρδευτικά ἔργα παροχῆς Γρᾶ—Λυγιάς Ἱεραπέτρας.
- β) Ἀρδευτικά ἔργα Ἐπισκοπῆς Ἱεραπέτρας.

γ) Διευθέτησις χειμάρρου Πετρᾶ Σητείας.

Ἐκ τῶν ἔργων τούτων τὰ μὲν ἐν τῷ Νομῷ Χανίων (ἦτοι τὰ ἀρδευτικά Πλατανιά—Κολυμβαρίου καὶ Κουρνᾶ), θέλουσι ἐξυπηρετηθῆναι

Υδραυλικά έργα Πλατανιά—Κολυμβαρίου Χανίων. Κατασκευή κυρίας διώρυγος.

Υδραυλικά έργα Πλατανιά—Κολυμβαρίου Χανίων. Τμήμα κυρίας διώρυγος εκ βετον.

✓

ἐκ τοῦ εἰς τὸν προϋπομὸν τοῦ (Κράτους ἀναγκασμένου εἰς τὸ κοινὸν)

δου-
Πορ-
τοῦ
τῆς
κ. Γ.
'Αγ-
ναγ-
για-

Ἰδρυαυλικὰ ἔργα Πλατανιά—Κολυμβαρίου Χανίων. Τμήμα κυρίας διώρυγος.

β) Ἀρδευτικὰ ἔργα Πλατανιά—Κολυμβαρίου.—Κατὰ Νοέμβριον τοῦ 1937 ἐγένετο ἡ ἐναρξίς τῶν ἔργων Πλατανιά—Κολυμβαρίου τῶν πρώτων ἐν ἀνατολῇ ὡς καθαρῶς ὀρδευτικῶν. Ἀπασχολήθησαν περί τοὺς 800 ἔργαται ἐπί-ἀλόκληρον ὀκτώμηνον ὅπου ἔλα-

τῆν
λιό-
λυμ-
τέτ-
στο
Διό-
κάν-
δευ-
πολ-
δρα-

β) Ἀρδευτικὰ καὶ ἐξυγιαντικὰ ἔργα Λίμνης Κουρνά.— Ἰδρυαυλικὰ ἔργα Πλατανιά—Κολυμβαρίου Χανίων ἡ μ 84000 ἀποκλιτωεικῆς τάφρου.

(Ἰδρυαυτικὰ ἔργα Πλατανιά—Κολυμβαρίου Χανίων ἡ μ 84000 ἀποκλιτωεικῆς τάφρου) ἡμ 24000 ἀποκλιτωεικῆς τάφρου. Ἡ ὀριστικὴ με-

ἐκ τοῦ εἰς τὸν προϋ)σμὸν τοῦ Κράτους ἀναγεγραμμένου εἰδικοῦ κονδυλλίου τῶν παραγωγικῶν ἔργων 10ετοῦς προγράμματος, τὰ δὲ ἐν τῷ Νομῷ Ρεθύμνης—Ἡράκλειου καὶ Λασηθίου, θέλουσι ἐξυπηρετηθῆ ἐκ τοῦ δανείου τῶν 50 ἑκατομμυρίων, τὸ ὁποῖον ἀπεδέχθη ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως τῇ εἰσηγήσει τοῦ Ὑπουργοῦ Γεν. Διοικητοῦ Κρήτης κ. Π. Σφακιανᾶκη, ὅπως συνάψη ἡ Γεν. Διοίκησις Κρήτης μετὰ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς, διὰ τὴν ἐξόφλησιν τοῦ ἐν λόγῳ δανείου, ἀναγράφεται ἐτησίως ἀπὸ τοῦ 1938-39 καὶ ἐφεξῆς εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους ποσὸν 5 ἑκατομμυρίων δραχμῶν.

Λαμβανομένης ὑπ' ὄψει τῆς ἀξιοποιήσεως τῶν διὰ τῶν ὡς ἄνω ἔργων ὀφελουμένων ἐκτάσεων, ἐξ ἧς θέλει προκύψει ἀνάλογος οικονομικὴ ἐνίσχυσις, ὑπολογίζεται ὅτι διὰ τοῦ δανείου τῶν 50 ἑκατομμυρίων ἐνίσχυομένου ἐκ τῶν ὡς ἄνω αἰτίων, τίθεται ἡ βᾶσις διὰ τὴν ὀλοκλήρωσιν τῶν ἐν Κρήτῃ ὑδραυλικῶν ἔργων, συνολικῆς δαπάνης εἰς πρώτην προσέγγισιν δραχμῶν 150.000.000.

(Ἐκθεσις μηχανικοῦ κ. Ν. Χωραφᾶ). Κατωτέρω δίδομεν συνοπτικὴν περιγραφὴν τῶν ἐν ἐκτελέσει καὶ ὑπὸ μελέτην σπουδαιοτέρων ἐν Κρήτῃ ἔργων.

1) ΕΝ Τῷ ΝΟΜῳ ΧΑΝΙῶΝ

α) Ἀρδευτικὰ ἔργα Πλατανιά—Κολυμβαρίου.—Κατὰ Νοέμβριον τοῦ 1937 ἐγένετο ἡ ἔναρξις τῶν ἔργων Πλατανιά—Κολυμβαρίου, τῶν πρώτων ἐν ἀνατολῇ ὡς καθαρῶς ἀρδευτικῶν. Ἀπησχολήθησαν περὶ τοὺς 800 ἐργάται ἐπὶ ὀλόκληρον ὀκτάμηνον ὁπότε, ἐξαντληθείσης τῆς διατεθείσης διὰ τὸ ἔτος 1937 καὶ 1938, πιστώσεως τῶν 16 ἑκατομμυρίων δραχμῶν περίπου, τὰ ἔργα διεκόπησαν κατὰ Νοέμβριον τοῦ 1938. Ἐντὸς τοῦ Ἰουνίου 1939 ἐπίκειται ἡ ἔναρξις τῆς συνεχίσεως αὐτῶν διατεθείσης πρὸς τοῦτο πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 7-8 ἑκατομμυρίων.

Τὰ ἔργα κατὰ τὸ πρῶτον αὐτῶν κύριον μέρος, συνίστανται εἰς τὴν κατασκευὴν μιᾶς ἀρδευτικῆς διώρυγος ἐπὶ μήκους περίπου 19 χιλιομέτρων διασχίζουσας τὴν ἐφορωτάτην πεδιάδα Πλατανιά—Κολυμβαρίου, κατὰ τὴν ὑψομετρικὴν καμπύλην 27. Ἡ διώρυξ τροφοδοτεῖται ἐκ τῶν ὑδάτων πρὸς τὰ κατάντι τοῦ Ὑδροηλεκτρικοῦ Ἐργοστασίου Ἀγυιάς, τῇ συμβολῇ τῶν ὑδάτων τῶν πηγῶν Καλαμιῶνος. Διὰ τῆς κατασκευῆς τῆς διώρυχος καὶ τῶν ἐν αὐτῇ ἀναγκαίων τεχνικῶν ἔργων (σίφωνες κτιστοὶ ἀγωγοὶ καὶ γεφυρίδια) σκοπεῖται ἡ ἀρδευσις ἐπιφανείας εἰς 17 περίπου χιλιάδων στρεμμάτων. Τὰ ἔργα ὑπολογίζονται ὅτι θὰ ἀπαιτήσουν συνολικὴν δαπάνην 27.000.000, δραχμῶν.

β) Ἀρδευτικὰ καὶ ἐξυγιαντικὰ ἔργα Λίμνης Κουρνᾶ.—(Ὑψομ. 20). Κατὰ τὸ ἔτος 1938 ἐγένετο ἡ ἔναρξις τῶν προκαταρκτικῶν ἐργασιῶν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ὡς ἄνω ἔργου. Ἡ ὀριστικὴ με-

λέτη τῶν ἔργων προβλέπει τὸν ἐγκιβωτισμὸν τοῦ ἐκ τῆς λίμνης Κουρνᾶ πηγάζοντος ρεύματος, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἐμποδισθῆ ἡ ἐξάπλωσις καὶ κατάκλυσις τῶν ἐκ τῆς Λίμνης ὑδάτων, ἐπιτυγχανομένης τῆς ἐξυγιάνσεως μιᾶς περιοχῆς ἐξ 700 περίπου στρεμμάτων. Τὰ ἔργα συνδυάζονται μὲ ἔργα ἀρδεύσεως δι' ὧν θὰ ἐξυπηρετηθῶσι 650 μέχρι 1500 στρεμμάτων.

2) Εἰς τὸν Νόμον Ρεθύμνης

α) Ἀρδευτικὰ ἔργα περιοχῆς Ἀργυρουπόλεως—Ἐπισκοπῆς.—Τὰ προτεινόμενα ἔργα εἰς τὴν ἤδη ὑπὸ τῆς Ἐταιρείας ΧΕΝΡΥ ΜΠΟΥΤ καταρτισθεῖσαν μελέτην (Μηχανικὸς Ε. Βουγιούκαλος) ἀνάγονται εἰς 3 μέρη. 1) Τὴν ἄρδουσιν 4 000 περίπου στρεμμάτων τῶν χωρίων Ἀργυρουπόλεως Ἀρχοντικῆς—Ἐπισκοπῆς διὰ τῆς χρησιμοποίησεως τῶν πηγῶν Ἀργυρουπόλεως. 2) Εἰς τὴν ἀνύψωσιν μέρους τῶν ὑδάτων τῶν πηγῶν Ἀργυρουπόλεως, διὰ τῆς χρησιμοποίησεως πτώσεως 20 μέτρων, πρὸς ἄρδουσιν κήπων τῆς περιοχῆς κωμοπόλεως Ἀργυρουπόλεως καὶ παραγωγὴν ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας. Τὸ ἔργον πρὸς τὸ πρῶτον αὐτοῦ μέρος σύγκειται εἰς τὴν κατασκευὴν διωρύγων ἀρδεύσεως ἐκ σκυροκονιάματος κατὰ κλιμακωτὴν διάταξιν λόγῳ τῆς μορφῆς τοῦ ἐδάφους δι' ἃς θέλει δαπανηθῆ ποσὸν 8 ἑκατομμυρίων.

Ἡ ἀνά στρέμμα ἐπιβάρυνσις ἔσεται δύο χιλιάδων δραχμῶν ἢ δὲ αὔξεισις τῆς ἀξίας τῶν ἀγρῶν τῆς ἀρδευθησομένης περιοχῆς λόγῳ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἔργων, κυμαίνεται μεταξὺ 5 καὶ 20 χιλιάδων δραχμῶν ἀνά στρέμμα ἀναλόγως τῆς συστάσεως τοῦ ἐδάφους καὶ τῆς θέσεως ἐκάστου ἀγροῦ. Διὰ τὸ δεῦτερον μέρος τῶν ἔργων ἐξασφαλίζεται α) ἐτήσια δυνατότης καταναλώσεως 175.392 μ. κ. ὕδατος δι' ἀρδεύσεις, καὶ β) 172.910 ὥρ. κυλοβάτ ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας καὶ ἐπομένως ἔν ἐτήσιον καθαρὸν ὄφελος ἐκ δραχμῶν 500.000. Ἡ ἀπαιτηθησομένη δαπάνη διὰ τὸ δεῦτερον μέρος τῶν ἔργων ἀνέρχεται εἰς 2,4 ἑκατομ. Διὰ τὸ τρίτον μέρος τῶν ἔργων προβλέπεται ἡ κατασκευὴ ἀρδευτικῆς διώρυγος μήκους 7.50 χιλιομέτρων ἐκ σκυροκονιάματος. Ἡ ἀπόδοσις τῶν ἀρδευθησομένων κτημάτων ὑπολογίζεται εἰς δραχμὰς 20 χιλ. κατὰ στρέμμα κατ' ἐλάχιστον ὄριον. Ἡ δαπάνη τῶν ἔργων ἀνέρχεται εἰς 4 ἑκατομμύρια δραχ. ἢ δὲ ἀνά στρέμμα ἐπιβάρυνσις εἰς 1780 δραχ. Ἐν συμπεράσματι ἡ συνολικῶς ἀπαιτηθησομένη δαπάνη διὰ τὴν ὀλοκλήρωσιν τῶν ἔργων ἀνέρχεται εἰς δραχ. 14,4 ἑκατομ. ἐντὸς δὲ ὀλίγων ἐτῶν ἢ αὔξεισις τοῦ εἰσοδήματος ἐκ τῆς ἀρδεύσεως τῶν κτημάτων θέλει ἀνέλθει εἰς 20 ἑκατομμύρια δραχμὰς.

3) Εἰς τὸν Νόμον Ἡρακλείου

1) Ἔργα Πεδιάδος Μεσσαρᾶς.— α) Διευθέτησις τῶν χειμάρρων Γεροποτάμου καὶ Ἀναποδάρη.

α) Ὁ χεῖμαρρος Γεροποτάμος ἔχων λεκάνην ἀπορροῆς ἐξ 600 τ. χιλ. δέχεται τὰ ὕδατα πολλῶν μικρῶν παραχειμάρρων καὶ ἐκβάλλει διὰ τῆς Δυτικῆς παραλίας τῆς Μεσσαράς εἰς τὸ Λυβικὸν πέλαγος. Λόγῳ τοῦ ἀνεπαρκοῦς τῆς κοίτης τοῦ χεῖμαρρου προκαλοῦνται ἐκχειλίσεις τῶν ὑδάτων κατὰ τὰς πλημμύρας, δι' ὧν συντελεῖται τὰ μέγιστα ἢ διατήρησις τῶν ἐκατέρωθεν τῆς κοίτης βαλτωδῶν ἐκτάσεων. Ὁμοίως θέλει ἐπιδιωχθῆ ἢ διευθέτησις τοῦ ἐκ τῶν κυριωτέρων παραχειμάρρων τοῦ Γεροποτάμου Μάγειρου, τοῦ ὁποίου ἡ ἀνεπάρκεια τῆς κοίτης δημιουργεῖ κατάκλυσιν ὑπὸ τῶν ὑδάτων τῶν πλημμυρῶν περιοχῆς ἐκτάσεως 3.500 στρεμμάτων, ἥτις καὶ ἔνεκα τούτου μένει ἀκαλλιέργητος. Ὁ χεῖμαρρος Ἀναποδάρης ἔχων λεκάνην ἀπορροῆς ἐκ 450 τ. χιλ. καὶ δεχόμενος τὰ ὕδατα τῶν χεῖμαρρων Αὐλιώτη καὶ Ἐμπαρίτη ἐκβάλλει εἰς τὸ Λυβικὸν πέλαγος. Προβλέπεται ἡ διευθέτησις τῆς κοίτης τοῦ χεῖμαρρου τούτου κατὰ μικρὰ τμήματα, ἅ λόγῳ τῆς ἀνεπάρκειας αὐτῆς κατακλύζονται ὑπὸ τῶν ὑδάτων τῶν πλημμυρῶν, ἀχρηστευομένης ἀπὸ ἀπόψεως καλλιεργείας ἰκανῆς ἐκτάσεως γαιῶν. Κατὰ πρώτην προσέγγισιν τὰ ἔργα διευθετήσεως τοῦ χεῖμαρρου Γεροποτάμου καὶ Ἀναποδάρη θὰ ἀπαιτήσουν δαπάνην 10 ἑκατομμυρίων δραχμῶν (ἔκθεσις Μηχανικοῦ κ. Ν. Χωραφᾶ).

β) Ἀποξήρανσις τοῦ ἔλους Πραιτώρια.—Τοῦτο περιλαμβανόμενον ἐντὸς τῆς λεκάνης τοῦ χεῖμαρρου Ἀναποδάρη κατακλύζει ἑκτασιν 1750 στρεμμάτων πρὸς ἀποστράγγισιν αὐτοῦ, προβλέπεται ἡ κατασκευὴ ἀνοικτῆς συλλεκτηρίου τάφρου πρὸς τὸν χεῖμαρρον Ἀναποδάρη.

γ) Ἀποξήρανσις τοῦ ἔλους Ἄγ. Ἰωάννου — Φαιστοῦ, σχηματιζομένου ἐκ τῶν μὴ ἐχόντων οὐδεμίαν ἐξοδον ὑδάτων τῶν ρευμάτων Σίβα Καμφάρη, ἐκ τῶν ὑδάτων πλημμυρῶν ἅτινα ἐκχειλίζουσι τῆς ἀβαθοῦς κοίτης τοῦ Γεροποτάμου καὶ ἐκ τῶν ὑπαρχουσῶν διαχωριστικῶν τῶν ἰδιοκτησιῶν τάφρων ἀποχετεύσεως, κατέχει μόνιμως ἑκτασιν 1000 περίπου στρεμμάτων. Προβλέπεται ἡ ἀποξήρανσις καὶ ἡ ἐξυγίανσις τῆς περιοχῆς διὰ τῆς κατασκευῆς κοίτης ἑνὸς συλλέκτου τῶν ὑδάτων τῆς ὀρεινῆς περιοχῆς, ἐπιχώσεις τῶν ὑφισταμένων τάφρων καὶ προστατευτικοῦ ἀναχώματος ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς ὀχθῆς τοῦ Γεροποτάμου. Ἡ ἀπαιτηθεσομένη δαπάνη διὰ τὴν ἀποξήρανσιν τῶν ἔλων Φαιστοῦ καὶ Πραιτωρίων ἀνέρχεται κατὰ πρώτην προσέγγισιν εἰς 5 ἑκατ. δραχμ. (ἔκθεσις Μηχανικοῦ κ. Ν. Χωραφᾶ)

δ) Ἀποξήρανσις τῶν ἔλων Τυμπακίου.—Τὰ ἔλη Τυμπακίου σχηματιζόμενα εἰς τὴν Δυτικὴν παραθαλασσίαν ζώνην τῆς πεδιάδος Μεσσαράς καλύπτουν ἑκτασιν ἑδαφῶν μεγάλης γεωργικῆς ἀξίας. Ἡ μόνιμος βαλτώδης ἑκτασις ἀνέρχεται εἰς 2.000 στρέμματα πλὴν ἡ μὴ δυναμένη νὰ καλλιεργηθῆ ἑκτασις, λόγῳ τῆς ἐπὶ τὸ πλεῖστον παραμονῆς ἐν αὐτῇ τῶν ὑδάτων, ἀνέρχεται εἰς 15.000 στρέμματα. Ἡ δι' ἀποστραγγίσεως ἀποξήρανσις τῶν ὡς ἄνω ἔλων παρουσιάζει

δυσχέρειαν λόγω τῆς προκαλουμένης προσαμμώσεως παραλλήλωσ πρὸς τὴν παρακειμένην ἀκτὴν ἐπιδεινουμένης ἐκ τῆς συνεχοῦς μετακινήσεως τῆς ἄμμου ὑπὸ τῶν ἀνέμων, δι' ὃν λόγον καὶ ἡ γενησομένη ἀποστράγγις θὰ ἀπαιτήσῃ συνεχῆ συντήρησιν. (Ἐκθεσις Μηχανικοῦ κ. Ν. Χωραφᾶ).

ε) Ἡ ἄρδευσις τῆς **Πεδιάδος Μεσσαρᾶς**, ἀποτελεῖ τὸ κέντρον τοῦ ἐνδιαφέροντος διὰ τὴν προώθησιν τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς τῆς Νήσου. Ἡ νῦν συντελουμένη ἐλλειπῆς ἐκμετάλλευσις, τῶν ἐδαφῶν τῆς Πεδιάδος, μεγίστης καλλιεργητικῆς ἀξίας, ὀφείλεται εἰς τὸ νοσηρὸν τῆς περιοχῆς, λόγω τῶν μαστιζόντων ταύτην ἐλωδῶν πυρετῶν, τῆς ἐπακολούθου μειωμένης ἐργατικότητος τῶν κατοίκων καὶ τῆς παρατηρουμένης μεγάλης νοσηρότητος.

Ἡ ὅλη καλλιεργητέα πιθανὴ ἔκτασις ἐν τῇ πεδιάδι, μὴ συνυπολογιζομένης τῆς περιοδικῆς καὶ μονίμως κατακλυζομένης ἐκτάσεως ἐκ 50.000 στρεμμάτων ἀνέρχεται εἰς περίπου 350.000 στρεμ. κατὰ τὸ πλεῖστον καλλιεργουμένη διὰ σιτηρῶν. Εὐνόητον τυγχάνει ὅτι ἡ ἄρδευσις καὶ ἐξυγιάνσις τῶν ἐν λόγω ἐκτάσεων θέλει παράσχει εὐρύτατον περιθώριόν ἀναπτύξεως τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς τῆς πεδιάδος καὶ διὰ ξηρικῶν καλλιεργειῶν, ἐνέχουσιν ἰδιαιτέραν σημασίαν ἀπὸ τε ἀπόψεως ὠφελιμότητος τῆς ἰδιωτικῆς καὶ Ἐθνικῆς οἰκονομίας. Διὰ τὴν ἄρδευσιν θέλουσι χρησιμοποιηθῆ (ἐκθεσις Μηχανικοῦ κ. Ν. Χωραφᾶ) διὰ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἀναγκαίων ἔργων, τὰ ὕδατα 1) δημιουργηθησομένων τεχνητῶν δεξαμενῶν συγκεντρώσεως ἐπιφανειακῶν ὀμβρίων ὑδάτων εἰς τὰς κοιλάδας Ζαρὸ—Βόρι καὶ Γέργερη Μητρόπολις, 2) τὰ διὰ γεωτρήσεων κατὰ τὸ ἀπολύτως πεδινὸν σύστημα ἐξασφαλισόμενα ὕδατα καὶ τέλος 3) τὰ ἐξ ὑδρομαστεύσεως κατὰ μικρὰ μεμονωμένα τμήματα τῆς χαλικώδους κοίτης τοῦ Γεροποτάμου. Αἱ ὡς ἄνω δυνατότητες ἀρδεύσεως ἀφοροῦν τὸ τμήμα τῆς Δυτικῆς Μεσσαρᾶς καὶ αἵτινες θὰ ἀποδώσουν εἰς ἐπιστημονικὴν καὶ τελειότεραν καλλιέργειαν τῶν περιοχῶν ἀπὸ Μητροπόλεως μέχρι Τυμπακίου. (συνολ. ἐκτάσεις περὶ τὰ 50.000 στρέμ.) Διὰ τὴν Ἀνατολικὴν ὁμως Μεσσαρᾶν αἱ δυνατότητες ἀρδεύσεως εἶνε πολὺ πλέον περιορισμέναι καθ' ὅσον οὔτε πηγαῖα ὕδατα διατίθενται οὔτε κατάλληλοι θέσεις πρὸς δημιουργίαν τεχνητῶν δεξαμενῶν. Ἐναπομένει ἡ προσφυγὴ εἰς τὰ ὕδατα τῶν ἀνορυχθησομένων φρεάτων κοινῶν ἢ καὶ ἀρτεσιανῶν.

Κατὰ πρόχειρον ἐνδεικτικὴν ἀπλῶς ἐκτίμησιν (ἐκθεσις Χωραφᾶ) ἡ δαπάνη τῶν καθαρῶς ἀρδευτικῶν ἔργων Μεσσαρᾶς θὰ ἀνέλθῃ εἰς 50 ἑκατομμύρια δραχμᾶς.

Νῦν τὸ ἔργον εὐρίσκειται εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ σταδίου τῶν μελετῶν (ἀποτυπώσεις τῶν ἀρδευθησομένων καὶ ἐξυγιανθησομένων περιοχῶν). Ἐντὸς τοῦ 1939 θὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ ἔναρξις τῆς μελέτης τῶν ὑδραυλικῶν κυρίως ἔργων βάσει τῶν ὡς ἄνω τοπογραφῆσεων.

4) ΕΝ ΤΩ ΝΟΜΩ ΛΑΣΗΘΙΟΥ

α) Ἄρδευσις περιοχῆς Γραῦ Λυγιάς.— Ἡ περιοχή Γραῦ - Λυγιάς Ἰεραπέτρας ἐκτεινομένη ἐπὶ ἐπιφανείας 35.000 στρεμμάτων ἀπὸ Ἰεραπέτρας μέχρι Στομίου καὶ Λυβικὸν πέλαγος μέχρι χωρίων Καλαμαύκας καὶ Μεσσελέρων, παρουσιάζει ὅλως εἰδικὰς κλιματολογικὰς συνθήκας. Λόγῳ τῆς καὶ κατὰ τοὺς χειμερινοὺς μῆνας διατηρουμένης ὑψηλῆς θερμοκρασίας, αἱ συνθήκαι καλλιιεργείας τῶν πρωτῶν κηπικῶν (ντομάτας, ἀπὸ τῶν ἀρχῶν Μαρτίου) καὶ τροπικῶν προϊόντων (μπανάνες) εἶναι λίαν εὐνοϊκαί, πλὴν λόγῳ τῆς παρατηρουμένης ξηρασίας τοῦ ἐδάφους καθίσταται ἐπιτακτικὴ ἡ ἀνάγκη ἀρδεύσεως διὰ τὴν πρόοδον τῶν ὡς ἄνω καλλιιεργειῶν. Ὑπὸ τῆς μελέτης τῶν ἔργων προβλέπεται (Μηχανικὸς Ε. Βουγιούκαλος) ἡ κατασκευὴ τριῶν ἀρδευτικῶν διωρύγων ἧτοι 1) Διώρυγος Χαυγᾶ παροχῆς 200 λ)δλ. ἐπαρκοῦσαν καὶ διὰ τὰς χειμερινὰς ἀρδεύσεις, καὶ συνολικοῦ μήκους περὶ τὰ 5 χιλόμετρα. Διώρυγος Λαζανᾶ ἐκ τῶν πηγῶν Μεσελέρων, συνολικοῦ μήκους 3,9 χιλ. καὶ παροχῆς διὰ τὴν χειμερινὴν ἀρδευσιν 100 λ)δλ. Ἡ θερινὴ διαθέσιμος ποσότης ὕδατος πρὸς ἀρδευσιν εἶναι 30 λ)δλ. καὶ 3ον) Διώρυγος Στομίου παραλαμβανούσης τὸ ὕδωρ ἀπὸ τὴν ὁμώνυμον θέσιν ἔνθα ὑπάρχει φράγμα ὑδροληψίας, συνολικοῦ μήκους 1500 μ. καὶ παροχῆς 35 λ.δ.λ. διὰ τὴν χειμερινὴν ἀρδευσιν. Αἱ διώρυγες προβλέπονται ἐκ σκυροκονιάματος ἡ δὲ συνολικὴ ἀπαιτηθησομένη δαπάνη διὰ τὸ ἔργον ἀνέρχεται εἰς 55 ἑκατομ. δραχμ. Διὰ τῆς χειμερινῆς ἀρδεύσεως (τῆς μόνης ἐπιβαλλομένης) τῶν ἐλαιῶνων καὶ ἀμπελώνων τῆς περιοχῆς (4 χιλ. στρέμματα ἐλαιῶνων 500 στρέμματα ἀμπελώνων καὶ 3,5 χιλ. στρέμματα σιτηρᾶ) ἐπιτυγχάνεται ἐπὶ πλέον ἀπόδοσις ἀκαθόριστος ἑτησίᾳ 5 περίπου ἑκατομμυρίων (Ἐκθεσις γαιωπόνου Ἄργ. Ἀντιπαλάκη), διὰ τῆς θερινῆς δὲ ἀρδεύσεως τῶν κηπικῶν καὶ βανανῶν διὰ παροχῆς 120 λ. δ. λ. θέλει ἐπιτευχθῆ ἡ νέα δημιουργία κήπων 800 στρεμμάτων μέσης ἑτησίᾳ ἀκαθαρίστου ἀποδόσεως 4,8 ἑκατ. δραχμ. Ἡ ἐκ τῶν κηπικῶν αὕτη πρόσδοδος δέον νὰ ληφθῆ πενταπλασία λόγῳ κλιματολογικῆς δυνατότητος τῆς καλλιιεργείας τῆς ντομάτας καὶ τῆς βανανῆας.

* * *

Ἐδώσαμεν σύντομον περιγραφὴν τῶν σπουδαιοτέρων ἐν Κρήτῃ ἔργων ὧν ἡ ἐκτέλεσις περιελήφθη εἰς τὸ πρῶτον μέρος τοῦ προγράμματος τῶν παραγωγικῶν ἔργων. Ἄλλ' ἡ μέριμνα τοῦ Κράτους δὲν σταματᾶ εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο. Ἦδη ἐλήφθη πρόνοια διὰ τὰ ὑπόλοιπα ἔργα τῆς Νήσου μικροτέρας σημασίας ἀλλὰ διὰ τοῦτο οὐχὶ καὶ μικρᾶς σπουδαιότητος τοπικῆς, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν νῦν κλιματολογικῶν καὶ ὑγιεινῶν συνθηκῶν τοῦ τόπου. Ἡ ἐκτέλεσις αὐτῶν θέλει ἀποτελέσῃ τὸ ἀντικείμενον τοῦ δευτέρου μέρους τοῦ προγράμ-

ματος τῶν ἐν Κρήτῃ παραγωγικῶν ἔργων.

Τὰ ἔργα ταῦτα εἶνε :

- 1) Διευθέτησις χειμάρρου Ταύρωνίτου Χανίων
- 2) » » Πλατανιά »
- 3) » » Γιοφύρου καὶ Ξηροποτάμου Ἡρακλείου
- 4) » » Πετρᾶ Σητείας
- 5) Ἀποξήρασις Ἐλους Σούδας Χανίων
- 6) » » Γεωργιουπόλεως Χανίων
- 7) » » Κουρνᾶ Χανίων
- 8) » » Ἄλμυροῦ - Γιοφύρο Ἡρακλείου
- 9) » » Μαλλίων »
- 10) » » Βιάννου »
- 11) » » Τυμπακίου - Ἀφράτες »
- 12) » » Ὀροπεδίου Λασηθίου
- 13) Ἀρδευσις πεδιάδος Κοιλᾶδος Ἀλικανοῦ Χανίων
- 14) » » Στύλου Ἀρμένων
- 15) » » Ἐνδοχώρας Ρεθύμνης
- 16) » » Πετρέ Σητείας
- 17) Ἐκμετάλλευσις πηγῶν Πρέβελη
- 18) Ἀρδευσις πεδιάδος Σπήλι Κοζαρέ.

Διὰ τῆς ἐκτελέσεως ἀπάντων τῶν περιγραφέντων ὡς ἄνω ἔργων θὰ ἐπιτευχθῆ ἡ ἀποξήρασις μονίμων ἐλῶν ἐκτάσεως 10 χιλ. περίπου στρεμμάτων ἐξυγαινομένης συγχρόνως περιοχῆς ἐξαπλασίας ἐκτάσεως, θὰ ἀρδευθῶσι περὶ τὰ 120 χιλ. στρέμματα καὶ θὰ προστατευθοῦν ἀπὸ κατακλύσεις ἐκ τῶν ὑδάτων πλημμυρῶν χειμάρρων καὶ ρευμάτων περὶ τὰ 70 χιλ. στρέμματα καλλιεργουμένων γαιῶν (ἔκθεσις Μηχανικοῦ κ. Ν. Χωραφᾶ).

Ἐν Χανίοις τῆ 7 Ἰουνίου 1939

Ν. ΤΣΑΧΑΚΗΣ

Μηχανικὸς τῆς Διευθύνσεως Δημοσίων ἔργων Κρήτης

ΜΕΛΕΤΑΙ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΕΙΣ ΕΡΓΩΝ

»Παραλλήλως πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν Ἐπιθεωρήσεως Δημοσίων Ἔργων Κρήτης καὶ ἡ συναφῆς πρὸς αὐτὴν διεύθυνσις κατασκευῶν Γενικῆς Διοικήσεως Κρήτης τὰ μέγιστα ἔχει συμβάλλει εἰς τὴν προώθησιν τῶν παραγωγικῶν ἔργων τῆς Μεγαλονήσου διὰ τὴν κατασκευὴν ἐπιβοηθητικῶν ὑδραυλικῶν ἔργων. Ὁμολογουμένως ἡ συμβολὴ τῆς ἀνωτέρω ὑπηρεσίας, ὡς ἐμφαίνηται ἐκ τῶν παρατιθεμένων κατωτέρω πινάκων μελέτης καὶ ἐκτελέσεως ἔργων, εἶνε ἀξιόλογος καὶ ἀνυπολογίστως ἐξυπηρετικὴ.

Π Ι Ν Α Κ Ξ

ἐμφαίνων τὰ ἀπὸ τῆς 4ης Αὐγούστου 1936 μέχρι σήμερον μελετηθέντα καὶ ἐκτελεσθέντα ἐν Κρήτῃ παραγωγικὰ ἔργα.

Α' ΜΕΛΕΤΑΙ	Νομὸς	Ποσὸν προ- υπολογισμοῦ	Χρονολογία συντάξεως μελέτης	Βελτιουμένη ἐκτασις εἰς στρέμματα.
Ἄνομασία ἔργου				
1 Ὑδραγωγεῖον Μικρᾶς Γωνίας Ρεθύμης	Ρεθύμνης	260.000	Νοέμβριος 1936	ὕδρευσις 303 κατοίκων
2 Ἀρδευτικὰ ἔργα Παλαιοχώρας	Χανίων	200.000	Ἰούνιος 1937	335 στρέμ. ποι- κίλης καλλιερ.
3 Διευθέτησις Χειμάρου Τυφλοῦ	Χανίων	60.000	Ἰούλιος 1937	400 στρέμ. κυρίως ἐλαιοδέν.
4 Διευθέτησις Χειμάρου Κερήτου	Χανίων	75.000	Ἰούλιος 1937	1000 στρέμμ. ἐσπεριδοειδῶν
5 Διευθέτησις Χειμάρου Κανδάνου Πλεμενιανῶν	Χανίων	60.000	Ἰούλιος 1937	600 στρέμ. κυρίως ἐλαιοδέν.
6 Διευθέτησις ἀποχετευτικῆς τάφρου Νεροκούρου	Χανίων	25.000	Ἰούλιος 1937	400 στρέμ. ποι- κίλης καλλιερ.
7 Διευθέτησις Χειμάρου Κεράτου	Χανίων	85.000	Ἀπρίλιος 1938	1000 στρέμ. κυρίως ἐσπεριδ.
8 Διευθέτησις Χειμάρου Ἐλαίου	Χανίων	65.000	Ἀπρίλιος 1938	1000 στρέμ. ποι- κίλης καλλιερ.
9 Διευθέτησις ἀπο-	Χανίων	55.000	Ἀπρίλιος	1000στρέμ. ποι

	χετευτικής τάφρου Νεροκούρου			1938	κίλης καλλιερ.
10	Διευθέτησις χει- μάρρου Τυφλοῦ	Χανίων	171.000	Ἄπριλιος 1938	1200 στρέμ. ἐ- λαιοδέν. καὶ ὀ- λίγων ἔσπερ.
11	Διευθέτησις Χει- μάρρου Κανδάνου Πλεμενιανῶν	Χανίων	125.000	Ἄπριλιος 1938	1200 στρέμ. ἐ- λαιοδένδρων
12	Ἄρδευτικά ἔργα Σκηνῆ Κυδωνίας β' σειράς.	Χανίων	325.000	Ἰούλιος 1938	1200 στρέμ. ἐ- σπεριδοειδῶν
13	Διευθέτησις Χει- μάρρου Κεράτου (τμήμ. Πλατατανιά)	Χανίων	70.000	Ἄπριλιος 1938	500 στρέμ. ποι- κίλης καλλιερ.
14	Ἄρδευτικά ἔργα Φουρνῆ Κυδωνίας	Χανίων	1.400.000	Φεβ)ριος 1939	2000 στρέμ. ἐ- σπεριδοειδῶν

Β' ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΘΕΝΤΑ ΕΡΓΑ

α) Ἄρδευτικά

1	Ἄρδευτικά ἔργα Φουρνῆ Κυδωνίας α' σειρά.	Χανίων	130.000	Ἰαν)ριος 1935	1600 στρέμ. ἐ- σπεριδοειδῶν
2	Ἄρδευτικά ἔργα Φουρνῆ Κυδωνίας β' σειρά.	Χανίων			1600 στρέμ. ἐ- σπεριδοειδῶν

Β') Ὑδρευτικά

1	Ὑδραγωγεῖον Μι- κρῆς Γωνιάς Ρεθ.	Ρεθύμνης	260.000	Νοέμβριος 1936	ὑδρευσις 303 κατοίκων
---	-------------------------------------	----------	---------	-------------------	--------------------------

Γ' ΕΡΓΑ ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΕΩΣ ΧΕΙΜΑΡΡΩΝ

1	Ἀποχετευτικὴ τά- φρος χειμάρρου Νεροκούρου	Χανίων	30.000		400 στρέμ. ποι- κίλης καλλιερ- γείας.
2	Διευθέτησις χει- μάρρου Τυφλοῦ	Χανίων	60.000	Ἰούλιος 1937	400 στρέμ. κυ- ρίως ἔλαιοδέν.
3	Διευθέτησις ἀπο- χετευτικῆς τάφρου χειμ. Νεροκούρου.	Χανίων	25.000	Ἰούλιος 1937	400 στρέμ. ποι- κίλης καλλιερ- γείας.
4	Διευθέτησις χει- μάρρου Κανδάνου Πλεμενιανῶν	Χανίων	60.000	Ἰούλιος 1937	600 στρέμ. κυ- ρίως ἔλαιοδέν.

5	Διευθέτησις χει- μάρρου Κεράτου	Χανίων	75.000	Ἰούλιος 1937	1000 στρέμ. ἐ- σπεριδοειδῶν
6	Διευθέτησις ἀπο- χευτικῆς τάφρου χειμ. Νεροκούρου	Χανίων	55.000	Ἀπρίλιος 1938	1000 στρέμ. ποι- κίλης καλλιερ.
7	Διευθέτησις χει- μάρρου Κεράτου	Χανίων	85.000	Ἀπρίλιος 1938	1000 στρέμ. ἐ- σπεριδοειδῶν
8	Διευθέτησις χει- μάρ. Νεροκούρου	Χανίων	65.000	Ἀπρίλιος 1938	1000 στρέμ. ποι- κίλης καλλιερ.

Δ' ΓΕΩΤΡΗΣΕΙΣ

- 1 Γεώτρησις Αὐγε-
κῆς Ἐπαρχίας Μα-
λεβυζίου. Ἡρακλείου 200.000 Σκοπὸς ὕδρευ-
τικὸς.
- 2 Γεώτρησις Φοι-
κιᾶς Ἐπαρχίας Τε-
μένους. Ἡρακλείου Σκοπὸς ἀρδευ-
τικὸς.
- 3 Γεώτρησις Ἐπισκο-
πῆς Ἐπαρχίας Πε-
διάδος. Ἡρακλείου 260.000 Σκοπὸς ὕδρευ-
τικὸς.
- 4 Γεώτρησις Καββου-
σίου Ἐπαρχίας Ἰ-
εραπέτρας. Λασηθίου 320.000 Σκοπὸς ὕδρευ-
τικὸς.

Η ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ

Διά τὴν ἀνιστόρητον συγκοινωνιακὴν οἰκτρότητα τῆς Κρήτης κατὰ καιροῦς εἶχον γραφῆ τόσα εἰς ὀλόκληρον τὸν τύπον τῆς Κρήτης, ὥστε νὰ θεωρηθῶμεν «γλαῦκα κομίζοντες εἰς Ἀθήνας» ἐάν ἠδέλομεν διεκτραγωδῆσαι αὐτήν. Τὸ μόνον ὅπερ δύναται νὰ λεχθῆ καὶ εἶνε εἰς θέσιν νὰ γνωρίζουν καὶ τὰ νήπια ἀκόμη, εἶναι ὅτι ἡ Κρήτη ἀπὸ συγκοινωνιακῆς ἀπόψεως ἐπὶ τῆς παντοκρατορίας τῶν κομματικῶν Κυβερνήσεων εὐρίσκετο εἰς μοῖραν κατὰ πολὺ ὑποδεεστέραν καὶ ἀπὸ αὐτὰς τὰς ἀποικίας τῆς Σενεγάλης. Ἐπαρχίαι πλουσιώταται καὶ παραγωγικαὶ εὐρίσκοντο ἐν παντελῇ ἀπομονώσει. Αἱ ταλαιπωριαὶ καὶ τὰ μαρτύρια ἐκεῖνων, οἵτινες ἦσαν ὑποχρεωμένοι νὰ ἐπικοινωνοῦσι μὲ τὰ Ἐπαρχιακὰ κέντρα καὶ τὰς πόλεις ἦσαν ἀπεριγράπτως ἀνεκδιήγητα. Τὸ κομματικὸν Κράτος ἐν τούτοις οὐδόλως ἠνωχλεῖτο. Διὰ τὴν ὁδοποιεῖαν τῆς Κρήτης κατὰ καιροῦς εἶχον διατεθῆ οὐχὶ εὐκαταφρόνητα ποσά. Οὐχ ἤττον ἀντὶ ὀδικοῦ δικτύου συγκοινωνιακῶν ἀρτηριῶν ἡ ἐπικοινωνία ἐγένετο ἀπὸ μονοπάτια ἀπὸ τὰ ὁποῖα καὶ κάμηλοι ἀκόμη δὲν δὴ καταδέχοντο νὰ διέλθουν. Σμῆνη μεσαζόντων, σπεῖραι παρασίτων, κομματικοὶ στυλοβάται ἐνεδυλάκουν, ὅ,τι ἡ.....γενναιοδωρία τοῦ σπασμωδικοῦ ἐκείνου συγκροτήματος τῶν κομματικῶν Κυβερνήσεων ὑπὸ τὴν πίεσιν τῶν πραγμάτων ἔδιδεν ὁσάκις ἐνεθυμεῖτο ὅτι ἡ ἥρωϊκὴ Μεγαλονήσος περιλαμβάνετο εἰς τὰ χερσαῖα, ὑδάτινα καὶ ἐναέρια αὐτοῦ ὄρια.

Ἄλλ' ἀνέτειλεν ἡ 4η Αὐγούστου. Ἱστορικὴ καὶ ἀγία διὰ τὴν Κρήτην ἡμέρα. Θαύματα βεβαίως διὰ τὴν συγκοινωνίαν τῆς Κρήτης δὲν ἔκαμεν. Διότι θαύματα εἰς τὸν αἰῶνα μας δὲν γίνονται. Ἄλλ' ὅ,τι ἐγένετο ἐν συγκρίσει μὲ τὸ ὑπερκοσμοειδὲς ἀμαρτωλὸν καθεστῶς τῶν κομμάτων, διὰ τὴν Κρήτην ἀποτελεῖ θαῦμα. Διαπίστωσιν τῶν ἀνωτέρω παρέχον αἱ ἐπόμεναί σελίδες.

Οἱ ἀριθμοὶ ὡμοὶ καὶ συντριπτικοὶ ἀποτελοῦσιν τὴν πλέον ἀκλόνητον ἐπιχειρηματολογίαν. Διὰ νὰ σχηματίσῃ κανεὶς ἀμυδρὰν ἰδέαν τῆς αὐτόχρημα καταπτώτου τακτικῆς τῶν κομματικῶν Κυβερνήσεων, ἐναντι τῶν συγκοινωνιακῶν ζητημάτων τῆς ἥρωϊκῆς Μεγαλονήσου ἀρκεῖ ν' ἀναφέρωμεν, ὅτι μόλις μετὰ τὴν 4ην Αὐγούστου κατόπιν προσωπικῆς ἐπεμβάσεως τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου κ. Ἰ. Μεταξᾶ ἤρχισαν συνεχιζόμεναι αἱ ἐργασίαι διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς Ἐθνικῆς χαρακτηρισεῖσης ὁδοῦ τῆς Ἐπαρχίας Σητείας μιᾶς τῶν παραγωγικωτέρων Ἐπαρχιῶν τῆς Κρήτης ἀπομεμονωμένης καὶ ἐγκαταλελειμμένης χάρις εἰς τὸ ἐνδιαφέρον τῶν κομματικῶν λυμεῶνων, μέχρι τῆς 4ης Αὐγούστου.

ΟΔΙΚΟΝ ΔΙΚΤΥΟΝ ΚΡΗΤΗΣ

1) ΣΥΝΤΗΡΗΣΙΣ ΕΘΝΙΚΩΝ ΟΔΩΝ ΚΡΗΤΗΣ

Κατὰ τὴν διαρρεύσασαν τριετίαν ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ συνημμένου ὑπ' ἀριθ. 1 πίνακος, ἔδαπανήθησαν συνολικῶς εἰς τοὺς τέσσαρας Νομοὺς τῆς Κρήτης, τῆς κατανομῆς τῶν ἐκάστοτε πιστώσεων γενομένης ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν συντηρήσεως τοῦ ἀντιστοίχου ὀδικοῦ δικτύου, περὶ τὰ 40 ἑκατομμύρια δραχμῶν. Τῇ πρωτοβουλίᾳ τῆς Δ)σεως Δημοσίων Ἔργων Κρήτης, κατὰ τὴν διαρρεύσασαν τριετίαν, ἐπεκράτησε παρὰ τὰ ἀνά τοὺς 4 νομοὺς τῆς Κρήτης Γραφεῖα Νομομηχανικῶν, τὸ πνεῦμα τῆς διὰ ὀλοκληρωτικῆς ἀνακαινίσεως, συντηρήσεως τῶν Ἐθνικῶν ὁδῶν, περιλαμβανοῦσης, ἐκτὸς τῶν ἐργασιῶν βελτιώσεων χαράξεως τῶν ὑφισταμένων ὁδῶν, καὶ τῶν κοινῶν ἐργασιῶν κατασκευῆς ὕδατοπήκτου σκυρωτοῦ, καὶ ἐργασίας ἀσφαλτικῆς ἐπαλείψεως.

Καὶ συγκεκριμένως ἐπειδιώθη καὶ ἐπειδιώκεται διὰ τῶν πιστώσεων τῆς χρήσεως 1939 40, ἡ συστηματικὴ ἀνακαινίσις τῆς σπουδαιοτέρας ἀπὸ συγκοινωνιακῆς καὶ ἐμπορικῆς ἀπόψεως ἀρτηρίας τῆς Κρήτης ἀπὸ Ἁγίου Νικολάου (Λασηθίου) Ἡρακλείου-Ρεθύμνης-Χανίων-μέχρι Καστελλίου (Κισσάμου) ἧτις καὶ διασχίζει τὴν Νῆσον κατὰ τὸ βόρειον αὐτῆς τμήμα (ἐπὶ μήκους 262 χιλιομέτρων).

Κατὰ ταῦτα ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ πίνακος ὑπ' ἀριθ. 1 ἐξετελέσθη ἡ ἀνακαινίσις ἐπὶ μήκους 100 περίπου χιλιομέτρων μετ' ἀσφαλτικῆς ἐπαλείψεως τῆς ἐν λόγῳ ὁδοῦ, δι' ἣν ἐργασίαν καὶ ἔδαπανήθη κατὰ τὸ πλεῖστον τὸ προαναφερθὲν ποσόν.

Ἀξιοσημεῖωτος ἐν προκειμένῳ τυγχάνει ἡ ἐπὶ μήκους 14 περίπου χιλιομέτρων ριζικὴ ἀνακαινίσις ἀνευ ἀσφαλτικῆς ἐπαλείψεως κατὰ τὴν διαρρεύσασαν διετίαν τῆς σπουδαιοτάτης ἀπὸ ἀπόψεως Ἐθνικῆς οἰκονομίας ὁδοῦ ἀπὸ Παχείας Ἄμμου εἰς Ἱεράπετραν Λασηθίου, ἐκτελεσθεῖσα κατόπιν ἐντολῆς τοῦ Ὑπουργοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ Κρήτης κ. Π. Σφακιανᾶκη ἐν τῇ μερίμνῃ του διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ἀγροτικῶν καὶ οἰκονομικῶν συμφερόντων τῶν ντοματοπαγωγῶν Ἱεραπέρας—Γρᾶ Λυγιάς.

2) ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΟΔΩΝ ΚΡΗΤΗΣ

Εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐξαρθῇ εἰδικῶς ἡ κατὰ τὴν διαρρεύσασαν τριετίαν μεγάλη συμβολὴ τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως, διὰ τὴν πρόοδον τῶν ὁδοποιητικῶν ἔργων Κρήτης.

Διὰ τῶν δαπανηθέντων 70 περίπου ἑκατομμυρίων δραχμῶν κατεσκευάσθησαν καὶ κατασκευάζονται 50 χιλιόμετρα Ἐθνικῶν ὁδῶν. Ἐἰς τίνα τμήματα τῶν ἐν λόγῳ ὁδῶν συνεπληρώθη ἡ κατασκευὴ αὐτῶν διὰ τῆς ἐκτελέσεως καὶ ἔργων ὁδοστρώσεως μετ' ἀσφαλτικῆς ἐπαλείψεως (ἰδίως εἰς τὰ σπουδαιότερα ἀπὸ τε ἀπόψεως Τουριστικῆς συγκοινωνιακῆς καὶ οἰκονομικῆς.

Αἱ σπουδαιότεροι ὁδοί, ὧν προωθήθη σημαντικώτατα ἡ κατασκευὴ εἶνε αἱ κάτωθι :

α) Εἰς τὸν Νομὸν Χανίων.—1) Βουκολιῶν-Κανδάνου-Παλαιοχώρας, 2) Καρτσοματάδο-Ἐλος-Σφινάρι, 3) Νέα Ρούματα-Καμπανοῦ, 4) Ξαμουδοχωρι-Ντερέ, 5) Διακλάδωσις Κουρνᾶ 6) Νίμπρου-Κομιτάδες.

β) Εἰς τὸν Νομὸν Ρεθύμνης.—1) Μπαλὲ-Κάνεβο, 2) Σπήλι Ἀγ. Γαλήνη (μέλλουσα νὰ ἐνώσῃ τὴν ἐπαρχίαν Ἀγίου Βασιλείου μετὸν Νομὸν Ἡρακλείου διὰ τῆς Πεδιάδος Μεσσαράς) 3) Ἀφρατὲς Κουροῦτες τμήμα τῆς ὑπ' ἀριθμ. 169 Ἐθνικῆς ὁδοῦ ἐνούσης τὸ Πέθυμνον, διὰ τῆς ἐπαρχίας Ἀμαρίου μετὸ Ἡράκλειον.

γ) Εἰς τὸν Νομὸν Ἡρακλείου.—1) Ὁδὸς Βιάννου-Θωμαδιανὸ (ἀπεπερατώθη ἡ γέφυρα Βιάννου ἀνοίγματος 30 μ. καὶ ἀπεκατεστάθη ἡ συγκοινωνία τοῦ σημαντικωτάτου διὰ τὸν πλοῦτον του, χωρίου Βιάννου μετὸ Ἡράκλειον) 2) Νιβρήτου-Ζαροῦ, 3) Κολομόδι-Θραψανό, 4) Τυλίσου-Ἀνωγειῶν (ἐν τῷ περατοῦσθαι) 5) Μελεσσῶν-Ἀρκαλοχωρίου, 6) Καρτεροῦ-Ἐπισκοπῆς, 7) Γάζι-Κρουσσῶνος.

δ) Εἰς τὸν Νομὸν Λασηθίου.—Ἀξιοσημείωτα γεγονότα διὰ τὴν ὁδοποιίαν τοῦ Νομοῦ κατὰ τὴν διαρρεῦσασαν τριετίαν εἶνε :

1) Ἡ ἐπίτευξις τῆς συνδέσεως τοῦ πλουτοπαραγωγικοῦ ὄροπεδίου Λασηθίου μετὸν πρωτεύουσαν τοῦ Νομοῦ Ἀγίου Νικολάου, διὰ τῆς ἀποπερατώσεως τῆς ὁμωνύμου ὁδοῦ, ἧς αἱ ἐργασίαι εἶχον ἀρχίσει πρὸ 12ετίας. Ἡ ὁδὸς συνεχίζεται εἰσέτι ἐκτὸς τοῦ ὄροπεδίου, διὰ τῆς κατασκευῆς δύο διακλαδώσεων, πρὸς Τζερμιάδο (πρωτεύουσης τοῦ ὄροπεδίου) καὶ πρὸς Ψυχρό. Δέον νὰ σημειωθῇ ἐπίσης ὅτι ἐξετελέσθη ἐπὶ μήκους 10 χιλιομ. σκυρόστρωσις μετ' ἀσφαλτικῆς ἐπαλείψεως καὶ ἐπὶ μήκους 6 χιλιομ. ἐξετελέσθησαν ἐργασίαι ἀπλῆς σκυροστρώσεως, συντηρήθη δὲ διὰ τῆς ἐν ἐνεργείᾳ ἐργολαβίας κατασκευῆς τῆς ὁδοῦ, τὸ ἀρχικὸν τμήμα αὐτῆς ἐπὶ μήκους 13 χιλιομ. εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἐξασφαλισθῇ ἄνετος κυκλοφορία, τόσον εἰς τὴν σημαντικὴν τουριστικὴν κίνησιν, ὅσον καὶ εἰς τὴν τῆς μεταφορᾶς τῶν προϊόντων τοῦ ὄροπεδίου. 2) Ἡ σημαντικὴ προώθησις τῶν ἐργασιῶν τῆς ὁδοῦ Παχείας Ἀμμου-Σητείας, δι' ἧς ἡ Ἐπαρχία Σητείας, θέλει ἐνωθῆ ὀδικῶς μετὸν ὑπόλοιπον Κρήτην. Ἀρκεῖ νὰ σημειωθῇ ὅτι κατὰ τὴν ἐν λόγῳ τριετίαν, διετέθησαν διὰ τὴν ὁδὸν ταύτην, πιστώσεις περίπου 15 ἑκατομμυρίων, δι' ὧν ἐξετελέσθη.

1) Διάνοξις τῆς ὁδοῦ μετὰ τεχνικῶν ἔργων ἐπὶ μήκους 10 χιλ.

(Μουλιανὰ-Σφάκα) ἀποκατασταθείσης τῆς συγκοινωνίας μετὰ τὴν Σητεῖαν τῶν τριῶν μεγάλων χωρίων τῆς ὁμωνύμου ἐπαρχίας, Μυρσίνης-Τουρλωτῆς καὶ Σφάκας. 2) Διάνοιξις τοῦ τελευταίου τμήματος τῆς ὁδοῦ μετὰ μερικῆς κατασκευῆς τῶν ἐν αὐτῷ τεχνικῶν ἔργων ἐπὶ μήκους 9 περίπου χιλιομ. (Σφάκα-Λάστρος-Αὐχὴν Σχοινοσέλι) καὶ 3) Ἐκτέλεισις ἔργασίων ὁδοστρωσίας ἐπὶ μήκους 11 χιλιομ. (Τμήματα Μυρσίνης-Τουρλωτῆς καὶ Καββουσίου-Μαλάβρα).

Αἱ ἔργασίαι συνεχίζονται μετὰ ταχύτατον ῥυθμόν, εἰς τρόπον ὥστε ἐντὸς τοῦ τρέχοντος ἔτους νὰ ἐπιτευχθῇ ἡ συγκοινωνία τῆς Ἐπαρχίας Σητείας μετὰ τὴν ὑπόλοιπον Κρήτην.

Ἄξιοσημείωτος τυγχάνει ἐπίσης ἡ ἀποπεράτωσις, συντελουμένη νῦν, τῆς γεφύρας ζεύξεως τοῦ χειμάρρου Παντέλη (ἀνοίγμ. 30 μ.) εἰς τὸ σημεῖον Φυγέτου Μῦλος, κειμένη ἐπὶ τοῦ τμήματος Ἐπισκοπῆ-Μῦλος, Φυγέτου, τῆς ὑπ' ἀριθμ. 187 Ἐθνικῆς ὁδοῦ, Σητείας-Ἱεραπέτρας, τοῦ κατασκευασθέντος ὁμοίως σχεδὸν πλήρως κατὰ τὴν ὑποδομὴν αὐτοῦ ἐντὸς τῆς ὡς ἄνω τριετίας. Διὰ τῆς ὡς ἄνω γεφύρας, ἀποκαθίσταται ἡ συγκοινωνία τοῦ εὐφορωτάτου Ὀροπεδίου-Ἀρμένων-Χανδρά, ἥτις καθίστατο ἀδύνατος ἐν καιρῷ χειμῶνος λόγῳ τῶν πλημμυρῶν τοῦ ὡς ἄνω χειμάρρου, ἐξ ὧν καὶ καθ' ἕκαστον ἔτος ἐσημειοῦντο πλεῖστα δυστυχήματα.

Ἄλλὰ παραλλήλως πρὸς τὴν κατασκευὴν τῶν ἐν λόγῳ ὁδῶν, ἐξεδηλώθη ἔντονος ἡ μέριμνα τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως, διὰ τὰ διαμερίσματα τοῦ Νομοῦ Λασηθίου τὰ σημαντικὰ ἀπὸ ἀπόψεως πλούτου παραγωγῆς. Οὕτω κατόπιν προσωπικῶν ἐνεργειῶν τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, ἤρξατο κατὰ τὸ 1938 θέλει δὲ ἀποπερατωθῇ κατὰ τὴν τρέχουσαν χρῆσιν, ἡ ὁδὸς Ἱεραπέτρας-Γρᾶ Λυγιᾶ (μήκους 6 χιλιομέτρων) συνδέουσα τὴν ὀνομαστήν διὰ τὴν πρῶτον παραγωγὴν ντομάτας περιφέρειαν Γρᾶ-Λυγιᾶς μετὰ τὸν ὑπόλοιπον Νομόν καὶ Κρήτην. Ὁμοίως ἐξετελέσθησαν ἐπὶ μήκους 3 χιλμ. ἔργασίαι διάνοξεως μετὰ τεχνικῶν ἔργων ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Καλοῦ Χωρίου-Μαλλῶν (περιφερείας ὀνομαστῆς διὰ τὸν πλοῦτον τῆς ἐλαιοπαραγωγῆς τῆς), καὶ ἀπεπερατώθη (ὑπολοιπομένου καὶ μήκους 900 μ.) ἡ ἐνοῦσα τὸ χωρίον Μίλατος πρὸς τὸν ὑπόλοιπον Νομόν ὁδός.

3) ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΙ ΕΡΓΩΝ

ΟΔΟΠΟΙΪΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΠΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΟΔΩΝ

Τὰ ὡς ἄνω ἔργα ἐκτελοῦνται ἐκ τῶν πόρων τοῦ Ταμείου Ἐθνικῆς ὁδοποιΐας, ἐξ οὗ καὶ καθ' ἕκαστην Οἰκονομικὴν χρῆσιν τίθενται εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Γενικῆς Διοικήσεως πιστώσεις πρὸς κατανομήν, ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν εἰς τὰς διαφόρους Κοινότητας τῆς Κρήτης. Διὰ τῶν πιστώσεων τούτων, τὸ Κράτος ἐνισχύει τὰς Κοινότητας, καὶ τὰ ὑπ' αὐτῶν διὰ προσωπικῆς ἐργασίας ἐκτελούμενα ἔργα. Ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ πίνακος 3 κατὰ τὴν τριετίαν 1936-1937 ἐξετελέσθησαν

ἔργα 15 περίπου ἑκατομμυρίων ἐπὶ Κοινοτικῶν ὁδῶν Κρήτης.

Συγκεκριμένως ἐξετελέσθησαν ἔργα γεφυροποιίας εἰς τὰς κάτωθι Κοινοτικὰς ὁδοὺς.

α) **Ἐν τῷ Νομῷ Χανίων.**— 1) Κοινοτικῆς ὁδοῦ Ἀγυῖας-Γαλατᾶ 2) Ὁμοίως πρὸς Φθισιατρεῖον. 3) Ὁμοίως Μουρτζανῶν-Κρύας Βρύσης. 4) Ὁμοίως Δελιανῶν Πανεθύμου. 5) Ὁμοίως Κρύο Βρυσάλι κτλ. 6) Λουτράκι-Μανωλιόπευλο. 7) Ἐπισκοπῆς-Καρρῶν κτλ.

β) **Ἐν τῷ Νομῷ Ρεθύμνης.**— 1) Κοινοτικῆς ὁδοῦ Ἀλφά. 2) Κοινοτικῆς ὁδοῦ Ἀχλαδῆ. 3) Ὁμοίως Σκουλούρια. 4) Ὁμοίως Γιαννοῦδι. 5) Ὁμοίως Ἀγυῖας. 6) Ὁμοίως Ἀδελε-Ἀγ. Τριάδος. 7) Ὁμοίως Πρινε-Βεδέρων. 8) Ὁμοίως Ἀχλαδῆ. 9) Ἀποπεράτως γεφύρας Πετροχωρίου. 10) Κοινοτικῆς ὁδοῦ Ἀνωγείων (Ρεθύμνης). 11) Κοινοτικῆς ὁδοῦ Βισταγῆς κτλ.

γ) **Ἐν τῷ Νομῷ Ἡρακλείου.**— 1) Κοινοτικὴ ὁδὸς Σταυρακίων. 2) Ὁμοίως Γάζι-Κρουσσῶνος. 3) Ὁμοίως Φοινικιάς. 4) Κατασκευὴ γεφύρας Βόρρων. 5) Κοινοτικὴ ὁδὸς Ἀθανάτων. 6) Ὁμοίως Βαρβάρων Πεδιάδος. 7) Ὁμοίως Γουρνῶν (Μαλεβυζίου). 8) Ὁμοίως Μονῆς Ἐπανοσήφι κτλ.

δ) **Ἐν τῷ Νομῷ Λασηθίου.**— 1) Κοινοτικῆς ὁδοῦ Βρυσσῶν-Δρᾶσι 2) Κοινοτ. ὁδοῦ πρὸς Σεῖσι 3) Κοινοτ. ὁδοῦ Ἀγ. Νικολάου 4) Τεχνικὰ ἔργα Κοινότητος Ἱεραπέτρας 5) Τεχνικὰ ἔργα Κοινοτικῆς ὁδοῦ Ἱεραπέτρας-Καλαμαύκας 6) Τεχνικὰ ἔργα Κοινοτικῆς ὁδοῦ Ἐσταυρωμένου Σητείας.

Ἀνάγκη νὰ ἐξαρθῆ ἰδιαιτέρως ἡ μέριμνα τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν Κοινοτικὴν ὁδὸν Φουρνῆς-Πλάκας-Ἐλούνδας, ἥτις μέλλει νὰ συνδέσῃ ὀδικῶς τὸν σπουδαιότατον ἀερολιμένα Ἐλούνδας μὲ τὴν ἐνδοχώραν τοῦ Νομοῦ. Τῆς ὁδοῦ ταύτης κατεσκευάσθη πλήρως κατὰ τὴν ὑποδομὴν (ἐξ ὀλοκλήρου ἐξ ἐκβραχισμῶν) ἕν μήκος 7 χιλιομ. μετὰ τῆς σκυροστρώσεως ἐπὶ μήκους 2,5 περίπου χιλιομ. ἐντὸς τῆς διετίας 1937—39, αἱ δὲ ἐργασίαι θέλουσι ἀποπερατωθῆ ἔντὸς τῆς τρεχούσης χρήσεως διὰ τῆς διαθέσεως τῆς ἀπαιτουμένης πρὸς τοῦτο πιστώσεως.

Ὁμοίως ἐξαίρεται ἡ ἀρωγὴ τοῦ Κράτους διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς Κοινοτικῆς ὁδοῦ τῆς μελλούσης νὰ συνδέσῃ τὸ εὐφορώτατον ὀροπέδιον Χανδρᾶ (Σητείας) μετὰ τοῦ Κέντρου τῆς Ἐπαρχίας Κωμολέως Σητείας.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΣ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΡΗΤΗΣ

Συντήρησις Δικτύου Ἐθνικῶν ὁδῶν Κρήτης κατὰ τὴν τριετίαν 1936-1939

Νομοὶ	Χορηγηθεῖσαι πιστώσεις κα- τὰ τὴν χρῆσιν 1939-1940 (ὁ- δῶν διὰ τῶν πὸ ἐκτέλεσιν) 1938—1939	Μῆκη εἰς χιλ. ἀνακαινισθη- σῶν Ἐθν. ὁ- δῶν διὰ τῶν ἐν ταῖς στή- λαις 1-2-3 ποσῶν Μετ' ἀσφαλτ. ἔπαλείψεως	Μῆκη εἰς χιλ. χιλιόμετρα ἄπλωσ συν- τηρηθέντων τμημάτων	Παρατηρήσεις			
1	1936—1937	1.900.000.—	2.100.000.—	3.750.000.—	23	30	Ὡς ἄπλωσ συντηρη- θέντα τμήματα νο- σονται ἔκείνα εἰς ἃ ἐ- πεσκευάσθησαν τοπι- καὶ φθοραὶ τοῦ κατα- στρώματος τῶν ὁδῶν ἐξασφαλισθεῖσις μιὰς ἀπροσκόπτου καὶ ἀνέ- του κυκλοφορίας.
2	1937—1938	1.800.000.—	2.100.000.—	2.250.000.—	36	20	
3	1938—1939	2.800.000.—	3.200.000.—	3.500.000.—	24	30	
4	ἄθροισμα	7.000.000.—	11.000.000.—	12.000.000.—	101	14	100

Ἐν Χανίοις τῇ 7 Ἰουνίου 1939

Ὁ Μηχανικὸς τῆς Διευθύνσεως

Δημ. Ἔργων Κρήτης

Ν. ΤΣΑΧΑΚΗΣ

Ὁ Ἐπιθεωρητὴς Δημ. Ἔργων Κρήτης

Ν. ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΣ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΡΗΤΗΣ

Κατασκευαί ἔθνικῶν ὁδῶν Κρήτης κατὰ τὴν τριετίαν 1936-1939

ἐκτελούμεναι διὰ συμβάσεων (πλήρη προμηθείας)

Νομοί	* Δεία ἐκτελεσθέντων ἔργων (κατασκευὴ ὑποδομῆς ὁδῶν καὶ δόστρωσις) κατὰ τὰς οἰκογμ. χρήσεις		
	1936—1937	1937—1938	1938—1939
1 Χανίων	7.312.000.—	9.250.000.—	6.300.000.—
2 Ρεθύμνης	4.080.000.—	4.080.000.—	2.330.000.—
3 Ἡρακλείου	6.770.000.—	9.000.000.—	7.600.000.—
4 Λασιθίου	8.954.000.—	7.100.000.—	7.900.000.—
ἀθροίσματα	27.116.000.—	28.900.000.—	24.130.000.—

* Ἐν Χανίοις τῆ 7 Ἰουλίου 1939

* Ὁ Μηχανικὸς τῆς Διευθύνσεως

Ὁ Ἐπιθεωρητὴς Δημ. Ἔργων Κρήτης

Ν. ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ

Δημοσ. Ἔργων Κρήτης

Ν. ΤΣΑΧΑΚΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΣ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΡΗΤΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΣ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΡΗΤΗΣ

Κατασκευαί ἔργων ὁδοποιίας
(Γέφυραι, ἔκβραχισμοί, σκυροστρώσεις καὶ ἀρχικαὶ κατασκευαί)
Ἐπὶ κοινοτικῶν χρηματοδοτούμεναι ἐκ τοῦ Ταμείου ἔθνικῆς ὁδοποιίας
(Ἔργα Νόμου 4098)

Νομοὶ	Ἔργων κατὰ τὰς οἰκονομ. χρήσεις	1936—1937	1937—1938	1938—1939
1	Χανίων	1.650.000.—	1.520.000.—	5.500.000.—
2	Ρεθύμνης	498.000.—	820.000.—	
3	Ἡρακλείου	792.000.—	1.500.000.—	
4	Λασηθίου	880.000.—	1.795.500.—	
	ἄθροισμα	3.820.000.—	5.635.500.—	

Ἐν Χανίοις τῇ 7 Ἰουλίου 1939

Ὁ Ἐπιθεωρητὴς Δημοσ. Ἔργων Κρήτης
Ν. ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ

Ὁ Μηχανικὸς τῆς Διευθύνσεως
Δημόσιων Ἔργων Κρήτης
Ν. ΤΣΑΧΑΚΗΣ

Η ΑΡΤΙΟΤΗΣ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Α') ΕΛΕΓΧΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

Τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην θὰ ἐξετάσωμεν κεχωρισμένως δι' ἕκαστον κλάδον τῶν αὐτοκινήτων ἤτοι α' ἀστική λεωφορειακὴ συγκοινωνία β' ὑπεραστική λεωφορειακὴ συγκοινωνία γ' φορτηγὰ αὐτοκίνητα δ' ἐπιβατικὰ ἀγοραῖα αὐτοκίνητα.

α'.) Ἀστικὴ Λεωφορειακὴ Συγκοινωνία.— Ἡ ἀστικὴ συγκοινωνία τῶν κυριωτέρων πόλεων τῆς Νήσου Κρήτης (Χανιά καὶ Ἡράκλειον) ἀπέκτησε νεότευκτα λεωφορεῖα εὐρύχωρα καὶ ἄνετα εἰς ὄλας τὰς ἀστικὰς γραμμὰς αὐτῆς καθορισμένα τιμολόγια καὶ δρομολόγια τὰ ὅποια ἀντικατέστησαν τὰ πρωτόγονα προϋπάρχοντα μέσα μεταφορᾶς. Ἐλήφθη δὲ πρόνοια ὥστε ταῦτα νὰ εἶναι χρησιμοποίησιμα καὶ εἰς τὸ κράτος ἐν ὧρα ἀνάγκης.

Β'.) ΥΠΕΡΑΣΤΙΚΗ ΛΕΩΦΟΡΕΙΑΚΗ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ

Ἡ συγκοινωνία αὕτη ἐπεξετάθη εἰς ὄλας τὰς πόλεις καὶ τὰ χωρία τῆς Κρήτης ἅτινα ἔχουσι ὁδοὺς προσπελασίμους εἰς λεωφορεῖα. Τὰ πρωτόγονα μέσα ἅτινα ἐχρησιμοποιοῦντο διὰ τὴν συγκοινωνίαν ταύτην ἀντικατεστάθησαν κατὰ μέγα μέρος διὰ νεοτεύκτων λεωφορείων εὐρυχῶρων καὶ ἀνέτων. Ἐπίσης δὲ ἐλήφθη πρόνοια ὥστε ταῦτα νὰ εἶναι χρησιμοποίησιμα ὑπὸ τοῦ κράτους ἐν ὧρα ἀνάγκης. Ἡ ἐκμετάλλευσις τῶν αὐτοκινήτων τούτων κατὰ Νομοὺς γίνεται κοινῶς διὰ τῶν Κοινῶν Διευθύνσεων τὸ δὲ προσωπικὸν τούτων τεχνικὸν (ὁδηγοί, εἰσπράκτορες κ.λ.π.) καὶ διοικητικὸν ὀρίζεται παρὰ τοῦ Νομάρχου. Οἱ Διευθυνταὶ τῶν Κοινῶν Διευθύνσεων ὀρίζονται τῇ ἐισηγήσει τοῦ Νομάρχου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Σιδηροδρόμων. Τοιοῦτοτρόπως ἔχομεν τοὺς ὑπολόγους διὰ τὴν καλὴν λειτουργίαν τῆς συγκοινωνίας τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν κατοίκων, τὴν τήρησιν τῶν δρομολογίων καὶ τῶν τιμολογίων ἅτινα καθορίζει ὁ Νομάρχης καὶ ἐν γένει διὰ τοῦ τρόπου τούτου πᾶν πόρισμα ὅπερ θὰ προκύψῃ διὰ τὴν καλυτέρευσιν τῆς ἐξυπηρητήσεως τῶν κατοίκων εἶναι εὐχερὲς νὰ ἐφαρμοσθῇ.

γ'.) Φορτηγὰ αὐτοκίνητα.— Τὰ αὐτοκίνητα ταῦτα συνεχῶς ἀντικαθιστῶνται διὰ νεοτεύκτων καὶ μεγαλυτέρων ὥστε νὰ ὑπάρχῃ ἀσφάλεια μεταφορᾶς καὶ νὰ εἶναι ὑπολογίσιμα καὶ χρησιμοποίησιμα ὑπὸ τοῦ κράτους ἐν καιρῷ ἀνάγκης.

δ΄.) Ἐπιβατικὰ Αὐτοκίνητα.—Καὶ ταῦτα συνεχῶς ἀντικαθιστῶνται διὰ νεοτεύκτων.

Γενικῶς διὰ πάσας τὰς κατηγορίας τῶν αὐτοκινήτων ἔθεσπίσθησαν φραγμοὶ εἰς τὴν παράλογον αὔξησιν τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν ὥστε ἐκ τοῦ πλεονασμοῦ αὐτῶν νὰ ἐπέλθῃ συναγωνισμὸς συνέπεια τοῦ ὁποίου θὰ ἦτο ἡ πτώχευσις τῶν ἰδιοκτητῶν αὐτῶν καὶ ἐπακόλουθον ταύτης θὰ ἦτο ἀφ' ἑνὸς ἡ κακὴ συγκοινωνία ἀφ' ἑτέρου δὲ λόγῳ τῆς μὴ ἀποδόσεως τοῦ μεταφορικοῦ μέσου παραμέλησις τούτου ἀπὸ ἀπόψεως εὐμαρείας καὶ ἀσφαλείας παρὰ τοῦ ἰδιοκτῆτου.

Γ΄.) ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ

Κατόπιν τῆς ἰδρύσεως Ἡλεκτρομηχανολογικοῦ Γραφείου παρὰ τῇ Γενικῇ Διοίκησει Κρήτης καὶ τῆς παρακολουθήσεως τῶν διαφόρων ἐργοστασίων ἀναγκάζονται ταῦτα νὰ ἰδρύνονται μακρὰν τῶν κατοικημένων μερῶν ὥστε νὰ μὴ ἐνοχλοῦνται οἱ περίοικοι ἐκ τῶν κρότων καὶ ἀκαθαρσιῶν αὐτῶν. Ἐπίσης νὰ κατασκευάζωνται εὐρύχωρα κτίρια διὰ τὴν στέγασιν αὐτῶν ἢ διαρρῦθμισις τῶν μηχανημάτων νὰ γίνεται καλῶς καὶ ἐν γένει νὰ λαμβάνεται πρόνοια διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν ἐργαζομένων ἐντὸς τούτων ὡς καὶ διὰ τὴν ὅσον τὸ δυνατὸν ὑγιειντέραν παραμονὴν αὐτῶν.

ΑΙ ΤΑΜΕΙΑΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΙ

» Τὸ ἀναδημιουργικὸν Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου, χωρὶς νὰ
 » περιορίζεται εἰς τὰ γενικώτερα ἐξυπηρετικὰ μέτρα ἅτινα ἔλαβεν
 » καὶ λαμβάνει συνεχῶς πρὸς διευκόλυνσιν τῶν πολιτῶν, εἰδικώτε-
 » ρον διὰ τὴν Κρήτην ἀφοῦ ἐπέφερον πλεῖστας ὄσας διαρρυθμι-
 » σεις διὰ τὴν εὐρυθμον λειτουργίαν τῶν ταμειακῶν ὑπηρεσιῶν,
 » προέβη εἰς τὴν λήψιν τῶν κατωτέρω μέτρων. Ἀξιοπρόσεκτον
 » μεταξὺ τῶν ἀναφερομένων εἶναι ἡ ἐπανίδρυσις τῶν ἐπαρχιακῶν
 » ταμείων, ἅτινα ὁ κομματικὸς πολὺπους ἀδιάφορος πρὸς τὰ συμ-
 » φέροντα τοῦ τόπου, εἶχεν καταργήσῃ ὅλως ἀναιτίως καὶ ἀδι-
 » καιολογῆτως.

1) Διὰ τὴν εὐρυθμοτέραν λειτουργίαν τῶν Δημοσίων ὑπηρεσιῶν παρεμερίσθησαν οἱ μεσάζοντες.

2) Ἰδρύθησαν τὰ νέα Ταμεῖα Κισσάμου Σφακίων κ.λ.π.

3) Διὰ τοῦ τελευταίου Νόμου τῶν συντάξεων τὰ προσωποπαγῆ βοηθήματα τῶν ὀπλαρχηγῶν καὶ ἀγωνιστῶν τῶν Κρητικῶν Ἐπαναστάσεων μεταβιβάζονται ἤδη ὡς καὶ αἱ λοιπαὶ συντάξεις.

4) Ἐρρυθμίσθη ὥστε νὰ γίνεται κατὰ μῆνα ἡ πληρωμὴ τῶν συντάξεων οἱ βουλόμενοι δὲ ἐκ τῶν συνταξιούχων νὰ λαμβάνωσι τὴν σύνταξίν των διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς.

5) Διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 667/1937 ἀναγκ. Νόμου ἐπεξετάθη καὶ ἐν Κρήτῃ ἡ ἀρμοδιότης τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς φορολογ. διευκολύνσεων, οὕτω μέχρι ποσοῦ δραχ. 5.000 δύναται νὰ παρέχῃ φορολ. διευκόλυνσιν, εἰς τοὺς αἰτοῦντας ὁ Γεν. Διοικητὴς μέχρι δὲ ποσοῦ δραχ. 20.000 ἐπιτροπῇ ἐδρεύουσα ἐν Χανίοις.

6) Ἐχορηγήθη εἰς τοὺς φυματικούς συνταξιούχους ἐπίδομα ἀεροθεραπείας.

7) Ἠλαττώθησαν τὰ ποσὰ τῶν τοκοχρεωλυτικῶν δόσεων τῶν χρεωμένων δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ συνταξιούχων ἐπιμηκυνθειῶν τῶν δόσεων των.

8) Ἐχορηγήθη εἰς μισθὸς ὡς ἄτοκον δάνειον εἰς τοὺς ὑπαλλήλους.

9) Ἐδόθη τὸ δικαίωμα εἰς τοὺς παραπονομένους ὑπαλλήλους ν' ἀναφέρωνται ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ Πολιτικὸν Γραφεῖον τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ.

Η ΔΗΜΟΤ. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ ΕΝ ΚΡΗΤΗ

» Ἐνα ἀπὸ τὰ πλέον νευραλγικὰ σημεῖα τῆς Ἑθνικῆς μας
 » ὑποστάσεως ἡ Δημοτικὴ ἐκπαίδευσις, ἐπὶ κομματικῶν Κυβερ-
 » νήσεων περιῆλθεν εἰς πλήρη παραλυσίαν καὶ ἐξάρθρωσιν.
 » Παραπαίουσα ἀπὸ γκρημνοῦ εἰς γκρημνὸν τελικῶς παρεδόθη
 » εἰς τὰς ἀσελγεῖς χεῖρας τῶν κομμουνιστῶν. «Τὰ ἅγια τοῖς
 » κυσί...» Ἄλλ' εἰς τὸ Κράτος τῶν κομμάτων ὅπου ἴσχυεν ὁ
 » Νόμος τῆς διαφθορᾶς τὰ πάντα ἐπετρέποντο. Οἱ Ἡρόστρα-
 » τοι ἐπροχώρησαν εἰς τὸ ἐγκληματικὸν τῶν ἔργων. Εὐτυχῶς
 » ἦλθεν ἡ 4η Αὐγούστου διὰ ν' ἀνακόψῃ τὸ ἔργον τῶν δημιῶν
 » αὐτῶν, οἵτινες ὡς ἀσπάλαγκες ἐλίσσοντο εἰς τὸν Ἑθνικὸν ὄρ-
 » γανισμόν, ἀσῦδοτοι καὶ ἀνενόητοι. Σχολεῖα ἀνδρυγεῖνὰ καὶ
 » ἐτοιμόρροπα, ἔμψυχον ὑλικὸν κατὰ μέγα μέρος... ἀλλ' ἐπὶ αὐ-
 » τοῦ προτιμώτερον νὰ μὴ ὀμιλήσωμεν.

» Τὶ ἐπραξεν ἡ Ἑθνικὴ Κυβέρνησις διὰ τὴν Κρήτην κατὰ
 » τὴν διανυθεῖσαν τριετίαν τῆς ἀναδημιουργίας εἰς τὸ κεφά-
 » λαιον τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως ἐκτίθεται λεπτομερῶς
 » εἰς τὰς ἐπομένους σελίδας κατὰ ἐκπαιδευτικὰς περιφερείας.
 » Τὸ μόνον ὅπερ δὲν ἐπραξεν πρὸς μεγάλην λύπην τῶν κατ'
 » ἐξοχὴν πατριωτῶν Κρητῶν, εἶνε ὅτι δὲν ἔδρασε εἰς κλίνην
 » Προκρούστειον τοὺς ἐνσφηνωθέντας εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν ζη-
 » λωτὰς τῆς ἐρυθρᾶς πανώλους.

Κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα τοῦτο τρίτον ἔτος ἀπὸ τῆς μεταβο-
 λῆς τῆς 4ης Αὐγούστου ἐσυνεχίσθη ἡ πρόοδος ἀπὸ πάσης ἀπόψεως
 εἰς τὴν Ἐκπαίδευσιν καὶ δὴ εἰς γοργότερον ρυθμὸν.

1) **Διδακτήρια.**—Ἡ ἀνεγερσις, ἐπισκευαὶ καὶ ἀνακαινίσεις δι-
 δακτηρίων κατὰ τὸ ὡς ἄνω χρονικὸν διάστημα ὑπερέβησαν ἀσυγκρί-
 τως εἰς ἀριθμὸν καὶ ἕκτασιν δαπανῶν τὰ προηγούμενα ἔτη. Περί
 τούτων ἐξέθεσεν ἤδη ἡ ὕπηρεσία Σχολικῶν κτιρίων ὡς ἀρμοδία.

Ἐδαπανήθησαν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐκτὸς τῶν χορηγηθέν-
 των ὑπὸ τοῦ Κράτους 2.000.000. Δραχμῶν καὶ ἕτεροι 2 652.000 προ-
 ερχόμενοι ἐξ ἀντιτίμου 28.106 ἡμερομισθίων ἐπιβληθείσης προσωπι-
 κῆς ἐργασίας εἰς τοὺς κατοίκους καὶ τὰ ὑποζύγια 73 σχολικῶν περι-
 φερειῶν (δραχ. 1.563.300) καὶ ἐξ ὑποχρεωτικῶν ἐράνων ἐπιβληθέντων
 εἰς τοὺς κατοίκους 61 σχολικῶν περιφερειῶν (Δραχ. 1.089.500).

2) **Διορισμοὶ Δημοδιδασκάλων καὶ Ὑπηρετῶν.**—Διωρίσθησαν 47 Δημοδιδάσκαλοι καὶ δημοδιδασκάλισσαι πρὸς πλήρωσιν ἰσαριθμῶν κενῶν θέσεων ὡς καὶ 10 Ὑπηρετῶν Δημ. Σχολείων ὥστε ἐξησφαλίσθη κατὰ τὸ δυνατόν ἡ λειτουργία πάντων τῶν Δημοτικῶν Σχολείων.

Μαθητικά Συσσίτια.—Ἐλειτούργησαν εἰς ἀπάσας τὰς ἐκπαίδευτικὰς περιφέρειας εἰς σχολεῖα τῶν πόλεων καὶ τῶν μεγαλυτέρων κοινωτήτων. Εἰς ταῦτα συνεσίτισαν 1.439 ἄποροι μαθηταὶ τῶν Δημοτικῶν Σχολείων μὲ δαπάνην 773.225 δραχ. καλυφθεῖσαν ἀπὸ χορηγίας τοῦ Κράτους, Φιλανθρωπικῶν Σωματείων, δωρεὰς ἐκ τῶν ἐσόδων θεατρικῶν παραστάσεων, ὀργανώσεως χορῶν, εἰσφορῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων κ. λ. π.

4) **Παιδικαὶ Ἐξοχαί.**—Λειτουργοῦν εἰς Χανιά, Ρέθυμνον καὶ Ἡράκλειον μὲ συμμετοχὴν 1.000 περίπου καχεκτικῶν παίδων καὶ δαπάνην 500.000 δραχμῶν.

5) **Καταπολέμησις ἀναλφαβητισμοῦ.**—Ἐλειτούργησαν 3 Νυκτερινὰ Σχολαὶ 2 εἰς Χανιά καὶ 1 εἰς Ἡράκλειον μὲ 150 περίπου ἐνηλίκους μαθητὰς ἐν αὐταῖς ἐδίδαξαν 5 διδάσκαλοι, ἀπητήθη δαπάνη 18.000 δραχμῶν καλυφθεῖσα ἐξ ἰδιωτικῶν πόρων.

6) **Πρόνοια διὰ τὴν ὑγιάν τῶν μαθητῶν.**—Ἐγένετο δαμαλισμὸς ἢ ἀναδαμαλισμὸς εἰς ἅπαντας.

Διενέμετο τακτικῶς ὑπὸ τῶν Προέδρων τῶν Κοινοτήτων ἡ χορηγουμένη αὐτοῖς ὑπὸ τῶν Ὑγειονομικῶν Κέντρων κίνησις. Εἰς τινὰ σχολεῖα ἐγένετο ἀντιτυφικὸν ἐμβόλιον. Ἐγένετο ἐπισταμένη καὶ ἐντατικὴ ἔρευνα πρὸς ἀνακάλυψιν τῶν τραχωματικῶν μαθητῶν καὶ ἤρχισεν ἀμέσως ἡ θεραπεία αὐτῶν. Διωρίσθη Σχολίατρος εἰς τὴν περιφέρειαν Σητείας.

7) **Ἰδρυσις Σχολείων.** Ἰδρύθησαν 4 Ἰξία Δημοτικά Σχολεῖα καὶ προήχθησαν 2 τοιαῦτα.

8) **Ἡδύγησις ἢ ἀπόδοσις τῆς ἐργασίας τῶν διδῶν διὰ τῆς πίστεως εἰς τὰ ἰδανικά τοῦ Κράτους τῆς 4ης Αὐγούστου διὰ τῆς ἰδρύσεως Τμημάτων τῆς Ε. Ο. Ν. εἰς ἅπαντα τὰ Σχολεῖα τῆς Νήσου.**

Α' ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΧΑΝΙΩΝ

1) **Σχολεῖα.**—Ἡ Α' Περιφέρεια Χανίων περιλαμβάνει 121 δημοτικά σχολεῖα 1 Νηπιαγωγεῖον καὶ 1 Ἰδιωτικὸν σχολεῖον, ἐξ ὧν τρία μονοτάξια: Μαδαροῦ, Σκορδαλοῦ καὶ Μουρί—Ἀποκορώνου Ἰδρύθησαν κατὰ τὸν Σβρίον 1937.

Κατὰ κατηγορίας εἶνε 77 μονοτάξια, 26 διτάξια, 11 τριτάξια, 2 τετρατάξια, 1 πεντατάξιον, 4 ἑξατάξια, 1 μονοτάξιον Νηπιαγωγεῖον καὶ 1 μονοτάξιον Ἰδιωτικὸν σχολεῖον.

2) Προσωπικόν.—Αἱ ὀργανικαὶ θέσεις δημοδίων τῆς περιφέρειας εἶνε 200 καὶ 1 τοῦ ἰδιωτικοῦ. Χάρις δὲ εἰς τὸ ἐπιδειχθὲν ἐνδιαφέρον τῆς Σῆς Κυβερνήσεως οὐδεμία θέσις ἔμεινε κενὴ κατὰ τὴν τελευταίαν τριετίαν πέραν τοῦ ἀπαιτουμένου χρόνου πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν νομίμων διατυπώσεων πρὸς διορισμόν. Οὕτω εἰσηλθον 45 γέοι δημοδίοι καὶ διδῆσαι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν.

Κατὰ τὸ αὐτὸ διάστημα ἐξετελέσθησαν ὅλαι αἱ προταθεῖσαι προαγωγαὶ προαχθέντων 18 δημοδίων, ἀναμένεται δὲ καὶ ἡ δημοσίευσις ἐτέρων 9 δημοδίων προταθέντων πρὸς προαγωγήν, ἐτέρων δὲ 17 ἐχορηγήθη ἐπίδομα εὐδοκίμου παραμονῆς.

Ἡ 4η Αὐγούστου ἐτόνωσε τὸ φρόνημα πάντων τῶν διδίων ὥστε νὰ ἐπιδοθῶσι μετὰ μεγαλυτέρου ζήλου εἰς τὸ ἔργον των καὶ νὰ ἐνστερνισθῶσι τὰς ἀρχὰς τοῦ Νέου Κράτους ἀναλαβόντες τὴν ὀργάνωσιν τῆς Ἐθνικῆς Νεολαίας ἣς τυγχάνουσι τὰ κύρια στελέχη καὶ πρωτοστατοῦσι ἐξωσχολικῶς εἰς πᾶσαν ἐκπολιτιστικὴν προσπάθειαν.

3) Μαθηταί.—Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐγγραφέντων μαθητῶν κατὰ τὸ 1938—39 κατὰ τάξεις εἶνε α) 2133, β) 1640, γ) 1707, δ) 1490, ε) 1089 καὶ στ) 726.

4) Διδακτηριακὰ ἔργα.—Κατὰ τὴν τελευταίαν τριετίαν ἀνηγέρθησαν τὰ μονοτάξια Κατωχωρίου καὶ Κουνουπιδιανῶν.

Ἐπίσης ἀνηγέρθη διὰ κληροδοτήματος Καρτεράκη τὸ διτάξιον Στερνῶν. Διὰ χορηγηθεισῶν δὲ κρατικῶν συνδρομῶν ἀπεπερατώθησαν τὰ διτάξια Σκηνῆ, Δαράτσου καὶ Τσικαλαριῶν καὶ τὰ 3)τάξια Σούδας καὶ Κουρνᾶ.

Ἐπίσης ἐπεσκευάσθησαν κατόπιν χορηγήσεως Κρατικῆς ἀρωγῆς τὰ σχολεῖα : Πεμονίων, Γεωργιουπόλεως, Χώρας, Σφακίων, Καρρῶν Μαλάξης, Ραμνῆς, Μαθῆ.

Ἐπίσης ἤρξατο ἡ ἀνέγερσις τοῦ διδακτηρίου Γαλατᾶ τύπου 4)ταξίου ἀποπερατωθείσης τῆς τοιχοποιίας.

Ἰδιαιτέρας μνείας χρῆζει τὸ γεγονός ὅτι δι' ἀνειλημμένας ὑποχρεώσεις ἐχορηγήθησαν 1) διὰ τὸ ἐξατάξιον 7ον Χανίων 380.000 δρ. 2) διὰ τὸ Γ' καὶ Δ' Χανίων 160.000 δρχ. 3) διὰ τὸ διτάξιον Φουρνῆ 270.000 καὶ 4) διὰ τὸ διτάξιον Νεροκούρου 60.000 δρχ.

Οὕτω τὸ σύνολον τῶν Κρατικῶν συνδρομῶν κατὰ τὴν τελευταίαν τριετίαν ἀνήλθεν εἰς δραχμὰς 1.600.000.

Α' ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

1) Σχολεῖα—Ἡ Α! Περιφέρεια Ρεθύμνης περιλαμβάνει τὰ σχολεῖα τῆς Ἐπαρχίας Μυλοποτάμου καὶ τὰ ἀνήκοντα εἰς τὸ Α. τμήμα τῆς Ἐπ. Ρεθύμνης ἅτινα ἀνέρχονται εἰς 81 ἐν ὄλῳ καὶ 1 Νηπιαγωγεῖον ἐν τῇ πόλει τῷ ὄλῳ 82. Ἐκ τούτων εἶναι 6]ξια 1, 5]ξια 2,

3]ξια 3, 2]ξια 14, 1]ξια 61 και 1 μονοτάξιον Νηπιαγωγείον.

“Απαντα λειτουργοῦν κανονικῶς συμπληρωθεισῶν πασῶν τῶν θέσεων, εἰς δύο δὲ θέσεις ὧν οἱ διδάσκαλοι ὑπηρετοῦν εἰς τὸν στρατὸν ἔχουν διορισθῆ προσωριναὶ ἀναπληρώτριαι.

Ἐκ τῆς ἀπογραφῆς τοῦ 1936 τὰ ἀποτελέσματα τῆς προόδου εἶναι πολὺ ὑπέρτερα ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν σχολείων διότι ἐνῶ οἱ ἀπορριφθέντες μαθηταὶ κατὰ τὸ 1934—35 ἦσαν 20, 21% κατῆλθον εἰς 14, 40%. Εἰδικῶς δὲ εἰς τὴν Α! τάξιν ὁ δείκτης τῶν ἀπορριφθέντων κατὰ τὸ σχολ. ἔτος 1934—35 ἦτο 35% κατῆλθεν εἰς 25%.

2) Προσωπικὸν—Ὑπὸ τὴν πνοὴν τῆς 4ης Αὐγούστου διὰ συχῶν τοπικῶν συνεδρίων οἱ διδ]λοι διὰ τῆς ἀναπτύξεως διαφόρων θεμάτων ἐφρόντισαν νὰ γίνουν ἀρτιώτεροι εἰς τὸ ἔργον των εἰς τὸ ὁποῖον πλήρως ἀφοσιώθησαν ἀκολουθήσαντες τὰς κατευθύνσεις ἅς χάραξεν ἡ Σὴ Κυβέρνησις. Πρὸς τιμὴν των δὲ δεόν νὰ προστεθῆ καὶ τὸ ὅτι εὐσυνειδήτως ἐφρόντισαν καὶ φροντίζουν διὰ τὴν ἀνάπτυξιν καὶ ὀργάνωσιν τῆς Ε. Ο. Ν. εἰς ἣν εἰς πάντα τὰ χωρία εἶναι πρωτοπόροι.

Χάρις εἰς τὸ ἐπίδειχθὲν ἐνδιαφέρον τῆς Σῆς Κυβερνήσεως οὐδεμία θέσις παρέμεινε κενὴ διορισθέντων κατὰ τὸ διάστημα ἀπὸ 4—8—39 μέχρι σήμερον ἐν τῇ περιφερείᾳ 21 διδ]λων. Ἐπίσης προήχθησαν ἅπαντες οἱ προταθέντες.

3) Ὑγιεινὴ Πρόνοια—Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐνηργήθη δαμαλισμὸς ἐπὶ πάντων τῶν μαθητῶν τῆς περιφερείας. Ἐπίσης ἐχορηγήθη κινήσις εἰς τοὺς ἐλονοσοῦντας μαθητὰς καὶ ἐγένετο ἀντιτυφικὸν ἐμβόλιον ὅπου ἐνδημεῖ ὁ τύφος.

Ἐπίσης καὶ διὰ τοὺς μαθητὰς ἐλήφθη μέριμνα διὰ τῆς ὀργανώσεως συσσιτίων ἐν Ρεθύμνῃ καὶ Περάματι. Εἰς 200 δὲ μαθητὰς ἐχορηγήθησαν ἐκ τῆς ἱματιοθήκης μαθητοῦ παρὰ τῆς Σῆς Γενικῆς Διοικήσεως Κρήτης εἶδη ἱματισμοῦ καὶ ὑποδύσεως.

4) Ἐπιπλα καὶ ὄργανα—Ἡ Κρατικὴ μέριμνα ἐπεξετάθη καὶ εἰς τὸν ἐφοδιασμὸν τῶν σχολείων δι’ ἐπίπλων καὶ ὀργάνων. Ἄρκεται χιλιάδες ἐχορηγήθησαν εἰς τὰ σχολικὰ ταμεῖα διὰ τὴν προμήθειαν διδακτικῶν ὀργάνων καὶ ὑπερεκατὸν θρανία ἐστάλησαν ὑπὸ τῆς Σῆς Γενικῆς Δ/σεως ἅτινα διανεμήθησαν εἰς σχολεῖα στερούμενα τοιούτων.

5) Διδακτηριακὰ ἔργα.—Τὸ Κράτος ἐν τῇ μερίμνῃ Του ὑπὲρ τῶν διδακτηρίων ἐχορηγήσῃ ἀρωγὰς ἀνερχομένας εἰς 665000 δραχμ. καὶ οὕτω ἐπερατώθησαν τὰ ἐξῆς σχολεῖα. 1) Πλατανὲ 2) Πρασσές 3) Ὀρος 4) Ἐρφοὶ, 5) Σκουλούφια, 6) Βιράν Ἐπισκοπή, 7) Ρουμελιῆ, 8) Λούτρα, 9) Μελιδόνι, 10) Ἀρβελά, 11) Λειβάδια, 12) Κλεψίμια 13) Ἀδελε.

Ὑπὸ ἀνέγερσιν δὲ εὐρίσκονται τὰ ἐξῆς διδ]ρια: 1) Πλευριανὰ, 2) Βενί, 3) Ἀχλαδές, 4) Κάλυβος, 5) Χῶνος, 6) Ἀλλόδειδες, 7) Ἀγρί-

Χάρης εἰς τὸν παλμὸν τοῦ Μεταγουστιανοῦ Κράτους ὁ πατριωτικὸς ὄργανος εἶνε διάχυτος εἰς τὴν Κρητικὴν ἀτμόσφαιραν. Μαθηταὶ καὶ μαθήτριά τῶν Χαρίων εἰς μίαν Ἐθνικὴν συμβολικὴν παράστασιν.

Σημαιοφόρος ἐνθουσιώδης τοῦ Μεταγουστιανοῦ Κράτους τῆς Ἀναδημιουργίας ὁ Δ/τῆς τοῦ Δημ. Σχολείου Καλυβῶν Ἀποκορώνου ἱερεὺς Εὐστ. Τσομπανάκης, ἐργάζεται διὰ τὴν θεμελίωσιν αὐτοῦ. Μαθηταὶ τοῦ Σχολείου του μὲ τοπικὰς ἐνδυμασίας εἰς ἓνα πατριωτικὸν ἔργον.

✓

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΧΑΝΙΩΝ

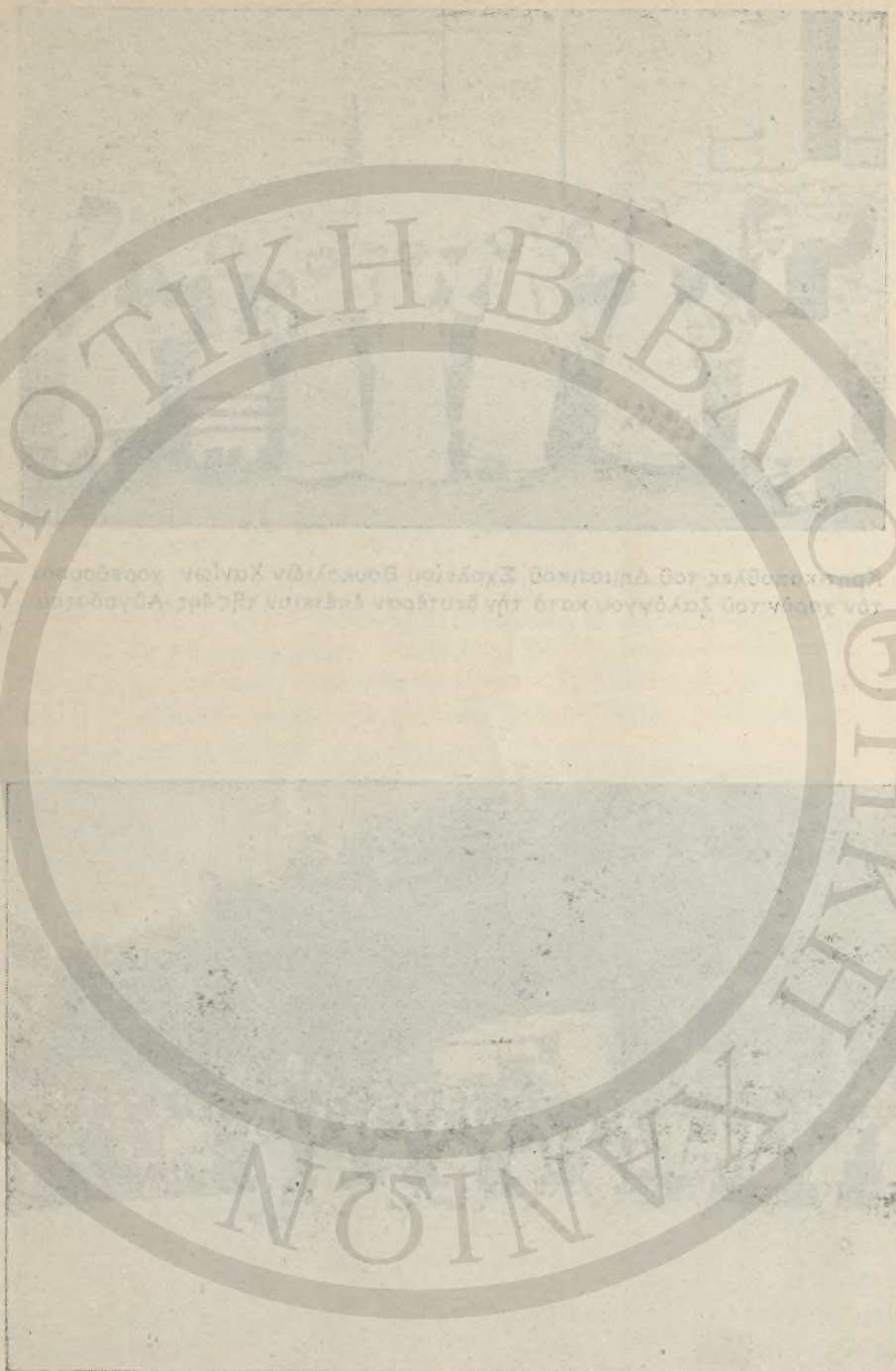
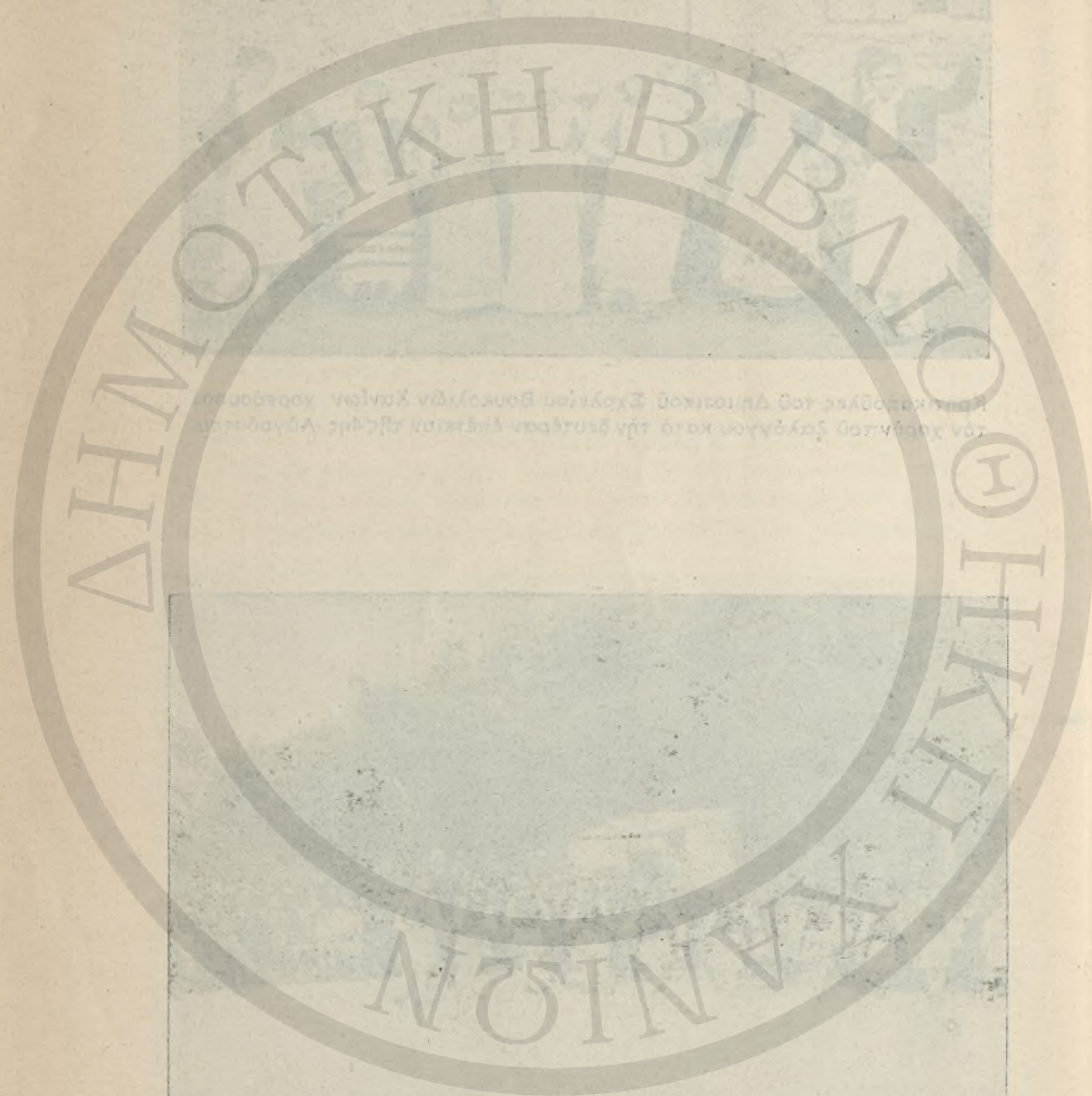

Κρητικοπούλες τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Βουκολιῶν Χανίων χορεύουσαι τὸν χορὸν τοῦ Ζαλόγγου κατὰ τὴν δευτέραν ἐπέτειον τῆς 4ης Αὐγούστου.

Κρητικόπουλα τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Ἀρχανῶν Ἡρακλείου ἐνδεδυμένα τὴν ἀθάνατον Ἑλληνικὴν φουστανέλλα χορεύουν Ἐθνικοὺς χορούς κατὰ τὴν δευτέραν ἐπέτειον τῆς 4ης Αὐγούστου.

✓

Καταχώριση του Διευκτηρίου Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων
της Αθήνας. Εξέδρασαν τον Αύγουστο του 1954. Τεχνολογία της
Εκδόσεως: Αθήνα της Αθήνας.

δια, 8) Σείσες, καὶ ὑπὸ μελέτην 1) Μύρθιος, 2) Ἄγιος Μάμας, 3) Τριπόδω, 4) Κράνα.

Διὰ τὰς διδακτηριακὰς αὐτὰς ἐργασίας διετέθησαν καὶ τοπικοὶ πόροι συνιστάμενοι εἰς προαιρετικοὺς καὶ ὑποχρεωτικοὺς ἐράνους καὶ ὑποχρεωτικὴν ἐργασίαν ἐνερχόμενοι εἰς 625.000 δραχμὰς περίπου.

Αἱ νέαι σχολικαὶ ἐφορεῖαι ἐπεδείξαντο ζῆλον καὶ δραστηριότητα διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν διδακτηριακῶν ἐλλείψεων, τὴν βελτίωσιν τῶν σχολικῶν κήπων, τὸν ἐσωτερικὸν πλουτισμὸν τῶν σχολείων μὲ βιβλία καὶ ἐποπτικά μέσα. Διὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα τὸ Κράτος ἐχορήγησε ἀρωγὴν εἰς 6 σχολεῖα ἐκ δραχ. 15.000.

Ἰδρῦθησαν καὶ καλλιεργοῦνται συστηματικῶς ὑπὸ τῶν μαθητῶν 15 σχολικοὶ κήποι.

Ἐκπαιδευτικαὶ προσπάθειαι.—Καθ' ἐκάστην διμηνίαν ὀργανοῦνται τοπικὰ συνέδρια εἰς τὰ ὁποῖα λαμβάνουν μέρος διδ/λοι 3-4 τμημάτων. Κατ' αὐτὰ συζητοῦνται θέματα ψυχολογικὰ καὶ παιδαγωγικὰ πρὸς ἐπιμόρφωσιν των.

Ἐπίσης γίνονται ὑποδειγματικαὶ διδασκαλαὶ τὰς ὁποίας παρακολουθοῦν οἱ διδάσκαλοι, ἐκφέρουν διαφόρους γνώμας, ἐκφράζουν συμπεράσματα ἐκ τῆς πείρας των, καὶ οὕτω ἀλληλοδιαφωτίζονται ἐπὶ τῶν ζητημάτων τῆς ὀργανώσεως τοῦ σχολείου καὶ τῆς μεθοδικῆς διδασκαλίας.

Β' ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

1) Σχολεῖα.—Ἡ Β' Ἐκπαιδ. περιφέρεια Ρεθύμνης περιλαμβάνει τὰ ἀνήκοντα εἰς τὰς Ἐπαρχίας Ἀμαρίου, Ἀγ. Βασιλείου καὶ τὸ Δυτικὸν τμήμα τῆς Ἐπαρχίας Ρεθύμνης, ἅτινα ἀιέρχονται εἰς 90 ἐν ὄλφ.

Κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1937—38 τακτοποιηθέντος τοῦ προσωπικοῦ ἀναλόγως τῶν μαθητῶν ἰδρῦθησαν πέντε νέα μονοτάξια σχολεῖα εἰς τοὺς ἀπομεμονωμένους συνοικισμοὺς Γιαννιοῦ, Μαρουλοῦ, Παλαιλήμου, Σωματᾶ καὶ Φωτεινοῦ.

Ἦδη τὰ σχολεῖα ἀνέρχονται εἰς 95 δημόσια δημοτικά σχολεῖα, ἦτοι 75 μονοτάξια, 14 διτάξια, 4 τριτάξια, 1 τετρατάξιον καὶ 1 ἑξατάξιον.

2) Προσωπικόν.—Αἱ ὀργανικαὶ θέσεις δημῶν τῆς περιφέρειας εἶνε 125. Χάρις εἰς τὸ ἐπιδειχθὲν ἐνδιαφέρον τῆς Σῆς Κυβερνήσεως οὐδεμίαν θέσιν ἔμεινε κενὴ κατὰ τὴν τελευταίαν τριετίαν πέραν τοῦ ἀπαιτουμένου χρόνου πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν νομίμων διατυπώσεων πρὸς διορισμὸν. Οὕτω εἰσηλθον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν 25 νέοι δημοδιδάσκαλοι καὶ διδασκάλισσαι, ἐξῆλθον ἀντιστοίχως ἀποχωρήσαντες διὰ διαφόρους λόγους 18 ἐκ τῶν παλαιότερων δημῶν.

Κατὰ τὸ αὐτὸ διάστημα ἐξετελέσθησαν ὅλαι αἱ προταθεῖσαι προαγωγαὶ προαχθέντων 37 δημῶν 40 δὲ ἔλαβον τὸ ἐπίδομα εὐδοκίμου παραμονῆς, τοῦτο δὲ ὡς καὶ τὸ αἶσθημα ἀσφαλείας τῶν ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν ἀπαλλαγέντων πάσης παρεμβάσεως ἀνευθύνων παραγόντων ἐτόνωσε τὸ φρόνημα τούτων ὥστε νὰ ἐπιδοθῶσι μετὰ μεγαλυτέρου ζήλου εἰς τὸ ἔργον των καὶ νὰ ἐνστερνισθῶσι τὰς ἀρχὰς τοῦ Νέου Κράτους ἀναλαμβάνοντες τὴν ὀργάνωσιν τῆς Ἐθνικῆς Νεολαίας ἧς τυγχάνουσι τὰ κύρια στελέχη καὶ πρωτοστατοῦσι ἐξωσχολικῶς εἰς πᾶσαν πολιτιστικὴν προσπάθειαν.

3) **Μαθηταί.**—Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐγγραφέντων εἰς τὰ σχολεῖα τῆς περιφερείας μαθητῶν ἀνέρχεται εἰς 5.500 περίπου κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, ἤτοι 16% ἐπὶ τοῦ πληθυσμοῦ τῆς περιφερείας ὑπολογιζομένου εἰς 34.900 κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1928. Ἦτοι ὁ μέσος ὄρος τῶν μαθητῶν κατὰ διδῶλον εἶνε 45. Τὸ ποσοστὸν τῶν ἀπορριπτομένων ἐκ τῶν προσερχομένων εἰς ἐξετάσεις ἀνέρχεται εἰς 17% κατὰ τὸ π. ἔτος καὶ βαίνει μειούμενον.

4) **Ἑγχειρήματα—Πρόνοια.**—Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐνηργήθη δαμαλισμὸς ἐπὶ πάντων τῶν μαθητῶν τῆς περιφερείας. Ἐπίσης ἐχορηγήθη ποσότης κινήσεως εἰς τοὺς ἐλαιοσοῦντας καὶ ἐγένετο ἀντιτυφικὸν ἐμβόλιον ὄπου ἐνδημεῖ τὸ τύφος. Ἐπίσης ἐχορηγήθησαν ἐκ τῆς ἱματιοθήκης μαθητοῦ παρὰ τῆς Σῆς Γενικῆς Διοικήσεως Κρήτης 200 εἶδη ἱματισμοῦ καὶ ὑποδύσεως διανεμηθέντα εἰς τοὺς ἀπορωτέρους μαθητὰς τῆς ἔδρας.

Ἡ πρόνοια ὑπὲρ τῶν μαθητῶν τῶν ἐν τῇ πόλει σχολείων ἐξεδηλώθη διὰ τῆς ἀυξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν εἰς τὸ συσσίτιον μετεχόντων ἀπόρων μαθητῶν τῆς περιφερείας κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος. Οὕτω ὁ ἀριθμὸς τῶν μετεχόντων ἀνήλθεν εἰς 21%. Ἐπίσης ὁ ἀριθμὸς τῶν προσληφθέντων εἰς τὰ παιδικὰ ἐξοχὰς Ρεθύμνης μαθητῶν ἀνήλθεν εἰς 180 κατὰ τὸ π. ἔτος ἐλπίζεται δὲ ὅτι κατὰ τὸ προσεχὲς θέρος ὁ ἀριθμὸς τούτων θὰ διπλασιασθῇ.

Ἡ λειτουργία τῶν συσσιτίων ὡς καὶ τῶν παιδικῶν ἐξοχῶν στηρίζεται κυρίως εἰς τὴν φροντίδα καὶ ἐπίβλεψιν τῶν δημοδιδασκάλων διαθετόντων πρόσθετον κόπον καὶ τὸν χρόνον τῆς ἀναπαύσεως των.

5) **Διδακτηριακά ἔργα.**—Κατὰ τὸ ἔτος 1936-1937 ἀπεπερατώθησαν τὰ μονοτάξια διδακτήρια Ἄνω—Βαρσαμονέρου, Βολιωτῶν καὶ Πλατάνου, ἐπίσης αἱ ἐργασίαι τοιχοποιίας εἰς τὸ 1]ξιον Ἀρδάκτου καὶ 6]ξιον Μελάμπων ἀνελθούσης τῆς δαπάνης εἰς 200.225 δραχμὰς ὧν τὸ ἥμισυ ἐκ τοπικῶν πόρων.

Κατὰ τὸ 1937-38 ἀνηγέρθη τὸ 3]ξιον διδακτήριον Ἀργυρουπόλεως καὶ ἐστεγάσθη τὸ 6]ξιον Μελάμπων, ἐγένοντο δὲ ἐπισκευαὶ καὶ εἰς τινὰ ἄλλα σχολεῖα μικρᾶς ἐκτάσεως. Τὰ διατεθέντα ποσὰ προήρχοντο ἐκ συνδρομῶν τοῦ Δημοσίου 230.000 δραχμ. καὶ ἐκ τοπικῶν πόρων 245.000 δραχμ. Ἐγένετο ἐπίσης ἐκλογὴ γηπέδων διὰ δέκα δι-

δακτήρια, ὧν τὰ πλεῖστα περιήλθον εἰς τὰς σχολικὰς ἐφορείας. Εὐρίσκεται δὲ ὑπὸ μελέτην τῆς τεχνικῆς ὑπηρεσίας ἢ ἐκτέλεσις τῶν ἔργων ἀνεγέρσεως ἰσαριθμῶν νέων διδακτηρίων. Κατὰ τὸ 1938-39 ἐστεγάσθη τὸ 1|ξιον σχολεῖον Πλατανῆ καὶ ἐπεσκευάσθησαν τὰ 2|ξια Ἀτσιποπούλου καὶ Νιθαύρεως. Ἐγένοντο δὲ προκαταρκτικαὶ ἐργασίαι καὶ συγκέντρωσις ὑλικῶν ἀνεγέρσεως τῶν 2|ξιῶν Κεραμέ καὶ Πρινῆ καὶ τῶν μονοταξίων Γιαννίου, θρόνου Καλογέρου, Κισσοῦ, Παντανάσσης, Φωτεινοῦ καὶ Σωματᾶ χορηγηθείσης συνδρομῆς τοῦ Δημοσίου ἐκ δραχμῶν 175.000. Τὸ ἐκ τοπικῶν πόρων ποσὸν ἀνέρχεται εἰς δραχμάς 304.760 ἐξ ὑποχρεωτικῆς ἐργασίας ἐπιβληθείσης εἰς 14 σχολεῖα καὶ δραχμάς 173.000 ἐξ ὑποχρεωτικῶν ἐράνων ἐπιβληθέντων εἰς 13 σχολεῖα.

Αἱ νέα σχολικαὶ ἐφορεῖαι ἐπεδείξαντο ζῆλον καὶ δραστηριότητα διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν διδακτηριακῶν ἐλλείψεων, τὴν βελτίωσιν τῶν σχολικῶν κήπων, τὸν ἐσωτερικὸν πλουτισμὸν τῶν σχολείων μὲ ἐποπτικά μέσα καὶ βιβλία. Δι' ἀγορὰν ἐποπτικῶν μέσων ἐχορηγήθησαν τὰρὰ τοῦ Σοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας 10.000 δραχμῶν εἰς πέντε ἄπορα σχολεῖα.

6) Ἐκπαιδευτικαὶ προσπάθειαι. — α) Ὁργανώθησαν δύο γενικὰ συνέδρια κατὰ τὴν ἀρχὴν τῶν διαρρυσάντων τελευταίων σχολικῶν ἐτῶν καὶ πρόκειται νὰ συγκροτηθῇ τρίτον ἐκπαιδευτικὸν συνέδριον τῶν διδ|λῶν τῆς περιφερείας κατὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ προσεχοῦς σχολικοῦ ἔτους μὲ θέματα ψυχολογικὰ καὶ παιδαγωγικὰ πρὸς ἐπιμόρφωσιν τοῦ προσωπικοῦ. Ἐπίσης γίνονται μνηστια τοπικὰ συνέδρια εἰς ἕκαστον ἐκ τῶν 15 τμημάτων τῆς περιφερείας καθ' ἃ οἱ διδάσκαλοι παρακολουθοῦν τὴν διδακτικὴν πρᾶξιν τῶν σχολείων ἐναλλάξ καὶ ἀλληλοδιαφωτίζονται ἐπὶ τῶν ζητημάτων τῆς ὀργανώσεως τοῦ σχολείου καὶ μεθοδικῆς διδασκαλίας.

β) Ἐπεδιώχθη πληρεστέρα ἐσωτερικὴ ὀργάνωσις τῶν σχολείων. Παρακολούθησις τῆς σωματικῆς καὶ πνευματικῆς ἐξελιξέως τῶν μαθητῶν, τήρησις δελτίων, παρακολούθησις τῆς τακτικῆς φειτήσεως, ὀργάνωσις εἰς ὀμάδας τάξεως καὶ ἐργασίας, παροχὴ ὑπὸ τῶν σχολικῶν ταμείων δυνατῶν εὐκολιῶν διὰ τὴν προμήθειαν βιβλίων, γραφικῆς ὕλης κλπ. εἰς τοὺς ἀπορωτέρους μαθητὰς ὁμοίομορφος κατὰ τὸ δυνατόν στολὴ τῶν μαθητῶν.

γ) Ἐπετεύχθη ἡ καλλιέργεια τοῦ ἐθνικοῦ φρονήματος τῶν μαθητῶν διὰ τῆς τονώσεως τῆς σωματικῆς ἀγωγῆς, διδασκομένου τοῦ μαθήματος τῆς γυμναστικῆς ἐπὶ ἡμῶρον καθ' ἡμέραν γενομένων κοινῶν γυμναστικῶν ἐπιδείξεων εἰς πλεῖστα τμήματα. Ἐπίσης διὰ τῆς διδασκαλίας τοῦ μαθήματος τῆς Ἐθνικῆς ἀγωγῆς τοῦ πολίτου παραλλήλως πρὸς τὴν Ἱστορίαν καὶ τοῦ μαθήματος τῆς Ὑγιεινῆς παραλλήλως πρὸς τὰ φυσιογνωστικά, τῆς πρακτικῆς ἐφαρμογῆς γεωργικῶν γνώ-

σεων ἐν τῷ σχολικῷ κήπῳ, τῆς καλλιέργειας τῆς τάσεως πρὸς πλήρη ἐκμετάλλευσιν καὶ ἐξωραϊσμόν τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος τῆς στενωτέρας Πατρίδος καὶ τῆς τονώσεως τῆς αἰσθητικῆς ἀγωγῆς διὰ τῆς διδασκαλίας τῶν Τεχνικῶν μαθημάτων, τῆς Μουσικῆς καὶ τῆς ὀργανώσεως Ἐθνικῶν ἑορτῶν παραλλήλως πρὸς τὰς Θρησκευτικὰς τοιαύτας πρὸς ἐξύψωσιν τοῦ ὁμαδικοῦ πνεύματος καὶ καλλιέργειαν τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν ἀγροτικὴν ζωὴν καὶ τὴν μεγάλην Πατρίδα μερμινῶσαν διὰ τὸ σύνολον καὶ ἐδραίωσιν τῆς πίστεως πρὸς τὴν Ἀνωτέραν Πρόνοιαν.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΓΟΡΤΥΝΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Κατὰ τὴν τριετίαν ἀπὸ τῆς μεταβολῆς τῆς 4ης Αὐγούστου 1936 κατεβλήθη πᾶσα προσπάθεια διὰ τὴν ἀπρόσκοπτον, ὁμαλὴν καὶ ἀποτελεσματικὴν λειτουργίαν τῶν σχολείων τῆς περιφερείας Γόρτυνος.

Ἡ ἐπικρατήσασα σταθερότης ἐν τῇ διακυβερνήσει τῆς χώρας καὶ ἡ ὀριστικὴ ἀπαλλαγὴ Ἐπιθεωρητοῦ καὶ διδύλων ἀπὸ τὰς ὀχλήσεις καὶ τὴν κηδεμονίαν τῶν διαφόρων κομματικῶν παραγόντων, ἔδωκαν τὸ ἀναγκαῖον θάρρος καὶ τὴν ἀπαραίτητον ψυχικὴν ἡρεμίαν διὰ τὴν μετ' ἀφοσιώσεως ἐκτέλεσιν τοῦ ὑψηλοῦ ἔργου τῶν. Ἐμπνεόμενοι ἀπὸ τὸ παράδειγμα τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου ἐπεδόθησαν μετὰ ζήλου καὶ εὐσυνειδησίας εἰς τὴν πραγμάτωσιν τῶν σκοπῶν τοῦ νέου Κράτους καὶ ἐκαλλιέργησαν γενικῶς τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν πατρίδα, τὴν θρησκείαν, τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα καὶ τὴν οἰκογένειαν, ἀνέπτυξαν εἰς τοὺς μαθητὰς τὸ πνεῦμα τῆς πειθαρχίας, πρωτοβουλίας καὶ συνεργασίας ὥστε νὰ γίνουν δημιουργικοὶ καὶ γενικῶς ἀπέκτησαν σαφῶς συνείδησιν τῶν ἀπαιτήσεων τῆς Πολιτείας καὶ τῶν πρὸς αὐτὴν ὑποχρεώσεων.

Εἰς τὰ παιδαγωγικὰ συνέδρια Μοιρῶν, Ἀγίου Μύρωνος τὰ συνελθόντα εἰς τὸ τέλος τῶν σχολικῶν ἐτῶν 1936—37 καὶ 1937-38, ἀλλὰ καὶ δι' ἐγκυκλίων εἶχομεν τὴν εὐκαιρίαν νὰ ὁμιλήσωμεν σχετικῶς περὶ τοῦ συντελεσθέντος ἔργου τῆς Κυβερνήσεως, ἅπαντες δὲ οἱ διδύλοι ἐνέκριναν τοῦτο, ἐβεβαίωσαν τὴν προσήλωσίν των εἰς τὰ Ἐθνικὰ ἰδεώδη καὶ ἐτάχθησαν σηματοφόροι τῶν ἀρχῶν τῆς 4ης Αὐγούστου.

Τὸ συντελεσθὲν ἔργον ἐν τῷ καθ' ἡμᾶς τομεῖ ἐν γενικωτάταις γραμμαῖς συνίσταται καθ' ὅλην τὴν τριετίαν εἰς τὰ ἑξῆς.

Α'. Διδακτηριακά.—Ἐκ τῶν διδακτηρίων τῆς περιφερείας δύνανται νὰ χαρακτηρισθῶσιν ὡς ὑγιεινὰ καὶ πληροῦντα τοὺς ὅρους τῆς ὑγιεινῆς καὶ παιδαγωγικῆς 34 περίπου διδακτήρια ἐπὶ συνολικοῦ ἀριθμοῦ 84. Ἀπὸ τῆς 4ης Αὐγούστου 1936 γενικὴ ἀναδημιουργικὴ

προσπάθεια κατεβλήθη διὰ τὴν ἀνέγερσιν, ἐπισκευὴν ἢ μεταρρύθμισιν τῶν ὑπαρχόντων διδακτηρίων.

Διὰ τὴν ἀνέγερσιν ἐδαπανήθησαν ἐν ὄλῳ 1.177.000. δρχ. καὶ διὰ τὴν ἐπισκευὴν 246.962 δρ. Εἰς τὰ ὡς ἄνω ποσὰ δὲν συμπεριελήφθησαν αἱ δαπάναι αἱ ὁποῖαι θέλουσι πραγματοποιηθῆ ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου ἐ. ἔ. μέχρι 4ης Αὐγούστου 1939 καὶ αἱ ὁποῖαι ἀνέρχονται εἰς 1.035.000 δρχ. λόγῳ τῶν ἀνειλημμένων ὑποχρεώσεων ἤτοι τὸ σύνολον δαπάνης διὰ τὴν ἀνέγερσιν ἀνέρχεται εἰς 2.212.000 δρχ. μέχρι τέλους Αὐγούστου 1939 καὶ μέχρι ἀποπερατώσεως τῶν ἤδη ἀνεγειρομένων.

Τὸ Κράτος προσήλθεν ἀρωγὸν καθ' ὅλην τὴν τριετίαν διὰ ποσοῦ 2.500.000 διὰ τὴν ἀνέγερσιν διδακτηρίων καὶ ἐπισκευὴν 50 χιλ. δι' ἐποπτικὰ μέσα. Ἐπίσης ἀπὸ ἔνσημα Ἐκπαιδεύσεως Προνοίας κατεβλήθησαν 41.006 δρχ. πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν σχολικῶν Ταμείων.

Ὡσαύτως κατὰ τὸ διάστημα τῆς τριετίας ἐχορηγήθησαν 100 θρανία 80 πίνακες 20 ἔδραι ὡς καὶ κουφώματα καὶ πλακάκια ἐκ Μουσείου Ἡρακλείου ἀξίας 150.000 δρχ. Τὸ ὑπόλοιπον ποσοῦν διὰ τὴν δαπάνην πρὸς ἀνέγερσιν καὶ ἐπισκευὴν τῶν διδακτηρίων ἐξευρέθη ἐκ τοπικῶν πόρων καὶ δι' ἐξ ἀρωγῶν Κοινοτήτων 610.000 δρχ. ἐξ ἐράνων 181.000 ἐκ τῆς ἐκποιήσεως ἀκινήτου ὑλικοῦ 241.000 δρχ. καὶ τὰ ὑπόλοιπα ἐκ παρελθουσῶν χρήσεων. Εἰς τὸ ὡς ἄνω ποσοῦν τῶν ὑποχρεωτικῶν ἐράνων δὲν συμπεριελήφθησαν 490.000 δρχ. αἱ ὁποῖαι κατὰ μέγα μέρος εἰσπραχθήσονται ἢ πρόκειται νὰ εἰσπραχθοῦν μέχρι τέλους τῆς χρήσεως ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐγκριθέντων καταλόγων. Ἐπεβλήθησαν 12.000 ἡμερομίσθια προσ. ἐργασίας ἀξίας 560.000 καὶ 5.500 ζῶων ἀξίας 218.000 συμφώνως σχετικαῖς διαταγαῖς Νομαρχίας Ἡρακλείου καὶ Γεν. Διοικήσεως Κρήτης καὶ ἐξετελέσθησαν μέχρι σήμερον 3.400 περίπου ἡμερομίσθια ἀνδρῶν ἀξίας 110.000 δρχ. καὶ 2.200 ζῶων ἀξίας 75 χιλιάδων δρχ. μόνων.

Κατὰ τὸ διάστημα τῆς τριετίας ἐγένετο α) ἡ παραλαβὴ τῶν ἐργασιῶν τῶν ἀποπερατωθέντων μετὰ τὴν 4ην Αὐγούστου 1936 σχολείων 1) ἑξατάξιου Τυμπακίου, 2) μονοτάξ. Πυργοῦς, 3) διτάξ. Μοιρῶν, 4) μονοτάξ. Ἄνω Ἀσιτῶν, β) ἐπερατώθησαν τελείως τὰ διδακτήρια τριτάξ. Πιτσιδίων, μονοτάξ. Ἄγ. Ἀντωνίου, τριτάξ. Γωνίων, διτάξ. Ἄγ. Δέκα, γ) ἐπεσκευάσθησαν τὰ διδακτήρια διτάξ. Καλεσσῶν, μονοτάξ. Ἀμπελούζου (διὰ δαπάνης 6.000 δρχ. χορηγηθεισῶν ὑπὸ τῆς Γεν. Διοικήσεως ἐπὶ ἀποδόσει λησμοῦ), μονοτάξ. Φόδελε, τριτάξ. Σταυρακίων, διτάξ. Βορριζίων, τετρατάξ. Ἄγ. Βαρβάρας, (πλακόστρωσις μιᾶς αἰθούσης καὶ διαδρόμου), δ) μετερρυθμίσθη τὸ τριτάξ. Τυλλοῦ καὶ ἐπερατώθησαν τὰ ἀφοδευτήρια τοῦ δ) ταξ. Κρουσῶνα.

Ἡδη ἀνεγείρονται καὶ θέλουσι περατωθῆ κατὰ τὸ πλεῖστον μέχρι λήξεως τῆς χρήσεως τὰ ἐξῆς Μονοτάξια: Ἀστυράκι, Μακρῶν, Μαράθου, Τσαλικάκι, Δάμαστας, μετὰ κατοικίας διδύλου.

Μονοτάξια: Πλουτῆς, Βασιλικῆς, Ρουφᾶ, Πρινιά, Κλήματος, Κα-

μαράκι, ἄνευ κατοικίας διδύλου. Διτάξιον, Φανερῶμένης.

Διὰ τὴν ἀνέγερσιν τούτων τὰ οἰκεῖα σχολικὰ ταμεία διαθέτουν ἐπεὶ τὰς 600.000 δραχ. θὰ ἀπομείνῃ δὲ ἔλλειμμα περὶ τὰς 350.000 δραχ. πρὸς πλήρη ἀποπεράτωσίν των.

Κατὰ τὸ διάστημα τῆς τριετίας ἐγένεον ὡσαύτως ἡ ἐκλογή τῶν ὀγηπέδων διὰ τὴν ἀνέγερσιν διδακτηρίων: Ἀστυράκι, Μαράθου, Καμαρων, Μαγαρικάρι, Μουλλίων, Γαλιᾶς, Πλουτῆς, Κρότου, Ἀντισκάρι, μέχρι δὲ τέλους Αὐγούστου ἐλπίζομεν νὰ γίνῃ ἡ ἐκλογή τῶν ὑπολειπομένων, ἤτοι Λουτρακίου, Κορφῶν, Κάτω Ἀσιτῶν, Πετροκεφάλου, Πενταμοδίου, Καμηλάρι, Παναγιᾶς, Νιβρήτου, Πέρι, Ἀλθινηῆς, Πετροκεφάλου, συμφώνως ταῖς σχετικαῖς διαταγαῖς τῆς Γεν. Διοικήσεως Κρήτης.

Β') Πλήρωσις κενῶν θέσεων διδύλων.—Κατὰ τὸ διάστημα τῆς τριετίας ἐπληρώθησαν αἱ κεναὶ θέσεις 8 σχολείων διορισθέντων καὶ αὐτὰ (σαριθμῶν διδύλων 5 μὲ βαθμὸν Γραφῆς Α' καὶ 3 μὲ τὸν ἄβαθμὸν ἀκολουθοῦσι) ὅτι ἀρχῆς 000.000 δραχ. τοῦ ἐλλείμματος.

Ἀφ' ἑτέρου προήχθησαν 5 σχολεῖα καὶ ἀντιστοίχως ὑπεβιβάσθησαν 4 κατηργήθη ἓν μονοτάξιον, μὴ δημιουργηθείσης συνεπῶς οὐδεμιᾶς δαπάνης ἐπὶ πλεόν.

Γ') Ἔργα ὑγείας μαθητῶν.—Διὰ τῆς διανομῆς κινίνης παρὰ τοῦ Ὑγειονομικοῦ Κέντρου Ἡρακλείου κατεπολεμήθη ἡ ἐλονοσία ἢ ὅποια μαστίζει τὴν περιφέρειαν. Διετέθησαν δὲ κατὰ τὸ 1937—38

1270 κόκκοι κινίνης καὶ 4686 σοκολατίδια ταννικῆς κινίνης καὶ 231 γγραμμάρια τῆς αὐτῆς κινίνης. Διὰ τὸ σχολ. ἔτος 1938—39 δὲν ἔχκομεν εἰσέτι τὰ στοιχεῖα διότι δὲν διετέθη διὰ τοῦ Γραφείου τῆς Ἐπιθεωρήσεως.

Ἐδαμαλίσθησαν κατὰ τὸ 1936—37 μαθηταὶ 1262 ἐξ ὧν ἐπιτυχῶς 968 καὶ ἀνεδαμαλίσθησαν 3052 ἐξ ὧν ἐπιτυχῶς 1026.

Ἡ δαμαλὶς ἢ διατεθεῖσα διὰ τοῦ Γραφείου τῆς ἐπιθεωρήσεως καὶ ἀποσταλεῖσα παρὰ τοῦ δαμαλιδοκομείου Ἀθηνῶν ἦτο ἐν ὄλῳ τρία κύττα. Διὰ τὰ ἀκόλουθα σχολικὰ ἔτη τὴν διανομὴν τῆς δαμαλίδος ἔχει ἀναλάβει τὸ Ὑγειονομικὸν Κέντρον Ἡρακλείου τὸ ὅπολον εἶναι καὶ ἀρμόδιον, διὰ δὲ τὸν δαμαλισμὸν ὁ κ. Σχολιάτρος Ἡρακλείου.

Δαμαλισθέντες κατὰ τὸ 1938—39 1962 ἐξ ὧν ἐπιτυχῶς 968 καὶ ἀνεπιτυχῶς 294. Ἀνεδαμαλισθέντες κατὰ τὸ 1938—39 3052 ἐξ ὧν ἐπιτυχῶς 1026 καὶ ἀνεπιτυχῶς 2026.

Μαθητικὰ συσσίτια.—Κατὰ τὰ σχολικὰ ἔτη 1937-38 ἐλειτούργησαν κανονικῶς μαθητικὰ συσσίτια εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς ἐκπαιδευτικὴν περιφέρειαν.

Κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1937-38 εἰς τὰ σχολεῖα Ἀγίου Μύρωνος, Μοιρῶν, Πιτσιδίων, Τυμπακίου καὶ κατὰ τὸ 1938-39 πλὴν τῶν ὡς ἄνω καὶ εἰς τὰ σχολεῖα Τυλλίσσου καὶ Κρουσῶνα. Ἡ χορηγηθεῖσα κρατικὴ ἀρωγὴ ἐξ 20.000 δραχ. κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1937-38 κατενεμήθη ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς μαθητικῶν συσσιτίων εἰς τὰ κάτωθι

σχολεῖα Ἁγίου Μύρωνος δραχ. 5000, Μοιρῶν δραχ. 5000, Πιτσιδίων δραχ. 4.000, καὶ Τυμπακίου 6.000 δραχ. Ἡ δὲ κατὰ τὸ λήγον σχολικὸν ἔτος ἐξ 25.000 δραχ. διὰ τῆς Νομαρχίας Ἡρακλείου ὡς ἐξῆς Ἁγίου Μύρωνος 4.000 δραχμαὶ Μοιρῶν 4.000 δραχμαὶ Κρουσῶνα δραχμαὶ 5.000. Πιτσιδίων δραχμαὶ 3.000, Τυμπακίου δραχμαὶ 5.000, Τυλίτσου δρ. 4.000. Οὕτω ἡ χορηγηθεῖσα ἀρωγὴ τοῦ Δημοσίου πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν μαθητικῶν συσσιτίων τῆς περιφέρειας ἀνήλθεν κατὰ τὰ δύο ἔτη εἰς 45.000 δραχμάς. Τὰ συνολικὰ ἔσοδα τῶν ὡς ἄνω μαθητικῶν συσσιτίων ἀνέρχονται καὶ κατὰ τὰ δύο ἔτη καθ' ἃ ἐλειτούργησαν εἰς δρ. 83.066 καὶ τὰ ἔξοδα εἰς δραχμάς 64.730. Εἰς τὰ ἔσοδα δεῖον νὰ ἀναφέρωμεν τὰς ἀρωγὰς τῶν κάτωθι Κοινοτήτων Μοιρῶν 10.000 δρ., Τυλίτσου 5.000 δρ., Ἁγίου Μύρωνος 2.000 καὶ Τυμπακίου 1500 δρ. Τὰ λοιπὰ ἐξευρέθησαν ἐκ δωρεῶν, ἐξ εἰσφορῶν συσσιτούντων μαθητῶν, ἐκ χοροεσπερίδων καὶ ἄλλων τοπικῶν πόρων. Αἱ χορηγηθεῖσαι μερίδες φαγητοῦ ἀνέρχονται ἐν συνόλῳ καὶ διὰ τὰ δύο ἔτη εἰς 16.774, οἱ δὲ συσσιτούντες μαθηταὶ εἰς 283 μὲ μέσην τιμὴν μερίδος 3,60 ἀπομένει ὑπόλοιπον διὰ τὴν νέαν χρῆσιν δρ. 18.119.

Οὕτω κυρίως διὰ τῆς κρατικῆς ἀρωγῆς κατωρθώθη νὰ στερεωθῇ ἐπὶ ἀσφαλῶν βάσεων ἡ λειτουργία τῶν μαθητικῶν συσσιτίων καὶ νὰ προκληθῇ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν Κοινοτήτων καὶ τῶν κατοίκων διὰ τὸν ἐξαιρετικῶς ἐπωφελεῖ τοῦτον θεσμόν διὰ τοῦ ὁποῖου εἶναι δυνατόν νὰ ἐκδηλωθῇ καὶ εἰς τὰ ἀπώτατα σημεῖα τῆς χώρας τὸ ἐνδιαφέρον τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως ὑπὲρ τῶν κοινωνικῶν σκοπῶν καὶ τῆς σωματικῆς ἐνίσχυσεως τῆς νέας γενεᾶς.

Δ') Ὁργάνωσις Ε. Ο. Ν.—Εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ὑπ' ἀριθμ. 92.606 ἐγκυκλίου τοῦ Σεβ. Ὑπουργείου συνεστήσαμεν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμ. 2.580 ἐγκυκλίου ἡμῶν ὅπως πάντες οἱ δυνάμενοι διδ/λοι τῆς περιφέρειας ἀναλάβουν τὴν ὀργάνωσιν ἐσωσχολικῶν ἢ ἐξωσχολικῶν ὁμάδων Ε. Ο. Ν. ἐκ τοῦ συνόλου δὲ τῶν ὑπηρετούντων 128 διδ/λων 70 περίπου ἀμφοτέρων τῶν φύλων ἔχουν διορισθεῖ ὡς Ὁμαδάρχαι Ε. Ο. Ν. Τὴν εἰς μαθητὰς δύναμιν τῶν ὁμάδων θέλομεν ἀναφέρει μεταγενεστέρως εὐθὺς μόλις συγκεντρώσωμεν τὰς ζητηθείσας πληροφορίας. Ὡσαύτως κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθμ. 46.271 διαταγῆς Ὑπουργείου Παιδείας καὶ ὑπ' ἀριθμ. 18.683 Γεν. Διοικήσεως Κρήτης ἔχομεν νὰ σημειώσωμεν τὴν ἐνσωμάτωσιν τῶν ὀργανωθεισῶν Προσκοπικῶν Ὁμάδων Ἁγ. Μύρωνος, Κρουσῶνος, Τυμπακίου, Μοιρῶν, Τυλίτσου, Πόμπιας εἰς τὰς τάξεις τῆς Ε. Ο. Ν.

Ε') Σχολικοὶ κήποι.—Καθ' ὅλην τὴν περιφέρειαν ἐκαλλιεργήθησαν περὶ τοὺς 50 σχολικοὶ κήποι ἐξ ὧν 15 μὲ σχετικῶς ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα, 31 μὲ μετρίαν ἀπόδοσιν καὶ 3 μὲ ἄριστα τοιαῦτα (Τυλίτσου, Ἄνω Ζαροῦ, Ἀπεσωκάρ). Τὰ πραγματοποιηθέντα ἔσοδα ἐκ τῆς ἐκποιήσεως προϊόντων τῶν σχολικῶν κήπων, δανδρυσ-

λίων κλπ. ἀνέρχονται εἰς 14.590 δραχ. καθ' ὄλην τὴν τριετίαν. Εἰς ταῦτα οὐδὲν ποσὸν συμπεριλαμβάνεται κρατικῆς ἀρωγῆς.

Στ'. Σωματικὴ ἀγωγή.—Ἰδιαιτέρα φροντίς κατεβλήθη διὰ τὴν σωματικὴν ἀγωγὴν τῶν μαθητῶν καὶ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν γυμναστικὴν τῶν μαθητῶν τῶν σχολείων, ἀλλὰ καὶ τῶν κατοίκων. Κατὰ τὰ δύο τελευταῖα σχολικὰ ἔτη διοργανώθησαν σχολικοὶ ἀγῶνες καὶ γυμναστικαὶ ἐπιδειξεις κατὰ τμήματα εἰς οὓς ἔλαβον μέρος οἱ μαθηταὶ τῶν ἀνωτέρων τάξεων ἀνὰ 5—10 σχολεῖα καὶ οἱ ὅποιοι εἶχον ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν. Εἰς τὰς συγκεντρώσεις ταύτας παρίσταντο αἱ τοπικαὶ ἀρχαὶ καὶ πλῆθος κόσμου ἐκ τῶν πέριξ χωριῶν καὶ ἦτο καταφανὲς τὸ ἀποτέλεσμα τῆς εὐγενοῦς ἀμίλλης μεταξὺ τῶν μαθητῶν καὶ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ τῶν κατοίκων.

Α' ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Ἡ Ἐθνικὴ Κυβέρνησις τῆς 4 Αὐγούστου ἀπὸ πάσης πλευρᾶς προώθησε τὰ ζητήματα τῆς Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως ἐν τῇ περιφερείᾳ Ἡρακλείου καὶ ὅσα ἀπὸ μακροῦ ἦσαν ἐκκρεμῆ ἔλυσε μετὰ θαυμαστῆς ταχύτητος, δικαιοσύνης καὶ προφανοῦς ἐνδιαφέροντος διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν.

Ἡ σχετικὴ διαταγὴ περιορίζει ἡμᾶς ἐντὸς ἐνὸς ἔτους ἐντὸς τοῦ ὁποίου δὲν δύναται νὰ καταγραφῆ ἡ συντελουμένη ἐργασία ἢ ὁποία ἤρχισε καὶ συνεχίζεται.

1) Σχολεῖα Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως

Ἰδρύθησαν νέα 1

Προήχθησαν 1

Διωρίσθησαν νέοι Διδῆλοι

Μόνιμοι 2

ἀναπληρωταὶ διὰ τὴν κάλυψιν τῶν κενῶν 9

Προήχθησαν Διδῆλοι

Εἰς τὸν βαθμὸν Γραμματέως Β'. 3

» » » » Α'. 11

» » » Εἰσηγητοῦ 3

Διωρίσθησαν ὑπηρεταὶ σχολείων 7

2ον) **Διδακτῆρια.**—Συνεστήθη ἡ κατὰ νόμον Ἐπιτροπὴ ἐκλογῆς γηπέδων διὰ τὴν ἀνέγερσιν διδακτηρίων εἰς 40 χωριά.

Ἡ Ἐπιτροπὴ μεταβάσα προέβη εἰς τὴν ἐκλογὴν τούτων εἰς τὰ κάτωθι χωριά.

Ἅγιον Σύλλαν, Νέα Βρυούλλα, Φορτέσαν, Ἅγιον Ἰωάννην, Ἄτσαλένιο, Δαφνές, Γαλένι, Μασταμπᾶ, Ἅγιον Θωμᾶν, Στάβγιες, Ἀχεντριᾶ, Ἐθιάν, Καπετανιανὰ, Καρκαδιώτισσαν, Πλακιώτισσαν, Κεφαλάδων, Μαδέ—Χαράκι, Πρινιὰ, Μαχαιρά, Λιγόρτυνον, Ἴνια

Λούκια, Τεφέλι, Μουρνια, Ἄνω Καστελλιανὰ, Διονύσι, Κάτω Καστελλιανὰ, Στόλους, Ρωτάσι, Πυράθι, Βαγιωνιά, Μεγάλη Βρύση Μονοφατσίου.

Ἐπεβλήθη προσωπικὴ ἐργασία δι' ἀνέγερσιν διδακτηρίων ἢ ὑποχρεωτικὸς ἔρανος εἰς τοὺς κατοικοῦστων κάτωθι χωρίων δι' ἀποφάσεων τῆς Γενικῆς Διοικήσεως ὡς φαίνεται ἔναντι ἐκάστου, ἦτοι.

Προσωπικὴ ἐργασία.— Ἡμερομίσθια ἀξίας δραχμῶν.

Εἰς Σχολεῖον Διονύσι	228	10.140
» » Νέας Ἀλικαρνασοῦ	554	13.900
» » Πυραθίου	345	23.100
» » Ἀχεντριᾶ	1038	83.200

Ἵποχρεωτικὸς ἔρανος.— Σχολείου Ἀχεντριᾶ Δραχ. 80.000.

Διὰ τὰ σχολεῖα Ἄνω Καστελλιανῶν, Πρινια, Καπετανιανῶν καὶ Βαγιωνιάς δὲν ὑπεβλήθησαν εἰσέτι οἱ κατάλογοι πρὸς ἔγκρισιν.

Ἐγένοντο μελέται διὰ τὴν ἀνέγερσιν νέων διδακτηρίων ἢ τὴν ἀποπεράτωσιν τούτων εἰς τὰ χωρία Ἄκρια, Βαγιωνιά, Βενεράτο, Βουτουφοῦ, Ἡρακλείου Γ', Ἄνω Καστελλιανὰ, Κάτω Καστελλιανὰ, Λιγόρτυνος, Μαχαιράν, Μεγάλην Βρύσην, Μουρνιαν, Μπαδιάν, Νέαν Ἀλικαρνασσόν, Πουλιές, Πρινιαν, Πύργον, Πυράθι, Σχινιαν, Στόλους, Τσαγκαράκη, Χάρακα.

ὑπὸ τοῦ Κράτους διετέθησαν κατὰ τὸ ἔτος 1938 ἐν ὄλῳ 170 χιλιάδες δραχμαί.

3ον) Ἰδρυσις Νυκτερινῆς Σχολῆς.— Ἰδρῦθη Νυκτερινὴ Σχολὴ διὰ τὴν καταπολέμησιν ἀναλφαβητισμοῦ εἰς Χρυσοπηγὴν ἔνθα φοιτοῦν τακτικῶς 40 ἐνήλικοι πρὸς ἐκμάθησιν γραφῆς καὶ ἀναγνώσεως.

Ἐπὶ πλέον ἐπεβλήθησαν πρόστιμα εἰς ἀμελοῦντας γονεῖς διὰ τὴν φοίτησιν τῶν τέκνων των εἰς τὸ σχολεῖον εἰς 85.

4) Μαθητικὰ Συσσίτια.— Μαθητικὰ Συσσίτια ἐλειτούργησαν ἐπὶ 5 μῆνας μὲ 300 μαθητὰς καθ' ἐκάστην.

Εἰς τὰ ἀνωτέρω αἱ Σχολικαὶ Ἐφορεῖαι εἰργάσθησαν μὲ ζήλον ἀφιλοκερδῶς βοηθοῦσαι τοὺς ἐκπαιδευτικοὺς λειτουργοὺς κατὰ τὸ δυνατόν εἰς τὰ ἔργα των.

5) Ἰματιοθήκη τοῦ Μαθητοῦ.— Ἡ Ἰματιοθήκη τοῦ μαθητοῦ διέθεσεν 450 ζεύγη ὑποδημάτων, 150 Πουλόβερ καὶ 125 ἐνδυμασίας γενικῶς διὰ τὰ Σχολεῖα τοῦ Νομοῦ.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΔΙΑΔΟΣ

Ἡ 4η Αὐγούστου 1936 ὑπῆρξεν ὁ σταθμὸς ἀπὸ τοῦ ὁποίου, ἢ Ἑλλάς ἐρρίφθη ὀριστικῶς εἰς τὴν ὁδὸν τῆς Ἐθνικῆς Ἀναγεννήσεως εἰς τὴν ὁποίαν βαδίζουσι μετὰ πίστεως καὶ ἐνθουσιασμοῦ οἱ ἐκπαιδευ-

τικοί λειτουργοί.

Οἱ ἐκπαιδευτικοὶ λειτουργοὶ ταχθέντες εἰς τὸ πλευρὸν τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως ἐλεύθεροι νὰ ἐκδηλώσουν τὰ αἰσθηματὰ των καὶ τὸν πατριωτισμὸν των ἐπεδόθησαν μετὰ ζήλου εὐσυνειδησίας καὶ ἀφοσιώσεως εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ὑψηλοῦ των ἔργου. Ἐργάζονται εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ καθήκοντος καὶ τῆς εἰρήνης κατὰ τὰς Ἐθνικὰς ἡμῶν παραδόσεις καὶ ἀναλλοιώτους χριστιανικὰς ἀρχὰς διὰ τὴν ἀναδιοργάνωσιν καὶ ἀναγέννησιν τῆς Πατρίδος μας.

Ἡ Ἐθνικὴ Κυβέρνησις θέλουσα νὰ συντονίσῃ τὴν ὅλην ὑπὲρ τῆς Ἐκπαιδεύσεως προσπάθειάν της καὶ τὴν ἐξασφάλισιν εἰς τοὺς ἐκπαιδευτικοὺς λειτουργοὺς τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἀξιολόγου ἐξελίξεώς των.

1) Ἐφρόντισε καὶ συνεπλήρωσε πάντα τὰ ὑπάρχοντα κενὰ εἰς δημοτικὰ Σχολεῖα τοῦ Κράτους διὰ τοῦ διορισμοῦ πάντων σχεδὸν τῶν ἀδιορίστων δημοδιδασκάλων κατὰ σειρὰν ἐξόδου αὐτῶν ἐκ τῶν Διδ)λείων καὶ Ἀκαδημιῶν ἐκ τῶν ὁποίων ὁ κτὼ διωρίσθησαν εἰς σχολεῖα τῆς περιφερείας Πεδιάδος.

2) Ἐξέδωκε πιστώσεις διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθυστερουμένων προαγωγῶν καὶ ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν καὶ οὕτω ἐπραγματοποιήθησαν κατὰ τὸ χρονικὸν αὐτὸ διάστημα τῆς Μεταγωγιστικῆς καταστάσεως 22 προαγωγαὶ διδασκάλων περιφερείας ὡς ἑξῆς. 6 Ἀκόλουθοι εἰς Γραμματεῖς Β'. 12 Γραμματεῖς Β' εἰς Α'. καὶ 4 Γραμματεῖς Α' εἰς Εἰσηγητὰς.

3) Διέθεσε πιστώσεις διὰ τὴν ἴδρυσιν καὶ προαγωγὴν σχολείων ἐχόντων περισσοτέρας ἀνάγκας ἐκ τῶν προτεινομένων ὑπὸ τῶν Ἐπ. Συμβουλίων. Οὕτως ἰδρῦθησαν εἰς περιφέρειαν τρία 1|τάξια σχολεῖα καὶ προήχθησαν δὺ ο 1|τάξια εἰς 2|τάξια, ἓνα 2|τάξιον εἰς 3|τάξιον καὶ ἓν α 3|τάξιον εἰς 4|τάξιον ἦτοι ἐν ὄλῳ 4.

4) Ἐπίσης ἤλθεν ἀρωγὸς εἰς τὰ σχολικὰ ταμεῖα τοῦ Κράτους διὰ χρηματικῶν βοηθημάτων πρὸς ἀνέγερσιν, ἀποπεράτωσιν ἐπισκευὴν καὶ μεταρρυθμίσιν διδ)ρίων ἐκπληρούντων τοὺς ὄρους τῆς Ὑγιεινῆς καὶ Παιδαγωγικῆς ἀπαραιτήτων διὰ τὴν ἀπρόσκοπτον καὶ ὁμαλὴν λειτουργίαν τῶν σχολείων. Οὕτως ἐχορηγήθησαν εἰς σχολικὰ ταμεῖα περιφερείας

Ἔτος	1	Εἰς 7 σχολεῖα δι' ἀνέγερσιν διδ)ρίων	145.000	δρχ.
1937	2	Εἰς 8 σχολεῖα δι' ἀποπεράτωσιν	»	105.000
	3	Εἰς 2 σχολεῖα δι' ἐπισκευὴν	»	20.000
		Ἐν ὄλῳ Δρχ.		<u>270.000</u>

Ἔτος	1	Εἰς 8 σχολεῖα δι' ἀνέγερσιν διδ)ρίων	75.000	δρχ.
1937	2	Εἰς 4 σχολεῖα δι' ἀποπεράτωσιν	»	36.000
	3	Εἰς 6 σχολεῖα δι' ἐπισκευὴν	»	50.000
		Ἐν ὄλῳ Δρχ		<u>161.500</u>

Ἦτοι ἐν ὄλῳ χρηματικῇ ἀρωγῇ κατὰ τὰ ἔτη 1937 καὶ 1938 431.000 δρ.

5) Ἐπίσης ἐπέδειξεν στοργικὸν ἐνδιαφέρον διὰ τὴν ὑγιεινὴν καὶ διαιτητικὴν διαβίωσιν τῶν μαθητῶν. Χάρις εἰς γενναίας ἐπιχορηγήσεις τοῦ Κράτους ἐλειτούργησαν ἄριστα τὰ μαθητικὰ συσσίτια εἰς πόλιν Ἡρακλείου ἀπὸ κοινοῦ τῶν σχολείων Ἡρακλείου καὶ Πεδιάδος εἰς τὰ ὁποῖα ἐσυσσιτοῦντο πλέον τῶν 250 μαθητῶν καθ' ἑκάστην διατεθείσης δαπάνης ὑπὸ τῆς Σῆς Κυβερνήσεως δρ. 60.000.

6) Ὅμοίως διὰ τῆς Μαθητικῆς Ἰματιοθήκης παρεσχέθη ἱματισμὸς καὶ ὑπόδυσις εἰς 150 καὶ πλέον ἀπόρους μαθητὰς τῆς περιφέρειας.

7) Καὶ τελευταῖον διὰ τῆς ἰδρύσεως καὶ ὀργανώσεως τῆς Ἐθνικῆς Νεολαίας ἐτονώθη σωματικῶς καὶ ψυχικῶς ἡ Νεολαία πρὸς δημιουργίαν ἐνὸς νεωτέρου Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ καὶ διὰ τῆς ὀργανώσεως τῶν ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν ἐν τῇ προσπάθειά τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως, ἐπὶ ὑγιῶν βάσεων κατέστησαν οὗτοι δημιουργοὶ τῆς προόδου εἰς τὴν διαπαιδαγώγησιν καὶ συγκρότησιν τῆς Ἑλληνικῆς οἰκογενείας καὶ κοινωνίας διὰ τὴν εὐτυχίαν καὶ δόξαν τῆς Πατρίδος.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΛΑΣΘΕΙΟΥ

Τὸ Νέον Κράτος ἐν τῇ ἀναδημιουργικῇ προσπάθειά του ὑπὲρ τοῦ Ἔθνους περιέλαβε καὶ τὴν Παιδείαν. Μάλιστα τὸ Νέον Κράτος ἐθεώρησεν καὶ θεωρεῖ ὅτι ἡ βᾶσις πάσης προόδου, ἀναδημιουργίας, ἀναμορφώσεως καὶ γενικῶς τῆς ἐξυψώσεως ὁλοκλήρου τοῦ Ἔθνους μας ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν Παιδείαν.

Ἐνεκα τούτου ἡ Σεβ. Κυβέρνησις ἰδιαιτέραν μέριμναν ἔλαβεν διὰ τὴν ἐξύψωσιν αὐτῆς. Ἰδιαιτέρας φροντίδας κατέβαλε καὶ κατεβάλλει ὑπὲρ τῆς σπουδαζούσης Νεολαίας, ὑπὲρ τῶν παιδιῶν τοῦ λαοῦ. Τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου δὲν ἐφείσθη οὔτε καὶ φείδεται δαπανῶν προκειμένου νὰ παρασκευάσῃ τοὺς Ἕλληνας τῆς αὔριον καὶ μάλιστα νὰ τοὺς παρασκευάσῃ ἀξιόους συνεχιστὰς τῆς ἱστορίας μας, τῶν Ἑλληνικῶν ἰδανικῶν καὶ παραδόσεων. Αἱ ἐλπίδες τοῦ Νέου Κράτους καὶ ὁλοκλήρου τοῦ Ἔθνους εἶνε ἐστραμμέναι εἰς τὴν σπουδάζουσαν νεότητα. Ἀπ' αὐτὴν ἀναμένει νέαν ἐξώρμησιν πρὸς κατάρκτησιν τῶν Ἑλληνικῶν ἰδανικῶν, τὴν δημιουργίαν νέου Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, τὴν συνέχισιν τῆς ἱστορίας, τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν πεπωμένων τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς.

Αὐτὰ ἐσκέπτετο ὁ Μεγάλος ὄραματιστὴς Ἐθνικὸς Κυβερνήτης ὅταν τὸ πρῶτον ἔθετε τὰς βάσεις τοῦ Νέου Κράτους καὶ τὰ ὁποῖα ἔγιναν πραγματικότης. Ἡ ἀβεβαιότης καὶ ἀκαταστασία ἐν τῇ Παιδείᾳ ἐξέλειπον. Ἡ ἄνευ ὀρισμένου σκοποῦ καὶ ὀρισμένης κατευθύνσεως Παιδεία ἀντικατεστάθη διὰ τῆς σκοπίμου τοιαύτης. Αἱ ξενικαὶ ἐπιδράσεις ἐξέλειπον. Τὰ ἰδανικὰ πρότυπα πρὸς τὰ ὁποῖα τείνει ἡ

σημερινή Ἑλληνική Παιδεία δὲν ἀποτελοῦν πλέον ἀντιγραφὴν ξένων προτύπων. Τὸ Ἑλληνικὸν πρότυπον συμφώνως πρὸς τὸ ὁποῖον θὰ διαπλάσωμεν τὴν Νεολαίαν μας δηλ. τοῦ γνησίου Ἑλληνος τὸ ἀνεζητήσαμεν καὶ τὸ εὐρήκαμεν εἰς τὴν ἑνδοξον καὶ μακροχρόνιον ἱστορίαν μας. Ἡ Ἑλληνική Παιδεία ἔλαβεν πραγματικὴν Ἑλληνικὴν χροιάν. Προσηρμόσθη πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν πραγματικότητα, κατέστη ἱκανὴ ὥστε νὰ δύναται νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὰς Ἐθνικὰς, τὰς Κρατικὰς καὶ Κοινωνικὰς μας ἀνάγκας. Ἀπέκτησε ὄχι μόνον ὠρισμένον καὶ συγκεκριμένον ἀλλὰ καὶ μόνιμον σκοπὸν. Αὐτὰ ἐγένοντο ὅσον ἀφορᾷ τὸν σκοπὸν καὶ τὰς κατευθύνσεις τῆς Παιδείας μας ἀπὸ τῆς 4ης Αὐγούστου τοῦ 1936.

Τὸ Νέον Κράτος ὅμως δὲν ἠρέκεσθη εἰς τὸ νὰ δώσῃ μόνον νέαν κατεύθυνσιν καὶ ὠρισμένον σκοπὸν εἰς τὴν Παιδείαν ἀλλ' ἐφρόντισε νὰ προσφέρῃ καὶ τὰ μέσα διὰ τῶν ὁποίων θὰ δυνηθοῦν οἱ ἐκτελεσταὶ εἰδικοί ἐπὶ τὸ ἔργον «οἱ διδῶντες» νὰ πραγματοποιήσουν τὸν σκοπὸν τοῦτον. Ἔδωσε τὰ μέσα τόσον διὰ τὴν πνευματικὴν ἀνάπτυξιν, τὴν ψυχικὴν μόρφωσιν, τὴν θρησκευτικὴν διαπαιδαγώγησιν ὅσον καὶ διὰ τὴν σωματικὴν ἀνάπτυξιν τῶν μαθητῶν, τὴν διατήρησιν τῆς ὑγείας τῶν, κλπ. Τὸ ἐνδιαφέρον τοῦτο τῆς Σεβ. Κυβερνήσεως ἦτο ἡ αἰτία νὰ πνεύσῃ νέος ζωογόνος ἄνεμος, νὰ ἐπικρατήσῃ νέον πνεῦμα δημιουργικὸν ἐν τῇ Παιδείᾳ καὶ νὰ δημιουργηθοῦν ἔργα τόσου μεγέθους καὶ τοιαύτης ἐκτάσεως, ἐντὸς ἐλαχίστου χρόνου, ὅσον οὐδέποτε ἄλλοτε. Οὐδεμία περίοδος ὑπῆρξε τόσον παραγωγικὴ καὶ δημιουργικὴ διὰ τὴν Παιδείαν ὅσον ἡ Μεταυγουστιανὴ περίοδος ὡς δεικνύται ἐκ τῶν κατωτέρω.

1) **Ἰδρυσις νέων σχολείων καὶ διορισμὸς διδῶν.**—Ἡ Ἰδρυσις νέων σχολείων εἰς διαφόρους συνοικισμοὺς ἢ προαγωγή τῶν σχολείων καὶ ὁ διορισμὸς εἰς τὰς νέας ταύτας θέσεις τῶν ἕως τότε ἀδιορίστων διδῶν ἔργον τῆς Μεταυγουστιανῆς Ἑλλάδος εἶνε. Ἐν τῇ περιφερείᾳ Μεραμβέλλου ἰδρύθησαν δύο Μονοτάξια σχολεῖα, Κουναλίου καὶ Μαρμακέτου. Προήχθησαν δὲ τρία, Καμινακίου, Ἀβρακόντε εἰς διτάξια καὶ Ἀγ. Νικολάου εἰς 5)τάξιον.

2) **Μαθητικὰ συσσίτια.**—Ἡ Ἰδρυσις καὶ ἀρίστη λειτουργία τῶν μαθητικῶν συσσιτίων καθ' ὅλον τὸ Κράτος ἀποτελοῦν δεῖγμα τοῦ ἐνδιαφέροντος τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως πρὸς τὴν Παιδείαν. Ἐνταῦθα ἐλειτούργησαν ἀρίστα μαθητικὰ συσσίτια εἰς Ἀγ. Νικόλαον καὶ Νεάπολιν ἀπὸ τριετίας τῇ ἐπιχορηγήσει τοῦ Κράτους, Δήμου καὶ Κοινότητος δαπανηθέντος τοῦ ποσοῦ ὡς ἔγγιστα 200.000 δραχμῶν.

3) **Σχολικὰ κτίρια.**—Κατὰ τὸ ἀπὸ 4ης Αὐγούστου 1936 χρονικὸν διάστημα ἐγένοντο ἀνακαινίσεις, καὶ ἀνεγέρσεις νέων διδαστηρίων ὑγιεινῶν καὶ πληρουντῶν τὰς ἀπαιτήσεις τῆς Παιδαγωγικῆς ἐπιστήμης. Ἐκ μέρους τοῦ Κράτους διετέθησαν δι' ἀνεγέρσεις καὶ ἀνακαινίσεις σχολείων ἀπὸ 4ης Αὐγούστου 1936 μέχρι σήμερον 1.033.

000 δραχμῶν, ἐκ μέρους δὲ τῶν σχολικῶν Ἐφορειῶν διὰ προσωπικῆς ἐργασίας πλέον τῶν 500.000. δραχμῶν.

4) Ἑγεία τῶν μαθητῶν.—Ἐπίσης τὸ Κράτος ἐφρόντισε διὰ τὴν ὑγείαν τῶν μαθητῶν τῶν σχολείων διαθέτοντος ἀπὸ 4ης Αὐγούστου 1936 κινήνη εἰς ἐλονοσοῦντα χωρία καὶ ἐλέγχοντος τὸν δαμαλισμὸν τῶν μαθητῶν. Γενικῶς σήμερον καταβάλλεται ἰδιαιτέρα μέριμνα καὶ μεγίστη φροντίς ὑπὸ τοῦ Κράτους καὶ τῶν συναφῶν Ὀργανισμῶν σχολικῶν Ἐφορειῶν, Κοινοτήτων, διὰ τὴν περιφρούρησιν καὶ διατήρησιν τῆς ὑγείας τῶν μαθητῶν. Διετέθησαν πλέον τῶν 50.000 δραχμῶν διὰ τὴν ἴδρυσιν προχείρων σχολικῶν φαρμακείων τὸν ἐμβολιασμὸν τῶν μαθητῶν καὶ τὴν καθαριότητα.

5) Γυμναστήρια.—Ἐν τῇ περιφερείᾳ Μεραμβέλλου καταβάλλεται ἰδιαιτέρα προσπάθεια διὰ τὴν ἐξεύρεσιν καταλλήλου χώρου διὰ τὴν ἴδρυσιν Γυμναστηρίων, κυρίως δίδεται μεγάλη προσοχὴ κατὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ σχολικοῦ γηπέδου οὕτως ὥστε νὰ συνυπάρχη σχολεῖον καὶ γυμναστήριον.

6) Σχολικοὶ κήποι.—Τὸ νέον πνεῦμα τὸ κρατοῦν σήμερον διὰ τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τῶν σχολείων δὲν ἄφησε ἀδιαφόρους τοὺς διδ/λους τῆς περιφερείας. Κατενόησαν εὐθύς ἐξ ἀρχῆς τὴν μορφωτικὴν καὶ διδακτικὴν ἀξίαν τοῦ σχολικοῦ κήπου καὶ ἐν συνεννοήσει μετὰ τῶν σχολικῶν Ἐφορειῶν καὶ Κοινοτήτων ἴδρυσαν τοιούτους, οἱ ὅποιοι θὰ ἀποβοῦν ἐξυπηρετικοὶ τόσο διὰ τὸ ἔργον τοῦ διδασκάλου ὅσον καὶ διὰ τὴν πρόδον τῆς γεωργίας ἐν τῇ περιφερείᾳ ταύτῃ διὰ τῆς ὑποδειγματικῆς καλλιεργείας ὠρισμένων φυτῶν καὶ τῆς ἀφθόνου διαθέσεως δενδρυλλίων εἴτε ἐπὶ πληρωμῇ εἴτε δωρεάν, διατεθέντων πλέον τῶν 30.000 δένδρων δωρεάν καὶ πλέον τῶν 15.000 ἐπὶ πληρωμῇ.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΗΤΕΙΑΣ

Α' ΔΙΔΑΚΤΗΡΙΑ

α) Ἀνεγέρσεις.—Διὰ δαπανῶν τῶν Κοινοτήτων, διὰ προσωπικῆς ἐργασίας τῶν κατοίκων καὶ δι' ἀρωγῆς τοῦ Κράτους ἀπεπερατώθησαν τὰ κάτωθι διδαστήρια.

1) Τοῦ 1)ξίου δημοτ. σχολείου Παραῶ. Ὑπολείπεται μόνον ἡ περιτοίχισις αὐτοῦ.

2) Τοῦ 1)ξίου δημοτ. σχολείου Γραῖ Λιγιάς. Ὑπολείπεται μόνον ἡ περιτοίχισις καὶ ἡ οἰκοδόμησις ἀποχωρητηρίων.

3) Τοῦ 1)ξίου δημοτ. σχολείου Καρυδίου. Ὑπολείπεται ἡ περιτοίχισις αὐτοῦ.

4) Τοῦ 1)ξίου δημοτ. σχολείου Ὀρεινοῦ. Ὑπολείπεται ἡ οἰκοδόμησις ἀποχωρητηρίων.

5) Τοῦ 2)ξίου δημοτ. σχολείου Κεντριοῦ. Ὑπολείπεται ἡ οἰκοδόμησις ἀποχωρητηρίων καὶ ἡ περιτοίχισις.

6) Τοῦ 2)ξίου δημοτ. σχολείου Τουρλωτῆς (τύπου τριταξίου). Ὑπολείπεται ἡ οἰκοδόμησις ἀποχωρητηρίων.

7) Τοῦ 3)ξίου δημοτ. σχολείου Σταυροχωρίου. Ὑπολείπεται ἡ ἀνεγερσις μιᾶς ἔτι αἰθούσης, ἡ οἰκοδόμησις ἀποχωρητηρίων καὶ ἡ περιτοίχισις.

Συντελεσθῆ δὲ ἡ τοιχοποιία τῶν ἐξῆς διδασκηρίων.

1) Τοῦ 1)ξίου δημοτ. σχολείου Μαρωνιάς ἐξ ὀλοκλήρου.

2) Τοῦ κοινοῦ 4)ξίου δημοτ. σχολείου τῶν χωρίων Χανδρᾶ καὶ Ἀρμένων (τύπου 4)ξίου).

3) Τοῦ 1)ξίου δημοτ. σχολείου Δάφνης. Ὑπολείπεται μέρος τι εἰσέτι τῆς τοιχοποιίας.

β) Ἐπισκευαί.—Διὰ προσωπικῆς ἐργασίας τῶν κατοίκων καὶ δι' ἀρωγῆς τοῦ Κράτους.

1) Τοῦ 1)ξίου δημοτ. σχολείου Ἀγ. Φωτιάς. Ὑπολείπετε ἡ ἰσοπέδωσις καὶ περιτοίχισις τοῦ περὶ χῶρου.

2) Τοῦ 1)ξίου δημοτ. σχολείου Σκλάβων. Ὑπολείπεται ἡ οἰκοδόμησις ἀποχωρητηρίων.

3) Τοῦ 1)ξίου δημοτ. σχολείου Σχινοκαψάλων. Ὑπολείπονται εἰσέτι ἡ περιτοίχισις καὶ μερικὴ ἰσοπέδωσις τοῦ περὶ χῶρου ὡς καὶ ἡ οἰκοδόμησις ἀποχωρητηρίων.

4) Τοῦ 2)ξίου δημοτ. σχολείου Ἀγ. Στεφάνου.

Διὰ τὸ 3|τάξιον δημοτικὸν σχολεῖον Σταυροχωρίου κατεβλήθη προσωπικὴ ἐργασία 667 ἡμερομισθίων ἀποτιμῆσεως 40.000 δραχμῶν.

Διὰ τὸ 1|τάξιον δημοτικὸν σχολεῖον Ὀρεινοῦ κατεβλήθη προσωπικὴ ἐργασία 1290 ἡμερομισθίων ἀποτιμῆσεως 51.600 δραχμῶν.

Διὰ τὸ ἀνεγερθησόμενον 2|ξιον δημοτικὸν σχολεῖον Ἀπιδίων 362 ἡμερομισθια, ἀποτιμῆσεως 21.700 δραχμῶν.

Διὰ τὸ ἀνεγερθησόμενον διδασκῆριον Παλαιοκάστρου ἐπεβλήθη εἰδικὴ φορολογία 4ετοῦς διαρκείας ἐπὶ τῶν κατοίκων, ὑπολογιζομένη εἰς 100.000 χιλ. δραχμᾶς.

Διὰ τὸ ἀνεγερθησόμενον διδασκῆριον τοῦ 1|ταξίου δημοτικοῦ σχολείου Μετοχίων Πισκοκεφάλου ἐπεβλήθη ὑποχρεωτικὸς ἔρανος 18700 δραχμῶν.

Διὰ τὸ ἀνεγερθησόμενον διδασκῆριον τοῦ 1|ταξίου δημοτικοῦ Μαρωνιάς, οὗ ἡ τοιχοποιία ἀπεπερατώθη, ὡς εἴρηται, ἐπεβλήθη ὑποχρεωτικὸς ἔρανος 33.900 δραχμῶν ἐπὶ τῶν κατοίκων.

Διὰ τὸ ἀνεγερθησόμενον διδασκῆριον τοῦ 1|ταξίου δημοτικοῦ σχολείου Πεύκων 300 περίπου ἡμερομισθια ἀποτιμῆσεως 18.000 δραχμῶν.

Μετ' εὐχαριστήσεως δυνάμεθα νὰ τονίσωμεν ἐν τέλει τὸ γεγονός ὅτι διὰ τὰ διδασκῆριά των οἱ κάτοικοι τῶν διαφόρων κοινοτήτων οὐδὲν ἀποστέργουν νὰ καταβάλουν τὴν προσωπικὴν ἐργασίαν, εἴτε

περὶ ἀνεγέρσεως, εἴτε περὶ ἐπισκευῆς ἢ ἀνακαινίσεως πρόκειται.

Β'.) ΕΡΓΑ ΥΓΕΙΑΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ

Ἰδρύθησαν τρία ἀντιτραχωματικά ἰατρεία, ἓν εἰς Ἱεράπετραν, ἕτερον εἰς Βαϊνιάν καὶ τρίτον ἐν Σητεία, τὰ ὁποῖα συνεχῶς προσφέρουν τὰς ὑπηρεσίας των εἰς τοὺς τραχωματικούς μαθητάς, συντελοῦντα οὕτω εἰς τὴν ἐξάλειψιν τοῦ ἐπαράτου τούτου νοσήματος πολλῶν Ἑλληνοπαίδων.

Διενεμήθησαν τῷ 1937 εἰς τριάκοντα ἐν σχολεῖα τῆς περιφερείας 250 κυτία ταννικῆς κίνινης πρὸς καταπολέμησιν τῆς ἐν αὐτοῖς ἐπικρατούσης ἐλονοσίας. Μὴ ὑπάρχοντος μέχρι τοῦδε σχολιάτρου οὔτε κοινοτικῶν ἰατρῶν εἰς τὰ χωρία δὲν ἐγένετο δαμαλισμὸς καὶ ἀναδαμαλισμὸς ἐκτὸς μόνον εἰς τὸ δημοτικὸν σχολεῖον Σητείας, εἰς ὃ ἐδαμαλίσθησαν 47 καὶ ἀνεδαμαλίσθησαν 159 μαθηταὶ κατὰ τὸ παρὸν σχολικὸν ἔτος.

Εἰς δὲ τὸ δημοτικὸν σχολεῖον Ἀχλαδίων 52 μαθηταὶ ἐνεβολιάσθησαν δι' ἀντιτυφικοῦ ἐμβολίου. Εἰς ἀμφοτέρω τὰ σχολεῖα ταῦτα εἰργάσθησαν ἰδιῶται ἰατροὶ, πληρωθέντες ὑπὸ τοῦ Δημοσίου.

Εὐτυχῶς πρὸ μηνῶν διωρίσθη καὶ ἐν τῇ περιφερείᾳ ἡμῶν σχολιάτρος ὑπὸ τῆς Σῆς Κυβερνήσεως καὶ εἰς τὸ μέλλον ἢ ὑπὲρ τῆς ὑγείας τῶν μαθητῶν μέριμνα θὰ ἀποβῇ ἐντονωτέρα καὶ πλουσιωτέρα εἰς ἀπόδοσιν.

Γ' ΣΥΣΣΙΤΙΑ

Κατόπιν Διαταγῆς τῆς Σῆς Νομαρχίας Λασηθίου ἰδρύθη ἐν Σητεία συσσίτιον μαθητικὸν τὸ ὁποῖον ἐλειτούργησεν ἀπὸ 18 Δεκεμβρίου 1938 μέχρι τοῦ τέλους παρελθόντος μηνὸς Μαΐου, κανονικῶς, δαπανηθέντων δι' αὐτὸ ἐν ὄλῳ 86.489 δραχμῶν. Εἰς τοῦτο ἐσιτίζοντο περὶ τοὺς 70 μαθηταὶ τοῦ δημοτ. σχολείου.

Ἡ Σὴ Νομαρχία Λασηθίου ἀπέστειλε διὰ τὸ συσσίτιον τοῦτο 19.974 δραχμάς, ἡ Κοινότης Σητείας ἐψήφισεν 25.000, τὸ Ἐφεδρικὸν Ταμεῖον ἐχορηγῆσεν 28.000 καὶ πολλαὶ Κοινότητες τῆς Ἐπαρχίας Σητείας ὡς καὶ διάφοροι φιλόανθρωποι ἰδιῶται 25.242 δραχμάς. Εἰς τὸ συσσίτιον τοῦτο διωρίσθη ἐπιτροπὴ ἀποτελεσθεῖσα ἐκ τοῦ Προέδρου τῆς Κοινότητος, τοῦ Γυμνασιάρχου, τοῦ Εἰρηνοδίκου Σητείας καὶ τοῦ ὑποφαινομένου.

Διετάχθη ἐπίσης ἡ ἴδρυσις μαθητικοῦ συσσιτίου καὶ ἐν Ἱεραπέτρᾳ, διορισθείσης καὶ ἐκεῖ ὑπὸ τῆς Σῆς Νομαρχίας ἐπιτροπῆς, ἀλλὰ τὸ συσσίτιον τοῦτο δὲν ἐλειτούργησε, δηλωσάσης τῆς Ἐπιτροπῆς ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη τοιούτου, διότι πάντες οἱ κάτοικοι εὐποροῦν καὶ οἱ μαθηταὶ σιτίζονται ἐπαρκῶς.

Δ' ΕΠΙΠΛΑ ΚΑΙ ΕΠΟΠΤΙΚΑ ΜΕΣΑ

Κατὰ τὸ παρελθὸν σχολικὸν ἔτος 1937-38 ἀπεστάλησαν ὑπὸ τῆς

Σης Γενικής Διοικήσεως 40 θρανία, μία ἔδρα, ἓνα κάθισμα καὶ ἑξ-
μαυροπίνακες κατὰ τὸ παρὸν δὲ σχολικὸν ἔτος 20 θρανία, εἷς μαυρο-
πίναξ καὶ μία ἔδρα. Ταῦτα διετέθησαν εἰς τὰ ἔχοντα ἀνάγκην scho-
λεῖα τῆς περιφερείας. Κατὰ τὸ παρὸν σχολικὸν ἔτος ἀπεστάλη ὑπὸ
τοῦ Σοῦ Ὑπουργείου Θρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ ἀρω-
γῆ διὰ προμήθειαν ἐποπτικῶν μέσων διδλίας εἰς τὰ ἐξῆς σχολεῖα
τῆς περιφερείας Ἀνατολῆς, Τουρλωτῆς, Παρσαῖ, Κάτω Ἐπισκοπῆς
καὶ Καλαμαύκας ἀνά δύο χιλιάδας δραχμᾶς εἰς ἕκαστον.

Ε' ΔΙΑΝΟΜΗ ΙΜΑΤΙΣΜΟΥ

Ὑπὸ τῆς Σῆς Νομαρχίας ἀπεστάλησαν ἐξήκοντα πέντε ἐπενδύ-
σεις αἵτινες διανεμήθησαν εἰς ἄπορα παιδιὰ τῆς περιφερείας.

ΣΤ' ΣΧΟΛΙΚΟΙ ΚΗΠΟΙ

Ἄξιοι λόγου σχολικοὶ κήποι κατὰ τὸ τριετές ὡς ἄνω διάστημα
ἔχουν ἰδρυθῆ εἰς τὰ κάτωθι σχολεῖα τῆς περιφερείας.

α) Εἰς τὸ δημοτ. σχολεῖον Κάτω Ἐπισκοπῆς ἐκτάσεως ἑνὸς καὶ
πλέον στρέμματος.

β) Εἰς τὸ δημοτ. σχολεῖον Ζάκρου, ἐκτάσεως 400 περίπου τ. μ.

γ) » » » » Καρυδίου » 600 » τ. μ.

δ) » » » » Λιθινῶν » ἑνὸς » στρέμ.

ε) » » » » Ἁγ. Στεφάνου » 450 » τ. μ.

στ) » » » » Σταυροχωρίου » 400 » τ. μ.

ζ) » » » » Ὀρεινοῦ » 500 » τ. μ.

η) » » » » Μουλιανῶν » 700 » τ. μ.

δυνάμενον νὰ ἐπεκταθῆ καὶ εἰς ἕκτασιν τριῶν στρεμμάτων, ὅταν
ἰδρυθῆ δεξαμενῆ.

θ) Εἰς τὸ δημοτ. σχολεῖον Κεντριοῦ, ἐκτάσεως 600 περίπου τ. μ.

ι) » » » » Μαλλῶν » 600 » τ. μ.

ια) » » » » Καλαμαύκας » 800 » τ. μ.

ιβ) » » » » Γρᾶ Λιγιᾶς » δύο περίπου

στρεμμάτων πλησίον τῆς θαλάσσης, κεκαλυμμένης ὑπὸ πολλῆς ἄμ-
μου καὶ δυναμένης νὰ καλλιεργηθῆ.

ιγ) Εἰς τὸ δημοτικὸν σχολεῖον Σητείας, μικρᾶς ἐκτάσεως.

ιδ) » » » » Ἀνατολῆς, ἐκτάσεως 400 περίπου τ.
μέτρων, ἀρδευομένης.

Ἐκ τῶν σχολικῶν τούτων κήπων ἔχουν διανεμηθῆ δωρεὰν περι-
τάς εἴκοσι χιλιάδας καὶ ἐπὶ πληρωμῇ περι τὰς ἑπτὰ χιλιάδας δέν-
δρύλλια εἰς τοὺς κατοίκους τῶν διαφόρων χωρίων.

Ε'.) ΔΡΑΣΙΣ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΕΦΟΡΕΙΩΝ

Ἐὰν ἐξαιρέσωμεν τὰς σχολικὰς Ἐφορεῖας ὠρισμένων σχολείων
καὶ δι' ἐκείνων εἰς τὰ ὁποῖα ἀνηγέρθησαν ἢ ἐπεσκευάσθησαν τὰ
σχολεῖα περι ὧν ἀνωτέρω ἐκάμαμεν λόγον αἱ λοιπαὶ δὲν ἔδειξαν

μέχρι τοῦδε σημεία δράσεως ὑπὲρ τῆς βελτιώσεως τῶν σχολείων. Ἴσως αἱ οἰκονομικαὶ καὶ ψυχολογικαὶ συνθήκαι τῶν χωρίων τῶν εἶναι τοιαῦται, ὥστε νὰ μὴ ἐπιτρέπουν ἔντονον δράσιν.

Ζ'.) ΔΙΟΡΙΣΜΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΤΩΝ

Κατὰ τὸ διαρρευσαν ὡς ἄνω τριετές διάστημα διωρίσθησαν ἐν τῇ περιφερείᾳ πρὸς πληρώσιν κενῶν θέσεων τρεῖς διδ)λοι ἐννέα διδ)λισσαι καὶ εἷς ὑπῆρέτης.

Η'.) ΕΠΙΚΡΑΤΟΥΝ ΕΝ ΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚῃ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ μεγίστη τῶν ἐκδουλεύσεων τὰς ὁποίας τὸ Νέον Κράτος ἀπὸ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ μέχρι σήμερον παρέσχεν εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν τῆς περιφερείας ἡμῶν, ὡς θέλομεν νὰ πιστεύωμεν καὶ εἰς τὰς ἄλλας τοιαύτας, εἶναι κυρίως ἡ ἀναζωπύρῃσις τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ Θρησκευτικοῦ συναισθήματος, ἡ ἔμπνευσις τοῦ καθήκοντος τῆς ἐντόνου παραγωγικῆς ἐργασίας ἐσωσχολικῆς καὶ ἐξωσχολικῆς εἰς τοὺς διδ)λους, βάσει τῶν ὁποίων σφυρηλατεῖται σήμερον ἡ μόρφωσις τῶν Ἑλληνοπαίδων καὶ ὁ Νέος τῆς Ἑλλάδος Πολιτισμὸς. Πάντως εἰ διδ)λοι εἰς τὰ χωρία αὐτῶν ἕνα ἰδανικὸν ἔχουν νὰ φανοῦν ἀντάξειοι τῶν εὐγενῶν προσδοκιῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου, ἄξιοι ἀπόστολοι τῶν Ἐθνικῶν ἰδεωδῶν.

Ἡ δρᾶσις τῶν δὲν περιορίζεται πλέον μέσα εἰς τοὺς τέσσαρας τοίχους τῶν σχολείων τῶν, ἀλλ' ἐπεκτείνεται καὶ ἔξω εἰς ἔργα κοινωφελῆ, εἰς διαλέξεις καὶ διδασχὰς τῶν κατοίκων τῶν χωρίων καὶ δὴ τῆς νεολαίας, ἦν καὶ συνήνωσαν ὑπὸ τὰς σημαίας τῆς Ε.Ο.Ν.

Ο ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ Η 4^Η ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Τοῦ Μοιράρχου κ. Ν. ΚΑΛΑΪΤΖΑΚΗ

Ὁ Κομμουνισμός, ὁ μεγάλος αὐτός ξενικός δόλιος ἐχθρός, ποῦ ὡς γνωρίζομεν ἔχει ἐγκαταστήσει τὸ στρατηγεῖον του στὴ Μόσχα, ἔχει ὅμως ἐπεκτείνει καὶ εἰς ὀλόκληρο τὴν ὑδρόγειο τοὺς δηλητηριώδους πλοκάμους του, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ μὴ ἐνδιαφερθῆ καὶ νὰ μὴ προσπαθῆσῃ νὰ εἰσχωρήσῃ καὶ στὴν Ἑλλάδα. Ἦρχισε λοιπὸν ἀπὸ χρόνια πολλά, νὰ ἐργάζεται σατανικῶς διὰ τῶν πρακτόρων του, εἰς τοὺς στρατῶνες εἰς τὰ διάφορα ἐργοστάσια, εἰς τὰ Σχολεῖα, εἰς τὰ Πανεπιστήμια, εἰς τὸ σπῆτι τοῦ ἀγρότου, καὶ παντοῦ ὅπου ἀντελαμβάνετο τὸ ἔδαφος πρόσφορο. Ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς κουρασμένος, παραπλανημένος καὶ ἀπογοητευμένος ἀπὸ τὸν Κομμουνισμό, εἶχε ἀρχίσει ν' ἀμφιβάλῃ γιὰ τὴν αὔριο, καὶ δὲν εἶχε νοιώσει σ' ὅλη του τὴν ἔκτασι, τὸ μέγεθος τῆς συμφορᾶς ποῦ ἀπειλοῦσε τὴν Ἑλληνικὴ ὑπόστασι. Μέσα του ὑπῆρχε μιὰ πνευματικὴ ἀναρχία καὶ ἀποσύνθεσι, σιγά-σιγά δέ, ἀλλὰ συστηματικὰ καλλιεργούμενη, ἐξαπλοῦτο, ἡ ἀδιαφορία πρὸς πᾶν ἱερόν, πρὸς τὴν Πατρίδα, πρὸς τὴν Θρησκείαν, πρὸς τὴν Οἰκογένειαν, τὸ μῖσος, ὁ φθόνος, ἡ ἀνηθικότης ἡ ἐκμετάλευσις. Εἶχεν ἀρχίσει νὰ καταλαμβάνῃ τὴν Ἑλλάδα μιὰ νέα κοσμοθεωρία, καθ' ἣν ἔπρεπε νὰ λησμονηθοῦν αἱ ἱεραὶ λέξεις Θεὸς καὶ Πατρίς, καὶ ν' ἀντικατασταθοῦν μὲ τὰς λέξεις, ἀπόλαυσις καὶ βία. Ὑπὸ τὴν συνεχῆ προπαγάνδαν τοῦ Κομμουνισμοῦ εἶχε γιγαντωθῆ πλέον τὸ ξεσῆκωμα ἐναντίον τῶν ἐπιχειρήσεων, καὶ αὐτοῦ τοῦ Κράτους, καὶ σ' ὀλόκληρην τὴν χώρα παρετηρεῖτο ἓνα ἰσχυρὸ ἀπεργιακὸ κῶμα ποῦ συνεκλόνηζε μὲ τὴν ἔντασι καὶ ὀρμητικότητά του ἐκ βάθρων τὰ κοινωνικὰ καὶ Κρατικὰ θεμέλια.

Οἱ Τροχιοδρομοῖ, οἱ Καπνεργάται, καὶ ἄλλαι διάφοραι ἐργατικαὶ τάξεις ἐπαναστατοῦσαν συχνά, καὶ ἐπροκάλουν λυπηρὰ ἐπεισόδια, ὡς τὰ τοῦ Ἡρακλείου, τοῦ Βόλου, τοῦ Ἀγρινίου, τῶν Καλαμῶν, τοῦ Πύργου, τῆς Θεσσαλονίκης κλπ. Οἱ σταφιδοπαραγωγοὶ ἠτοίμαζον στὴ Κυπρισσία καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Πελοποννήσου νέες ἀποφασιστικώτερες μάχες στοὺς δρόμους.

Οἱ φορολογούμενοι ἠτοιμάζοντο νὰ ὀργανώσουν παλλαϊκὸ ἀντιφορολογικὸ κίνημα. Οἱ γεωργοὶ μας βουτιγμένοι στὰ χρέη καὶ πιεζόμενοι σκληρὰ ἀπὸ τοὺς διαφόρους τοκογλύφους δανειστάς των, ἦσαν ἀπογοητευμένοι καὶ ζητοῦσαν σανίδα σωτηρίας. Οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι ἀνεσυντάσσοντο καὶ ἠτοιμάζοντο καὶ αὐτοὶ νὰ ἀντιμετωπίσουν,

ποῖον; τὸ Κράτος, σ' ὅλη δὲ τὴν χώρα μας ἀπὸ τὴν μιὰ ὡς τὴν ἄλλη ἄκρη, εἰς ὅλα τὰ ἐργαζόμενα καὶ μὴ κοινωνικὰ στρώματα, φούντωναν καὶ ἐφαίνοντο πλέον καθαρὰ, σοβαροὶ ἀγῶνες, μεγάλωναν δὲ ἀπίστευτα οἱ κοινωνικοὶ τρανταγμοί. Παντοῦ εἶχεν ἀρχίσει νὰ πνέῃ ὁ ἄνεμος τοῦ Μπολσεβικισμοῦ, καὶ εἰσεχώρει σιγά-σιγά, ἢ ἀποσύνθεσις. Ὁ Ἀστικισμὸς ποῦ μποροῦσε νὰ ἀντιταχθῆι στὸν ἐχθρόν, ἦτο ὑποδουλωμένος στὴ κομματικὴ ὀλιγαρχία, καὶ ζοῦσε σὲ ἀτμόσφαιρα παρακμῆς, δὲν ἐπρόσεξε, ἢ μᾶλλον δὲν ἠθέλησε νὰ προσέξῃ ποτέ, καὶ δὲν ἐπῆρε ποτέ στὰ σοβαρὰ ἀπόφασιν, νὰ ἀντιμετωπίσῃ ἀποφασιστικὰ καὶ θαρραλέα τὸν πραγματικὸν ἐχθρὸν τῆς κοινωνίας τὸν Κομμουνισμὸν, ἀλλ' ἦταν πάντοτε δέσμιος τῆς ἀδυναμίας, καὶ τῆς ἀναποφασιστικότητος καὶ παρηκολούθει τὰ πάντα μοιρολατρικὰ.

Ὁ τόπος ἐσύρετο κατὰ γκρημνῶν, ἀλλὰ κανεὶς δὲν εἶχε τὴν θέλησιν νὰ ἀντιδράσῃ μόνος του, καὶ νὰ καταπολεμήσῃ ἀποτελεσματικὰ τὴν καταστροφὴν. Ἀναγκαστικὰ, ἄθελα, ἀσυλόγιστα, ἐβαδίζαμε ὅλοι πρὸς τὸ μοιραῖο.

Ἀναζητούσαμε ὅλοι τὸν ἱκανὸν καὶ κατάλληλον νὰ ἐμπνεύσῃ πίστιν, καὶ προπαντὸς νὰ ἐπιβάλῃ πειθαρχίαν καὶ σεβασμὸν, ἀνησυχούσαμε, ἐπεριμέναμε, ἀλλὰ κανεὶς τοιοῦτος δὲν ἐφαίνετο, γιατί ἀσφαλῶς καὶ ἐκεῖνοι ποῦ ὑπῆρχαν, καὶ ἐβλεπαν ποῦ ὁ τόπος ἐσύρετο, καὶ ποῦ ἡ ψυχὴ των εἶχε κάποιαν δύναμιν ἀντιδράσεως, καὶ μποροῦσαν νὰ κάμουν κάτι, δὲν ἐγνώριζαν πῶς καὶ ἀπὸ ποῦ πρῶτα νὰ ἀντιδράσουν. Οἱ πλεῖστοι τῶν παλαιῶν κομμάτων ἡγήτορες, πολλῶν καὶ διαφόρων λόγων ἔνεκα, εἶχαν συμμαχίσει μαζύ του, ἔτσι δὲ ἀπ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα ἐσηκώνετο μιὰ μεγάλη κόκκινη σημαία, ἠτοιμάζοντο δὲ πολλὰ ἄλλα μικρότερα ἐρυθραὶ σημαῖα, διὰ νὰ ὑψωθοῦν τὴν κατάλληλον στιγμή εἰς τὰ ζωτικώτερα σημεῖα τῆς χώρας, στοὺς στρατώνας, στὰ ἐργοστάσια, στὰ πανεπιστήμια κ. λ. π., καὶ νὰ πνίξουν τὸν κόσμον στὸ αἷμα του.

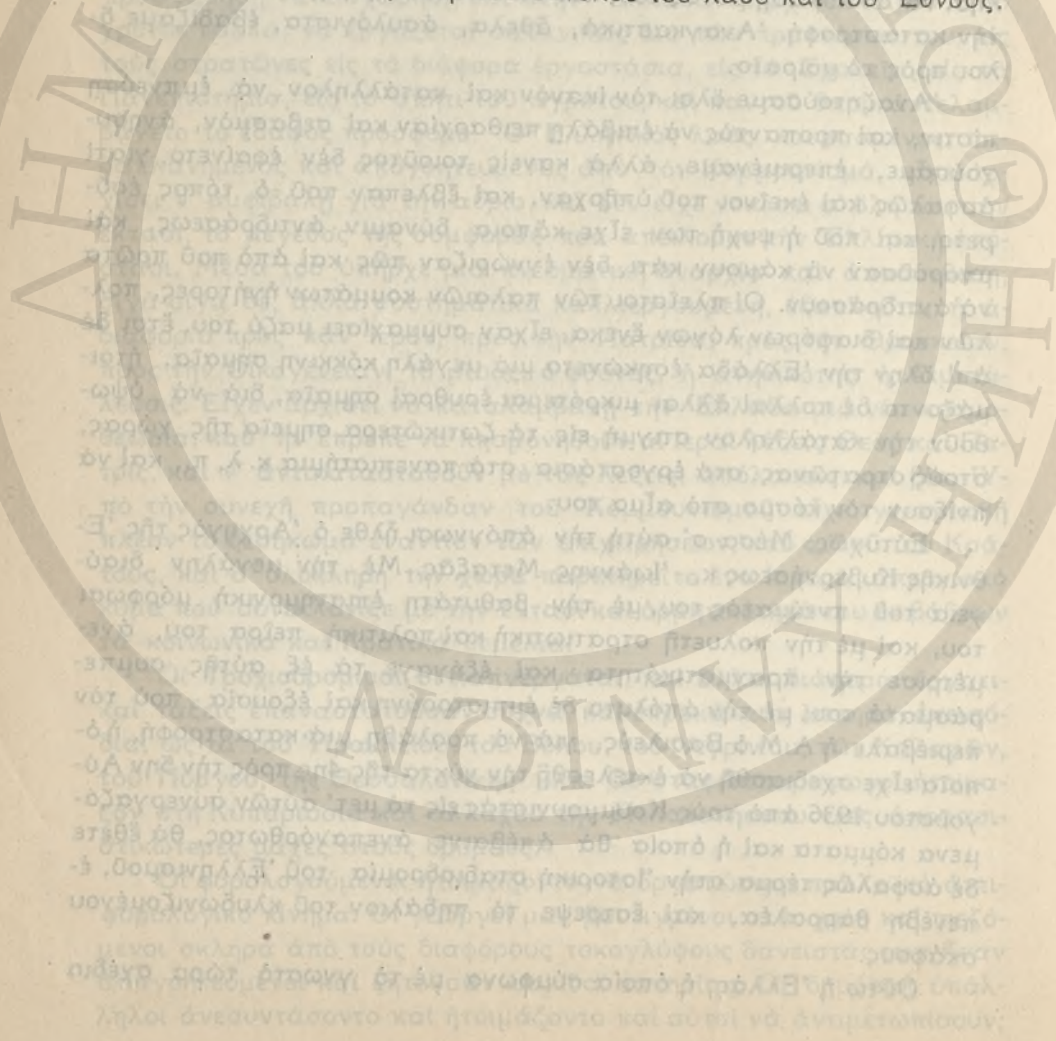
Εὐτυχῶς. Μέσα σ' αὐτὴ τὴν ἀπόγνωσιν ἦλθε ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως κ. Ἰωάννης Μεταξᾶς. Μὲ τὴν μεγάλην διαύγεια τοῦ πνεύματός του, μὲ τὴν βαθυτάτη ἐπιστημονικὴ μόρφωσιν του, καὶ μὲ τὴν πολυετῆ στρατιωτικὴ καὶ πολιτικὴ πείρα του, ἀνεμέτρησε τὴν πραγματικότητα καὶ ἐξήγαγε τὰ ἐξ αὐτῆς συμπεράσματά του, μὲ τὴν ἀπόλυτον δὲ ἐμπιστοσύνην καὶ ἐξουσίαν ποῦ τὸν περιέβαλε ἡ Α.Μ.ὸ Βασιλεὺς, γιὰ νὰ προλάβῃ μιὰ καταστροφὴν, ἢ ὅποια εἶχε σχεδιασθῆι νὰ ἐκτελεσθῆι τὴν νύκτα τῆς 4ης πρὸς τὴν 5ην Αὐγούστου 1936 ἀπὸ τοὺς Κομμουνιστάς εἰς τὰ μετ' αὐτῶν συνεργαζόμενα κόμματα καὶ ἢ ὅποια θὰ ἀπέβαινε ἀνεπανόρθωτος, θὰ ἔθετε δὲ ἀσφαλῶς τέρμα στὴν Ἱστορικὴ σταδιοδρομίαν τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἐπενέβη θαρραλέα, καὶ ἔστρεψε τὸ πηδάλιον τοῦ κλυδωνιζομένου σκάφους.

Οὕτω ἡ Ἑλλάς, ἢ ὅποια σύμφωνα μὲ τὸ γνωστὸ τῶρα σχέδιον

τῆς τρίτης διεθνούς, μετὰ τὸ Ἰσπανικὸ δράμα εἶχε σειρὰ νὰ παραδω-
θῇ στὸν ἐμφύλιον σπαραγμὸν καὶ στὴν Κουμμουνιστικὴν ἐπανάστασιν ἐ-
σώθη.

Τώρα, κάθε Ἕλληνας γνωρίζει πλέον καλὰ αὐτὴ τὴν μεγάλην ἀ-
λήθειαν, καὶ τρέφει πρὸς τὸν Ἀρχηγὸν τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως ἀ-
ληθινὴν λατρείαν καὶ ἀπόλυτην ἐμπιστοσύνην.

Σύσσωμος ὁ Ἕλληνικὸς λαὸς μὲ χαρὰ καὶ εὐχαρίστησιν εὐγνωμο-
νεῖ καὶ πρέπει νὰ εὐγνωμονεῖ αὐτὸν, ποῦ ὡς πρῶτον τοῦ ἔργου ἔταξε,
τὴν ἀποκάθαρσιν τοῦ Κρατικοῦ καὶ τοῦ κοινωνικοῦ ὀργανισμοῦ ἀπὸ
τὴν Κουμμουνιστικὴν αὐτὴν λοιμωξίν, ἔτσι δὲ διεφύλαξε τὴν Ἑλλάδα
ἀπὸ τὴν μπολσεβικικὴν καταστροφὴν, εὐχεται δὲ τῷ Παναγὰθῳ Θεῷ, νὰ
παρέχῃ εἰς τοῦτον μακροζῶταν, διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ δώσῃ εἰς ὅλα τὰ
ἀπασχολοῦντα τὴν χώραν προβλήματα, πολιτικά, κοινωνικά, μορ-
φωτικά, κ. λ. π. λύσεις ὑπὲρ τοῦ συνόλου τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ ἔθνους.

Ο ΕΠΟΙΚΙΣΜΟΣ ΕΝ ΚΡΗΤῃ

Μέχρι τῆς 4ης Αὐγούστου 1936 τὰ ἐποικιστικά ζητήματα τῆς νήσου Κρήτης εἶχον ἐπὶ τοσοῦτον παραμεληθῆ ὑπὸ τῶν κατὰ καιροὺς Κυβερνήσεων, ὥστε ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς ἐν τῇ Νήσῳ ἐλεύσεως τῶν προσφύγων (1923-1924), ἤτοι ἐπὶ 12 ὄλα ἔτη, νὰ μὴ ἔχη γίνῃ οὐδεμία σχεδὸν τακτοποιήσις τοῦ ὑπὸ τῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀποκαταστάσεως Προσφύγων δημιουργηθέντος προσωρινοῦ κτηματικοῦ καθεστῶτος.

Πάντα τὰ ποικίλης μορφῆς καὶ φύσεως ἐποικιστικά ζητήματα ἀφέθησαν ἀρύθμιστα ἢ ἔλαβον προχείρους καὶ σφαλεράς λύσεις. Ἡ αὐθαιρέσις ἀφέθη ἐλευθέρᾳ νὰ ἐπιτείνῃ τὴν σύγχισιν καὶ ἀβεβαιότητα. Πρόσφυγες καὶ γηγενεῖς δικαιοῦμενοι καὶ μὴ δικαιοῦμενοι ἀποκαταστάσεως περιεπλήθησαν εἰς πολυπλόκους πρὸς ἀλλήλους καὶ πρὸς τὸ Κράτος σχέσεις. Οὕτω δὲ ἐδημιουργήθη ἀληθῆς κυκεῶν συμφροδόντων, καταστάσεων καὶ δικαιωμάτων, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν βαρεῖαν ζημίαν τοῦ Ἐποικιστικοῦ ἔργου καὶ τοῦ Κράτους γενικώτερον.

Ἡ Κυβέρνησις τῆς 4ης Αὐγούστου ἀντιμετώπισεν ἀμέσως καὶ ἀποτελεσματικῶς τὴν κατάστασιν ταύτην.

Διὰ συντόνου διοικητικῆς ἐργασίας, δι' ἀμέσου καὶ συχνῆς ἐπικοινωνίας τοῦ Κέντρου μετὰ τῶν τοπικῶν ὑπηρεσιῶν, ἐμελετήθησαν τὰ πλεῖστα τῶν ἐποικιστικῶν προβλημάτων, ἐλήφθησαν τ' ἀπαιτούμενα νομοθετικά μέτρα καὶ ἤρξαντο μὲ γοργὸν ρυθμὸν αἱ ἐργασίαι τῆς ὀριστικῆς διανομῆς τῶν γαιῶν, ἧτις ἀποτελεῖ τὴν ὀλοκλήρωσιν καὶ κατασφάλισιν τοῦ ὄλου ἐποικιστικοῦ ἔργου.

Ἐκ τῶν ληφθέντων ἀπὸ τῆς 4ης Αὐγούστου 1936 μέχρι σήμερον μέτρων θ' ἀναφέρωμεν ἀκολουθῶς τὰ κυριώτερα :

1) Διὰ τοῦ Ἐπιτ. Νόμου 1244)1938.—Ἐρυθμίθη κατὰ τὸν δικαιώτερον καὶ συμφερώτερον διὰ τὸ Δημόσιον τρόπον τὸ ζήτημα τῶν παρανόμων καὶ αὐθαιρέτων ἐν πολλοῖς ἐμφυτεύσεων αἵτινες ἐγένοντο ὑπὸ τε γηγενῶν καὶ προσφύγων εἰς τὰς ἐν Κρήτῃ ἀνταλλαξιμοὺς γαίας, οὕτω δὲ ἐξέλιπε μία ἐξαιρετικῶς ἀνώμαλος, ἐπικίνδυνος καὶ ἐπιζημία κατάστασις.

2) Διὰ τοῦ Ἐπιτ. Νόμου 1321)1938.—Ἰδρύθη καὶ παρὰ τῇ Γενικῇ Διοικήσει Κρήτης, ὡς ὑφίστατο καὶ παρὰ ταῖς λοιπαῖς Γενικαῖς Διοικήσεσι, Τμῆμα Ἐποικισμοῦ.

Ἡ Ἰδρυσις τοῦ Τμήματος τούτου ἀποτελεῖ τὸ ἐπιστέγασμα τῆς ὄλης Κυβερνητικῆς προσπαθείας ἐν σχέσει πρὸς τὰ ἐποικιστικά ζητή-

ματα της νήσου, καθόσον του λοιπού θα υπάρχει άμεσος και συνεχής παρακολούθησις των υπηρεσιών και των ζητημάτων και θα έπιτευχθῆ συντονισμός ενεργειών πλήρης και ωφέλιμος.

3) Αί 'Επιτροπαί 'Απαλλοτριώσεων των τεσσάρων Νομών ἤρξαντο εργαζόμεναι με όλον ἐντεινομένην γοργότητα, διὰ τὴν ὀριστικὴν κατάταξιν των δικαιουμένων ἀποκαταστάσεως προσώπων, διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Νόμου περὶ ἐμφυτευτῶν καὶ διὰ τὴν ρύθμισιν των λοιπῶν ἐποικιστικῶν ζητημάτων τῆς ἀρμοδιότητος αὐτῶν.

Οὕτως ἐξεδόθησαν 370 περίπου ἀποφάσεις των 'Επιτροπῶν τούτων.

4) 'Ανελήφθησαν ἀπὸ τὴν διαχείρισιν τῆς 'Εθνικῆς Τραπεζῆς τῆς 'Ελλάδος πολλαὶ ἐκ των ὑπαρχουσῶν διαθεσίμων ἀνταλλαξιμῶν ἐκτάσεων.

5) Διενεμήθησαν ὀριστικῶς αἱ γαῖαι προσφυγικῶν Συνοικισμῶν, κατεμετρήθησαν αἱ γαῖαι 80 περίπου συνοικισμῶν καὶ ἤρξατο ἡ ὀριστικὴ διανομὴ ἐτέρων 70 περίπου Συνοικισμῶν.

6) Ἦρξαντο ἐξεταζόμενα λεπτομερῶς ἅπαντα τὰ συναφῆ πρὸς τὸν ἐποικισμὸν ζητήματα τῆς Νήσου.

'Αλλ' ἡ γενομένη κατὰ τ' ἀνωτέρω ἐργασία ἀποτελεῖ ἀπλῶς τὴν προπαρασκευὴν τῆς ἐφαρμογῆς ἐν Κρήτῃ τοῦ Κυβερνητικοῦ ἐποικιστικοῦ προγράμματος, ὅπερ περιλαμβάνει:

1) Τὴν 'Εξ ὀλοκλήρου, δικαίαν διὰ τοὺς κληρούχους καὶ συμφέρουσαν διὰ τὴν 'Εθνικὴν Οἰκονομίαν, ὀριστικὴν διανομὴν των γαιῶν καὶ των οἰκοπέδων των προσφυγικῶν Συνοικισμῶν.

2) Τὴν ἐξ ὀλοκλήρου διάθεσιν ὑπὲρ ἀκτημόνων, γηγενῶν καὶ προσφύγων, των ὑπαρχουσῶν διαθεσίμων ἀνταλλαξιμῶν γαιῶν.

3) Τὴν στέγασιν των προσφυγικῶν οἰκογενειῶν καὶ τὴν ἐκτέλεσιν ἔργων κοινῆς ὠφελείας εἰς τοὺς Συνοικισμοὺς αὐτῶν.

4) Τὴν προστασίαν των κτηνοτρόφων.

Ὁ Τμηματάρχης

ΦΡ. ΤΖΙΦΡΑΣ

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΕΙΑΝ
ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝ. ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ
ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.
ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΡΗΤΗΝ

ΑΝΤ. ΚΑΡΑΠΙΠΕΡΟΥ

Τὸ ἀνασταυρωτὸ καὶ ἀποπέτατον πρῶτον τοῦ πρῶτου τοῦ ἀπὸ τῆς Κρήτης ἐκ μέρους πάντων ἀνδρῶν, ἀνδρῶν ἑλλήνων.

• Σ' ἐπὶ τὸ Ἄθῃνα τὸ παῖδι
τὸ Ἑλλᾶδος τὸ καρπὸν
σοῦ πέρις ἡ Κρήτη στέφανο
ἀν' τοῦ βουνοῦ χορτάρι.

ματα της νήσου, καθύπευθε λαϊκά θέματα, ερευνάσας και συνεχώς παρακαλοῦσας τῶν ὑπηρεσιῶν καὶ τῶν ζητημάτων καὶ θὰ ἐκτελεθῇ συμπληρωτικὸς ἐνεργειῶν πλήρης καὶ ἀφείλιτος.

3) Δι' Ἐπιτροπὴν Ἀπολλοτριώσεως τῶν τεσσάρων Νομῶν ἄρσαντο (ἀπολλοτριῶσαι) ἄλλαν ἐπιτροπὴν ἀπολλοτριῶσαι, διὰ τὴν ὁριστικὴν καταστάσιν τῶν οἰκιστικῶν ἀπολλοτριῶσαι προσώπων, διὰ τὴν ἀπολλοτριῶσαι τῶν ἐπιτροπῶν καὶ διὰ τὴν ὁριστικὴν τῶν ἐπιτροπῶν ἀπολλοτριῶσαι τῶν ἀπολλοτριῶσαι.

4) Ἐπιτροπὴν ἀπολλοτριῶσαι τῶν ἐπιτροπῶν ἀπολλοτριῶσαι.

5) Ἐπιτροπὴν ἀπολλοτριῶσαι τῶν ἐπιτροπῶν ἀπολλοτριῶσαι.

6) Ἐπιτροπὴν ἀπολλοτριῶσαι τῶν ἐπιτροπῶν ἀπολλοτριῶσαι.

7) Ἐπιτροπὴν ἀπολλοτριῶσαι τῶν ἐπιτροπῶν ἀπολλοτριῶσαι.

8) Ἐπιτροπὴν ἀπολλοτριῶσαι τῶν ἐπιτροπῶν ἀπολλοτριῶσαι.

9) Ἐπιτροπὴν ἀπολλοτριῶσαι τῶν ἐπιτροπῶν ἀπολλοτριῶσαι.

10) Ἐπιτροπὴν ἀπολλοτριῶσαι τῶν ἐπιτροπῶν ἀπολλοτριῶσαι.

11) Ἐπιτροπὴν ἀπολλοτριῶσαι τῶν ἐπιτροπῶν ἀπολλοτριῶσαι.

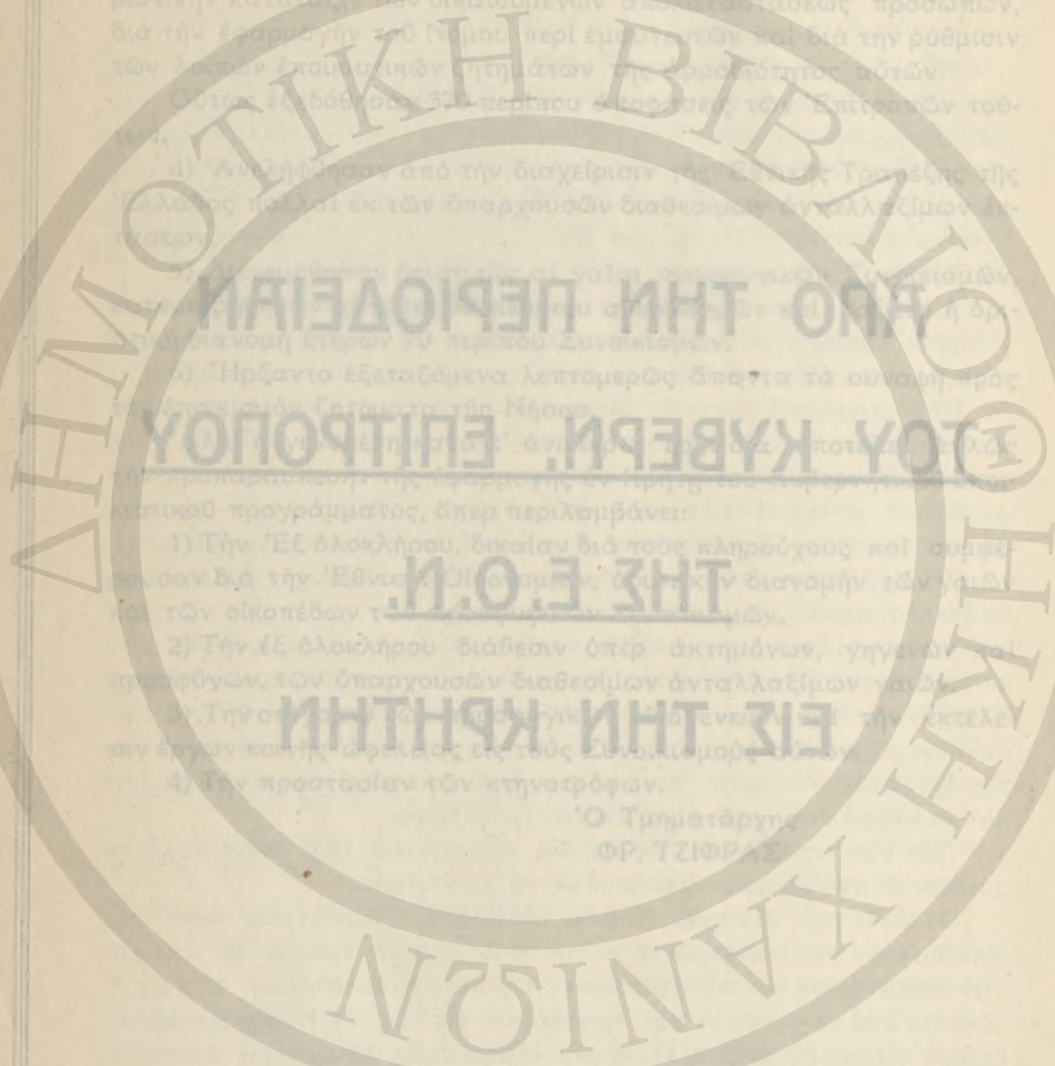
12) Ἐπιτροπὴν ἀπολλοτριῶσαι τῶν ἐπιτροπῶν ἀπολλοτριῶσαι.

13) Ἐπιτροπὴν ἀπολλοτριῶσαι τῶν ἐπιτροπῶν ἀπολλοτριῶσαι.

14) Ἐπιτροπὴν ἀπολλοτριῶσαι τῶν ἐπιτροπῶν ἀπολλοτριῶσαι.

15) Ἐπιτροπὴν ἀπολλοτριῶσαι τῶν ἐπιτροπῶν ἀπολλοτριῶσαι.

16) Ἐπιτροπὴν ἀπολλοτριῶσαι τῶν ἐπιτροπῶν ἀπολλοτριῶσαι.

ΑΛΕΞ. ΚΑΡΗΛΟΠΟΥΛΟΣ

Τὸ ἀκαταπόνητο καὶ ἀτσαλένιο παλληκάρι ποῦ τὸ πέρασμά του ἀπὸ τὴν Κρήτη θὰ μένη πάντα σὰν ὄνειρο, σὰν θρύλλος.

«Σ' ἐσέ τσ' Ἀθήνας τὸ παιδί
τσ' Ἑλλάδος τὸ καμάρι,
σοῦ πέμπει ἡ Κρήτη στέφανο
ἀπ' τοῦ βουνοῦ χορτάρει».

Κρήτη βλ μέγιστο οξύ σπινθηροειδές αλφ. βρωμιούχο.
 Το άκαταμάρτυρο και άσπαστο αλφ. βρωμιούχο που το κρυσταλλό του δρώ την
 μέγ. κρυσταλλοποιούχο.

«Σ' έσ' το 'Αθηνά το κρυσταλλό
 το 'Εγγύς το κρυσταλλό»
 σου κέρπει ή Κρήτη στέφανο
 ή, του βρονοχόρταρ».

Ἡ ΠΕΡΙΟΔΕΙΑ ΤΟΥ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟΥ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Ἡ ἐν τῇ Μεγαλονήσῳ περιοδεία τοῦ κ. Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου τῆς Ε.Ο.Ν. ἀναμφισβητήτως ἀπετέλεσε πραγματικὸν ψυχικὸν ἀναβάπτισμα διὰ τοὺς κατοίκους αὐτῆς. Ὁ λαὸς τῆς Κρήτης ἐπιφυλάξας ὑποδοχὴν ἐνθουσιώδη καὶ ἀποδευτικὴν εἰς τὸν κ. Ἄλ. Κανελλόπουλον; ὑποδοχὴν αὐτόχρομα πανηγυρικὴν ἐν ἀτμοσφαίρᾳ εἰλικρινοῦς χαρᾶς, κατέδειξε διὰ μίαν ἀκόμη φοράν μὲ πόσῃν ἀγάπῃν καὶ στοργῇν ἐνεκολπώθη τὴν θαρραλέαν ἐξόρμησιν τῆς νεότητος. Ἐάν ἡ περιοδεία τοῦ Κυβερνητικοῦ ἐπιτρόπου τῆς Ε.Ο.Ν. ἐσημείωσε σταθμὸν καὶ ἀπετέλεσεν διὰ τοὺς Κρήτας τὴν ἀφετηρίαν νέων ἐντόνων προσπαθειῶν διὰ τὴν ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἐνίσχυσιν καὶ ἀρτίαν ἐμφάνισιν τῆς Ε.Ο.Ν. παρέσχεν ὡσαύτως εἰς τὸν λαὸν τῆς Κρήτης μίαν ἀκόμη εὐκαιρίαν νὰ ἐξωτερικεύσῃ τὰ μύχια αὐτοῦ αἰσθήματα πρὸς τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ νὰ διαδηλώσῃ κατὰ τρόπον ἀπεριφράστως κατηγορηματικὸν ὅτι ἡ φιλοπατρία τῶν Κρητῶν εἶνε ὁ θετικώτερος παραστάτης παρὰ τὸ πλεῖρον τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου Μεταξᾶ εἰς τὴν μεγαλειώδη Ἐθνικὴν ἀναζημιουργικὴν του ἐξόρμησιν. Δὲν θὰ ἦτο ὑπερβολὴ νὰ λεχθῆ ὅτι αἱ ἐπ' εὐκαιρίας τῆς περιοδείας τοῦ κ. Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου τῆς Ε.Ο.Ν. ἐκδηλώσεις τοῦ Κρητικοῦ λαοῦ καὶ εἰς τὸν πλεόν ἀπομεμακρυσμένον συνοικισμὸν ὁπόθεν περιώδευσεν, ὑπερέβησαν οἰανδῆποτε εἰς οἰανδῆποτε διαμέρισμα τοῦ Κράτους ὑποδοχήνεις πηγαῖον καὶ αὐθόρμητον ἐνθουσιασμὸν πρὸς τὴν Α. Μεγαλειότητα τὸν Βασιλέα, τὸν Διάδοχον, τὸν Ἐθ.Κυβερνήτην καὶ τὸ Κράτος τῆς 4 Αὐγούστου. Ἀποκορύφωσις παραληρήματος πρωτοφανοῦς. Παντοῦ ἀπὸ ὅπου διῆλθεν ὁ κ. Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ε.Ο.Ν. παντοῦ ἀντίκρουσεν ἀψίδας μὲ τὰς εἰκόνας τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως Γεωργίου τοῦ Διαδόχου καὶ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου καὶ τοὺς θυρεοὺς τῆς 4ης Αὐγούστου ν' ἀνεμίζωνται ὑπερήφανα καὶ ἀδελφικά μὲ τὴν γαλανόλευκον. Ἡ διαδρομὴ τοῦ κ. Ἐπιτρόπου τῆς Ε.Ο.Ν. κατὰ μῆκος τῆς Μεγαλονήσου ὡς καὶ εἰς τὰς πρὸς τὸ Κρητικὸν καὶ Λυθικὸν πέλαγος ἐπαρχίας, ἀπετέλεσε τὸ σύνδημα ἑνὸς ἀνευ προηγουμένου παλλαϊκοῦ συναγερμῶτος τῶν ἐργαζομένων μαζῶν ἵνα διατρανώσῃ τὴν πίστιν, ἀφοσίωσιν καὶ εὐγνωμοσύνην πρὸς τὸν συμφιλιωτὴν Βασιλέα καὶ πρὸς τὸν Ἐθνικὸν Κυβερνήτην, τοῦ ὁποίου ἡ φωτεινὴ διάνοια καὶ ἀποφασιστικότης κατέλυσαν ἅπαξ διὰ πάντος τὴν κομματικὴν φαυλοκρατορίαν, ἧς αἱ συνέπειαι ἐβάρυναν τοὺς ὤμους τῶν ἐργαζομένων ἀνοικτιρμόνως καὶ ἀνηλεῶς.

Ἡ ἐπίσκεψις τοῦ κ. Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου τῆς Ε.Ο.Ν. εἰς τὴν Κρήτην παρέσχεν ἀκόμη τὴν εὐκαιρίαν εἰς τὸν Κρητικὸν λαὸν νὰ καταδείξῃ ὅτι ἔχεται στερεῶς τῶν παραδόσεων καὶ ἀρχῶν ἐκείνων τὰς ὁποίας ἐκκληρονόμησεν ἀπὸ τὴν ὀλοκαύτωσιν τοῦ Ἀρκαδίου καὶ τὸν ἡρωϊσμὸν τῶν προγόνων του.

ΑΛ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐπιβλητικά ἀπὸ τὰς ἐπάξεις τοῦ μεταυγουστιανοῦ Κράτους ἐξεπήδησε μία ἀκόμη ὑπέροχος φυσιογνωμία.

Μία προσωπικότης ἡ ὁποία ἀπετέλεσε τὴν συνισταμένην εἰς τὸ σημαντικώτερον κεφάλαιον τοῦ ἀναδημιουργικοῦ ἔργου τῆς 4ης Αὐγούστου. Τὴν συγκρότησιν καὶ συσσωμάτωσιν τῆς νεολαίας εἰς Ἐθνικὰς φάλαγγας. Ὁ κ. Ἀλέξανδρος Κανελλόπουλος.

Γόνος μεγάλης πατριαρχικῆς οἰκογενείας ἐγεννήθη ἐν Ἀθήναις τὸ 1913, ὅπου ὑπὸ τὴν ἀρχοντικὴν καὶ αὐστηρὰν οἰκογενειακὴν ἀτμόσφαιραν ἐγαλουχήθη καὶ ἀνετρέφη μὲ τὰς ὠραιότερας τῶν Ἑλληνικῶν παραδόσεων. Τὴν πρώτην αὐτοῦ ἐγκύκλιον μόρφωσιν ἔλαβεν εἰς τὴν Σχολὴν Μακρῆ. Ἄμα τῷ πέρατι τῶν Γυμνασιακῶν αὐτοῦ σπουδῶν ἐνεγράφη εἰς τὴν Χημικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ ἐν συνεχείᾳ εἰς τὴν Νομικὴν κατὰ προτροπὴν τῆς οἰκογενείας του, ἵνα οὕτω συνεχίσῃ τὸ ἔργον τοῦ ἀειμνήστου αὐτοῦ πατρὸς Νικολάου δημιουργοῦ τῆς Ἑλληνικῆς βιομηχανίας καὶ εὐεργέτου τοῦ Ἀγροτικοῦ κόσμου τῆς Ἑλλάδος. Τοῦ ἀειμνήστου Νικολάου Κανελλοπούλου, τοῦ ὁποίου τὸ ἄνωμα μὲ σεβασμὸν καὶ ἀγάπην προφέρεται ἀπὸ τὰ χεῖλη ὀλοκλήρου τοῦ ἀγροτικοῦ κόσμου ὅστις ἰσόβιον τοῦ ὀφείλει εὐγνωμοσύνην.

Ὁ κ. Ἀλέξ. Κανελλόπουλος φύσις ἀνήσυχος καὶ δημιουργικῆς χαρακτῆρ ζωηρὸς καὶ ἐπιρρεπὴς εἰς ἀγῶνας καὶ δρᾶσιν, ταχέως ἐγκατέλειπεν τὰ Πανεπιστημιακὰ ἐδῶλια. Ἡ διάβασίς του ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιον ἀφῆκε ζωηρὰ τὰ ἴχνη τῆς ὑπὲρ τῶν Ἐθνικῶν ἰδεῶδων ἀγωνιστικῆς του διαθέσεως. Ἦτο ἡ περίοδος καθ' ἣν τὰ ἀριστερίζοντα στοιχεῖα ἀνέπτυσσον τὴν ἀντεθνικὴν αὐτῶν δρᾶσιν ἐντὸς τῶν κόλπων τοῦ ἀνωτάτου αὐτοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Ἰδρύματος. Αἱ ἀπεργίαι διεδέχοντο ἀλλήλας. Συγκρούσεις καθημερινῶς ἐλάμβανον χώραν οὐχὶ δὲ σπανίως τὰ κράσπεδα τῆς Λεωφόρου Πανεπιστημίου ηὔλακωνοντὸ ἀπὸ τὸ αἶμα τῆς σπουδαζούσης Ἑλληνικῆς νεότητος.

Εἰς τὸ κύμα αὐτὸ τοῦ ἀριστερισμοῦ ποῦ κατέκλυσε τὸ Ἐθνικὸν μας Πανεπιστήμιον ἐπὶ τῶν στεγῶν τοῦ ὁποίου ἀνηρτήθησαν καὶ ἠνεμίζοντο μαῦρα καὶ ἐρυθρὰ σινδονόπανα, ἡ ψυχὴ τοῦ ἀγνοῦ αὐτοῦ ἔθνικιστοῦ, τοῦ ὄρμητικοῦ καὶ ἀκάμπτου αὐτοῦ ἀγωνιστοῦ τοῦ κ. Κανελλοπούλου, ἐπανεστάτησε. Καὶ ἀντὶ νὰ ἀποσυρθῆ καταπτοημέ-

νος, ἀντιθέτως ὤρθωσε τὸ ἀνάστημά του, κατὰ τῶν ἐξάλλων κηρύτων τῶν δλεθρίων δοξασίων τοῦ κομμουνισμοῦ, ὀργανώσας μετ' ἄλλων συμφοιτητῶν του τὸν πρῶτον ἐθνικιστικὸν πυρῆνα τοῦ Παμφοιτικοῦ Συλλόγου, ἀποτελέσαντα κάρφος πραγματικὸν εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ταραξιῶν οἵτινες ἐν ἀμηχανίᾳ καὶ πανικόβλητοι ὑπ-χρεώθησαν ν' ἀνακόψουν τὸν ἀντεθνικὸν ἀγῶνα των.

Ἐκτοτε οἱ μεταξὺ τῶν δύο παρατάξεων ἀγῶνες τραχεῖς καὶ σκληροὶ ἐσυνεχίσθησαν μετ' ἐπιτυχὸν ἀποτέλεσμα τὴν πλήρη κατῆσυσιν τοῦ Ἐθνικοῦ Παμφοιτητικοῦ καὶ δικαίωσιν καὶ ἐπιβράβεισιν τῆς πρῶτης ἰδεολογικῆς Ἐθνικῆς ἐξορμήσεως τοῦ κ. Ἀλεξαν. Κανελλοπούλου.

Χαλυβδωμένος ἀπὸ τὰ πρῶτα δημιουργικὰ του βήματα μετέφερε τοὺς ἀγῶνας του πλεον ἐκτὸς τοῦ Πανεπιστημίου. Ἡ δρᾶσις του ἰδεολογική, διηρῦνθη ἐπὶ τοῦ ἀναπεπταμένου κοινωνικοῦ πεδίου. Εἰς τὰ ἀπέραντα ἐργοστάσια τοῦ πατρὸς του ὡς καὶ εἰς ἄλλας ἐπιχειρήσεις ὁ κομμουνισμὸς εἶχεν εἰσχωρήσῃ δημιουργῶν καθημερινῶς ζητήματα καὶ ἀπεργίας, καὶ παραλύων κάθε κίνησιν. Ἄλλ' ὁ Ἀλέξανδρος Κανελλόπουλος οὔτε ὑποχωρεῖ οὔτε πτοεῖται, οὔτε καὶ ἀνέχεται συμβιβασμοὺς καὶ συνθηκολογήσεις. Εἰς τὴν βίαν ἀντιτάσσει βίαν. Εἰς τὴν θρασύτητα τὸ ἀκατάβλητον σθένος του. Ἀντιμετωπίζει νικηφόρως τὰς μαχητικὰς ἐξορμήσεις τῶν ἀπεργιακῶν κυκλῶνων.

Φωτεινὴ διάνοια, χαρακτήρ δημιουργικὸς καὶ ἀποφασιστικὸς, μετέβησιν ἀκαμπτον, φυσικὸν ἦτο νὰ ἐλκύσῃ ὄλως ἰδιαιτέρως τὴν προσοχὴν τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου, ὅστις καὶ δικαίως ἐν τῷ προσώπῳ του εὔρε τὸν εἰλικρινῆ παραστάτην τὸν ὑπέροχον ἰδεολόγον, τὸν ἀκάματον ἀγωνιστὴν, ἵνα τοῦ ἐμπιστευθῇ τὴν Ἐθνικὴν Ὀργάνωσιν τῆς Νεολαίας ἣτις προώρισται ν' ἀποτελέσῃ τὸν φεγγοβόλον δαυλὸν εἰς τὰς ἀτραποὺς τοῦ κυφορουμένου τρίτου Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ. Καὶ πρέπει νὰ ὀμολογηθῇ ὅτι οὐδέποτε ἡ πανελλήνιος γνῶμη ὑπῆρξε τόσον σύμφωνος, καὶ οὐδέποτε ἐπεκρότησε τόσον πανηγυρικῶς ἐκλογὴν προσώπου, ὅσον εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν, τὴν ἐκλογὴν τοῦ κ. Ἀλ. Κανελλοπούλου.

ΜΙΑ ΠΡΟΠΟΣΙΣ ΤΟΥ Κ. ΔΙΟΝ. ΞΥΔΙΑ

»Κατὰ τὸ παρατεθὲν ὑπὸ τῆς Γεν. Διοικήσεως Κρήτης
 »πρὸς τιμὴν τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου τῆς Ε. Ο. Ν. κ.
 »Ἄλ. Κανελλοπούλου γεῦμα, εἰς ὃ παρεκάθησαν ὑπερεκα-
 »τὸν πεντήκοντα ἄτομα ἐκ τῆς κοινωνίας Χανίων καὶ ὅπερ
 »ἀπέτελεσε μίαν τῶν πλέον εὐστόχων συμφιλιωτικῶν χειρο-
 »νομιῶν τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως τῆς Γεν. Διοικήσεως Κρή-
 »της κ. Διον. Ξυδιᾶ καὶ ἔτυχε τῆς πλέον θερμῆς ἐπικροτή-
 »σεως ὑφ' ὀλοκλήρου τοῦ τύπου τῆς Κρήτης, ἡγέρθη ὑπ'
 »αὐτοῦ ἡ κάτωθι ἐμπνευσμένη πρόποσις.

**Θεοφιλέστατε,
 Κε Κυβερνητικῆ Ἐπίτροπε,
 Στρατηγέ μου,
 Κε Δήμαρχε,
 Κοι Ἀξιωματικοί,
 Κυρίαί, Κύριοι,**

Ἐάν θελήσω νὰ κάμω καὶ τὴν ἐλαχίστην ἀνασκόπισιν τοῦ μεγα-
 λειώδους ἔργου σας τοῦ ὁποῦ ἠγεισθε ὑπὸ τὴν σκέπην τῆς Α. Υ.
 τοῦ διαδόχου καὶ τῆς Α. Ε. τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου, ἀσφαλῶς δὲν
 θὰ ἐπαρκέσῃ τὸ ἐλάχιστον χρονικὸν διάστημα ποῦ ἔχω στὴν διάθε-
 σίν μου ἀλλὰ καὶ νομίζω ὅτι δὲν εἶνε τῆς παρούσης στιγμῆς.

Εἶνε τόσον μεγάλη καὶ ὑψηλὴ ἰδέα, εἶνε τόσον μέγιστοι, Ἐθني-
 κοὶ καὶ ἠθικοὶ οἱ ἐπιδιωκόμενοι σκοποὶ ὥστε σταματᾶ κανεὶς ἐνώπι-
 ον αὐτῶν ἐνεὸς καὶ ἀναυδος.

Ἀφῆστε κύριοι τὴν φαντασίαν σας νὰ ἴδῃ μὲ τὰ ἰδικά της μάτια
 τὸ παρελθόν, τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον τῆς Ἑλληνικῆς Νεολαίας, τῶν
 παιδιῶν μας δηλαδὴ.

Μὴ τρομάξετε γι' αὐτὸ ποῦ θ' ἀκούσητε αὐτὴν τὴν στιγμὴν, ἀνή-
 κει εὐτυχῶς εἰς τὸ παρελθόν. Τὰ παιδιά μας στριμωγμένα σὲ κάθε εἴ-
 δους ὑποπτον Κέντρον, ἤκουον τὴν φθοροποιὸν καὶ δηλητηριώδη δι-
 δασκαλίαν τοῦ κάθ' ἑνὸς πράκτορος. Κανεὶς δὲν τὸν ἠμπόδιζε! ἔ-
 λεύθερος ἔδρα παντοῦ στὸν δρόμο, στὰ Κέντρα, στὸ σπίτι, στὸ Σχο-
 λεῖον, στὸ Στρατό.

Τὶ ἄραγε ἔλεγαν; Ἐλεγαν ὅτι ἡ Πατρίς, ἡ Θρησκεία καὶ ἡ Οἰ-
 κογένεια, εἶνε ἰδέαι μυσσараὶ καὶ ἀπόβλητοι.

Καὶ ἡμεῖς τί ἐκάμαμε γιὰ νὰ σώσωμε τὰ παιδιά μας; Ἀπολύ-

τώσ τίποτε. Ἀποκαμωμένοι ἀπὸ τὸν καθημερινὸν μόχθον τῆς πάλης τῆς ζωῆς, ἀποχαυνωμένοι ἀπὸ τὴν ἀποτελμάτωςιν κάθε ἠθικῆς καὶ ὑψηλῆς ἰδέας, στὸν τόπον αὐτὸ καὶ ἀπηλπισμένοι ἀπὸ τὸ κατάντημα τῆς Πολιτικῆς ζωῆς τῆς Χώρας μας, ἀφήναμεν νὰ φερώμεθα ἡμεῖς καὶ τὰ παιδιὰ μας, ὅπου ἡ καταλυτικὴ κάθε ἠθικῆς ἐννοίας προπαγάνδα μᾶς ὠδήγει.

Ποῦ θὰ ἐφθάναμεν; Στὸν κρημνὸν καὶ στὴν καταστροφὴν.

Τὴν τελευταίαν στιγμὴν ἐσώθημεν γιατί δύο ἄνθρωποι, δύο γιὰ τὴν Ἑλληνικὴν ἱστορίαν γίγαντες, ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς καὶ ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς, ἐστάθησαν κατάντικρυ στὸ ρεῦμα καὶ μὲ τὸ πελώριον ἠθικὸν ἀνάστημά των, ἐσταμάτησαν τὸ πνιγμὸν μας μέσα στὸν βουρκοῦν καὶ τὴν σαπίαν.

Ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς ἐξύπνησεν ἀπὸ τὸν λήθαργον ποῦ ἐπίτηδες εἶχε ριφθῆ καὶ ὡς εἰς ἄνθρωπος ἐτέθη εἰς τὸ πλευρὸν τους.

Ἡ Ἑλλάς τῶν χιλιετηρίδων, ἡ ἀθάνατη καὶ αἰώνια Ἑλλάς μὲ τὴν πλέον δοξασμένην ἱστορίαν ἐσώθη.

Καὶ νὰ πᾶ τὰ παιδιὰ μας, στὸ παρὸν βουτηγμένα μέσα στὸ κυανόλευκον χρῶμα, ἀπηλλαγμένα ἀπὸ κάθε φθοροποιὸν ἰδέαν, ἀναγεννῶνται καὶ ἀναβαπτίζονται μέσα στὰ νάματα τῆς Κασταλίας Ἐθνικῆς Λίμνης.

Κανεὶς νέος ἢ καμμιά νέα πλέον δὲν προσέχει σὲ διδασκαλίας ὑποπτές καὶ ὑπουλές ὅποθενδήποτε καὶ ἂν προέρχωνται. Μετὰ βδελυγμίας καὶ περιφρονησεως ἀποστρέφει τὸ πρόσωπόν του καὶ ἕνα εἰρωνικὸν μειδίαμα διανθίζει εἰς ἑαυτὸ γιὰ τοὺς καλοὺς αὐτοὺς φίλους καὶ πατριώτας ποῦ μὲ τόσην καλωσύνην χάνουν τὸν πολῦτιμόν τους καιρὸν, γιὰ νὰ διδάξουν στὰ παιδιὰ μας τίς νέες ἰδέες, ἔαν βέβαια ἤθελεν ἀποτολμήσει κανεὶς νὰ τὸ κάμη.

Αὐτὸ εἶνε ἕνα θαῦμα ἕνα ὠραῖο ὄνειρο ποῦ ἔγινε πραγματικότης, χάρις στοὺς ἀτρύτους δικούς σου κόπους, ἀγαπητέ μου Κε Κυβερνητικὲ Ἐπίτροπε.

Ἐδικαιοῦσο νὰ ζῆς πραγματικὰ μέσα στὴν χλιδὴν καὶ πλοῦτον καὶ τίποτε νὰ μὴ ταράσῃ τὴν ἡσυχονζωὴν σου. Ἐν τοσοῦτῳ τὰ ἐγκατέλειψες ὅλα καὶ ἀφοῦ ἔλαβες στὰ σιβαρά σου χέρια τὴν σημαίαν ποῦ ὕψωσαν οἱ ἡγέται τοῦ Ἔθνους, τὴν περιάγεις στὴν κάθε γωνιά τῆς Ἑλληνικῆς Γῆς ἀκούραστος καὶ μεγαλόπνοος.

Μὲ τὴν θέρμην στὴν ψυχὴν καὶ μὲ τὴν πεποιθῆσιν ποῦ χαρακτηρίζει τοὺς δυνατοὺς ἀνθρώπους, ἐμψυχώνεις καὶ παραδειγματίζεις τὴν μεγάλην Ἑλληνικὴν νεολαίαν.

Τὸ Ἔργον σου, ἔργον ὠραῖον καὶ Ἐθνικόν, θὰ μείνῃ ἱστορικόν. Καὶ αὔριον ὅταν πλέον κουρασμένος θὰ παραδώσῃς τὴν Ἀρχὴν σὲ ἕνα ἐπάξιον Διάδοχον, τότε ὑπερήφανος καὶ εὐτυχῆς θὰ δυνηθῆς καὶ σὺ νὰ ἐκτιμήσῃς τοῦτο.

Τότε πραγματικὰ θὰ ἰδῆς τὴν Ἑλληνικὴν νεότητα ἀνδρωθεῖσαν

καί σέ κάθε ἐκδήλωσίν της πανέτοιμον. Τότε θά ἐννοήσης ὅτι δέν ἔζησες ἀπλῶς, ἀλλά ὅτι ἔγραψες τήν ὠραιότεραν σελίδα τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας.

Ἄλλά γιά νά φθάσης ἐκεῖ θά ἔχης νά ἀντικρύσης μύρια ὄσα ἐμπόδια τά ὁποῖα θά ὑπερπηδήσης μέ τήν ἀδάμαστη θεληματικότητα τήν δικήν σου καί τοῦ Ἀρχηγοῦ ἀλλά καί τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ ὁλοκλήρου.

Εἶναι ἀνοησία ἂν μή τι ἄλλο νά πιστεύουν ὅτι εἶναι δυνατόν νά σταματήσουν τήν ροήν τοῦ Νιαγάρα μέ Κουβαδάκια παιδικά.

Γιά νά γίνουν ὅμως ὅλα αὐτά χρειάζεται ἀπόλυτος καί ἀδιατάρακτος εἰρηνική κατάστασις τήν ὁποίαν ἐξασφαλίζει ὁ Ἑλληνικός Στρατός ὀπισθεν τοῦ ὁποῖου ἴσταται ὁλόκληρος ἡ μάχιμος δύναμις τοῦ Ἔθνους.

Τελειῶνων Σᾶς παρακαλῶ ὅπως ἐπανερχόμενος ἀναφέρητε εἰς τόν Ἐθνικόν Κυβερνήτην ὅτι ὅπως παντοῦ οὕτω καί εἰς τήν Κρήτην ἡ 4η Αὐγούστου εἶνε ἡμέρα νέας Ἐθνικῆς Παλιγγενεσίας, ὅτι ὁλόκληρος ὁ Κρητικός λαός ἐπικροτεῖ τὸ ἔργον του, ὅτι οἱ τυχόν ἐλάχιστοι βραδυποροῦντες θά σπεύσουν νά φθάσουν εἰς τήν πρώτην γραμμὴν ἀργά ἢ γρήγορα καί ὅτι ἔχουν ἀποθέσει ὅλοι τὰς ἐλπίδας των εἰς χεῖρας αὐτοῦ καί τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως.

Ὅσον ἀφορᾷ δὲ ἰδιαιτέρως τήν Κρητικὴν Νεολαίαν ἀδιστακτικῶς νά ἀναφέρητε ὅτι ὅλα τὰ Κρητικόπουλα καί ὅλαι αἱ Κρησσαι νεάνιδες ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀπολύτως ἐξαιρέσεως, εἶνε στὸ πλευρόν Του ἔτοιμοι νά ἐκτελέσουν κάθε διαταγὴν του, ἄλλως τε τοῦτο εἶνε τελείως φυσικόν γιατί τὰ παιδιά αὐτὰ πού ἐγεννήθησαν καί ἀνέπνευσαν τὸν ἀέρα τῆς Κρήτης δέν ἦτο δυνατόν ἄλλως νά σκέπτονται.

Ἡ Κρήτη πού ἀνέδειξεν τόσους ἥρωας καί ἡμιθέους, πού τὸ χῶμα της εἶνε πραγματικὰ καί ἀληθινὰ ζυμωμένο μέ αἷμα καθαρῶς Ἑλληνικόν, πού ἡ κάθε πέτρα της ἐχρησίμευσε γιά μετερίζι καί ἡ κάθε τοποθεσία της ἐνθυμίζει καί μιὰ αὐτοθυσία καί ἕνα ἡρωϊσμόν, δέν εἶνε λέγω δυνατόν, παρὰ τέτοια Λεβέντικη Νεολαία νά ἔχη καί ὅτι εἶμαι καί ἐγὼ ὑπερήφανος γιατί ἔχω τήν μεγάλην τιμὴν νά εἶμαι μεταξύ τοιούτου Λαοῦ.

Σᾶς παρακαλῶ Κύριοι νά θελήσητε νά ὑψώσητε τὸ ποτήριον εἰς ὑγείαν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου Ἰωάννου Μεταξᾶ, τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου τῆς Ε.Ο.Ν. Κου Κανελλοπούλου, τῆς Κρητικῆς Νεολαίας καί τῆς Κρήτης.

ΧΑΝΙΑ: Δύο ώρας πρὸ τοῦ κατάπλου τῆς «Ἀκροπόλεως» ἡ πόλις τῶν Χανίων εὐρίσκεται ἐπὶ ποδὸς συναγερμού ὅπως ὑποδεχθῆ τὸν κ. Κυβερνητικὸν Ἐπίτροπον τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ διατρανώσῃ τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς πρὸς τὸν Ἐθνικὸν Κυβερνήτην κ. Ἰ. Μεταξᾶν,

Φαλαγγίται καὶ φαλαγγίσσαι μετὰ τοιαύτας στολὰς χορεύουσαι πρὸς τὴν τιμὴν τοῦ κ. Κυβερνητικοῦ Ἐπιτροποῦ τῆς Ε.Ο.Ν. εἰς τὸ Δημοτικὸν Γυμναστήριον Χανίων

Ὁ κ. Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ε.Ο.Ν. ὁμιλεῖ πρὸς τοὺς σχηματισμοὺς τῆς Ε.Ο.Ν. Χανίων καὶ τοῦ κατακλύσαντος τὸ Δημ. Γυμναστήριον πλήθους.

Φαλαγγίται καί φαλαγγίτισσαι με τοπικές στολές χορεύουσαι προς τιμήν
του κ. Κυβερνητικού Ἐπιτρόπου τῆς Ε.Ο.Ν. εἰς τὸ Δημοτικὸν Γυμναστή-
ριον Χανίων

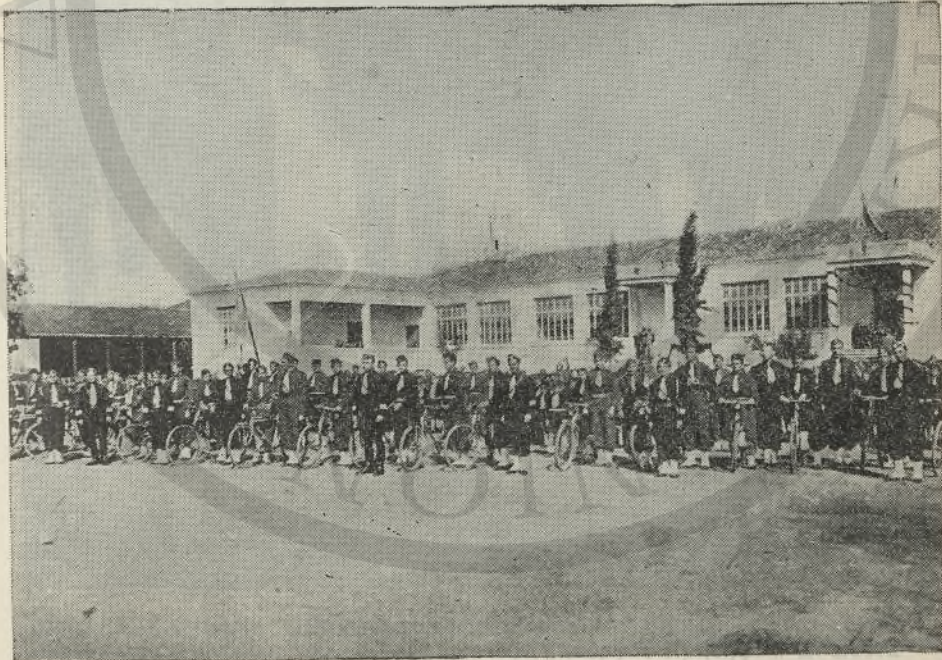

ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΑ ΧΑΝΙΩΝ: Μέσω ἀποθεωτικῶν ἐκδηλώσεων ὑπὲρ τῆς Α. Μ. τοῦ Ἐλευθερίου Βενιζέλου καὶ τοῦ Μεγ. Κυβερνήτου κ. Μεταξᾶ ὁ Κυβ. Ἐπίτροπος τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Κανελλόπουλος ἐκφωνεῖ ὑπερόχου πατριωτικῆς ἐξάρσεως λόγον. Παρ' αὐτῷ ἡ φαλαγγίτισσα δις Τασία Διον. Ξυδιᾶ.

Ἐν παλαιῶν συναγεμῶν οἱ κάτοικοι τῆς κωμοπόλεως Καστελλίου Κισσάμου Χανίων συνοδεύουν τὸν κ. Ἀλ. Κανελλόπουλον.

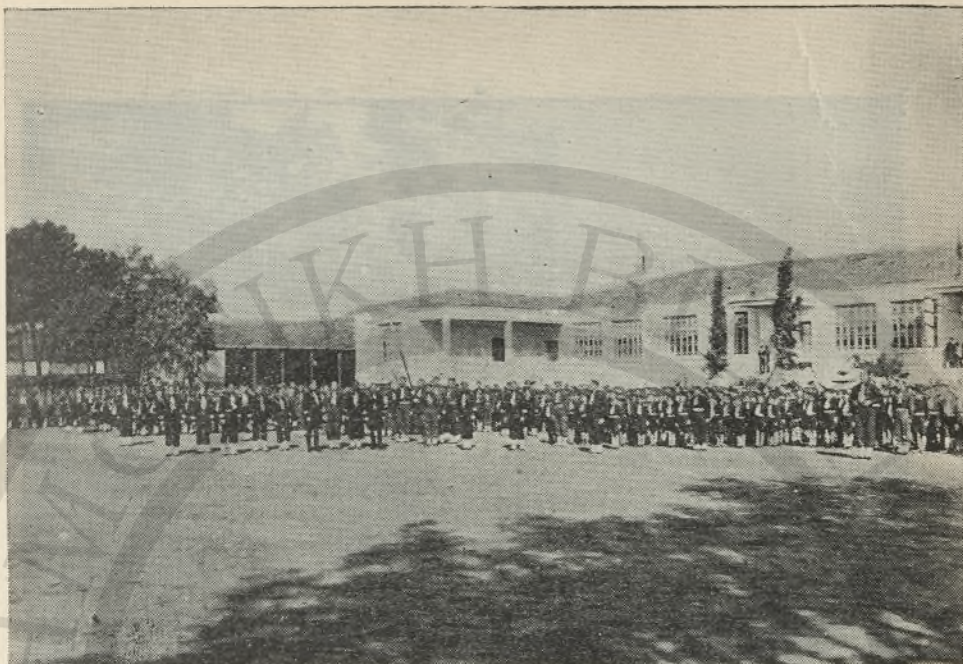
καὶ τοῦ Μερῆρχου κ. Παπαστεργίου.

Ὁλόκληρος ἡ δύναμις τοῦ σχηματισμοῦ Ε.Ο.Ν. Χανίων. Διακρίνεται τὸ τμήμα ποδηλατιστῶν.

✓

ΒΡΥΣΕΣ ΧΑΝΙΩΝ: Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ε. Ο. Ν. κ. Ἄλ. Κα-
νελλόπουλος μεταξὺ τοῦ Ἀναπληρωτοῦ Ὑπουργοῦ Κρήτης κ. Δ. Ξυδιᾶ
καὶ τοῦ Μεράρχου κ. Παπαστεργίου.

Ο σχηματισμός Ε.Ο.Ν. ἀρρένων Χανίων ἐν ἀναμονῇ ἐπιθεωρήσεως ὑπὸ τοῦ Ἀναπληρωτοῦ Ὑπουργοῦ κ. Ἰ. Δ. Ξυδιᾶ.

Τμήμα τοῦ σχηματισμοῦ Ε.Ο.Ν. θηλέων Χανίων

✓

ΧΑΝΙΑ: Μικρά Φαλαγγίτσια προσφέρουσα άνθοδέσμη προσφωνεί τόν κ. Κυβερνητικόν Ἐπίτροπον τῆς Ε.Ο.Ν. Παρ' αὐτῷ ὁ ἀναπληρωτῆς Ὑπουργοῦ Κρήτης κ. Δ. Ξυδιάς, ὁ Μέγαρχος Κρήτης κ. Παπαστεργίου καί ὁ δικηγόρος κ. Σ. Καψάλης.

ΚΑΝΑΝΟΣ ΠΑΙΝΟΣ ὙΠΟΥΡΓΟΝ Ἀσπίου καί τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου, ἡλπίσας
μεταίμα ἑαυτῶν προσίδουσαν πανηγυρικῆν ὄψιν εἰς τὴν
προεδρευτικὴν κομπόσιν.

ΚΑΝΔΑΝΟΣ ΣΕΛΙΝΟΥ ΧΑΝΙΩΝ: Ἀπὸ τὴν μεγαλοπρεπῆ διακόσμησην πρὸς ὑποδοχὴν τοῦ κ. Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου τῆς Ε.Ο.Ν.

Παμμέγισται πατριωτικαὶ ἐπιγραφαὶ καὶ εἰκόνες τῆς Α. Μ. τοῦ βασιλέως καὶ τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου, πλαισιούμεναι μὲ δάφνας προσδίδουν πανηγυρικὴν ὄψιν εἰς τὴν προσδευτικὴν κωμόπολιν.

✓

Ἐθνικοῦ ἐγωΐσμοῦ, ἐνῶ τὸ κτῆμα φαίνεται σὰν κάπου νὰ στρέφεται σὰν κάπου νὰ περουγίζη γιὰ νὰ ἐπικοινωνήσωμεν νοερῶς μὲ τοὺς μεγάλους μας ἀρχηγούς καὶ τὸ χέρι μας εἶναι ἔτοιμο νὰ σφίξῃ σεβάσμια καὶ ἀδελφικὰ τὸ χέρι ὑμῶν τοῦ ὁδηγοῦ τῆς ἀθάνατης Ἐθνικῆς ψυχῆς.

Ναὶ σήμερον ἀπὸ τὴν βαθεῖα αὐγὴ σκορποῦν στὰ ἡσυχά σπιτάκια μας τὸν ἀκράτητον ἐνθουσιασμόν τὰ ἐμβατήρια τῶν Ἑλληνικῶν σαλπίγγων καὶ βλέπομεν ν' ἀνεμίζουν στὸν ἐλεύθερον ἀέρα τὰ κυανόλευκα φλάμπουρα καὶ ἀτενίζομεν εἰς τοὺς δρόμους νὰ παρελαύνουν ὑπέροχα ἐν τῇ ἐκτελέσει τοῦ καθήκοντος τὰ νέα χελιδόνια μιᾶς νέας Ἑλληνικῆς ἀνοιξης, καὶ αἰσθανόμεθα στὴν ὁσμὴν τῶν λιβανωτῶν καὶ σιγῶμεν πρὸ τῶν ἀναπεμπομένων εὐχῶν καὶ αἰσθανόμεθα ῥίγη, ἔθνικὰ, πατριωτικὰ, θεῖα καὶ ξεχνοῦμεν τὰ πάντα καὶ ὑψωνόμεθα ἀνά τοὺς αἰθαίρας καὶ μεσουρανοῦμεν.

Ἄλλὰ τί συμβαίνει λοιπὸν καὶ ποῖα ἡ σημερινὴ μας λαμπρότης μέσα στοὺς Μεγάλους Σταθμοὺς τοῦ Ἔθνους μας ἡ Θεόπεμπος 4η Αὐγούστου ὑψώνεται ἐπιβλητικὴ καὶ σὰν ἄλλο σελαγίζων διαμάντι χύνει τὸ ἐκθαμβωτικὸ τῆς φῶς καὶ σκορπᾷ τὰς διαπεραστικὰς τῆς ἀκτίνας στὰ πέρατα τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ κόσμου ὅλου, ἀπλώνει ἀπαλὰ — ἀπαλὰ καὶ ἡρεμὰ τὴν πατριωτικὴν αἴγλην, φεγγοβολεῖ σὰν ἄλλος ἐθνικὸς φωτοδότης φάρος κι' ἀνατέλλει σὰν ἄλλος ἀστήρ πρώτου μεγέθους διὰ τὸν Ἑλληνισμόν.

Ναὶ σὰν τὴν ἡμέραν αὐτὴν ὁ Ἐθνικὸς ἡμῶν Κυβερνήτης ἐνισχυόμενος ἀπὸ τὸν Μεγάλον μας Βασιλεῖα ἐπιχειρεῖ ἔξοδον ἀπὸ τὸν χρονίζοντα λαβύρινθον καὶ στὰ πρῶτα βήματά του συνήνητησεν τὴν τρικυμισμένην Ἑλληνικὴν ἀνθρωποθάλασσαν καὶ ἠτένισε τὴν ἐπαναστατημένην Ἑλληνικὴν ψυχὴν καὶ ἠρεύνησε πρὸς στιγμὴν τὴν Ἑλληνικὴν πραγματικότητα, καὶ ἐστάθηκε πρὸ τῆς πυορροοῦσης Ἑλλην. φλυκταίνης καὶ ἐνεχείρησε τὸ Ἑλληνικὸν ἀπόστημα, καὶ ἐμάτωσε τὰς σκέψεις τοῦ λαοῦ καὶ ἠντλησε θάρρος καὶ ἐχαλύβδωσε τὰς δυνάμεις του καὶ ἔκαμε τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ καὶ ἐρρίφθη ἀκάθεκτος εἰς τὸ ἔργον του ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος, μὲ τὴν Ἑλλάδα καὶ γιὰ τὴν Ἑλλάδα... Κι' ἐνῶ ἐκεῖνος ἐξετάζει, ἀνιχνεύει ἐρευνᾷ Σεῖς παρουσιάζεσθε στὸν μέγαστον τοῦ δρόμον, σταλμένος ἀπὸ τὴν θεῖαν πρόνοιαν γιὰ νὰ ἀναλάβητε στὰ δυνατὰ χέρια σας τὰς χρυσὰς ἐλπίδας τοῦ ἔθνους, τὰ λησμονημένα ὡς τότε Ἑλληνόπουλα, γιὰ νὰ τὰ σηκώσετε ψηλὰ πολὺ ψηλὰ ἀπὸ τὴν καταπατημένην λάσπην καὶ νὰ τὰ κάμετε ἱκανὰ νὰ περουγίσουν σὲ ἀνώτερους κόσμους, σὲ ἀνώτερα ἰδανικά, γιὰ νὰ ῥιφθοῦν στὸ στῖβον μιᾶς ἐλευθέρης, τιμίας, εὐγενοῦς, χριστιανικῆς πάλης ἐκεῖ πού ὑψώνεται ἡ ἀτομικὴ ἀξία καὶ διεξάγονται εὐγενέστεροι ἀγῶνες καὶ ἀμοίβονται ἡ ἐργασία καὶ ἀναπαύεται ἡ συνειδήσις καὶ στήνονται ἔθνικὰ τρόπαια καὶ δρέπονται δάφνες καὶ κερδίζονται νίκες καὶ σκορπίζεται ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ καὶ ἐπι-

τυγχάνεται ἡ ἐθνικὴ καὶ ἀνθρωπίνῃ ἀθανασία.

Καὶ ἰδοὺ σήμερον ἐπιχειρεῖτε τοὺς μεγάλους ἐθνικοὺς περιπάτους εἰς τὰ πέρατα τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος καὶ δὲν λησμονεῖτε τὴν νοτιοδυτικωτάτῃ γωνίᾳ μας καὶ μᾶς ἐπισκέπτεσθε σήμερον κομίζοντες τὸν πατρικὸν χαιρετισμὸν τοῦ Μεγάλου μας Κυβερνήτου καὶ τὴν θερμὴν σκέπην τοῦ Ὑψηλοῦ ἡμῶν Ἄνακτος.

Γι' αὐτὸ καὶ ἐμεῖς σήμερον μὲ χαρὰν ἄδολη κι' ἀνυστερόβουλη, μὲ ψυχὴ πλημμυρισμένην ἀπὸ ἐθνικὴν εὐγνωμοσύνην μὲ καρδίαν πάλλουσαν ἀπὸ πατριωτικοὺς παλμούς, ἀδελφωμένοι καὶ ὑπερήφανοι ἐσπεύσαμεν ἐδῶ στὴν ἀγαπημένη πρωτεύουσάν μας τὴν αἰματοβαμμένην καὶ ἱστορικὴν Κάνδανον τῆς ὁποίας καὶ τὸ ὄνομα ἀκόμη, μοναδικὸν στὸν γεωγραφικὸν χάρτην, φανερῶναι πόλιν τῆς νίκης γιὰ νὰ σᾶς εὐχηθῶμεν τὸ καλῶς ἦλθατε καὶ νὰ σᾶς παρακαλέσωμεν ὅπως ἐπανερχόμενοι σὺν Θεῷ στὴν πάνωριά μας Πρωτεύουσα διαδηλώσητε στὸν Μεγάλον μας Ἀρχηγὸν καὶ τὸν πολύχρονον Βασιλεῖά μας ὅτι ἐκεῖ κάτω στὴν ἄκρῃ τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος τελεῖται μία νέα ἐθνικὴ μυσταγωγία καὶ ἐμβαπτίζεται στὰ πατριωτικὰ νάματα ἡ νέα Ἑλληνικὴ γενεὰ ὃ δὲ λαὸς τῆς Κρήτης ἠνωμένος καὶ ἀδελφωμένος βαδίζει περήφανα στὴν Ἐθνικὴν λεωφόρον τὴν ὁποίαν ἐκεῖνοι ἐχάραξαν.

Ἐπὶ τούτοις Σᾶς εὐχόμεθα καὶ πάλιν ὅλοι μαζί τὸ καλῶς ἦλθατε καὶ ἀναφωνοῦμεν ἀπὸ καρδίας.

Ζήτω τὸ Ἔθνος

Ζήτω ὁ Βασιλεὺς

Ζήτω ἡ Ἐθνικὴ Κυβέρνησις

Ζήτω ὁ Γενικὸς Ἀρχηγὸς Διάδοχος Παῦλος

Ζήτω ἡ Ε. Ο. Ν.

ΕΜΜ. ΜΑΡΚΟΥΛΑΚΗΣ

Τετράρχης Κανδάνου

ΠΑΝΕΘΥΜΟΝ ΚΙΣΣΑΜΟΥ

ὑπὸ ΑΝΘΡΩΟΥ ΠΛΑΤΣΑΚΗ

Ἀξιότιμε κ. Κυβερνητικὴ Ἐπίτροπε τῆς Ε. Ο. Ν. Ἑλλάδος.
Μετ' ἀνεκφράστου καὶ ἀληθοῦς χαρᾶς οἱ κάτοικοι τῶν χωρίων τῶν τεως Δήμων Δρομονέρου καὶ Πανεθύμου χαιρετίζομεν τὴν ἄφιν σας ἀναφωνοῦντες «ΩΣ ΕΥ ΠΑΡΕΣΤΗΤΕ!»

Ἐγκαύχησις καὶ ἀγαλλίασις ἄρρητος πληροῖ τὰς ψυχὰς ὅλων μας ἐπὶ τῇ διελεύσει ἐκ τῆς περιφερείας μας, Ὑμῶν τοῦ ἐμπνευσμένου Ἑλληνοῦ, τοῦ φωτεινοῦ ὁδηγοῦ, τοῦ ἀκαταπονήτου καὶ ἐνθουσιώδους συνεργάτου τοῦ λατρευτοῦ ἡμῶν Ἄνακτος καὶ τοῦ Ἀρχη-

γοῦ τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως τῆς 4ης Αὐγούστου. Πάντες ταύτην τὴν στιγμήν διακατεχόμενοι ἀπὸ ῥίγη Ἐθνικῆς συγκινήσεως καὶ ὑπερηφανείας θαυμάζομεν τὰ πεπραγμένα σας ἀξιάκουστα, τὴν δρᾶσιν σας τὴν περικαλῆ καὶ πολυῦμνητον καὶ ὄλα τὰ καλῶς ὑφ' ὑμῶν ἀθληθέντα ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς Ἐθνικῆς Ἀναγεννήσεως.

Τὸ ὕψος τῶν σχεδίων σας, τὸ μέγεθος τῶν ἄθλων σας, τὸ πλήθος τῶν ἀξιαγάστων πράξεών σας καὶ τὸ πολύχρουν τοῦ καρποῦ τῶν κόπων σας προκαλεῖ ἴλιγγον θαυμασμοῦ εἰς τὸ πνεῦμα μας καὶ παρουσιάζεται ὡς θεία, ἀνέσπερος, ὑπέρλαμπρος ὄπτασία, ἡ προσπάθεια σας ὡσεὶ φωτεινὸν μετέωρον ὄχι μόνον ὄρατόν διὰ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ ἀλλὰ καὶ ἀπτόν πλέον, ὡς πραγματικότης ἀδιάφειστος καὶ ἀδιάσειστος.

Παρόμοιον ὄραμα εἶδε καὶ ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος κατὰ τὴν ἐκστρατείαν του ἐναντίον τῆς αἰωνίας πόλεως, διότι ἐπέπρωτο τὸ ἐγγεῖρημά του νὰ διανοίξῃ τὴν λεωφόρον πρὸς ἐπικράτησιν τῆς θείας διδασκαλίας τοῦ Θεανθρώπου.

Εἶναι ἀληθές ὅτι τὰ ὑψηλὰ ἔργα ἐν ὀραματισμοῖς καὶ θείαις ὀπτασίαις τὰ συλλαμβάνουν ἐν ἀρχῇ οἱ μεγάλοι ἄνδρες, οἱ προωρισμένοι ὑπὸ τῆς θείας βουλῆς νὰ χρησιμεύσουν ὡς ἐκτελεσταὶ καὶ πρόδρομοι τούτων.

Τὸ «In aigno victis», ὅπερ βλέπομεν σήμερον νὰ καταυγάζῃ τὸ Ἑλληνικὸν στερέωμα καὶ νὰ σελαγίζῃ ἀνέσπερον, εἶναι σύλληψις, ὀραματισμὸς τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως κ. Ἰωάννου Μεταξᾶ.

Ἀλλὰ καὶ ἔργον ὑμῶν κ. Κανελλόπουλε εἶνε. Καὶ ὄχι μόνον ὑμῶν, ἀλλὰ καὶ ὀλοκλήρου τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, ἀφοῦ τόσοσιν προθύμως ἔσπευσεν εἰς τὸ σάλπισμα τῆς ἀναστάσεως τοῦ Ἔθνους ποῦ ἐσημάνατε.

Ὅλοι οἱ Πανέλληνες τώρα, ἔκθαμβοι ἀτενίζομεν, τὸ νέον σύμβολον τῆς Ἑλλάδος, ὅπερ ἀποτελεῖ ἡ λέξις ΝΕΟΛΑΙΑ μετὰ πλαίσιον φαντασμαγορικόν, ἔχον ὡς κορωνίδα τὸ Ἑλληνικὸν Στέμμα, καὶ κύκλω τούτου τὰ Ἐθνικὰ χρώματα ἀναμέσφ τῶν ὀποίων φωσφορίζουν αἱ λέξεις αἱ ἰδανικαὶ ΠΙΣΤΙΣ! ΠΑΤΡΙΣ! ΘΡΗΣΚΕΙΑ! ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ!

Καὶ τὸ κυττάζει ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς τὸ νέον σύμβολον, ποῦ τοῦ δώσατε Σεῖς, καὶ δακρῦζει ἀπὸ χαρὰν διότι τόσα καὶ τόσα ἔτη τὸ ἀνέμενον, τὸ ἐλαχταροῦσεν ἠθελε νὰ ἴδῃ τὸ φεγγοβόλημά του!

Τὸ σύμβολον, ἀμέσως τὸ ἔκαμε λάβαρον καὶ τὸ λάβαρον τοῦτο τὸ κρατοῦν σήμερον ἀκλονήτως, σταθερῶς μυριάδες χεῖρες τῆς Ἑλληνικῆς Νεότητος ἀδελφωμένοι μετὰ μίαν μόνην θέλησιν, ὡς νὰ ἦσαν μία καὶ μόνη χεὶρ!

Ἡ εἰκὼν αὕτη προκαλεῖ τὸ δέος εἰς τοὺς ἐχθρούς καὶ τὸν θαυ-

μασμόν εἰς τοὺς φίλους μας! Πόσον πολῦτιμον πράγμα αὐτὸ κατὰ τὴν σημερινὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν οὐδεὶς γνωρίζει «Τὶ τέξεται ἡ αὔριον».

Τοῦτο ἀποτελεῖ τὴν καλυτέραν καὶ ἀσφαλεστέραν ἐγγύησιν, διότι ἀπεικονίζει τὸ Ἔθνικὸν μεγαλεῖον, τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Ἔθνους!

Χαρίεις λοιπὸν ἤλθομεν εἰς ὑπάντησίν σας διὰ νὰ δεῖξωμεν τὴν ἀγάπην μας πρὸς ὑμᾶς καὶ νὰ σᾶς εὐχαριστήσωμεν, διὰ τὴν τιμὴν ἣν μᾶς προσήψατε ἐπισκεπτόμενος τὴν ἡρωσότοκον νῆσον μας.

Πρὸς τοῦτοις ὅμως καὶ νὰ σᾶς παρακαλέσωμεν, νὰ διακηρύξετε πρὸς ὅλα τὰ σημεῖα τῆς ἐπικρατείας τὰ αἰσθήματα τοῦ Κρητικοῦ λαοῦ καὶ τῆς Νεολαίας του καὶ νὰ τονίσητε τὸ ἀκμαῖον ὑπὲρ πατρίδος φρόνημά του, τὴν φιλοξενείαν του καὶ τὴν μεγίστην πρόσδόν του εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν γεωργίαν.

Ἐπίσης διαβεβαιώσατε τὸν Ὑψηλὸν Βασιλέα μας καὶ τὸν κ. Πρόεδρον, ὅτι σύσσωμος ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς θὰ τοὺς ἐνισχύσῃ καὶ θὰ γίνῃ πρωτοπόρος εἰς τὰς προσπάθειάς των καὶ συνεργάτης εἰς τὸ βαρὺ ἔργον τοῦ Κυβερνᾶν, διοικεῖν, ποιεῖν τε καὶ διδάσκειν.

Δι' ὃ εὐχόμενοι πάντοτε ἐπιτυχίαν πρὸς δόξαν, φιλότατης Πατρίδος καὶ ἡμῶν ὄλων.

Ἀναφωνοῦμεν: Ζήτω τὸ Ἔθνος, Ζήτω ὁ Βασιλεὺς, Ζήτω ἡ 4ῃ Αὐγούστου, Ζήτω ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις Νεολαίας.

ΠΑΠΑΙΟΧΩΡΑ ΣΕΛΙΝΟΥ

Ἐπὶ ΠΑΡΚΟΥ ΠΑΠΑΘΟΔΩΣΙΑΝΗ

Κύριε Κυβερνητικὴ Ἐπίτροπε,

Ἡ εὐγενεστάτη ὅσον καὶ πατριωτικωτάτη ἀπόφασίς σας ὅπως ἐπισκεφθῆτε τὴν Νοτιοδυτικὴν ταύτην γωνίαν ἵνα γνωρίσητε τοὺς κατοικοῦντας ἐν αὐτῇ καὶ τὴν Νεολαίαν τους, εἰς ἣν ἤλθατε νὰ ἐμφυσησητε τὴν Πατριωτικὴν φλόγα τὰ ἔθνικὰ ἰδανικὰ καὶ Ἐθνικὴν πνοὴν ἡ ζωῇ ποῦ Κυριαρχεῖ εἰς τὴν ψυχὴν Σας, μᾶς συγκινεῖ ἀληθῶς καὶ μᾶς ἐνθουσιάζει τὰ μέγιστα.

Μᾶς συγκινεῖ λέγω καὶ μᾶς ἐνθουσιάζει ἀφ' ἐνὸς μὲν διότι ὑποδεχόμεθα σήμερον τὸν ἐμπιστότερον καὶ ἀποδοτικώτερον εἰς ἔργασίαν συνεργάτην τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου, καὶ ἀφ' ἑτέρου διότι ὑποδεχόμεθα τὸν Ἀναδημιουργὸν ὀργανωτὴν καὶ ἀναγεννητὴν τῆς Ἐθνικῆς Νεολαίας, τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον ποῦ παραμέρισε κάθε ἄλλο τι. Τὴν ἡσυχὴν ζωὴν, τὸν πλοῦτον τὴν χαρὰν καὶ διὰ τῆς ἀόκνου νυχθημεροῦς Πατριωτικῆς καὶ ὑπερανθρώπου ἐργασίας του, τὴν ἀνέσυρε ἐκ τοῦ ὀλισθηροῦ καὶ κατηφορικοῦ δρόμου ποῦ με ταχύτητα ἔβαινε, εἰς ὑψηλὸν ἐπίπεδον ἐκεῖ ὅπου ἀκριβῶς ἡ πατρίς καὶ τὸ Ἔ-

θνος ὀλόκληρον τὴν ἠθέλεν καὶ τὴν ποθοῦσεν.

Κατεβάλλατε καὶ ἐξακολουθήτε νὰ καταβάλητε ὑπερανθρώπους καὶ τεραστίας προσπάθειας διὰ τὴν συγκρότησιν ἀναγέννησιν καὶ προσήλωσιν τῆς εἰς Ἐθνικὰ ἰδεώδη, ὥστε διὰ τὴν Ἐθνικὴν καὶ ἠθικὴν αὐτὴν προσπάθειάν σας νὰ σᾶς εὐγνωμονοῦμεν ὄχι ἡμεῖς μόνον ἀλλὰ καὶ τὸ Ἔθνος ὀλόκληρον ὁ ἐνθουσιασμός μας ὥστε καὶ ἡ Συγκλήσις μας εἶνε δεδικοιολογημένη καὶ διαπλασιάζεται ὅταν μαζὺ μὲ Σᾶς ὑποδεχόμεθα καὶ τὸν καθ' ὅλα ἀντάξιον καὶ ἀποδοτικὸν εἰς ἔργα καὶ ὄχι λόγια κ. Ἀντιπρόσωπον τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου Κων. Διον. Ξυδιᾶν Ἀναπληρωτὴν Γενικοῦ Διοικητοῦ Κρήτης. Καὶ τώρα Σᾶς παρακαλῶ καὶ ἐξ ὀνόματος ὄλων τῶν κατοίκων τῆς ἡμετέρας Κοινότητος Παλαιοχώρας, ὅταν μὲ καλὸ ἐπιστρέψητε εἰς Ἀθήνας, διαβιβάσατε ὄλων μας τὰ σέβη εἰς τὸν Δημιουργὸν τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ βεβαιώσατέ τον ὅτι ἡμεῖς ἐδῶ πάντες πιστῶς τὸν ἀκολουθοῦμεν εἰς τὸ ἀνορθωτικὸν ἔργον του καὶ δηλώσατέ του ὅτι εἴμεθα πανέτοιμοι νὰ θυσιάσωμεν τοὺς ἑαυτοὺς μας ὄχι μόνον διὰ νὰ συντρίψωμεν πάντα ἐξωτερικὸν ἐχθρὸν ποῦ θὰ τολμοῦσε νὰ πατήσῃ τὴν πατρῶαν καὶ ἱερὰν ταύτην γῆν ὡς ἐπιδρομεὺς ἢ ὡς κατακτητὴς ἀλλὰ καὶ πάντα ἐσωτερικὸν ποῦ θὰ διεννοεῖτο νὰ καταστρέψῃ τὸ ἔθνοσωτήριον καὶ ἀνορθωτικὸν ἔργον του, ποῦ μᾶς χάρισε ἐκτὸς τῶν ἄλλων καλῶν καὶ ὀνειρώδη ἀσφάλειαν καὶ δικαιοσύνην.

Περαίνων Κε Κυβερνητικὴ Ἐπίτροπε καὶ Κε Γενικὴ Σᾶς εὐχόμεθα ὀλοψύχως τὸ ὡς εὔ παρεστήτε καὶ ἀναφωνῶ.

Ζήτω ὁ Βασιλεὺς,

Ζήτω ὁ Ἐθνικὸς Κυβερνήτης,

Ζήτω ὁ ὀργανωτὴς τῆς Νεολαίας κ. Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος.

ΚΑΣΤΕΛΙ ΚΙΣΣΑΜΟΥ

Ἔπο Β. ΜΠΛΑΒΑΚΗ Πρωθιερέως

Ἐξοχώτατε Κε Κυβερνητικὴ Ἐπίτροπε τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας.

Ἐκτελῶν ἐντολὴν τοῦ Σεπτοῦ μου Δεσπότη, τοῦ Θεοφ. Ἐπικόπου Κισσάμου καὶ Σελίνου Κου Εὐδοκίμου, ὄστις ὑπέικων εἰς τὴν φωνὴν ἐπιβεβλημένου Αὐτῷ καθήκοντος, ἀπουσιάζει πρὸ ἡμερῶν ἐκ τῆς ἔδρας του, περιοδεύων εἰς τὸ ὀρεινότερον καὶ πλέον ἀπομεμακρυσμένον καὶ ἀπόκεντρον διαμέρισμα τῆς Ἐπισκοπικῆς του περιφέρειας, πρὸς εἰρήνευσιν καὶ συμφιλίωσιν ἀτόμων καὶ οἰκογενειῶν, πρὸς τακτοποίησιν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ Ἐνοριακῶν ὑποθέσεων, καὶ πρὸς κατεύθυνσιν τῶν Χριστιανῶν τοῦ διαμερίσματος ἐκείνου εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀρετῆς καὶ τοῦ καθήκοντος, ἐκτελῶν λέγω ἐντολὴν τούτου,

εὐχομαι ὑμῖν ἐνθέρμως, τῷ Πρωτεργάτῃ καὶ Καθοδηγητῇ τῆς Ἐθνικῆς Νεολαίας τῆς χρυσῆς ταύτης ἐλπίδος τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος καὶ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, τὸ «ὡς εὖ παρέστητε» εἰς τὴν εὐάνδρον Ἐπαρχίαν τῆς Κισσάμου.

Κύριε Κυβερνητικὴ Ἐπίτροπε τῆς Ε.Ο.Ν.

Αἱ ψυχαὶ τῶν ἐν τῇ ἱστορικῇ ταύτῃ τοῦ Ἐμμανουὴλ Τομπάζη καὶ τοῦ Ἐθνομάρτυρος καὶ Ἱερομάρτυρος Μελχισεδέκ Σαπράκι κωμοπόλει καὶ τῶν ἐν τῷ Σηλαιῷ τοῦ Καναβᾶ καὶ τῶν ἐν Σταυρακίοις Ἐλαφονησίῳ Βουκολιῆς καὶ Δρομονέρῳ καὶ τῶν ἀπανταχοῦ τῆς αἵματοζυμομένης Ἐπαρχίας ταύτης ἐν ταῖς Ἱεροῖς ἀγῶσιν ἀγωνισαμένων δλοκαυθθέντων καὶ πεσόντων ἡρώων Πατέρων μας, ἀγαλλόμεναι καὶ σκιρτῶσαι, κατὰ τὴν Ἱερὰν ταύτην στιγμήν, περυγίζουσιν ἄνωθεν ἡμῶν, ὀραματιζόμεναι καὶ καμαρώνουσαι ὑπερηφάνως, τοὺς εὐσταλεῖς καὶ ἠλιοκαεῖς ἀπογόνους των, ἀμφοτέρων τῶν φύλων, ἐξασκουμένους Ἑλληνοπρεπῶς καὶ εἰς σκαπανεῖς καὶ καλλιεργητὰς καὶ φύλακας τοῦ Ἐθνικοῦ μεγαλείου παρασκευαζομένους, ὑπὸ τὴν ἀναπαυτικὴν σκιάν τῆς κυανολεύκου μας, ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν καὶ φωτεινὴν σκέπιν Μεγαλεπηβόλου Βασιλέως, τοῦ στύλου ἀκλονήτου καὶ Ἱεροῦ Συμβόλου τῆς Ἐθνικῆς Ἐνότητος, καὶ συνετοῦ καὶ ἀκαμάτου Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου, κ. Ἰ. Μεταξᾶ καὶ πρωτοπόρου καὶ ὁδηγοῦ τῆς Ὑμ. Ἐξοχότητος Κε Ἐπίτροπε. Ὁ ἐπαξίως προκαθήμενος τοῦ Γεραροῦ θρόνου τῆς Ἱερᾶς Ἐπισκοπῆς Κισσάμου καὶ Σελλίνου ἀπὼν τῷ σώματι, παρῶν ὁμῶς τῷ Πνεύματι, δι' ἐμοῦ τοῦ ταπεινοῦ ἀντιπροσώπου του καὶ ἐπευλογῶν τὸ Ὑμέτερον Ἐθνοσωτήριον ἔργον εὐχεται ἐκ βαθέων ψυχῆς τὴν ἐξ ὕψους συναρρωγὴν, εὐγνωμονῶν ἐκ μέρους τοῦ ποιμνίου του Ὑμᾶς οἵτινες διασχίσαντες τὴν Ἡρωϊκὴν μας Μεγαλόνησον ἀπὸ ἄκρου εἰς ἄκρον, ἐτονώσατε καὶ ἐξυψώσατε τὸ τε Ἐθνικὸν φρόνημα, καὶ τὸ Θρησκευτικὸν συναίσθημα καὶ τῆς Νεολαίας τῆς Κρήτης, συμφῶνως τῷ ἐθνοσωτηρίῳ προγράμματι τοῦ Ἐνδόξου Ἐθνικοῦ Κράτους τῆς 4ης Αὐγούστου.

«Δόξα καὶ τιμὴ καὶ εὐλογία παρὰ Θεοῦ, πᾶσιν Ὑμῖν τοῖς κατεργαζομένοις τὸ ἀγαθόν».

ΚΟΥΡΦΑΛΩΝΑ

Ὑπὸ ΕΛΕΥΘ. ΦΡΑΣΚΑΚΗ

Κε Κυβερνητικὴ Ἐπίτροπε τῆς Ε.Ο.Ν.

Μὲ τὴν καρδιά σφιγμένη ἀπὸ ἀτόφιο ἐνθουσιασμὸ γιὰ τὴν τιμὴν ποῦ μᾶς ἐπεφύλαξεν ὁ διαλεχτός μας φίλος κ. Γεώργιος Μαζοκοπάκης νὰ προσφωνήσω ἐξ ὀνόματος του Ἐσένα τὸν Ὑπατον Νέον ἐξ

δλῶν τῆς Ἑλλάδος, παρακαλῶ Σε δέξου ἀπὸ τὰ πάρα κάτω λόγια μου.

Καλῶς μας ἤλθες.

Τὸ πέρασμά Σου ἀπὸ τὸ ἡρωϊκὸ μας τοῦτο μεγαλονῆσαι, τὸ διάβα σου ἀπὸ τὸν τόπον μας, θά πρέπη νὰ χαιρετίσωμε σάν τὸ πιὸ χαρμόσυνον γεγονός, σάν μιὰ καινούργια προσδευτική ἐκδήλωσι ἀπὸ τῆς ἐκπληκτικῆς καὶ πολλαπλῆς, τόσες, τοῦ Νέου Κράτους, τοῦ Κράτους τῆς 4ης Αὐγούστου.

Ἡ χαρὰ μας νὰ σὲ βλέπωμε ἀνάμεσά μας εἶναι τόσο μεγάλη πού, πιστεψέ μας, μᾶς ἀφαιρεῖ ἴσως τὴν δύναμι νὰ φανερώσωμε ὅλη τὴν ἔκτασιν τῶν αἰσθημάτων μας, γι' αὐτὸ ὅσα κι' ἂν βλέπῃς κι' ἂν ἀκοῦς δὲν ἀποτελοῦν παρὰ τὰ πιὸ λίγα δείγματα τοῦ ἐνθουσιασμοῦ καὶ τῆς ἀφοσίωσός μας.

Ἡ Ἐπαρχία αὐτὴ, ξεχωριστὰ ἀπὸ τὸν ἄλλο τόπο, σήμερα νοιώθει διπλῆ χαρὰ, γιατί δὲν ὑποδέχεται μόνον τὸν Κυβερνητικὸ Ἐπίτροπο τῆς Ε. Ο. Ν. τῆς Ἑλλάδος, μιὰ καὶ γνωρίζει τὴν γιοιὸ τοῦ ἀειμνήστου Νικολάου Κανελλοπούλου πού, τ' ὄνομα τῆς γεννεῖας του ἀπὸ 12ετίας καὶ πλέον βρίσκεται συνυφασμένον μὲ τὸν τόπον μας καὶ ἰδιαιτέρως μὲ τὸ τμήμα τοῦτο τῆς Μεγαλονήσου πᾶνω στὸ ὁποῖον πατεῖς αὐτὴν τὴν ὥρα.

Γιαυτὸ καὶ ὁ ἐκλεκτὸς μας συμπολίτης κ. Γ. Μαζοκοπάκης ὑπερφανεύεται δεχόμενος Ἐσένα τὸν γιοιὸ τοῦ ἀειμνήστου τούτου συνεργάτου καὶ μάλιστα περιβεβλημένον τὸ ὕπατο ἀξίωμα μιᾶς Ἐθνικῆς μορφῆς, τοῦ Νέου Κράτους. Δέξου λοιπὸν ἐκ μέρους του τὰ λιγ' αὐτὰ λουλούδια, γιὰ τὴν μεγάλη του χαρὰ.

Διαλεχτέ Νέε,

Στῆς λιγοστῆς ἡμέρας πού Σε ἐφιλοξένησε τὸ ἡρωϊκὸ νησί μας, ἔγινες ἀντικείμενο τῶν πιὸ θερμῶν ἐκδηλώσεων τοῦ Κρητικοῦ Λαοῦ.

Εἶναι ἀγνὰ τὰ αἰσθημάτα μας γιὰ ὅλους τοὺς Τιτάνιους ἀγῶνας πού ἐπωμίσθηκε ὁ Ἐθνικὸς μας Κυβερνήτης.

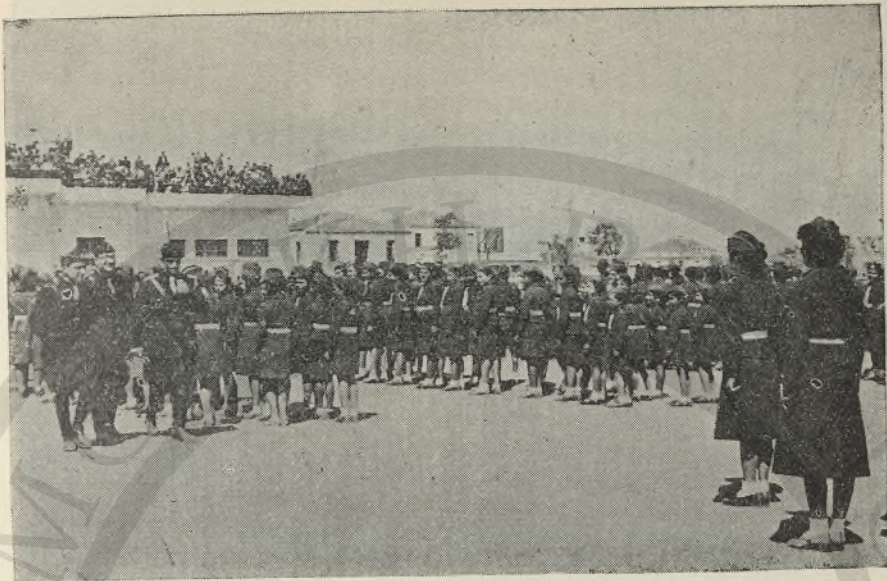
Αἱ ἠθικῆς Ἀρχῆς τοῦ Νέου Κράτους μᾶς δίδουν καθημερινὰ ὄλο καὶ πειὸ καινούργιες δυνάμεις γιὰ νὰ συντονίσωμε ὅλοι μας τὴν κάθε μας προσπάθεια γιὰ τὴν δημιουργίαν μιᾶς Ἑλλάδος Νέας.

Τὰ στήθη μας τ' ἀνοίξαμε διάπλατα μπροστὰ στὸ φύσιμα τοῦ ζεῖδωρου ἀγέρα τῆς ἀναγεννήσεως. Γι' αὐτὸ προχώρει. Ὅπου κι' ἂν πᾶς θά βρῆς τὴν ἴδια ἀφοσίωση, τὴν ἴδια στοργή πού ὁ καθ' ἕνας μας τρέφει στὸν ἴδιο τὸν γεννήτορά του. Μὲ τὸ καλὸ σάν θά γυρίσης σφίξε τὸ χέρι τοῦ Ἐθνικοῦ μας Κυβερνήτη καὶ πὲς του τὸν χαιρετισμὸ μας τοῦτο.

Ζήτω ὁ Βασιλεὺς.

Ζήτω τὸ Ἔθνος.

Ζήτω ἡ Ε. Ο. Ν.

ΧΑΝΙΑ: Ὁ κ. Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος ἐπιθεωρῶν τὸν σχηματισμὸν θηλέων Χανίων.

Ποδηλαισταὶ τῶν σχηματισμῶν Ε.Ο.Ν. Χανίων παρελαύνοντες πρὸ τοῦ Κυβερνητικῶ Ἐπιτρόπου κ. Ἀλ. Κανελλοπούλου.

ΜΕΛΑΜΠΕΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ: Εύσταλείς βρακοφόροι πλήρης Έθνικης υπε-
ρηφανείας μετέχουν τής άποθωωτικής ύποδοχής του Κυβερνητικού Έπι-
τρόπου τής Ε.Ο.Ν.

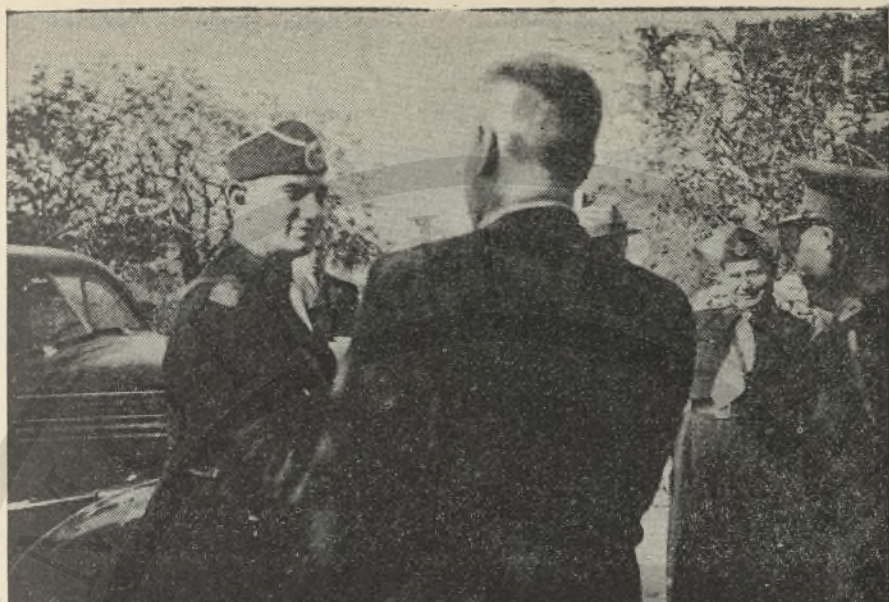

ΡΕΘΥΜΝΙΟΝ: Ό τέως Νομάρχης κ. Κρεββατάς έπιθεωρών τμήμα του σχη-
ματισμού τής Ε.Ο.Ν. Ρεθύμνης.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΝΕΑΠΟΛΙΝ ΛΑΣΗΘΙΟΥ: Ὁ κ. Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος καταθέτει στέφανον εἰς τὸ Ἑρῶν τῶν πεσόντων. Παρ' αὐτῷ ὁ ὀμαδάρχης τοῦ σχηματισμοῦ Ε.Ο.Ν. Νεαπόλεως κ. Ἄνδρ. Κούνδουρος.

ΓΑΡΑΖΟ ΡΕΘΥΜΝΗΣ: Ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Γαράζου Ρεθύμνης προσφωνεῖ τὸν κ. Κυβερνητικὸν Ἐπίτροπον παρακαλεῖ ὅπως διαβῆται εἰς τὸν Ἐθνικὸν Κυβερνητικὴν τὴν αἰωνίαν ἐγνώρισίην τῶν κατοικῶν τῆς περιφέρειας.

Αί υπέρ της Α. Μ. τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου ἐκδηλώσεις ἀπεκορυφώθησαν καθ' ἣν στιγμήν ἔνδακρυς ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος δέχεται θαυμασίαν ἀνθοδέσμην ἀπὸ μικρὸν φαλαγγίτην.

ΓΑΡΑΖΟ ΡΕΘΥΜΝΗΣ: Ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Γαράζου Ρεθύμνης προσφωνῶν τὸν κ. Κυβερνητικὸν Ἐπίτροπον παρακαλεῖ ὄπως διαβιβάσῃ εἰς τὸν Ἐθνικὸν Κυβερνήτην τὴν αἰωνίαν εὐγνωμοσύνην τῶν κατοίκων τῆς περιφέρειας.

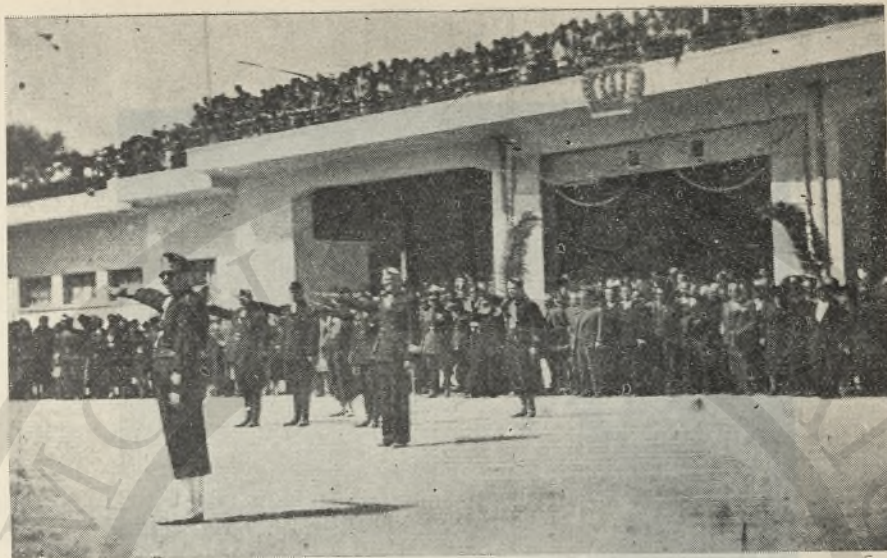

ΠΕΡΙΒΟΛΙΑ ΡΕΘΥΜΝΗΣ: Ὑπὸ τὰς ἐνθουσιώδεις ζητωκραυγὰς τῶν συγκεντρωθέντων ἀγροτῶν, μικρὸς φαλαγγίτης προσφέρει εἰς τὸν κ. Κυβερνητικὸν Ἐπίτροπον τῆς Ε.Ο.Ν. ὄραιοτάτην ἀνθοδέσμην συνοδεύων αὐτὴν μὲ συγκινητικὸς πατριωτικὸς λόγους.

ΒΑΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ: Η ήρωϊκή Ἐπαρχία Ἀποκορώνου Χανίων με ἐπὶ κεφαλῆς τῶν κοινοταρχῶν τὸν Πρόεδρον τῆς Κοινοτήτος Βάμου ἱατρὸν κ. Χατζηδάκην ἐπεφύλαξεν μεγαλειώδη ὑποδοχὴν εἰς τὸν Κυβερνητικὸν Ἐπίτροπον τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Ἀλ. Κανελλόπουλον.

Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Ἀλ. Κανελλόπουλος συνοδεύμενος ὑπὸ τοῦ περιφερειακοῦ διοικητοῦ τῆς Ε.Ο.Ν. Χανίων κ. Αντ. Σηφάκη ἐπιθεωρεῖ τοὺς σχηματισμοὺς Ε.Ο.Ν. Χανίων.

ΧΑΝΙΑ: Είς τὸ Δημ. Γυμναστήριον. Στιγμαὶ πατριωτικῆς ἐξάρσεως, Ἐνῶ ἀνακρούεται ὁ Ἐθνικὸς ὕμνος.

Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Ἄλ. Κανελλόπουλος συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ περιφερειακοῦ διοικητοῦ τῆς Ε.Ο.Ν. Χανίων κ. Ἄντ. Σηφάκη ἐπιθεωρεῖ τοὺς σχηματισμοὺς Ε.Ο.Ν. Χανίων.

✓

ΑΡΜΕΝΩΝ

ΕΠΙΣΚΟΠΗ ΡΕΘΥΜΝΗΣ: Πλήρης παλμού και υπερόχου πατριωτικής ξέαρσεως ο λόγος του Κυβερνητικού 'Επιτρόπου διακόπτεται από ένθουσιώδεις έπευφημίας υπέρ τής Α. Μ. του 'Ανακτος και του 'Ι. Μεταξά. Παρ' αὐτῷ ὁ ένθουσιώδης καιάκαταπόνητος τετράρχης ανεξαρτήτου τάγματος τής Ε.Ο.Ν μοίραρχος κ. Γ. Χαλκιαδάκης προσφωνήσας συγκινητικώτατα τόν κ. 'Αλ. Κανελλόπουλον,

... τοῦ χαρακτήρα, με ἀκατάβλητον τήν προσπάθειαν με ἀκριβοτάτων τόν πατριωτισμόν και θη ὁποῖα παράδειγμα εἰς τοῦς νέους. Μισοῦς διότι θά εἶνε εἰς θέσιν ἂν ὁ καιρός τὸ ἀμείψθη νά ἐπινολήρη το περιλάλητον ἐκεῖνον (ᾧ ζεῖν ἀγγέλιον Λακεδαιμονίως).

ΑΡΜΕΝΟΝ

Ὑπὸ ΕΛΕΥΘ. ΠΑΠΟΥΤΣΑΚΗ

Μεγάλην μᾶς περιποιεῖ τιμὴν κ. Κυβερνητικῆ Ἐπίτροπε ὁ ἐρχομός σας εἰς Ἀρμένους. Τὸν σκοπὸν τῆς περιοδείας σας ἐγέννησεν ἡ ἀνύψωσις τῆς Ἐθνικῆς στάθμης, ἡ ὁποία ἐπὶ τῶν τελευταίων ἐτῶν εἶχε κατέλθῃ εἰς χαμηλὰ ἐπίπεδα λόγῳ διαφόρων ἀντεθνικῶν σαλισμάτων. Ἡ Ἐθνικὴ μας Κυβέρνησις ἐννοήσασα ὅτι εἶνε καιρὸς πλέον ἡ ἀπαλὴ νεότης νὰ τρέφεται μὲ τὸ πατριωτικὸν (μᾶνα) περιεπτύχθη αὐτὴν φιλοστόργως, φροντίζει δι' αὐτὴν, τὴν περιποιεῖται καὶ τὴν καθοδηγεῖ, ἵνα τὴν κάμῃ ἱκανὴν νὰ ἀποβῇ μία μέρα γενεὰ δυναμένη νὰ συνεχίσῃ τὴν ἔνδοξον ἱστορίαν τῶν προγόνων τῆς.

Τούτων ἕνεκεν, ἐνεπιστεύθη εἰς Ὑμᾶς τὴν ἀντιπροσωπεῖαν τῆς καὶ σᾶς ὄρισεν συνεπικούρου ἐπὶ τὸ βαρὺ ἔργον τῆς καὶ εἰδικῶς εἰς τὴν ὀργάνωσιν τῆς Νεολαίας.

Ἐπαξίως ἐκπροσωπεῖτε ταύτην.

Τὸ ἀποδεικνύει ὁ ἔνθεος πρὸς τὸ καθῆκόν τῆς ζῆλος, ὁ ἀκάματος χαρακτήρ σας, καὶ ἀποδεικνύεσθε ἀντάξιος τῶν προσδοκιῶν αὐτῆς. Ἀψηφόντες κόπους μὴ φειδόμενος ταλαιπωριῶν, περιοδεύετε ἐπιθεωροῦντες ἀποδεικνυόμενος ἀφ' ἑνὸς μὲν καθοδηγητῆς καὶ ἀφ' ἑτέρου σαγηνευτῆς ἐμψυχωτῆς καὶ ἀδελφός.

Ἐν τῷ προσώπῳ σας ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις τῶν νέων διαβλέπει τὸν κατάλληλον διὰ τὴν κατάλληλον ἐργασίαν καὶ δέν θὰ εἶνε ὑπερβολὴ ἅμα εἶπω, καὶ τὸν μόνον κατάλληλον διὰ τὴν ἐργασίαν αὐτῶν εἰς τὴν ὁποίαν ἐμπερικλείεται τὸ πεπρωμένον τῆς φυλῆς.

Βαδίζοντες τὸν δρόμον ὃν ἐχαράξατε καθοδηγήτε τὴν νεότητα πρὸς τὰ ὑψηλὰ καὶ ἰδεώδη χωρὶς ἀμφιβολία μίᾳ μέρᾳ ἡ νεότης ἡ Ε.Ο.Ν. μὲ τέτοιας κατευθύνσεις καὶ προσπαθείας θὰ ἀνέλθῃ εἰς τὸν Ὀλυμπον τοῦ πατριωτισμοῦ καὶ τὸν πατριωτικὸν ἐκεῖνον Ὀλυμπον τὸν ὁποῖον ἐφαντάσθησαν ὅλοι οἱ μεγάλοι ἄνδρες τῆς φυλῆς μας οἱ συμπεριλαμβανόμενοι ἀπὸ τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου ἕως τοῦ σημερινοῦ Ἐθνικοῦ μας Κυβερνήτου κ. Ἰωάννου Μεταξᾶ.

Λόγῳ τῆς ἰδιότητός μου ὡς ἐκπαιδευτικοῦ, δύναμαι νὰ σᾶς βεβαιώσω ὅτι εἶνε μεγάλη ἡ ἀφοσίωσις τῆς Ε.Ο.Ν. πρὸς τὸν Μ. Βασιλέα τῶν Ἑλλήνων Γεώργιον πρὸς τὴν Ἐθνικὴν Κυβέρνησιν καὶ πρὸς Ὑμᾶς.

Προσανατολισμένη ἡ νεότης πρὸς τὰς ἀρχὰς τοῦ νέου Κράτους, μᾶς δίδει ὅλας τὰς ἐγγυήσεις, ὅτι θὰ ἀποβῇ γενεὰ μὲ χαλύβδινον τὸν χαρακτήρα, μὲ ἀκατάβλητον τὴν προσπάθειαν μὲ ἀκμαιότατον τὸν πατριωτισμὸν καὶ θὰ ἀποβῇ παράδειγμα εἰς τοὺς ξένους λαοὺς διότι θὰ εἶνε εἰς θέσιν ἃν ὁ καιρὸς τὸ ἀπαιτήσῃ νὰ ἐπαναλάβῃ τὸ περιλάλητον ἐκεῖνον (ᾧ ξεῖν ἀγγέλειν Λακεδαιμονίους).

Περαιώνοντας τὴν ὁμιλίαν σὰς παρακαλῶ νὰ διαβεβαιώσητε τὸν συνετώτατον Βασιλέα καὶ τὸν Μεγάλον Ἐθνικὸν Κυβερνήτην μας ὅτι αἱ προσπάθειαι ὑπὲρ τῆς νεότητος θὰ στεφθοῦν ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας καὶ ἀρκετὸν θὰ προσθέσουν κλέος εἰς τὴν Ἑλληνικὴν φυλὴν.

Ὁ Κύριος νὰ ἐπιμηκύνῃ τὰ ἔτη τῆς ζωῆς τοῦ λατρευτοῦ Βασιλέως μας—τοῦ Μεγαλεπηβόλου Κυβερνήτου μας καὶ Ἑμῶν ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Πατρίδος καὶ τῆς Νεότητος.

Ζήτω ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων.

Ζήτω ὁ Ἐθνικὸς Κυβερνήτης.

Ζήτω ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος.

ΒΟΥΚΟΛΙΩΝ

Ἑπὶ ΣΟΦ. ΑΡΧΟΝΤΑΚΗ

Ἡ ἱστορικὴ Κοινότης Βουκολιῶν τῆς ὁποίας ἔχω τὴν τιμὴν νὰ προῖσταμαι σὰς ἀπευθύνῃ δι' ἐμοῦ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἐνταῦθα ἀφιξεῶς σας τὸ ὧς εὖ παρέστήται, καὶ σὰς συγχαίρει συνάμα ὀλοψύχως διὰ τὸ ὑπέροχον πατριωτικὸν ἔργον τὸ ὁποῖον ἀνελάβετε, τῆς ἐκπροσωπίσεως τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ ἐξοχωτάτου Ἀρχηγοῦ αὐτῆς εἰς τὴν ἔθνικὴν προσπάθειαν αὐτῆς, τῆς διαπλάσεως τῆς ἔθνικῆς Νεολαίας ἐπὶ τῆς ὁποίας στηρίζεται ἡ ἀναγέννησις τῆς φυλῆς μας, καὶ ἐπὶ τῆς ὁποίας τὸ Κράτος προσδοκᾷ τὴν ἀσφάλειαν καὶ τὴν τιμὴν του.

Μεταβαίνοντες κ. Ἐπίτροπε εἰς τὴν πρωτεύουσαν διαβιβάσατε εἰς τὸν Μεγάλον Βασιλέα καὶ Σεβαστὸν μας Ἀρχηγὸν τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως μαζὺ μὲ τὰ σεβάσματάμας τὴν πίστιν καὶ ἀφοσίωσίν μας πρὸς αὐτὸν, καὶ μεταδόσατε τὸν θαυμασμὸν μας, διὰ τὸ συντελούμενον ἀναδημιουργικὸν ἔργον του, καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην μας διὰ τοὺς κόπους καὶ τοὺς μόχθους τοὺς ὁποίους καταβάλλει διὰ τὸ μεγαλεῖον τῆς Πατρίδος μας, οἱ καρποὶ τῶν ὁπῶν καθ' ἑκάστην καὶ γίνονται ὀφθαλμοφανεῖς. Ἰδιαιτέρως ἡ παρουσία σας ἐν τῷ μέσῳ ἡμῶν κύριε Κυβερνητικὴ Ἐπίτροπε μας προξενεῖ μεγάλην χαρὰν, διότι μας κάνει νὰ ἐνθουώμεθα τὸν αἰμιμιστὸν πατέρα σας, εἰς τὸν ὁποῖον πολλὰ ὀφείλει ἡ περιφέρειάμας εἰς τὴν ὁποίαν κατ' ἐξοχὴν ἔδωσαν τοσαῦτα εὐεργετικὰ ἀποτελέσματα τὰ Βιομηχανικὰ προϊόντα του ἐπὶ τῆς γεωργίας μας. Χαίρομεν πρὸς τούτοις διότι βλέπομεν νὰ ἔχετε παράπλευρόν σας, καὶ ἐνισχυτὴν τοῦ ἔργου σας, τὸν ἀκούραστον καὶ καθ' ὅλα ἀντάξιον τῆς ὑψηλῆς ἀποστολῆς του, τὸν ἐκπρόσωπον τοῦ Ἐθν. Κυβερνήτου μας ἐν Κρήτῃ κ. Διον. Ξυδιᾶν, ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ὁποίου δὲν εἶνε τολμηρὸν ἐὰν εἴπω, ὅτι ἡ Μεγαλόνησος Κρήτη εὖρε τὸν ἄνθρωπόν της ἔχοντα βοηθὸν τὸν καθ' ὅλα ἐπίσης ἄξιον καὶ εὐ-

γενέστατον Διευθυντὴν τῆς Γ. Δ. Κρήτης κ. Ἰωάν. Σταθόπουλον.

Ζήτω τὸ Ἔθνος. Ζήτω ὁ Βασιλεὺς. Ζήτω ἡ Ἐθνικὴ Κυβέρνησις.
Ζήτω ἡ Νεολαία. Ζήτω ὁ Κ. Κανελλόπουλος.

ΠΛΑΤΑΝΙΑ ΚΥΘΟΝΙΑΣ

ὑπὸ ΣΤΥΝ. ΧΑΤΖΗΔΗΚΗ

Ἀξιότιμε Κύριε Κυβερνητικὴ Ἐπίτροπε, Ἀντιπρόσωπε τοῦ Μεγάλου Ἐθνικοῦ μας Κυβερνήτου καὶ Ἐπιθεωρητοῦ τῆς Νεολαίας.

Μὲ βαθεῖαν καὶ ἀνυπόκριτον χαρὰν, μὲ ἀνέκφραστον συγκίνησιν καὶ ὑπερηφάνειαν, μὲ ἑξαλλον ἐνθουσιασμὸν καὶ ἐορτάσιμον συναγερόν, Σᾶς ὑποδέχεται σήμερον ὁ κόσμος τοῦ Πλατανιά, καὶ μάλιστα ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις Νεολαίας, ἧς ἔχω τὴν τιμὴν νὰ προϊσταμαι, καὶ σᾶς εὐχεται τὸ «Καλῶς Ἦλθατε», ὑποβάλλουσα δι' ἑμοῦ θερμὴν παράκλησιν, ὅπως δεχθῆτε τὴν ἔκφρασιν τῆς ἀπείρου ἀγάπης καὶ ἀφοσιώσεώς της, τὴν ὁποῖαν διατηρῆ πρὸς Ὑμᾶς.

Μοῦ εἶνε δύσκολον νὰ διερμηνεύσω τὰ αἰσθήματα λατρείας καὶ εὐγνωμοσύνης, ὅλης αὐτῆς τῆς Νεολαίας, ἡ ὁποία συνεκεντρώθη ἐδῶ, ἵνα ζητωκραυγάσῃ ὑπὲρ τοῦ Ἀρχηγοῦ, Ἐπιθεωρητοῦ καὶ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου αὐτῆς.

Παρακαλεῖ δὲ τὸν Ὑψιστον ὅπως δίδει ὑγείαν καὶ μακροήμερουσιν τῷ Ἐθνικῷ Κυβερνήτῃ διὰ νὰ συνεχίσῃ τὸ Ὑψηλὸν ἔργον τῆς Ἐθνοσωτηρίου ἡμέρας τῆς 4ης Αὐγούστου.

Ἄς συνεχίσῃ τὸν δρόμον τὸν ὁποῖον ἐχάραξε ἡ πεφωτισμένη διάνοια Του, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ λαοφιλοῦς Βασιλέως μας, καὶ ἄς εἶναι βέβαιος ὅτι, θὰ καταστήῃ ἡ Ἑλλάς μεγάλη καὶ ὑπολογίσιμος στοὺς φίλους της καὶ τρομερὰ εἰς τοὺς ἐχθροὺς της, καὶ θὰ ἐπαναφέρῃ εἰς ἡμᾶς, τοὺς πολίτας αὐτῆς τὸν Χρυσοῦν αἰῶνα τοῦ Περικλέους.

Ὁ θαυμασμὸς ὅλων μας εἶναι ἀπέραντος διὰ τὰ πεφωτισμένα ἔργα καὶ τὸ ὑψηλὸν πρόγραμμα ποὺ ἐχάραξεν ἡ Αὐτοῦ ἐξοχώτης ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως, καὶ εὐχόμεθα πάντες ἵνα μετὰ τῶν ἐμπνευσμένων βοηθῶν του, φέροι τοῦτο εἰς πέρας, διὰ νὰ ἰδοῦμεν τὴν ὡραίαν πατρίδα Μας, τὴν μητέρα τόσων ἡρώων, εἰς ἡμέρας νέας δόξης καὶ εὐτυχίας.

Μὲ πλημμυρισμένην τώρα τὴν καρδιά ἀπὸ χαρὰ καὶ ὑπερηφάνειαν, ποὺ ἐτιμήσατε διὰ τῆς παρουσίας Σας τὸν τόπον μας, μετὰ τῆς Ἀξιότητου ἀκολουθίας Σας, Σεῖς Κύριε Κυβερνητικὴ Ἐπίτροπε, ἀντιπρόσωπε τοῦ Ἐθνικοῦ μας Κυβερνήτου, Κύριε Ἀλέξανδρε Κανελλόπουλε Σᾶς προσφέρω ἐκ μέρους τῆς Ε. Ο. Ν. τοῦ τμήματος Πλατανιά, τὰ ὀλίγα αὐτὰ ἄνθη καὶ ἀναφωνοῦμε :

Ζήτω τὸ Ἔθνος
 Ζήτω ὁ Βασιλεὺς
 Ζήτω ὁ Ἐθνικὸς μας Κυβερνήτης
 Ζήτω ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος
 Ζήτω ἡ Νεολαία

ΚΟΛΥΜΒΑΡΙΟΥ

Ἔπὸ ΚΥΡ. ΓΕΩΡΓΑΚΑΚΗ

Ἐξοχώτατε Κύριε Κυβερνητικὲ Ἐπίτροπε,

Οἱ Ἕλληνες τῆς ὑπαίθρου εἰς τὰς χεῖρας τῶν ὁποίων εὕρισκεται ἡ τροφодότερα πάντων γῆ, καὶ οἱ βλαστοὶ αὐτῶν εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ὁποίων, ἔχουν καλλιεργήσει καὶ ἐμπνεύσει τὴν ἀγάπην καὶ τὴν αὐτοθυσίαν πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Πατρίδα, οἱ ἐμπνευσμένοι πνευματικοὶ ὁδηγοὶ των, Σὰς ὑποδέχονται μὲ τὰς αὐθορμήτους καὶ ἐγκαρδίσους λέξεις «Καλῶς ὠρίσατε».

Ἄπαντες μικροὶ καὶ μεγάλοι θέτουν τοὺς ἑαυτοὺς των εἰς τὴν διάθεσιν τῶν σημερινῶν Ἡγετῶν τοῦ Ἔθνους, τῶν συμβολιζόντων τὴν συναδέλφωσιν, τὴν συναλληλεγγύην καὶ τὴν Ἐθνικὴν ἀναγέννησιν. Διαβεβαιοῦν, ὅτι μὲ ὄλας τὰς σωματικὰς καὶ ψυχικὰς δυνάμεις, θὰ συνδράμουν τὴν ἀρξαμένην ἀναδημιουργίαν τοῦ Ἔθνους, εἰς τὴν ὀλοκλήρωσιν τοῦ Τρίτου Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ, τοῦ ὁποίου τὰ θεμέλια ἐτέθησαν τὴν ἱστορικὴν ἡμέραν τῆς 4ης Αὐγούστου ἡ ὁποία κατεκρήμνισεν εἰς τὸ βάραθρον τὰ εἰδῶλα τοῦ κομματισμοῦ, καὶ ἐξερρίζωσε τὰ βρωμερὰ καὶ δηλητηριώδη φυτῶρια τοῦ Κομμουνισμοῦ.

Ἡμεῖς οἱ Σκαπανεῖς τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας, γνωρίζομεν καλῶς τὰς ὑποχρεώσεις μας, καὶ τὰς εὐθύναις μας, πρὸς τὰς μελλούσας γενεάς, καὶ ὅπως καὶ πάντοτε, καὶ σήμερον πολὺ περισσότερο, ἀνευ περισπασμῶν, ἐργαζόμεθα διὰ τὴν διάπλασιν ἀκεραίων χαρακτήρων καὶ ἀφοσιωμένων εἰς τὰ Ἐθνικὰ, Ἐθνησκευτικὰ καὶ Οἰκογενειακά Ἰδανικά. Μὲ τοιαῦτα Ἰδανικά ἐμφορούμενοι πάντες, δὲν θὰ ὑστερήσωμεν εἰς οὐδὲν τὸ ὅποιο ἀποβλέπει εἰς τὸ καλὸν τοῦ Ἐθνικοῦ Συνόλου, ἀλλὰ εἴμεθα ἔτοιμοι νὰ ὑποστῶμεν τὰς μεγαλυτέρας θυσίας.

Ἀπὸ ὄλας τὰς Ἐπαρχίας τῆς ἡρωϊκῆς καὶ αἱματοβαμένης Κρήτης τὰς ὁποίας διήλθετε καὶ θὰ διέλθετε, θὰ ἀντελήφθητε καὶ θὰ ἀντιληφθῆτε, ὅτι ἕνας πόθος κυριαρχεῖ εἰς τὰ ψυχὰς μικρῶν καὶ μεγάλων, καὶ μίαν διάττορος φωνὴ ἐκπέμπεται πρὸς τοὺς Ἐθνικοὺς Ἡγέτας:

Τραβήξατε τὸν δρόμον τὸν ὅποιον ἐχαράξατε τὴν 4ην Αὐγού-

σου.

Ζήτω τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος

Ζήτω ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος

Ζήτω ὁ Ἐθνικὸς Κυβερνήτης

Ζήτω ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος Ἀλέξανδρος Κανελλόπουλος.

ΓΑΡΑΖΟΥ

Ἐπὶ Ἰ. ΜΑΝΙΟΥ

Κύριε Κυβερνητικὴ Ἐπίτροπε τῆς Ἐθνικῆς Ὀργάνωσης Νεολαίας.

Γεμάτος χαρὰ καὶ ἐνθουσιασμὸ ἐγὼ, καθὼς καὶ οἱ κάτοικοι τῆς Κοινότητος Γαράζου πού ἔχω τὴν τιμὴν ὡς πρόεδρος αὐτῶν νὰ ἐκπροσωπῶ σὰς χαιρετῶ ἐγκάρδια καὶ σὰς εὐχομαι «καλῶς ἤλθατε στὸ χωριὸ μας».

Ἐπὶ τῷ εὐφροσύνῳ τοῦτο γεγονός καθῆκον μου Κύριε Κανελλόπουλε εἶναι νὰ μὴν παραλείψω νὰ καταστήσω Ὑμᾶς γνωστὸν ὅτι ἀνάμεσα στὰ τόσα καὶ τόσα ἀγαθὰ πού τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου τοῦ 1936 μᾶς προσέφερεν διὰ τῶν ὁποίων κατέστη πραγματικῶς ἡ χώρα μας ἓνα ηὔμερον κράτος, ξεχωριστὴν ὅλως κατέχει θέσιν στὴν Ἐθνικὴν αὐτὴν ἀνάπλασιν ἢ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις τῆς Νεολαίας μας.

Κύριε Κυβερνητικὴ Ἐπίτροπε,

Πιστέψατε ὅτι ὁ ἐνθουσιασμὸς καὶ ἡ χαρὰ μὲ τὴν ὁποίαν ὅλοι ἐδῶ σὰς ὑποδεχόμεθα σήμερον εἶναι ἀληθινὴ συναίσθησις, ἢ πραγματικὴ ἀνακούφισις τοῦ Ἀγροτικοῦ κόσμου τῆς Ἑλλάδος μας οἱ ὅποιοι καιρὸν πολὺν πρὶν τὴν Ἐθνοσωτήριον ἐπέμβασιν τοῦ κ. Ἰωάννου Μεταξᾶ μὲ καθημερινὸ κτυποκάρδι τραγικῆς ἀγωνίας παρακολουθοῦσαν τὸ ὄλοεν ἀποσυντιθέμενον ἀπὸ ὅλας τὰς πλευράς Κράτος μας ἐξ αἰτίας τῆς ἐξαπλώσεως ἀνάμεσα σ' ὅλας τὰς τάξεις τῆς κοινωνίας μας καὶ προπαντὸς στοὺς νέους ξένων καταστρεπτικῶν θεωριῶν τῶν ὁποίων τὰ ἀποτελέσματα σ' ἓνα μεγάλο λαὸ πού τοὺς πίστεψε μαρτυροῦν οἱ σκοτωμοὶ καὶ οἱ φλόγες.

Ἡ ἐφιαλτικὴ ἐκείνη ἐποχὴ παρήλθεν ἀφ' ἡμῶν ἀνεπιστρεπτι καὶ νοικοκυρεμένοι τῶρα μέσα στὴν θετικωτέραν ἐγγύησιν πού μᾶς προσφέρει τὸ Ἐθνικὸν Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου, ἀπερίσπαστα ἐπιδιδόμεθα στὰ εἰρηνικὰ ἔργα πρὸς ἐξύψωσιν τῆς κοινωνικῆς μας διαβίωσης.

Σ' αὐτὸ γίνεται διερμηνεὺς στὸν σεβαστὸν μας Ἀρχηγόν πού τόσον γιὰ μᾶς μοχθεῖ καὶ ἡμεῖς τόσον τὸν ἀγαποῦμε μὴ παραλείποντες ἰσχυρῶς νὰ τοῦ γνωρίσετε ὅτι ὁ Κρητικὸς λαὸς τῆς ὑπαίθρου

εἶνε πανέτοιμος καὶ ἄξιος εἰς οἰανδήποτε στιγμήν καὶ ἂν κληθῆ παρ' αὐτοῦ διὰ νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν ἐλευθερίαν του νὰ ἀφίση τὸ ἄροτρον καὶ τὴν ἀξίνην καὶ νὰ πάρῃ τὸ τουφέκι νὰ πολεμήσῃ.

Κύριε Κυβερνητικὴ Ἐπίτροπε,

Ἀτενίζοντας ὑμᾶς μὲ τὴν στολὴν τοῦ φαλαγγίτου ἀνάμεσα σὲ τόσοις ἄλλοις οἴτινες ἐνθουσιάζονται καὶ φρονιματίζονται ἀπὸ τὸ ὑψηλὸν παράδειγμά σας ξεσηκώνεται ἡ ψυχὴ μᾶς στὰ Ἐθνικὰ ἰδεώδη χαλυβδώνεται ἡ πίστις μας στὴν δύναμιν τῆς ράτσας μας φεγγοβολᾷ μέσα μας τὸ ἀέναο ἀστέρι τοῦ Ἑλληνισμοῦ νεκρῶνον κάθε ἄλλο τὸ ξένον. Συναισθανόμεθα πλήρως τὰ ἀγαθὰ ποῦ ὁ Βασιλεὺς μας, ὁ Ἀρχηγός μας καὶ ἡμεῖς μᾶς προσφέρατε, εὐγνωμονοῦντες βαθέως καὶ μεγαλώνουσα ἡ πίστις μας σ' αὐτοὺς καὶ στὸ Ἐθνικὸν τῆς ἔργον.

.....Αὐθόρμητα τὰ ἀμέτρητα εὐχαριστῶ μας ἐνσαρκώνονται, ἐκφέρονται στὶς λέξεις ποῦ ὁ ἀντίλαλός των δονεῖ τὴν Κρητικὴν ἀτμόσφαιραν ἀφ' ὅτου σεῖς πατήσατε τὰ Κρητικὰ χῶματα.

Ζήτω τὸ Ἔθνος

Ζήτω ὁ Βασιλεὺς

Ζήτω ὁ Ἐθνικὸς Κυβερνήτης Ι. Μεταξᾶς

Ζήτω ἡ 4η Αὐγούστου 1936

Ζήτω ἡ Ε. Ο. Ν.

Ζήτω ὁ Κανελλόπουλος.

ΠΑΝΟΡΜΟΥ

ὑπὸ ΑΧ. ΔΑΣΚΑΛΑΚΗ

Ἀξιότιμε Κύριε Κυβερνητικὴ Ἐπίτροπε:

Μετ' ἀνεκφράστου χαρᾶς καὶ ἐνθουσιασμοῦ ἐξάλλου ἡ Κοινότης Πανόρμου ὑποδέχεται ὑμᾶς σήμερον τὸν εὐθαλῆ βλαστὸν μᾶς ἱστορικωτάτης καὶ εὐκλεεστάτης τῆς Ἑλλάδος οἰκογενείας. Τῆς πολλὰ ἕως τῶρα μοχθησάσης καὶ πολλὰ τῇ ἡρωϊδῇ Μητρίδι προσενεγκούσης.

Ὀλόκληρος ἡ Μεγαλόνησος σήμερον αἰσθάνεται χαρὰν μεγάλην καὶ συγκίνησιν, ὑποδεχομένη εἰς τὰ ἅγια αὐτῆς ἐδάφη ὑμᾶς τὸν ἐμπνευσμένον ἐμψυχωτὴν, τὸν τηλεφανῆ καὶ ἀκτινοβόλον ἥλιον τὸν καθοδηγοῦντα τὴν Ἑλληνικὴν νεότητα εἰς τὸν εὐδίων τῆς σωτηρίας λιμένα.

Αἱ ψυχαὶ τῶν ἀναριθμητῶν ἀξίων Μαρτύρων μας, τοῦ Ἀρκαδίου τῆς Μηλάτου Μελιδονίου καὶ ἄλλων, παρίστανται ταύτην τὴν στιγμήν τὴν κατ' ἐξοχὴν ἱεράν ἀοράτως ἐνθάδε περιπετόμεναι, συγκαίρουσαι μεθ' ἡμῶν ἐπὶ τῇ σημερινῇ αἰσίφῃ ὑμετέρα ἀφίξει καὶ διαλαλοῦσαι πρὸς Ὑμᾶς τὸ εὐκλεές τῶν Ἀθηνῶν τέκνον τὴν ἑαυτῶν εὐγ-

νωμοσύνην διὰ τὸν εὐγενῆ ἀγῶνα, ὃν διεξάγητε σήμερον δαπανῶν-
τες τέλειον ἑμαυτὸν, πρὸς δημιουργίαν νέων πεφωτισμένων, ἐμπε-
πνευσμένων ἀνθέων αὐτόχρομα, εἰς ὧν τὰς χεῖρας ἑναποτίθησι τὸ
μέλλον τῆς προσφιλοῦς μας Πατρίδος.

Σκιρτῶσι σήμερον τὰ ἄχραντα ὄστα τῶν μαρτυρικῶν λεγεῶνων
τῆς Κρήτης ἐν τοῖς τάφοις αὐτοῖς ὑποδεχόμενα ὑμᾶς τὸ χάριμα τῆς
Ἐθνικῆς μας Νεολαίας καὶ τὸ ἐγκαλώπισμα παντός Ἑλληνοῦ ἀνε-
ξαντλήτου ἀγάπης.

Περιβλέψατε Κύριε Κυβερνητικὴ Ἐπίτροπε τὴν διαγελωσαν φύ-
σιν. Τὰ πάντα σήμερον ἀγάλλονται, ἡδὺς εἶναι ὁ ψίθυρος τῶν λόγ-
γων τῶν δασῶν, τῶν ὄρέων μας ἀπείρως γλυκὺ καὶ ἡδύλαλον τὸ κε-
λάρυσμα τῶν ρυάκων μας.

Τερψίθυρος εἶναι ὁ φλοῖσβος τῶν κυμάτων τῶν ἀκτῶν μας, κύπτει
ὁ Ψηλορείτης καὶ ἐναγκαλίζεται περιδακρυς ἐκ χαρᾶς τὰ Λευκὰ
Ὅρη ἐπὶ τῇ ἀφίξει Ὑμῶν τοῦ καλιπετάλλου καὶ μυρόεντος ἄνθους
τῆς Ἐθνικῆς μας νεολαίας τοῦ μεμαρτυρημένης ἰκανότητος καὶ χρη-
στοτάτων διαθέσεων κχι ἀληθῶς φιλοπάτριδος τοῦ ἀκαταπονήτου
καὶ ἐνθουσιώδους συνεργάτου τοῦ Μεγάλου μας Ἀρχηγοῦ πρὸς εὐό-
δωσιν τοῦ ἀρξαμένσου τῆς γενεᾶς τῶν Τιτάνων Ἔργου.

Θὰ ἐπεθύμουν σήμερον νὰ ἔχω πτέρυγας νὰ περιηρόχῃν τὴν
γῆν ταύτην τῆς εὐκλείας καὶ δόξης. Θὰ ἐμιμούμην τὸν Τάλω καὶ θὰ
ἔτρεχον τὴν μικρὰν ταύτην κοιτίδα ἀνδρῶν ἡμιθέων, ἀπὸ τοῦ κοκ-
καλοσπαρμένου δὲ κήπου αὐτῆς τοῦ ἀνθοβριθοῦς καὶ καλλικάρπου
ἤδη, θὰ ἔδρεπον εὖοσμα καὶ περικαλῆ ἄνθη δι' ὧν θὰ ἐσχημάτιζον
τὴν προσήκουσαν εἰς ὑμᾶς σήμερον ἀνθοδέσμην σύμβολον Λατρείας
εὐγνωμοσύνης θαυμασμοῦ καὶ ἀφοσιώσεως τῆς δεδοξαμένης ταύτης
πεφιλημένης γῆς τῆς Θεολέτου Κρήτης πρὸς τὸ πρόσωπόν σας.

Ἄντι ἀνθοδέσμης δεχθῆτε σήμερον τὸν ὄρκον πίστεως καὶ ἀγά-
πης καὶ ἀφοσιώσεώς μας πρὸς Ὑμᾶς τὸν γενναῖον καὶ ἀκατάβλη-
τον ποδηγέτην τῆς Ἐθνικῆς μας Νεολαίας καὶ τὴν διαβεβαίωσίν μας.

Μὰ τὴν Ἱερὰν Ἀγχόνην τοῦ Γρηγορίου.

Μὰ τὸ σούβλισμα τοῦ Διάκου.

Μὰ τὸν αἱματόεντα ποταμὸν τῆς σφαγῆς τῆς Χίου.

Μὰ τὰ ἀθάνατα Ψαρά.

Μὰ τὸν Μελχεσεδέκ τὸν Ξωπατέρα μας.

Μὰ τὸ ἡγιασμένον αἷμα τῶν μαρτύρων τοῦ Ἀρκαδίου μας.

Θὰ συνεχίσωμεν τοὺς ἀγῶνας τῶν πατέρων μας. Δὲν θὰ κοιμη-
θῶμεν ἐστεμμένοι μὲ τὰς δάφνας ἐκείνων οὐδὲ θὰ ἀρκεσθῶμεν εἰς
πατραγαθίας ἀλλὰ θὰ βαδίσωμεν ἐπὶ τὰ ἴχνη αὐτῶν ἵνα συμπληρώ-
σωμεν τὸ καταληφθὲν αὐτῶν ἔργον. Ὀπλοθήκη θὰ χρησιμεύσῃ εἰς
ἡμᾶς ἡ Μεγάλη τοῦ Ἑλληνοῦ καρδία ἢ πλήρους Ἔρωτος πρὸς τὴν
Ἑλλάδα τὴν ἀγίαν Θρησκείαν μας καὶ οἰκογένειαν. Ἐχοντες δὲ
τὴν ὁμόνοιαν καὶ σύμπνοιαν ὡς ἀρχηγὸν καὶ ἐμψυχούμενοι ὑπὸ τοῦ

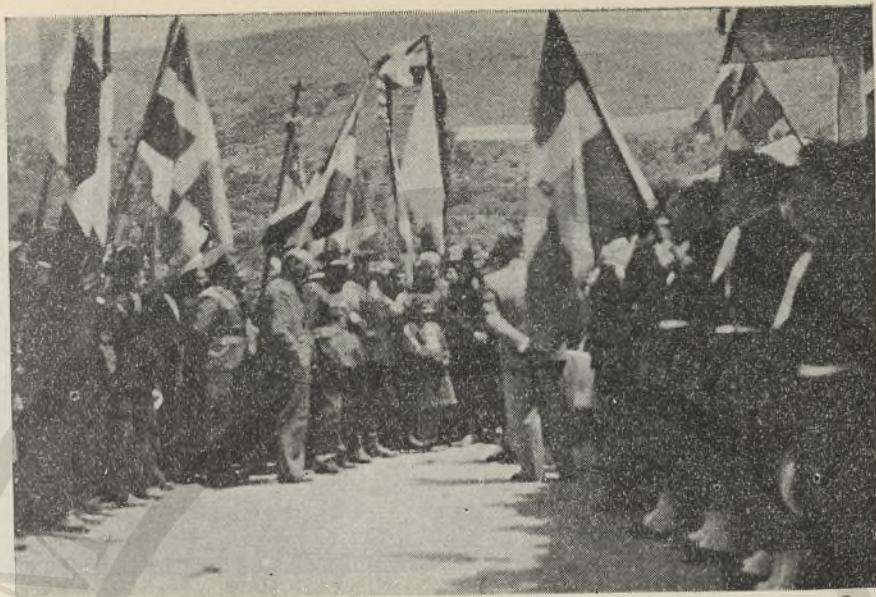
Μεγαλοουργοῦ καὶ φιλολάου Βασιλέως μας καὶ τοῦ χαλυβδίνου Κυβερνήτου μας τοῦ γενναίου τῆς Κεφαληνίας τέκνου καὶ ὑπὸ τὴν ὑμετέραν ἐπίσης καθοδήγησιν θὰ ἐργασθῶμεν ἀνεנדότως ὑπὲρ τῆς ἀναγεννήσεως τῆς προσφιλοῦς μας πατρίδος συμφώνως πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς περικαλοῦς καὶ πανενδόξου 4ης Αὐγούστου, ἥτις ὀρηκτικὴ πνεύσασα ἀπὸ τοῦ Τομαρίου καὶ τῆς Ροδόπης μέχρι Ταινάρου καὶ μέχρι τῆς ἡμετέρας Πατρίδος ἐνεφύσησε τὴν σῶτειραν πνοὴν εἰς τὸ ἐν νεκροφανεῖα Ἔθνος.

Σὰς διαβεβαιοῦμεν ἐπίσης πάντες οἱ Κρήτες τὴν στιγμὴν ταύτην νέοι γέροντες καὶ παιδιά ὅτι εἴμεθα ἔτοιμοι νὰ ὑποστῶμεν πᾶσαν θυσίαν ὑπὲρ τοῦ ὑψηλοῦ καὶ ἱερωτάτου σκοποῦ σας καὶ νὰ ἀγωνισθῶμεν τὸν εὐγενῆ τοῦτον ἀγῶνα μαζύ σας ὅστις ἀναμφιβόλως μετὰ τοῦ μητρικοῦ σας γάλακτος θὰ ἐθηλάσατε ὅ,τι ὑψηλὸν ὅ,τι γενναῖον ὅ,τι ὑπέροχον εἰς λόγον φιλοπατρίας περιποιήσεως εἰς ἀγῶνας καὶ ἐτοιμότητος εἰς θυσίας ὑπὲρ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἰδανικοῦ. Συνεχίσατε τὸν εὐγενῆ τοῦτον ἀγῶνα σας καὶ νὰ εἴσθε βέβαιος ὅτι ὀλόκληρος ὁ Ἑλληνισμὸς παρακολουθεῖ μὲ χαρὰν καὶ συγκίνησιν καὶ εὐκρινῆ συμπάθειαν τοὺς ἀτρύτους κόπους σας καὶ εὐχεται ὅπως ὁ Πανάγαθος Θεὸς σὰς ἐνισχύῃ διὰ τῆς χάριτος αὐτοῦ εἰς τὴν ἐπιτέλεισιν τῶν ὑψίστων σας καθηκόντων καὶ εὐλογεῖ μέχρι βαθυτάτου γήρατος τὰς πολυτίμους σας ἡμέρας.

Εὐχεται ἐπίσης καὶ ἰδιαίτέρως ὁ Κρητικὸς λαὸς ὅπως διαφυλάττῃ Κύριος τὴν Α. Μεγαλειότητα τὸν Βασιλέα μας Γεώργιον, τὴν Αὐτοῦ Ἵψηλότητα Διάδοχον Παῦλον, τὴν Αὐτοῦ Ἐξοχώτητα τὸν Μεγάλον μας Ἀρχηγόν κ. Ἰωάννην Μεταξᾶν καὶ δωρεῖται αὐτοῖς μακροβιότητα καὶ εὐδαιμονίαν ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ Ἔθνους.

Τέλος εὐχόμεθα ὅπως ἡ Ἐθνικὴ μας Νεολαία περὶ ἧς σήμερον δεόντως μοχθήτε μετὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑψηλῶν σκοπῶν σας καὶ μεγαλειωδῶν σχεδίων σας ὅπως στέψη ὑμᾶς ἐν τῷ Παναθηναϊκῷ σταδίῳ τὸν θεσπέσιον μύστην καὶ πεπνομένον ἐργάτην αὐτῆς καθὼς καὶ τὰς λοιπὰς πρωτοπόρους τῆς ὑψηλῆς σας ἰδέας καὶ εὐγνωμοσύνης ἔνεκεν μὲ στέφανον συγκροτούμενον ἐκ πρασινάδας μὲ πρίνον τῆς Ἰδης καὶ πίτον τῶν Λευκῶν ὀρέων, Πλάτανον τοῦ Εὐρώτα, Μυρσίνην τῶν Τεμπῶν, Ἐλάτων τοῦ Ὀλύμπου, ροδοδάφνην τοῦ Νέστου, Καστανέαν τῆς Χαλκιδικῆς, Ἐλαίαν τῆς Λέσβου, σχοῖνον μυροβόλον τῆς Χίου κληματίδα τῆς Σάμου Ἀκρώδρου τῆς Ἱερᾶς Δοδώνης καὶ χλοερά βλαστήματα τῶν Πεστών τῆς Κρέσνας τοῦ Σαρανταπόρου καὶ τῆς Ἀετορράχης τῶν Ἰωαννίνων τῆς Πέλλας καὶ τοῦ Ἀργυροκάστρου, ἐμβαπτισμένοι εἰς τὸ γλαυκὸν κύμα τοῦ Αἰγαίου ὅπερ καθήγιασεν τὸ ἔνδοξον θωρηκτὸν μας Ἀβέρωφ.

Ἄς εὐχηθῶμεν πάντες οἱ Ἕλληνες ἵνα μὴ ἀργήσῃ νὰ ἔλθῃ ἡ ἡμέρα ἐκεῖνη τῆς ἐκπλήρωσεως τῶν ἀγιωτάτων καὶ ὑψηλῶν σκοπῶν σας καὶ ἄς ἀναφωνήσωμεν ὅλοι μεγαλοφώνως.

ΒΟΥΚΟΥΛΙΕΣ ΚΥΔΩΝΙΑΣ ΧΑΝΙΩΝ: Ἡ ἡρώϊκῃ ἐπαρχία Κυδωνιῶν σύσσωμος μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τοὺς κοινοτάρχας, τοὺς ἀγωνιστὰς τῶν Κρητικῶν ἐπαναστάσεων καὶ τοὺς πυκνοὺς σχηματισμοὺς τῆς Ε.Ο.Ν πλήρης πατριωτικοῦ παλμοῦ καὶ ἐν ἐξάλλῳ καὶ ἀπεριγράπτῳ ἐνθουσιασμῷ ὑποδέχεται τὸν ἐκλεκτὸν συνεργάτην τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου κ. Ἀλ. Κανελλόπουλον,

ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΑ ΧΑΝΙΩΝ: Ἐν ἐξάλλῳ παλλαϊκῷ συναγεμῷ ἡ Ἐπαρχία Σελλίνου ὑποδεχομένη τὸν κ. Κυβερνητικὸν Ἐπίτροπον τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ τὸν ἀναπληρωτὴν Ὑπουργοῦ Κρήτης κ. Δ. Ξυδιᾶν διαδηλοῦσι τὴν πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν τῆς πρὸς τὸν Μέγαν Ἀνορθωτὴν κ. Ι. Μεταξᾶν,

τὸν σχηματισμὸν Ε.Ο.Ν. Ρεθύμνης διακρίνονται οἱ σηματοφόροι.

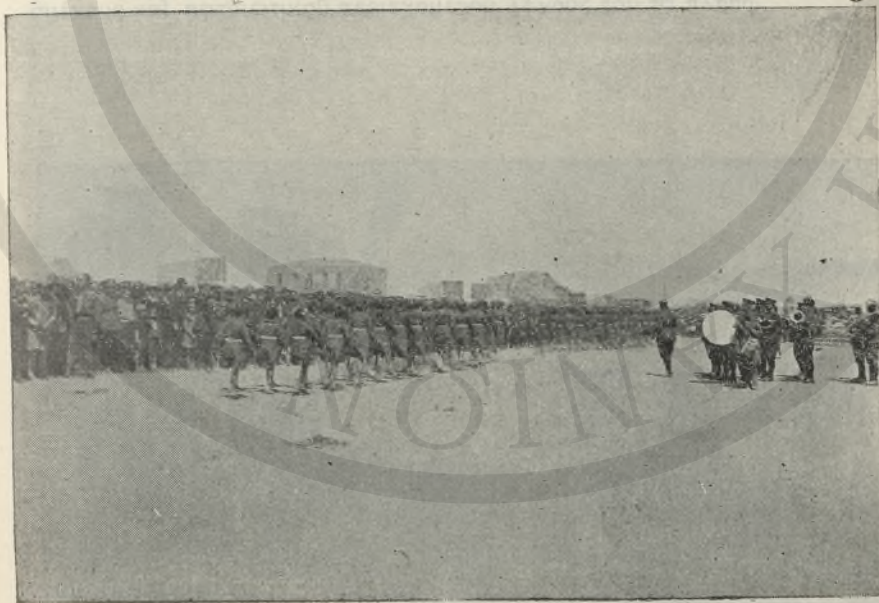
ΑΡΚΑΔΙ ΡΕΘΥΜΝΗΣ: Τμήμα του σχηματισμού Ε.Ο.Ν. Ρεθύμνης φωτογραφούμενον μετά του Κυβερνητικού Έπιτρόπου εις τό προαύλιον τής Ιστορικής Μονής του Άρκαδίου.

Ό Κυβερνητικός Έπιτρόπος τής Ε.Ο.Ν. κ. Άλ. Κανελλόπουλος επιθεωρών τόν σχηματισμόν Ε.Ο.Ν. Ρεθύμνης, Διακρίνονται οί σημαιοφόροι.

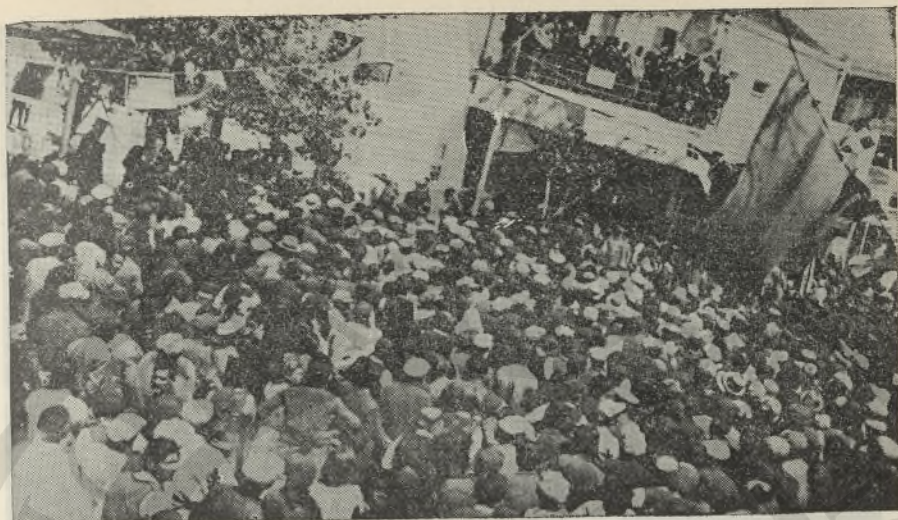

ΚΑΣΤΕΛΛΙ ΚΙΣΣΑΜΟΥ ΧΑΝΙΩΝ: Ἀκαταπόνητος ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς Ε. Ο.Ν. βλαστός τοῦ Μεταγουστιανοῦ Κράτους κ. Ἄλ. Κανελλόπουλος διὰ τῶν ὑπερόχου πατριωτικοῦ παλμοῦ λόγων του, συγκλονίζει μέχρι μυχιῶν τὰς ψυχὰς τοῦ πλήθους, προκαλῶν ἀτελευτήτους ἐνθουσιώδεις ἐκδηλώσεις ὑπὲρ τῆς Α. Μ. τοῦ βασιλέως καὶ τοῦ Δημιουργοῦ τοῦ Νέου Κράτους κ. Ἰ. Μεταξά

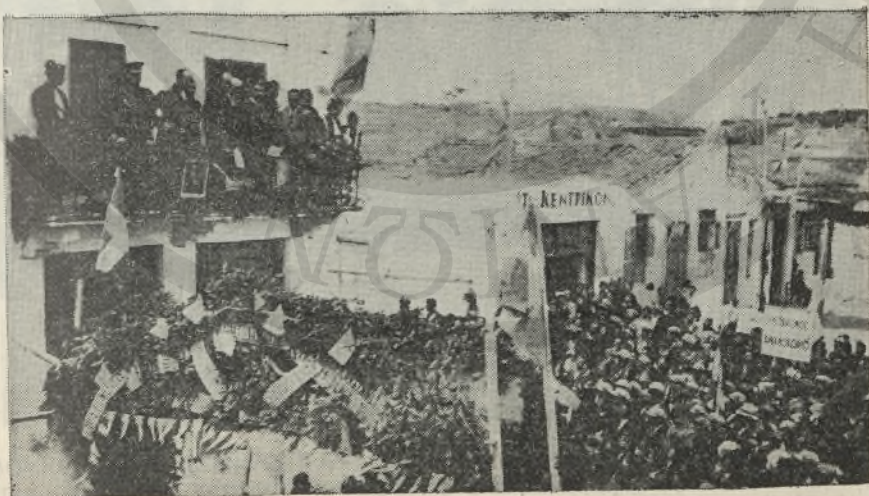
Τμήμα τοῦ σχηματισμοῦ Ε.Ο.Ν. θηλέων Χανίων παρελαύνει πρὸ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Ἄλ. Κανελλοπούλου.

✓

Ἄνω. ΠΕΡΑΜΑ ΡΕΘΥΜΝΗΣ: Ἀσυγκράτητος εἰς ἐκδηλώσεις ὑπὲρ τοῦ Ἀνακτοῦ καὶ τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου ὁ λαὸς τῆς περιφερείας ζητᾶ κραιναῖ ζεῖ φρενιτιωδῶς ὑπὲρ τῆς 4ης Αὐγούστου.

Κάτω. ΠΑΝΟΡΜΟΝ ΡΕΘΥΜΝΗΣ: Ἀκάματος ἱεραπόστολος τοῦ Νέου Κράτους ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ε.Ο.Ν. συναρπάζει μὲ τοὺς ἐμπνευσμένους καὶ πατριωτικοῦ περιεχομένου λόγους του τὰ πλήθη.

Ἐ. Π. Δ. Ν. Ε. Δ. Δούκας καὶ ὁ ἀνωτέρω Διοικητὴς Λαρίσης Κρήτης κ. Κελεγγίης
 Λαζαροπούλου.

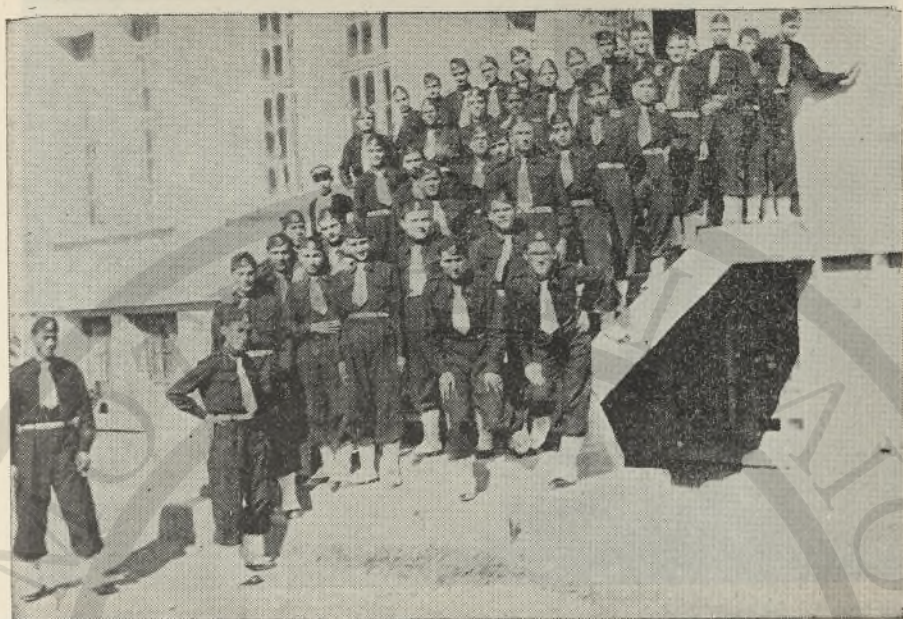

ΚΑΣΤΕΛΛΙ ΚΙΣΣΑΜΟΥ ΧΑΝΙΩΝ: Έκατοντάδες ξέφιππων προϋπαντήσαντες τόν Κυβ. Έπίτροπον τής Ε.Ο.Ν. συνοδεύουν τιμητικώς μέχρι τής κωμοπόλεως όπου άνθρωποθάλασσα τόν υποδέχεται ενώ ο αντίλαλος τών χαρμοσύνων ήχων τών κωδώνων μετά τών ζητωκραυγών συνταράσσει τήν ατμόσφαιραν.

ΒΟΥΚΟΛΙΕΣ ΚΥΔΩΝΙΑΣ ΧΑΝΙΩΝ: Μικραί φαλαγγίτισσαι προσφέρουν άνθη συνοδεύουσαι αυτά με συγκινητικές προσφωνήσεις. Παρ' αὐτῶ ο ἀναπλ. Γ. Δ. Κ. κ. Δ. Ξυδιᾶς καί ο ἀνώτερος Διοικητής Χωρ(κ)ῆς Κρήτης κ. Χ. Ἀγγελόπουλος.

V

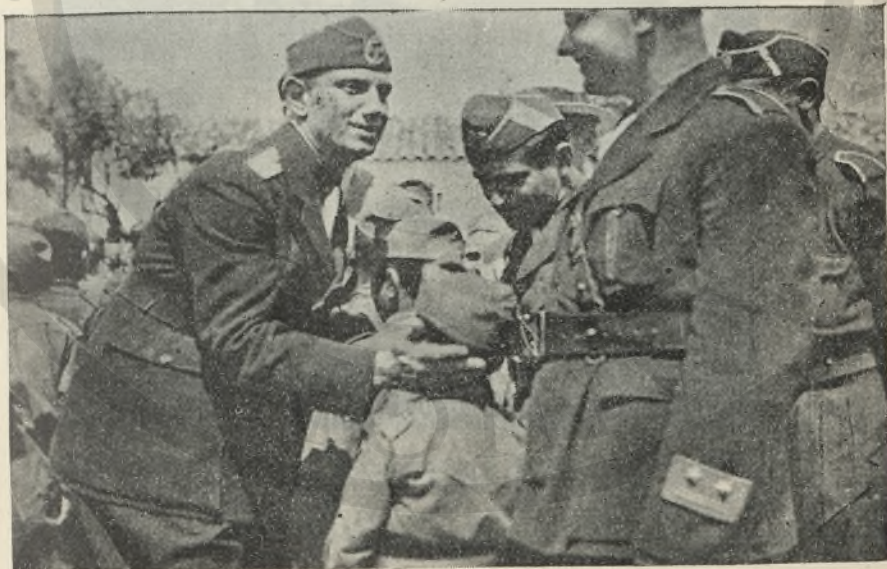
Ἄνω. ΡΕΘΥΜΝΟΝ: Τμήμα τοῦ σχηματισμοῦ Ε.Ο.Ν. Ρεθύμνης πρὸ τῶν γραφείων του

Κάτω. ΡΕΘΥΜΝΟΝ: Ὁ σχηματισμὸς Ε.Ο.Ν Ρεθύμνης παρελαύνει διὰ τῆς κεντρικῆς λεωφόρου τῆς πόλεως μετὰ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν ἀξιωματικὸν κ. Σαριδάκη.

ΚΑΣΤΕΛΛΙ ΚΙΣΣΑΜΟΥ ΧΑΝΙΩΝ: Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ε.Ο.Ν. συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Γεν. Γραμματέως τῆς Γεν. Διοικήσεως Κρήτης κ. Δ. Ξυδιᾶ τοῦ Μεράρχου κ. Παπαστεργίου μέσω ἀποθεωτικῶν ἐκδηλώσεων διασχίζει τὴν πλήρη ἀψίδων καὶ εἰκόνων τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως καὶ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου λεωφόρον Ἰ. Μεταξᾶ. Ἐνοπλιοὶ εὐσταλεῖς βρακοφόροι ἀκολουθοῦντες τιμητικῶς ζητωκραυγάζουν φρενιτιωδῶς ὑπὲρ τῆς 4ης Αὐγούστου.

ΑΛΙΚΙΑΝΟΣ ΧΑΝΙΩΝ: Συγκεκινημένος μέχρι δακρῶν ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ε.Ο.Ν. ἀπὸ τὴν ἐμπνευσμένην προσφώνησιν μικροῦ φαλαγγίτου τὸν κατασπάζεται ὑπὸ τὰς οὐρανομήκεις ζητωκραυγὰς ὑπὲρ τῆς Α. Μ. τοῦ βασιλέως καὶ τοῦ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Ι. Μεταξᾶ.

✓

Ζήτω ἡ Αὐτοῦ Μεγὰλ. ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος

Ζήτω ἡ Α. Υ. ὁ Διὰθλος Πάσλας.

Ζήτω ὁ χαλερῶνινοσ Κοβερνήτισ Ἐ. Πασὼ Μεταξασ.

Ζήτω ὁ κ. Κοβερνήτικοσ. Ἐπίτροποσ τῆσ Ἐθνικῆσ μεσ Πασλαῖνοσ.

Μετὰ τὸν Στέφανοσ ἄλλοσ ὁ Ἐθνικὸσ ἄρματοσ ἄρματοσ ἄρματοσ ἄρματοσ

εὐλα
πολλο

Γενόσοσ

ΡΕΘΥΜΝΟΝ: Εἰσ τὸ μνημεῖον τοῦ ἀγνώστου στρατιώτου:
Ὁ κ. Ἄλ. Κανελλόπουλοσ καταθέτων στέφανον.

Ζήτω ὁ κ. Κανελλόπουλοσ.

Ζήτω ἡ Αὐτοῦ Μεγαλ. ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος.

Ζήτω ἡ Α. Υ. ὁ Διάδοχος Παῦλος.

Ζήτω ὁ χαλύβδινος Κυβερνήτης κ. Ἰωάν. Μεταξᾶς.

Ζήτω ὁ κ. Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ἐθνικῆς μας Νεολαίας.

Με τὸν Στέφανον τοῦτον ἡ Ἐθνικὴ μας Νεολαία θὰ στέφῃ ὑμᾶς εὐλαβῶς καὶ μὲ συγκίνησιν εὐγνωμοσύνης αἰωνίου ἔνεκεν. Γένοιτο πολλὰ τὰ ἔτη.

ΠΕΡΑΜΑΤΟΣ

ὑπὸ Π. ΧΟΥΡΔΑΚΗ

Ἀξιότιμε Κύριε Κυβερνητικὲ Ἐπίτροπε,

Ἐδῶ δὲν ἤλθαμεν μόνον γιὰ νὰ Σᾶς δοῦμεν νὰ Σᾶς εὐχηθῶμεν τὸ Καλῶς ἠλθατε καὶ νὰ Σᾶς εὐχαριστήσωμεν γιὰ τὴν τιμὴν ποὺ μᾶς κάνεις μὲ τὴν ἐπίσκεψίν Σας ἀλλὰ ἤλθαμεν γιὰ νὰ Σᾶς βεβαιώσωμεν ὅτι ὅπως Ὑμεῖς ὁ ποτισμένος μὲ τὰ νάματα τῶν πλουσιῶν πηγῶν ποὺ ἀρδεύεται καὶ ζωογονεῖται ἡ Νέα Ἑλλάς, Ὑμεῖς ποὺ ἀποτελεῖται σήμερον ἀστείρευτον πηγὴν ἀγνοῦ Πατριωτισμοῦ καὶ Ἐθνικοῦ ἐνθουσιασμοῦ, ὅπως λέγω Ὑμεῖς ἀφοσιωθήκατε μὲ ὄλην τὴν ὁρμὴ καὶ ἐνθουσιασμό στὴν Ὀργάνωσιν τῆς Νεολαίας εἰς σῶμα ἀντάξιον τῶν ἱστορικῶν μας παραδόσεων, ἔτσι καὶ μεῖς θὰ ἐργασθῶμεν μὲ φανατισμὸν μὲ ὄρεξιν μὲ δύναμιν γιὰ νὰ συνδράμωμεν τὸ βαρὺ ἔργον Σας καὶ νὰ παρουσιάσωμεν διὰ τὴν Νεολαίαν μας μίαν αὔριον καλλιτέραν.

Εἰς τοὺς κόπους μας αὐτοὺς κ. Κυβερνητικὲ Ἐπίτροπε νὰ εἰσθε βέβαιος ὅτι καὶ ἡ νεότης θὰ φανῇ ἀνταξία διότι κι' αὕτη κατάλαβε τὴν μεγάλη ἀποστολὴ τῆς τὸν μεγάλο προορισμό τῆς καὶ δὲν θὰ μείνῃ ἀδιάφορος μπροστὰ στὴ μεγάλη Ἐθνικὴ ἀφύπνιση ἀλλὰ θὰ βαδίσῃ κι' αὕτη μὲ ἐνθουσιασμό καὶ θέλησιν στὸν δρόμον τῆς Ἐθνικῆς μας ἀναγεννήσεως.

Ἐπὶ τούτοις ἀναφωνοῦμεν.

Ζήτω τὸ Ἔθνος

Ζήτω ὁ Βασιλεὺς

Ζήτω ὁ Μεταξᾶς

Ζήτω ἡ Νεολαία

Ζήτω ὁ κ. Κανελλόπουλος

ΦΟΥΡΦΟΥΡΑ ΑΜΑΡΙΟΥ

Υπό ΝΙΚ. ΨΑΡΟΥΔΑΚΗ

Ποίημα αφιερωμένο εις τὸν κ. Ἀλέξανδρον Κανελλόπουλον ἐπὶ τῇ ἀφίξει του εις τὴν Ἐπαρχίαν Ἀμαρίου διὰ τὴν ἐπιθεώρησιν τοῦ Β'. ἀνεξαρτήτου Τάγματος Ε. Ο. Ν. Ρεθύμνης.

Χαίρετ' ἡ Κρήτη σύψυχη. Καὶ τὰ βουνά κι' οἱ κάμποι
Τὰ Κάστρα της καὶ τὰ χωριά στοῦ διάβα Σου γλεντοῦνε.
Κι' εἶνε τὸ γλέντι μουσικὴ πού μακρὰ σκορποῦνε
Ἐκεῖ πού τώρα στάθηκε τὸ ἄστρο μας νὰ λάμπη
Τὸ ἄστρο μας τὸ Ἐθνικὸ μὲ τὰ πολλὰ τὰ φῶτα
Ποῦ μεῖς παιδιὰ του διαλεκτὰ, πρῶτα πάντα στὰ πρῶτα.

Μικρὴ εἶναι ἡ μπέννα καὶ φτωχὴ διὰ τοὺς παλμούς τῆς Κρήτης
Μὰ πάλι πιὸ φτωχότερη, ὅτι γιὰ Σὲ τ' Ἀμάρι
Ποῦ γιὰ χατῆρι Σου λαμπρὸ ἐγίνηκε καμάρι
Τ' ἀηδόνη γλυκοτραγουδεῖ ψηλοπετὰ ὁ πετρίτης.

Ἄλλος ὁ κόσμος ἄνοιξε οἱ λόγγοι λουλουδιζοῦν

Ἄλλα μιλοῦν γλυκὲς φωνές πού σὲ καλωσορίζουν.

Κυττᾶχτε πέρα ἰὰ βουνά. Ὁ γέρο-Ψηλορείτης

Χιόνια στὰ χιόνια στίβασε πιὸ ὁμορφος νὰ γίνη

Τὸ Κέρδος ἐπρασίνισε ἡ Ἀμπαδιά στολὴ της

Μύρια λουλούδια φόρεσε καὶ χαίρεται καὶ κείνη.

Παντοῦ στοῦ βλέμμα ὠμορφιές. Ἄλλα πανηγυρίζουν

Ἄλλα μιλοῦν γλυκὲς φωνές πού Σὲ καλωσορίζουν.

Καὶ μεῖς οἱ νέοι τ' Ἀμαριοῦ πού ἡ ψυχὴ μας πάλλει

Σὲ κάθε τι ἀνώτερο, σὲ πίστι καὶ Πατρίδα,

Βλέπομε στὴν Ὁργάνωσι τοῦ ἔθνους τὴν ἀκτίδα

Ποῦ τίς παληές τίς δόξες μας θεὲ νὰ μᾶς δείξη πάλι

Καὶ θεὲ νὰ στήσῃ τρόπαια καὶ νέους Παρθενῶνες

Ποῦ θὰ περνοῦν εὐλαβικὰ δίπλα τους οἱ αἰῶνες.

Τώρα μὲ θάρρος καὶ χαρὰ βαδίζομε στοῦ δρόμο

Ἐχοντες πάντα τὴν Ε. Ο. Ν. νικήτρια μητέρα

ὥσπου θεὲ ν' ἄρθῃ μιὰ στιγμὴ καὶ μιὰ χρυσὴ ἡμέρα

Ποῦ ἡ γιγαντένια μας φωνὴ θ' ἀντιλαλεῖ στὸν κόσμο.

Καὶ θὰ μπορέσωμε ξανά εἰς τὰ ψηλά νὰ πᾶμε

Σὲ ἓνα νέο Ὀλυμπο πού οἱ οὐρανοὶ κοντᾶναι.

ΑΜΑΡΙΟΥ

Ἐπὶ ΕΥΘ. ΑΓΓΕΛΙΔΑΚΗ

Ἡ Ἐθνικὴ Κρητικὴ Νεολαία τοῦ Δυτ. Τμήματος τῆς Ἐπαρχίας Ἀμαρίου ὑποδέχεται μὲ ἀνέκφραστη χαρὰ καὶ ἀκράτητο ἐνθουσιασμό τὸν πλάστην τῆς Νέας Ἑλληνικῆς Γενεᾶς.

Με βαρείας ὑποχρεώσεις ἐπιφορτισμένη ἔναντι τοῦ ἐνδόξου παρελθόντος αὐτῆς δηλοῖ πρὸς τὸν Ἀρχηγόν της ὅτι θὰ ἀμιλλᾶται μέχρις ὅτου ἀποβῇ ἡ ἀκρόπολις τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας τῆς Ἑλλάδος.

Σᾶς παρακαλῶ δεχθῆτε τὰ ὀλίγα αὐτὰ λουλούδια θρεμμένα ἀπὸ τὸ αἵματοβαμμένο χῶμα τῆς Κρητικῆς γῆς.

ΑΜΑΡΙΟΥ

Ἐπὶ Γ. ΤΖΩΡΤΖΑΚΗ

Κύριε Κυβερνητικὴ Ἐπίτροπε,

Ἡ σημερινὴ ἡμέρα θὰ μείνῃ ἀλησμόνητος εἰς πάντας τοὺς Ἀξιωματικούς τοῦ Τάγματος τῆς Ε.Ο.Ν. Ἐπαρχίας Ἀμαρίου διὰ τὴν μεγάλην χαρὰν τὴν ὁποίαν οὗτοι αἰσθάνονται σήμερον βλέποντας μεταξύ των ὑμᾶς-τὸ ἐκλεκτὸ Ἑλληνόπουλο καὶ ἄξιον συνεργάτην τοῦ Ἐθνικοῦ μας Κυβερνήτου, εἰς τὸ Ἱερὸν καὶ ὑψηλὸν ἔργον τὸ ὁποῖον οὗτος ἀνέλαβε τῆς διαπλάσεως, διαπαιδαγωγήσεως καὶ φρονηματοῦ τῆς νέας γενεᾶς.

Εἰς τὸ ἔργον αὐτὸ τὸ Ἐθνικὸν καὶ Ἱστορικὸν ἐκλήθημεν καὶ ἡμεῖς νὰ προσφέρωμεν τὰς μικράς μας δυνάμεις ἀντλοῦντες διδάγματα ἀπὸ τὸ παράδειγμά σας.

Τὸ παράδειγμά σας ἡ πίστις σας ἡ ἐργατικότης σας ἡ δραστηριότης σας μᾶς τονώνει μᾶς ἐμψυχώνει μᾶς ἐνθουσιᾷ.

Θὰ ἐργασθῶμεν μ' ὄλην μας τὴν δύναμιν τῆς ψυχῆς μὲ πίστιν, μὲ θέλησιν καὶ ἐνθουσιασμόν ἔχοντες πάντοτε ὡς ὁδηγὸν τὸ παράδειγμά σας.

Ἡ νεολαία ἐκεῖνη ἢ μέχρι χθὲς ἐγκαταλελειμένη καὶ διηρημένη ἀφυπνίζεται σήμερον μὲ τὸ Ἐθνεγερτήριον σάλπισμα τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ τάσσεται ὑπὸ τὴν σημαίαν τῆς Ἐθνικῆς Ἀναγεννήσεως συντεταγμένη-ἀδελφωμένη Πειθαρχιμένη καὶ ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τὴν φωτεινὴν τοῦ Ἐθνικοῦ μας Κυβερνήτου Ἰωάννου Μεταξᾶ ἔχοντος δεξιὸν του βοηθὸν-Σᾶς-τὸν ἀκάματον ἱκανὸν καὶ κατάλληλον βαδίζοντα.

ζει τὸν δρόμον τῆς προόδου τῆς εἰρήνης καὶ τοῦ πολιτισμοῦ.

Ἡ Κρητικὴ νεότης τῆς ἀπομεμακρυσμένης αὐτῆς Ἑλληνικῆς γωνίας ἢ γεμάτη ἀπὸ αἰσθήματα εὐγενῆ καὶ Ἐθνικὰ ἰδανικὰ ἢ ἀποτελοῦσα τὴν δύναμιν τοῦ δευτέρου τάγματος Ε.Ο.Ν. ἔρχεται σήμερον μὲ χαρὰ καὶ ἐνθουσιασμόν καὶ σὰς ὑποδέχεται καὶ σὰς διαπιστώνει συγχρόνως καὶ δι' ὑμῶν ὅτι βαδίζει πρώτη τὴν λεωφόρον τὴν ἄγουσαν εἰς τὴν πραγμάτων τῶν Ἐθνικῶν καὶ Ἱερῶν Ἰδεωδῶν τῆς.

Μὲ τὴν πίστιν καὶ τὴν πεποίθησιν ὅτι θὰ φθάσωμεν εἰς τὸν σκοπὸν αὐτόν,

Ἐψῶνω τὸ ποτήριον τοῦτο ὑπὲρ τῆς ὑγείας τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως μας.

Τῆς Α.Β.Υ. τοῦ Διαδόχου Παύλου

Τῆς Α. Ε. τοῦ Ἐθνικοῦ μας Κυβερνήτου Ἰωάννου Μεταξᾶ

Καὶ Ὑμῶν τοῦ ἐπαξίως φέροντος τὸν τίτλον τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου τῆς Ε. Ο. Ν.

ΡΕΘΥΜΝΟΝ

Ἐπὶ ΣΤ. ΜΑΡΚΙΑΝΟΥ Δικηγόρου

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς ἐργατικῆς πρωτομαχίας, εἰς ἣν παρέστη καὶ ὁ κ. Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ε.Ο.Ν.

Κύριοι,

Κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην πρὸ 70 ἢ 80 ἐτῶν ἐργάται μικρὰς τινος πόλεως τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Βορείου Ἀμερικῆς ὠργάνωσαν ἑορτὴν καὶ ἐξέδραμον πρὸς τοὺς ἔξω τῆς πόλεως κήπους διὰ πανηγυρισμὸν τῆς ἑορτῆς τῶν ρόδων. Παλαιὰ συνήθεια ἦτο τῶν εὐτυχούντων Ἑλλήνων τῆς Ἀρχαιότητος νὰ ἑορτάζωσι τὰ ἀνθεστήρια κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ φύσις ἀναγεννᾶται, συνήθεια διατηρηθεῖσα διὰ μέσου τῶν αἰώνων. Μετέβησαν ἐκεῖ εὐθυμοὶ καὶ χαρῶποι σύν γυναιξὶ καὶ τέκνοις, διατιθεμένοι νὰ διέλθωσιν μίαν ἡμέραν ἥσυχον καὶ ἀμέριμον ὡς ἡμέραν χαρᾶς καὶ συναδελφώσεως μετὰ τῶν ὁμοτεχνῶν αὐτῶν ἐν μέσῳ τῆς ἀνθούσης φύσεως. Ἐκεῖ ὑπὸ τὸν γαλανὸν οὐρανὸν οὐ μόνον ὁ λαμπρὸς τῆς ἀνοιξέως ἥλιος κατηύγαζεν αὐτοὺς, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀγαθότης τῆς ψυχῆς συνεπλήρου τὸν φωτισμὸν τῆς σκέψεως, ὥστε νὰ μὴ ἐπιτρέπηται εἰς κακοὺς συλλογισμοὺς. Εἰς τὰ ἄνθη τῶν κήπων ἀνεμιγνύοντο ἄλλα ἄνθη, τὰ τέκνα τῶν ἐργατῶν, αἱ σύζυγοι αὐτῶν ἑκαμάρων καὶ τὰ ἄνθη τῶν κήπων καὶ τὰ ἄνθη τέκνα καὶ τοὺς συζύγους τῶν ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἀπέβρευσαν ταῦτα καὶ ἀπὸ τὴν ὅλην χαρμόσυνον ταύτην σκηνὴν μόνον οἱ ἄγγελοι τοῦ θεοῦ ἔλειπον ἵνα ψάλλωσι τὸ ἐπὶ τῆς γῆς εἰρήνη.

Αἰφνιδίως ὅμως, ἀπροόπτως ὅλως καὶ χωρὶς νὰ τὸ ὑποψιασθῆ

τις ἢ κακεντρέχεια ἐκινήθη. Κακοὶ τινες ἐργοδοταὶ παρά τοὺς ὁποίους εἰργάζοντο οἱ συγκεντρωθέντες κατήγγειλαν ψευδόμενοι ὅτι ἡ συγκέντρωσις στρέφεται κατ' αὐτῶν. Ἡ ἀστυνομία, κατὰ καθήκον μεριμνώσα ὑπὲρ πάντων τῶν πολιτῶν, ἠθέλησε νὰ λάβῃ μέτρα προστασίας τῆς δημοσίας τάξεως, ἡ ὁποία κατὰ τὰς πληροφορίας τὰς ὁποίας τῆς εἶχον δώσει ἐκινδύνευεν ἐκ μέρους τῶν συγκεντρωθέντων, ἦλθον εἰς σύγκρουσιν καὶ τότε ἐπῆλθε τὸ μοιραῖον, ἐσκοτώθηκασιν.

Βαθύτατα συνεκίνησε τὴν κοινωνίαν τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τὸ γεγονός τοῦτο. Ἡ ἐορτὴ ὁμῶς τῶν ρόδων δὲν ἔπρεπε νὰ λησμονηθῇ καὶ πολλὰ ἐργατικά σωματεῖα καθώρισαν τὴν ἡμέραν ταύτην ὡς ἡμέραν ἐορτῆς πρὸς τιμὴν τῆς ἐργασίας, καὶ τῶν ἐργατῶν. Ἀλλὰ σωματειακαὶ ὀργανώσεις παρεδέχθησαν τὴν φαινήν ταύτην ἰδέαν καὶ σὺν τῇ παρελεύσει τῶν ἔτων ἀπέβη παγκόσμιος ἐρταζομένη ἐν μέσῳ χαρᾶς εὐθυμίας καὶ κοσμοσυρροῆς. Αἱ συγκεντρώσεις ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος ἀπέβαινον πολυπληθέστεραι καὶ ἔφθασαν μέχρι Λαϊκοῦ συναγερμοῦ.

Τοῦτο ἐφείλκυσε τὴν προσοχὴν τῶν πονηρῶν, τῶν ἐκμεταλλευομένων πᾶσαν ἰδέαν πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῆς ἰδιοτελείας τῶν καὶ τῶν ἀνομολογήτων συμφερόντων αὐτῶν.

Καθ' ὃν χρόνον ἄνδρες πλήρεις πνεύματος συνετοῦ καὶ αἰσθημάτων φιλανθρώπων ἐμελέτουν τὰ ἐργατικά ζητήματα καὶ τὸν τρόπον βελτιώσεως τῆς ζωῆς τῶν ἐργασιῶν, ἐν ᾧ εἰς τὰ βάθη τῶν γραφείων καὶ τῶν βιβλιοθηκῶν ἐζητάζοντο τὰ ἐργατικά ζητήματα ἵνα βελτιωθῶσιν οἱ κοινωνικοὶ ὄροι καὶ αἱ συνθηκαὶ τῆς ἐν κοινωνίᾳ ζωῆς τῶν ἀνθρώπων, ἐνῶ ἀκούραστοι ἐργάται τῆς σπουδῆς ἢ γρύπνου μελετῶντες καὶ συγγράφοντες, ἐν ᾧ οἱ ἀκάματοι αὐτοὶ ἐργάται τοῦ πνεύματος ἐπεδίωκον τὴν εὐτυχίαν τοῦ ἐργάτου καὶ ἀνεύρισκον τὸν τρόπον πραγματοποιήσεως τῆς εὐτυχίας ταύτης, οἱ πονηροὶ ἤρξαντο παρουσιαζόμενοι πρὸ τῶν ἐργατῶν, οὐδὲν προσκομίζοντες πλὴν τῆς συγκεκαλυμμένης πονηρίας αὐτῶν, διὰ τῆς ὁποίας καταχρώμενοι τῶν ἐργατῶν καὶ ἐργατικῶν ζητημάτων κατεπολέμουν τοὺς ἀντιπάλους αὐτῶν ἐν τῇ πολιτείᾳ ἐξυπηρετοῦντες τοὺς ἀνομολογήτους ἰδιοτελεῖς σκοποὺς των. Καὶ ἠκούοντο ἀσυνάρτητοι φωναὶ πληροῦσαι τὸν ἀέρα ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, ὁ ἐργάτης, τὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου, τὸ σύνταγμα, ὁ ἰδρῶς τῶν ἐργατῶν, ἡ ψῆφος τῆς γυναικὸς, ἡ ἐλευθερία, τὰ πολιτικά δικαιώματα, οἱ δυνάσται τοῦ λαοῦ, ἡ ἰσότης, κάτω οἱ ἐκμεταλλευταί, κάτω οἱ κεφαλαιοκράται κάτω τοῦτο, κάτω ἐκεῖνο, εἰς τὸ πῦρ ἢ σημαῖα καὶ μύρια ἄλλα, συγκεχυμένα, ἀνόητα καὶ μανιακά.

Τότε ἡ ἐορτὴ τῶν ρόδων καὶ ἡ χαρὰ τῶν συγκεντρώσεων μετεβάλλετο εἰς θλιβεροὺς στοχασμοὺς, πάντων διερωτωμένων ἂν εἰς διέλθωσιν τὴν ἡμέραν εἰρηνικὴν. Τὸ ἀμέριμον καὶ ἡσυχον τῆς ἐορ-

τῆς μετετρέπετο εἰς πολυμέριμον ἀνησυχίαν ἢ ἀνάπαυσις ἐξέφευγε καὶ τὴν θέσιν τῆς ἐν τῇ ψυχῇ κατελάμβανεν βαρύθυμος ἐκνευρισμός. Εἰς τὴν γαλήνην τῆς συγκεντρώσεως ἐφοβοῦντο μὴ τυχὸν ἐνσκύψῃ οὐ τρικυμία θυελλώδης καὶ δὲν ἦτο δυνατόν νὰ τὸ ἀποφύγῃσιν.

Ἄνεπιθύμητος λόγος ἐμπαθοῦς ρήτορος πονηροῦ ἠκούσθη αἴφνης, διεγερτικαὶ ὕβρεις κατὰ τῆς κοινωνίας, κατηγορίαι ἀναιδεῖς κατὰ τῶν ἀντιπάλων Ὑπουργῶν, παρορμήσεις ἐπιθετικαί, κατὰ τῆς Ἀστυνομίας λιθοβολισμοί, πυροβολισμοί, ρόπαλα καὶ μάχαιραι καὶ οὐτινος, τὸ δώσει ὁ θεὸς καὶ πάντα ταῦτα συνέβαινον μεταξύ ἐκείνων οἱ ὁποῖοι συνεκεντρώθησαν διὰ χαρμόσυνον ἑορτήν, παρεκτρεπόμενοι τοῦ σκοποῦ τῆς συγκεντρώσεως τῶν, διότι παρουσιάσθησαν ἀπρόσκλητοι οἱ πονηροί.

Τότε ἀπέπτη ἡ χαρὰ, ἀπῆλθεν ἡ ἡσυχία, ἐξέλειπεν ἡ εὐθυμία καὶ πάντες κατέχονται ὑπὸ τοῦ πνεύματος τῆς καταστροφῆς, τὸ ὁποῖον καταλαμβάνει τοὺς μαχητὰς παρασκευαζομένους δι' ἐξόρμησιν πρὸς κατάληψιν ὀχυρωμάτων μετ' ἐφ' ὄπλου λόγχην.

Ἐνέσκηπτον οἱ δημαγωγοὶ νὰ τοὺς καλέσωσιν, ὑπέσχοντο τὰ πάντα, κατέκρινον τοὺς πάντας, διεκήρυσσον ὡς ὑποχρέωσιν τὸ μῖσος κατ' ἀλλήλων, ἔρριπτον ὑπαινιγμούς ὅτι καθῆκον εἶναι ἡ καταστροφή, καθιέρουν τὸ δόγμα τῶν Ἰησοῦϊτῶν ὅτι ὁ σκοπὸς ἀγιάζει τὰ μέσα ὑπεδεικνυον ὡς κοινωνικὴν ὑποχρέωσιν τὴν ἀνοχὴν τῶν ἐγκληματιῶν καὶ τοιούτους εἶχον μεταξύ τῆς ἀκολουθίας τῶν.

Ὅλη δὲ αὐτὴ ἡ κατάρα οὐδένα ἕτερον σκοπὸν εἶχεν ἢ μόνον νὰ στραφῶσιν τὰ πλήθη πρὸς τὸν δημαγωγὸν ἵνα ἐξυπηρετήσῃ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τοὺς ἀνομολογήτους σκοποὺς αὐτοῦ.

Ὁ λαὸς δὲν παρεσύρθη, ἀλλὰ εἰς πολλὰ μέλη τοῦ λαοῦ ἤρξαντο ριζοβολοῦντα τὰ ἀπάνθρωπα ταῦτα κηρύγματα καὶ δὲν ἐβράδυνεν ἡ ἡμέρα κατὰ τὴν ὁποίαν ἐπεδόθησαν οἱ κακοὶ καρποὶ τῆς πονηρᾶς ταύτης δημαγωγίας, εἰς βαθμὸν μάλιστα τοσοῦτον ὥστε οἱ ἐργάται μεταβαίνοντες πρὸς ἑορτασμὸν τῶν ρόδων ἀντὶ νὰ δρέψωσι τὸ παρρηγόρον τοῦτο ἄνθος, ἀπεκόμιζον εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἕκαστος τὴν δυσθυμίαν καὶ τὸ κακόν, ἐὰν δὲ δὲν διεκομίζετο ὁ ἴδιος τραυματίας εἰς ἀθεραπευτικόν τι ἴδρυμα. Ἐλησμονήσαμεν πάντες διὰ τίνα σκοπὸν γίνεται ἡ ἑορτὴ καὶ δὲν ἠθέλησαν ποτὲ νὰ θέσωσιν ἀνακωχὴν εἰς τὴν πολεμικὴν τῶν κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην.

Πόθεν ἦντλον οἱ πονηροὶ τὸ δικαίωμα τῶν νὰ συνταράσσωσιν τὴν ἡσυχίαν εἰς τὰς τέρψεις τῶν ἄλλων δὲν μᾶς εἶπον ποτὲ καὶ εἰς τὸ φθοροποιὸν ἔργον τῶν ἐπεδίδοντο μετὰ πάθους μανιακοῦ.

Εἰς τὴν ἀπάνθρωπον ταύτην κατάστασιν εἶχε κατακυλήσει ἡ ἑορτὴ τῶν ρόδων μέχρις τῆς 4ης Αὐγούστου.

Τότε ἠκούσθη ἡ φωνή. Στῶμεν καλῶς, στῶμεν μετὰ φόβου θεοῦ, δόξα καὶ τιμὴ εἰς τὴν ἐργασίαν καὶ τοὺς ἐργάτας.

Πάντες ἔστησαν, πάντες ἤκουσαν τῆς φωνῆς μετὰ κατανύξεως,

δοξάζοντες τὴν ἐργασίαν καὶ τοὺς ἐργάτας, πάντες ἔστησαν ἐν ἀναμονῇ.

Καὶ ὡς ἐκ θαύματος ἢ ἀπάνθρωπος κατάστασις ἐξέλειπε. Τὸ μῖστος διελύθη. Τὸ ἔγκλημα κατεστάλη. Ὁ Ἰησοῦτισμός κατεπατήθη. Ἡ καταστροφή ἐπαύσατο καὶ ἡ δημαγωγία, οἱ πονηροὶ ἐξηφανίσθησαν. Ἀπευθύνουσι τὸν λόγον πρὸς τοὺς ἐργάτας σήμερον ἐκεῖνοι τοὺς ὁποίους αὐτοὶ ἐκλέγωσιν ἐνῶ ὁ πρῶτος ἐργάτης μεριμνᾷ περὶ τοῦ ἔθνους καὶ τῆς κοινωνίας ἐν συνόλῳ. Ἐτονώθη τὸ ψυχικὸν σθένος, ἐξυψώθη τὸ φρόνημα, σώματα, χαλύβδινα καὶ χαρακτήρες ἀδαμάντινοι διαπλάσσονται νὰ εἶνε. Ἡ θρησκεία τιμᾶται, ἡ οἰκογένεια ἀποβαίνει ἱερά καὶ ὅστις ἱκανὸς ἐστὶ λαμβάνει τὴν ἀρμόζουσαν θέσιν μεταξὺ τῶν ἐργαζομένων.

Πᾶς μεμψιμοιρος ἄς σταθῇ πρὸ καθρέπτου ἢ ἄς ἀπευθύνῃ τὰς μεμψιμοιρίας του πρὸς τὸν ὀπισθεν τοῦ κρυστάλλου εὐρισκόμενον, ἐν τοιαύτῃ στάσει δύνανται νὰ συνεννοηθῶσι καὶ διὰ σχημάτων καὶ μορφασμῶν, καθὼς πράττωσι καὶ τὰ γνωστὰ τετράχειρα.

Οἱ ἀπαισιόδοξοι ἄς καταφύγωσιν εἰς τὰ σπήλαια ἄς λάβωσιν ἀνά χεῖρας κρανίον φιλοσοφοῦντος ἐπὶ τῆς γυμνότητός του καὶ μοναχοὶ ἐκεῖ ἄς διαμείνωσιν. Ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἠνωμένος ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ Ἰωάννου Μεταξᾶ ἐκίνησεν ἐμπρὸς γιὰ μιὰν Ἑλλάδα νέαν καὶ θὰ βαδίση πάντα ἐμπρός. Ἐν τῷ μεταξὺ ἢ φιλοπρόοδος διάθεσις ἢ ὁποῖα ἠπλώθη ἐπὶ τὴν Ἑλληνικὴν κοινωνίαν ἐκδηλοῦται κατὰ πάσας τὰς ἐκφάνσεις τῆς ζωῆς.

Ἡ περιουσία τῶν ἐργαζομένων τὴν γῆν ἐξησφαλίσθη κατὰ τῶν ἀναγκαστικῶν ἐκποιήσεων διὰ πλειστηριασμοῦ.

Ὁ νόμος περὶ χρεῶν ἔπρεπε νὰ πανηγυρισθῇ ὡς ἔναρξις πρόοδου. Πρὸ 2500 ἐτῶν ὁ Σόλων τὸν νόμον τῆς συσαχθείας πρῶτον ἔθηκεν καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἔθεμελείωσε τὸ μεγαλεῖον τῶν Ἀθηνῶν.

Ὁ κτηνοτροφικὸς πλοῦτος ἠυξήθη παταχθείσης κατακέφαλα τῆς κλοπῆς καίτοι μέχρι τῆς 4ης Αὐγούστου οἱ ἀσχολούμενοι μὲ τὴν αἰσχρὰν ταύτην τέχνην ἐξελαμβάνοντο ὡς λαμπρὰ παλληκάρια τὰ ὁποῖα ἐδορυφόρουν σκοτεινοὺς ἄνδρας, μέγα εἶνε τὸ ἠθικὸν κέρδος καταλυθείσης συνηθείας ἢ ὁποῖα κατήσχυε τὴν Κρητικὴν Κοινωνίαν.

Αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις κατησφάλισαν τὸν μισθὸν τῶν ἐργαζομένων ἐν ταῖς τέχναις καὶ τῇ βιομηχανίᾳ. Ἐνθυμεῖσθε τὴν προτέραν κατάστασιν: Ἐνθυμηθεῖτε τὸν μισθὸν τῶν τριῶν δράχμῶν τῶν ἀρχαρίων, τῶν πέντε δραχμῶν διὰ τοὺς ἀνηλίκους, τῶν 15 διὰ τὰς γυναῖκας, τῶν 20 διὰ τοὺς ἄνδρας, τὴν αὐθαίρετον ἀποβολὴν ἐκ τῆς ἐργασίας, τὴν καταστρατήγησιν τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἐργατικῶν ἀτυχημάτων ὑπὸ ἐταιρειῶν καὶ ἐπιχειρήσεων τὴν μέχρι λιποθυμίας ἐργασίαν ἐν τοῖς γραφείοις, τὰς ἀνθυγεινὰς ἐγκαταστάσεις, τὰ ἄνευ πρόφυλακτῆρος μηχανήματα, τὴν ἐξαθλίωσιν τῶν ἐργαζομένων

πάντα ταῦτα παρήλθον ἀνεπίστρεπті.

Αἱ θαλάσσιαι ἐργασίαι ἐφείλκυσαν ὡσαύτως τὴν ἀγαθὴν ὑπὲρ αὐτῶν μερίμναν τοῦ Κυβερνήτου, ἡ ὁποία ἔφθασε μέχρι καὶ τῆς ρυθμίσεως τῶν ταξειδίων τῶν πλοίων, ἐπ' ὠφελεία καὶ τῆς Ἑθνικῆς οἰκονομίας καὶ τῆς ἐξυπηρετήσεως τῆς κοινωνίας.

Περὶ τῆς ὑγείας τοῦ λαοῦ καὶ θεραπείας τῶν νοσοῦντων καθ' ἑκάστην λαμβάνονται μέτρα. Νοσοκομεῖα ἰδρύνονται νέα, ἐν ᾧ τὰ παλαιὰ ἐπεκτείνουσι τὰς ἐγκαταστάσεις των. Λαϊκὰ ἰατρεῖα πρὸς πρόληψιν τῶν νοσημάτων καὶ ὑγειονολογικὴν διαφώτησιν τοῦ λαοῦ ἀποτελοῦσιν ἀντικείμενον μερίμνης τοῦ Ὑπουργείου καὶ βασίμως δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι δὲν ἀπέχομεν πολὺ τῆς ἡμέρας κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ἰατρικὴ περίθαλψις καὶ τὰ φάρμακα θὰ παρέχωνται δωρεὰν ὑπὸ τοῦ Κράτους.

Δὲν θὰ ἔχωμεν μόνον σῶμα χωροφυλακῆς πρὸς πρόληψιν καὶ καταστολὴν τοῦ ἐγκλήματος ἀλλὰ καὶ ὠργανωμένον σῶμα ἰατρικῆς πρὸς πρόληψιν καὶ καταστολὴν τῶν νόσων.

Ἡ ἀγροτικὴ ἀσφάλεια εἶναι πλήρης, τὸ σῶμα τῆς ἀγροφυλακῆς ἄρτιον. Κατόπιν πολυκυμάντου διαπλάσεως τοῦ θεσμοῦ τούτου διαπλασσομένου κατὰ τὰς ἐκάστοτε κομματικὰς ἀντιλήψεις, χρησιμοποιοῦμένου πρὸς ἐξυπηρέτησιν ἐκλογικῶν ὑπολογισμῶν, τὸ σῶμα τῆς Ἀγροφυλακῆς ὑπὸ τὴν δημιουργὸν πνοὴν τῆς 4ης Αὐγούστου ἀπέβη οὐχὶ κομματικὸν ἀλλὰ Κρατικὸν ὄργανον, διὰ τὴν προστασίαν τῆς παραγωγῆς. Ἐχειραφετήθη καθὼς καὶ τὰ λοιπὰ ὄργανα τοῦ Κράτους. Δὲν παρεμβάλλονται πλέον προσκόμματα εἰς τὸ ἔργον του καὶ ἡ ἐπιτυχία τοῦ προορισμοῦ του ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἰκανότητος τῶν βαθμοφόρων του καὶ ἐκ τῆς ἀφοσιώσεως πρὸς τὸ καθήκον τῶν μελῶν αὐτοῦ.

Ἡ δημοσία τάξις ἐπαγιώθη, τὸ αἶσθημα ἀσφαλείας τῶν πολιτῶν ἐτονώθη. Ὡς ἔνορκοι σήμερον δὲν δικάζετε καθ' ἑκάστην φόνους τραυματισμοὺς, ζωοκλοπὰς καὶ ὅσα ἄλλα ἐγκλήματα ἀναγράφει ὁ ποινικὸς Νόμος. Διότι διήλθομεν πράγματι ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἐξηντλοῦντο πᾶσαι αἱ διατάξεις τοῦ ποινικοῦ Νόμου. Ἡ ἐγκληματικὴ διάθεσις ἔφθασεν νὰ διαπράττη ληστείας μετὰ φόνων ἐν ταῖς κεντρικαῖς συγκοινωνίαις καὶ εἰς καύσιμον καὶ ἀποτέφρωσιν τῶν πτωμάτων τῶν δολοφονουμένων πρὸς ἀπόκρυψιν τοῦ ἐγκλήματος, ὥστε νὰ φοβηθῶμεν τὴν ἀποβαρβάρωσιν τῆς Ἑλληνικῆς Κοινωνίας. Οὐδενὸς ληστοῦ τὸ τσαροῦχι προσκυνεῖται σήμερον, οὔτε τρομοκρατεῖται ὁ ἀγροτικὸς πληθυσμός.

Οἱ ἐργαζόμενοι ἐπεδόθησαν ἀπερίσπαστοι εἰς τὰ ἔργα των καὶ ὁ Ἑθνικὸς Κυβερνήτης εἰς εὐρυτάτην ἔκτασιν ἔθεσεν εἰς ἐνέργειαν τὴν κατασκευὴν ἀρδευτικῶν ἔργων διὰ τῶν ὁποίων ὁ πλοῦτος θὰ κατακλύσῃ τὰς ἐπαρχίας ἐν ταῖς ὑποταίς θὰ ἐκτελεσθῶσιν ταῦτα. Ἡ ἐπαρχία καὶ ὁ Νομὸς Ρεθύμνης θὰ ἐπωφεληθῶσιν τῶν κατασκευῶν

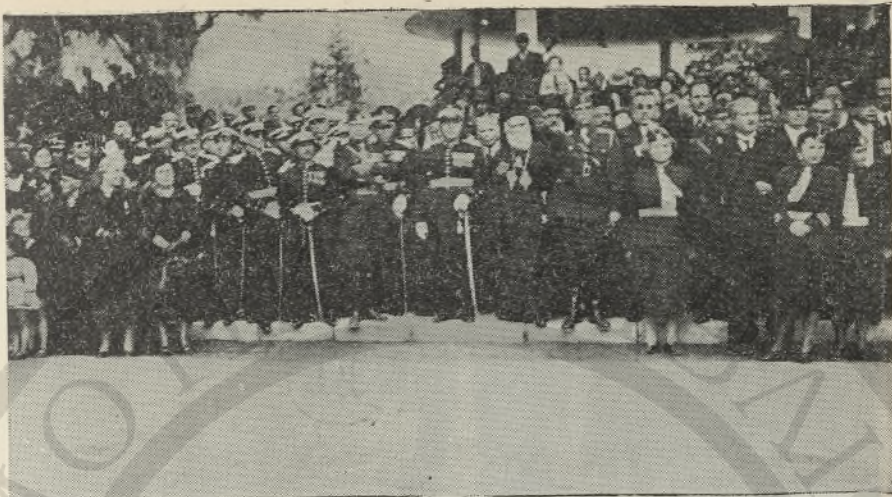
*Ανω. ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ: Τὰ Διοικητικά Συμβούλια τῶν ὀργανώσεων παρελάζοντα μετὰ τῶν σημαιῶν καὶ λαβάρων των πρὸ τοῦ κ. Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου.

Κάτω. Μαθηταὶ τοῦ Γυμνασίου προηγουμένων βρακοφόρων παρελάζουσι πρὸ τοῦ κ. Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου,

Ἐν πρωτοφανῇ συναγεμῷ ἐνθουσιῶδῶν ἐκδηλώσεων οἱ κάτοικοι τοῦ Πύργου Μονοφατσίου, χαιρετῶσι τὸν κ. Κυβερνητικὸν Ἐπίτροπον.

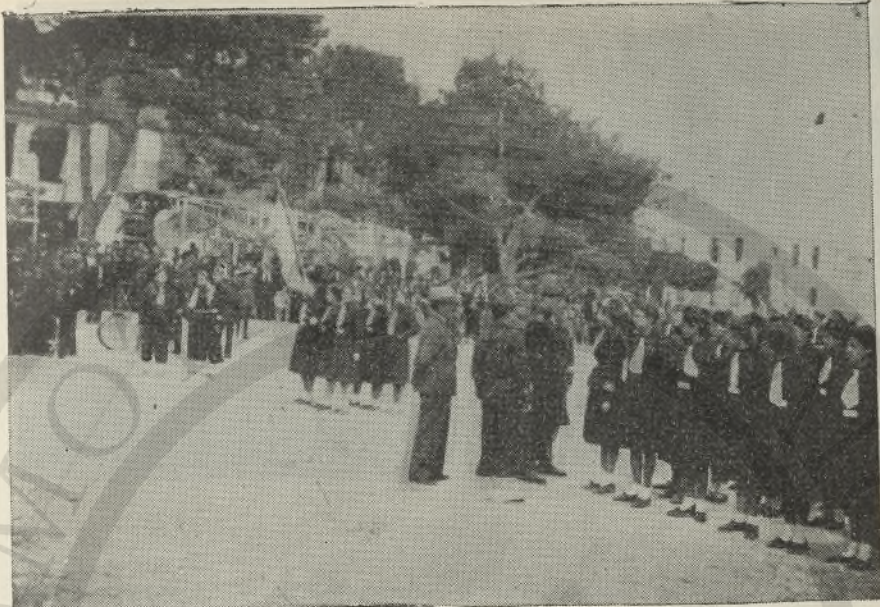
Ἄνω. Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ε.Ο.Ν. μεταξύ τοῦ Δημάρχου Ἡρακλείου κ. Μηνᾶ Γεωργιάδου καὶ τοῦ Σεβασμιωτ. Μητροπολίτου Κρήτης.

Ὁ μαθηματικὸς Ε.Ο.Ν. Ρεθύμνης.

Κάτω. Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος κ. Ἄλ. Κανελλόπουλος καθ' ἣν στιγμὴν χαιρετᾷ τοὺς παρελαύνοντας φαλαγγίτας Ἡρακλείου.

Ὁ μαθηματικὸς Ε.Ο.Ν. Ρεθύμνης, ἐνταπεινωμένως ἀφίστας μετὰ εἰκόνας τῆς Ἁ. Μ. τοῦ Βασιλείου τοῦ Διευτῆ καὶ Ἑθνικοῦ Κυβερνήτου.

*Ανω. ΡΕΘΥΜΝΟΝ: Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος κ. Ἄλ. Κανελλόπουλος συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ περιφερειακοῦ κ. Γεωργουλάκη ἐπιθεωρεῖ τὸν σχηματισμὸν Ε.Ο.Ν. Ρεθύμνης.

Κάτω. ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ: Κάτοικοι τῆς κοινότητος Πεζῶν καὶ τῶν πέριξ κοινοτήτων ἐπεφύλαξαν ἀποθραυστικὴν ὑποδοχὴν εἰς τὸν κ. Κυβερνητικὸν Ἐπίτροπον, ἀνεγείραντες ἀψίδας μὲ εἰκόνας τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τοῦ Διαδόχου καὶ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου.

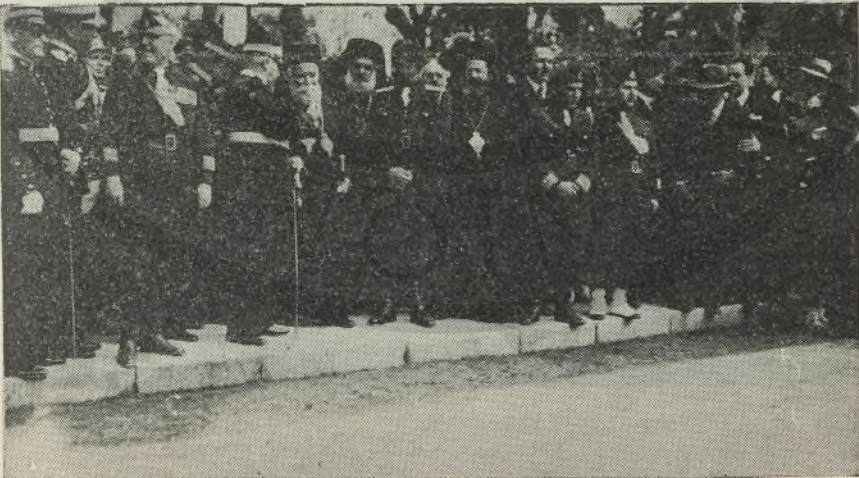

Ἐνω. ΗΡΑΚΛΕΪΟΝ: Ὁ κ. Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος ἀκολουθούμενος ὑπὸ τῶν ἐπίσημων προσέρχεται εἰς τὴν πλατεῖαν Πρίγκηπος Γεωργίου, ὅπως ἐπιθεωρήσῃ τὴν παρέλασιν τῶν σχηματισμῶν Ε.Ο.Ν.

Ἐνω. ΡΕΘΥΜΝΟΝ: Τμήμα ἐξαγγιάν τοῦ σχηματισμοῦ Ε.Ο.Ν. Πινακ.

Κάτω. ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ: Ὅλιγον πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς παρελάσεως ὁ κ. Κυβ. Ἐπίτροπος εἰς μίαν ἐγκάρδιον συνομιλίαν μετὰ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κρήτης κ. Τιμοθέου.

*Ανω. ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ: Τμήμα φαλαγγιτών του σχηματισμού Ε.Ο.Ν. της ήρωστούκου Έπαρχίας Μονοφατίου.

Κάτω. ΡΕΘΥΜΝΟΝ: Τμήμα φαλαγγιτών του σχηματισμού Ε.Ο.Ν. Νεαπόλεως Λασηθίου φωτογραφούμενον εις τό ιστορικόν Άρκάδι.

ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ: Ἡ προεδρευτική Κοινότης Ἀρκαλοχωρίου μετ' Ἐνωσ. Πρωτοβουλία τοῦ Δήμου ἐπὶ τῇ ἐπισκέψει τοῦ κ. Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου τῆς Ε.Ο.Ν. ἡ πόλις τοῦ Ἡρακλείου διεκοσμήθη πανηγυρικῶς.

Κάτω. Σημαιοφόροι τοῦ σχηματισμοῦ Ε.Ο.Ν. Ἡρακλείου παρελαύνοντες πρὸ τοῦ κ. Ἀλ. Κανελλοπούλου,

τοῦτον, διὰ τὴν ἐνστάς τοῦ ἱεροῦ ταύτου ἡρώου, ἡ κατασκευὴ 36. Ἀρ

Ἄνω, ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ: Ἡ προοδευτικὴ Κοινότης Ἀρχαλοχωρίου με ἐκδηλώσεις λατρείας ὑπὲρ τῆς Α. Μ. τοῦ Ἄνακτος τοῦ Διαδόχου καὶ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου ὑποδέχεται τὸν κ. Κυβερνητικὸν Ἐπίτροπον.

Κάτω, ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ: Ὁ κ. Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος καθ' ἦν στιγμὴν ὁμιλεῖ πρὸς τοὺς κατοίκους τῆς κοινότητος Βενεράτου.

Σε τὴν ἐπισημὴν καὶ ἐκδηλωσὴν καὶ ἐπισημὴν τὴν πρὸς τὸν ἕρπον κατωτέραν τῆς πραγματικότητος.

Τιμῶμεν καὶ βασιμάζομεν ἀκόμη περισσότερο τὸν Ἐθνικὸν Κυβερνητὴν διὰ τὸν διὰ τὴν μετὰ δεξιότητος καὶ συνέπειας ἐφόσεν τὸ Ἐθνικὸν κράτος ἐπὶ τοὺς σκοπέλους εἰς τοὺς ἀποίους πρὸ τῆς τῆς

τούτων, διότι ἐντὸς τοῦ μηνὸς τούτου ἄρχεται ἡ κατασκευὴ τῶν ἀρδευτικῶν ἔργων τῶν πηγῶν τῆς Ἀργυρουπόλεως πρὸς ὀλοκληρωτικὴν διοχέτευσιν τῶν ὑδάτων δι' ἄρδουσιν τῆς περιφερείας τῶν χθαμαλοτέρων τῆς πηγῆς ἀγρῶν τῶν χωρίων Ἀρχοντικῆς καὶ Ἐπισκοπῆς καὶ θὰ ἐπακολουθήσῃ ἡ κατασκευὴ τοιούτων ἐν Σπήλι καὶ τῇ κοιλάδι τοῦ Ἀμαρίου.

Ἡ αὔριον προοιωνίζεται βελτίων, τὸ Ἔθνος ἀναγεννᾶται, ἡ κοινωνία ἀνασυγκροτεῖται, οἱ πολῖται προάγονται εἰς εὐτυχίαν, ἡ ἐργασία θριαμβεύει.

Τελεία μεταβολὴ ἐπῆλθεν εἰς τὸν τρόπον τοῦ σκέπτεσθαι καὶ εἰς τὰς μεθόδους ἐνεργείας μεταξὺ Ἑλλήνων. Ὁ δημιουργὸς τῶν Ἑλληνοπρεπῶν τούτων τρόπων, ὁ Ἐθνικὸς Κυβερνήτης κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν αὐτοῦ διαπλάσσει τοὺς Ἑλληνας. Ἐνεφύσησε καὶ μετέδωκε μέρος τῆς ψυχῆς του εἰς τὸν λαόν, μέγα τοῦτο ἐφόδιον διὰ τὴν περαιτέρω σταδιοδρομίαν καὶ ἐξέλιξιν. Πάντες οἱ Ἕλληνες καὶ αὐτοὶ οἱ περισσότερον καθυστερημένοι ἠσθάνθησαν τὴν δημιουργικὴν πνοὴν τοῦ Ἰωάννου Μεταξᾶ καὶ εὐτυχεῖς ὅσοι μέρος τῆς πνοῆς του ταύτης ἐκράτησαν ἐν τῇ ψυχῇ των.

Ἄς μὴ λησμονήσωμεν κατὰ τὴν ὥραν ταύτην τὸν πρῶτον τοῦ Ἔθνους Ἐργάτην καὶ τοὺς ἀξιους αὐτοῦ συνεργάτας. Ὁ Θεὸς ἅς εὐλογῇ τὸ ἔργον των καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ λαοῦ ἅς κατευθύνῃ τὰ διαβήματά των καὶ πάντες ἅς ἀναφωνήσωμεν.

Ζήτω τὸ Ἔθνος.

Ζήτω ὁ πρῶτος ἐργάτης Ἰωάννης Μεταξᾶς

Ζήτω διὰ τοὺς συνεργάτας του

Ζήτω διὰ τοὺς ἐργάτας Ρεθύμνου.

ΕΝ ΜΕΡΕΙ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

Ἰπὸ Γ. ΧΑΤΖΗΘΑΚΗ

Ἀξιότιμε Κύριε Κυβερνητικῆ Ἐπίτροπε.

Καὶ πρὸ τῆς εὐτυχίας μας νὰ σὲ γνωρίσωμεν προσωπικῶς ἢ ψυχῆ μας ἀπὸ ὅσα ἐλέγοντο καὶ ἐγράφοντο ἢ μᾶλλον ἀπὸ ὅσα ἔλεγε καὶ ἔγραφεν ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος τῆς Νεολαίας ἐπλάθετο εἰς τὴν φαντασίαν μας ἢ εἰκῶν αὐτοῦ ὡς τελείου Ἕλληνας, καλοῦ κ' ἀγαθοῦ, ὡς ἐκάλουν τοὺς τελείους οἱ ἀρχαῖοι μας πρόγονοι.

Σὲ εἶδομεν καὶ σὲ ἠκούσαμεν καὶ εὐρίσκομεν τὴν περὶ σοῦ φήμην κρατωτέραν τῆς πραγματικότητος.

Τιμῶμεν καὶ θαυμάζομεν ἀκόμη περισσότερον τὸν Ἐθνικὸν Κυβερνήτην ὄχι μόνον διότι μετὰ δεξιότητος καὶ συνέσεως ἔσωσε τὸ Ἐθνικὸν σκάφος ἀπὸ τοὺς σκοπέλους εἰς τοὺς ὁποίους πρὸ τῆς 4ης

Αυγούστου τοῦ Σωτηρίου ἔτους 1936 ἐκινδύνευσε νὰ συντριβῆ ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν οὐχόνητα μὲ τὴν ὁποίαν ἐκλέγει καὶ προσλαμβάνει εἰς τὸ σωτήριο καὶ ἀναδημιουργικὸν ἔργον του τὰ κατάλληλα εἰς τοὺς Ἐθνικοὺς σκοποὺς του ὄργανα καὶ εἰς τὴν ὀργάνωσιν τῶν Νέων τῶν χρυσῶν τοῦ μέλλοντος ἐλπίδων εὔρε καὶ ἔθηκεν ἐπὶ κεφαλῆς τὸν ἄριστον,

Τὸν Ἀλέξανδρον Κανελλόπουλον
 Διὰ τὴν ἐπίσκεψίν σου εἰς τὴν ὄρεινὴν ταύτην Ἐπαρχίαν καὶ διὰ εἰς τὸ χωρίον Μέρωνα τὸ ὁποῖον κατὰ τοῦ κατακτητοῦ ἀπείρους προσέφερε θυσίας ὁ Ψηλορείτης ὑπερηφανεύεται καὶ ἐγὼ ὁ ταπεινὸς Μερωνιανὸς Ἐπαρχιώτης χαίρω ὑψῶν τὸ ποτήριον ὑπὲρ τῆς ὑγείας τοῦ Βασιλέως ἡμῶν Γεωργίου, τοῦ Διαδόχου αὐτοῦ Παύλου, τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου Ι. Μεταξᾶ καὶ ὑμῶν κ. Κυβερνητικῆ Ἐπίτροπε καὶ τῆς ἐνισχύσεως εἰς τὸ Ἐθνικὸν ἔργον τοῦ Σεβ. Ἀρχηγοῦ καὶ τοῦ ἀξίου αὐτοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου εἰς τὴν ὀργάνωσιν τῆς Ἐθνικῆς Νεολαίας τοῦ ἀγαπητοῦ Ἀλεξ. Κανελλοπούλου.

Ζήτω τὸ Ἔθνος, Ζήτω ὁ Βασιλεὺς, Ζήτω ὁ Ἔθν. Ἀρχηγὸς Ἰωάννης Μεταξᾶς καὶ ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος Ἀλέξ. Κανελλόπουλος.

ΡΕΘΥΜΝΟΥ

ὑπὸ ΓΕΩΡΓΟΥΛΑΚΗ

Περιφερ. Διοίκητοῦ Ε.Ο.Ν.

Κύριε Κυβερνητικῆ Ἐπίτροπε,

Οἱ Ἀξιωματικοὶ τῆς Περιφέρειας Δ)σεως Ρεθύμνης αἰσθάνονται ἐξαιρετικὴ εὐχαρίστηση καὶ ἀνέκφραστη χαρὰ διὰ τὴν τιμὴν ποὺ τοὺς κάματε νὰ τιμῆσθε τὸ ἀποψινὸν τους γεῦμα.

Εἶναι ἀλήθεια πὼς τὶς λίγες αὐτὲς μέρες ποῦ εἶχαμε τὴν ἐξαιρετικὴν τιμὴν νὰ μείνετε μαζί μας, μᾶς δόθηκε ἡ εὐκαιρία ὄχι μονάχα νὰ κατατοπισθοῦμε πλήρως εἰς τὰ ἀφορῶντα τὴν Ἐθνικὴν μας Ὀργάνωσιν ζητήματα καὶ νὰ ἐκτιμῆσωμεν πλήρως τοὺς λόγους, ἕνεκα τῶν ὁποίων ὁ Ἀρχηγὸς Σᾶς ἀνέθηκε τὸ βαρὺ καὶ δύσκολον ἔργον τῆς ἀντιπροσωπεύσεως Του στὸ ἡρωϊκὸ καὶ ὑπεράνθρωπον ἔργον τοῦ, τῆς Ἐθνικῆς διαπλάσεως καὶ διαπαιδαγωγήσεως τῆς Νεολαίας μας.

Νοιώθουμε τοὺς ἑαυτοὺς μας διπλᾶ εὐτυχεῖς διατὶ γνωρίσαμε ἕνα ἐξαιρετικὸν καὶ ἀνιδιοτελεῆ ἥρωα μῖα ὕψηλῆς καὶ εὐγενικῆς προσπάθειας, ἀντάξιας τῆς Ἐθνικῆς μας ψυχοσυνθέσεως καὶ ψυχικῆς δυναμικότητος.

Σᾶν Κρήτες νοιώσαμε περηφάνεια διὰ τὴν τιμὴν ποὺ μᾶς ἔκαμε ἡ Ὀργάνωσις νὰ χρησιμοποιήσῃ, ὡς σύμβολόν της τὸ συμβολικὸν δίστο-

μο πέλεκε τοῦ κοσμοκράτορα σοφοῦ, ἰσχυροῦ καὶ δίκαιου βασιλεῦς τοῦ Νησιοῦ μας, Μίνωα.

Ἄλλὰ ἐκεῖνο πού ἐξαιρετικὰ μᾶς εὐχαρίστησε, κείνο πού μᾶς ἐδόνησε ὅλες τῆς χορδῆς τῆς καρδιάς καὶ τῆς ψυχῆς μας ἦταν τὸ ἀναβάπτισμα πού πήραμε κατὰ τῆς λίγης αὐτῆς μέρες καὶ ἡ μεγάλη ψυχικὴ καὶ πνευματικὴ τόνωση, πού νοιώσαμε καὶ αἰσθανθήκαμε μετὰ τῆς δικῆς Σας, φωτισμένη ἐπικοινωνία.

Ὅλοζώντανο θὰ μείνῃ καὶ θὰ διατηρηθῆ ἀναλλοίωτο τὸ παράδειγμά Σας, μέσα στὶς ψυχῆς μας καὶ θὰ γίνεταί φεγγοβόλος καὶ φωτεινὴ ἔστιά πού θὰ μᾶς καθοδηγῇ καὶ θὰ μᾶς κατευθύνῃ στὸ δύσκολο καὶ βαρὺ ἔργο μας, πού μ' ὅλες τῆς ψυχικῆς σωματικῆς καὶ πνευματικῆς δυνάμεις ἀνελάβομεν μετὰ πίστη καὶ ἐνθουσιασμόν, ἔτοιμοι νὰ προσφέρωμεν ὅλες μας τῆς ἀσθενεῖς δυνάμεις γιὰ τὴν ἐπιτυχία τοῦ ὑψηλοῦ θεοῦ ἰδανικοῦ καὶ ἔθνικοῦ αὐτοῦ ἔργου.

Τὰ ἐμπόδια καὶ ἡ δυσκολίες δὲν μᾶς δειλιάζουν, δὲν μᾶς ἀπελπίζουν δὲν μᾶς ἀποθαρρύνουν, ἀπ' ἐναντίας μᾶς γιγαντώνουν τὴν θέληση, μᾶς χαλυβδώνουν τὴν ὑπομονὴ καὶ τὴν ἐπιμονὴ καὶ μᾶς γίνονται εὐκαιρίαι ἐπεκτάσεως τῆς ψυχικῆς μας δυναμικότητος.

Τίποτε δὲν εἶναι ἱκανὸ νὰ μᾶς παρακωλύσῃ καὶ νὰ μᾶς ἐμποδίσῃ στὸ δρόμο μας αὐτό. Μετὰ πίστη στὴν ἱερότητα τοῦ ἔργου μας θὰ ἀγωνισθοῦμε καὶ θὰ παλαίσωμεν διὰ νὰ δοκιμάσωμε νὰ αἰσθανθοῦμε τὴν πιὸ μεγάλη χαρὰ, τὴν πιὸ ἀνέκφραστη ἀγαλλίαση, πού δόθηκε σὰν θεῖο δῶρο στὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὸ θεῖο δημιουργὸ νὰ νοιώσῃ καὶ νὰ αἰσθανθῆ τὴν χαρὰ καὶ τὴν ἀγαλλίαση τῆς νίκης διὰ τὴν ὁποίαν Σεῖς κ. Κυβερνητικὴ Ἐπιτροπὴ εἴσθε ἡ ἀσφαλεστάτη ἐγγύησις.

Κύριοι Συναγωνισταὶ θὰ σᾶς παρακαλέσω, ὅπως ὑψώσωμεν τὸ ποτήρι στὴν ὑγείαν τοῦ κ. Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου.

ΠΥΡΡΙΟΥ ΜΟΝΟΦΑΤΕΙΟΥ

ὑπὸ ΚΟΝΗΝΟΥ ΚΑΠΕΛΛΑΚΗ

Ἀξιότιμε Κύριε Κυβερνητικὴ Ἐπιτροπὴ.

Ἡ συγκίνησις μου εἶνε τοιαύτη τὴν στιγμὴν ταύτην, βλέπων καὶ περιποιοῦμενος ἐν τῇ πτωτικῇ οἰκίᾳ μου τὸν ἐπίσημον ἐκπρόσωπον τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως ἡμῶν Γεωργίου καὶ τῆς Ἐθνικῆς ἡμῶν Κυβερνήσεως καὶ τόσα ἄλλα ἐπίλεκτα τῆς Πολιτείας καὶ τῆς κοινωνίας μέλη, ὥστε δὲν μοὶ παρέχει τὴν εὐχέρειαν, ἵνα καὶ διὰ λόγων καὶ λέξεων καταλλήλων, ἐξωτερικεύσω τὰ πλημυροῦντα τὴν στιγμὴν ταύτην τὴν ψυχὴν μου συναισθήματα, ἀγάπης, λατρείας καὶ ἀφοσιώσεως πρὸς Αὐτούς.

Μ' ὅλα ταῦτα θὰ προσπαθῶ ὅσοι μοὶ δύναμις, ἔστω καὶ δι'

ὀλίγων ἀπλῶν λέξεων καὶ ὡς ἄτομον, ἀλλὰ καὶ ὡς ἐκπρόσωπος τῶν κατοίκων τῆς Ἐπαρχίας Μονοφατοσίου καὶ ἰδιαιτέρως τῶν κατοίκων τῆς Κοινότητος Πύργου Μονοφατοσίου, νὰ ἐκφράσω πρὸς ὑμᾶς καὶ δι' ὑμῶν πρὸς τὴν Ἐθνικὴν ἡμῶν Κυβέρνησιν, τὰς εὐχαριστίας καὶ τὴν ἀπειρον ἡμῶν εὐγνωμοσύνην διὰ τὴν ὑψίστην τιμὴν τὴν ὁποῖαν ἐπεδαφιλεύσατε πρὸς ἡμᾶς, ἀποφασίσαντες νὰ ἐπισκεφθῆτε καὶ τὸ ἀπομεμακρυσμένον τοῦτο διαμέρισμα ἡμῶν, ἵνα καὶ ἐκ τοῦ σύνεγγυς ἀντιληφθῆτε τὰ αἰσθήματα ἀγάπης, λατρείας καὶ ἀφοσιώσεως τὰ ὁποῖα αἰσθανόμεθα καὶ τρέφομεν πρὸς Αὐτοὺς καὶ τὸ μέγα ἔργον Αὐτῶν.

Καὶ νὰ διαβεβαιώσω ὑμᾶς ὅτι, ὁ λαὸς τοῦ διαμερίσματος τούτου, εὐρίσκει τὴν εὐκαιρίαν τὴν στιγμὴν ταύτην, νὰ κρίνῃ δεόντως περὶ τοῦ ἀδιαπτότου ἐνδιαφέροντος καὶ τῆς μερίμνης τῆς παρούσης καταστάσεως καὶ ἰδιαιτέρως τοῦ Ἐθνικοῦ ἡμῶν Κυβερνήτου, διὰ τὸν Ἑλληνικὸν ἐν γένει καὶ ἰδιαιτέρως διὰ τὸν Κρητικὸν λαόν.

Εἶπον καὶ ἄλλοτε ἐν δεδομένη καὶ καταλλήλῳ στιγμῇ καὶ ἐπαυλαμβάνω καὶ σήμερον κατὰ τὴν μεγάλην ταύτην καὶ ἱστορικὴν διὰ τὸ διαμέρισμα τοῦτο ἡμέραν. Ὅτι μακρὰ περίοδος ἐσωτερικοῦ διχασμοῦ, ὑπέρμετρος ἐκφυλισμὸς, ἀτασθαλίαι ἀφάνταστοι καὶ ἐγκλήματα δύνამαι νὰ εἶπω ἀνήκουστα τοῦ ἐκπεσόντος κοινοβουλευτισμοῦ, εἶχον φέρῃ εἰς τοιαύτην χαώδη καὶ ριψοκίνδυνον κατάστασιν τὸ Ἔθνος, ὥστε ἐφέρετο κατὰ κρημνῶν, εὐρίσκετο εἰς τὸ χεῖλος τῆς ἀβύσσου, ἀσφαλέστατα καὶ ἀκατασχέτως ὠδηγεῖτο εἰς τὴν ἀπώλειαν καὶ τὸν ἀλληλοσπαραγμὸν, διότι μέγα βάραθρον ἠνοίγετο ὑπὸ τὰ θεμέλια αὐτοῦ, διὰ τῆς ἐντόνου δράσεως τοῦ κομμουνισμοῦ.

Ὁ λαὸς καὶ δι' ὃ ἀγροτικὸς κόσμος, ἔντρομος, περιδεὴς καὶ ἀγωνίων πρὸ τοῦ χαίνοντος τούτου βάραθρου, μετὰ μεγάλης ἀνυπομονησίας καὶ νευρικότητος συνάμα, περιέμενε καὶ ἀνεζήτηε τὸν ἀπὸ μηχανῆς θεὸν τῆς σωτηρίας του, βαθέως πλέον ἐν τῇ ψυχῇ καὶ τῇ συνειδήσει του ἐγκεχαραγμένη ἢ πεποιθήσις, ὅτι τοῦτο δὲν ἦτο δυνατόν ἄλλως πῶς νὰ ἀντιμετωπισθῇ καὶ ἐπιτευχθῇ, εἰμὴ, μόνον διὰ τῆς ἐκ θεμελίων ἀλλαγῆς τῆς καταστάσεως.

Τὰ βλέμματα ὀλοκλήρου τοῦ λαοῦ, ἦσαν σταθερῶς ἐστραμμένα, πρὸς τοὺς δύο μεγάλους καὶ ἐνδόξους αὐτοῦ πατριώτας. Πρὸς τὴν Αὐτοῦ Μεγαλειότητα, τὸν Σεπτὸν καὶ Λατρευτὸν ἡμῶν Ἄνακτα διὰ τὸν ὅποιον εἶχε πεισθῇ καὶ πιστεύσῃ πλέον ἀκραδάντως, ὅτι, ἐπανελθὼν θεῖα συνάρσει καὶ θελήσει τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, εἰς τὸν θρόνον τὸν Ἑλληνικόν, τὸν ὅποιον ἐδόξασεν, ἐκλείσει καὶ ἐλάμπρυνεν ὁ ἐνδοξὸς καὶ ἀειμνηστὸς Στρατηλάτης πατῆρ του καὶ μέγας ἡμῶν Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος, δὲν ἐπανῆλθεν ὡς ἐκδικητὴς καὶ τιμωρὸς οὐδενός, ἀλλ' ἐπανῆλθεν ὡς ὀδηγὸς καὶ συμφιλιωτὴς τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, δι' ὃ καὶ δικαίως συμφιλιωτὴς Βασιλεὺς ἐκλήθη καὶ πρὸς τὸν ἐνδοξον καὶ Ἐθνικὸν ἡμῶν Κυβερνήτην κ. Ἰωάν. Μεταξᾶν

διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ μεγάλου καὶ ἱστορικοῦ τούτου ἔργου.

Διὰ τοῦτο ἀξιότιμε κ. Κυβερνητικὴ Ἐπίτροπε, τὸ μέγα καὶ ἱστορικὸν τοῦτο ἔργον, τὸ ὁποῖον ἀμφότεροι μετὰ τοῦ διακρίνοντος αὐτοὺς θάρρους καὶ αὐτοπεποιθήσεως ἀνέλαβον καὶ ἐδημιούργησαν κατὰ τὴν 4ην Αὐγούστου 1936 καὶ μάλιστα κατὰ τὴν ὑστάτην στιγμήν τοῦ καταποντισμοῦ τοῦ ἔθνους καὶ τὸ ὁποῖον οὐδὲν ἄλλο ἀπέτελεσε εἰμὴ μίαν νέαν ἔθνικὴν παλιγγενεσίαν, ὄχι μόνον δὲν εὔρεν ἀντιμέτωπον τὸν λαὸν τοῦ διαμερίσματος τούτου, ἀλλ' εὔρεν αὐτὸν τόσον ψυχικῶς ὠριμον, ὥστε εὐθὺς ἀμέσως μετὰ μεγάλης ἀνακουφίσεως καὶ ἰδιαιτέρας ὄλως συμπαθείας ἐδέχθη καὶ ἐνέκρινε τοῦτο. Καὶ τοῦτο διότι ἐπείσθη καὶ ἐπίστευσεν ἀκραδάντως ὅτι, διὰ τῆς σωτηρίας ταύτης μεταβολῆς τῆς 4ης Αὐγούστου, νέα ἱστορικὴ περίοδος ἀναδημιουργίας καὶ ἀναπλάσεως, νέα ἱστορικὴ περίοδος ὁμαλότητος ἐσωτερικῆς γαλήνης, προόδου, ὁμονοίας, συναδελφώσεως, ἰσονομίας καὶ ἰσοπολιτείας ἠνοιχθῆ διὰ τὸν Ἑλληνικὸν λαόν.

Τῆς πεποιθήσεώς του δὲ ταύτης τρανὰ δειγμάτια ἔχει παράσχη μέχρι σήμερον, δι' ὄλων ἐν γένει τῶν πράξεων, τῶν ἐκδηλώσεων καὶ τῶν ἐνεργειῶν αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς ἀμεταπρέπτου καὶ ἀμετακλήτου ἀποφάσεως αὐτοῦ, νὰ σπεύδῃ ἀθρόως καὶ μετ' ἀνεκκαλήτου καὶ ἀνεκφράστου χαρᾶς καὶ ἐνθουσιασμοῦ, νὰ κατατάσῃ καὶ νὰ ἐγγράφῃ ὄχι μόνον τὰ ἄρρενα, ἀλλὰ καὶ τὰ θήλεα τέκνα αὐτοῦ εἰς τὴν Ἑθνικὴν Ὀργάνωσιν Νεολαίας, τῆς ὁποίας τόσον ἐπαξίως προΐσταται ὁ Ἑθνικὸς ἡμῶν Κυβερνήτης καὶ ὁμεῖς ἀποτελοῦντες τὸν ἀκρογωνιαίον λίθον. Καὶ ἡ ὁποία εἶμαι ἀπολύτως βέβαιος καὶ ἀπολύτως ἀσφαλῆς ὅτι, ὑπὸ τὴν πεφωτισμένην διεύθυνσιν καὶ καθοδήγησιν τοῦ ἔθνικοῦ ἡμῶν Κυβερνήτου καὶ ὑμῶν, προώρισται ν' ἀποτελέσῃ καὶ θὰ ἀποτελέσῃ ἐν τῷ προσεχέστατῳ μέλλοντι, τὸ ἀπόρητον καὶ ἀρραγὲς φρούριον, τὸ ὁποῖον θὰ περιφρουρήσῃ, θὰ προαγάγῃ, θὰ δημιουργήσῃ τὸν Γ'. Ἑλληνικὸν πολιτισμὸν καὶ θὰ προφυλάξῃ ἀπρόσβλητον εἰς τὸν αἰῶνα, τὸ ἔθνος, τὸ μέγα καὶ ἱστορικὸν ἔργον τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ τοὺς μεγάλους καὶ ἐνδόξους δημιουργοὺς αὐτοῦ.

Παρακαλοῦμεν ὅθεν ὑμᾶς ἀξιότιμε Κύριε Κυβερνητικὴ Ἐπίτροπε, ὅπως ἐπανακάμπτοντες ἐντὸς μικροῦ αἰσίως εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ Κράτους, διαβιβάσητε τὰ σέβη καὶ τὴν ἀφοσίωσιν ἡμῶν πρὸς τὴν Α. Μ. τὸν σεπτὸν καὶ λατρευτὸν ἡμῶν Ἄνακτα καὶ τὸν Ἑθνικὸν ἡμῶν Κυβερνήτην ἐνδυναμώνοντες τούτους ὅπως, κρατοῦντες σφιχτὰ εἰς τὰς ἐνδόξους καὶ τιμίας χεῖρας αὐτῶν τὸ Ἑθνικὸν πηδάλιον, κατὰ τὰς κρισιμωτάτας ταύτας διὰ τὸ ἔθνος στιγμᾶς, γοργῶ καὶ σταθερῶ τῷ βήματι βαδίσωσι πρὸς τὴν πλήρη ἐκτέλεσιν τοῦ μεγάλου καὶ ἱστορικοῦ τούτου ἔργου, τὸ ὁποῖον τόσον θαρραλέως ἀνέλαβον καὶ ἐδημιούργησαν.

Καὶ νὰ διαβεβαιώσητε τούτους διὰ τοῦ ἐπισημοτέρου καὶ πεισι-

κωτέρου τρόπου, λέγοντες πρὸς αὐτοὺς ὅτι «κάτω ἐκεῖ εἰς τὸ νοτιώτατον ἄκρον τῆς Μεγαλονήσου Κρήτης, εἰς τὸ Μονοφάτσι», εἰς τὸ ὁποῖον ἐγεννήθησαν, ἐγαλουχήθησαν καὶ ἔζησαν, οἱ Ἀϊνικολῶται οἱ Καπετὰν Χαραλάμπηδες, οἱ Ἀρκαλοχωρίται καὶ τόσοι ἄλλοι ἥρωες καὶ ἡμίθεοι τῶν μεγάλων καὶ ἡρωϊκῶν Κρητικῶν ἀγώνων, ὑπάρχει καὶ σήμερον ἓνας λαὸς, ὅστις ἴσταιται παρὰ τὸ πλευρὸν ὑμῶν ἄγρυπνος φρουρὸς, ἕτοιμος ὢν καὶ ἀποφασισμένος ἀνά πᾶσαν στιγμὴν ὅπως, πάση θυσίᾳ καὶ δι' ὅλων τῶν δυνάμεων αὐτοῦ, συντρέξῃ καὶ συνδράμῃ ὑμᾶς, ἵνα αἰσίως φέρητε εἰς πέρας τὸ μέγα καὶ περισπούδαστον τοῦτο ἔργον ὑμῶν.

Παρακαλοῦμεν ἀξιότιμε κύριε, νὰ πεισθῆτε καὶ πιστεῦσητε ἀκράδαντως ὅτι οἱ ἀνωτέρω λόγοιμου, δὲν εἶναι λόγοι ἀπλῆς φιλοφρονήσεως, ἀλλ' εἶναι λόγοι, οἵτινες ὅσον καὶ ἂν φαίνονται ἀπέριττοι καὶ πτωχοί, προέρχονται ὅμως ἀπὸ τὰ μυχιαίτατα τῆς ψυχῆς ἡμῶν, εἶναι λόγοι οἵτινες ἀνταποκρίνονται πλήρως, πρὸς τὰ ἀγνά καὶ πατριωτικὰ αἰσθήματα τοῦ Κρητικοῦ Λαοῦ.

Ἐπὶ πᾶσι τούτοις, ὑψώνων τὸ ποτήριον τοῦτο, προπίνω εἰς ὑγείαν ὑμῶν καὶ τῶν κ. κ. συνοδῶν σας, εὐχόμενος ὑμῖν ἐκ μέσης καρδιάς τὸ «Καλῶς ἦλθατε». Συνάμα δὲ ἀναφωνῶ.

Ζήτω τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος

Ζήτω ὁ Βασιλεὺς ἡμῶν Γεώργιος.

Ζήτω ὁ Ἐθνικὸς ἡμῶν Κυβερνήτης κ. Ἰωάννης Μεταξᾶς.

Ζήτω ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις Νεολαίας καὶ ὁ ἀρχηγὸς αὐτῆς κ. Κανελλόπουλος.

ΠΥΡΡΟΥ ΜΟΝΟΦΑΤΣΙΟΥ

Ἰπὸ ἈΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΕΛΙΩΤΗ

Κύριε Κυβερνητικὴ Ἐπίτροπε,

Τὴν στιγμὴν ταύτην καθ' ἣν πατεῖτε τὸ χῶμα τῆς ἰδιαίτερας ἡμῶν Ἐπαρχίας καὶ εἰδικώτερον τῆς πρωτευούσης αὐτῆς ἅπαντες οἱ κάτοικοι τῆς ἀπομεμακρυσμένης ταύτης Ἑλληνικῆς ἐπαρχίας θεωροῦμεν ἱεράν.

Θεωροῦμεν δὲ ταύτην ἱεράν διότι μᾶς δίδεται ἡ εὐκαιρία ν' ἀκούσωμεν ἐπίσημως καὶ ἐκ τοῦ σύνεγγυς ἐπίσημου προσωπικότητος ἀπεσταλμένου τῆς Ἐθνικῆς ἡμῶν Κυβερνήσεως τὸ σάλπισμα τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ μεγάλου Κυβερνήτου τῆς χώρας καλούντων ὅλους ἡμᾶς, ὅπως μὲ πατρικὸν ἐνδιαφέρον ἐπιδοθῶμεν καὶ βοηθήσωμεν ἕκαστος κατὰ δύναμιν καὶ ἐφ' ᾧ ἐτάχθη ἵνα δημιουργήσωμεν τὴν ἡγέτιδα τάξιν τῆς αὐριον καὶ νεολαίαν τῆς πατρίδος ἡμῶν τῆς σήμερον, ἀπολύτως Ἐθνικὴν εἰς τὸ

φρόνημα, κραταίαν ἰσχυράν καὶ ἐπιβλητικὴν εἰς τὴν δύναμιν, χριστιανικὴν εἰς τὸ θρήσκευμα, ἀλτρουϊτικὴν εἰς τὰς ἀντιλήψεις καὶ πειθαρχικὴν εἰς τὰ κελεύσματα τῆς πατρίδος. Θεωροῦμεν ἀκόμη ἱεράν τὴν στιγμήν ταύτην διότι μᾶς δίδεται ἡεὐκαιρία νὰ λάβωμεν μέρος καὶ παρατύχωμεν εἰς τὴν ἐπικειμένην νὰ λάβῃ χώραν Ἐθνικὴν μυσταγωγίαν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡμεῖς ἀλλ' εἰδικώτερον ἢ ὀργανωμένη ἤδη Νεολαία τῆς περιφέρειας μας θὰ μεταλάβῃ τῶν ἀχράντων Ἐθνικῶν μυστηρίων τῶν ὁποίων μεταδότης καὶ φορεὺς τυγχάνετε. Βεβαιώθητε κ. Κυβερνητικὲ Ἐπίτροπε ὅτι ἡ ἐπίσκεψίς σας καὶ ἡ παρουσία σας μεταξύ μας δημιουργεῖ καὶ ἐδημιούργησεν ἤδη Ἐθνικά κύματα τὰ ὁποῖα κατέκλυσαν τὰς ψυχὰς καὶ τὰς καρδίας, τόσοσ ὄλων ἡμῶν τῶν παρευρισκομένων σήμερον ἐν τῇ κωμοπόλει ταύτῃ ὅσον καὶ ἐκείνων ἐκ τῶν ἐργαζομένων τάξεων οἵτινες διὰ λόγους ἀνεξαρτήτους τῆς θελήσεώς των δὲν ἠδυνηθήσαν νὰ παρουσιασθῶσιν εἰς τὴν ὑποδοχὴν ταύτην διὰ νὰ σᾶς χαιρετίσωσιν, νὰ σᾶς συγχαρῶσιν διὰ τὸ παρ' ὑμῶν ἐπιτελούμενον θεάρεστον ἔργον καὶ διὰ νὰ σᾶς παρακαλέσωσιν ὅπως μεταφέρητε τὰ σέβη αὐτῶν πρὸς τὸν Σεπτὸν ἡμῶν Βασιλέα καὶ τὰς εὐχαριστίας καὶ τοὺς χαιρετισμούς των πρὸς τὸν μέγαν Ἐθνεγέρτην Κυβερνήτην ἡμῶν κ. Ἰωάννην Μεταξᾶν. Εἶνε ἀληθῶς ἀποκαρδιωτικὸν νὰ σκεφθῇ τις ὅτι ἐν ᾧ ἡ Ἑλλάς ἀνέκαθεν ὑπῆρξεν ἡ κοιτίς τοῦ πολιτισμοῦ, τῶν γραμμάτων καὶ παντός εὐγενοῦς ἰδεώδους, καὶ ἐν ᾧ ἀπὸ τῆς ἀρχαιότητος μεγάλη κατεβάλλετο προσπάθεια διὰ τὴν πατριωτικὴν καὶ Ἐθνικὴν ἀνατροφὴν τῆς νεότητος ἥτις ἀείποτε ἀποτελεῖ τὴν ἡγέτιδα τάξιν τῆς αὔριον δι' ἕκαστον Κράτος, ὑπῆρξεν περίοδος κατὰ τὴν ὁποίαν μεταξύ ἄλλων Ἐθνικῶν κεφαλαίων, παρημελήθη καὶ ἡ νεότης καὶ ἐγκατελήφθη ἔρμαιον τῶν διαφόρων ἀλλοπροσώπων ἀνέμων τῆς προαϋγούστιανης περιόδου. Ὅμως ὁ καλὸς θεὸς τῆς Ἑλλάδος ἠδύόκησε νὰ γνωρίσῃ ἡ Ἑλλάς τὴν μεταβολὴν τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ νὰ ζῆ σήμερον τὴν μεταϋγούστιαν περίοδον, χάρις εἰς τὴν ὁποίαν καὶ τὸν δημιουργητὴν αὐτῆς Ἐθνικὸν ἡμῶν Κυβερνήτην κ. Ἰωάννην Μεταξᾶν, ἡ Ἑλλάς σήμερον ἐπανευρίσκει καὶ ἐπανευῖρεν ἤδη ὄλους τοὺς Ἐθνικοὺς αὐτῆς δρόμους ἀφ' ᾧν εἶχε παρεκλίνει καὶ ὄχι μόνον κινεῖται καὶ ζῆ ἐλευθέρως εἰς αὐτοὺς ἀλλὰ μὲ ἰλιγγιώδη ταχύτητα μεταβάλλει τοὺς Ἐθνικοὺς τούτους δρόμους εἰς Ἐθνικὰς λεωφόρους, ἀνοίγουσα καὶ δημιουργοῦσα καὶ νέας τοιαύτας ὁπου ἡ ἀνάγκη τὸ καλεῖ. Καὶ ὄχι μόνον τοῦτο ἀλλ' ὁ καλὸς θεὸς τῆς Ἑλλάδος καὶ προστάτης τῆς Ἑλληνικῆς Νεολαίας, ἠδύόκησε νὰ συγκαταλέγῃ ἡ Ἑλλάς μεταξύ τῶν τέκνων τῆς καὶ ὑμᾶς κ. Κυβερνητικὲ Ἐπίτροπε ὅστις πρῶτος ἐξ ὄλων μας ἐνεσαρκώθητε τοὺς θείους λόγους τοῦ Ἐθνικοῦ ἡμῶν Κυβερνήτου, πρῶτος ἐξ ὄλων κατενοήσατε τὸ μεγαλεῖον, τὴν αἴγλην, καὶ τὴν Ἐθνικὴν σημασίαν τῆς Ὄργανώσεως τῆς Νεολαίας εἰς μίαν Ἐθνικὴν Ὄργάνωσιν, καὶ ἐσπεύσατε πρῶτος νὰ ταχθῆτε ὑπό

τάς διαταγὰς καὶ τὴν φωτεινὴν καθηγεσίαν, τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου ἡμῶν διὰ τὸν βοθηήσετε ν' ἀγάγη εἰς αἴσιον πέρας τὴν Ἐθνικὴν του προσπάθειαν καὶ εἰς τὸ κεφάλαιον τὸ ἀφ' ὧν τὴν Νεολαίαν τῆς Ἑλλάδος.

Χάρις ὑμῶν καὶ τῆς Ἐθνικῆς ἡμῶν Κυβερνήσεως, ἡ Νεολαία τῆς Ἑλλάδος ἔπαυσεν ν' ἀποτελῆ τὴν καφερόβιον τάξιν, καὶ τὸ πολιτικὸν ζιζάνιον τῆς Πατρίδος μας, ἀλλ' ἀφυπνισθεῖσα ἀπὸ τὸν Ἐθνικὸν λήθαργον τῆς Προαγουσιανῆς περιόδου ἐπεδόθη μὲ ἀκράτητον ἐνθουσιασμόν καὶ πρωτοφανῆ ἐπίδοσιν εἰς τὴν σφυρηλάτησιν Ἐθνικῶν, καὶ Χριστιανικῶν χαρακτήρων.

Ἡ κατάστασις αὕτη προκαλεῖ εἰς ὅλους ἡμᾶς τὸ συναίσθημα τῆς Ἐθνικῆς υπερηφανείας. Μὲ τοιαῦτα αἰσθήματα ὁ λαὸς τῆς Ἐπαρχίας Μονοφατσίου καὶ οἱ κάτοικοι τῆς Πρωτευούσης αὐτῆς σὲ ὑποδεχόμεθα καὶ σοῦ ἀναφωνῶμεν «τὸ ὡς εὖ παρέστης» ἀντάξει βοηθὲ καὶ Συνεργάτα τῆς Ἐθνικῆς ἡμῶν Κυβερνήσεως.

Ζήτω ὁ Βασιλεὺς

Ζήτω ἡ Ἐθνικὴ Κυβέρνησις

Ζήτω ἡ Ἐθνικὴ Νεολαία

Ζήτω ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος.

ΠΑΝΑΓΙΑ ΠΕΔΙΑΔΟΣ

Ἐπὶ ΝΙΚ. ΦΡΑΣΚΙΑΘΑΚΗ

Κύριε Κανελλόπουλε,

Ἡ Κοινότης Παναγίας Πεδιάδος σὰς ὑποδέχεται δι' ἑμοῦ τοῦ ἐκπροσώπου αὐτῆς καὶ σὰς καλωσορίζει. Πλημμυρίζει τὴν ψυχὴν μας συγκίνησις καὶ ἐνθουσιασμός, ἀπὸ τὴν μεγάλην μας χαρὰν διότι μᾶς ἐδόθη ἡ εὐκαιρία νὰ σὰς γνωρίσωμεν καὶ προσωπικῶς τὸν καταβάλλοντα τόσοις κόπους καὶ ἀόκνους προσπαθείας ἵνα δημιουργηθῇ καὶ προσδεύσῃ ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις τῆς Νεολαίας. Καίτοι ἡμέρα ἐργασίας ἐν τούτοις ἅπαντες οἱ κάτοικοι τῆς ἡμετέρας Κοινότητος συνηθροίσθησαν νὰ σὰς ὑποδεχθῶν μὲ τὰ καλύτερα αἰσθήματα ἀφοσιώσεως πρὸς τὸ ἔργον καὶ τοὺς συνεργάτας τοῦ Γ'. Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ.

Ζήτω ὁ Βασιλεὺς μας Ἰωάννης Γεώργιος.

Ζήτω ὁ Ἐθνικὸς Κυβερνήτης κ. Ἰ. Μεταξάς.

Ζήτω ὁ κ. Κανελλόπουλος.

Ζήτω ἡ Ἑλληνικὴ Νεολαία.

Άνω. Ὁ κ. Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος μετὰ τῶν ἐπισημῶν παρακολοθηθῶν τοὺς παρελαύνοντας ἀλκίμους. Παρ' αὐτῷ ἡ περιφερειακὴ διοικήτρια κ. Σοφία Ἀμαριώτου.

Κάτω. ΡΕΘΥΜΝΟΝ Ἡ Ε.Ο.Ν. προσδίδῃ ἐξαιρετικὴν αἴγλην εἰς τὰς Ἐθνικὰς ἐορτάς. Τμήμα φαλαγγιτῶν Ρεθύμνης παρελαύνων πρὸ τῶν ἐπισημῶν τὴν 25ην Μαρτίου.

Ἄνω ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ: Εἰς τὴν κωμόπολιν Μοιρῶν καθ' ἣν στιγμὴν ὁμιλεῖ ὁ Θεοφιλέστατος Ἀρκαδίας ἐξαίρων τὸ Ἐθνοσωτήριον ἔργον τῆς 4ης Αὐγούστου διακοπτόμενος ὑπὸ ἐπευφημιῶν καὶ ζητωκραυγῶν.

Κάτω. ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ: Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος κ. Ἀλ. Κανελλόπουλος ἐπιθεωρῶν τὸν ἀρτιώτατον συγκεκροτημένον σχηματισμὸν Ε.Ο.Ν. περιφερείας Μοιρῶν καὶ Ἀγ. Δέκα.

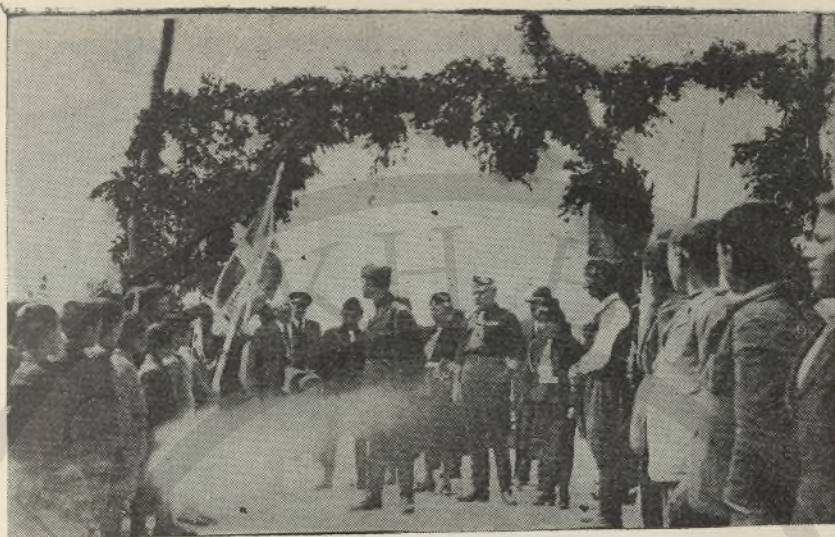

*Ανω ΒΕΝΕΡΑΤΟ: Ο κ. Κυβερνητικός Έπιτροπος ἐπιθεωρεῖ τὸν παρατεταγμένον σχηματισμὸν Ε.Ο.Ν. τῆς περιφερείας Βενεράτου, ἥτις τῷ ἐπεφύλαξεν ὑποδοχὴν μεγαλειώδη.

Κάτω, ΔΑΦΝΕΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ: Οἱ κάτοικοι τῆς προοδευτικῆς κοινοπόλεως ἐκδηλοῦντες τὴν εὐγνωμοσύνην των πρὸς τὸν Δημιουργὸν τῆς 4ης Αὐγούστου, ἐπὶ τῇ ἐπισκέψει τοῦ Κυβερνητικοῦ Έπιτρόπου τῆς Ε.Ο.Ν. προέβησαν εἰς ἀποθεωτικὰς ἐκδηλώσεις ὑπὲρ τῆς Α. Μ. τοῦ βασιλέως καὶ τοῦ κ. Ἰ Μεταξά.

"Ανω, ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ: Κάτοικοι τῶν πρὸς τὴν Δημοσίαν ὁδὸν ἀπὸ Ἡρακλείου εἰς Ἁγίαν Βαρβάραν κοινοτήτων ἐκδηλοῦντες τὴν εὐγνωμοσύνην τῶν πρὸς τὸν Ἐθνικὸν Κυβερνήτην ἀνήγειρον μεγαλοπρεπεῖς ἀψίδας πρὸς ὑποδοχὴν τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου τῆς Ε. Ο. Ν.

Κάτω, ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ: Ὁ κ. Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος ἐν μέσῳ ἀποθεωτικῶν ἐκδηλώσεων ὑπὲρ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τοῦ Διαδόχου καὶ τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου φωτογραφεῖται μετὰ τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἀρκαδίας καὶ τοῦ Δημάρχου Ἡρακλείου κ. Μ. Γεωργιάδου.

ΔΕΛΤΑ ΠΡΑΚΤΕΙΟΝ: Ὁ σχηματισμὸς Ε.Ο.Μ. τοῦ καστελλίου Πύργου παρελαύνει πρὸ τοῦ κ. Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου. Παρ' αὐτῷ ὁ ἄνω προδασικὴς Χωρὴκὴς Κρήτης κ. Χρ. Ἀγγελσκόπουλος.

Ἄνω Ὁ κ. Ἄλ. Κανελλόπουλος χαιρετῶν τοὺς παρελαύνοντας φαλαγγίτας τῶν κοινοτήτων. Αὐγενικῆς, Ἄγ. Βαρβάρας, κλπ.

Κάτω ΠΥΡΓΟΣ ΜΟΝΟΦΑΤΣΙΟΥ: Μὲ παραλήρημα πραγματικῆς λατρείας ἡ ἥρωϊκὴ Ἐπαρχία Μονοφατίου ὑπεδέχθη τὸν κ. Κυβερνητικὸν Ἐπίτροπον. Ὑπὸ τοὺς χαρμοσύνους ἤχους τῶν κωδῶνων τῆς ἐκκλησίας, οἱ φαλαγγίται χαιρετοῦν ἐνῶ αἱ φαλαγγίτισαι ραίνουν μὲ ἄνθη τὸν κ. Ἄλ. Κανελλόπουλον,

Ἐνω. ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ: Ὁ σχηματισμὸς Ε.Ο.Ν. τοῦ Καστελλίου Πεδιάδος παρελαίνει πρὸ τοῦ κ. Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου. Παρ' αὐτῷ ὁ Ἄνωτερος Διοικητὴς Χωρικῆς Κρήτης κ. Χρ. Ἀγγελακόπουλος.

Κάτω. ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ: Μέσω πρωτοφανοῦς συρροῆς ἀγροτῶν ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος ὁμιλεῖ διὰ μακρῶν καὶ ἐμπνευσμένως προκαλῶν παραλήρημα ἐνθουσιασμοῦ ὑπὲρ τῆς Α. Μ. τοῦ βασιλέως, τοῦ Διαδόχου καὶ τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου. Παρ' αὐτῷ ὁ Θεοφ. Ἀρκαδίας, ὁ Ἄνωτερος Χωρικῆς, ὁ Διτῆς χωρικῆς Ἡρακλείου κ. Ὁρφανουδάκης καὶ ἡ περιφερειακὴ Διοικήτρια κ. Ε. Ἀμαριώτου.

*Ανω. ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ: Τὰ διοικητικά Συμβούλια τῶν σωματείων καὶ ὀργανώσεων μετὰ τῶν λαβάρων τῶν προσερχόμενα ὅπως ἀκούσουν τὸν λόγον τοῦ κ. Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου.

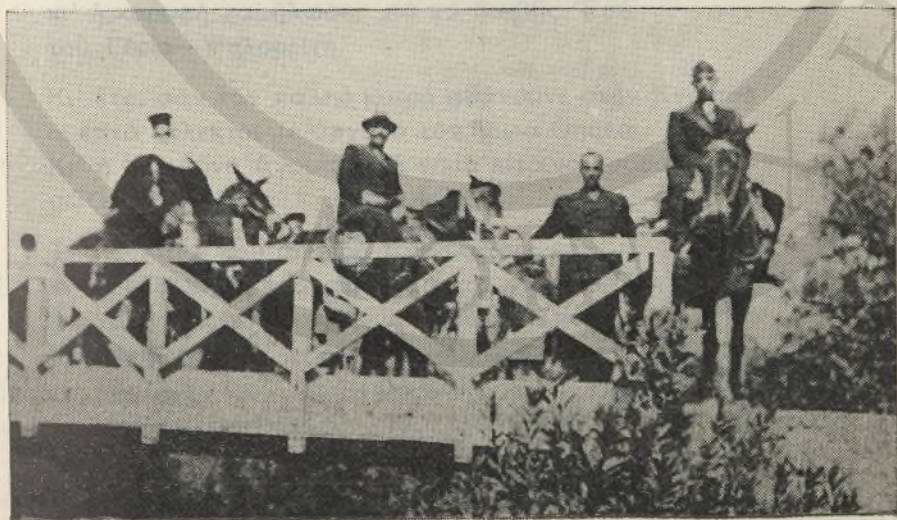
Κάτω. ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ: Ὁ σχηματισμὸς Ε.Ο.Ν. Ἡρακλείου παρελαύνων κατὰ τὸν μεγαλειώδη ἑορτασμὸν τῆς δευτέρας ἑπετείου τῆς ἱστορικῆς 4ης Αὐγούστου.

Ἐνω. ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ: Ὁ κ. Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος μετὰ τοῦ Θεοφ. Ἀρκαδίας Βασιλείου τοῦ Ἀνωτέρου Διοικητοῦ Χωρῆκῆς Κρήτης κ. Χ. Ἀγγελακοπούλου καὶ τῶν φαλαγγιτῶν Ἀγ. Δέκα φωτογραφούμενος ἔξωθι τοῦ Μητροπολιτικοῦ μεγάρου εἰς Ἀγίους Δέκα.

Κάτω. ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ: Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος Ε. Ὁ. Ν. κ. Ἀλ. Κανελλόπουλος ἔφιππος μεταβαίνει πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν ἀρχαιοτήτων τῆς Φαιστοῦ συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Θεοφ. Ἀρκαδίας καὶ τοῦ κ. Χ. Ἀγγελακοπούλου ἀνωτέρου Διοικητοῦ Χωρῆκῆς Κρήτης.

✓

ΒΙΑΝΝΟΥ

Ἰπὸ ΜΑΡ. ΚΟΜΗ· ΑΡΗΣΟΥΤΑΚΗ

Ἡ Βιάννος ἀνθοστόλιστη σὲ δέχεται ἀκριβὲ Ξένη
πού τὴν ἐτίμησες μὲ μιὰ τιμὴ μεγάλη
καὶ σὰν μαννούλα στοργικὴ γλυκύτατε ἀδελφὲ
σοῦ ἀνοίγει τὴν ἀγκάλη.

Ἄντιλαλοῦνε τὰ βουνά κ' ἀχολογοῦν οἱ Λαγκαδιῆς
οἱ κάμποι ὄλοι στρωθήκανε τριγύρω μὲ λουλούδια
τ' ἀηδόνια μὲς στὶς ρεματιῆς μ' ὀλόγλυκες λαλιῆς
σοῦ ψάλλουνε τραγούδια.

Τὸ γλυκοδάκρυ τῆς χαρᾶς γιομίζει τὴν καρδιά
μεθ' ἢ ψυχὴ ἀπ' τὸ διάφανο τῆς εὐτυχίας ἀνάμα
καὶ κάθε μιὰ πῶχει τὰ παιδιὰ μὲ ὑπέροχη ματιὰ
σὲ καμαρώνει μάννα.

Τῆς Νεολαίας ἢ κραυγὴ τὰ σύμπαντα δονεῖ
καὶ ξεπετιέται ὀλόθερμο τὸ Ἑλληνικὸ μας αἷμα
στὶς βλέβες κι' ὑπερήφανοι σκύβουμε ταπεινοὶ
στὸ φωτεινὸ σου βλέμμα.

Μὲ δάφνες, καὶ μυρτόφυλλα τὸ ἠρώϊκο Νησί
στολίσθηκε κι' ὀλόχαρη σὲ δέχτηκεν ἡ Κρήτη
κι' ἡ κορυφὴ χαμήλωσε, γιὰ νὰ διαβῆς Ἐσὺ
τοῦ Γέρω—Ψηλορείτη.

Κι' ἔτσι σὰν τὸν παλῆδ καιρὸ φθάνουνε στὴν Κνωσσὸ
οἱ ἑπτὰ ἐκλεκτοὶ μὲ ἀρχηγὸ τὸν ἥρωα Θησέα
Κι' ἡ Ἀριάδνη ἄγρυπνη μὲ νῆμα κίτρινο χρυσοῦ
σῶζει τὴ Νεολαία.

Τῆ Νεολαία πού σήμερα ἀγκάλιασες ἐσὺ
κι' ἀδελφωμένη προχωρεῖ γιὰ μιὰ γλυκιὰ Πατρίδα
νὰ γράψῃ μὲ τὸ χέρι της μιὰ νέα Ἑλληνικὴ
ἱστορικὴ σελίδα.

ΠΡΙΝΙΑ ΜΑΛΕΒΥΖΙΟΥ

Ἰπὸ ἸΩΑΝ. ΑΣΤΡΙΝΑΚΗ

Καλῶς μὰς ἦρθες Ἀρχηγέ
 στὸ ἥρωϊκὸ Νησί μας
 π' ἔδωσες θάρρος καὶ χαρὰ
 εἰς τὴν Ὀργάνωσί μας.

Τὸ ἔθνος μὰς σέ ἀγαπᾷ
 Κάλλος τῆς Νεολαίας
 πού σέ προσμένουν τὰ παιδιά
 σὰν ἄστρο τῆς ἡμέρας.
 Ἀκόμα καὶ οἱ γέροντες
 σοῦ εὐχονται νὰ ζήσης
 πού τὰ παιδιά τους Ἑλληνες
 θὰ πραγματοποιήσης.

Λεβέντες Κρητικόπουλα
 ἦλθε ὁ ἀδελφός μας
 ὁ Γενικὸς Ἐπίτροπος
 ὁ Κανελλόπουλός μας.

Πρέπει νὰ τὸν τιμήσωμε
 διότι τοῦ ἀξίζει

Κι' ἡ Κρήτη σήμερον γι' αὐτὸν
 φαιδρῶς πανηγυρίζει.

Ζήτη ὁ Κανελλόπουλος
 Κι' ἡ Τετάρτη Αὐγούστου
 πού ἔκαμαν Κράτος ἰσχυρὸ
 ἐλευθερίας καὶ πλούτου.

ΠΟΜΠΙΑΣ

Ἰπὸ ΕΠΑΜ. ΤΣΑΚΙΡΗ

Κύριε Κυβερνητικὴ Ἐπίτροπε,

Μὲ χαρὰν μεγάλην ἡ Ἐθνικὴ Νεολαία τοῦ Γυμνασίου καὶ Προ-
 γυμνασίου Πόμπιας ὑποδέχεται Ἰμᾶς σήμερον καὶ χαιρετίζουσα σὰς
 ἀπευθύνει δι' ἐμοῦ τὸ «Καλῶς ἦλθατε».

Ἐν τῷ προσώπῳ Ἰμῶν, γνωρίζει ὅτι ὑποδέχεται καὶ χαιρετᾷ
 τὸν Ἀπόστολο τῆς Ἐθνικῆς ἀναπλάσεως τῆς Νεολαίας, τὸν κήρυκα
 καὶ ἐκπρόσωπον τῶν ὑψηλῶν Ἐθνικῶν ἰδανικῶν περὶ τὰ ὅποια σή-

μερον περιστρέφεται ἡ τρυφερὰ ψυχὴ τοῦ Ἑλληνόπαιδος ὑπὸ τὸ κραταῖον σκηπτρον τοῦ Μεγάλου ἡμῶν Βασιλέως Γεωργίου Β' καὶ ὑπὸ τὴν Ἐθνικὴν πνοὴν τοῦ μεγαλουργοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ Κυβερνήτου ἡμῶν Ἰωάννου Μεταξᾶ.

Ἡ φάλαγξ αὐτῆ τῆς Ἐθνικῆς Νεολαίας, Κύριε Κυβερνητικῆ Ἐπίτροπε, ἡ ὁποία προέρχεται ἀπὸ ὅλα τὰ σημεῖα τῆς εὐάνδρου Μεσσαρᾶς διοργανωθεῖσα μὲ τὸν πλέον ἀκράτητον ἐνθουσιασμόν καὶ ἐνστερνισθεῖσα τὸ ἐθνικὸν κήρυγμα τὸ ὁποῖον ἀπὸ τῆς ἱστορικῆς 4ης Αὐγούστου ἐξεπέμφθη, προσέρχεται σήμερον ἐνώπιόν Σας νὰ διαδηλώσῃ τὴν πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν αὐτῆς πρὸς τὴν θρησκείαν τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὴν Ἑλλάδα μας, πρὸς τὸν Βασιλέα μας, πρὸς τὸν Ἀρχηγόν μας καὶ πρὸς πᾶν ὑψηλὸν καὶ εὐγενές. Αἰσθάνεται διὰ τοῦτο χαράν καὶ ἀγαλλίασιν τὴν σημερινὴν ἡμέραν τῆς ὑποδοχῆς Σας κ. Κυβερνητικῆ Ἐπίτροπε, ἡ Νεολαία μας πανηγυρίζει ὡς πανηγυρὶς πανηγύρεως διότι τῆς παρέχεται ἡ εὐκαιρία νὰ διαπιστωθῇ ἀπὸ Ὑμᾶς τὸν ἄξιον καὶ ἀφοσιωμένον συνεργάτην τοῦ Μεγάλου Ἐθνοδηγοῦ εἰς τὸ νοτιώτατον αὐτὸ ὄριον τῆς Πατρίδος μας ὁ Ἐθνικὸς Πάλλμος τῆς Νεολαίας Μεσσαρᾶς. Ἀκόμη διότι δράττεται τῆς εὐκαιρίας νὰ στείλῃ δι' Ὑμῶν τὸν εὐλαβῆ χαιρετισμὸν πρὸς τὸν λαοπρόβλητον Βασιλέα μας καὶ πρὸς τὸν Ἀρχηγόν μας καὶ τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι ἴσταται παρὰ τὸ πλευρὸν αὐτῶν πειθομένη εἰς τὰ ῥήματά των, φρουρὸς ἀκοίμητος τῆς τιμῆς τοῦ ἔθνους καὶ ἐτοίμη νὰ θυσιασθῇ ἐν ἀνάγκῃ ὑπὲρ τῆς Πατρίδος συνεχίζουσα τὰς παραδόσεις τῶν μεγάλων τέκνων τῆς Μεσσαρᾶς τοῦ Σωπατέρα καὶ Κόρακα καὶ τῆς λοιπῆς μεγάλης πλειάδος τῶν ἡρώων αὐτῆς.

Μὲ τοιαῦτα αἰσθήματα ἐμφορουμένη ἡ Ἐθνικὴ μας Νεολαία ἀναφωνεῖ.

Ζήτω ὁ Βασιλεὺς

Ζήτω ὁ Ἀρχηγὸς Ι. Μεταξᾶς

Ζήτω ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος Ἐθν. Νεολαίας

Σ Π Η Λ Ι Θ Τ Ι Σ Σ Α

Ἐπὶ Γεωρ. Βαρουχᾶ

Προέδρου Ἐνώσεως Γ. Π. Συνισμῶν Ἡρακλείου.

Κύριε Κυβερνητικῆ Ἐπίτροπε,

Ὁ συνεταιρισμένος κόσμος Κρήτης ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖ τὸ 85 % τοῦ Ἀγροτικοῦ μας κόσμου δὲν σᾶς ἐκάλεσε εἰς τὸ λιτὸν τοῦτο γεῦμα ἀπὸ πατροπαράδοτο Κρητικὸ ἔθιμον.

Δὲν σᾶς ξενίζει ὡς υἱὸν τοῦ ἀειμνήστου Νικολάου Κανελλοπούλου τοῦ Μεγάλου τούτου Πατριώτου καὶ Δημιουργοῦ, τοῦ φωτεινοῦ

ὁδηγοῦ καὶ εὐεργέτου τῆς Γεωργίας καὶ τῆς Βιομηχανίας τῆς Ἑλλάδος, πού ὁ βίος του καὶ τὸ ἔργον του καὶ αἱ πράξεις του, φωτίζουν ἕσασαι ὅσον φωτοβόλο ἀστέρι τὸ Ἑλληνικὸν στερέωμα καὶ ἐπὶ ἔτη συνεχῆ θὰ παραδειγματίζουν τὰς νέας γενεὰς στὸ δρόμον τῆς ἀρετῆς καὶ τοῦ καθήκοντος, πρὸς ὅ,τι ἱερὸν, καὶ τίμιον, καὶ ἠθικὸν καὶ ὑψηλὸν καὶ ὠραῖον.

Σὰς φιλοξενούμεν κ. Κυβερνητικῆ Ἐπιτροπῆ μετ' χαρὰν καὶ ψυχικὴν εὐχαρίστησιν ὡς ἓνα νέον Δημιουργὸν τῆς νέας γενεᾶς τῆς νέας Ἑλλάδος.

Δέν εἶναι πολλὰ τὰ χρόνια. Μόλις πρὸ τριῶν ἐτῶν διηρωτῶντο οἱ γονεῖς, καὶ ἐξεπλήσσαντο οἱ ἀδελφοί, καὶ ἀποροῦσαν οἱ γεροντότεροι, καὶ ἔκλαιον οἱ μαννάδες, ἐκεῖ πού ἔβλεπον τὰ παιδιὰ των νὰ τρέχουν μετ' ἰλιγγιώδη ταχύτητα στὴ λασπωμένη λίμνη τῆς καταπτώσεως τῆς ἀνηθικότητος καὶ τῆς καταστροφῆς.

Ἀκόμη δὲν κατάπιαν τὸ ποτήρι τῆς πικρίας οἱ πατριῶται, οἱ πολεμισταί, οἱ γιγαντομάχοι, στὸ θέαμα τῆς νέας γενεᾶς νὰ ποδοπατῆ τὰ ἱερά, νὰ ἀσεβῆ πρὸς τὰ ὅσια, νὰ μιμῆται τὰ ξενικά, νὰ τραγουδῆ χωρὶς συστολὴ τὸ μοιρολόι τῆς καταστροφῆς τῆς Ἑλληνικῆς πατρίδος.

Πρὸ τριῶν ἀκόμη ἐτῶν ὅλοι οἱ καλοὶ πατριῶται μετ' ὄνομα καὶ δάκρυ ἐρώτουσαν τὴ Νέα γενεά. Τί ἔγινε ἡ τιμὴ; ἡ σὺνείδησις; ἡ αἰδώς; ὁ Σεβασμὸς; ἡ ἠθικὴ; ἡ οἰκογένεια; ἡ Ἐλευθερία; ἡ Πατρις;

Εἶναι παιδιὰ καὶ ἀδέλφια μας αὐτοὶ οἱ νέοι, εἶναι Ἑλληνόπουλλα πού εἶδαν τὸ φῶς στὴν αἵματοβαμμένη αὐτῇ γῆ, ἢ εἶναι σπέρμα ξενικόν, σπέρμα τοῦ διαβόλου καὶ τοῦ ὀλέθρου καὶ τῆς καταστροφῆς;

Ἐξήντησε μήπως καὶ τὴν τελευταία ἀχτίδα φωτὸς τὸ Ἑλληνικὸν στερέωμα, ἐσώθηκε καὶ ἡ τελευταία σταλαματιά τοῦ λαδιοῦ τοῦ λύχνου πού ἐφώτισε καὶ φωτίζει Ἕθνη καὶ λαοὺς ἐπὶ αἰῶνας αἰῶνων;

Ἦλθε μήπως ἡ ὥρα τῆς καταπτώσεως καὶ τοῦ ἀφανισμοῦ τοῦ Ἕθνους, ἔσβυσε μήπως δυνατὸς ἀνεμοστρόβιλος τὸ Ἑλληνικὸν φῶς καὶ ὅπως καὶ ἄλλα Ἕθνη θὰ ἐξαφανισθῆ καὶ ἡ Ἑλλάς καὶ θὰ πέσῃ στὸ αἰῶνιο σκοτάδι τῆς λήθης; Χλωμὴ καὶ παραπονιαρική ἐπρόβαλε ἡ μορφή τῆς Ἀθανάτου Ἑλλάδος καὶ ἐφώνασε μετ' ἄνυτον καὶ παράνομον.

Ἑλληνες. Φυλὴ ξακουσμένη καὶ ἱστορικὴ. Ἑλληνες παιδιὰ τοῦ Θεμιστοκλέη καὶ τοῦ Περικλέους, τοῦ Κολοκοτρώνη καὶ τοῦ Μιαούλη, τοῦ Δασκολογιάννη καὶ τοῦ Κόρακα. Ἑλληνες τοῦ Παρθενῶνος καὶ τοῦ Μεσολογγίου, τοῦ Ἀρκαδίου καὶ τοῦ Σουλίου, πού πηγαίνετε;

Δέν ὑπάρχει ὁ δυνατὸς νὰ πιάσῃ τὸ πηδάλιον τοῦ καταποντιζομένου σκάφους; Δέν ὑπάρχουν ἀξιωματικοὶ νὰ ἀναλάβουν ὑπηρεσίαν στὸ κλυδωνιζόμενον πλοῖο, δέν ὑπάρχουν ναῦτες νὰ ἀνάψουν καινούργια φωτιά στὸ κάραβι, νὰ κινήσουν τὸ σκάφος νὰ τὸ βγάλουν ἀπὸ τὴ φουρτσούνα, νὰ τὸ ὁδηγήσουν στὰ ἤρεμα καὶ γαληνεμένα νε-

καὶ ἐκπρόσωπον τῶν ἑθνικῶν ἰσχυρῶν ἐπὶ τὰ ὅσια τῆς

ρὰ τῆς Ἑλληνικῆς θάλασσης;

Ἐγώ, ἠκούσθη μιὰ δυνατὴ φωνὴ ἑνὸς γέρικου καπετάνιου τῆ χαραυγῆ τῆς 4ης Αὐγούστου.

Ἐγώ, κί' ἐγώ, κί' ἐγώ ἠκούσθησαν ἄλλαι φωναὶ πολλῆς φωνῆς μυριάδες φωνῆς. Καὶ στὸ καράβι ἔτρεξαν οἱ ἀξιωματικοὶ οἱ ναῦτες οἱ δυνατοὶ καὶ ἐγέμισε τὸ καράβι ἐθελοντὰς μὲ δύναμι καὶ πίστι, μὲ μπράτσα μὲ ἀτσαλένια χέρια.

Καὶ ξαστέριασε ὁ οὐρανὸς τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἐφώτισε τὸ Ἑλληνικὸ στερέωμα ὁ ζωογόνος Ἑλληνικὸς Ἥλιος, καὶ ἐγέλασε ἡ φύσις, καὶ ἐτραγοῦδισε τ' ἀηδόνι τὸ τραγοῦδι τῆς λευτεριᾶς τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς ἀπὸ τὸ βραχνᾶ τῆς καταπτώσεως ἀπὸ τὸ δαίμονα τῆς καταστροφῆς.

Κί' ἀρχίνησε τὸ σκάφος νὰ πλῆη στὸν αἰώνιο δρόμο τῆς ἀναγεννήσεως στὰ ἦσυχά νερά τῆς προόδου καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, στὸ δρόμο ποῦ ἔχει χαράξῃ ἡ ἱστορία τῆς Ἑλλάδος.

Σκορπίσθησαν οἱ βρωμεροὶ ποῦ ἐλέρωσαν τὸ σῶμα τῆς Ἑλλάδος, ἐχάθησαν οἱ δηλητηριασταὶ ποῦ ἐμορφίνιζαν τὰς Ἑλληνικὰς ψυχὰς. Ξεπλύθηκε ἡ βρῶμα, κί' ὀλόλευκη καὶ μυρωδάτη μὲ τραγοῦδι, καὶ γέλια καὶ χαρὰ, βαδίζει ἡ νεότης στὰ ἰδανικὰ τῆς φυλῆς στὸν ἱστορικὸ δρόμο τοῦ Ἔθνους.

Καὶ ξαναγκάλιασε ἡ μάνα τὸ παιδί, καὶ ἐφιλήθησαν τ' ἀδελφία, καὶ ἐκαμάρωσε ὁ παπποῦς τ' ἐγγόνι, καὶ ἀνεγνώρισαν οἱ γέροι τὴν Ἑλληνικότητα τῶν νέων.

Καὶ ἐπανῆλθον αἱ σκιαὶ τῶν προγόνων μας στοὺς ἥρεμους τάφους τῶν, καὶ ἐπανεῦρε τὴν ἡμερία καὶ τὴ γαλήνη ἢ ἀθάνατος μορφή τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ Κρήτη τῶν θεῶν καὶ τῶν ἥρώων, Ἡ Κρήτη αἵματοβαμμένη καὶ πολυβασανισμένη ποῦ κάθε τῆς σπιθαμῆ ἐδάφους σκεπάζει καὶ ἓνα τάφο, καὶ κάθε λαγγαδιὰ καὶ βουνοκορφὴ ἔχει καὶ μιὰ ἱστορία.

Οἱ Κρήτες ποῦ τοὺς ἐγέννησε αὐτὴ ἡ γῆ γιὰ νὰ ἀγαποῦν τὴν Πατρίδα νὰ πρωτοστατοῦν σ' ὅλους τοὺς εὐγενεῖς ἀγῶνας νὰ εἶναι λάτρες τῶν Ἑλληνικῶν παραδόσεων. Οἱ Κρήτες ποῦ ἀγαποῦν καὶ ἀκολουθοῦν πιστὰ μέχρι θανάτου τοὺς μεγάλους δημιουργοὺς τοῦ ὑπερόχου πατριώτα, τοὺς ἀναγεννητὰς τοῦ Ἔθνους, μποροῦσαν νὰ μὴ ὑπακούσουν στὴ φωνὴ τοῦ σωτῆρος τοῦ Ἔθνους Ἰ. Μεταξὺ ἀπὸ τὴ καταστροφῆ; Ἦτιο ποτὲ δυνατόν νὰ ἀδιαφορήσουν καὶ νὰ παραγνωρίσουν τὸ γιγάντιο ἔργο τοῦ Ἰ. Μεταξὺ ποῦ ἔσωσε τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὸν ὄλεθρον καὶ τὴν ὠδήγησε στὴ σωτηρία καὶ τὴν ἀνύψωσε ἀδελφωμένη σὲ σημεῖον ὥστε Ἔθνη μεγάλα καὶ ἰσχυρὰ νὰ τὴν σέβωνται νὰ τὴν ἐκτιμοῦν, νὰ τὴν θαυμάζουν νὰ τὴν ἐγγυῶνται, νὰ τὴν ἐπαινοῦν καὶ νὰ ἐπιζητοῦν τὴ φιλία τῆς;

Μποροῦμε ἡμεῖς οἱ ἀγρόται τῆς Κρήτης νὰ μὴ παλλώμεθα ἀπὸ συγκίνηση, καὶ νὰ μὴ ἐκδηλοῦμεν τὴν χαρὰν μας πρὸς τὸν ἄξιον

καὶ Μεγάλον Κυβερνήτην, καὶ τοὺς ὑπερόχους συνεργάτας του :

Μπορούσαμε νὰ μὴ ἐκδηλώσωμεν τὴ χαρὰ μας, καὶ τὴν εὐγνωμοσύνη μας σὲ σὰς τὸν πρῶτον καὶ καλλίτερον συνεργάτην τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου, πού ἀφήνοντας τὰς ἀπολαύσεις καὶ τὰς ἀναπαύσεις σας, ἐπαλέψατε καὶ παλαίετε νυχθημερόν γιὰ νὰ ὀδηγήσετε τὴν Ἐθνικὴν μας Νεολαία σὲ νέα ἰδανικά, στὰ ἱστορικά πεπρωμένα τῆς φυλῆς;

Μὰ ἐὰν δὲν σὰς φανερώνωμεν μὲ τὸ λιτὸ τοῦτο τραπέζι ἕνα δεῖγμα τῆς ἀγάπης μας καὶ τῆς εὐγνωμοσύνης μας γιὰ τὴν Ἐθνικὴν σας προσπάθεια, ἢ τυφλοὶ ἢ ἀχάριστοι θὰ εἴμεθα.

Ἡ εὐτυχὴς μας συνάντησις ἐπὶ τὸ αὐτὸ εἰς τὸ ὥραϊον καὶ ἱστορικὸν τοῦτο τοπίον, ἐπήγασε ἀπὸ ἀγάπην καὶ εὐγνωμοσύνην ἀπὸ θαυμασμὸν καὶ ἐκτίμησιν διὰ τὸ ἔργον σας καὶ τὴν πολύτιμον συμβολὴν σας στὸ ἀναδημιουργικὸν ἔργον τῆς Κυβερνήσεως.

Ἀνελάβατε τὸ βαρύτερον ἀλλὰ καὶ μεγαλύτερον μέρος τῆς Δημιουργίας καὶ τῆς ἀναμορφώσεως τῆς νέας γενεᾶς, καὶ ἐπετύχατε νὰ ὀδηγήσετε αὐτὴν στὸ σωτήριο δρόμον της.

Χαίρεται καὶ ἀγάλλεται ἡ ψυχὴ μας ἐκεῖ πού βλέπει τὰς μυριάδας τῶν νέων ἀδελφωμένας καὶ πειθαρχημένας νὰ τραγουδοῦν.

«Ἐμπρὸς πρὸς μιὰ Ἑλλάδα νέα.» Πρὸς τὴν Ἑλλάδα τῶν προγόνων μας, πρὸς τὴν Ἑλλάδα πού κι' ἐμεῖς ὑπηρετήσαμεν καὶ ἐδοξάσαμεν.

Βαδίσατε μπροστὰ κ. Κανελλόπουλε μὲ θάρρος καὶ πίστι. Τὸ ἔργον σας εἶναι ἔργον Ἑλληνικόν, ἔργον Ἐθνικόν. Μὴ δειλιάσετε ἢ μὴ πτοηθεῖτε. Μαζὺ σας εἶναι ὄχι μόνον ἡ νεότης ἀλλὰ καὶ τὸ γῆρας. Μαζὺ σας εἶναι ὅλη ἡ Κρήτη καὶ πιστὴ μέχρι θανάτου.

Διαβεβαιώσατε τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως ὅτι ὁ ἀγροτικὸς κόσμος τῆς Κρήτης πιστὰ τὸν ἀκολουθεῖ, καὶ σήμερον μὲ τὴν σκαπάνην, καὶ αὔριον μὲ τὸ τουφέκι ἐὰν παραστῇ ἀνάγκη νὰ δοξάσῃ καὶ πάλιν τὴν Ἑλλάδα, θὰ τὴν ὑπερασπισθῇ καὶ θὰ τὴν μεγαλώσῃ.

Μὲ τὴν ὑπόσχεσιν αὐτὴ, καὶ τὴν ἀσάλευτο πίστι προπίνωμεν ὑπὲρ τῆς ὑγείας τοῦ Ἀνωτάτου Ἀρχοντος τῆς χώρας τοῦ σώφρονος καὶ εἰρηνοποιοῦ Βασιλέως.

Προπίνωμεν ὑπὲρ τοῦ Μεγάλου Κυβερνήτου κ. Ἰωάν. Μεταξᾶ.

Προπίνωμεν εἰς ὑγείαν σας καὶ ὑπὲρ τῆς φιλίας ἧτις ἀπὸ σήμερον σας συνδέει μὲ τὸν Κρητικὸν λαόν, ἀναφωνοῦντες.

Ζήτω ὁ καινούργιος καὶ καλὸς φίλος τῆς Κρήτης κ. Ἀλέξανδρος Κανελλόπουλος.

ΒΙΒΛΙΟΝ

ΕΜΠΑΡΟΥ ΠΕΔΙΑΔΟΣ

Ὑπὸ ΕΜΜ. ΓΕΩΡΓΑΚΑΚΗ

Σεβαστέ μας κ. Κυβερνητικὴ Ἐπίτροπε,

Μὲ τὸν ἔρχομό Σας σήμερον κοντά μας νοιώθουμε καὶ τὴν βλέπετε ζωγραφισμένη στὰ πρόσωπά μας μιὰ ἰδιαίτερη χαρὰ.

Χαιρόμαστε εὐλογα, γιατί ἀντικρύζουμε Σᾶς τὸν ἐκλεκτὸν Ἑλληνα, τὸν πρωτεργάτην, καθοδηγητὴν, καὶ ἐμψυχωτὴν ἑνὸς Ἱεροῦ ἀγῶνος, γιὰ τὴν πραγμάτωσι ὑψηλῶν ἰδανικῶν, τὰ ὁποῖα δίκη ἂ θὰ ἀποτελέσουν τὰ στολίδια τοῦ ἀπὸ τῆς 4ης Αὐγούστου Τρίτου Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ.

Ἡ ἀνέκφραστος δὲ καὶ πρωτοφανὴς αὐτὴ χαρὰ μας παίρνει ξεχωριστὴ θέσι στὴν ψυχὴ μας, γιατί ξέρούμε πῶς καὶ Σεῖς μᾶς ἀγαπᾶτε καὶ πῶς κείνη ἢ ἀγνή ἀγάπη, Σᾶς ἔφερε μέχρι τοῦ μικροῦ τοῦτου διαμερίσματος τῆς ἡρωϊκῆς Μεγαλονήσου μας.

Εὐαρεστηθῆτε νὰ διαβιβάσητε στὸν κ. Γενικὸν μας Ἐπιθεωρητὴν καὶ Ἐθνικὸν Κυβερνήτην τίς διάπυρες εὐχὲς μας ὑπὲρ τῆς μακροζωΐας του, καὶ νὰ διαβεβαιώσητε ἐκεῖνον πῶς τὸ ἡρωϊκὸ χωριὸ Ἐμπάρους—ἡ πατρίς τοῦ ξακουστοῦ ὀπλαρχηγοῦ Παπίτσα—ἔχει καὶ τώρα ἑμᾶς—τὰ βλαστάρια του. Πρόθυμα νὰ πᾶμε κεῖ πού ἡ φωνὴ τῆς Μεγάλης Μάννας θὰ μᾶς καλέσῃ. Πρόθυμα νὰ ἀποτελέσουμε μέλη καινούργιων Ἱερῶν Λόγων. Πρόθυμα νὰ συνεχίσουμε τίς Ἐθνικὲς μας παραδόσεις. Ἐτοιμα νὰ ἐπωμισθοῦμε τὰ ὄπλα μὲ ἓνα «Τάν ἢ ἐπὶ Τάς».

Ὡστόσο ὅμως τὸ δικό Σας «Καλῶς ἦλθατε» καὶ τίς ἄπειρές μας εὐχαριστίες συνοδεύουν σήμερον ἔνθερμες εὐχὲς ὑπὲρ τῆς υγείας καὶ εὐτυχίας Σας ἐπ' ἀγαθῷ ὀλοκλήρου τοῦ Ἔθνους.

Φίλοι Φαλαγγίται, Σκαπανεῖς καὶ φίλοι Σκαπάνισσαι.

Μὲ τὴν πίστι ὅτι ἔχομε Μεγάλον Ἄνακτα.

Ὅτι ἡ 4η Αὐγούστου ὑπῆρξε γιὰ μᾶς σωστὴ Ἀναγέννησις.

Ὅτι ἔχομε ἔθνικὸν Κυβερνήτην ὅστις μᾶς ὀδηγεῖ πάντα ἐμπρός.

Ὅτι ἔχομεν πρωτοπόρον καὶ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ Ἐθνικοῦ Συναγερμοῦ τῆς νεολαίας.

Τὸν κ. Κανελλόπουλον.

Ἄς ἀναφωνήσωμε.

Ζήτω τὸ Ἔθνος

Ζήτω ὁ Βασιλεὺς

Ζήτω ὁ Ἐθνικὸς Κυβερνήτης Ι. Μεταξας

Ζήτω ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος Κανελλόπουλος

ΒΙΑΝΝΟΣ

Υπό **ΑΝΔΡ. ΠΑΠΑΔΑΚΗ**

Ἀξιότιμε Κύριε Κυβερνητικὲ Ἐπίτροπε,
Ἀγαπητοὶ μας Ξένοι,

Ὁ δικός μας τόπος σπάνια δέχεται ἐκλεκτοὺς τῆς Πολιτείας καὶ τῆς Κοινωνίας ἐκπροσώπους ἔτσι πού εἶνε ἀπομονωμένος κι' ἀλαργεμένος.

Ζῆ ρυθμικά κι' ἀβίαστα τὴν ἡρεμὴ κι' ἡμερὴ ζωὴ πού τοῦ χαράξανε οἱ συνήθειες κι' οἱ χρόνοι κι' εὐχαριστιέται νὰ ξαφρίζῃ ἡσυχὸς τὸν τιμημένο ἰδρώτα του καὶ νὰ ἀπολαμβάνῃ τ' ἀποδοσίδια πού τοῦ προσφέρει ἡ εὐλογημένη γῆ του πού τὴν ἐργάζεται καρτερικά καὶ νοσταλγικά μὲ τὰ ροζασμένα χέρια του μερονυκτῆς.

Ἡ δική σας ἐπίσκεψι ἀλλάζει τὸ ρυθμὸ καὶ τὴ τάξι τῆς μονότονης τούτης ζωῆς καὶ δημιουργεῖ στὴ ψυχὴ μας χίλια αἰσθήματα καὶ συναισθήματα.

Λογιζόμεθα ἰδιαιτέρως εὐτυχεῖς γιὰ τὴ σημερινὴ τιμὴ πού προσφέρετε στὸν τόπο μας.

Αἰσθανόμεθα ὑπερηφάνεια γιὰτὶ ὑποδεχόμεθα τὸν ἀκούραστο ἐντολοδόχο καὶ συνεργάτη τοῦ ἀρχηγοῦ μας Ἰ. Μεταξᾶ.

Ἀντλοῦμε διδάγματα καὶ πίστι βλέποντας πῶς ἕνας ἄλκιμος καὶ λεβέντης ἄφησε τῆς χαρὲς καὶ τὴν εὐμάρια τῆς πολύβοης Πολιτείας τίς καλωσύνες καὶ τὰ μεγαλεῖα τῆς πρωτεούσης κι' ἔρχεται περιφρονητῆς τῶν κόπων καὶ τῶν θυσιῶν, φορεὺς πίστεως καὶ ἀγάπης, ἄγγελος χαρᾶς καὶ ἀλληλεγγύης, ἀπόστολος προόδου καὶ πολιτισμοῦ στὴ κάθε γωνία τῆς Ἑλληνικῆς μας Πατρίδος. Ἐρχεται μὲ σκοπὸ καὶ θέλησι κι' ἐνθουσιασμὸ νὰ συσφίξῃ τοὺς κρίκους καὶ τοὺς δεσμοὺς πού μᾶς συνδέει μὲ τὴν Πατρίδα, μὲ τὸ Κράτος, μὲ τὴ θρησκεία καὶ μ' ἕνα σύνολο ἀνθρώπων πού μᾶς γαλουχοῦνε καὶ μᾶς συνδέουν τὰ ἴδια αἰσθήματα, οἱ ἴδιοι πόθοι, τὸ ἴδιο δοξασμένο παρελθόν, αἱ ἴδιαι παραδόσεις καὶ θρύλοι οἱ ἴδιες ἐπιδιώξεις, τὰ ἴδια ὄνειρα.

Νιώθουμε ἱκανοποίησι κι' ἐνθουσιασμὸ γιὰτὶ βλέπομε κι' ἀκοῦμε τὸ σαλπιστὴ καὶ κήρυκα πού σαλπίζει παντοῦ στὸ διάβα του περιφανα καὶ βροντόφωνα, τὸ θρυλικὸ ἐκεῖνο ῥῆμα τοῦ Σπαρτιάτη Ἐφηβου. Κ' ἄμμες δὲ γεσόμεθα πολλῶ κάρωνες καὶ μαγεύει τὰ πλήθη τῶν πιστῶν κι' ἐλκύει τὰ πλήθη τῶν ἀπίστων στὴ νέα θρησκεία πού χει βάρθα γρανιτένια κι' ἀπαρασάλευτα τὰ νειάτα, τὰ Ἑλληνικά νειάτα.

Θεωροῦμαι εὐτυχῆς καὶ μοναδικὴ τὴ σύμπτωσι νὰ διαβιβάσωμε καὶ μεῖς ζωντανά, θαρρετὰ κι' ἐλεύθερα στὸ μεγάλο Κυβερνήτη μας τὴ πίστι τὴ λατρεία καὶ τὴν εὐγνωμοσύνη μας ὡς ἀγρόται στὸ πρῶ-

ΛΑΣΗΘΙ: Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος κ. Ἄλ. Κανελλόπουλος καταθέτων
στέφανον εἰς τὸ ἥρῳον τῆς Σητείας.

Ἄνω ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ: Εἰς τὴν Φαιστόν: Ὁ Κυβερν. Ἐπίτροπος κ. Ἄλ. Κανελλόπουλος μετὰ τοῦ Θεοφ. Ἀρκαδίας.

Κάτω ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ: Εἰς τὸ Τουριστικὸν περίπτερον τῆς Φαιστοῦ, ὅπου παρετέθη ὑπὸ τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἀρκαδίας γεῦμα πρὸς τιμὴν τοῦ κ. Ἄλ. Κανελλοπούλου.

Άνω ΛΑΣΗΘΙ: Ο σχηματισμός Ε.Ο.Ν. Ίεραπέτρας φωτογραφούμενος κατά την Έθνικὴν ἐπέτειον τῆς 25ης Μαρτίου.

Κάτω. ΛΑΣΗΘΙ: Φαλαγγίτσια τοῦ σχηματισμοῦ Ε.Ο.Ν. Νεαπόλεως χορεύουσαι πρὸς τιμὴν τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου κ. Ἄλ. Κανελλοπούλου.

Ἄνω. ΛΑΣΗΘΙ Ἐν ἐξάλλω καὶ παλλαϊκῷ συναγερωῖ οἱ κάτοικοι τοῦ Ἁγίου Νικολάου ὑπεδέχθησαν τὸν κ. Κυβερνητικὸν Ἐπίτροπον Ε. Ο. Ν. κ. Ἄλξ. Κανελλόπουλον.

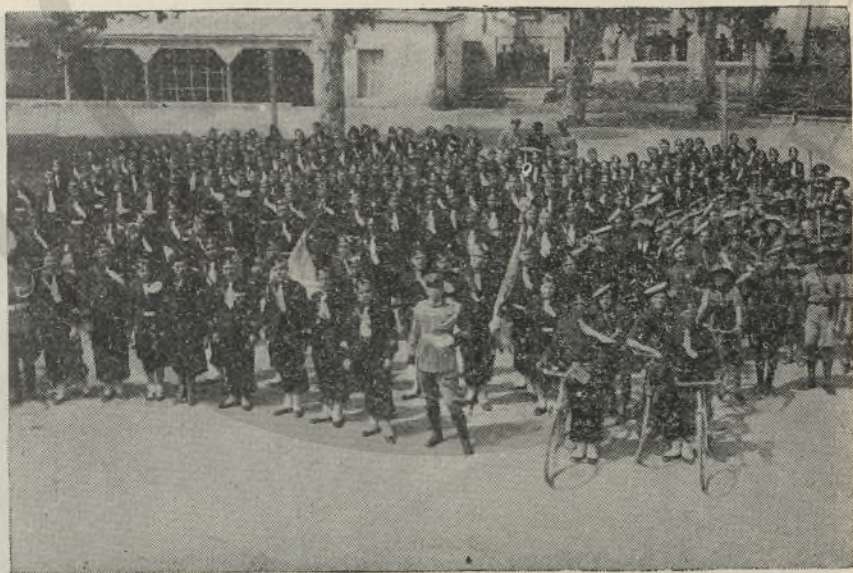
Κάτω. ΛΑΣΗΘΙ: Ἡ Ἱεράπετρα μὲ πρωτοφανεῖς ἐκδηλώσεις πηγαίου ἐνθουσιασμοῦ ὑπὲρ τῆς Α. Μ. τοῦ Ἁνακτος, τοῦ Διαδόχου καὶ τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου ὑπεδέχθη τὸν κ. Ἄλ. Κανελλόπουλον.

*Ανω: ΛΑΣΗΘΙ: Φαλαγγίται τῆς Σητείας ἀκολουθοῦντες με̄ ἐκδηλώσεις λα-
τρείας καὶ καὶ ἐνθουσιασμοῦ τὸ αὐτοκίνητον τοῦ κ. Κυβερνητικ. Ἐπιτρόπου.

Κάτω. ΛΑΣΗΘΙ: Φαλαγγίται, φαλαγγίτισσαι καὶ ναυτοπρόσκοποι Σητεί-
ας ἐν ἀναμονῇ τῆς ἀφίξεως τοῦ κ. Ἄλ. Κανελλοπούλου.

Ἄνω ΛΑΣΗΘΙ: Ἡ Νεάπολις ἐπεφύλαξεν ἀποθεωτικὴν ὑποδοχὴν εἰς τὸν
Κυβερνητικὸν Ἐπίτροπον τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Ἄλ. Κανελλόπουλον.

Κάτω: Ἐπὶ τῇ ἐπισκέψει τοῦ κ. Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου φαλαγγίτισσαι τῆς
Νεαπόλεως χορεύουσαι Ἐθνικοὺς χορούς.

*Ανω. ΛΑΣΗΘΙ: Κάτοικοι τῶν κοινοτήτων Σφάκας, Τουρλωτῆς κ.λ.π. ἐπεφύλαξαν μεγαλειώδη ὑποδοχὴν εἰς τὸν κ. Ἄλ. Κανελλόπουλον ἀνεγείδαντες ἀψίδας με εἰκόνας τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τοῦ Διαδόχου καὶ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου. Παρὰ τοῦ Κυβ. Ἐπιτρόπου ὁ Νομάρχης Λασηθίου κ. Κ. Παπαδημητρίου.

Κάτω. ΛΑΣΗΘΙ: Ὁ κ. Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος ἀναχωρῶν ἐκ Σητείας προπέμπεται με ἐκδηλώσεις ἀπεριγράπτου ἀγάπης καὶ εὐγνωμοσύνης πρὸς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα, τὸν Διάδοχον καὶ τὸν Ἐθνικὸν Κυβερνήτην.

Ἄνω ΛΑΣΗΘΙ: Ὁ κ. Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Νομάρχου κ. Παπαδημητρίου ἐπιθεωρεῖ τοὺς σχηματισμοὺς Ε.Ο.Ν. ἀρρέων καὶ θηλέων Νεαπόλεως.

Κάτω. ΛΑΣΗΘΙ: Εἰς τὸ Βραχάσι γενέτειραν τοῦ Ὑπουργοῦ Γεν. Διοικητοῦ Κρήτης κ. Μ. Σφακιανάκη ἡ ὑποδοχὴ τοῦ κ. Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου ὑπῆρξεν ἐνθουσιωδετάτη.

το ἀγρότη γιὰ τὴ πατρικὴ καὶ ξεχωριστὴ του μέριμνα γιὰ τὴν Ἀγροτιὰ κι' ὡς Ἕλληνας στὸ πρῶτο Ἕλληνα, στὸ καλὸ καὶ δεξιόστροφο καπετάνιο ποῦ στίς δύσκολες περιστάσεις τῆς διεθνοῦς ἀναταραχῆς τῶν ἡμερῶν ὀδηγεῖ τὴν Ἑλλάδα μας ἀσφαλῶς ἀνάμεσα ἀπ' τὰ δαιδαλικά σταυροδρόμια τῶν διεθνῶν ἀνταγωνισμῶν καὶ διασταυρωμένων ἀντιλήψεων κι' ἐπιδιώξεων.

Αὐτὰ εἶνε περίπου τὰ αἰσθήματα ποῦ πλημμυρίζουν τὴ ψυχὴ μας ἐξ αἰτίας τῆς ὄντως τιμητικῆς σας ἐπισκέψεως Ἀξιότιμε Κύριε Κυβερνητικὲ Ἐπίτροπε καὶ ἀγαπητοὶ μας ξένοι, στὸ τόπο τοῦτο.

Τὴν ἐπίσκεψίν σας τὴν βλέπομε σὰν πανηγύρι καὶ τὴν χαιρόμεθα σὰν γιορτῆ.

Ἰδιαίτερα ἐμεῖς οἱ νέοι, ἐνθουσιασμένοι ἀπ' τὰ κηρύγματα τοῦ Ἀρχηγοῦ μας ἐρχόμεθα πιστοὶ καὶ φανατικοὶ νὰ πυκνώσωμε τὴ μεγάλη φάλαγγα τῆς στρατιᾶς τῶν μελλοντικῶν ἐλπίδων καὶ βάρδων τῆς Ἑλληνικῆς αἰωνιότητος.

Εἴμεθα ἴσως καθυστερημένοι καὶ δὲν ἔχομε ἀποκτήσῃ τὴν ὥρα τοῦτῃ ὅλα τὰ μέσα καὶ προσόντα γιὰ νὰ ἐμφανιστοῦμε ἐνώπιόν σας ὅπως πρέπει, ὡστόσο πιστέψετε μας διαθέτωμε τὴν πίστη, τὸν ἐνθουσιασμό καὶ τὰ νειάτα μας μὲ ἀκατάβλητη διάθεσι καὶ μὲ τὰ μέσα τοῦτα δίδομε ῥητὴ ὑπόσχεσι νὰ φανοῦμε ἄξιοι τῶν προσδοκιῶν ὑμῶν καὶ τοῦ Ἀρχηγοῦ.

Ἐχομε τὴν εὐχέρεια πρὸς τοῦτο κι' εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ διαθέσωμε ἄνευ ὄρων καὶ ἐνδοιασμῶν τοὺς ἑαυτοὺς μας στὴ μεγάλη ἰδέα ποῦ πηγάζει ἀπ' τὸ λαοφιλεῖ Βασιλέα μας καὶ τὸ στοχαστικὸ Κυβερνήτη μας κι' ἔχει τὴν ἀφετηρίαν στὴν ἱστορικὴ 4 Αὐγούστου 1936.

Ἐχομε τὴν ὑποχρέωσι νὰ πιστεύωμε καὶ νὰ ἀκολουθοῦμε ἐκείνους π' ἀρπάξανε τὴν Ἑλληνικὴ Νεολαία ἀπ' τὰ βούρκα τῶν παθῶν καὶ τῶν κριμάτων, ἀπὸ τὴν ἠθικὴ σύψη καὶ ἔκκλυσι, ἀπ' τὸ κατήφορο ποῦ τὴν ἔφερναν ἰλιγγιωδῶς τὰ ξεροβόργια τοῦ ἀναρχισμοῦ καὶ τοῦ διχασμοῦ.

Ἰδιαίτέρως ἐγὼ ποῦ ἔζησα καὶ εἶδα τὸ γιγαντιαῖο κι' ὄμορφο ἔργο ποῦ ἐπιτελεῖται κ. Κυβερνητικὲ Ἐπίτροπε, ποῦ ἀκόμη βουίζουν στ' αὐτιά μου κι' ἠλεκτρίζουν τὴ ψυχὴ καὶ τὰ αἰσθήματά μου τὰ γεμάτα πίστι καὶ ὑψηλὰ νοήματα λόγια σας κατὰ τὸν ἀποχαιρετιστήριό λόγο σας στὴ Συν)κὴ Σχολὴ τῆς ὁποίας ἤμουν μετεκπαιδευόμενος Συν)κὸς ὑπαλλ)λος ὑπερφηανεύομαι καὶ καυχοῦμε γιὰτὶ ἀποτελεῶ ἔστω καὶ τὸν ἐλάχιστο στρατιώτη τῆς φάλαγγας σας.

Ἐγὼ Μαγεμένος ἀπ' τὸ ὠραῖο καὶ βαρὺ καὶ ἐπίπονο ἔργο ποῦ ἐπιτελεῖτε ἀπέναντι τῆς Πατρίδος, τοῦ Βασιλέα καὶ τ' Ἀρχηγοῦ μας ὑπόσχομαι νὰ ἐργαστῶ ὅσο εἶναι μπορετό, κι' ἐλπίζω καὶ πιστεύω πῶς στὸ φτωχικὸ τοῦτο τόπο ποῦ πρόθυμα καὶ σπαταλικά προσφέρει ἐκάστοτε τὸ φόρο τῶν ἠθικῶν κι' ὕλικῶν θυσιῶν στὴ καλὴ μας Πατρίδα καὶ ποῦ ἀγαπᾷ καὶ ποθεῖ τὴ πρόοδο καὶ τὸ πολιτισμὸ, θὰ

καταβληθῆ κάθε προσπάθεια γιά νά φανοῦμε ἄξιοι κι' ἀντάξιοι τῶν προσδοκιῶν σας.

Καί νά μὴ ὑστερήσῃ στήν ὁμορφὴ τούτῃ ἰδέα. Μὲ τὰ δεδομένα αἰσθήματα τούτα σὰς εὐχομαί ἐκ μέρους τοῦ Προεδ. Τουρ. Συλλόγου Βιάννου «Διαβάτης» τὸ καλῶς ἤλθατε-στὸ τόπο μας καί ὑποβάλλω τῆ θερμῆ παράκλησι ὅπως δεχθῆτε νά διαβιβάσετε στὸ Σεβαστὸ Ἄρχηγὸ μας τὰ θερμὰ χαιρετίσματα, τὴν πίστι τὴν ἀγάπη καί τὴν εὐγνωμοσύνη μας καί στὸ Μεγάλο εὐεργέτη τοῦ Συλλόγου μας κι' ἐκλεκτὸ Συνεργάτη τ' Ἀρχηγοῦ μας Ἰ. Υπουργὸν κ. κ. Κώσταν Κοτζιῶν γιά τὴ προτομὴ ποῦ ἔστησε τοῦ ἀειμνήστου συμπατριώτου μας Ἰω. Κονδυλάκη διαβάτη στὴ πλατεῖα τούτῃ δαπάναις τοῦ Ἰ. Υπουργείου Πρωτευούσης δεῖγμα τρανὸ καί τοῦτο τῶν ἔργων καί τῶν αἰσθημάτων τῆς Σεβ. Κυβερνήσεώς μας.

Χίλια καλῶς ἤλθατε.

ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ

Ἰπὸ ΚΑΝΟΝΟΥ ΤΕΙΧΛΗ

Κύριε Κυβερνητικὴ Ἐπίτροπε,

Μετ' ἀνεκφράστου χαρᾶς ὑποδέχεται ὑμᾶς ἡ Νεάπολις ἀναφωνοῦσα «τὸ ὡς εὖ παρέστητε»

Ἡ Νεάπολις ἐνστερνισθεῖσα τὰς ἀρχὰς τῆς 4ης Αὐγούστου 1936 ἀμέσως ἐξ ὑπαρχῆς, περιτράνωσ ἀπέδειξε τοῦτο μετὰ τῶν περιχώρων, καί κατὰ τὴν ἀφίξιν τῆς Α. Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως ἡμῶν Γεωργίου Β' καί κατὰ τὰς ἐπανειλημμένας ἀφίξεις τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου, καί τὰς γενομένας πανδήμους καί ἀποθεωτικὰς ὑποδοχὰς αὐτῶν.

Πρῶτῃ ἡ Νεάπολις διαγνώσασα τὴν ἐπελθοῦσαν μεγάλην καί ὡς πρὸς τὰ ἔθνικα ἰδεώδη, καί ἀπὸ πάσης ἀπόψεως, ἐπὶ τὰ κρείττω μεταβολήν, ἀμέσως μετὰ 2 ἢ 3 μῆνας ἀπὸ τῆς 4ης Αὐγούστου 1936, προέβη σχεδὸν αὐθορμήτως εἰς τὴν Ἐθνικὴν Ὀργάνωσιν τῆς Νεολαίας, ἡ Ὀργάνωσις δηλ. τῆς Ἐθνικῆς Νεολαίας ἐξεπήδησεν ἀμέσως καί μόλις ἐρρίφθη ἡ ἰδέα, καί ἐξεδηλώθησαν οἱ σκοποὶ τῆς Ὀργανώσεως ταύτης, ἀπὸ τὰ λαϊκὰ σπλάχνα τῆς Νεαπόλεως.

Καί ἀληθῶς ἀφοῦ οἱ σκοποὶ τῆς Ὀργαν. τῆς Ἐθν. Νεολαίας εἶνε «Βασιλεύς, Πατρίς, Θρησκεία, Οἰκογένεια, Ἀναγέννησις τῆς Ἑλλάδος, καί καθεστῶς τῆς 4ης Αὐγούστου φρουροὶ τῶν προαναφερθέντων σκοπῶν», δὲν ἠδύνατο ἡ ἐνθουσιώδης Νεάπολις μετὰ τῶν περιχώρων νά ὑστερήσῃ, καθόσον διὰ τῶν ἄνω σκοπῶν ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις ὡς σύνολον ἀσκεῖ καί ἔχει γενικὴν συνολικὴν ἐπίδρασιν εἰς τὴν Κοινωνίαν, καί ἐν γένει τὸ ἔθνος, καί συγχρόνως βοηθεῖ τὴν ἐκ-

κλησίαν τὸ Σχολεῖον τὴν οἰκογένειαν καὶ ὅλας τὰς ὀργανώσεις τὰς ἔχουσας σκοποὺς ἔθνικους καὶ ἔθνικὰ ἰδεώδη, ἅπαντα συνεπάγονται τὴν ἐν γένει ἀναγέννησιν τῆς Ἑλλάδος. Ὑπὸ τὴν χειραγωγίαν τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου ἐξ ἑνός, καὶ τὴν ἀκάματον δραστηριότητα, καὶ ὀλόψυχον ἀφοσίωσιν καὶ ὑμῶν κ. Ἐπίτροπε ἐξ ἑτέρου, ἐξελίχθη ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις Νεολαίας εἰς ὁμοίομορφον ἐνιαῖον σύνολον, οἷον ἐμφανίζεται σήμερον, ἀπὸ ἄκρου εἰς ἄκρον τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ τὴν Ἐποπτεῖαν δὲ καὶ τῶν Τοπικῶν Ἀρχῶν, καὶ τὴν ἐπιτυχῆ ἐκλογὴν τοῦτε περιφερειακοῦ Διοικητοῦ τῶν καταλλήλων ἀξιωματούχων, μεγάλας καταβαλόντων προσπάθειας, καὶ ἐνδελεχῶς ἐργαζομένων, τὰ μέγιστα προωθήθη καὶ ἐν Νεαπόλει καὶ εἰς ὀλόκληρον τὸν Νομὸν ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις Νεολαίας, οὐ μόνον ἀπὸ ἀπόψεως ἐμφανίσεως καὶ ἐν γένει παραστάσεως πάντων τῶν μελῶν αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἀπόψεως ἐκπληρώσεως τῶν ἄνω σκοπῶν τῆς.

Ἡ παρατηρουμένη ἐξύψωσις τοῦ Ἐθνικοῦ φρονήματος, καὶ ἡ ἐν γένει ἐνίσχυσις πάντος ἔθνικοῦ ἰδεώδους, ἀσφαλῆ προοιωνίζονται τὴν ἀναγέννησιν τῆς φιλότατης Πατρίδος, μέγιστος δὲ πρὸς τοῦτο συντελεστής καὶ ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις τῆς Νεολαίας, ἄξιοι δὲ πάσης εὐγνωμοσύνης οἱ πρωτεργάται τῆς Ἐθνικῆς ταύτης Ὀργανώσεως, καθ' ὅσον ἡ Νεολαία κυρίως εἶνε προωρισμένη ὅπως ἀσφαλίσῃ τὴν ἀπὸ Ἐθνικῆς καὶ Κοινωνικῆς ἀπόψεως πρόοδον τῆς Πατρίδος, ἐφ' ᾧ τιμῆ καὶ δόξᾳ εἰς τοὺς ἐργαζομένους ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως καὶ ἐνισχύσεως τῶν ἔθνικῶν ἰδεωδῶν, ἰδίως τῶν Νέων.

Ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ταύτην, καὶ ἀπὸ τὴν καρδιά μας μέσα, χαιρετίζομεν τὴν ἀφίξιν ὑμῶν κ. Ἐπίτροπε, καὶ ἐν τῇ κωμοπόλει μας, διαβλέποντες ἐν αὐτῇ τὴν ἔτι μᾶλλον ἐνίσχυσιν καὶ πρόοδον τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας καὶ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ κωμοπόλει καὶ ὀλοκλήρῳ τῷ Νομῷ καὶ ἀναφωνοῦμεν.

Ζήτω ὁ Βασιλεὺς

Ζήτω ὁ Ἐθνικὸς Κυβερνήτης

Ζήτω ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος κ. Κανελλόπουλος

ἹΕΡΑ ΠΕΤΡΑΣ

Ὑπὸ Ε. ΠΛΟΥΜΙΔΗ

Ἡ Κοινότης Ἱερατέρας ἐπὶ τῇ αἰσίᾳ ἀφίξει Ὑμῶν ἐνταῦθα, Σὰς προσφέρει τὰ ὀλίγα αὐτὰ ἄνθη ἅτινα θάλλουν καὶ ἀναζωογονοῦνται μὲ τὴν ζεῖδωρον πνοὴν τῆς 4ης Αὐγούστου, προσφωνοῦσα τὸ καλῶς ἦλθατε.

Καλῶς ἦλθατε κ. Κυβερνητικὸ Ἐπίτροπε καὶ λοιποὶ εὐγενεῖς ἐπισκέπται.

Κύριε Κανελλόπουλε, Οἱ κάτοικοι τῆς Κοινότητός μου καὶ τὰ ἀθλητικά Σωματεῖα αὐτῆς ἐκτιμῶντες βαθύτατα τὴν ἀγάπην σας πρὸς τὴν Μεγαλόνησον Κρήτην καὶ τὴν Νεολαίαν αὐτῆς, σὰς ὑποδέχονται σήμερον μὲ ἀνυπόκριτον χαρὰν, ὡς ἄγγελον κομίζοντα τὰς λαμπροτέρας ἐλπίδας διὰ τὴν Νεολαίαν μας καὶ τὸ μέλλον τῆς ἐνδόξου καὶ μεγάλης Πατρίδος μας.

Γνωρίζομεν ὅτι ἀνελάβατε ἔργον τεράστιον τοῦ ὁποίου τὰ βάρη οὐδεὶς ἄλλος ἠδύνατο νὰ ἀναλάβῃ. Οὔτε κόπων οὔτε θυσιῶν φείδεσθε ἵνα πραγματοποιήσητε τὸ ἔργον τοῦτο τὸ ὁποῖον ὄχι μόνον δικαίωσιν εὖρεν ἀλλ' ἐπεκροτήθη πανηγυρικώτατα ἀπὸ κάθε Ἑλληνα τοῦ ὁποίου τὰ στήθη δονεῖ ὁ παλμὸς τοῦ πατριωτισμοῦ. Ὡς ἄλλος Σταυροφόρος τῆς συμφιλιώσεως καὶ σεῖς ἀνελάβατε τὴν ὀργάνωσιν μιᾶς Ἐθνικῆς Νεολαίας συσσωματωμένης εἰς τὰς παραδόσεις καὶ τὰ ἔθνικα ἰδεώδη, χαλυβδωμένην μὲ ἀδιάτρητον θώρακα ἀγνοῦ πατριωτισμοῦ καὶ ἀλληλεγγύης, ὑπερηφάνου καὶ ἐτοιμοῦ νὰ συνεχίσῃ τὴν μεγάλην λεωφόρον τὴν ἄγουσαν πρὸς τὴν πραγμάτωσιν τῶν ἔθνικῶν παραδόσεων τοῦ μεγαλείου τῆς φιλιότητος Πατρίδος.

Καὶ ποῖος δὲν αἰσθάνεται βαθυτάτην ἱκανοποίησιν καὶ ὑπερηφάνειαν ἔθνικὴν ὅταν αἱ ὀμάδες τῆς Ἐθνικῆς Νεολαίας μας διασχίζουσιν τὸ λιθόστρωτον τῆς πόλεως μας;

Τὴν Νεολαίαν αὐτὴν τὴν ἀδελφωμένην, τὴν ὑπηρετοῦσαν μίαν σημαίαν τὴν Ἑλληνικὴν καὶ ἕνα ἰδεῶδες τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος, ἐδημιουργήσατε σεῖς καὶ τὴν ἐσφυρηλατήσατε μὲ τὴν σιδηρᾶν θέλησίν σας, τὸν ἀλύγιστον πατριωτισμὸν καὶ τὴν ἀκλόνητον πίστιν σας λεβεντόκαρδο παλληκάρη.

Τὰς ἐξαιρετικὰς ταύτας καὶ εὐγενεῖς ἰδιότητας Ὑμῶν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἡ Α. Μ. ὁ Συμφιλιωτὴς Ὑμῶν Ἄναξ, καὶ ὁ μέγας Ἐθνικὸς Κυβερνήτης τῆς Χώρας ἐνεπιστεύθησαν εἰς χεῖρας Ὑμῶν ὡς ἀνταξίου αὐτῶν ἐκπροσώπου τὴν Ἱερὰν ταύτην παρακαταθήκην τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους.

Ἐν τῷ Νομῷ Λασηθίου χάρις τῶν ἀόκνων προσπαθειῶν τοῦ μεγάλου ἀλτροῦισμοῦ τοῦ ἀνταξίου Ὑμῶν ἐκπροσώπου, τοῦ περιφερειακοῦ Διοικητοῦ κ. Βλαχάκη καὶ τῆς ἐπιβλέψεως καὶ θερμοῦ ἐνδιαφέροντος τοῦ Νομάρχου μας κ. Παπαδημητρίου, καὶ τῶν τοιούτων ἐν Ἱεραπέτρα τῶν κ. κ. Ζουράρη Γυμνασιάρχου, Ἀσπραδάκη, Τριατατικοῦ, Ὑποφαλαγγάρχου, καὶ τῶν λοιπῶν ἀξιωματούχων, ἀρρένων τε καὶ θηλέων ἐπετεύχθησαν τὰ λίαν εὐχάριστα ἀποτελέσματα τῆς Ὄργανώσεως τῆς Τοπικῆς Ἐθνικῆς Νεολαίας μας τὴν ὁποίαν μετ' ὀλίγον θέλετε ἐπιθεωρήσει, καὶ ἡ ὁποία ἐλπίζω νὰ εὐρεθῇ ὄν ὄχι ἴση πρὸς τὴν τῆς πρωτεύουσας, ἐλάχιστον ταύτης ὑπολοιπομένη.

Κύριε Κανελλόπουλε, Ἀνατρέξατε εἰς τὰ βᾶθη τῶν αἰῶνων. Ἀναδράματε εἰς τὸ ἀπο-

μεμακρυσμένον καὶ πρόσφατον παρελθὸν καὶ ἀναδηφίσατε τὰς σελίδας τῆς ἱστορίας τῆς μεγαλονήσου Κρήτης.

Παντοῦ καὶ πάντοτε ἀλλὰ καὶ ὑπὸ συνθήκας ἀντιξόους καὶ εἰς ἡμέραν ἀκόμη γαλήνης θὰ συναντήσητε τὸν Κρήτα πάνοπλον εἰς αἰσθήματα πατριωτισμοῦ. Ἡ ἱστορία του, ἀγῶνες αὐτοθυσίας καὶ ἡρωϊσμοῦ. Κάθε σπιθαμὴ γῆς ἀύλακωμένη μὲ ποταμούς ἀιμάτων διὰ τὸ μεγαλεῖον τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος.

Εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν ταύτην τὴν διάχυτον πατριωτισμοῦ ἀπὸ τοῦ λίκνου μέχρι τοῦ φερέτρου του, κάθε Κρής γαλουχεῖται ἀναπνέει καὶ ἐκπνέει.

Πάρε τῆς Κρήτης τὰ βουνά,
κι' ἀνέβα πέτρα πέτρα,
Σὲ κάθε πέτρα πού πατεῖς
κι' ἕναν ἀγῶνα μέτρα.

Εἶναι γλυκὺς ὁ θάνατος
ὄταν μὲ τὴν ἐλπίδα,
πεθαίνει, γιὰ νὰ δῆς
Τρανὴ κι' ἔνδοξη τὴν Πατρίδα.

Τὸ μεγαλεῖον τῆς Πατρίδος διὰ κάθε Κρήτα εἶναι ἡ συνισταμένη κάθε σκέψεως καὶ κάθε σκοποῦ του. Κύριον αὐτοῦ γνώρισμα εἶναι ἡ εἰλικρίνεια.

Μιά ἀκόμη ἀρετὴ του εἶναι νὰ ἐκτιμᾷ καὶ νὰ περιβάλη μὲ ἀγάπη καὶ εὐγνωμοσύνην κάθε ἰδεολόγον ἀλτροῦϊστήν πατριώτην. Κατ' ἀκολουθίαν αἱ πρὸς τὸ πρόσωπόν σας κ. Κανελλόπουλε ἐκδηλώσεις αὐτοῦ πηγαῖαι ἀπηχοῦσαι τὰ ἐνδόμυχα αὐτοῦ αἰσθήματα ὑψηλοῦ ἠθισμοῦ καὶ ἐναρμονίζονται πρὸς τὸν ἀγνόν του πατριωτισμόν.

Μὲ τὰ αἰσθήματα λοιπὸν αὐτά. Τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν φιλτάτην Μητέραν Ἑλλάδα, τὴν ἀφοσίωσιν πρὸς τὸν Σεπτὸν Βασιλέα ἡμῶν, τὴν πίστιν πρὸς τὸν Μεγάλον Ἐθνικὸν Κυβερνήτην κ. Ἰ. Μεταξᾶν καὶ τὴν πεποίθησιν πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς 4ης Αὐγούστου, σὰς ἀκολουθοῦμεν κ. Κανελλόπουλε, ἡμεῖς μὲν μὲ τὰ γηρατεῖα μας ἡ δὲ Νεολαία μας μὲ τὰ νειάτα της ἵνα βαδίσωμεν ὅλοι μαζὺ ἐμπρὸς, γιὰ μιὰ Ἑλλάδα Νέα, Ἐμπρὸς πάντα ἐμπρὸς, ἀναφωνοῦντες.

Ζήτω τὸ Ἔθνος.
Ζήτω ὁ Βασιλεὺς.
Ζήτω ὁ Μεταξᾶς.
Ζήτω ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος κ. Κανελλόπουλος.
Ζήτω ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις Νεολαίας.

ΛΑΣΤΡΟΝ ΛΑΣΗΘΙΟΥ

Ἰστορικὸν ἔργον τοῦ ἑθνικοῦ ἡρώδεως

Κύριε Κυβερνητικὴ Ἐπίτροπε,

Ἡ Ἐθνικὴ Νεολαία Λάστρου αἰσθάνεται αὐτὴν τὴν στιγμὴν μεγίστην ὑπερηφάνειαν διὰ τὴν τιμὴν τὴν ὁποίαν τῆς ἐκάματε διὰ τῆς ἐδῶ παρουσίας σας. Συνῆλθεν ἐδῶ διὰ νὰ σᾶς χαιρετίσῃ καὶ νὰ σᾶς εὐχαριστήσῃ διὰ τοὺς μεγάλους κόπους οὓς καταβάλλετε διὰ τὴν μόρφωσιν καὶ διαπαιδαγώγησιν αὐτῆς σφυρηλατοῦντες οὕτω τὸ μεγαλεῖον τῆς πατρίδος.

Ἡ παρουσία σας ἐδῶ τῆς δίδει θάρρος. Θὰ χωρίσῃ θαρραλέοτερον εἰς τὸ ἔργον τῆς διότι αἰσθάνεται ὅτι τὴν συνοδεύει τὸ ἐνδιαφέρον τῆς πολιτείας καὶ ἡ συμπάθεια τῆς Κοινωνίας.

Πρὸ τῆς μεταβολῆς τῆς 4ης Αὐγούστου ἡ Ἑλληνικὴ Νεολαία ἐγκαταλελειμμένη παραγνωρισμένη καὶ ἀγνοημένη ἐντελῶς ἀπὸ τὸ Κράτος ἐμαραίνεται ἀπὸ τὴν ἀπογοήτευσιν καὶ ἀπετέλει βορὰν τῶν ἀνατρεπτικῶν κηρυγμάτων καὶ θύμα τῆς δημαγωγίας.

Τὸ κομματικὸν Κράτος ἀπορροφημένον ἀπὸ τὴν φροντίδα τῆς ἱκανοποιήσεως τῶν ἡμετέρων καὶ τὴν ἐξόντωσιν τῶν ἀντιπάλων δὲν εὔρισκε τὸν καιρὸν νὰ προσβλέψῃ εἰς τὸ μέλλον, νὰ ἀντιληφθῇ ὅτι ὕψιστον χρέος πρὸς τὴν φυλὴν καὶ τὸ μέλλον τοῦ ἔθνους ἐπέβαλε νὰ στραφῇ μὲ στοργὴν καὶ ἐνδιαφέρον πρὸς τὴν νεότητα ἣτις εἶνε ὁ φορεὺς τῶν ἐλπίδων καὶ τοῦ μέλλοντος αὐτοῦ.

Εὐτυχῶς τὴν τελείαν ἀποσύμβουσιν τῆς νεότητος καὶ κατὰ συνέπειαν καὶ τὴν καταστροφὴν τοῦ ἔθνους προέλαβε ἡ Ἐθνικὴ Κυβέρνησις τῆς 4ης Αὐγούστου ἣτις ἐστράφη πρὸς αὐτὴν μὲ ὄλας τὰς δυνάμεις καὶ μὲ ὄλα τὰ αἰσθήματά της. Ἐδημιούργησε τὴν Ἐθνικὴν Ὀργάνωσιν τῆς Νεολαίας ἣτις φρονηματίζει, διαπαιδαγωγεῖ καὶ δίδει τὰ ἀπαραίτητα εἰς τὸν σύγχρονον ἄνθρωπον ἐφόδια μὲ τὰ ὁποῖα οἱ νέοι Ἕλληνες θὰ γίνουσι ὠφέλιμοι καὶ εἰς τοὺς ἑαυτοὺς των καὶ εἰς τὸ σύνολον καὶ θὰ ἀναδειχθοῦν ἄξια τέκνα τῆς μεγάλης πατρίδος μας.

Διερμηνεύων τὴν γνώμην καὶ τὰ αἰσθήματα τῶν νέων ἀπευθύνω πρὸς ὑμᾶς ἐγκάρδιον χαιρετισμὸν καὶ εὐχομαι ἐπιτυχίαν εἰς τὰς προσπάθειάς σας, ἐπ' ἀγαθῷ τῆς φιλιότητος μας Πατρίδος καὶ πρὸς χαρὰν τοῦ ἔθνικοῦ μας Κυβερνήτου τοῦ μοχλοῦντος διὰ τὴν δημιουργίαν τοῦ ἑθνικοῦ ἡρώδεως.

Ζήτω τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος, Ζήτω ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων, Ζήτω ὁ Ἐθνικὸς Κυβερνήτης Ι. Μεταξᾶς, Ζήτω ὁ Ἀλέξ. Κανελλόπουλος, Ζήτω ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις Νεολαίας.

ΑΙ ΓΕΩΡΓΙΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΙ ΚΡΗΤΗΣ

Διὰ τὴν κατονομασίαν τῶν γεωργικῶν υπηρεσιῶν ἐν Κρήτῃ
τῇ εἰς ἀνάστασιν ἡμετέραν ἐστὶν τὸ πρῶτον
ἡ βασικὴ ἀρχὴ τῆς γεωργικῆς πολιτικῆς ἐστὶν ὅτι
τὰ ἀπαιτούμενα ὑπὲρ τῶν ἀπαιτούμενων λόγῳ τοῦ ὅτι εἶναι παλαιὰ καὶ ἀπολύτως
ἀπολύτως ἀνεκτικῆς ἐγίνοντο καὶ συνεχῶς παραμένοντα

Η ΕΞΥΨΩΣΙΣ ΚΑΙ ΕΥΗΜΕΡΙΑ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ ΑΠΕΤΕΛΕΣΕΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΝ ΟΛΩΣ ΙΔΙΑΙ- ΤΕΡΑΣ ΜΕΡΙΜΝΗΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΑΓΡΟΤΟΥ

Κ. ΙΩΑΝ. ΜΕΤΑΞΑ

Ἡ Κρητικὴ γεωργικὴ κῆρυξ ἀποστάσασθαι πρὸς τὸ ἄλλο
ἡτὸ δυνατόν παρὰ ἄλλοις πρῶτον γὰρ ἐγκολπηθεὶς ἀπολυτικῶς
ναί, ἡσυχίας μεθόδους καὶ γὰρ εὐλαβιστικῶς τοῦ πρῶτου ἀγροῦ
τῆς κυβερνήσεως.

Γεγονός εἶναι ὅτι ἀπαιτήματα ἡμετέρας καὶ εἰς τὴν ἐπιχειροῦσαν
γώνιαν τῆς Κρήτης ἀπὸ τῆς οργάνσεως ἐκείνης ἀπαιτήματα

Συνεπικουροῦνται εἰ καὶ τῶν ἀπαιτούμενων ἀπαραίτητων παραγόντων
ἡ Γεωργικὴ οἰκογένεια τῆς Κρήτης ἢ ἐπὶ εἰς πενομένη βελτιώνει
ἡμεῖς τῇ ἡμέρᾳ τὴν οἰκονομικὴν τῆς θέσιν καὶ πλησιάζει πρὸς τὴν
βαθμίδα τῆς εὐημερίας.

Ἡ Κρήτη εἶναι ἡ κατ' ἐξοχὴν δένδρακομικὴ περιφέρεια τοῦ Κράτους
εἶναι δὲ ἐνόητον πόσον ἀφελθῆναι ἐκ τῆς Γεωργικῆς Πολιτικῆς
τοῦ νέου Κράτους τῆς ἀπαιτῆς βασικῆς ἐπιβιώσεως εἶναι ἡ προώθησις τῶν
δένδρων καλλιεργειῶν.

ΛΑΣΤΡΟΝ ΛΑΞΕΘΙΟΥ

Υπό ΕΤ. ΜΟΞΧΟΛΙΔΑΚΗ

Κόριε Κυβερνήτιοι Έπίτοπε,

Ἡ Ἐθνικὴ Νεολογία Λάστρου αἰσθάνεται ἀπὸ τὴν τὴν στιγμὴν με-
γίστην ὀκνηρομένην διὰ τὴν τὴν ὁλοκλήραν ἐπιπέδωσιν διὰ τὴν
ἐξω ἀποστάσιν τῆς Σαυρῆθεν ἐξω ἐξω ἐξω ἀποστάσιν καὶ νὰ
αὐτὴς εὐχαριστήσῃ διὰ τοὺς μεγάλους κότους αὐτὴς μεταβάλλετε διὰ τὴν
μόνησιν καὶ διαπαιδαγωγῆσαι αὐτὴς ἀφυρῆσατοῦται αὐτὴ το με-
γαλαίαν τὴν πατρίδος.

Ἡ ΕΞΥΦΩΣΙΣ ΚΑΙ ΕΥΗΜΕΡΙΑ

τῆς πολιτείας καὶ ἡ συμπαθία τῆς Κοινωνίας.

Πρὸ τῆς μεταβολῆς τῆς 4ης Λύγουστος ἡ Ἑλληνικὴ Νεολογία
ΖΗΤΗΣ ΤΟΥ ΑΡΤΟΤΙΚΟΥ ΚΟΣΜΟΥ
ἄριστος ἐμαρσάνετο ἀπὸ τὴν ἀπογοητεύσιν καὶ ἀπετελεῖ βόρην
ἀνατρεπτικῶν κηρυγμάτων καὶ θύα τῆς δημοταγίας.

ΑΠΕΤΕΛΕΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΝ ΟΛΟΣ ΙΔΙΟΙ

ΤΕΡΑΣ ΜΕΡΙΜΝΗΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΑΡΤΟΤΟΥ

ὁ φρεσὸς τῶν ἐκτετατῶν καὶ τοῦ μελλῶν αὐτοῦ.

Ἐξυφῶν τὴν τελίαν ἀκούσθησιν τῆς νεότητος καὶ κατὰ συνέ-
πειαν ἐπιπέδωσιν τῆς ἐθνικῆς ἐλευθερίας. Ἐθνικὴ κυβερ-
νήσις τῆς Ἀνατολῆς τῆς ἐλευθερίας ἀποστάσιν καὶ ἀπετελεῖ
νέμει καὶ ἐξω τὰ αἰσθηματὰ τῆς Ἐδημιουργίας τῆς Ἑθνικῆς
Ὀργάνωσιν τῆς Νεολογίας ἤτις ἐρονιματίζει διαπαιδαγωγῆσαι καὶ θε-
σε τὰ ἀπρόσπαστα εἰς τὸν σύγχρονον ἀνθρώπον ἐρωδία μὲ τὰ ὁποῖα
οἱ νέοι Ἕλληνες ἐξω τὴν ἀφέλιμοι καὶ εἰς τὴν ἐλευθερίαν τὸν καὶ
εἰς τὸ σὺνολον καὶ ἐξω ἀνατρεπτικῶν ἀφῆσιν τῆς μεγάλης πα-
τρίδος μας.

Διευρημῶσιν τὴν γνῶσιν καὶ τὰ ἀρετὰ καὶ τὴν ἀπευθῶν
πρὸς ὅμεις ἐκτετατῶν χαρῆσιν καὶ ἐξω ἀποστάσιν εἰς τὰς
προσπαθείας αὐτὴς ἐξω ἀποστάσιν τῆς πατρίδος καὶ πρὸς
χαρὰν τοῦ Ἐθνικοῦ μας Κυβερνήτου τοῦ μοχθοῦντος διὰ τὴν δημι-
ουργίαν τοῦ Ἐθνικοῦ Πολιτισμοῦ.

Ζήτω τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος, Ζήτω ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων,
Ζήτω ὁ Ἐθνικὸς Κυβερνήτης Ι. Μεταξάς, Ζήτω ὁ Ἄλξ. Κανελλόπου-
λος, Ζήτω ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις Νεολογίας.

ΑΙ ΓΕΩΡΓΙΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΙ ΚΡΗΤΗΣ

Διὰ νά κατανοηθῆ τὸ ἔργον τῶν γεωργικῶν ὑπηρεσιῶν ἐν Κρήτῃ εἶνε ἀνάγκη νά ληφθοῦν ὑπ' ὄψει τὰ ἑξῆς :

1) Βασικὴ ἀρχὴ τῆς Γεωργικῆς πολιτικῆς εἶνε ὅτι τὰ ζητήματα τὰ ἀφορῶντα τὴν γεωργίαν λόγῳ τοῦ ὅτι εἶνε πολύπλοκα, ἀπαιτοῦν λύσεις μακρᾶς διαρκείας, ἔντονον καὶ συνεχῆ προσπάθειαν ὡς καὶ ἐνότητά κατευθύνσεων, προϋποθέσεις τὰς ὁποίας μόνον μίᾳ ἰσχυρᾷ διοικήσει ἠδύνατο νά ἐξασφαλίση.

2) Ἡ ἔλλειψις ἰσχυρᾶς Διοικήσεως συνέτεινεν ὥστε αἱ κατὰ καιροὺς ἐπιβαλλόμεναι μεταρρυθμίσεις νά ἀποτυγχάνουν ἐν τῇ ἐφαρμογῇ των ἢ δὲ ἔλλειψις συντονισμοῦ κατευθύνσεων εἶχεν ἐκτρέψει τὰς κατὰ τόπους Γεωργικὰς Ὑπηρεσίας εἰς ἔργα οὐχὶ ἀμέσως συνδεόμενα πρὸς τὴν γεωργίαν, συμπαραομαρτούντων δὲ καὶ ἄλλων τινων παραγόντων ἢ γεωργία τοῦ τόπου εἶχεν τοσοῦτον παραμεληθῆ ὥστε μόνον ἡ δύναμις τῶν ἀρχῶν τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ ὁ ζήλος τὸν ὁποῖον ἐνέπνευσεν ἡ Κυβέρνησις εἰς τὰ ὄργανά της ἠδύναντο νά ἀντιμετωπίσουν ἔργον γιγάντιον ὡς ἡ ἀναγέννησις τῆς Ἑλληνικῆς γεωργίας.

Ἀπὸ τῆς 4ης Αὐγούστου 1936 καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τῆς Κυβερνήσεως ἐξεδηλώθη εἰς τὴν ἐντονωτέραν του μορφήν καὶ αἱ μεθοδικαὶ τῆς μεταρρυθμίσεις εὔρον τὴν δέουσαν ἀπήχησιν εἰς τὸν Γεωργικὸν κόσμον εἰς τρόπον ὥστε νά διευκολυνθῆ περισσότερο ἢ προσπάθεια τῶν μεταρρυθμιστῶν.

Ὁ Κρητικὸς Γεωργικὸς κόσμος πρωτοστάτης πάσης προόδου δὲν ἦτο δυνατόν παρὰ ἐκ τῶν πρώτων νά ἐγκολπωθῆ τὰς ἀκολουθουμένας νέας μεθόδους καὶ νά ἔλθῃ συνεπικουρος τοῦ ἐπιμόχθου ἔργου τῆς Κυβερνήσεως.

Γεγονὸς εἶνε ὅτι παρατηρεῖται σήμερον καὶ εἰς τὴν τελευταίαν γωνίαν τῆς Νήσου ἀληθῆς ὄργασμός γεωργικῆς προόδου.

Συνεπικουρούμενων δὲ καὶ τῶν λοιπῶν ἀπαραιτήτων παραγόντων ἡ Γεωργικὴ οἰκογένεια τῆς Κρήτης ἢ ἐπὶ ἔτη πενομένη βελτιώνει ἡμέρα τῇ ἡμέρα τὴν οικονομικὴν της θέσιν καὶ πλησιάζει πρὸς τὴν βαθμίδα τῆς εὐημερίας.

Ἡ Κρήτη εἶνε ἡ κατ' ἐξοχὴν δενδροκομικὴ περιφέρεια τοῦ Κράτους εἶνε δὲ εὐνόητον πόσον ὠφελήθη ἐκ τῆς Γεωργικῆς Πολιτικῆς τοῦ νέου Κράτους τῆς ὁποίας βασικὴ ἐπιδίωξις εἶνε ἡ προώθησις τῶν δενδρωδῶν καλλιιεργειῶν.

Ἄλλα καὶ ἡ ἀπόδοσις τῶν γεωπόνων εἰς τὸν γεωργόν, τὰ λειτουργοῦντα πανταχοῦ Μεταβατικὰ Γεωργικὰ Σχολεῖα μεταδόσεως τῶν Γεωργικῶν γνώσεων ὡς καὶ οἱ λειτουργοῦντες εἰς ὅλα καὶ τὰ μικρότερα διαμερίσματα τῆς Νήσου ἀποδεικτικοὶ καὶ πειραματικοὶ ἄγροὶ καὶ πρότυπα κτήματα ἐξησφάλισαν τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ γεωργοῦ ὅστις ἀσυζητητὶ πλέον ἀποδέχεται τὰς ὑποδείξεις τῆς Γεωργ. Ὑπηρεσίας.

ΣΥΝΘΕΣΙΣ ΤΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΡΗΤΗΣ

Ἐν Κρήτῃ λειτουργοῦν αἱ κάτωθι ὑπηρεσίαι τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας μὲ τὴν ἔναντι ἐκάστης σύνθεσιν προσωπικοῦ κατὰ τὸ ἔτος 1939.

Διευθύνσις Γεωργίας, παρὰ τῇ Γεν. Διοικήσει Κρήτης, Εἰς Διευθυντῆς, εἰς Τμηματάρχης Εἰδ. Γαλακτολόγος, εἰς Εἰσηγητῆς-Λογιστῆς, εἰς γραφεύς, εἰς δακτυλογράφος.

ΚΑΤΑ ΝΟΜΟΥΣ

Νομὸς Χανίων.—1) Γεωργικὴ ὑπηρεσία Χανίων α'. ἐν τῇ ἔδρᾳ Προϊστάμενος, Βοηθὸς Προϊσταμένου, Γραφεύς, Γραφεύς Ἐποικισμοῦ Δακτυλογράφος.

β'.) Ἐν τῇ Περιφερείᾳ: Τρεῖς ἐπαρχιακοὶ γεωπόνοι, πέντε Κοινοτικοὶ γεωπόνοι. Εἰς Εἰδικ. Μελισσοκόμος, 1 Σηροτροφικὸς Ἐλεγκτῆς, 2 Τεχνῖται τυροκόμοι, 3 εἰδ. τεχνῖται (ἀμπελουργός, κλαδευτῆς, ἐμβολιαστής).

2) Γεωργικὸν Ταμεῖον Χανίων: Διευθυντῆς, Προϊστάμ. Λογιστηρίου, 2 Βοηθοὶ Λογιστηρίου, 2 Βοηθοὶ Λογιστῶν, 2 Γραφεῖς.

3) Φυτώρια Ἀμερικανικῶν ἀμπέλων καὶ 1 Διευθυντῆς. Φυτώρια Δενδρουλλίων, 1 Ἐπιμελητῆς. Ὁ Διευθυντῆς ἐκτελεῖ χρέη Φυλλοξηριακοῦ Ἐλεγκτοῦ, 1 Ἐπιστάτης Φυλ. Ὑπηρεσίας.

4) Νομοκτηνιατρικὴ Ὑπηρεσία Χανίων παρ' αὐτῇ λειτουργεῖ καὶ ἐπισταθμία Ἐπιβητόρων. Εἰς Νομοκτηνίατρος.

5) Γεωργικὴ ὕδραυλικὴ ὑπηρεσία Κρήτης εἰς Προϊστάμενος.

Ἐν Χανίοις λειτουργεῖ ἐπίσης καὶ ὁ Αὐτόνομος Ὁργανισμὸς Οἰνοποιεῶν Κρήτης ὑπὸ τὴν Ἐποπτείαν τοῦ Ὑπ. Γεωργίας.

Νομὸς Ρεθύμνης.—1) Γεωργικὴ Ὑπηρεσία Ρεθύμνης ἐν τῇ ἔδρᾳ: Προϊστάμενος, Βοηθὸς Προϊσταμένου, Γραφεύς, Κλητῆρ.

Ἐν τῇ περιφερείᾳ τρεῖς ἐπαρχιακοὶ γεωπόνοι, τρεῖς Κοινοτικοὶ γεωπόνοι, 1 τεχνίτης τυροκόμος. 2 εἰδικοὶ τεχνῖται.

2) Γεωργικὸν Ταμεῖον Ρεθύμνης: Διευθυντῆς, Προϊστάμενος Λογιστηρίου, 2 Βοηθοὶ Λογιστοῦ, 2 γραφεῖς.

3) Γεωργικὴ Σχολὴ Ἀσωμάτων: Διευθυντῆς, Καθηγητῆς, Ἐπιμελητῆς, 2 τεχνῖται, 6 ἐργάται 1 ὑπρέτης,

4) Νομοκτηνιατρικὴ ὑπηρεσία: 1 Ἐπίκουρος Κτηνίατρος.

Νομὸς Ἡρακλείου.—1) Γεωργικὴ Ὑπηρεσία Ἡρακλείου. Ἐν τῇ ἔδρᾳ: Προϊστάμενος, Βοηθὸς Προϊσταμένου, Γραφεύς. Ἐν τῇ περιφερείᾳ: Πέντε ἑπαρχιακοὶ γεωπόνοι, 1 Κοινοτικὸς γεωπόνος.

2) Γεωργ. Ταμεῖον Ἡρακλείου: Διευθυντῆς, Προϊστάμενος Λογιστηρίου, Γραφεῖς 2, Βοηθοὶ Λογιστοῦ 2, 2 τακτικοὶ ἐργάται.

3) Φυτοπαθολογικὸς Σταθμὸς Ἡρακλείου: Διευθυντῆς, 2 Ἐπιμεληταί, Γραφεύς, 2 τακτικοὶ ἐργάται.

4) Γεωργ. Σχολὴ Μεσσαράς: Παρ' αὐτῇ λειτουργεῖ καὶ Σταθμὸς Ἐπιβητόρων. Διευθυντῆς, Καθηγητῆς, Λογιστῆς, Ἐπιμεληταί 2, 6 ἐργάται τακτικοί, 1 τεχνίτης εἰδικὸς, 1 ὑπηρετῆς.

5) Νομοκτηνιατρικὴ Ὑπηρεσία Ἡρακλείου: Νομοκτηνίατροι 2, λειτουργεῖ ἐπίσης ἀγροκήπιον ἐν Κατσαμπᾷ Ἡρακλείου.

Νομὸς Λασηθίου,—1) Γεωργ. ὑπὴρ. Λασηθίου. Ἐν τῇ ἔδρᾳ: Προϊστάμενος, Βοηθὸς.

Ἐν τῇ περιφερείᾳ: 3 Ἐπαρχιακοὶ γεωπόνοι, 1 Κοινοτικὸς γεωπόνος.

2) Γεωργ. Ταμεῖον Λασηθίου: Διευθυντῆς, Προϊστάμενος Λογιστηρίου, Βοηθοὶ Λογιστοῦ 2, Γραφεῖς 2.

3) Νομοκτηνιατρικὴ ὑπὴρ. Λασηθίου: 1 Κτηνίατρος. Λειτουργεῖ ἐπίσης ἀγροκήπιον ἐν Καλῶ Χωρίῳ Μεραμβέλλου.

Κατὰ τὴν διαρρεύσασαν τριετίαν τὸ προσωπικὸν ἀπάντων τῶν ὡς ἀνωτέρω ὑπηρεσιῶν συνεπληρώθη εἰς τρόπον ὥστε νὰ παρουσιάζεται σήμερον εἰς οἴαν μορφήν οὐδέποτε προγενεστέρως παρουσιάσθη.

Ἐτοποθετήθησαν ἐν Κρήτῃ 18 νέοι Κοινοτικοὶ γεωπόνοι 2 καθηγηταί εἰς τὰς Γεωργικὰς Σχολὰς, 2 Ἐπιμεληταί, 2 Εἰδικοί τεχνίται, 1 Κτηνίατρος καὶ 1 Φυλλοξηρικός Ἐλεγκτής.

Κατὰ προηγουμένας περιόδους ἅπασα σχεδὸν ἡ δύναμις τοῦ τεχνικοῦ προσωπικοῦ εὕρισκετο συγκεντρωμένη εἰς τὴν ἔδραν τῆς περιφερείας.

Μὲ τὴν νέαν σύνθεσιν ὁ Προϊστάμενος συνεπικουρούμενος καὶ παρὰ τοῦ βοηθοῦ του, ὅστις ἐκτελεῖ καὶ χρέη ἑπαρχιακοῦ γεωπόνου, κατευθύνει τὰς ἐνεργείας ὅλου τοῦ τεχνικοῦ προσωπικοῦ διαρκῶς εὕρισκομένου εἰς τὴν ὑπαιθρον.

Σκόπιμον ἔθεωρήσαμεν νὰ προτάξωμεν τῆς παρουσίας ἐκθέσεως συνοπτικὴν περιγραφὴν τοῦ ἔργου τῶν Γεωργικῶν Ὑπηρεσιῶν Κρήτης κατὰ τὸ διετὲς διάστημα τὸ ἀμέσως μετὰ τὴν ἱστορικὴν 4ην Αὐγούστου, διὰ νὰ ἐπακολουθήσῃ λεπτομερεστέρᾳ ἐκθεσις τοῦ ἔργου τῶν ὑπηρεσιῶν κατὰ τὸ 1938. Τοῦτο διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους:

Κατὰ τὸ ἀμέσως μετὰ τὴν ἀνάληψιν τῆς Ἀρχῆς ὑπὸ τῆς παρουσίας Κυβερνήσεως διάστημα, διὰ τὴν ἀναγέννησιν τῆς χώρας εἶχον νὰ ἀντιμετωπισθοῦν σωρεία προβλημάτων παρ' ὅλον δὲ ὅτι τὸ

γεωργικὸν στοιχεῖον τῆς χώρας ἦτο ἠναγκασμένον νὰ ἀκολουθήσῃ τὸν ρυθμὸν τῆς γενικῆς ἀναγεννήσεως ἐν τούτοις διὰ νὰ παρουσιάσῃ εἰς τὴν πρώτην σειρὰν τῆς προόδου ἦτο ἀναγκαῖον νὰ προσαρμοσθῇ εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς 4ης Αὐγούστου.

Ἦτο ἀναγκαῖον νὰ μεταρρυθμισθῇ ἐκ βάθρων τὸ κρατοῦν σύστημα ἐν τῷ Ὑπουργείῳ Γεωργίας ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἔλειπεν ὁ συντονισμὸς τῶν ἐνεργειῶν καὶ τῆς δράσεως τῶν Ὑπηρεσιῶν δὲν ὑπῆρχεν ἰσχυρὰ ἐποπτεία καὶ Διοικητικὸς ἔλεγχος, ἔλειπεν ἡ ἐνιαία οἰκονομικὴ διαχείρησις τῶν διατιθεμένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου πόρων καὶ τὸ κυριώτερον τὰ τεχνικὰ ὄργανα τοῦ Ὑπουργείου εἶχον συγκεντρωθῆ εἰς ἀστικά κέντρα μακρὰν τῆς ὑπαίθρου ὅπου εἶναι ἡ θέσις των.

Διὰ νέων σοφῶν νομοθετημάτων ἐπῆλθε ῥιζικὴ μεταβολὴ εἰς τὸ κρατοῦν ἕως τότε σύστημα δύναται τις δὲ νὰ εἴπῃ ὅτι ἡ πλήρης ἐφαρμογὴ τῆς νέας Γεωργικῆς Πολιτικῆς καὶ ἡ ἀπόδειξις τῆς ὑπεροχῆς τῆς ἀπὸ πάσης προηγουμένης ἐπετεύχθη πλήρως τὸ ἔτος 1938.

Καὶ παρὰ τὸ γεγονός ὅτι ὡς καὶ ἐν ἀρχῇ ἐτονίσθη τὰ ἀφορῶντα τὴν Γεωργίαν ζητήματα ἀπαιτοῦν λύσεις μακρᾶς διαρκείας ἐκ τῆς μελέτης καὶ τῆς ἀντιπαραβολῆς τῶν ἐκθέσεων τοῦ ἔργου τῶν Γεωργ. Ὑπηρεσιῶν Κρήτης, κεχωρισμένως διὰ τὰ ἔτη 1936 καὶ 1937 ἐν συνόψει ὡς καὶ ἀναλυτικῶς διὰ τὸ ἔτος 1938 δύναται πᾶς τις νὰ πεισθῇ ὅτι αἱ χαραχθεῖσαι κύριαι γραμμαὶ εἰς τὸ Γεωργικὸν πρόγραμμα τῆς Χώρας ἀνταποκρίνονται πλήρως πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν πραγματικότητα καὶ εἶναι προωρισμένοι νὰ ὀδηγήσουν τὴν Ἑλληνικὴν Γεωργίαν εἰς τὰ ἀκρότατα ἀποδοτικά τῆς ὄρια.

Κατωτέρω παρατίθεται τὸ ἔργον τῶν Γεωργικῶν Ὑπηρεσιῶν Κρήτης κατὰ τὴν διετίαν 1936 καὶ 1937 κατὰ κλάδους γεωργικῶν ἐκμεταλλύσεων.

1) Ὡς πρὸς τὴν Ἑλαιοκομίαν.—Τὸ ἔργον τῶν Γεωργικῶν Ὑπηρεσιῶν Κρήτης ποικίλον κατὰ Νομοὺς συμπίπτει εἰς τὸ σημεῖον τῆς ἐνισχύσεως καὶ προστασίας τῆς ἐλαιοπαραγωγῆς τῆς Νήσου. Πρὸς τοῦτο συνεστήθησαν εἰς τὸν Νομόν Χανίων κατὰ τὴν τελευταίαν διετίαν περὶ τὰ 30 μεταβατικὰ Σχολεῖα ἐλαοκλαδευμάτων με σκοπὸν τὸ κλάδευμα τῶν ἐλαιοδένδρων καὶ τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν τεχνιτῶν κλαδευτῶν δαπανήσαντος τοῦ Κράτους περὶ τὰς 200 χιλιάδας δραχμῶν. Ἐλειτούργησαν κανονικῶς πέντε Πειραματικοὶ ἀγροὶ καλλιέργειας καὶ λιπάνσεως τῆς ἐλαίας καὶ ἐγένετο ἡ συνήθης καταπολέμησις τῶν νόσων ταύτης καὶ δὴ τοῦ δάκου.

Ἐπετεύχθη ἡ πλήρης ὠρίμανσις τῆς ἰδέας παρὰ τοῖς γεωργοῖς περὶ τῆς ὠφελιμότητος τῶν κλαδευμάτων, ἡ ὑποδειγματικὴ κλάδευσις 20.000 ἐλαιοδένδρων καὶ ἡ ἐκπαίδευσις τῶν ἀπαραιτήτων κατὰ Κοινότητας τεχνιτῶν ἐλαιοκλαδευτῶν ἀνερχομένων ἤδη εἰς 500.

Καίτοι οἱ πειραματισμοὶ ἐπὶ τῆς ἐλαίας δὲν ἔληξαν εἰσέτι, ἐξήχθησαν μεγίστου ἐνδιαφέροντος συμπεράσματα ὡς πρὸς τὴν οἰκονο-

μικωτέραν καὶ καλλιτέραν λίπανσιν καὶ καλλιέργειαν τῆς ἐλαίας καὶ ἐτέθησαν ὑπ' ὄψιν τῶν γεωργῶν.

Ἡ καταπολέμησις τοῦ Δάκου ἐνεργηθεῖσα παρὰ τῶν γεωργ. ὑπαλλήλων ἔσχεν ἄριστα ἀποτελέσματα περισώσασα ἐκ τῆς προσβολῆς προϊόν μεγάλης ἀξίας.

Ἐν τῷ Νομῷ Ρεθύμνης. Ἡ συμβολὴ τῶν ὀργάνων τῆς γεωργικῆς Ὑπηρεσίας εἰς τὸν ἀγῶνα κατὰ τῆς ἀκαρπίας τῶν ἐλαιοδένδρων τῆς περιφερείας ταύτης ὑπῆρξεν ἄκρως ἀποτελεσματικὴ εἰς τρόπον ὥστε ἡ ἀπὸ 10)ετίας παρατηρουμένη ἀκαρπία τῶν ἐλαιοδένδρων νὰ ἐκλείψῃ διὰ τῶν ληφθέντων μέτρων.

Ἰδρύθησαν 70 μεταβ. σχολεῖα ἐλαιοκλαδευμάτων πρὸς μόρφωσιν τεχνιτῶν ἐλαιοκλαδευτῶν μὲ δαπάνην 260.000 δραχ.

Ἰδρύθησαν 90 πρότυποι ἐλαιῶνες καλλιέργειας καὶ λιπάνσεως τῇ οἰκονομικῇ ἀρωγῇ τῆς Ἀγροτραπέζης μὲ τελείως ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα. Οὗτοι ἰδρύθησαν εἰς τὰς κεντρικωτέρας Κοινότητας τῆς Περιφερείας εἰς τρόπον ὥστε τὰ ἐπιτευχθέντα ἀποτελέσματα νὰ εἶνε πλέον καταφανῆ καὶ εἰς περισσότερον ἀριθμὸν χωρῶν.

Ἡδη ἤρχισαν ἐφαρμοζόμενα τὰ ὑποδειχθέντα βελτιωτικὰ μέτρα.

Ἐν τῷ Νομῷ Ἡρακλείου. — Ἐλειτούργησαν ἐπιτυχῶς κατὰ τὸ ἔτος 1936 9 μεταβ. Σχολεῖα ἐλαιοκλαδευμάτων μὲ δαπάνην 82.000 δραχ. καὶ ἐξεπαιδεύθησαν 50 μαθηταὶ ἐλαιοκλαδευταί, τῶν ὁποίων ἤδη ὁ ἀριθμὸς ὑπερβαίνει εἰς τὸν Νομὸν τοὺς 200. Ἐξ ἄλλου ἡ μεγίστη φροντίς τῆς ὑπηρεσίας διὰ τὴν ἐλαίαν κατεβλήθη εἰς τὴν καταπολέμησιν τοῦ Δάκου, ἐνεργηθεῖσα διὰ 120 συνεργείων ἑτησίως καὶ μὲ δαπάνην 6 ἑκατομ. δραχμῶν.

Καὶ κατὰ τὰ δύο ἔτη ἡ καταπολέμησις τοῦ Δάκου ἐνηργήθη ἐπιτυχῶς ὑπὸ τοῦ Φυτοπαθολογικοῦ Σταθμοῦ Ἡρακλείου περισωθέντος τοῦ προϊόντος.

Ἐν τῷ Νομῷ Λασιθίου. — Ἐλειτούργησαν ὀκτῶ ἀποδεικτικοὶ ἀγροὶ χλωρᾶς λιπάνσεως ἐλαιῶνων εἰς τὴν περιφέρειαν.

Διηνεργήθη παρὰ τῶν ὀργάνων τῆς ὑπηρεσίας ἐπιτυχῶς ἡ καταπολέμησις τῆς κάμπης Ἱεραπέτρας ἐπὶ περιφερείας περιλαμβανούσης 120.000 ἐλαιόδενδρα μὲ ἀποτελέσματα θετικά.

2) Ὡς πρὸς τὴν Δενδροκομίαν:

Νομὸς Χανίων. — Κυρία δενδροκομικὴ ἐργασία ὑπῆρξεν κατὰ τὸ διάστημα τῆς διετίας ἡ κατάρτισις Μεταβατικῶν Σχολείων ἐξημερώσεως ἀγρίων δένδρων.

Ἡ ὑπηρεσία ἠσχολήθη εὐρύτατα εἰς τὴν ἐργασίαν αὐτὴν καὶ κατὰ τὰ δύο ἔτη ἐξημερώσασα χιλιάδας ἀγρίων δένδρων ἐν τῷ Νομῷ πρὸς ὄφελος τῆς οἰκονομίας τοῦ τόπου πρόγραμμα δὲ ἔχει τὴν ἐξακολουθήσιν τῆς ἐξημερώσεως εἰς εὐρυτάτην κλίμακα ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῆς ὑπηρεσίας Ἀγροφυλακῆς τῆς ὁποίας τὰ ὄργανα ἐξεπαιδεύθησαν ὑπὸ τῶν ὀργάνων τῆς Γεωργικῆς Ὑπηρεσίας. Ἐγκατεστάθη

σαν εἰς τὸ Πρότυπον Κτήμα Χανίων φυτῶν. α) πρὸς διάδοσιν ἐκλεκτῶν ποικιλιῶν ἐσπεριδοειδῶν καὶ λοιπῶν ὄπωροφόρων. β) Προβλέπεται δὲ καὶ ἡ ἴδρυσις φυτῶριου Ἀμερικανικῶν ἀμπέλων.

Νομὸς Ἡρακλείου.—Ἡ ὑπηρεσία διατηρεῖ ἀπὸ ἐτῶν φυτῶρια ὄπωροφόρων καὶ καλλωπιστικῶν δενδρουλλίων κατὰ δὲ τὴν τελευταίαν περίοδον ἐντείνασα τὰς προσπάθειάς της παρήγαγε καὶ διέθεσεν ἐντὸς διετίας περὶ τὰς 10.000 εἴτε δωρεὰν εἴτε ἐπὶ πληρωμῇ δενδρουλλίων ἐν τῷ Νομῷ ἐκλεκτῶν ποικιλιῶν. Ἀνάλογος ἀριθμὸς διέτεθη καὶ ὑπὸ τῆς Γεωργικῆς Σχολῆς Μεσσαράς.

Εἰδικὴν φροντίδα ἔλαβεν ἐσχάτως διὰ τὸν πολλαπλασιασμὸν καὶ τὴν διάδοσιν συκῆς Καλαμῶν καὶ Κύμης ὡς καὶ μωροεδένδρων διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς Σηροτροφίας.

Νομὸς Ρεθύμνης.—Ἰδρύθησαν καὶ ἐλειτούργησαν 8 Μεταβ. Σχολεῖα κλαδεύσεως ὄπωροφόρων δένδρων καὶ ἰσάριθμα Σχολεῖα ἐμβολιασμοῦ ἀγρίων δένδρων.

Χιλιάδες ἀγρίων δένδρων ἐξημερώθησαν καὶ ἅπαντες σχεδὸν οἱ ὑφιστάμενοι ὄπωρῶνες ἐκλαδεύθησαν ἐπὶ τῷ τέλει τῆς αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς τῶν ὄπωρων ἐν τῷ Νομῷ.

Παραλλήλως προέβη εἰς τὴν καταπολέμησιν τῶν Νόσων τῶν ἐσπεριδοειδῶν μὲ ἐπιτυχῆ ἀποτελέσματα.

Νομὸς Λασιθίου.—Τὰ τελευταῖα 2—3 ἔτη συντελεῖται ραγδαίως ἡ ὀργάνωσις τοῦ ἀγροκηπίου Καλοῦ χωριοῦ, μὲ σκοπὸν ὅπως δι' αὐτοῦ δοθῇ ὀριστικὴ κατεύθυνσις εἰς τὴν δενδροκομίαν ἐν γένει καὶ ἰδιαίτερος τὴν καλλιέργειαν ἐσπεριδοειδῶν.

Ἐπιδιώκεται ἐπίσης εἰσαγωγή νέων καλλιεργειῶν, νέων ποικιλιῶν ὄπωροφόρων δένδρων καὶ φυτῶν ἀρότραίας καλλιεργείας καὶ ἐπὶ πλέον ἡ διδασκαλία καὶ ἡ μόρφωσις τεχνιτῶν καὶ ἐργατῶν.

Ἐνηργήθη ἐπιτυχῶς ἡ καταπολέμησις τῶν νόσων τῆς Μηλέας διατεθέντων εἰς τοὺς παραγωγοὺς δωρεὰν φαρμάκων καὶ ψεκαστήρων ὑπὸ τὴν ἄγρυπνον ἐποπτείαν τῶν ὀργάνων τῆς ὑπηρεσίας.

3) Ὡς πρὸς τὴν Ἀμπελουργίαν:

Νομὸς Χανίων.—Ἰδιαίτερα φροντίς ἐλήφθη διὰ τὴν διδασκαλίαν τοῦ κλαδεύματος τῆς Σουλτανίνας ἐργασίαν μεγάλης σπουδαιότητος ἐξ ἧς ἐξαρτᾶται ἡ παραγωγή καὶ ἡ μελλοντικὴ ἐξέλιξις τῆς σταφίδος.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον καὶ διὰ τὴν μετάδοσιν τῆς τέχνης τοῦ κλαδεύματος εἰς τοὺς γεωργοὺς συνεστήθησαν Μεταβατικὰ Σχολεῖα ἅτινα ἔσχον ἄριστα ἀποτελέσματα. Εἰς τὰ σχολεῖα ταῦτα ἐγένετο ἐπίσης εἰδικὴ διδασκαλία διὰ τὸν ἐμβολιασμὸν τῆς ἀμπέλου ἀπαραιτήτου διὰ τὴν εἰσαγωγὴν νέων ποικιλιῶν.

Περιοδικῶς καὶ κατὰ τὰς ἐποχὰς τῶν ἐργασιῶν τῆς ἀμπέλου ὄργανα εἰδικὰ τῆς ὑπηρεσίας περιώδευον τὸν Νομὸν πρὸς ὑπόδειξιν

τοῦ καλλιτέρου τρόπου τῶν ἀμπελουργικῶν ἐργασιῶν καὶ τὴν παρακολούθησιν τῆς καταπολεμήσεως τῶν νόσων τῆς ἀμπέλου.

Πρὸς τούτοις ἰδρύθησαν τρεῖς πειραματικοὶ ἀμερικανικῶν κλημάτων καὶ 27 ἀποδεικτικοὶ ἀμπελώνες καλλιεργείας καὶ κλαδεύματος.

Πάντα ταῦτα ὑπῆρξαν σοβαροὶ συντελεσταὶ διὰ τὴν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη αὔξησιν τῆς παραγωγῆς ἀμπελουργικῶν προϊόντων ἐν τῷ Νομῷ.

Νομὸς Ἡρακλείου.—Εἰς τὴν κατ' ἐξοχὴν ἀμπελουργικὴν περιφέρειαν ταύτην τῆς Νήσου ἡ Γεωργικὴ Ὑπηρεσία ἔταξεν ἐκ τῶν κυριωτέρων αὐτῆς καθηκόντων τὴν προαγωγὴν τῆς ἀμπελουργίας τοῦ Νομοῦ.

Πρὸς τοῦτο συνέστησεν, παρηκολούθησεν καὶ ἐχρηματοδότησεν μεταβατικὰ Σχολεῖα κλαδεύματος χειμερινῶν καὶ χλωρῶν ἀμπελοκλαδευμάτων, Σχολεῖα ἀποξηράνσεως Σουλτανίνης περιοδεύσαντα ὀλόκληρον τὴν περιφέρειαν καὶ ἀποδώσαντα ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα.

Ἰδρυσεν καὶ συντηρεῖ τρεῖς πειραματικοὺς ἀμπελώνες ἀμερικανικῶν κλημάτων.

Καὶ ἐν τέλει διενήργησεν τὸν νόμιμον ἔλεγχον τῆς ἐξαγωγῆς τῶν νωπῶν σταφυλῶν.

Νομὸς Ρεθύμνης.—Ἐλειτούργησαν κατὰ τὴν τελευταίαν διετίαν 8 μεταβατικὰ Σχολεῖα ἀμπελοκλαδευμάτων καὶ ἐξεπαιδεύθη ἀρκετὸς ἀριθμὸς τεχνιτῶν, παρ' εἰδικῶν ἀμπελουργῶν.

Ὑπὸ ἀρμοδίων ὀργάνων παρακολουθεῖται ἐπισταμένως ἡ ἐξάπλωσις τῆς σουλτανίνης ἐν τῷ Νομῷ παρεχομένων τῶν σχετικῶν ὁδηγιῶν εἰς τοὺς καλλιεργητάς.

Ἐπίσης ἐλειτούργησεν ἐπιτυχῶς 1 πειραματικὸς ἀγρὸς Σουλτανίνης καὶ 2 πειραματικοὶ ἀμπελώνες ἀμερικανικῶν κλημάτων.

Νομὸς Λασηθίου.—Ἐλειτούργησαν 3 πειραματικοὶ ἀγροὶ χλωρᾶς λιπάνσεως Σουλτανίνης. Παρηκολουθήθη ἀγρύπνως ἡ ἀμπελουργία τοῦ Νομοῦ καὶ ἐχορηγήθησαν αἱ ἀναγκαῖαι ὁδηγίαι καλλιεργείας καὶ καταπολεμήσεως νόσων.

4) Ὡς πρὸς τὰ Σιτηρά.

Νομὸς Χανίων, Ρεθύμνης, Ἡρακλείου καὶ Λασηθίου.—Κυρίως αἱ ἐργασίαι τῶν ὑπηρεσιῶν κατὰ τὴν τελευταίαν διετίαν σχετικῶς πρὸς τὴν καλλιέργειαν τῶν σιτηρῶν περιστράφησαν περὶ τὴν διάδοσιν εἰς εὐρυτάτην κλίμακα τῆς σκαλιστικῆς καλλιεργείας τοῦ σίτου καὶ τῆς εἰσαγωγῆς νέων ἐκλεκτῶν ποικιλιῶν.

Σοβαρῶς ἀπησχόλησεν ἐπίσης τὴν ὑπηρεσίαν τὸ ζήτημα τῆς λιπάνσεως τῶν σιτηρῶν.

Πρὸς τούτοις ἰδρύθησαν εἰς τὰς κεντρικωτέρας Κοινότητας πειραματικοὶ καὶ ἀποδεικτικοὶ ἀγροὶ σίτου σκαλιστικῆς καλλιεργείας καὶ

λιπάνσεως.

Ἡ ὄλη ἐργασία ἐπέτυχεν γενικῶς ἐξαπλωθείσης τῆς σκαλιστικῆς καλλιεργείας εἰς σημεῖον ὥστε νὰ ἐλπίζεται ἡ ἐντὸς ὀλίγου χρόνου γενίκευσις τῆς, ἐκλεκταὶ δὲ ποικιλίαι σίτου πρόκειται νὰ εἰσαχθοῦν εἰς τὴν Κρητικὴν σιτοκαλλιέργειαν.

Παραλλήλως διετέθησαν φάρμακα καὶ ἐργαλεῖα παρὰ τῶν Γεωργικῶν Ταμείων εἰς πολὺ εὐθύνας τιμὰς, ὡς καὶ σιτοκαθαριστήρια διὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν σπόρων ὑπεδείχθη δὲ καὶ ἐνηργήθη πολλοῦ ἀπολύμανσις σπόρων σιτηρῶν.

5) Ὡς πρὸς τὴν Σηροτροφίαν.

Ἡ προαγωγή τῆς Σηροτροφίας ἥτις ἀποτελεῖ σημαντικὸν πλοῦτον εἰς τὴν περιφέρειαν καὶ τῆς ὁποίας τὸ μέλλον εἶναι εὐρὺ ἀπέτελεσε ἀντικείμενον ἰδιαιτέρας μερίμνης τῶν γεωργικῶν ὑπηρεσιῶν Κρήτης. Οἱ ἀντικείμενοὶ σκοποὶ δι' οὓς ἡσχολήθη ἡ Γεωργικὴ Ὑπηρεσία ἦσαν ἡ βελτίωσις τῶν ἐκτροφῶν, ἡ αὔξησις τῶν μωροεδένδρων, διατεθέντων τοιούτων δωρεάν, καὶ ἡ βελτίωσις αὐτῶν δι' ἐμβολιασμοῦ ὡς καὶ ἡ λήψις μέτρων διὰ τὴν βελτίωσιν τῶν τιμῶν τῶν κουκουλιῶν.

Διὰ τὴν βελτίωσιν τῶν ἐκτροφῶν ἰδρύθησαν καὶ ἐλειτούργησαν καθ' ὅλην τὴν Νήσον Σχολεῖα Σηροτροφίας ἐκπαιδεύσαντα εὐαρίθμους μαθητριάς αἵτινες θὰ χρησιμοποιηθοῦν ὡς στελέχη διὰ τὴν ἴδρυσιν μεταβατικῶν Σχολείων μεγάλου ἀριθμοῦ, πρὸς τὸν ἀρχικῶς διατυπωθέντα σκοπὸν.

Ἰδρύθησαν καὶ ἰδρύνονται φυτώρια μωροεδένδρων ἅτινα πρόκειται νὰ διατεθοῦν εἰς εὐρεῖαν κλίμακα πρὸς αὔξησιν τῶν μωροεδένδρων καὶ ἐνοφθαλμισμὸν τῶν ὑπαρχόντων δι' ἐμβολίων ἐκλεκτῆς λευκῆς μωρέας.

Διετέθησαν δωρεάν εἰς πλείστας Κοινότητας φορητοὶ ἀποπνικτικοὶ κλίβανοι. Διὰ τὴν βελτίωσιν τῶν τιμῶν ἰδρύθησαν καὶ ἐλειτούργησαν μὲ ἐξαιρετὰ ἀποτελέσματα καθ' ὅλην τὴν Κρήτην Δημόσια ἀγοραὶ κουκουλιῶν εἰς μεγάλα κουκουλοπαραγωγὰ κέντρα ὅπου προσήλθον οἱ ἀγορασταὶ καὶ διὰ τοῦ συναγωνισμοῦ ἐπετεύχθη ἡ εἰς καλὰς τιμὰς πώλησις καὶ ἡ ἀποφυγὴ τῶν ἐκμεταλλεύσεων.

6) Ὡς πρὸς τὴν Μελισσοκομίαν.

Συνεστήθησαν εἰς τοὺς Νομοὺς Χανίων καὶ Ρεθύμνης Μεταβατικὰ Σχολεῖα μελισσοκομίας καταβληθείσης ἀποτελεσματικῆς προσπάθειας εἰσαγωγῆς τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κυψέλης.

7) Ὡς πρὸς τὴν Κτηνοτροφίαν.

Ἡ Κρήτη κατὰ τὴν 2τίαν 1936—37 παρουσίασεν εἰς τὴν ἀγορὰν ἐκλεκτοὺς τύπους τυρῶν, τοὺς ὁποίους οὐδέποτε ἄλλοτε εἶχε παρουσιάσει καὶ ἐπέτυχε τιμὰς ἀπολύτως ἱκανοποιητικὰς διὰ τοὺς Κτηνοτρόφους.

Εἰς τοῦτο ἡ Γεωργικὴ Ὑπηρεσία συνέβαλε τὰ μέγιστα διὰ τῶν εἰδικῶν αὐτῆς ὀργάνων παρακολουθούντων ἀγρύπνως τὰς τυροκομικὰς ἐργασίας, ἰδρύσασα παλαιότερον πρότυπα Τυροκομεῖα ἐξ ὧν μετεδόθη παρά πᾶσι τοῖς κτηνοτρόφοις ὁ τρόπος τῆς κατασκευῆς βελτιωμένων τύπων τυρῶν. Ἡ προσπάθεια αὕτη συνεχίζεται διὰ τῶν λειτουργούντων εἰς ἕκαστον Νομὸν Μεταβατικῶν Σχολείων Τυροκομίας.

Εἰς τὰ κατὰ τόπους Ἀγροκήπια λειτουργοῦν πρότυποι κτηνοτροφικοὶ καὶ πτηνοτροφικοὶ Σταθμοὶ διαθέτοντες κατὰ χιλιάδας ἐκλεκτῆς ράτσας νεογνά δι' ὧν βελτιοῦται ὁσημέραι ἡ Κρητικὴ Κτηνοτροφία.

Αἱ Κτηνοτροφικαὶ ὑπηρεσίαι τῆς Νήσου ἐργάζονται ἀγρύπνως διὰ τὴν καταπολέμησιν καὶ τὴν περιστολὴν τῶν νόσων τῶν ζώων.

Εἰς Μεσσαρᾶν λειτουργεῖ ἐπισταθμία ἐπιβητόρων ἵππων ἐκλεκτῆς γενεᾶς.

8) Ὡς πρὸς τὴν Γεωργικὴν ἐκπαίδευσιν.

Ἡ κατωτέρα Γεωργικὴ ἐκπαίδευσις συντελεῖται ἐν τῇ Νήσῳ διὰ 2 Γεωργ. Σχολείων ἐξ ὧν ἀποφοιτοῦν κατ' ἔτος περί τοὺς 20 μαθηταὶ τέκνα γεωργῶν καθιστάμενοι ἄριστοι γεωργοτεχνῖται γίνεται δὲ πρακτικὴ διδασκαλία εἰς μέγαλον ἀριθμὸν γεωργῶν τῶν περιφερειῶν εἰς τὰς ὁποίας εἶναι ἐγκατεστημένα τὰ Σχολεῖα ταῦτα. Εἰς τὰς Σχολὰς ταύτας ἐξεπαιδεύθησαν τεχνῖται κλαδευταὶ καὶ Τυροκόμοι ἐξ ὅλης τῆς Νήσου ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Δενδροκομίας καὶ τῆς Τυροκομίας. Διὰ τὴν πληρεστέραν λειτουργίαν τῶν Σχολῶν τούτων κατεβλήθη προσπάθεια διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἐγκαταστάσεων αὐτῶν.

ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ & ΣΥΝΘΗΚΑΙ ΓΕΩΡΓ. ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

1) ΕΝ Τῇ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΜΟΥ ΧΑΝΙΩΝ

α') Ἀπὸ κλιματολογικῆς ἀπόψεως — Αἱ καιρικαὶ συνθήκαι ὑπῆρξαν λίαν εὐνοϊκαὶ διὰ τὴν γεωργίαν τοῦ Νομοῦ κατὰ τὸ γεωργικὸν ἔτος 1937—38.

Οἱ δύο κύριοι κλιματικοὶ παράγοντες, ἡ θερμοκρασία καὶ ἡ βροχὴ κατενεμήθησαν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους ἐν γένει εὐνοϊκῶς διὰ τὰς καλλιέργειας.

Εἰδικώτερον ὅσον ἀφορᾷ τὴν βροχὴν, τὸ συνολικὸν ὕψος αὐτῆς ἀνῆλθεν ἀπὸ 1 Σ)βρίου 1937—1 Σ)βρίου 1938 εἰς 959,4 χιλιοστά ἔναντι μέσου ὕψους βροχῆς 23 ἐτῶν (1914-1937) 627,5 χιλιοστών (δεδομένα ἐκ τοῦ Μετεωρολογικοῦ Σταθμοῦ Χανίων. Διεπιστώθη οὕτω διὰ

μίας εισέτι φοράν ὅτι παρ' ἡμῖν ὁ κύριος καθοριστικός συντελεστής τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς εἶναι τ' ἀτμοσφαιρικά κατακρημνίσματα.

Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἀνέμους, ἡ δράσις αὐτῶν ἦτο ἐν γένει εὐνοϊκὴ διὰ τὴν γεωργίαν, πλὴν τῶν κατὰ τὴν ἀνοιξιν (Μάρτιον) πνευσάντων ἰσχυρῶν ἕως σφοδρῶν ἀπὸ νότου ἀνέμων, οἵτινες προεκάλεσαν μικρὰς μὲν ζημίας ἐπὶ τῶν λοιπῶν καλλιεργειῶν, σοβαρὰν δὲ ζημίαν καμποπτώσεως ἐπὶ τῶν ἐσπεριδοειδῶν.

β) Ἀπὸ ἀπόψεως καταβληθείσης ἐργασίας καὶ μεθόδου ἐργασίας.—Αἱ εὐνοϊκαὶ καιρικαὶ συνθηκαὶ προδικάζουσαι καλὴν παραγωγὴν καὶ αἱ ἱκανοποιητικαὶ τιμαὶ τῶν γεωργικῶν προϊόντων παρῶτρυναν τοὺς γεωργοὺς εἰς ἔντασιν τῆς πρὸς αὐξήσιν καὶ ἐξασφάλισιν τῆς παραγωγῆς, ἐργασίας των.

γ) Ἀπὸ ἀπόψεως τεχνικοῦ ἐξοπλισμοῦ.—Κατ' ἔτος καὶ περισσότερο κατὰ τὸ διαρρεύσαν ἔτος παρετηρήθη αὐξήσις τοῦ τεχνικοῦ ἐξοπλισμοῦ τῆς Γεωργίας διὰ τῆς προμηθείας σιδηρῶν ἐργαλείων (σβαρνῶν ἀρότρων κλπ.) καὶ τῆς ἰδρύσεως πολλῶν νέων ἐργοστασίων ἐκθλίψεως ἐλαιοκάρπου.

δ) Ἀπὸ οἰκονομικῆς ἀπόψεως.—Ἡ καλὴ παραγωγή τοῦ προηγούμενου ἔτους καὶ ἡ ἀκόμη καλυτέρα τοῦ 1938 συνδυαζομένη μετὰ τὴν ἱκανοποιητικὴν διάθεσιν τῶν παραχθέντων προϊόντων ἀπεκατέστησαν τὸ οἰκονομικὸν ἰσοζύγιον τοῦ ἀγρότου τῆς περιφερείας πολλακίς δὲ καὶ κατέστησαν τοῦτο ἐνεργητικόν.

Ἄμεσος συνέπεια καὶ πιστοποιήσις συνάμα τούτου εἶνε ἡ παρατηρηθεῖσα αὐξήσις τῆς καταναλώσεως τῶν χημικῶν λιπασμάτων, ἡ αὐξήσις τῶν ἡμερομισθίων καὶ ἡ προμήθεια τῶν ἀναγκασιούντων γεωργικῶν εἰδῶν εἰς μεγαλυτέρας ποσότητας.

ΠΩΣ ΔΙΕΓΡΑΦΗ ΓΕΝΙΚΩΣ Ἡ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΩΣ

ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΕΤΟΣ

1) Ἡ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

α) Ἀπὸ ποσοτικῆς ἀπόψεως.—Λόγω τῶν καιρικῶν συνθηκῶν ἠμποδίσθη ἡ σπορὰ τῶν σιτηρῶν μειωθεισῶν τῶν συνήθως καλλιεργουμένων ἐκτάσεων κατὰ 2838 στρεμ. ἐξ οὗ καὶ ἐπῆλθεν μείωσις εἰς τὴν παραγωγὴν κατὰ 362.210 ὄκ. Αἱ ἀποδόσεις τοῦ σίτου εἰδικῶς ὑπῆρξαν καλαὶ ἕως ἐξαιρετικαὶ κατὰ θέσεις (80—120 ὄκ. στρεμ.).

Αἱ δι' ὄσπριων καλλιεργηθεῖσαι ἐκτάσεις ηὔξηθησαν κατὰ 4363 στρ. ἰδίᾳ τῶν κυάμων καὶ τῆς φακῆς προκυψάσης αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς κατὰ 311.560 ὄκ.

Αὐξήσις ὁμοίως παρετηρήθη καὶ εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν κτη-

νοτροφικῶν φυτῶν καλλιεργηθεισῶν ἐπὶ πλέον 8940 στρ. καὶ αὐξηθείσης τῆς παραγωγῆς κατὰ 1.023.270 ὀκ.

Ἡ εὐτελής τιμὴ διαθέσεως τοῦ σανοῦ ἐπέδρασεν ἐπὶ τῆς καλλιεργείας τοῦ μειωθείσης τῆς καλλιεργουμένης ἐκτάσεως κατὰ 302 στρεμ. καὶ τῆς παραγωγῆς ἀντιστοίχως κατὰ 1.008.700 ὀκ.

Ὡς πρὸς τὰ βιομηχανικὰ φυτὰ παρατηρήθη αὐξήσις τῶν σπαρεισῶν ἐκτάσεων κατὰ 654 στρεμ. λόγω ὅμως δυσμενῶν καιρικῶν συνθηκῶν ἡ παραγωγή ἴδια τοῦ βάμβακος ἐμειώθη κατὰ 4805 ὀκ. ὡς καὶ τῆς ἀραχίδος προσβληθείσης ὑπὸ τοῦ τετρανύχου.

Ὡς πρὸς τὰ προϊόντα λαχανοκήπων ἡ σπαρεῖσα ἔκτασις διὰ γεωμῆλων ἦτο μικροτέρα κατὰ 3851 στρεμ. καὶ ἡ παραχθεῖσα ποσότης κατὰ 2.727.700 ὀκ. καὶ τοῦτο διότι τὸ προϊόν τοῦ προηγουμένου ἔτους διετέθη εἰς ἐξευτελιστικὰς τιμάς, ἐπέφερον δὲ σημαντικὰς ζημίας ὁ περονόσπορος καὶ ἡ σήψις τοῦ σπόρου λόγω περισεύας ὑγρασίας.

Εἰς τὰ πεπονοειδῆ ἐπῆλθεν μείωσις τῆς παραγωγῆς κατὰ 1.487.500 ὀκ. λόγω τῆς διαθέσεως πολλῶν ἐκτάσεων διὰ φυτείας ἐσπεριδοειδῶν καὶ λόγω τῆς κακῆς διαθέσεως.

Αὐξήσις παραγωγῆς παρατηρήθη εἰς τὰ λοιπὰ ἐδώδιμα.

Τὸ ἔτος 1938 ἦτο ἔτος ἐξαιρετικῆς ἐλαιοεσοδείας.

Ἡ παραχθεῖσα ποσότης ἐλαίου κατὰ τὸ Γεωργ. ἔτος 1937—38 ὑπερβαίνει κατὰ 9.510.126 ὀκ. τὴν τοῦ προηγουμένου ἔτους 1936—37. Ἡ ἐσοδεία τοῦ ἔτους 1938—39 ὑπολογίζεται ὅτι ἀνῆλθεν εἰς 9.608.250 ὀκ. Εἰς τοῦτο συνέτειναν αἱ καιρικαὶ συνθηκαί, ἡ ἐπέκτασις τῆς λιπάνσεως καὶ ἡ βελτίωσις τῆς καλλιεργείας.

Εἰς τὴν παραγωγήν τοῦ οἴνου παρατηρήθη μείωσις κατὰ 270.900 ὀκ. ὀφειλομένη εἰς κακὰς καιρικὰς συνθήκας εἰς προσβολὰς ὑπὸ ἀσθeneιδῶν καὶ εἰς ἀντικατάστασιν ἐν μικρᾷ κλίμακι διὰ σταφιδαμπέλων ὑπὸ ὑπαρχουσῶν οἴναμπέλων. Ἀξιοσημείωτος εἶνε ἡ παρατηρηθεῖσα αὐξήσις τῆς καλλιεργουμένης ἐκτάσεως κατὰ 5175 στρεμ. καλυφθέντων διὰ φυτειῶν σουλτανίνης.

Ἡ καλλιέργεια τῶν ἐσπεριδοειδῶν ἀλματωδῶς αὐξάνει ἀπὸ ἔτος εἰς ἔτος: Οὕτω τὰ δένδρα ἠϋξήθησαν κατὰ τὸ ἔτος 1938 κατὰ 80.801. Ἡ δὲ παραγωγή τῶν πορτοκαλλίων ἠϋξήθη κατὰ 1.742.000 τεμάχια τῶν μανδαρινίων κατὰ 13.500.000, τῶν λεμονίων κατὰ 440.000 καὶ νερατζίων κατὰ 8.750 τεμάχια. Ἡ παραγωγή τῶν κίτρων ἐμειώθη κατὰ ποσὸν οὐχὶ σημαντικὸν καὶ τοῦτο διότι πολλὰ δένδρα εἰσῆλθον εἰς τὴν καρποφορίαν καὶ πολλὰ ὅμως μεγάλα κατεστράφησαν ἐκ τῆς κορυφοξήρας.

Λόγω τῶν πνευσάντων ἰσχυρῶν Νοτίων ἀνέμων ἕνας σεβαστὸς ἀριθμὸς πορτοκαλλίων καὶ λεμονίων ἔπεσεν χρησιμοποιηθεὶς ὅμως εἰς τὰς Βιομηχανίας ὁποῦ πορτοκαλλίων καὶ αἰθερίων ἐλαίων.

Εἰς τὰ πυρηνόκαρπα ἡ αὐξήσις τῶν δένδρων ἔφθασεν εἰς τὸν ἀ-

ριθμόν τών 44.800. Κυρίως φυτεύονται άμυγδαλέαι, βερυκοκέαι, δαμασκηναί και κορομηλέαι.

Ειδικώς εις τά ροδάκινα, δαμάσκηνα και βύσινα λόγω δυσμενών καιρικών συνθηκών κατά τήν άνησιν παρατηρήθη μείωσις παραγωγής κατά 180.600 εις δέ τά άμύγδαλα κατά 110.000.

Αντιθέτως παρουσίασαν αύξησιν τά βερύκκοκα, τά κεράσια και τά κορόμηλα.

Εις τά Μηλεώδη παρουσιάσθη μείωσις παραγωγής κατά οκάδες 640.000. Τοϋτο οφείλεται εις τήν ελάττωσιν τών ύπαρχόντων δένδρων, εις προσβολήν καρποκάψης εις τάς μηλέας, και βαρείας προσβολής Φουζικλαδίου και καρποκάψης εις τάς άπιδέας.

Αί Μεσιπέλαι και κυδωνέαι απέδωσαν 10.000 οκ. περισσότερα.

Εις τά διάφορα άλλα καρποφόρα δένδρα παρατηρήθη αύξησις τών συκοδένδρων κατά 3.500 τών καρυδεων κατά 5000 τών καστανεων κατά 13500, τών κερατειών κατά 15.000 (λόγω έμβολιασμού άγρίων) αίσθητή δέ αύξησις παραγωγής έσημειώθη εις τά κάρδα κατά 7.300 οκάδ. και εις τά κάστανα κατά 30.5000.

Τέλος δέον νά σημειωθῆ ή παρατηρηθεΐσα αύξησις τών μωροδένδρων κατά 11.225, ιδίως τής σηροτροφικής μωρέας.

2) ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΠΟ ΠΟΙΟΤΙΚΗΣ ΑΠΟΨΕΩΣ

Εις τά σιτηρά ή Ύπηρεσία δέν έχει νά σημειώση σημαντικας προόδους. Εις τά προϊόντα τής έλαίας ή βελτίωσις τής ποιότητος του έλαιου είναι πλέον γεγονός άναμφισβήτητον λόγω τής επέκτάσεως τών μηχανικών έλαιουργείων, τής έγκαίρου συλλογής και έγκαίρου εκθλίψεως κατά τας συστάσεις και οδηγίας πάντοτε τής Γεωργ. Ύπηρεσίας.

Σύνηθες κατέστη τό άλλοτε σπάνιον φαινόμενον τής παραγωγής τούτέστιν έλαιου οξύτητος μικροτέρας του ένός βαθμοϋ τής βαθμολογίας οξύτητος κυμαινομένης γενικώς από 0,8 έως 5 βαθμούς.

Μολονότι βραδέως, έντούτοις διαδίδεται ή βρώσιμος έλαία έκλεκτών ποικιλιών. Εις τόν τομέα τούτον ή ύπηρεσία αποβλέπει εις προσεχές έτος νά άσχοληθῆ εύρέως εις τήν βελτίωσιν τών μεθόδων παρασκευής τών βρωσίμων έλαιών ίνα έπιτευχθῆ κατανάλωσις των εις τά άστικά κέντρα.

Διά τήν βελτίωσιν τής ποιότητος του παραγομένου αΐνου σημαντικόν ρόλον παίζουσι ο οργανισμός οίνοποιείων Κρήτης, όστις παραδίδει εις τήν κατανάλωσιν έγχώριον οΐνον (Κίσσαμος κλπ.) άρίστης ποιότητος.

Εις τήν σταφιδοπαραγωγήν παρατηρήθη σημαντική βελτίωσις τής ποιότητος χάρις εις λειτουργούντα Σταφιδικόν Όργανισμόν.

Διά τά έσπεριδοειδη σημειούται άλματώδης πρόοδος καθ' όσον άφορά τήν ποιότητα διαδιδομένης εύρύτητα τής έκλεκτής ποικιλίας

«λαΐνάτου». Ἐπίσης ἐπεκτείνεται ἡ ποικιλία «ὄμφαλοφόρος Καλιφωρίας» ἥτις ἀποδίδει ποιότητα ἐξαιρετικὴν.

Ἡ βελτίωσις τῆς ποιότητος τῶν πυρηνοκάρπων καὶ Μηλεωδῶν προϊόντων προσκόπτει εἰς τὸ γεγονὸς τῆς ἐλλείψεως Κρατικοῦ ὀπωρῶνος μὲ μητρικὰς φυτείας πρὸς παραγωγὴν διὰ διάθεσιν ἐμβολίων ἐκλεκτῶν ποικιλιῶν πλὴν ἡ ὑπηρεσία καταβάλλει μεγάλας προσπάθειας διὰ τὴν προμήθειαν ἐμβολίων ἐκ τῆς λοιπῆς Ἑλλάδος.

3) ΑΠΟ ΑΠΟΨΕΩΣ ΔΙΑΘΕΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Ἐσημειώθη καλὴ διάθεσις τῶν παραχθέντων προϊόντων γενικῶς συστηματοποιουμένης τῆς ἐξαγωγῆς εἰς τε τὴν λοιπὴν Ἑλλάδα καὶ τὸ Ἐξωτερικόν.

ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

α) Ζῶα ἐργασίας.—(ἵπποι, βόες, ἡμίονοι ὄνοι) παρατηρήθη αὔξησις κατὰ 1800 κεφαλὰς.

β) Ζῶα γαλακτοφόρα.—(Αἴγες πρόβατα). Παρατηρήθη μείωσις τῶν ἐκτρεφομένων ἰδίως αἰγῶν λόγῳ τῶν δυσμενῶν ὄρων διατροφῆς.

Κατόπιν προσπαθειῶν τῆς ὑπηρεσίας καὶ ἐνισχύσεων τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης ἤρχισεν διαδιδόμενον τὸ πρόβατον Χίου διὰ τὴν οἰκιακὴν προβατοτροφίαν ὡς καὶ ἡ φυλὴ Μάλτας καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς αἴγας. Ἡ Νομαδικὴ αἰγοπροβατοτροφία χρησιμοποιεῖ εἰσέτι τὸν δρόμωνα τύπον αἰγῶν καὶ προβάτων προσαρμοζόμενον πρὸς τὰς ἐπικρατούσας συνθήκας βοσκῆς καὶ ποτίσματος.

Τὰ γαλακτοκομικὰ προϊόντα ὁλοῦν βελτιοῦνται λόγῳ τῶν λειτουργούντων συνεταιρικῶν τυροκομείων καὶ τῶν Μεταβατικῶν Σχολείων Τυροκομίας ὡς καὶ τῶν ὁδηγίων τῶν τεχνιτῶν τυροκόμων τῆς Ὑπηρεσίας.

Ἀκολουθῶς δέον νὰ σημειωθῇ εἰς τὸν τομέα τῆς Μελισσοκομίας ὁ διπλασιασμὸς τῶν ὑπαρχουσῶν εὐρωπαϊκῶν κυψελῶν χάρις εἰς τὴν ἐνεργουμένην εὐρείαν προπαγάνδαν τῶν συσταθέντων μεταβατικῶν Σχολείων Μελισσοκομίας ὡς καὶ ἡ αὔξησις τοῦ παραχθέντος μέλιτος καὶ κηροῦ.

Εἰς τὴν χοιροτροφίαν τὴν κονικλοτροφίαν καὶ τὰ ὄρνοιθοειδῆ ἡ ὑπηρεσία δὲν ἔχει νὰ σημειώσῃ συγκριτικὴν πρόοδον.

2) ΕΝ ΤΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

Γενικοὶ ὄροι καὶ συνθήκαι Γεωργικῆς παραγωγῆς.—Ὁ Νομὸς Ρεθύμνης κατ' ἐξοχὴν ὀρεινὸς ἐλαχίστας κοιλάδας καὶ λοφῶδεις πεδινὰς ἐκτάσεις διαθέτει διατελεῖ δὲ ὑπὸ κλίμα λιαν ποικίλον καὶ μὲ ρέοντα ὕδατα ὀλίγα.

Κύρια προϊόντα ἔχει τὸ ἔλαιον καὶ τὸ χαρούπιον μὲ σχετικῶς ἀνεπτυγμένην τὴν κτηνοτροφίαν.

Ἡ ἐπίδρασις τῶν κλιματολογικῶν ὄρων λόγῳ τῆς ποικιλίας τοῦ

κλίματος δὲν δύναται νὰ κριθῆ γενικῶς ἔσχεν δὲ εὐνοϊκώτερας ἢ δυσμενεστέρας ἐπιδράσεις ἐπὶ τῶν διαφόρων καλλιεργείων.

Συγκριτικῶς πρὸς τὸ παρελθὸν ἔτος ἡ παραγωγή παρουσίασεν τὴν ἀκόλουθον κύμανσιν. Ἡ ἐλαιοπαραγωγή ὑπῆρξεν μικροτέρα εἰς δύο δὲ ἐπαρχίας παρουσιάσθη τελεία ἀκαρπία. Τὸ ποσοστὸν τῆς μειώσεως ἀνήλθεν εἰς 80%. Ἡ παραγωγή τῶν χαρουπιῶν ἐμειώθη, κατὰ 30οο, τῶν ἐσπεριδοειδῶν κατὰ 50οο. Ἡ παραγωγή τῶν κτηνοτροφικῶν προϊόντων ἀνήλθεν κατὰ 10οο ἢ δὲ τῶν ἀμπελουργικῶν κατὰ 25οο.

3) ΕΝ Τῃ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Ὁ Νομὸς Ἡρακλείου τυγχάνει εἰς τῶν πλουσιωτέρων καὶ παραγωγικωτέρων διαμερισμάτων, τῆς Χώρας, ἔχει ἕκτασιν 1)2 ἑκατομμυρίων στρεμμάτων περίπου καὶ καταλαμβάνει 40—45 ἑκατοστὰ τῶν καλλιεργουμένων ἐκτάσεων ὁλοκλήρου τῆς Κρήτης.

Ἔχει κλίμα ἥπιον καὶ εὐκραές μὲ τὰ ἄκρα τῆς θερμοκρασίας ἀπολύτως εὐνοϊκά. Ἐκ τῶν μετεωρολογικῶν στοιχείων τῆς εἰκοσαετίας 1908—1928 ἐξάγονται τὰ κάτωθι:

Μεγίστη ἀπόλυτος εἰκοσαετίας 45, 7)16 Ἰουνίου 1914). Ἐλάχιστη 0,1 (18 Φ)ρίου 1938.

Κατὰ τὰ λοιπὰ ἔτη αἱ ἀπόλυτοι θερμοκρασίαι κυμαίνονται ἢ μὲν μεγίστη μεταξύ 30—42 αἱ μέγισται, καὶ 1—5 ἐλάχισται. Τὸ μέσον ὕψος τῆς βροχῆς εἶναι διὰ μὲν τὴν πόλιν Ἡρακλείου 535 χιλιοστά, διὰ δὲ τὴν Πεδιάδα Μεσσαράς (βρόχόμετρον γεωργικῆς Σχολῆς Μεσσαράς 542,6) καίτοι τὸ ὅλικόν ὕψος εἶναι ἱκανοποιητικὸν ἢ κατανομή παρουσιάζεται ἐλαττωματικὴ ὅπως καὶ εἰς τὰς λοιπὰς ζώνας τοῦ Αἰγαίου ἢτοι ἀφθονία βροχῶν κατὰ τοὺς χειμερινούς μῆνας καὶ σπάνις κατὰ τοὺς ἐαρινούς.

Αἱ ἐπικρατήσασαι καιρικαὶ συνθήκαι κατὰ τὸ ἔτος 1938 ὑπῆρξαν γενικῶς εὐνοϊκαί. Αἱ ἀφθονοὶ καὶ συχναὶ βροχαὶ τῆς ἀνοίξεως ἐξησφάλισαν τὴν ἀρίστην ἀπόδοσιν τῶν σιτηρῶν καὶ ψυχανθῶν ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου ἐπέτρεψαν ἐξαιρετικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ περονοσπόρου μὲ πρωτοφανεῖς ζημίας εἰς τὰς ἀμπελοφυτείας τοῦ Νομοῦ καὶ ἰδίᾳ πέριξ τῆς πόλεως Ἡρακλείου ὅπου ὑφίσταται πλουσιωτάτη ἀμπελουργία αἱ δὲ σχετικαὶ ζημιαὶ ὑπελογίσθησαν εἰς 3—4 χιλιάδας τόννους σταφίδος σουλτανίνης καὶ εἰς 1000 τόννους ἐπιτραπεζίων σταφυλῶν μὴ ὑπολογιζομένων βεβαίως τῶν ζημιῶν πολλῶν διαμερισμάτων ὅπου καλλιεργεῖται ἢ οἰνάμπελος καὶ ὅπου αἱ ζημιαὶ ὑπῆρξαν ὀλιγώτεροι μὲν ἀλλὰ πάντως σημαντικά. Κατὰ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ περονοσπόρου διὰ διαλέξεων καὶ ὑποδειγματικῶν παρασκευῶν τοῦ βορδιγαλείου πολτοῦ ἐδιδάχθησαν οἱ ἀμπελουργοὶ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν σχετικῶν ῥαντισμάτων. Διετεθήσαν ἐκ τοῦ Γεωργικοῦ Ταμείου ἄνω τῶν 200 ψεκαστήρων ἐπὶ ἐπιστροφήν ἐν τῷ Νομῷ διὰ τὴν ἐφαρ-

μογὴν τῶν ψεκασμάτων καὶ ἐγένετο προμήθεια 2.000 καινουργῶν ψεκαστήρων διὰ τῆς Ἐνώσεως Συνοσμῶν Ἡρακλείου καὶ διενεμήθησαν εἰς τοὺς παραγωγούς.

Συγκριτικῶς μὲ τὸ 1937 ἡ παραγωγή τοῦ Νομοῦ πλὴν τοῦ ἐλαίου ὑπῆρξεν ἀνωτέρα οὕτω ἡ παραγωγή τῶν σιτηρῶν ἀνήλθεν κατὰ τὸ 1938 εἰς 27 περίπου ἑκατομμύρια ὀκάδας ἐνῶ κατὰ τὸ 1937 δὲν ὑπερέβη τὰ 20—22 ἑκατομμύρια ὀκάδας; Ἀνάλογος ὑπῆρξεν καὶ ἡ αὔξεις διὰ τὰ ψυχανθῆ καὶ εἰς τὰ ἀμπελουργικὰ προϊόντα παρατηρήθη μία αὔξεις 20—30 τοῖς ἑκατὸν ἀνωτέρα τῆς τοῦ 1937.

4) ΕΝ Τῃ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΜΟΥ ΛΑΣΗΘΙΟΥ

Οἱ ἐπικρατήσαντες κατὰ τὸ διαρρεύσαν ἔτος 1938 ὄροι παραγωγῆς ὑπῆρξαν εὐνοϊκοί.

Κατὰ τὴν περίοδον τῶν 1937—38, αἱ ἐπελθοῦσαι βροχαὶ ὑπῆρξαν ἀφθονοὶ καὶ τὸ σύνολον τούτων ἐκυμάνθη κατὰ περιοχὰς ἀπὸ 600—1400 χιλιοστά, ὅπερ ἀποτελεῖ ἐξαίρεσιν διὰ τὴν συνήθως ξηροθερμικὴν περιφέρειαν Λασηθίου.

Συνέπεια τῆς ἀφθονίας τῶν βροχῶν ἦτο ἡ γενικὴ ἐπιτυχία τῶν καλλιιεργειῶν. Αἱ ἀροτραῖαι καλλιέργειαι ἀπέδωσαν ὄλαι περισσότερον ἐν σχέσει πρὸς τὸ παρελθὸν ἔτος, ὅπερ ἐπίσης ἦτο εὐνοϊκόν. Τὰ ἐλαιόδενδρα παρὰ τὴν ἀφθονον καρποφορίαν τοῦ 1937 συνεπεία τῶν βροχῶν τοῦ χειμῶνος ἤνθισαν καὶ ἑκαρποφόρησαν ἐκ νέου. Ἡ παραγωγή τῶν χαρουπῶν εἰς ποιότητα καὶ ποσότητα ἦτο κατὰ πολὺ ἀνωτέρα. Ἡ ἐμφύτευσις τῶν γεωμήλων εἰς τὸ ὄροπέδιον τοῦ Λασηθίου, ἔνεκα τῆς βροχερᾶς καὶ ψυχρᾶς ἀνοιξεως καθυστέρησε καὶ τοῦτο ἀπετέλεσε κατ' ἐξοχὴν εὐνοϊκὸν παράγοντα ἐπιτυχίας τῶν, ἀλλὰ καὶ προλήψεως τῶν ζημιῶν τῶν ἐκ τῆς φθοριμαίας. Παρὰ τὸ γεγονός ὅτι ἡ φυτευθεῖσα ἔκτασις διὰ γεωμήλων ἦτο 30ο|ο μικρότερα καὶ ἡ ποιότης τοῦ σπόρου χειρίστη, ἐπετεύχθη παραγωγή ἀνωτέρα ἐν σχέσει μὲ τὸ παρελθὸν καὶ ἀρίστης ποιότητος, ὥστε νὰ διατεθῇ ἐκ μέρους τῶν παραγωγῶν τοῦ ὄροπεδίου ἐκ τῆς ἀποθήκης τῶν εἰς τιμὴν ἀνωτέραν τῶν πέντε (5) δραχμῶν κατ' ὄκαν.

Ἡ Εὐδεμῖς ἣτις κατὰ τὸ 1937 κατέστρεψεν τὴν μικρὰν ἐσοδείαν τῆς σταφίδος, κατὰ τὸ 1938 δὲν ἐνεφανίσθη καὶ ἡ μεγάλη ἐσοδεία τοῦ ἔτους τούτου διετέθη ἄθικτος.

Ἡ παραγωγή τῶν ἐτῶν 1937 & 1938.—Κατωτέρω παραθέτομεν πῖνακα τῆς παραγωγῆς 1938 καὶ 1937 ἐκ τοῦ ὁποίου σαφῶς ἐμφαίνεται ἡ κατὰ γενικὸν κανόνα αὔξεις τῶν γεωργικῶν προϊόντων τὸ ἔτος 1938.

Προϊόντα	Ἔτος 1937	Ἔτος 1938
Οἶνος	1.914.200	3.540.600
Σταφίς Σουλτανίνα	975.200	2.447.100
Ἐλαιον	6.000.000	4.750.000

Χαρούπια	4.029.100		9.671.000
Ύμυγδαλα	1.539.360		839.750
Καρύδια	151.710		139.480
Μηλα	189.700		144.387
Ύπιδια	226.850		171.984
Βερύκοκα	57.510		50.980
Ροδάκινα	65.510		47.585
Σύκα	100.085		104.555
Δαμάσκηνα	23.440		24.730
Μπανάνες	20.815		15.200
Πορτοκάλια όκάδ.	256.070	τεμάχια	1.700.000
Μανδαρίνια	»	»	1.900.000
Λεμόνια	»	»	660.000
Κίτρα	»	»	120.000

Παραγωγή Πρωτων

Σίτος	2.680.000		3.169.480
Κριθή	6.000.000		6.829.000
Σμιγός	1.204.000		1.549.500
Βρώμη	1.488.000		1.757.000
Κύαμμοι	210.000		589.700

Παραγωγή Όψιμων

Ρόβη	2.100.000		2.915.560
Βίκος	103.000		116.080
Λάθυρος	70.000		96.650
Φασόλοι	113.165		156.640
Φακή	32.620		33.835
Έρέβυνθοι	85.430		123.590
Γεώμηλα	4.439.700		6.200.000
Τομάτες	1.500.000		2.100.000

Παραγωγή Κτηνοτροφίας

Τυρός μαλακός όκ.	3.620		1.850
» σκληρός	160.450		206.405
Βούτυρον	12.771		13.620
Έρια	43.155		41.302
Όά ζεύγη	375.100	Ζεύγη	428.800
Μέλη όκάδ.	56.475		40.989
Κηρός	3.958		8.244

Ἡ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1938

1) ΕΝ ΤΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΜΟΥ ΧΑΝΙΩΝ

Ἡ ἐν γένει καλὴ ἐσοδεία τοῦ προηγουμένου ἔτους συνδυαζομένη μὲ τὴν πλουσίαν ἐλαιοεσοδείαν τοῦ θεωρουμένου ἔτους, τὴν ἱκανοποιητικὴν παραγωγὴν τοῦ οἴνου καὶ τὴν καλὴν τούτου διάθεσιν τὴν ἀρίστην παραγωγὴν τῶν ἐσπεριδοειδῶν καὶ τῶν περισσοτέρων λοιπῶν καλλιεργειῶν καὶ ἐκμεταλλεύσεων συντέτιναν ὥστε ἡ Γεωργικὴ οἰκογένεια νὰ βελτιώσῃ σημαντικῶς τὴν οἰκονομικὴν τῆς θέσιν ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος ὥστε σήμερον νὰ προσεγγίξῃ τὴν βαθμίδα τῆς εὐημερίας.

Κατὰ κλάδους γεωργικῶν ἐκμεταλλεύσεων ἡ ὑπηρεσία παρατηρεῖ ὅτι:

1) Ἡ Ἐλαιοκομία ἀπέδωκεν τόσον ὥστε παρὰ τὴν μικρὰν σχετικῶς τιμὴν διαθέσεως δεδομένης τῆς ἐκτάσεως αὐτῆς ἐν τῇ περιφερείᾳ νὰ ἐπέδρασεν σημαντικῶς εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως.

2) Ἡ ἀμπελοργία. Ἡ παραγωγὴ ἦτο σχετικῶς μικρὰ ἢ διαθέσις τοῦ προϊόντος ἀρκετὰ καλὴ πλὴν τῆς σταφίδος. Γενικῶς ὁ κλάδος οὗτος δὲν ἐπέδρασεν συντελεστικῶς ἐπὶ τοῦ οἴκου. Ἴσοζυγιῶν τοῦ ἀγρότου δὲν εἶχεν ὅμως οὔτε δυσμενῆ ἐπίδρασιν.

3) Ἐσπεριδοκαλλιέργεια. Ἡ ἐκμετάλλευσις αὕτη ἀποδίδει σήμερον τὴν μεγαλυτέραν καθαρὰν πρόσοδον κατὰ στρέμμα. Ζημίαι τινὲς κατὰ τὴν ἀνθοφορίαν καὶ λόγῳ τῆς κορυφοξήρας παρετηρήθησαν.

Εἰς περιοχὰς τινὰς ὅπου ἡ ἐσπεριδοκαλλιέργεια ἀποτελεῖ τὸ κύριον δενδροκομικὸν εἶδος ἡ ἀγροτικὴ οἰκογένεια εὐημερεῖ.

4) Κηπευτικὴ ἐκμετάλλευσις. Ἡ οἰκονομία τῆς γεωργικῆς ταύτης ἐκμεταλλεύσεως λόγῳ τοῦ πολλαπλοῦ καὶ ἀλληλοδιαδόχου τῶν εἰσοδημάτων τῆς δὲν παρουσιάζει ἀποτόμους διακυμάνσεις κατὰ δὲ τὸ θεωρούμενον ἔτος παραμένει εἰς τὸ αὐτὸ ὅπως καὶ κατὰ τὸ προηγούμενον στάδιον σχετικῆς ἱκανοποιητικῆς ἐξελίξεως.

5) Ἡ Μικτὴ Γεωργικὴ ἐκμετάλλευσις λόγῳ τῶν εὐνοϊκῶν καιρικῶν συνθηκῶν, τῶν βελτιωμένων μεθόδων καλλιεργείας ἐμφανίζεται καλυτέρα παρ' ἔτους.

6) Ἡ μικτὴ Γεωργοκτηνοτροφικὴ ἐκμετάλλευσις κατὰ τὸ θεωρούμενον ἔτος ἐδοκιμάσθη καὶ δὲν ἔφθασεν ἢ ἐπιτυχία τῆς Γεωργ. ἐκμεταλλεύσεως ν' ἀνυψώσῃ τὸ ἕτερον σκέλος τὴν κτηνοτροφικὴν ἧς τὸ εἰσόδημα ἐμειώθη σημαντικῶς εἰς σημεῖον νὰ ἐγκαταλειφθῇ τρεπομένων τῶν ἀγροτῶν τοῦ τύπου τούτου πρὸς τὴν μικρὰν Γεωργικὴν ἐκμετάλλευσιν.

7) Κτηνοτροφικὴ Ἐκμετάλλευσις. Παρὰ τὰς ἱκανοποιητικὰς τι-

μάς τῶν παραχθέντων κτηνοτροφικῶν προϊόντων λόγω τοῦ παρατεταμένου καί βαρέος χειμῶνος, λόγω τοῦ περιορισμοῦ τῆς αἰγοτροφίας σημαντικῶς, ἡ οἰκονομία τῆς ἐκμεταλλεύσεως ταύτης ὑπέστη καιριον πλήγμα κατὰ τὸ ὑπὸ ἐξέτασιν ἔτος.

Γενικῶς ἡ ἐκμετάλλευσις αὕτη διέρχεται σοβαράν κρίσιν. Τοῦτο ἀποδίδεται ὑπὸ τῆς ὑπηρεσίας εἰς τὸν ἐν γένει ὑπέρμετρον καὶ πολλάκις ἄνευ σοβαροῦ λόγου περιορισμὸν τῶν διαθεσίμων ἐκτάσεων καὶ τὴν μὴ ἐκμετάλλευσιν τῶν διατηρηθεισῶν πρὸς μεγαλυτέραν ἀπόδοσιν καὶ τὴν μὴ βελτίωσιν τῶν συνθηκῶν διεξαγωγῆς τῆς νομαδικῆς αἰγοπροβατοτροφίας κλπ.

2) ΕΝ ΤΗ ΓΕΩΡΓΙΚῆ ὙΠΗΡΕΣΙΑ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

Ὁ Γεωργικὸς πληθυσμὸς παρὰ τὴν παρατηρηθεῖσαν μείωσιν τῆς παραγωγῆς δὲν ὑπέφερεν ἐκ στερήσεων χάρις εἰς τὰ ἀποθέματα τοῦ προηγουμένου ἔτους θὰ ἐξεπλήρωνε δὲ κατὰ μέγα μέρος τὰς ὑποχρεώσεις του καὶ θὰ συνετηρεῖτο καλλίτερον, ἂν ἐπετυγχάνετο καλυτέρα διάθεσις τῶν προϊόντων του. Ἡ ἀπραξία τοῦ ἐμπορίου ἐπὶ τῶν Γεωργικῶν προϊόντων ἐνταθεῖσα λόγω τῆς μὴ πωλήσεως τῶν καπνῶν καὶ τῆς σταφίδος κατέστησεν δύσκολον τὴν ἐξεύρεσιν τῶν ἀπαραιτήτων χρημάτων διὰ τὴν συνέχισιν τῶν γεωργικῶν ἐργασιῶν.

3) ΕΝ ΤΗ ὙΠΗΡΕΣΙΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Εἶναι γνωστὸν ὅτι ἐν τῷ Νομῷ Ἡρακλείου πλὴν ἐλαχίστων διαμερισμάτων (διαμερισμάτα τινα πεδιάδος Μεσσαράς) ἡ οἰκονομία τῆς ἀγροτικῆς οἰκογενείας εἶναι εὐνοϊκὴ καὶ ἐπιτρέπει ὑψηλὴν στάθμην ζωῆς.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀγροτικῶν οἰκογενειῶν τοῦ Νομοῦ ὑπολογίζεται εἰς 30.000 καὶ τὸ μέσον Γεωργικὸν εἰσόδημα εἰς δραχμ. 750.000.000.

4) ΕΝ ΤΗ ὙΠΗΡΕΣΙΑ ΛΑΣΗΘΙΟΥ

Ἡ οἰκονομία τοῦ ἀγρότου Λασηθίου παρὰ τὴν ἐμφανῆ τάσιν πρὸς εἰδίκευσιν τῶν καλλιεργειῶν του ἐξακολουθεῖ κατὰ μέγα μέρος νὰ εἶναι κλειστή. Καταβάλλονται πάντοτε σημαντικαὶ προσπάθειαι διὰ τὴν ἐπίτευξιν ἐπαρκειᾶς τῆς Γεωργικῆς οἰκογενείας. Ἐφέτος δὲ χάρις εἰς τὴν εὐνοϊκὴν παραγωγὴν εἰς Σητεῖαν καὶ ἄλλα τινὰ κέντρα σημειοῦνται ἀποθέματα κριθῆς καὶ ἄλλων δημητριακῶν ἀδιάθετα.

Ἐν τούτοις ἡ κλειστὴ αὕτη οἰκονομία τοῦ Ἀγρότου ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος ὑποχωρεῖ καὶ ἐξελισσεται δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν βραγδαίως πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς Ἐθνικῆς ἐπαρκειᾶς καὶ ἔτι περισσότερο πρὸς τὰς ἀνάγκας τοῦ Διεθνοῦς ἐμπορίου. Αἱ ἄθροαι ἐμφυτεύσεις ὀπωροφόρων δένδρων παντὸς εἴδους καὶ ἡ βελτίωσις καὶ συστηματοποίησης πολλῶν ἐκτάσεων καὶ ἡ μετατροπὴ των εἰς κήπους παραγω-

γῆς πρώτων λαχανικῶν καὶ γεωμήλων ἐν γένει εἶναι ἢ ἀπόδειξις. Ἡ οἰκονομία τῶν ἀγροτῶν Λασηθίου χάρις εἰς τὴν καλὴν ἐσοδεῖαν τοῦ 1937 καὶ τὴν ἀκόμη καλυτέραν τοῦ ἔτους 1938 ἐβελτιώθη ἀποτόμως. Συνεπεία τούτου ἐβελτίωσε τὴν διατροφήν του, τὰ δὲ περισσεύματα διέθεσε διὰ τὴν βελτίωσιν καὶ ἐπαύξεισιν τῆς παραγωγῆς του, ἅμα δὲ διὰ τὴν ἐπέκτασιν τῶν φυτειῶν του ὡς ἀνωτέρω.

Ἡ ποιμενικὴ κτηνοτροφία ἣτις ἄλλοτε ἀπερρόφα τὰ περισσεύματα τῶν ἀγροτῶν καὶ ἠϋξάνετο, σήμερον δὲν εἶναι δυνατὸν ν' αὐξηθῆ, ἀντιθέτως αὐξάνεται ὁ ἀριθμὸς τῶν βελτιωμένων καὶ οἰκοσίων ζῶων καὶ ἡ ζήτησις τοιούτων ζῶων εἶναι μεγάλη.

Κατὰ τὴν ἀφορίαν τοῦ ἔτους 1936 οἱ ἀγρόται τοῦ Λασηθίου ἐχρεώθησαν διὰ νὰ διατηρηθῶσιν. Ἦδη μὲ τὴν βελτίωσιν τῆς παραγωγῆς ἐξεπλήρωσαν τὰς ὑποχρεώσεις των πρὸς τὴν Ἀγροτικὴν Τράπεζαν ἔκτος ὀλίγων κακοπίστων, καὶ ἡ ζήτησις δανείων βραχυπροθέσμων ἐμειώθη κατὰ πολὺ. Ἀντιθέτως αἱ χορηγήσεις μεσοπροθέσμων καὶ μακροπροθέσμων δανείων ἠϋξήθησαν κατὰ τὰ τελευταῖα 2 ἔτη, καὶ τοῦτο εἶνε ἐνδεικτικὸν τῆς βελτιώσεως τῆς οἰκονομίας τῶν ἀγροτῶν τῆς περιφερείας.

Διὰ δὲ τῆς συνεχιζομένης ἀθρόας εἰδικεύσεως τῆς καλλιεργείας καὶ τῆς ἐντάσεως τῆς παραγωγῆς μὲ βάσιν τὴν Ἐθνικὴν ἐπάρκειαν καὶ τὰς ἀνάγκας τοῦ διεθνοῦς ἐμπορίου, θὰ ἐπιτευχθῆ ἡ οἰκονομικὴ εὐρωστία καὶ ἡ ἀνύψωσις τῆς στάθμης τοῦ βιωτικοῦ ἐπιπέδου τοῦ ἀγρότου Λασηθίου.

ΤΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΩΣ ΕΞΕΤΕΛΕΣΘΗ ΥΠΟ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

1) ΕΝ Τῃ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΜΟΥ ΧΑΝΙΩΝ

Κατὰ κλάδους καλλιεργειῶν.—Τὸ πρόγραμμα τῆς Γεωργικῆς Ὑπηρεσίας κατὰ τὸ ὑπὸ ἐξέτασιν ἔτος εἶχεν δύο βασικὰς ἐπιδιώξεις.

α) Τὴν προαγωγὴν τῶν ὑπαρχουσῶν ἐν τῷ Νομῷ καλλιεργειῶν καὶ ἐκμεταλλεύσεων.

β) Τὴν εἰσαγωγὴν νέων ἀποδοτικῶν καλλιεργειῶν.

Πρὸς τοῦτο ἡ ὑπηρεσία ἐμερίμνησεν.

Ὡς πρὸς τὴν ἐλαϊάν.—Διὰ τὴν σύστασιν Μεταβατικῶν Σχολείων ἐλαιοκλαδεύματος. Ἐλειτούργησαν 13 Μεταβ. Σχολεῖα μὲ συνολικὸν ἀριθμὸν ἡμερῶν ἐργασίας ἀνερχόμενον εἰς 348. Πραγματοποιηθέντα συνολικῶς ἡμερομίσθια 2284 καὶ σύνολον κλαδευθέντων ὑποδειγματικῶς δένδρων 8964.

Ὁ μέσος ὅρος λειτουργίας τῶν Σχολείων εἶνε 27 ἡμέραι. Εἰς

τὸ πρόγραμμα τῆς ὑπηρεσίας προεβλέπετο ἡ σύστασις 16 μεταβ. Σχολείων μὲ 7 μαθητάς καὶ 1 Ἀρχιεργάτην. Βραδύτερον προεβλέπετο ἡ λειτουργία δευτεροβαθμίου μεταβατικοῦ Σχολείου πρὸς φοίτησιν τῶν ἐπιδειξάντων μεγαλυτέραν ἰκανότητα καὶ ἐπίδοσιν μαθητῶν τοῦ πρωτοβαθμίου Σχολείου. Ταῦτα δὲν ἐπραγματοποιήθησαν διὰ λόγους ἀνεξαρτήτους τῆς θελήσεως τῆς ὑπηρεσίας.

Εἰς τὸ ζήτημα τῆς παραγωγῆς τῶν μεθόδων καλλιέργειας καὶ λιπάνσεως ἡ ὑπηρεσία ἐμερίνησεν διὰ τὴν χορήγησιν ὁδηγιῶν ὑπὸ τοῦ τεχνικοῦ τῆς προσωπικοῦ διὰ τὴν βελτίωσιν τῶν μεθόδων καλλιέργειας καὶ λιπάνσεως καὶ διὰ τὴν συνέχισιν τῆς λειτουργίας 5 πειραματικῶν ἐλαιῶνων.

Ἡ ὑπηρεσία προέβλεπε προσέτι τὴν σύστασιν 16 ἀποδεικτικῶν ἐλαιῶνων καλλιέργειας καὶ λιπάνσεως τριετοῦς λειτουργίας μὴ ἐγκριθείσης τῆς σχετικῆς πιστώσεως ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Γεωργικοῦ Ταμείου.

Ἡ καταπολέμησις τοῦ Δάκου ἐνηργήθη διὰ τῶν ὀργάνων τῆς ὑπηρεσίας, σχετικῶς ἀνέφερον τὸ Γεωργικὸν Ταμεῖον ὅπερ καὶ διηύθυνε τὰς σχετικὰς ἐργασίας.

Διὰ τὰ ἐσπεριδοειδῆ.—Ἡ ὑπηρεσία προέβλεπε τὴν σύστασιν 6 Μεταβατικῶν Σχολείων κλαδεύματος καὶ τριῶν προτύπων κτημάτων ἐσπεριδοειδῶν. Λόγω τοῦ περιορισμοῦ τῶν πιστώσεων περιωρίσθη εἰς τὴν διὰ τῶν τεχνικῶν τῆς ὀργάνων ὑπόδειξιν τῆς τέχνης τοῦ κλαδεύματος καὶ λοιπῶν προοδευτικῶν ἐργασιῶν μεριμνήσασα καὶ διὰ τὴν ἐπέκτασιν τῆς καλλιέργειας τῶν ἐσπεριδοειδῶν διὰ τῆς διαθέσεως ἐκ τοῦ φυτωρίου ἀγροκ. Χανίων 3.000 δενδρυλλίων νερατζέας εἰς τιμὴν 8—10 δρ. Ἐπιπροσθέτως τῆ εἰσηγήσει τῆς ἐξεδόθησαν ἀγρονομικαὶ ἀποφάσεις τῆς Γεν. Δ)σεως περὶ ἐπιβολῆς ὑποχρεωτικῶν μέτρων κλαδεύματος καὶ καταπολεμήσεως τῆς ψώρας. Ἡ καταπολέμησις ἀρξαμένη ἀπὸ 8 Σ)βρίου ἐπερατώθη περὶ τὰ τέλη Ν)βρίου εἰς τὴν καταπολέμησιν ἢ συμβολῆ τῆς ὑπηρεσίας ὑπῆρξεν μεγίστη, διαθεσάσης ἅπαν τὸ τεχνικὸν αὐτῆς προσωπικὸν διὰ τὴν ἐντατικὴν παρακολούθησιν τῆς καταπολεμήσεως ὡς καὶ 250.000 ὀκ. διαλύματος 5 ο)ο πολτοῦ Shell καὶ διαλύματος πετρελαιοσάπωνος.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν ψεκασθέντων δένδρων ἀνήλθεν εἰς 165.000. Ἡ καταπολέμησις ὑπῆρξεν γενικῶς ἀποτελεσματικὴ διαπιστωθέντος εἰς ἀρκετάς περιπτώσεις ποσοστοῦ καταστροφῆς μέχρι 95 καὶ 98 ο)ο.

Ἐπετεύχθη δὲ ἡ ἀναχαίτισις τῆς ἐξαπλώσεως του τοῦ παρασίτου καὶ καταστροφῆ τούτου εἰς σημαντικὸν βαθμὸν.

Ἀμπελουργία.—Ἡ Ὑπηρεσία προέβλεπε τὴν σύστασιν 5 προτύπων ἀμπελώνων καὶ 3 μεταβατικῶν Σχολείων κλαδεύματος καὶ ἐμβολιασμοῦ. Ἐλλείπει πιστώσεων δὲν ἠδυνήθη νὰ πραγματοποιήσῃ τὰς προβλέψεις τῆς πλὴν ἐμερίνησεν διὰ τὴν χορήγησιν τεχνικῶν ὁδηγιῶν εἰς τοὺς ἀμπελουργοὺς τοῦ Νομοῦ καὶ εἰς τὰς μᾶλλον ἀμ-

πελουργικὰς κοινότητας ἐξετέλεσεν ὑποδειγματικὰς ἀμπελουργικὰς ἐργασίας.

Σιτηρά.—Εἰς τὸν τομέα τούτου ἡ δρασὶς τῆς ὑπηρεσίας ἦτο σημαντικὴ. Κατεβλήθη μέριμνα διὰ τὴν ἐγκατάστασιν 19 ἀποδεικτικῶν ἀγρῶν σκαλιστικῆς καλλιέργειας καὶ λιπάνσεως σίτου.

Τὰ ἀποτελέσματα τούτων εἰς τὰς πλείστας τῶν περιπτώσεων κατέδειξαν τὴν ὑπεροχὴν τοῦ συστήματος τῆς σκαλιστικῆς καλλιέργειας καὶ λιπάνσεως ἔναντι τοῦ τῆς συνήθους καλλιέργειας.

Τ' ἀποτελέσματα τῶν πειραματικῶν ἀγρῶν λιπάνσεως σίτου ἔδειξαν ἐντόνως καταφανῆ τὴν ὑπεροχὴν τοῦ τμήματος τῆς ἀζωτοφωσφορούχου λιπάνσεως κατὰ τὴν σπορὰν ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἐπιφανειακὴν νιτρικὴν λίπανσιν κατὰ τὴν ἀνοιξιν.

Ταῦτα ἀπέδειξαν οἱ λειτουργήσαντες 4 πειραματικοὶ ἀγροὶ λιπάνσεως. Ἐπίσης ἐλειτούργησαν τρεῖς πειραματικοὶ ποικιλιῶν σίτου. Εἰς τὴν μέριμναν τόσον τῆς ὑπηρεσίας ὅσον καὶ τῆς Α.Τ.Ε. ὀφείλεται ἡ διάθεσις βελτιωμένων ποικιλιῶν σιτηρῶν ὡς ἐρετρίας (28.500 ὀκ. Μίνως (3.000 ὀκ.) Ριέτι (1000 ὀκ.) καὶ βρώμης (700 ὀκ.)

Ὄσπρια.—Διὰ τὴν ἐκμετάλλευσιν ταύτην ἡ ὑπηρεσία ἐμερίμνησεν διὰ τὴν χορήγησιν ὀδηγιῶν καὶ τὴν ἄσκησιν γενικῆς προπαγάνδας διὰ τὴν χρησιμοποίησιν εἰς μεγαλυτέραν κλίμακα τῆς φωσφοροκαλιούχου λιπάνσεως τὴν ἐκτέλεσιν σκαλισμάτων καὶ καταπολέμησιν μυκητολογικῶν καὶ ἐντομολογικῶν ἀσθενειῶν τῶν ὀσπρίων.

Λοιπὰ καρποφόρα δένδρα.—Μεγάλῃ προσπάθεια τῆς ὑπηρεσίας κατεβλήθη διὰ τὴν ἐξημέρωσιν καὶ τὸν καθαρισμόν μεγαλυτέρου ἀριθμοῦ δένδρων. Οὕτω ἐξημερώθησαν ὑπὸ τῶν τεχνικῶν τῆς ὀργάνων 2.500 ἀγρίων χαρουπεῶν, 2.000 ἀγρίων ἐλαιῶν, 1000 ἀγριοφιστικέαι. Ἄφ' ἐτέρου ἐνεβολιάσθησαν ὑπὸ ἐμβολίων ἐκλεκτῶν ποικιλιῶν 2000 ἀπιδέαι, 1500 μηλέαι, 200 δαμασκηναί καὶ 400 πορτοκαλλέαι.

Ἐκλαδεύθησαν δὲ ὑποδειγματικῶς περὶ τὰ 3000 καρποφόρα δένδρα. Ἐκ τοῦ ἐν Σούδα φυτωρίου διετέθησαν εἰς χαμηλὰς τιμὰς 5000 ὀπωροφόρα δενδρύλλια.

Κτηνοτροφία.—Οἱ τυροκόμοι τῆς Ὑπηρεσίας εἰργάσθησαν ἐντατικῶς κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Τυροκομικῆς περιόδου διὰ τὴν καθοδήγησιν τῶν τυροκόμων τοῦ Νομοῦ εἰς τὴν κατὰ τὰς νεωτέρας μεθόδους παρασκευὴν τυροκομικῶν προϊόντων.

Ἐδίδαξαν πρὸς τοῦτο εἰς 33 Τυροκομεῖα τοῦ Νομοῦ τὴν παρασκευὴν τυροῦ τύπου Γραβιέρας βελτιωμένου τύπου Κεφαλοτυρίου, μυζήθρας, Τυροῦ Ἀγράφων καὶ τυροῦ φέτας ἐν ἄλμῃ.

2) ΕΝ Τῃ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

ΚΑΤΑ ΚΛΑΔΟΥΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ

Διὰ τὴν ἐλαιοπαραγωγὴν.—Ἡ ὑπηρεσία ἐμερίμνησεν διὰ τὴν

σύστασιν καὶ λειτουργίαν 22 μεταβατ. Σχολείων κλαδεύματος τῆς ἐλαίας ἐπὶ τρίμηνον εἰς τὰ ὅποια ἐξεπαιδεύθησαν 140 ἑκατὸν τεσσαράκοντα μαθηταὶ καὶ εἰς τὰ ὅποια ἐδίδαξαν πεπειραμένοι ἀρχιεργάται ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῶν γεωπόνων. Τὰ κλαδεύματα ἐνηργήθησαν κυρίως εἰς τοὺς ὑπὸ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης ἰδρυομένους ἀποδεικτικούς ἐλαιῶνας, ὁ ἀριθμὸς τῶν κλαδευθέντων δένδρων ἀνήλθεν εἰς 30.000 οἱ δὲ μαθηταὶ κατητίσθησαν τοσοῦτον ἐπαρκῶς ὥστε πολλοὶ τούτων ἐχρησιμοποιήθησαν ὡς ἀρχιεργάται Συνεργεῖου ὑποχρεωτικοῦ κλαδεύματος.

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω ἢ ὑπηρεσία παρηκολούθησε διὰ τῶν ὀργάνων τῆς τὰ γενόμενα εἰς ὅλην τὴν περιφέρειαν κλαδεύματα ἀνέπτυξε δὲ δρᾶσιν ἐξαιρετικὴν διὰ τὴν χορήγησιν ὀδηγιῶν καὶ τὴν ἐνεργεῖαν εὐρυτάτης προπαγάνδας διὰ τὴν βελτίωσιν τῶν μεθόδων καλλιέργειας τῆς ἐλαίας ἣτις εἶχεν ἐγκαταλειφθῆ εἰς σημεῖον νὰ παρουσιάζεται ἐπὶ ἔτη τελεία ἀκαρπία. Ἐν συμπεράσματι ἡ Ὑπηρεσία ἐμερίμνησε διὰ τὴν ἐπίτευξιν μιᾶς πλήρους καὶ ἐπιστημονικῆς ἐκμεταλλεύσεως τῆς ἐλαίας τῇ οἰκονομικῇ ἐν ἰσχύσει τῆς Α.Τ.Ε.

Εἰς τὴν ἀμπελοργίαν.— Ἡ Ὑπηρεσία ἐμερίμνησε διὰ τὴν σύστασιν καὶ λειτουργίαν ἐπὶ τρίμηνον τεσσάρων Μεταβατικῶν Σχολείων κλαδεύματος σουλτανίνης εἰς τὰ ὅποια ἐξεπαιδεύθησαν ὀκτῶ μαθηταί. Εἰς τὰ Σχολεῖα ἐδίδαξαν εἰδικοί πεπειραμένοι ἀρχιεργάται ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν πάντοτε τῶν γεωπόνων οἵτινες εἶχον δοκιμασθῆ καὶ κατὰ τὸ προηγούμενον ἔτος καὶ εἶχον ἀποδόσει καλὰ ἀποτελέσματα.

Ἐκτὸς δὲ τῶν νέων μαθητῶν παρηκολούθησαν τὰ σχολεῖα καὶ οἱ μαθηταὶ τοῦ προηγούμενου ἔτους εἰς τρόπον ὥστε μετὰ μίαν εἰσέτι περίοδον νὰ καταστοῦν ἄριστοι ἀμπελοκλαδευταί. Τὰ ἐν λόγῳ σχολεῖα εἰργάσθησαν κυρίως εἰς Σουλτανίναν καὶ κληματαριῆς τῶν ὁποίων τὴν ἐξάπλωσιν ἐπιδιώκει ἡ ὑπηρεσία.

Εἰς τὴν Δενδροκομίαν. Γενικῶς.— Ἡ ὑπηρεσία ἐμερίμνησε διὰ τὴν σύστασιν καὶ λειτουργίαν:

α) Ὁκτῶ Μεταβ. Σχολείων ἐμβολιασμοῦ ἀγρίων δένδρων τριμήνου διαρκείας μὲ 40 μαθητάς.

β) Τεσσάρων Μεταβ. Σχολείων κλαδεύματος ὀπωροφόρων δένδρων τριμήνου διαρκείας μὲ 24 μαθητάς.

Ἡ δρᾶσις τῶν ἐν λόγῳ Σχολείων ἐπεξετάθη ἐφ' ὄλων τῶν ὀπωροφόρων δένδρων κυρίως ὅμως ἐνεβολιάσθησαν χαρουπέαι ἐλαῖαι καὶ τραμυθεαί. Τὰ Μεταβατ. Σχολεῖα ἐμβολιασμοῦ ἐπέτυχον δύο τινά.

Πρῶτον τὴν ἐκπαίδευσιν ἀρίστων ἐμβολιασμῶν καὶ δεύτερον τὸν ἐμβολιασμὸν μεγάλου ἀριθμοῦ δένδρων δι' ἐξευγενισμένων ποικιλιῶν αἵτινες σὺν τῷ χρόνῳ διαδιδόμεναι θ' ἀντικαταστήσουν τὰς ὑπαρχούσας ποικιλίας, οὕτω ἐχρησιμοποιήθησαν διὰ τὰ ἔσπεριδοειδῆ

ἐμβόλια ποικιλίας ὀμφαλοφόρων καὶ Φόδελε διὰ τὴν ροδακινέαν ἐμβόλια ποικιλίας Μαστοὶ Ἀφροδίτης, διὰ τὴν κερασέαν ἐμβόλια Πετροκερασέας καὶ Γερακαρίου.

Διὰ τὴν μηλέαν ἐμβόλια φυρικιάς διὰ τὴν Ἀχλαδέαν ἐμβόλια Κοντούλας καὶ Δουκέσσας καὶ ἐμβόλια σιδηρίτου καὶ Ἀρχανῶν διὰ τὴν ἄμπελον. Διὰ τὴν διάδοσιν τῆς καλῆς ἐλαίας ἡ ὑπηρεσία προέκρινε τὴν ποικιλίαν χονδροληὰ διὰ τὰ πεδινὰ γόνιμα ἐδάφη καὶ τσουνάτη καὶ κορωναίικη διὰ τὰ ὄρεινά καὶ ἄγονα.

Διὰ τὴν Μελισσοκομίαν.—Ἐλειτούργησεν κατὰ διαφόρους περιόδους καὶ ἐπὶ τρίμηνον ἐν Μεταβατικῶν Σχολεῖον Μελισσοκομίας.

Παρηκολούθησαν 4 μαθηταὶ τέκνα μελισσοκόμων κατὰ διαφόρους χρονικὰς περιόδους τοῦ ἔτους ἵνα παρακολουθηθοῦν ἅπασαι αἱ ἐτήσια ἐργασίαι τῆς μελισσοκομίας. Διὰ τοῦ ἐν λόγῳ Σχολείου ἐνεκατεστάθησαν 474 νέαι εὐρωπαϊκαὶ κυψέλαι. Ἄπασαι αἱ μελισσοκομικαὶ ἐργασίαι τῆς ἐγκαταστάσεως καὶ τῆς λοιπῆς λειτουργίας τῶν κυψελῶν τούτων ἐγένοντο ὑπὸ τῶν παρακολουθούτων μαθητῶν τῇ ὁδηγίᾳ ἐιδικοῦ Μελισσοκόμου τῆς Ὑπηρεσίας. Ἡ ἐξαγωγή τοῦ μέλιτος ἐγένετο διὰ μελιτοεξαγωγέως τῆς ὑπηρεσίας.

Προσέτι ἡ ὑπηρεσία παρηκολούθησε καὶ ἔδωσε τὰς ἀναγκαίας ὁδηγίας εἰς τοὺς Μελισσοτρόφους τῆς περιφέρειας κατέχοντας περὶ τὰς 12.000 ἐγχωρίους κυψέλας.

Ἐκτὸς τῶν ἐργασιῶν τῆς ὑπαίθρου ἡ ὑπηρεσία ἴδρυσεν ἐν τοῖς γραφείοις τῆς ἐν ἐργαστήριον μελισσοκομίας. Ἐν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ ἐδιδάχθησαν θεωρητικῶς μελισσοκομίαν καὶ προέβησαν εἰς τὴν κατεργασίαν 250 ὀκ. κηροῦ καὶ τεχνητὰς κηρύθρας διὰ μηχανημάτων τοῦ Γεωργικοῦ Ταμεῖου.

Διὰ τὴν Σηροτροφίαν.—Ἡ Ὑπηρεσία ἐμερίμνησεν διὰ τὴν λειτουργίαν ἐνὸς Μεταβατικοῦ Σχολείου Σηροτροφίας διαρκείας 50 ἡμερῶν ἐν τῇ Γεωργικῇ Σχολῇ Ἀσωμάτων εἰς τὸ ὁποῖον ἐδιδάχθησαν ἐκτὸς τῶν μαθητῶν τῆς Σχολῆς καὶ ἐπτὰ εἰσέτι ἰδιῶται. Ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ Σχολείου ἐτέθη πεπειραμένη τεχνίτρια ὑπὸ τὴν Ἐποπτεῖαν τοῦ Ἐπαρχιακοῦ Γεωπόνου.

Εἰς τὴν Τυροκομίαν.—Διὰ τὴν τυροκομίαν ἡ ὑπηρεσία ἀπὸ ἐτῶν κατέβαλεν μεγίστας φροντίδας διὰ τὴν ὀργάνωσιν προτύπων Συγκῶν Τυροκομιῶν τῆς περιφέρειας.

Εἰς τὰ Τυροκομεῖα ταῦτα (πέντε τὸν ἀριθμὸν) κατηργάσθησαν 70.000 ὀκ. γάλακτος καὶ παρήχθησαν 7.600 ὀκ. Κρητικῆς Γραβιέρας καὶ 4.900 ὀκ. ἀνθοτύρων.

Παραλλήλως ἡ ὑπηρεσία παρηκολούθησεν καὶ τὰς διαφόρους ἰδιωτικὰς τυροκομικὰς ἐπιχειρήσεις καὶ ἐχορήγησεν τὰς ἀναγκαίας ὁδηγίας διὰ τὴν βελτίωσιν τῶν κατασκευαζομένων τυρῶν.

Οὕτω κατ' ἔτος τὰ προϊόντα τούτων βελτιοῦνται αἱ δὲ φθοραὶ τῶν τυρῶν ἐκ πλημμελοῦς κατασκευῆς ἐλαττοῦνται.

3) ΕΝ ΤΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΑΤΑ ΚΛΑΔΟΥΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ

Κατεβλήθησαν προσπάθειαι διὰ τὴν βελτίωσιν τῶν σπουδαιοτέρων κλάδων καλλιέργειας τοῦ Νομοῦ ἡτοι:

α) Διὰ τὴν βελτίωσιν τῶν φυτῶν τῆς μεγάλης καλλιέργειας ἡ Ὑπηρεσία εὐρίσκειται εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν νὰ σημειώσῃ ὅτι ἐκτὸς τῆς μεγάλης διαδόσεως τῶν χημικῶν λιπασμάτων ἧτις κατὰ τὸ ἔτος 1938 ἀνῆλθεν εἰς 180 χιλιάδες σάκκους τῶν 50 χιλιογράμμων ἐγένετο συστηματικὴ προσπάθεια βελτιώσεως τῶν καλλιεργητικῶν συστημάτων διὰ μετατροπῆς τοῦ μονοκαλλιεργητικοῦ συστήματος εἰς βελτιωμένον σύστημα ἀμειψισπορᾶς διὰ τῆς ἐπεκτάσεως τῆς καλλιέργειας τῶν ψυχανθῶν ἰδιαίτερος εὐνοουμένων ὑπὸ τοῦ θερμοῦ καὶ ἠπίου κλίματος τῆς Κρήτης. Αἱ προσπάθειαι μας τείνουν εἰς τὸ νὰ καλύψουν τὸ 1/4 τῶν καλλιεργουμένων ἐκτάσεων δι' ἀροτραίας καλλιέργειας διὰ ψυχανθῶν, γνωστῆς οὔσης τῆς μεγάλης σημασίας αὐτῶν ἀπὸ ἀπόψεως βελτιώσεως τοῦ ἐδάφους καὶ τῆς Κτηνοτροφίας.

Ἐκ τῆς διατεθείσης πιστώσεως ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας τῶν 130 χιλιάδων δραχμ. συντηρήθησαν 150 ἀποδεικτικοὶ ἀγροὶ σκαλιστικῆς καλλιέργειας σίτου, 5 πειραματικοὶ σιτηρῶν καὶ ψυχανθῶν καὶ διετεθήσαν εἰς Κοινότητας καὶ συνεταιρισμοὺς 6 σποροκαθαριστήρια ἐπὶ τῇ κεκανονισμένῃ, ἐκπτώσει 25%) ἐπὶ τῆς ἀξίας των.

Ἐπίσης ἠγοράσθησαν 4 σπαρτικαὶ μηχαναὶ τύπου Χάσια καὶ 5 σποροκαθαριστήρια μετ' ἰσαριθμῶν ἀπολυμαντικῶν σπόρου Λόθρα διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν Γραφείων τῶν Ἐπαρχιακῶν Γεωπόνων οἵτινες καὶ ἔθεσαν ταῦτα εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ κοινοῦ διὰ τὸν καθαρισμὸν, καὶ τὴν ἀπολύμανσιν τῶν σπόρων. Ὑπολογίζομεν ὅτι 20—25 χιλ. ὀκάδες σπόρου σίτου ἐκαθαρίσθησαν καὶ ἀπελυμάνθησαν διὰ τῶν ἐν λόγῳ μηχανημάτων.

Ἐπροπαγανδίσθη ζωηρῶς ἡ γραμμικὴ σπορὰ τοῦ σίτου ἰδίᾳ ἡ σκαλιστικὴ καὶ τὰ βοτανίσματα τῶν σιτηρῶν.

Ἡ συμβολὴ τοῦ παρὰ τῇ Γεωργικῇ Σχολῇ Μεσσαρᾶς Ὑποστάθμου Καλλιτερεύσεως Φυτῶν ὑπῆρξεν κατὰ τὸ ἔτος 1938 σημαντικωτάτη. Διετεθήσαν ἀρκεταὶ χιλιάδες σπόρου βελτιομένων ποικιλιῶν (Αγαμέμνονος Μίνως, Ἐρετρίας) πρὸς σποροπαραγωγὴν εἰς ὑποδειγματικούς γεωργοὺς τῆς Πεδιάδος Μεσσαρᾶς καὶ ἐνηργήθη σχετικὴ σποροσυγκέντρωσις ἀνελθοῦσα εἰς 200 χιλιάδες ὀκάδες περίπου.

β) Ἀμπελουργικαὶ Πρόοδοι.—Ἡ ἀμπελουργία εἶνε ἡ σπουδαιοτέρα καλλιέργεια τοῦ Νομοῦ ὄχι μόνον ἀπὸ ἀπόψεως γεωργικοῦ εἰσοδήματος ἀνερχομένου κατὰ τοὺς μετριωτέρους ὑπολογισμοὺς κατ' ἔτος εἰς 300—400 ἑκατομ. δραχ. ἀλλὰ καὶ διότι ἀπασχολεῖ μεγάλον ἀριθμὸν ἐργατικῶν χειρῶν ἐκδιώκει τὴν ἀνεργίαν καὶ

εἰς κρισίμους στιγμὰς παρέσχεν ἄρτον καὶ ἐργασίαν εἰς χιλιάδας ἐργατικῶν χειρῶν. Καίτοι αἱ ἀμπελουργικαὶ πρόοδοι τοῦ Νομοῦ Ἡράκλειου εἶνε σημαντικαὶ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, ἡ ὑπηρεσία νομίζει ὅτι ὑπάρχει εὐρὺ πεδῖον προωθήσεως τῆς ἀμπελοκαλλιεργείας, καὶ πρὸς τοῦτο ἐτέθησαν εἰς ἐφαρμογὴν τὰ κάτωθι μέτρα :

Συνεστήθησαν 3 Μεταβατικὰ Σχολεῖα χειμερινοῦ ἀμπελοκλαδεύματος ἅτινα καὶ περιώδευσαν ὀλόκληρον τὸν Νομὸν κλαδεύσαντα ὑποδειγματικῶς πολλὰς χιλιάδας ἀμπέλους ἰδίᾳ σουλτανίνης καὶ ραζακί.

Πρὸς διδασκαλίαν τῆς μεθοδικῆς ἀποξηράνσεως τῆς σταφίδος ἰδίως εἰς τὴν Πεδιάδα Μεσσαρᾶς ὅπου ἡ ἀποξήρανσις καθυστερεῖ σημαντικῶς, ἐλειτούργησε ἐν Μεταβ. Σχολεῖον ἀποξηράνσεως ἐργασθὲν κατὰ τὸ παρελθὸν θέρος καὶ διδάξαν ὑποδειγματικῶς τὴν ἀποξήρανσιν τῆς σταφίδος. Διὰ τῶν ἐπαρχιακῶν γεωπόνων ἐνηργήθη ζωηρὰ προπαγάνδα διαφωτίσεως τῶν ἀμπελουργῶν ἐπὶ τῆς μεγάλης σημασίας τῶν ψεκασμῶν τῶν ἀμπέλων διότι ἐν τῇ περιφερείᾳ ταύτῃ ἐπειδὴ λόγῳ τοῦ ξηροῦ κλίματος αἱ ζημίαι τοῦ περνοσπόρου εἶναι σπανιώταται ἔχει δημιουργηθῆ παρὰ τοῖς Γεωργοῖς νοοτροπία δυσμενῆς διὰ τὴν ἐφαρμογὴν ψεκασμάτων. Ἐπίσης ἐπροπαγανδίσθη ζωηρῶς ἡ χρῆσις τῶν χημικῶν λιπασμάτων διὰ τὴν λίπανσιν τῆς ἀμπέλου καὶ τέλος ἐξησκήθη συστηματικὸς καὶ ἄγρυπνος ἔλεγχος ἐπὶ τῶν ἐξαγομῆνων σταφυλῶν.

Εἶναι γνωστὸν ὅτι τὸ Ἡράκλειον ἀποτελεῖ τὸν σπουδαιότερον ἐξαγωγικὸν λιμένα νωπῶν ὀπωρῶν ὅλης τῆς Χώρας τὸ δὲ σχετικὸν ἐμπόριον ὀργανωθὲν ἀρχικῶς ἐπὶ ἀρχαιγόνων μέσων καὶ μεθόδων, ὑστέρει καταπληκτικῶς εἰς τρόπον ὥστε θεωρεῖται ἀνάγκη κατ' ἀρχὰς νὰ ψηφισθοῦν οἱ νόμοι 4263)1929 καὶ ὁ συμπληρωματικὸς 5114 1931. Δι' αὐτῶν ἐθεσπίζοντο νόμιμα μέσα ἐπιβολῆς ἐλέγχου ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς τῶν σταφυλῶν καὶ συνιστάτο Σταφυλικὴ Ἐπιτροπὴ με δικτατορικὰ δικαιώματα ἐπὶ τοῦ ἐμπορίου τῶν σταφυλῶν.

Ἡ Σταφυλικὴ Ἐπιτροπὴ ἐργασθεῖσα καὶ κατὰ τὸ 1938 ὑπεβόηθη σημαντικῶς τὴν ὑπηρεσίαν εἰς τὸν ἔλεγχον τῶν ἐξαγομῆνων σταφυλῶν διὰ τοῦ διορισμοῦ 5 ἐλεγκτῶν.

Ἐπιτελειότερον ἐρυθμίσθη τὸ ἐμπόριον τῶν σταφυλῶν διὰ τοῦ ἐκδοθέντος περίου (Δ)τος τῆς 25)7)38 περὶ ἐπιβολῆς ποιοτικοῦ ἐλέγχου κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν τῶν σταφυλῶν κλπ. Διὰ τοῦ ἐν λόγω (Δ)τος ἡ λεπτή καὶ ἐπίπονος ἐργασία τοῦ ἐλέγχου ἀνετέθη ὀνομαστικῶς εἰς τὸ τεχνικὸν προσωπικὸν τῆς γεωργ. ὑπηρεσίας ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων δὲ εἴμεθα τελείως ἱκανοποιημένοι διότι ἐπὶ συνόλου ἐξαγωγῆς 6 χιλιάδων τόννων οὐδεμία ἀπόρριψις ποιοτικῆ ἐσημειώθη κατὰ τὸν συμπληρωματικὸν ἔλεγχον τοῦ Πειραιῶς.

Ἡ ἐξαγωγικὴ κίνησις σταφυλῶν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη διαγράφεται μειωμένη μὲν ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐξαγωγὴν εἰς Αἴγυπτον (ἐξα-

γωγῇ 1933) χιλιάδες τόννοι περίπου), ηὔξη-μένη δὲ σημαντικῶς ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐξαγωγὰς πρὸς Εὐρώπην.

Συγκριτικῶς ἡ ἐξαγωγή σταφυλῶν κατὰ τὰ 2 τελευταῖα ἔτη διαγράφεται ὡς ἑξῆς εἰς ὀκάδας:

	1937	1938
Εἰς Αἴγυπτον	1.533.353	2.030.167
Εἰς Εὐρώπην	2.497.485	3.025.748
Σύνολον	4.030.838	5.055.915

γ) Ἐλαιοκομία.—Σπουδαιότατη καλλιέργεια ὅχι μόνον διότι ἀφορᾷ τὸ σύνολον σχεδὸν τῶν γεωργικῶν οἰκογενειῶν τοῦ Νομοῦ ἀλλὰ καὶ διότι ἀποτελεῖ σπουδαιότατον ἐθνικὸν πλοῦτον καὶ τὸ θετικώτερον ἀσφαλέστερον καὶ μονιμότερον ἀπόθεμα γεωργικοῦ εἰσοδήματος. Δυστυχῶς κατὰ τὰ προηγούμενα ἔτη ἡ ἔλλειψις πάσης ἐλαιοκομικῆς κατευθύνσεως αἱ δυσμενεῖς κλιματολογικαὶ καὶ ἐμπορικαὶ συνθήκαι ἡ ἐπιβολὴ ἐπιβλαβῶν δημοσιονομικῶν μέτρων (διατιμήσεις, ἀπαγορεύσεις ἐξαγωγῆς, βαρεῖα φορολογικῆ ἐπιβάρυνσις φθάγουσα ἐνίοτε τὸ τρίτον τῆς ἀξίας τοῦ ἐλαιολάδου) συνετέλεσαν ὥστε νὰ μαρνανθῇ ὁ ζήλος τῶν ἐλαιοπαραγωγῶν καὶ ἡ σπουδαιότατη αὕτη καλλιέργεια νὰ περιέλθῃ εἰς μαρασμόν. Εἰς πολλὰ μάλιστα διαμερίσματα οἱ γεωργοὶ ἐκδικούμενοι ὑψωσαν καταστρεπτικὸν τὸν πέλεκυν κατὰ τοῦ ἱεροῦ δένδρου τῆς Ἀθηνᾶς καὶ πολλὰ χιλιάδες ἐλαιοδένδρα ἐξερριζώθησαν καὶ ἀντεκατεστάθησαν δι' ἄλλων ἀποδοτικωτέρων καλλιεργειῶν καὶ διὰ τῆς σουλτανίνης. Ὑπολογίζεται τὸ σύνολον τῶν ἐκκριζωθέντων ἐλαιοδένδρων ἐν τῷ Νομῷ Ἡρακλείου κατὰ τὴν τελευταίαν εικοσαετίαν εἰς 500 χιλιάδας.

Εὐτυχῶς αἱ λίαν ἱκανοποιητικαὶ τιμαὶ τῶν ἐλαιολάδων κατὰ τὰ 3 τελευταῖα ἔτη, ἡ καθιέρωσις τῆς ἐλαιοκομικῆς πολιτικῆς ἡ κατασκευὴ προτύπων ἐλαιοτριβείων ὑπὸ τῆς Ἀγροτραπέζης, ἡ δημιουργία προτύπων ἐλαιῶνων ὡς καὶ ἡ παροχὴ ἐλαιοβελτιωτικῶν δανείων ὑπὸ τῆς Ἀγροτραπέζης ἡ μόρφωσις πολλῶν ἑκατοντάδων εἰδικευμένων ἐλαιοκλαδευτῶν ὑπὸ τῆς ὑπηρεσίας καὶ ἡ μεθοδικὴ καταπολέμησις τῶν ἀσθενειῶν τῆς ἐλαίας καὶ διὰ τοῦ δάκου ἀνέκοψαν τὸν καταστρεπτικὸν δρόμον τῶν ἐλαιοδένδρων καὶ ἐδημιούργησαν εὐνοϊκὴν κατάστασιν ἐπεκτάσεως τῶν ἐλαιοφυτειῶν. Ὑπολογίζεται κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ὅτι φυτεύονται ἐτησίως ἐν τῷ Νομῷ ἡμῶν περὶ τὰς 30—40 χιλιάδας ἐλαιοδένδρων. Ἡ μέση παραγωγή τοῦ Νομοῦ εἰς ἔλαιον κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἀνήλθεν εἰς 7—8 ἑκατομμύρια ὀκάδας, κατὰ δὲ 1937 ἔτος λαμπρᾶς ἐσοδείας εἰς 16 ἑκατομμύρια ὀκάδας, ἀξίας 400 ἑκατομμυρίων δραχμ. (πρὸς 25 δραχμ. κατ' ὄκταν).

Κατὰ τὸ 1938 ἡ παραγωγή ἦτο μετρία μὴ ὑπερβάσα τὰ 5—6 ἑκατομμύρια ὀκάδας.

δ) Δενδροκομία.—Σπουδαῖος κλάδος τῆς γεωργίας τῆς Περιφερείας Ἡρακλείου. Ἐκ τῶν δενδροκομικῶν εἰδῶν τὰ μάλιστα εὐ-

δοκιμοῦντα εἶναι τὰ ἐσπεριδοειδῆ τὰ πυρηνόκαρπα ἰδίᾳ ἢ βερικοκκέα καὶ δαμασκηνά καὶ αἱ ἀπιδέαι ἐπὶ ἀγρίας (γκορτσιᾶς). Συστηματικὴ προσπάθεια ἀναπτύξεως τῆς δενδροκομίας γίνεται διὰ διαδόσεως ἐκλεκτῶν δενδρυλλίων ὀπωροφόρων δένδρων καὶ φυτῶν διὰ τῶν ἐν τῷ Νομῷ λειτουργούντων 3 φυτωρίων ὀπωροφόρων δένδρων. Τὸ ἀγροκήπιον Κατσαμπᾶ τῆς Ὑπηρεσίας διέθεσεν κατὰ τὸ 1938 5—6 χιλιάδες δένδρα τὸ πλεῖστον ὀπωροφόρα ἴσον δὲ ἀριθμὸν περίπου διέθεσαν, καὶ τὰ Ἀγροκήπια τοῦ Δήμου Ἡρακλείου καὶ τὸ τῆς Γεωργικῆς Σχολῆς Μεσσαράς. Ἐπίσης σημαντικὴν ὠθησιν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς δενδροκομίας ἔδωσαν τὰ συσταθέντα 2 μεταβατικὰ Σχολεῖα ἐμβολιασμῶν διὰ τῆς διαδόσεως ἐμβολίων βελτιωμένων ὀπωροφόρων δένδρων καὶ τῆς διδασκαλίας τῶν ἐμβολιασμῶν εἰς τὰ τοπικὰ ὄργανα Ἀγροφυλακῆς.

ε) **Κτηνοτροφία:** Διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς κτηνοτροφίας ἐλήφθησαν μεταβατικῶς μέτρα τινα ἐν ἐναμονῇ χαράξεως ἐνὸς μεγάλου κτηνοτροφικοῦ προγράμματος. Ἐπροπαγανδίσθη ἡ διάδοσις τῶν σαρῶν καὶ τῆς Μηδικῆς (κοινῶς τριφύλλι) διὰ τὴν διατροφήν τῶν ζώων ὡς καὶ τῶν χαρουπιῶν.

Διεδόθησαν αἱ ἐκλεκταὶ ποικιλίαι κονίκλων ἐκ τοῦ Ἀγροκηπίου Κατσαμπᾶ καὶ διετέθησαν δι' ἐπιβάσεις 8—9 ἐπιβήτορες ὄνοι κατανεμηθέντες ὑπὸ τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας εἰς τὰ σπουδαιότερα κτηνοτροφικὰ κέντρα τοῦ Νομοῦ. Διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς τυροκομικῆς βιομηχανίας ἐξηκολούθησαν καὶ κατὰ τὸ 1938 ἐνέργειαι λειτουργίας μεταβατικῶν Σχολείων τυροκομίας. Οὕτω ἐλειτούργησεν ἐπὶ τρίμηνον σχεδὸν ἐν εἰς τὴν Μορὴν Βροντησίου Μεσσαράς καὶ κατεσκευάσθησαν ὑποδειγματικῶς τυρὶ γραβιέρας, φέτας, καὶ κασερίου.

4) ΕΝ ΤΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΛΑΣΗΘΙΟΥ

ΚΑΤΑ ΚΛΑΔΟΥΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ

Τὸ γεωργικὸν πρόγραμμα ὡς τοῦτο καθώρισθη δι' ἐγκυκλίων καὶ εἰδικῶν διαταγῶν τοῦ Σεβ. Ὑπουργείου Γεωργίας ἐν γενικαῖς γραμμαῖς ἦτο ὡς ἑξῆς.

1) **Διὰ τὸν σίτον καὶ τὰς ἀροτραίας ἐν γένει καλλιέργειας.**—Ἡ γραμμικὴ σπορὰ καὶ σκαλιστικὴ καλλιέργεια. Ἡ χρησιμοποίησις βελτιωμένων σπόρων. Ἡ διαλογὴ καὶ ἀπολύμανσις τοῦ σπόρου. Ἡ κατάλληλος χημικὴ λίπανσις.

Ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω προγράμματος πολὺ ὀλίγα ἐπετεύχθησαν. Καὶ εἶνε μὲν ἀληθές ὅτι κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐγκατεστάθησαν ἑπτὰ ἀποδεικτικὸι ἀγροὶ σκαλιστικῆς καὶ ἐντατικῆς καλλιέργειας τοῦ σίτου μὲ ἀποτελέσματα ἀνώτερα σχετικῶς μὲ τὴν συνήθη καλλιέργειαν τοῦ σίτου, ἀλλ' εἶναι ἐπίσης ἀληθές ὅτι παρὰ τὴν ἴδρυσιν καὶ ἐπιτυχίαν τῶν ἀποδεικτικῶν τούτων ἀγρῶν καὶ παρὰ τὴν σχετικὴν προπαγάνδαν ἢ σκαλιστικὴ καλλιέργεια τοῦ σίτου οὐδεμίαν διάδοσιν ἔ-

λαβε παρά τοις αγρόταις καί ἡ ἐξεύρεσις ἰδιωτικῶν ἀγρῶν διὰ τὴν ἐγκατάστασιν ἀποδεικτικῶν ἀγρῶν σκαλιστικῆς καλλιέργειας εἰς τινὰς περιοχὰς ἐξακολουθεῖ νὰ εἶνε δυσχερής.

Τὰ αἷτια εἶναι αἱ ἐπικρατοῦσαι ἐν τῇ περιφερείᾳ εἰδικαί συνθήκαι καὶ εἰδικώτερον τὰ κάτωθι:

α) Ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον αἱ διὰ σιτηρῶν σπειρόμενοι ἀγροὶ δὲν ἔχουσιν συστηματοποιηθῆ.

Ἐμφανίζουν ἀνωμαλίας, κλίσεις σημαντικὰς, λίθους καὶ χάλικας εἰς τὴν ἐπιφάνειαν.

Δὲν εἶναι βεβαίως δυνατὴ ἡ σκαλιστικὴ καλλιέργεια τοῦ σίτου εἰς ἐδάφη ἐπικλινῆ καὶ ἀνώμαλα ἀλλ' ἀντιθέτως ἐνδείκνυται ἡ πυκνὴ σπορὰ πρὸς ἀποφυγὴν τῆς διαβρώσεως.

β) Συνήθως ἐπίσης οἱ διὰ σιτηρῶν σπειρόμενοι ἀγροὶ φέρουν ἀραιόσπαρτα ξηροθερμόβια δένδρα ὡς χαρουπέας, ἀμυγδαλάς, καὶ ἐλαίας, ἅτινα ἐμποδίζουν τὴν ἐκτέλεσιν τῆς γραμμικῆς σπορᾶς.

γ) Εἰς ὅσας περιοχὰς ἀπαντῶμεν ἀγροὺς ἐπιπέδους καλλιέργουμένους μὲ σιτηρά, ὡς εἶναι τὸ ὄροπέδιον τοῦ Λασηθίου, ὅπου ἐπεξετάθη ἡ κηπευτικὴ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἢ ἀλλαχοῦ ὅπου ἐπίσης καλλιερгоῦνται καὶ εἶδη κηπευτικά ἢ κατὰ τμησιν τῆς ἰδιοκτησίας εἶνε τόσοσιν μεγάλη ὥστε νὰ ἀποκλείουν τὴν χρησιμοποίησιν ἵπποκινήτων σπαρτικῶν μηχανῶν μηδὲ τοῦ ἀρότρου σπορᾶς ἐξαιρουμένου.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν χρησιμοποίησιν σπόρων βελτιωμένων συνεχίζεται ἡ πειραματικὴ καλλιέργεια διαφόρων ποικιλιῶν σίτου.

Διὰ τὴν διαλογὴν καὶ ἀπολύμανσιν τοῦ σπόρου τῶν σιτηρῶν κατόπιν ἐντόνου προπαγάνδας ἐπέτυχε ἡ Ὑπηρεσία νὰ συγκεντρώσῃ δηλώσεις Συνεταιρισμῶν διὰ τὴν προμήθειαν χειροκινήτων σιτοκαθαριστηρίων καὶ χειροκινήτων ἀπολυμαντικῶν μηχανῶν. Χάρις εἰς τὴν προπαγάνδαν ἡ ζήτησις τοιούτων μηχανημάτων κατέστη ἔντονος καὶ ἐλπίζεται ὅτι κατὰ τὸ προσεχὲς θέρος θὰ ἐπιτευχθῆ διάθεσις πολλῶν τοιούτων μηχανημάτων.

Τέλος ὅσον ἀφορᾷ τὴν λίπανσιν τῶν σιτηρῶν αὕτη σὺν τῷ χρόνῳ ἐπεκτείνεται καὶ βελτιοῦται ἐν τῇ περιφερείᾳ Λασηθίου.

Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐχρησιμοποίηθησαν καὶ μεγάλαι ποσότητες Νίτρου, διὰ τὴν ἐπιφανειακὴν λίπανσιν τοῦ σίτου εἰς τὸ ὄροπέδιον τοῦ Λασηθίου. Εἰς τὸ ἀνωτέρω Ὅροπέδιον καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ὅπως καὶ κατὰ τὰ προηγούμενα ἔτη ἡ Γεωρ. Ὑπηρεσία Λασηθίου εἶχεν ἐγκαταστήσει πειραματικὸν (ἀποδεικτικὸν) ἀγρὸν λιπάνσεως συμφώνως μὲ τὸ ὑπόδειγμα τοῦ Ἐδαφολογικοῦ Ἐργαστηρίου.

Ἐκτὸς τοῦ σίτου εἰς τὸ πρόγραμμα περιλαμβάνετο καὶ ἡ μέριμνα δι' ἄλλας ἀροτραίας καλλιέργειας. Ἰδιαιτέρως διὰ τὰ ψυχανθῆ ἰδρύθη καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος πειραματικὸς καλλιέργειας διαφόρων εἰδῶν καὶ ποικιλιῶν. Ἐξ ὅλων τῶν καλλιερгоηθέντων εἰδῶν δύο ποικιλίαι πῖσων μᾶς ἔδωσαν ἄριστα ἀποτελέσματα εἰς πρῶιμότητα, ἀ-

πόδοσιν καὶ ποσότητα παραγωγῆς. Ἡ παραγωγή τῶν ποικιλιῶν τούτων διετέθη εἰς τοὺς σχολικοὺς κήπους καὶ προοδευτικοὺς τινὰς γεωργοὺς τῆς περιφερείας πρὸς διαδοσὶν τῶν.

2) Διὰ τὰς δενδρώδεις Καλλιεργείας.— Διὰ τὰς δενδρώδεις καλλιεργείας τὸ πρόγραμμα ἦτο : Τὸ κλάδευμα, ἢ λίπανσις (χλωρὰ καὶ χημικὴ) ἢ καταπολέμησις τῶν ἀσθενειῶν, ἢ βελτίωσις τῆς ποιότητος τῆς παραγωγῆς καὶ γενικώτερον ἢ βελτίωσις τῆς περιποιήσεως τῶν ὑπαρχόντων ὄπωροφόρων δένδρων. Ἐκ παραλλήλου ἢ εἰσαγωγή νέων ἐκλεκτῶν ποικιλιῶν καὶ ἢ ἐπέκτασις τῆς φυτείας διαφόρων εἰδῶν, τῶν ὁποίων ἢ παραγωγή δύναται νὰ ἐκποιοηθῇ ὑπὸ εὐνοϊκᾶς διὰ τὸν παραγωγὸν συνθήκας.

Τὸ κυριώτερον μέσον διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ Γεωργικοῦ προγράμματος τῆς περιφερείας ἐπὶ τῶν δενδρωδῶν καλλιεργείων εἶνε τὸ Ἀγροκήπιον τοῦ Καλοῦ Χωρίου. Ἐν αὐτῷ καλλιεργοῦνται ὑποδειγματικῶς ἀρκετὰ εἶδη καὶ ποικιλίαι ὄπωροφόρων δένδρων ἀλλὰ κυρίως ἐπιδιώκεται ἢ εἰσαγωγή καὶ ἢ διάδοσις νέων ἐκλεκτῶν ποικιλιῶν καθὼς καὶ ἢ παραγωγή δενδρυλλίων γενικώτερον διὰ τὴν ἐπέκτασιν τῶν φυτειῶν.

Τὸ ἐπιστημονικὸν κλάδευμα ἐφηρμόσθη εἰς τὰ μόνιμα δένδρα τοῦ Ἀγροκηπίου ἦτοι ἀμυγδαλάς, ἐλαιόδενδρα, ἀπιδέας, ἐσπεριδοειδῆ καὶ διάφορα καλλωπιστικὰ εἶδη. Διὰ δὲ τὴν διάδοσιν τοῦ κλαδεύματος ἐκτὸς τοῦ Ἀγροκηπίου ἐλειτούργησε κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1938 Μεταβατικὸν Σχολεῖον Δενδροκομίας εἰς τὰς Κοινότητας Τζερμιάδων, Μαρμακέτου καὶ Μέσσα Λασηθίου τοῦ Ὀροπεδίου Λασηθίου. Ἐκλαδεύθησαν 663 Μηλέαι καὶ ἄλλα τινὰ ὄπωροφόρα δένδρα καὶ ἐξεπαιδεύθησαν ὀκτώ μαθηταί. Κατὰ τὸν Νοβριον καὶ Δεβριον 1938 ἐλειτούργησεν ἕτερον Μεταβατικὸν Σχολεῖον Δενδροκομίας εἰς τὰς Κοινότητας Λιμνῶν, Χουμεργιάκου καὶ Λατσιίδας πρὸς διάδοσιν τοῦ κλαδεύματος τῆς Ἀμυγδαλῆς. Ἐκλαδεύθησαν 1742 ἀμυγδαλόδενδρα καὶ ἐξεπαιδεύθησαν 8 μαθηταί.

Τέλος ἐλήφθη μέριμνα διὰ τὴν σύστασιν τριῶν Μεταβατικῶν Σχολείων διὰ τὴν διάδοσιν τοῦ κλαδεύματος τῆς Ἐλαίας τὰ ὁποῖα ἐλειτούργησαν ἀνὰ ἓν εἰς ἐκάστην τῶν τριῶν Ἐλαιοκομικῶν Ἐπαρχιῶν τοῦ Νομοῦ. Μεταβατικὸν Σχολεῖον δενδροκομίας μὲ κύριον σκοπὸν τὸ κλάδευμα τῶν μηλέων καὶ ἄλλων ὄπωροφόρων δένδρων ἐλειτούργησεν ἐπίσης εἰς τὴν Ἐπαρχίαν Λασηθίου. Τὰ ἀποτελέσματα ἐκ τῆς λειτουργίας τῶν μεταβατικῶν τούτων Σχολείων ὑπῆρξαν ἄριστα καὶ οἱ Γεωργοὶ τῆς περιφερείας ἐπέισθησαν ἐπὶ τῆς ὠφελιμότητος τῶν κλαδευμάτων καὶ τῆς συμβολῆς αὐτῶν εἰς τὴν αὔξησιν τῆς παραγωγῆς τῶν δένδρων.

Ἐξ ἄλλου πρὸς διάδοσιν τῆς χλωρᾶς λιπάνσεως ἰδρύθησαν 6 ἀποδεικτικοὶ χλωρᾶς λιπάνσεως ἐξ ὧν εἰς ἐπὶ φυτείας Ἀμυγδαλῶν, δύο ἐπὶ φυτείας Ἐλαίας καὶ τρεῖς ἐπὶ φυτειῶν Σουλτανίνης.

Διά την έγκατάστασιν τών άποδεικτικών τούτων άγρών έχρησιμοποιήθη ό βίκος και τ' άποτελέσματα ύπήρξαν άριστα άναγνωρισθέντα κατά γενικήν όμολογίαν. Άτυχώς και ή χλωρά λίπανσις τών φυτειών δέν διεδόθη εισέτι εις βαθμόν ανάλογον της καταβληθείσης προσπαθείας διότι ή καλλιέργεια τών όπωροφόρων δένδρων και άμπέλων δέν έχει άρκούντως έντατικοποιηθῆ. Άντιθέτως πρός την χλωράν λίπανσιν ή χημική λίπανσις τών φυτειών έν γένει αύξάνει από έτος εις έτος. Ένεκα δέ της άφθόνου παραγωγής ελαίου κατά τό παρελθόν και τρέχον έτος ηύξήθη ή χρησιμοποίησις τών χημικών λιπασμάτων εις τά ελαιόδενδρα και ιδιαιτέρως εις την Έπαρχίαν Έραπέτρας όπου διά τόν σκοπόν τούτον διετέθησαν ύπέρ τούς τετρακισχιλίους σάκκους χημικών λιπασμάτων.

Διά την χημικήν λίπανσιν της Σουλτανίνης έχει έγκατασταθει πειραματικός λιπάνσεως έν τῷ Άγροκηπίῳ Καλοῦ Χωρίου. Η φυτεία αύτη από τοῦ προσεχούς θά εισέλθῃ εις ίκανοποιητικήν καρποφορίαν και τ' άποτελέσματα της λιπάνσεως θά είναι ένδεικτικά. Πρὸς διάδοσιν της λιπάνσεως της άμυγδαλης έγκατεστάθησαν 2 άποδεικτικοί άγροί χημικής λιπάνσεως κατά τά τέλη τοῦ 1938.

α) Συνεστήθη και έλειτούργησεν κατά την παρελθοῦσαν άνοιξιν Μεταβατικόν σχολεῖον εις την περιοχήν τών Κοινοτήτων Τζεμιάδων, Μαρμακέτου και Μέσα Λασηθίου πρὸς καταπολέμησιν της καρποκάψης και άλλων άσθενειών της μηλέας.

β) Δι' ειδικῶν έγκυκλίων έχορηγήθησαν οδηγίαι εις τούς πατατοκαλλιεργητάς Λασηθίου διά την πρόληψιν της προσβολής τών γεωμήλων υπό της φθοριμαίας. Πρὸς τόν σκοπόν μάλιστα τούτον κατόπιν εισηγήσεως της Γεωργικής Ύπηρεσίας έξεδόθη ειδική άγρονομική διάταξις τοῦ κ. Νομάρχου Λασηθίου. Εύτυχώς έφέτος διά λόγους κλιματολογικούς ή προσβολή τοῦ προϊόντος υπό τοῦ άνωτέρω έντόμου ύπήρξεν άσήμαντος.

γ) Έγκατεστάθη εις Σητείαν και Έραπέτραν δίκτυον τροφοδοτικῶν παγίδων συλλήψεως εϋδεμίδος διά τόν προσδιορισμόν τοῦ βιολογικοῦ κύκλου τοῦ έντόμου και την είδοποίησιν τών ένδιαφερομένων σουλτανοπαραγωγῶν επί τοῦ καταλλήλου χρόνου διά την διενέργειαν διαβροχῶν και σκονισμάτων πρὸς καταπολέμησιν τοῦ ὡς άνω έντόμου. Επί πλέον δέ δι' έγκυκλίων και διαλέξεων έγνωρίσθη εις τούς παραγωγούς τών άνωτέρω περιφερειῶν ό τρόπος της καταπολεμήσεως τοῦ έντόμου τούτου. Τέλος ελήφθη μέριμνα διά τόν έφοδιασμόν τών παραγωγῶν και τών Κοινοτήτων διά ψεκαστήρων με άναταράκτην οὔτινες χρησιμοποιούνται τόσον διά την καταπολέμησιν της εϋδεμίδος ὅσον και διά την καταπολέμησιν της καρποκάψης, της κάμπης της Έραπέτρας και τοῦ ρυγχίτου της Έλαίας.

Διὰ τὴν ἔγκοτάντησιν τῶν ἀποδεικτικῶν τούτων ἀγρῶν ἐχρη-
 σιμοποιήθη ὁ βίβλος καὶ τ' ἀποτελέσματα θαλάσζην θρῆσιθ ἀναγνωρι-
 σθέντο κατὰ γενικὴν ἐμαλογίαν. Ἀτυχῶς καὶ ἡ γλῶσσά λιπανοῖς
 τῶν φυτῶν δὲν διεδόθη εἰσὶν εἰς θαλάσζην ἀνάλογον τῆς καταβλη-
 θέσις προσπάθειάσιν εἰς ἡ καλλιέργειά τῶν ἀναπαύσειαν δένδρων
 καὶ ἀμπέλων δὲν εἶχε ἀκόσμητος ἐνστάτησιν. Ἀποθέτως πρὸς
 τὴν γλῶσσά λιπανοῖς ἡ γλῶσσά λιπανοῖς ἀναγνωρίσθη ὡς γλῶσσά ἀδά-
 νει ἀπὸ εἰός ἐπιτάσιν ἔνεκα δὲ τῆς ἀλάσας προσπάθειάσιν εἰσὶν
 κατὰ τὴν προσπάθειάσιν καὶ τὴν ἐπιτάσιν ἔνεκα δὲ τῆς ἀλάσας προσπάθειάσιν
 κατὰ τὴν προσπάθειάσιν καὶ τὴν ἐπιτάσιν ἔνεκα δὲ τῆς ἀλάσας προσπάθειάσιν
 κατὰ τὴν προσπάθειάσιν καὶ τὴν ἐπιτάσιν ἔνεκα δὲ τῆς ἀλάσας προσπάθειάσιν

ἡ χημικὴ λιπανοῖς τῆς Σουλτανίης ἐχρηστέται ἀπὸ τῆς
 προσπάθειάσιν εἰς τὴν ἀλάσας προσπάθειάσιν εἰς τὴν ἀλάσας προσπάθειάσιν
 προσπάθειάσιν εἰς τὴν ἀλάσας προσπάθειάσιν εἰς τὴν ἀλάσας προσπάθειάσιν
 προσπάθειάσιν εἰς τὴν ἀλάσας προσπάθειάσιν εἰς τὴν ἀλάσας προσπάθειάσιν
 προσπάθειάσιν εἰς τὴν ἀλάσας προσπάθειάσιν εἰς τὴν ἀλάσας προσπάθειάσιν

ΠΩΙΝΑΧ ΖΟΜΟΙ

α) Συνεστῆθη καὶ ἐλατοῦρησεν κατὰ τὴν παρελθοῦσαν ἀνοῖξιν
 ἀποδεικτικῶν ἀγρῶν εἰς τὴν ἀλάσας προσπάθειάσιν εἰς τὴν ἀλάσας προσπάθειάσιν
 ἀποδεικτικῶν ἀγρῶν εἰς τὴν ἀλάσας προσπάθειάσιν εἰς τὴν ἀλάσας προσπάθειάσιν
 ἀποδεικτικῶν ἀγρῶν εἰς τὴν ἀλάσας προσπάθειάσιν εἰς τὴν ἀλάσας προσπάθειάσιν
 ἀποδεικτικῶν ἀγρῶν εἰς τὴν ἀλάσας προσπάθειάσιν εἰς τὴν ἀλάσας προσπάθειάσιν

β) Δι' ἐδικῶν ἐγκυκλίων ἐχορηγήθησιν ὀδηγίαι εἰς τοὺς κατὰ
 τὰς ἀποδεικτικῶν ἀγρῶν εἰς τὴν ἀλάσας προσπάθειάσιν εἰς τὴν ἀλάσας προσπάθειάσιν
 ἀποδεικτικῶν ἀγρῶν εἰς τὴν ἀλάσας προσπάθειάσιν εἰς τὴν ἀλάσας προσπάθειάσιν
 ἀποδεικτικῶν ἀγρῶν εἰς τὴν ἀλάσας προσπάθειάσιν εἰς τὴν ἀλάσας προσπάθειάσιν
 ἀποδεικτικῶν ἀγρῶν εἰς τὴν ἀλάσας προσπάθειάσιν εἰς τὴν ἀλάσας προσπάθειάσιν
 ἀποδεικτικῶν ἀγρῶν εἰς τὴν ἀλάσας προσπάθειάσιν εἰς τὴν ἀλάσας προσπάθειάσιν

γ) Ἐγκοτῆθη εἰς Σητεῖαν καὶ Ἰερὰπετραν διὰ τῆς τρέφει-
 σιθὶν παγίδων ἀποδεικτικῶν εὐδεμίδος διὰ τὴν προσπάθειάσιν εἰς τὴν ἀλάσας
 ἀποδεικτικῶν ἀγρῶν εἰς τὴν ἀλάσας προσπάθειάσιν εἰς τὴν ἀλάσας προσπάθειάσιν
 ἀποδεικτικῶν ἀγρῶν εἰς τὴν ἀλάσας προσπάθειάσιν εἰς τὴν ἀλάσας προσπάθειάσιν
 ἀποδεικτικῶν ἀγρῶν εἰς τὴν ἀλάσας προσπάθειάσιν εἰς τὴν ἀλάσας προσπάθειάσιν
 ἀποδεικτικῶν ἀγρῶν εἰς τὴν ἀλάσας προσπάθειάσιν εἰς τὴν ἀλάσας προσπάθειάσιν
 ἀποδεικτικῶν ἀγρῶν εἰς τὴν ἀλάσας προσπάθειάσιν εἰς τὴν ἀλάσας προσπάθειάσιν

Ο ΕΥΕΡΓΕΤΙΚΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ

'Η ἐπελδοῦσα Μεταυγουσσιανή μεταβολή ἔσχεν τὸν εὐεργετικὸν αὐτῆς ἀντίκτυπον καὶ εἰς τὸν Νομὸν Χανίων.

'Ο Νομὸς Χανίων καίτοι ἐπεβάλλετο νὰ εἶχεν ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τῶν κομμάτων δέσιν περιβλεπτον, ἐν τούτοις ἡ πικρὰ ἀλήθεια εἶνε ὅτι ὄχι μόνον παρημελήθη καὶ παρηγκωνίσθη ἀλλ' ἐτέθη εἰς μοῖραν κατὰ πολὺ ὑποδεεστέραν ἄλλων Νομῶν. Δέν πρόκειται βεβαίως νὰ ἀνατρέξωμεν εἰς τὸ παρελθόν, διότι κάθε πτυχὴ αὐτοῦ θὰ παρουσίαζε δυσαρέστοις ἐκπλήξεις, ἀλλὰ καὶ διότι ἀκόμη ἀναξέοντες καὶ ἀναμοχλεύοντες τὸ παρελθόν οὐδὲν τὸ ἐξυηρητικὸν προσφέρομεν εἰς τὸν τόσον ἀδικηθέντα Νομὸν Χανίων. Κατ' ἀκολουθίαν ἀποστρέφοντες τὸ πρόσωπον ἀπὸ τὸ παρελθόν ἢ μᾶλλον ἀφίνοντες εἰς τὸν ἱστορικὸν νὰ εἴπῃ τὴν τελευταίαν λέξιν, περιοριζόμεθα εἰς τὰς κατωτέρω συντόμους γραμμὰς νὰ δώσωμεν μίαν σκιαγραφίαν τῶν πλέον χαρακτηριστικῶν στιγμῶν τῆς ζωῆς τοῦ Νομοῦ ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς ἐπελδοῦσης ἀπὸ τῆς 4ης Αὐγούστου ἱστορικῆς μεταβολῆς.

'Η Γεν. Διοίκησης Κρήτης ἀπροσπέλαστος προμαχὼν κομματικῆς παραсуναγωγῆς τῆς ἐκάστοτε κρατούσης πολιτικῆς μερίδος, διὰ μὲν τοὺς ἀντιπάλους ἐάν δέν ἦτο ἀπρόσιτος πάντως διὰ νὰ φθάσουν μέχρι αὐτῆς ἔπρεπε νὰ διέλθουν διὰ Κλαυδιανῶν δικράνων, ἐνῶ οἱ φίλοι ἐνέμοντο τὰ πάντα ἀσυδότης, ἀνεξελέγκτως δύνοντες καὶ λύοντες. Πρῶτον καὶ κύριον χαρακτηριστικὸν γνώρισμα τῆς 'Αναδημιουργικῆς πνοῆς τοῦ Νέου Κράτους ὑπῆρξεν ἡ ἀπομάκρυνσις τοῦ σμήνους τῶν μεσαζόντων ἐκμεταλλευτῶν, ἐπιτευχθείσης διὰ τῆς ἐλευθέρως καὶ ἀμέσῃ ἐπικοινωνίας τῶν πολιτῶν μετ' αὐτῆς. Ταχεῖα διεκπεραιώσεις τῶν ὑποδέσεων τῶν πολιτῶν καὶ ἀναγνώρισις ὑπὸ τούτων καὶ γενικῶς τοῦ Λαοῦ τῆς Κρήτης τῆς τοιαύτης ἀνευ τῶν μεσαζόντων ἐπικοινωνίας.

'Ο Νομὸς Χανίων ὑστέρει, ἀλλὰ καὶ εἰς τί δέν ὑστέρει; "Ἔργα ὀδοποιίας, μηδέν. Ἐξυγιαντικά, κοινῆς ὠφελείας, ὑδραυλικά, σχολικά κτίρια, γεωργικῆς προόδου, σχεδόν μηδέν. Συλλήβδην σχεδόν αἱ ὑπηρεσίαι ἀποσυντεθειμέναι ἐν ἐξαρθρώσει καὶ ἐν παραλυσίᾳ εἰργάζοντο καὶ ἐνήργουν κατὰ τὰς διαθέσεις των.

'Η ἀσφάλεια εἶχε περιέλθει εἰς τοιοῦτον σημεῖον οἰκτρότητος ἰδίᾳ εἰς τὴν ὑπαιθρον ὅπου ἡ μάστιξ τῆς ζωοκλοπῆς ἔκαμε δραῖσιν, ὥστε νὰ μὴ εἶνε ὑπερβολὴ ἐάν εἴπωμεν ὅτι ἀσφάλεια δέν ὑπῆρχεν. Τὸ Κρά-

τος τῆς 4ης Αύγουστου ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τὰ ὅποια ἐκληρονόμησε, μὲ σύστημα καὶ μὲ μέθοδον, χωρὶς ἡμίμετρα καὶ σπασμωδικὰς κινήσεις, ἤρ-
 χισε νὰ οἰκοδομῇ ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τούτων τὸν ἀναξιοπαθήσαντα Νο-
 μὸν Χανίων. Αἱ ἐκδηλώσεις του πολύπλευραι καὶ εὐεργετικαὶ εἶνε ἤδη
 καταφανεῖς εἰς ὄλους τοὺς τομεῖς καὶ τὰς ἐκφάνσεις τῆς καθημερινῆς
 ζωῆς. Τὸ ἔργον τοῦ πρώτου ἐν Κρήτῃ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Ἀναδη-
 μιουργίας κ. Π. Σφακιανάκη καὶ τοῦ ἀνταξίου αὐτοῦ συνεργάτου κ. Διον.
 Ξυδιᾶ, ἔργον τεράστιον εἰς ἀπόδοσιν, ἔργον διὰ τὸ ὅποσον ἡ εὐγνωμο-
 σύνη τῶν Κρητῶν πάντοτε δὰ τοὺς συνοδεύῃ ἐπιτελεσθὲν χάρις εἰς
 τὴν στοργὴν καὶ μέριμναν τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου δὰ εὐρὴ ὁ ἀναγνώ-
 στης μας εἰς τὰς παρατιθεμένας σελίδας. Ὅπως ἰδιαίτερος προκειμέ-
 νου διὰ τὸν Νομὸν Χανίων ἐπιβάλλεται νὰ ἐξαρδῇ ἡ ἀναπιπυχθεῖσα δρα-
 στηριότης καὶ τὸ ἐπιδειχθὲν ἐξαιρετικὸν ἐνδιαφέρον τοῦ Διευθυντοῦ
 τῆς Γενικῆς Διοικήσεως Κρήτης κ. Ἰωάννου Σταδοπούλου εἰς τὴν δημι-
 ουργικὴν τοῦ ὁποίου πνοὴν τὰς συνεχεῖς νουθεσίας, ὑποδείξεις καὶ ἐν-
 θαρρύνσεις, ὀφείλεται ἡ εἰς μεγάλην ἔκτασιν ἐκτέλεισις ὑπὸ τῶν κοινο-
 τητῶν τοῦ Νομοῦ ἀξιολόγων ἔργων κοινῆς ὠφελείας. Ἡ εἰς τὰς ἀμέ-
 σως ἐπομένους σελίδας δημοσιευομένη συνεργασία τοῦ ἀνωτέρω καὶ
 πολυπύρου αὐτοῦ Διοικητικοῦ ὑπαλλήλου ἀναφερομένη εἰς τὴν συντε-
 λεσθεῖσαν κατὰ κοινότητα ἐργασίαν, δίδει πλήρη εἰκόνα τοῦ ἀναδημι-
 ουργικοῦ ὄργασμοῦ τῶν κοινοτήτων τοῦ Νομοῦ. Ὁ ὄργασμοῦ καταλογι-
 ζομένου εἰς τὸ ἐνεργητικὸν του, παρὰ τὸ βραχὺ διάστημα τῆς ἐν τῇ
 Γενικῇ Διοικήσει Κρήτης παρουσίας του.

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΟΛΙΓΩΝ ΜΗΝΩΝ

Πολλάκις μέχρι τοῦδε ἐδόθη ἡ εὐκαιρία εἰς τὸν κρητικὸν λαὸν νὰ ἐκτιμήσῃ τὸ ζωηρότατον ἐνδιαφέρον, τοῦ Ὑπουργοῦ, Γεν. Διοικητοῦ Κρήτης κ. Μπότῃ Σφακιανάκη, διὰ τὰ μεγάλα Συγκοινωνιακὰ καὶ παραγωγικὰ ἔργα τῆς Μεγαλονήσου καὶ ἴδια τὰ ἐν τῇ πρωτεύουσῃ, αὐτῆς ἐκτελούμενα.

Εἰς τὸ αὐτόχρημα στοργικὸν τοῦτο ἐνδιαφέρον τοῦ κ. Ὑπουργοῦ διὰ τὰ ἀπαραίτητα ταῦτα ἔργα ζωτικῆς ἀνάγκης κοινῆς ὠφελείας καὶ ἐξωραΐσμοι προσετέθη ἀπὸ ἐπταμήνου περίπου καὶ εἰς ἄλλος εὐεργετικὸς παράγων, ὁ ἄξιος αὐτοῦ συνεργάτης Γεν. Γραμματεὺς τῆς Γενικῆς Διοικήσεως Κρήτης κ. Διον. Ξυδιᾶς, οὐτινος ἡ πολύτιμος καὶ εἰλικρινῆς συνεργασία του μετὰ τοῦ κ. Σφακιανάκη, ἐν συνδυασμῷ μετὰ τὴν ὠραίαν του φιλοδοξίαν ὅπως συμβάλῃ εἰς τὴν εὐημερίαν τῆς μεγαλονήσου, ἔδωσε νέαν ἐντελῶς προοδευτικὴν ὄθησιν εἰς τὰ μεγάλα ταῦτα παραγωγικὰ καὶ συγκοινωνιακὰ ἔργα.

Οὕτω ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἔτους 1939 καὶ ἐντεῦθεν ὁ Νομὸς Χανίων αἰσθάνεται ἓνα πυρετώδη ὄργανισμὸν κατασκευῆς ἔργων δημοσίας ὠφελείας. Αὕτη δὲ ἡ ὁδοποιητικὴ, ἐξωραϊστικὴ καὶ ἀναμορφωτικὴ ἐν γένει δραστηριότης, ἔθεσεν εἰς κίνησιν κεφάλαια 47 ὀλοκλήρων ἑκατομμυρίων. Χιλιάδες ἐργατικά χεῖρες εὗρον ἀπασχόλησιν, καὶ τοιοῦτοτρόπως ἐξηγεῖται ὁ χαρακτηριστικώτατος ἐκμηδενισμὸς τῆς ἀνεργίας. Δυσκολεῦεται κανεὶς νὰ εὔρῃ ἀνθρώπους διὰ νὰ σκάψῃ τὰ ἀμπέλια του ἢ νὰ καλλιεργήσῃ ἐν γένει τὰ κτήματα του. Οὕτω ἡ πτώχεια καὶ ἡ κακομοιριά, ποῦ ἐβασάνιζον σημαντικὸν μέρος τοῦ πληθυσμοῦ, ἐξέλιπον. Μόνον οἱ τεμπέλιδες ἤμποροῦν νὰ ἰσχυρισθοῦν τώρα ὅτι δὲν εὐρίσκουν δουλεία. Οἱ ἐργάται ἔγιναν περιζήτητοι.

Τὸ φαινόμενον παρατηρεῖται καὶ εἰς τοὺς ἄλλους Νομοὺς τῆς Κρήτης. Αἱ ἐκδηλώσεις του, ὅμως, εἶναι γενικώτεραι. Ἡ σημερινὴ εὐχάριστος διὰ τοὺς ἐργαζομένους κατάστασις φέρει ἐξ ἐνστίκτου κανένα νὰ συλλάβῃ εἰς τὸ μυαλὸ του τὴν σύγκρισιν μετὰ τὸ κακὸν παρελθὸν τοῦ ἀλληλοφαγώματος καὶ τῆς πολιτικῆς ἐξαχρειώσεως.

Τὴν διαπιστωτικὴν μας ἔρευναν περιορίζομεν ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ Νομοῦ Χανίων. Ἔχομεν λοιπόν: ἔργα (παραγωγικὰ) Μάλεμε δρ. 6.000.000 Κουρνᾶ (ἀποξηραντικά) δρ. 4.000.000, τὰ ὅποια εὐρίσκονται ἐν τῷ ἀποπερατοῦσθαι. Συντήρησις ὁδοῦ Χανίων—Καστέλλι

(ἀρχικῶς) δρ. 1.300.000 Σκυρόστρωσις καὶ ἀσφαλτόστρωσις ὁδοῦ Χανίων—Σούδας δρ. 8.000.000. Συντήρησις δρόμων Σούδας—Καλυβῶν καὶ Χανίων—Κορακιές—Ἄγαλμα Ἐλευθερίας (ἀρχικῶς) δρ. 1.400.000. Συνέχισις τῆς ὁδοῦ Κουρνᾶ δρ. 1.500.000. Ἐπίσης τῆς ὁδοῦ Ντερὲ—Ξαμουδοχωρὶ—Ζουνάκι δρ. 1.500.000. Ὡσαύτως Χλιαροῦ—Καμπανοῦ δρ. 2.000.000. Ἀποπεράτωσις τῆς ὁδοῦ Παλαιοχώρας—Κανδάνου δρ. 2.000.000 περίπου. Εἰσφοραὶ καὶ ἐπιχορηγήσεις διὰ τὰς ἐγκαταστάσεις τῶν παιδικῶν ἐξοχῶν δρ. 600.000. Διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ Ψυχιατρείου δρ. 1.000.000. Τοῦ Δημοτ. Νημείου δρ. 1.000.000 καὶ τοῦ Φθισιατρείου δρ. 1.000.000. Συντήρησις τῆς ὁδοῦ Τοπολίων δρ. 300.000. Συνέχισις τῆς ὁδοῦ Καρῶν δρ. 300.000 καὶ σκυρόστρωσις τῆς ὁδοῦ Δελιανῶν δρ. 150.000.

Ὁφείλομεν προσέτι νὰ μνημονεύσωμεν τὸ ἐκ 12.000.000 δάνειον τῆς Λιμενικῆς Ἐπιτροπῆς, πού θὰ διατεθῆ διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν λιμενικῶν ἔργων ἐξ ὀλοκλήρου, καὶ τὴν ἐκτέλεσιν μικροἔργων ἐκ μέρους τῶν Κοινοτήτων μὲ τὴν οἰκονομικὴν βοήθειαν καὶ τὴν ἐμπνευσμένην παρόρμησιν τῆς Γεν. Διοικήσεως Κρήτης.

ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

Ἡ Διοίκησις ἐμπνεομένη ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τῆς 4ης Αὐγούστου γοργῶς συνέτεινεν εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν κοινοτικῶν πραγμάτων διὰ τῆς ἐγκαταστάσεως χρηστῆς διοικήσεως εἰς τοὺς τοπικοὺς ὀργανισμοὺς καὶ τῆς ἐκτελέσεως ἐκπολιτιστικῶν ἔργων. Διετέθη ἐπιφελῶς καὶ ἀποδοτικῶς ἡ προσωπικὴ ἐργασία τῶν κατοίκων καὶ ἀνεπτύχθησαν οἱ πόροι τῶν Κοινοτήτων ἐξασφαλισθείσης οὕτω τῆς ἐπιφελοῦς διαθέσεως τούτων. Θὰ ἀναφέρωμεν τὸ συντελεσθὲν ἐν τῷ Νομῷ Χανίων ἔργον ἀπὸ τῆς 4ης Αὐγούστου 1938 καὶ ἐντεθὲν διὰ νὰ καταδειξωμεν πόσον ἤλλαξαν τὰ πράγματα μετὰ τὴν ἱστορικὴν μεταβολήν. Οὕτω: μετὰ τὴν 4ην Αὐγούστου 1935 εἰδικὰ νομοθετήματα ἐλήφθησαν διὰ τὴν οἰκονομικὴν ὀργάνωσιν τοῦ Δήμου Χανίων, ἧτις συνίσταται κυρίως εἰς τὴν κανονικὴν βεβαίωσιν καὶ εἰσπραξιν τῶν κειμένων πόρων μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἀνέλθουν τὰ ἔσοδα τοῦ Δήμου ἤδη εἰς 20.000.000 ἀπὸ 8.000.000 ἅτινα εἰσεπράττοντο πρὸ τοῦ 1936. Ἐλύθη τὸ ζήτημα τῆς ὑδρεύσεως τῆς πόλεως Χανίων ἐκ τῶν πηγῶν Ἀγυιδᾶς ἐξευρεθέντος ποσοῦ ἀπὸ Δημοτικοὺς πόρους δρ. 15.000.000.

Οἱ κατωτέρω παρατιθέμενοι ἀριθμοὶ βεβαιοῦσι τὴν ἀλματικὴν βελτίωσιν τῶν κοινοτικῶν πραγμάτων. Ἐπὶ 149 Κοινοτήτων τοῦ Νο-

μοῦ Χανίων ὁ ἀριθμὸς τῶν ἡμερῶν τῆς προσωπικῆς ἐργασίας παρουσιάζεται ὡς ἑξῆς:

Οἰκονομικὸν ἔτος	1934—35	ἡμέραι	προσ. ἐργασία	390
»	1935—36	»	»	467
»	1936—37	»	»	510
»	1937—38	»	»	544
»	1938—39	»	»	582
»	1939—40	»	»	662

Ἀντιστοιχῶς διὰ τῆς καλῆς διοικήσεως τῶν ἐσόδων τῶν ὡς ἄνω Κοινοτήτων αἱ εἰσπράξεις ἀνῆλθον ὡς ἑξῆς.

Οἰκονομικὸν ἔτος	1935—36	δραχμαὶ	2.100.000
»	1936—37	»	3.088.000
»	1937—38	»	4.168.404
»	1938—39	»	6.200.000

Διὰ τῶν χρημάτων τούτων ἐξετελέσθησαν πλεῖστα ὄσα κοινοτικά ἔργα διὰ τὰ τοιαῦτα δὲ τῶν ἄνω τῶν 25.000 δραχ. διετέθησαν τὰ 3)5 τῶν ὡς ἄνω ἐσόδων.

Οἱ παρατιθέμενοι ἀνωτέρω ἀριθμοὶ δίδουν μίαν εἰκόνα τῆς βελτιώσεως τῶν κοινοτικῶν πραγμάτων, ἀπὸ τῆς 4ης Αὐγούστου 1936. Συνημμένως ἐπισυνάπτονται πίνακες ἐκτελεσθέντων κοινοτικῶν ἔργων διὰ χρημάτων τῶν κοινοτήτων δύο περιόδων ἀπὸ 4—8—36 μέχρι 4—8—38 καὶ ἀπὸ 4—8—38 μέχρι 4—8—39. Ἐκ τῶν πινάκων τούτων προκύπτει ὅτι διὰ μὲν τὴν πρώτην περίοδον διετέθη τὸ ποσὸν τῶν δραχ. 4.019.500, διὰ δὲ τὴν δευτέραν περίοδον καὶ δι' ἔργα παραγωγικὰ δραχ. 3.689.500. β) Δι' ἔργα κοινοτικῆς ὁδοποιίας δραχ. 2.113.200 καὶ γ) δι' ἡμερομίσθια προσωπικῆς ἐργασίας δραχ. 1.555.200.

ΠΙΝΑΞ

Ἐμφαίνων τὰ ὑπὸ τῶν Κοινοτήτων τοῦ Νομοῦ Χανίων ἐκτελεσθέντα ἔργα κατὰ τὴν περίοδον 4ης Αὐγούστου 1938—4ης Αὐγούστου 1939

ΕΡΓΑ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΑ

Κοινότης	Εἶδος Ἔργου	Προϋπολ.	Σύνολον
1) Ἀλικιανοῦ	Κατασκευὴ τοιμεν- ταυλάκων	23.000	
	Ἀντιπλημ. Κερίτου	28.000	
	Ἵδρευσις Συνοικίας		
	Γαβριανοῦ	24.500	75.000
2) Ἀγίας Μαρίνης	Γεφυρίδιον	10.500	10.500
3) Βρύσσης	Ἀρδευτικοὶ Ἵδρ.	5.000	5.000
4) Γεράνι	Ἀποχετ. Χάνδαξ	75.000	75.000
5) Γαλατᾶς	Φρέαρ. Μακρὺ Τοί- χου	5.000	5.000
6) Κόντομαρί	Ἀρδευτικά	200.000	

	Ἵδρευσις	6.000	206.000
7 Μανωλιόπουλο	Ἵδρευτικὰ ἔργα Φραγμα καὶ Ἵδρ.	800.000	800.000
8 Μουζούρας	Δεξ. Ὀμβ. Ὑδάτων	220.000	220.000
9 Νιό Χωριό Κυδων.	Ἵδρευτικὰ	20.000	
10 Πλατανιάς	Ἀντιπλημμυρικά	5.000	
11 Χορδάκι	Ἀποπεράτωσις Δεξαμενῆς	23.000	23.000
12 Ἀρμένιοι	Μελέτη Ἵδρεύσ.	250.000	250.000
13 Γαβαλοχώρι	Ἔργα Ὑδρεύσεως	5.000	5.000
14 Γεωργιούπολις	Συμπληρ. ἔργα Ἵδρεύσεως	24.000	24.000
15 Ἐμπρόσπενρος	Ἐπισκευὴ πηγῆς.	7.000	7.000
16 Καλύβες	1 Διευθέτησις Ποταμοῦ Ξυδιᾶ	24.000	
	2) Ὑπόνομος	41.000	
	3) Ἵδρευσις	800.000	865.000
17 Κεφαλας	Δεξαμενὴ ὀμβρίων ὑ- δάτων	150.000	
	Διάφορα Ἔργα Ἵδρεύσεως	20.000	170.000
18 Κάστελλος	Ἵδρευσις διαφ. Συνοικισμῶν	24.000	
	Ἵδρευτικὸς Αὐ- λαξ.....	29.500	53.500
19 Κουρνᾶς	Ἔργα ὕδρεύσεως	36.000	36.000
20 Καΐνας	Ἔργα βελτιώσεως Φρεάτων	16.000	16.000
21 Νέο Χωριό	Ἀποκ. Διευθέτησις Χειμάρρου	16.800	
	Ἐπισκευὴ Φρέατ.	3.200	20.000
22 Πλάκας	Ἔργα βελτιώσεως ὕδρεύσεως	6.500	6.500
23 Φρέ	Δεξαμενὴ Ὀμβρίων ὕδατων	70.000	70.000
24 Δραπανιά	Ἔργα βελτιώσεως ὕδρεύσεως	9.000	9.000
25 Κολυμβάρι	Ἵδραγωγεῖον Γριπι- λιανῶν	23.000	
	Βελτιώσεως ἀρδεύ- σεως	67.000	90.000
26 Παλαιὰ Ρούματα	Ἔργα βελτιώσεως ὕδρεύσεως	14.000	14.000

27 Ἐπισκοπὴ	Δεξαμενὴ ὀμβρίων ὕδατων	40.000	40.000
28 Ροδωποῦ	Βελτίωσις ὑδρεύσε- ως	15.000	15.000
29 Σπηλιᾶ	Ἄρδευτικά Ἵδρευσις	75.000	110.000
30 Σάσαλος	Ἄρδευτικὸς Αὐλ.	30.000	30.000
31 Σφακοπηγάδι	Ἵδρευσις	8.500	8.5000
32 Τοπόλια	Ἵδρευσις	41.000	41.000
33 Φαλελιανᾶ	Ἄρδευτικὸς Αὐλ.	6.000	6.000
34 Βουτᾶς	Συμπλ. Ἵδρευσις	30.000	30.000
35 Σούγιας	Ἵδραγωγεῖον	12.000	12.000
36 Σκλαβοπούλας	Ἵδραγωγεῖον	200.000	200.000
37 Ἀσφένδου	Φρέαρ	12.000	12.000
38 Ἀσκύφου	Φρέαρ	25.000	25.000
39 Πατσιανός.	Ἵδραγωγεῖον	34.000	34.000
Τὸ ὅλον Δρχ.		3.689.500	3.689.500

ΠΙΝΑΞ

ΕΡΓΑ ΟΔΟΠΟΙΪΑΣ

Κοινότης	Εἶδος ἐργασιῶν	Προῦπολ.
1 Ἀλικιανός	Κοιν. Ὁδοῦ Κυρτομάδω	90.500
2 Ἁγίας Μαρίνης	Κατὰσ. Γεφυριδίου Ἄρ. Ὁδοῦ	30.000
3 Βαρυπέτρο	Σκυρόστρωσις Κοιν. Ὁδοῦ Ἁγιάς Βαρυπέτρου	150.000
4 Γαλατᾶ	Ὁδὸς Τζουρτζούρου—Δαράτσο	73.000
5 Κοντομαρὶ	Ὁδὸς πρὸς Νεκροταφεῖον	35.000
6 Μεσκλά	Βέφυρα Χάλαρο	58.000
7 Νεροκούρου	Τεχνικὰ Ἔργα	45.000
8 Σούδα	Διάνοιξις Ὁδοῦ Νεκροταφ.	25.000
9 Συρίλι	Γέφυρα (Βάθρα)	35.000
10 Φουρνές	Δι' ἐξωραΐσιν Ὁδῶν	10.000
11 Χορδάκι	Ὁδὸς Ριζόσκλοπο	10.000
12 Βρύσες	Σκυρόστρωσις Κεντρ. Ὁδῶν	43.000
13 Γαβαλοχωρὶ	Γέφυρ. Ὁδὸς	70.000
14 Γεωργιούπολις	Γεφυριδία	28.000
15 Ἐμπρόσνερος	Ὁδῶν Βρυσῶν—Ἐμπροσνέρου	15.000
16 Κεφαλᾶς	Ὁδὸς Δραπάνου	16.500
17 Κόκκινον Χωριὸ	Ὁχετὸς Κοينو. Ὁδοῦ	14.000
18 Κάϊνα	Σκυρόστρ. καὶ Μόρφωσις	13.500
19 Ν. Χωριὸ Ἀποκ-	Γέφυρα Χάνδακος	20.000
	Κυλίνδρωσις	50.000

	Τεχνικά έργα Καταφარიανών	30.000
20 Στύλος	Μόρφωσις 'Οδοῦ καὶ Πλατείας	50.000
21 Βουκολιές	Πεζοδρόμια	58.000
	'Ασφαλ. Κεντρ. 'Οδοῦ	120.000
22 Βλάτος	'Οδοποιΐα	50.000
23 Βοῦβες	'Οδός	20.000
24 Δραπανιάς	Σκυρόστρωσις 'Οδοῦ	27.000
	'Οχετὸς Χαιρεθιανῶν	15.000
25 Καρρὲς Κισσ.	'Οδὸς Ἐπισκοπῆς—Καρρῶν	150.000
26 Κούνετι	Γέφυρα	20.000
27 Κάτω Παλαιόκασ.	Γέφυρα	29.000
28 Καστέλλι	Πεζοδρόμια	120.000
	'Οχετὸς	60.000
	Σκυρόστρωσις	40.000
	'Οχετὸς 'Οδοῦ	160.000
29 Λαρδᾶ	Γέφυρα Ποτιστικά	20.000
30 Πανέθυμος	Γεφυρίδιον 'Οδοῦ	6.700
	'Εκχώματα ἐκ Καταπτώσεων	5.000
31 Παλαιὰ Ρούματα	'Οδὸς Κακοπέτρου	40.000
32 Περβολάκια	Τεχνικά Ἔργα	25.000
33 Πολεμάρχι	Τεχνικά Ἔργα	14.000
34 Ραβδοῦχα	Γέφυρα	15.000
35 Ἐπανοχώρι	Γέφυρα	12.000
36 Πατσιανὸς	'Οδὸς Πατσιανοῦ—Καλλικράτης	95.000
	Σύνολον Δρχ.	<u>2.113.200</u>

ΠΙΝΑΞ
ΕΡΓΩΝ ΔΙΑ ΠΡΟΣΩΠ. ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Κοινότης	Είδος ἐργασίας	Ἡμερ. ἡμερ.	Τιμὴ Παρατ.
Γέρω Λάκκος	'Οδὸς Κατωχωρι Γέρ. Λάκ.	1.500	50 75.000
	'Οδὸς Κοντόπουλα-Ἄλετ.	600	50 30.000
	'Οδὸς Μουρνιῶν-Ἀγ.Γεωρ	600	50 30.000
Γαλατᾶς	'Οδὸς τζουτζούρου	400	50 20.000
	» Δαράτσου	600	50 30.000
	» Ἀγ. Ἀντωνίου	500	50 25.000
Κοντομαρι	» Πρὸς Μετόχι Γέφυ- ρα Νεκροταφείου	300	50 10.000
	» 200	50 10.000	
Συρίλι	Κοιν. ὁδὸς Πασσαλιανῶν	800	50 40.000
	Βάθρα Γεφύρας	300	50 15.000
Χαρδάκι	'Οδὸς Ριζόσκλητο	300	50 15.000
Γεωργιούπολις	'Οδὸς Μαθὲ	400	50 20.000
Ἐμπροσγέρου	'Οδ. Ἐμπροσγέρου-Βρυσ.	700	50 35.000

Κεφαλᾶς	ἽΟδὸς Δραπάνου	400	50	20.000
Κάστελλος	ἽΑρδευτικὸς Αὐλαξ	800	50	40.000
Κόκκινο Χωριὸ	ἽΟδ. Πλάκας Κόκ. Χωριὸ	300	50	15.000
Κάϊνα	Προμήθεια Σκύρων	300	50	15.000
Ν. Χωρίον	ἽΑπ. Προμήθεια Σκύρων	100	50	5.000
Πλάκας	Κοιν. ἽΟδ. Πλάκας-ἽΑλμυρ.	1.000	50	50.000
Δραπανιὰ	ἽΟδ. Χαϊρεθιανῶν-Πάνω Δραπανιὰ	1.000	50	50.000
Καρρές	ἽΟδ. ἽΕπισκοπῆς-Καρρῶν	500	50	25.000
Κάτω Παλιο- κάστρου.	Κοιν. ἽΟδ. Μαρεδιανῶν	500	50	25.000
Περβολάκια	Κοιν. ἽΟδ. Πύργου	500	50	25.000
	Σύνολον Δραχ.			<u>625.000</u>

ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΡΓΑ

Κοινότης	Εἶδος ἐργασιῶν	Προϋπολ.
1 Βρύσσαι	Κοιν. Κατάστημα	40.000
2 Γεράνι	Ρυμοτομία ἐντὸς τοῦ χωρίου	30.000
3 Φουρνές	Κοιν. Κατάστημα	80.000
4 Ψαθογιάννου	Περιτοιχ. Δημοτικοῦ Σχολείου	16.000
5 Βρύσσαι	Κοιν. ἽΑποχωρητήρια	20.000
6 Γαβαλοχωρι	Περίφρ. Κοιν. Νεκροταφείου	11.000
7 Γεωργιούπολις	Περιφρ. Νεκροταφείου	40.000
8 Καλύβες	ἽΕπικάλ. ἽΑποχευτ. Αὐλακος Κοιν. ἽΑποχωρητήρια	24.000 80.000
9 Κάϊνας	Περιτοιχ. Νεκροταφείου	8.200
10 Βουκολιές	Κοιν. Σταῦλοι	19.000
11 Δελιανὰ	Κοιν. Κατάστημα	95.000
12 Ζυμβραγοῦ	Κοιν. Κατάστημα	27.000
13 Μαλάθηνες	Κοιν. Κατάστημα	30.000
14 Καστέλλι	Κοιν. Σφαγεῖα	55.000
15 Πανέθυμος	Περίφραξις Νεκροταφείου	15.000
16 Ροδαποῦ	Περίφρ. Νεκροταφείου	15.000
17 Κάνδανος	ἽΕκκλησία	10.50.000
18 Καμπανοῦ	Κοιν. Κατάστημα	100.000
19 Παλαιόχωρα.	ἽΗλεκτροφωτισμὸς	800.000

ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΙΣ

Συντελεσθέντων ἔργων εἰς τὰς Κοινότητας Νομοῦ Χανίων ἀπὸ
4—8—36 ἕως 4—8—38

1 ἽΑλικιανὸς	α) ἽΑρδευσι. ἽΑνέωξις Φρέατος καὶ Κατα- σκευὴ ἽΥδραυλάκων	110.000
--------------	--	---------

000.00	00	000	β) Διάν. Κοινοτικής οδοῦ ἡμε-	25.000
000.00	00	000	ρομισθία 500 X 50 =	
000.00	00	000	γ) Τεχνικά Ἔργα Κυρτομάδου	19.000
02	Ἀγίας Μαρίνης		Ἔδρευσις	10.500
03	Βρυσσῶν		Γέφυρα	30.000
04	Γερανίου		Ἔδρευσις	10.000
	5 Γέρω Λάκκου		α) Ἔδρευσις	5.000
			β) Γέφυρα	75.000
06	Ζουνάκι		Ἔδρευσις	10.000
			Ἔδρευσις Λίμνης	4.500
			Συνέχ. Δημ. Σχολείου	43.000
			Γεφυρίδιον Λίμνης	7.500
07	Κοντομαρί		Ὁδοπ. Νεκροταφ. Ἔδρευσις κλπ.	20.000
			Δι' Ἔργα ἀρδεύσεως	11.500
8	Λάκκων		Ἔδραγωγεῖον	200.000
9	Μανωλιοπούλου		Ἔδραγωγεῖον Κεντρικόν	20.000
			Ἔδραγωγεῖον Ἀποθήκης	7.500
10	Μεσκλῶν		Ἔδρευσις καὶ Τεχνικά	
			Ὁδῶν	45.000
11	Μουζουρά		Δεξαμενὴ Ὀμβρίων Ὑδάτων καὶ	
			Ἔργα Ὀδοποιίας	25.000
12	Μάλεμε		Σκυρόστρωσις Κοινот. Ὁδῶν καὶ	
			Κατασκευὴ Γεφυρῶν	67.000
13	Μοδίου		Ἐπισκευὴ Φρεάτων	14.000
			Γεφυρίδια	25.000
			Διευθ. Ὁδῶν	5.000
14	Σούδας		Ἔργα Ἀποξηραντικά	30.000
			Ἔργα Γεφυρῶν	12.000
15	Σκηνές		Ἔργα Ὀδοποιίας	36.000
16	Φουρνές		Ἔργα Ἀρδεύσεως	6.000
17	Χορδάκι		Ἔργα Ὑδρεύσεως	5.000
18	Ψαθογιάννου		Ἔδρευσις Ὁδοπ.	45.000
19	Τσικαλαριά			62.500
20	Ἀλίκαμπος			65.000
21	Ἀρμένων			20.000
22	Βρυσσῶν Ἀποκορ.			15.000
23	Βαφές			18.000
24	Βάμος			35.000
25	Γαβαλοχώρι			57.500
26	Ἐμπρόσνερος		Ὁδὸς Βρυσσῶν Ἐμπροσ. διὰ	
			Προσωπικῆς Ἐργασίας	
			Ἡμερ. 6.000 X 50 =	300.000
27	Καλύβες			68.000

28	Κάστελλος	Ἔργα Ὑδρεύσ. Ποτήματος	10.000
29	Κόκκινο Χωριό	Ἔδρευσις	4.000
30	Καλαμίτσι	Ἔδρευσις	7.500
31	Μελιδονίου	Ὀδός	50.000
32	Νέο Χωριό	Ἔργα Ὀδοπ. καὶ Ὑδρεύσεως	30.000
33	Ξηροστερνίου	Ἔδρευσις	18.000
34	Ραμνῆς	Ὀδός 3.000 X 50 =	150.000
35	Φρέ		60.000
36	Ἀνωπόλεως	Ὀδός (100.000)	
		Ἔδρευσις (34.000)	134.000
37	Βουκολιῶν	Ἔδρευσις	165.000
38	Βλάτους	Ὀδός	240.000
		Ἔδρευσις	
39	Βουβῶν	Ἔδρευσις καὶ Ὀδοπ.	75.000
40	Βουλγάρω	Ἔδρευσις	85.000
41	Δραπανιάς	Ὀδός Χαιρεθιανῶν καὶ Πάνω Δραπανιά	200.000
42	Δελιανῶν	Ἔργα Ὑδρεύσεως	50.000
43	Καρρῶν	Ὀδός Ἐπισκοπῆς Καρρῶν	25.000
44	Ἔλος	Ἔργα Ὑδρεύσεως	11.000
45	Ζυμβραγοῦ	Ὀδός Καρρῶν Ζυμβραγοῦ	25.000
46	Καλάθηνες	Ἔδρευσις	18.000
47	Κάτω Παλαιοκάστρου	Ὀδός	100.000
48	Ἐπισκοπῆ	Ἔργα Ἀρδευσ. καὶ Ὑδρευσ.	15.000
49	Κεφαλας	Ἔργα Ὑδρεύσεως	30.000
50	Καστελλίου	Σκυρόστωσις	25.000
51	Λουσακιῆς	Ἐπαρχ. Ὀδός	100.000
52	Λαρδαῶς	Γέφυρα	188.000
53	Μαλάθυρος	Ὀδός πρὸς τρία Ἀλώνια	50.000
54	Μούλετε	Ἔργα Ὑδρεύσεως	34.000
55	Πανέθυμος	Ὀδός Πανεθ. Δελιανᾶ	100.000
56	Ποταμίδα	Ὀδός πρὸς Ἁγίαν Ἄνναν	30.000
57	Περβολάκια	Ὀδός Πύργου Κοτσιαγᾶ	100.000
58	Πολεμάρχι	Ἐπαρχ. Πολαρχίου	40.000
59	Ροδωποῦ	Ὀδός πρὸς Ἄσπρα Νερά	25.000
60	Σηπλιά	Ἀποχ. Αὐλακ.	200.000
61	Τοπόλια	Ἔδρευσις	43.000
62	Ταυρωνίτης		30.000
63	Φαλειανᾶ	Ἔδρευσις	15.000
64	Βουτᾶς	Ἔδρευσις	40.000
Σύνολον Δραχ.			<u>40.195,500</u>

ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΑΡΔΕΥΤΙΚΑ ΕΡΓΑ ΚΟΥΡΝΑ ΕΞ ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΣΤΡΕΜΜΑΤΑ ΕΙΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΝ

Κάνεις δέν ήμπορεί ν' άμφισβητήσει ότι ό Νομός Χανίων ένωσε πραγματικά την τελευταία διαίτην στοργικόν τό ένδιαφέρον του Κράτους. Τά μεγάλα άρδευτικά έργα του Μάλεμε, που ήρχισαν και συνεχίζονται με γοργόν ρυθμόν, δίδουν σάρκα και όστα σ' ένα ύνειρο τό όποιον γενεά γενεών ανθρώπων έπόθουν νά πραγματοποιηθή. Είναι έξ εκείνων που άνέλαβε κατόπιν συμβάσεως με τό Δημόσιον, νά εκτελέση ή μεγάλη 'Αγγλική 'Εταιρεία «Μπούτ» ανά την 'Ελλάδα.

Τό πρόγραμμα των εκτελεστέων τοιούτων έργων εις την Κρήτην περιλαμβάνει επίσης τ' άρδευτικά και άποξηραντικά έργα Κουρνά 'Αποκορώνου.

Κουρνάς... 'Ενα λεκανοπέδιον λοφώδες με πολλούς έδαφικούς κυματισμούς. Τό περικλείει νοτίως και δυτικώς ή τραχεία και άπότομος όρεινή στεφάνη της Δαφνοκεφάλας. 'Εκτείνεται μέχρι την άκροθαλασσιά τό λεκανοπέδιον. 'Αληθινή γή της έπαγγελίας. Και τί δέν παράγει; Δημητριακά, λάδι, σισάμι, κίτρα λαχανικά και κηπευτικά έν γένει προϊόντα; 'Απ' όλα. Καλλιεργείται τελευταίως και ή άραχίς (φυστίκια). Χιλιάδες όκάδων βγάζει τό διαμέρισμα. Οι κάτοικοι θά ήσαν τρισευτυχισμένοι εάν των έλειπεν ή μεγάλη πληγή της έλονοσίας. 'Υπάρχουν, δυστυχώς, πολλά έλη και εκκολάπτονται έκατομμύρια άνωφελών κωνώπων. Τους «τινάζει» λοιπόν κατά την χαρακτηριστική των εκφρασιν γερά ό «παντέρημος ρίγος». Τά πρωτότερα χρόνια εξαπέστειλεν έκατοντάδας εις τόν 'Αδην. Τώρα έχει περιορισθή τό κακό με την άφθονον κίνηνην την όποιαν διανέμει τό 'Υγειονομικόν Κέντρον Χανίων δωρεάν κάθε χρόνο, αλλά και με άλλα τινά προληπτικά μέτρα που λαμβάνονται.

Που και που συναντᾶ κανείς κιτρινιάριδες και άποσκελετωμένους ανθρώπους, κορμοστασιές που μόλις σέρνονται τρεμουλιαστές και παιδιά «άποσουφρωμένα», σπληνιάρικα σκιές μάλλον που λές και διολισθαίνουν ανάλαφρα σαν φαντάσματα τριγύρω. Αυτά 'ναι τά θύματα της έλονοσίας. Δημιουργήματα της κακορίζικας και άβελτηρίας των εκάστοτε κομματικών Κυβερνήσεων. Πότε τους έσκέφθησαν και έπόνεσαν την δυστυχίαν των; Λόγια και ύποσχέσεις έσκορπίζοντο χωρίς τίποτε νά γίνεται.

67. Κουρνᾶς εἶναι καὶ ὄνομα χωριοῦ ποῦ βρίσκεται ἐκεῖ. Χωριοῦ μάλιστα ἱστορικοῦ.—Ἦτο κατὰ τὸ 1867 ἔδρα τῆς Γεν. Συνελεύσεως τῆς τότε ἐπαναστατικῆς Κυβερνήσεως— μὲ πολεμικὴν δρᾶσιν ἀξιόλογον κατὰ τοὺς μακροὺς καὶ ἀπελευθερωτικούς ἀγῶνας τῆς Κρήτης. Ἀπέχει περὶ τὰ 60 χιλιόμετρα ἀπὸ τὰ Χανιά. Κοντὰ του εἰς ἀπόστασιν ἡμισείας ὥρας σχηματίζεται καὶ ἡ ὁμώνυμος λίμνη Κουρνᾶ, Κορησία ὅπως τὴν ἔλεγαν οἱ ἀρχαῖοι καὶ τὴν μνημονεύουν οἱ συγγραφεῖς. Ἡ ὕψὸς λεκάνῃς τῆς ἔχει περιφέρειαν 3 1)2 χιλιομέτρων. Τὸ βάθος τῆς ποικίλει μέχρι 30 ὄργυιων. Ἐκτρέφει χέλια καὶ τὸ εἶδος ἐκεῖνο τῶν ψαριῶν ποῦ λέγονται «κέφαλοι». Φθάνουν τις 5—7 ὀκάδες τὸ καθένα ψάρι. Συγχρόνως, ὅμως, ἡ λίμνη εὐνοεῖ, φαίνεται, τὴν παραγωγὴν καὶ τῶν φορέων τῆς ἐλονοσίας. Οἱ γύρωθεν συνοικισμοὶ Δημητρουλιανὰ, Κάβαλος, Μουρὶ Μπαλαρίνα, Ἀσπρουλιάνος κλπ. λίγο πολὺ—πληρώνουν τὸν φόρον τους εἰς τὴν καταστρεπτικὴν ἀρρώστειαν.

Τῇ λίμνῃ τροφοδοτοῦν τὰ χειμωνιάτικα ὄμβρια νερὰ τῶν ὑπερθευ αὐτῆς βουνῶν. Τότε ξεχειλίζει καὶ βρίσκουν διέξοδον πρὸς τὴν θάλασσαν ἢ ὁποία δὲν εἶναι μακρὰ. Ἐνα χαντάκι μεγάλο τὰ διοχετεύει. Τροφοδοτεῖται ὡσαύτως ἀπὸ δυὸ πηγές. Ἐκ τούτων ἡ μία εἶναι ἰσοῦψῆς μὲ τὴν λίμνην καὶ ἡ ἄλλη βρίσκεται στὸ πυθμένα τῆς. Τὴν δευτέραν οἱ χωρικοὶ λένε «ἀναβάλλουσαν». Θὰ ὑπάρχη βέβαια καὶ κάποιον διέξοδος τόσοῦ νεροῦ, διότι ἀσφαλῶς ἡ ἀπόδοσις του ξεπερνᾶ τὴν ἐξάτμισιν. Πιστεύουν οἱ περὶοικοὶ ὅτι τοῦ ποταμοῦ Ἀλμυροῦ πρὸ πέρα τὰ νερὰ ἐκεῖθεν ποῦ ἐκπηγάξει διοχετεύονται ἀπὸ τὴν λίμνην.

68. Ἡ ἀποψις τοῦ μέρους, ὅπου ἡ λίμνη, ἐμφανίζεται πανοραματικῇ, Ψηλὰ ἢ ὑπερήφανος συνέχεια τῶν Λευκῶν Ὀρέων μὲ τις ρηματιές καὶ τὴν ἀγριότητά τῆς. Βορειότερον θάλασσα καὶ ἔνθεν κακειθεν πλούσια φυτεῖαι καὶ ἀφθονώταται καλλιέργειαι. Κάθε δύο βήματα ξεπετιῶνται πέρδικες καὶ κακαρίζουν γιὰ νὰ δροισισθοῦν λαίμαργα ἀπὸ τὸ νερὸ τῆς λίμνης. Ὀργώνεται μὲ ἐπιμέλειαν ὁ κάμπος, ποῦ δίδει τὸ χρυσάφι τῆς παραγωγῆς του στοὺς γεωργοὺς μας. Τὸ ἀλέτρι ἀνασκάπτει βαθειὰ τὴν γῆν. Καὶ αὐτὴ πάλιν ἀποδίδει ἑκατονταπλασίονα τὸν μόχθον τοῦ ἐργάτου τῆς. Μόνον αἱ Κοινότητες Βρυσῶν καὶ Γεωργιουπόλεως παράγουν ἑτησίως 200 χιλιάδας κίτρου.

69. Ἄς ἐξηγήσωμεν τώρα τί θὰ εἶναι τ' ἀρδευτικὰ καὶ ἀποξηραντικὰ ἔργα Κουρνᾶ, τῶν ὁποίων μὲ τόσο ἐνθουσιασμόν εὐγνωμοσύνης θὰ κατασκευασθῇ φράγμα διὰ ν' ἀνυψωθοῦν τὰ ὕδατα τῆς λίμνης 3 1)2 μέτρα, θὰ διευθετηθῇ καταλλήλως ἡ κοίτη τῆς φυσικῆς αὐλακος ποῦ θὰ τὰ φέρῃ εἰς τὸν κάμπον καὶ θὰ ἀποξηρανθοῦν τὰ παραπλησίως εὐρισκόμενα ἔλη. Ὁ προῦπολογισμὸς τῆς ἀπαιτηθησομένης δαπάνης φθάνει τὰ 3 1)2 περίπου ἑκατομμύρια. Ὑπολογίζεται ὅμως ν' ἀξηθῇ εἰς 6 ἑκατομμύρια. Πρόκειται ν' ἀρδευθοῦν ἄνω τῶν

6 χιλιάδων στρεμμάτων γης πλουτοφόρου και να έξυγιανθῆ κατά τὸ δυνατόν ἢ περιφέρεια. Ἄλλ' ὀφείλομεν ἀπαραιτήτως νὰ δώσωμεν τὸν τόνον τῆς χαρᾶς τῶν κατοίκων, χαρᾶς ποὺ τὴν πλημμυρίζει εὐγνώμων ἀναγνώρισις τοῦ ἐνδιαφέροντος τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως πρὸς τὴν Κρήτην.

ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΤΑ ΕΚΤΕΛΕΣΘΕΝΤΑ ΕΡΓΑ

ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΥΔΩΝΙΑΣ

1) Κοινότης Ἀλικιανοῦ: Κατασκευὴ φρέατος παρὰ τὴν γέφυραν Κερίτου. Τὸ ὡς ἄνω ἔργον κατεσκευάσθη τῇ ἀρωγῇ τῆς Γ. Δ. Κρήτης καὶ διὰ προσωπικῆς ἐργασίας τῶν κατοίκων ὡς καὶ διὰ προσθέτου ἐπιβαρύνσεως τῶν ἀρδευθέντων ἐσπεριδοειδῶν.

Ἡ δαπάνη αὐτοῦ ἀνήλθεν εἰς τὸ ποσὸν τῶν 150.000 δρ. περίπου μετὰ τῆς κατασκευῆς 300 μέτρων αὐλάκος.

2) Κοινότης Βατολάκου: Κατασκευὴ φράγματος εἰς θέσιν «Βαγί», ἐπένδυσις διὰ τσιμέντου 1500 μέτρων αὐλάκων.

Τὸ ὡς ἄνω ἔργον ἐγένετο εἰς δύο συνεχεῖς οικονομικὰς χρήσεις, δαπανηθέντος τοῦ ποσοῦ τῶν 55.000 δραχ. εἰς βάρος τοῦ Κοινοτικοῦ Ταμείου.

Ἐπιπλέον ἢ ὡς ἄνω Κοινότης προέβη εἰς τὴν ἀναγκαστικὴν ἀπαλλοτριώσιν τῆς περιοχῆς τῶν πηγῶν ἐξ' ὧν ἀρδεύονται οἱ πορτακαλεῶνες αὐτῆς.

Ἐπὶ αὐτῇ προμελέτῃ τῆς ἐπενδύσεως τῶν ὑδραυλικῶν Κατασκευῶν Κρήτης διὰ τὴν κατασκευὴν φράγματος συλλογῆς ὀμβρίων ὑδάτων, χωρητικότητος 1.000.000 M³ καὶ προϋπολογισμοῦ 5.000.000 δραχμῶν.

3) Κοινότης Βρυσσῶν Κυδωνίας: Ἔχει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Κοινότητα ὑπὸ τῆς Μ. Υ. Κ. προμελέτη κατασκευῆς αὐλάκων διὰ σκυροδέματος.

1) Τμήματος ἀπὸ βρύσσης εἰς Λογάδες, μῆκος 1050 Μ.

2) Ἀπὸ Μουρνιές εἰς ἐκκλησίαν μῆκος 770 Μ.

καὶ προϋπολογισμὸν δρ. 130.000 ἔλλειψις πόρων ἢ Κοινότης ἀσφαλῶς θὰ χωρήσῃ εἰς τὴν τμηματικὴν κατασκευὴν τοῦ ἔργου.

4) Κοινότης Κοντομαρί: Κατεσκευάσθη φράγμα εἰς Σφακόρυα καὶ αὐλάκες ἐκ σκυροδέματος μήκους 250 περίπου μέτρων δαπα-

νηθέντος τοῦ ποσοῦ τῶν δραχ. 150.000 ἐξ ὧν 100 διέθεσεν ἡ Γενικὴ Διοίκησις Κρήτης καὶ τὰς 50.000 ἡ Κοινότης. Ὑπάρχει μελέτη Προϋπολ. 300.000 δραχ. διὰ τὴν ἐπέκτασιν τῶν αὐλάκων χρηματοδοτηθσομένου τοῦ ἔργου ὑπὸ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης.

5) Κοινότης Μανωλιοπούλου Κυδωνίας. Ὑπάρχει μελέτη διὰ τὴν κατασκευὴν φράγματος εἰς θέσιν «Τζεμανοῦ» καὶ κατασκευῆς αὐλάκων ἐκ σκυροδέματος μήκους 3000 Μ. Προϋπολογισμὸς 800.000 δραχ. Ζητεῖται ἡ χορήγησις δανείου ἐκ μέρους τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης.

6) Νέον Χωρίον Κυδωνίας: Κατεσκευάσθησαν μέχρι σήμερον δαπάναις τῆς Κοινότητος αὐλακες ἐκ σκυροδέματος δραχ. 30.000.

7) Πλατανιά Κυδωνίας: Ἐπισκευὴ ἀρδευτικῶν αὐλάκων ἐκ τοῦ Κοινοτικοῦ Ταμείου δραχ. 13.000. Ὑπάρχει πρόχειρος μελέτη κατασκευῆς φράγματος καὶ ἐπένδυσις κεντρικοῦ αὐλακος ἀρδεύσεως προϋπολογισμοῦ δραχμαὶ 120.000 ἀλλὰ ἐλλείπει πόρων δὲν ἐκτελεῖται.

1) Κοινότης Γλώσσης: Ὑπεβλήθη Μελέτη κατασκευῆς ἐνὸς προχείρου φράγματος καὶ ἐπενδύσεως αὐλακος, προϋπολογισμὸς 8.000 δραχ.

Ἐνδείκνυται ἡ συστηματικώτερα Μελέτη τοῦ ζητήματος ἵνα μὴ διαρρέῃ τὸ πλεῖστον τοῦ ὕδατος.

2) Κοινότης Δελιανῶν: Κατασκευὴ δεξαμενῆς συλλογῆς ὕδατων πηγῆς καὶ κατασκευῆς τσιμενταυλάκων.

Ἐδαπανήθη ἐκ τοῦ Κοινοτικοῦ Ταμείου τὸ ἀπαιτηθὲν ποσὸν τῶν δραχ. 25 000.

3) Κοινότης Ἐπισκοπῆς: Κατεσκευάσθη δαπάναις τοῦ Κοινοτικοῦ Ταμείου μήκος αὐλάκων ἐκ τσιμέντου 730, ἀξίας 22.000 δραχ. εἰς 3 ἔτη.

4) Κοινότης Σπηλιᾶς: Κατεσκευάσθη διὰ τσιμέντου καὶ ἐκαλύφθη κεντρικὸς ἀρδευτικὸς αὐλαξ δαπανηθέντος τοῦ ποσοῦ τῶν δραχ. 150.000.

Κατεσκευάσθησαν δευτερεύοντες τσιμενταυλακες μήκους 700 μέτρων ἀξίας 50.000 δραχ.

Ἀμφότερα τὰ ἔργα ἐξετελέσθησαν δαπάναις τοῦ Κοινοτικοῦ Ταμείου.

ΤΑ ΥΠΟ ΜΕΛΕΤΗΝ ἘΡΓΑ

ΕΠΑΡΧΙΑ ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ

1) Κοινότης Καστέλλου: Παρὰ τὰ σύνορα τοῦ Νομοῦ Χανίων καὶ Ρεθύμνης ὑπάρχει ρύαξ, ὅστις ἀπὸ ἀμνημονεύτων χρόνων κινεῖ ἓνα Ἀλευρόμυλον ἐνῶ διὰ καταλλήλου ἐργασίας θὰ δυνηθῇ νὰ ἀρ-

δεῦρ' ἐν μέγα τμήμα τῶν μεταξὺ τῆς Δημοσίας ὁδοῦ Χανίων—Ρεθύμνης καὶ τῆς ἀκτῆς κτημάτων, τὰ ὅποια καίτοι ὑπὸ τὰς σημερινὰς συνθήκας ἀρδευόμενα κατὰ πρωτόγονον τρόπον, ἀποδίδουσι μεγάλας ποσότητας ἀραχίδος.

2) Κοινότης Γεωργιουπόλεως: Παρὰ τὴν Δημοσίαν ὁδὸν Χανίων—Γεωργιουπόλεως πηγάζουν ἄφθονα ὕδατα, τὰ ὅποια δύνανται νὰ ἀρδεύουν ὅλην τὴν πρὸς τὴν Γεωργιούπολιν πεδιάδα. Οἱ κάτοικοι ἰσχυρίζονται ὅτι πρόκειται περὶ ὑδάτων ὑφαλμύρων δι' ὅ πρό πάσης ἐργασίας ἐνδείκνυται ἡ ἐξέτασις αὐτῶν, ἐπὶ τοῦ παρόντος μόνον προορισμὸν ἔχουν τὸν σχηματισμὸν ἐλῶν καὶ τὴν ἐκ τούτων γενικὴν προσβολὴν τῶν κατοίκων ὑπὸ ἐλονοσίας.

3) Αἱ Κοινότητες Καλυβῶν, Ἀρμένων, Νέου Χωρίου Στύλου.
 Ἐἰς τὴν Κοινότητα Ἀρμένων πηγάζουν τὰ ὕδατα Πλατάνου καὶ Παναγίας, τὰ ὅποια ἀρδεύουν ἐλαχίστην ἕκτασιν ἐν σχέσει μετὰ τὴν παροχὴν 300—400 λιτρῶν καὶ ὑπὸ πρωτογόνους συνθήκας.

Ἐἰς τὴν Κοινότητα Στύλου πηγάζουν ὕδατα τῆς αὐτῆς περίπου ὡς ἄνω παροχῆς ἅτινα ἀντλούμενα περὶ τὰ 3—4 μέτρα δύνανται νὰ ἀρδεύσουν ἐν συνδυασμῷ μετὰ ὕδατα Ἀρμένων τὴν πεδιάδα ἀπὸ Στύλου μέχρι θαλάσσης.

Μέχρι σήμερον τὰ ἐν λόγῳ ὕδατα Στύλου σχηματίζουν ποταμίσκον διασχίζοντα τὴν πεδιάδα χωρὶς νὰ ἀρδεύῃ οὔτε τὰς παροχθεῖσους ἐκτάσεις.

ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΥΔΩΝΙΑΣ

Πλὴν τῶν ὑπὸ τῆς Μπουτ' ἐκτελουμένων ἔργων Μάμελε:

1) Κοινότης Περβολίων:

Πηγαὶ Μπουτσουναρίων:

Μέχρι σήμερον μέρος αὐτῶν διοχετεύεται εἰς Χανιά πρὸς ἐμπλουτισμὸν τοῦ Ὑδραγωγείου. Μετὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ νέου Ὑδραγωγείου Χανίων ἐνδείκνυται ἡ κατασκευὴ ἔργων περισυλλογῆς ὕλων τῶν πηγῶν καὶ ἡ κατασκευὴ αὐλάκων ἐκ τσιμέντου. Ἡ ἀρδεύσις ἐπὶ τοῦ παρόντος γίνεται διὰ πρωτογόνων μέσων.

3) Κοινότης Ἀλικιανοῦ: Ἐνδείκνυται ἡ συνέχισις τοῦ ἀρξαμένου φρέατος εἴτε ἡ κατασκευὴ νέου πρὸς τὰ ἀνάπη τῆς γεφύρας.

3) Κοινότης Βατολάκκου: Ὑπάρχει προμελέτη κατασκευῆς Φράγματος.

Κοινότης Πλατανιά: Ἐνδείκνυται ἡ βελτίωσις τῶν ὄρων ἀρδεύσεως ἐκ τῶν πηγῶν Ἀγυιᾶ, μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων Μάλεμε, ὅποτε ἡ παροχὴ τῶν πρὸς Πλατανιά ὑδάτων θέλει περιορισθῆ.

5) Κοινότης Ντερὲ καὶ Ξαμουδοχωρίου: Ἐκτάσεις ἐπιδεκτικαὶ καλλιέργειας ἐσπεριδοειδῶν, αἵτινες μόνον διὰ τῆς ἀνυψώσεως τῶν ὑδάτων διὰ Μηχανικῆς ἐνεργείας ἐκ τοῦ Κεντρικοῦ ἀγωγοῦ τῶν ἔργων Μάλεμε δύνανται νὰ ἀρδευθοῦν.

6) **Κοινότητες Βρυσσῶν καὶ Νέου χωρίου:** Ἐνδείκνυται ἡ κατασκευὴ ἔργων συλλογῆς τῶν διαφόρων ὑδάτων καὶ ἡ κατασκευὴ αὐλάκων ἐκ τσιμέντου.

7) **Κοινότης Σκηνῆ:** Διάνοιξις ἐνὸς τοῦλάχιστον φρέατος ὁμοίου πρὸς τὸ διανοιχθῆν ἐν Ἀλικιανῶ.

8) **Κοινότης Μεσκλῶν:** Ἡ κατασκευὴ προστατευτικῶν ἔργων ἐκ τῶν καταστροφῶν τοῦ χειμάρρου καὶ ἡ κατασκευὴ ἔργων περισυλλογῆς καὶ διοχετεύσεως τῶν πηγαίων ὑδάτων.

Γ'. ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΙΣΑΜΟΥ

1) **Κοινότης Παλαιῶν Ρουμάτων:** Κατασκευὴ Κεντρικοῦ αὐλακος ἐκ τῶν πηγῶν Μηλοστέρνου.

2) **Κοινότης Γλώσσης:** Κατασκευὴ φράγματος καὶ αὐλάκων ἐκ σιδηροσωλήνων.

3) **Κοινότης Λαρδᾶ:** Κατασκευὴ φράγματος εἰς «Λούκου Πέραμα, καὶ αὐλάκων πρὸς Καλυβιανήν.

4) **Κοινότης Δραπανιά:** Μεγάλῃς παροχῆς πηγαί Νοπηγίων τῶν ὁποίων τὰ ὕδατα διοχετεύμενα δύνανται νὰ ἀρδεύσουν τὴν μέγχι Καλουδιανῶν ζώνην.

5) **Κοινότης Σασάλου:** Ὑπάρχουν διάφοροι πηγαί τῶν ὁποίων ἡ ἐκμετάλλευσις θὰ ἠδύνατο νὰ ἀρδεύῃ εὐφορωτάτας ἐκτάσεις.

Δ'. ΕΠΑΡΧΙΑ ΣΕΛΙΝΟΥ

Αἱ περισσότεραι τῶν Κοινοτήτων Σελίνου ἀποτελοῦνται ἀπὸ περιφερ. βριθούσας πηγῶν, τῶν ὁποίων οὐδεμία γίνεται ἐκμετάλλευσις. Συστηματικὴ δὲ ἐργασία θὰ καθίστα τὴν ἐπαρχίαν τὴν πλουσιωτέραν τοῦ Νομοῦ. Τὸ σπουδαιότερον ἔργον εἰς Σέλινον εἶναι ἡ κατασκευὴ ἀρδεύσεως ἐν τῇ περιφερείᾳ Βουτᾶ, ὅπου ὀλόκληρος ἡ κοιλὰς διασχίζεται ἀπὸ ποταμὸν παρέχοντα περὶ τὰς 500 λίτρας καὶ δυνάμενον νὰ ἀρδεύῃ ἔνθεν κ' ἔνθεν ἐκτάσεις ὑψηνέμους καὶ καταλλήλους πρὸς καλλιέργειαν ἐσπεριδοειδῶν. Ὑπολογίζεται ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν δένδρων ἅτινα δύνανται νὰ φυτευθῶσιν ὑπερβαίνει τὰς 100.000.

ΓΕΩΡΓΙΚΟΝ ΤΑΜΕΙΟΝ

Ὡς εἶνε γνωστὸν τὰ Γεωργικὰ Ἐπιμελητήρια διὰ διαφόρους λόγους εἶχον περιέλθει εἰς τὴν ἀφάνειαν, πρὸς βλάβην τῶν συμφερόντων τοῦ Γεωργικοῦ κόσμου διὰ τὰ ὅποια εἶχον ταχθεῖ.

Ἡ Ἐθνικὴ ἡμῶν Κυβέρνησις ἐν τῇ ἰδιαιτέρᾳ αὐτῆς μερίμνῃ, ὑπὲρ τῆς γενικωτέρας ἐξυπηρετήσεως τῆς Γεωργίας τοῦ Κράτους, ἀπὸ τὴν ὁποίαν κυρίως ἐξαρτᾶται κατὰ μέγα μέρος ἡ ὅλη ἡμῶν Ἐθνικὴ Οἰκονομία, συνέστησε διὰ τοῦ Νόμου 1481 τὸν Οἶκον τοῦ Ἀγρότου.

Ὁ προορισμὸς τοῦ Οἴκου τοῦ Ἀγρότου εἶνε ἀπολύτως εὐρύτερος καὶ γενικώτερος ἀπὸ ὅτι ἦταν ὁ προορισμὸς τῶν Γεωργικῶν Ἐπιμελητηρίων. Οἱ Οἶκοι τοῦ Ἀγρότου εἰς τὴν ὑπαιθρον θὰ εἶναι ἡ μαχητικὴ πρωτοπορεία τοῦ σημερινοῦ Κράτους, θὰ ἔχουν δὲ εὐρύτεραν πνευματικὴν καὶ ἐκπολιτιστικὴν ἀποστολὴν. Ὡς ἐκ τούτου θὰ ἔχουν ὡς ἀποστολὴν νὰ καλλιεργήσουν τὶς πνευματικὰς ἀξίας ποὺ εὐρίσκονται μέσα εἰς τὸν Γεωργικὸν κόσμον καὶ νὰ φέρουν εἰς συνεργασίαν τοῦτον μετὰ τῆς λοιπῆς Κοινωνίας τοῦ Κράτους, πράγμα ὅπου μέχρι σήμερον δὲν εἶχε ἐπιτευχθῆ καὶ συνεπῶς νὰ δημιουργηθῆ νέον πνευματικὸν καὶ ἠθικὸν περιβάλλον τὸν ὁποῖον θὰ ἐπιβάλλῃ τὸν Ἀγροτικὸν νόμον ὡς ἠθικὴν ἀξίαν μέσα εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κοινωνίαν.

Εἰδικώτερον οἱ Οἶκοι τοῦ Ἀγρότου θ' ἀναλάβουν.

1) Τὴν μελέτην Γεωργικῶν, Δασικῶν καὶ Κτηνοτροφικῶν ζητημάτων.

2) Τὴν ἐπαγγελματικὴν καὶ πνευματικὴν διαπαιδαγώγησιν τῆς ἀγροτικῆς τάξεως ἐν στενῇ μετὰ τοῦ Κράτους συνεργασίᾳ των.

3) Προστασίαν καὶ προαγωγὴν τῶν γεωργικῶν ἐν γένει συμφερόντων τῶν περιφερειῶν των.

4) Τὴν ἐκπροσώπησιν τῶν ἀγροτῶν τοῦ Οἴκου τοῦ Ἀγρότου εἰς πάσας τὰς ἀρχὰς τοῦ Κράτους εἰς ἴσην μοῖραν μετὰ τῶν Συνεταιρισμένων ἀγροτῶν πράγμα ὅπερ δὲν συνέβαινε προηγουμένως.

ὑπὸ τὰς ἀρχὰς ταύτας συνεστήθη καὶ ἐν τῷ Νομῷ Χανίων ὁ Οἶκος τοῦ Ἀγρότου, ὅστις ἤδη ἐργάζεται πρὸς εὐόδωσιν τοῦ σκοποῦ τοῦ θεσμοῦ τῶν Οἴκων Ἀγρότου, ἡ δὲ δρᾶσις αὐτοῦ θὰ λάβῃ γενικωτέραν σημασίαν εὐθὺς ὡς διορισθοῦν τὰ μέλη τοῦ Συμβουλίου τούτου καὶ τὰ ὅποια ἔχουσιν ἤδη προταθεῖ καὶ ἀναμένεται συντόμως ἡ κοινοποίησις τοῦ διορισμοῦ των, ὅτε καὶ θὰ συνέλθουν εἰς σῶμα πρὸς ἔναρξιν τοῦ τόσο μεγάλου προορισμοῦ των διὰ τὴν ἐν γένει ἐξυπηρέτησιν τοῦ Γεωργικοῦ μας κόσμου.

ΕΥΚΛΕΕΙΣ ΙΕΡΑΡΧΑΙ

† Ο ΚΥΔΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΟΡΩΝΟΥ

Ἡ Ὁρθόδοξος Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, ἣτις ὑπῆρ-

ξεν ἡ μήτηρ ὅλων τῶν Χριστιανικῶν δογμάτων, ἐὰν διειρηθῆ, καταδιωκομένη μετὰ λύσεως ὑπὸ τῶν ἀντιθρήσκων, ἑτεροδόξων καὶ ζηλοτύπων τῆς, διὰ μέσου τῶν αἰώνων, τοῦτο ὀφείλει ὄχι μόνον εἰς τὴν

ὑπέροχον ὄντοτήτά της, ὡς ἐκπροσωποῦσα τ' ἀναλλοίωτα ιδεώδη τοῦ Ἀρχηγοῦ ταύτης μετὰ τῆς ἀπολύτου ἐλευθερίας τοῦ πιστεῦν καὶ λατρεύειν τὸν Κύριον διὰ κατηχήσεων καὶ πειθοῦς καὶ ἄνευ ἐκβιαστικῶν ἢ ἀπλῶν προσηλυτισμῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ ὑπέροχον τῶν πλείστων κληρικῶν της, οἵτινες καὶ τὴν ζωὴν αὐτῶν διέθετον καὶ ἐθουσίαζον ὑπὲρ Βωμῶν καὶ Ἐστιῶν, ἤτοι τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Ἔθνους. Διὰ τοῦτο ἡ Ἱστορία μας οὐκ ὀλίγους ἀναφέρει ὄχι μόνον ὡς Ποιμενάρχας, Ἐπιστήμονας-Συγγραφεῖς, ἀλλὰ καὶ Ὀπλαρχηγούς.

Εἷς τοιοῦτος εἶνε καὶ ὁ νῦν Ἐπίσκοπος Κυδωνίας καὶ Ἀποκορώνου κ. κ. Ἀγαθάγγελος Ξηρουχάκης. Οὗτος κατὰ τοὺς ἀπελευθερωτικοὺς ἀγῶνας τῆς Μεγαλονήσου, ὑπῆρξεν Ὀπλαρχηγός καὶ διεκρίθη εἰς πολλὰς μάχας κατὰ τῶν Τούρκων, δι' ὃ καὶ ἡ Κρητικὴ Πολιτεία, ἐκτιμῶσα τοὺς ἀγῶνας του, τὸν ἀπέστειλε νεαρῶτατον νὰ τελειώσῃ τὰς σπουδὰς του εἰς τὴν τότε ἀκμάζουσαν Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Σταυροῦ, ἐν Ἱεροσολύμοις, ἔνθα, μετὰ τετραετῆ φοίτησιν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν, ἀειμνήστου Χρυσσοστόμου, ἐξῆλθεν ἀριστοῦχος καὶ διωρίσθη Καθηγητὴς εἰς τὸ Γυμνάσιον Ρεθύμνης, ὁπόθεν μετὰ μικρὸν ἐκλήθη εἰς Εὐρώπην εἰς τὴν Βενετίαν τῆς Ἰταλίας, ὡς Ἐφημέριος καὶ διδάσκαλος εἰς τὴν περιώνυμον Ἐθνικὴν Σχολὴν τοῦ Φλαγγίνη, καὶ ἐκεῖ ἐπεδόθη εἰς ἱστορικὰς μελέτας καὶ ἔρευναν τοῦ Ἱστορικοῦ Ἀρχείου τοῦ σχετιζομένου μὲ τὴν Κρήτην ἐπὶ Ἐνετοκρατίας.

Ἐξέδωκε δὲ μετ' οὐ πολὺ τὸν «Κρητικὸν Πόλεμον», ἤτοι τὴν εἰς πολιτικὸν δεκαπεντασύλλαβον ἱστορίαν τοῦ εἰκοσιπενταετοῦς τρομεροῦ πολέμου μεταξὺ Ἐνετικῆς Δημοκρατίας καὶ τοῦ Σουλτάνου, καθ' ὃν εἰς τὴν γιγαντομαχίαν ταύτην ἔλαβον τόσον ἐνεργὸν μέρος οἱ Κρήτες ὑπὲρ τῶν Ἐνετῶν καὶ τόσον ἔχυσαν αἷμα. Ἐν τῇ ἱστορίᾳ ταύτῃ ἔγραφεν ὁ Μαρῖνος Τζάνες Μπουνιαλῆς—ὁ Ρεθυμναῖος—, εἰς στίχους, τὰ καθ' ἐκάστην πολεμικὰ γεγονότα. Ἀκολούθως ὁ φιλόπονος οὗτος Κληρικὸς ἐξέδωκε τὰ ἐξῆς σημαντικὰ ἔργα εἰς τὴν Ἰταλικὴν γλῶσσαν: Τὰς Φιλοσοφικὰς Ἰδέας τοῦ Πλάτωνος, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀφορισμοῦ τοῦ Χέμπαρτ: Ντίβιντι Χεράκλιτι Γένεσιν, οὐσίαν—Παρμενίδης Χαμπέρις Ἰντέας Πλατόνις,—Τὴν Ἄγνωστον Κρητικὴν Ἐποποιίαν,—τὸ Διοικητικὸν Σύστημα τῆς Βενέτας ἐν Κρήτῃ,—Τὴν Ἐπανάστασιν ἐν Κρήτῃ (1363—1366,)—Τὰς Συνόδους Λατίνου Ἀρχιεπισκόπου ἐν Κρήτῃ (Γερολάμο Λάντο) 1463—1474,—Τὴν Βενετοκρατουμένην Ἀνατολήν, ἤτοι Κρήτην καὶ Ἐπτάνησον, καὶ τόσα ἄλλα, ἅτινα εὐρίσκονται εἰς Διεθνεῖς Βιβλιοθήκας. Ἐγραφε δὲ καὶ γράφει εἰς τὰ καλλίτερα Θεολογικὰ καὶ Ἐπιστημονικὰ Περιοδικὰ, Θεολογίαν, Ἀνάπλασιν, Ἐκκλησιαστικὸν Φάρον, εἰς Ἐφημερίδας καὶ ἄλλα.

Ἀπὸ τοῦ 1920 μετεκλήθη εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Βιέννης, καὶ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Αὐστρικῆς Πρωτευούσης προσελήφθη ὡς Ὑφη-

γητῆς (Λέκτωρ), διὰ τὰ Νεολληνικά καὶ ἐκεῖθεν ἐξελέγη ὡς Μητροπολίτης εἰς τὴν Πρωτεύουσάν τῆς Μεγαλονήσου Κρήτης—τὰ Χανιά.

Ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν νέαν τοῦ ἀποστολῆν, τὴν Ἐθνικο-Ἐκκλησιαστικὴν, ὁ Σεβασμιώτατος Χανίων ἀναπτύσσει ἐξαιρετικὴν ἐνέργειαν. Ἐτακτοποίησε κατ' ἴδιον σύστημα τὰ τῆς Ἐπισκοπῆς φροντίζει διὰ τὴν ἠθικὴν ἐξύψωσιν τοῦ ποιμνίου του, περιοδεύων, λειτουργῶν καὶ διδάσκων, συγκαλεῖ εἰς συνέδρια τοὺς ὑπ' αὐτὸν κληρικούς καὶ τοὺς καθοδηγεῖ, ἐργάζεται ἀόκνως ὑπὲρ τῆς διαμορφώσεως τῶν κληρικῶν καὶ τοῦ ποιμνίου του ἀπὸ πάσης ἀπόψεως, κατήρτισεν Ἐπιτελεῖον ἐκ Θεολόγων, οἵτινες περιέρχονται τὰ τῆς περιφερείας του μέρη καὶ κηρύττουν τὸν Θεῖον λόγον, συνέστησε Κατηχητικὰ Σχολεῖα, ἴδρυσεν Ἐκκλησιαστικὴν Βυζαντινὴν Σχολὴν Μουσικῆς, προεδρεῖε ὄλων τῶν Φιλανθρωπικῶν Σωματείων, ἐπισκέπτεται Σχολεῖα, Νοσοκομεῖα, Φθισιατρεῖα καὶ συνεργάζεται στενῶτα μετὰ τῆς Γενικῆς Διοικήσεως διὰ τὰ συσσίτια καὶ πᾶσαν κοινωφελῆ ἐργασίαν.

Τοιοῦτος ἔδει νὰ ἦεν ὁ Ἀρχιερεὺς, καὶ ἰδοὺ ὁ Θεοφιλέστατος τῶν Χανίων Ἐπίσκοπος κ. κ. Ἀγαθάγγελος, ὡς ὄνομα καὶ ὄντοτης!

Σεμνὸς καὶ ἐνάρετος Ἱεράρχης καὶ πατριώτης ἐνθουσιώδης ἀπὸ τῆς ἱστορικῆς 4ης Αὐγούστου μετεβλήθη εἰς πραγματικὸν ἱεραπόστολον τοῦ Ἐθνικοῦ Κράτους, ἀδιακόπως περιοδεύων τὴν ὑπαιθρον καὶ ἐξυμνῶν τὴν Ἀνάστασιν τοῦ Ἐθνους.

Ἀπὸ τὸ κατωτέρω ἔγγραφον τοῦ ἀναπληρωτοῦ Ὑπουργοῦ Κρήτης κ. Διον. Ξυδιᾶ ἀποτελοῦν νέαν περγαμηνὴν δύναται πᾶς τις νὰ ἐκτιμῆσιν τὴν πρόσφατον αὐτοῦ Ἐθνικὴν δρᾶσιν.

Πρὸς τὸν Θεοφιλέστατον Ἐπίσκοπον Κυδωνίας καὶ Ἀποκωρόνου κ. Ἀγαθάγγελον.

Ἐνταῦθα

Θεοφιλέστατε,

Μετὰ συγκινήσεως καὶ χαρᾶς πατριωτικοῦ ἐνθουσιασμοῦ χαράσω τὰς ὀλίγας αὐτὰς γραμμάς, διὰ νὰ ἐξάρω καὶ νὰ ἀναγνωρίσω τὰς ἐξαιρετικὰς καὶ πολυτίμους προσωπικὰς ὑμῶν καὶ ἐν γένει τῆς Ἐκκλησίας ἧς προΐστασθε ὑπηρεσίας ἅς μετὰ πίστεως φανερώνετε εἰς πᾶσαν κατάλληλον περίστασιν πρὸς στερέωσιν καὶ ἐνίσχυσιν τῆς δυναστείας τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως Γεωργίου καὶ τοῦ ἔργου τῆς ὑπὸ τὴν σκέπην τῆς Α. Μ. Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως καὶ εἰδικῶς πρὸς τὴν Ἐθνικὴν Ὀργάνωσιν Νεολαίας, τὴν ἐλπίδα ταύτην τοῦ Ἐθνους. Δὲν πρόκειται περὶ ὑπηρεσιῶν ξένων πρὸς τὴν θρησκείαν ἂν ληφθῆ ὑπ' ὕψιν ὅτι Θρησκεία καὶ Ἑλλάς εἶναι μία καὶ αὐτὴ ἔννοια, συνοψιζομένη εἰς τὴν γλυκυτάτην λέξιν τῆς Πατρίδος.

Ἡ συμβολὴ διακεκριμένου Ἱεράρχου, ὡς Ὑμῶν, εἰς τοιαῦτα πατριωτικὰ ἔργα καὶ κηρύγματα, δὲν πρόκειται νὰ παραμείνη ἄνευ ὠφελίμων καρπῶν, ἀφ' οὗ τὸ ποίμνιον ὑμῶν, γαλουχεῖται εἰς τὰς παραδόσεις τῆς Θρησκείας καὶ Οἰκογενείας καὶ ἐν μιᾷ λέξει τῆς ἀγά-

πης πρὸς τὴν Πατρίδα, ἧς οἱ σημερινοὶ πρωτεργάται τῆς ἰσχύος Αὐτῆς εἶνε ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς καὶ ὁ Ἐθνικὸς Κυβερνήτης Ι. Μεταξᾶς.

Δέξασθε παρακαλοῦμεν, Θεοφιλέστατε, δι' ἐμοῦ τὰς εὐχαριστίας τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐξακολουθήσατε τὸ Ἐθνοφελὲς ἔργον σας, βέβαιοι ὄντες ὅτι προσφέρετε ὑψίστας Ἐθνικὰς ὑπηρεσίας.

Δ. ΞΥΔΙΑΣ

Ἀναπληρωτῆς Υ. Γ. Δ. Κρήτης

ΔΗΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ

Τὴν 5ην Ἰουλίου 1937 ἀνέλαβε τὴν διοίκησιν τοῦ Δήμου Χανίων, ἡ νέα Δημοτικὴ ἀρχή. Εἰς τὰ Ταμεία τοῦ Δήμου δὲν εὗρεν οὔτε ὀβολόν. Οὐ μόνον δὲ τοῦτο, ἀλλὰ τὸ κυμαινόμενον χρέος ὑπερέβαινε τὰ 8 ἑκατομμύρια.

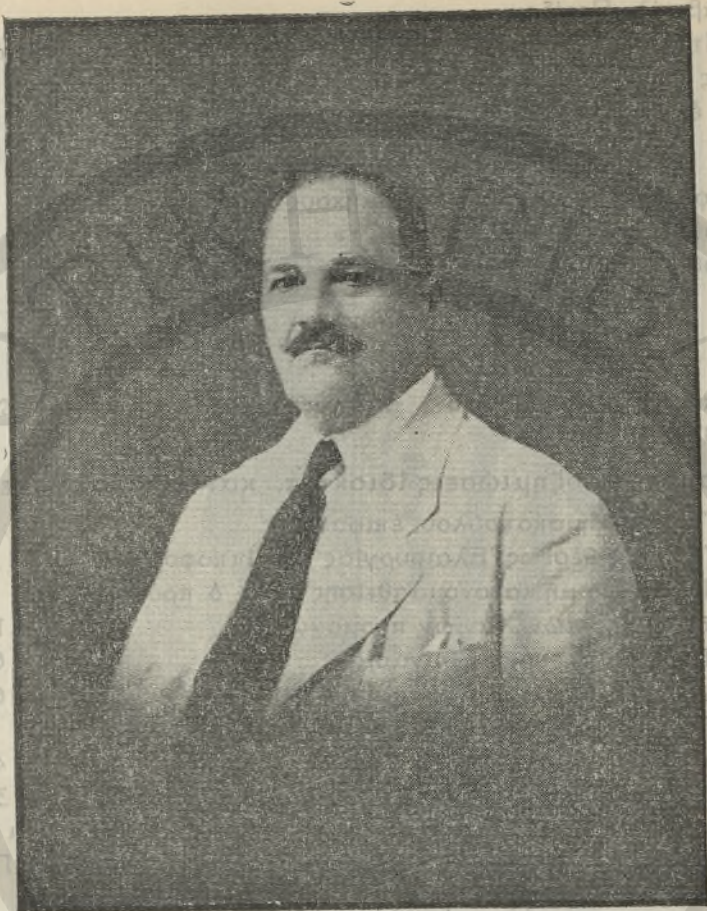
Εἰς ποίαν κατάστασιν παρεδόθη ὁ Δήμος μαρτυρεῖ τὸ γεγονός ὅτι οἱ ὑπάλληλοι αὐτοῦ, ὡς καὶ τοῦ δημοτικοῦ Νοσοκομείου καὶ Γηροκομείου, εἶχον λαμβάνειν μέχρις 7 μηνῶν μισθοὺς. Ἐν τούτοις εἰς διάστημα 20 μόλις μηνῶν, ὑπὸ τὴν πολύτιμον ἠθικὴν συνδρομὴν τοῦ Ὑπουργοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ Κρήτης κ. Σφαιριανᾶκη ἐπιδείξαντος ζωηρὸν ἐνδιαφέρον ὑπὲρ τῆς Πόλεως καὶ τὴν στιβαράν, συνετὴν ἀκομμάτιστον καὶ νοικοκυρευμένην διοίκησιν τοῦ Δημάρχου κ. Σκουλά, βοηθουμένου ὑπὸ δύο ἐπιλέκτων συνεργατῶν του, μελῶν τῆς Διοικούσης τὸν Δήμον Ἐπιτροπῆς, τοῦ δικηγόρου κ. Παπαγιαννάκη καὶ τοῦ ἱατροῦ κ. Μελισσᾶ, ὁ Δήμος κατάρθωσε νὰ ἐπανεύρῃ τὸν ἀληθῆ προορισμόν του καὶ νὰ παρουσιάσῃ μίαν ἐξαιρετικὴν ἀνακαινιστικὴν δημιουργίαν, ἥτις μέλλει νὰ ἐξωραΐσῃ τὴν πρωτεύουσαν τῆς Κρήτης, καὶ νὰ τὴν ἀναβιβάσῃ ὡς τῆς ἀνήκει εἰς τὸ ὕψος συγχρονισμένης Πόλεως. Μᾶς τὸ ἀποδεικνύουν τὰ ἔργα τὰ ὁποῖα ἐξετελέσθησαν μέχρι σήμερον εἰς τόσον βραχὺ διάστημα, καὶ ἡ πνοὴ τοῦ δημιουργικοῦ ὄργασμοῦ, ὅστις ἀντικατέστησε τὴν ἀδιαφορίαν καὶ ἐγκατάλειψιν, εἰς τὴν ὁποίαν εἶχε καταδικασθῆ, ἡ Πόλις αὕτη, ἥτις ἐν τούτοις ἦτο ἀξία καλυτέρας τύχης.

Ποῖα εἶναι τὰ ἀδιάφυστα ταῦτα ἔργα, παραθέτομεν ἀμέσως κατωτέρω.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Αον

Ἔργα Ὀδοποιΐας

Κατὰ τὸ εἰκοσάμηνον διάστημα τῆς νέας δημοτικῆς ἀρχῆς, ἐξετε-

ΝΙΚ. ΣΚΟΥΛΑΣ

Δήμαρχος Χανίων

λέσθησαν καὶ ἐπληρώθησαν, πλὴν ἐλαχίστων ἐκτελουμένων ἤδη τὰ ἐξῆς ἔργα.

Α΄. Μορφώσεις, σκυροστρώσεις, ἀσφαλτοστρώσεις

1ον) Λεωφόρων Βασιλέως Κωνσταντίνου καὶ Κυδωνίας.

2ον) Πλατειῶν 1866, τμήματος πλατείας 1897 καὶ τοιαύτης ἀνατολικῶς τῆς δημοτικῆς Ἀγορᾶς μὴ κατονομασθείσης εἰσέτι.

3ον) Ὅδων Ξανθουδίδου, Ἀντωνίου Γιάνναρη, Ἀποκορώνου, Χαριλάου Τρικούπη, Κριάρη, Ι. Σφακιανάκη, Βέροβιτς, Ἁγίου Μάρκου, Κανεβάρου, Ρεοῦφ Πασᾶ, Κοραῆ, Εἰσοδίων, Σελίνου, Παλαμᾶ, Μελετίου Μεταξάκη, Μυλωνογιάννη, Γιαμπουδάκη, Βασιλέως Ὁθω-

νος, Βολουδάκη, Χ. Χατζιδάκη. Χαλέπας, Φωτιάδη, Πασά, 'Ηγουμένου Γαβριήλ, Περίδου.

"Ητοι διεμορφώθη, έσκυροστρώθη και ήσφαλτοστρώθη, συνολική έκτασις 48.000 τ. μ. έξ δῶν 32.350 τ. μ. ήσφαλτοστρώθησαν, δαπανηθέντος έν δλφ του ποσου τῶν δραχμῶν 2.407.116.

Β'. 'Ανώξις νέων ὁδῶν και πλατειῶν

1) Λεωφόρου Νικηφόρου Φωκά, μήκους 400 μέτρ. και πλάτ. 20 μέτρ.	
2) 'Οδοῦ Ζυμβρακάκηδων	» 400 » » 20 »
3) 'Οδοῦ Κ. Σφακιανάκη	» 400 » » 10 »
4) » Γρηγορίου του Ε'	» 300 » » 10 »
5) » Γ. Χατζιδάκη	» 250 » » 10 »
6) » Κ. Παλαμᾶ	» 280 » » 10 »

συνολικῆς έκτάσεως 23.700 τ. μ. δαπανηθέντος του ποσου τῶν δραχμῶν 379.206.

Ρυμοτομῖαι, ἀποζημιώσεις ἰδιοκτητ. και δαπάναι έκτελέσεως

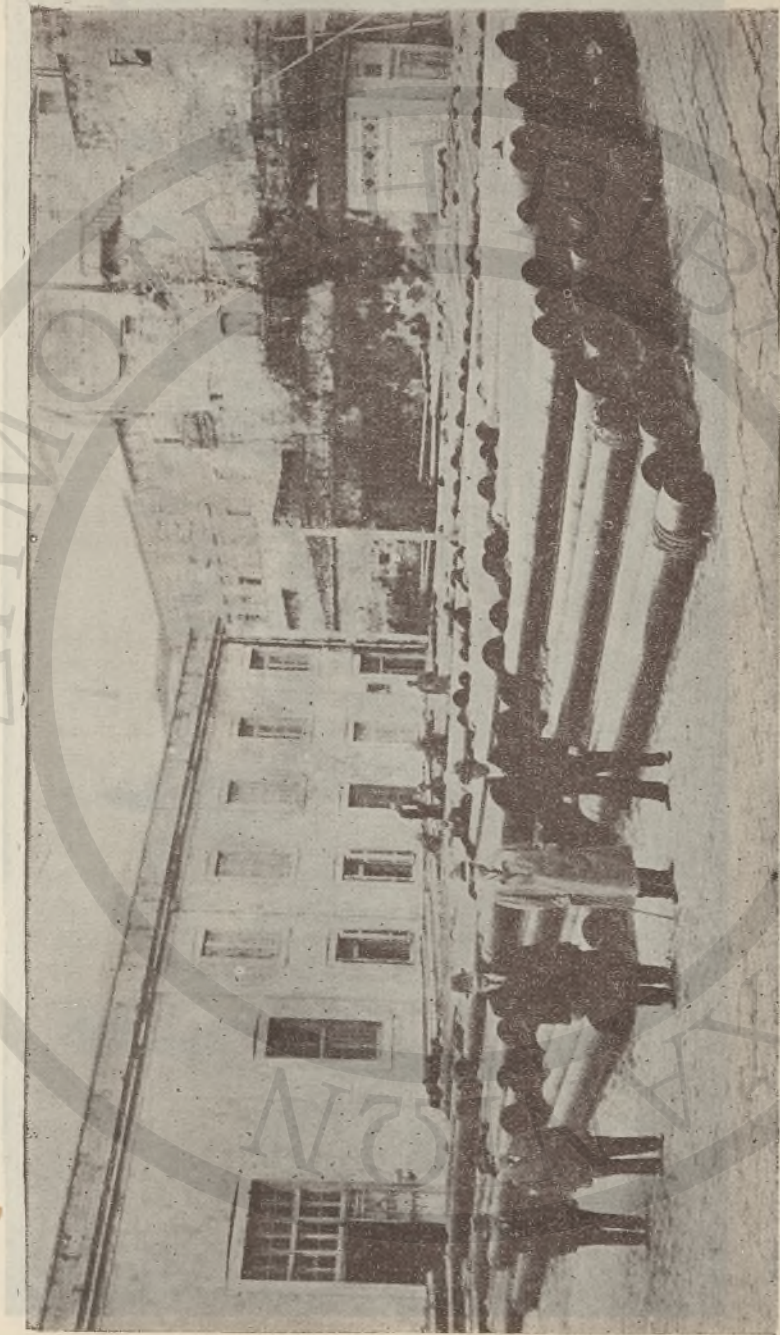
1) 'Οδοῦ Δημακοπούλου, έπιφανείας	1.000 τ.μ.
2) 'Επί τῆς θέσεως 'Ελαιουργίας και 'Ιπποφορβείου έκτ. 1.200 τ.μ.	
3) Πλατείας μη κατονομασθεισης ένθα ὁ πρό τῆς κεντρικῆς πύλης τῶν Χανίων προμαχῶν	» 3.150 τ. μ.
4) Βορείας πλευρᾶς Γυμνασίου	» 628 τ. μ.
5) Δυτικῆς πλευρᾶς Γυμνασίου	» 616 τ. μ.
6) Τμήματος ἀνατολικῶ Φρουρίου, ένθα προβλέπεται τὸ Νέον Δημαρχεῖον	» 450 τ. μ.
7) Πλατείας 'Ελευθερίου Βενιζέλου	» 300 τ. μ.

ἀξίας συνολικῆς 1.005.510, εις ὃ ποσὸν συμπεριλαμβάνονται 200.000 δραχμαὶ τῆς ὁδοῦ Χάληδων, κατατεθεισαι εις τὸ Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν ἀπὸ του Φεβρουαρίου 1938.

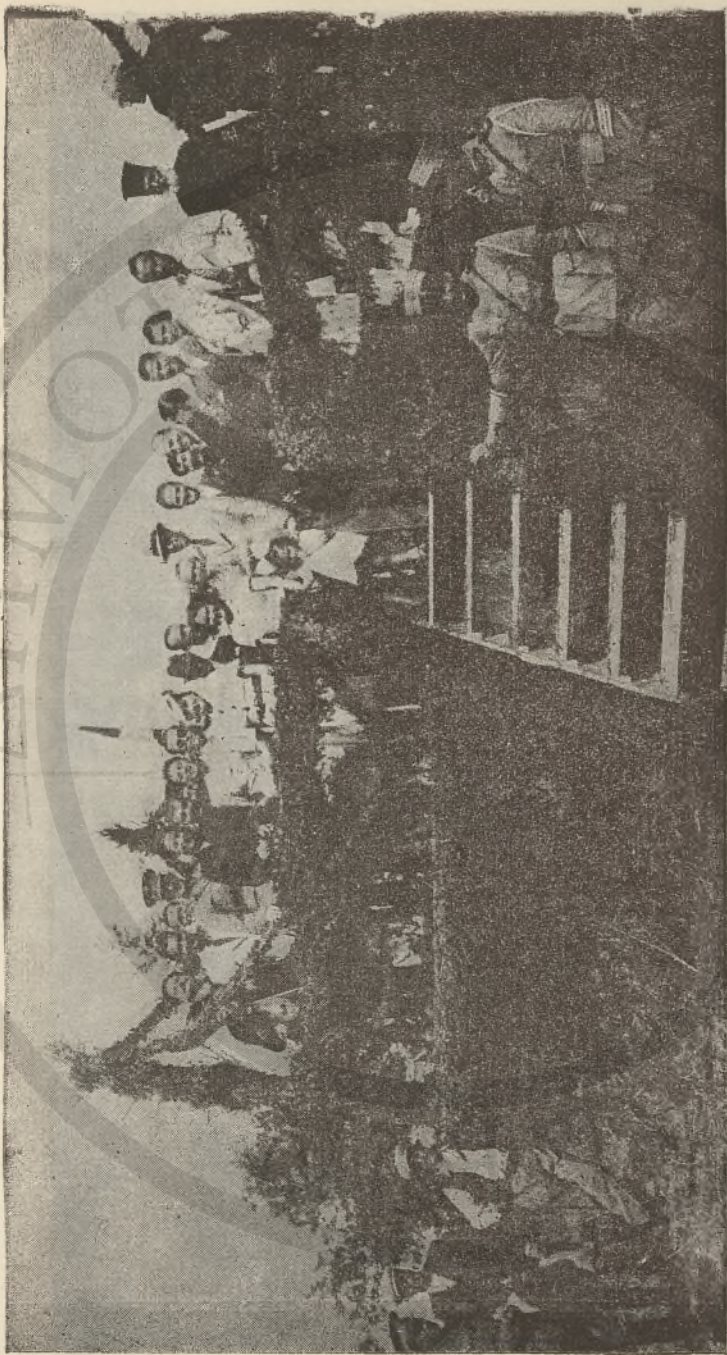
'Εκτὸς τῶν γενομένων ρυμοτομιῶν, ἀπεφασίσθη και ἡ έκτέλεσις νέων τοιούτων συμφώνως τῷ έγκεκριμένῳ σχεδίῳ τῆς Πόλεως ἤτοι :

1) 'Οδοῦ Χάληδων	(τ. Ποτιέ)
2) » Σκρίδλωφ	(τ. Στιβανάδικα)
3) » Μουσοῦρων	(τ. Καλὲ-Καπισί)
4) » Χατζῆ Μιχάλη Γιάνναρη	(τ. Καλὲ-Καπισί)
5) » Προμαχῶνος	(τ. Παλαιὰ Χασαπιὰ-Καλεκαπισί)
6) » Μακεδονίας	(τ. Κούμ-Καπί)
7) Λεωφόρου Κύπρου	(τ. Κούμ-Καπί)
8) 'Οδοῦ Ποτιέ	(τ. Τσαρσί)
9) Πλατείας Μαυροβουνίου	(τ. Κάτωλα)
10) Λεωφόρου Κυδωνίας	(τ. Κομεναριά)
11) 'Οδοῦ Βενιζέλου (οἰκία Νενεδάκη-Κυριακάκη-Μπερουτσάκη)	

Δι' ἀπάσας τὰς ἀνωτέρω ρυμοτομῖαις ἔχουσι συνταχθῆ πράξις ἀναλογισμοῦ και ἀποζημιώσεως.

Ο Υπουργός γενικός Διοικητής Κρήτης κ. Π. Σφακιανάκης, μετά του Δημάρχου Χανίων κ. Ι. Σκουλά πρό των σωληνών ιδρεύσεως της πόλεως Χανίων. (Από τὰ δημοτικά Έργα Χανίων).

Ἐκ τῶν ἐγκαίνια τῶν μεγάλων ὑδραυλικῶν καὶ ἀρδευτικῶν ἔργων Κορινθῶν Χαλίων. Ὁ Ὑπουργὸς Γενικὸς Διοικήσεως Κρήτης κ. Π. Σφακιανᾶκης εἰς τὴν φιλότιμον τοῦ ὀποιοῦ δραστηριότητα ἀφείλεται ἡ πραγματοποίησις αὐτῶν.

Κάτοικοι τῆς περιφέρειας Κουρνᾶ ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑγκαταστάσεων τῶν μεγάλων ὑδραυλικῶν ἔργων, παρέθεσαν πλουσιώτατον γεῦμα εἰς τοὺς πολυπληθεῖς προσκεκλημένους.

Μετά τὸ γεῦμα ἐπηκολούθησαν τοπικὶ χῶροι καὶ ἐκδηλώσεις εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν Ὑπουργὸν Σφακιανὰκην, διὰ τὴν ἐπιχειρῆσαν στοργικὴν μέριμναν ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως.

Ανω: Μετά την έπελθοῦσαν ἐξυγίαναι εἰς τὸν Δῆμον Χανίων, διαρκῶς ἐκτελοῦνται ἔργα ἐξωραϊστικά καὶ κοινῆς ὠφελείας. Ἀσφαλτοστρώσις τῆς ἔξωθι τῆς Δημοτικῆς ἀγορᾶς πλατείας.
(*Ἔργα Δήμου Χανίων).

Κάτω: Διάνοιξις καὶ ἀσφαλτοστρώσις νέας ὁδοῦ μείωσις 400 μέτρων παρὰ τὸ Δημοτικὸν Γυμναστήριον καὶ Πρακτικὸν Λύκειον.
(*Ἔργα Δήμου Χανίων).

Άνω: Λεωφόρος Βασιλέως Κων/νου. Μία από τὰς κεντρικωτέρας ἀρτηρίας τῆς πόλεως Χανίων, ἣτις προσφάτως ἔχει ἀσφαλτοστρωθῆ.
("Ἔργα Δήμου Χανίων)

Κάτω: Πλατεία 1866. Τοὺς χάνδακας ὅπου συνεσωρεύοντο τ' ἀπορρίμματα τῶν περιοίκων ἀντικατέστησεν ὠραιότατη δενδρόφυτος καὶ με κηπάρια πλατεῖα.
("Ἔργα Δήμου Χανίων)

*Ανω. Επ' ευκαιρία τῶν ἐγκαινίων τῶν μεγάλων ἔργων τῆς ἰδρυ-
σεως τῆς πόλεως Χανίων τελεῖται ἀγιασμὸς. Διακρίνεται ὁ Ὑπουρ-
γὸς κ. Π. Σφακιανάκης ὁ Γεν. Γραμματεὺς τῆς Γεν. Διοικήσεως κ.
Διον. Ξυδιᾶς κ. ἄ. (*Ἔργα Δήμου Χανίων)

Κάτω : Ἐγκαινία κέντρου Παιδικῆς Χαρᾶς Χανίων. Χάρις εἰς τὸ ἐν-
διαφέρον τοῦ Ὑπουργοῦ Γενικ. Διοικητοῦ Κρήτης κ. Π. Σφακιανάκη
καὶ τοῦ ἀξίου του συνεργάτου Γεν. Γραμματέως τῆς Γεν. Διοικήσεως
κ. Διον. Ξυδιᾶ καὶ τὴν ὕλικὴν συμβολὴν τοῦ Δήμου, τὰ Χανιά ἀπέκτη-
σαν κέντρον Παιδικῆς Χαρᾶς. (*Ἔργα Δήμου Χανίων).

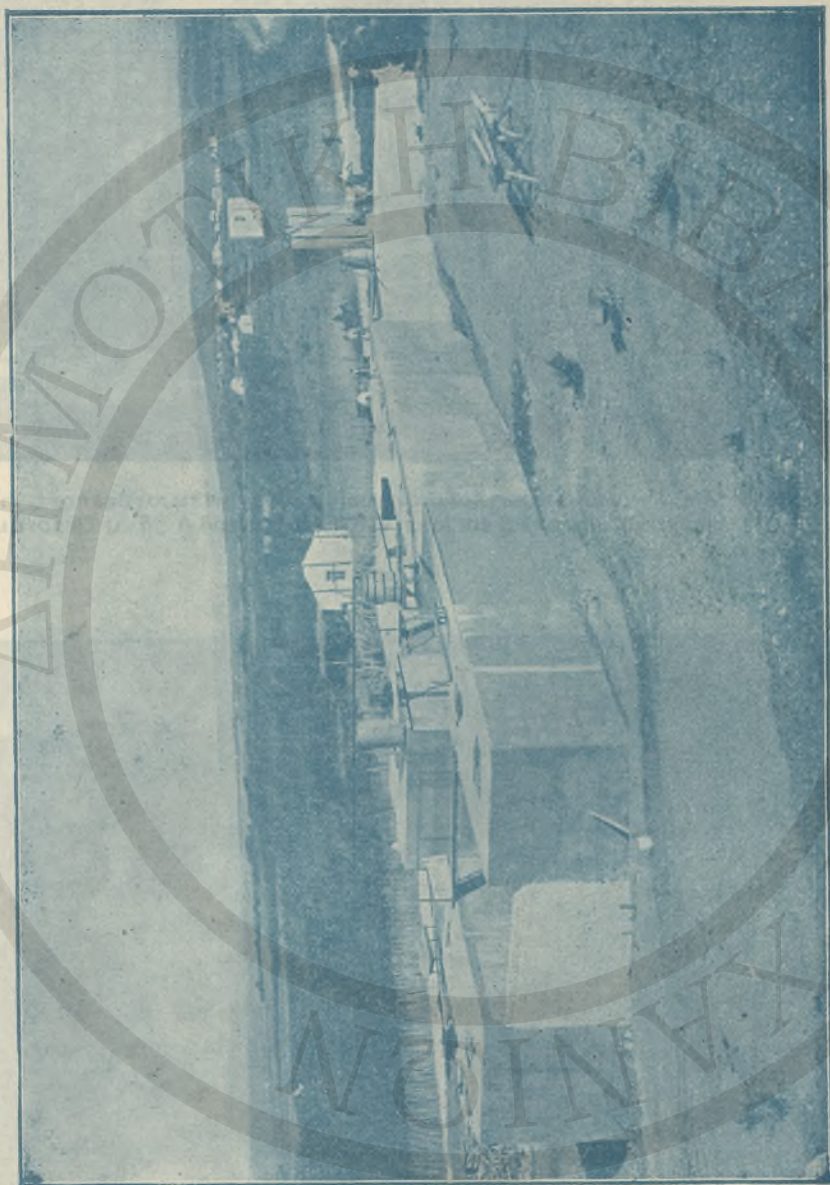
✓

Ο ύπουργός Γεν. Διοικητής Κρήτης κ. Π. Σφακιανιάκης μετά του στρατηγού Τσολάκογλου εις τὰ ἐγκάντια τῶν μεγάλων ὑδραυλικῶν καὶ ἀρδευτικῶν ἔργων τῆς λίμνης Κουρνά Ἀποκορώνου Χανίων.

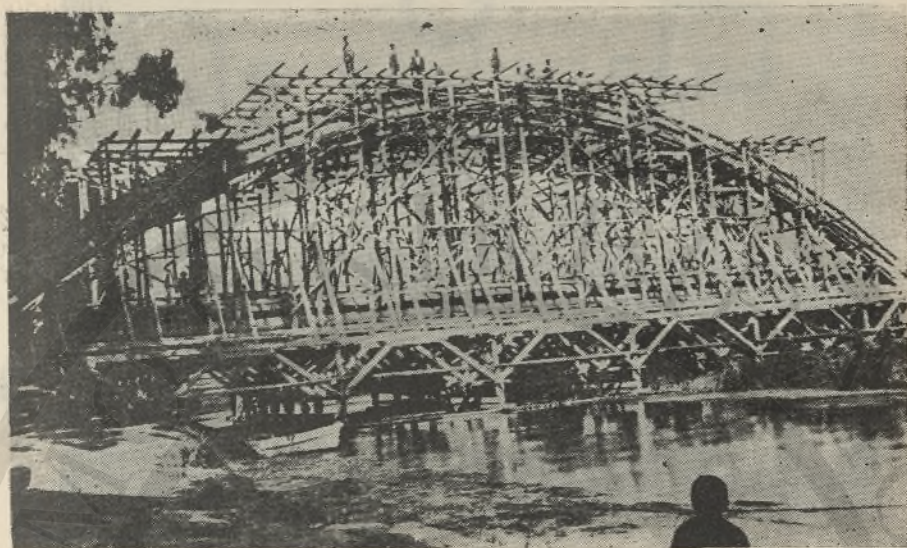

Χανιά: Ὁ ὀργανισμὸς οἰκονομιῶν Κρήτης κατὰ τὴν διαρρεῦσασαν τριετίαν ἐσημείωσεν δράσιν εὐεργετικήν. Αἱ ἐν Κολυμβαρῖῳ ἔγκαταστάσεις τοῦ.

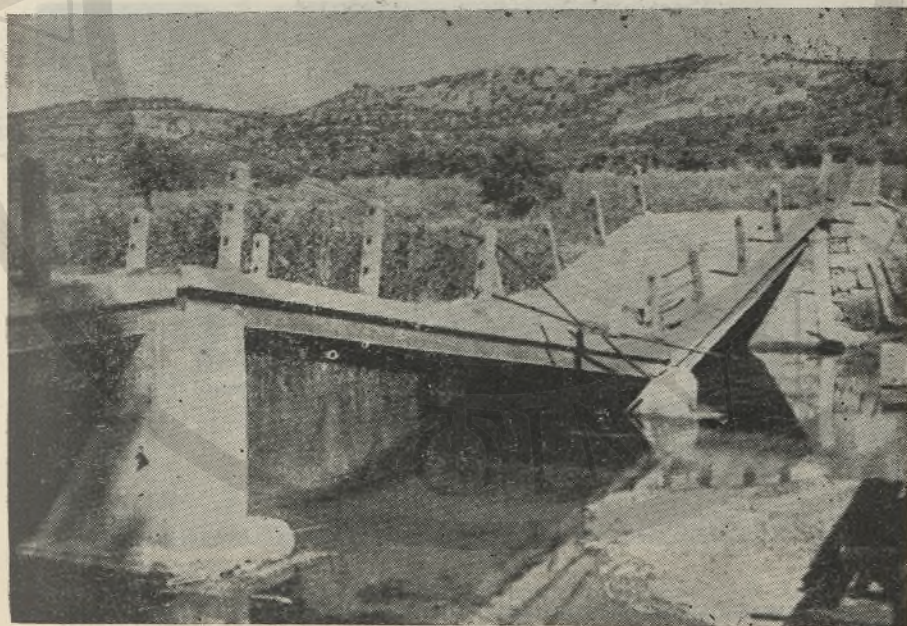

Χανιά: Δεξαμεναι οίνοποιειών Συνεταιρισμού Κολυμβαρίου.

Ἡ αὐτὴ γέφυρα ὡς τὴν παρέλαβεν τὸ Κράτος τῆς φης Ἀγνάστατος

Ἡ ἀποπερατομένη γέφυρα Γεωργιουπόλεως Χανίων. «Ἴ. Μετιξᾶς» ἀνοίγματος 45 μ. ἧς ἡ δαπάνη ἀνήλθεν περί τὰ 2 ἑκατομ. δραχμῶν.

Ἡ αὐτὴ γέφυρα ὡς τὴν παρέλαβεν τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ἐπαγγελματικοῦ καὶ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἡρακλείου.

Ἡ δι' αὐτοκινήτων συγκοινωνία ἐν Κρήτῃ διεξάγεται διὰ λεωφορείων τελειοτάτων. Ἀνωτέρω αὐτοκίνητον τῆς Β.Κ.Υ.Δ. διευθυνομένης ὑπὸ τοῦ κ. Γ. Παπαγρηγοράκη εἰς τὰς μεγάλας τοῦ ὁποίου προσπάθειας ὀφείλεται ἡ ἐπικρατοῦσα ἀξιοζήλευτος τάξις εἰς τὸ δίκτυον τῶν Χανίων.

✓

Διάφοροι ἑκτακτοὶ ἐργασίαι ἐκτελεσθεῖσαι διὰ διαγωνισμοῦ

1) Κατασκευὴ ὑπογείων ἀποχωρητηρίων παρὰ τὴν πλατεῖαν 1897 Δαπανηθὲν ποσὸν	900.000
2) Προμήθεια καὶ τοποθέτησις πινακίδων ὀνομασίας τῶν ὁδῶν καὶ πλατειῶν δαπανηθέντα ποσὰ δρχ.	67.300
3) Ἀεροφωτογράφησις τῆς Πόλεως	90.000
4) Ἐπέκτασις ἐσωτερικοῦ ὑδραυλικοῦ δικτύου.	168.041
5) Ἐπισκευὴ καταβρεκτῆρος καὶ αὐτοκινήτου διὰ μεταφορὰν κρέατος.	46.825
6) Ἐπισκευὴ στέγης Δημοτ. Ἀγορᾶς καὶ ὑδροχρωματισμὸς αὐτῆς ἐσωτερικῶς.	43.200
7) Διάφοροι μεταρρυθμίσεις καὶ ἐπισκευαὶ ὡς καὶ κατασκευὴ ἀποθηκῶν εἰς τὸ κτίριον ἔνθα στεγάζονται τὰ ὑδροηλεκτρικὰ ἔργα.	149.960
8) Διαμόρφωσις καὶ περίφραξις χώρου διὰ τὴν ἐγκατάστασιν Κέντρου Παιδικῆς Χαρᾶς.	28.028
9) Διάφοροι μικροεργασίαι, ἧτοι ἐπιστρώσεις ὁδῶν διὰ μετῶν, ἐπισκευαὶ γεφυρῶν κατασκευὴ ὑπονόμεων καὶ ἀντιπλημμυρικῶν φραγμάτων, ἐπισκευὴ στέγης Γηροκοκείου προμήθεια καναβοσωλήνων.	203.086
10) Ἐκτέλεισις ἀσφαλτικῶν πεζοδρομίων ἐπὶ ἀκινήτου περιουσίας τοῦ Δήμου.	58.000
ἧτοι ἐν ὄλφ ἐδαπανήθη τὸ ποσὸν δραχ.	1.754.440

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Βον

Πληρωμὴ παλαιῶν ὑποχρεώσεων τοῦ Δήμου

Ἐναντι τοῦ παραδοθέντος κυμαινόμενου χρέους τοῦ Δήμου ἐπληρώθησαν δραχ. 4.008.215.

Ἐάν λοιπὸν εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο προστεθῶσι καὶ τὰ ἀνωτέρω ἐν συνόλῳ δαπανηθέντα ποσὰ τῶν δραχμῶν 5.546.272, προκύπτει ὅτι εἰς διάστημα 20 μηνῶν ἢ νέα Δημοτικὴ ἀρχὴ ἐδαπάνησε 9.554.487 δραχμὰς διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς Πόλεως.

Εἰς τοὺς ἀνωτέρω λογαριασμοὺς δὲν συμπεριλαμβάνεται ἡ δαπάνη τῆς τρεχούσης τοῦ Δήμου ὑπηρεσίας ἀπορροφῶσα τὸ ὑπόλοιπον τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Δήμου διὰ τὰς μισθοδοσίας ὑπαλλήλων, συντήρησιν Δημοτικοῦ Νοσοκομείου καὶ Γηροκομείου, καθαριότητα πόλεως, ἢ διάθεσις διαφόρων κονδυλίων, ὡς λεπτομερῶς ἀναγράφε-

ται εν τῷ προϋπολογισμῷ, διὰ κοινωφελεῖς σκοποὺς κ. λ. π. 90000 Δ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γον. οὐδ' ἔστιν ἄλλο (1) ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γον. οὐδ' ἔστιν ἄλλο (1)

Α' Ὑδρευσις αὐτῆς

Εἶναι γνωστὴ ἡ ἔλλειψις ὕδατος ἡ ὁποία ἐμάστιζε τὴν πόλιν τῶν Χανίων, καὶ ἡ συνεπεία ταύτης χρῆσις μολυσμένων ὑδάτων, δι' ὧν ὁ τύφος εἶχε καταστῆ ἔνδημικὴ νόσος. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον βασικὸν πρόγραμμα τῆς νέας Δημοτικῆς ἀρχῆς ἦτο ἡ τακτοποίησις τοῦ μεγίστου αὐτοῦ διὰ τὴν πόλιν ζητήματος, ἀφορῶντος σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ αὐτὴν τὴν ζῶν τῶν κατοίκων της, πολλοὶ τῶν ὁποίων κατ' ἔτος ἀπέθνησκον, προσβαλλόμενοι ἐκ τῆς θανατηφόρου ἀσθενείας τοῦ τύφου.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὁ Δήμος συνῆψε δάνειον 16.700.000 δραχμῶν, πληρωτέον εἰς δραχμάς, παρὰ τῆς Ἐθνικῆς Κτηματικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, ἐκ τῶν ὁποίων 2.200.000 κατέβαλε πρὸς ἐξόφλησιν παλαιοῦ χρέους τοῦ Δήμου πρὸς τὰ Ταμιευτήρια, τὸ δὲ ὑπόλοιπον 14.500.000 ἐναπέμεινε διὰ τὴν ὕδρευσιν τῆς πόλεως ἐκ τῶν πηγῶν Ἀγυιάς. Ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου ἐπρομηθεύθη 2.300 τόννους χυτοσιδηρῶν σωλῆγων ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ ἐργοστασίου Μπούγτερου καὶ λοιπὰ μηχανήματα.

Ἐκ τῆς ἐνεργηθείσης τακτικῆς δημοπρασίας διὰ τὴν προμήθειαν σωλῆνων, τὴν ἀνέωξιν τῶν χανδάκων, τὴν μεταφορὰν καὶ σύνδεσιν τῶν σωλῆνων, τὴν ἀγορὰν μηχανημάτων ἀντλιοστασίου καὶ κατασκευὴν ἐξισωτικῆς δεξαμενῆς, ἐπέτυχεν ὁ Δήμος τοιαύτας ἐκπτώσεις ὥστε νὰ παρουσιασθῆ περίσσευμα ἀπὸ τὸ προϋπολογισθὲν ποσὸν τριῶν ἑκατομμυρίων τριακοσίων χιλιάδων (3.300.000), τὸ πλεῖστον τοῦ ὁποίου θὰ διατεθῆ διὰ τὴν ἐπέκτασιν καὶ ἀνακαίνισιν τοῦ ἐσωτερικοῦ ὕδραυλικοῦ δικτύου τῆς πόλεως.

Β' Προμήθεια Πυροσβεστικοῦ ὀχήματος

Ἐλλείπει πυροσβεστικῆς ὑπηρεσίας ἐν τῇ πόλει ὁ Δήμος ἐνήργησε καὶ ἐνεκρίθη διὰ Β. Διατάγματος ἡ ἴδρυσις πυροσβεστικοῦ σταθμοῦ καὶ ἐν Χανίοις, ἀφοῦ κατεκύρωσε τὴν προμήθειαν συγχρόνου πυροσβεστικοῦ ὀχήματος ἀξίας 800.000 δραχμῶν, ὅπερ ἀναμένεται κατὰ τὰς ἀρχὰς Μαΐου ἐ. ἔ. π.

Πρὸς ἐγκατάστασιν δὲ τοῦ προσωπικοῦ ὅπερ θὰ μισθοδοτῆται παρὰ τοῦ δημοσίου καὶ στάθμευσιν τῶν πυροσβεστικῶν ὀχημάτων, ἐξεμισθώθη ἀντὶ 5.000 δραχμῶν μηνιαίως, κατάλληλον οἶκημα συγχρόνως δὲ παρεχωρήθη ὑπὸ τοῦ Δήμου γήπεδον ἐκτάσεως 1200 τ.μ. πρὸς τὸ Ἀρχηγεῖον Πυροσβεστικῆς Ὑπηρεσίας, διὰ τὴν ἀνέγερσιν προτύπου πυροσβεστικοῦ σταθμοῦ, δαπάναις Δήμου καὶ Δημοσίου. Διὰ τὴν ἔναρξιν τῆς οἰκοδομήσεως ἀνεγράφη πίστώσις εἰς τὸν προϋπολογισμὸν 1939-40 τὸ ποσὸν τῶν 200.000 δραχμῶν.

Γ' Ἀνέγερσις κτιρίου Ζωαγορᾶς καὶ δημοτικῶν Σφαγείων

Πρὸς ἀνέγερσιν συγχρονισμένου κτιρίου Ζωαγορᾶς καὶ δημοτικῶν Σφαγείων, ὧν ἔστερεῖτο ἡ πόλις, χρησιμοποιοῦσα τοιαῦτα πρωτογόνου καταστάσεως, ἡγοράσθη οἰκόπεδον εἰς κατάλληλον τοποθεσίαν, ἐκτάσεως 15.000 τ. μ. ἀναγραφείσης πιστώσεως διὰ τὴν χρῆσιν 1939-40 ἐκ δραχμῶν 200.000, διὰ τὴν ἔναρξιν τῆς οἰκοδομῆς.

Δ' Ἀνέγερσις Δημοτικοῦ Μεγάρου

Ἀπεφασίσθη ἡ ἀνέγερσις Δημοτικοῦ Μεγάρου οὐτινος ἔστερεῖτο ἡ πόλις, χρησιμοποιοῦσα ὡς τοιοῦτον ἀνθυγιεινὸν καὶ ἀκατάλληλον οἶκημα, ἐπὶ δημοτικοῦ γηπέδου ἐκτάσεως 14.000 τ. μ. πρὸς διέυρυνσιν τοῦ ὁποίου ἀπηλλοτρίωσε ἔκτασιν 1800 τ. μ. τῶν κληρονόμων Τζωρτζάκη, ἐπὶ πληρωμῇ 350.000 δραχ. Διὰ τὸ ἀρχιτεκτονικὸν σχέδιον ἀνεγράφη πίστωσις εἰς τὸν προϋπολογισμὸν 1939-40 τὸ ποσὸν τῶν 100.000 δραχμῶν.

Ε' Ὀνομασία τῶν ὁδῶν καὶ πλατειῶν τῆς πόλεως

Ἀπασαί αἱ ὁδοὶ καὶ πλατεῖαι τῆς πόλεως ἐτιμήθησαν διὰ τῶν ὀνομάτων ἐκείνων, οἵτινες διεδραμάτησαν σπουδαῖον ρόλον εἰς τὴν Ἑλληνικὴν καὶ Κρητικὴν ἱστορίαν, πολιτικὴν καὶ στρατιωτικὴν, εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, τὴν τέχνην καὶ τὰ γράμματα, ὡς καὶ διὰ τῶν ὀνομάτων τῶν φιλελλήνων οἵτινες συνέδεσαν τὸ ὄνομα τῶν, μὲ τὴν δόξαν τοῦ Ἑλληνισμοῦ ὑπὲρ τῆς ὁποίας εἰργάσθησαν. Οὕτω ἀντικατεστάθησαν αἱ Τουρκικαὶ καὶ κακόηχοι ὀνομασίαι ὧν ἔβριθεν ἡ πόλις.

Στ' Ἰδρυσις Φιλαρμονικῆς Μουσικῆς

Ἐλλείψει δημοτικῆς Φιλαρμονικῆς ἐν τῇ πόλει συνεστήθη τοιαύτη ἐκ 33 προσώπων, γενομένης τῆς προμηθείας τῶν μουσικῶν ὀργάνων ἐκ Γερμανίας, ἀξίας 120.000 δραχμῶν.

Ζ' Ἀεροφωτογράφησις τῆς πόλεως

Μὴ ὑπάρχοντος πλήρους σχεδίου πόλεως, ἐνεργεῖα καὶ δαπάνη τοῦ Δήμου, ἐγένετο ἡ ἀεροφωτογράφησις ταύτης δι' ἀεροπλάνου τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας, ἵνα συνταχθῇ τὸ ἐνδεικνυόμενον σχέδιον. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀνεγράφη πίστωσις εἰς τὸν προϋπολογισμὸν 1939-40 150.000 δραχμῶν.

Η' Ἀνέγερσις δημοτικῶν λουτρῶν

Ἀπεφασίσθη ἡ ἀνέγερσις δημοτικῶν λουτρῶν, ὧν ἔστερεῖτο ἡ πόλις ἀναγραφείσης πιστώσεως 200.000 δραχμῶν, εἰς τὸν προϋπολογισμὸν 1939-40 διὰ τὴν ἔναρξιν ταύτης.

Θ'. Ἰδρυσις Κέντρων Παιδικῆς Χαρᾶς

Ἐπὶ τοῦ οἰκοπέδου τοῦ Δήμου ἐκτάσεως 1000 μέτρων ἰδρύθη Κέντρον Παιδικῆς χαρᾶς, ἀνεγράφη δὲ πίστωσις εἰς τὸν προϋπολο-

γιασὸν 120.000 δραχ. διὰ τὴν ἴδρυσιν καὶ δευτέρου τοιοῦτου:

Γ'. Προμήθεια ἐδράνων καὶ ἠλεκτροκινήτου Ὁρολογίου

Ἐγένετο προμήθεια 65 ἐδράνων τύπου Δήμου Ἀθηναίων, διὰ τὸν Δημοτικὸν Κήπον καὶ λοιπὰ ἄλλα τῆς πόλεως πρὸς χρῆσιν τοῦ κοινοῦ, ἀξίας 60.000 δραχ. καὶ παρηγγέλθη ἡ προμήθεια μεγάλου Ὁρολογίου Ζενίθ, λειτουργοῦντος μὲ ἐναλασσόμενον ἠλεκτρικὸν ρεύμα, διὰ τὴν Δημοτικὴν Ἀγοράν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Μέριμνα διὰ τὰ δημοσυντήρητα ἰδρύματα Πολιτικὸν Νοσοκομεῖον καὶ Γηροκομεῖον

Κατόπιν ἐνεργειῶν τοῦ Ὑπουργοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ Κρήτης κ. Σφακιανᾶκη ἐχορηγήθη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως τὸ ποσὸν ἐνὸς ἑκατομμυρίου εἰς τὸ Δημοτικὸν Νοσοκομεῖον, διὰ τὴν γενικὴν ἀνακαίνισιν καὶ ἐπέκτασίν του, ἀρξαμένης ἤδη.

Ἐπίσης ἐχορηγήθησαν εἰς τὸ ἴδιον Νοσοκομεῖον ἐνεργείαις τοῦ Ἀδελφάτου αὐτοῦ, ἐκ μέρους τοῦ κληροδοτήματος Κουταβᾶ, 150.000 δραχ. διὰ τὴν ἴδρυσιν ἀντιληπτικοῦ σταθμοῦ θᾶ δοθοῦν δὲ ἕτεροι 100.000 κατὰ τὸ τρέχον ἔτος.

Ἐγένετο ὁμοίως μελέτη ἐπεκτάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Γηροκομεῖου μὲ προϋπολογισμὸν δαπάνης 65.000 δραχ. καταβαλλομένων ἐνεργειῶν ὅπως χορηγηθῆ τὸ ποσὸν ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Κοινωνικὴ Πρόνοια

Παρεχωρήθη δημοτικὸν γήπεδον ἐκτάσεως 2500 τ. μ. διὰ τὴν ἀνέγερσιν κτιρίου πρὸς στέγασιν τοῦ Ἀνωτέρου Παρθεναγωγείου καὶ Βου Δημοτικοῦ Σχολείου.

Ὅμοίως 1750 τ. μ. διὰ τὸ βον Δημοτικὸν σχολεῖον.

» 821 τ. μ. διὰ τὸν παιδικὸν σταθμὸν Χανίων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'.

Σύγκρισις ἐσόδων παλαιῶν καὶ σημερινῶν χρήσεων. Ποία ἡ ἐπελθοῦσα οικονομικὴ μεταβολὴ εἰς τὸν Ἄημον, ἀφ' ἧς ἀνέλαβε ἡ νέα Δημοτικὴ Ἀρχὴ ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς ἀντιπαραβολῆς τῶν ἐσόδων παρελθουσῶν καὶ σημερινῶν χρήσεων.

Αον) Πραγματοποιηθέντα ἔσοδα προηγουμένων χρήσεων.

Χρῆσις 1934-35 δραχ. 10.417.202

» 1935-36 » 12.842.616

» 1936-37 » 11.174.460

Βον Ἐσοδα νέων χρήσεων.

Χρῆσις 1937-38 δραχμ. 15.269.449

» 1938-39 » 18.000.000

Ἐπολογίζεται δὲ ὅτι κατὰ τὴν νέαν χρῆσιν 1939-40 ἀσφαλῶς θὰ πραγματοποιηθοῦν ἔσοδα ἄνω τῶν 18 ἑκατομμυρίων.

Τοιαύτη εἶνε ἐν γενικαῖς γραμμαῖς ἡ ἐπελθοῦσα μεταβολή εἰς τὰ δημοτικά πράγματα. ἀφ' ἧς ἀνέλαβεν ἡ νέα Δημοτική ἀρχή.

Τὰ ἐπιτευχθέντα δὲ ἀποτελέσματα μὲ τὰ αὐτὰ δασμολόγια ἐν- τὸς 20 καὶ μόνον μηνῶν μαρτυροῦν περιτράνωσ τὴν ἐξυγίανσιν τῶν οἰκονομικῶν τοῦ Δήμου διὰ τῆς περισυλλογῆς καὶ φειδοῦς τοῦ δημο- τικοῦ πλούτου, ἐκ παραλλήλου πρὸς τὴν γενικὴν διοικητικὴν ἀνόρ- θωσιν, ἣτις ἀπεκατέστησε τὴν ἐμπιστοσύνην τῶν δημοτῶν πρὸς τὴν σημερινὴν δημοτικὴν διοίκησιν.

† ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΑΝΙΝΑΚΗΣ
Επίσκοπος Κανίνων καὶ Νεάπολεως

Υπολογιστὸς δὲ ἔσται κατὰ τὴν νέαν χορῆσιν 1939-40 ἀσφαλῶς 88
 πρᾶγμα ἐπαρῶν ἐσοδῶν ἀπὸ τῶν 18 ἀκατομήτων ἐτήσιον Π.
 Τοιαύτη εἶνε ἐν γενικαῖς ὑποθέσεσι ἡ ἀπελευθερία μετοβολῆς εἰς
 τὰ δημόσια πράγματα, ἀφ' ἧς ἀνέλκην ἡ νέα Δημοτική ἀρχή.

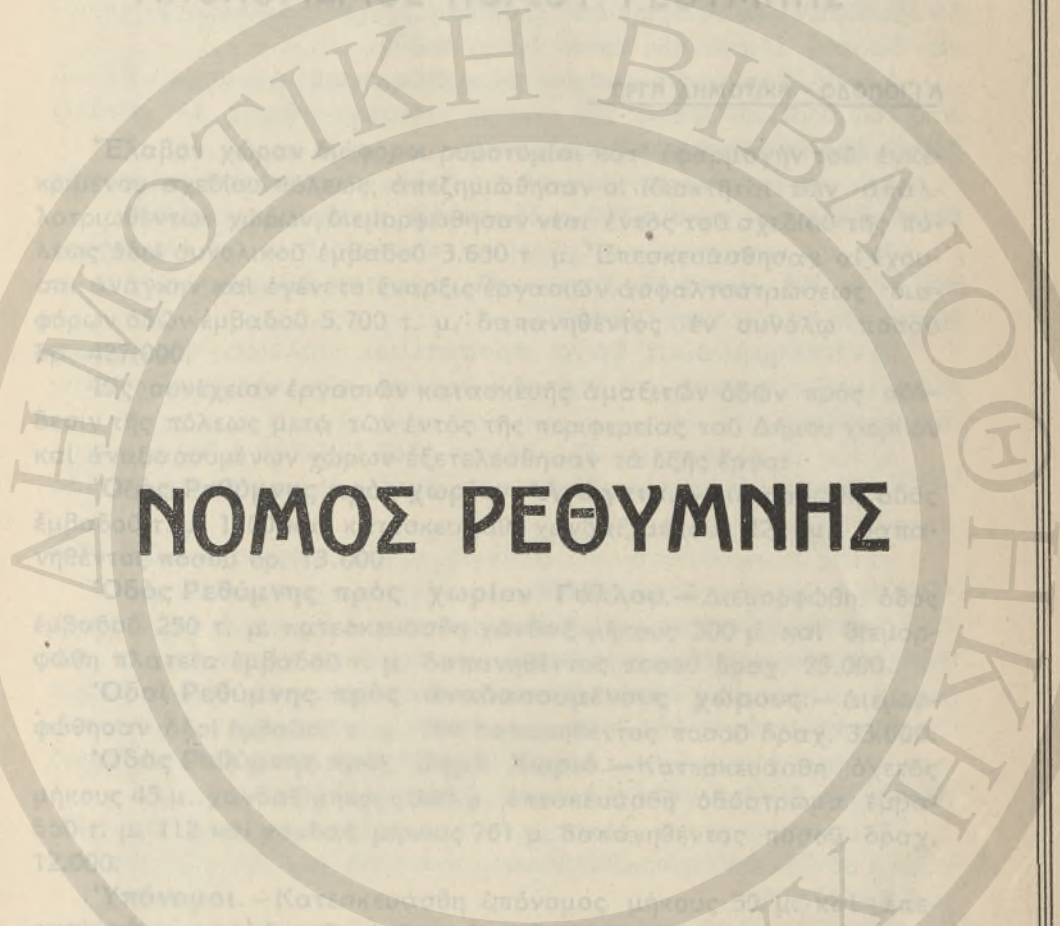
Ἐπίσκοπος Σελίνου καὶ Κισιάμου

† **ΕΥΔΟΚΙΜΟΣ ΣΥΓΓΕΛΑΚΗΣ**
 Ἐπίσκοπος Σελίνου καὶ Κισιάμου

Δημοτική Ἀρχή	ἔσοδα	10,417,202
Πολεοδομίου	ἔσοδα	12,843,616
(Ἄν) Πράγματι	ἔσοδα	11,174,450
Χρῆσις 1937-38	ἔσοδα	15,269,449
1938-39	ἔσοδα	19,000,000

✓

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΝΟΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

ΝΟΜΟΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

Ἐὰρθε χάριαν ἔργων ρουσσομίας ἐπὶ τῶν ἐπιπέδων ἐν κρημένον ὁδοῦ ἄκταις, ἀπεξημιώθησαν οἱ ἰσοπέδιοι ἐν τῶν χερσιμῶνται χάριαν, διεμορφώθησαν νῦν: ἐντός τοῦ σχεδίου τῆς τομῆς 300 μ. μήκους ἔμβαδοῦ 3.630 τ. μ. Ἐπισκευάσθησαν ἀπὸ τοῦ ποσού 5.700 τ. μ. ἔκτασθησαν ἐργασίῶν ἀσφαλτοστρώσεις ποσού 5.700 τ. μ. ἔκτασθησαν ἐν συνόλῳ ποσού 11.400 τ. μ.

Ἐκπληρῶσιαν ἔργων κατασκευῆς ὁμοειδῶν ὁδῶν καὶ ἀπὸ τῶν πόλεως ματῆ τῶν ἐντός τῆς περιφέρειας τοῦ δήμου γὰρ καὶ ἀναδοσσομένων χώρων ἐξετελεσθήσαν τὰ ἑξῆς ἔργα:

Ἐπὶ τῶν ἐπιπέδων ὁδῶν ἔκτασθησαν ἔργων ποσού 12.200 τ. μ. ἔκτασθησαν ἔργων ποσού 12.200 τ. μ.

Ἐπὶ τῶν ἐπιπέδων ὁδῶν πρὸς χωρίον Γαλλοῦ.—Κατασκευάθη ὁδὸς ἔμβαδοῦ 250 τ. μ. κατασκευάσθη γέφυρα μήκους 300 μ. καὶ ἀπὸ τῶν ποσού 25.000 τ. μ. ἔκτασθησαν ἔργων ποσού 25.000 τ. μ.

Ἐπὶ τῶν ἐπιπέδων ὁδῶν πρὸς ἀναδοσσομένους χώρους.—Κατασκευάσθη ὁδὸς ἔμβαδοῦ 250 τ. μ. κατασκευάσθη γέφυρα μήκους 300 μ. ποσού 25.000 τ. μ.

Ἐπὶ τῶν ἐπιπέδων ὁδῶν πρὸς χωρίον Χωριό.—Κατασκευάσθη ὁδὸς μήκους 45 μ. κατασκευάσθη γέφυρα μήκους 70 μ. ποσού 12.200 τ. μ. ἔκτασθησαν ἔργων ποσού 12.200 τ. μ.

Ἐπὶ τῶν ἐπιπέδων ὁδῶν πρὸς χωρίον Χωριό.—Κατασκευάσθη ὁδὸς μήκους 50 μ. καὶ ἀπὸ τῶν ποσού 4.000 τ. μ. ἔκτασθησαν ἔργων ποσού 4.000 τ. μ.

Ἀναδοσσομένη.—Ἐκπληρῶσιαν ἔργων ἀναδοσσομένη, τῶν κἀκταιν καὶ ἀπὸ τῶν πόλεως ματῆ τῶν ἐντός τῆς περιφέρειας τοῦ δήμου γὰρ καὶ ἀναδοσσομένων χώρων ἐξετελεσθήσαν τὰ ἑξῆς ἔργα: «Τροπὴτή» ἄγκυρα ἰσχυρῆς πύργου καὶ ἰσοπέδιοι κατασκευάσθησαν τρεῖς δεξιμενά πρὸς συλλογὴν ὑδάτων ὑδάτιαν συνολικῆς χωρητικότητος 244 τ. μ. ἐκτελεσθήσαν ἐπὶ ἐκτάσεως 1000 περίπου στρεμμάτων περί τῶν 35.000 δένδρουκταιν κατασκευάσθησαν ἐν συνόλῳ ποσού δραχ. 97.000.

Δημοτικὸς Κήπος.—Διὰ δαπάναν ἐξῆς τῆς ἀρχῆς καλλιέργειας καὶ βελτιώσεως τοῦ Δημοτικοῦ Κήπου ἐκτελεσθήσαν ἐπὶ χώρου συνόλου

ΠΟΜΟΣ ΡΕΘΥΜΙΝΗΣ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΣ ΕΥΓΕΝΕΥΚΗΣ
Επίσκοπος Σαλωνα και Κρήτης

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΝΟΜΟΥ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

ΕΡΓΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ - ΟΔΟΠΟΪΑ

Ἐλαβον χώραν διάφοροι ρυμοτομῖαι κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἐγκεκριμένου σχεδίου πόλεως, ἀπέζημιώθησαν οἱ ἰδιοκτηταὶ τῶν ἀπαλλοτριωθέντων χώρων, διεμορφώθησαν νέα ἐντὸς τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως ὁδοὶ συνολικοῦ ἐμβαδοῦ 3.630 τ. μ. Ἐπεσκευάσθησαν αἱ ἔχουσαι ἀνάγκην καὶ ἐγένετο ἔναρξις ἐργασιῶν ἀσφαλοστρώσεως διαφόρων ὁδῶν ἐμβαδοῦ 5.700 τ. μ. δαπανηθέντος ἐν συνόλῳ ποσοῦ δρ. 427.000.

Εἰς συνέχειαν ἐργασιῶν κατασκευῆς ἀμαξιτῶν ὁδῶν πρὸς ἄνδρασι τῆς πόλεως μετὰ τῶν ἐντὸς τῆς περιφέρειας τοῦ Δήμου χωρίων καὶ ἀναδασουμένων χώρων ἐξετελέσθησαν τὰ ἑξῆς ἔργα:

Ὁδὸς Ρεθύμνης πρὸς χωρίον Ἀνώγεια.—Διεμορφώθη ὁδὸς ἐμβαδοῦ τ. μ. 1200 καὶ κατεσκευάσθη χάνδαξ μήκους 222 μ. δαπανηθέντος ποσοῦ δρ. 13.000.

Ὁδὸς Ρεθύμνης πρὸς χωρίον Γάλλου.—Διεμορφώθη ὁδὸς ἐμβαδοῦ 250 τ. μ. κατεσκευάσθη χάνδαξ μήκους 300 μ. καὶ διεμορφώθη πλατεῖα ἐμβαδοῦ τ. μ. δαπανηθέντος ποσοῦ δραχ. 25.000.

Ὁδοὶ Ρεθύμνης πρὸς ἀναδασουμένους χώρους.—Διεμορφώθησαν ὁδοὶ ἐμβαδοῦ τ. μ. 788 δαπανηθέντος ποσοῦ δραχ. 33.000.

Ὁδὸς Ρεθύμνης πρὸς Ξηρὸ Χωριό.—Κατεσκευάσθη ὁχετὸς μήκους 45 μ. χάνδαξ μήκους 300 μ. ἐπεσκευάσθη ὁδοστρώμα ἐμβαδοῦ τ. μ. 112 καὶ χάνδαξ μήκους 761 μ. δαπανηθέντος ποσοῦ δραχ. 12.000.

Ὑπόνομοι.—Κατεσκευάσθη ὑπόνομος μήκους 50 μ. καὶ ἐπεσκευάσθησαν καὶ ἐκκαθαρίσθησαν αἱ ἔχουσαι ἀνάγκην τοιαῦται δαπανηθέντος ποσοῦ δρ. 47.000.

Ἀναδασώσεις.—Εἰς συνέχειαν ἐργασιῶν ἀναδασώσεως τῶν κύκλων καὶ ὑπερθεν τῆς πόλεως κειμένων λόφων «Εὐληγιά» «Τρυπητή» Ἁγίου Ἰωάννης «Παπᾶ Πόρος» καὶ «Τοπαλί» κατεσκευάσθησαν τρεῖς δεξαμεναὶ πρὸς συλλογὴν ὀμβρίων ὑδάτων συνολικῆς χωρητικότητος 244 τ. μ. ἐφυτεύθησαν ἐπὶ ἐκτάσεως 1000 περίπου στρέμμάτων περὶ τὰς 35.000 δενδρυλλίων δαπανηθέντος ἐν συνόλῳ ποσοῦ δραχ. 97.000.

Δημοτικὸς Κήπος.—Διὰ δαπάνας συντηρήσεως καλλιέργειας καὶ βελτιώσεων τοῦ Δημοτικοῦ Κήπου ἐκτεινομένου ἐπὶ χώρου συνο-

λικοῦ ἔμβαδοῦ 28 στρεμμάτων καὶ ἀποτελοῦντος κόσμημα τῆς πόλεως καὶ τὸν σπουδαιότερον πνεύμονα διὰ τὴν ὑγίαν αὐτῆς ὡς καὶ διὰ τὴν καλλιέργειαν καὶ συντήρησιν τοῦ ἐντὸς αὐτοῦ Δημοτικοῦ Ἀγροκηπίου ὅπερ χιλιάδας κατ' ἔτος ὄχι μόνον εἰς τὸν Νομὸν Ρεθύμνης ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς γειτονικοὺς τοιοῦτους παρέχει δενδρύλλια ὀπωροφόρων μὲν δένδρων ἐπὶ ἐλαχίστῳ τιμήματι δασικῶν δὲ τοιούτων δωρεάν, ἔδαπανήθη ποσὸν δραχ. 80.000.

Διὰ τὴν κατασκευὴν τοίχου περιφράξεως τοῦ Δημοτικοῦ Κήπου ἀπὸ τῶν βορείου, δυτικῆς καὶ νοτίου πλευρῶν μήκους ἐν συνόλῳ 500 μ. ἔδαπανήθη ποσὸν δραχ. 76.000.

Διὰ τὴν τοποθέτησιν σιδηροῦ κιγκλιδώματος ἐπὶ τοῦ τοίχου τῆς βορείου πλευρᾶς μήκους 160 μ. ἔδαπανήθη ποσὸν δραχ. 64.000.

Διὰ τὴν κατασκευὴν πεζοδρομίου πλάτους 5 μ. ἐπὶ ὀλοκλήρου τοῦ ἐκ μ. 160 μήκους τῆς βορείου πλευρᾶς τοῦ Δημοτικοῦ Κήπου ἔδαπανήθη ποσὸν δραχ. 28.000.

Ἀντιπλημμυρικά ἔργα προαστείων πόλεως.—Πρὸς προστασίαν τῶν προαστείων τῆς πόλεως ἀπὸ τῶν πλημμυρῶν κατεσκευάσθησαν.

α) Εἰς τὸ προάστειον «Περιβόλια» ὁδοῦ ἔμβαδοῦ 1.700 π. μ.

β) Εἰς τὸ προάστειον «Μυσιρία» ὄχετος ἐκ μπετὸν καὶ χάνδαξ μήκους 600 μ. ἐν συνόλῳ.

γ) Εἰς τὸ προάστειον «Πλατανιά» χάνδαξ μήκους μ. 2.000 ἔδαπανήθη ἐν συνόλῳ δραχ. 47.000.

Δημοτικά κτίρια.—Κατεσκευάσθησαν 3 δημοτικά φορολογικά φυλάκια συνετηρήθησαν τὰ ὑπάρχοντα δημοτικά κτίρια καὶ ἐν αὐτοῖς ἐγκαταστάσεις δαπανηθέντος ἐν συνόλῳ ποσοῦ δραχμ. 37.000.

Δαπάναι ὑγιεινῆς.—Τὸ Δημοτικὸν Νοσοκομεῖον ἐξυπηρετήσεν πλήρως τὰς ἀνάγκας οὐ μόνον τοῦ Δήμου ἀλλὰ καὶ τοῦ Νομοῦ ὀλοκλήρου ἐπεχορηγήθη διὰ ποσοῦ δραχμ. 175.000.

Συνεστήθησαν καὶ ἐλειτούργησαν μὲ ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα συνεργεῖα καταπολεμησῆς κωνωποειδῶν δαπανηθέντος ποσοῦ δρ. 17.000.

Δαπάναι καθαριότητος.—Διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ὑπηρεσίας καθαριότητος ὁδῶν καὶ πλατειῶν τῆς πόλεως καὶ ἀποκομιδῆν οἰκιακῶν ἀπορριμάτων ἔδαπανήθη ποσὸν δρ. 212.000.

Διὰ κατάβρεγμα τῶν ὁδῶν καὶ συντήρησιν πυροσβεστικῆς ὑπηρεσίας ἔδαπανήθησαν δρ. 58.000.

Δαπάναι φωτισμοῦ.—Ἡ πόλις καὶ τὰ προάστεια Ρεθύμνης καὶ Κουμπὲ ἐφωτίσθησαν δι' ἠλεκτρικοῦ ρεύματος τὰ δὲ προάστεια Μυσιρία καὶ Πλατανιάς διὰ φανῶν πετρελαίου δαπανηθέντος ἐν συνόλῳ ποσοῦ δρ. 190.000.

Ὑδρευσις.—Διὰ τὴν συντήρησιν ὑπηρεσίας ὑδρονομῆς καὶ παρχόντων ἔργων ἔδαπανήθη ποσὸν δρ. 53.000.

Εἰς τὸ κέντρον τῆς νέας πλατείας Τίτου Πετυχάκι ἐτοποθετήθη ἀναβρυτήρ ἐκ λευκοῦ Πεντελικοῦ μαρμάρου καὶ σχετικὴ ἐγκατάστασις ἠλεκτροφωτισμοῦ δαπανηθέντος ποσοῦ δραχ. 87.000.

Πρόνοια.—Ἐχορηγήθησαν βοηθήματα εἰς διαφόρους ἀπόρους συνολικοῦ ποσοῦ δρ. 146.000.

Πνευματικὴ καὶ σωματικὴ ἀγωγή.—Ἐχορηγήθησαν. Ἡ Δημοτικὴ Μουσικὴ Ρεθύμνης διὰ ποσοῦ δραχμ. 100.000.

Ἡ Δημοτικὴ Νυκτερινὴ Σχολὴ διὰ ποσοῦ δραχμ. 8.000.

Ἡ Ἐνοριακὴ ἐπιτροπὴ Ρεθύμνης διὰ ποσοῦ δραχμ. 4.200.

Ὁ Σύνδεσμος πρὸς διάδοσιν καλῶν Τεχνῶν ἐν Ρεθύμνῃ διὰ ποσοῦ δραχμ. 10.000.

Αἱ Σχολικαὶ ἐφορίαι τῶν Δημοτικῶν σχολειῶν διὰ ποσοῦ δραχμ. 10.000.

Τὸ Πατριωτικὸν ἴδρυμα Κοινωνικῆς Προνοίας καὶ ἀντιλήψεως διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν λαϊκῶν συσσιτίων διὰ ποσοῦ δραχμ. 30.000.

Ὁ Τοπικὸς Προσκοπικὸς Σύνδεσμος διὰ ποσοῦ δραχμ. 10.000.

Ἡ Σχολὴ Μέσης Ἐκπαιδεύσεως Ρεθύμνης διὰ ποσοῦ δραχμ. 15.000.

Τὰ Ἀθηνητικὰ σωματεῖα τῆς πόλεως διὰ ποσοῦ δραχμ. 10.000

2) ΕΡΓΑ ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ

α) Ὀδοποιΐας.—Διετεθήσαν αἱ κάτωθι ἀναγραφόμεναι πίστώσεις πρὸς συμπλήρωσιν ἡμιτελῶν ὁδῶν, κατασκευὴν τεχνικῶν ἔργων ὡς καὶ σκυρόστρωσιν ἐπ' αὐτῶν εἰς τρόπον ὥστε νὰ πραγματοποιηθῇ συγκοινωνία καὶ ἡ ἐξυπηρέτησις τῶν χωρίων.

Ὁδὸς Ἀχλαδῆ Μυλοποτάμου χιλ. 3.500 διατεθεῖσα πίστῳσις 310.000.

Ὁδὸς Ἀγυιᾶς Μυλοποτάμου χιλιόμε. 1.500 διατεθεῖσα πίστῳσις δρ. 125.000.

Ὁδὸς Ἀλφᾶ Μυλοποτάμου χιλιόμε. 2, διατεθεῖσα πίστῳσις 173.000.

Ὁδὸς Σκουλουφίων Μυλοποτάμου χιλιόμε. 4.500 διατεθεῖσα πίστῳσις 145.000.

Ὁδὸς Ἀνωγείων-Ρεθύμνου χιλιόμε. 0.500 διατεθεῖσα πίστῳσις δρ. 23.000.

Ὁδὸς Πρινέ-Βεδέρων χιλιόμε. 1.500 διατεθεῖσα πίστῳσις 95.000.

Ὁδὸς Μετοχιῶν-Κ. Βαλασαμονέρου χιλιόμε. 1.500 διατεθεῖσα πίστῳσις 50.000.

Ὁδὸς Γιαννοῦδι χιλιόμε. 1 διατεθεῖσα πίστῳσις 135.000.

Ὁδὸς Ἀδελῆ - Ἀγίας Τριάδος χιλιόμε. 2.000 διατεθεῖσα πίστῳσις 300.000.

Ὁδὸς Ἀσωμάτων-Βισταγῆς χιλιόμε. 3.000 διατεθεῖσα πίστῳσις

- 200.000.
 Ὁδὸς Βολιωτῶν-Αντανάσου χιλιόμε. 1000 διατεθεῖσα πίστῳσις 100.000.
 Ὁδὸς Γερακάρη-Βρυσῶν χιλιόμε. 1.000 διατεθεῖσα πίστῳσις δρχ. 100.000
 Ὁδὸς Ἀσωμάτων-Νεὺς Ἀμάρι χιλιόμε. 1500 διατεθεῖσα πίστῳσις 100.000.
 Ὁδὸς Γερανίου μεμονωμένα γεφύρια διατεθεῖσα πίστῳσις δρχ. 30.000.
 Ὁδὸς Ἀτσιποπούλου-Γάλλου μεμονωμένα γεφύρια διατεθεῖσα πίστῳσις 20.000.
 Ὁδὸς Πετροχωρίου μεμονωμένα γεφύρια διατεθεῖσα πίστῳσις 32.000.

Ὁδὸς Γέφυρα-Πλακιᾶ μεμονωμένα γεφύρια διατεθεῖσα πίστῳσις 110.000

β) Ὑδραγωγεία.—Ἐπισκοπῆς Ρεθύμνης προϋπολογισθεῖσα δαπάνη δρχ. 220.000.

Νεὺς Ἀγίου Βασιλείου προϋπολογισθεῖσα δαπάνη δρ. 200.000

Καλῆς Συκιᾶς » » » 120.000

Ἀκουμίων » » » 60.000

Μικρῆς Γωνιάς » » » 120.000

γ) Φρέατα, Κρήναι, Δεξαμεναὶ καὶ Πλυντήρια

Καστέλλου προϋπολογισθεῖσα δαπάνη δρ. 5.000.

Πρασσές προϋπολογισθεῖσα δαπάνη δρχ. 9.500.

Χαρκίων προϋπολογισθεῖσα δαπάνη δρχ. 34.300.

Χρωμοναστηρίου προϋπολογισθεῖσα δαπάνη δρχ. 28.000.

Κυριάννας προϋπολογισθεῖσα δαπάνη δρχ. 23.000.

δ) Περίφραξις Νεκροταφείων

Καρρῆς προϋπολογισθεῖσα δαπάνη δρχ. 27.000.

Ἀμπελακίου προϋπολογισθεῖσα δαπάνη δρχ. 29.000.

Ἀξοῦ προϋπολογισθεῖσα δαπάνη δρχ. 9.000.

ε) Διάφορα

Γέφυρα Βιστάγης προϋπολογισθεῖσα δαπάνη δρχ. 27.000.

Κοινοτικὸν Κατάστημα Γερακαρίου προϋπολογισθεῖσα δαπάνη δρχ. 90.000.

Σφαγεῖα καὶ Ἀποχωρητήρια Σπήλι προϋπολογισθεῖσα δαπάνη δρχ. 30.000, καὶ ἄλλα μικροέργα κοινοτικῆς ἀνάγκης δι' ἃ ἐπεβλήθη ὑπὸ τῶν οἰκείων Κοινοτήτων προσωπικὴ ἐργασία 500 περίπου ἡμερῶν ἀντιπροσωπεύουσα 20.000 ἡμερομίσθια πρὸς δρχ. 50 κατὰ μέσον ὄρον ἕκαστον συνολικῆς ἀξίας δρχ. 1.000.000.

3) ΕΡΓΑ ΕΠΑΡΧΙΑΚΗΣ ΟΔΟΠΟΙΪΑΣ

α) Ἀνακαίνισις ξυλίνου κατὰστρώματος σιδηρᾶς γεφύρας Περά-

ματος—Πανόρμου ἀνοίγματος 45 μ. καὶ πλάτους 400 μ. δαπάνης δραχ. 84.000.

β) Συντήρησις Ἐπαρχιακῆς ὁδοῦ Περάματος—Μελιδονίου μῆκος ὁδοῦ 3.800 μ. δαπάνη δραχ. 93.000.

γ) Τεχνικὰ ἔργα ἐπαρχιακῆς ὁδοῦ Καρρῆς—Γουλεδιανῶν μία γέφυρα 5.000 μ. δύο γεφύρια 2.000 εἰς ὄχτος κλπ. δαπάνη δραχ. 72.000.

δ) Τεχνικὰ ἔργα ἐπαρχιακῆς ὁδοῦ Ἀργυρουπόλεως—Μυριοκεφάλων τρεῖς ὄχετοὶ μία ξηρολιθοδομὴ κλπ. δαπάνη δραχ. 35.000.

ε) Ἀρχικὴ σκυρόστρωσις ἐπαρχιακῆς ὁδοῦ Ἀποστόλων—Μέρωνος μῆκος 4.800 μ. ἧς ἡ κατασκευὴ συνεχίζεται εἰσέτι διατεθεῖσα πίστῳσις δραχ. 250.000.

στ) Συνέχεις τῆς κατασκευῆς τῶν χωματουργικῶν ἔργων τῶν ἐπαρχιακῶν ὁδῶν, 1) Ρεθύμνης—Χρωμοναστήρι, 2) Ἀγ. Σύλλα—Δαμαβόλου, 3) Ἀποστόλων—Μέρωνος, 4) Ἀρδάκτου—Δρυμίσκου, 5) Σελλί—Πρασσῶν, δι' ἃ διετέθη πίστῳσις 107.000 δραχ. ἐν συνόλῳ καὶ ἐγένοντο 1670 ἡμερομίσθια προσωπικῆς ἐργασίας ἐχοῦσης ἐν ὄλῳ ἀξίαν 250.000 δραχ. διότι ἐγίνε δι' αὐτεπιστάσις καὶ δὲν ὑπῆρχε ἐργολαβικὸν κέρδος ἀφ' ἐνὸς καὶ ἀφ' ἐτέρου προσετέθη καὶ ἡ ἀξία τῆς προσωπικῆς ἐργασίας.

ζ) Ἀρχικὴ σκυρόστρωσις ὁδοῦ Κισσοῦ—Κάμπου—Ἀρδάκτου μῆκος 5200 μ. διατεθεῖσα πίστῳσις δραχ. 150.000.

η) Τεχνικὰ ἔργα Ρουστίκων—Μούνδασους ἔξ ὄχετοὶ κλπ. μῆκος ὁδοῦ 2000 μ. δαπάνη δραχ. 60.000.

θ) Ἔργα προσπελάσεως καὶ ἐνισχύσεις γεφύρας Καλονούκι διατεθεῖσα πίστῳσις δραχ. 43.000.

Λίαν προσεχῶς δι' ἐκτελεσθησόμενα

ι) Τεχνικὰ ἔργα ἐπαρχιακῆς ὁδοῦ Χρωμοναστήρι—Ρεθύμνης διατεθειμένη πίστῳσις δραχ. 100.000.

ια) Τεχνικὰ ἔργα ἐπαρχιακῆς ὁδοῦ Ἀγ. Σύλλα—Δαμαβόλου διατεθειμένη πίστῳσις δραχ. 100.000.

ιβ) Χωματουργικὰ ἔργα διαφόρων ἐπαρχιακῶν ὁδῶν διατεθειμένη πίστῳσις δραχ. 100.000.

4) ΕΡΓΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

1) Ἐκπαιδευτικὴ Περιφέρεια.—Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ὄπερ συμπίπτει καὶ μὲ τὸ σχολ. ἔτος 1938—1939 ἐλειτούργησαν ἅπαντα τῆς Α' Περιφ. Ρεθύμνης ἀνερχόμενα εἰς 82 κανονικῶς. Συνεπληρώθησαν αἱ τρεῖς κεναὶ θέσεις τῶν σχολείων Δαμαβόλου Ἀγ. Ἰωάννου καὶ Χώνους.

Διαρίσθησαν δύο προσ. ἀναπληρωταὶ πρὸς ἀναπλήρωσιν στρατευθέντων δημῶν Προήχθησαν εἰς ἀνώτερον βαθμὸν 17 δημῶν καὶ ἐχορηγήθησαν ἐπιδόματα παραμονῆς εἰς 16 δημῶν.

2) Διδακτηριακαὶ Ἔργασιαί ἐγένοντο αἰ ἐξῆς. — α) Ἀνηγέρθη ἡ τοιχοποιία τοῦ 1)ξίου σχολ. Ἀλλοειδῶν τύπου ἀντισεισμικοῦ ὑπὲρ τοῦτου τὸ Κράτος ἐχορήγησεν δραχ. 50.000.

Οἱ κάτοικοι διέθεσαν προσωπικὴν ἐργασίαν περὶ τὰ 500 ἡμερομίσθια ἐπίσης κατέβαλον ὑποχρεωτικὸν ἔρανον περὶ τὰς 15.000 δραχ. τὸ γήπεδον ἠγοράσθη ἀντὶ 12.000 ἐξ ἐράνων.

β) Ἀποπερατώθη ἡ τοιχοποιία τοῦ 1)ξίου δημ. σχολείου Ἀγριδίων διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ ὁποίου τὸ Κράτος διέθεσε 400.000 δραχ. ἐγένετο καὶ σχετικὴ προκήρυξις μειοδοσίας διὰ τὴν συνέχισιν τῶν ἐργασιῶν. Ἐνταῦθα πρὸ τοῦ Αὐγούστου 1938 ἀνηγέρθη τοιχοποιία δαπάναις τῶν κατοίκων οἵτινες προσέφερον καὶ τὸ γήπεδον.

γ) Ἀποπερατώθη τὸ διδ/ριον Ἀβδελᾶ τύπου 1)ξίου ὑπὲρ τοῦ ὁποίου τὸ Κράτος διέθεσε 40.000 δραχ. τὰ ὑπόλοιπα δὲ διετεθήσαν ὑπὸ τῶν κατοίκων εἰς προσωπικὴν ἐργασίαν καὶ ἐράνους ἀνερχομένη εἰς 30.000 δραχ. μὴ ὑπολογιζομένης τῆς ἀξίας τοῦ γηπέδου ὃ προσεφέρθη δωρεάν.

δ) Ἀποπερατώθη τὸ διδ/ριον Πλατανῆ τύπου 1)ξίου. Τὸ Κράτος ἐχορήγησεν δρ. 12.000. Ἐνταῦθα εἶχον χορηγηθῆ καὶ προηγουμένως ἔτεροι 50.000 οἱ δὲ κάτοικοι προσέφερον περὶ τὰς 20.000 δρ. εἰς χρήμα καὶ προσωπικὴν ἐργασίαν.

ε) Ἀποπερατώθη τὸ διδακτήριον Ἐρφῶν τύπου 1)ξίου. Τὸ Κράτος διὰ τοῦτο ἐχορήγησε δρ. 18.000. Οἱ κάτοικοι προσέφερον περὶ τὰς 6.000 Εἶχε ὅμως χορηγηθῆ καὶ προγενεστέρως Κρατ. ἀρωγή. Τὸ ὅλον δὲ ποσὸν τῆς Κρατ. ἀρωγῆς ἀνήλθε εἰς 40.000 (γήπεδον, δωρεάν).

στ) Ἀνηγέρθη ἡ τοιχοποιία Ἀχλαδῆ ἐμειοδοτήθη δὲ καὶ κατεκυρώθη ἡ περαιτέρω ἐργασία διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν. Τὸ Κράτος ἐχορήγησε 40.000 δραχμ. Οἱ κάτοικοι διέθεσαν προσωπικὴν ἐργασίαν ἀξίας 35.000.

ζ) Ἐπίσης ἐμειοδοτήθη ἡ ἀποπεράτωσις τοῦ διδ/ρίου Σεισῶν. Τὸ Κράτος ἐχορήγησε κατὰ τὸ 1938 δραχ. 20000, προγενεστέρως δὲ εἶχον χορηγηθῆ καὶ ἔτεροι 25.000 δραχ. Οἱ κάτοικοι προσέφερον προσωπ. ἐργασίαν καὶ χρήματα περὶ τὰς 35.000 δραχμ.

η) Ἐμειοδοτήθη ἡ ἀποπεράτωσις τοῦ διδ/ρίου τύπου 1)ξίου, Καλύβου. Τὸ Κράτος ἐχορήγησε δραχ. 50.000 εἰσέφερον καὶ οἱ κάτοικοι περὶ τὰς 6.500 δραχ. εἰς χρήμα καὶ προσωπικὴν ἐργασίαν ἀξίας 40.000 δραχ.

θ) Ἐμειοδοτήθη ἡ ἀποπεράτωσις τοῦ διδ/ρίου Βενι τύπου 1)ξίου οὔτινος ἔχει ἀνεγερθῆ ἡ τοιχοποιία τὸ δὲ Κράτος ἐχορήγησε 40.000 δραχμ.

ι) Ἀποπερατώθη τὸ διδ/ριον Σκουλουφίων διὰ τὸ ὅποιον τὸ Κράτος ἐχορήγησε δραχμ. 40.000. Ἐνταῦθα προγενεστέρως εἶχε ἀνεγερθῆ ἡ τοιχοποιία δαπάναις τῶν κατοίκων.

ια) Ἐμειοδοτήθη καὶ κατεκυρώθη ἡ τοιχοποιία τοῦ διδακτηρίου Πλευριανῶν. Οἱ κάτοικοι προσέφερον τὸ γήπεδον, ὕλικά πάσης φύσεως καὶ 15.000 δραχ.

ιβ) Ἐμειοδοτήθη ἡ κατασκευὴ τῆς τοιχοποιίας τοῦ δ. Μύρθου τύπου 1)ξίου. Οἱ κάτοικοι εἰσέφερον περὶ τὰς 10.000 εἰς χρήμα καὶ ὑπὲρ τὰς 20.000 δρ. προσωπικὴν ἐργασίαν. Ἐχορηγήθησαν δὲ 5.000 προερχόμενοι ἐξ ἐνσήμων ἐκπαιδ. Προνοίας.

ιγ) Ἐθεμελιώθη τοιχοποιία τοῦ διδ. τύπου 1)ξίου Χώνους. Ἐγένετο τοιχοποιία περὶ τὸ ἐν μέτρον δαπάναις τῶν κατοίκων οἵτινες προσέφερον καὶ τὸ γήπεδον. Ἡ μέχρι τοῦδε ἐργασία εἶνε ἀξίας περὶ τὰς 15.000 δραχ.

ιδ) Κατεσκευάσθησαν τὰ ἀμμοκονιάματα καὶ τὸ δάπεδον τοῦ διδακτηρίου Ὀρους ἀξίας 15.000 δραχ. ὧν 9.000 προήρχοντο ἐκ Κρατικῆς ἀρωγῆς αἱ δὲ ὑπόλοιποι συνίσταντο εἰς προσωπικὴν ἐργασίαν τῶν κατοίκων.

ιε) Ἐντὸς τοῦ θέρους θὰ γίνῃ κατασκευὴ τῶν ἀμμοκονιαμάτων καὶ τοῦ δαπέδου τοῦ διδακτηρίου Λειβαδιῶν. Πρὸς τοῦτο τὸ Κράτος ἐχορήγησε δρ. 9.000. Θὰ ἀπαιτηθῶσι ἴσως ἄλλαι τόσαι αἱ ὁποῖαι θὰ διατεθῶσι ὑπὸ τῶν κατοίκων διὰ προσωπικῆς ἐργασίας.

ιστ) Ἐπίσης ἐντὸς τοῦ θέρους θὰ γίνῃ ἡ ἀμμοκονίασις καὶ ἡ δαπέδωσις τοῦ διδ. Λούτρας. Πρὸς τοῦτο τὸ Κράτος ἐχορήγησε 6.000 δραχ. Ἔχει τὸ Σχολ. Ταμεῖον διαθεσίμους 2.000 ὑπολογίζεται ὅτι θὰ εἰσπράξουν ἐτέρας 2.000 θὰ ἀπαιτηθῇ δὲ καὶ προσωπ. ἐργασία ἀξίας 4—5.000.

ιζ) Ἐγένετο ἐπισκευὴ εἰς τὸ δ. Πανόρμου ἀξίας 4—5.000 δραχ. αἵτινες προέρχονται ἐκ Κρατικῆς ἀρωγῆς.

Ἐξεδόθη διαταγὴ ἀπαλλοτριώσεως γηπέδων διὰ τὴν ἀνέγερσιν διδακτηρίων εἰς Τριπόδο καὶ Ἀγ. Μάμαντα.

Ἐποπτικὰ μέσα.—Τὸ Κράτος κατὰ τὸ ὡς ἄνω χρονικὸν διάστημα διέθεσε 19.000 δρ. διὰ τὴν ἀγορὰν ἐποπτικῶν μέσων.

Ἐπίσης ἀπεστάλησαν παρὰ τῆς Γενικῆς Διοικήσεως ὑπερεκατὸν θρανία τὰ ὁποῖα διενεμήθησαν εἰς σχολεῖα στερούμενα τοιούτων.

Διανομὴ ἱματισμοῦ.—Ἐχορηγήθησαν εἰς 200 μαθητὰς εἶδη ἐνδυμασίας καὶ ὑποδύσεως.

Προσωπικὴ ἐργασία καὶ ὑποχρεωτικοὶ ἔρανοι.—Ἐπεβλήθη προσωπικὴ ἐργασία καὶ ὑποχρ. ἔρανοι 1594 ἡμερομίσθια ἀξίας 106.000 καὶ ὑποχρεωτικοὶ ἔρανοι ἀνερχόμενοι εἰς 50.000 δρ. Οἱ ὡς ἄνω ἔρανοι καὶ αἱ προσωπικαὶ ἐργασίαι θὰ διατεθοῦν κατὰ τὸ πλεῖστον ἐντὸς τοῦ θέρους ὁπότε λόγῳ τῆς διακοπῆς τῶν μαθημάτων ἐκτελοῦνται αἱ διδακτρ. ἐργασίαι.

Συσσίτια.—Ἐλειτούργησαν ἐν τῇ πόλει Ρεθύμνης εἰς ἃ ἐχορηγήθη τροφή εἰς τοὺς μαθητὰς καὶ εἰς Πέραμα ἐχορηγήθη τροφή εἰς

40 μαθητάς.

Σχολικοί κῆποι.—Καλλιεργηθέντες τὸ ἔτος 1938—1939.

1) Βιρὰν Ἐπισκοπῆς, 2) Τριπόδο, 3) Πανόρμου, 4) Λούτρας, 5) Μέσης, 6) Κυριάννας, 7) Σκουλουφίων, 8) Πασσαλιτῶν καὶ 9) Πρινὲ Μυλοποτάμου.

Β! Ἐκπαιδευτικὴ περιφέρεια.—Ἐλειτούργησαν ἅπαντα τὰ σχολεῖα τῆς Β! περιφέρειας Ρεθύμνης ἀνεργημένα εἰς 95. Συνεπληρώθησαν αἱ 8 κεναὶ θέσεις τῶν δημοτικῶν σχολείων Κουρουτῶν Ἄνω Μαλλακίων, Ἄνω Μέρους, Θρόνου, Κάτω Μαλλακίων, Φρατ. Γιαννοῦ καὶ Πρινέ.

Διωρίσθησαν τρεῖς προσωρινοὶ ἀναπληρωταὶ πρὸς ἀναπλήρωσιν στρατευθέντων δημ.)λων.

2) Προήχθησαν εἰς ἀνώτερον βαθμὸν 18 δημοδιδάσκαλοι καὶ ἐχορηγήθησαν ἐπιδόματα εὐδοκίμου παραμονῆς εἰς 20 δημ.)λους.

2) **Διδακτηριακαὶ ἐργασίαι**—Ἐστεγάσθη τὸ μονοτάξιον Σχολεῖον Πλατανῆ Ἀγ. Βασιλείου ὑπὲρ τούτου τὸ Κράτος διέθεσε 50.000 δρχ.

Οἱ κάτοικοι διέθεσαν προσωπικὴν ἐργασίαν 500 ἡμερομισθίων διὰ τὴν τοιχοποιῶν καὶ ἐξηγόρασαν τὸ γήπεδον ἐκ τοπικῶν πόρων ἀξίας 8.000.

β) Ἀποπερατώθησαν αἱ ἐργασίαι ἀσβεστοχρησμάτων καὶ ἐπιστρώσεως δαπέδου τοῦ μονοταξίου διδακτηρίου Ἀρδάκτου διατεθέντος ἐκ τοπικῶν πόρων τοῦ ποσοῦ τῶν 25.000.

γ) Ἐπεσκευάσθη τὸ διτάξιον δημοτ. σχολεῖον Ἀτσιποπούλου ἀντικατασταθέντων πάντων τῶν κουφωμάτων του δι' ὃ τὸ Κράτος διέθεσεν 25.000 δραχμῶν.

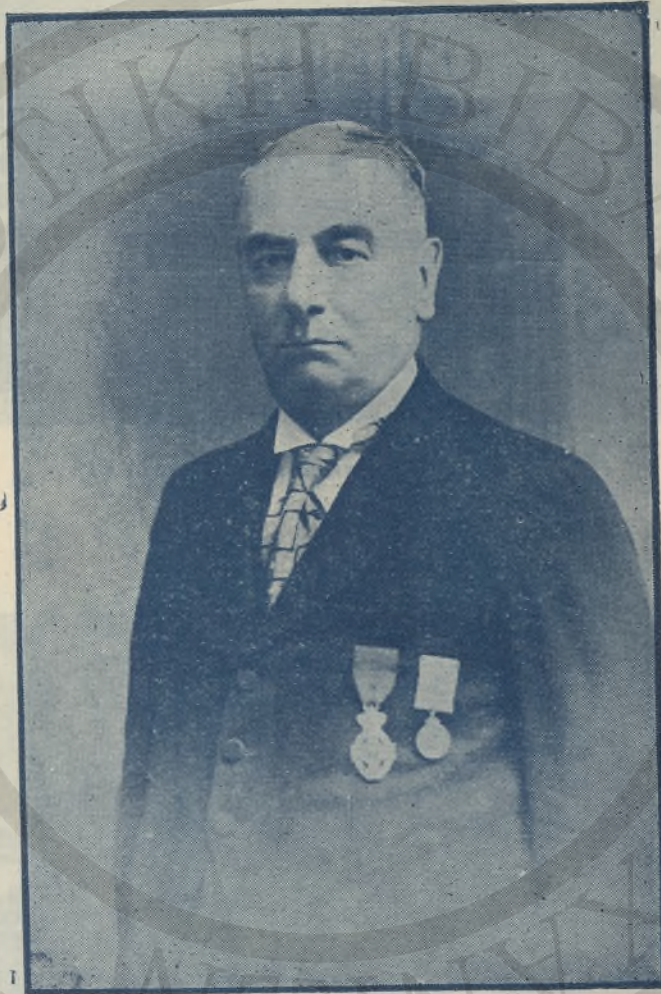
δ) Ἐμειοδοτήθη ἡ ἀποπεράτωσις μιᾶς αἰθούσης τοῦ διδακτηρίου 2)ξίου σχολείου Νιθαύρεως δι' ἣν ἐπεβλήθη ὑποχρεωτικὴ ἐργασία τῶν κατοίκων ὑπολογιζομένη εἰς δραχμάς 30.000

ε) Ἐξηγοράσθη τὸ ἐκλεγέν ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας Ἐπιτροπῆς γήπεδον δι' ἀνέγερσιν 2)ξίου διδακτ. εἰς Πρινέ δι' ἣν ἐπεβλήθη ὑπὸ τῆς Σχολ. Ἐφορείας ὑποχρεωτικὸς ἔρανος ἐπὶ τῶν κατοίκων ἀποδώσας 27.000 δραχ. διατεθεισῶν διὰ τὴν ὡς ἄνω ἀγοράν.

στ) Ἐξηγοράσθη τὸ ἐκλεγέν ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας Ἐπιτροπῆς γήπεδον δι' ἀνέγερσιν 2)ξίου διδ. εἰς Κεραμὲ διατεθέντος τοῦ ποσοῦ τῶν 20.000 δραχ. εἰσπραχθέντος τοῦ ποσοῦ ἐξ ὑποχρεωτικοῦ ἐράνου τῶν κατοίκων.

ζ) Ἐξηγοράσθη τὸ ἐκλεγέν γήπεδον δι' ἀνέγερσιν 1ξίου διδακτηρίου εἰς Καλογέρου διατεθέντος ἐκ τοπικῶν πόρων τοῦ ποσοῦ τῶν 16.000. διὰ προσωπικῆς ἐργασίας, τῶν κατοίκων, ἀξίας 20.000 δρχ. ἐγένετο ἡ ἰσοπέδωσις τοῦ γηπέδου καὶ ἡ συγκέντρωσις ὕλικῶν λιθοδομῆς.

η) Ἐξηγοράσθη διὰ τοπικῶν πόρων τὸ ἐκλεγέν γήπεδον δι' ἀνέ-

ΤΙΤΟΣ ΣΤ. ΠΕΤΥΧΑΚΗΣ
Δήμαρχος Ρεθύμνης

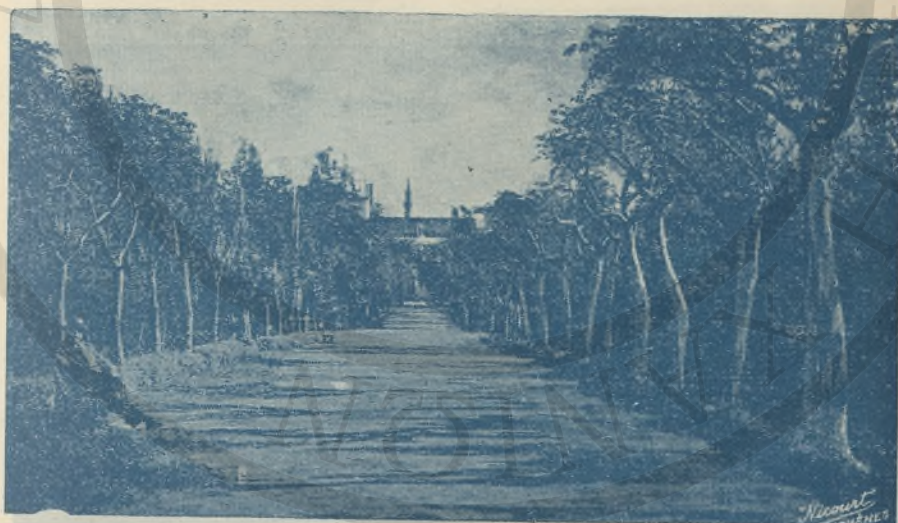
Ρέθυμνον. Ἀπολυμαντικός κλιβανός.

Ρέθυμνον. Γυμνάσιον ἀρρένων

Ρέθυμνον. Τμήμα τῆς θαυμασίας προκυμασίας
Ρέθυμνον. Τμήμα τῆς θαυμασίας προκυμασίας

Ρέθυμνον. μία κεντρική ἀρτηρία τοῦ μοναδικοῦ ἐν Κρήτῃ Δημοτικοῦ
Κήπου.

Ρέθυμνον. μία κεντρική ἀρτηρία τοῦ μοναδικοῦ ἐν Κρήτῃ Δημοτικοῦ
Κήπου.

Ρέθυμνον. Τμήμα τῆς θαυμασίας προκουμασίας

Ρέθυμνον, μία κεντρική ἀρτηρία τοῦ μοναδικοῦ ἐν Κρήτῃ Δημοτικοῦ Κήπου.

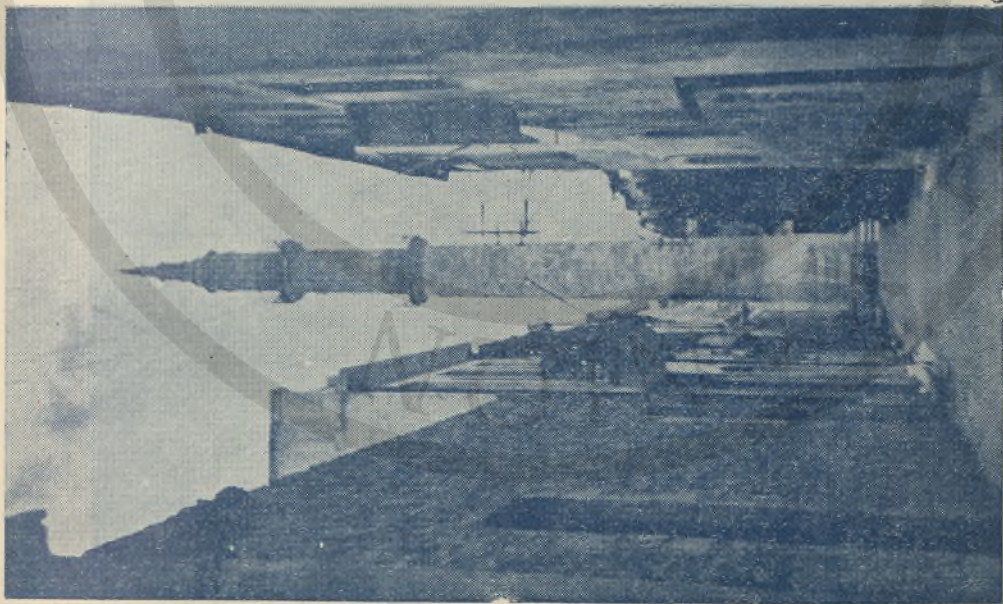
Ρυμοτομία τῆς Δυτικῆς πλευρᾶς τοῦ Γυμνασίου Ἀρρέων, κατεδάφισις ὀπισθόθεν ὄγκου 1300 κυβ. μέτρων τῆς ἐνώσεως γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν καὶ ἄλλων παραπηγμάτων πρὸς δημιουργίαν Πλατείας ἀνατολικάς τῆς ἀσμ. Ἀγορᾶς ἐκτάσεως 5.000 τμ. Ἡ ἔργασις ἐξετελέσθη τὸν Δεκεμβρίον 1939.

Ἡράκλειον: Τὸ μέγαρον τῶν φιλανθρωπικῶν ἰδρυμάτων Μαρίας καὶ Ἀνδρέου Καλοκαιρινοῦ, ὅπου στεγάζονται τὰ μαθητικὰ συσσίτια τῆς πόλεως Ἡρακλείου.

Ρυμοτομία τῆς Δυτικῆς πλευρᾶς τοῦ Γυμνασίου Ἀρρένων, κατεδάφισις ὑποστέγου ὄγκου 1300 κυβ. μέτρων τῆς ἐνώσεως γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν καὶ ἄλλων παραπηγμάτων πρὸς δημιουργίαν Πλατείας ἀνατολικῶς τῆς Δημ. Ἀγορᾶς ἐκτάσεως 5.000 τ.μ. Ἡ ἐργασία ἐξετελέσθη τὸν Δεκέμβριον 1938.

Ρέθυμνον. Ένα καλλιτεχνικόν κομψοτέχνημα, κατασκευασθέν ὑπὸ Ἑλληνος τεχνίτου. Τρούλος Ὀθωμανικοῦ τεμένου.

Ρέθυμνον. Μία ἀπόψις τοῦ φημισμένου Δημοτικοῦ κήπου

Κάτοικοι της Κοινότητας Γιαννούδι Ρεθύμνης ἐν ἀναμονῇ τῆς ἐπισκέ-
ψεως τοῦ Πρίγκηπος Γεωργίου ἀνήγειρον μεγαλοπρεπεῖς ἀψίδας.

Ὁ ἐ. ἀ. ὑποστράτηγος Γιουλόντας ὁ ἰατρός Χαλκιαδάκης κ. ἀ. ἐν ἀνα-
μονῇ τῆς ἀφίξεως τοῦ Πρίγκηπος Γεωργίου.

Κρησσαι τῆς Κοινότητος Γιαννοῦδι Ρεθύμνης χορεύουσαι ὑπὸ τοὺς ἤχους Κρητικῆς λύρας, πρὸς τιμὴν τοῦ Πρίγκηπος Γεωργίου.

Ὁμάς Κρητῶν κυνηγῶν ἐκ τῆς Ἐπαρχίας Κισσάμου εἰς μίαν κυνηγετικὴν ἐκδρομὴν.

✓

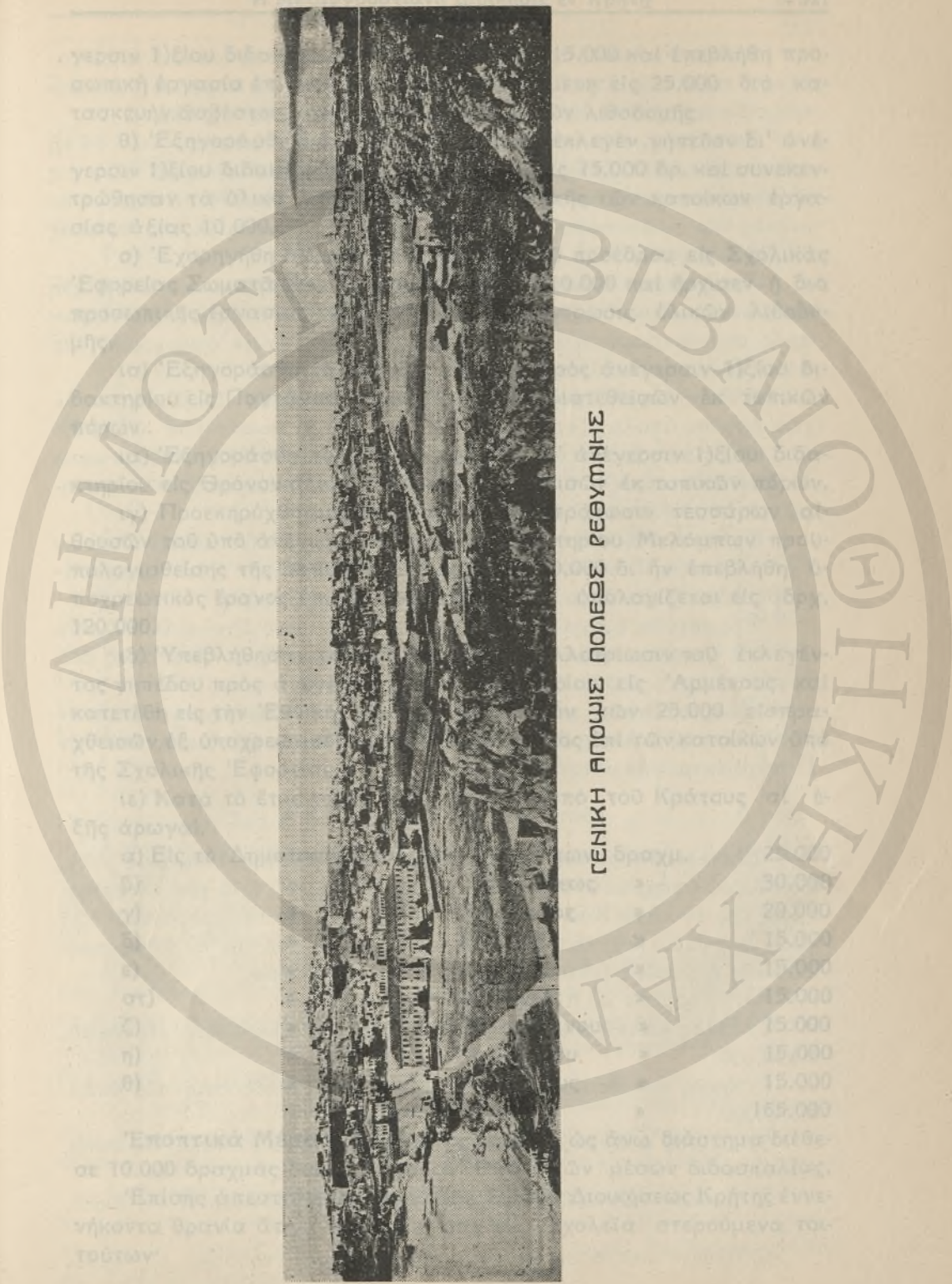
Μαθηταί μαθήτριαι τοῦ Δημ. Σχολείου Μετοχίων Καμαριώτου Ρεθύμνης εἰς σχολικὴν ἐκδρομὴν εἰς τὸ ἔρημοκλήσι Φόδελε.

... γερων 1) του διδασκαλική εργασία...
 ... 8) Έξοδος...
 ... γερων 1) του διδασκαλική εργασία...
 ... τρώσαν τα...
 ... σίας...
 ... ο) Έξοδος...
 ... Έφορος...
 ... 120.000...
 ... 1) Υπεβλήθη...
 ... κατατίθη εις την...
 ... χθείσαν...
 ... της Σχολής...
 ... α) Κατά...
 ... της...
 ... α) Είς...
 ... β) ...
 ... γ) ...
 ... δ) ...
 ... ε) ...
 ... ς) ...
 ... ζ) ...
 ... η) ...
 ... θ) ...

... 5.000 και...
 ... εις 35.000...
 ... λιθοποι...
 ... κτην...
 ... 15.000...
 ... 15.000...
 ... 15.000...
 ... 15.000...
 ... 15.000...
 ... 15.000...
 ... 15.000...
 ... 165.000...
 ... 30.000...
 ... 20.000...
 ... 15.000...
 ... 15.000...
 ... 15.000...
 ... 15.000...
 ... 15.000...
 ... 15.000...
 ... 165.000...

ΓΕΝΙΚΗ ΑΠΟΨΙΣ ΠΟΛΕΩΣ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

... Έποπτικά...
 ... 10.000...
 ... Έπίσης...
 ... νήκοντα...
 ... τούτων...

... ως...
 ... μέσον...
 ... Κρήτης...
 ... στερούμενα...

ργερσιν 1)ξίου διδασκῆριου εἰς Κισσὸν ἀξίας 15.000 καὶ ἐπεβλήθη προσωπικὴ ἐργασία ἐπὶ τῶν κατοίκων ἀποτιμωμένη εἰς 25.000 διὰ κατασκευὴν ἀσβέστου καὶ συγκέντρωσιν ὑλικῶν λιθοδομῆς.

θ) Ἐξηγοράσθη διὰ τοπικῶν πόρων τὸ ἐκλεγέν γήπεδον δι' ἀνέργερσιν 1)ξίου διδασκῆριου εἰς Φωτεινοῦ ἀξίας 15.000 δρ. καὶ συνεκεντρώθησαν τὰ ὑλικά λιθοδομῆς διὰ προσωπικῆς τῶν κατοίκων ἐργασίας ἀξίας 10.000.

σ) Ἐχορηγήθη δωρεάν γήπεδον ὑπὸ τοῦ προέδρου εἰς Σχολικὰς Ἐφορείας Σωματᾶ Νικ. Πετράκι ἀξίας δρ. 10.000 καὶ ἤρχισεν ἡ διὰ προσωπικῆς ἐργασίας τῶν κατοίκων συγκέντρωσις ὑλικῶν λιθοδομῆς.

ισ) Ἐξηγοράσθη τὸ ἐκλεγέν γήπεδον πρὸς ἀνέργερσιν 1)ξίου διδασκῆριου εἰς Παντάνασσαν ἀξίας 14.000 διατεθεισῶν ἐκ τοπικῶν πόρων.

ια) Ἐξηγοράσθη τὸ ἐκλεγέν γήπεδον δι' ἀνέργερσιν 1)ξίου διδασκῆριου εἰς Θρόνον ἀξίας 10.000 δρ. διατεθεισῶν ἐκ τοπικῶν πόρων.

ιγ) Προεκηρύχθη μειοδοσία πρὸς ἀποπεράτωσιν τεσσάρων αἰθουσῶν τοῦ ὑπὸ ἀνέργερσιν ἐξαταξίου διδασκῆριου Μελάμπων προϋπολογισθείσης τῆς δαπάνης εἰς δραχμάς 300.000 δι' ἣν ἐπεβλήθη ὑποχρεωτικὸς ἔρανος ἐπὶ τῶν κατοίκων ὅστις ὑπολογίζεται εἰς δρχ. 120.000.

ιδ) Ὑπεβλήθησαν τὰ σχετικὰ πρὸς ἀπαλλοτριώσιν τοῦ ἐκλεγέντος γηπέδου πρὸς ἀνέργερσιν 2)ξίου διδασκῆριου εἰς Ἀρμένους καὶ κατετέθη εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν τὸ ποσὸν τῶν 25.000 εἰσπραχθεισῶν ἐξ ὑποχρεωτικοῦ ἐράνου ἐπιβληθέντος ἐπὶ τῶν κατοίκων ὑπὸ τῆς Σχολικῆς Ἐφορείας.

ιε) Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐχορηγήθησαν ὑπὸ τοῦ Κράτους αἱ ἑξῆς ἀρωγαί.

α)	Εἰς τὸ Δημοτικὸν Σχολεῖον Μελάμπων	δραχμ.	25.000
β)	»	» Ἀργ)πόλεως	» 30.000
γ)	»	» Νιθαύρεως	» 20.000
δ)	»	» Σωματᾶ	» 15.000
ε)	»	» Γιαννιοῦ	» 15.000
στ)	»	» Φωτεινοῦ	» 15.000
ζ)	»	» Παλαιλήμνου	» 15.000
η)	»	» Καλογέρου	» 15.000
θ)	»	» Μούνδρους	» 15.000
	ἤτοι σύνολον	»	165.000

Ἐποπτικὰ Μέσα.—Τὸ Κράτος κατὰ τὸ ὡς ἄνω διάστημα διέθεσε 10.000 δραχμάς διὰ τὴν ἀγορὰν Ἐποπτικῶν μέσων διδασκαλίας.

Ἐπίσης ἀπεστάλησαν παρὰ τῆς Σ. Γεν. Διοικήσεως Κρήτης ἐννεμήκοντα θρανία ἅτινα διανεμήθησαν εἰς σχολεῖα στερούμενα τοιούτων.

Διανοιγή Ίματισμοῦ.—Ἐχορηγήθησαν ἐκ τῆς ἱματιοθήκης Μαθητοῦ παρὰ τῆς Σῆς Γεν. Δ. Κρήτης 200 εἶδη ἱματισμοῦ καὶ ὑποδύσεως διανεμηθέντα εἰς τοὺς ἀπορωτέρους μαθητὰς τῆς ἑδρας.

Συσσίτια.—Ἡ πρόνοια ὑπὲρ τῶν ἀπόρων μαθητῶν τῶν ἐν τῇ πόλει σχολείων ἐξεδηλώθη διὰ τῆς ἀυξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν εἰς τὸ συσσίτιον μετεχόντων μαθητῶν ἀνελθόντων εἰς 20%. Ἐπίσης ὁ ἀριθμὸς τῶν προσληφθέντων εἰς τὰς Παιδικὰς ἐξοχὰς ἐκ τῆς πόλεως ἀνήλθεν εἰς 180.

Προσωπικὴ ἐργασία καὶ ὑποχρεωτικοὶ ἔρανοι.—Ἐπεβλήθη προσωπικὴ ἐργασία ὑπὸ τῶν Σχολ. Ἐφορειῶν 14 Δημοτ. Σχολείων πρὸς συγκέντρωσιν ὑλικῶν ἀνεγέρσεως διδακτηρίων ἀνερχομένη εἰς 4.893 ἡμερομίσθια ἀποτιμώμενα εἰς δραχ. 304.760

Ἐπίσης ἐπεβλήθησαν ὑποχρεωτικοὶ ἔρανοι εἰς 13 Σχολεῖα ἐκ τῶν ὁποίων ὑπολογίζεται ὅτι θὰ εἰσπραχθῇ τὸ ποσὸν τῶν 173.000.

Οἱ ὡς ἄνω ἔρανοι καὶ αἱ προσωπικαὶ ἐργασίαι θὰ διατεθοῦν κατὰ τὸ πλεῖστον ἐντὸς τοῦ θέρους ὁπότε λόγῳ τῆς διακοπῆς τῶν μαθημάτων ἐκτελοῦνται αἱ διδακτηριακαὶ ἐργασίαι.

Σχολικὸν Κῆπον.—Περὶ τοὺς 20 ἐκ τῶν μᾶλλον κατηρτισμένων σχολικῶν κήπων διέθεσαν δωρεὰν κατὰ τὸ πλεῖστον ἢ ἐπὶ μικρᾷ ἀμοιβῇ 2000 δενδρύλλια καλλωπιστικὰ καὶ ὀπωροφόρα.

Ἐβραβεύθη ὁ Σχολικὸς Κῆπος τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Ἐλενῶν ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας καὶ ὁ Δ)τῆς τοῦ Σχολείου Ἐμμ. Κουτάκης διὰ βραβεῖου δραχ. 2.500.

Ἐλαβεν ἐπίσης χαλκοῦν μετάλλιον τὸ Α' ἐξατάξιον Δημοτικὸν Σχολεῖον τῆς πόλεως Ρεθύμνης ἀπὸ τὴν Ἐκθεσιν Θεσ/νίκης διὰ τὴν ἐπιτυχῆ ἐκτροφήν μεταξοσκώλικος.

5ον) ΕΡΓΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ

Ἐξετελέσθησαν εἰς τὴν Κοινότητα Κοξαρῆ τῆς ἐπαρχίας Ἀγ. Βασιλείου ὑποχρεωτικὰ ἐλαιοκλαδεύματα ἐπὶ τοῦ 1)10 τῶν ἐλαιοδένδρων τῆς ἐν λόγῳ Κοινότητος εἰς ἃ εἰργάσθησαν ὑποχρεωτικῶς 255 γεωργοεργάται καὶ ἔδαπανήθησαν 14.765 δρ. Διὰ τῆς ἐν λόγῳ προσωπικῆς ἐργασίας ἐκλαδεύθησαν 5.000 ἐλαιόδενδρα.

2ον) Γεωργία α) Καλλιεργηθεῖσαι ἐκτάσεις.

1) Σῖτος καλ)θεῖσα ἕκτασις στρέμ. 29.000 ἀποδόσεις εἰς ὀκάδ. 1.250.000.

2) Κριθὴ καλ)θεῖσα ἕκτασις στρέμ. 39.000 ἀποδόσεις εἰς ὀκάδ. 1.500.000.

3) Σμιγὸς καλ)θεῖσα ἕκτασις στρεμ. 40.000 ἀποδόσεις εἰς ὀκάδ. 2.000.000.

4) Σίκαλις καλ)θεῖσα ἕκτασις στρεμ. 1.500 ἀποδόσεις εἰς ὀκάδ. 75.000

5) Βρώμη καλ)θεῖσα ἕκτασις στρεμ. 42.000 ἀποδόσεις εἰς ὀκάδ.

2.500.000.

6) Κύαμοι καλ)θεισαι ἐκτάσεις στρεμ. 10.000 ἀποδόσεις εἰς ὄκ. 400.000.

7) Φάβα καλ)θεισαι ἐκτάσεις στρεμ. 1000 ἀποδόσεις ὄκ. 4.000

8) Ρόβι καλ)θεισαι ἐκτάσεις στρεμ. 4.800 ἀποδόσεις εἰς ὀκάδ. 200.000.

Φακαὶ καλ)θεισαι ἐκτάσεις στρεμ. 2.500 ἀποδόσεις εἰς ὀκάδ.

100.000.

Βίκος καλ)θεισαι ἐκτάσεις στρεμ. 1.000 ἀποδόσεις εἰς ὀκάδ.

50.000.

Λοιπὰ ὄσπρια καλ)θεισαι ἐκτάσεις 3.500 ἀποδόσεις 200.000.

"Οψιμα.—'Αραβόσιτος καλ)θεισα ἕκτασις στρ. 123 ἀποδόσεις εἰς ὀκάδ. 5.000.

2) Σισάμι καλ)θεισα ἕκτασις στρ. 209 ἀποδόσεις ὄκ. 5.000.

3) Σόργος καλ)θεισα ἕκτασις στρ. 36 ἀποδόσεις ὄκ. 200.000.

4) Φασόλια καλ)θεισα ἕκτασις στρ. 1850 ἀποδόσεις ὄκ 80.000.

5) Ρεβύθια καλ)θεισα ἕκτασις στρ. 1890 ἀποδ. ὄκ. 124.000.

6) Γεώμηλα καλ)θεισα ἕκτασις στρ. 3850 ἀπόδοσις εἰς ὄκ. 1.700.000

7) Κρόμμυα » » 1050 » » 450.000

8) Σκόρδα » » 68 » » 10 000

9) Πεπονοειδῆ » » 1100 » » 1.250.000

10) Λαχανικά » » 4500 » » 1.400.000

11) Καπνός » » 1350 » » 89.000

12) Βάμβαξ » » 60 » » 5.000

13) Λίνος » » 86 » » 3.000

14) Σανός » » 165 » » 4.000

15) Ξηρὰ τριφύλλια » » 40 » » 1.500

16) Αὐτοφυεῖς χόρτον » » 2480 » » 12.8000

17) 'Αραχίς » » 95 » » 34.000

18) "Οψιμος Σίτος » » 750 » » 40.5000

19) » Κριθῆ » » 850 » » 87.000

β) Ἐντατικαὶ Καλλιέργειαι.—Ἐντατικῶς καὶ ὑποδειγματικῶς ἐκαλλιεργήθησαν ἀνά 1—2 στρέμματα διὰ σίτου εἰς ἑβδομήκοντα διαφόρων προδευτικῶν γεωργῶν ὡς ἐπίσης καὶ εἰς διάφορα ἐλαιοκτῆματα διὰ βελτιωτικῶν δανειῶν ἅτινα βραχυπροθέσμως ἔλαβον παρὰ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης.

γ) Γεωργικὰ μηχανήματα. Ἐχρησιμοποιήθησαν ὑπὸ τῆς ὑπηρεσίας ὑποδειγματικῶς τέσσαρες σπαρτικά μηχαναὶ εἴκοσι σβάρναι, καὶ τέσσαρα ἄροτρα διὰ βαθείας ἀρόσεις καὶ 8 ἀπολυμαντήρια σίτου.

δ) Κτηνοτροφία.—Ἐλειτούργησαν ὑποδειγματικῶς 8 συνεταιρικά τυροκομεῖα εἰς ἃ κατηργάσθη 100.000 ὄκ. γάλακτος. Εἰς ὄλον τὸν Νομὸν παρήχθησαν 100.000 ὄκ. μαλακοῦ τυροῦ, 90.000 σκληροῦ καὶ 5.000 ὄκ Βουτύρου.

ε) Διάθεσις προϊόντων.—Εισήχθησαν καί διετεθήσαν διάφοροι έκλεκταί ποικιλίαι σίτου 26.000 δκ., βρώμης 5.000 καί κριθής 7.500 δκάδων.

3) Έποικισμός.—Έξεδόθησαν αί ύπ' αριθ. 51, 52, 53, 54 καί 55 απόφάσεις τής Έπιτροπής Άπαλλοτριώσεων Ρεθύμνης δι' ών έγκατεστάθησαν άγροτικώς 62 κληροϋχοι γηγενείς καί πρόσφυγες. Άνελήφθησαν ύπό τής Έθνικής Τραπέζης άπαντα τά δυνάμενα νά καλλιεργηθώσι άνταλλάξιμα κτήματα τά όποία διετεθήσαν διά τούς ώς άνω κληρούχους. Ο Νόμος περί έγκαταστάσεως κτηνοτρόφων δέν έφηρμόσθη έν Κρήτη.

Διά τήν καταπολέμησιν του δάκου έδαπανήθησαν 3.277.973.90.

Διά δέ τήν καταπολέμησιν τής εϋδεμίδος έδαπανήθησαν δραχ. 26.581.45.

Διά Σχολείον έλαιοκλαδεύματος έδαπανήθησαν 371.101.45.

Διά κλάδευμα όπωροφόρων έδαπανήθησαν 34.835.

Διά κλάδευμα άμπέλων έδαπανήθησαν 43.167.50.

Διά έμβολιασμόν άγρίων δένδρων έδαπανήθησαν 108.715.

Διά Σηροτροφίαν έδαπανήθησαν 9.450.

Διά Μελισσοκομείαν έδαπανήθησαν 33.435.

Προβλέπονται δέ αί κάτωθι δαπάναι.

Διά καταπολέμησιν δάκου Δραχ. 2.000.000.

Διά καταπολέμησιν εϋδεμίδος Δραχ. 30.000.

Διά καταπολέμησιν άκρίδος Δραχ. 10.000.

Διά Μεταβατ. Σχολεία κλπ. Δραχ. 50.000.

6ον ΕΡΓΑ ΥΓΕΙΑΣ

Άπό τόν Μάϊον του 1938 κατόπιν έλονοσιακής μελέτης τής ύπηρεσίας του Ύγειονομικού Κέντρου Ρεθύμνης ήρχισαν νά λειτουργούν δύο άνθελονοσιακά Συνεργεία έν τῷ Ν. Ρεθύμνης, τὸ μὲν έν εἰς τήν περιοχήν Πλατανιαῖ Ρεθύμνης δαπάναις του Δήμου καί τῆ συμβολῆ τῆς Ύγειονομικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν διά τῆς άποστολῆς του άναγκαιούδντος διά τήν εφαρμογήν του Ἀνθελονοσιακοῦ προγράμματος έπιστημονικοῦ καί Φαρμακευτικοῦ υλικου τὸ δὲ έτερον εἰς τήν περιοχήν Περάματος—Πανόρμου Μυλοποτάμου τῆ συμβολῆ του Κράτους καί τῶν Κοινοτήτων Περάματος, Πανόρμου, Ρουμελιῆ, Πρίνου, Ἀχλαδὲ καί Ἀγγελιανῶν αἵτινες προστατεύονται έκ τῆς καταπολεμήσεως τῆς ἐκεἱ έλονοσίας, με ίκανοποιητικώτατα άποτελέσματα εἰς τρόπον ὡστε ὁ αριθμὸς τῶν ἐκεἱ προσβαλομένων έξ έλονοσίας νά ἔχη κατέλθει εἰς τὸ 1/5 έν σχέσει πρὸς τὰ προηγούμενα ἔτη.

Τὰ Συνεργεία ταῦτα διέκοψαν τὰς εργασίας κατὰ τὸν παρελ. Ὀκτώβριον καί ἤρξαντο νά λειτουργοῦν άπό τὸν Μάϊον πάλιν του τρέχοντος ἔτους.

Ἐπίσης κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐγένετο έλονοσιολογική μελέτη

τῆς περιφερείας Σπηλίου καὶ κατηρτίσθη πρόγραμμα ἐξυγιάνσεως τῆς περιφερείας ταύτης καὶ καταπολεμήσεως τῆς ἐκεῖ ἐλονοσίας καὶ ἤρχισεν πρὸ μηνὸς νὰ λειτουργῇ καὶ ἐκεῖ Ἀνθελονοσιακὸν Συνεργεῖον τῇ ἀρωγῇ τοῦ Κράτους καὶ τῇ συμβολῇ τῶν Κοινοτήτων Σπηλίου, Μιξορρούμων, Μουρνέ, Λαμπινῆς καὶ Ἐφεδροταμείου.

Ἐπίσης κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας τοῦ ἔτους 1938 ἐλειτούργησαν καὶ ἤρχισαν νὰ λειτουργοῦν καὶ κατὰ τὸ τρέχον ἔτος ἐν τῇ πόλει, δαπάναις τοῦ Δήμου δύο συνεργεῖα καταπολεμήσεως κωνωποειδῶν περιερχόμενα τὰς οἰκίας, καταστήματα κ.λ.π. μέρη τῆς πόλεως δίδοντα προφορικὰς καλέντύπους ὁδηγίας περὶ καταπολεμήσεως κωνωποειδῶν, ψεκάζοντα συγχρόνως δι' ἀκαθάρτου πετρελαίου καὶ λαμβάνοντα τὰ κατάλληλα μέτρα διὰ τὰς ἀνθυγιεῖνας ἐστίας.

Πλὴν τούτων ἀπὸ τοῦ ἔτους 1938 μέχρι σήμερον διενεμήθη ὑπὸ τοῦ Ὑγειονομικοῦ Κέντρου Ρεθύμνης εἰς τοὺς κατοίκους τοῦ Νομοῦ διὰ τῶν Κοινοτικῶν Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν κινίη δισκιοποιημένη 60 χιλ.)μα, φύσιγγες 1100, ἀτεβρίνη εἰς δισκία 4.500 καὶ κινοπλάσμινη εἰς δισκία 2.200.

ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΙΣ ΛΟΙΜΩΔΩΝ ΝΟΣΩΝ

Ἀπὸ τὸν Δῖβριον τοῦ ἔτους 1937 διὰ τῆς ἐκδόσεως χρηματικῶν ἐνταλμάτων προπληρωμῆς ἐξησφαλίσθη ἡ εὐχερῆς κίνησις τῆς Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας διὰ τὴν ἄμεσον λήψιν ἐπὶ τόπου μέτρων πρὸς καταπολέμησιν τῶν ἐκάστοτε ἐμφανιζομένων λοιμωδῶν νόσων ὡς καὶ ἡ ἐκτέλεσις τακτικῶν κατὰ μῆνα ἐπιθεωρήσεων ἀνά τὸν Νόμον, δι' ἧς λόγῳ τῆς συχνῆς ἐπικοινωνίας μετὰ τοῦ κοινοῦ ἐπιτυγχάνεται ἡ ὑγιεινὴ διαπαιδαγώγησις αὐτοῦ.

Τὰ ἐκτελεσθέντα διάφορα ἐξυγιαντικὰ ἔργα εἰς Κοινότητας ἀποβλέποντα εἰς βελτιώσεις ὑδρεύσεως πρὸς ἀποκλεισμὸν μολύνσεως τοῦ ὕδατος, αἱ παρασχεθεῖσαι ὁδηγίαι προφυλάξεως καὶ καταπολεμήσεως τῶν ἐκάστοτε ἐμφανιζομένων λοιμ. νόσων, ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ἀντιτυφικοῦ ἐμβολιασμοῦ συνετέλεσαν εἰς τὴν ἐξάλειψιν τῶν παρουσιασθέντων τυφοπαρατυφικῶν καὶ δυσεντερικῶν λοιμώξεων.

Οἱ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1938 μέχρι σήμερον ἐμβολιασθέντες δι' ἀντιτυφικοῦ ἐμβολίου ἀνέρχονται εἰς 4.000 ἄτομα. Οἱ δὲ δαμαλισθέντες διὰ δαμαλίδος εἰς 11.000 ἄτομα.

Ἐπίσης ὑπὸ τῆς Ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας ἐγένοντο περὶ τὰς 25 ἀπολυμάνσεις εἰς οἰκίας ἐν αἷς ἀπεβίωσαν ἄτομα πάσχοντα ἐκ φυματιώσεως.

Ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Κρατικῆς Ὑγιεινῆς ἐνεκρίθη ἀπὸ τοῦ ἔτους 1938 μέχρι σήμερον πίστωσις ἐκ δραχμῶν 3.500 διὰ τὴν περισυλλογὴν τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ ἡμῶν ὑπαρχόντων λεπτῶν πρὸς ἐξέτασιν αὐτῶν καὶ ἀποστολὴν εἰς εἰδικὰ Νοσοκομεῖα.

7ον ΕΡΓΑ ΠΕΡΙΘΑΛΨΕΩΣ

Έχορηγήθησαν υπό της Νομαρχίας.

1) Έπιδόματα εις άπόρους κατά τας έορτάς των Χριστουγέννων 1938 δραχμ. 86.000 έξ ών 60.000 δρ. του Δημοσίου και 26.000 δρ. έξ έπιτοπίου έράνου.

2) Παρεχωρήθησαν οικήματα εις άστους πρόσφυγας 24, έξεμισθώθησαν δέ εις άστους 21.

Έν τῷ Παιδικῷ Σταθμῷ έφοίτησαν 45 άπορα παιδιά. Είς ταυτα παρεσχέθη δωρεάν συσσίτιον καθ' όλον τῶ διάστημα τῆς φοίτησεως εις είδη έπενδύσεως και ύποδύσεως κατά τῆν έν αὐτῷ παραμονήν του.

Υπό του Παραρτήματος Ταμείου Θυμάτων Πολέμου Ρεθύμνης.

1) Έχορηγήθησαν έπιδόματα εις 35 άναποκαταστάτους άναπήρους Πολέμου Δραχ. 213.300.

2) Προικοδοτήσεις εις 13 θυγατέρας Άναπήρων και Θυμάτων Πολέμου 26.000 Δραχ.

3) Έχορηγήθησαν δωρεάν φάρμακα εις Άναπήρους και Θύματα Πολέμου Δραχ. 28.198.

4) Έχορηγήθησαν βοηθήματα εις Άναπήρους Πολέμου δι' άγοράν διδακτικῶν βιβλίων τέκνων των Δραχ. 12.240.

5) Έχορηγήθησαν βοηθήματα εις Άναπήρους και Θύματα Πολέμου επί ταίς έορταίς Χριστουγέννων 1938 Δραχ. 53.750.

6) Δί' ύγειονομικήν περιθαλψιν Άναπήρων και Θυμάτων Πολέμου Δραχ. 23.315.

7) Διά βοηθήματα λουτροθεραπείας εις 83 Άναπήρους Πολέμου Δραχ. 132.600.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΧΑΝΙΩΝ

ΝΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Έγκλιση βιβλίου από της αποθέσεως του κ. Σταύρου Γκούση ως Νομάρχου Ηρακλείου η βίβλος της Ε. Ο. Β. ηρώθη κατά τριακοντα χιλιάδας ανερχομένων σήμερα ως τρισεκατομμύρια των φυλλαγίων επί φυλλαγιτισσών του Νομού Ηρακλείου με τασεις διαρκούς αξιολογίας. Ο κ. Νομάρχης εξερχόμενος των γραφείων της Ε.Ο.Β. μετά του περιφερειακού διευνητού κ. Γ. Ίατρίδου.

Τῶν ἜΡΓΩΝ ΠΕΡΙΘΑΛΨΕΩΣ

Ἐχορηγήθησαν ἀπὸ τῆς Νομισματικῆς

1) Ἐπιδόματα εἰς ἀπόρους κατὰ τὸς ἑορτάς τῶν Χριστουγέννων 1938 δραχμ. 86.000 εἰς ὧν 60.000 δρ. τοῖς Δημοσίοις καὶ 26.000 δρ. εἰς ἑπιτοσίμου εἰσπληροῦ.

2) Παροχοποιήθησαν εἰσδημῶματα εἰς ἀπόρους προσηλύτας 24. ἄξιμοθάθησαν δὲ εἰς ἀπόρους 21.

3) Ἐπὶ τῶν Παύσικων 23.900 Ἀναπήρων 452 παύσια καὶ 6. Εἰς ταῦτα καταρχῆν δακτύλιον ἐσπασίαν καθ' ἑκάστην τὴν εἰσπληροῦ τῆς εορτῆς εἰς εἰδὴ ἐπινοήσεως καὶ ὑπαθέσεως κατὰ τὴν ἐκαστὴν παραρτήριον τῶν.

Ἐπὶ τοῦ Παραρτήματος Τεταρτῶν Θυμάτων Παιδῶν 1938

1) Ἐχορηγήθησαν ἐπιδόματα εἰς 35 ἀναποκαταστάσιμα ἀναπήρων Παιδῶν Δραχ. 712.300.

2) Προκοδοτήσεσις εἰς 13 ἑσπληροῦς Ἀναπήρων καὶ Θυμάτων Δραχ. 25.000 Δραχ.

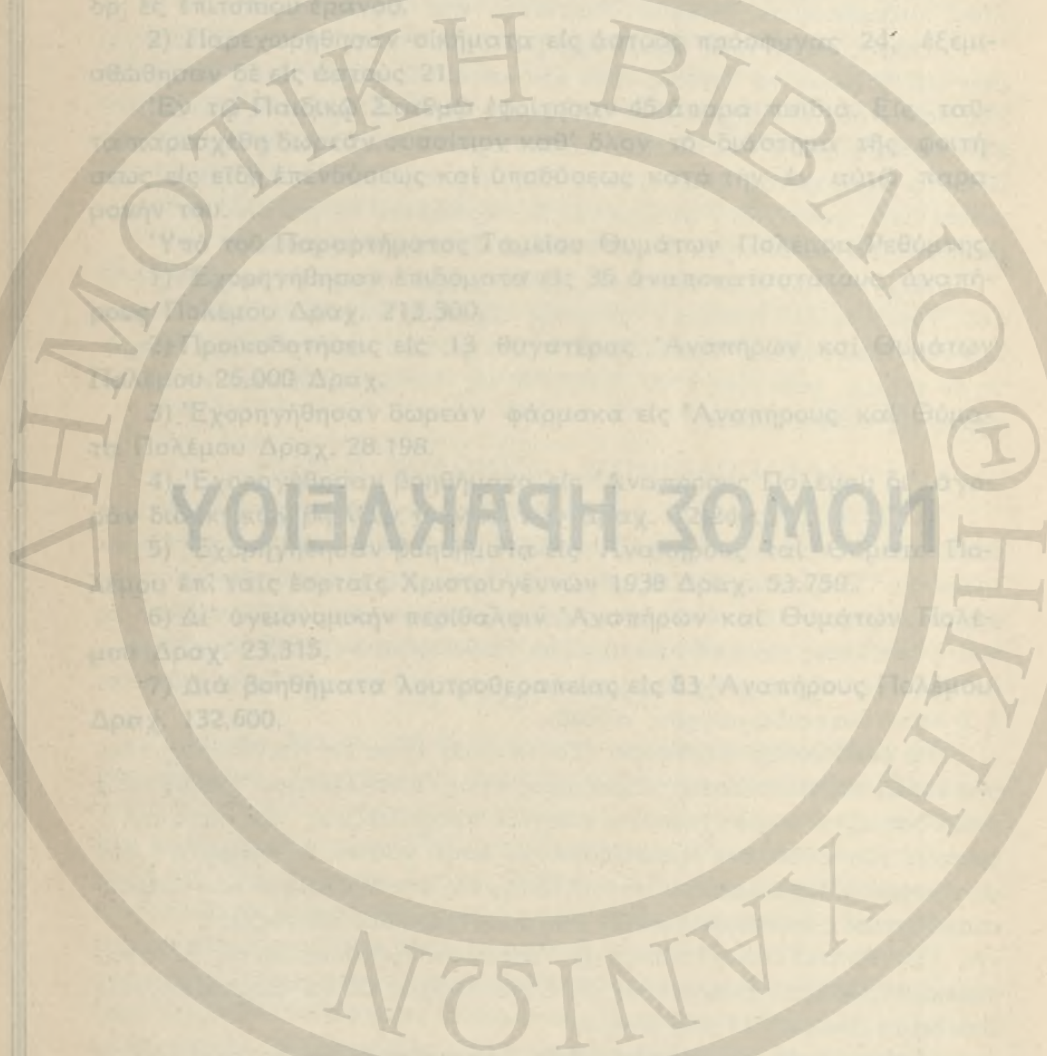
3) Ἐχορηγήθησαν δωρεὰν φάρμακα εἰς Ἀναπήρους καὶ Θυμάτων τοῦ Παιδίου Δραχ. 28.198.

4) Ἐχορηγήθησαν βοηθήματα εἰς Ἀναπήρους Παιδῶν Δραχ. 50.000 καὶ 23.900 Ἀναπήρων 23.900.

5) Ἐχορηγήθησαν βοηθήματα εἰς Ἀναπήρους καὶ Θυμάτων Παιδίου εἰς τὰς ἑορτάς Χριστουγέννων 1938 Δραχ. 53.750.

6) Διὰ ὑγιεινοῦς καὶ καθαροῦς Ἀναπήρων καὶ Θυμάτων Παιδῶν Δραχ. 23.315.

7) Διὰ βοηθήματα λουτροθεραπειῆς εἰς 83 Ἀναπήρους Παιδῶν Δραχ. 132.600.

Ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς τοποθετήσεως τοῦ κ. Σταύρου Τσοῦση ὡς Νομάρχου Ἡρακλείου ἡ δύναμις τῆς Ε. Ο. Ν. ἠξήθη κατὰ τέσσαρας χιλιάδας ἀνερχομένων σήμερον εἰς ἑννέα χιλιάδας τῶν φαλαγγιτῶν καὶ φαλαγγιτισσῶν τοῦ Νομοῦ Ἡρακλείου μὲ τάσεις διαρκoῦς ἀυξήσεως. Ὁ κ. Νομάρχης ἐξερχόμενος τῶν γραφείων τῆς Ε.Ο.Ν. μετὰ τοῦ περιφερειακοῦ διοικητοῦ κ. Γ. Ἰατρῖδου.

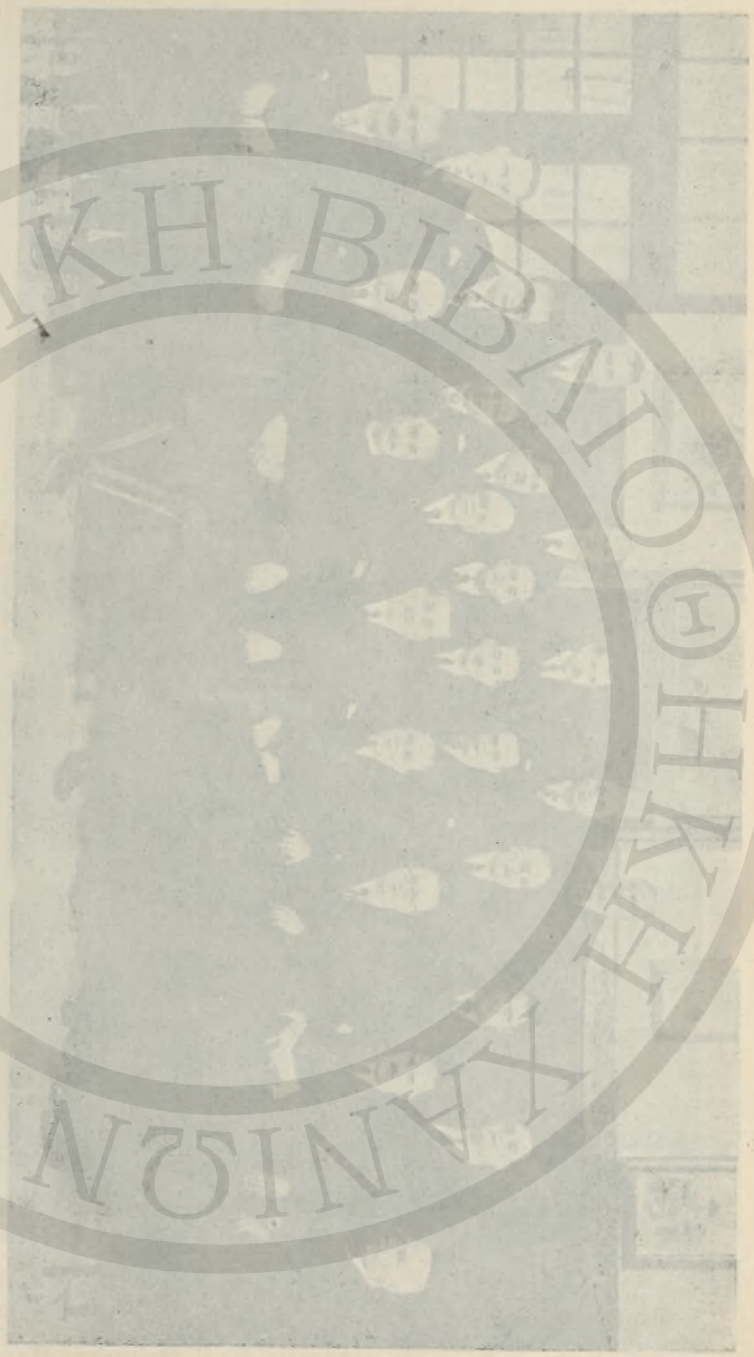

Ο Δήμαρχος και τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον τοῦ Δήμου Ἑρακλείου

Εἰς τὴν α' σειράν ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιὰ οἱ Δημοτικοὶ Σύμβουλοι κ. κ. Ἀριστ. Ἀνδρουλάκης, Μιχ. Τζουλάκης, Μ. Κασσιμάτης, ὁ Δήμαρχος κ. Μηνᾶς Γεωργιάδης, ὁ πρόεδρος τοῦ Δήμου. Συμβούλιον κ. Γ. Ρασιδάκης, ὁ Δήμοτ. Σύμβουλοι κ. κ. Δ. Βου-
λοι κ. κ. Δ. Χαλκιάδακης, Στέφ. Χελιδόνης, ὁ ἀντιπρόεδρος κ. Ἰ. Λιναρδάκης εἰς β' σειράν οἱ Δημ. Σύμβουλοι κ. κ. Δ. Βου-
ρεζάκης Χριστ. Χουρδάκης, Ἀριστ. Γραμματικιάκης, Παναγ. Καταλάνας, Σπυρ. Ἀλεξίου, Ἐμ. Γάλενιανός, Κίμων Ἀ-
νεμογιάννης, Κωνστ. Βαρβεράκης, Κ. Κουλούρας, Ἰωάν. Γουλλιωνιάκης, Ἀλέξ. Κορμιανός καὶ εἰς τὴν γ' σειράν οἱ Δημ.
Σύμβουλοι κ. κ. Δάμων Μιχαηλίδης, Ἀ. Καμάρας, Ε. Χατζιάκης, Γεώρ. Φουντουλάκης, Νικ. Καρέλης.

Κοίται. Πληθυσμὸς 1919 δρ. 50.000. στ) Κατασκευὴ ἀποχετευ-
τικοῦ 1938 δρ. 77.000. Ἄνω Βιάννου Κατασκευὴ ὁδραγωγῶν 1937
δρ. 9.750. Ἄγ. δάκα α) Ἐπισκευὴ ὁδραγωγῶν 1938 12.000. β) Ὑδρο-

Σόφρονος κ' κ' Νόητος, Ψυχούργου, Ν' Καθαράς, Ε' Χαϊράκης, Γεωργίου Καραγιάννη, Πηλ' Κελεσιός, Λεηολιάνας, Κόσμος, Βαββερνάκης, Κ' Κονυράκος, Δωρ' Λονγυροπούλου, Ν' Σπ' Κροθαλάς και τις υπό λ', ορίθου οι Ψυχούργου, Χρίστ' Χοροδάκτυλος, Νόητος, Λεηολιάνας, Κ' Κονυράκος, Παναλ' Καραγιάννης, Σπ' Β' Καραγιάννης, Κίθηλος, Ν' Κ' κ' Ν' Χαγκιαράκης, Σπ' Χειρόπουλος, φ' Αλκίνοος κ' Ι' Νικολαράκης τις β' ορίθου οι Ψυχ' Σόφρονος κ' κ' Ν' Κροθαλάς, φ' Δημόδοκος κ' Νωλίας, Κροθαλάς, φ' Αποστόλος του Ψυχού, Σηθηροπούλου, Γ' Βασιλαράκης, οι Ψυχ' Σόφρονος, Είς τήλ α, ορίθου Ξ' Φερεντέου, Αβέρ' φ' Ρεζιά, οι Ψυχ' Σόφρονος κ' κ' Νόητος, Ψυχούργου, Ν' Κ' Τζουγάκης, Ν' Ο' Νησιόλογος και τη Ψυχ' Σηθηροπούλου του Ψυχ' Ψυχούργου

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΝΙΝΩΝ

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΝΟΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Πίναξ ἐκτελεσθέντων καὶ ἐκτελουμένων Κοινοτικῶν ἔργων ἀπὸ 4ης Αὐγούστου 1936.

Ἄγ. Βαρβάρας : Ἔργα ὑδρεύσεως Συνοικισμοῦ Μουλλίων ἔτος 1937 δραχ. 16.700. Ἄγ. Βαρβάρας : Κατασκευὴ ὀχετοῦ Συνοικισμοῦ Κερατοκεφάλι 1938 δρ. 8.000. Συντήρησις Κοινοτικῶν ὁδῶν δρ. 8.000. Μνημεῖον Πεσόντων 1938 δρ. 200.000.

Ἄγ. Βασιλείου Πεδιάδος : Ἔργα ὑδρεύσεως 1937 20.500. Ἐξωτερικὸν δίκτυον ὑδρεύσεως 1938 170.000. Ἄγ. Σύλλα : α) Κατασκευὴ δεξαμενῆς 1938 33.000. Ἄγ. Παρασκιῶν : α) Σκυρόστρωσις Κοινοτικῆς ὁδοῦ 1937 29.000. Ἐπάνω Ἀρχανῶν : α) Ἐπισκευὴ Κοινοτ. Σφαγείων. β) Περίφραξις Ἡρώου 1936 20.100. γ) Ἐπισκευὴ ἐσωτερικοῦ δικτύου ὑδρεύσεως 1936 δρ. 10.500. δ) Κατασκευὴ λιθοστρώτων 1938 δρ. 48.500. ε) Κατασκευὴ Κοιν. ὀχετοῦ ἀνοίγματος 4 μέτρων 1939 δρ. 70.000. στ) Κατασκευὴ ὀχετοῦ 1939 δρ. 13.000.

Ἀϊτάνια : α) Ἔργα ὑδρεύσεως 1936 δρ. 3.900. β) Κατασκευὴ λιθοστρώτων 1937 δρ. 29.500 γ) Ἀποπεράτωσις Κοιν. Κατ. 1939 δρ. 18500. Ἀνωπόλεως : α) Ἀνώρυξις φρέατος 1937 δρ. 6.800 β) Περίφραξις Νεκροταφείου 1938 δρ. 10.000. Ἁγίου Θωμᾶ : α) Περίφραξις Κοιν. Πλατείας 1936 δρ. 14.000. β) Ἔργα ὑδρεύσεως Συνοικ. Ἀρδακτίων 1937 δρ. 14.700. γ) Κατασκευὴ λιθοστρώτων 1938 δρ. 11.000. δ) Ἐπισκευὴ ὀχετοῦ 1939 2.660. Ἀμυρῶν Βιάννου α) Κατασκευὴ ὑδραγωγοῦ 1938 27.500. β) Κατασκευὴ Κοινοτ. κρήνης 1938 δρ. 4.000. Ἀσημίου : α) Ἐπισκευὴ Κοινοτ. ὀχετῶν 1938 δρ. 11.000. Ἀπεσωκάρη α) Κατασκευὴ Ὑδραγωγοῦ 1936 δρ. 2.000. Ἀποστόλων : α) Κατασκευὴ Κοινοτ. φρεάτων 1936 δρ. 29.000, β) Ἐπισκευὴ φρέατος 1938 δρ. 4.100. Ἀρκαλοχωρίου : α) Κατασκευὴ φρέατος Συνοικισμοῦ Ἁγίας Σεμνῆς 1936 δρ. 6.200. Ἀντισκαρίου : α) Ἔργα ὑδρεύσεως 1936 δρ. 20.700.

Ἄβδοῦ. Κατασκευὴ Κοινοτ. φρέατος ἔτος 1937 δρ. 7.000.

Ἄνω Ἀσιτῶν Ἐπέκτασις ἐσωτερικοῦ Ὑδραγωγείου 1937 δρχ. 10.000, Ἀστριτσίου ἔργα ὑδρεύσεως 1936 δρ. 15.800. Ἄγ. Μύρωνος α) Χωματοουργικὰ Κοινοτικῆς Πλατείας 1937 δρ. 14.000. β) Ἐπισκευὴ Ὠρωλογοστασίου 1937 δρ. 5000. γ) Κατασκευὴ Λιθοστρώτων 1937 δρ. 20.000. δ) Σκυρόστρωσις Κοιν. ὁδοῦ 1938 δρ. 12.000. ε) Περίφραξις Κοινοτ. Πλατείας 1939 δρ. 50.000. στ) Κατασκευὴ ἀποχετευτικοῦ ἀγωγοῦ 1938 δρ. 17.000. Ἄνω Βιάννου Κατασκευὴ ὑδραγωγοῦ 1937 δρ. 9.750. Ἄγ. Δέκα α) Ἐπισκευὴ ὑδραγωγοῦ 1938 12.000. β) Ὑδρα-

γωγείου 1939 δρ. 10.000. γ) 'Επισκευή 'Υδραγωγείου 1939 δρ. 30.000
 "Ανω 'Ακρίων έργα ύδρευσεως 1936 δρ. 22.000. Κάτω 'Αρχανῶν α)
 Σκυρόστρωσις Κοιν. ὁδοῦ 1938 δρ. 10.000.

'Αμπελούζου α) ἔργα ύδρευσεως 1936 δρ. 19.100, β) ἔργα ύδρευσεως 1938 δρ. 20.000. 'Ασκῶν α) διάνοιξις τμήματος Κοινοτικῆς ὁδοῦ 'Ασκῶν - Ξυδᾶ 1938 διὰ προσωπικῆς ἐργασίας. Βαγιωνιάς α) Κοινοτικὸν ὑπόστεγον 1936 δρ. 12.000, β) ἔργα ύδρευσεως Συνοικισμοῦ Κουμάσας 1937 δρ. 25.000, γ) κατασκευὴ Κοινοτικοῦ Καταστήματος 1937 δρ. 25.000, δ) κατασκευὴ ἔργων ύδρευσεως συνοικισμοῦ Λούκας 1937 δραχ. 18.500. Βαρβάρω Καστελλίου α) κατασκευὴ ὀχετῶν 1938 δρ. 13.600, Βορριζίων α) ἐπισκευὴ νεκροταφείου 1938 δρ. 3.400, β) κατασκευὴ δεξαμενῆς 1936 δραχ. 20.000, γ) κατασκευὴ δεξαμενῆς συνοικισμοῦ Λαλουμᾶ 1938 δρ. 10.000. Βαρβάρων 'Αγίων Παρασκιῶν α) ἀνώρυξις Κοινот. φρέατος 1938 δρ. 2.200. Βασιλειῶν α) ἐπισκευὴ ἔργων ύδρευσεως 1936 δρ. 2.900, β) κατασκευὴ ἔργων ύδρευσεως συν. 'Αγ. Βλάσση 1936 δρ. 14.000, γ) κατασκευὴ ὀχετῶν 'Αγίου Βλάσση 1936 δρ. 5.000, δ) ἐπισκευὴ Κοινот. Γραφείου 1939 δρ. 2.600.

Βασιλικῶν 'Ανωγείων α) Κατασκευὴ ἔσωτερ. ὕδραγωγείου 1936 δρ. 26.000. β) Κατασκευὴ Κοιν. κρήνης καὶ ὀχετῶν 1937 δρ. 22.000. Βενεράτου : α) Κατασκευὴ τάφων Νεκροταφείου 1937 δρ. 55.000. β) Κατασκευὴ Κοιν. δεξαμενῆς 1938—39 δρ. 49.145. γ) Κατασκευὴ ὕδατοποθῆκης Συνοικισμοῦ 'Αγ. Μάμμα καὶ θαλάμου πηγῶν 1938 δρ. 36.000. δ) Κατασκευὴ Λιθοστρώτων 1939 δρ. 12.000. Βουτῶν : α) 'Ανώρυξις Κοιν. φρεάτων 1936 δρ. 46.000. β) 'Επισκευὴ Κοιν. ὁδοῦ 1938 δρ. 10.000. γ) Κατασκευὴ Κοιν. φρεάτος (Γιοφυράκια) 1938 δρ. 10.000. δ) κατασκευὴ γεφυριδίου καὶ λιθοστρώτου 1938 δρ. 29.500. ε) προστατευτικὰ ἔργα φρεάτων 1938 δρ. 23.000. Βόρρων α) "Εργα 'Υδρευσεως 1938 δρ. 10.000. Κάτω Βιάννου α) ἔργα ύδρευσεως 1938 δρ. 29.800. β) Κοιν. τάφοι 1939 δρ. 20.500. Βαχοῦ α) ὕδραγωγὸς Καλῆς 'Αχλάδας 1936 δρ. 107.300. Γερακίου α) κατασκευὴ σιδηρᾶς θύρας Νεκροταφείου 1939 δρ. 2.000. Γωνιῶν Μαλεβυζίου α) ἔργα ύδρευσεως 1936 δρ. 40.000.

Γρηγοριάς 'Επισκευὴ γεφύρας 1937 δρ. 9.000, Γουβῶν ἔργα ὑδρῶσεως 1937 δρ. 4.200, β) Κατασκευὴ Λιθοστρώτου 1937 δρ. 28.000. Γαλύφας ἔργα ύδρευσεως 1936 δρ. 31.000. Γαλύφας ἔργα ύδρευσεως 1936 δρ. 31.000. Γέργερης α) 'Εσωτερικὸν καὶ 'Εξωτερικὸν ὕδραγωγεῖον Καρδαμιανῶν-Μαστραχιανῶν 1937 δρ. 63.400. β) 'Επισκευὴ κοινот. Καταστήμ. 1937 δρ. 29.000, γ) Κατασκευὴ ἔσωτ. ὕδραγωγείου 1937 δρ. 18.500, δ) Κατασκευὴ ἔργων ύδρευσεως 1938 δρ. 4600. Γαλλιᾶς ἔργα ύδρευσεως 1936-37 δρ. 43.000. Γκαγκκαλῶν ἔργα ὑδρευσεως 1938 δρ. 13.000. Δουβουρτζῆ ἔργα ύδρευσεως 1936 11.000. Δαφνῶν α) ἔργα ύδρευσεως 1936-38 δρ. 39.000. β) Κατασκευὴ 'Υποστέγου 1936 δρ. 19.200, Δαμάστας κατασκευὴ κοιν. καταστήματος

1936-37 δρ. 23.800. β) ἔργα ὑδρεύσεως 1936 δρ. 3.000
 Ἐπισκοπῆς: α) Ἔργα ὑδρεύσεως 1936—37 δρ. 31.000, β) Σκυροστρώσεις (Συνοικισμῶν Σταμιῶν) 1938 δρ. 7.500, γ) Σκυροστρώσεις ἔδρας Κοινότητος 1938—39 δρ. 29.000. Ἐθιάς: α) Κατασκευὴ Νεκροταφείου 1936 δρ. 27.000, β) ἔργα ὑδρεύσεως 1939 δρ. 6.700. Ἐληῶς: α) κατασκευὴ λιθοστρώτου 1937—38 δρ. 40.500, β) ἔργα ὑδρεύσεως 1937 δρ. 4.100, γ) κατασκευὴ ὀχετῶν 1938 δρ. 12.000. Ἐμπάρου: α) κατασκευὴ κοιν. ὁδοῦ 1938 διὰ προσ. ἐργασίας β) κατασκευὴ ἀρδευτικοῦ ἀγωγοῦ 1939 δρ. 20.300. Ἐπ. Βάθειας: α) κατασκευὴ γεφύρας 1936 δρ. 40.000, β) περίφραξις νεκροταφείου 1937 δρ. 19.500, γ) ἔργα ὑδρεύσεως 1937 δρ. 20.500, δ) λιθόστρωτα 1937 δρ. 3.000. Ζαροῦ: α) κατασκευὴ ἐξωτερικοῦ καὶ ἐσωτερικοῦ ὑδραγωγείου 1937 δρ. 672.000. Θραψανοῦ: α) ἔργα ὑδρεύσεως 1936—37 δρ. 21.300, β) κατασκευὴ παραθύρων κοιν. καταστήματος 1938 δρ. 2.200. Ἴνι: α) ἔργα ὑδρεύσεως 1938 δρ. 13.750.

Κανλί Καστελλίου α) κατασκευὴ Κοιν. καταστήματος 1936 δρ. 335.000. Κακοῦ Χωριοῦ α) κατασκευὴ Νεκροταφείου 1936 δρ. 18.000. β) κατασκευὴ Νεκροταφείου Συνοικισμοῦ Μελιδοχωρίου 1930 δρ. 11.500. Καινούργιου Χωριοῦ α) ἔργα ὑδρεύσεως 1939 δρ. 6.000. β) ἐπισκευὴ Νεκροταφείου 1939 δρ. 3.000. γ) κατασκευὴ λιθοστρώτου 1939 δρ. 6.000. Καλεσσῶν α) ἔργα ὑδρεύσεως 1936 δρ. 20.000. β) ἔργα ὑδρεύσεως 1937 δρ. 16.000. γ) ἔργα ὑδρεύσεως 1938 δρ. 16.200. δ) κατασκευὴ ὑπονόμων 1938 δρ. 25.000. Καλυβίων α) ἔργα ὑδρεύσεως 1937 δρ. 15.500. β) κατασκευὴ γεφύρας 1938 δρ. 10.000. Καστελλιανῶν α) ἔργα ὑδρεύσεως 1936 δρ. 26.000. β) ἔργα ὑδρεύσεως 1938 δρ. 10.000. Κάτω Ἀσιτῶν α) ἔργα ἀποχετεύσεως 1936 δρ. 29.000. β) ἔργα ὑδρεύσεως 1937 δρ. 22.000. γ) κατασκευὴ λιθοστρώτων 1938 δρ. 14.000. Καμαρῶν α) ἔργα ὑδρεύσεως 1938 δρ. 4.100.

Καραβάδω ἔργα ὑδρεύσεως 1939 δρ. 28.000, Καρουζανοῦ α) Ἔργα ὑδρεύσεως 1936 δρ. 55.000, β) ἔργα ὑδρεύσεως 1937 δρ. 3.100 Καστελλίου Καινουρ. α) Ἐπισκ. κοινот. ὀχετοῦ 1936 δρ. 34.000, β) ἔργα ὑδρεύσεως 1937 δρ. 34.000. Καστελλίου Πεδιάδος α) ἔργα ὑδρεύσεως 1936 δρ. 6.000. β) Κατασκευὴ λιθοστρώτου 1937 δρ. 10.000 γ) Κατασκευὴ τοίχου κοιν. πλατείας 1937 δρ. 300, Καταλαγαρίου ἔργα ὑδρεύσεως 1936 δρ. 5.800 β) Διαμόρφωσις Κοιν. ὁδοῦ 1937 δρ. 2.000 γ) Ἐπισκευὴ Νεκροταφείου 1938 δρ. 2.140. δ) Ἐπισκευὴ ὀχετοῦ 1939 δρ. 4.670. Κεραμουτσίου ἔργα ὑδρεύσεως 1937-38 δρ. 7.000, Κερασσῶν α) ἔργα ὑδρεύσεως 1936 δρ. 4.000, β) Κατασκευὴ λιθοστρώτων 1937 δρ. 4.000 γ) Κατασκευὴ Χωνευτηρίου 1938 δρ. 10.400. Καβροχωρίου α) Κατασκευὴ ὑπονόμων 1936 δρ. 17.000 β) ἔργα ὑδρεύσεως 1936 δρ. 17.800 γ) ἔργα ὑδρεύσεως 1937 δρ. 26.700 δ) κατασκευὴ κοιν. Κατ(μ)ατος 1938 δρ. 30.000 ε) ἔργα ὑδρεύσεως δρ. 6.200.

Καλλονῆς: α) περίφραξις νεκροταφείου 1939 δρ. 29.000. Κουνά-

βων: α) έργα ύδρευσεως 1936 δρ. 21.000, β) σκυρόστρωσις κοιν. όδοϋ 1937 δρ. 16.200, γ) ύδρευσεως 1937 δρ. 4.000, δ) κατασκευή λιθοστρώτων 1938 δρ. 11.000, ε) έργα ύδρευσεως 1938 δρ. 5.000. Κουσσέ: α) κατασκευή κοινοτ. καταστήματ. 1937 δρ. 30.000, β) Έπισκευή ύπονόμων 1938 δρ. 4.000. Καλοϋ Χωριοϋ α) έργα ύδρευσεως 1938 δρ. 36.000. Κρουσσώνος α) έργα ύδρευσεως 1936 δρ. 15.500, β) κατασκευή γεφύρας 1936 δρ. 29.000, γ) κατασκ. κοινοτ. καταστήματος 1937—38 δρ. 138.000. Κάτω Σύμης α) κατασκευή κοιν. καταστήματ. 1938 δρ. 15.000, β) έργα ύδρευσεως 1939 δρ. 5.000. Καμηλαρίου α) κατασκευή λιθοστρώτου 1936 δρ. 7.400, β) κατασκευή κοιν. καταστήματος 1936 δρ. 9.000, γ) κατασκευή φραγμάτων και άγωγών 1937 δρ. 11.400. δ) κατασκ. γεφυριδίου 1938 δρ. 6.800. Κράσι α) άποπεράτωσης κοιν. καταστήματος 1938 δρ. 8.900.

Λαρανίου α) κατασκευή λιθοστρώτων 1936 δρ. 4.500. β) έργα ύδρευσεως (Συν)σμοϋ 1936 δρ. 4.000, γ) διαμόρφωσις Κοιν. όδοϋ 1937 10.500, δ) κατασκευή δεξαμενής 1937 δρ. 3.600, Λιλιανοϋ α) έργα ύδρευσεως 1937 δρ. 14.000. β) άποξήρανσις λίμνης 1938 δρ. 14.300. Μαθιδας α) έργα ύδρευσεως 1937 δρ. 34.200. Μορωνίου α) κατασκευή Κοιν. κρήνης (Συν)σμοϋ Παναγιάς 1938 δρ. 6.000. Μελεσσών α) έργα ύδρευσεως 1937 δρ. 13.500. Μπαμπαλή α) κατασκευή Κοιν. καταστήματος 1936 δρ. 55.000, β) έργα ύδρευσεως 1936 δρ. 10.700, γ) κατασκευή Νεκροταφείου (Συν)σμοϋ Πρασσάς 1936 δρ. 29.700. Μεγάλης Βρύσσεως α) έργα ύδρευσεως 1936 δρ. 22.000, β) κατασκευή Νεκροταφείου (Συν)σμοϋ Πρεβελιανών 1936 δρ. 40.000, γ) κατασκευή τμήματος Κοιν. όδοϋ 1938 δρ. 12.000. Μιαμοϋς α) κατασκευή ύπονόμων (Συν)σμοϋ Κρότου 1937 δρ. 8.000, β) έργα ύδρευσεως 1937 δρ. 47.000.

Μιαμοϋς α) κατασκευή κοινοτ. όδοϋ Μιαμοϋς—Άπεσωκάρι (Έναρξις) 1939 διά προσ. εργασίας. Μητροπόλεως α) κατασκευή έσωτερικοϋ δικτύου ύδρευσεως 1936 δρ. 20.500. Μαγαρικόρι α) έργα ύδρευσεως 1939 δρ. 11.000. Μοχοϋ α) έπισκευή παλαιοϋ νεκροταφείου 1936 δρ. 7.000. β) έπισκευή ιεροϋ Ναοϋ Εϋαγγελιστρίας 1937 δρ. 23.000. Μοιρών α) κατασκευή κοινοτικών σφαγείων 1936 δρ. 27.000 β) έπισκευή έργων ύδρευσεως (συν. Άγ. Άντωνίου) 1937 δρ. 14.300, γ) κατασκευή κοινοτ. όχετοϋ 1938 δρ. 26.000, δ) τοπογραφική άποτύπωσις και ρυμοτομία 1937 δρ. 125.000, ε) άποπεράτωσις ύδραγωγείου (συνοικ. Καπαριανών) 1937 δρ. 27.000, στ) κατασκευή ύπονόμων 1938 δρ. 40.000. Μεσοχωριοϋ α) κατασκευή κοιν. καταστήματος 1939 δρ. 23.000. Μαλλίων α) κατασκευή λιθοστρώτων 1938 δρ. 30.000. Μουκτάρων α) κατασκευή κοιν. νεκροταφείου 1936 δρ. 55.500 β) έργα ύδρευσεως 1937 δρ. 29.000, γ) έπισκευή Ίεροϋ Ναοϋ 1937 δρ. 14.000.

Νιπηδητοϋ α) έργα ύδρευσεως 1936 δρ. 13.100. Νιβρήτου α) Κα

τασκευὴ Κοινοτ. ὄχετοῦ 1939 δρ. 27.500. Νέας Ἀλικαρνασσοῦ α) Σκυροστρώσεις Κοινοτικῶν ὁδῶν 1936 δρ. 59.300, β) κατασκευὴ ὑδραγωγείου 1937 δρ. 157.000. Πεύκου Βιάννου α) κατασκευὴ ἔργων ὑδρεύσεως 1936 δρ. 17.000, β) κατασκευὴ ὑδραγωγῶν 1937 δρ. 31.000 γ) ἔργα ὑδρεύσεως 1938 δρ. 20.000. Παναγιᾶς κατασκευὴ ὀχετῶν 1938 δρ. 14.000. Παρτήρων ἔργα ὑδρεύσεως 1937 23.000. Ποταμιῶν α) κατασκευὴ γεφυριδίου 1936 δρ. 9.500, β) κατασκευὴ τάφου 1938 δρ. 15.000 Πύργου Μονοφαταίου α) ἐπισκευὴ κοινοτ. καταστήματος 1936 δρ. 25.000, β) ἔργα ὑδρεύσεως 1937 δρ. 8.100, γ) ἔργα ὑδρεύσεως 1938 δρ. 20.000. Πεζῶν α) ἔργα ὑδρεύσεως 1937 δρ. 6.000, β) κατασκευὴ λιθοστρώτων 1939 δρ. 8.000

Πρινιᾶ α) ἔργα ὑδρεύσεως 1937 δρ. 65.800. β) Κατασκευὴ ἀγωγῶν ἀποχετεύσεως 1939 δρ. 18.000, Πετροκεφάλου Μαλεβυζίου 1937 δρ. 10.200. Πενταμοδίου ἔργα ὑδρεύσεως 1936 δρ. 5.000, β) Ἐπισκευὴ Κοινοτ. καταστήματος 1936 δρ. 11.000, γ) Κατασκευὴ λιθοστρώτων 1939 δρ. 14.800, Πέρι α) ἔργα ὑδρεύσεως 1936 δρ. 7.000 β) Κατασκευὴ Κοινοτ. Νεκροταφείου 1936 δρ. 22.000, Πιτσιδιῶν Ἔργα ὑδρεύσεως 1936 δρ. 19.000 β) Κατασκευὴ λιθοστρώτων 1937 δρ. 14.600 γ) ἔργα ὑδρεύσεως 1938 δρ. 7.700, Πόμπηας α) Κατασκευὴ ἔργων ὑδρεύσεως 1936 δρ. 110.000. β) Μνημεῖον πεσόντων 1939 δρ. 63.000 γ) καθαρισμὸς ὀχετῶν 1938 δρ. 40.000 δ) Προτομὴ Ἀρχηγοῦ Κόρακα 1939 δρ. 260.000, Πλώρας α) Κατασκευὴ λιθοστρώτων 1938 δρ. 2.000 β) Κατασκευὴ Γουρνῶν 1938 δρ. 2.750. Πυργοῦς Μαλεβυζίου Κατασκευὴ ἀποχετευτικῶν ἀγωγῶν 1938 δρ. 6.000

Πασιδιέρου ἔργα ὑδρεύσεως 1936 δρ. 20.000. Πανασσοῦ ἔργα ὑδρεύσεως 1937 δρ. 24.000. Πετροκεφάλι Καινουρίου κατασκευὴ φραγμάτων 1938 δρ. 31.300. Πλατάνου κατασκευὴ ἀγωγοῦ 1939 δρ. 7.000 Πραιτωρίων α) ἐπισκευὴ Κοιν. καταστήματος 1936 δρ. 3.000, β) διανοίξεις Κοιν. ὁδοῦ 1939 διὰ προσωπικῆς ἐργασίας. Ρογδιᾶς κατασκευὴ Κοιν. ὀχετῶν 1939 δρ. 24.000. Ρουφᾶ α) ἔργα ὑδρεύσεως 1936 δρ. 14.000, β) ἔργα ὑδρεύσεως 1937 δρ. 6.000, γ) ἐσωτερικὸν δίκτυον 1938 δρ. 29.5000. Σάρχου ἔργα ὑδρεύσεως 1939 δρ. 8.200. Σμάρι ἔργα ὑδρεύσεως 1936 δρ. 12.000. Σκαλανίου α) κατασκευὴ ὀχετῶν 1936 δρ. 4.000, β) ἐπισκευὴ Κοιν. Νεκροταφείου 1937 δρ. 19.000, γ) κατασκευὴ λιθοστρώτων 1938 δρ. 24.000, δ) ἐξόρυξις λίθων 1938 δρ. 25.500, ε) κατασκευὴ ἀποχετευτικοῦ δικτύου 1938 δρ. 18.500, στ) κατασκευὴ λιθοστρώτου 1939 δρ. 2.000.

Σταυρακίων α) ἔργα ὑδρεύσεως 1936 δρ. 26.300, β) ἔργα ὑδρεύσεως 1937 δρ. 28.000, γ) περίφραξις μνημείου πεσόντων 1938 δρ. 18.000, δ) κατασκευὴ λιθοστρώτων 1938 δρ. 14.500. Σκουροβούλων α) ἔργα ὑδρεύσεως 1937 δρ. 12.000. Σγουροκεφαλίου α) ἔργα ὑδρεύσεως 1936 δρ. 16.500, β) κατασκευὴ λιθοστρώτων 1936 δρ. 4.200, γ) ἔργα ὑδρεύσεως 1937 δρ. 5.000. Σωκαρᾶ α) ἔργα ὑδρεύσεως συνοικισμοῦ

Ἄποϊνι 1937 98.100. Σίββας Μαλεβυζ. α) Κοινοτική κρήνη 1937 δρ. 43.700, β) κατασκευή κοινοτικής ὁδοῦ 1937 δρ. 9.500, γ) ἐπιδιόρθώσεις κοινοτ. ὁδοῦ 1938 δρ. 17.500. Συκολόγου α) ἐπίσκευή κοινοτ. καταστήμ. 1936 10.000, β) ἔργα ὑδρεύσεως 1938 δρ. 22.750. Σχοινιά α) ἔργα ὑδρεύσεως 1937 δρ. 8.900, β) ἐπίσκευή ἀστυνομικοῦ καταστήματος 1938 δρ. 9.650, γ) ἔργα ὑδρεύσεως 1938 δρ. 23.300, δ) ἐπίσκευή ὁδοῦ 1939 δρ. 9.000. Σίββας Πυργιωτίσσης α) κατασκευή κοινοτ. ὑποστέγου 1938 δρ. 8.000, β) κατασκευή λιθοστρώτων 1938 δρ. 12.000. Σταυγιῶν α) ἔργα ὑδρεύσεως συν)σμοῦ Διονῦσι 1936 δρ. 12.000, β) ἔργα ὑδρεύσ. καπετανιανῶν 1936 δρ. 7000, γ) ἔργα ὑδρεύσ. συν Παναγιά 1936 δρ. 6.000, δ) ἀποξήρανσις ὁδοῦ καὶ λιθόστρωσις αὐτῆς 1936 δρ. 14.000, ε) κατασκευή ὑδαταγωγῶν 1938 δρ. 14.300. Στερνῶν α) ἔργα ὑδρεύσεως 1936 δρ. 20.000.

Τυμπακίου ἐξωτερικὸν ὑδραγωγεῖον τμημα ἐγκαταστάσεως 1938 δρ. 230.000. Τυλίσσου α) ἐπίσκευή Σταθμοῦ Χωρ)κῆς 1936 δρ. 28.000 β) κατασκευή ἀποχευτικῶν ἀγωγῶν 1938 δρ. 18.000, γ) ἐπέκτασις Κοιν. Πλατείας 1939 δρ. 9.000. Τεφελίου α) ἔργα ὑδρεύσεως 1936 δρ. 13.400, β) ἔργα ὑδρεύσεως Συν)σμοῦ Ἄποσελέμι 1936 δρ. 3.500, γ) κατασκευή Νεκροταφείου 1937 δρ. 48.500. δ) κατασκευή γεφύρας 1938 δρ. 8.100.

Φόδελε κατασκευή θύρας Νεκροταφείου 1939 δρ. 7.200. Φανερωμένης κατασκευή ὀχετῶν 1936 7.800. Χάρακος Ἐπίσκευή Παλ. Ὑδραγωγείου 1936 δρ. 19.000 β) Κατασκευή Ἐσωτερικοῦ δικτύου 1938 230.000. γ) ἐπίσκευή ὑδραγωγείου Σύνοικισμοῦ Δωράκι 1938 δρ. 10.000 Χουδεταίου ἔργα ὑδρεύσεως 1936 δρ. 55.000, β) κατασκευή ὀχετοῦ 1937 δρ. 5.000, Χερσονήσου α) ἔργα ὑδρεύσεως 1936 δρ. 48.000 β) Ἐπικάλυψις κοιμητηρίου νεκροταφείου 1938 δρ. 6.000 γ) κατασκευή ἔργων ὑδρεύσεως 1938 δρ. 16.000, Χουστουλιανῶν ἔργα ὑδρεύσεως 1938 δρ. 47.000. Σύνολον Δραχ. 7.895.866..

Τὰ ὡς ἄνω ἔργα ἐξετελέσθησαν δι' ἐργολαβιῶν ἢ αὐτεπιστάσις τῶν Κοινοτικῶν Συμβουλιῶν. Εἰς τὴν κατασκευὴν δὲ τῶν πλείστων ἐξ αὐτῶν οἱ κάτοικοι συνεισέφεραν εἰς ἐργασίας χωματισμῶν, ἀνωρύξεως καὶ μεταφορᾶς λίθων, μεταφορᾶς ἄμμου καὶ χαλίκων κλπ. διὰ τοῦ συστήματος τῆς προσωπικῆς ἐργασίας, ἥτις εἰς ὅσα ἔργα ἐφηρμόσθη ἐπέφερον οἰκονομίαν ἀπὸ 20—50% ἐπὶ τῆς πραγματικῆς ἀξίας τοῦ ἔργου.

ΛΙΜΕΝΙΚΑ ἜΡΓΑ ἩΡΑΚΛΕΙΟΥ

Τὸ Λιμενικὸν Ταμεῖον Ἡρακλείου ἐπωφελοῦμενον τῆς σταθερᾶς βελτιώσεως τῆς οἰκονομικῆς αὐτοῦ καταστάσεως κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, ἀπεφάσισε ἀπὸ τοῦ 1936 τὴν ἐκτέλεσιν διαφόρων λιμενικῶν ἔργων προοριζομένων νὰ διευκολύνωσι τὴν διεξαγωγὴν τοῦ ἐμπορίου ὡς καὶ ν' ἀναπτύξωσι τὴν τουριστικὴν κίνησιν διὰ τοῦ Λιμένος Ἡρακλείου.

Πρῶτον μέλημα αὐτοῦ ἦτο ἡ συντήρησις τῶν ὑπαρχόντων ἔργων ἐν τῇ παλαιᾷ Ἐνετικῇ νηοδόχῃ, ἡ διαπλάτυνσις τῶν κρηπιδωμάτων εἰς μῆκος 60 τ. μ. τῶν δεχομένων τὰ ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ ἰδίως δι' ἱστιοφόρων μεταφερόμενα ἐμπορεύματα καὶ ἡ ἐκτέλεσις ἐν γένει συναφῶν ἐργασιῶν ὡς ἡ κατεδάφισις μέρους τῶν ἐτοιμορρόπων Ἐνετικῶν ἀποθηκῶν, ἡ κατασκευὴ κρηπιδώματος εἰς μῆκος 50 τρ. μ. καὶ εἰς βάθος 3,58 μ. Υ. Μ. Σ. Θ. παρὰ τὴν παλαιὰν ὑπήνεμον χηλῆν, ἡ ἐκβάθυνσις τῆς λεκάνης δι' ἀφαιρέσεως 15.000 μ³ βυθοκορημάτων, ἡ ἐπίστρωσις 2300 μ² προκυμαιῶν ὡς καὶ ἄλλαι μικροεργασίαι συνολικῆς δαπάνης δραχ. 2.463.000. Ὁ Ἐνετικὸς λιμενίσκος τοῦ ὁποίου τὴν σπουδαιότητα καὶ τὴν ἀσφάλειαν ἠῤῥησαν ἔτι πλέον τὰ ἐξωτερικὰ ἔργα, ἔχει ἀνάγκην συμπληρώσεων ἀκόμη, ἀπασχολεῖ ἰδιαιτέρως τὸ Λιμενικὸν Ταμεῖον, τὸ ὁποῖον σκοπεύει εἰς τὸ μέλλον ν' αὐξήσῃ τὸ μῆκος τῶν τοίχων πλευρίσεως, νὰ ἐκβαθύνῃ πλήρως τὴν ὑδατίνην λεκάνην διὰ νὰ γίνῃ χρησιμοποίησιμος ὁλόκληρος ἡ ἐκ 4 ἑκταρίων ἔκτασις αὐτῆς καὶ νὰ συντηρήσῃ τὸν παλαιὸν μέγαν Κοῦλε ὅστις εἶναι μνημεῖον ἄξιον προσοχῆς.

Παραλλήλως πρὸς τὰς ἐργασίας τοῦ μικροῦ Λιμενίσκου ἐχώρησαν καὶ αἱ τοῦ νέου Λιμένος αἵτινες διὰ τὴν ἔκτασιν καὶ σπουδαιότητα αὐτῶν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὅτι ἐκπροσωποῦσι τὸν κύριον σκοπὸν ὑπάρξεως τοῦ Λιμενικοῦ Ταμεῖου. Διὰ τοῦ προσηνέμου Κυματοστοῦ μῆκος 980 τρ. μ. καὶ τοῦ ὑψηλέμου μῆκος 575 τρ. μ. ἡ κατασκευὴ τῶν ὁποίων ἀπερρόφησε περὶ τὰς δραχμ. 159.000.000 ἐσηματίσθη ἡρεμὸς ὑδατίνη λεκάνη ἐκτάσεως 42 περίπου ἑκταρίων, δυναμένη νὰ προστατεύσῃ μέγαν ἀριθμὸν πλοίων ἀνοικτῆς θαλάσσης. Τὰ ἐξωτερικὰ ὁμῶς ἔργα ἄνευ ἐσωτερικῶν τοιοῦτων θὰ ἦσαν ὅλως ἀνεπαρκῆ διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ ἐμπορικοῦ χαρακτῆρος τοῦ Λιμένος δι' ὃ καὶ τὸ Λιμ. Ταμεῖον ἐμελέτησε καὶ ἔχει ἤδη ἐν κατασκευῇ κρηπιδώματα εἰς βάθος 8,00 μ. Υ. Μ. Σ. Θ. μῆκος 520 τρ. μ. Ἡ ἐν αὐτοῖς περιεχομένη λεκάνη ἐκβαθυνομένη εἰς τὸ βάθος τῶν κρηπιδωτοίχων πρὸς τὸ παρὸν καὶ εἰς τὸ μέλλον εἰς 9,00 μ. Υ. Μ. Σ. Θ. θὰ ἐπιτρέψῃ τὸν ἐλεύθερον ἐλιγμὸν καὶ χειρισμὸν πλευρίσεως καὶ πρυμνοδετήσεως εἰς ἅπαντα τὰ πλοῖα.

Διὰ τὰ περιγραφόμενα ἔσωτερικά ἔργα ἐδαπανήθησαν μέχρι σήμερον 20.000.000 Δραχ. καὶ πρόκειται νὰ δαπανηθῶσιν ἐντὸς τοῦ ἔτους περί τὰ 13.000.000 δραχ. ἀκόμη. Ταῦτα ἐν τούτοις ἀποτελοῦσιν ἀπαρχὴν σειρᾶς ἄλλων ἔργων συμπληρώσεως καὶ βελτιώσεως τοῦ Λιμένος, θεωρουμένου τούτου ὡς μεταφορτωτικοῦ μηχανήματος ἐξασφαλίζοντος τὴν ἐπαφὴν καὶ διάθεσιν τοῦ ἐμπορεύματος, μεταξύ τῶν κέντρων παραγωγῆς ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀγορᾶς καταναλώσεως ἀφ' ἑτέρου. Οὕτω μελετᾶται ἡ ἀνέγερσις ἀποθηκῶν εἰδικῶς διὰ τοιαῦτα ἔργα, διαρρῦθμισις τοῦ χώρου διὰ τὴν εὐθυνοτέραν καὶ ἀνευωτέραν κυκλοφορίαν τοῦ ἐμπορεύματος, ἀνέγερσις Ψυγείου διὰ νωποὺς καρποὺς δαπάνης 25.000.000 καὶ ἄλλαι ἐργασίαι λιμενικοῦ περιεχομένου.

Δὲν παρέλειψε δὲ ἀκόμη τὸ Λιμεν. Ταμεῖον νὰ φροντίσῃ καὶ δι' ἔργα ἐξωραϊστικοῦ καὶ τουριστικοῦ περιεχομένου ὡς ἡ ἐπισκευὴ ἐν γένει, ἡ ὑποθεμελίωσις καὶ ἰσοπέδωσις τοῦ Ἑνετ. τείχους «Μπεντενάκι», ἐδαπανήθησαν μέχρι σήμερον Δραχ. 943.000 τῆς δαπάνης ταύτης ἀυξηθησομένης κατὰ τὸ τρέχον ἔτος εἰς Δραχ. 1.900.000.

Ἐν Ἑρακλείῳ τῇ 22 Ἰουνίου 1939

Ὁ Ἀντιπρόεδρος τῆς Λιμενικῆς Ἐπιτροπῆς

I. Δ. ΓΕΡΩΝΥΜΑΚΗΣ

Ἐνωσις Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν Ἡ. Ἑρακλείου

Ἀπὸ τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ ἀφ' ἧς κυρίως ἐψηφίσθη ὁ Νόμος 1154 περὶ ὀργανώσεως τῶν (Συν)σμῶν νέα ὄθησις καὶ ἀλματική πρόοδος παρετηρήθη καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐξάπλωσιν αὐτῶν, καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐπιδίωξιν εὐρύτερων σκοπῶν.

Ὁ γεωργὸς ἀπαλλαχθεὶς τοῦ ἐφιάλτου τῶν χρεῶν ποδηγετούμενος παρὰ τῶν Κρατικῶν Ὀργάνων καὶ τῶν Γεωπονικῶν ὑπηρεσιῶν εἰς τὴν ἐντατικὴν καὶ ἐπιστημονικὴν καλλιέργειαν καθὼς καὶ εἰς τὴν ποιοτικὴν βελτιώσιν τῶν προϊόντων του, θερμανθεὶς εἰς τοὺς κόλπους τοῦ Κρατικοῦ ἀπὸ τὴν θερμουγὸν πνοὴν τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου κ. I. Μεταξᾶ, φωτεινῶς ὀδηγούμενος ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Συνομοσπονδίας τῶν (Συν)σμῶν παρὰ τοῦ κ. Μπάμπη Ἀλιβιζάτου, ἐστράφη μὲ ὄρεξιν καὶ προθυμίαν εἰς τοὺς Συνεταιρισμοὺς.

Ἀπὸ τῆς 4ης Αὐγούστου μέχρι σήμερον ἐνεγράφησαν εἰς τοὺς (Συν)σμοὺς τῆς περιφερείας 2750 νέοι Συνεταῖροι ἰδρύθησαν 47 νέοι (Συν)σμοὶ καὶ μία Ἐνωσις (Συν)σμῶν Μεσσαράς.

Ἐντὸς τριετίας διὰ τῶν (Συν)σμῶν ἐχορηγήθησαν 230 ἑκατομμ. δραχ. εἰς τοὺς γεωργοὺς διὰ καλλιέργειαν, 30 ἑκατομμύρια δραχμ. εἰς τοὺς γεωργοὺς διὰ καλλιέργειαν 30 ἑκατομμύρια διὰ μεσοπρό-

θεσμα δάνεια καὶ εἰσῆχθησαν 4 χιλ. ψεκαστήρες, 1500 θειαφιστήρες, 300 τόννοι θειικοῦ χαλκοῦ 60 χιλιάδες σάκκοι θείου, 9 χιλιάδες βαρέλια ποτάσης, 150 τόννοι χάρτου ἀποξηράνσεως σταφίδος, 45 χιλιάδες τζιβιέρες, σταφιδόπανα, 2500 τόννοι σιτηρῶν καὶ 1000 τόννοι ὄσπριων διὰ τὴν διατροφήν τῶν Συνεταίρων.

Ἰδρύθησαν ὁμοίως 6 Συνεταιρικά ἐλαιουργεῖα, 4 Συνεταιρικοὶ ἀλευρόμυλοι, 3 Συνεταιρικοὶ ἀποθήκαι συγκεντρώσεως γεωργικῶν προϊόντων καὶ μία Ἐνωσις Σουλτανοπαραγωγῶν ἣτις ἐπραγματοποίησε 6 χιλιάδες τόννους ἐξαγωγήν σταφιδοκάρπου εἰς λίαν ἱκανοποιητικὰς τιμάς.

Ὁ Οἶνος διὰ τῶν Συν)κῶν Οἰνοποιεῖων, τὸ ἔλαιον διὰ τῶν Ἐλαιουργεῖων, τὸ κίτρον διὰ τῆς Κιτρενώσεως, ἡ σταφὶς διὰ τῶν Ὁργανώσεων τῆς ἀπήλαυσε καλυτέρας τιμάς.

Ἀνεκουφίσθη ὁ ἀγρότης καὶ ἤρχισε νὰ βελτιώνη τὰ τῆς κατοικίας καὶ διατροφῆς του, καὶ νὰ μεριμνᾷ διὰ τὴν εἰσαγωγήν καὶ εἰς τὴν ὑπαιθρον τῶν μέσων τοῦ πολιτισμοῦ.

Τελευταίως οἱ Συν)σμοὶ ἐστράφησαν καὶ εἰς τὴν Ὑγειονομικὴν ὀργάνωσιν τῶν Συνεταίρων των.

Ἄερας προόδου ζωογόνος φυσᾶ στὴν ὑπαιθρον. Ἄερας πολιτισμοῦ ποῦ θὰ ἀναγεννήσῃ τὴν ὑπαιθρον, καὶ θὰ ἀνυψώσῃ τὸν ἀγρότην στὴ θέσι ποῦ τὸν προορίζει ὁ Ἐθνικὸς Κυβερνήτης.

Μετὰ τιμῆς

Ὁ Πρόεδρος

ΓΕΩΡ. ΒΑΡΟΥΧΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΚΟΝ ΤΑΜΕΙΟΝ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Μετὰ τὴν κατάργησιν τῶν Ταμείων Προνοίας Ἐλαιοπαραγωγῆς τὰ Γεωργικὰ Ταμεῖα ἀπεσπᾶσθησαν ἐκ τῶν Γεωργικῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ ἀπετέλεσαν ἰδιαιτερον ὄργανισμὸν δημοσίου δικαίου.

Ἡ κατάργησις τῶν Ταμείων Προνοίας ἐλαιοπαραγωγῆς, ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι τὰ πλεῖστα ἐξ αὐτῶν εἶχον καταδικασθῆ εἰς ἀδράνειαν. Σκοπὸς τῆς ἰδρύσεως τούτων ἦτο ἡ προστασία τῆς ἐλαιοπαραγωγῆς, σὺν τῷ χρόνῳ ὅμως ἀπέκλιναν τοῦ κυρίως προορισμοῦ των καὶ κατέληξαν εἰς τὸ νὰ ἐξυπηρετώσι περιορισμένους σκοποὺς οὐχὶ ὠφελίμους.

Τὰ συμβούλια τῶν Ταμείων ἠσχολοῦντο μὲ ξένα ζητήματα οὐδεμίαν σχέσιν ἔχοντα μὲ τὴν προστασίαν τῆς ἐλαιοπαραγωγῆς ὡς ἐκ τούτου δὲ διηνεργοῦντο μὲν ψεκασμοὶ εἰς ἀκατάλληλον ὅμως ἐποχὴν καὶ κατέληγον εἰς ἀποτυχίαν. Σημαντικὰ ποσὰ κατεναλίσκοντο κατ' ἔτος εἰς τὴν καταπολέμησιν τοῦ δάκου, εἰς τινα δὲ μάλιστα ἐξ αὐ-

τῶν παρετηρήθησαν διαχειριστικά ἀνωμαλίας καὶ ἀδικαιολόγητοι σπατάλαι.

Ἡ Ἐθνικὴ ἡμῶν Κυβέρνησις τῆς 4ης Αὐγούστου σκοπὸν ἔχουσα νὰ ἐπιβάλλῃ τὰ πάντα εἰς τὴν ἀρμόζουσαν τάξιν καὶ ἀρμονίαν καὶ στρέψασα τὴν προσοχὴν τῆς εἰς τὴν ἀναδημιουργίαν καὶ ρύθμισιν τῶν γεωργικῶν ζητημάτων ἀλύτων μέχρι τοῦδε, κατήργησε τὰ ἀνωτέρω Ταμεῖα Προνοίας ἐλαιοπαραγωγῆς καὶ ἴδρυσεν ἀντὶ τούτων τὰ Γεωργικά Ταμεῖα καὶ ἀνέθεσεν εἰς ταῦτα ἀφ' ἐνὸς μὲν τὴν προστασίαν τῆς Ἐλαίας, σημαντικοῦ παράγοντος τῆς ἐθνικῆς Οἰκονομίας, καὶ τῶν ἄλλων πλουτοπαραγωγικῶν φυτῶν ἐκ τῶν διαφόρων ἀσθενειῶν καὶ νόσων, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὴν οἰκονομικὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν Δημοσίων Γεωργικῶν Ὀργανισμῶν καὶ Ἰδρυμάτων τοῦ Νομοῦ.

Διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς καταπολεμήσεως τοῦ δάκου ἢ καθ' ἡμᾶς ὑπηρεσία λαβοῦσα τὰ ἐνδεικνυόμενα μέτρα ὠργάνωσε τὸν ἀντιδακτικὸν ἀγῶνα καὶ συνέστησε ἐγκαίρως 100 συνεργεῖα ἐν τῷ Νομῷ ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπίβλεψιν τῶν οἰκείων Ἐπαρχιακῶν Γεωπόνων ἐκάστης περιφερείας βοηθημένων ὑπὸ ἐιδικῶς ἐκπαιδευθέντων πρὸς τοῦτο Τομεαρχῶν.

Ἡ ἐκλογή τῶν ἐνιεταλμένων ὀργάνων διὰ τὴν καταπολέμησιν τοῦ δάκου ἦτο ἡ ἐνδεδειγμένη οἷα ἔπρεπε νὰ εἶναι, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον συνέτεινεν ὥστε νὰ ἐπιτευχθῇ ὁ ἐπιδιωκόμενος σκοπὸς καὶ νὰ ἐπιφέρῃ τὰ προσδοκώμενα ἀποτελέσματα. Ἐπὶ πλέον δὲ ἡ καθ' ἡμᾶς ὑπηρεσία ἐπαγρυπνεῖ καθημερινῶς καὶ δίδει τὰς ἀναλόγους κατευθύνσεις ἐντὸς τῶν πλαισίων τῶν σχετικῶν ἐγκυκλίων δ)γῶν τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον θὰ ὀδηγήσῃ ἐν καιρῷ εἰς τὸν βασικὸν σκοπὸν τὸν ὁποῖον ἐπιδιώκει ἡ ἴδρυσις τῶν Γεωργικῶν Ταμείων τοῦ Νέου Κράτους.

Ὁ Διευθυντὴς Γεωργικοῦ Ταμείου

Κ. ΚΑΦΑΤΟΣ

ΤΑΜΕΙΟΝ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Ταμείου παρελάβομεν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1936. Τὰ ἀποτελέσματα τῶν εἰσπράξεων μας ἀπὸ τοῦ ἔτους ἐκείνου ἀληθῶς ὑπερέβησαν καταπληκτικῶς τὰς εἰσπράξεις τοῦ Ταμείου ὄλων τῶν παρελθόντων ἐτῶν ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῶν κατ' ἔτος ὑποβαλλομένων λεπτομερῶν ἐτησίων ἐκθέσεων μας.

Διὰ σπουδαῖα γεγονότα κατὰ τὴν γνώμην μας συνετέλεσαν εἰς τὸ νὰ παρουσιάζωνται κατ' ἔτος τοιαῦτα ἀποτελέσματα.

1ον) Οἱ φορολογούμενοι βαθμηδὸν ἀπέκτησαν καὶ ἀποκοτῶν φο-

ρολογικὴν συνειδησὶν ἀντιληφθέντες καὶ κατανοήσαντες ὅτι τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου διάκειται φιλικῶς πρὸς ὅλους γενικῶς τοὺς Ἕλληνας φορολογουμένους, ὅτι τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου εἶνε φίλος τοῦ Ἕλληνος φορολογουμένου καὶ οὐχὶ ἐχθρός. Κατενόησε ἀπολύτως ὁ Ἕλλην φορολογούμενος ὅτι τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου ἀπονέμει φορολογικὴν δικαιοσύνην ἄνευ ἐξαιρέσεων καὶ ἄνευ ἐπεμβάσεων. Κατενόησε τέλος ὁ Ἕλλην φορολογούμενος ὅτι ἡ καταβολὴ τοῦ φόρου του εἶνε ἱερὰ ὑποχρέωσις διότι ἡ καταβολὴ τῆς φορολογίας του ἀφορᾷ αὐτὴν τὴν ὑπόστασίν του, τὴν ὑπαρξίν του.

2ον) Εἰς τὴν ἀσυγκρίτως ἐπιτευχθεῖσαν ἀνωτερότητα τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς εἰσπράξεως ἀφ' ἧς ἀνέλαβεν τὴν διακυβέρνησιν τῆς χώρας ἡ Ἐθνικὴ Κυβέρνησις τῆς 4ης Αὐγούστου συνετέλεσεν σπουδαίως καὶ ἡ παγίωσις τῆς δημοσίας τάξεως ἣτις οὐδὲν ὀφίστατο πρὸ τῆς 4ης Αὐγούστου.

Τοῦτο ἀντιληφθεὶς ὁ Ἐθνικὸς ἡμῶν Κυβερνήτης καὶ ἐν συννενοήσει μετὰ τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως ἡμῶν Γεωργίου ἐπέβαλον τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου διαλύσας πάντας τοὺς ὑπομονευτὰς τῶν ἐλευθεριῶν τοῦ λαοῦ διασφαλίσας τὴν τιμὴν καὶ τὴν περιουσίαν τῶν ἀτόμων ὡς καὶ τὴν ἀκεραιότητα τοῦ Κράτους καὶ οὕτω σήμερον πάντες οἱ Ἕλληνες ὑπερήφανοι διὰ τὰ ἐπιτευχθέντα ἔργα ἐπ' ὠφελείᾳ τοῦ Κράτους ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως ἡμῶν, ὑποβοηθοῦντες διὰ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν φορολογικῶν τῶν ὑποχρεώσεων τὸ ἀναληφθὲν ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως ἀναδημιουργικῶ καὶ ἐκπολιτιστικῶ ἔργου αὐτῆς.

Ἡ Ἐθνικὴ Κυβέρνησις τῆς 4ης Αὐγούστου δὲν παρέλειπεν ἀκόμη νὰ λάβῃ μέτρα προστατευτικὰ δι' ὅλας γενικῶς τὰς τάξεις ἐν σχέσει μὲ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν φορολογικῶν τῶν ὑποχρεώσεων καὶ οὕτω ἐνομοθέτησεν μέτρα δι' ὧν ἐπιτρέπεται ἡ καταβολὴ τῶν ἀμέσων φόρων εἰς τέσσαρας ἴσας δόσεις χωρὶς νὰ καταπιέζωνται ὑπὸ τῶν ἐκτελεστικῶν ὀργάνων. Ἐπίσης ὅσον ἀφορᾷ εἰσπραξίν ἐσόδων ἀνηκόντων εἰς παρελθόντα οἰκονομικὰ ἔτη καὶ μέχρι τῆς χρήσεως 1936 ἐλήφθη μέριμνα ὅπως ταῦτα ἐξοφληθῶσιν εἰς ἕξι μηνιαίας δόσεις.

Ἐν Ἡρακλείῳ τῇ 7 Ἰουνίου 1939

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ταμείου Ἡρακλείου
ΜΙΧΑΗΛ ΤΖΑΝΑΚΗΣ

ΟΙΚΟΝ. ΕΦΟΡΙΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Μετὰ Παρελάβομεν τὸ γραφεῖον τῆς Οἰκον. Ἐφορίας Ἡρακλείου κατὰ τὸ τέλος Ἰουνίου 1936. Αἱ ὑφιστάμεναι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἐκ-

κρεμότητες έχρονολογούντο από τοῦ ἔτους 1932 καί εἰς τινας φορολογίας ἀπό τοῦ ἔτους 1930.

Ἐπελήφθημεν ἀμέσως τοῦ ἐλέγχου Φ. Κ. Π. ἐν γένει, διηνεργήσαμεν ἔλεγχον ἐφ' ὄλων τῶν κατηγοριῶν, προέβημεν βάσει τῶν στοιχείων τοῦ ἐλέγχου εἰς τὰς νομίμους ἐγγραφάς, ἐπηκολούθησεν ἡ διαδικασία τῶν ὑποβληθεισῶν ἐνστάσεων καί ἐκδίκασις τούτων, ἐσυνεχίσαμεν κατ' ἔτος τὸν ἔλεγχον καί λοιπὴν διαδικασίαν καί σήμερον οὐδεμίαν σχεδὸν ἐκκρεμότητα ἔχομεν ἐπὶ τῶν ἀντικειμένων Φ. Κ. Π. ἀπασῶν τῶν κατηγοριῶν καί ἀρκετὰ ὡς κατωτέρω θ' ἀναφέρωμεν εἰσέρρυσαν εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον. Ὅμοίως ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου φορολογίας ἐπιτηδεύματος καθυστερεῖ ἡ ἐκδίκασις ἐνστάσεων καταγέντων ἐπιτηδευματιῶν πρὸ τοῦ ἔτους 1935, ἐπαλήθευσις δηλώσεων διακοπῆς ἐπαγγέλματος, σύνταξις πρωτοκόλλων ἐκπτώσεως καί ἐπιτηδεύματος λόγῳ ἀχρεωσότητος βεβαιώσεως εἴτε λόγῳ διακοπῆς καί καθυστερήσεως τῆς ἐπαληθεύσεως εἴτε λόγῳ μὴ ἐκδικάσεως τῶν ἐνστάσεων διὰ τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, ἐνημερώσαμεν πλήρως τῶν ἐπιτηδευματιῶν ἀνερχομένων εἰς 7500 περίπου μετὰ τῶν μικρεπιτηδευματιῶν.

Ἐπὶ τοῦ συνθετικοῦ φόρου καθυστερεῖ ὁ ἔλεγχος ἀπὸ τοῦ ἔτους 1933, καί διὰ τὸ ἀντικείμενον τοῦτο ἐνημερώσαμεν πλήρως ἐνεργήσαντες ἔλεγχον καί λοιπὰς διαδικαστικὰς πράξεις. Ὅμοίως ἐνημερώσαμεν πλήρως τὸ ἀντικείμενον τῆς φορολογίας κύκλου ἐργασιῶν ὃ ἔλεγχος τοῦ ὁποίου καθυστερεῖ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1933.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

α) Κληρονομιῶν δωρεῶν.—Ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ὑπάρχουσιν εἰσέτι ἀρκετὰ ἐκκρεμότητες ἃς ἐλλείπει προσωπικοῦ, τοῦθ' ὅπερ εἶναι γνωστὸν ἐκ τῶν ἐπανειλημμένων ἀναφορῶν μου καί εἰς τὴν Διοίκησιν καί εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, δὲν κατωρθώσαμεν νὰ ἐνημερώσωμεν πλήρως, πάντως περιωρίσαμεν ἀρκετὰς τοιαύτας. Παρελάβομεν περὶ τὰς 3000 ἐκκρεμεῖς ὑποθέσεις. Γίνονται κατὰ μῆνα κατὰ μέσον ὄρον 150 ὑποθέσεις ἤτοι 1800 κατ' ἔτος, ἤτοι ἐγεννήθησαν κατὰ τὴν τριετίαν 5400, προστιθεμένων καί τῶν παραληφθεισῶν ἔχομεν σύνολον ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων 8.400 ἐπεξεργάσθημεν καί ἐπεραιώσαμεν μέχρι σήμερον 5804 ὑπολείπονται ἐκκρεμεῖς ὑποθέσεις 2596 ἃς μὲ τὴν ἐλπιζομένην ἐνίσχυσιν τοῦ προσωπικοῦ ταχέως θέλομεν ἐνημερώσει τελείως καί τὸ ἀντικείμενον τοῦτο.

β) Μεταβιβάσεις.—Παρελάβομεν 7030 ἐκκρεμεῖς ὑποθέσεις, ἐγεννήθησαν κατὰ τὸ ἀπὸ Αὐγούστου 1936 μέχρι σήμερον χρονικὸν δ.άστημα 11000 σύνολον 18030.

Ἐπεραιώθησαν 16.000 ὑπολείπονται ἐκκρεμεῖς ὑποθέσεις 2000 περίπου.

γ) Χαρτοσήμου.—Οὐδεὶς ἔλεγχος εἶχε διενεργηθῆ ἀπὸ τοῦ

ἔτους 1930 ἐγένετο ἔλεγχος ἐπὶ τῶν διαφόρων ἐπιχειρήσεων καὶ νομικῶν προσώπων καὶ συμβουλευογράφων ἐλεγχθέντων 40.000 περίπου συμβολαίων, ἐδόθησαν σχετικαὶ ὁδηγίαι περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Νόμου περὶ τελῶν χαρτοσήμου.

δ) **Τέλη εἰσιτηρίων καὶ κομίστρων.** Καὶ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου οὐδεὶς ἔλεγχος εἶχε διενεργηθῆ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1930 ἠλέγχθησαν ἅπαντα τὰ πρακτορεῖα καὶ ἐνημερώθη πλήρως τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, τὸ αὐτὸ εἶχε συμβῆ καὶ μὲ τὸ ἀντικείμενον ἠλεκτρικοῦ ρεύματος καὶ τῶν λοιπῶν φορολογιῶν εἰδῶν μονοπωλείου, Περιουσιολέξαμεν τὰ δημόσια κτήματα, καθωρίσαντες μισθώματα εἰς αὐθαίρετους κατόχους καὶ ἐκείνων ὧν εἶχον λήξει πρὸ πολλοῦ αἱ μισθώσεις καὶ ἐν γένει οὐδεμίαν ἐνέργειαν παρελείψαμεν διὰ τὴν καλὴν περισυλλογὴν τοῦ Δημοσίου Χρήματος τοσοῦτ' ἄλλο καθ' ὅσον ἀπαλλαγέντες μετὰ τὴν 4ην Αὐγούστου τῶν ἐξωθεν ἐπεμβάσεων καὶ ἐνοχλήσεων ἐπεδόθημεν ἀπερίσπαστοι καὶ μετὰ μεθοδικότητος εἰς τὴν περισυλλογὴν καὶ τακτοποίησιν ὄλων ἐν γένει τῶν ἀντικειμένων τῆς ἀρμοδιότητός μας προσπαθήσαντες κατὰ τὸ δυνατόν καὶ τοὺς φορολογουμένους νὰ ἐξηγηρητῆσωμεν ἀπ' εὐθείας καὶ χωρὶς τὰς ἐπεμβάσεις τρίτων καὶνὰ ἐμβάλλωμεν εἰς τούτους τὴν πεποίθησιν ὅτι τὸ Κράτος δὲν εἶναι ἐχθρὸς των, ἀλλὰ βοηθὸς καὶ συμπαραστάτης των, τὰ δὲ παρὰ τούτου αἰτούμενα εἶναι αἱ ὑποχρεώσεις των ἐναντι τῶν πλεονεκτημάτων ἅτινα τὸ Κράτος παρέχει πρὸς τούτους ἥτοι προσεπαθήσαμεν ἵνα οἱ φορολογούμενοι ἀποκτήσωσιν φορολογικὴν συνείδησιν πράγμα τὸ ὁποῖον μέχρι τοῦδε ἔστερουντο.

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς μετὰ τὴν 4ην Αὐγούστου ἐργασίας μας εἶνε καταφανῆ ἐκ τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου συγκριτικοῦ πίνακος τῶν βεβαιωθέντων ἐσόδων.

Κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 102138 ἐγκύκλιον ἐβεβαιώθησαν παρὰ τῆς Οἰκ. Ἐφορίας Ἡρακλείου κατὰ τὰ ἔτη 1935 δρ. 13.377.468 κατὰ τὸ ἔτος 1936 δρ. 16.065.494 κατὰ τὸ ἔτος 1937 δρ. 21.423.698 καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1938 δρ. 27.716.382. Τὰ ποσὰ τῶν δύο τελευταίων ἐτῶν ἐξήχθησαν ἐκ τοῦ βιβλίου τριπλοτύπων. Πάντα ταῦτα εἰσὶν ἱκανὰ νὰ καταδείξωσι τὴν ἐργασίαν ἣτις ἀπὸ τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ ἐντεῦθεν ἐγένετο.

Ὁ Οἶκον. Ἐφορος Ἡρακλείου

ΑΧΙΛ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Γιὰ νὰ μπορέση κανεὶς νὰ κρίνη τὸ ἐπιτελεσθὲν ἔργον κατὰ τὴν Μεταουγουσιανὴν περίοδον, πρέπει νὰ διατηρῆ ἀμυδρὰν ἔστω ἰδέαν τῆς Προουγουσιανῆς καταστάσεως.

Παρά τὴν φιλότιμον προσπάθειαν τῶν κατὰ καιροὺς Νομιάτρων ἢ κατάστασις τόσον τῆς πόλεως Ἡρακλείου, ὅσον καὶ τῶν Ἐπαρχιῶν ἀπὸ ἀπόψεως τηρήσεως τῶν ὄρων ὑγιεινῆς καὶ καθαριότητος ἦτο ἀθλία.

Τὸ Ὑγειονομικὸν Κέντρον διεπίστωνε τὴν ὕπαρξιν ἀνθυγιεινῶν ὄρων καὶ ὑπεδείκνυε τὴν ἐκτέλεσιν τῶν δεόντων, ἀλλ' οὐδὲν ἐγένετο ἐφ' ὅσον τοῦτο προσέκρουεν εἰς τὰ συμφέροντα τοῦ πρώτου τυχόντος κομματάρχου, ὅστις διοργάνωνε ὀλόκληρον διαδήλωσιν καὶ ἐματαιῶνε πᾶσαν ἐξυγιαντικὴν προσπάθειαν. Οὕτω τὸ Ὑγειονομικὸν Κέντρον ὑφίστατο τύποις καὶ οὐδεμίᾳ προσοχῇ ἐδίδοτο εἰς αὐτό.

Ἄλλ' ἡ κατάργησις τοῦ πρὸ τῆς 4ης Αὐγούστου κομματισμοῦ, ὅστις ἀνεμιγνύετο καὶ ὑπεισήρχετο παντοῦ, ματαιῶνων πᾶσαν φιλότιμον προσπάθειαν, καὶ μαραίνων τὸν ζῆλον τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Κράτους, καὶ ἡ ἐπιβολὴ τῆς ἰσχύος τοῦ Νόμου πρὸς πάντας ἀδιακρίτως κοινωνικῆς τάξεως καὶ ὕλικῆς δυνάμεως, ἐπέτρεψαν τὴν λήψιν μέτρων καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν Ὑγειονομικῶν Διατάξεων, διὰ τῶν ὁποίων τόσα ἀγαθὰ ἀποτελέσματα ὑπὲρ τῆς Δημοσίας Ὑγείας ἐπῆλθον.

Παρελάβομεν τὸ Ὑγειονομικὸν Κέντρον καὶ εὗρομεν τὴν πόλιν Ἡρακλείου ὑπὸ τὰς ἀνθυγιεινοτέρας τῶν συνθηκῶν.

Ὁ κουλουροπώλης ρακένδυτος καὶ ρυπαρὸς διελάλη τὸ ἐμπόρευμα του εἰς ἀνοικτὰς λαμαρίνας, ὁ γαλακτοπώλης εἶχε στήσει στὸ πεζοδρόμιον τὴν χύτρα του καὶ ἔβραζε τὸ γάλα, ἔχων παραπλεύρως ἓνα τραπέζι καὶ ἐπ' αὐτοῦ ποτήρια πλήρη γάλακτος καὶ κἀνιστρον πλήρες ἄρτου, ὁ ἐστιατὼρ παρά τὴν θύραν τοῦ ἐστιατορίου του εἶχε παρατάξει τις χύτρες του μὲ τὰ φαγητὰ διὰ νὰ προσελκύῃ πελάτας, ὁ ζαχαροπλάστης εἶχεν ἐκθέσει τὰ γλυκύσματά του εἰς ἀνοικτὰς προθήκας καὶ ὁ παντοπώλης τὰ διάφορα τρόφιμα χωρὶς ἀπολύτως καμμιά προφύλαξιν ἀπὸ τὰς σκόνες τὰς μυγίνας καὶ τὰ σταγονίδια τοῦ σιέλου των, ἀμφιβόλου ὑγιεινῆς πελατῶν καὶ διερχομένων ἐκεῖθεν.

Ἐπὶ πλέον εἰς τὰ κεντρικώτερα καὶ μᾶλλον πυκνοκατοικημένα σημεῖα τῆς πόλεως εἶχον ἐγκαταστήσει πανδοχεῖα, ἅτινα ἅπαξ τοῦ ἔτους ἐκαθαρίζοντο καὶ οὐδέποτε ὑδροχρωματίζοντο, τοιοῦτοτρόπως δὲ κατ' ἄπειρα σμήνη ἐξεκκολλάπτοντο καὶ ἐξετρέφοντο ἐκεῖ αἱ μυῖαι, διὰ νὰ κατακλύσουν ἀκολούθως τὰς πέριξ οἰκίας καὶ καταστήματα καὶ ὀλόκληρον τὴν πόλιν, ἡ δὲ ἀναδιδομένη δυσώδης ἀπόπνοια εἰς μεγάλην πέριξ ἀκτίνα ἐφανέρωνε τὴν ὕπαρξιν τῶν νοσογόνων τούτων ἐστιῶν.

Ἐπίσης εἰς κάθε ἀπόκεντρον σημεῖον δὲν ἔβλεπέ τις εἰμὴ ἀπορρίμματα καὶ κοπρανώδεις ὕλας, κάθε δὲ ἐρείπιον ἀπετέλει καὶ τόπον ἐναποθέσεως ἀπορριμάτων.

Πρὸς ὅλα ἐστράφη ἡ προσοχὴ μας καὶ τῇ εἰσιγγήσῃ ἡμῶν παρὰ

τῇ Ὑγειονομικῇ Ἐπιτροπῇ, ἐλήφθησαν σχετικαὶ ἀποφάσεις καὶ καθωρίσθησαν Ὑγειον. Διατάξεις. ἐγκριθεῖσαι παρὰ τοῦ Ὑπουργείου Κρατ. Ὑγιεινῆς καὶ Ἀντιλήψεως, διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ὁποίων κατορθώθη ὥστε πάντα τὰ τρόφιμα, τὰ μὴ ὑποκείμενα εἰς βρασμόν καὶ ἀποφλοίωσιν νὰ ᾤσι τοποθετημένα ἐντὸς ὑελοφράκτων προθηκῶν, οἱ γαλακτοπῶλαι νὰ ἀποσυρθῶσι τοῦ πεζοδρομίου, οἱ ἐστιάτορες νὰ κατασκευάσουν πρὸ τῶν φαγητῶν ὑελόφρακτον διαχώρισμα, ὥστε νὰ μὴ ἐπικάθηται ἐπ' αὐτῶν ὁ σίελος τοῦ πρὸ τῆς ἐκθέσεως τούτων ὀμιλοῦντος ἢ βήχοντος. Ἐπίσης ἐπετεύχθη ἡ ἀπομάκρυνσις τῶν πανδοχείων ἔξω τῶν τειχῶν τῆς πόλεως, ὑπεχρεώθησαν οἱ ἰδιοκτῆται ἀπεριφράκτων οἰκοπέδων νὰ περιφράξωσι ταῦτα καὶ ἀπετράπη οὕτω ἢ εἰς αὐτὰ ἐναπόθεσις ἀπορριμμάτων καὶ περιττωματικῶν οὐσιῶν.

Ἄλλ' ἐν τῇ μελέτῃ τῆς καταστάσεως καὶ τῶν ὑγειονομικῶν ἐν γένει συνθηκῶν, διεπιστώθη ὅτι ἡ ἐξ ἐλονοσίας νοσηρότης ἦτο μεγάλη. Ἐν συνεννοήσει δὲ μετὰ τοῦ τμήματος ἐλονοσιολογίας τῆς Ὑγειονομικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Δήμου Ἡρακλείου κατηρτίσαμεν ἀνθελουσιακὸν συνεργεῖον, ὅπερ ἀμέσως ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ θέρους τοῦ 1937 ἤρξατο τῶν ἐργασιῶν του. Εἰς τὴν προσπάθειαν ταύτην τὸ Ὑπουργεῖον Ὑγιεινῆς ἤλθεν συνεπικουρον δι' 180.000 δραχμῶν καὶ ὁ Δήμος Ἡρακλείου δι' ἐτέρων 170.000 δραχμῶν καὶ οὕτω ἀπὸ διετίας λειτουργεῖ ἀνθελουσιακὸν συνεργεῖον εἰς τὴν ἐλονοσὸπληκτον τοῦ Δήμου Ἡρακλείου περιφέρειαν καὶ ἀπὸ διετίας ὑπηρεσία καταπολεμήσεως κωνωποειδῶν εἰς τὴν πόλιν Ἡρακλείου καὶ τὰ Προάστεια.

Ἀλλὰ τὴν προσοχὴν τοῦ Ὑγειον. Κέντρου δὲν ἀπέσπασεν ἐξ ὀλοκλήρου ἡ πόλις Ἡρακλείου. Καὶ αἱ Ἐπαρχίαι, ἐξ ἴσου ἂν μὴ περισσότερον, ἀπησχόλησαν τοῦτο, καθόσον αἱ ἐν γένει ὑγειονομικαὶ συνθηκαὶ εἰς ταύτας ἦσαν δυσμενέστεραι. Τὰ ζητήματα τῆς ὑδρεύσεως, ἀποχετεύσεως, διαθέσεως ἀπορριμμάτων, σταυλισμοῦ ζώων, ἀποχωρητηρίων καὶ καθαριότητος ἐν γένει, εὕρισκοντο εἰς πρωτόγονον κατάστασιν καὶ ἐπὶ μακρὸν θ' ἀπασχολοῦν τὴν ὑγειονομικὴν ὑπηρεσίαν.

Πρὸς τακτοποίησιν αὐτῶν καὶ παροχὴν ὁδηγίων ἔχουσι ἐνεργηθῆ ἄνω τῶν 150 Ὑγειονομικῶν ἐπιθεωρήσεων καὶ ἔχουσι συνταχθῆ ἰσάριθμοι Ἐκθέσεις, δι' ὧν παρέχονται ὁδηγία καὶ ὑποδεικνύεται ἡ ἐκτέλεσις ὠρισμένων ἔργων ἐξυγιαντικῶν. Δι' ὀμιλιῶν δὲ καὶ διαλέξεων ἐπιδιώκεται ἡ δημιουργία ὑγειονομικῆς συνειδήσεως παρὰ τῷ λαῷ καὶ ἡ ἐκλαϊκευσις τῶν στοιχειωδῶν ὑγιεινῶν γνῶσεων.

Διὰ τὴν καταπολέμησιν καὶ πρόληψιν τῶν διαφόρων χρονίων καὶ λοιμωδῶν νοσημάτων, ἡ δρᾶσις ὑγειον. κέντρου δὲν ὑπῆρξεν ὀλιγώτερον ἔντονος. Ἡ καταπολέμησις τῆς ἐλονοσίας, ἐξ ἧς παρατηρεῖται ἡ μεγαλυτέρα νοσηρότης ἐν τῷ Νομῷ, ἐκτὸς τοῦ Δήμου Ἡρακλείου, ἐνεργεῖται συστηματικῶς δι' εἰδικῶν συνεργείων, εἰς τὰς κοι-

κοινότητας Καβροχωρίου, Καλεσσῶν, Τυλίσσου, Ἁγίου Σύλλα, Μαλλίων, Καμαρίου καὶ Κεραμουτσίου, τῇ οικονομικῇ ἀρωγῇ τῶν οἰκείων Κοινοτήτων καὶ τοῦ Κράτους διαθέτοντος τὰ ἀπαραίτητα ἐργαλεῖα. Φάρμακα καὶ χρήματα. Ἐπίσης κατὰ τῆς ἐλονοσίας κατὰ τὸ 1937-39 διετέθησαν παρὰ τοῦ Ὑπουργείου, κινίνη 200 περίπου χιλιόγραμμα εἰς δισκία, 2500 φύσιγγες καὶ 3000 περίπου δισκία ἀτεβρίνης καὶ κίνοπλασμίνης. Τὰ Ἀφροδίσια καὶ ἡ Φυματώσις ἀποτελοῦσιν ὡσαύτως ἐν τῶν ἰδιαίτερων μελημάτων τοῦ Ὑγειον. Κέντρου. Αἱ Δείσμανιάσεις ὡσαύτως ἀποτελοῦν συνεχῆ ἀπασχόλησιν τῆς ὑπηρεσίας διὰ τὴν καταπολέμησιν τῶν φλεβοτόμων καὶ τὴν θεραπείαν τῶν φυμάτων τῆς Ἀνατολῆς καὶ τοῦ Καλά—Ἀζάρ. Κατὰ τὸ ὡς ἄνω διάστημα ἐδόθησαν διὰ τὴν θεραπείαν τῶν ἀπόρων 400 φύσιγγες Νεοστιμποζάν καὶ ἐθεραπεύθησαν προσερχόμενοι εἰς τὸ Ὑγειονομικὸν Κέντρον 600 περίπου ἔχοντες Φύματα τῆς Ἀνατολῆς. Διὰ τὴν πρόληψιν καὶ καταπολέμησιν τῶν Λοιμ. Νοσημάτων διετέθησαν ἐπίσης παρὰ τοῦ Ὑγειον. Κέντρου δωρεάν 2081 φιαλίδια διαφόρων ὀρῶν καὶ ἐμβολίων. Ἐδαμαλίσθησαν δὲ καὶ ἀνεδαμαλίσθησαν 30.000 ἄτομα.

Τέλος κατὰ τὴν Μεταγουσσιανὴν περίοδον περισυνελέγησαν παρὰ τοῦ Ὑγειον. Κέντρου καὶ ἐξητάσθησαν 50 ἄτομα ὑποπτα λέπρας, ἐξ αὐτῶν δὲ τὰ 22 εὑρέθησαν πάσχοντα καὶ εἰσήχθησαν εἰς τὸ Λεπροκομεῖον Σπιναλόγκας.

Ὁ Προϊστάμενος Ὑγ. Κέντρου Ἡρακλείου
Γ. ΝΙΚΟΛΑΚΑΚΗΣ

ΑΓΡΟΦΥΛΑΚΗ ΝΟΜΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Ἡ Κυβέρνησις τῆς 4ης Αὐγούστου 1935 ἐνδιαφερομένη τὰ μέγιστα διὰ τὴν γεωργίαν διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ὁποίας καὶ προώθησιν τῆς ἐντατικῆς καλλιέργειας κατέβαλε καὶ καταβάλλει τεραστίαις ἐνεργείας λαβοῦσα πλεῖστα νομοθετικὰ μέτρα ἅτινα ἐν τῇ πράξει ἀπέδωσαν λαμπρὰ ἀποτελέσματα, κατενόησεν ἀμέσως τὴν ἀνάγκην τῆς διαφυλάξεως τῆς ἀγροτικῆς περιουσίας ἵνα οὕτω οἱ γεωργοκτηματῖαι ἐπιδίδονται εἰς τὴν καλλιέργειαν μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι θ' ἀπολαμβάνωσι τοὺς καρποὺς τῶν κόπων των καὶ δὲν θὰ διατρέχουν τὸν κίνδυνον τῆς καταστροφῆς των ὑπὸ ζῶων ἢ ἀνθρώπων, δι' ὃ καὶ προέβη εἰς τὴν ὀργάνωσιν τοῦ Σώματος τῆς ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας ἐπὶ νέων σταθερῶν βάσεων καὶ ἐπεξέτεινε τοῦτο εἰς ὀλόκληρον τὸ Κράτος.

Διὰ πρώτην φοράν ἠκούσθη ἐκ στόματος Κυβερνήτου, κατὰ τὸ γεωπονικὸν συνέδριον τῆς Λαρίσης, τοιοῦτον ἐνδιαφέρον διὰ τὴν ἐμπέδωσιν τῆς ἀγροτικῆς ἀσφαλείας καὶ μόνον ἀπὸ τὸν φιλόπονον

καὶ ἀκούραστον Κκβερνήτην κ. Ἴ Μεταξὺν ἦτο δυνατὸν νὰ ληφθῶσι τοιαῦτα ριζικὰ μέτρα γιὰ τὰ γεωργικὰ πράγματα διότι καλλίτερον παντὸς ἄλλου γνωρίζει ταῦτα.

Τὸ ὄργανωμένον Σῶμα τῆς Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας, ἔργον ἐξ ὀλοκλήρου τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως, διὰ τοῦ Νόμου 2222)27 συνταχθέντος κατόπιν ἐμπεριστατωμένης καὶ ἐνδελεχοῦς μελέτης τῶν διδασμάτων τῆς πείρας ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς παλαιότερων Νόμων, ἐξυπηρετεῖ σήμερον κατὰ τὸν καλλίτερον τρόπον τὴν ἀγροτικὴν ἀσφάλειαν καὶ γενικώτερον τὴν ἀσφάλειαν τῆς ὑπαίθρου ἀπὸ πάσης ἀπόψεως.

Οἱ ὑπάλληλοι καὶ τὰ ὄργανα τῆς ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας ἀπηλλαγμένα τῶν ἐπεμβάσεων τῶν τοπικῶν παραγόντων, ἐκτελῶσι τὸ καθήκον των ἀμερολήπτως καὶ ἐπεδόθησαν μετὰ ζήλου καὶ ἀφοσιώσεως εἰς τὴν ὑπηρεσίαν των, ἀπεμακρύνθησαν τῆς ὑπηρεσίας τ' ἀνίκανσιν καὶ ἀκατάλληλα ὄργανα ἀντικατασταθέντα δι' ὕγιων καὶ ἱκανῶν τοιούτων.

Ἀλλὰ τὸ σῶμα τῆς ἀγροτικῆς ἀσφαλείας δὲν ἐξυπηρετεῖ μόνον τὴν φύλαξιν τῶν ἀγροτικῶν κτημάτων, συνέβαλε καὶ συμβάλλει κατὰ πολὺ εἰς τὴν πρόληψιν καὶ καταστολὴν ἀπάντων τῶν ἀδικημάτων τῆς ὑπαίθρου παρέχον πᾶσαν συνδρομὴν εἰς τὰ ζητήματα τῆς Δημ. Ἀσφαλείας.

Οὕτω ἡ καταστολὴ τῆς ζωοκλοπῆς, λαθρεμπορίας, λαθρόθηρίας, παρανόμου ἀλιείας καὶ ὑλοτομίας, παρανόμων ἐκκριζώσεων ἐλαιδένδρων κλπ. ὀφείλεται καὶ εἰς τὸ σῶμα Ἀγροτικῆς Ἀσφαλείας ὅπερ διὰ τῶν ὀργάνων του συνέλαβε ἐπ' αὐτοφῶρω καὶ ἀνεκάλυψε τοὺς δράστας πλείστων τοιούτων ἀδικημάτων.

Καὶ εἰς τὰς Οἰκονομικὰς ὑπηρεσίας τοῦ Κράτους προσέφερε καὶ προσφέρει θετικὴν ὑπηρεσίαν τὸ Σῶμα τῆς ὄργανωμένης ἀγρ(κ)ῆς διὰ τὴν βεβαίωσιν καὶ εἰσπραξιν τῶν ἐσόδων τοῦ Δημοσίου.

Τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου διὰ τοῦ Ν. 1010 ἐξέψωσε τὴν θέσιν τῶν ἀγορ(κ)ικῶν καὶ ἐμερίμνησε διὰ τὴν παροχὴν διευκολύνσεων βοηθημάτων καὶ ἀρωγῆς εἰς παθόντα ἐν ὑπηρεσίᾳ ὄργανα.

Οὕτω τὰ ὄργανα δικαιοῦνται δωρεὰν ἰατρικῆς περιθάλψεως παρὰ τῶν Δημοτικῶν ἢ Κοινοτικῶν ἰατρῶν, ὡς καὶ δωρεὰν νοσηλείας εἰς Δημοτικά ἢ Κρατικά Νοσομεῖα. Οἱ Δήμοι καὶ αἱ Κοινότητες ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν παροχὴν φαρμάκων δωρεὰν εἰς τ' ἀσθενοῦντα ὄργανα τῆς περιοχῆς των.

Χορηγεῖται βοήθημα εἰς τὰ ἐξερχόμενα τῆς ὑπηρεσίας ὄργανα.

Ὅργανα παθόντα ἐν ὑπηρεσίᾳ καὶ διὰ τὴν ὑπηρεσίαν δικαιοῦνται ἀρωγῆς ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ τῆς παθήσεώς των.

Ἐπίσης ἐμερίμνησε καὶ διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς ἀμοιβῆς των καὶ ἤδη τὸ Ε. Σ. Α. Ἡρακλείου καθώρισεν τοὺς μισθοὺς τῶν μὲν ἀγορ(κ)ικῶν ἀπὸ 120—1500 δρ. τῶν δὲ ἀρχ(κ)ικῶν 1700 δρ. καὶ 200 δραχ. δι' ὀδοιπορικὰ καὶ γραφικὴν ὕλην.

Ἐκ τῶν μέτρων τῆς Κυβερνήσεως σπουδαίως ἐβελτιώθη ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τῶν Π. Τ. Α. θεσπισθέντων εἰδικῶν πρὸς τοῦτο διατάξεων διὰ τοῦ Ν. 1010.

Τὸ Π. Τ. Α. Η. εὐρίσκεται εἰς καλὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν δυνάμενον ν' ἀνταπεξέλθῃ εἰς τὰς ἀναληφθείσας ὑποχρεώσεις διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ του καὶ νὰ προβῇ εἰς τὴν κατασκευὴν γεωργικῶν ἔργων, διαθέτον μέρος τοῦ ἀποθεματικοῦ του κεφαλαίου.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Τὸ ἔργον τῶν ἀνασκαφῶν τόσον ὑπὸ τῶν ξένων ἀρχαιολογικῶν σχολῶν, ὅσον καὶ τῶν Ἑλλήνων ἀρχαιολόγων, ἐζωογονήθη καὶ τοῦτο ἐν μέρει ὀφείλεται εἰς τὴν καθόλου διοργάνωσιν, ἢ ὅποια ἤρξατο συντελουμένη εἰς τὴν ἀρχαιολογικὴν ὑπηρεσίαν, ἰδίᾳ ἀπὸ τῆς ἀναλήψεως τῆς διευθύνσεως αὐτῆς ὑπὸ τοῦ δραστηρίου καὶ ἐπιστήμονος διεθνοῦς φήμης κ. Σπυρίδ. Μαρινάτου. Οὕτω αἱ ξένοι ἀρχαιολογικαὶ σχολαὶ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῶν Ἑλλήνων ἀρχαιολόγων ἀνέσκαψαν ἐν Κρήτῃ ἐν Ὀλοῦντι, (Γαλλικὴ Σχολή), ἐν Δρήρῳ (Γαλλικὴ Σχολή), ἐν Λασηθίῳ (Ἀγγλικὴ Σχολή), ἐν Γόρτυνι (Ἰταλικὴ Σχολή). Αἱ περισσότεραι τῶν ἀνασκαφῶν τούτων συνεχίζονται κατ' ἔτος μὲ θετικὰ ἀποτελέσματα, ἐν Ὀλοῦντι ἀνασκαφέντος μέρους τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς πόλεως, ἐν Δρήρῳ τῆς περὶ τὸν ναὸν τοῦ Δελφίνου Ἀπόλλωνος ἀγορᾶς, ἐν Γόρτυνι τοῦ ῥωμαϊκοῦ πραιτωρίου καὶ ἐν Λασηθίῳ τοῦ σπηλαίου τῆς Τραπέζης, ὅπου εὐρέθησαν λείψανα τῆς πρωτομινωϊκῆς ἰδίᾳ ἐποχῆς, καὶ τοῦ ὑπομυκηναϊκοῦ συνοικισμοῦ τοῦ Καρφιοῦ. Τὸ ἔργον τῶν Ἑλλήνων ἀρχαιολόγων, ἰδίᾳ τοῦ νῦν διευθυντοῦ τῶν ἀρχαιοτήτων καὶ ἱστορικῶν Μνημείων τῆς Ἑλλάδος Σπ. Μαρινάτου, καίτοι τροφοδοτούμενον ὑπὸ πενιχρωτέρων οἰκονομικῶν μέσων, δὲν ἀπέδωκε ὀλιγώτερα. Οὕτω ἀπέδωκεν ἡ πλουσιωτάτη εἰς εὐρήματα Κρητικῆ γῆ τὰ ἀρχαιότερα γνωστὰ σφυρήλατα εἰδώλια Δαιδαλικῆς τέχνης, μοναδικῆς ἀξίας, ἀνευρεθέντα ἐν τῷ ὑπὸ τοῦ Μαρινάτου ἀνασκαφέντι ἱερῷ τοῦ Ἀπόλλωνος Δελφίνου ἐν Δρήρῳ. Ἐπίσης σειρὰν ἐκ τῶν μεγαλυτέρων γνωστῶν μινωϊκῶν εἰδῶλων τῆς θεότητος ἐν λατρευτικῇ στάσει προερχομένων ἐξ ὕστερομυκηναϊκοῦ ἱεροῦ ἐν Γάζι Μαλεβυζίου. Τέλος αἱ ἔρευναι ἐν Ἀμνισῷ ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν διηνεργούμεναι ὑπὸ τοῦ Μαρινάτου ἐν τῷ λιμένι τῆς Κνωσοῦ, ἀπεκάλυψαν τὸ περίφημον τοῦ Θενάτα Διός, τοῦ ὁποῦ ἡ λατρεία διεδέχθη τὴν παναρχαίαν ἐπιτόπιον Μινωϊκὴν λατρείαν. Μικρότεραι ἀνασκαφαὶ διενεργήθησαν εἰς νεκροταφεῖα γεωμετρικῶν χρόνων ὑπὸ τῶν ξένων καὶ Ἑλλήνων ἀρχαιολόγων. Ἀπὸ τὰς τελευταίας σπουδαιοτέρας ἐν Κρήτῃ ἀνασκαφάς εἶνε ἡ τοῦ Θολωτοῦ τάφου, πιθανῶς βασιλικοῦ, ὁ ὁποῖος εἶνε ὁ πρῶτος ἐν Κρήτῃ ἀνευρε-

θεὶς Θεολωτὸς τάφος τῆς ἀκμῆς τοῦ Μινωικοῦ πολιτισμοῦ.

Αἱ τοπικαὶ συλλογαὶ ἐπηξήθησαν καὶ ἐτακτοποιήθησαν καθιστάμεναι οὕτω ὁσημέραι μᾶλλον ἀξιόλογοι καὶ ὑποσχόμεναι εἰς προσεχῆς μέλλον τὴν μέχρις αὐτῶν ἐπέκτασιν τῆς τουριστικῆς κινήσεως.

Ἡ καθόλου τουριστικὴ κίνησις κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη οὐσιαστικῶς ἐπηξήθη, ἐπακόλουθον τοῦτο εὐρυθμοτέρας λειτουργίας τῆς ἐθνικῆς ὀργανώσεως τοῦ τουρισμοῦ ἐν τῇ χώρᾳ μας κατὰ τὴν Μεταουστιανὴν περίοδον. Τουριστικὰ περίπτερα λειτουργοῦν ἐν Κνωσῶ καὶ Φαιστῶ.

Τὸ σπουδαιότερον καὶ τῇ ἀληθείᾳ μνημειῶδες ἔργον, πραγματοποιηθέν ἐν τῇ περιόδῳ ταύτῃ τῇ λίαν στοργικῇ μερίμνῃ τοῦ Κράτους, εἶναι τὸ νέον κτίριον τοῦ Μουσείου Ἡρακλείου τοῦ ὁποίου ἡ ἀνοικοδόμησις συνεχίζεται μὲ γοργὸν ρυθμὸν καὶ θέλει περατωθῆ ταχέως. Ἐπὶ τοῦ παρόντος παρεδόθη τελείως ἔτοιμον τὸ πρῶτον μέρος τοῦ κτιρίου, ἐν τῷ ὁποίῳ καὶ ἐγένετο προσωρινὴ ἔκθεσις τῶν ἀρχαιοτήτων. Τὸ νέον Μουσειακὸν κτίριον οἰκοδομεῖται ἐπὶ σχεδίων τοῦ ἀρχιτέκτονος Καραντινοῦ τῇ ἐπιβλέψει μηχανικῶν τοῦ Ὑπουργείου Ἐθν. Παιδείας, πρόκειται δὲ νὰ ἀποβῆ τὸ ὠραιότερον μουσειακὸν καθίδρυμα τῶν Βαλκανίων. Ἦδη ἐν τῷ παραδοθέντι τμήματι ἀναγνωρίζομεν τὰς ἀρετὰς ἐκείνας τὰς ὁποίας ὀφείλει νὰ ἔχη πᾶν μουσειακὸν καθίδρυμα: Ὁ φωτισμὸς τῶν αἰθουσῶν γίνεται κατὰ τρόπον, ὥστε ὅλα τὰ ἀντικείμενα νὰ ἐκτίθενται ὑπὸ τοὺς καλυτέρους φωτιστικούς ὄρους, τὸ μέγεθος καὶ ὕψος τῶν αἰθουσῶν εἶναι ἀνάλογον πρὸς τὰ ἐκτιθέμενα ἀντικείμενα, ὁ διάκοσμος διὰ πολυχρῶμων ἑλληνικῶν μαρμάρων καὶ ἐλαιοχρωματισμῶν δίδει ἕνα τόνον ἐντελῶς σύμφωνον πρὸς τὸν χαρακτῆρα τοῦ μινωικοῦ πολιτισμοῦ τὸν ὁποῖον ἐκπροσωπεῖ, τέλος ἡ διαδοχὴ τῶν αἰθουσῶν εἶναι τοιαύτη, ὥστε νὰ εὐχεραίνῃ τὴν χρονολογικὴν καὶ ἐξελικτικὴν παρακολούθησιν τῶν ἐκθεμάτων καὶ εἰς μεγάλας ἔτι περιηγητικὰς ομάδας. Τὸ νέον κτίριον μετὰ τὸ πέρας του θέλει καθιστῆ εὐχερῆ καὶ τὴν ἐν τῷ Μουσείῳ ἐργασίαν τῶν ἀρχαιολόγων καὶ τὴν ἐν εἰδικοῖς ἐργαστηρίοις προπαρασκευὴν πρὸς ἔκθεσιν τῶν εὐρημάτων. Συνολικῶς τὸ κτίριον θέλει περιλάβῃ εἰς πλεόν τῶν εἴκοσι αἰθούσας τὸν πλοῦτον τῶν εὐρημάτων καὶ εἰς τὴν βοηθητικὴν πτέρυγα τὰ γραφεῖα τῆς Ἐφορείας καὶ Διευθύνσεως τοῦ Μουσείου, τῆς Βιβλιοθήκης, τὰς αἰθούσας μελέτης, τὰ ἐργαστήρια καὶ ἀποθήκας καὶ τὸν ξενῶνα. Τὸ ἐκτελούμενον λαμπρὸν ἔργον μὲ τὸ στοργικὸν ἐνδιαφέρον τοῦ Κράτους καὶ ὑπὸ τὴν δραστηρίαν διευθύνσιν τοῦ Σπ. Μαρινάτου, ὁ ὁποῖος ἐργάζεται σχετικῶς ὑπερανθρώπως, θέλει ἀχθῆ ταχέως εἰς πέρας.

Περαιτέρω θέλουσι καταβληθῆ προσπάθειαι ἐπιστημονικῆς ἐκθέσεως τῶν ἀντικειμένων συμφώνως πρὸς τὰς νεωτέρας προόδους τῆς μουσειογραφίας, οὕτως ὥστε ὁ ἐν τῷ κτιρίῳ ἐκτιθέμενος πολιτισμὸς νὰ γίνῃ πλήρως κατανοητὸς ἐν ὅλῃ αὐτοῦ τῇ ἐξελίξει.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Ἡ καθ' ἡμᾶς ὑπηρεσία περιλαμβάνει ὡς γνωστὸν τὴν Παιδαγωγικὴν Ἀκαδημίαν καὶ τὰ δύο προσηρητημένα ταύτῃ Πρότυπα Δημοτικὰ Σχολεῖα.

Πρόδος καὶ διαγωγή τῶν σπουδαστῶν

Οἱ σπουδασταὶ τῆς Π. Α. κατὰ τὴν χρονικὴν περίοδον 1936-1939 ἐπεδείξαντο ἐργατικότητα καὶ ἐπιμέλειαν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν σχολικῶν καθηκόντων των, διαγωγήν δὲ ἐσωσχολικὴν καὶ ἐξωσχολικὴν ἀμεμπτον.

Μετέχουσι πάντες μετὰ ζήλου καὶ ἐνθουσιασμοῦ τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ ἐμφοροῦνται ὑπὸ τῶν Ἐθνικῶν Ἰδεωδῶν καὶ τῶν ἀρχῶν τῆς 4ης Αὐγούστου, τὰς ὁποίας ἐν πάσει εὐκαιρίᾳ καταλλήλως ἀναπτύσσουσιν εἰς αὐτοὺς οἱ ἐν τῇ σχολῇ διδάσκοντες καὶ τὰς ὁποίας θὰ μεταλαμπαδεύουσιν οὗτοι εἰς τὰς ἐσχατίας τῆς Πατρίδος ὅπου θὰ κληθῶσι μετ' ὀλίγον ὡς διδάσκαλοι τῆς Νεολαίας.

Μεγάλως συνετέλεσαν εἰς τὴν ἐργατικότητα καὶ ψυχικὴν τόνωσιν τῶν σπουδαστῶν τὰ ὑπὸ τῆς Σῆς Κυβερνήσεως ληφθέντα μέτρα ὑπὲρ τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως, τῶν ὁποίων γνώσιν λαμβάνουν οἱ σπουδασταὶ διὰ καταλλήλου ἀναπτύξεως ὑπὸ τῶν Παιδαγωγῶν τῆς Σχολῆς ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως κεντρισθῇ ὁ ζήλος καὶ τὸ ἐνδιαφέρον των πρὸς ἐργασίαν, πληρωθῇ δὲ ἡ ψυχὴ των ἐξ ἐνθουσιασμοῦ καὶ ἀγάπης πρὸς τὸ ἱερὸν ἔργον των καὶ πρὸς τὴν μεγάλην των Ἐθνικὴν ἀποστολήν.

Ἐκ τῶν πολλῶν εὐεργετικῶν μέτρων τῆς Σῆς Κυβερνήσεως ἀναφέρομεν δύο τὰ σπουδαιότερα.

1) Ὁ διορισμὸς πάντων τῶν ἀδιορίστων δημοδιδασκάλων διὰ τῆς ἰδρύσεως καὶ προαγωγῆς πλείστων σχολείων καὶ τῆς πληρώσεως τῶν κενῶν θέσεων πάντων τῶν σχολείων. Τὸ μέτρον τοῦτο, τὸ ὁποῖον τιμᾷ κατ' ἐξοχὴν τὴν Μεταυγουστιανὴν Κυβέρνησιν ἐπέδρασε λίαν εὐμενῶς ἐπὶ τὴν ψυχικὴν κατάστασιν τῶν σπουδαστῶν, καθόσον τοῖς παρέσχε τὸ συναίσθημα τῆς ἀσφαλείας, ὅτι δηλ. μόλις ἀπολυθῶσιν ἐκ τῆς Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας θὰ διορισθῶσιν ἀμέσως, χωρὶς ν' ἀναμένωσιν ἐπὶ ἔτη ματαίως διορισμόν, ὡς συνέβαινε κατὰ τὴν πρὸ τῆς 4ης Αὐγούστου περίοδον. Ἀπότοκος τῆς καταστάσεως ἐκείνης ἦτο καὶ ἡ μὴ προσέλευσις ἐπαρκοῦς ἀριθμοῦ ὑποψηφίων σπουδαστῶν διὰ τὰς Π. Ἀκαδημίας, ὥστε νὰ καθίσταται δυνατὸν νὰ γίνῃ ἡ δέουσα ποιοτικὴ ἐπιλογή κατὰ τὰς εἰσιτηρίους ἐξετάσεις τῆς Σχολῆς.

2) Ἐπίσης σπουδαίως συνέβαλεν εἰς τὴν ἐργατικότητα καὶ ψυχικὴν ἡρεμίαν τῶν σπουδαστῶν ἡ ὑπὸ τοῦ Στου κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ ὑπουργοῦ ἅμα τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας ἐξαγγελθεῖσα

αὔξεις τῶν ἀποδοχῶν τῶν λειτουργῶν τῆς Δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1939. Τοῦτο ἔσχεν εὐεργετικὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῶν λειτουργῶν τῆς Δημοτικῆς Ἐπαιδεύσεως καὶ τῶν σπουδαστῶν τῆς Π. Ἀκαδημίας, καθόσον θὰ δύνανται διὰ τῆς οἰκονομικῆς ταύτης ἐνισχύσεως νὰ ἐπιδοθῶσιν πλέον ἀπερίσπαστοι εἰς τὸ βαρὺ ἔργον των.

Πρότυπα Δημοτικὰ Σχολεῖα

Διὰ τὴν πρακτικὴν ἐξάσκησιν τῶν δοκίμων διδασκάλων ἔχουσι προσαρτηθῆ εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς Π. Ἀκαδημίαν δύο πρότυπα δημοτικὰ Σχολεῖα, 1 ἑξατάξιον καὶ 1 μονοτάξιον.

Τὸ προσωπικὸν τούτων εἶναι πλήρες ὡς οἱ νόμοι ὀρίζουσιν καὶ ἐκτελεῖ ἐν γένει εὐδρόκως τὸ καθήκον του.

Μεγάλην δυσχέρειαν ἐπιφέρει εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀσκήσεως τῶν σπουδαστῶν τὸ ὅτι τὸ ἑξατάξιον Πρότυπον Δ. Σχολεῖον στεγάζεται εἰς ἰδιωτικὸν οἶκημα εἰς ἀρκετὴν ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ διδακτηρίου τῆς Π. Α., οὕτω δὲ δυσχεραίνεται ἡ ἐπίβλεψις τῆς ἐργασίας ὑφ' ἡμῶν καὶ ἡ ἐπαρκὴς ἀσκήσις τῶν σπουδαστῶν.

Τὸ κώλυμα τοῦτο δύναται νὰ ἀρθῆ διὰ τῆς ἀποπερατώσεως, ὡς ἀνωτέρω ἐλέγχθη τοῦ νέου διδακτηρίου τῆς Π. Α., ὁπότε ἀμφότερα τὰ Πρότυπα Δημ. Σχολεῖα θὰ στεγασθῶσιν ἐν τῷ αὐτῷ διδακτηρίῳ. Συγχρόνως θ' ἀποφευχθῆ καὶ ἡ δαπάνη ἐνοικίων ἧτις καταβάλλεται νῦν ὑπὸ τοῦ Κράτους ἀνερχομένη εἰς 4.000 μηνιαίως διὰ τὸ ἑξατάξιον Πρότυπον Δημ. Σχολεῖον.

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Τὸ ἐκπαιδευτικὸν καὶ φρονηματιστικὸν ἡμῶν ἔργον, τὸ ὁποῖον μέχρι τῆς ἱστορικῆς ταύτης ἡμέρας τῆς 4ης Αὐγούστου 1936, προσέκοπτε κατὰ μυρίων ἐσωτερικῶν καὶ ἐξωτερικῶν ἐμποδίων, λόγῳ τῆς ἀριστεριζούσης νοοτροπίας τινῶν δυστυχῶς καὶ ἐξ αὐτῶν τούτων τῶν ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν καὶ ἐκ τῶν ἀνηκόντων εἰς τὸ στενὸν καὶ εὐρύτερον τοῦ σχολείου περιβάλλον, ἧτοι τὴν οἰκογένειαν ἐνίοτε καὶ τὴν κοινωνίαν, ἀπὸ τῆς χρονολογίας ταύτης εὐκολύνεται, ἐνισχύεται, ὀλοκληροῦται χάρις εἰς τὴν ἐξυγιαντικὴν πνοήν, ἧτις, ἐκπηγάσασα ἐκ τῆς Ὑψηλῆς Κορυφῆς τοῦ Ἔθνους, τοῦ Μεγαλειστάτου Βασιλέως ἡμῶν Γεωργίου τοῦ Β' καὶ τοῦ Ἀδαμαντίνου Κυβερνήτου του, τοῦ Ἐξοχωτάτου Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως κ. Ι. Μεταξᾶ, ἐνεφύσησεν εἰς τὰς ψυχὰς ὄλων μας νέαν ζωὴν, νέας τάσεις, νέα ἰδανικά, νέας προσδοκίας, νέα καθήκοντα καὶ διήνοιξε πρὸ τῶν ἐκθάμβων ὀφθαλμῶν μας νέας κατευθύνσεις ἐθνοσωτηρίους καὶ σωστικὰς. Τὰ γεγονότα ταῦτα ἐπέτρεψαν εἰς ἡμᾶς τοὺς διδασκάλους καὶ παιδαγωγοὺς νὰ τονώσωμεν τὸ θρησκευτικὸν καὶ Ἐθνικὸν φρό-

νημα τῶν τροφίμων μας καί νά παράσχωμεν εἰς τὸ ἔργον τῆς ἀγωγῆς, τὸ ὁποῖον ἔχομεν ἀναλάβει, περιεχόμενον ὑγιᾶς καί χρηστόν, ἀδιάβλητον καί γενναῖον, ἰκανὸν νά ἐμπνεύσῃ εἰς τὴν μαθητιῶσαν νεολαίαν μας ὀρθὰς θρησκευτικὰς πεποιθήσεις, θερμὴν πρὸς τὴν Πατριδα ἀγάπην καί τυφλὴν ὑπακοὴν εἰς τοὺς Νόμους καί τοὺς Ἄρχοντας τῆς Πολιτείας. Τὰ ἀβέβαια βήματα τῆς σπουδαζούσης νεότητος κατέστησαν σταθερὰ καί αἱ κατευθύνσεις αὐτῆς ἠκολούθησαν εὐθείας καί πεφωτισμένας τρίβους ἐπ' ὠφελεία καί αὐτῆς ταύτης καί τοῦ Κράτους τὸ ὁποῖον ἐπ' αὐτῆς ἀκριβῶς στηρίζει τὰς ἐλπίδας Του.

Τῆς Ἐθνικῆς προσπάθειας ταύτης συναρῶς παρουσιάσθη ἐν καιρῷ τῷ δέοντι ὁ ὑπέροχος τῆς Ἐθνικῆς Ὁργανώσεως τῆς Νεολαίας θεσμός, τοῦ ὁποῖου ἡ ἐπίδρασις ἐπὶ τὴν ἀγωγὴν καί τὸ μέλλον τῆς Ἑλληνικῆς Κοινωνίας δὲν εἶναι εὐκολον νά περιγραφῆ καί δὴ εἰς ὀλίγας γραμμὰς καί τὰ στενὰ ὄρια μιᾶς ὑπηρεσιακῆς ἐκθέσεως. — Ἔπρεπε νά διαθέσω Τυρρηκικὴν σάλπιγγα, διὰ νά δυνηθῶ νά τονίσω καί διαλαλήσω ἀνά τὸ Πανελλήνιον ἀνυπολόγιστους ὠφελείας τὰς ὁποίας θὰ ἀρυρθῆ ἡ ἐσωσχολικὴ καί ἐξωσχολικὴ νεότης ἀπὸ τὸ ἐμπνευσμένον τοῦτο κήρυγμα τοῦ Μεγάλου Κυβερνήτου μας, ἀπὸ τὰ πρωτόλεια τοῦ ὁποῖου εὐκολον εἶναι νά ὑπολογίσωμεν τὸν ἄφθονον ἀμητόν, τοῦ ὁποῖου θὰ ἀποκομίσωμεν ἐν καιρῷ τῷ δέοντι, ὅταν δυνηθῶμεν σὺν Θεῷ νά ὀλοκληρώσωμεν τὴν μεγαλειώδη ταύτην καί ἀνυπολόγιστον εἰς Ἐθνικὰ ὠφελήματα πρωτοφανῆ δημιουργίαν. — Δὲν ἐπιθυμῶ ὅμως νά νομισθῆ ὅτι ὑπερβάλλω τὰ πράγματα ἢ ὅτι ἐπιχειρῶ νά ψάλλω διθυράμβους ἄγαν τολμηροὺς καί εὐφαντασιώτους, διότι εἶμαι πεπεισμένος καί προΐδεασμένος ὅτι μόνον διὰ τῆς ἐνδελεχοῦς καί φανατικῆς ἐφαρμογῆς τῶν μέτρων ἐκείνων, διὰ τῶν ὁποίων θὰ κατορθωθῆ ἡ ἐξυγιάνσις καί ἀνύψωσις τοῦ περιβάλλοντος ἐν τῷ ὁποίῳ ἀνατρέφεται τὸ παιδί καί ὁ ἔφηβος, εἶναι δυνατόν νά ἀναμένωμεν καί αὐτῶν τούτων καί τῆς Κοινωνίας τὴν ἀναβίωσιν καί ἀνόρθωσιν, ἄλλως ἀντλοῦμεν εἰς πῖθον Δαναΐδων. Διὰ πάντα ταῦτα ἐπιθυμῶ νά μοῦ ἐπιτραπῆ νά φρονῶ, ὅτι καί μόνη ἡ πρωτοβουλία αὕτη τοῦ Ἐθνικοῦ Πρωθυπουργοῦ ἀρκεῖ νά χαρακτηρίσῃ ἐπαρκῶς τὸ ἔργον τῆς 4ης Αὐγούστου 1939 καί νά παράσχῃ καί ἡμῖν τοῖς ἐν τῷ κύκλῳ τῆς ἡμετέρας δράσεως κοπιῶσι διὰ τὴν ἐφαρμογὴν του τὰ μέσα νά ἀναφέρωμεν πρὸς τὰς Προϊσταμένας ἡμῶν Ἀρχάς, ὅτι ἐκεῖνο διὰ τὸ ὁποῖον πρέπει κυρίως νά εἴμεθα ὑπερήφανοι εἶναι τὸ γεγονός, ὅτι, χωρὶς νά παραλείπωμεν τὰ συνήθη ἡμῖν καθήκοντα, συνετελέσαμεν ὅση ἡμῖν δύναμις εἰς τὴν ἔξαρσιν καί πραγμάτωσιν τῆς ἰδέας τῆς Ἐθνικῆς Ὁργανώσεως τῆς Νεολαίας, σπεύσαντες πρῶτοι νά δημιουργήσωμεν τὸν πρῶτον ὑγιᾶ πυρῆνα τῶν μελῶν τῆς διὰ τῆς ἀθρόας ἐγγραφῆς τῶν μαθητῶν καί τῆς Δημοσίας Ἐμπορικῆς Σχολῆς καί τῆς Νυκτερινῆς τοιαύτης.

ΔΑΣΟΝΟΜΕΙΟΝ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Ὁ Δασονόμος Παῦλος Μητρόπουλος ἀναλαβὼν τὴν διεύθυνσιν τοῦ Δασονομείου μετὰ δίμηνον ἀπὸ τῆς ἀναλήψεως τῆς ἀρχῆς ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἔχων ὡς γνώμονα τὰς ἀρχὰς καὶ τὴν χαραχθεῖσαν κατεύθυνσιν τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως τῆς 4ης Αὐγούστου, ἐξαντλητικῶς εἰργάσθη μετὰ τῶν συνεργατῶν τοῦ Δασοκόμων νὰ ἀναδιοργανώσῃ καὶ νοικοκυρεύσῃ τὸ Δασονομεῖον ὅπως ὁ Ἐθνικὸς Κυβερνήτης Ἰωάννης Μεταξᾶς τὸ Κράτος.

Ἡ προσοχὴ δὲ καὶ ἡ προσπάθεια τοῦ Δασονόμου καὶ τοῦ προσωπικοῦ συνεκεντρώθη ἀρχικῶς εἰς τὴν δίωξιν τῆς λαθραίας εἰσαγωγῆς παρανόμως κατασκευαζομένων καὶ εἰσαγομένων εἰς τὴν πόλιν Ἡρακλείου ξυλανθράκων πρὸς περιορισμὸν τοῦ σφετερισμοῦ τῶν φόρων τοῦ Δημοσίου.

Τὸ προσωπικὸν τοῦ Δασονομείου ἀνεπαρκὲς εἰς ἀριθμὸν ἀπὸ τότε (1936) καὶ μέχρι σήμερον, ἐξαντλητικῶς εἰργάσθη καὶ ἐργάζεται διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ κοινου, καὶ διὰ τὴν αὔξησιν τῶν ἐσόδων τοῦ Δασονομείου καὶ τοῦ Ταμείου Θήρας.

Κατὰ τὸ 1935 ἐξεδόθησαν 2300 ἄδειαι κυνηγίου ἐξ ὧν ἔσοδα διακόσσια τριάκοντα χιλιάδες 230.000 δραχ., κατὰ τὸ 1936 ἐπίσης, κατὰ τὸ 1937 2600 ἐξ ὧν ἔσοδα 260.000 δραχ. καὶ κατὰ τὸ 1938 ἄδειαι 3400 ἐξ ὧν ἔσοδα 340.000 δραχ. Ἐκ τῶν παρατιθεμένων ἀριθμῶν ὅθεν δείκνυται ὅτι τὰ ἐξ ἀδειῶν θήρας ἔσοδα ηὔξηθησαν κατὰ ἑκατὸν καὶ πλέον χιλιάδας (100.000) δραχμῶν ἐν συγκρίσει μὲ τὸ ἔτος 1935 καθ' ὃ δὲν εἶχεν ἀναλάβει εἰσέτι τὴν ἀρχὴν ἡ Κυβέρνησις τοῦ ἀναδημιουργοῦ Πρωθυπουργοῦ Ἰωάννου Μεταξᾶ.

Ἔσοδα	κατὰ	τὸ	ἔτος	1934	δραχμαὶ	343.000
»	»	»	»	1935	»	282.000
»	»	»	»	1936	»	341.000
»	»	»	»	1937	»	469.000
»	»	»	»	1938	»	555.000

Ἡ Φιλοδασικὴ Ἐπιτροπὴ νεκρὰ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν καὶ μέχρι τοῦ 1935 ζωντανεῖ κατὰ τὸ 1936 ἀσχοληθεῖσα διὰ τοῦ Δασονομείου εἰς τὴν ἐξεύρεσιν καὶ ἐκχώρησιν αὐτῆς ἐκτάσεων πρὸς ἀναδάσωσιν καὶ ἀρχίζει τὰς δενδροφυτεύσεις.

Κατὰ τὸ ἔτος 1936 ἐπέτυχε νὰ τεθῇ εἰς τὴν διάθεσιν τῆς πρὸς ἀναδάσωσιν ἑκτασίς 200 στρεμμάτων εἰς Ἁγ. Πάντας, Δύο Ἀοράκια ὑπὸ τῆς ἰδιοκτητρίας Κοινότητος Ν. Ἀλικαρνασσοῦ, καὶ 50 στρεμμάτων εἰς θέσιν «Παληόκαστρον» Ν. Ἀλικαρνασσοῦ. Ἐπραγματοποιήθησαν οἱ ἑορταὶ Πρασίνου εἰς Ἁγ. Δέκα, εἰς Ἡράκλειον καὶ ἐφυτεύθησαν δενδρύλλια ἄνωθεν τῆς Γεωργ. Σχολῆς Μεσσαρᾶς καὶ Φαιστοῦ, Ἄνω Βιάννου, εἰς Παιδ. ἐξοχὰς, Ν. Ἀλικαρνασσόν, λόφον Ἁγ. Πάντων κ.λ.π, ἐπιμελεῖα Δασονομείου.

Ἐκ Μάννας (Μάρκασι)-Μελισσίου τῆς ἐπαρχίας Κορινθίας. Πτυχιούχος τῆς Μέσης Δασοκομικῆς Σχολῆς Βυτίνης. Διωρίσθη ἐν ἔτει 1916 εἰς τὸ Δασαρχεῖον Λοκρίδος-Πρώτυπον Φωκίδος ὑπηρετήσας μέχρι τοῦ Σ)βρίου 1917 ὅτε κατετάγη ὡς κληρωτὸς εἰς τὰς τάξεις τοῦ Στρατοῦ, ὑπηρετήσας τὴν πατρίδα ἐπὶ δετίαν. Μετέσχε τῶν πολέμων 1918-22 εἰς τὸ Μακεδονικὸν καὶ Μικρασιατικὸν μέτωπον καὶ προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὴν πατρίδα ὡς στρατιώτης, δεκανεὺς, λοχίας, καὶ τέλος ὡς ἀξιωματικὸς τοῦ Μηχανικοῦ, εὐδοκίμως ἀποφοιτήσας τοῦ ἐν Δορυλαίῳ

ΠΑΥΛΟΣ Δ. ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΔΑΣΟΝΟΜΟΣ

(Ἐσκή Σεχίρ) Οὐλαμοῦ Ὑποψηφίων Ἐφέδρων ἀξιωματικῶν. Κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσίας του προήχθη καὶ ὡς δασικὸς ὑπάλληλος εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Δασοκόμου Α΄.

Ἀνέλαβε καὶ πάλιν τὰ καθήκοντά του εἰς τὴν Δασικὴν ὑπηρεσίαν ἀπολυθεὶς τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἐν ἔτει 1923.

Προήχθη εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Δασονομοῦ ἐν ἔτει 1924 μεταθεθεὶς εἰς Σκῦρον (Δασονομεῖον Κύμης) καὶ ὑπηρετήσας εὐδοκίμως ἀκολουθῶν προϊστάμενος τοῦ Δασονομείου Κοζάνης, παρὰ τῷ Δασαρχεῖῳ Θεσ)νίκης, Κατερίνης, Δασονομείῳ Αἰγιαλείας, Δασαρχεῖῳ Μεγάρων μέχρι τοῦ 1936, ὅποτε ἐτέθη εἰς τὴν Διάθεσιν τῆς Γεν. Δ)σεως Κρήτης παρὰ τῆ ὁποῖα ὑπηρετεῖ ἔκτοτε, τοποθετηθεὶς δὲ ὡς προϊστάμενος τοῦ Δασονομείου Ἡρακλείου με ἐξαιρετικὴν ἐπιμέλειαν ἐργάζεται. Διακρίνεται διὰ τὴν εὐθυκρισίαν του ἐξ οὗ οἱ ἀγρόται ἐσυνήθισαν καὶ προσέρχονται εἰς τὸ Δασονομεῖον μόνοι χωρὶς τὴν παρέμβασιν τῶν μεσαζόντων ἐξυπηρετούμενοι διότι ἀντελήφθησαν, ὅτι ἐμπνέεται ἀπὸ ἐξυψωμένα ἐθνικὰ ἰδεώδη καὶ βασιλεύει ἡ ἰσοπολιτεία τῆς Μεταγουστιανῆς περιόδου σήμερον εἰς τὸ Δασονομεῖον δι' ὃ καὶ τῷ ἐξεφράσθη ἐγγράφως εὐαρέσκεια.

ΜΗΝΑΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ

Προσωπικότης ἑξοχος μεταξύ τῆς Κρητικῆς κοινωνίας, τυγχάνει ἀπὸ ἐξαιτίας πρώτος Δημότης, τῆς πόλεως Ἡρακλείου εἰς τὴν ὁποίαν ἔχει ἀφιέρωσει ὅλας τὰς δημιουργικὰς δυνάμεις του καὶ τὴν ἐξαιρετον δραστηριότητά του.

Φύσις φιλοπρόοδος καὶ κατ' ἐξοχὴν δημιουργικὴ, ἔχει συμβάλει μεγάλως εἰς τὴν ἀπέραντον ἐξελικτικὴν καὶ ἐκπολιτιστικὴν ὠθησιν ποῦ ἔλαβε τὸ Ἡράκλειον κατὰ τὴν τελευταίαν ἐξαιτίαν.

Ὡς Δήμαρχος ἔχει εἰς τὸ ἐνεργητικὸν του μίαν κατὰ πάντα ἀξιόλογον ὑπὲρ τῆς πόλεως Ἡρακλείου ἐργασίαν ἐκτεينوμένην ἐφ' ὅλων των κοινωνικῶν ἐκδηλώσεων. Κάθε κοινωνικὴ, ἐκπολιτιστικὴ, φιλανθρωπιστικὴ καὶ πνευματικὴ κίνησις εἶναι ἔργα ὀφειλόμενα κατὰ κύριον λόγον εἰς τὴν ἰδικὴν του πρωτοβουλίαν καὶ τὴν ἀμέριστον ἠθικὴν του ἐνίσχυσιν.

Ἡ πόλις τοῦ Ἡρακλείου εὐτυχήσασα νὰ ἔχη τοιοῦτον δημοτικὸν ἄρχοντα κατὰ τὴν διαρρεῦσασαν ἐξαιτίαν ἐγνώρισε πρόοδον καὶ ἐξέλιξιν ἀλματώδη. Τὸν παλαιὸν καὶ πρωτόγονον χωρικὸν ρυθμὸν τοῦ Ἡρακλείου ὡς πόλεως ἀντικατέστησαν ἤδη ὡραῖα ἀσφαλτοστρώμενα Λεωφόροι καὶ πλατεῖαι τὰς ὁποίας κοσμοῦν ἐπιβλητικὰ μέγαρα δίδοντα τὴν ἐντύπωσιν μιᾶς ἀπολύτως συγχρονισμένης καὶ ἐξελιγμένης πόλεως.

Ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς κοινωνικῆς προνοίας καὶ τῆς ὑποστηρίξεως τῶν πασχόντων καὶ ἐνδεῶν ἡ δρᾶσις τοῦ πρώτου δημότου τοῦ Ἡρακλείου δὲν ὑπῆρξεν ὀλιγώτερον σημαντικὴ. Ἀλτροῦστῆς καὶ φιλάνθρωπος ἀπὸ χαρακτῆρος παρέχει ἀμέριστον πάντοτε τὴν ἠθικὴν καὶ ὑλικὴν του συνδρομὴν εἰς πάντα ἀναξιοπαθοῦντα ἐρχόμενος ἐν παντί καὶ πάντοτε ἐπίκουρος πρὸς ἄμβλυσιν τῆς δυστυχίας τῶν συμπολιτῶν του. Ἀντάξιος Δήμαρχος τοῦ Κράτους τῆς Ἀναδημιουργίας.

Ἄλλ' ἡ δραστηριότης καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ κ. Γεωργιάδου καὶ ὡς ἀτόμου καὶ ὡς Δημάρχου ἐκτείνεται καὶ πολὺ πέραν τῶν ὀρίων τῶν καθωρισμένων ἀρμοδιοτήτων του.

Τὰ ἐκάστοτε ἀνακύπτοντα γενικῆς φύσεως ζητήματα τῶν ὀργανωμένων κοινωνικῶν τάξεων τοῦ Ἡρακλείου τὸν εὐρίσκουν πάντοτε προθυμότατον συνήγορον. Οἱ ἐργάται οἱ ἀγρόται οἱ ἐπαγγελματῖαι οἱ ἔμποροι καὶ γενικῶς ὅλοι αἱ Ὄργανώσεις τῆς πόλεως ἔχουν ἐξασφαλίσαι ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ κ. Γεωργιάδου τὸν ἰδεώδη προστάτην των, δι' αὐτὸ καὶ ἡ εὐγνωμοσύνη των τὸν συνοδεύει πάντοτε.

ΔΗΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Ὁ Δήμος Ἡρακλείου μετὰ τῶν περιχώρων ἀριθμεῖ πλέον τῶν 50.00 κατοίκων.

Προάστεια καὶ Συνοικισμοὶ ὑπαγόμενα εἰς τὸν Δήμον εἶναι τὰ κάτωθι.

Χρυσοπηγή, Πόρος, Νέα Βρύουλλα, Συνοικισμοὶ Πατελλῶν, Συνοικισμὸς Στρατηγοῦ Κατεχάκη, Νέον Ἡράκλειον, Νέαι Κλαζομεναί, Ἅγιος Ἰωάννης, Τεκές, Μακρὸ Τοῖχος, Νέα καὶ Παλαιὰ Φορτέτσα, Μεσαμπελιές, Γοῦρνες, καὶ Ἀθάνατοι.

Ἔργα.—Ἐγένοντο αἱ κάτωθι σωληνώσεις εἰς ἀντικατάστασιν κτιστῶν ὑδραγωγείων. Σωλήνωσις ὑδραγωγείου Ἀρχανῶν Ἡρακλείου μέτρα 10.000.

Σωλήνωσις ὑδραγωγείου «Φουντάνας» μέτρα 3.000.

Περισυλλογὴ καὶ Σωλήνωσις τοῦ ὕδατος τῶν πηγῶν «Κρύες Βρύσες» μέτρα 3.300.

Κατασκευὴ καὶ σωλήνωσις ὑδραγωγείου «Φορτέτσας» μέτρα 3000

Κατασκευὴ Νέου Δικτύου ὑδρεύσεως τῶν Προαστείων Πόρου καὶ Χρυσοπηγῆς μέτρα 10.000. Κατασκευὴ δικτύου ὑδρεύσεως τῶν Σφαγείων μέτρα 1.700.

Ὅμοίως ηὑξήθησαν τὰ ὕδατα τοῦ ὑδραγωγείου διὰ τῆς ἀνιχνεύσεως καὶ περισυλλογῆς τῶν ὑδάτων παλαιῶν πηγῶν ἅτινα εἶχον ἀπωλεσθῆ καὶ διὰ τῆς προσθήκης ὑδάτων ἐξ ἄλλων πηγῶν τὸ πρῶτον ἤδη περισυλλεγόντων.

Οὕτω ἐπετεύχθη αὔξις τῶν ὑδάτων συνολικῶς κατὰ 29 λίτρας.

Ἐκτὸς τῆς διὰ τῆς σωληνώσεως τῶν κτιστῶν ὑδραγωγείων τῆς ἐπιτευχθείσης ὑγιεινῆς τοῦ ὕδατος, ὁ Δήμος ἐπρομηθεύθη καὶ μηχανήματα χλωρίσεως καὶ προαμμωνιώσεως τοῦ ὕδατος τὰ ὅποια ἐτοποθέτησεν εἰς τὴν δεξαμενὴν οὕτω δὲ τὸ ὕδωρ παρέχεται πλήρως ἀπηλλαγμένον νοσογόνων μικροβίων.

Ἐπιπέδοι.—Ἰδιαιτέρως κατεβλήθη μέριμνα διὰ τὴν κατὰ τὸ δυνατὸν συμπλήρωσιν καὶ βελτίωσιν τοῦ ἀποχετευτικοῦ δικτύου.

Οὕτω κατεσκευάσθη πλήρες δίκτυον εἰς τοὺς συνοικισμοὺς Ἄκ Τάμπια, Βίγλα καὶ Νέα Βρύουλλα.

Ἐπέξετάθη ὁ κάτωθι τοῦ μεγάλου ἐπιχώματος τῆς Πλατείας Ἐλευθερίας ὄχετός, κατεσκευάσθη νέον δίκτυον εἰς τὴν παρὰ τὸ Μουσεῖον συνοικίαν διηρῦνθησαν παλαιοὶ ὄχετοὶ εἰς διαφόρους συνοικίας ὥστε οἱ ἐν τῷ συνόλῳ ἐργασία ὑπερβαίνει τὰ 5.500 μέτρα.

Ἐκτὸς τῶν ἔργων τούτων ἀνετέθη εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις Τεχνικόν

Γραφεῖον ΚΡΑΝΤΩΝΕΛΛΗ καὶ ΚΑΝΙΣΚΙ ἢ ἐκπόνησις πλήρους μελέτης διὰ τὴν κατασκευὴν νέου δικτύου ὑπονόμεων τοῦ ὁποίου προσεχῶς θὰ ἀρχίσῃ ἡ τμηματικὴ ἐφαρμογὴ δεδομένου ὅτι διὰ τὴν κατασκευὴν του θὰ ἀπαιτηθῶσιν ὄγδοῦντα ἑκατομμύρια περίπου δραχμῶν.

Ὀδοποιΐα.—Ἐξετελέσθησαν ἐν τῇ πόλει καὶ τοῖς Προαστείοις ἀσφαλτοστρώσεις 40.000 τετραγωνικά μέτρα, σκυρωστρώσεις 20.000 τετραγωνικά μέτρα, λιθόστρωτα 14.000 τετραγωνικά μέτρα.

Ἀστεοδομικά.—Ἐνεκρίθη τὸ νέον σχέδιον τῆς πόλεως τοιοῦτοτρόπως δὲ μετὰ πάροδον δεκαετηρίδων ὀλοκλήρων ἐπετεύχθη ὅπως δοθῇ ὁ ρυθμὸς τῆς μελλούσης διαμορφώσεως τῆς πόλεως, ἀνετέθη, δὲ ἤδη κατόπιν διαγωνισμού εἰς Τεχνικὸν Γραφεῖον ἢ πασσάλωσις καὶ χωροστάθμισις τοῦ νέου σχεδίου ὥστε ἡ ἐφαρμογὴ αὐτοῦ νὰ καταστῇ ἀπρόσκοπος.

Οἰκοδομικά.—Ἀνεγείρονται καὶ εὐρίσκονται ἤδη ἐν τῷ περατοῦσθαι τὰ Νέα μεγαλοπρεπῆ Δημοτικὰ Σφαγεῖα διὰ τὰ ὁποῖα θὰ δαπανηθῶσι περὶ τὰ 4 ἑκατομμύρια δραχμῶν.

Πίνεται ἤδη ἡ συμπλήρωσις τοῦ παρὰ τὴν ὁδὸν 4ης Αὐγούστου Τουριστικοῦ Μεγάρου τοῦ Δήμου περατωθείσης ἤδη τῆς ἀνεγέρσεως δευτέρου καὶ Τρίτου ὀρόφου δι' οὓς ἐδαπανήθησαν περὶ τὰ 2 ἑκατομμύρια δραχμῶν.

Κατηρτίσθη ἤδη ἡ προμελέτη ἀνεγέρσεως τοῦ Δημοτικοῦ Θεάτρου.

Μηχανήματα.—Συνεπληρώθησαν αἱ εἰς μηχανήματα ἀνάγκαι τοῦ Δήμου διὰ τῆς προσθήκης νέων τοιούτων εἰς τὸ ἀντλιοστάσιον τῶν πηγῶν Μηλιαρᾶ καὶ ἐπλουτίσθη τὸ τροχέον ὑλικὸν διὰ τῆς ἀγορᾶς αὐτοκίνητων μεταφορᾶς Σφαγείων περισυλλογῆς ἀπορριμμάτων καὶ καταβρεκτήρων.

Κοινωνικὴ Πρόνοια καὶ Φιλανθρωπία.—Κατεσκευάσθησαν εἰς θέσιν Πόρος ἀποδυτήρια Θαλασσίων Λουτρῶν ἅτινα ἐτέθησαν εἰς χρῆσιν τοῦ κοινῶ ἀπὸ τοῦ τρέχοντος ἔτους.

Ἐπλουτίσθη ἡ Βικελαία Δημοτικὴ Βιβλιοθήκη διὰ χιλίων πεντακοσίων νέων τόμων καὶ προσελήφθη ὑπὸ τοῦ Δήμου εἰδικὸς μεταφραστὴς διὰ τὴν μετάφρασιν τοῦ Τουρκικοῦ Ἀρχείου ἐκ τῆς ὁποίας ἀρῶνται πολῦτιμοι πληροφορίαι διὰ τὴν Ἱστορίαν τοῦ τόπου.

Ἐνισχύθησαν χρηματικῶς καὶ ἠθικῶς διάφοροι νέοι Λογοτέχνη διὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν φιλολογικῶν αὐτῶν ἔργων.

Διετέθησαν διὰ συντήρησιν Φιλανθρωπικῶν Ἰδρυμάτων Κοινωνικὴν Ἀντίληψιν Ἐθνικὴν Μόρφωσιν καὶ Ἀγωγὴν ἀπὸ τῆς 4ης Αὐγούστου 1936 καὶ ἐντεῦθεν περὶ τὰ ἑνδεκα ἑκατομμύρια δραχμῶν. Εἰδικώτερον δὲ διὰ τὴν συντήρησιν τοῦ Παναειοῦ Δημοτικοῦ Νοσοκομείου Ἡρακλείου τέσσαρα ἑκατομμύρια ἑπτακοσίας χιλιάδας, διὰ τὸ Δημοτικὸν Βρεφοκομεῖον 1.750.000. Διὰ βοηθήματα εἰς ἀπόρους 776.000. Διὰ τὴν Ἐθνικὴν Ὀργάνωσιν τῆς Νεολαίας 555.000. Ὡ-

σαύτως διετέθησαν διὰ διάφορους Φιλανθρωπικὰς Ὀργανώσεις καὶ Σωματεία διὰ Τουρισμὸν, τὸν Ἀθλητισμὸν, τὴν ἐκπαίδευσιν, τὰς παιδικὰς ἐξοχὰς, τὴν συντήρησιν Συσσιτίου ἀπόρων περὶ τὰ 3.400.000.

Ἐν ἐκ τῶν ἔργων Φιλανθρωπίας διὰ τὸ ὅποιον ὁ Δήμος ὅλος ἰδιαιτέραν κατέβαλον φροντίδα εἶναι τὸ Πανάγειον Δημοτικὸν Νοσοκομεῖον.

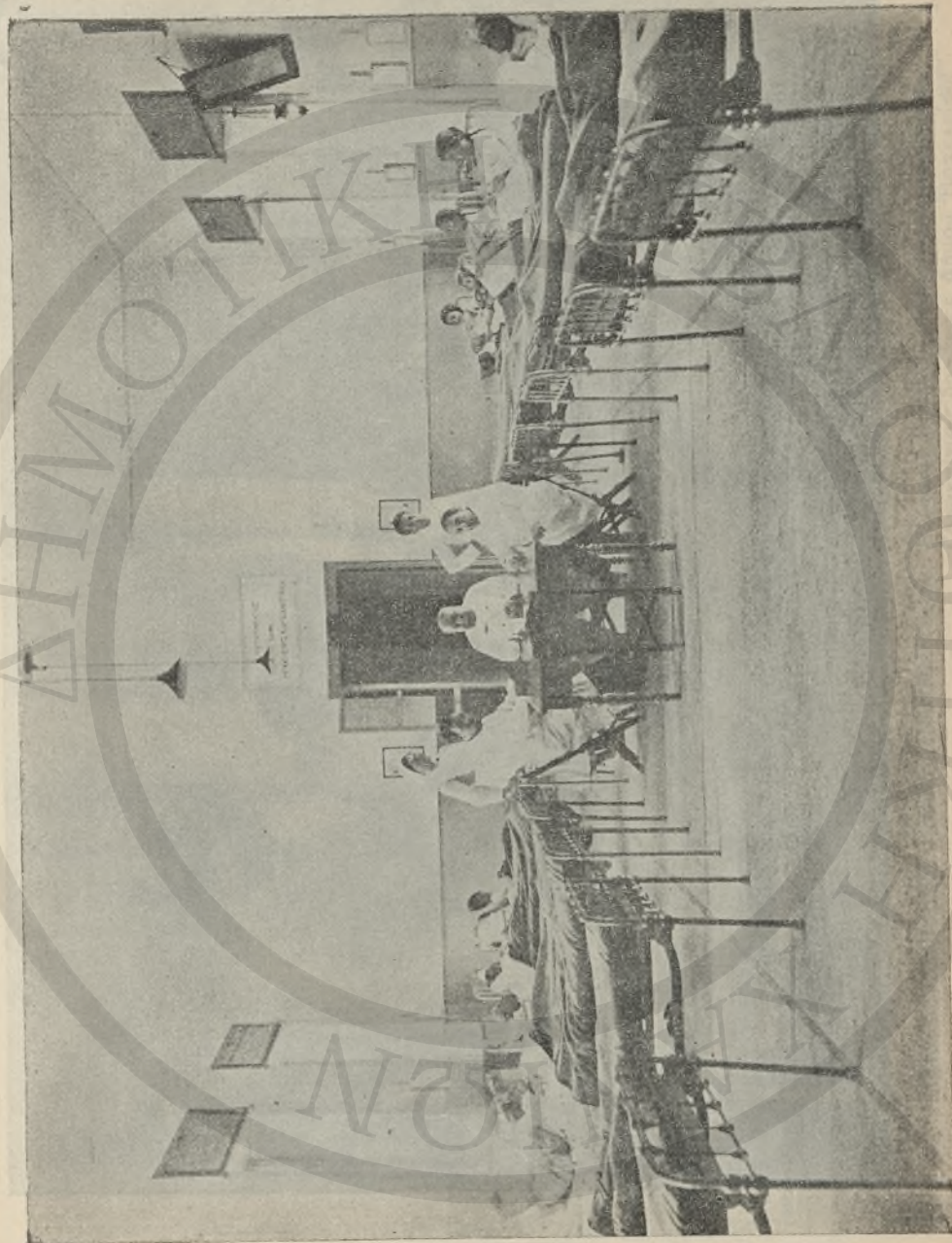
Εἰς τοῦτο ἐγένετο πλήρης καὶ ριζικὴ ἀντικατάστασις κλινῶν ρουχισμοῦ καὶ ἐπίπλων. Ὡσαύτως ἀνεκαινίσθησαν τὰ ἐπιχρήσματα τῶν ὀροφῶν, τὰ πατώματα, καὶ κουφώματα ἐγένοντο νέοι ἐλαιοχρωματισμοί, ἀντεκατεστάθη καὶ ἐπλουτίσθη τὸ μαγειρεῖον εἰς σκεύη καὶ ἐτοποθετήθησαν νέα τέλεια μαγειρικὰ μηχαναί, κατεσκευάσθη νέον τελειώτατον χειρουργεῖον Ὀφθαλμολογικὸς θάλαμος συνεπληρώθησαν τὰ Ἐπιστημονικὰ ἔργαλεῖα τοῦ Νοσοκομείου, κατεσκευάσθη νέον ἐξωτερικὸν Ἰατρεῖον, Νεκροτομεῖον, Λουτρά, ἐτοποθετήθη κεντρικὴ θέρμανσις, κατεσκευάσθησαν ἀπομονωτικοὶ θάλαμοι καὶ γενικῶς ἐγένετο γενικὴ ἐσωτερικὴ διαρρύθμισις.

Ἐκτὸς τῶν ἄνω συνδρομῆ τοῦ Ἐφεδρικοῦ Ταμείου ἀνεγείρεται νέα πτέρυξ ἣτις θὰ περιλάβῃ 28 κλῖνας καὶ θὰ τοποθετηθῶσιν εἰς εἰδικὸν ἐν αὐτῇ διαμέρισμα αἰ ἀγορασθεῖσαι νέα ἀκτῖνες Χ τελειοτάτου συστήματος καὶ διὰ τὰς ὁποίας διετέθησαν 650.000 δραχμῶν.

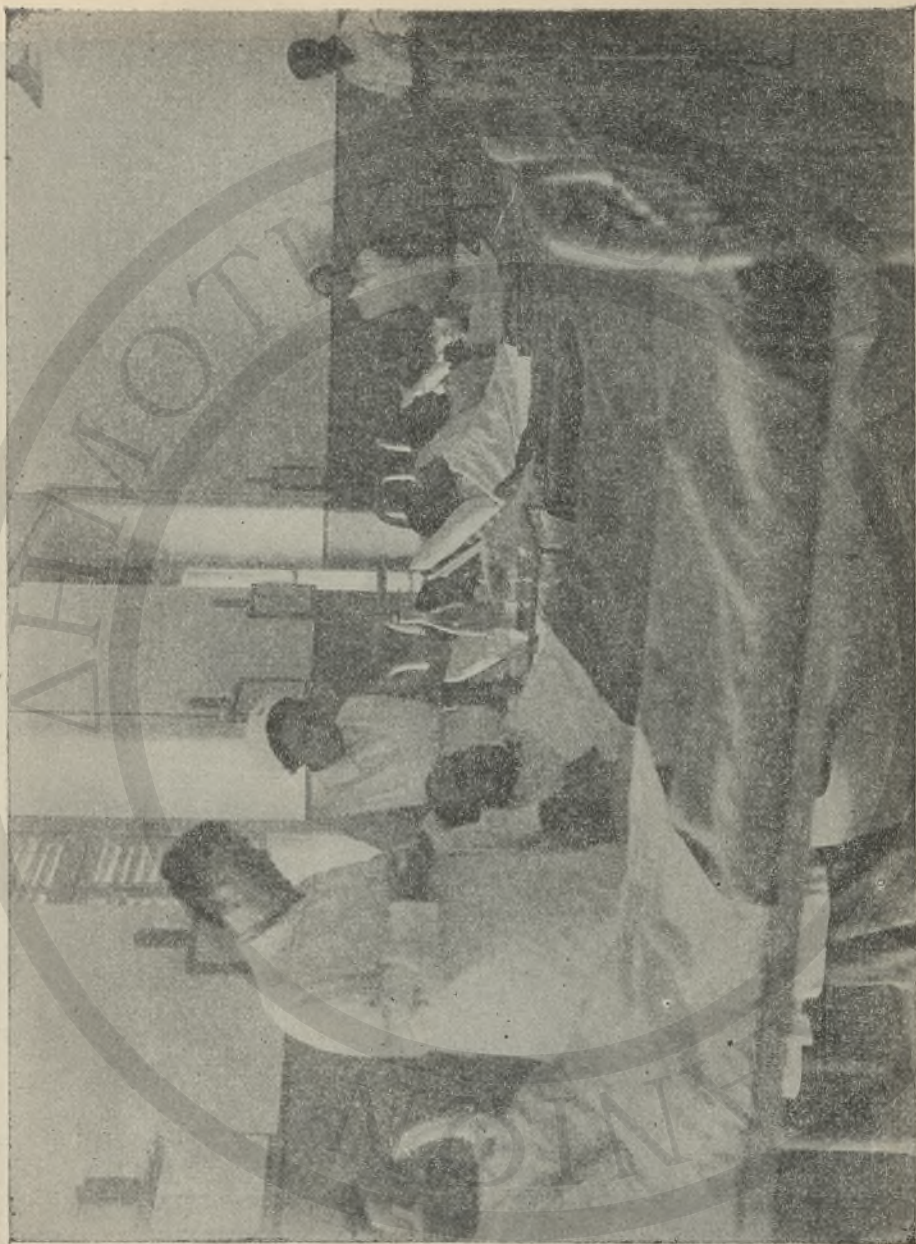
Γενικῶς αἱ γενόμεναι διαρρυθμίσεις καὶ ὁ πλουτισμὸς τοῦ Παναγείου Δημοτικοῦ Νοσοκομείου κατέστησαν τοῦτο ἐφάμιλλον πρὸς τὰ τελειώτερα νοσηλευτικὰ Ἰδρύματα τῆς Ἑλλάδος. Ἴνα γίνῃ περισσότερον ἀντιληπτὴ ἡ κοινοφελὴς αὐτοῦ δράσις παραθέτομεν κατωτέρω ἀριθμοὺς τινάς, ἐκ τῆς δράσεώς του κατὰ τὴν τελευταίαν τριετίαν.

Ἐνοσηλεύθησαν ἀσθενεῖς 3.735 ἐπὶ ἡμέρας 41.672, ἐξετελέσθησαν ἐν τῷ Φαρμακείῳ τοῦ Νοσοκομείου συνταγαὶ ἐσωτερικῶν καὶ ἐξωτερικῶν ἀσθενῶν 68.821 ἐγένοντο δὲ μικροβιολογικαὶ ἐξετάσεις ἀπόρων 8.813.

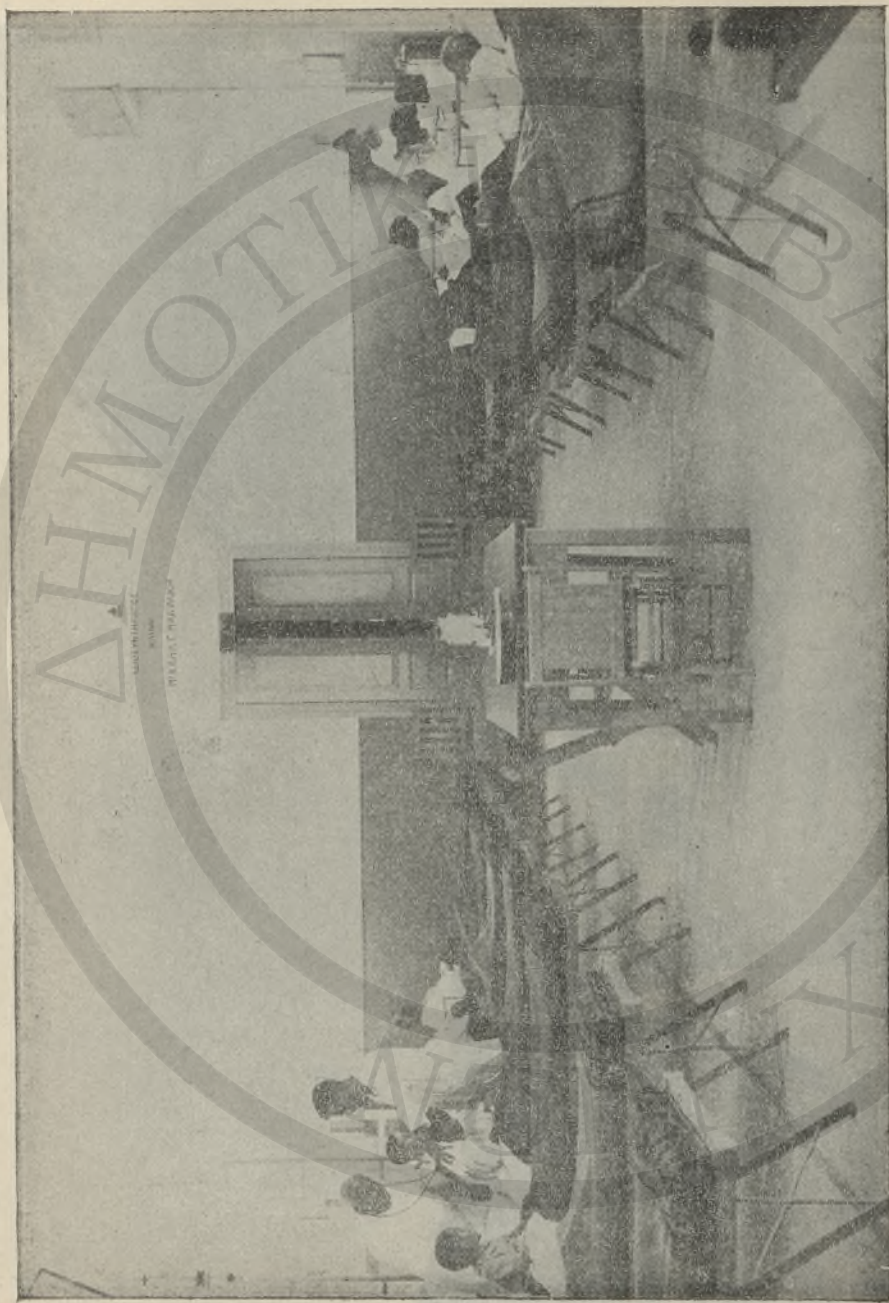
Εὐρίσκονται ἤδη πρὸς ἐκτέλεσιν θερμὰ Λαϊκὰ Λουτρά ἔργα ὀδοποιίας ρυμοτομίαι ἐπέκτασις τοῦ ἠλεκτρικοῦ δικτύου, ἐξωραϊστικὰ ἔργα καὶ καθημερινῶς συμπληροῦται ἡ πλήρης ἐφαρμογὴ ὑδρομετρικοῦ συστήματος τὸ ὅποιον θὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς τὴν πόλιν καὶ τὰ προάστεια ἐπάρκειαν καὶ συνεχῆ παροχὴν ὕδατος.

Πανάνειον Δημοτικόν Νοσοκομείον Ἡρακλείου. Θάλαμος παθολογικός.
(Δαπάναις Δήμου Ἡρακλείου)

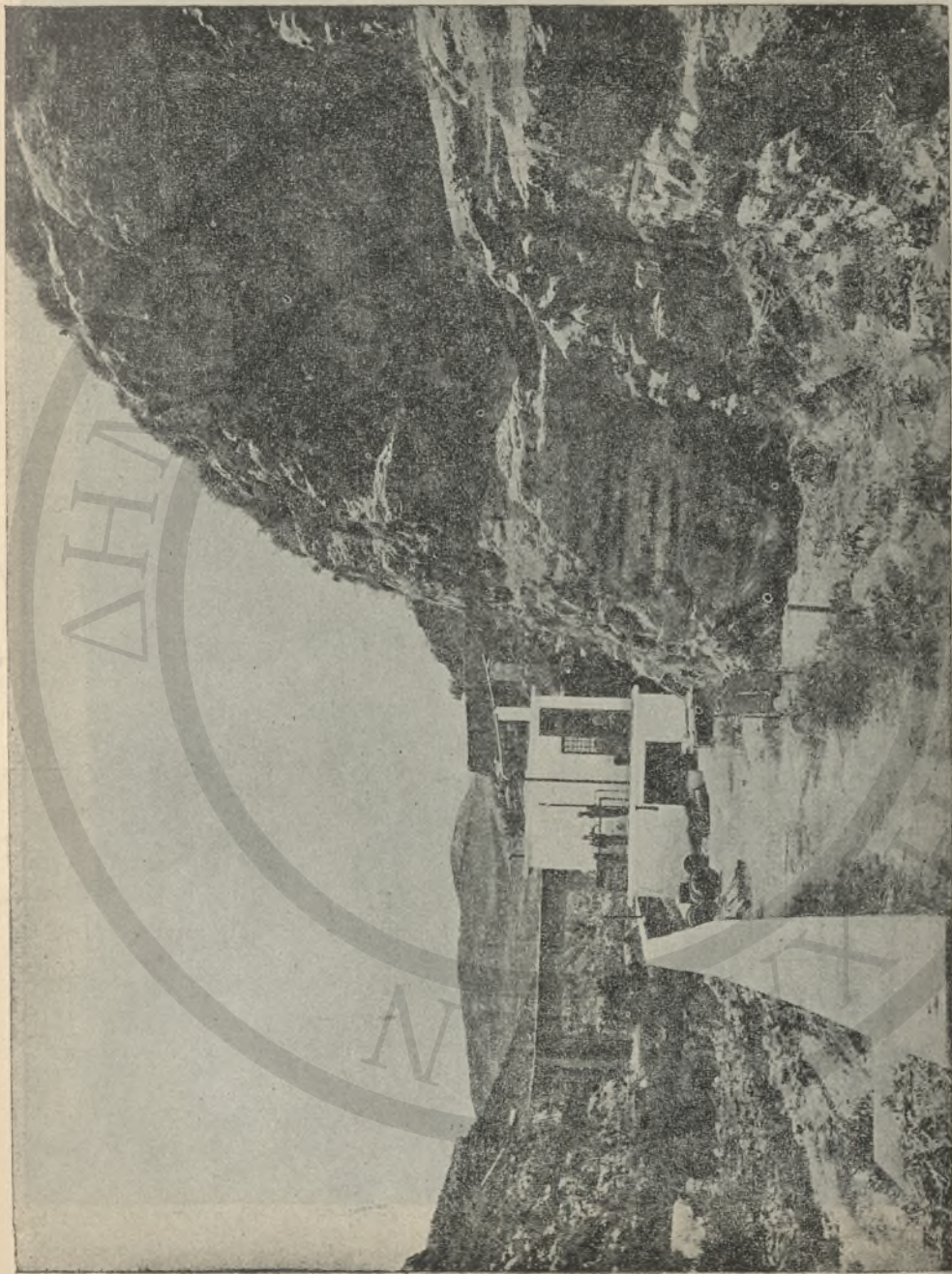

Πανάγειον Δημοτικόν Νοσοκομείον Ἡρακλείου. Ἐξέταση ἀσθενῶν, θαλάμου χειρουργικῆς.
(Ἀνακατάστασις σαπάνας Δήμου Ἡρακλείου)

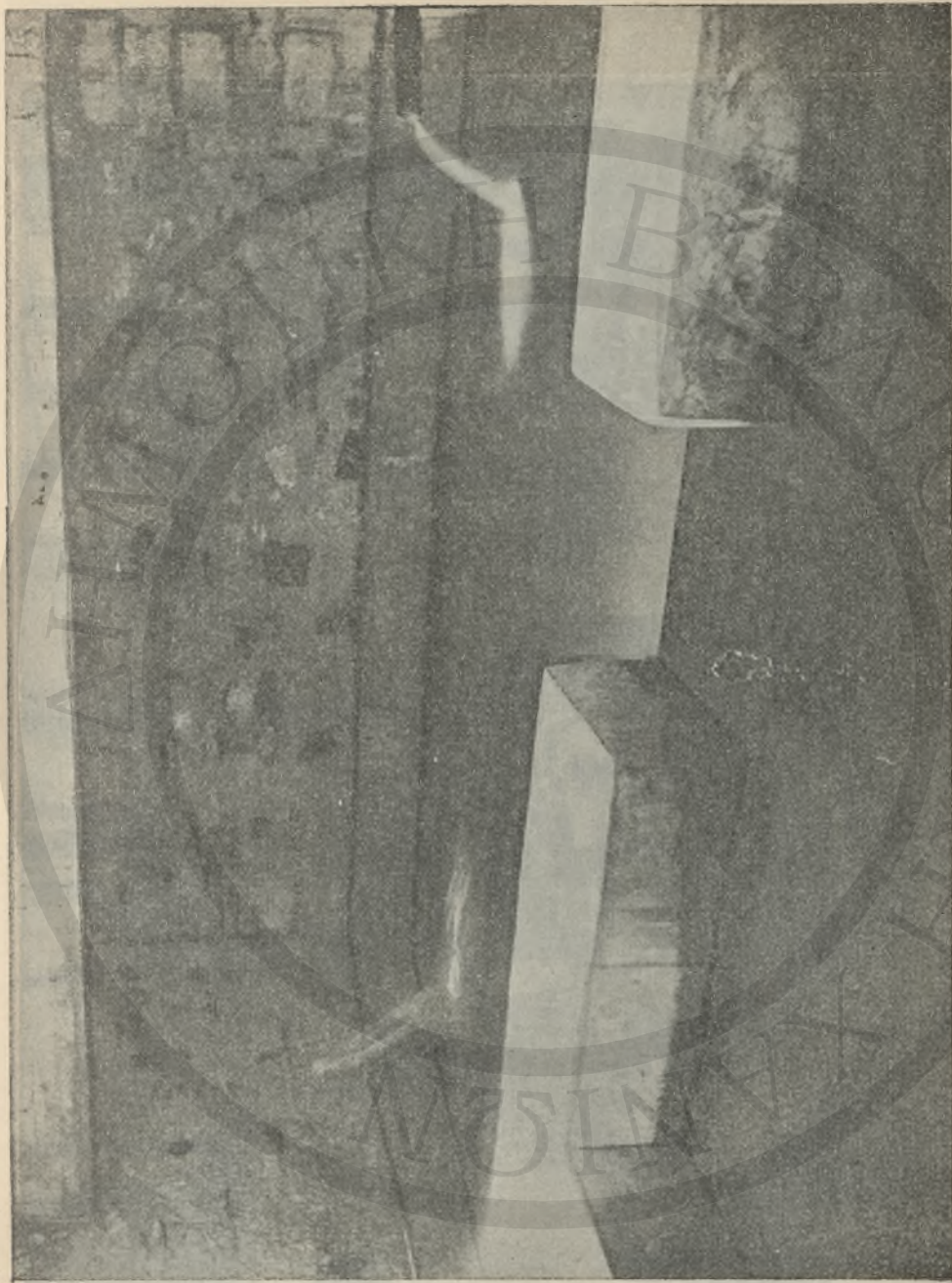

Ἐξέταση ἀσθενῶν.
(Δαπάναις Δήμου Ἡρακλείου)

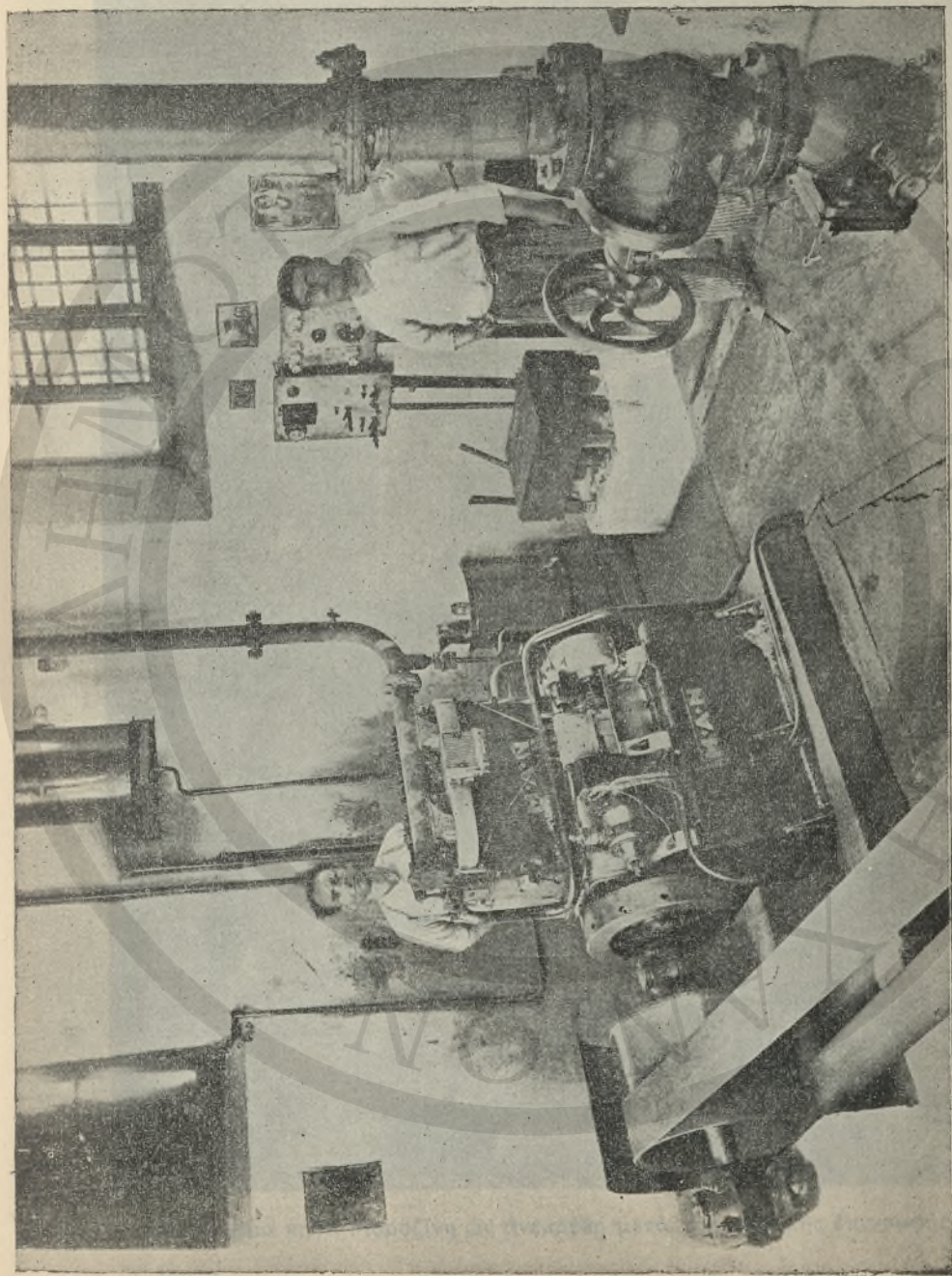
Ἀπὸ τὰ μεγάλα τῆς Παιδείας καὶ Ἑλλάδος
(Ἡμερὸς ἀπὸ τῆς ἐπιπέδου τοῦ Ἡρακλείου)

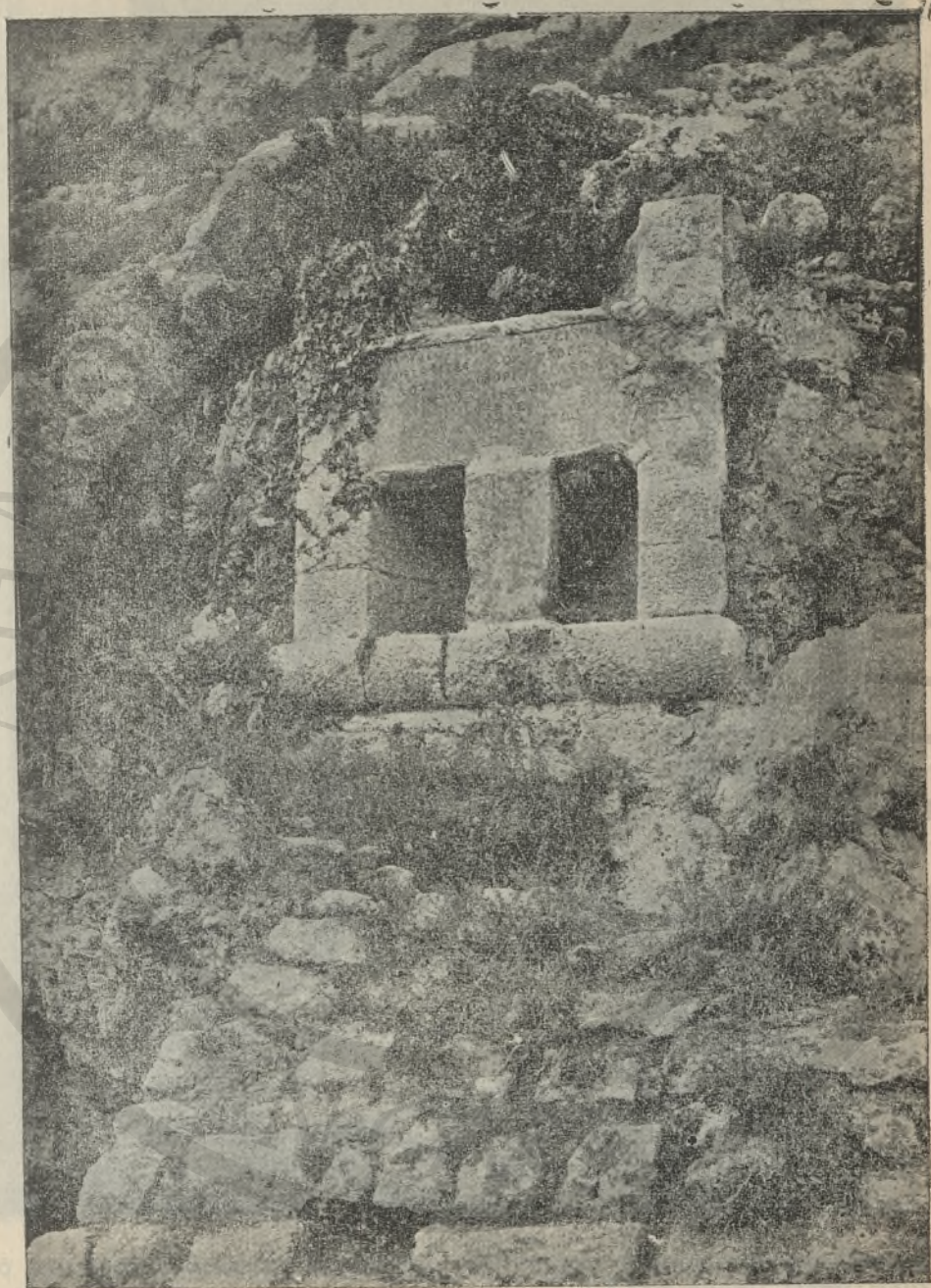
Από τὰ μεγάλα ἔργα ὑδρεύσεως Ἡρακλείου. Ἀντλιοστάσιον πηγῶν Μηλιερᾶ
(1^ο Ἔργον Δήμου Ἡρακλείου)

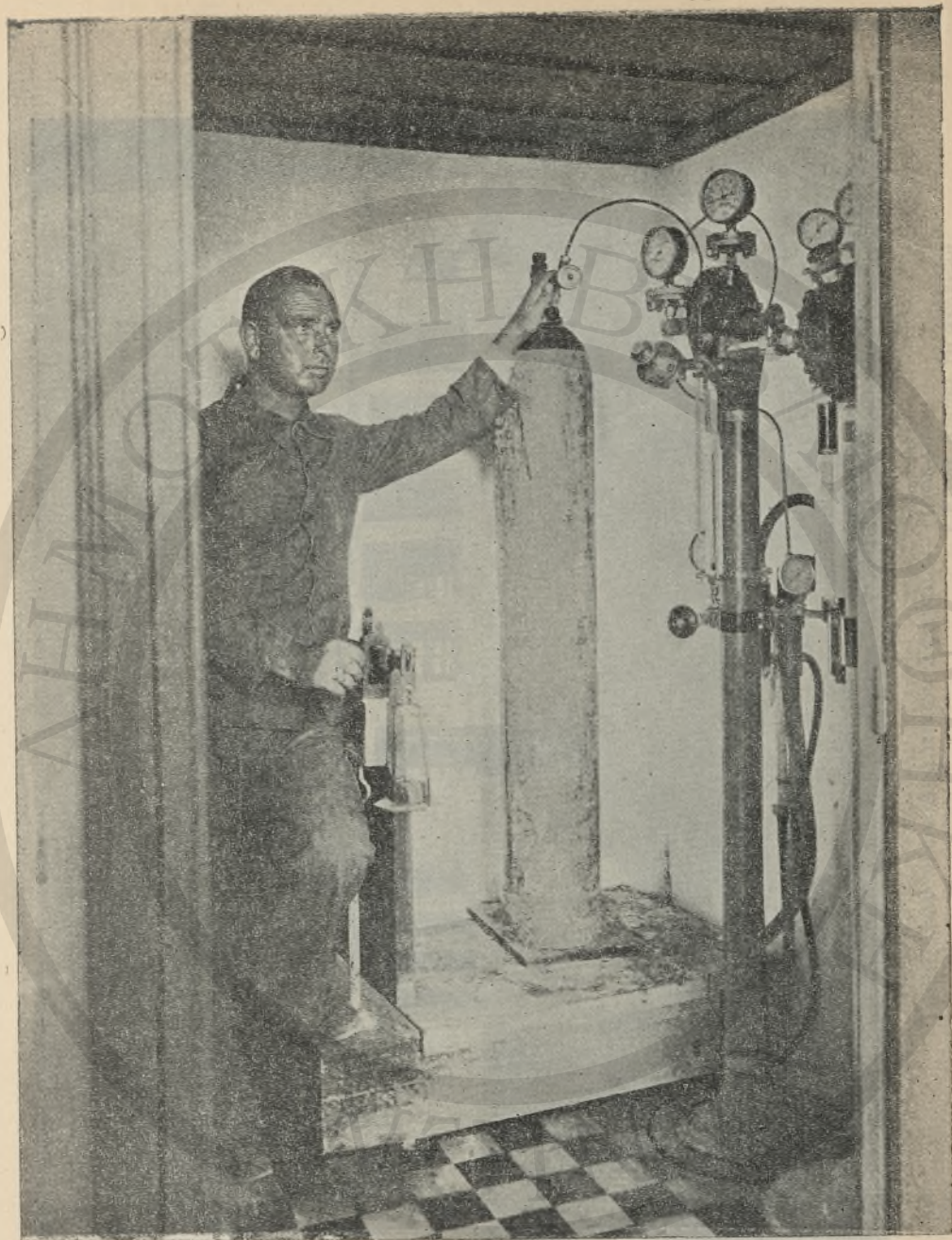
Δεξαμενή Μηλίσαρ. Συγκέντρωσις ύδατος πηγών.
(* Έργα υδρεύσεως Δήμου Ήρακλείου)

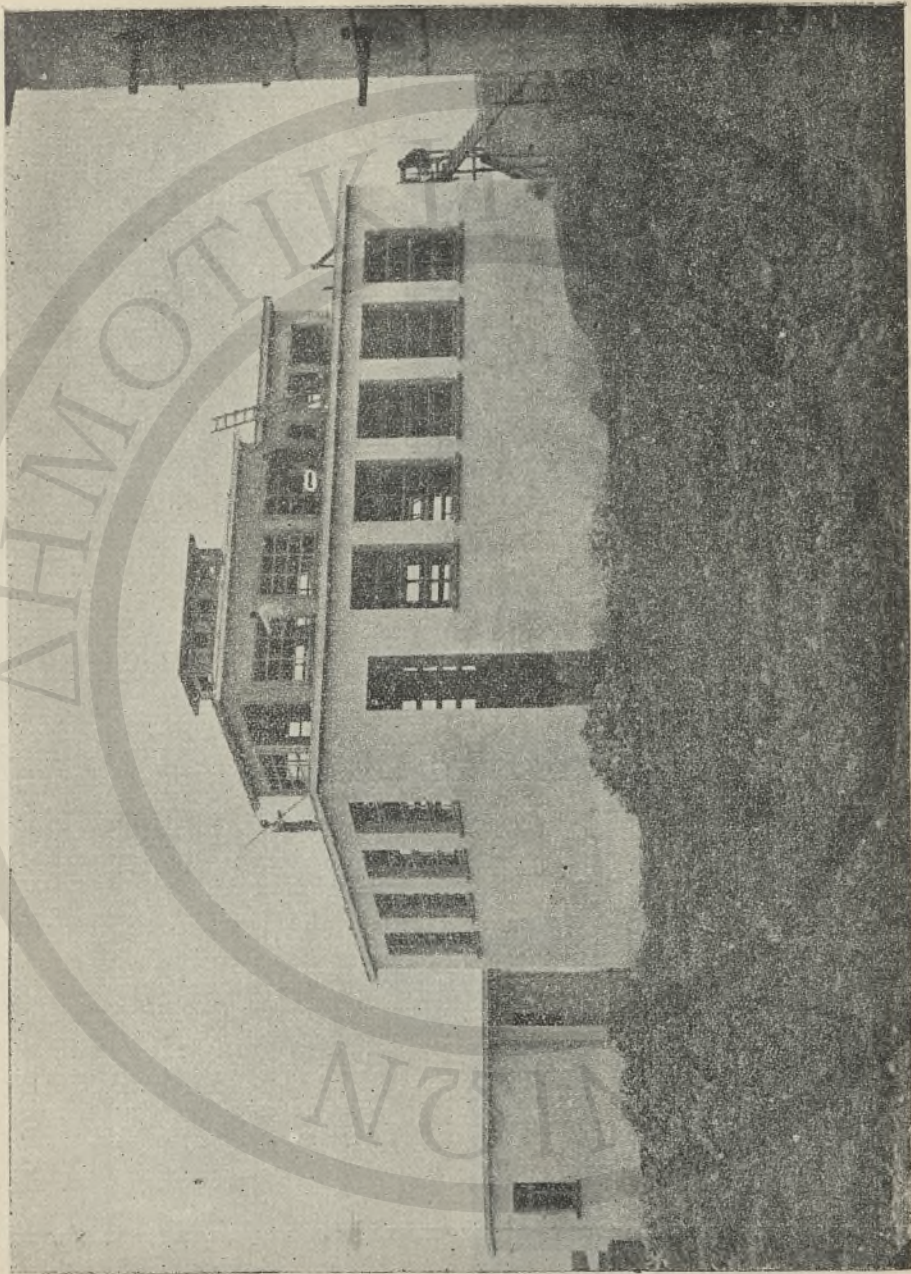
Ἐξ ἀριστερῶν ἔργα ὑδρεύσεως τοῦ Δήμου Ἡρακλείου, Ἐσωτερικὸν ἀντλιοστάσιον Μηλιαρᾶ.
(Ἔργα Δήμου Ἡρακλείου)

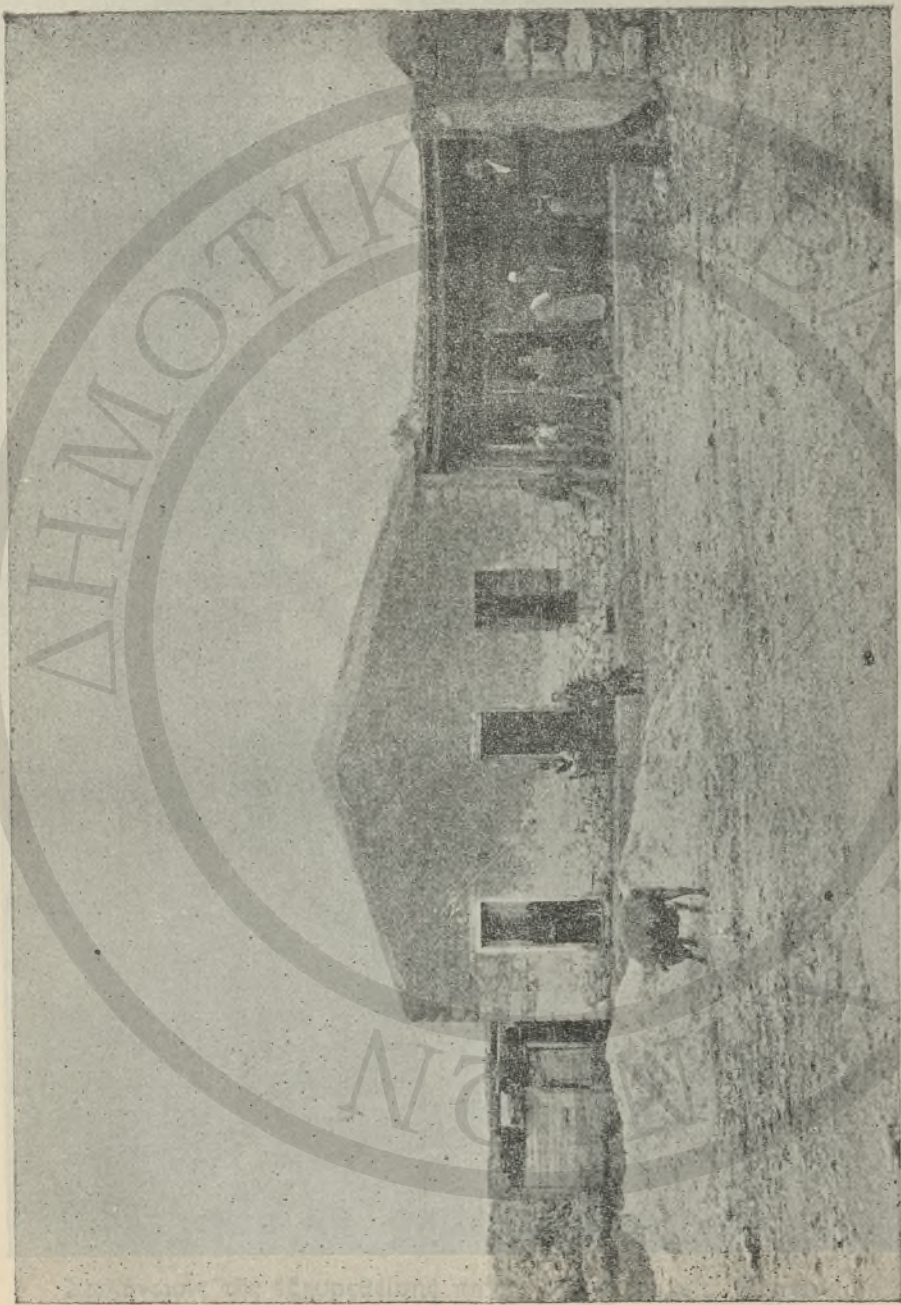
* Από
Βεξαιεύη
Ἡ ἀρχαία πηγή Μοροζίνη ὡς ἀνευρέθη μετὰ τῆς σχετικῆς ἐπιγραφῆς.

Ἀπὸ τὰ ὑδραυλικά ἔργα Ἡρακλείου. Μηχάνημα συσσωρεύσεως ὕδατος δεξαμενῆς.
(Ἔργα Δήμου Ἡρακλείου)

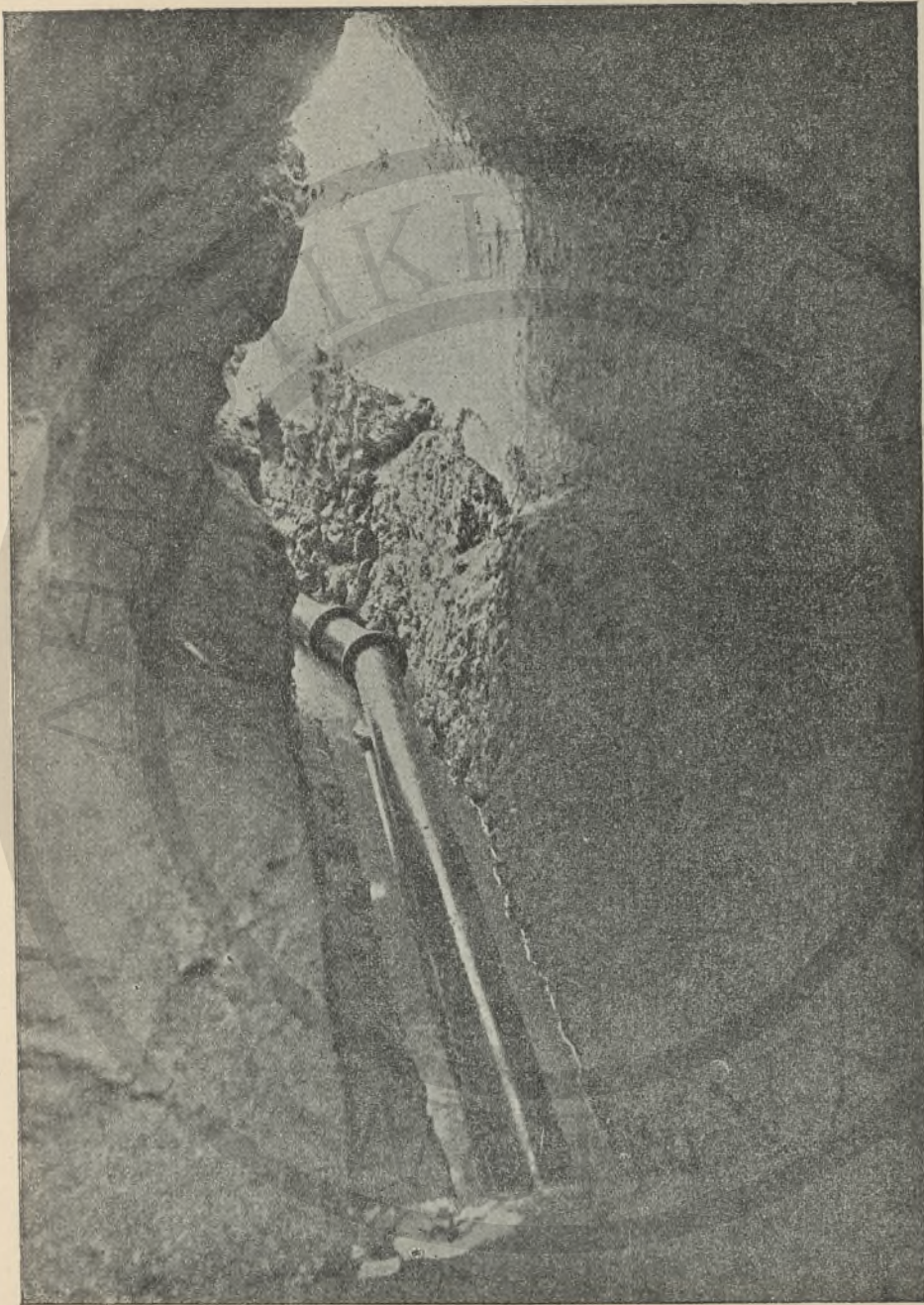

Τμήμα τών νέων Δημοτικών Σφαιρίων 'Ηρακλείου
(* Έργα Δήμου 'Ηρακλείου)

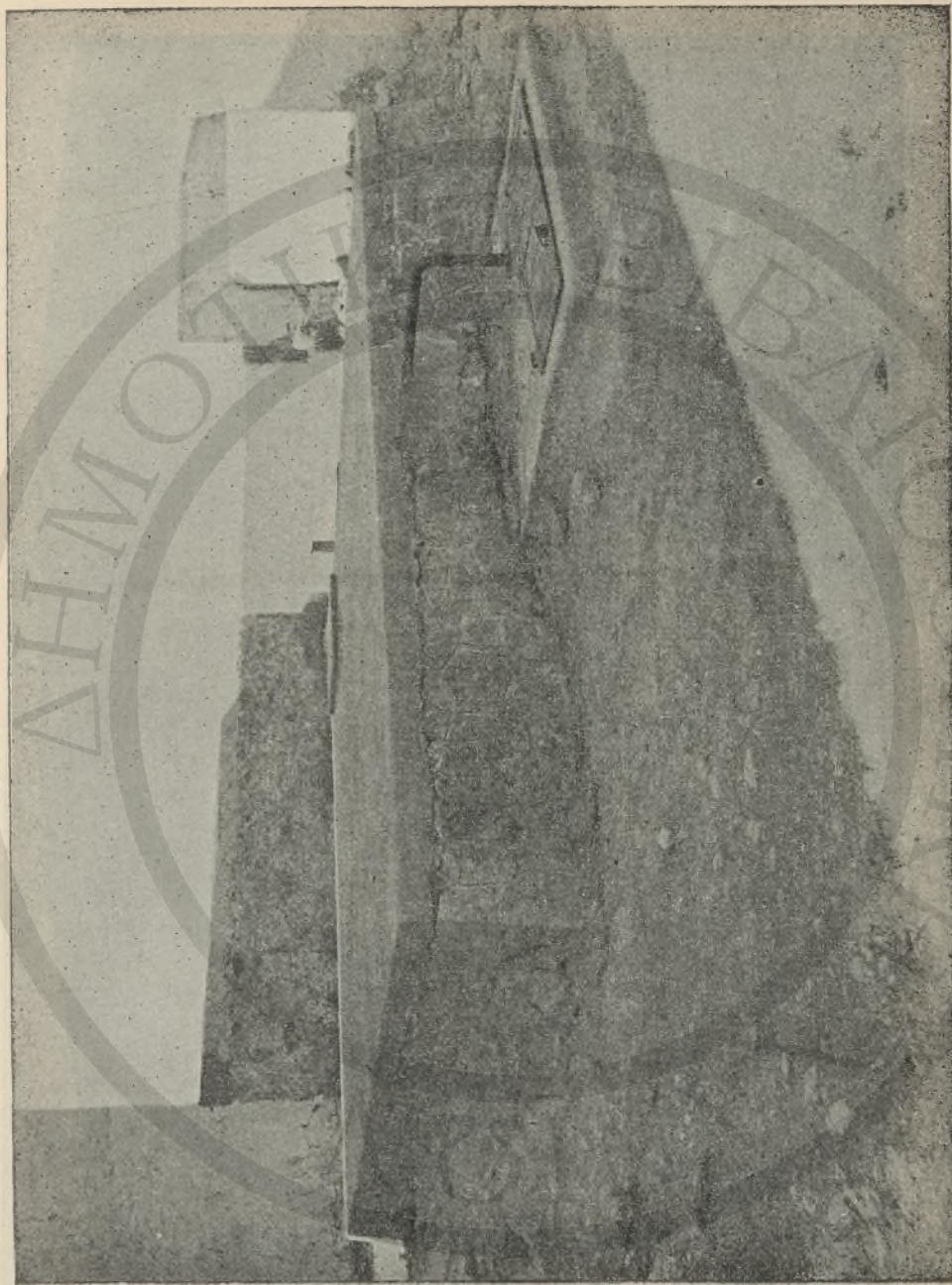

Τὰ παλαιὰ Δημοτικά σφαγεία τοῦ Δήμου Ἡρακλείου

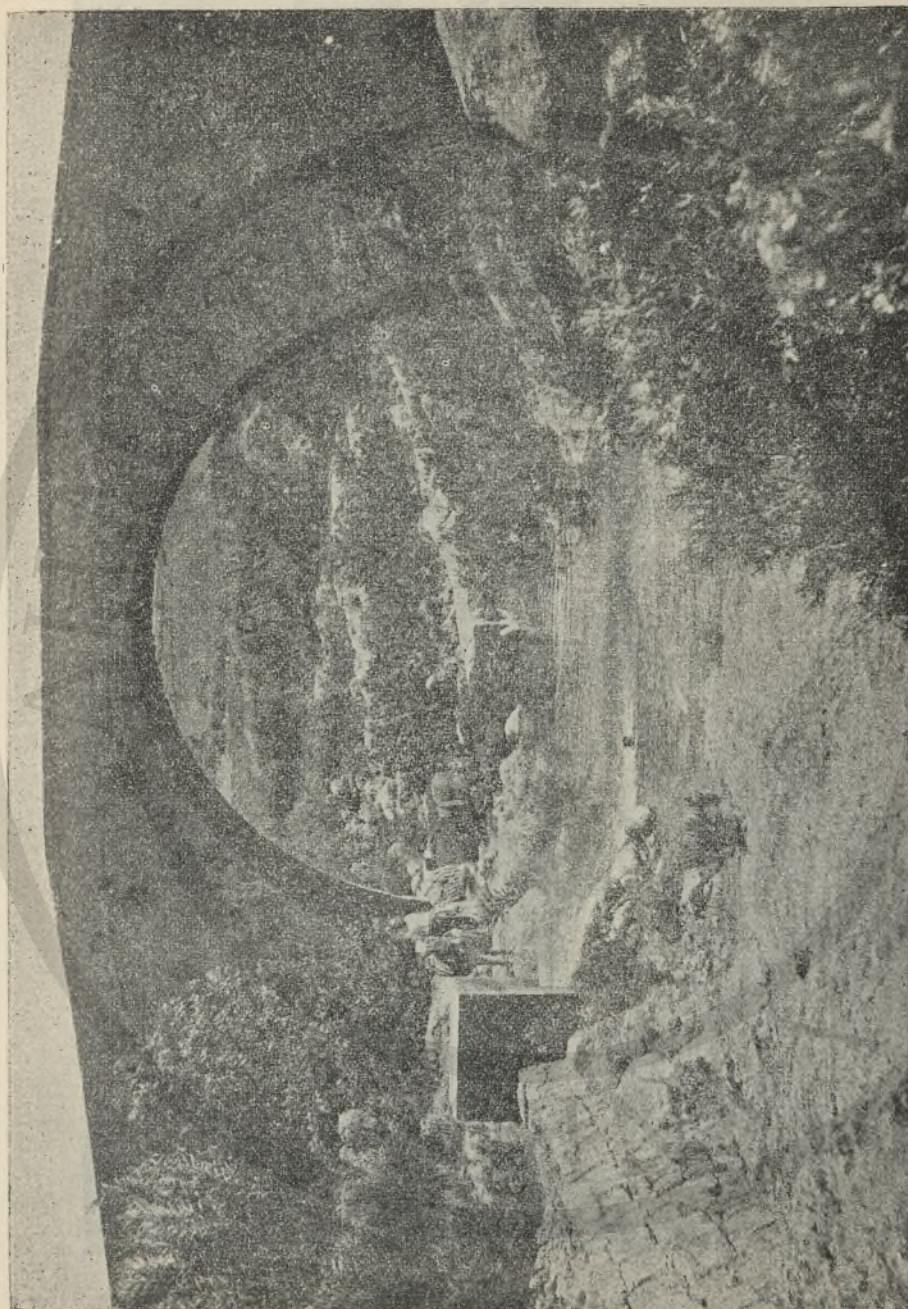
(Ἔργα Δήμου Ἡρακλείου)

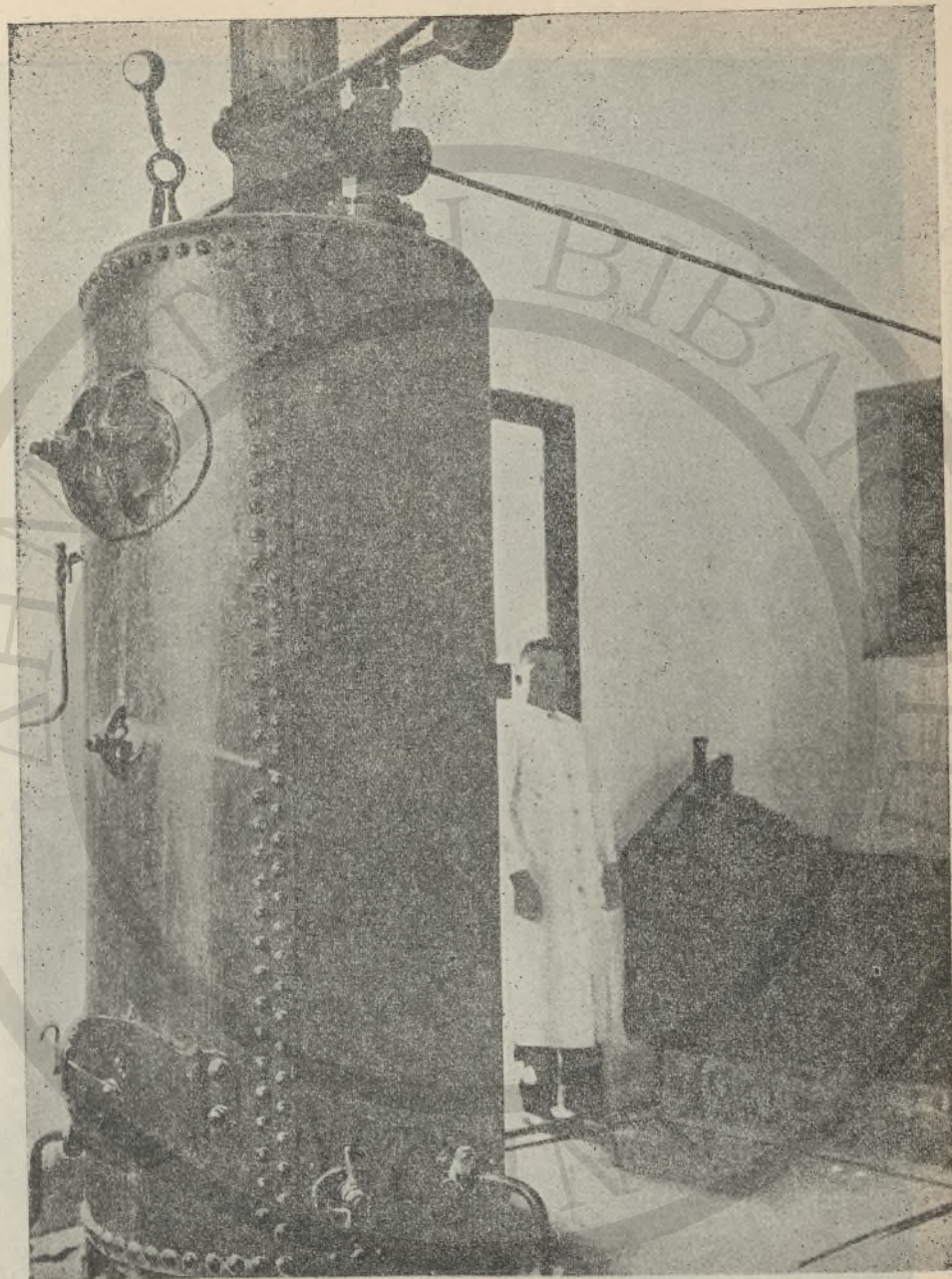
Σωλήνωσης της εξευρεθείσης πηγής Μοροζίνη εις Ἀρχάναις
(Ἔργα Δήμου Ἡρακλείου)

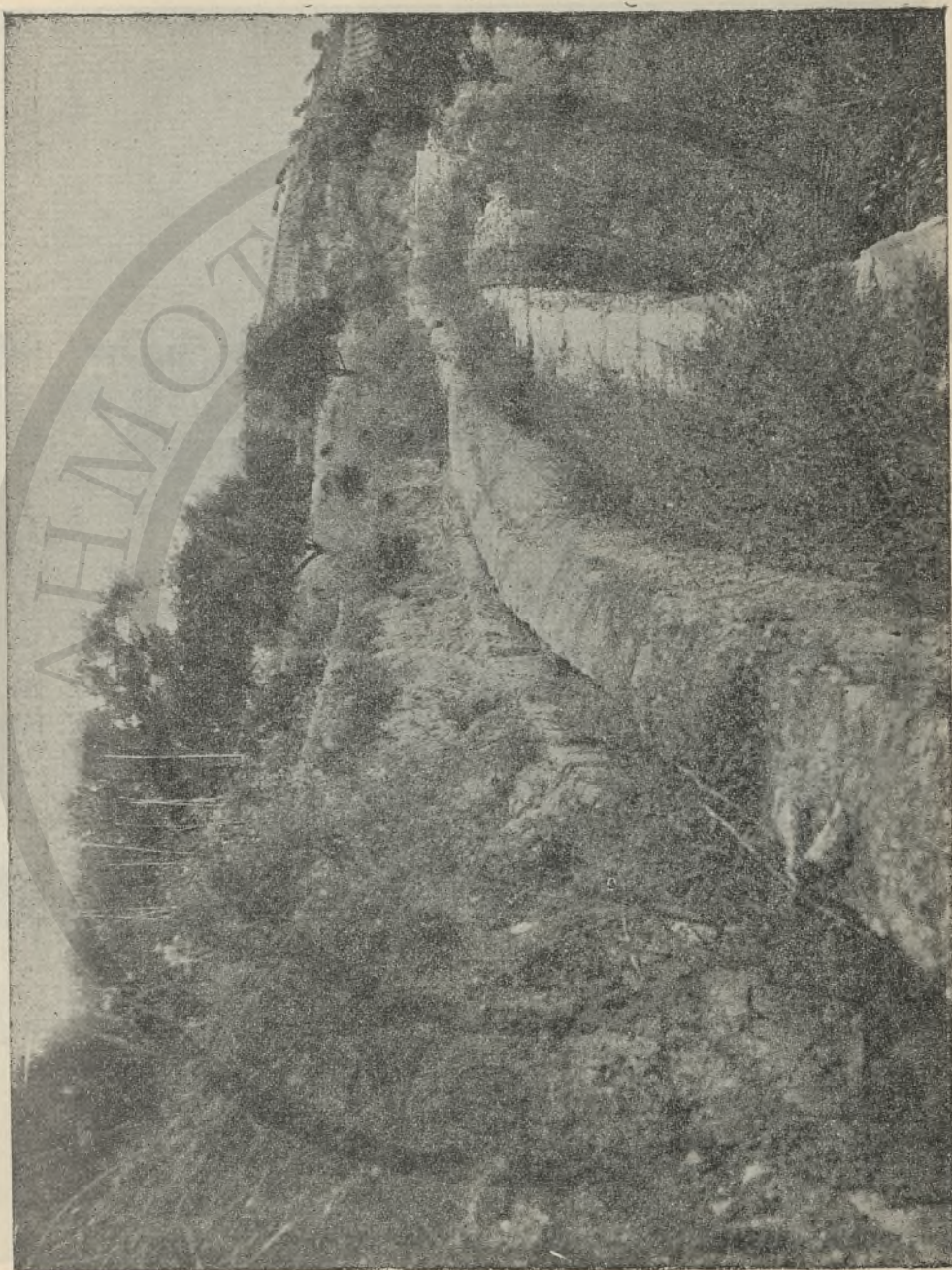
Νέα Δημοτική δεξαμενή ύδατος συνοικισμού Φορτέσας Ήρακλείου
("Εργα Δήμου Ήρακλείου)

Νέον υδραγωγείον μεταφορᾶς ὕδατος εἰς Κρύες - Βρύσες ὑπὸ τὴν γέφυραν
(Ἔργα Δήμου Ἡρακλείου)

Ἀπολυμαντικός κλίβανος τῶν ἐκ τῶν δεξαμενῶν διοχετευομένων
ὕδατων
(Ἔργα Δήμου Ἡρακλείου)

Ριζική ανακαίνισης και ανάδημιουργία. Τμήμα καταργηθέντος κτιστού υδραγωγείου Φουντάνας.
(Έργα Δήμου Ήρακλείου)

Μηχάνημα επεξεργασίας αγοράς ασφάλτου
(Δημόσιος Δήμος Ήρακλείου)

Μηχάνημα έπεξεργασίας υγρής άσφάλτου
(Δαπάναις Δήμου Ηρακλείου)

Τοι
Δημοτικοί υπάλληλοι του Δήμου Ἡρακλείου μετὰ τοῦ Δημάρχου κ. Μ. Γεωργιάδη καὶ τῆς Δημαρχιακῆς Ἐπιτροπῆς.

Χάρis εις τὸ φιλόπολι ἐνδιαφέρον τῶν Δημοτικῶν ἀρχόντων, ὁ τουρισμὸς σημείωσε καταπληκτικὴν πρόοδον. Τὸ ἀναγειρόμενον
Τουριστικὸν μέγαρον «Ἀκτάρικα», (Ἔργα Δήμου Ἡρακλείου).

Τὰ νέα θαλάσσια Δημοτικά Λουτρά. (Έργα Δήμου Ἡρακλείου)

Διά την υγείαν τῶν δημοτῶν ἀνεγέρθησαν νέα συγχρονισμένα σφαγεῖα. (Ἔργα Δήμου Ἡρακλείου)

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΝΟΜΟΥ ΛΑΣΗΘΙΟΥ

Ὁς γνωστόν ἔναρξ (117911939) ἐπερὶ τῶν προσαρτῶν ἀποτε-
 λῶν σταθμῶν ἐπὶ τῇ Κοινοτικῇ ἡμῶν Συνοδοῦ, ὁμοῦ μετὰ τῆς ἐπιλο-
 γασίας τοῦ Νομαρχοῦ, ἀνεκδοτὸς ἐγένετο, ἐπὶ νόμῳ τῆς Νο-
 μαρχίας Λασιθίου, ἐπὶ τῇ ἀπολύτῃ ἐπιτροπῇ βαρυντάτα κρῖνον, καὶ
 ἀτυχρῶσις ἐπὶ τούτοις, κατὰ τὴν διαρρηθεῖσαν ἑταρ 1938, ἐπὶ ἐν γίν-
 ομος ἐπὶ ἐπιτροπῆν ἐργῶν, ἡσὸν αὐτῇ ὄσον καὶ αἰ-ὄσον, ἐπὶ τῶν
 τῆς ἐπιτροπῆς ἀποφασισαίκαὶ ὑπηρεσίαι καὶ νομικὰ πρῶσι, τοῦ
 μετὰ ἔντα, ὅπως ἐπιχειρήσομεν νὰ ἀκισγραφῆσομεν πρῶσι, ὅπως
 τὰ ἀποφασισαίκα τῶν συντελεσθέντων ἔργων, παρελείποντες νὰ
 ἀνημολογήσομεν τὰ ὄσα μελέτην ἢ καὶ ἡσῶνας σημασίας τοιαύτας.

Ἡ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

Ἡ Νομαρχία Λασιθίου, συμφώνως πρὸς τὰς κατευθυντήρι-
 ἀρχὰς τοῦ Υπουργείου Ἐσωτερικῶν καὶ ὄσα τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ Νόμου
 Ἰταλίας, ἀπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἐργῶν, τοπικῆν καὶ ἀμέσως ἐπι-
 λείας, ἐπὶ τῶν ὁποίων ζητημάτων συμφέροντα τῶν πολιτῶν θέλουσι
 ἐξυπηρετηθῆναι, καὶ ἀπ' ἑτέρου διὰ τῆς ἐξυγιάνσεως τῶν ἀργῶν, καὶ
 τῆς διὰ τοῦ διορισμοῦ ἀλλοτῶν καὶ τῆς δι' ἐγκυκλίαν καθοδηγήσομεν,
 εὐτότων, μὴ μεταξέσομεν ὁμοῦ ἐπιθετοῦ ὅτι τὰ μῆσα ταῦτα δὲν ἐπι-
 τηρῶμεν νὰ ἀποβῇ καὶ εἰς βλάβην, εὐτυχῶς ὀλίγων Κοινοτικῶν Ἐ-
 κοινοτήτων.

Διὰ τῆς αὐτοῦ μετὰ τοῦ προσκοτοῦ τοῦ φόρου ἐπὶ τῶν προϊόντων
 γῆς, ὅπως καὶ τῶν ἄλλων τῆς προσωπικῆς ἐργασίας τῶν κατοί-
 κων, ἐπὶ τῇ εὐχέρει ὅσα τῆς Κοινοτήτας, ὅπως ἐκτελεσθῶσι, πρῶσι
 τῶν παρελθόντων ἔργων ἐργῶν κοινῆς ἀρτίειας τοιαύτων ἡμῶν
 τικά. Ἐκδημοκρατικὰ καὶ ἐκπαιδευτικὰ.

Ὅσα, κατὰ αὐτάς, πρῶσι τῶν ἀποφασισθέντων ἀποφασισθέντων
 τιμῶν συνιστάται. Σὺν δὲ τῆς Κοινοτήτων ἐπιτροπῆς Λασιθίου δι'
 ὅσα αἰεὶ αὐτῶν μετῶσι, ἐπὶ τῆς ἑπιτροπῆς Ἐργῶν Κοινοτικῶν, Ἐπι-
 Γεωργίου, Ἀδριακόντα, Ἐπιτοπῶν, Κοινοτικῶν, Κάτω Μετόχιου,
 Μέσα Λασιθίου, Μαρμακέτου, Πλάτης, Γεωργιάδων καὶ Ψυχροῦ θα
 προβοῦν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν ἔργων γενικωτέρων καὶ ἱκανοποιήσιν το-
 πικῶν ἀναγκῶν διὰ κοινῶν συνεισφορῶν, ὅτινα δὲν ἔσθ' ἡδύνατο ὄσα
 μῆσα μόνον ταῦτα μετῶσι νὰ ἐκτελεσθῶσι. Ἐπίσης ἡ Μηχανικὴ
 Ὑπηρεσία Δομῶν καὶ Κοινοτήτων τελοῦσα ὅσα γνωστόν ὄσα τὰς
 ἀρτίειας διαταγῶν καὶ καθοδηγήσιν τῆς Νομαρχίας ἐπισχεθῶσι ὅσα

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΝΟΜΟΥ ΛΑΣΗΘΙΟΥ

Ὡς γνωστόν, ὁ νόμος 1179|1938 «περὶ τῶν Νομαρχῶν» ἀποτελῶν σταθμὸν ἐν τῇ διοικητικῇ ἡμῶν Νομοθεσίᾳ, διηύρυνε τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Νομάρχου. Μολονότι δὲ δυνάμει τοῦ Νόμου τούτου ἡ Νομαρχία ἡμῶν, ὡς καὶ αἱ λοιπαί, ἐπωμίσθη βαρύτερα καθήκοντα καὶ ὑποχρεώσεις ἐν τούτοις κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος 1938 ὑπῆρξεν γόνιμος εἰς ἀπόδοσιν ἔργων τόσον αὐτῇ ὅσον καὶ αἱ ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν τῆς τελοῦσαι περιφερειακαὶ ὑπηρεσίαι καὶ νομικὰ πρόσωπα τοῦ Νομοῦ. Ἐνταῦθα θὰ ἐπιχειρήσωμεν νὰ σκιαγραφήσωμεν προχειρῶς, μόνον τὰ σπουδαιότερα τῶν συντελεσθέντων ἔργων, παραλείποντες νὰ μνημονεύσωμεν τὰ ὑπὸ μελέτην ἢ καὶ ἥσσοнос σημασίας τοιαῦτα.

1) ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

Ἡ Νομαρχία Λασηθίου, συμφώνως πρὸς τὰς κατευθυντηρίους ἀρχὰς τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν καὶ ὑπὸ τὴν πνοὴν τοῦ Νέου Κράτους τῆς 4ης Αὐγούστου, κατέβαλε μεγάλας προσπάθειας διὰ τὴν προώθησιν τῶν ὀργανισμῶν τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως, διὰ τῆς ἐκτελέσεως ἀφ' ἑνὸς μὲν διαφόρων ἔργων τοπικῆς καὶ ἀμέσου ὠφελείας, ἐκ τῶν ὁποίων ζωτικώτατα συμφέροντα τῶν πολιτῶν θέλουσι ἐξυπηρετηθῆ, καὶ ἀφ' ἑτέρου διὰ τῆς ἐξυγιάνσεως τῶν ὀργάνων αὐτῆς διὰ τοῦ διαρκοῦς ἐλέγχου καὶ τῆς δι' ἐγκυκλίων καθοδηγήσεως αὐτῶν, μὴ διστάζουσα ὡς ἄρα ἐπίθειτο ὅτι τὰ μέσα ταῦτα δὲν κατίσχυον νὰ προβῆ καὶ εἰς διάλυσιν, εὐτυχῶς ὀλίγων Κοινοτικῶν Συμβουλίων.

Διὰ τῆς αὐξήσεως τοῦ ποσοστοῦ τοῦ φόρου ἐπὶ τῶν προϊόντων γῆς ἐν γένει καὶ τῶν ἡμερῶν τῆς προσωπικῆς ἐργασίας τῶν κατοίκων ἐδόθη εὐχέρεια εἰς τὰς Κοινότητας, ὅπως ἐκτελέσωσιν περισσότερα τῶν παρελθόντων ἐτῶν ἔργα κοινῆς ὠφελείας τοὔτεστιν Κοινοτικά, Ἐκκλησιαστικά καὶ Ἐκπαιδευτικά.

Οὕτω, κατ' αὐτὰς, περαιουμένων ὄλων τῶν προκαταρτικῶν διατυπώσεων συνιστᾶται Σύνδεσμος Κοινοτήτων ἐπαρχίας Λασηθίου δι' οὗ αἱ εἰς αὐτὸν μετέχουσαι Κοινότητες Ἁγ. Κωνσταντίνου, Ἁγ. Γεωργίου, Ἀβρακόντε, Ἐξω Ποτάμων, Καμινακίου, Κάτω Μετοχίου, Μέσα Λασηθίου, Μαρμακέτου, Πλάτης, Τζερμιάδων καὶ Ψυχροῦ θὰ προβοῦν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν ἔργων γενικωτέρων καὶ ἱκανοποίησιν τοπικῶν ἀναγκῶν διὰ κοινῶν συνεισφορῶν, ἅτινα δὲν θὰ ἠδύναντο ὑπὸ μιᾶς μόνον τούτων μεμονωμένης νὰ ἐκτελεσθῶσι. Ἐπίσης ἡ Μηχανικὴ Ὑπηρεσία Δήμων καὶ Κοινοτήτων τελοῦσα ὡς γνωστόν ὑπὸ τὰς ἀμέσους διαταγὰς καὶ καθοδήγησιν τῆς Νομαρχίας ἐνισχυθεῖσα δὲ

κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος διὰ νέου τεχνικοῦ προσωπικοῦ, ἡδυνήθη ἀνταποκριθεῖσα πλήρως πρὸς τὴν ἀποστολὴν τῆς νᾶ ἀγάγῃ εἰς πέρας καὶ ἐκτελέσῃ τῇ συνδρομῇ τῶν οἰκείων Κοινοτήτων, τὰ ἐξῆς Κοινοτικά ἔργα:

Κοινότης Βρουχᾶ. Κατεσκευάσθη δεξαμενὴ διὰ τὴν ὑδρευσιν τῶν κατοίκων.

Κοινότης Βρυσῶν. Κατασκευάσθησαν τοῖχοι ἀντιστηρίξεως καὶ ἐπισκευὴ ὁδοῦ διανοιχθεῖσης Νεαπόλεως Δρασίου ἐπὶ ἀποδόσει λογ)σμοῦ.

Κοινότης Βραχασίου. Ἐγένετο μελέτη δύο γεφυρῶν ὧν ἡ μία ἐπερατώθη σχεδόν.

Κοινότης Βουλισμένης. Κατεσκευάσθη ἓνα γεφύριον ἀνοίγματος 1μ. ἐπὶ ἀμαξιτῆς ὁδοῦ ἐπεκαλύφθη τμήμα τοῦ διαρρέοντος τὸ χωρίον ρεύματος, καὶ συνετάχθη μελέτη κατασκευῆς κρήνης καὶ ποτιστηρίων ἅτινα θὰ ἐκτελεσθοῦν λίαν συντόμως. Ἐπίσης κατασκευάσθησαν ὑπόνομοι εἰς ὄλας τὰς ὁδοὺς τοῦ χωρίου.

Ἐλούντας: Θὰ κατασκευασθοῦν πρότυπα ἀποχωρητήρια Κοινοτικά καὶ θὰ ἐπισκευασθοῦναι δεξαμεναὶ ὀμβρίων ὑδάτων συνοικισμοῦ «Τσιφλίκι».

Ζένια: Ἐξεδόθη δαπάνη παρὰ τῆς Γεν. Διοικήσεως διὰ τὴν συμπλήρωσιν Δεξαμενῆς εἰς θέσιν «κλέφτη».

Κρούστας: Κατεσκευάσθη τμήμα ὀχετῶν ἀκαθάρτων ὑδάτων καὶ συνετάχθησαν μελέται κατασκευῆς νέων ὀχετῶν συνολικῆς δαπάνης 230.000 δρ. Κατασκευὴ δύο γεφυρῶν διὰ τὴν ἐπικοινωνίαν τῶν ἀκραίων συνοικιῶν. Προεκηρύχθη διαγωνισμὸς διὰ τὸν ἠλεκτροφωτισμὸν τῆς κωμοπόλεως. Συνετάχθησαν μελέται διὰ κατασκευὴν ξηρῶν ἀποχωρητηρίων εἰς διάφορα μέρη τῆς κωμοπόλεως. Συνετάχθη μελέτη διὰ τὴν κατασκευὴν ρυμοτομικοῦ σχεδίου τῆς κωμοπόλεως.

Καλοῦ Χωρίου: Κατόπιν τῆς τελευταίας πλημμύρας καθ' ἣν παρεσύρθη ἡ Γέφυρα ἐπικοινωνίας τοῦ Καλοῦ Χωρίου μετὰ τοῦ συνοικισμοῦ Πύργου, δι' ἧς ἐπικοινωνεῖ καὶ τὸ Χωρίου Πρίνα, μετὰ τοῦ Ἁγ. Νικολάου, ἡ Γενικὴ Διοίκησις κατόπιν ἐνεργειῶν τῆς Νομαρχίας ἐχορήγησεν πίστωσιν δραχ. 10.000 διὰ τὴν προσωρινὴν ἐπισκευὴν τῆς Γεφύρας ψηφίσασα καὶ ἡ Κοινότης 5.000 δραχ. διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν. Ἡ μελέτη συνετάχθη καὶ ἐντὸς τῶν ἡμερῶν θὰ ἀρχίσουν αἱ ἐργασίαι.

Καστελλίου Φουρνῆς: α) Ἐγένετο μελέτη κατασκευῆς ὑδροδεξαμενῆς εἰς συνοικισμὸν Καρυδίου. Τὸ Ὑπουργεῖον Κρατικῆς Ὑγιεινῆς ἐχορήγησε πίστωσιν 55.000 δραχ. καὶ ὅσον οὕτω θὰ ἀρχίσῃ ἡ κατασκευὴ αὐτῆς. β) Συνετάχθη ἡ μελέτη ὑδροδεξαμενῆς εἰς θέσιν Ἁγ. Ἰωάννης προϋπολογισμοῦ 50.000 ἐξ ὧν ἡ Γενικὴ Διοίκησις ἐχορήγησε τὰς 10.000 δραχ. διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ ἔργου.

Κάτω Χωρίου Φουρνῆς: Συνετάχθη ἡ μελέτη συμπληρώσεως Κοινोट. Καταστήματος προϋπολογισμοῦ 80.000 δραχ. καὶ ἐδημοπρατήθη τὸ ἔργον πρὸ μηνός. Συνετάχθη ἡ μελέτη κατασκευῆς δεξαμενῆς Κεραντριάνας, καὶ ἤρχισεν ἡ κατασκευὴ τῆς. Ἡ Γενικὴ Διοίκησις προσέφερεν 20.000 δραχ. ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ.

Λατσίιδας: Ἐγένετο ὕδραγωγεῖον συνολικῆς δαπάνης περὶπου 200.000 δραχ. καὶ ἤρχισεν ἡ διάνοιξις ἀμαξιτῆς ὁδοῦ διὰ προσωπικῆς ἐργασίας μέχρι τῆς Ἐθνικῆς ὁδοῦ Νεαπόλεως Ἡρακλείου.

Λιμνῶν: Ἐγένετο διάνοιξις ὁδοῦ πρὸς Ἀγ. Μαρίναν δι' ἀπαλλοτριώσεως οἰκιῶν ἐκ μέρους τῆς Κοινότητος. Συνετάχθη μελέτη γεφύρας εἰς θέσιν «Κουκόλη Βάγκα». Διετάχθη ἡ Μηχανικὴ Ὑπηρεσία Κοινοτήτων νὰ συντάξῃ μελέτην καὶ προϋπολογισμὸν δαπάνης κατασκευῆς χάνδακος μέσω τῆς Κοινότητος, ἔργον τὸ ὁποῖον θὰ συντελέσῃ τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἐξυγίανσιν τῆς Κοινότητος ταύτης.

Μιλᾶτου: Διὰ προσωπικῆς ἐργασίας ἐπεσκευάσθη καὶ κατεσκευάσθη νέον Τμήμα ἀρτηρίας συνδεούσης τὸ χωρίον μετὰ τῆς Ἐθνικῆς ὁδοῦ. Συνετάχθη ἡ μελέτη κατασκευῆς γεφύρας 3 μ. ἀνοίγματος.

Νεαπόλεως: Συνετάχθη μελέτη ἐπίσκευῆς παλαιῶν Στρατῶνων διὰ τὴν στέγασιν τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ ἐδημοπρατήθη τὸ ἔργον. Ἐγένετο ἡ μελέτη ρυμοτομικοῦ σχεδίου προϋπολογισμοῦ 200.000 δραχ. καὶ ἐδημοπρατήθη τὸ ἔργον. Συνετάχθη μελέτη κατασκευῆς πεζοδρομίων, ἅτινα ἤρχισαν γιγνόμενα. Ἐγένοντο συμπληρώσεις Ὀρφανοτροφείου δαπάνης 200.000 δραχ. Συνετάχθη μελέτη καὶ ἐγένετο ἡ κατασκευὴ ἐγκυβωτισμοῦ τῆς κοίτης χειμάρρου παρὰ τὴν Νεάπολιν διὰ συνδρομῆς τῶν ὁμόρων ἰδιοκτητῶν.

Νικηθιανοῦ: Συνετάχθη ἡ μελέτη ἀνωρύξεως νέου φρεάτος καὶ ἡ ἐπίσκευῆ παλαιοῦ συνολικῆς δαπάνης 45.000 δρ. Ἐγένετο ἀπαλλοτριώσεις νέου οἰκοπέδου δι' ἀνέγερσιν νέου διδακτηρίου.

Πρίνας: Ἐγένετο ἀπαλλοτριώσεις οἰκοπέδου δι' ἀνέγερσιν νέου Δημ. Σχολείου. Συνετάχθη μελέτη κατασκευῆς ξηρῶν ἀποχωρητηρίων.

Σχοιινιά: Συνετάχθη ἡ μελέτη ἐπίσκευῆς 5 ὕδροδεξαμενῶν καὶ ἐξετελέσθησαν σχεδὸν τὰ ἔργα.

Χουμεριάκου: Ἐγένετο ἡ μελέτη 4 γυφιδίων ἐντὸς τοῦ χωρίου καὶ μελέτη ἐπίσκευῆς 3 φρεάτων ὑδρεύσεως.

Πλάτης: Συνετάχθη μελέτη ἐξυγιαντικῶν ἔργων ὑδρεύσεως καὶ ἀρδευτικῶν ἀγωγῶν προϋπολογισμοῦ 150.000 δραχμῶν.

Ἀβρακόντε: Συνεχίζεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ὕδραγωγείου τῆς κοινότητος. Τὸ κράτος διὰ τοῦ Ὑπουργ. Ὑγιεινῆς συνεισέφερε 45.000 δραχμὰς διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ ἔργου.

Κάτω Μετοχίου: Συνετάχθη μελέτη ὕδραγωγείου προϋπολογισμοῦ 50.000 δραχμῶν. Τὸ ἔργον δὲν ἤρχισεν εἰσέτι.

Ψυχροῦ: Ἐγένετο ἀπαλλοτριώσεις οἰκοπέδου διὰ τὴν ἴδρυσιν ὑγειονομικοῦ Σταθμοῦ. Ἐντὸς τοῦ ἔτους θέλει ἀποπερατωθῆ ἡ ἀρξαμένη κατασκευὴ τῆς Οἰκοκυρικῆς Σχολῆς.

Ἄγ. Ἰωάννου: Διὰ προσωπικῆς ἐργασίας ἐγένετο διάνοξις ἐνὸς περίπου χιλιομέτρου ἀμαξιτῆς ὁδοῦ διὰ τὴν σύνδεσιν τοῦ μετὰ τῆς Ἱεραπέτρας.

Ἀνατολῆς: Ἐγένετο ἀπαλλοτριώσεις διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς πηγῆς ὕδρευσεως. Διὰ προσωπικῆς ἐργασίας ἐξετελέσθη τμήμα ἀμαξιτῆς ὁδοῦ Καλογέρων—Ἀνατολῆς.

Βαῦνιας: Ἦρχισε καὶ ἐκτελεῖται βάσει μελέτης ἡ κατασκευὴ Νεκροταφείου. Διὰ προσωπικῆς ἐργασίας κατεσκευάσθη βάσει μελέτης ἀμαξιτὴ ὁδός.

Γδοχία: Ἐγένοντο ἀπαλλοτριώσεις διὰ τὴν κατασκευὴν δεξαμενῶν ἀρδεύσεως. Ἀποπερατώθη τὸ ὕδραγωγεῖον Κάτω Γδοχιῶν.

Ἱεραπέτρας: Συνεχίσθη ἡ κατασκευὴ τοῦ Χάνδακος. Διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ ἔργου τὸ Ὑπουργεῖον Ὑγιεινῆς θὰ διαθέσῃ ἐντὸς τοῦ ἔτους 100.000 δραχμῶν. Ἐγένετο τμήμα ἐσωτερικοῦ σωληνωτοῦ ὕδραγωγείου. Κατεσκευάσθη τὸ φράγμα ἀρδεύσεως εἰς Κάτω Τζάνηδες. Κατεσκευάσθη προστατευτικὸς μῶλος εἰς θέσιν Σαρακίνα καὶ Πατριωτικοῦ Ἰδρύματος. Ἐγένοντο διάφοροι ἀπαλλοτριώσεις διὰ διανοίξεως ὁδῶν. Συνετάχθη μελέτη σκυροστρώσεως πλατείας καὶ ὁδῶν προϋπολογισμοῦ 300 χιλ.

Κάτω Χωρίου: Κατεσκεύασε διὰ προσωπικῆς ἐργασίας ἀμαξιτὴν ὁδὸν διὰ τὴν ἐπικοινωνίαν τοῦ Ἐπάνω Χωρίου μετὰ τῆς Ἐθνικῆς ὁδοῦ. Ἐπίσης γεφύριον ἀνοίγματος 2 μ. ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω διανοιγομένου δρόμου ἐπὶ ἀποδόσει λ)σμοῦ.

Καλαμάκας: Κατεσκεύασε κοινοτικὸν κατάστημα δι' ἐπιδιορθώσεως τμήματος τοῦ παλαιοῦ Δημοτ. Σχολείου.

Κεντρὶ: Ἐγένετο χάραξις ἀμαξιτῆς ὁδοῦ ἐνὸς καὶ ἡμίσεως χ)τρου διὰ τὴν σύνδεσιν τοῦ χωρίου μετὰ τῆς Ἐθνικῆς ὁδοῦ Παχειᾶς Ἄμμου Ἱεραπέτρας.

Μάλλες: Ἐγένοντο ἀπαλλοτριώσεις διὰ τὴν ἀνέγερσιν Κοινοτικοῦ Καταστήματος καὶ Ἡρώου. Ἐπίσης ἕτεροι τοιαῦται διὰ διανοίξεως ὁδῶν. Ἐγένοντο ἐπὶ ἀποδόσει λ)σμοῦ ὀχρεοὶ ἀκαθάρτων ὑδάτων.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ

Ἐξ ἴσου ἔντονος καὶ ὀργῶδης ὑπῆρξεν ἡ δρᾶσις τῆς Νομαρχίας εἰς τὰ ζητήματα τῆς Κρατικῆς ὑγιεινῆς καὶ κοινωνικῆς Προνοίας, διὰ τὰ ὁποῖα τὸ Νέον Κράτος παρέσχε ἀφειδῶς καὶ προθύμως τὴν συνδρομὴν του ἐν τῷ Νομῷ μας. Οὕτω, κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος 1938 ἐγένετο μερίμνη τοῦ ὑγειονομικοῦ Κέντρου Λασηθίου ἀντιτυφικὸς ἐμβολιασμός εἰς 18 Κοινότητες ἐμβολιασθέντων διὰ τοῦ παραχωρηθέντος ὑπὸ τοῦ Κράτους δωρεᾶν ἀντιτυφικοῦ ἐμβολίου 1944 ἀτόμων. Ἐπίσης

κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ὑπέστησαν δαμαλισμὸν καὶ ἀναδαμαλισμὸν 13.000 ἄτομα. Κατὰ τὸ αὐτὸ διάστημα ἀπεστάλησαν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου ὑγιεινῆς καὶ διανεμήθησαν εἰς τοὺς κατοίκους τοῦ Νομοῦ 29.270 εἰς δισκία γραμμάρια κίνινης.

Κατὰ τὸ ἔτος 1938 παρεσχέθη ἱατρικὴ περίθαλψις ὑπὸ τοῦ Ὑγειονομικοῦ Κέντρου Λασηθίου καὶ ἐχορηγήθησαν φάρμακα καὶ ἐπιδεσμικὸν ὑλικὸν εἰς 300 ἀπόρους. Ἐπίσης κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ἐγένοντο ὑπὸ τοῦ Ὑγειονομικοῦ Κέντρου Λασηθίου 600 μικροσκοπικαὶ ἐξετάξεις διὰ λέπραν, φυματίωσιν, διφθερίτιδα καὶ λοιπὰς ἀσθενείας. Ὅμοίως ἐξετάσθησαν ἐν τῷ Ὑγειονομικῷ Κέντρῳ 101 ἐπαγγελματῆαι καὶ 300 ἐργάται καὶ ἐργάτριαι τῆς σταφιδαποθήκης Σητείας.

Κατὰ τὸ ἔτος 1938 προσήλθον πρὸς ἐξέτασιν τῶν ὀφθαλμῶν 3090 ἄτομα εἰς τὰ πέντε ἀντιτραχωματικά ἱατρεῖα τοῦ Νομοῦ, ἐξ ὧν 767 τραχωματικοί. Καθ' ὅλον τὸ ἔτος 1938 ἐγένοντο εἰς τὰ ἀντιτραχωματικά ἱατρεῖα τοῦ Νομοῦ 73.230 ἐπισκέψεις.

Ἐμελετήθησαν καὶ ἐλήφθησαν τὰ σχετικὰ στοιχεῖα διὰ τὴν ἴδρυσιν ὑγειονομικῶν Σταθμῶν εἰς Σητεῖαν καὶ Ψυχρὸν προϋπολογισθείσης δαπάνης δι' ἀμφοτέρους 4.000.000 καὶ διὰ τὴν συντήρησιν ἀμφοτέρων τῶν ὑγειονομικῶν Σταθμῶν 492.000 δραχ. Διὰ τὸ Νοσοκομεῖον Ἁγίου Νικολάου ἐπερατώθησαν ὑπὸ τοῦ Δήμου αἱ συμπληρωματικαὶ κτιριακαὶ προσθήκαι καὶ ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου ὑγιεινῆς ἢ διὰ δημοπρασίας προμήθεια τῶν ἀναγκασιούτων χειρουργικῶν ἐργαλείων, εἰδῶν μικροβιολογικοῦ ἐργαστηρίου, εἰδῶν ἐστιάσεως καὶ ὑγειονομικοῦ ὕλικου ἀξίας 850 χιλιάδων περίπου δραχμῶν καὶ ἐντὸς ὀλίγου ἄρχεται ἡ λειτουργία αὐτοῦ.

Πρωτοβουλία τῆς Νομαρχίας ἐγένοντο ὄλαι αἱ ἀπαιτούμεναι προεργασίαι καὶ διατυπώσεις καὶ κατ' αὐτάς θὰ γίνῃ ἔναρξις τῆς λειτουργίας τῆς κοινοτικῆς Ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας ἐν Νεαπόλει, ἧτις δημιουργουμένη ὑπὸ τῶν Κοινοτήτων Ἁγίου Ἀντωνίου, Βρυσῶν, Βουλισμένης, Λατσίδας, Λιμνῶν Νεαπόλεως, Νικηθιανοῦ καὶ Χουμεριάκου, θὰ παρέχῃ δωρεὰν περίθαλψιν καὶ φάρμακα εἰς τοὺς ἀπόρους τῶν ὡς ἄνω Κοινοτήτων.

Τὸ στοργικὸν καὶ ἀμέριστον ἐνδιαφέρον τῆς Κυβερνήσεως ὑπὲρ τῶν ἀπόρων ἔρχεται νὰ διατρανώσῃ καὶ ἡ Ἴδρυσις Ἐθνικοῦ Παιδικοῦ Σταθμοῦ ἐν Ἱεραπέτρα. Διὰ τῆς ἰδρύσεώς αὐτοῦ θὰ ἐξυπηρετοῦνται καὶ εὐεργετοῦνται αἱ ἄποροι γυναῖκες τῶν ὁποίων τὰ ἀνήλικα τέκνα θὰ εὐρίσκωσι μητρικὴν περιποίησιν κατὰ τὰς ὥρας τῆς ἐργασίας αὐτῶν.

Παρὰ τοῦ Ὑπουργείου Προνοίας ἀπεστάλησαν καὶ διανεμήθησαν κατὰ τὰς ἑορτὰς τῶν Χριστουγέννων εἰς τοὺς ἀπόρους τοῦ Νομοῦ 60 χιλ. Δραχμ. Ἐπίσης παρὰ τοῦ Ὑφυπουργείου Ἐργασίας ἀπεστάλησαν καὶ διανεμήθησαν εἰς τοὺς ἀνέργους τοὺς ἐγγεγραμμένους εἰς Σωματεῖα 2.500. Ὅμοίως ἀπεστάλησαν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως

ἐκ τῆς ἱματιοθήκης τοῦ μαθητοῦ καὶ διενεμήθησαν εἰς τοὺς ἀπόρους μαθητὰς 250 ζεύγη πεδίων καὶ 90 πουλόβερ. Ἐπίσης ἀπεστάλησαν παρὰ τοῦ Πατριωτικοῦ Ἰδρύματος 30 χιλ. δρ. διὰ τὰ συσσίτια τῶν ἀπόρων μαθητῶν. Ἐκ τούτων διετέθησαν 10 χιλ. διὰ τὸ συσσίτιον Ἁγ. Νικολάου, 10 χιλ. διὰ τὸ συσσίτιον Νεαπόλεως καὶ 10 χιλιάδες διὰ τὸ τῆς Σητείας.

ΕΞΥΓΙΑΝΤΙΚΑ ΕΡΓΑ

Κατὰ τὸ ἔτος 1938 ἐνεκρίθη ἡ ἐκτέλεσις σημαντικῶν ἐξυγιαντικῶν ἔργων, ἀποσταλειῶν τῶν σχετικῶν πιστώσεων εἰς τὰς κάτωθι Κοινότητες.

Εἰς κοινότητα Ζάκρου	75.000	δρχ.
» » Καρυδίου	55.000	»
» » Ἀβρακόντε	40.000	»
» » Πισκοκεφάλου καὶ Σητείας	45.000	»

Ἐπίσης ἐμελετήθησαν ἐξυγιαντικά ἔργα ὑπὸ τοῦ Μηχανικοῦ Κοινοτήτων καὶ Ὑγειονομικοῦ Κέντρου διὰ τὰς κάτωθι Κοινότητες.

Κοινότης Λατσίδας δι' ὕδραγωγεῖον προϋπολογισθεῖσων δραχμῶν 90.000.

Κοινότης Παλαιοῦ Μητάτου καὶ Μυσιργιοῦ δι' ὕδραγωγεῖον δραχ. 37.000.

Κοινότης Τζερμιάδων μελέτη καταδυομένου φρέατος δραχμῶν 200.000.

Κρητῶν μελέτη συλλεκτηρίων ἔργων δραχ. 100.000.

Κρυῶν μελέτη ὕδραγωγείου δραχ. 26.000.

Πλάτης μελέτη ὑδρεύσεως ἀποχετεύσεως καὶ ἀρδεύσεως δραχ. 150.000.

Χουμεριάκου μελέτη ἐξυγιάνσεως καὶ προστασίας δύο φρεάτων προϋπολογισθεῖσων δραχ. 60.000.

Προσέτι ἐμελετήθησαν ἀλλὰ δὲν συνετάχθησαν εἰσέτι αἱ σχετικαὶ μελέται ἐξυγιάνσεως πηγῶν, φρεάτων, ἑλῶν ἀποχετεύσεως τοῦ Δήμου Ἁγ. Νικολάου καὶ τῶν Κοινοτήτων Καλοῦ Χωρίου, Βρυσῶν, Λιμνῶν, Κροῦστα, Νεαπόλεως, Ψυχροῦ, Ἁγ. Γεωργίου Ἱεραπέτρας, Κάτω Χωρίου, Καλαμαύκας, Μαλλῶν, Πισκοκεφάλου, Μυρσίνης, Σφάκας, Σκοπῆς, Ἀχλαδίων καὶ Νικηθιανοῦ.

ΛΕΠΡΟΚΟΜΕΙΟΝ ΣΠΙΝΑ—ΛΟΓΚΑΣ

Κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος 1938 τὸ Λεπροκομεῖον Σπίνα—Λόγκας δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 965)1937 -Αν. Νόμου περὶ δημοσίων Νοσηλευτικῶν Ἰδρυμάτων, ἀπετέλεσεν ἴδιον Νομικὸν πρόσωπον καὶ ἐπιχορηγεῖται ὑπὸ τοῦ Κράτους μὲ προϋπολογισμόν 7.000.000 δραχμᾶς ἑτησίως. Ἐν τῷ λεπροκομείῳ ἐνοσηλεύθησαν 376 λεπροὶ ἄνδρες γυναῖκες καὶ λεπρόπαιδα ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1938 μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1938. Ἐκαστος λεπρὸς λαμβάνει ἡμερησίως δραχμᾶς τριάκον-

τα πέντε ὡς ἐπίδομα διατροφῆς του. Τὸ ἐπίδομα τῶν λεπρῶν ἠϋξήθη ἀπὸ τῆς 1ης Ἀπριλίου 1938 ἀπὸ 30 εἰς 35 δραχμὰς τῆς μερίμνῃ τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Λεπροκομείου τὸ ὁποῖον τελεῖ ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Νομάρχου Λασηθίου. Συνεπληρώθη κατὰ τὸ πλεῖστον τὸ προσωπικὸν τοῦ ἰδρύματος, ἐπίσης ἐβελτιώθη κατὰ πολὺ ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους ἡ κατάστασις τοῦ λεπροκομείου.

Τῇ πρωτοβουλίᾳ τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς καὶ Ἀντιλήψεως ἐκτίσθη πολυτελὴς πολυκατοικία διὰ τοὺς λεπροὺς ἐν Σπίνα-Λόγκα ἐξ ἐπιχορηγήσεως δὲ τῆς Γενικῆς Διοικήσεως Κρήτης ἐγένοντο ἐν Σπίνα—Λόγκα ἀμαξιτὸς δρόμος, συμπληρωματικὴ δενδροφύτευσις τῆς νησίδος διὰ 4.000 περίπου δενδρυλλίων καὶ σπόρων δένδρων, καθάρισμα τῶν δεξαμενῶν, τοιμεντόστρωσις τῶν ὁδῶν τοῦ Λεπροκομείου κλπ. Ἡ συνολικὴ δαπάνη τῶν ἀναφερομένων ἔργων ἀνήλθεν εἰς δραχ. 1.210.000. Ἐν Σπίνα—Λόγκα λειτουργεῖ πλήρες φαρμακεῖον καὶ ἀπολυμαντήριον, ἐντὸς ὀλίγου θέλει λειτουργήσῃ καὶ ἀναρρωτήριον διὰ τοὺς ἀναπήρους λεπροὺς κατὰ δὲ τὸ ἐρχόμενον οἰκονομικὸν ἔτος θέλουσι γίνεαι ἐν Σπίνα—Λόγκα ἠλεκτροφωτισμὸς τῆς νησίδος, ὑδραυλικὴ ἐγκατάστασις, ἀνέγερσις πλυντηρίων καὶ λοιπῶν οἰκημάτων διὰ τοὺς λεπροὺς καὶ τὸ προσωπικόν. Πρὸς τούτοις θέλει γίνεαι ρυμοτομία τῆς νησίδος καὶ θέλει πλουτισθῆ ἡ αἴθουσα ψυχαγωγίας τῶν λεπρῶν διὰ κινήματογράφου ἐκτὸς τῶν ὑπαρχόντων ἐν Σπίνα—Λόγκα ἤδη τριῶν ραδιοφῶνων καὶ τοῦ ἀποσταλέντος ἐνὸς τελειοτάτου τύπου, γραμμοφῶνου μετὰ 20 πλακῶν κατὰ τὰς παραμονὰς τοῦ νέου ἔτους 1939 ὑπὸ τῆς Α. Β. Υ. τῆς Πριγκηπίσεως Μαρίας.

ΕΦΕΔΡΙΚΟΝ ΤΑΜΕΙΟΝ ΛΑΣΗΘΙΟΥ

Κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος 1938 ἐπραγματοποιήθησαν εἰσπράξεις ἐξ ἐργασιῶν πάσης φύσεως δρχ. 1.883.970.55.

Διετέθησαν διὰ περιθάλψιν καὶ ἐνίσχυσιν ἐφέδρων καὶ Κοιν. Προνοίας Α. Ν. 862)1937 δρ. 64.756.

Δι' ἐνίσχυσιν Βασιλικῆς Ἀεροπορίας δρ. 100.000.

Δι' ἐργασίας πάσης φύσεως δρ. 923.830.55.

Χρηματικὸν ὑπόλοιπον 31-12-38 κατατεθειμένον εἰς Ἀγροτικὴν Τράπεζαν καὶ Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος δρ. 865.384.

Ἐδωρήθη εἰς τὸ Δημόσιον τὸ εἰς θέσιν «Ταβέρνες» τῆς περιφερείας Καλοῦ Χωρίου ἀκίνητον τοῦ Ταμείου ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ χρησιμοποιηθῆ ὡς ἀγροκήπιον ἀξίας δραχμ. 500.000.

ΕΘΝΙΚΗ ΟΔΟΠΟΙΪΑ

Κατὰ τὸ λήξαν ἔτος 1938 διετέθησαν ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως διὰ τὰ ὁδικὰ ἔργα τοῦ Νομοῦ Λασηθίου αἱ ἐξῆς πιστώσεις.

Διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς ὁδοῦ Σητείας—Ἱεραπέτρας Τμήμα (Μαρωνιάς—Ἐπισκοπῆς) δρχ. 933.927.

- Διὰ τὴν ὁδὸν Παχείας Ἐπιπέδου Σητείας δρ. 3.500.000.
 Διὰ τὴν ὁδὸν Ἁγ. Νικολάου-Ὀροπεδίου Λασηθίου δρ. 1.200.000.
 Διὰ τὴν κοινοτικὴν ὁδὸν Φουρνῆς—Ἐλούνδας—Πλάκας δραχ.
 150.000.
 Διὰ συμπλήρωσιν κοινοτικῆς ὁδοῦ πρὸς λιμένα Σεσίου δρ. 80.000.
 Διὰ συμπλήρωσιν περιφερειακῆς ὁδοῦ Δήμου Ἁγ. Νικολάου δρ.
 150.000.
 Διὰ κατασκευὴν τεχνικῶν κλπ. ἔργων Κοινοτικῆς ὁδοῦ Μύλου
 Φυγέτου—Χανδρᾶ δρ. 300.000.
 Κατασκευὴ τεχνικῶν κλπ. ἔργων Κοιν. ὁδοῦ Ἐσταυρωμένου δρ.
 50.000.
 Συντήρησις Ἐθνικῶν ὁδῶν Νομοῦ Λασηθίου χρῆσ. 38—39 δραχ.
 2.200.000.
 Κατασκευὴ ὁδοῦ Ἱεραπέτρας—Βιάννου τμήμα Ἱεραπέτρας—
 Στομίου δρ. 2.000.000.
 Κατασκευὴ ἀντιπλημμυρικῶν ἔργων Κοινότητος Βουλισμένης δρ.
 30.000.
 Κατασκευὴ Γεφύρας Καλοῦ Χωρίου δρ. 10.000.

ΤΑΜΕΙΟΝ ΕΠΑΡΧΙΑΚΗΣ ΟΔΟΠΟΙΪΑΣ

Ἡ Νομαρχία ἐν τῇ μερίμνῃ αὐτῆς νὰ ἐξυπηρετήσῃ τοὺς κατοί-
 κους τοῦ Νομοῦ, ἀπὸ ἀπόψεως συγκοινωνιακῆς, συνήψεν δάνειον τοῦ
 Ἐπαρχιακοῦ Ταμείου τοῦ ὁποίου τὴν ἐποπτεῖαν ἐξασκεῖ, παρὰ τοῦ
 Ταμείου Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων, καὶ τὸ ὅποιον διέθεσε ὡς
 κατωτέρω.

- Διὰ τὴν ὁδὸν Βρυσῶν—Δρασίου δρ. 300.000.
 Διὰ Ἐπαρχιακὴν ὁδὸν Ἁγίου Νικολάου—Ἐξω Λακωνίων δρ.
 150.000.
 Διὰ τὴν Ἐπαρχιακὴν ὁδὸν Κρητῶν—Κρούστα δραχ. 200.000.
 Διὰ τὴν Ἐπαρχιακὴν ὁδὸν Τζερμιάδων Λαγοῦ—Πλάτης, Κάτω
 Μετοχίου, δρ. 210.000.
 Διὰ τὴν Ἐπαρχιακὴν ὁδὸν Ἱεραπέτρας—Ἀνατολῆς δρ. 150.000.
 Διὰ τὴν ὁδὸν Μουρνιῶν—Ἀνατολῆς, ἐφ' ὅσον βεβαίως κριθῆ ὡς
 Ἐπαρχιακὴ αὕτη, ἢ Ἐπιτροπὴ τοῦ Ἐπαρχιακοῦ Ταμείου θὰ διαθέσῃ
 τὸ ποσὸν τῶν 350.000 δραχμῶν.
 Διὰ τὴν Ἐπαρχιακὴν ὁδὸν Ἀχλαδίων—Ρουκάκας δρ. 800.000.
 Διὰ τὴν Ἐπαρχιακὴν ὁδὸν ἀπὸ Ρούσας Ἐκκλησῶν Μυσιριοῦ
 κλπ. δρ. 600.000.

Ἐκτὸς τοῦ διατεθέντος ὡς ἀνωτέρω ποσοῦ τοῦ δανείου διετέθη-
 σαν περίπου ἑν ἑκατομμύριον (1.000.000) δραχμαὶ ἐκ τῶν ἐσόδων
 τοῦ Εἰδικοῦ Ταμείου Ἐπαρχιακῆς Ὀδοποιΐας τοῦ Νομοῦ διὰ τὴν κα-
 τασκευὴν τῶν γεφυρῶν Καλογήρων καὶ Μακρυλιάς καὶ τῆς Ἐπαρ-
 χιακῆς ὁδοῦ Χουμεριάκου—Νεαπόλεως καὶ Τζερμιάδων—Λαγοῦ—Πι-

νακιανῶ κλπ.

ΛΙΜΕΝΙΚΑ ΕΡΓΑ

Κατὰ τὸ λήξαν ἔτος 1938 κατεσκευάσθησαν τὰ κάτωθι λιμενικὰ ἔργα εἰς τὸν Νομὸν διατεθέντων τῶν ἐξῆς χρηματικῶν ποσῶν ἐκ μέρους τῶν λιμενικῶν ἐπιτροπῶν.

Α' Λιμενικὴ Ἐπιτροπὴ Ἁγίου Νικολάου

Διὰ πισόστρωσιν τῆς προκυμῆας καὶ ἀποπεράτωσιν τῶν κρηπιδομάτων δραχ. 696.316.

Διὰ κατασκευὴν καὶ τοποθέτησιν σιδηρᾶς—κινητῆς γεφύρας ἐπὶ τοῦ στομίου τῆς λίμνης 192.000.

Πληρῶμὴ κατασκευασθέντων ἐκ σκυροκονιάματος φανοστατῶν λιμένος δραχ. 53.856.

Ἀγορὰ λαμπτήρων καὶ ἐγκατάστασις ὑπογείου ἠλεκτρικοῦ δικτύου ἐπὶ νέων ἐκ μπετὸν ἀρμὲ φανοστατῶν δρ. 65.000.

Εἰσφορὰ ὑπὲρ τῆς Βασιλικῆς Ἀεροπορίας δρ. 25.000

Διάφοροι ἐπείγουσας φύσεως δαπάναι δρ. 11.309.

Τὸ ὅλον δραχ. 1.043.481.

Β' Λιμενικὴ Ἐπιτροπὴ Σητείας

Δι' ἐπισκευὴν πλακοστρώσεως τοῦ Λιμένος δρ. 2.930.

Γ' Λιμενικὴ Ἐπιτροπὴ Ἱεραπέτρας

Δι' ἀσφαλτόστρωσιν τοῦ πρὸ τοῦ Τελωνείου χώρου δρ. 38.000.

ΛΕΩΦΟΡΕΙΑΚΑΙ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΙ

Διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ θεσμοῦ τῶν Κοινῶν Διευθύνσεων καὶ εἰς τὸν Νομὸν μας ἐξησφαλίσθη ὠργανωμένη Ὀδικὴ Συγκοινωνία τάξις καὶ πειθαρχία, ἀσφάλεια τῶν ὀχημάτων, ἄνεσις καὶ καλὴ ἐμφάνισις αὐτῶν καὶ τοῦ προσωπικοῦ των, ζητήματα ἔχοντα ἄμεσον ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς ἐν γένει ἐκμεταλλεύσεως τῶν δι' αὐτοκινήτων Συγκοινωνιῶν, πρὸς ὄφελος τοῦ Κοινοῦ καὶ τῶν Αὐτοκινητιστῶν.

Τὴν μεταφορὰν τῶν ἐπιβατῶν ἐντὸς τοῦ Νομοῦ καὶ μέχρις Ἡρακλείου, ἐκτελοῦν ἤδη εἴκοσι ἕξ (26) λεωφορεῖα αὐτοκίνητα τελευταίου τύπου (Κ. Α. Β.) Μελετᾶται ἡ ρύθμισις τῶν ζητημάτων τῶν φορητῶν αὐτοκινήτων τοῦ Νομοῦ, κατὰ τρόπον ἐξασφαλίζοντα πλήρως τόσον τὰ συμφέροντα τῶν αὐτοκινητιστῶν ὅσον καὶ τῶν παραγωγῶν, οἵτινες θὰ δύνανται εὐχερῶς νὰ μεταφέρουν τὰ προϊόντα των εἰς τοὺς λιμένας ἐξαγωγῆς καὶ τοὺς τόπους τῆς καταναλώσεως αὐτῶν.

ΣΧΟΛΙΚΑ ΚΤΙΡΙΑ

Ἀπηλλοτριώθη γήπεδον δι' ἀνέγερσιν διδακτηρίου εἰς τὴν Κοινότητα Πρίνας.

Ἐνεκρίθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν ἢ εἰς τὰς Σχολικὰς Ἐφορίας τοῦ Πρακτικοῦ Λυκείου καὶ Δημοτικοῦ Σχολείου Ἀγ. Νικολάου ἐκπαίσεις γηπέδου ἐπὶ σκοπῶ δημιουργίας Γυμναστηρίου διὰ τοὺς μαθητὰς ἀμφοτέρων τῶν Σχολείων.

Ἐχορηγήθησαν αἰ ἐξῆς συνδρομαὶ δι' ἐπισκευὴν διδακτηρίων Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως.

Α) Ἐκπαιδευτικῆς Περιφερείας Σητείας

Δημοτικὸν Σχολεῖον	Ἀχλαδίων	δραχ.	5.000
»	»	Κρυῶν	» 3.000
»	»	Π. Μιτάτου	» 3.000
»	»	Παπαγιαννάδων	» 3.000
»	»	Πισκοκεφάλου	» 6.000
»	»	Ρίζης	» 3.000
»	»	Σφάκας	» 5.000
»	»	Παρσᾶ	» 5.000
»	»	Γρᾶ Λυγιάς	» 10.000
»	»	Δάφνης	» 10.000
»	»	Μαρωνιάς	» 10.000
»	»	Μύρτου	» 12.000
»	»	Σητείας	» 10.000
»	»	Πεύκων	» 10.000
»	»	Μετ. Πισκοκεφ.	» 10.000
»	»	Ἀπιδίων	» 10.000
»	»	Ὀρεινοῦ	» 15.000
Διὰ τὸ Γυμνάσιον Σητείας			» 100.000

Β) Ἐκπαιδευτικῆς περιφερείας Μεραμβέλλου.

Δημοτικὸν Σχολεῖον	Ἀμυγδάλων	Δρ.	5.000
»	»	Μαρμακέτου	» 10.000
»	»	Λοῦμα	» 15.000
»	»	Νικηθιανόν	» 5.000
»	»	Φινοκαλιὰ	» 5.000
»	»	Καλοῦ Χωρίου	» 13.000
»	»	Καμινακίου	» 10.000
»	»	Νεαπόλεως	» 25.000
»	»	Ἀγ. Γεωργίου	» 8.000
»	»	Ἐλούντας	» 10.000
»	»	Κάτω Μετοχίου	» 5.000

ΕΘΝΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ καὶ προσπάθειᾳ αὐτοῦ ὅπως οὐδεμίᾳ τάξει καὶ κατηγορίᾳ Ἑλλήνων μείνη ἄνευ κατευθύνσεως, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὁποίας δρῶσα συμβάλλει εἰς τὴν προαγωγὴν καὶ πρόδον τοῦ τε ἀτόμου καὶ συνόλου, δὲν ἐλησμόνησε καὶ

καί τὰ θύματα πολέμου τοῦ Νομοῦ δρ. 603.536.

ΓΕΩΡΓΙΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΑΙ

Κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος 1938 αἱ σημαντικώτεραι γεωργικαὶ ἐφαρμογαὶ ἅς ἐνήργησεν ἡ Γεωργικὴ Ὑπηρεσία Λασηθίου κατόπιν ὑποδείξεων καὶ δαπάναις τοῦ Γεωργικοῦ Ταμείου, τὸ ὁποῖον ὡς γνωστόν τελεῖ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Νομάρχου, εἶνε αἱ ἑξῆς:

Συνεστήθη μεταβατικὸν Σχολεῖον δενδροκομίας εἰς τὴν Ἐπαρχίαν Λασηθίου (Κοινότητες Μέσα Λασηθίου Μαρμακέτο καὶ Τζερμιάδων ὑπὸ τοῦ ὁποῖου ἐκλαδεύθη ὑποδειγματικῶς ἱκανὸς ἀριθμὸς δένδρων μηλέας καὶ ἀπιδέας.

Συνεστήθη μεταβατικὸν Σχολεῖον καταπολεμήσεως Καρποκάψης δι' οὗ ἐγένοντο ὑποδειγματικοὶ ψεκασμοὶ διὰ τὴν καταπολέμησιν τοῦ σκόληκος τῶν μήλων.

Ἐχορήγησεν ἐπὶ ἐπιστροφῇ τοὺς εἰδικοὺς ψεκαστήρας τοῦ Γεωργικοῦ Ταμείου καὶ τὸ Πράσινον τῶν Παρισίων εἰς τὸ 1)3 τῆς ἀξίας του διὰ τὴν καταπολέμησιν τῆς κάμπης τῆς Ἱεραπέτρας.

Ἐχορήγησεν ὑπὸ τὰς αὐτάς συνθήκας ψεκαστήρας καὶ Πράσινον εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους διὰ τὴν καταπολέμησιν τοῦ Ρυγχίτου τῆς ἑλαίας.

Διεξήγαγε τὴν καταπολέμησιν τοῦ Δάκου μὲ θετικὰ ἀποτελέσματα. Ἡ ὀργάνωσις τῶν συνεργείων τῶν ψεκασμῶν ἐν γένει ὑπῆρξεν ἐφέτος τελειότερα, ὥστε παρὰ τὴν ἀθρόαν ἐμφάνισιν τοῦ Δάκου νὰ διασωθῇ ἡ ἔσοδεία τοῦ ἐλαίου. Ἡ παραγωγή τούτου προβλέπεται εἰς 4 1)2 ἑκατομμύρια ὀκάδες καὶ πρὸς δραχμὰς τριάκοντα κατ' ὀκᾶν, εἶναι ἀξίας 135 ἑκατομμυρίων δραχμῶν. Ἐάν δὲν διηνεργεῖτο ἡ καταπολέμησις αἱ ζημίαι τῆς ἐλαιοπαραγωγῆς θὰ ἦσαν κατὰ τοὺς μετριωτέρους ὑπολογισμοὺς ἀνώτεροι τῶν τριάκοντα ἑκατομμυρίων δραχμῶν. Θὰ ἦσαν ἀναμφισβητήτως μεγαλύτεραι ἐάν κρίνωμεν ἀπὸ τὰς καταστροφὰς αἰτίτινες ἐπῆλθον εἰς τὰς μὴ ψεκασθείσας ἐφέτος περιοχάς.

Ἐβελτίωσε τὸ Ἀγροκήπιον τοῦ Καλοῦ Χωρίου ἠῤῥησε τὸν ἀριθμὸν καὶ ποιότητα τῶν διατεθειμένων δενδρυλλίων. Διὰ τοῦ Ἀγροκηπίου εἰσήχθησαν εἰς τὸν Νομόν καὶ διεδόθησαν πολλαὶ νέαι ποικιλίαι δενδροκομικῶν εἰδῶν ὡς νέα εἶδη φυτῶν ἅτινα ἦσαν ἄγνωστα ἐν τῇ περιφερείᾳ. Ἀπεδείχθη δὲ ἀναμφισβητήτως ὅτι διὰ τῆς προΐουσης ὀργανώσεως καὶ βελτιώσεως τοῦ ἐν λόγῳ Ἀγροκηπίου τὰ μέγιστα πρόκειται νὰ ἐπωφεληθῇ ὁλόκληρος ὁ Νομὸς Λασηθίου. Διὰ τὴν τρέχουσαν περίοδον διαθέτει ἀρκετὰς χιλιάδας πρὸς μεταφύτευσιν καὶ διέθεσεν ἤδη πλέον τῶν 6.000 χιλ. δενδρυλλίων ἰδία ἐσπεριδοειδῶν.

Ἐγκατέστησεν εἰς διάφορα σημεῖα τοῦ Νομοῦ ἀποδεικτικούς ἀγροὺς σκαλιστικῆς καλλιέργειας σίτου διὰ τὴν διάδοσιν τῆς ἐντατι-

κωτέρας καὶ ἐπιστημονικωτέρας καλλιέργειας τοῦ εἴδους τούτου ὅπερ ἀποτελεῖ τὴν βάσιν τῆς διατροφῆς τῶν ἀνθρώπων, Ἐγκατέστησεν ἐπίσης ἀποδεικτικούς ἀγρούς χλωρᾶς λιπάνσεως ἀμπελώνων καὶ ἐλαιῶνων. Πράγματι ἡ χλωρὰ λίπανσις καλῶς διενεργουμένη προῦρισται νὰ προσφέρῃ μεγάλας ὑπηρεσίας εἰς τὴν ὀργανικὴν λίπανσιν τῶν ἀγρῶν μας καὶ τὴν προσθήκην χούμου εἰς αὐτά.

Ἐγκατέστησε πειραματικὸν ἀγρὸν ποικιλιῶν σίτου εἰς Μαρμακέτο Λασηθίου ὅπου ἀκόμα μίαν φοράν ἀπεδείχθη ἡ ἀνωτερότης τοῦ σίτου ἐρέτρια ἔναντι τῶν ἐντοπίων ποικιλιῶν.

Ἐγκατέστησε πειραματικούς ἀγρούς λιπάνσεως σιτηρῶν εἰς Ὀροπέδιον τοῦ Λασηθίου καὶ τὸ Ἀγροκήπιον τοῦ Καλοῦ Χωρίου, ἐκ τῶν ὁποίων ἀπεδείχθη ἡ ὀφελιμότης τῶν ἀζωτούχων λιπάνσεων ἐκ παραλλήλου μὲ τὴν χρῆσιν τοῦ φοσφορικοῦ ὀξέος.

Ἐγκατέστησε πειραματικὸν ἀγρὸν διαφόρων ποικιλιῶν ὀσπρίων εἰς τὸ Ἀγροκήπιον Καλοῦ Χωρίου. Ἀνεδείχθησαν δύο ἐξαιρετικαὶ ποικιλίαι πίσου (μπιζέλια) ὧν τὴν διάδοσιν ἐπιδιώκει ἤδη εἰς τὸν Νομὸν Λασηθίου.

Ἐνίσχυσε τοὺς σχολικοὺς κήπους οἵτινες τηροῦνται καὶ λειτουργοῦσι καλλίτερον διὰ βραβείων, ὡς καὶ μὲ χορήγησιν ἐκλεκτῶν ποικιλιῶν δενδρυλλίων, σπόρων καὶ λιπασμάτων.

Ἐχορήγησεν καὶ χορηγεῖ σπόρον γλυκολουπίνων καὶ μηδικῆς (τρυφιλλίου) εἰς τιμὴν μειωμένην.

Διὰ τὴν καταπολέμησιν τῆς εὐδεμίδος (σκώληκος) τῆς ἀμπέλου ἐγκατέστησε διὰ πρώτην φοράν παγίδας ἐν Σητεῖα καὶ Ἱεραπέτρα πρὸς προσδιορισμὸν τοῦ κύκλου ἀναπτύξεως τοῦ ἐντόμου τούτου καὶ βάσει τούτου ἐχορήγησεν εἰς τοὺς ἀμπελοργοὺς σαφεῖς ὁδηγίας διὰ τὴν καταπολέμησιν του.

Προέβη εἰς τὰς προκαταρτικὰς ἐργασίας διὰ τὴν ἐγκατάστασιν προτύπων φυτειῶν φυστικῆς εἰς τὰς Κοινότητας Λασιδίας, Βραχασίου, Λακωνίων, Λάστρου καὶ Τουρλωτῆς.

Ἰδρυσε Μεταβατικὸν σχολεῖον διὰ τὴν περιποίησιν (κλάδευμα) τῆς ἀμυγδαλῆς ὅπερ ἐξακολουθεῖ ἤδη νὰ λειτουργῇ εἰς τὰς Κοινότητας Λιμνῶν καὶ Χουμεριάκου.

Εἰς τὴν Ἐπαρχίαν Σητείας λόγῳ τῆς ἐκ τῶν αὐτόθι ἐπισυμβάντων τοπικῶν πλημμυρῶν καταστροφῆς τῆς σταφυλοπαραγωγῆς κατόπιν ἐνεργειῶν τῆς Νομαρχίας ἐπετράπη ἡ λειτουργία τῶν ἀμβύκων, πρὸς μεγάλην ἀνακούφισιν τῶν πληγέντων παραγωγῶν.

Κατόπιν σχετικῆς ἐγκυκλίου ἡμῶν πρὸς τὰς Κοινότητας, προεκηρύχθησαν ὑπ' αὐτῶν χρηματικὰ βραβεῖα δι' ἐκείνους οἵτινες θέλουσι φυτεύσει τὰ πορισσότερα καὶ καλλιτέρας ποικιλίας δένδρα, καθὼς καὶ εἰς τοὺς προοδευτικούς ἐν γένει γεωργοὺς ὅπερ σπουδαίως θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἐπαύξεισιν τῆς δενδροκαλλιέργειας. Παρόμοια βραβεῖα διὰ τοὺς προοδευτικούς γεωργοὺς τοῦ Νομοῦ προεκηρύχθη-

σαν κατόπιν διαταγῆς ἡμῶν καὶ ἐκ μέρους τοῦ Γεωργικοῦ Ἐπιμελητηρίου Λασηθίου.

Ὅμοιως, κατόπιν ἐνεργειῶν τῆς Νομαρχίας ἐπρομηθεύθησαν ἅπασαι οἱ Κοινότητες ψεκαστήρας μετ' ἀναταράκτου τελειοτάτου συστήματος ἢ ἔλλειψις τῶν ὁποίων ἦτο αἰσθητή, ἥδη δὲ δι' αὐτῶν προλαμβάνονται πλεῖσται ζημίαι εἰς τὴν παραγωγὴν τοῦ Νομοῦ.

ΕΚΤΕΛΕΣΘΕΝΤΑ ἜΡΓΑ ΥΠΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

Κατὰ τὸ λήξαν ἔτος 1938 κατεσκευάσθησαν ἐν τῷ Νομῷ Λασηθίου ὑπὸ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς τὰ ἑξῆς μεγάλα ἔργα.

1) Ἀπολυμαντήριον γεωμήλων ἐν Ἀγίῳ Γεωργίῳ τοῦ ὄροπεδίου Λασηθίου ἀνεγερθὲν δαπάναις τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς καὶ κατόπιν μελέτης τῆς τεχνικῆς τῆς ὑπηρεσίας συμφώνως πρὸς τὰ τελευταῖα συμπεράσματα τῆς Γεωπονίας καὶ Φυτοπαθολογίας.

2) Πρότυπον Συγκὸν Ἐλαιουργεῖον Βραχασίου μὴ περατωθὲν εἰσέτι τῶν σχετικῶν μηχανικῶν ἐγκαταστάσεων λειτουργουσῶν ἐπὶ προσωρινῆς ἐγκαταστάσεως.

3) Πρότυπον Συγκὸν Ἐλαιουργεῖον Σφάκας λειτουργοῦν κανονικῶς.

4) Πρότυπον Συγκὸν Ἐλαιουργεῖον Καλαμαύκας τὸ ὁποῖον ἀποπεραιούται καὶ τίθεται εἰς λειτουργίαν ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν.

5) Συγκὸν Ἐλαιουργεῖον Χουμεριάκου λειτουργοῦν προσωρινῶς εἰς παλαιὰν ἐγκατάστασιν. Αἱ ἐγκαταστάσεις του πρόκειται νὰ συμπληρωθῶσι καὶ μεταφερθῶσι εἰς ἀνεγερθησόμενον πρότυπον κτίριον. Ἐπίσης κατὰ τὸ διαρρευσαν ἔτος συνεπληρώθησαν ἅπασαι αἱ κτιριακαὶ ἐγκαταστάσεις τῶν προτύπων συνεταιρικῶν Ἐλαιουργεῶν Κρητῶν καὶ Σταυροχωρίου ἅτινα ἥδη λειτουργοῦν κανονικῶς.

Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΝΟΜΑΡΧΗΣ ΛΑΣΣΗΘΙΟΥ
Ἡ θρησκευτικὴ του προσήλωσις εἰς τὴν Ἐθνικὴν ἀναδημιουργίαν τῆς 4ης Αὐγούστου, ἡ ἀκεραιότης καὶ ἀνιδιοτέλεια τοῦ χαρακτήρος του ἡ ἀδιάκοπος καὶ φιλότιμος προσπάθεια του νὰ δημιουργῇ διαρκῶς, μετέβαλον τὸν Νομὸν Λασηθίου εἰς πραγματικὸν τόπον εὐημερίας, δι' ὃ καὶ περιβάλλεται μὲ ἐκτίμησιν καὶ εὐλικρινῆ ἀγάπην ἀπὸ κάθε Κρήτα. Ἡ Ἐθνικὴ Κυβέρνησις δύναται νὰ ὑπερηφανεύεται διὰ τὸν καθ' ὅλα ἄξιον ἐν τῷ Νομῷ Λασηθίου ἀντιπρόσωπόν της.

Πορὶ τῆς ἀνεργίας Διη. Πηροῦ καὶ Διη. Πηροῦ καὶ ἀνεργία ἄλλοι
συγχρονοὶ ἐργασίας ἐργασίας ἐργασίας ἐργασίας ἐργασίας ἐργασίας ἐργασίας ἐργασίας
καὶ ἐργασίας.

Τὸ πρό τιος ἀποπερατωθὲν Νοσοκομεῖον τοῦ Ἁγίου Νικολάου Λασηθίου, χάρις εἰς τὴν ὕλικὴν ἐνίσχυσιν τοῦ Κράτους, καὶ τὸ ἐκδηλωθὲν θερμὸν ἐνδιαφέρον τοῦ Ὑπουργοῦ Γεν. Διοικητοῦ Κρήτης κ. Π. Σφακιανᾶκη.

Παρά τὸ ἀνεγερθὲν Δημ. Νοσοκομεῖον Ἁγίου Νικολάου ἀνηγέρθη ἄλλο συγχρονισμένον νοσοκομειακὸν κτίριον διὰ τὴν στέγασιν τοῦ ἀντιλεπρικοῦ Ἴνστιτούτου.

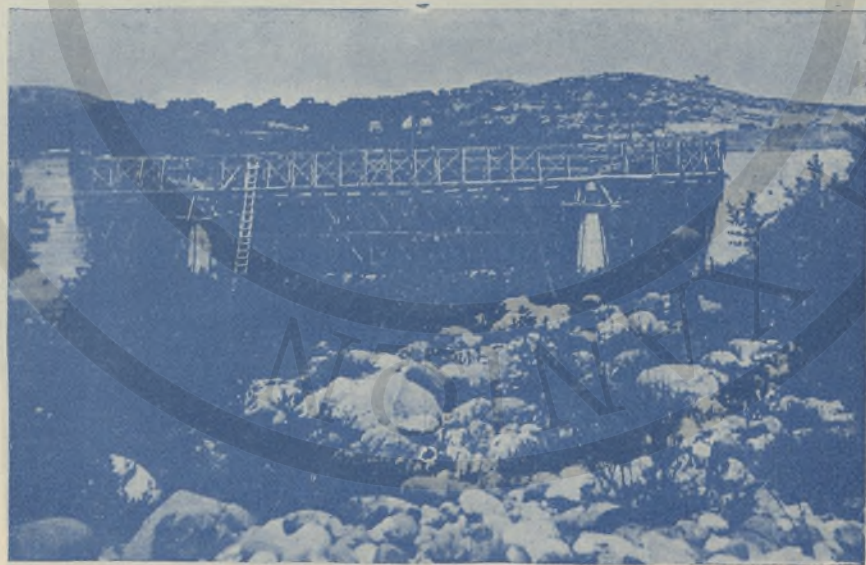
Γέφυρα «Λαγκάδες» ἐπὶ τῆς Ἐπαρχιακῆς ὁδοῦ Ἀχλάδα—Παρασπύρι
 Νομοῦ Λασηθίου. (*Ἔργα ὁδοποιίας Νομοῦ Λασηθίου).

Γέφυρα ἄρτι ἀποπερατωθεῖσα ἐπὶ τῆς Ἐπαρχιακῆς ὁδοῦ Ἱεραπέτρας
 —Ἀνατολῆς Λασηθίου. (*Ἔργα ὁδοποιίας Νομοῦ Λασηθίου).

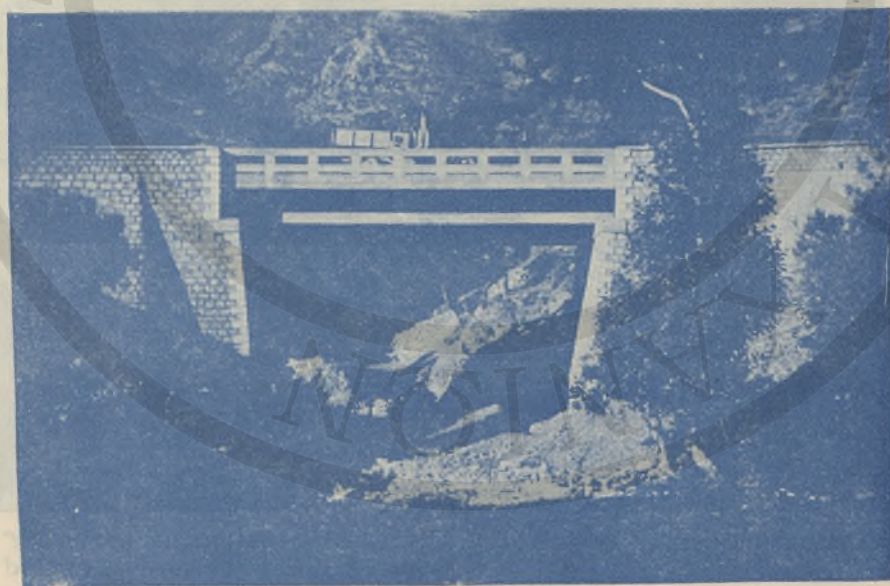
Γέφυρα εἰς φάραγγα «Δριμύ» ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς ὁδοῦ Παχειάς—Ἀμμου
—Σητείας (*Ἔργα ὁδοποιίας Νομοῦ Λασηθίου).

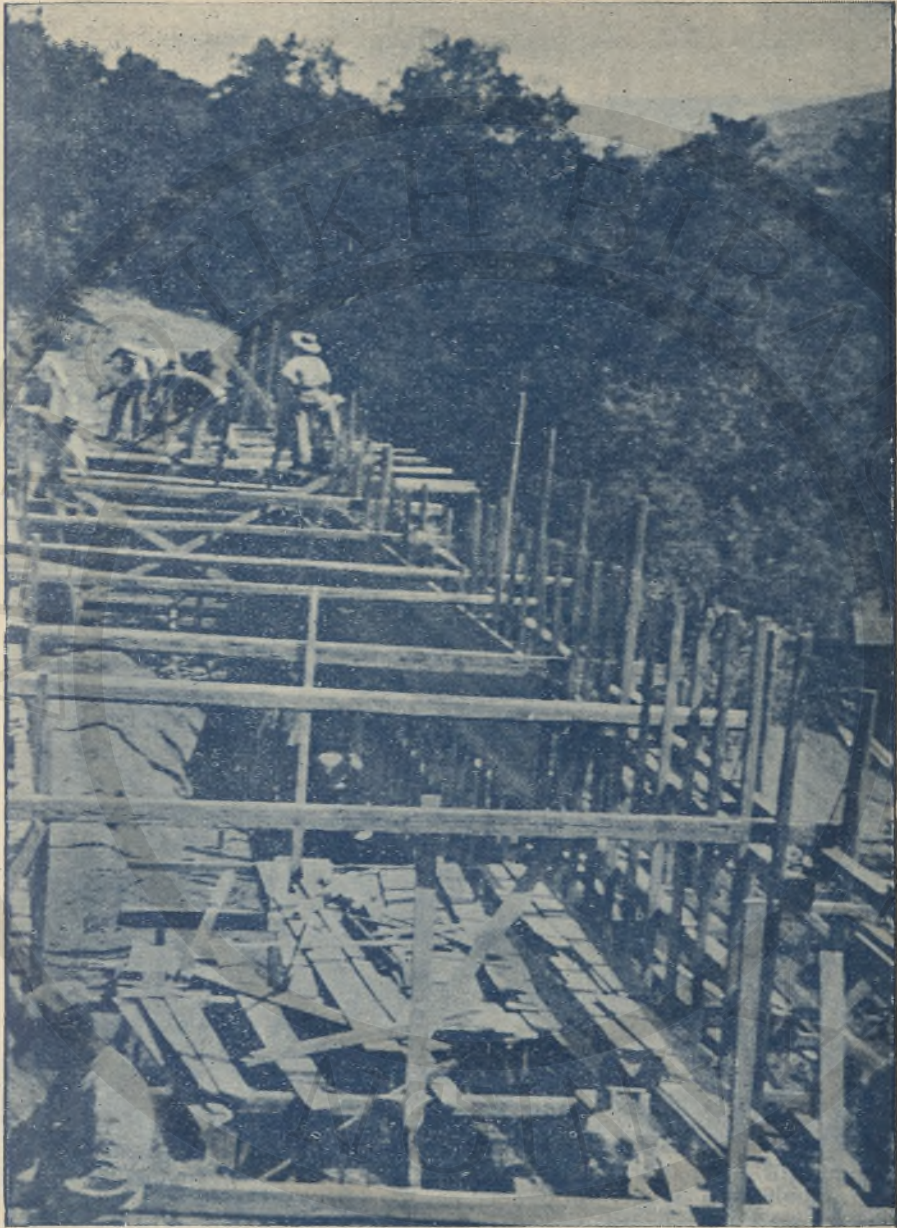
Γέφυρα «Μύλου Φυγέτου» μήκους 30 μέτρων ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς ὁδοῦ Ση-
τείας—Λιθινῶν—Ἱεραπέτρας. (*Ἔργα ὁδοποιίας Νομοῦ Λασηθίου).

Γέφυρα «Παραδείσας» ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς ὁδοῦ Σητείας—Λιθινῶν—Ἱεραπέτρας.
(*Ἔργα ὁδοποιίας Νομοῦ Λασηθίου)

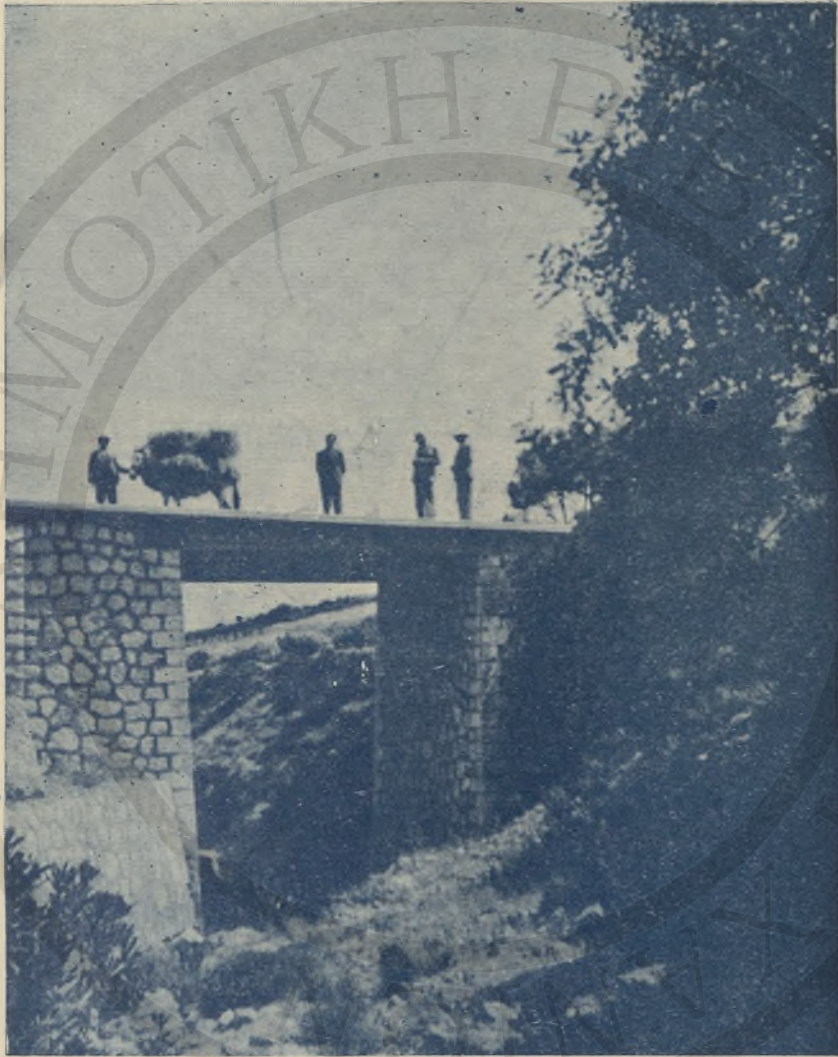

Γέφυρα «Τουρλωτῆς» ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς ὁδοῦ Παχείας—Ἀμμου—Σητείας.
(*Ἔργα ὁδοποιίας Νομοῦ Λασηθίου).

Υδραυλικά έργα Πλατανιά—Χανίων. Ξυλοτύπωσης πρὸς κατασκευὴν ἐκ
βετοπ τμήματος τῆς κυρίας διώρυγος.

✓

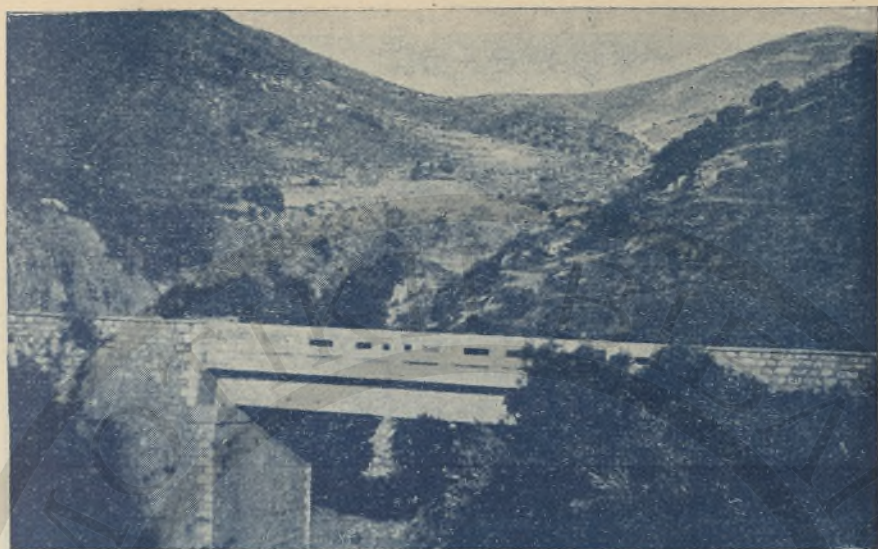

Γέφυρα «Λυδοποτάμου» ἐπὶ τῆς Ἐπαρχιακῆς ὁδοῦ Ἀχλάδα—Παρασπύρι.
(Ἔργα Ὀδοποιΐας Νομοῦ Λασηθίου)

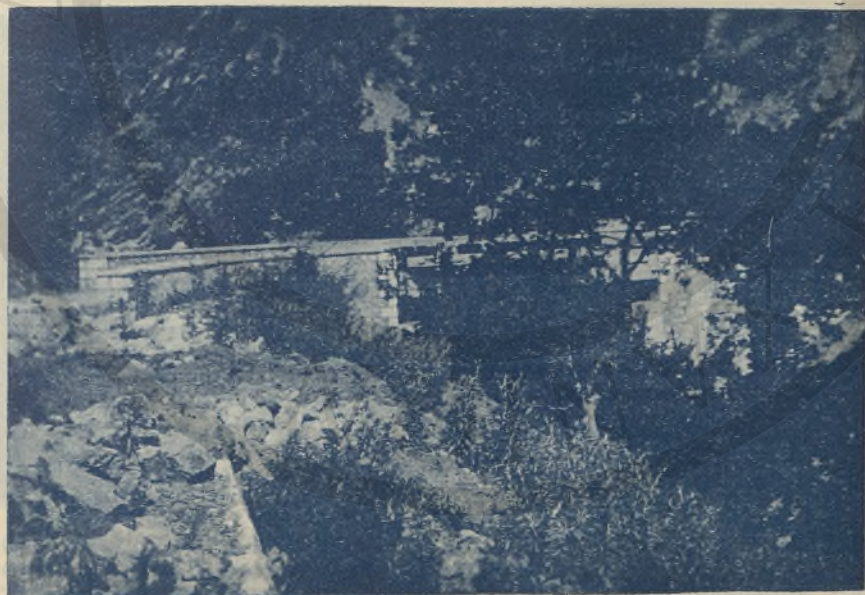

Γέφυρα Σφάκας. Ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς ὁδοῦ Παχίας—Ἄμμου—Σητείας.
(* Ἔργα ὁδοποιίας Νομοῦ Λασηθίου).

Γέφυρα «Μυρσίνης» ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς ὁδοῦ Παχίας—Ἄμμου—Σητείας.
αἱ Τυφλοπρόσβατοι—Ἠλία—Τουρλιστής.
(* Ἔργα Ὀδοποιίας Νομοῦ Λασηθίου).

Γέφυρα «Κυνοποτάμου» ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς ὁδοῦ Παχείας—Ἀμμου—Ση-
τείας. Τμήμα Προφήτου Ἡλία—Τουρλωτῆς.
(Ἔργα Ὀδοποιίας Νομοῦ Λασηθίου)

Γέφυρα «Μυρσίνης» ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς ὁδοῦ Παχείας—Ἀμμου—Σητεί-
ας. Τμήμα Προφήτου Ἡλία—Τουρλωτῆς.
(Ἔργα Ὀδοποιίας Νομοῦ Λασηθίου)

Ἡ Α. Β. Υ. ὁ Πρίγκηψ Γεώργιος εἰς τὰ Χανιά.

Οἱ Ὑπουργοὶ τῆς Ἐθν. Κυβερνήσεως περιοδεύουν σχηματίζοντες ἰδίαν ἀντίληψιν περὶ τῶν ἀναγκῶν τοῦ τόπου.
Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν κ. Ἀποστολίδης εἰς τὸ ἀεροδρόμιον τοῦ Ἡρακλείου Κρήτης.

✓

Ο Υπουργός των Οικονομικών κ. Αποστολίδης μετά του Νομάρχου Λασηθίου κ. Παπαδημητρίου εις τό αεροδρόμιον του Ήρακλείου Κρήτης.

Ἅγιος Νικόλαος: Ἄλυτος ἔργον ζῳτικῶν καθημερινῶς ἐκτελεῖται εἰς τόν Πόρον Λασηθίου χάρις εἰς τό παροιμιώδες ἐπισημόν του Νομάρχου κ. Κ. Παπαδημητρίου Γέφυρα διώρυγης Ἀγίου Νικολάου.

Σητεία: Νεόδμητον σχολικόν διδακτήριον άνεγερθέν χάρις εις τὸ στοργικὸν ἐνδιαφέρον τοῦ ἀκαταπονήτου Ὑπουργοῦ Γεν. Διοικητοῦ Κρήτης κ. Π. Σφακιανᾶκη, καὶ τοῦ ἀξίου αὐτοῦ συνεργάτου Γεν. Γραμματέως τῆς Γεν. Διοικήσεως Κρήτης κ. Δ. Ξυδιᾶ.

Ἅγιος Νικόλαος: Ἄλυσος ἔργων ζωτικῶν καθημερινῶς ἐκτελεῖται εις τὸν Νομὸν Λασηθίου χάρις εις τὸ παροιμιῶδες ἐνδιαφέρον τοῦ Νομάρχου κ. Κ. Παπαδημητρίου. Γέφυρα διώρυγος λίμνης Ἁγίου Νικολάου.

"Άγιος Νικόλαος: Έρείπια τῆς ἀρχαίας πόλεως «Λατώ» παρά τόν Ἅγιον Νικόλαον Λασηθίου.

Στήν εἰκόνα τοῦ ἁγίου τῆς φράξας, κυριαρχοῦν τρεῖς σταντινικὴν εἰρήνην διακρίνεται ἡ ἀποδόξα.

Σητεία: Πανοραματική άποψις της γραφικής κωμοπόλεως.

Σητεία: Ό λιμὴν τῆς ὀραίας κωμοπόλεως παρουσιάζει σημαντικὴν κίνησιν. Διακρίνεται ἡ ἀποβάθρα.

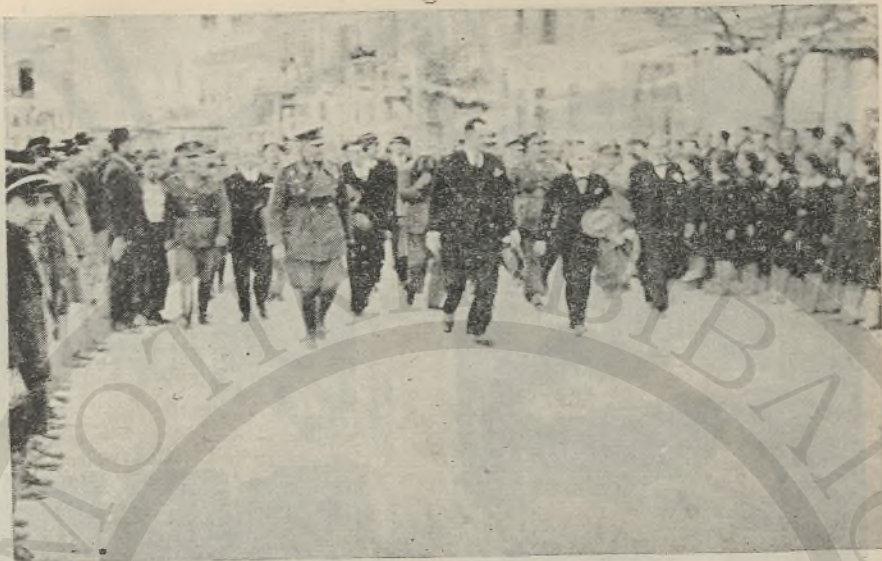

Σητεία: Μερική άποψις. Ἡ παραλιακή λεωφόρος εἰς ἣν ἤρχισαν ἐκτε-
λούμενα ἐξωραϊστικά ἔργα.

Σητεία: Διάνοιξις νέας λεωφόρου δενδροφυτευθείσης πλουσίως ὑπὸ τῆς
προοδευτικῆς κοινότητος.

Μία ἐπιτυχὴς φωτογραφία τῶν γυμναστικῶν ἐπιπέδων τῶν μαθητῶν
τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Καλλιῶν Ἀποκαρτίου διακρίνονται καὶ οἱ
Δημήτριος Παπαδόπουλος καὶ ἡ κ. Μαρί Παπαγιαννάκη.

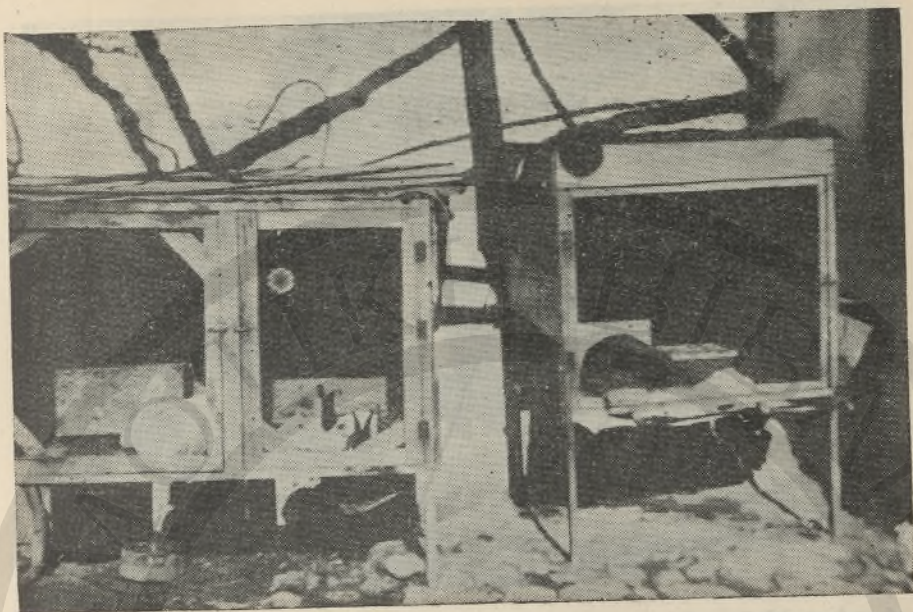

Ὁ στρατηγὸς Τσολάκογλου κατὰ μίαν ἐπίσκεψίν του εἰς τὸ Ρέθυμνον ὅτε διετέλεσεν Ὑπουργὸς Γενικὸς Διοικητὴς Κρήτης.

Μία ἐπιτυχὴς φωτογραφία τῶν γυμναστικῶν ἐπιδείξεων τῶν μαθητῶν τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Καλυβῶν Ἀποκορώνου. Διακρίνονται καὶ οἱ Δημῶλοι Σπυρ. Παπαδάκης καὶ ἡ κ. Μερ. Παπαγιαννάκη.

✓

Ἡ Μεταουγουσιανὴ ἀναδημιουργία. Χάρης εἰς τὴν πρωτοβουλίαν τοῦ φιλο-
 τίμου Διευθυντοῦ τοῦ Δημ. Σχολείου Φορτέτσας Ἡρακλείου κ. Ἰωάν.
 Φωστιέρη οἱ μαθηταὶ διδάσκονται κονικλοτροφίαν.

Μαθηταὶ καὶ μαθήτριαι τοῦ Δημ. Σχολείου Κάτω Μεσογείων Κισσάμου
 κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς 25 Μαρτίου 1938 μετὰ τῶν δημῶν τῶν Ἐμμ. Κα-
 στρινάκη καὶ Ἐλ. Κοκκινάκη.

...τον σχολικόν κτήριον ἐπὶ τὴν ἐπιβίωσιν τοῦ ἀκατοκλήτου ἀποβλήτου τῶν ἰσ-
 τῆρος Ἑσπ. Τουρτανῶν.

Ὑπὸ τὴν ἀναδημιουργικὴν πνοὴν τοῦ Νέου Κράτους οἱ δημοδιδάσκαλοι ἀπερίσπαστοι ἀφωσιώθησαν εἰς τὰ ἔργα των. Θαυμάσιος σχολικὸς κήπος τοῦ Δημ. Σχολείου Χρυσοπηγῆς Ἡρακλείου διευθυνομένου ὑπὸ τοῦ κ. Ἱεραπετριτάκη.

Μαθηταὶ τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Καλυβῶν Ἀποκορώνου ἐργαζόμενοι εἰς τὸν σχολικὸν κήπον ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ ἀκαταπονήτου διευθυντοῦ των ἱερέως Εὐστ. Τσομπανάκη.

✓

Εἰς τὸ Δημοτικὸν Σχολεῖον Καλυβῶν Ἀποκορώνου συντελεῖται ἀξιόλο-
γος ἐργασία. Μέρος τοῦ σχολικοῦ κήπου, ὅπου ἐφηρμόσθη ἡ σκαλιστικὴ
καλλιέργεια τοῦ σίτου.

Φουρνὲ Κυδωνίας: Μαθηταὶ καὶ μαθήτριαι μετὰ τῶν διδῶλων τῶν Α. Γε-
ωργιάδου καὶ κ. Κριτσωτάκη εἰς τὸν σχολικὸν κήπον.

Μαθηταί και μαθήτριαι του Δημ. Σχολείου Πανόρμου Μυλοποτάμου με-
τά του διευθυντού των κ. Ι. Λιανέρη και τῆς συναδέλφου του κ. Ἀλεξ.
Λιανέρη.

Μαθηταί και μαθήτριαι του Δημ. Σχολείου Ἐπισκοπῆς Μυλοποτάμου με-
τά τῆς διευθυντρίας των Πόπης Κοντογιάννη εἰς σχολικὴν ἐκδρομὴν.

Μαθηταί και μαθήτριαι του Δημ. Σχολείου 'Ατσιποπούλου Ρεθύμνης με-
τά του διδάσκοντος προσωπικού.

Μαθηταί και μαθήτριαι του Δημ. Σχολείου Μεσογείων Κισσάμου Κανίων
μετά της διευθυντρίας των 'Αργ. Μαρμαριτάκη.

Μαθηταί και μαθήτριαι του Δημ. Σχολείου Πλατανέ Ρεθύμνης μετά της
διευθτριας των κ. Ειρήνης Κουφάκη.

Μαθηταί και μαθήτριαι του Δημ. Σχολείου Γαρυφαλιού 'Ασκησίου
Κανίων μετά του διευθυντού των κ. Γ. Ορσανουδάκη.

Μαθηταί καί μαθήτριαι τοῦ Δημ. Σχολείου Μεσογειῶν Κισσάμου Χανίων
μετά τῆς διευθυντρίας τῶν Ἀργ. Μαργαριτάκη.

Μαθηταί καί μαθήτριαι τοῦ Δημ. Σχολείου Γαβαλοχωρίου Ἀποκορώνου
Χανίων μετά τοῦ Διευθυντοῦ τῶν κ. Γ. Ὁρφανοῦδάκη.

✓

Μαθηταί και μαθήτριαι τοῦ Δημ. Σχολείου Νέας-Ἀλικαρνασοῦ Ἡρακλείου εἰς ὥραίους σχηματισμούς γυμναστικῶν ἐπιδείξεων.

Μαθηταί και μαθήτριαι τοῦ Δημ. Σχολείου Ἁγίου Μύρωνος Ἡρακλείου μετὰ τοῦ διδάσκοντος προσωπικοῦ ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιὰ διακρίνονται αἱ δημ)λισσαι Μαρία Σηφάκη, Μ. Ὀρφανουδάκης, Ἐλ. Λιναρδάκη καὶ ὁ Δημ)λος Ἀναστασάκης.

Μαθηταί και μαθήτριαι του Δημοτικού Σχολείου Ρουμελί Μυλοποτάμου
μετά τῆς διηγήσεως τῶν κ. Ἑλένης Γιαννάκη.

Ἀστική Σχολή Πανόρμου Μυλοποτάμου. Μαθηταί και μαθήτριαι μετά
τοῦ διδάσκοντος προσωπικοῦ. Ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιὰ διακρίνονται
οἱ κ. κ. Παπαδάκης, Χατζηδόπουλος, Λαγουδάκης και Κυρ. Λαζαρίδης.

Ἐπίσης τοῦ ἐπιπέδου τῶν.

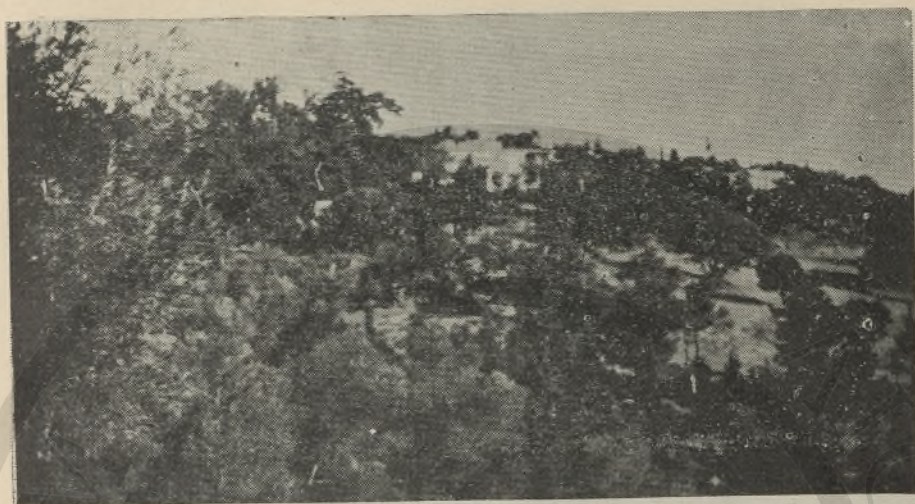

Μαθηταί καί μαθήτριαι τοῦ Δημ. Σχολείου Μελιδονίου Ἀποκορώνου

Μαθηταί καί μαθήτριαι τοῦ Δημ. Σχολείου Κουρνᾶ Ἀποκορώνου ἐργαζόμενοι εἰς τόν μοναδικόν των σχολικόν κήπον ὑπό τήν πατρικὴν ἐπίβλεψιν τοῦ διευθυντοῦ των.

✓

Ἡ Γραφικὴ κοινότης Κουρνᾶ Ἀποκορώνου Χανίων. Πλουσιώτατα δένδροφυτευμένη μεῖ ἀφθονὰ καὶ διαυγῆ νερὰ ἀποτελεῖ κέντρον παραθερισμοῦ.

Ὑδραγωγεῖον καὶ πλυντήριον Κάτω Παπαδιανῶν ἔργον τῆς Κοινοτήτος-Κεφαλᾶ Κισσάμου, ἀποπερατωθὲν πρό τινων μηνῶν χάρις εἰς τὴν στοργικὴν μέριμναν τοῦ Ἀναπληρωτοῦ Ὑπουργοῦ Κρήτης Γεν. Γραμματέως Γεν. Δ/σεως Κρήτης κ. Διον. Ξυδιᾶ.

Μαθηταὶ καὶ μαθήτριαι τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Κεφαλῆς Κισσάμου Χανίων φωτογραφουμέναι ἀπὸ τῆς διευκτιτῆρας τῶν Ἐλ. Π. Μπανταράκη.

Μαθηταὶ καὶ μαθήτριαι τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Σφηναρίου—Κισσάμου
Χανίων μετὰ τοῦ διευθυντοῦ των Ι. Καρίμαλου εἰς σχολικὴν ἐκδρομὴν.

Μαθηταὶ καὶ μαθήτριαι τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Καλουδιανῶν Κισσάμου
Χανίων φωτογραφούμενοι μετὰ τῆς διευθυντρίας των Ἑλ. Π. Μπαντα-
ράκη.

V

Χάρης εἰς τὸ στοργικὸν ἐνδιαφέρον τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου καὶ τὴν αὐτόχρημα πατρικὴν μέριμναν τοῦ ἀλτρουϊστοῦ Ὑπουργοῦ Κρήτης κ. Π. Σφακιανᾶκη ἀπὸ διαιτίας εἰς ὅλας τὰς πόλεις καὶ κωμοπόλεις τῆς Κρήτης λειτουργοῦσιν οὐσσίτια, παρέχοντα εἰς τοὺς ἀπόρους μαθητὰς ἄφθονον καὶ θρεπτικὴν τροφήν.

Διὰ τὰ καχεκτικὰ καὶ φιλάσθενα παιδάκια λειτουργοῦσιν καθ' ὅλην τὴν Κρήτην ὑπερτριάνοντα παιδικαὶ ἐξοχαὶ παρέχουσαι τὴν θαλαπῶρὴν τῆς χαρᾶς καὶ ὑγείας, πρωτοβουλία τοῦ ἀξίου Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Ἀναδημιουργίας κ. Π. Σφακιανᾶκη.

Προσφυγικός Συνοικισμός
εις Χανιά, Κρήνη
1937.

ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟΣ ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΣ ΧΑΝΙΩΝ ΑΝΕΓΕΡΘΗΣ ΤΟ 1937-38

Μετά δεκαπενταετή δραματικήν παραμονήν υπό Ιταμένας στέγας οί πρόσφυγες τής Κρήτης, χάρις εις τάς προ-
σπαθείας τού Υπουργού Κρήτης κ. Π. Σφακιανάκη και την προσωπικήν επέμβασιν τού Εθνικού Κυβερνήτου 'Ι.
Μεταξά απέκτησαν πραγματικήν στέγην. Ομοίου τύπου συνοικισμοί άνηγέρθησαν ήδη δέκα. Έν τῷ περατοῦσθαι
δὲ εὐρίσκονται ἄλλοι δύο εἰσέτι εις τὰς πόλεις τῆς Κρήτης.

Ἡ φωτογραφία τοῦ Δημ. Σχολείου Ἁγίου Μάρτινου Μυλωνιτάρικος Δίδας
Μ. Κρητικῆς βεβαίω μετὰ τῆς συναδέλφου τῆς Δίδας Μαρίας Ἀποστολάκη

7

Μαθηταί και μαθήτριαι τοῦ Δημ. Σχολείου Φουρνέ Χανίων μετὰ τῆς διευθυντρίας τῶν Ἀναστασίας Γεωργιάδου.

Ἡ διευθύντρια τοῦ Δημ. Σχολείου Ἁγίου Μάμαντος Μυλοποτάμου Δίδα Μ. Κρητικῆ δεξιὰ μετὰ τῆς συναδέλφου τῆς Δίδος Μαρίκας Ἀποστολάκη

✓

Μαθηταὶ καὶ μαθήτριαι τοῦ Δημ. Σχολείου Μεραμπέλου μετὰ τῆς διευθυντρίας τοῦ σχολείου Μαρίας Μαυροφόρου.

Μαθηταὶ καὶ μαθήτριαι τοῦ ἀνωτέρω σχολείου ἐργαζόμενοι εἰς τὸν σχολικὸν κῆπον.

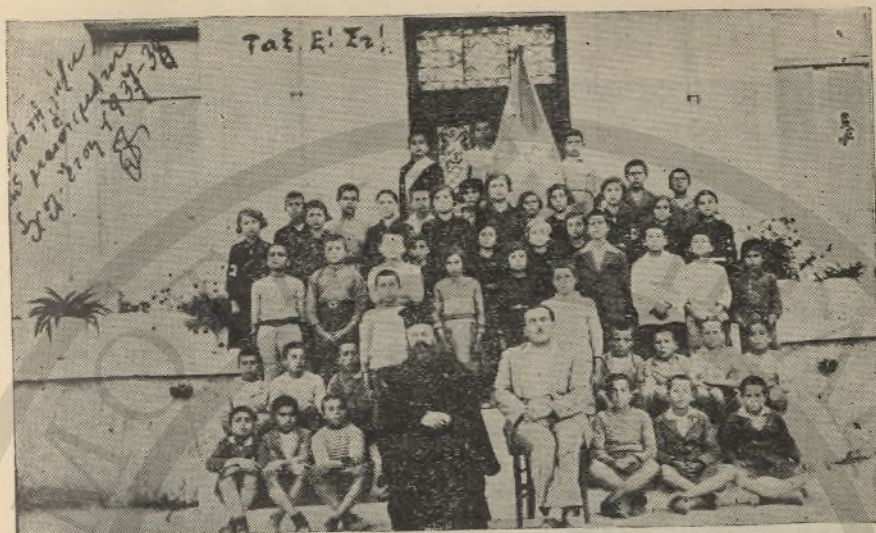

Μαθηταί και μαθήτριά του Δημοτικού Σχολείου Γαλατᾶ Κυδωνίας μετά του Διευθυντού Γεωργ. Προβιδάκη.

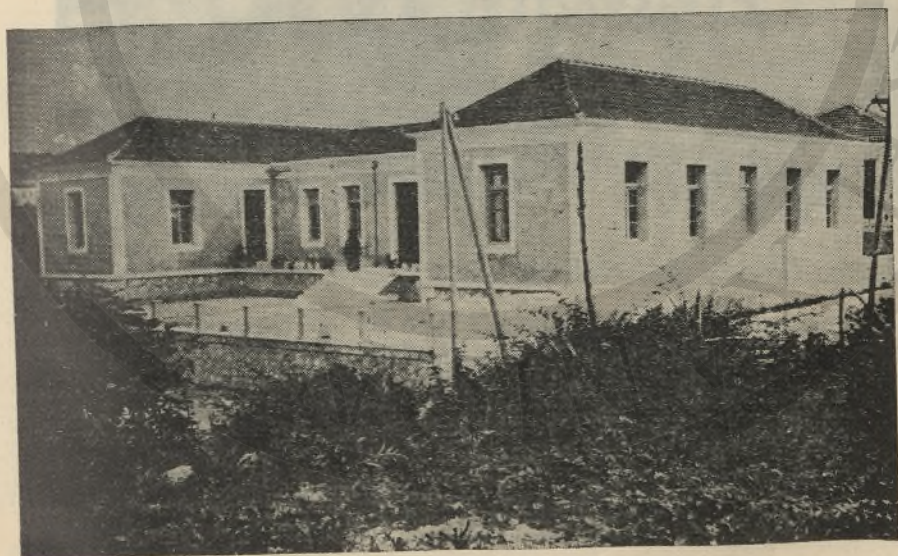

Μαθηταί και μαθήτριά του Δημ. Σχολείου Μουρνιῶν Κυδωνίας φωτογραφούμενοι μετά ἐπισκεπτῶν κατὰ τὸν ἑορτασμὸν τῆς 2ας ἐπετειοῦ τῆς 4ης Αὐγούστου.

Μαθηταί και μαθήτριά Δημοτικού Σχολείου Καλυβών Ἀποκορώνου Χανίων μετὰ τοῦ διευθυντοῦ των αἰδ. Εὐστ. Τζομπανάκη καὶ τοῦ Δημ.λου κ. Σπυρ. Παπαδάκη.

Δημοτικὸν Σχολεῖον Καλυβῶν ἀνηγερθὲν δαπάναις τῶν κατοίκων καὶ ἀνακαινισθὲν προσφάτως ὑλικῇ ἐνισχύσει τῆς Γεν. Διοικήσεως Κρήτης.

Μαθηταί και μαθήτριά του Δημ. Σχολείου Τοπολίων Κισσάμου, φωτογραφούμενοι μετά τῶν Δημίων των κ. κ. Βουλγάκη, Χατζιδάκη καί τοῦ πρώην Διευθυντοῦ Αἰδ. Β. Μπλαβάκη πρό τοῦ Δημ. Σχολείου ἐπισκευασθέντος πρό τινος χάρις εἰς τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Ἀναπληρωτοῦ Ὑπουργοῦ Κρήτης κ. Διον. Ξυδιᾶ.

Μαθηταί καί μαθήτριά τοῦ δημοτικῆς Σχολείου Τοπολίων Κισσάμου, φωτογραφούμενοι εἰς ἀγέλιον ἐξώστης.

✓

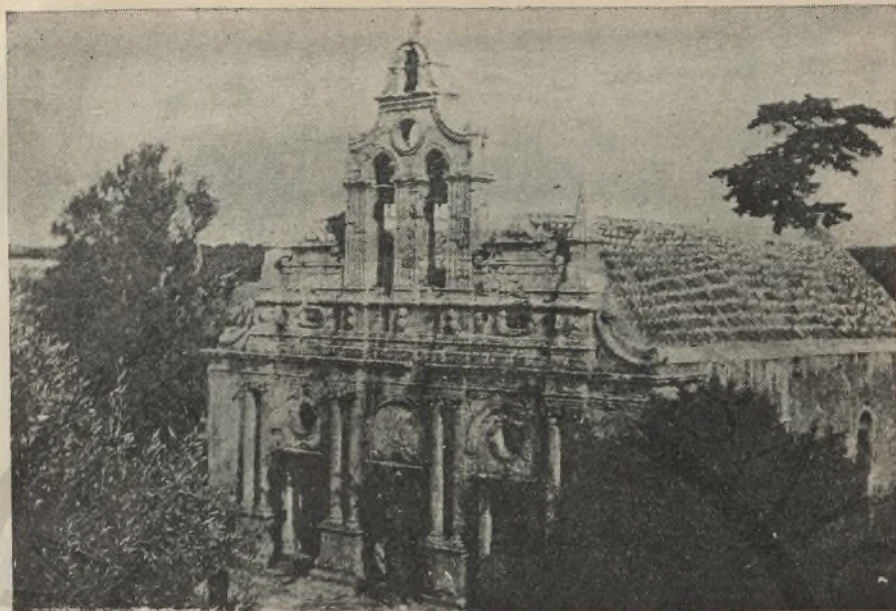
Μαθηταί και μαθήτριαι του Δημ. Σχολείου Πολεμάρχι Κισσάμου με-
τά του διευθυντού των Ἐκπαιδευτικῶν Ἐπιτελείων Ἰωαννίνων Ἰεροδρόμου
Κοινότητος.

Μαθηταί και μαθήτριαι του Δημοτικού Σχολείου Παλαιοχώρας Σελί-
νου φωτογραφούμενοι εἰς σχολικὴν ἐκδρομὴν.

Εἰς τὴν ἐκδρομὴν τῆς ἀναδραματικῆς τοῦ Σχολείου ἐκπαιδευτικῆς τοῦ Ἰωαννίνων Ἰεροδρόμου καὶ Π. Σακελλαρίου ἐπὶ τῆς ἀναδραματικῆς τοῦ Σχολείου εἰς τὴν Κασσιόπη-Κισσάμου Κοινότητα.

✓

ΘΑΝΑΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΡΚΑΔΙ:

Αυτή ἡ φλόγα πάναψε μέσα ἐδῶ στήν κρύπτη
καὶ ἀπ' ἄκρου σ' ἄκρο φώτισε τὴ δοξασμένη Κρήτη
ἦτονε φλόγα τοῦ Θεοῦ μέσα εἰς τὴν ὁποίαν
Κρήτες ὀλοκαυτῶθησαν γιὰ τὴν ἐλευθερίαν.

Εἰς τὸ ἐνεργητικὸν τῆς ἀναδημιουργικῆς ἐν Κρήτῃ ἐργασίας τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως κ. Π. Σφακιανᾶκη ὀφείλεται καὶ τὸ ἀνωτέρω ἀναγεϊρόμενον Σχολεῖον εἰς τὸ Καστέλλι—Κισσάμου Χανίων.

Ἐκ τῆς πατριωτικῆς παράστασιν τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Κισσάμου Χανίων. «Χορὸς τοῦ Ζαλλόγγου». Φωτογραφία ληφθεῖσα τὴν 25|3|39.

Χάρις εἰς τὴν φιλότιμον καὶ ἐπαινετὴν ἐργασίαν εὐσυνειδήτου ἐκπαιδευτικοῦ λειτουργοῦ τῆς Διτρίας τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου Καλλεργιανῶν Κισσάμου Χανίων κ. Εἰρήνης Καπιτάκη μαθηταὶ καὶ μαθήτριαι ἐνεδύθησαν ὁμοιομόρφως.

✓

15-5

Χρόνος - Χρόνος του Σαγγαρίου - Φωτογραφία κλέβεται την 22/12/39
Από την παλαιότερη παράστασή του Δημοτικού Σχολείου Κισσίου

Χρόνος εις την φιλίτιον και έπιανε την έρασιαν εδωκεν τον εκτομος
τροπος λειτουργου της Διπλιας του Δημοτικού Σχολείου Καρφάριαν Ρίο
αδμου Χαντων κ. Εβινος Κατιόνη ηαθται και ηαθται εν εδωκεν
δημοτικος

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΝΙΣΣΟΥ

